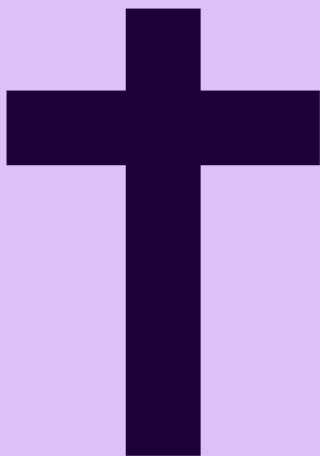

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
 1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	68
RUUCASI	107
VUAANA	176
HECHOS	230
ROMANOS	291
1 CORINTIOS	318
2 CORINTIOS	344
GÁLATAS	362
EFESIOS	373
FILIPENSÉS	383
COLOSENSES	390
1 TESALONICENSÉS	397
2 TESALONICENSÉS	403
1 TIMOTEO	407
2 TIMOTEO	415
TITO	421
FILEMÓN	425
EBREOS	427
SANTIAGO	449
1 PIIDURU	456
2 PIIDURU	464
1 VUAANA	469
2 VUAANA	476
3 VUAANA	477
UUDASI	478
APOCALIPSIS	481

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana aSuusi Cristo aidasi aimaraitadai tami oidigi daama

¹ Potaaagiducataidai aqqui aaduñdacaruda Suusi Cristo ismaacada arcajiudadai arai Davicaru dai Davicaru arcajiudadai Avraañicaru.

² Avraañicaru aroogada Isaacaru, Isaacaru aroogada Jacocar, Jacocar aroogada Judacaru dai aa ismaacada maamarai agai.

³ Judacaru aroogada Paaresicaru daid Saacararu daid adada Tamara taagiducataidai, Paaresicaru aroogada Esinomicaru, Esinomicaru aroogada Aramacaru. ⁴ Aramacaru aroogada Aminadabacaru, Aminadabacaru aroogada Naasonacaru, Naasonacaru aroogada Salmonacaru, ⁵ Salmonacaru aroogada Boosocar daid adada Raaba taagiducataidai, Boosocar aroogada Obedicaru daid adada Ruuta taagiducataidai, Obedicaru aroogada Isaicaru. ⁶ Isaicaru aroogada arai Davicaru, daid arai Davicaru aroogada Salomoñicaru daid adada arUriiasicaru ooñigada.

⁷ Daid Salomoñicaru aroogada Roboamicaru, Roboamicaru aroogada Aviiasicaru, Aviiasicaru aroogada Asacaru, ⁸ Asacaru aroogada Josapaatacaru, Josapaatacaru aroogada Joramacaru, Joramacaru aroogada Usiasicaru, ⁹ Usiasicaru aroogada Jotamacaru, Jotamacaru aroogada Acasicaru, Acasicaru aroogada Esequiiasicaru, ¹⁰ Esequiiasicaru aroogada Manaseesicaru, Manaseesicaru aroogada Amofñicaru, Amofñicaru aroogada Josiiasicaru, ¹¹ Josiiasicaru aroogada Jeconiiasicaru dai aa ismaacada maamarai agai. Agai oidacataidai aidasi araigada Babilooniana oidacami divia davalragadana ajudiduu dai maisapicami vuucai mui gadalragamu.

¹² Dai gooqiuu Jeconiiasicaru aroogada Salatielicaru, Salatielicaru aroogada Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaru aroogada Aviudicaru, Aviudicaru aroogada Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru aroogada Asoracaru, ¹⁴ Asoracaru aroogada Sodocar, Sodocar aroogada Aquimicaru, Aquimicaru aroogada Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaru aroogada Eleasaracaru, Eleasaracaru aroogada Matanacaru, Matanacaru aroogada Jacocar, ¹⁶ Jacocar aroogada Osee ismaacada arcunada Maria dai Maria adada Suusi ismaacada arCristo.

¹⁷ Tami gaagai baivustaama dan maacova oodami ismaacada oidacataidai aidasi oidacataidai Avraañicaru abiaadara asta aidasi oidacataidai Davicaru uucami tomasi maivasi apana oidacataidai dai ara baivustaama dan maacova Davicaru abiaadara asta aidasi arai Babilooniara oidacami maisapicami vuucai ajudiduu Babilooniamu agai maivascatai apana oidacataidai dai ara baivustaama dan maacova aid abiaadara asta aidasi vuusai aCristo, agai maivascatai apana oidacataidai.

¹⁸ Aduucai aradi tai divia Suusi Cristo: Maria adada dai casi argancuucunamicataidai agai amadu aOsee damo maiquia amapai oidacataidai, taida Maria nonoatu guvucadada Diuusi Ibadada. ¹⁹ AOsee aramo calli calga tuigacami dai maitipaliditadai ismatiagi aoodami isnonoacataidai aMaria, baiyoma ipaliditadai agai isastocai

dagituagi sai maisoimaa taatatuldana atataanadamigad. ²⁰ Dai aidasi quiaa tatagitoitadai aOsee gomaasi, tai coosigadara gamaasitu amo Diuusi taañicaruda daida itatadai:

—Osee Davicaru cajiudad, maitiduaadicuda vanañi Maria vaidal argaoñiacana, Diuusi Ibadal guvucadadacada viaaca agai agai ali oodami. ²¹ Agai marata agai amo ali galai pai Suusi tatal. ASuusi calgacara vuvaida agai oodami soimaascamigadañidara ismaacada vaavoitudagi cascada potalagiduca agai agai —astadai.

²² Aidasi aradi gomaasi aidal aradi ismaacada aagai Diuusi gñiooquituldiadamigacada saidal icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali galai dai Emanuel aagadamu oodami.

Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiya lidi: Diuusi galamadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nana aOsee poduca idui isducatai aagidi aDiuusi taañicaruda, vana agai Maria. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai Maria. Agai artuucamidara marada tai Suusi tatal.

2

¹ ASuusi Beleenara vuusai Judeea davanriara, aidasida aEroodasi arraicatadai ami davanriara. Tai ami Jerusaleenara Judeea davanriara dada chialqui calali. Jerusaleenara siooma muidu oidacami siaa lamapacara Judeea davanriara. Acacali ismaacada ami dada cal maatal nidi sisiaavugai. Siaalico padara dada acacali, ² dai gatcacaimi daidal icaitimi:

—Vaaco daja aapima judidu ganraiga ismaacada vuusai, nidi aatama siaavugagada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti acacali.

³ Dai aidasida arai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai amai rai sigai camaitaanaanada agaitadai. Dai vasi oodami Jerusaleenara oidacami alia duduaadimu ara. Agai poliditadai isatataanadami istutuiditadai isgancocodagi. ⁴ Taidal aEroodasi ampagi vasi arapaali baitaguucacamigada, lamadu amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada dai tacacai saaco vuusia agaitadai aCristo. ⁵ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Beleenara tami Judeea davanriara, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada oja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleenara oidaca agai Judeea davanriara aa judidu vaamioma siaa duutuadamu siaa judidu.

Agai saagida vuusia agai amo gal taanadami.

Dai agai taanadamu ajudidu.

Ascaiti Diuusi —astadai agai.

⁷ Taidal aEroodasi astocai vai acacali ismaacada dada siaalico padara, dai calga tacacai suu duucu gamaasitu siaavugai. ⁸ Dai gooquira ootoi aEroodasi acacali Beleenamu daida itatadai:

—Iimivurai dai gaga ali silañi dai masilascada tagiagi vurai dadacai giñaagida nai ana ara mala siaa duutudagi —astadai aEroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potadai arai taidal acacali iji. Daidal siaavugai ismaacada tal agai vaasaquioma mosbaitqui imitadai. Taida calquiva siaavugai daama siaaco daacatadai ali silañi. Dai aidasi acacali tal siaavugai alia baiganali. ¹¹ Dai vaapacacai ami quiyara tal agai ali silañi lamadu

adlad. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai aali sialani dai gooquiara cuupioo agai gancajojooniga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra aramo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooquiara Diuusi aagidi acacali coosigadara sai camaiimana siaaco daacata dai Eroodasi tai cascada amai voiyamu salli noonora agai.

¹³ Dai aidasi canoonora acacali, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara aosee daida itadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali sialani amadu godlada voopoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta silascada gnaagida ana. Eroodasi gaaga agai goali sialani dai muaa alidi —astadai aDiuusi taañicaruda.

¹⁴ Taida aosee vañi dai tucara vaidacai aali sialani amadu adlada Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu Eroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai aradi ismaacada aagai Diuusi aqiuoma ganiioquituldiadamigada dai pocaiti: “Aagidamu ana giñmara sai vuu-saiña Ejiipituañidara”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi mai Eroodasi isyaatagi acacali ali baamu, dai gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacata dai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleenaara oidacata dai vasi sicoli Beleena oidacami. Acacali sastuduacada caagidi Eroodasi silauida tadai agai siaavugai dai poduucai asitu Eroodasi sijudidu raigada ismaacada gaagai agai cayoga viaacata dai gooca uumigi. Dai cascada gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacata dai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai aradi ismaacada oja gaduñicarua Jeremias Diuusi niioquituldiadamigada dai poduucai oja:

¹⁸ Muidutai judidu ooqui suanada agai muiyapara oidacami.

Looqui suanada agai gacooditudacai maamarada.

Dai maitipaliadamu looqui isaa baiatudagi.

Cacoimu maamarada cascada.

Ascaiti Jeremiasicaru.

¹⁹ Dai aidasi camuu Eroodasi, tai amo Diuusi taañicaruda gamaasitu aosee coosigadara Ejiipitara daida itadai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali sialani amadu dlada apamu avar iimi gandavlagamu casi atcoi agai ismaacada muaa aliditadai goali sialani —astadai aDiuusi taañicaruda.

²¹ Taida aosee vañi dai vuaa aali sialani amadu adlada tami Isireli davarara. ²² Damos aidasi mai aosee silaArquelao araanadamicata dai Judeeara gaoga Eroodasi vataara, duaadicuitadai agai isimiagi gaamucu, tai coosigadara aagidi Diuusi taañicaruda sai Galileeamu iimana. ²³ Dai acai Galileeara davarara Nasareeta oidatu, Aidasi poduucai idui agai poduucai aradi ismaacada aagai Diuusi niioquituldiadamigada saida aoodami pocaitiada agai saida aSuusi arNasareeara oidacami.

3

¹ Aida tuigaco oidigana Judeea davarara divia avuaana ismaacada vaponai aoodami, ² daida itadai:

—Ama duucaí avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada casia mi-aadami istuigaco Diuusi soíña agai oodami sai calagacarla oidacana —astatadai.

³ Idi Vuaana agai ismaacada aagai ADiuusi ñiooquituldiadamigada Isaiácaru aduucái ooja agai:

Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucái gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai gartaaanadamiga cascada ama duucaí avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaiá.

⁴ AVuaana yuucusida cameyu vopodacada duñisicatadai dai givurada ogicada duñisicatadai, dai soosoyi cuaadana AVuaana amadu saivoli.

⁵ Vai daivaiña oodami vaaasi Judeea davalariaindara Jerusalemaindara dai aa amapacariaindara calca aliditai istumaasi aagai AVuaana dai ismaacada miaanai oidacatadai aqui Jordán ara. ⁶ Dai ismaacada daanaiña Diuusi sai oigaldana soimaascamigada AVuaana vapaconaiña ami agaa Jordán aquiara.

⁷ Damos aidasi taa AVuaana ismuidutai fariseo amadu saduseo daivimi sai agai vapaconana tai agai itadai:

—Aapima ismaacada daivai tami ansai gnvapaconana aran ducami coocoyi ismaacada vopooyi siuu duucu camaljidagi vaoi, poliditai sai poduucái Diuusi camaisoimaasi gantaatatulda agai. Araga gaaagai issallicada ama duucaí gantatagituagi aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ Calagacaravar oidaca vai naidiña aa massallicada calma duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavar povanliada aapima masaid arAvraañicaru cajiudadai sai cascada calagacara gannai Diuusi. Sallicada anganaagidi sai Diuusi istutuidi isidufiagi Avraañicaru cajiudadai asta idi ojoodiaindara isipliadagi.

¹⁰ Diuusi cabaigadu issoimaa taatatuldagí maicalga tuutiacada aran duucaí amo calli ismaacada guicutai uusi ismaacada maicalgadu iibiada dai mamai. Poduucái Diuusi ootosamu oodami ismaacada soimaasi ivueeyi malca siaaco tomastuigaco malcana tai. ¹¹ Aana gia suudagicada gnvapaconai sai naidiña aa masai calma duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai mai ismaacada gnvapacona agai Diuusi Ibadacada sai ganlamadu daacana Diuusi Ibadai. Dai agai vaa naida agai oodami ismaacada arcalga ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai insaan.

Aana maitistutuidi saasi istutuidi agai. ¹² Amo calli ismaacada calivai tligi bai tueeyi atligi daida acosada mamai. Poduucái iduñia agai agai ismaacada divia agai oodamicada. Ismaacada vaavoitudai agai iimia agai lavaagiamu dai ismaacada maivaavoitudai Diaavora amadu iimia agai agai siaaco tomastuigaco malcana tai

—astatadai AVuaana oodami.

¹³ Vaidai ASuusi Galilea davalari amaadara imitadai dai aayi ami agaa Jordán aquiara siaaco daacatadai AVuaana sai agai vacuaanana.

¹⁴ AVuaana maitipalidimi tuucamidara isvacuaanagi daida itadai agai ASuusi:

—Aanava agai dai gaaagai pasgiñvacuaanagi. ¿Tuiyasi aapi ipalidi isaanalvacuaanagi? —astatadai AVuaana.

¹⁵ Damos ASuusi itadai:

—Casi maiñioocada sioomΛ arcΛΛgai tΛsiduñiagi istumaasi Diuusi ipalidi
—astΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛVuaana ipΛli. ¹⁶ Dai aidΛsi mosvacoi ΛVuaana ΛSuusi taidΛ
ΛSuusi vuusai suudagiaiñdΛrΛ. Tai otoma gΛcupiooco ΛtΛvaagi taidΛ
ΛSuusi tΛΛ Diuusi IbΛadΛ vai tΛvai siaaco uucami daacatadai Λgai Λpa
maasi Λmo tugu. ¹⁷ Tai caidatu Λmo ñiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara nai aliΛ oigΛdai aanΛ. Dai aanΛ aliΛ baigiñlidi
gocΛdΛ —ascaiti Λñiooqui.

4

¹ TaidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΛSuusi oidigamu, sabai ΛDiaavora
iduiñtuldana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi.

² DaidΛ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai
cascΛdΛ biuugimucata dai. ³ TaidΛ ΛDiaavora miaadΛrΛ cΛquiva siaaco
daacatadai ΛSuusi nΛida Δlidityai sabai iduiñtuldana Λmo istumaasi istu-
maasi Diuusi maitipΛlidi daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΛrDiuusi maradΛ di, tΛaañiñi goojo dai vai tascali gΛnaatona
—astΛtΛdai ΛDiaavora.

⁴ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi ñiooquidΛrΛ icaiti: “Maisiu mosΛca tascalicΛdΛ istutuidi
oodami isoidacagi, gΛaagiava Diuusi ñiooquidΛ ΛprΛ”, ascaiti Diuusi
ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛDiaavora vaidacai ΛSuusi Jerusaleenamu dai ami ΛgΛΛ quiuu-
paigadΛrΛ Λjudidíu daama tΛsagi, ⁶ daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΛrDiuusi maradΛ di, tabiaadΛrΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ.
Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ di:

Diuusi ootosamu gΛtΛtΛaañicarΛ vaidΛ gΛnuucaticana.

Sigdaagiadamu Λgai gΛnnoonovicΛdΛ pai maisaraana aapi gΛΛcaso
Λmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛDiaavora.

⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Pocaiti ΛprΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ di: “MaitΛagai pΛsaagiadagi Diuusi
saidΛ iduuna Λmo istumaasi mosnΛida Δlidityai sabai giduuna”, ascaiti
Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ Tai Λpamu ΛDiaavora vaidacai ΛSuusi Λmo gΛΛ tuvidacamu dai
abiaadΛrΛ tΛtΛΛgidi vΛΛsi gΛgar tΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ oidaga oidigi
daama dai vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ tΛaanΛi ΛtΛtΛaanΛdami, ⁹ daidΛ
itΛtΛdai:

—AanΛ angΛmaquiagi oigaragai pai tΛaanΛda vΛΛsi goovai
pΛsgiñvuidΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquivagi dai giñsaa duutudagi —astΛtΛdai
ΛDiaavora.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΛrΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “AliΛsi
gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mosΛca Λgai ΛgΛgiadagi”, ascaiti
Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹ TaidΛ ΛDiaavora ii abiaadΛrΛ, tai dada Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai
nuucagi ΛSuusi.

¹² AidΛsi maí ΛSuusi ismaisapicatadai ΛVuaana ii Galilea dΛvΛΛriamu.

¹³ DΛmos camaivii Λgai NasareetΛrΛ baiyoma Capernauumamu ii Λgai

dai m_{ΛΛ}ca oidaca agai. Capernauma _Λrg_{ΛΛ} suudagi ugidiana. _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidiana _ΛrNepatalicaru _d_Λv_{ΛΛ}_Λragad_Λcatadai dai abaana Nepatalicaru _d_Λv_{ΛΛ}_Λragad_Λ _ΛrSebulonacaru _d_Λv_{ΛΛ}_Λragad_Λcatadai. ¹⁴Aidasi _ΛSuusi ii gamucu aid_Λ _Λp_Λd_Λui ismaac_Λd_Λ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ Isai_Λcaru daid_Λ icaiti:

¹⁵Mui oodami sib_{ΛΛ}ad_Λr_Λ oidacami oidaca agai Galilee_Λr_Λ Sebulonacaru _d_Λv_{ΛΛ}_Λragad_Λr_Λ dai Nepatalicaru _d_Λv_{ΛΛ}_Λragad_Λr_Λ _Λg_{ΛΛ} suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶Dai _Λgai maimaat_Λcamu Diuusi ñiooquid_Λ dai ali_Λ soimaasi ivuaadamu. _D_Λmos gooqui_Λr_Λ ca_Λcamu _Λgai istumaasi gamamaat_Λtulda _Λgai _Λc_Λgac_Λr_Λ vuviaadami dai baig_Λn_Λliadamu _Λgai.

Asc_Λiti Isai_Λcaru.

¹⁷Aid_Λ abiaad_Λr_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdaiña _Λoodami:

—Ama duuqui_Λv_Λr g_Λn_Λt_Λt_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soiña _Λgai Diuusi oodami sai c_Λgac_Λr_Λ oidacana —ast_Λt_Λdaiña _ΛSuusi.

¹⁸_ΛSuusi g_{ΛΛ} suudagi ugidiamu s_{ΛΛ}li im_Λitadai Galilee_Λr_Λ, dai t_{ΛΛ} gooca g_Λn_Λs_Λg_Λm_Λ. _Λmoco Simuñi Piiduru t_{ΛΛ}g_Λdu, dai _Λg_Λmai Aand_Λr_Λsi. _Λgai _Λr_Λv_Λtopa vuudamicatadai, dai suudar_Λ dadaitudai g_Λn_Λv_Λtopa vuicaru.

¹⁹Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Giñoid_Λv_Λr_Λ nai aan_Λ g_Λn_Λmaat_Λtuldana m_Λsducatai gaagada aapim_Λ oodami vaid_Λ giñ_Λvaavoitudana —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰Tai _Λgai otoma anaasi viaa g_Λn_Λv_Λtopa vuicaru dai oí _ΛSuusi.

²¹Dai bait_Λquiooma t_{ΛΛ} _ΛSuusi _Λp_Λ gooca g_Λn_Λs_Λg_Λm_Λ. Jacovo _Λl_Λmadu Vuaana Sevedeo maamarad_Λ. Vai _Λmo vaarcu _Λr_Λaana daraa-jatadai _Λl_Λmadu oogad_Λ dai daraasdi g_Λn_Λv_Λtopa vuicaru. Taid_Λ _ΛSuusi vai. ²²Tai _Λgai otoma anaasi viaa _Λv_Λarcu _Λl_Λmadu g_Λn_Λooga dai oí _ΛSuusi.

²³_ΛSuusi v_{ΛΛ}si Galilea _d_Λv_{ΛΛ}_Λriana aim_Λraitadai, dai v_{ΛΛ}si judidú quiquiupaigad_Λr_Λ gaaagidimi isDiuusi soiña _Λgai oodami sai c_Λgac_Λr_Λ oidacana. V_{ΛΛ}si istumaasi gaaagidiña _ΛSuusi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λr_Λc_{ΛΛ}g_Λducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi coocodagai viaacami. ²⁴Tai otoma maí v_{ΛΛ}si Siria _d_Λv_{ΛΛ}_Λr_Λi_Λr_Λ oidacami istumaasi ivuaadana _ΛSuusi, dai otoma vuaapi _Λgai _ΛSuusi v_{ΛΛ}si _Λcoococoidad_Λ sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaac_Λd_Λ maitis-tutuiditadai isoñ_Λd_Λdagi vaid_Λ _ΛSuusi duduaaidiña v_{ΛΛ}scatai dai vuvaitu Diaavora t_Λt_Λaañ_Λicarud_Λ oodamiaiñ_Λr_Λ. ²⁵Tai oí mui oodami _ΛSuusi Galileeaiñ_Λr_Λ, dai Decapolisi _d_Λv_{ΛΛ}_Λr_Λiaiñ_Λr_Λ, dai v_{ΛΛ}si Judeea _d_Λv_{ΛΛ}_Λr_Λiaiñ_Λr_Λ Jerusaleenaiñ_Λr_Λ dai aa _Λl_Λmap_Λc_Λr_Λaiñ_Λr_Λ, _Λg_{ΛΛ} aqui Jordán vasoñ_Λmaiñ_Λr_Λ.

5

¹Dai aid_Λsi t_{ΛΛ} _ΛSuusi v_{ΛΛ}si _Λoodami, t_Λsai _Λmo giidiana dai ami daiva. Taid_Λ _Λmamaat_Λr_Λdamigad_Λ g_Λn_Λp_Λpagi _ΛSuusi sicoli dai v_{ΛΛ}si _Λoodami.

²Vaid_Λ _ΛSuusi mamaat_Λtuldi daid_Λ it_Λt_Λdai:

³—Diuusi c_Λgac_Λr_Λ n_Λidi v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ maat_Λ ist_Λgito isDiuusi soiñagi vaid_Λ ivuaada _Λgai istumaasi Diuusi ip_Λlidi. Diuusi soiñamu vai _Λgai ivuaadana istumaasi Diuusi ip_Λlidi.

⁴ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ sivi soigʌʌlidi soimaasi ivuaadatai ʌgai Diuusi bai ʌʌliatudamu.

⁵ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maigʌɾducʌdʌ ɾʌnʌlidi, ʌgai tʌʌʌnʌdamu oidigi utudiarʌ siʌʌscadʌ ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ sʌʌlicʌdʌ cʌʌgacʌɾʌ oidacʌʌlidi, Diuusi soifʌ ʌgai ʌgai vai poduucʌi oidacana.

⁷ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ soigʌʌlidi aacʌdʌ, Diuusi soigʌʌliadamu ʌgaicʌdʌ ʌʌɾʌ.

⁸ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maisoimaasi ivuaada ʌlidi. ʌgai Diuusi ʌʌmadu iimimu.

⁹ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ soicʌi ʌcocoadami sai camaitʌncocodaiʌ. Diuusi ɾʌmaamara duucʌi nʌijadamu.

¹⁰ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ aa soimaa taatamituldi ivuaadatai ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi. Diuusi soifʌmu vaidʌ apiaivuaada ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi.

¹¹ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ ɾʌnnʌijadamu aapimʌ siʌʌscadʌ ʌoodami ɾʌnaagiadagi soimaasi ʌiiooqui dai soimaasi ɾʌntaatamituldiadagi dai mʌsiʌʌscadʌ ɾʌnyaatagʌdagi, ɾiʌvaavoitudaitai aapimʌ. ¹² Dʌmos baigavʌɾ ʌʌliada aapimʌ Diuusi ɾʌnmaaquimu ʌmo istumaasi cʌʌɾducami tʌvaagiʌɾʌ, poduucʌi ʌʌɾʌ soimaa taata ʌDiuusi ʌiʌiiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ ʌʌɾʌɾʌ dada isaapimʌ.

¹³ Ismaicʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ oodami maitipʌliadamu isvaavoitudagi Diuusi ʌiiooquidʌ poduucʌi isduucʌi ʌmo oodami maitipʌlidiʌ iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascʌdʌ aliʌsi ɾʌaagai iscʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ. Nʌiditai aa iscʌʌgacʌɾʌ oidaga aapimʌ poduucʌi ipʌliadamu ʌgai isvaavoitudagi Diuusi ʌiiooquidʌ dʌmos ismaicʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ aidʌ ɾia maisoicʌi aapimʌ oodami dai Diuusi ɾajiaadʌɾʌ ɾʌnviaamu aapimʌ.

¹⁴⁻¹⁶ Aliʌsi ʌɾsoifʌi cuudagi tucʌɾʌ. Poduucʌi ʌʌɾʌ aliʌsi ʌɾsoifʌi aapimʌ cʌʌgacʌɾʌ oidacatai vai poduucʌi maatʌna aa isducatai Diuusi ipʌlidi isoidacagi. Vʌʌsi oodami ɾʌntʌgito nʌidi isaapimʌ ʌɾvaavoitudadami. Daidʌ ʌoodami nʌiditai iscʌʌgacʌɾʌ oidaga aapimʌ siaa duutuadagi Diuusi ɾʌrooga ismaacʌdʌ tʌvaagiʌɾʌ daja.

¹⁷ Maitavʌɾ povʌʌliada aapimʌ iʌsaʌnʌ divia dai maiʌʌgiada iʌɾʌgai Diuusi sʌʌlicʌmigadʌ dai mamaatʌtuldiaragadʌ ismaacʌdʌ aagidi ʌgai Moseesacaru dai ɾʌʌiʌiiooquituldiadamiga, baiyoma divia aʌnʌ dai ʌʌgiada iʌɾʌgai. ¹⁸ Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi sai siʌʌsi uucami cʌaacagi oidigi vʌʌsi istumaasi aagai Diuusi moduucʌi imʌda ʌgai maitʌviaa ʌgai tomalaachi tomali ʌmo oojai maimaigovai ɾʌdaasa ʌgai asta siʌʌscadʌ ʌɾʌdui vʌʌsi ismaacʌdʌ viaa siʌɾʌduʌiʌgi. ¹⁹ Cascʌdʌ siooɾʌ ʌmapiadʌɾʌ viaagi ʌmo istumaasi Diuusi sʌʌlicʌmigadʌiʌfʌdʌɾʌ, tomasi ʌgai poʌlidi ismaisi ɾʌaagai isiduʌiʌgi dai poduucʌi mamaatʌtuldiadagi ʌoodami sai poduucʌi ivuaadana ʌgai maicʌʌga ivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi. Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ ʌʌgiadagi Diuusi sʌʌlicʌmigadʌ dai poduucʌi mamaatʌtuldiadagi ʌoodami sai poduucʌi ivuaadana ʌgai ɾia cʌʌga ivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi. ²⁰ Aʌnʌ angʌnaagidi aapimʌ sai ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicʌmigadʌ ʌʌmadu ʌfariseo poʌlidi iscʌʌgacʌɾʌ oidaga dʌmos maitʌɾvaavoi. Aapimʌ aliʌsi ɾʌaagai

issallicadla calgacarla oidacagi maisiu lpan duucaí lgai. Damos istatagitoda aapiml lpan duucaí lgai, Diuusi maitansoiñamu iscalgacarla oidaca aapiml.

²¹ Aapiml cajioma masaidl itatldai ganllqui aaduñicarú: “Maitavlr gacoodada, islmaadutai gamuaagi adudunucami glaagai isgataañiagi muaaragai lgai llppl”. ²² Damos aanl anganaagidi sai tomasioorl sioorl baamuagi gladuñi vui, dai sioorl galnaasi ñioocadagi gladuñi vui, dai sioorl vuiirugami aagadagi gladuñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi ganmamaatltuldiadamiga maipoduucaí ganmamaatltuldiadagi.

²³ Poduucaí islmaadutai imiagi glal quiuupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami tagituagi saidl idui lmo istumaasi soimaascami gladuñi vui vai cascada vui baamucagi laduñdl, ²⁴ glaagai isvuusia lgai abiaadlrl dai mll nldagi gladuñi dai baiduñiagi ñiooqui lgai llmadu. Dai aidl gia lpamu imiagi lgai glal quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ Islmaadutai soimaasi iduñiagi gladuñi vui vaidl laduñdl vaidaquiaagi dudunucamiarl dalmos baiyoma glaagai isbai duñia lgai ñiooqui lgai llmadu voyiamu vai lgai maivaidaquiaagi dudunucamiarl vaidl adudunucami tllgidan tada lsandaaru vaidl lsandaaru maisagi. ²⁶ Aanl gia glnaagidi sai maivuusian tada lgai abiaadlrl asta silascadl gaa namlqui vllsi mslslsi tañiagi.

²⁷ Aapiml cajioma sai llqui abiaadlrl aduucaí glaa: “Sai maitlaagai isgoogosi ganducamicagi oodami”. ²⁸ Damos aanl anganaagidi sai tomasioorl sioorl galnaasi gantatagitodagi lmo ooqui vui tomasi mllcasdrl nldi lgai, lgai calpan lsi soimaasi ivueeyi isllmadu voimudai.

²⁹ Islmaadutai nlijadagi lmo istumaasi dai galasida liadagi silppl lma maasi soimaascami baiyoma glaagai ismainlijadagi dai Diuusi llmadu imiagi dai maisiu lDiaavora llmadu imiagi. ³⁰ Islmaadutai iduñia liadagi lmo istumaasi soimaascami glnoonovicadl baiyoma glaagai ispoliadagi lgai ismainoonovl dai Diuusi llmadu imiagi dai maisiu lDiaavora llmadu imiagi. Poduucaí aagai lSuusi sai loodami camaisoiimaasi ivuaadana.

³¹ Llqui aduucaí glaagai llppl: “Tomasioorl sioorl dagituagi glooñiga glaagai ismaquiagi lmo oojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Damos aanl anganaagidi sai islmo clli dagituagi glooñiga, maiviaacatai istuisidl dagituagi, oodami polliadamu islooqui gogoosi glducami sai cascada dagito clalli dalmos clalli rduñidl ispoduucaí ttagitodagi loodami, dai sioorl vllnagi lmo ooqui dagitobarui lgai soimaasi ivueeyi llppl.

³³ Aapiml cajioma llppl masaidl itatldai ganllqui aaduñicarú: “Silascadl amaadutai pocaitiadagi sai maatl Diuusi sai sallicadl iduñia lgai lmo istumaasi Diuusi vlltarl aliñi glaagai isiduñiagi”. ³⁴ Damos aanl anganaagidi sai maitlaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicadl. Glaagai isaagadagi Diuusi moslcaasi silascadl sallicadl glaagadagi dai sai silascadl aagadagi islmo istumaasi lrvaavoi maiaagadagi tlvagi mllca gatlaanli Diuusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi dlvllrai ami

daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gataaanda agai Diuusi garbaitacaacamiga cascada. ³⁶ Dai tomali maiaagadagi ganmoomo aapim maitistutuidi istojatudagi siappa tucutudagi tomali amo cuupai. ³⁷ Mosavar cho caitiada siappa aja dai maitarcaga isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapim cajioma isaqui gaagai aduucai: “Isamaadutai gagagaviagi gavuji pai camainaaada aapi gavujicada adudunucami viaa ispoduucai iduñiagi gaicada appa dai isamaadutai gagagaviagi dai daitudagi gataatamu adudunucami viaa ispoduucai iduñiagi appa gaicada”. ³⁹ Damos aan angnaagidi: Maitaagai psvui gasia aapi loomaligami baiyoma isamoco gagagaviagi gavuiwasana dagitoñi vai ajadara gagagana appa. ⁴⁰ Isamoco vaama gacassagi dai gyaatagadagi gavoopoida aliditai gvaasaraga dagitoñi vai baccaina gdaan vaasaraga appa. ⁴¹ Isamaadutai gaagidagi issoina bancia aapi cusuvida tomasi daan duucu uucami soinañi asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasiora siora gataandagi amo istumaasi maacani aapi, dai siora gataandagi amo istumaasi tañiuidicami tañiuidani.

⁴³ Aapim cajioma appa sai aduucai gaa aq: “Oigadani gaaduñi dai cadada gasayu”. ⁴⁴ Damos aan angnaagidi: Oigadavurai gansayu, cagavar ñiocada vui agai ismacada ganñioquidi, cagavar ivuidiada siora gancadadagi, gamamadavurai agai vatar ismacada soimaasi ñioqui gansuuligiadagi dai soimaasi gantaatamituldidi. ⁴⁵ Poduucai gamma isaapim armaamarada garooga ismacada tvaagiara daja. Agai ootosdi tonoli caga tuutiacami dai maicaga tuutiacami, dai agai ootosdi duuqui ismacada siaa duutudai dai ismacada maisia duutudai. ⁴⁶ Dai isaapim oigadagi mosaca agai ismacada gnoigadai aapim poduucai siaadara gnoidana Diuusi amo istumaasi. Asta maicaga tuutiacami appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaatuldidi aapim mosaca gnaaduñi tuma caga ivueeyi aapim asta agai ismacada maivaavoitudai Diuusi appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ Cagavar ivuaada aapim appan duucai garooga ismacada tvaagiara daja.

6

¹ Siascada aapim siaa duutuadagi Diuusi maitavar poduucai ivuaada mosipaliditai isganlijadagi oodami dai caga ñiocadagi aapim ganvui, maspovuaada aapim aidia gaga garooga ismacada tvaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ² Cascada masiascada oididagi soituutugami amo istumaasi maitavar poduucai ivuaada mosipaliditai isganlijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismacada aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. Quiquiupiarai dai cacaayana poduucai ivuaadana agai sai caga ñiocaina oodami agai vatar. Damos aan angnaagidi sai agai ismacada povuaadagi garooga ismacada tvaagiara daja maioidamu tomali amo istumaasi. ³ Damos masiascada aapim oididagi amo istumaasi soituutugami maitavar poduucai ivuaada ipaliditai

isgannaijadagi aa. ⁴ Dai Diuusi garooga ismaacada naidi mastumaasi ivueeyi agai ganoidamu amo istumaasi aapima.

⁵ Dai masiiascada gamamadada aapima, maitavar apan duucai ivuaada agai ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai ojojidi isgugucitai gamamadadagi quiquiupiarai dai cacaayana sai naidiña oodami. Sallizada anganaagidi sai garooga ismaacada tavaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ⁶ Damos aapima masiiascada gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi garooga ismaacada naidi mastumaasi ivueeyi astocai agai gansoicadamu.

⁷ Masiiascada gamamadadagi maitavar muiyoco aagada amo istumaasi isduucai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai polididina agai sai amomoono caaca agai alia tavari niioocaitai agai tomasi maicaa. ⁸ Maitavar potuutiaca aapima, Diuusi garooga maiquiaa aagidacai aapima abiaadara camaatacana mastumaasi tagito aapima. ⁹ Cascada aduquivavar gamamadada:

Garooga aapi pasmaacada tavaagiara daja, aatama ipalidi isloodami gasiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma ana istuigaco gataanada agai aapi lagi tami oidigi daama. Vaida apaduuna pastumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucai isduucai avueeyi tavaagiara.

¹¹ Garsoinañi tai viaaca aatama cuadagai tasiasai tagito sivi vatarai.

¹² Garoigaldani garsoimaascamiga tasmaacada ivueeyi poduucai tasduucai oigaldi aatama agai ismaacada soimaasi garvuididi.

¹³ Maiti dagito isDiaavora garaagiadan taadacagi isidunia aatama soimaasi.

Ca maata aatama isaapi araga baitacaacami tavaagiara dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali amo amai dai isiasai gaagai isvasi oodami gasiaa duutuadagi tomastuigaco.

Vasi gomaasi sallizada apadunia agai poduquivavar gamamadada.

¹⁴ Masaapima oigaldiadagi aa siiascada soimaasi gnvuidiada agai, Diuusi garooga ismaacada tavaagiara daja ganoigaldidamu aapima gansoimaascamiga ara, ¹⁵ dai masaapima maioigaldiadagi aa aidia gia tomali Diuusi garooga maitanoigaldidamu gansoimaascamiga.

¹⁶ Masiiascada aapima gayunandudagi maitavar soiganliadan vuaada apan duucai agai ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai soiganliadan vuaadana sai naidiña oodami isyunandui agai. Sallizada anganaagidi sai garooga ismaacada tavaagiara daja maioidamu tomali amo istumaasi. ¹⁷ Damos aapima masiiascada gayunandudagi maitaagai massoiganliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaataana oodami masgayunandui. Vai mosaca Diuusi garooga maatacana dai poduucai agai ganoidamu amo istumaasi caagaducami.

¹⁹ Maitaagai istatagitodagi oodami ismpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarada uugiugai dai siaa gvueeyi istumaasi dai tami siaaco asivogami vapacai dai gasidi. ²⁰ Baiyoma gaagai isvuaadagi vasi istumaasi Diuusi ipalidi dai agai maquimu

istumaasi tagito tavaagiara. ²¹⁻²³ Isampaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aida gia mostatagitodamu agai gnvustuidaga dai poduucai lagi gnvupuiirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istatagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada agai. Dai camaitatagitoi istumaasi aagai Diuusi ñooquidarai dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma glaagai istatagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucai gia soicai agai aa.

²⁴ Sioorai mostatagitodagi isducatai gamaitacadagi mui tumiñsi agai gia maitistutuidi islaagiadagi Diuusi.

²⁵ Ganaagidiana maitavar vuam analiada cuaadagaicada masmaacada ugia agadagi silapa mastumaasi iya agadagi dai oidacagi, tomali yucusicada masmaacada ganaada agadagi. Diuusi gandui aapima Diuusi ganmaa iibadagai agai gansoiñamu isviaacagi cuaadagai dai yucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita asai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi ganyoova troojara, vai vaascara Diuusi garooga ismaacada tavaagiara daja maacai cuaadagai. Aoodami vaamioma namaga siujuurugi. ²⁷ Cascada maitarsoiñi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatacavaldiagi, tomasi naana maasi gatatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida mosasi tatagitoiña oodami yuucusi? Aoodami glaagai isnaijadagi isducatai garai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai vaascara ganaagidi aanai sai tomali arai Salomonicaru ismaacada viaacata dai yuucusi cacalagaducami vaascara yuucusida maipan lasi chigiamaasi yoosigai. ³⁰ Gaaagai isgantagito naijadagi oodami vasoi. Chilaqui tasai dajiana guucacana dai gaacacai gamamaldi oorofiara maitiipucatai cuaagi vai vaascara Diuusi sigia maastudai, vaasi vaamioma soiñana agai oodami isyuucustada. Vaascara aoodami maicalla vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada glaagai ismaivuum analiadagi oodami dai maitaagai ispocaiti adagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Silapa: “¿Istumaasi iimu aatama?” Silapa: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vaasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantatagitoiña, damos garooga ismaacada tavaagiara daja camaata isvasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma glaagai ispalidadi oodami sai Diuusi soiñana vai calgacara oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagai issoimaasi gantaatamituldi adagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vaas tasai naana maasi oidacana dai vaascara Diuusi gannuucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaiti adai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istu- isida pocaiti adagi”. Ispocaitiada aapima Diuusi potaimu sai maicalla ivueeyi aapima pocaititai. ² Isamaadutai gatagito naijadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi adaduñda aida gia Diuusi gatagito naijadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai lapa. ³ ¿Tuipasi gatagito naidi issoimaasi ivueeyi gadañi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma

soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potatadai gadauñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito alidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Araga gaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooqilaga aagidagi gadauñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagiadamudai aapim Diuusi ñiooquida loodami ismaacada caladai Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai agai Diuusi vui dai soimaasi ivuuiadiadamudai Diuusi ñiooquituldiadamigada.

⁶ Cascada maitaagai masapiaaagiada Diuusi ñiooquida loodami ismaacada caladai Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi gaagai masiapiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi siagai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siorea apiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi Diuusi sallyicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga amaadutai aapim isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapim amo odai? ¹⁰ ¿Sialpa isbaioidana aapim amo cooyi isgantaañia agai vatopa? ¹¹ Masaapim ismaacada maicala tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi calgaducami, sioma calaga garooga ismaacada tavaagilaga daja agai maacai istumaasi calgaducami siorea taanadagi.

¹² Pocaiti Diuusi sallyicamigadaga dai pocaiti arpa Diuusi ñiooquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapim isganvuuiadiadagi aa poduuquivaar ivuuiadiada aapim agai arpa.

¹³⁻¹⁴ Sallyicada avar ipaliada aapim isDiuusi gansoicadagi isalgiada aapim. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga isagai ivuaadagi istumaasi ipalidi damos agai gia iimimu Diaavora lamadu. Alia sijaiga oodami vatara isipaliadagi isDiuusi soicadagi isalgiada agai Diuusi, dai vaamioma chilalquidu siorea agidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi lamadu.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maitivuaada istumaasi ganaagiadagi amamaatatuldiadami yaatavogami. Agai ganlamadu ganmpaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi ñiooquida damos maitarvaavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isganvupuiirumadagi masaida armamaatarlamigadacana dai oidiña mui naana maasi mastumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapim istutuidi ismatiagi isbai sallyicada arDiuusi ñiooquituldiadamigada agai ischo arpa, agaicada ismaacada ivuaada agai. Calaga maata aapim ismaitayoovai uuvasi uupariañidaga, tomali iigosi uuvasi dladalaindaga, poduucal arpa loodami yaatavogami maitistutuidi iscalgacaga oidacagi. ¹⁷ Poduucal arpa oidaga uusi ismaacada yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaacada maiyoovi iibiada. ¹⁸ Amo uusi calgaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai amo uusi maicalgaducami maitistutuidi iscalgaducagi iibiada. ¹⁹ Vasi uusi ismaacada maicalgaducagi iibiada tami ardlavlaragaga galguicumai dai taiyaga glamamaidi. Poduucal arpa Diuusi soimaa taatatuldamu amamaatatuldiadami yaatavogami agal taiyara Diaavora

ΛΛmadu. ²⁰ NΛiditai issoimaasi ivueeyi Λgai poduucai gΛmaatΛ isΛgai Aryaatavogami.

²¹ Maisiu vΛΛscatai ismaacΛΔΛ pocaitiadagi sai aanΛ artΛaanΛdamigadΛ iimia agai siaaco gataaanΛi Diuusi mosΛca Λgai ismaacΛΔΛ ivueeyi istumaasi ipΛlidi Diuusi garooga ismaacΛΔΛ tΛvvaagiΛΓΛ daja. ²² SiΛΛscadΛ ajiagi istuigaco nΛida iñagada aanΛ vΛΛsi oodami ismaacΛΔΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ armaicΛΛga ivuaadami amaasi muidutai povai iñtatΛadamu: “TΛaanΛdami aatΛmΛ gamamaatatuldiña gΛñiooqui, dai gΛguvucadagacΛΔΛ vuvaidiña Diaavora tatΛaañicaruda oodami iñdΛΓΛ, dai gΛguvucadagacΛΔΛ ivuaadana aatΛmΛ mui naana maasi gagarducami”, iscaitiadamu Λgai. ²³ DΛmos aanΛ potΛΛdamu: “AapimΛ tomali Λmo imidagai maitiñvaavoitu. Iimivurai tabiaadΛΓΛ. AapimΛ arsoimaasi ivuaadami”, antΛΛdamu aanΛ —astΛtΛdai Suusi.

²⁴ DaidΛ itΛtΛdai ΛΛpΛ:

—SioorΛ giñcaΛcagi daidΛ ivuaadagi istumaasi aagai aanΛ Λgai arΛpan ducami Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ aliΛ saituduga daidΛ idui Λmo vaaqui dΛmos ΛΛpΛga cΛΛga cooco dΛvΛΛrai dai cΛΛgaducami darai simientogadΛ. ²⁵ Tai duudu dai gΛΛpi daivusai suudagi dai cavami ΛvΛ tai vΛΛscΛΓΛ maigai ΛvΛaaqui cΛΛgaducataidai Λgai simientogadΛ cascΛΔΛ. ²⁶ DΛmos sioorΛ giñcaΛcagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aanΛ Λgai arΛpan ducami Λmo cΛΛli vuurugami ismaacΛΔΛ mosoorai daama idui Λmo quii. ²⁷ Tai duudu dai gΛΛpi daivusai suudagi dai cavami ΛvΛ tai gai ΛvΛaaqui dai camaitarsoiñi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ AidΛsi canaatocai ñioo ΛSuusi, vaidΛ Λoodami camaitΛΛ isducatai gΛntatΛgituagai caacatai siΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. ²⁹ Λmo sΛΛlicami vi-aacami duucai mamaatatuldi Λgai dai maisiu Λpan duucai Λmo ma-maataatuldiamai Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛΔΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi cascΛΔΛ.

8

¹ AidΛsi ΛSuusi tΛvai giidiaiñdΛrΛ tai oí mui oodami. ² Tai miaadΛΓΛ cΛquiva Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ viaacataidai Λmo coocodagai ismaacΛΔΛ duvaaldi gatuucuga dai siaa duutuli ΛSuusi, daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami pΛsipΛliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astΛtΛdai ΛcΛΛli.

³ TaidΛ ΛSuusi taata gΛnovicΛΔΛ daidΛ itΛtΛdai:

—IpΛlidiana isgΛduaaidagi, duaadicami ivii —astΛtΛdai ΛSuusi.

Mospotai ΛSuusi taidΛ ΛcoocoadΛ duaadicami vii. ⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Dañi, maitiaagiada tomali Λmaadutai pΛsducatai dueeyi mosaiimi dai mΛΛ vuidΛΓΛ cΛquiva Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vai nΛidiña Λoodami pΛscadueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ AidΛsi mosaayi ΛSuusi CapernaumΛrΛ tai miaadΛΓΛ cΛquiva Λmo sandaarur tΛaanΛdamigadΛ. Λgai arromanu dai daañimi, ⁶ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami giñmara quiiyΛΓΛ caatΛ maitistutuidi isaimardagi dai aliΛ soimaa taataca coocodagai —astΛtΛdai.

⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ gaamu imimu dai duaaidamu —astΛtΛdai.

⁸TaidΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami aapi vaamioma tΛaanΛi iñsaana cascadΛ maitΛaagai pΛssoiɡΛvuaadagi mosai potΛi sai duaadana giñmara siΛgai duaadimu. ⁹AanΛ viaa giñtΛaanΛdamiga, dai aanΛ viaa ΛpΛ giñsandaaruga ismaacΛdΛ tΛaanΛi aanΛ, siΛΛscadΛ aagida aanΛ Λmoco sai imΛna vai aimΛrai, dai siΛΛscadΛ aagida aanΛ Λmai sai diviana vai didivai, dai siΛΛscadΛ tΛaañia aanΛ Λmo istumaasi giñpiooñiga vaidΛ ivueeyi —astΛtΛdai Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ.

¹⁰AidΛsi caΛ ΛSuusi imaasi, maitΛΛ istumaasi gΛtΛɡituagi daidΛ itΛtΛdai Λjudidíu ismaacΛdΛ oiditadai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi, sai gΛraaduñi saagida maiquiaa naidi aanΛ tomali Λmoco ispocaasi vaavoitudadagi siΛΛsi vaavoitudai idi cΛΛli.

¹¹AanΛ angΛnaagidi sai mui ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquidΛ. Dai Λgai iimia agai tΛvaagiamu mΛΛca siaaco gatΛaanΛi Diuusi dai ΛΛmadu daraaja agai AvraañicarΛ dai Isaacaru, dai JacocarΛ. ¹²DΛmos Λjudidíu Λgai ismaacΛdΛ polidi sai iimia agai mΛΛca siaaco gatΛaanΛi Diuusi AvraañicarΛ cajiudadΛcatai, Λgai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai Λgai mΛΛca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaanΛda agai Λgai dai aliΛ soimca taataca agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³Dai amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ:

—ImΛdañi gΛquiiyamu dai pΛstumaasi vaavoitudai poduucai ΛpΛduuñimu —astΛtΛdai.

Dai mospotΛi ΛSuusi tai dueeyi maradΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ.

¹⁴TaidΛ ΛSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatΛcatadai ΛPiiduru tuumudΛ aliΛ oiditadai toiñdagai. ¹⁵TaidΛ ΛSuusi mostaata novidΛ tai dagito toiñdagai tai otoma vañi Λgai dai bibi gΛdadidacami.

¹⁶Dai aidΛsi catuca taidΛ Λoodami vuaapi ΛSuusi mui oodami ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, taidΛ ΛSuusi mosali Λmo ñiooquicΛdΛ vuvaitu vΛΛsi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ dai duduaadi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ. ¹⁷AidΛsi ΛpΛdui imaasi poduucai ΛpΛdui ismaacΛdΛ aagai Isaía Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai poduucai ooja agaitai ΛCristo: “Λgai gΛrduduaaidamu”, ascaiti Isaía.

¹⁸AidΛsi tΛΛ ΛSuusi isaliΛ muidu oodami Λgai sicoli, aagidi Λgai gΛmamaatΛrdamiga sai daivuñdana vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi Galilea.

¹⁹Tai Λmo mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami aanΛ gΛoidatucuda iñΛlidi tomasiaaco siaaco aimΛrda aapi —astΛtΛdai.

²⁰TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Cacaasiocai viaa gΛntΛΛtΛjoga dai ujuurugi viaa gΛncocosa, dΛmos aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maivaaca —astΛtΛdai ΛSuusi.

²¹Dai Λmai ismaacΛdΛ rΛΛSuusi mamaatΛrdamigadΛcatadai potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—TΛaanΛdami giñdagitoñi nai ΛpΛga mΛΛ yaasa aanΛ giñooa dai gooquiarΛ gΛoidatucudagi —astΛtΛdai.

22 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtadai:

—Giñoidañi dai dagito vai Λgai ismaacΛdΛ ΛΓΛpan ducami coidadΛ maitiñΛΛgiditai yaasana gΛncoidadΛga —astΛtadai ΛSuusi.

23 Amaasi ΛSuusi tΛsai Λmo vaarcuΛΓΛ ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai. 24 Dai aidΛsi gΛΛ suudagi daama iimaitadai Λgai tai aliΛ cavami ΛvΛ vai tai tΛΛsadΛi suudagi dai vaarcu Λraana vaacΛi. VaidΛ ΛSuusi coosocatadai. 25 TΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai iji dai mΛΛ nΛnΛitu daidΛ itΛtadai:

—TaanΛdami cΛΛgacΛΓΛ igΛrvuvaida casiatΛ yooga duudupi —astΛtadai aatΛmΛ.

26 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtadai:

—¿TuimΛsi duduadimuca? AapimΛ maivaavoitudai iñsaanΛ istutuidi isgΛnnuucadacagi —gΛrtΛtadai ΛSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu ΛΛvΛΛli ΛΛmadu agΛΛ suudagi tai vΛΛsi dodoli vii.

27 TΛtai aatΛmΛ maitΛΛ isducatai gΛrtΛtΛgituagi daidΛ icaiti:

—¿Istuma cΛΛli idi vai asta ΛΛvΛΛli dai gogΛΛ suudagi ΛΛgidi? —caiti aatΛmΛ.

28 Dai amaasi vaasadΛrΛ dΛgavusai Λgai agΛΛ suudagi dai aayi Gadara dΛvΛΛriΛrΛ, tai vuvaaja gooca cΛcΛΛli camposantuaiñdΛrΛ Λgai viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ dai aliΛ oomaliga tomali oodami maitistutuidiñΛ ismiaanai dΛgavuscΛdagai. 29 Amaasi miaadΛrΛ guuquiva Λgai siaaco cΛaacatadai ΛSuusi dai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—¿TuipΛsi gΛrΛΛmadu vapacΛi aapi Suusi Diuusi maradΛ maitiquiaa aΛcai istuigaco soimaasi gartaatatulda agai aapi? —ascaiti Λgai.

30 Dai bai miaanai abiaadΛrΛ ajioopaitadai mui tataisoli, 31 vaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ daañimi ΛSuusi daidΛ itΛtadai:

—PasgΛrvuvaidagi idi cΛcΛΛliaiñdΛrΛ pai gardagito tΛtai vaapaquia aatΛmΛ gotataisoliΛrΛ —astΛtadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ.

32 TaidΛ ΛSuusi itΛtadai:

—Imivurai tudu —astΛtadai.

TaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vuvuaaja ΛcΛcΛΛliaiñdΛrΛ dai tataisoliΛrΛ vaapa, taidΛ Λtataisoli koidam voopoi dai gΛΛ suudarΛ suuli dai vΛΛsi baicoi.

33 TaidΛ Λnuucadacami tataisoli voopoi dai duduadimutugai, dai mΛΛca gaaagidi quiiquiana vΛΛsi istumaasi ΛpΛdui, dai isducatai ΛpΛdui ΛcΛcΛΛlicΛdΛ ismaacΛdΛ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ. 34 Tai vΛΛscatai Λoidacami iji siaaco daacatadai ΛSuusi, dai tΛΛgacai daañimi sai imΛna ami dΛvΛΛriaiñdΛrΛ.

9

1 Tai amaasi ΛSuusi tΛsai Λmo vaarcuΛΓΛ, dai daivusai vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi dai Λpamu aayi Λagi gadΛvΛΛragarΛ. 2 MΛtai uusiarΛ vuaapi Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoifñadagi. Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi isaliΛ vaavoitudai Λoodami potΛtadai Λgai ΛcΛli coocoadΛ:

—Maiti soigΛliada giñaduñi, casiant oigΛli aanΛ vΛΛsi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana aapi —astΛtadai ΛSuusi.

3 Amaasi ΛΛmoco amamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ aduucai gΛntatΛgitoitadai: “Idi cΛΛli polidi isΛrDiuusi”, asΛnΛlidi. 4 VaidΛ ΛSuusi maatΛcatadai istumaasi gΛntatΛgitoi Λgai daidΛ itΛtadai:

—¿Tuimasi mosaa soimaasi gantatagitoi? ⁵⁻⁶ Aanλ viaa amo sallyicami dai cascada viaa guvucadagai isoigaldiadagi vlassi soimaascamigada oodami. Damos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasioora cascada sivi gantatagidamu aanλ issallyicada viaa aanλ guvucadagai isduaaidagi idi calli —astatdai λSuusi amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada.

Dai amaasi itatdai λSuusi acalli cocoadλ:

—Vañigiñi dai bai gavaacosi dai noragi gλquiyamu —astatdai.

⁷ Taidλ acocoadλ vañi dai nora gλquiyamu. ⁸ Aidasi taa loodami imaasi, aliλ duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai λgai guvucadagai amo calli.

⁹ Taidλ λSuusi ii abiaadaraλ dai giñtall iñsaana daacatai gavuuyi tumiñsi, dai povai iñtatdai:

—Mataivo, giñoidañi —iñtatdai.

Antai aanλ calquiva dai oí.

¹⁰ Dai amo imidagai gacuaadatadai λSuusi amo quiyaraλ tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuidaraλ daraaja Suusi λmadu dai aatama mamaatardamigada λSuusi λpa. ¹¹ Damos tagacai λfariseo gartacacai aatama λSuusi mamaatardamigada dai povartatdai:

—¿Tuisida gacueeyi gannmamaatatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami λmadu? —gartatdai.

¹² Vaidλ λSuusi calli gomaasi daidλ itatdai:

—Aagi cococoidada tagito gaduduaaidiadamami amaicococoidada maitagito. ¹³ Maatavurai aapima istaiya λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquidaraλ: “Aanλ maitipλlidi isoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitipλlidi aanλ isoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aanλ giñvallaaraλ, baiyoma ipλlidi aanλ sai soiganλlidiña oodami aacada”. Aanλ andivia tami oidigi daama vai λsoimaasi ivuaadami ama duucai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada pollidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadaraλ ama duucai gantatagitona —astatdai λSuusi.

¹⁴ Amaasi amamaatardamigada λVuaana miaadaraλ guuquiva siaaco daacatadai λSuusi dai potatdai:

—Aatama λmadu λfariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisida aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astatdai.

¹⁵ Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itatdai:

—Aanλ gia λmadu aimarai giñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, damos sialscada λgai ismaacada giñvuidaraλ valla giñmuaagi aidλ gia maitaugimu giñmamaatardamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi aanλ dai apiavaavoitudadagi gvaavoidaraga —astatdai λSuusi.

¹⁸ Aidasida λSuusi aagaitadai imaasi tai ami divia amo judidíu taanλdamigada dai gatootonacada calquiva λSuusi vuidaraλ daidλ itatdai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi gλnovi apamu duaacan tada λgai —astatdai λjudidíu taanλdamigada.

19 Taid_Λ _ΛSuusi _Λquiva dai ii _Λgai _Λmadu dai aat_Λma mamaat_Λrdamigad_Λ _Λpp_Λ oí. 20 Amaasi _Λmo ooqui ismaac_Λd_Λ cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascata dai masaadaigada miaad_Λr_Λ _Λquiva _Λgai _ΛSuusi abaana dai gooquiamad_Λr_Λ mostaata ugidiana daama vaasarad_Λ. 21 Pov_Λl_Λiditadai _Λgai: “Tomasi mosaca daama vaasarad_Λ taata aan_Λ casc_Λd_Λ caduaadian tada aan_Λ”, as_Λlidi _Λooqui. 22 D_Λmos _ΛSuusi gooquiamaco n_Λn_Λava daid_Λ it_Λdai _Λooqui:

—Baigi g_Λaliada giñmara giñvaavoitu aapi casc_Λd_Λ dueeyi —ast_Λdai.

Dai aid_Λ todian duuc_Λ _Λooqui dueeyi.

23 Aid_Λsi aayi _ΛSuusi quiiidi_Λr_Λ _Λtaan_Λdami t_Λ _Λgai _Λiivadami cabaig_Λnducacata dai iivitulda agaitadai aid_Λm_Λsi yaasa agaitadai _Λali t_Λji dai t_Λ mui oodami vai g_Λg_Λr_Λ suaan_Λitadai. 24 Taid_Λ _ΛSuusi it_Λdai:

—Vuvaaquivurai tabiaad_Λr_Λ, goali t_Λji mait_Λrmuuquiad_Λ mosacooso goovai —ast_Λdai _ΛSuusi.

D_Λmos _Λoodami mosas_Λ pocaititai _ΛSuusi. 25 Aid_Λsi cav_Λsi vuvaja _Λoodami taid_Λ _ΛSuusi vaa dai bai _Λmuuquiad_Λ novid_Λ tai _Λgai vañi. 26 Dai v_Λsi aipacoga sicoli oidacami maí istumaasi _Λp_Λdui.

27 Aid_Λsi vuusai _ΛSuusi abiaad_Λr_Λ gooca main_Λn_Λadami oí _Λgai dai iññaquimi daid_Λ icaitimi:

—Aapi Davicar_Λ cajiudad_Λ ismaac_Λd_Λ Diuusi maa _Λmo s_Λlicami soigi g_Λl_Λda aat_Λmac_Λd_Λ —t_Λdai _Λmain_Λn_Λaic_Λd_Λ.

28 Dai aid_Λsid_Λ _ΛSuusi vaa _Λmo quiiy_Λr_Λ taid_Λ _Λmain_Λn_Λaic_Λd_Λ abaana guuquiva taid_Λ _ΛSuusi t_Λcacai daid_Λ it_Λdai:

—¿Vaavoitudaim_Λsi aapim_Λ iñsaan_Λ istutuidi isg_Λnduduaaidagi? —t_Λdai.

Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—_Λja —t_Λdai.

29 Amaasi _ΛSuusi taata _Λgai vuupuid_Λ daid_Λ it_Λdai:

—Pov_Λduñia _Λgai isducatai vaavoitudai aapim_Λ —t_Λdai.

30 Tai pov_Λdui caduduaadicami vii. Amaasi _ΛSuusi _Λga aagidi daid_Λ it_Λdai:

—Maitav_Λr aagiada aapim_Λ tomali _Λmaadutai istumaasi idui aan_Λ —t_Λdai _ΛSuusi.

31 Dai mosutudama vuvac_Λcai abiaad_Λr_Λ tomasioor_Λ aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai _ΛSuusi.

32 Aid_Λsi quiaa vuvaquimi _Λcac_Λli tai aa vuua _Λmo _Λli muudugami sai duaidana _ΛSuusi. _Λgai viaacata dai _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ. 33 Dai vuvaidacai _ΛSuusi _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ tai bovasd_Λr_Λ g_Λaagacai ñioo _Λli. Taid_Λ _Λjudidíu mait_Λ istumaasi g_Λnt_Λgituagi daid_Λ icaiti:

—Tomali _Λmo imidagai mait_Λn_Λidíña _Λmo istumaasi pomaasi v_Λsi g_Λrd_Λv_Λrag_Λr_Λ —caiti _Λjudidíu.

34 D_Λmos _Λfariseo vui ñioocai _ΛSuusi daid_Λ icaiti:

—Goc_Λli vuvaidi Diaavora t_Λaañicarud_Λ guvucad_Λc_Λd_Λ _Λbait_Λac_Λacamigad_Λ _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ —caiti.

35 Vaid_Λ _ΛSuusi aim_Λr_Λñña v_Λsi aali quiiquiana dai aipaco ami d_Λv_Λr_Λr_Λ uugidiana mamaat_Λtuldíña _Λgai _Λoodami judidíu quiquiuu-paigad_Λr_Λ. _ΛSuusi aagidíña _Λoodami sai Diuusi soic_Λd_Λ _Λlidi oodami sai

cΛagacΛrΛ oidacana. Dai duduaaidiña ΛSuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami. ³⁶ TΛagacai ΛSuusi mui oodami alia soigΛali ΛgaicΛdΛ. Λgai alia soigΛali vaamioma gatΛaanΛitai Λromamano dai maitiipu siora soifñagi vai Λagi gatΛaanΛdagi Λgai. Λgai Λpan ducami cañiiru maipas-tutuuruacami, maiviaacatai siora nuucadacagi. ³⁷ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ ismaacΛdΛ ΛrmamaatΛrdamigadΛ:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacΛdΛ vaavoituda Λlidi Diuusi ñiooquidΛ, dΛmos maitiipu siora aagidagi, chiΛΛquidu oodami ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ. Vai ismaacΛdΛ caΛca Λlidi Λpan ducami gΛpΛi yoovaragai dai yoovadami chiΛΛquidu. ³⁸ CascΛdΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΛrtΛaanΛdami vai ootosana aa gΛñiñiooquituldiamiga vai aagidana Λgai ñiooquidΛ Λoodami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

10

¹ Amaasi ΛSuusi gΛrvaí aatΛmΛ baivustaama dan gooca tΛsaidΛ ΛrmamaatΛrdamigadΛcana dai gΛrmaa sΛΛlicami sai vuvaidiña aatΛmΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai potΛΛtagidu aatΛmΛ baivustaama dan gooca ΛSuusi ojootosadΛ. ΛpΛgadadΛ ΛrSimuñi mΛsmaacΛdΛ Piiduru aagaiña ΛpΛ, dai AandΛrΛsi Piiduru suculidΛ, dai Jacovo ΛΛmadu Vuaana Sevedeo maa-maradΛ, ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai ana Mataivo ismaacΛdΛ Λrvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo maradΛ, dai Leveo mΛsmaacΛdΛ Tadeo aagaiña ΛpΛ, ⁴ dai Simuñi Λgai ΛrΛmoco ismaacΛdΛ vuidΛrΛ caatΛcana Λromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaacΛdΛ gooquiarioma gatΛagi ΛSuusi.

⁵ DaidΛ ΛSuusi gΛrootoi vΛascatai aatΛmΛ tΛsai gaaagidana Diuusi ñiooquidΛ dai povΛrtΛtΛdai Λgai:

—MaitavΛr iimi siaaco oidaga Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu, tomali maivapacΛda quiiquidΛrΛ Samaalia dΛvΛΛriΛrΛ oidacami, ⁶ baiyomavΛr iimi gΛraaduñi judidíu ΛΛmadu. Λjudidíu camaiΛagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ Λjudidíu ΛrΛpan ducami cañiiru sibΛ iimiadΛ. ⁷ Iimivurai dai aagida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soicΛda Λlidi oodami sai cΛagacΛrΛ oidacana. ⁸ AanΛ ganmaa guvucadagai mΛsai duduaaidiña ismaacΛdΛ viaacagi Λcoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuuucuga dai ismaacΛdΛ ama maasi coocodagai viaacagi ΛpΛ dai duduaacaldavurai coidadΛ dai vuvaidavurai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ. AanΛ ganmaa idi guvucadagai dai maitΛntai tumiñsi, cascΛdΛ aapimΛ avΛr maitaanΛda ΛpΛ mΛsmaacΛdΛ duduaaidagi.

⁹ Dai maitavΛr vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyamu. Mosali Λmo vaapasaragai avΛr vuucai dai maitavΛr vuucai aa susuusacai tomali giicai. Λaata vuaadami viaa sΛΛlicami mΛsbibiaadagi.

¹¹ MΛsilaascadΛ ajiagi aapimΛ Λmo ali quiiyΛrΛ vΛrai gaaga Λmo oodami cΛΛ tuigacami ismaacΛdΛ vΛΛsi oodami siaa duutuadagi dai ami quiiidΛrΛ Λgai avΛr ganuuliña asta mΛsilaascadΛ iji aapimΛ abiaadΛrΛ. ¹² MΛsilaascadΛ aiya Λmo quiiyΛrΛ vΛrai aagida Λoidacami sai Diuusi ipΛlidi isibΛstudacan taadacagi Λgai iibΛdΛ. ¹³ Dai isami oidacami caΛca

liadagi Diuusi ñiooquida dai sällicada ipliadagi isDiuusi soifagi vai ganiibastacan tadacagi agai aidä gia ganiibastacan tadacamu agai. Dai ismaicaaca liada agai aidä gia maitaniibastacan tadacamu agai. ¹⁴ Dai masiaaco maitanmiaadagida agadagi dai tomali maitancaaca liadagi varai vuvaaqui abiaadara dai gigigida adavaraai ganlacasuaiñdara vai poduucai maataa oodami ismaicaaga idui. ¹⁵ Sällicada angnaagidi sai siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaaga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu agai oodami ismaacada maitanmiaadagidagi sioodami ismaacada Sodoomara dai Gomoorara oidacata dai.

¹⁶ Ganootosai aana oodami saagida dai amoco alia oomaliga dai soimaasi gantaatatulda agai poduucai isduucai sallasayi soivueeyi cañiiru. Caga avar gantatallgitoca dai caga tuutiaca vascatai vui. ¹⁷ Damos aapima glaagai masajaggi gannuucadacagi, gantagida magari dudunucami dai gangagagatudamu aapima quiquiupiarä. ¹⁸ Dai asta vaama gantutusadamu oodami tataanadami vuidara dai raraí vuidara giñvaavoitudaitai aapima, poduucai istutiadamu aapima isgiñaagadagi agai vuitapi dai agai ismaacada maitarjudidü vuitapi ara. ¹⁹⁻²⁰ Damos masiascada vaama gantutusadagi aapima dudunucamiara maitavar vuaam anliada maimatacatai istaiyagi. Diuusi Ibaada gansoicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gatatagiada agai lagi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucamiara masai coodaiña, dai daldada gatatagiada agai lagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vattaca agai gandaldada dai gataanadamu coodaragai ara. ²² Dai vasi oidigi daama oidacami gancaldada agai giñvaavoitudaitai aapima. Damos sioora apiagiñvaavoitudadagi siascada uucami oidacagi oidigi daama agai cagacara vuvaaquimu. ²³ Masiascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyara iimivurai sibaacoga amai ali quiyara. Sällicada angnaagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidara ajudidü sidivimu aana ismaacada viaa amo sällicami.

²⁴ Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata siamaata gamamaatatuldiadami dai tomali amo pioñi maivaamioma gataanai sasi gataanai gataanadami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada ara soimaa taatamaiña. Dai isoimaasi taatamadagi gataanadamiga apioñigada soimaasi taatamaiña ara cascada aapima soimaasi taatadamu ara an duucai aana. Oodami Diaavora giñaagaiña dai vaamioma galnaasi ñiooqui gnaagiadamu agai aapima giñmamaatardamiga.

²⁶ Damos maitavar abiada oodami ismaacada soimaasi ganduñda liadagi. Caa maata Diuusi vasi istumaasi iduñia liada agai aapima ganvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi siascada nidagi agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaaga ivuaadami. ²⁷ Vasi ismaacada gnaagidi aana lagi daraajatai aatama aagidavurai aapima oodami vasi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitavar abiada agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maititutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar abiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga amadu gatuucuga malca siaaco oidaga adiaavora.

29-31 C_{ΛΛ} maat_Λ aapim_Λ isg_Λgaagarai gooca ujuurugi _Λmo sintaavuc_Λd_Λ d_Λmos Diuusi v_{ΛΛ}scat_Λ nuucadacana. _Λoodami maitistutuidi ismuaagi tomali _Λmo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma g_Λnnuucadaca aapim_Λ si_Λ ujuurugi casc_Λd_Λ maitav_Λr duduaadicuda Diuusi g_Λnnuucadaca agai. Diuusi maat_Λ v_{ΛΛ}scatai asta si_{ΛΛ}aj_Λquidu _{ΛΛ}madutai cuucupad_Λ.

32 V_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ g_Λnmaasiuldagi oodami vuitapi isgiñ_{va}avoitudai aan_Λ _Λp_Λ aagamu giñ_{oo}ga vuitapi ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ daja is_Λgai _Λrgiñ_{ma}amara. 33 Dai ismaac_Λd_Λ giñ_{ast}ocadagi oodami vuitapi aan_Λ aagamu Diuusi g_Λrooga vuitapi ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ daja sai _Λgai mait_Λrgiñ_{ma}amara.

34 Maitav_Λr pov_Λn_Λliada aapim_Λ ansai aan_Λ divia sai sioma oidacana v_{ΛΛ}si oodami maitav_Λr vaavoi baiyoma divia aan_Λ vai oidacana cocodi. Ismaac_Λd_Λ maitiñ_{va}avoitudai cocoadamu _Λgai ismaac_Λd_Λ giñ_{va}avoitudai. 35 Is_Λmo c_{ΛΛ}li giñ_{va}avoitudagi marad_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu. Dai is_Λmo ooqui giñ_{va}avoitudagi ooqui marad_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu. Dai is_Λmo ooqui giñ_{va}avoitudagi caas_Λd_Λd_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu. 36 Dai poduucai aipaco g_Λn_vvupui v_{ΛΛ}t_Λcamu _Λoodami _{ΛΛ}gi g_Λnaadunum_Λ.

37 Tomasioor_Λ sioor_Λ maitiñ_{va}avoituda _Λliadagi baamuc_Λi d_{ΛΛ}d_Λ maimaaquimu aan_Λ oigaragai is_Λrgiñ_{mamaat}ardamicagi dai tomasioor_Λ sioor_Λ maitiñ_{va}avoituda _Λliadagi baacoicai maamarad_Λ maitip_Λliditai isgiñ_{va}avoitudagi oogad_Λ maimaaquimu aan_Λ oigaragai is_Λrgiñ_{mamaat}ardamicagi. 38 Dai sioor_Λ maibaig_Λducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi _Λmo curusiaba giñ_{va}avoitudaitai maimaaquimu aan_Λ oigaragai is_Λgai _Λrgiñ_{mamaat}ardamicagi. 39 Dai sioor_Λ giñ_{va}avoitudadagi vai casc_Λd_Λ _Λoodami muaagi _Λgai Diuusi _{ΛΛ}madu oidacamu tomastuigaco d_Λmos sioor_Λ duaadicudagi m_Λsmuaagi dai casc_Λd_Λ pocaitiadagi sai maitiñ_{va}avoitudai _Λgai gia maiimimu Diuusi _{ΛΛ}madu t_Λvaagiamu.

40 Dai sioor_Λ _{ΛΛ}gidityai ganca_Λcagi aapim_Λ _Λgai _{ΛΛ}gidityai giñ_{ca}Λ aan_Λ _Λp_Λ dai sioor_Λ _{ΛΛ}gidityai giñ_{ca}Λ aan_Λ _Λgai _{ΛΛ}gidityai ca_Λ g_Λrooga ismaac_Λd_Λ giñ_{oot}oi. 41 Dai sioor_Λ _{ΛΛ}gidityai ca_Λ _Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ Diuusi ootosad_Λcatai _Λgai, _Λgai ismaac_Λd_Λ _{ΛΛ}gidityai ca_Λ Diuusi maaquimu _Λmo istumaasi _Λpan duuc_Λi g_Λñiooquituldiadamiga. Dai sioor_Λ _{ΛΛ}gidityai ca_Λ _Λmoco ismaac_Λd_Λ siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai _Λgai Diuusi, Diuusi maaquimu _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami poduuc_Λi isduuc_Λi maa _Λgai ismaac_Λd_Λ siaa duutudai Diuusi. 42 Dai tomasioor_Λ sioor_Λ baig_{ΛΛ}liarac_Λd_Λ vasidagi _Λmo av_Λsi suudagi _Λmoco ismaac_Λd_Λ giñ_{va}avoitudai, giñ_{ΛΛ}gidityai ca_Λ _Λgai s_{ΛΛ}licad_Λ Diuusi maaquimu _Λgai _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami, tomasi mosvasidagi _Λmo av_Λsi suudagi —gart_Λt_Λdai _ΛSuusi.

11

1 Dai aid_Λsi naatocai g_Λrmaamatatuli _ΛSuusi aat_Λm_Λ matardamigad_Λ iji abiaad_Λr_Λ dai aagida ragai Diuusi ñiooquid_Λ v_{ΛΛ}si aipaco sicol_Λi oidacami.

² ΔVuaana ismaacada vaponaitadai hoodami agaa aqui Jordaniara maisariara daacatadai dai mai vasi istumaasi ivuaadatadai Suusi. Amaasi ootoi gooca gamamaatardamiga siaaco daacatadai Suusi ³ sai tacaana sabai agai samicada araCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnaracagi mai.

⁴ Taidai Suusi aa noragi daidai itadai:

—Mlacavar aagida Vuana vasi mastuma naidi dai caa. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainaitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuuuga duduaadi, dai ismaacada maitacaidacatadai catacaidaga, dai coidadai duduaacari dai soituutuigami vasi gamamaatatuldi isducatai cagacaga gvuvacai. ⁶ Baigaliadamu siora apiagiivaavoitudadagi —tadai Suusi.

⁷ Dai aidasi caiji agai ismaacada ootoi Vuana taidai Suusi gaagacai aagidi hoodami aagitai Vuana dai potadai agai hoodami:

—Aapimaji maa oidigana siaaco daacatadai Vuana. Aapimamaatcatadai sai agai maitaramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ⁸ Aapimaji maa siaaco daacatadai Vuana. Aapimamaatcatadai sai agai maitaramoco ismaacada caga dadapacami yuucustai. Aapimacaga maata sai ismaacada caga dadapacami yuucustai cacagaducami quiquiara oidaga gagar rai baabaquidara. ⁹ Aapimaji maa oidigana naida liditai amo Diusi nioquituldiadamigada dai samicada angaagidi sai Vuana aa duidada vaamioma namaga sia aa duidada vasi agaa Diusi nioquituldiadamigada. ¹⁰ Diusi nioquidara pocaiti aagitai Vuana:

Ootosamu aana amo ootocicami aapi Cristo gbaitaqui vai agai aagidana hoodami sai divia agai aapi daidai hoodami ama duucai gantagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diusi. ¹¹ Samicada angaagidi sai vasi oodami viaa duidagai ismaacada vaamioma namaga sitomasmaacada oodami aa duidada, damos vaamioma baiganlidi agai ismaacada ginnaidi dai givavaoitudai siaVuana.

¹² Aidasi divia Vuana ismaacada vapacoi hoodami abiaadara hoodami gnaajagai vaavoituda liditai gocagaducada nioqui isducatai Diusi soicai oodami sai caga gantagitocana. ¹³ Aidasi maiquia divia Vuana Moseesacaru amadu agaa Diusi nioquituldiadamigada aagidi gaaqui aaduniaru dai ooja liivruara isducatai Diusi divia agaitadai dai gataanada agaitadai tami oidigi daama amo imidagai. ¹⁴ Dai isaapimavaavoitudagi istumaasi gnaagidi aana aidai gia maatamu aapimaisarvaavoi isVuana apaga divia insaana dai gaaagidimi ansai aana gooquiarioma divia inagaitadai. Agai idui aaduidagai ismaacada Diusi nioquituldiadamigada aagidi lquioma Eliasicaru isidunia agaitadai. ¹⁵ Cagavar gantagito caaca aapimai istumaasi gnaagidi aana.

¹⁶ Sivi gnaagidamu aana istumaasi an ducami hoodami sividadai. Agai an ducami aali ismaacada plaasara gatavaina dai inoquidina gaaaduni daidai itadaina: ¹⁷ “Iiva aatama muusicocada matai matatutudai. Susaani aatama matai aapimamaisoiganali”, astadaina. ¹⁸ Diviacai Vuana agai ismaacada vaponai hoodami dai agai alia

duudatai gayunanduiña dai tomali amo imidagai maitayΛΛdana istumaasi navamudaga. Mai aapimΛ pocaitiña sai Λgai viaa amo Diaavora taañicarudΛ. ¹⁹ Dai diviacaai aanΛ ismaacΛdΛ viaa amo sΛllicami dai maiduudatai gayunandui dai gayiΛΛyi mai pocaiti aapimΛ giñparunaitai ansaidΛ artuu naacΛdami dai iitaracami tomasi tomali amo imidagai mainavamucurui aanΛ, dai ansaidΛ araduuñdΛ tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. VΛΛscΛrΛ maimaataΛ nΛidi aapimΛ isducatai Diuusi garsoi Vuaana ΛΛmadu aanΛ sai maatΛna aatΛmΛ istumaasi gΛaagai tΛsiduñiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami siΛΛ soimaasi ivuaadana CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami dai siΛΛ soimaa taata agai Λgai. Asuusi ivuaadana mui naana maasi gΛgarducami CorasiñiΛrΛ dai BetasaidΛrΛ tai vΛΛscΛrΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami cascΛdΛ ΛSuusi bagaimi daidΛ itΛtΛdai:

²¹ —Soogigi aapimΛ CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami siΛΛ soimaa taatamu aapimΛ. Λoodami ismaacΛdΛ TiiroΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacatai maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi. IstΛΛgimudai Λgai istumaasi gΛgarducami masmaasi tΛΛ aapimΛ Λgai gia Λma duucai gΛntΛtΛgitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai gΛnaadamudai yuucusi tutuucucami dai gΛncocomaivadamudai mataicΛdΛ dai poduucai tΛΛgidamudai aa oodami iscaΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² DΛmos siΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ arcaΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi gΛntaatatuldamu Λgai aapimΛ siΛTiiroΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami. ²³ Dai aapimΛ judidiu CapernauumΛrΛ oidacami povai ΛnΛlidi masai iimia agai Diuusi ΛΛmadu baiyoma maiimia agai Diaavora ΛΛmadu. Λoodami ismaacΛdΛ SodoomΛrΛ oidaga maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi dΛmos isΛgai tΛΛgimudai istumaasi gΛgarducami masmaasi tΛΛ aapimΛ aidΛ gia Diuusi maiugititudamudai SodoomΛrΛ oidacami quiaa oidacamudai oodami SodoomΛrΛ. ²⁴ DΛmos siΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ arcaΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi gΛntaatatuldamu Λgai aapimΛ siΛSodoomΛrΛ oidacami —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi ΛSuusi potΛtΛdai Diuusi gΛooga:

—Giñooca aanΛ gia sΛllicΛdΛ siaa gaduutudai aapi aparbaitacΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama. Aapi apΛtmaimaataΛtuli idi maasi ismaacΛdΛ polldi isarsastudugami, aapi maatatuli mosΛca Λgai ismaacΛdΛ maatia lldi gamamaataΛtudaraga. ²⁶ CΛΛgaduava giñooca poduucai ipΛli aapi dai poduucai idui —tΛtΛdai ΛSuusi gΛooga.

²⁷ Dai apiamamaataΛtuldi ΛSuusi Λoodami dai potΛtΛdai:

—Giñooca giñmaa vΛΛsiaΛcatai. AanΛ arDiuusi maradΛ dai tomali Λmaadutai maicΛΛga giñmaatΛ mosΛca giñooca dai tomali Λmaadutai maicΛΛga maata giñooca mosΛca aanΛ ismaacΛdΛ armaradΛ Λgai. Dai vΛΛscΛrΛ oidaga aa ismaacΛdΛ maata giñooca mosΛca Λgai ismaacΛdΛ aanΛ ipΛlidi sai maatΛna. ²⁸⁻²⁹ VΛΛscatai aapimΛ ismaacΛdΛ caoogigi ΛΛgidityai mamaataΛtudaragadΛ ismaacΛdΛ gamamaataΛtuldi quiquiupiaΛrΛ, aapimΛ maitΛniibΛstacan tadaga gΛniibadaga gomaasicΛdΛ, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aanΛ gΛnmamaataΛtuldiadagi dai ΛΛgiadavurai istumaasi gΛnmamaataΛtuldiada aanΛ. AanΛ maioojodai giñmamaataΛrdamiga dai maigΛΛducΛdΛ giñlidi aanΛ dai gΛniibΛstacan

taadacamu aapim_Λ. ³⁰ Maisijaiga is_{ΛΛ}giada aapim_Λ giñmamaat_Λtuldaraga —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

12

¹ Amo imidagai ib_Λstaragai tas_Λr_Λ _Λasicami saagida im_Λitadai _ΛSuusi t_Λtai aat_Λm_Λ mamaat_Λr_Λdamigad_Λ vaiñicumaimi t_Λligi muurad_Λ dai g_Λrnoonovic_Λd_Λ c_Λlivaimi aat_Λm_Λ dai cuumimi. ² Vai _ΛΛmoco _Λfariseo t_Λagacai gomaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—Dañi g_Λmamaat_Λr_Λdamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaac_Λd_Λ maitiipu oigaragai isivuaadagi ib_Λstaragai tas_Λr_Λ —t_Λt_Λdai _Λfariseo.

³ D_Λmos _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Can_Λidi aapim_Λ _Λoojai siaaco aagai ismaasi idui Davicar_Λ amo imidagai aid_Λsi _Λgai _ΛΛmadu aaduñd_Λ biuugicoi. ⁴ Vaa _Λgai _Λquiiy_Λr_Λ siaaco siaa duutudaiña g_Λr_Λqui aaduñicar_Λ Diuusi dai uu _Λpaana daasdarad_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λ _Λagi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi _Λagi poduuc_Λi viituli Moseesacar_Λ casc_Λd_Λ. Tai v_Λasc_Λr_Λ vui Davicar_Λ dai uu dai gomaasi mait_Λrsoimaascami. ⁵ Si_Λr_Λ can_Λidi aapim_Λ _Λoojai siaaco oo-jisi Moseesacar_Λ s_Λallicamigad_Λ said_Λ _Λpapaali _Λg_Λl quiuupaigad_Λr_Λ judid_Λu aata vuaadana ib_Λstaragai tas_Λr_Λ dai gomaasi mait_Λrsoimaascami. ⁶ D_Λmos aan_Λ ang_Λnaagidi sai aan_Λ cadivia dai vaamioma g_Λag_Λi aan_Λ siadudunucami _Λg_Λl quiuup_Λr_Λ. ⁷ Aapim_Λ maimaat_Λ c_Λl ist_Λiya _Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ pocaiti: “Aan_Λ ip_Λlidi isaapim_Λ soig_Λn_Λliadagi aac_Λd_Λ maisiu mos_Λcaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, asc_Λiti Diuusi. Ismaat_Λ ca_Λcamudai aapim_Λ gomaasi aid_Λ gia maig_Λl_Λp_Λr_Λ vuupadamudai giñmamaat_Λr_Λdamiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aan_Λ viaa amo s_Λallicami casc_Λd_Λ viaa aan_Λ s_Λallicami isaagagi istumaasi _Λp_Λaduñiagi ib_Λstaragai tas_Λr_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁹ Amaasi ii _ΛSuusi abiaad_Λr_Λ dai vaa _Λg_Λl quiuupaigad_Λr_Λ judid_Λu. ¹⁰ Vai ami ca_Λacatadai amo c_Λl_Λi ismaac_Λd_Λ gaquisapicatadai amo novid_Λ, vaid_Λ _Λfariseo gaagaitadai istuuc_Λd_Λ g_Λl_Λp_Λr_Λ vuaajagi _ΛSuusi dai t_Λcacai dai pot_Λt_Λdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi amo coocoad_Λ ib_Λstaragai tas_Λr_Λ cho sio?— t_Λt_Λdai _Λfariseo.

¹¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—¿Maac_Λd_Λ aapim_Λ maiotoma vañigidana g_Λnsoiga cañiiru issib_Λc_Λi d_Λl_Λc_Λr_Λ g_Λsiagi _Λgai tomasi _Λr_Λib_Λstaragai tas_Λr_Λ? ¹² Dai amo oodami vaamioma nam_Λga is_Λmo cañiiru. Poduuc_Λi tudu oidaga oigaragai isivuaadagi amo istumaasi c_Λl_Λg_Λducami ib_Λstaragai tas_Λr_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹³ Amaasi pot_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λc_Λl_Λi:

—Giñuuliñdañi g_Λnovi —t_Λt_Λdai.

Dai mosuuliñi _Λgai g_Λnovi tai ca_Λl_Λga duaadicami vii _Λpan duuc_Λi _Λg_Λm_Λi novid_Λ. ¹⁴ Amaasi vuvaaja _Λfariseo abiaad_Λr_Λ daid_Λ icaiti:

—Isducatai iduñimu aat_Λm_Λ dai muaamu goSuusi —asc_Λiti.

¹⁵ Dai aid_Λsi maí _ΛSuusi gomaasi, ii abiaad_Λr_Λ tai mui oodami oí. Taid_Λ _ΛSuusi duduaadi v_Λl_Λsi _Λcoococidad_Λ. ¹⁶ Dai aagidi _Λgai _Λoodami sai

maiaagaiña sioora agai. ¹⁷ Aidasi arpadui gomaasi aid arpadui ismaacada ooja Isaia sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi argiñpioñiga ismaacada lco vuusaitu aan.

Dai alia oigadai aan goovai dai baigiñalidi goocada.

Giñibadaga imia agai goovai lamadu.

Dai goovai aagida agai oodami ismaacada maitarjudidiu sai Diuusi oigaldi asoimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada agai oodami dai maiiñacada agai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada agai lcoococoidada dai calgacala vuvaida agai asoimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda agai adiaavora siaaco tomastuigaco malcana.

²¹ Dai agai ismaacada maitarjudidiu vaavoituda agai istumaasi aagai giñpioñiga dai poduucai tomastuigaco Diuusi lamadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaia.

²² Amaasi matai vaidacai amo calli mainlaadami dai muudugami malca siaaco daacatadai asuusi. Calli viaacatadai amo diaavora tlaañicaruda taida asuusi duaadi amuudu tai agai istui isñiooquiagi. ²³ Taida oodami maital isducatai gantatalgituuagi talgacai gomaasi, daida icaiti:

—Davicularu cajiudad lien goovai ismaacada catavari arpadui isnalara aatama, ismaacada Diuusi daasa agai saida lraicana aran duucai graduuñi Davicularu lraicatadai —ascaiti oodami.

²⁴ Dalamos aidasi lfariseo cal gomaasi pocaiti:

—Idi calli vuvaidi diaavora tlaañicaruda diaavora guvucadacada —ascaiti lfariseo.

²⁵ Dalamos asuusi maatacatadai istumaasi gantatalgitoitadai agai dai potatadai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagataanadagi, isaipaco gancocoadagi amapalala oidacami ugitimu oodami dai baabaquida suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma valli ugitimu agai. ²⁶ Poduucal ara isadiaavora lagi vuvaidagi diaavora tlaañicaruda poduucal isduucal icaiti aapimal agai poduucal lagi gacocodagi otoma camaitataandan tada agai.

²⁷ Aapimal pocaiti ansai aan vuvaidi diaavora tlaañicaruda diaavora guvucadacada. Siarvaavoicamudai isdiaavora guvucadacada vuvaidi aan diaavora tlaañicaruda aid gia aapimal gnaaduñi vuvaidi diaavora tlaañicaruda diaavora guvucadacada ara. Lagi agai gnaagidamu ismaitarvaavo isdiaavora guvucadacada vuvaidi diaavora tlaañicaruda aan lamadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi lbadal guvucadacada vuvaidi aan diaavora tlaañicaruda dai poduucal cal maata aapimal iscaayai istuigaco Diuusi soicada agai oodami sai calgacala oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isadiaavora cascada istui isvuvaidagi diaavora tlaañicaruda oodamiñdala.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agai giñvidalra valla, sioora maitiñsoiña aagiadagi oodami isducatai calgacala vuvaquia agai, agai sobical sai maivaavoitudana dai maicalgacala vuvacana.

³¹ Cascada aan anganaagidi sai vlassi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi oodami gaoigaldi dai vlassi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami gaoigaldi damos sioorla soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui agai gia maiviaa gaoigaldaraga. ³² Dai tomasioorla ismaacada giñvui ñioocadagi aan ismaacada viaa amo sallyicami agai gaoigaldi damos sioorla soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui agai gia maiviaa gaoigaldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapima ansai aan ivueeyi Diaavora aa duiñdada mosavar gantagito ñajida aapima istumaasi ivueeyi aan dai poduucai maatamu aapima sai istumaasi ivueeyi aan arDiuusi aa duiñdada maisiu adiaavora aa duiñdada. Poduucai isduucai amo uusi cagaducami cagaducami iibiatai dai amo uusi maicagaducami maicagaducami iibiatai. Vlassi uusi caga gamaata iibiadara. ³⁴ Aapima ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapima isaagagi amo istumaasi cagaducami soimaasi ivuaadatai. Vlassi ismaacada aagai amo oodami ibadaañidara vusacai. ³⁵ Amo callyi callyi tuigacami viaa naana maasi cacagaducami gaibadagara cascada aagai naana maasi cacagaducami. Dai amo callyi maicallyi tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gaibadagara cascada aagaiña agai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aan anganaagidi sai silascada Diuusi ñidagi ismaacada arcallya ivuaadami dai ismaacada armaicallya ivuaadami agai soimaa taatatuldamu vascatai ismaacada galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacada callya ñioocai —tatadai asuusi.

³⁸ Amaasi ammoco afariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada potatadai agai asuusi:

—Mamaatatuldiadami ñaida aralidi aatama siduñia aapi amo istumaasi gaducami —tatadai.

³⁹ Taidai asuusi aa noragi daida itatadai:

—Aoodami maicallya tuutiacami giñaagidi ansaidai iduuna amo istumaasi gaducami agai vuitapi damos maitallgimu agai amai istumaasi gaducami mosaca alistumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootocacai Joonasi gamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi araana daacata dai avatopa gaducada vaica tasai dai vaica tucagi poduucai aan ismaacada viaa amo sallyicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai silascada caiyagi istuigaco Diuusi ñida agadagi oodami sividada ismaacada arcallya ivuaadami dai ismaacada armaicallya ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacada Ñiñiviarai oidacata dai alyqui maitargapilarai vallyacami damos aapima gia sallyicada gapilarai vallya, añiñiviarai oidacami ama duucai gantagito dai camaisoimaa ivuaada agai aidasi Joonasi agidi Diuusi ñiooquida cascada. Dai tami daja aan sivi dai vaamioma artaanadami aan siJoonasi dai aapima maitiñallgiditai ca. ⁴² Dai silascada caiyagi istuigaco Diuusi ñida agadagi oodami sividada ismaacada arcallya ivuaadami dai ismaacada armaicallya ivuaadami amaasi aagamu Diuusi islooqui allyida ismaacada arbaityacacamicatadai mallyi Siipara callya gatagito agai mallyacadyara divia dai calca agai istumaasi aagai asalomofii ismaacada aramo taanadami saitudugami. Dai tami daja aan sivi dai

vaamioma artaanadami aan siSalomoñi mai aapim maitiñalagiditai caa —tatadai asuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Oodami sividada soimaasi ivuaadami arapan ducami amo calli ismaacad ibadara daja amo Diaavora taañicaruda. Siascada Diaavora taañicaruda vuusiagi calliaiñara oidigana aimaraña dai gaagaiña siaaco gaibastagi dai siascada maitaagi agai siaaco pova allidiña: “Apamu animiagi giñquiyamu iñsiaadara vuusai”, asallidiña. Dai siascada apamu ami divia agai dai taraagaiña calli aran duucai amo quii siaaco maitipu oidacami dai callaga voisiquicami dai callaga baiduñisicami. Dai amaasi agai aimaraña dai vuaapaiña ara cuvaracami Diaavora taraañicaruda, ismaacada arvaamioma soimaascami sigai. Dai agai amadu vassiga vapacaiña ami calliara dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soiga vuaadana agai isvaasquioma. Poduucai araduñimu ara idi oodamicada sividada soimaasi ivuaadami, agai maitiñalagiditai caa cascada —tatadai asuusi.

⁴⁶ Daid asuusi quiaa ñiooquiditadai oodami aidasi ami dada asuusi dala amadu susuuculida. Damos quidigana guccatadai agai dai nada lidadai asuusi. ⁴⁷ Tai amoco aagidi asuusi dai potadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quidigaiñara guuca dai gaatagida lidi —tatadai.

⁴⁸ Taid asuusi aa noragi dai potadai:

—Vascatai callagacara vuvaci giñvaavoitudaitai tomasi argiñdaada dai giñsusuuculi —tatadai asuusi.

⁴⁹ Amaasi arvui nanaava asuusi aatama maatar damigada daida itadai oodami:

—Idi ara argiñaaduñi. ⁵⁰ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi ipalidi garga ismaacada tavaagira daja agai ara argiñaaduñi —tatadai asuusi.

13

¹ Agai vaa taraa ii agai ami quiyaiñara dai mala gaa suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami ganampagi ami siaaco daacatadai asuusi. Taid asuusi amo varcu anaana vaa dai ami daiva. Tai vassioodami anaasi gaa suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi maataratuli asuusi cuentocada dai potadai:

—Amo sadami gasimu ⁴ dai gasaimi agai tai chiliqui tligi voyara suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa tligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucatadai gapi davarai. Tai otoma vuvaja tligi maituucavi davaracatadai davarai cascada. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitacatadai agai cascada. ⁷ Aa tligi vaso saagida suuli taid avaso maidagito isgaliagi. ⁸ Tai aa tligi callagaducami davarira suuli dai gaa dai callaga iibaji asta amo sientro litro vuvaja ali amo litroiñara. Dai aa vaicobai litro vuvaja amo litroiñara. Dai aa asta amo coobai dan baivustaama litro vuvaja amo litroiñara. ⁹ Callavar gantagito caa aapim istumaasi ganaagidi aan —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama maatar damigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daida itadai:

—¿Tuiꝑasi ñiooquidi gooodami cuentocada? —tatadai aatama ma-
maatardamigada.

¹¹ Tai agai garaa noragi dai povartatadai:

—Diuusi ganmaatatuldamu aapima mastumaasi maimaata isducatai
ipalidi Diuusi issoicadagi oodami sai calagacaga oidacana dmos gogaa
maiviaa oigaragai ismatiagi. ¹² Sioora balaia giññiooqui dai giññagidi
agai vaamioma maatatuldamu aan, dai sioora maibalaia giññiooqui dai
maitiññagidi tomasi palapi maata agai aan vascaga maitagitoldamu
istumaasi maata agai. ¹³ Cascada ganñiooquidi aan cuentocada. Agai
canidina istumaasi ivuaadana aan dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi
dai cacacana istumaasi gamamaatatuldi aan dai maitipalidi ismaata
calcagi. ¹⁴ Agaicada casi aradi ismaacada ooja Isaiacaru Diuusi
ñiooquituldiadamigada dai pocaiti:

Calcamu aapima Diuusi ñiooquida dmos tomali amo imidagai maimaata
calcamu.

Naijadamu aapima istumaasi ivueeyi Diuusi dmos maimaata
naijadamu.

Ducami iscuupicagi ganvuupuji. Aapima maitipalidi isvaavoitudagi
cascada.

¹⁵ Aapima vuidaga vata Diuusi.

Tomali maitantagito cal aapima Diuusi ñiooquida.

Mainaijada alidi aapima tomali maicaca alidi tomali maiama duucal
gantatagitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaan calgacaga
ganvuvaidana.

Astatadai Diuusi Ibadala Isaiá sai potana.

¹⁶ Dmos Diuusi ganmaa oigaragai masai aapima giñmamaatardamiga
gia naidina naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aan dai masai
cacana istumaasi gamamaatatuldi aan cascada baiganalidi aapima.

¹⁷ Salliacada ganaagidi aan sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aa
oodami cal tuutiacami nada aliditadai istumaasi naidi aapima dmos
mainalidi. Agai calca aliditadai dmos maicaca.

¹⁸ Calcavurai aapima istaiya inalidi aan aagaitai sadami.

¹⁹ Ismaacada cal Diuusi ñiooquida ismaacada aagai istumaasi Diuusi
ipalidi issoiñagi oodami sai calgacaga oidacana dai maimaata cal
agai vaa agagai daida arapan ducami taligi ismaacada voiyaga suuli.
ADiaavora didivai dai maitagitoldi Diuusi ñiooquida. ²⁰ Daida taligi
ismaacada ooodai saagida suuli arapan ducami ooodami ismaacada
cacana Diuusi ñiooquida dai calga baiganaliaracada agidina, ²¹ dmos
maisiguupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaina chilalqui tasai
dai silscada parunadagi aa vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida
vai cadadagitoi ganvaavoidaraga. ²² Daida taligi ismaacada vaso
saagida suuli agai arapan ducami ooodami ismaacada cacana Diuusi
ñiooquida dai mostagitocana tumiñsiaga dai istumaasi tagito vasi tasai
dai mui aa naana maasaga dai poduucal maitivueeyi agai istumaasi
Diuusi ipalidi dai arapan ducami taligi ismaacada maiiibiat. ²³ Dmos
taligi ismaacada calga davaliraga suuli agai arapan ducami ooodami
ismaacada maata cal Diuusi ñiooquida dai mamaatatuldi aa agai
ismaacada vatama mamaatarai agai agai daida arapan ducami iibiada.
Dmoco arapan ducami taligi ismaacada calga iibaji asta amo sient
litro vuvaja amo litroiñdaga dai aa arapan ducami taligi ismaacada

iibaji vaicobai litro dai aa arapan ducami ataligi ismaacadā iibaji amo coobai dan baivustaama litro —gartatadai asuusi.

²⁴ Daidā asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocadā dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami ai taligi cāgaducami gadavāragara. ²⁵ Dai gooquiarā coi agai amadu gapipiooñiga tai tucara divia amo saayuda lasacami dai taligi saagida ai agai vasoi dai apamu nora. ²⁶ Dai aidasi cagā ataligi dai muuradagai moguucacatadai avasoi ara. ²⁷ Amaasi iji apipiooñigadā dai māa agidi gaamu dai potatadai: “Caliodami ai aapi taligi cāgaducami. ¿Siaadara vuvaja idi vasoi?” astatadai. ²⁸ Taidā aamudā itatadai: “Amoco giñsaayu ai gomaasi”, astatadai. Amaasi apipiooñigadā itatadai: “¿Ipalidipasi isiimia aatama dai vooponagi avasoi?” astatadai apipiooñigadā. ²⁹ “Cho”, astatadai agai. “Isvoopona aapima avasoi vooponan tada aapima ataligi ara. ³⁰ Baiyomavar dagito vai vāsi baigaduuna varai amaasi iimi dai arāga voopona avasoi dai maida dai gooquiarā voopona ataligi dai baitua giñtroojogara”, astatadai aamudā gapipiooñiga —tatadai asuusi.

³¹ Daidā asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocadā sai poduucai maatana oodami isducatai Diuusi ñiooquidā aipacoga imai oidigi daama dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami istumaasi apavueeyi acaidā amo uusi ismaacadā apa maasi coravi caidā ismaacadā ai amo oodami gadavāragana. ³² Goovai araliducadioma uusi caidā oidigi daama ismaacadā gāsi. Vai gagara dai gagara mamartai. Dai asta ujuurugi daivai dai ami maamaradara coocosatai —gartatadai asuusi.

³³ Daidā asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocadā ara sai poduucai maatana oodami isducatai Diuusi ñiooquidā aipaco imai oidigi daama, dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana, gomaasi arapan ducami navaiti ismaacadā vānagi amo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. Vāsi tui saagida ii navaiti dai poduucai vāsi aipacoga oidigi daama imai Diuusi ñiooquidā —gartatadai asuusi.

³⁴ Vāsi gomaasi agidi asuusi oodami cuentocadā dai tomastugaco mamaatuldīña asuusi oodami cuentocadā. ³⁵ Aidasi poduucai ivuaadana asuusi poduucai aradi ismaacadā ooja Diuusi ñiooquituldiamigadā istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu ana oodami cuentocadā.

Aagidamu ana ana maasi istumaasi ismaacadā maimaatā tomali amo oodami mosāga ana.

Ascāiti Diuusi.

³⁶ Amaasi asuusi diosagi oodami dai vaa amo quiyara tatai ami miaadara guuquiva aatama mamaatardamigadā daidā itatadai aatama:

—Garaagidañi aapi istāya lidi gocuento avasoi ismaacadā gāi taligi saagida —tatadai aatama.

³⁷ Amaasi ʼSuusi povai gartatadai:

—Aanʼ ismaacada viaa amo sʼalicami ʼrʼapan ducami ʼgai ismaacada li ʼtaligi. ³⁸ Daidʼ adavʼarai ʼrʼapan ducami ʼoidigi. Daidʼ ʼtaligi ʼrʼapan ducami ʼoodami ismaacada gandagito sai Diuusi soicaiña iscaaga gantatagitoca ʼgai daidʼ avasoi ʼrʼapan ducami ʼgai ismaacada iimia ʼgai mʼaca siaaco oidaga ʼDiaavora. ³⁹ Daidʼ giʼsaayu ismaacada li avasoi ʼrʼapan ducami ʼDiaavora. ʼyoovaragai ʼrʼapan ducami siʼascada ugitiagi oidigi. Dai ʼpipiooñi ismaacada voopoi ʼtaligi ʼrʼapan ducami Diuusi tʼtaañicaruda. ⁴⁰ Poduucai isduucai avasoi gʼvoopo dai gamʼamaji poduucai ʼpʼa ʼpʼaduñia ʼgai siʼascada ugitiagi oidigi. ⁴¹ Aanʼ ismaacada viaa amo sʼalicami ootosamu giʼntatʼtaañicaru siʼampaidamu ʼgai vʼasi soimaasi ivuaadami dai vʼascatai ismaacada soimaasi iduiñtuldii aa vai ʼcovai vuvaidana ʼgai sai camaiʼmadu daraajana ʼgai ismaacada aanʼ soicai sai caaga gantatagitocana. ⁴² Dai mʼaca taiyʼra siaaco oidaga ʼDiaavora ootosamu Diuusi ʼgai sisuaanadamu ʼgai dai alia soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi vʼascatai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipʼlidi dadadacada ʼgai ʼgai ʼpan duucai tasai mʼaca siaaco gataanaʼi Diuusi gʼrooga. Cʼagavʼar gantagito caaca istumaasi gʼnaagidi aanʼ dai ʼgʼiadavurai.

⁴⁴ ʼgai ismaacada ipʼlidi sai Diuusi soicaiña sai caaga gantatagitocana ʼrʼapan ducami ʼcaali ismaacada tʼa tumiñsi yaasapicami amo dʼavʼarʼra, dai ʼpamu yaasa anaasi. Dai baigʼaliditai imʼi dai gagara vʼasi istumaasi viaacata dai gasavʼali adavʼarai.

⁴⁵ ʼgai ismaacada ipʼlidi sai Diuusi soicaiña sai caaga gantatagitocana ʼrʼapan ducami amo riicugami ismaacada gaagaimi soora viaa aali ooodai namʼacami. ⁴⁶ Dai aidʼasi tʼa amoco ismaacada viaacata dai amo odai vaamioma namʼacami siʼvʼasi agaa ii ʼgai dai gagaara vʼasi gʼvustuidaga dai gasavʼali aali odai.

⁴⁷ Diuusi soicai oodami sai caaga gantatagitocana dai gomaasi ʼrʼapan ducami amo gʼa vatopa vuicarui ismaacada dadaitudai avatopa vuudami ʼgʼa suudara dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi avatopa vuicarui avatopa vuudami bʼa ajiopai gʼa suudagi ugidiana dai ami dadaraʼi dai ʼcovai vuvaidi avatopa caʼcaʼgaducada dai asarʼra tueeyi dai maigovai suuligai avatopa maicʼcaʼgaducada. ⁴⁹ Poduucai ʼpʼaduñia ʼgai ugitacai oidigi. Diuusi tʼtaañicaruda dadimu dai ʼcovai vuvaidamu ʼoodami soimaasi ivuaadami dai ʼgai ismaacada camaitʼrsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu ʼsoimaasi ivuaadami taiyʼra siaaco oidaga ʼDiaavora sisuaanadamu ʼgai dai soimaa taatacamu —gartatadai ʼSuusi.

⁵¹ Amaasi ʼSuusi gʼartacacai dai povʼartatadai:

—¿Maatʼmas caʼa apimʼa vʼasi gomaasi? —gartatadai ʼSuusi.

Tai aa noragi aatʼma daidʼ itʼatadai:

—Aja tʼaanʼdami —tʼatdai aatʼma.

⁵² Amaasi ʼSuusi gʼaraa noragi dai povʼartatadai:

—ʼmoco ismaacada caʼa maatʼa istumaasi aagai judidíu sʼalicamigadʼra dai caʼa maatʼa ʼpʼa ismaacada gamamaatatuldi aanʼ isducatai Diuusi

soicai oodami sai cΛΛga gΛntΛgitocana Λgai gia cabai gΛnduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquidΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

⁵³ AidΛsi naato garaagidi ΛSuusi Λcuento ii abiaadΛrΛ ⁵⁴ gaamucu siaaco gΛΛ Λgai. Dai judidíu quiuupaigadΛrΛ gaagacai gamamaatΛtuldi Λgai Diuusi ñiooquidΛ. TaidΛ Λoodami camaitΛΛ isducatai gΛntΛΛgituagi daidΛ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosΛΛ cΛΛga tΛgitodagi daidΛ ivueeyi goovai istumaasi gΛgΛrducami? ⁵⁵ IdiaVΛr Λuusi ivisumadami maradΛ dai María rrdΛΛdΛ. Dai susuuculidΛ rJacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculidΛ ooqui ΛΛpΛ tami gΛrsaagida oidaga. ¿Siaacoga maí goovai vΛΛsi imaasi? —caiti Λoodami.

⁵⁷ AliΛ mui naana maasi maatΛcatadai ΛSuusi cascΛdΛ baacoican tada Λoodami Λgai vui. DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—VΛΛsi oodami cΛΛgacΛrΛ nΛidiña Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ mosΛca ΛΛgi dΛvΛΛragadΛana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁸ DaidΛ ΛSuusi maitidui mui naana maasi gΛgΛrducami ami. Λoodami maivaavoitudaiña Λgai cascΛdΛ.

14

¹ AidΛ tuigaco ΛEroodΛsi rcaigicatadai GalileeΛrΛ dai maí istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi. ² DaidΛ ΛEroodΛsi aagidi Λgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu daraajatadai dai potΛtΛdai:

—Gooviava rVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami dai cadu-aaca Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ cascΛdΛ viaa Λgai guvucadagai daidΛ ivueeyi naana maasi gΛgΛrducami —astΛtΛdai ΛEroodΛsi.

³ ΛEroodΛsi ΛΛquioma gatΛjaitadai mΛsai bΛΛcaiña ΛVuaana dai maisacarui vuurana cadeenacΛdΛ. ΛErodiiasi rduñidΛcatadai. ΛErodiiasi ΛrooñigadΛcatadai ΛPiili ΛEroodΛsi suculidΛ. DΛmos ΛEroodΛsi Λsi gΛsuculi ooñigadΛ. ⁴ TaidΛ ΛVuaana itΛtΛdai ΛEroodΛsi:

—MaitavΛaagai pΛSΛΛsiadagi gΛsuculi Piili ooñigadΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

⁵ EroodΛsi aidΛ otoma muua Λlidadai ΛVuaana dΛmos ΛΛbΛlidadai Λgai Λoodami. Λoodami vaavoitudai isaVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ. ⁶ DΛmos tasagadΛrΛ ΛEroodΛsi idui Λgai Λmo vagimi dai Λmo ali tΛji Erodiias maradΛ vaa dai gatuudai ΛvapaidadΛ vuitapi vaidΛ ΛEroodΛsi aliΛ oojoidi tuudaidadΛ aali tΛji. ⁷ DaidΛ itΛtΛdai ΛEroodΛsi aali tΛji:

—MaatΛ Diuusi nai gΛmaquiagi pΛstumaasi giñtañiagi —astΛtΛdai.

⁸ Amaasi ii Λgai siaaco daacatadai ΛdΛΛdΛ taidΛ ΛdΛΛdΛ aagidi istumaasi tañia Λgai ΛEroodΛsi. Dai r pamu divia Λgai daidΛ itΛtΛdai ΛEroodΛsi:

—Giñmaacañi Λmo aasocoliΛrΛ moodΛ ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaiña Λoodami —astΛtΛdai aali tΛji.

⁹ TaidΛ Λraí sΛΛlicadΛ soi gΛali. DΛmos caaagiditadai Λgai sai maatΛ Diuusi sai maquia agai ΛΛgi istumaasi tañia Λgai. DaidΛ ΛvapaidadΛ caΛcatadai ΛΛpΛ cascΛdΛ. ¹⁰ Amaasi gatΛjai ΛEroodΛsi mΛsai guicutana ΛVuaana cusivodΛ amΛΛ maisacariΛrΛ. ¹¹ BoodΛrΛ Λmo aasocoliΛrΛ vuaa dai maa aali tΛji, taidΛ aali tΛji maa gΛdΛΛ.

¹² Amaasi dada Δ Vuaana mamaat Δ rdamigad Δ dai m $\Delta\Delta$ bai Δ Vuaana tuucugad Δ dai b $\Delta\Delta$ c Δ i dai yaasa. Dai gooqui Δ r Δ iji siaaco daacatadai Δ Suusi dai aagidi istumaasi Δ r Δ dui.

¹³ Aidasi ma \mathcal{I} Δ Suusi gomaasi ii abiaad Δ r Δ amo vaarcu Δ r Δ Δ map Δ c Δ r Δ siaaco maitipu oidacami. Δ amos Δ oodami ma \mathcal{I} isii Δ Suusi, gooqui Δ r Δ iji aali quiiquiai \mathcal{I} d Δ r Δ . Δ amos Δ gai d Δ v Δ l Δ r Δ api s $\Delta\Delta$ li iji. ¹⁴ Dai aidasi t Δ vai Δ Suusi vaarcuai \mathcal{I} d Δ r Δ t $\Delta\Delta$ Δ gai mui oodami dai soig $\Delta\Delta$ ldan tada Δ gaic Δ d Δ , dai duduaadi Δ coococoidad Δ ismaac Δ d Δ vaidaticatadai Δ gai. ¹⁵ Dai aidasi casi Δ rurunococatadai miaad Δ r Δ guuquiva aat Δ m Δ Δ Suusi mamaat Δ rdamigad Δ daid Δ it Δ t Δ dai:

—Casiat urui dai tomali Δ maadutai maioidaga tanai. Ootosa \mathcal{I} i goodami vai iim Δ na aali quiiquiamu siaaco miaaga vai gasav Δ dana cuaadagai dai gaugaana —t Δ t Δ dai aat Δ m Δ Δ Suusi.

¹⁶ Taid Δ Δ Suusi pov Δ r Δ t Δ dai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapim Δ —g Δ r Δ t Δ dai Δ Suusi.

¹⁷ T Δ tai aat Δ m Δ it Δ t Δ dai:

—Mos Δ ca taama paana dai gooca vatopa viaa aat Δ m Δ —t Δ t Δ dai aat Δ m Δ .

¹⁸ Taid Δ Δ Suusi pov Δ r Δ t Δ dai:

—Baigovai av Δ r gi \mathcal{I} vuaapida —g Δ r Δ t Δ dai.

¹⁹ Dai amaasi Δ gai aagidi Δ oodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi Δ Suusi vui Δ taama paana dai tai n Δ n Δ ava t Δ v Δ agiamu dai gamamagi dai saasacai g Δ rmaa aat Δ m Δ mamaat Δ rdamigad Δ t Δ sai taacogidana Δ oodami. ²⁰ Dai v $\Delta\Delta$ scatai gauu dai tataascovai. Dai gooqui Δ r Δ Δ mpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigad Δ Δ paana $\Delta\Delta$ madu vatopa. ²¹ Daid Δ Δ oodami ismaac Δ d Δ gauu Δ rtaama milicatadai, dai Δ covai ooqui dai aali.

²² Taid Δ Δ Suusi g Δ raagidi aat Δ m Δ mamaat Δ rdamigad Δ t Δ sai t $\Delta\Delta$ t Δ id Δ na vaarcu Δ r Δ dai d Δ gavun Δ na vaasad Δ r Δ Δ g $\Delta\Delta$ suudagi Δ r Δ g Δ is Δ gai dai Δ gai diosaidimi Δ oodami quiaa. ²³ Dai aidasi cadioosagi Δ gai ii amo tuvidacamu dai Δ g Δ i gamamada Δ gai. Dai aidasi cadidiaimi Δ Suusi quiaa Δ g Δ i daacatadai am $\Delta\Delta$ ca. ²⁴ Daid Δ Δ vaarcu ca Δ ran Δ asi imaitadai Δ g $\Delta\Delta$ suudagi. Daid Δ Δ vaarcu vuid Δ r Δ vustai $\Delta\Delta$ v $\Delta\Delta$ li dai tai vapa \mathcal{I} gai suudagi dai m $\Delta\Delta$ vaarcuaba ast Δ c Δ i. ²⁵ Dai casiaalimod Δ Δ Suusi cayoga g Δ raayitadai aat Δ m Δ mamaat Δ rdamigad Δ mossuudagi daama imaitadai Δ gai. ²⁶ Dai aidasi t $\Delta\Delta$ aat Δ m Δ issuudagi daama imaitadai Δ gai alia duduaadimu aat Δ m Δ dai iji \mathcal{I} na daid Δ icaiti:

—Gooviava Δ r Δ mo sui \mathcal{I} ali —c Δ iti aat Δ m Δ .

²⁷ Δ amos Δ Suusi g Δ r \mathcal{I} iooqui dai pov Δ r Δ t Δ dai:

—Maitav Δ r vuaam Δ n Δ liada aan Δ ana. Maitav Δ r duduaadicuda —g Δ r Δ t Δ dai Δ gai.

²⁸ Amaasi Δ Piiduru \mathcal{I} iooqui daid Δ it Δ t Δ dai:

—T Δ aan Δ dami is Δ raapi gi \mathcal{I} t Δ aa \mathcal{I} i \mathcal{I} isimia aan Δ suudagi daama dai m $\Delta\Delta$ ca g Δ ajiagi —t Δ t Δ dai Piiduru.

²⁹ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Giimi tudu —t Δ t Δ dai.

Amaasi t Δ vai Δ Piiduru vaarcuai \mathcal{I} d Δ r Δ dai g Δ aagacai aim Δ r Δ i suudagi daama dai m $\Delta\Delta$ vuid Δ r Δ aja Δ gai Δ Suusi. ³⁰ Dai aidasi t $\Delta\Delta$ Δ gai isalia cavami Δ v $\Delta\Delta$ limi alia duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai i \mathcal{I} na daid Δ it Δ :

—Taanadami cagacara igiñvuusaida —caiti agai.

³¹ Taid aSuusi otoma bai novida daida itatadai:

—Sallicaða maicaga giñvaavoitudai aapi. ¿Tuipasi maicaga giñvaavoitudai? —tatadai agai.

³² Aidasi taatasai vaarcuara aPiiduru amadu aSuusi otoma gaaipitu avalli. ³³ Amaasi aatama ismaacada vaarcuara daraajatadai gartoonacada guuquiva aSuusi vuidara daida itatadai:

—Sallicaða aapi aparmarada Diuusi —tatadai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agaa suudagi dai aayi Genesareta davariara. ³⁵ Dai aidasi mai aoodami isagai arSuusi otoma aagidi vaaasi ami davariara oidacami. Taida aoodami otoma vuaa vaaasi acoocoidada ami siaaco daacatadai aSuusi. ³⁶ Daida aoodami daañimi aSuusi daida itatadai:

—Gadagitoñi taita taata aatama gayuucusi tomasi ugidiana gayuucusi taata aatama —tatadai aoodami.

Dai vaascatai ismaacada taata yuucusida duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatuldadami Diuusi sallicamidaga siaaco daacatadai aSuusi. Agai Jerusaleenaiñdara dada, daida itatadai:

² —¿Tuisida maitivueeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garaaqui aaduñicaru dai maitarapan duucai vapaconai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tatadai agai.

³ Taida aSuusi tacacai daida itatadai:

—¿Tuimasi aapima maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapima istumaasi ganviituli ganaaqui aaduñicaru? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavar duutuada gandada”, dai pocaiti ara: “Sioora maicaga ñioocadagi gaoga siara gadaa vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapima pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga siara gadaa: “Maitan istutuidi isgansoiñagi tomali istumaasicada vaaasi istuma viaa aana arDiuusi aa duiñdada vaatar”. ⁶ Dai ispotaiya amaadutai mai aapima pocaitiña sai camaiviaa agai issoicadagi gaoga siara gadaa. Dai poduucai aapima mosgaji-aadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapima istumaasi ganviituli ganaaduñicaru. ⁷ Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicaða arvaavo istumaasi aagai Isaacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada ganaagaitai aapima dai agai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai ooja:

⁸ Aapima pocaiti masai giñsaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vaatar.

Aapima maigamamaatatuldi giññiooqui baiyoma gamamaatatuldi aapima istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaacaru.

¹⁰ Amaasi aSuusi aagidi aoodami sai miaadara guuquivana daida itatadai:

—Giñcavurari dai caga maata caaca: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadaañdara vusacai

mui naana maasi soimaascami dai poduucai g_Λmaata_Λ isiarsoimaasi ivuaadami —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹² Amaasi aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi miaad_Λr_Λ guuquiva daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Maat_Λp_Λasi isali_Λ baacoi _Λfariseo ca_Λcai istumaasi aagai aapi? —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

¹³ D_Λmos _Λgai pov_Λrt_Λt_Λdai:

—Tomastuma mamaat_Λtuldiaragai istumaasi gamamaat_Λtuldiadagi oodami ismaac_Λd_Λ mait_Λr_ΛDiuusi mamaat_Λtuldaragad_Λ v_Λasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapim_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ gamamaat_Λtuldi gomaasi. _Λgai _Λpan ducami _Λmoco main_Λaadami ismaac_Λd_Λ vaidaquia _Λlidi _Λmai main_Λaadami, isvaidaquia _Λgai v_Λgocatai sib_Λ d_Λl_Λcar_Λ suuligian tada _Λgai —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁵ Amaasi _ΛPiiduru it_Λt_Λdai:

—G_Λraagidañi aapi ist_Λiya _Λlidi gocuento —t_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

¹⁶ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—¿Tomali aapim_Λ m_Λsmaimaata_Λ ca_Λ? ¹⁷ ¿Maitam_Λsmaata_Λ aapim_Λ sai v_Λasi cuaadagai ismaac_Λd_Λ cueeyi oodami gavooc_Λr_Λ vapacai dai gooqui_Λr_Λ vusac_Λi? ¹⁸ D_Λmos istumaasi aagai oodami _Λgai gia gat_Λgitoidagaiñd_Λr_Λ vusac_Λi, gomaasi _Λgai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹ Gat_Λgitoidagaiñd_Λr_Λ vusac_Λi gosomaasi t_Λgitoidagai casc_Λd_Λ, dai gomuaaragai, dai go_Λl_Λmadu voidagai aa ooqui, dai go_Λl_Λsidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ V_Λasi gomaasi _Λristumaasi soimaascami. D_Λmos is_Λmo oodami maivacuanagi g_Λnoonovi poduucai isduucai ivueeyi _Λfariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi mait_Λrsoimaasi —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²¹ Daid_Λ _ΛSuusi ii abiaad_Λr_Λ gamu Tiiroamu dai Sidooniamu. ²² Tai _Λmo ooqui Cananeeiñd_Λr_Λ divia siaaco daacatadai _ΛSuusi dai iif_Λna _Λgai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—T_Λaan_Λdami, aan_Λ anvaavoitudai sai aapi _Λr_ΛDavicaru cajiudad_Λ ismaac_Λd_Λ _Λl_Λqui abiaad_Λr_Λ nan_Λracatadai aat_Λm_Λ daid_Λ _Λr_Λraicamu aapi. Ali t_Λji giñmara s_Λllic_Λd_Λ soimaa taataca viaacatai _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ. Soigi g_Λlda dai duaaida —t_Λt_Λdai _Λooqui.

²³ D_Λmos _ΛSuusi maiaa noragi tomali _Λmo ñiooqui. Amaasi aat_Λm_Λ _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ dada dai daañimi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Ootosañi idi ooqui mos_Λr_Λgooqui_Λr_Λ aim_Λraif_Λna goovai dai iif_Λcaif_Λña —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

²⁴ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai _Λooqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aan_Λ _Λgai ñiooquid_Λ mos_Λca judidíu. _Λgai _Λr_Λpan ducami cañiiru sib_Λ iimiad_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁵ Taid_Λ _Λooqui miaad_Λr_Λ caquiva dai gatootonac_Λd_Λ caquiva _ΛSuusi vuid_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—T_Λaan_Λdami giñsoif_Λñañi —t_Λt_Λdai _Λgai.

²⁶ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Maitav_Λr ca_Λgai is_Λsiadagi oodami g_Λmaamara tascalid_Λ dai oidiadagi googosi —t_Λt_Λdai _Λgai.

²⁷ Taid_Λ _Λooqui it_Λt_Λdai:

—Vaavuava is_Λjudidíu googosi g_Λraagai d_Λmos v_Λlasc_Λr_Λ _Λgoogosi cuaadana v_Λasi istumaasi g_Λl_Λs_Λi meesagad_Λaiñd_Λr_Λ sosiaacami, casc_Λd_Λ tomasi mait_Λrjudíu aan_Λ giñsoif_Λñañi aapi sivi —t_Λt_Λdai _Λooqui.

²⁸ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aapi ooqui ali^Λ c^{ΛΛ}ga vaavoitudai, casc^{ΛΔ} ap^Λduuñia agai istumaasi ip^Λlidi aapi —t^Λt^Λdai.

Dai aid^Λ todian duucai ^Λooqui marad^Λ dueeyi.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ dai ugidiana dai vusai ^Λg^{ΛΛ} suudagi dai ^Λmo giidian t^Λsai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai main^ΛΛ^Λadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coococoidad^Λ. Daid^Λ ^ΛSuusi ^ΛΛcasod^Λ abaana tuaa ^Λcoococoidad^Λ tai ^Λgai duduaadi. ³¹ Dai poduucai ^Λoodami mait^{ΛΛ} istumaasi g^Λntat^Λgituagi t^{ΛΛ}gacai is^Λmumuudu ñioocai dai duduaad^Λc^Λai ^Λmomosiuc^{ΛΔ} ^ΛΛp^Λ, dai ajioopaitai ^Λchuchuecoc^{ΛΔ}, dai n^ΛΛ^Λavacai ^Λmain^Λadami. Daid^Λ ^Λoodami g^Λnaagacai siaa duutudai g^Λr^ΛDiuusiga.

³² Amaasi ^ΛSuusi g^Λr^Λvai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai daid^Λ ap^Λrt^Λt^Λdai:

—Soigñ^Λlidi aan^Λ idi oodamic^{ΛΔ} caaayi vaica tasai istami giñ^{ΛΛ}madu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiootosa iñ^Λlidi aan^Λ sai noonoig^Λna goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyamu —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ T^Λtai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Ducatai t^{ΛΛ}gimu aat^Λm^Λ cuaadagai mos^{ΛΛ}qui oodami v^{ΛΛ}ta^Λr^Λ, dai tami maioidaga tomali ^Λmo oodami —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

³⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—M^{ΛΛ}qui paana viaa aapim^Λ —g^Λrt^Λt^Λdai.

T^Λtai aat^Λm^Λ it^Λt^Λdai:

—Cuvaracami paana dai chi^{ΛΛ}qui vatopa —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

³⁵ Tai amaasi ^ΛSuusi aagidi ^Λoodami sai d^Λv^{ΛΛ}rapi daraivana. ³⁶ Dai ^Λgai vui ^Λcuvaracami paana dai ^Λvatopa dai gamamagi dai gooquir^Λ saasarai dai g^Λr^Λmaa aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai t^Λtai aat^Λm^Λ taacogi ^Λoodami. ³⁷ Tai v^{ΛΛ}scaitai gauu dai tatascovai. Dai gooquir^Λ ^Λmpagi cuvaracami aasarai ismaac^{ΛΔ} baivito. ³⁸ Daid^Λ ^Λoodami ismaac^{ΛΔ} gauu ^Λrmaacova millicatadai, dai ^Λcovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquir^Λ ^ΛSuusi diosagi ^Λoodami dai vaarcu^Λr^Λ vaa dai iji aat^Λm^Λ gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid^Λ ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λasaduseo m^{ΛΛ} n^Λidamu ^ΛSuusi mosn^Λijada ^Λlidityai astuma duuna ^ΛSuusi gaagaitadai ^Λgai isducatai g^Λpi^Λr^Λ vuaajagi dai aagidi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi g^Λducami Diuusi guvucadad^Λc^{ΛΔ}. ² Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Si^{ΛΛ}scad^Λ urunoco v^{ΛΛ}gicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai c^{ΛΛ}gaduca agai tasai. ³ Dai si^{ΛΛ}scad^Λ quiaamoco v^{ΛΛ}gicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai maic^{ΛΛ}gaduca agai tasai. Aapim^Λ aagaiña ^Λmo istumaasi dai ^Λmamaasi ivuaadana. C^{ΛΛ}ga maat^Λ n^Λidi aapim^Λ oidigi si^{ΛΛ}scad^Λ duuduquia aagadagi dai si^{ΛΛ}scad^Λ maiduuduquia agadagi d^Λmos maimaat^Λ n^Λidi aapim^Λ istumaasi ^Λp^Λvueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapim^Λ sivi oidacami ^Λrsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñ^Λtaan^Λ aapim^Λ isiduñia aan^Λ ^Λmo istumaasi g^Λducami dai poduucai n^Λijada ^Λlidi aapim^Λ

sabai aanΛ arΛCristo ismaacΛda nΛnΛra aapimΛ damos maitΛΛgimu aapimΛ amai istumaasi gΛducami mosΛcaasi Λistumaasi gΛducΛda ismaacΛda idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Ñiñiviamu —tΛtΛdai ΛSuusi.
Dai anaasi viaa Λgai dai ii.

⁵ Dai aidΛsi aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ vaasmocoradΛra dΛgavusai tΛgito ismaiuvucaticatadai paana. ⁶ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Gofariseo navaitigadΛ dai gosaduseo navaitigadΛ maicΛΛgadu —gΛrtΛtΛdai.

⁷ TΛtai aatΛmΛ gΛraagacai aipaco gΛraatagidimi daidΛ icaiti:

—Maivuucati aatΛmΛ paana cascΛda pocaiti goovai —caiti aatΛmΛ.

⁸ TaidΛ ΛSuusi maí istumaasi aatagaitadai aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—¿TuimΛsi pocaiti mΛsai maivuucati paana? SΛlicΛda maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ. ⁹ ¿Maitamasquiaa maatΛ nΛidi tomali maitΛgito aapimΛ aidΛñsi bibi aanΛ ataama mil oodami taama paanacΛda mΛtΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ? ¹⁰ ¿Tomali maitamΛstΛgito aapimΛ aidΛñsi bibi aanΛ amaacova mil oodami cuvaracami paanacΛda mΛtΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ? ¹¹ ¿Ducatai maitantΛgito caΛ aapimΛ aidΛsi gΛnaagidi aanΛ mΛsai gΛnnuucadacana Λfariseo navaitigadΛ dai Λsaduseo navaitigadΛ aanΛ maiaagaitadai paana? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Amaasi gia maatΛ caΛ aatΛmΛ isΛSuusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtΛra baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatΛtuldaragadΛ Λfariseo dai Λsaduseo sai maicΛΛgadu.

¹³ Dai aidΛsidΛ ΛSuusi aayi Sesarea Filiposi dΛvΛΛriΛra gΛrtΛcacai daidΛ pΛrtΛtΛdai:

—AanΛ arΛgai ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami damos Λoodami, ¿voora giñaaagai? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁴ TΛtai aatΛmΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λmoco pocaiti pΛsaidΛ arΛVuaanacaru ismaacΛda vapaconaitadai Λoodami, dai aa pocaiti pΛsaidΛ arEliiasicaru, dai aa pocaiti pΛsaidΛ arJeremiiasicaru siΛΛra amai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

¹⁵ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—¿Dai aapimΛ moora giñaaagai? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—Aapi arΛraCristo Λgai ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami. Dai aapi arDiuusi maradΛ ismaacΛda tomastuigaco oidaga —tΛtΛdai ΛPiiduru.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi cΛlgacΛra gΛnΛidi aapi Simuñi, Joonasi maradΛ tomali Λmo oodami maitΛmaatΛtuli gomaasi mosΛca Diuusi gΛrooga ismaacΛda tΛvaagiana daja Λgai gia gΛmaatΛtuli gomaasi. ¹⁸ Dai aanΛ angΛaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanΛ arCΛlgacΛra vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai Λgai gia cΛlgacΛra vuvaidamu aanΛ, dai tomasi coiyagi vΛΛscΛra Λmo imidagai Λpamu duduaacamu vΛΛscatai. ¹⁹ Dai aanΛ gΛmaaquimu Λmo sΛlicami pai aagida Λoodami sai siora giñvaavoitudagi soicΛda aagai sai cΛga gantΛgiticocana Diuusi vai po-duucai tomasioora siora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi sami oidigi daama maidagitomu aanΛ isvaquia Λgai tΛvaagiΛra dai tomasioora siora

giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama agai gia dagitomu aana isvaquia tavaagiara —tataidai asuusi.

²⁰ Amaasi asuusi sallaicada gardai aatama mamaatardami sai maiaagidiña tomali maadutai siagai araCristo.

²¹ Aid abiaadara asuusi gaagacai garaagidi aatama mamaatardami sai agai viaacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda agai taataaanadamigada judidiu amadu abaitaguucacamigada apapaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallaicamigada. Dai garaagidi asuusi sai agai muua agaitadai damos bovaica tasaicada apamu duaaca agaitadai. ²² Amaasi apiiduru covai vaidacai dai vui ñiooquimi daida itadai:

—Chu caliodami Diuusi maitipaldana dai maitadagitona. Tomali amo imidagai maiti apaduuna imaasi —tataidai apiiduru.

²³ Taid asuusi ajaco calquiva daida itadai apiiduru:

—Maitigiñ amadu aimarda aapi Diaavora giñsobicai aapi. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipalidi —tataidai asuusi.

²⁴ Amaasi asuusi povartadai aatama:

—Isamaadutai giñlagiada aliada maitaagai isalagi gatagitocagi dai gaagai isvas tasai baigaducagi siaduniada gamuaatuda agai giñvaavoitudaitai daida giñlagiadagi. ²⁵ Siora ivuaadagi lagi istumaasi ipaliadagi agai gia imimu Diaavora amadu, damos siora baigaducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia calgacara vuusaimu. ²⁶ ¿Tumaasi arsoiñi amo oodami vatar isgamitalagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibada imiagi Diaavora amadu? Tomali maadutai maitistutuidi isgaanamquidagi dai calgacara vuusiagi. ²⁷ Dai aana ismaacada viaa amo sallaicami divimu amadu mui Diuusi tataañicaruda dai giñoca dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Sallacada diviagi Diuusi agai nidamu vascatai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. ²⁸ Sallaicada oidaga amoco ismaacada tami guuca dai maicoiya agai asta sallacada ta goovai ismaasca iñagai aana ismaacada viaa amo sallaicami sallacada gataanadagi Diuusi amadu —gartadai asuusi.

17

¹ Daid asuusi bonaadami tasaicada vaidacai apiiduru amadu Jacovo amadu avuaana Jacovo suculida amo taca giidiana. ² Dai ami asuusi mapadui vuitapi gamamaatardamiga. Dai vivasada dadadaquitu apamaastu tasa, dai yucusida calga tootuu. ³ Dai todian duucai ta agai Eliasicaru amadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai amadu asuusi. ⁴ Amaasi apiiduru itadai asuusi:

—Taanadami vasi arcallaagai istami daraaja aatama isipaliada aapi tatai duñi vaica uucusai, amoco aapi gavatar dai mai Moseesa vatar dai mai Eliasi vatar —astadai apiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai agai tai divia amo icomai dadadacadami dai iña vascatai ismaacada ami daraajatadai. Tai icomiañdara caidatu amo ñiooqui daida icaiti:

—Idi Susiava argiñmara nai aana ali oigadai dai baigiñlidi aana govaicada. Lagiadavurai aapima —ascaiti ñiooqui.

⁶ Moscaacai amamaatardami añiooqui davalapapi cuiiqui dai alia duduaadimu. ⁷ Amaasi asuusi miaadara caquiva daida itadai:

—Vaapaigivurai aapima maitavar duduaadimu —astadai asuusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nanaava agai camaitaa agai cacacalli mosaca lagi asuusi.

⁹ Dai aidasi taaapañimi agai agaa giidiaiñdara asuusi dai amamaatardamigada daida itadai:

—Maitavar aagiada tomali amaadutai istumaasi taa aapima asta siascada ana ismaacada viaa amo samicami caduaacagi coidada saagidaiñdara —astadai asuusi.

¹⁰ Amaasi amamaatardamigada cacacai asuusi daida itadai:

—¿Tuisida icaiti amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada saida Eliasicaru viaacata dai isdiviagi apaga isaapi? —astadai amamaatardamigada.

¹¹ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Vaavoava istumaasi aagai amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada sai Eliasi viaacata dai isapaga diviagi dai baiduñiagi oodami iibada. ¹² Damos ana anganaagidi sai cadivia Eliasi dai amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada maimai dai soimaa taatuli agai isducatai ipali. Poduucai apaa loodami sividada soimaasi giñtaatuldamu ana ismaacada viaa amo samicami —astadai asuusi.

¹³ Amaasi amamaatardamigada maata ca isasuusi aagaitadai avuaana ismaacada vaponaitadai loodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi agai maa ca siaaco daraajatadai loodami amo calli miaadara caquiva asuusi daida itadai:

¹⁵ —Taanadami soigi galdaa api giñmaracada. Susuquitara agai dai alia soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyara gasai dai suudara.

¹⁶ Tami vuapai ana gamamaatardamiga ismaacada tami vii tai goovai maitistui isduaidagi —tadai calli.

¹⁷ Taida asuusi povartadai:

—Aapima oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catavapi ganama daja ana mai aapima vascara maitiñvaavoitudai. Alia roojodaragai aapima. Baigovai avar giñvuapidi goali galli —gartadai.

¹⁸ Damos asuusi aagidi adiaavora taañicaruda sai dagitona ali galli dai camalamadu daacana. Tai agai vuusai ali glliañdara, tai ali galli todian duucadi duadicami vii.

¹⁹ Dai gooquira aatama mamaatardamigada asuusi aatagi agai lagi dai cacacai daida itadai:

—¿Tuisida maitistui aatama isvuusaidagi adiaavora taañicaruda? —tadai aatama.

²⁰ Taida asuusi povartadai:

—Aapima maicaga giñvaavoitudai cascada. Ismaacada gnaagidi ana avvaavo. Sai iscaga giñvaavoitudadamudai aapima aida gia istutiadamudai aapima isivuaadagi istumaasi tomasi samicada sijaiga.

²¹ Gomaa diaavora tataañicaruda alia sijaiga vuvaidaragai oodami aiñdara cascada avanacai maitaugacai gamamadagi vai poduucadi vuvacai goovai —gartadai asuusi.

22 Dai aatama mamaatardamigada asuusi garampaidimi Galileeataidada asuusi povartatadai:

—Aana ismaacada viaa amo sallyicami magiñtagida aagai aa oodami
23 siagai giñmuaamu damos vaica tasaicada duaacamu aana —gartatadai
asuusi.

Tatai alia soigaraali aatama imaasicada.

24 Aidasi aayi asuusi amadu aatama Capernaumara tumiñsi vuumami agaa quiuupaigadara judidiu iji siaaco daacatadai apiiduru daidaitadai:

—¿Gamamaatatuldadamiga isgamaacai ara tumiñsi agaa quiuupai
vatarara? —astatadai tumiñsi vuudami.

25 Taidaa piiduru aa noragi daidaitadai:

—Aja —astatadai.

Amaasi utudama vaacacai apiiduru quiyara asuusi araga ñiooqui daidaitadai:

—¿Tuma tagitai aapi? ¿Maacada oodami taana atataandami tumiñsi, anginaaduñi sisibacoga oidacami? —tatadai.

26 Taidaa piiduru aa noragi daidaitadai:

—Asibadara oidacami —tatadai.

Taidaa asuusi itadai:

—Amaasi aaduñida maitaagai ismamaacadagi tumiñsi. 27 Damos
vassara maaquimu aana tumiñsi vai poduucai maibaacuagi
atumiñsi vuudami. Imiñi aapi agaa suudagi ugidiamu dai daituda
amo babaidacarui dai vuusaida avatopa ismaacada araga baiya
gobabaidacarui. Aagai vatopa tañiara tagimu aapi tumiñsi. Atumiñsi
garaimu isgaanamaquida aana dai aapi ara. Bacaiñi aapi dai maca
aa namaquida —tatadai asuusi.

18

1 Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daidaitadai:

—¿Sillascada gataandagi aapi vasi oidigi daama maacada aatama
gamamaatardamiga vaamioma gataandara gai? —tatadai aatama.

2 Amaasi asuusi vai amo ali dai garsaagida cai, 3 dai povartatadai:

—Sallyicada arvaavoi isaapima maiama duucai gantatagituagi dai ca-
maigarducada ganliadagi apan duucai idi ali poduucai gia mai-
imimu apima siaaco taana Diusi. 4 Poduucai gia agai ismaacada
vaamioma gataana maca siaaco gataana Diusi aragai ismaacada
maigarducada ganlidi apan duucai idi ali. 5 Tomasioora soora vaavoi-
tudai giñmamaatatuldaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai gia
giñoigadai aana.

6 Tomasioora soora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada
utudama giñvaavoi tudagi sooma arcaagai agai vatarara mascusivuana
vulidagi amo gaa mauturui dai gaa suudara daitudagi. 7 Sallyicada
maicagadu oodami vatarara isoidacagi naana maasi ismaacada soimaasi
iduiñtuldiadagi aoodami. Vassara oidacamu istumaasi isducatai
soimaasi ivuaadagi oodami damos soimaasi taatamu agai ismaacada
soimaasi iduiñtuldiadagi aoodami.

⁸ Isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi soimaascami ganovicada silapa gallasocada baiyoma gaaagai ispoliada agai ismainova silapa maicaso dai maisiu Diaavora amadu imiagi. ⁹ Dai isamaadutai iduñia aliada amo istumaasi soimaascami gavuupujicada baiyoma gaaagai ispoliada agai ismaivuupuju. Siooma arcagaai ispoliada agai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora amadu imiagi.

¹⁰ Calgacaga avar najada aapima vascatai ismaacada giñvaavoitudagi. Aan anganaagidi sai Diuusi talaañicaruda ismaacada tvaagigaga daraaja Diuusi amadu calga nuucada agai ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aan ismaacada viaa amo samicami divia dai calgacaga vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami agai arsiba iimiada Diuusi vataraga.

¹² Isamaadutai viaacagi amo sientocañiru vai siba imiagi amoco siaadaga maianaasi viaana agai agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna asiba imiaada. ¹³ Dai istagiagi samicada vaamioma baigalliatugadagi agaicada sigaa ismaacada maisiba iimiagi. ¹⁴ Poduucai apa Diuusi garooga tvaagigaga daja dai agai maitipalidi isiimiagi Diaavora amadu tomali amoco ismaacada giñvaavoitudai.

¹⁵ Isamaadutai soimaasi duiñdagi amai, agai gaaagai isaagidagi agi agai sai soimaasi duñi. Dai isagai calga baiduñia aliadagi ñooqui aida gaga arganaadunumacamu agai. ¹⁶ Dai isagai maibaiduñia aliadagi aida gaga gaaagai isvaidaquiaagi amoco silapa gooca gaaaduñi vai poduucai oidacana najadami ismaitipalidi agai isbaiduñiagi ñooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa maibaiduñia aliada agai aida gaga gaaagai isaagidagi vasi vvaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduñia aliada agai aida gaga gaaagai isapan duucai najadagi agai ismaacada maivaavoitudai silapa apapan duucai tumiñsi vuudami.

¹⁸ Dai aan anganaagidi sai silascada aagiada aapima Diuusi ñooquida aoodami tomasioora soora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapima agai maidagitomu aan isvaquiaagi tvaagigaga, dai tomasioora soora giñvaavoitudagi aagiditai aapima agai gaga dagitomu aan isvaquiaagi tvaagigaga.

¹⁹ Dai aan anganaagidi apa sai isgoocatai aapima ganaagidagi dai daañiagi isDiuusi gansoiñagi, Diuusi garooga gansoiñamu. ²⁰ Tomasiaaco siaaco ganampaidadagi gooca silapa vaica dai giñsaa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aan apa —gagatadai asuusi.

²¹ Amaasi ii piiduru dai tacacai asuusi daida itadai:
—Taanadami, zavaaquiojo imidagai gaaagai isogaldada aan amoco giñaduñi ismaacada soimaasi giñvuiidadagi? ¿Paga cuvaracamiojo?
—tatadai piiduru.

²² Taidai asuusi aa noragi daida itadai:

—Chu aan anmaitaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angaagidi aan sai maicaldacai gaogaliada.

²³ Isducatai avaveeyi silascada Diuusi soicadagi oodami iscalga gantatagitocagi apapan ducami istumaasi idui amo taanadami. Ataanadami ipaliditadai ispipiooñigada aa namquidagi. ²⁴ Utudama gaaagacai tañimi agai gapiiooñiga ismaacada vupuaatulditadai matai vuaapi amoco piooñigada ismaacada mui mil vuaatulditadai. ²⁵ Daidai

apiooñigada maiviaacatadai istucada aa namquidagi. Taida laamudaa aagidi sai gagaarana vaaasi gavustuidaga dai gamaamara dai gaooniga dai lagi agai dai vuvaiana tumiñsi dai acada aa namquidana. ²⁶ Amaasi apiooñigada gutoonacada caquiva glaamu vuidaga dai daañimi daida itadai: “Giñanaracañi aapi glaa namquidamu aana vaaasi”, astadai. ²⁷ Taida laamudaa soigallai dai oigali dai camaitaí aida, dai dagito isimiagi agai. ²⁸ Tai ii agai dai moo maigovai taa amoco gaduñi ismaacada vaaatulditadai chilaqui tumiñsi. Dai cuchivuaa bai dai cayoga vuliji daida itadai: “Aata giñnamquida pasmaacada giñvuaatuli”, astadai. ²⁹ Amaasi aduñida gutoonacada caquiva agai vuidaga dai daañimi daida itadai: “Giñanaracañi aapi glaa namquidamu aana vaaasi”, astadai. ³⁰ Taida agamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta siascada aa namqui agai vaaasi. ³¹ Amaasi agaa pipiooñigada gaa taanadami taa gomaasi dai sallowada soigallai dai iji dai maa aagidi taanadami vaaasi istumaasi apadi. ³² Amaasi taanadami gatjai masai maa vaidana agai daida itadai: “Aapi gia sallowada maicla tuiga. ¿Duucaida aana gaoigali vaaasi pasmaacada giñvuaatulditadai aapi, giñdaañimi aapi cascada? ³³ ¿Duucaida aapi maisoigalli gaduñicada, poduucai isduucai soigiñli aana aapicada?” astadai. ³⁴ Dai sallowada baamu laamudaa dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta siascada aa namqui agai —tadai asuusi.

³⁵ Cuugataga povartadai asuusi:

—Poduucai iduñia agai garoga tavaagiala aapimacada issallowada maitnoigaliada aapimaa apacoga —gartadai.

19

¹ Caaagacai asuusi imaasi ii ami Galileeañidaga dai aayi maa Judeea dalvaariga vaasadaga Jordán aqii. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi asuusi cococoidaa.

³ Amaasi amoco fariseo miaadaga guuquiva siaaco daacatadi asuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi agai cascada tacacai daida itadai:

—¿Oidagasi oigaragai siamo calli dagituagi gaooniga tomastucada? —tadai afariseo.

⁴ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Aapimaa canaidi Diuusi ñooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agai calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñooquidaga icaiti alaa: “Cascada calli dagitomu gandada dai amadu oidacamu gaooniga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai oojisi Diuusi ñooquidaga. ⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gaooniga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta siascada coi —tadai asuusi.

⁷ Amaasi tacacai afariseo daida itadai:

—¿Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai siamo calli dagitua aliada gaooniga saida istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiala dai poduucai dagituagi? —tadai afariseo.

⁸ Taida asuusi itadai:

—Ganlaqui aduñicaru vuidaga vaatlcana Diuusi cascada Moseesacaru maa agai oigaragai isdagitoda gaooniga dai poduucai ganvuituldi agai. Damos tugamala maitiipucata dai oigaragai poduucai. ⁹ Dai aana

anganaagidi sioora dagituagi gaoõniga maigogoosi gaducamicatai agai dai vanaagi amai ooqui agai gia gogoosi gaducami —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Siarvaavoi ismaitiivo oigaragai isdagituagi amo cãli gaoõniga aidã gia siooma arcaaga ismaicuuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taidã asuusi povartatadai:

—Maisiu vascatai istutuidi ismaioõntadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicã. ¹² Amo cacãli maioõntai soimaa vuvacã agai cascada dai aa mascacaapuõntudagi maioõntai, dai aa maioõntai aipaco ajioopaitai gaagiada aliditai isducatai Diuusi soicã oodami sai cãga gantatagitocana. Tomasioora sioora istutiadagi ismaioõntadagi cãgadu ismaioõniacatai oidaca agai —gartatadai asuusi.

¹³ Matai aidã vuaapi asuusi chilaqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taidã aatama mamaatardamigada agai bagaidimi aoodami ismaacada vuaapaimi aali. ¹⁴ Taidã asuusi povartatadai:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja ana dai maitavar daidida. Ismaacada ãpan ducami aali agai gia Diuusi soicã agai sai cãga gantatagitocana —gartatadai asuusi.

¹⁵ Daidã asuusi taata aali moomoda dai gooquiara ii abiaadara.

¹⁶ Amo gãli ii dai mala nãdamu asuusi daidã itatadai:

—Mamaatuldadami cã tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi ana isiduõniagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —tatadai agai.

¹⁷ Taidã asuusi itatadai:

—¿Tuiyasi cã tuigacada giõnagai? Aliamadugava cã tuigacami dai agai arDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi amadu? agiditai caaca vãsi istumaasi aagai Diuusi õiooquidara —tatadai asuusi.

¹⁸ Taidã agãli itatadai:

—¿Tumaasi agai? —tatadai.

Taidã asuusi itatadai:

—Maitavar gacoodada, dai maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gaãsiada gavustuidaga, dai maitavar yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gandada dai oigadavurai gnaaduõni poduucai masduucai ganoigadai aapimã agi —tatadai asuusi.

²⁰ Taidã agãli itatadai:

—Vãsi gomaasi ansiaa duutudai ana aliducatai abiaadara. ¿Tumaasi viaaga isiduõnia ana? —tatadai agãli.

²¹ Taidã asuusi itatadai:

—Ipalidipasi isiduõniagi vãsi istumaasi Diuusi ipalidi aidã gia imiõni dai gagaara vãsi pastumaasi viaa dai oida atumiõni asoituuuigami dai poduucai viacamu aapi mui naana maasi tavaagiara dai gooquiara divia dai giõnidatucuda —tatadai asuusi.

²² Dai aidãsi mosca agãli gomaasi aliã soigãli dai soigãliatugai aliãsi argãviidacamicatadai agai cascada.

²³ Amaasi asuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Gia sijaiga isganviipidacami dagituagi isDiuusi soicãdagi iscaaga gantatagitocagi. ²⁴ Dai ana anganaagidi ara sai siooma maisijaiga amo muura vãtarã isvaquiagi amo oi dagadamu sãli isamo gãviidacami dagitoagi isDiuusi soicãdagi iscaaga gatagitocagi —gartatadai asuusi.

²⁵ Mosaagai ΔSuusi gomaasi tΔtai aatΔmΔ mamaatΔrdami maitΔΔ isducatai gΔrtΔtΔgituagi dai aipaco gΔrtΔcakai daidΔ icaiti:

—¿VooγΔ istutuididΔo iscΔΔgacΔγΔ vuvaquiagi? —caiti aatΔmΔ.

²⁶ TaidΔ ΔSuusi gΔrvui nΔnΔava dai povΔrtΔtΔdai:

—Oodami gia maitistuidi isiduñiagi imaasi Δmos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi vΔΔsiaΔcatai istutuidi isiduñiagi —gΔrtΔtΔdai ΔSuusi.

²⁷ Amaasi ΔPiiduru itΔtΔdai:

—TΔaanΔdami, aatΔmΔ viaa vΔΔsi tΔstumaasi viaacatadai gΔoidatucuda ΔrΔliditai, ¿tumaasi viaacamu aatΔmΔ? —tΔtΔdai ΔPiiduru.

²⁸ TaidΔ ΔSuusi aa noragi dai povΔrtΔtΔdai:

—IsmaacΔΔ gΔnaagidi aanΔ Δrvaavoi, siΔΔscadΔ Diuusi utuldagi vΔΔsi istumaasi dai siΔΔscadΔ aanΔ ismaacΔΔ viaa Δmo sΔΔlicami gatΔaanΔdagi daacatai Δmo daicarui dadadacΔdamiΔrΔ aapimΔ ΔpΔ ismaacΔΔ giñoidatucudagi gatΔaanΔdamu ΔpΔ Δchigiamasi daraicarΔrΔ daraajatai. AapimΔ baivustaama dan goocadu dai Δmoco tΔaanΔdamu Ruvenicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Danacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Gadacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Nefatalicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Aseracaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Isaacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Judacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Zavulonicaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Simioñicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Benjamioñicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Efraioñicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Manaasesicarū cajiudadΔ. ²⁹ Dai tomasioorΔ soorΔ dagituagi gΔvustuidaga siΔΔpΔ gΔaaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga Δgai viaacamu Δmo siento vaamioma dai siΔΔscadΔ imiagi Δgai idi oidigiaiñdΔrΔ vΔΔscΔrΔ oidacamu Δgai Diuusi ΔmΔadu. ³⁰ Dai mΔΔca siaaco tΔaanΔi Diuusi muidutai ismaacΔΔ vaamioma tΔaanΔi tami, mΔΔca siooma maitΔaanΔdamu dai ismaacΔΔ siooma maitΔaanΔi tami mΔΔca vaamioma tΔaanΔdamu.

20

¹ Isducatai ΔpΔvueeyi siΔΔscadΔ Diuusi soicΔdagi oodami sai cΔΔga gΔntΔtΔgitocana ΔrΔpan ducami istumaasi idui Δmo cΔΔli ismaacΔΔ gΔpΔi viaacatadai dΔvΔΔrai ΔΔqui quiaamoco ii Δgai dai gaaga Δgai pipiooñi sai yoovana uuvasi. ² Dai baidui Δgai gΔpipiooñiga ΔmΔadu sai Δmo coobai piisu aa namΔquida Δgai Δmo tasaicΔΔ. Dai otoma ootoi sai mΔΔca gayoovana. ³ Dai laascΔdioma ii ΔcΔΔli plaasamu dai mΔΔca tΔΔ aa oodami mosdaraacami, ⁴ daidΔ itΔtΔdai: “ImΔdavurai dai gaaata duñi giñΔΔsiΔrΔ dai aanΔ gΔnaa namΔquidamu siΔΔsi cΔΔgaducagi”, astΔtΔdai. Tai Δgai iji. ⁵ Dai dan duucu Δpamu ii ΔΔsΔcami dai Δpua ootoi aata vuaadami, dai coi gΔΔsΔcai tasai ii Δgai dai Δpua ootoi. ⁶ Dai cauruñimodΔ ii Δgai plaasamu dai mΔΔca tΔΔ aa oodami ismosdaraaja daidΔ itΔtΔdai: “¿TuimΔsi mosdaraaja Δmo tasai dai maitaaata vueeyi?” astΔtΔdai. ⁷ TaidΔ Δoodami itΔtΔdai: “Tomali Δmaadutai maitΔrmamacai aa duiñdagai cascΔΔ”, astΔtΔdai. Amaasi itΔtΔdai ΔΔsΔcami: “ImΔdavurai aapimΔ vΔΔsi dai mΔΔca aata duuñi giñΔΔsiΔrΔ dai aanΔ gΔnaa namΔquidamu siΔΔsi cΔΔgaducagi”, astΔtΔdai. ⁸ Dai caaΔcai siuu duucu gΔnΔpΔidagi Δpipiooñi taidΔ ΔΔsΔcami aagidi Δgai ismaacΔΔ tΔaanΔi Δpipiooñi daidΔ itΔtΔdai: “Baigovai vaida goata vuaadami dai aa namΔquida. GΔagacai aa namΔquida ΔpΔga ismaacΔΔ gooquiΔrΔ gΔnaaga dai ismaacΔΔ ΔpΔga

ganaaga vallasia gooquiara aa namaquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada agai ismaacada gooquiara ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namaqui. ¹⁰ Dai gooquiara caa namaquida agai ismaacada laraga ganaagacai gaata dui vai agai povanliditadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namaqui laraga. ¹¹ Dai aidamasi mosaa namaqui vai agai fiooquimi lalacami vui. ¹² Daidai itatadai: “Goovai ismaacada gooquiara ganaaga ali amo oora aata dui matai vascara garapan lasi aa namaqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ Taidai laamudaa noragi daidai itatadai ali amoco lagi agai: “Giñaduñi aana maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitisivaavo iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namaquida iñagaitadai isgaaata duñia aapima giñlamadu? ¹⁴ Naa, gaaa namaquidaraga imadañi. Aana ipalidi isganapan lasi maquiagi goovai ismaacada gooquiara ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisviva aana samicami isiduñia giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuipasi muuquimudada caiti aapi naitai iscala dui aana gogaa vataraga?” astatadai laamudaa. ¹⁶ Poduucai ismaacada loodami soi duu naidi tami oidigi daama vaamioma namaga malaca siaaco taanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namacamu siaaco taanai Diuusi. Diuusi ñinioquituldadamigada aagidi mui oodami saidai istutuidi iscalagacara vuvacuiagi damos Diuusi chilaqui laco vuvaitu —gartatadai lSuusi.

¹⁷ Dai amo imidagai voyiamu imaitadai lSuusi catasadimi Jerusaleenamu daidai lSuusi covai garvai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada agai dai povartatadai:

¹⁸ —Aapima naidi tascatalaidimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñlaagida agai aana ismaacada vava amo samicami giñlaagida magari labaitaguucacamigada papaali lamadu amamaatatuldiadami samicami isagai gataañimu masaidai giñmuaana, ¹⁹ dai giñlaagidamu agai aa sibladara oidacami ismaacada maitarjudidiu sigai giñparunadamu dai saasasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidañidara —gartatadai lSuusi.

²⁰ Amaasi lJacovo dai lVuaana lamadu adalada miaadara guuquiva siaaco daacatadai lSuusi. lJacovo dai lVuaana rSevedeo maamarada. Taidai adalada gtootonacada calquiva lSuusi vuidara. ²¹ Taidai lSuusi taccacai daidai itatadai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tatadai agai.

Tai agai itatadai:

—Sialscada aapi vallasia daama argabaitalacamicagi giñoigadacai darasa aapi giñmaamara vaidai artataanadamicana goovai —tatadai agai.

²² Taidai lSuusi aa noragi daidai itatadai:

—Aapima maimaata mastumaasi giñaagidi. ¿Baisistuidana aapima issoimaa taatagi sila soimaa taata iñagai aana? —tatadai lSuusi.

Tai agai itatadai:

—Istutuidiatata —tatadai agai.

²³ Taidai lSuusi itatadai:

—S_{ALLIC}AD_Λ A_{RV}AAVOI. Aapim_Λ gia soimaa taatamu si_{ΛΛ}si soimaa taata iñagai aan_Λ dai v_{ΛASCAR}Λ aan_Λ maitistutuidi isdaraasagi t_ΛΛaan_Λdami baiyoma _{ΛΛ}gi Diuusi g_Λrooga daraasamu t_ΛΛaan_Λdami —t_ΛΛdai _ΛSuusi.

²⁴ Aid_Λsi aat_Λm_Λ baivustaama cai gomaasi ali_Λ baacoi aat_Λm_Λ _Λgaa gooca g_Λraaduñi vui. ²⁵ Taid_Λ _ΛSuusi g_Λrvaí aat_Λm_Λ dai pov_Λrt_ΛΛdai:

—C_{ΛΛ} maata_Λ aapim_Λ sai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu saagida _Λbait_ΛC_{ΛA}acami g_Λpipiooñiga duucaí n_Λidi g_{ΛA}aduñi dai ismaac_Λd_Λ vaamioma g_Λta_Λan_Λi s_{ALLIC}AD_Λ t_ΛΛaañicui. ²⁶⁻²⁷ D_Λmos aapim_Λ g_Λnsaagida mait_Λaagai ispoduucái ivuaadagi baiyoma síora_Λ _Λrbait_ΛC_{ΛA}acamicagi g_{ΛA}agai issoic_Λdagi v_{ΛΛ}scatai. ²⁸ Poduucái isduucái ivueeyi aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ALLIC}ami. Aan_Λ gia divia oidig_ΛΛ maisiu isgiñsoic_Λdagi aa baiyoma divia aan_Λ dai soic_Λd_Λ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucái c_{ΛΛ}gac_ΛΛ vuvac_Λna mui oodami —g_Λrt_ΛΛdai _ΛSuusi.

²⁹ Aid_Λsi vuvaquimi aat_Λm_Λ Jericooiñd_Λra mui oodami oí _ΛSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca main_Λn_Λaadami. Dai maí _Λgai isami daivusai _ΛSuusi dai iñ_Λoqui daid_Λ it_ΛΛdai:

—Davi cajiudad_Λ ismaac_Λd_Λ Diuusi maa _Λmo s_{ALLIC}ami soigi g_Λlda aapi aat_Λm_ΛC_Λd_Λ —t_ΛΛdai _Λgai.

³¹ Taid_Λ _Λoodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. D_Λmos _Λgai vaamioma iñ_Λacái daid_Λ it_ΛΛdai:

—T_Λaan_Λdami, Davi cajiudad_Λ ismaac_Λd_Λ Diuusi maa _Λmo s_{ALLIC}ami soigi g_Λlda aat_Λm_ΛC_Λd_Λ —t_ΛΛdai _Λgai.

³² Amaasi _ΛSuusi c_Λquiva dai vai _Λmain_Λn_Λaadami dai t_Λcacái daid_Λ it_ΛΛdai:

—¿Tumaasi ip_Λlidi aapim_Λ isg_Λnduiñda aan_Λ? —t_ΛΛdai _ΛSuusi.

³³ Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_ΛΛdai:

—T_Λaan_Λdami, n_Λada _Λr_Λlidi aat_Λm_Λ —t_ΛΛdai _Λgai.

³⁴ Amaasi _ΛSuusi soig_Λli _Λgaic_Λd_Λ dai taata vuupuid_Λ. Tai bovasd_Λra _Λismaac_Λd_Λ main_Λn_Λaitadai istui isn_Λn_Λavagi dai oí _ΛSuusi.

21

¹ Aid_Λsi camiaadimitadai _ΛSuusi Jerusaleen_Λra aayi Betapagi_Λra miaanai _Λgiidi siaaco Oliivos t_{ΛΛ}gidu, _ΛSuusi ootoi gooca g_Λmamaat_Λrdamiga, ² dai pot_ΛΛdai:

—Iimivurái m_{ΛΛ} aali quiiqui_Λra ismaac_Λd_Λ m_{ΛΛ}mojoro guuca dai _Λacái t_{ΛΛ}gimu aapim_Λ _Λmo asñiitu maracami vulicami v_Λrai uupana dai vuaapa v_Λgoocai. ³ Dai isamaadutai g_Λnaagidagi m_Λsai maiuupanana v_Λrai pot_ΛΛda ansai aan_Λ t_Λgito dai ansai otoma _Λpamu ootosda iñagai —t_ΛΛdai _ΛSuusi.

⁴ Poduucái _Λp_Λdui said_Λ _Λp_Λduuna ismaac_Λd_Λ aagai Diuusi ñiiooquituldadamigad_Λ dai poduucái ooja:

⁵ Aagidavurái Jerusaleen_Λra oidacami dai pot_ΛΛda:

“Dañi b_Λrim_Λi g_Λraí. Maig_Λduc_Λd_Λ g_Λllidi goovai, _Λmo asñiitu mara daama daitugai”, ast_Λada.

Asduucái ooja Diuusi ñiiooquituldiadamigad_Λ.

⁶ Amaasi _Λmamaat_Λrdamigad_Λ iji daid_Λ idui isducatai aagidi _ΛSuusi.

⁷ Dai vuaa _Λasñiitu _ΛΛmadu _Λmarad_Λ dai _Λgai daama darai g_Λnsosuaa dai daama daí _ΛSuusi. ⁸ Dai voiy_Λra ajiopaitadai mui oodami ismaac_Λd_Λ

voiyaral ligaimi gansosuaa dai aa guicuma uusi maamarada dai voyaral tuajaimi sai daama daivunana suusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui imaitadai dai ismaacada gooquiral iimaitadai iinaquimi daida icaitimi:

—Alial cala tuiga gorai Davi cajudadal ismaacada Diuusi maa amo sallyicami. Diuusi alial calagacalal naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Sallicalada calaga tuiga Diuusi —caitimi aoodami.

¹⁰ Aidasidal suusi vaa Jerusaleenalaral vaaasi aoodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itadai:

—Gooviava arsuusi Diuusi ñooquituldadamigada daida arNasareetaral oidacami Galilea daralaral —tadai.

¹² Tai gooquiral vaa suusi agal quiuupaigada tuisicalal siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu ajudidiu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiano ajudidiu quiuupaigada tumifsigada dai aipaco suuli daraicarudal ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itadai:

—Diuusi ñooquidaral aduucal oojisi: “Agal quii ismaacada idui aoodami dai ami ginsiaa duutuada agai italagiducamu quii mamaadara-gai valaral”, mai aapimal asivogami tajogada duucal naidi —tadai suusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agal quiuupaigadaral judidiu alamoco mainalaaadami alamadu chuchuecogami miaadaral guuquiva siaaco daacatadai suusi tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi abaitaguucacamigada papaali alamadu amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada naidi istumaasi galaducada ismaacada idui suusi dai aidasi cala iducatai iinacal laali agal quiu-upiaral daida icaiti: “Alial cala tuiga gorai Davi cajudadal ismaacada Diuusi maa amo sallyicami”, caiti laali. Abaitaguucacamigada papaali alamadu amamaatatuldadami Diuusi sallyicamigada sallicalada baacoi suusi vui, ¹⁶ daida itadai agai suusi:

—¿Maitapascaal istumaasi aagai goaali? Dodoligitudañi aapi —tadai.

Taida suusi aa noragi daida itadai:

—Ajal calana. Dai canaidi aapimal isduucal oojisi Diuusi ñooquidaral daida icaiti:

Aali alial calaga ñoocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñooquidaral —tadai suusi.

¹⁷ Amaasi suusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaindaral Betaaniamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui calpamu ajacoga imaitadai suusi Jerusaleenamu dai biugimu. ¹⁹ Dai tal amo iigosi daldal voi ugidiana dai abaana calquiva dai mital iigosi mosaca aagada. Daida suusi itadai iigosi daldal:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiiibatamu —tadai suusi.

Tai otoma gaquisa iigosi daldal. ²⁰ Dai aidasi tal aatama ma-maataradami gomaasi camital istumaasi gartatagituagi dai taccal suusi daida itadai:

—Ducatai mosal otoma gaquisa goiigosi daldal —tadai aatama.

²¹ Taida suusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada galnaagidi aanal arvaavoi. Iscalaga vaavoitudadagi aapimal maisu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aanal

goiigosi dΛΛdΛcΛdΛ asta istutiadamudai aapimΛ ΛpΛ isivuaadagi naana maasi istumaasi sΛΛlicΛdΛ sijiacami. ²² Dai vΛΛsi istumaasi taanΛi aapimΛ Diuusi mamadaitai issΛΛlicΛdΛ vaavoitudada aapimΛ Diuusi gΛnmaaquimu —gArtΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai ami gamamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ tai miaadΛrΛ guuquiva ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali daidΛ ΛtΛtΛaanΛdami judidíu dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma sΛΛlicamicΛdΛ vuvaitu aapi Λjudidíu tabiaadΛrΛ? ¿ToorΛ gamaa gosΛΛlicami? —tΛtΛdai Λgai.

²⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛan ΛpΛ gAntΛcacagi Λmo istumaasi mΛscΛΛga giñaa noragidagi istumaasi gAntΛcacaca iñagai aanΛ nai aanΛ ΛpΛ gΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi. ²⁵ ¿ToorΛ ootoi ΛVuaana sai vapacónana oodami Diuusi oodami sio? Aago vΛrai iñnoragida —tΛtΛdai ΛSuusi.

Vai Λgai Λgi aipaco gΛnaatagidi dai pocaiti:

—IspotΛΛda aatΛmΛ sai Diuusi ootoi goovai gΛraa noragidamu dai povΛrtΛΛdamu: “¿TuimΛsi maivaavoitu?” ²⁶ Dai ispotΛΛda aatΛmΛ sai oodami ootoi, gΛrvui baacoimu gooodami. Goovai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai siΛVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ —caiti.

²⁷ Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MaitatΛmaatΛ aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Amo cΛΛli maamaracatadai gooca, daidΛ itΛtΛdai Λmoco gΛmara: “Giñmara imΛdañi sivi dai mΛΛ yoova uuvasi giñΛΛsi”, astΛtΛdai. ²⁹ TaidΛ ΛmaradΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “AanΛ maiimia iñΛlidi”, astΛtΛdai. Dai gooquiΛrioma gia caΛma duucai gAtAgito Λgai dai mΛΛca aata duñimu. ³⁰ TaidΛ ΛoogadΛ i dai mΛΛ aagidi ΛgΛmai gΛmara dai potΛtΛdai ΛpΛ. Tai Λgai itΛtΛdai: “AjΛΛ”, astΛtΛdai. Dai maiii. ³¹ ¿MaacΛdΛ vΛgoocatai idui istumaasi tagitocatadai ΛoogadΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—ΛpΛgadadΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ aanΛ gΛnaagidi ΛrvΛavoi. Sai Λtumiñsi vuudami daidΛ Λooqui taatacaligami caΛma duucai gAntΛtagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai ΛVuaana. Diuusi soicΛiña Λgai sai cΛΛga gAntΛgitocana. Dai aapimΛ gia cho. ³² ΛVuaana ismaacΛdΛ vΛpaconaitadai Λoodami gΛnmamaatΛtuldi isducatai gΛaagai isoidacagi mΛtai aapimΛ maiΛma duucai gAntΛtagito maivaavoitudacai tomasi nΛidi aapimΛ isΛgaa oodami sΛΛlicΛdΛ vaavoitu. Poduucai aapimΛ maidadagi-toi isDiuusi gΛnsoicΛidagi iscΛΛga gAntΛgitocagi aapimΛ.

³³ CaΛcavurai aapimΛ idi cuento: Λmo oodami ismaacΛdΛ viaacatadai dΛvΛΛrai Λi uuvasi dai sicoli curarai daidΛ idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagadΛ daidΛ idui ΛpΛ Λmo vΛaqui tΛcavacami dai abiaadΛrΛ nuucadaca agai vΛΛsi gΛΛsi.

Dai gooquiara taajucamicada maa gaaasi aa oodami dai maacasi ii.
³⁴ Dai acai yoovaragai ootoi agai chilaqui gapipiooñiga sai ma taanana
 oodami ayoovi siilaqui aacatadai. ³⁵ Taida oodami vui apipiooñigada
 dai saasarai tuucugada amoco, dai amai muua, dai amai maicacarai.
³⁶ Taida laamud vaamioma muiyoma ootoi situcamidara taida oodami
 poduucai idui agaicada ara.

³⁷ Dai ma gooquira ootoi agai gamara dai pova aliditadai: “Goovai
 gia sia duutudan taada agai”, asallidi. ³⁸ Amaasi tagacai oodami
 amara aipaco ganaagidi daida icaiti: “Gooviava aragai ismaacada
 ajiagai vaa si vustuidada loogada gaagai tasmuaagi dai poduucai aatama
 artutuidamicamu”, ascanti oodami. ³⁹ Dai bai dai daji ugidiana
 vuusaitu dai muua —tatadai asuusi.

⁴⁰ Amaasi asuusi tacacai oodami daida itadai:
 —¿Si ascada diviagi tuidacami adavara istumaasi iduunimu agai?
 —tatadai asuusi.

⁴¹ Tai agai itadai:

—Coodamu agai maicaga tuutiacada maisoigalliaracada dai taaju-
 camicada maquimu amai gadavara gia sia gia caga maacadamu
 siasi aajadagi agai —tatadai atataandamigada ajudidiu.

⁴² Amaasi asuusi itadai:

—Aapima caa maata isduucai oojisi Diuusi ñioquidara daida icaiti:
 Asalicami viaacami ismaacada daasi aagai Diuusi atataandamigada
 ajudidiu gajiaara viaa agai.

Dai agai aragai vaa ismaacada vaamioma gataanda agai
 Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi aramo istumaasi cagaducamicamu agai vatar ismaacada
 vaavoitudagi.

Ascanti Diuusi ñioquidara. ⁴³ Cascada aana anganaagidi sai Diuusi ca-
 maitansoiña agai masai caga gantatagiticana. Aapima vudara vaata
 agai cascada. Baiyoma soiña agai agai sai caga gantatagiticana oodami
 ismaacada lagiadagi. ⁴⁴ Dai siora giñvui vaatacagi soimaa taatamu
 dai aana vui caatacamu agai aida gia iimimu agai adiaavora amadu
 —tatadai asuusi.

⁴⁵ Aidasi baitaguucacamigada apapaali amadu afariseo cai acuento
 ismaacada aa asuusi, dai gantagito cai sia aagada mallidi asuusi
 acuentocada. ⁴⁶ Dai cascada baiya aliditadai agai asuusi dmos
 labaliditadai agai oodami. Oodami povanaliditadai si asuusi ardiuusi
 ñioquituldadamigada.

22

¹ Taida asuusi aagidi ara amo ñioqui cuentocada daida itadai:

² —Diuusi soicai oodami sai caga gantatagiticana. Gomaasi arapan
 ducami isducatai idui amo raí ismaacada idui amo vagimi aidasi ooñigai
 marada. ³ Ootoi agai gapipiooñiga sai vaaapana avapaidada taida
 avapaidada maitipali isdadiagi. ⁴ Tai agai apamu ootoi aa gapipiooñiga
 daida itadai: “Aagidavurai giñvapaída sai casi gatjai aana coodaragai
 giñsooiga giicoligada dai sai cuadagai cavasi baigadu vai otoma
 baigovai iimana idi cunataragara”, astadai. ⁵ Dai vapaidada maitaagi.
 Amoco ma laidamu gadavara dai amai viaacatadai ama maasi
 isnaidagi. ⁶ Daida agaa vui apipiooñigada araí dai soi vuujimi dai

vΛasi coi. ⁷ TaidΛ araí alia baamu dai ootoi gasandaaruga sai mΛΛ coodana Λgai Λgacoodacami dai mΛmΛidana baabaquidΛ. ⁸ Amaasi araí itΛtΛdai aa gapipiooñiga: “Quiaa baigΛduu gocunataragai dai giñvapaída camaiviaa sΛΛlicami isdadiagi. ⁹ IimΛdavurai caayamu dai vapaída vΛasi masiooΓa tΛΛgiagi vai dadana idi cunataragΛΓa”, astΛtΛdai araí. ¹⁰ TaidΛ ΛpipiooñigadΛ aipaco voyamu iji dai ΛΛmpagi vΛasi siΛΛqui tΛΛ oodami cΛΛga tuutiacami dai maicΛΛga tuutiacami dai poduucai suuda ami gΛΛ tuucavi oodami.

¹¹ TaidΛ araí vaa dai nΛnΛidi gΛvapaída dai gatΛgito tΛΛ siami cΛaacatadai Λmoco ismaacΛdΛ maitΛ aadaca yuucusi ismaacΛdΛ maa araí gΛvapaída sai gΛnaadana cunataragΛΓa. ¹² DaidΛ itΛtΛdai: “¿Ducatai vaa aapi maitΛaadacatai yuucusi ismaasi gΛaadai cunataragΛΓa?” astΛtΛdai araí. TaidΛ Λgai maiñiooqui. ¹³ TaidΛ araí itΛtΛdai Λgai ismaacΛdΛ gabibiditadai: “Vuravurai noonovidΛ dai ΛcasodΛ dai quiidigana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astΛtΛdai araí. ¹⁴ Diuusi ñiñiooquituldiadami gΛdΛ aagidi mui oodami saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛΓa vuvaaquiagi dΛmos Diuusi chilaqui Λco vuvaitu —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁵ TaidΛ Λfariseo iji dai gΛnaagi sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi vai poduucai viaaca Λgai isducatai gΛΛpiΓa vuaajagi dudunucamiΓa. ¹⁶ Dai cascΛdΛ ootoi Λfariseo gΛnaaduñi Λmadu Λmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai mΛΛ aatagidana ΛSuusi vai Λgai itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami cΛΛga maata aatΛmΛ sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaatΛtuldi arvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviiipidacami siΛrsoituutuigami ΛpΛ, mosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹⁷ GΛraagidañi: ¿CΛΛgaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota gΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamano chio sio? —tΛtΛdai Λgai.

¹⁸ DΛmos ΛSuusi maata tΛΛ isagai vuurumada Λlidadai dai potΛtΛdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λmamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuurumada Λlidi aapimΛ? ¹⁹ GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ aa namΛquidi aapimΛ Λcuota gΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamano —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai tΛΛgi Λmo tumiñsi. ²⁰ TaidΛ ΛSuusi mostΛΛ dai tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿VooΓa moodΛ dai vooΓa tΛΛtΛaradΛ tumiñsiΓa daja? —tΛtΛdai ΛSuusi.

²¹ Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛgΛΛ baitΛcΛaacami moodΛ dai tΛΛtΛaragadΛava —tΛtΛdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Maacavurai gΛΛ baitΛcΛaacami istumaasi artuidadΛ dai iduũñivurai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi ΛpΛ, Λgai ΛΓagΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΓa dai oidigΛΓa ΛpΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi caΛ Λgai imaasi dai maitΛ istumaasi gantΛtΛgituagi dai dagito dai iji.

²³ Λgai vaa tasΛra Λmoco saduseo iji siaaco daacatadai ΛSuusi. Λsaduseo pocaiti sai maoidaga coidadΛ duaacaradΛ cascΛdΛ potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

²⁴ —MamaatΛtuldiadami, ΛMoseesacaru oojisicami gΛrvii gΛsΛΛlicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi Λmo cΛΛli dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maratagai abaana, saidΛ ΛsuculidΛ ΛcΛΛli gΛaagai isvΛΛnagi

aviiuudu dai maratagi abaana asiallagida vaaatar ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacata dai cuvaracami amo siilagama. Dai aapagadada ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooquiara agamai vana aviiuudu dai muu aapa maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooquiara agamai vana agai vaa ooqui dai muu aapa maiquiaa maamatacai. Vaa cuvaracami podui dai vasi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu aooqui aapa. ²⁸ Dai duduaacacai coidada saagidañdara. ¿Ismaacada arcunadacamu aooqui vasi arcuucunadacata dai agai di? —tadai asaduseo.

²⁹ Taid aasuusi aa noragi daida itadai:

—Maicaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai siasi guvucadagai vaa Diuusi. ³⁰ Siascada duduaacagi coidada camaicuucuntada agai tomali maioñtada agai mosapan ducamicaana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiara. ³¹ Canidi aapima oojai istumaasi gnaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vaaatar. ³² Tomasi catavapi apadui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocar vascara pocaiti Diuusi: “Aana anar Diuusigada Avrañi dai Isaa dai Jaco dai aa aapa”, astadai Diuusi. Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiara. Diuusi ar Diuusigada ismaacada catavaagiara daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu —tadai aasuusi.

³³ Mosacai aodami imaasi vascatai maitaa istumaasi gantatagituagai aasuusi maimaatuldaragadada.

³⁴ Aidasi afariseo mai siasuusi caga aa noragi asaduseo tai agai maitaa isducatai aa noragidagi afariseo aagi ganampagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidañdara ismaacada armaimaatuldadamicatadai Diuusi samicamigada vuurumada aliditadai agai aasuusi daida itadai:

³⁶ —¿Maimaatuldadami vasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi tumaasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —tadai agai.

³⁷ Taid aasuusi itadai:

—“Oigadañi aliodami gadiuusiga vasi gaibadacada dai vasi gaguvucadagacada dai vasi gatagitoidagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sioma gaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquirdada baitoma pocaidaga aapa: “Oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gaigada aapi aagi”. ⁴⁰ Tomasiora siora samicada agidi idi ñiooqui agai gia vascara ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi samicamigadara dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldadamidaga —tadai aasuusi.

⁴¹ Vai quiaa amapai guccatadai afariseo ⁴² taid aasuusi tacacai daida itadai:

—¿Ducatai tatagitoi aapima vora cajiudad a Cristo? —tadai aasuusi.

Tai agai itadai:

—Davicarua cajiudadava —tadai agai.

⁴³ Taid aasuusi itadai:

—Tuisida agai vaa Davicarua aagai isducatai agidi Diuusi Ibada daida icaiti: “A Cristo argiñ Diuusiga”. Daida Davicarua icaiti aapa:

⁴⁴ Diuusi potadai a Cristo:

“Gamaaquimu ana amo samicami ismaacada vaamioma namaga. Dai ugitudamu ana vasi ismaacada avuidara vaatacagi”.

Ascaiti Davicarü aagaitai ΔCristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi ΔCristo siarcajiudadacagi ΔDavicaru vai Δagi ΔDavicaru giñDiuusiga aagai? —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴⁶ Dai tomali Δmaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali Δmo ñiooqui dai aidΔ abiaadΔΓΔ vΔascatai ΔbΔidiña istacacadagi Δmo istumaasi.

23

¹ TaidΔ ΔSuusi itΛtΛdai Δoodami dai aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ:

² —ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔalicamigadΔ Δmadu Δfariseo povΔnΔlidi siΔgai vaamioma cΔga maatΔ caΔ istumaasi ooja Moseesacaru dai siΔagi Δgai viaa sΔlicami isgamamaatΔtuldiadagi sΔalicamigadΔ Moseesacaru. ³ CΔgadü isΔagiada aapimΔ dΔmos mosΔcaasi siΔascadΔ gΔnaagiada Δgai mosΔcaasi istumaasi aagai Moseesacaru dΔmos maitivuaada aapimΔ ismaasi ivueeyi Δgai. Δgai aagai Δmo istumaasi dai Δmamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti Δgai sai gΔaagai isiduñiagi mui naana maasi istumaasi dai Δgai Δagi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ Δgai aliΔ oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquidΔ papepeeliΔΓΔ dai ali cajiitΔΓΔ daraasaifiΔ dai gΔncovana vupurafiña dai gΔnΔcana. Δgai maisiaa duutudai Diuusi mosgovuaadana Δgai sai pocaitiña Δoodami isΔgai aliΔ siaa duutudai Diuusi. Dai Δgai oojoidi isgΔnaadadagi yuucusi ismaacΔdΔ tΔtΔvΔadu naanacadΔ ugidiana. Δagi poduucai gΔnaadaiña sioraΔ siaa duutudagi Diuusi dΔmos ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔalicamigadΔ Δmadu Δfariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgΔnaadaiña Δgai Δyuucusi sai pocaitiña Δoodami isΔgai aliΔ siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai Δgai vΔascatΔΓΔ gagaagai cΔcΔgaducΔdioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiuupiΔΓΔ. ⁷ Dai oojoidi siodami cucuaasada gΔnvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai Δgai aadΔΓΔ maioojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ AapimΔ mosΔmo aadunumu duucami dai mosΔca aanΔ Cristo argΔnbaitΔcΔaacamiga cascΔdΔ maitΔaagai isaagiada aapimΔ oodami sai siaa gΔnduutudaiña tΔtΔaanΔdami duucai. Diuusi garooga vΔasia daama ΔrgabaitΔcΔaacami cascΔdΔ gΔaagai isvaamioma siaa duutuadagi Δgai siodami. ¹¹ IsmaacΔdΔ soicΔdagi aa Δgai ΔrgΔducΔdΔcamicomu aapimΔ gΔnsaagida. ¹² Δgai ismaacΔdΔ sioma gΔducΔdΔ gΔliadagi Δgai gia sioma maitΔrgΔducΔdΔcamicomu dai Δgai ismaacΔdΔ sioma maigΔducΔdΔ gΔliadagi Δgai gia sioma ΔrgΔducΔdΔcamicomu.

¹³ SiΔΔ soimaasi taatamu aapimΔ mamaatΔtuldadami Diuusi sΔalicamigadΔ dai aapimΔ fariseo siΔΔ soimaa taatamu aapimΔ. AapimΔ aagai Δmo istumaasi dai Δma maasi ivueeyi. AapimΔ mamaatΔtuldi oodami Diuusi sΔalicamigadΔ dai vΔascatΔΓΔ aapimΔ maitivueeyi istumaasi Diuusi ipΔlidi. AapimΔ mamaatΔtuldadami maitipΔlidi isDiuusi gΔnsoicΔdagi mai cΔga gΔntΔtagitoca aapimΔ dai aapimΔ sobicai aa oodami sai maitipΔlidiña isDiuusi soicΔdagi vai cΔga gΔntΔtagitoca Δgai tomasi Δgai gia ipΔlidi isDiuusi soicΔdagi sai cΔga gΔntΔtagitocana.

¹⁴ SiΔΔ soimaasi taatamu aapimΔ mamaatΔtuldiadami Diuusi sΔalicamigadΔ dai aapimΔ fariseo siΔΔ soimaa taatamu aapimΔ. AapimΔ aagai Δmo istumaasi dai Δma maasi ivueeyi. ¿Tuimasai voopoidi baabaquidΔ Δvipiudu? Dai tΔvΔpi gamamadaiña aapimΔ sai pocaitiña

loodami isaliā siaa duutudai aapimā Diiusi dāmos maitarvaavoi. Cascadā aapimā aliā soimaasi gāntaatatuldāmu Diiusi.

15 Siāā soimaasi taatāmu aapimā mamaatātuldiadāmi Diiusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo. Aapimā aagai āmo istumaasi dai āma maasi ivueeyi. Aapimā tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodāmi dai vaavoituldā ālidi gānāpan duucaī dai siāāscadā vaavoituda āgai gānāpan duucaī āgai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapimā dai aapimā ārgānduñi.

16 Siāā soimāā taatāmu aapimā. Aapimā mamaatātuldi loodāmi Diiusi ñiooquidā dāmos tomali aapimā maimaatā istāiya ālidi. Dai gamamaatātuldi aapimā sai isāmo oodāmi aagadāgi isiduñia āmo istumaasi sai ispocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga āgāā quiuupai aidā gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, dāmos ispocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga ooro āgāā quiuupiarā aidā gia sāllicadā viaaca isiduñia istumaasi aagai. 17 Vupuiiruga aapimā dai maimaatā istumaasi Diiusi ipālidi isivuaada aapimā. Vaamioma ārsoiñi āgāā quiuupai siāooro ismaacadā āgāā quiuupiarā daja. Looro quiuupai ārana daja cascādā siaa duutudi āgai. 18 Dai aapimā gamamaatātuldi āpā sai isāmo oodāmi aagadāgi isiduñia āmo istumaasi sai ispocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga āmo altar āgāā quiuupiarā aidā gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, dāmos ispocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga istumaasi Diiusi daasdaradā āaltar daama aidā gia sāllicadā viaaca isiduñia istumaasi aagai. 19 Vupuiiruga aapimā dai maimaatā istumaasi Diiusi ipālidi isivuaada aapimā. Vaamioma ārsoiñi āaltar siDiiusi daasdaradā. Diiusi daasdaradā āaltar daama daja cascādā siaa duutudi āgai. 20 Isāmo oodāmi aagadāgi isiduñia āmo istumaasi dai pocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga āmo altar āgāā quiuupiarā dai poduuccai aagai āgai vāāsi istumaasi oidāga āaltar daama. 21 Isāmo oodāmi aagadāgi isiduñia aagai āmo istumaasi dai pocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga āgāā quiuupai dai poduuccai aagai āgai vāāsi Diiusi, āgai quiuupiarā daja cascādā. 22 Isāmo oodāmi aagadāgi isiduñia aagai āmo istumaasi dai pocaitiadāgi sai sāllicadā ārvāavoi istumaasi aagai poduuccai isduuccai ārvāavoi isoidāga tāvaagi dai poduuccai aagai āgai vāāsi Diiusi, āgai tāvaagiārā daja cascādā.

23 Siāā soimaasi taatāmu aapimā mamaatātuldiadāmi Diiusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo. Aapimā aagai āmo istumaasi dai āmamaasi ivueeyi. Vāāsi istumaasi viaa aapimā āā oidiñā oodāmi Diiusi āā duñdādā vāātarā āsta ivāagi māsmāacādā bāājāi. Cāgadu isoidiada aapimā oodāmi Diiusi āā duñdādā vāātarā māstumaasi viaacāgi dāmos maitivueeyi aapimā istumaasi Diiusi ipālidi gomaasi gia maicāāgadu. Aapimā maicāāga oidāga tomali maisoiānālidi aapimā āacādā tomali maicāāga vaavoitudāi aapimā Diiusi ñiooquidā poduuccai aliā soimaasi ivueeyi aapimā. 24 Aapimā ārvāpan ducāmi mainānāādāmi ismaacādā vaidāquia ālidi oodāmi āmapācāgā. Aapimā ivueeyi istumaasi maīsi gāāgai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gāāgai.

25 Siāā soimaasi taatāmu aapimā mamaatātuldādāmi Diiusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo. Aapimā cāā tuutiācāmi gānvueeyi

oodami vuitapi dɔmos aliɔ soimaasi ivueeyi aapimɔ. ɔsivuuacatai dai coimudadɔ tuutiacatai. ²⁶ Aapimɔ sɔɔlicɔdɔ maicɔɔga maata cɔɔ Diuusi ñiooquidɔ aliɔsi gɔaagai isɔɔpɔga daanɔda aapimɔ Diuusi vai ɔgai gɔnoigɔlda gɔnsomaascamiga dai poduucai camaitɔrsoimaasi iduucamicamu aapimɔ.

²⁷ Siɔɔ soimaasi taatamu aapimɔ mamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔlicamigadɔ dai aapimɔ fariseo. Aapimɔ aagai ɔmo istumaasi dai ɔma maasi ivueeyi. Aapimɔ ɔrɔɔpan ducami siaaco gɔyaasapai coidadɔ dai aliɔ cɔɔga baiduñisi daamadɔrɔ dai ɔrana aliɔ sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimɔ aliɔ cɔɔga tuutiacami gɔnvueeyi oodami vuitapi dai gɔntɔgitoidagɔrɔ aliɔ soimaasi aagaiña ɔmo istumaasi dai ɔma maasi ivuaadana.

²⁹ Siɔɔ soimaasi taatamu aapimɔ mamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔlicamigadɔ dai aapimɔ fariseo. Aapimɔ aagai ɔmo istumaasi dai ɔma maasi ivueeyi. Aapimɔ ivuuididi baabaquidɔ Diuusi ñiooquituldiadamigadɔ ismaacɔdɔ coi gɔnɔɔqui aaduñicarɔ dai siaaco yaasapi dai gɔnaaduñicarɔ coi ɔpɔrɔ aa oodami cɔɔ tuutiacami ɔgai ami daama ɔsai aapimɔ yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimɔ: “Isoidacamudai aatɔmɔ ɔɔquioma aidɔsi oidacataidai gɔrɔɔqui aaduñicarɔ maisoiña coodamudai aatɔmɔ Diuusi ñiooquituldiadamigadɔ”. ³¹ Poduucai ɔɔgi aapimɔ aagai masidɔ ɔrcajiudadɔ dai ɔpan tuutuiga aapimɔ ɔgai ismaacɔdɔ coi Diuusi ñiooquituldiadamigadɔ. ³² Isapiasoimaasi ivuaada aapimɔ otoma ɔpan ɔɔsi gɔpɔrɔrɔ vɔɔtɔcamu aapimɔ gɔnɔɔqui aaduñicarɔ.

³³ Sɔɔlicɔdɔ ɔrsoimaasi ivuaadami aapimɔ. Aapimɔ gia maicɔɔgacɔrɔ vuvuquimu baiyoma iimimu aapimɔ mɔɔca siaaco oidaga ɔDiaavora. ³⁴ Cascɔdɔ ootosamu aanɔ Diuusi ñiooquituldiadamigadɔ dai oodami sastuduacami, dai mamaatɔtuldiadami. Dɔmos aapimɔ coodamu ɔmoco dai aa curusiaba siisamɔ dai aa gɔviarsamɔ quiquiupɔrɔ, dai aa soimaa taatatuldamɔ aali quiquiɔrɔ. ³⁵ Dai poduucai aapimɔ gɔpɔrɔrɔ vɔɔtɔcamu vɔɔsi gocɔɔ tuutiacamicɔdɔ ismaacɔdɔ gɔncooditu. Aidɔsi abiaadɔrɔ gɔmuaatu Aveelicarɔ cɔɔ tuigacɔdɔ asta aidɔsi gɔmuaatu Zacariasi Berequias maradɔ ɔgai ismaacɔdɔ muua ɔgai ɔgɔɔ quiuupai vuidɔrɔ ɔaltar abaana. ³⁶ Ismaacɔdɔ gɔnaagidi aanɔ ɔrvaavoi. Aapimɔ sivi oidacami gɔpɔrɔrɔ vɔɔtɔcamu vɔɔsi gomaasicɔdɔ.

³⁷ Aapimɔ Jerusalemɔrɔ oidacami aapimɔ mɔsmaacɔdɔ coodai Diuusi ñiooquituldiadamigadɔ ojoodaicɔdɔ, mosɔɔ muiyoco imidagai ipɔlidadai aanɔ isgɔnɔmpaidagi dai gɔnnuucadacagi ɔpan duucai ɔtɔcucu ɔmpaidi gɔmaamara gɔaana uta mɔtai maitipɔli aapimɔ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapimɔ sivi gɔndagitomɔ aanɔ dai camaitiñtɔgimɔ aapimɔ ɔpamɔ asta siɔɔscadɔ aiyagi istuigaco potɔiya aapimɔ: “Aliɔ siaa duutudai aatɔmɔ ismaacɔdɔ borimɔi Diuusi gɔvucadadɔcɔdɔ” —tɔtɔdai ɔSuusi.

24

¹ Daidɔ ɔSuusi vuusai ɔgɔɔ quiuupaigadɔaiñdɔrɔ ɔjudidɔ dai caimia agaitadai tai miaadɔrɔ guuquiva aatɔmɔ mamaatɔrdamigadɔ ɔgai dai agaidi sai aliɔ chigiamaasi ɔgɔɔ quiuupai. ² Taidɔ ɔSuusi gɔraa noragi dai povɔrtɔtɔdai:

—¿Na'idimasi aapimla vlassi idi? Ismaacada gnaagidi aanla arvaavoi sai tomali amo odai maiviiya agai amai daama, vlassi siaa glduufimu goovai —gartatadai asuusi.

³ Amaasi iji aatama Oliivosi giidiamu dai ami daiva asuusi. Mosacaasi asuusi amadu aatama mamaatardamigada agai ami daacatadai taitai aatama itatadai:

—Aatama ipalidi pasgaraagida aapi siascada apadufia agai gomaasi ismaacada aagai aapio. ¿Duucatai maatcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tatadai aatama.

⁴ Amaasi asuusi povartadai:

—Gannuucadacavurai vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaina. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiamu agai: “Aanla anarCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai. ⁶ Cajiomacamu aoodami muiyapara cocodi, dai aa cayo gancocoda apra, maitavar duduaadacuda gomaasi apadufia agai apra, damos maiquia aayi cuugatafa tasara. ⁷ Amo dlvlarlra oidacami cocuadamu amai dlvlarlra oidacami dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga dai alia cavami givucudamu amapacara gooidigi. ⁸ Vlassi gomaasicada utudama glaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi aoodami tagidamu vaavoitudadami dudunucamiara masaida laagana dai coodana. Dai vlassi oidigi daama oidacami caldadamu giivaavoitudaitai agai. ¹⁰ Siascada aiyagi amaasi tasara muidutai camaitiivaavoitudada agai, dai aipaco gncaladamu dai aipaco gantatagidamu dudunucamiara. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacada pocaitada agai saida arDiuisi niooquituldiadamigada dai vupuiirumadamu mui oodami. ¹² Dai salicada oidacamu soimaasi dai cascada mui oodami camaitanoigadamu aipacoga. ¹³ Damos agai ismaacada apiagiivaavoitudadagi siasi uucami oidacagi oidigi daama agai gia calgacara vuvaquimu. ¹⁴ Dai vlassi oidigara glaagadamu gocala caidacada isducatai Diuisi soicai oodami sai calga gantatagitocana sipoduucai vlassi oidigi daama oidacami maatcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel amo Diuisi niooquituldiadamigada poduucai ooja sai divia aagai amoco ismaacada salicada soimaasi idufia agai amo istumaasi agala quiupaigadara judidila arana. Siascada naijada oodami ispomaasi apavuiimi, amaasi agai ismaacada tami Judeera daraajagi glaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartatadai asuusi.

Sioora naijadagi idi oojai glaagai ismaata cacagi. ¹⁷ Daida asuusi potatadai apra:

—Sioora vaaqui daama daacagi aidala tasara aliasi glaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara, ¹⁸ dai sioora daljana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi gantuiquiamu dai vuiyagi ganyuucusi. ¹⁹ Siala soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi siapra viaacagi aali siisidami, aidala tasara. ²⁰ Aliasi glaagai isdaanadagi Diuisi vai maitaroomococana masiascada voopiagi, tomali maitaramo ibastaragai tasaracana. ²¹ Alia soima taata agai vaavoitudadami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidsi abiaadara Diuisi idui oidigi dai gooquilara tomali amo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai lavapi apadufiagi gomaasi aidala gia

vΛasi coiyantada oodami dΛmos Diuusi maidagitomu istΛvΛpi ΛpΛduñia gomaasi Λgai alia oigΛdai ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu cascΛdΛ.

²³ Amaasi isΛmaadutai povΛntΛtΛadagi: “Dañi tami daja ΛCristo”, masiΛpΛ povΛtΛtΛadagi: “Dañi mΛΛca daja”, maitavΛr vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidΛ ΛrΛCristo dai pocaitiada agai saidΛ ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, daidΛ ivuaada agai naana maasi gΛgΛrducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Λgai ismaacΛdΛ Diuusi ΛΛgi Λcovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ DΛmos aanΛ ΛΛquiasdΛrΛ abiaadΛrΛ glaagidi. ²⁶ CascΛdΛ isaagiada Λgai dai povΛtΛtΛadagi: “Dañi mΛΛca oidigana daja ΛCristo”. Maitaagai isiimiagi Λoodami daida isaagiadagi Λgai dai povΛtΛtΛdai: “Dañi tami quiiyΛrΛ daja”, maitaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaascana siΛascadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi poduucai ΛpΛ vΛasi oodami giññida agai siΛascadΛ ajiagi istuigaco diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nuunui, poduucai Λrvaavoι ΛpΛ saidΛ ΛpΛduuñi agai vΛasi istumaasi aagai aanΛ.

²⁹ Dai amaasi siΛascadΛ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai gaiiña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tΛvaagiaiñdΛrΛ, dai vΛasi istumaasi oidaga tΛvaagiΛrΛ gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi tΛΛgimu oodami tΛvaagiΛrΛ Λmo istumaasi dai poduucai maatΛmu iscadivia aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai vΛasi oidigi daama oidacami suaanada agai daidΛ giñtΛΛgimu Λgai istΛvaagiaiñdΛrΛ imΛdamu aanΛ icomai saagidaiñdΛrΛ guvucadagaicΛdΛ dai Diuusi dadadaquigadΛ ΛΛmadu. ³¹ Dai ootosamu aanΛ giñtΛtΛaañicaruvai Λgai cavami iivana trompeetacΛdΛ dai poduucai Λmpaida aagai vΛasi Λoodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu vΛasi oidigiaiñdΛrΛ dai vΛasi tΛvaagiaiñdΛrΛ.

³² MaatΛvurai aapimΛ idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidia iñagai aanΛ aagaitai Λiigosi. SiΛascadΛ momiacagi iigosi maamaradΛ dai iipoidagi aagadΛ poduucai camaatΛca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucai ΛpΛ masiΛascadΛ nΛijadagi iscasi ΛpΛvuidagi gomaasi ismaacΛdΛ caagidi aanΛ camaatΛca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoι sai gomaasi ΛpΛduñia agai maiquiaa ugitacai oodami sivi oidacami. ³⁵ TΛvaagi dai dΛvΛΛrai ugitimu dΛmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ DΛmos tomali Λmaadutai maimaata siΛascadΛ tomali siuu duucu tomali Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ daraajatai maimaata, tomali aanΛ Diuusi maradΛcatai. MosΛΛgi gΛrooga Diuusi Λgai dai maata.

³⁷ Poduucai isduucai ΛpΛdui aidasi oidacatadai ΛNoé poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ cadivia iñagada aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ³⁸ ΛΛqui aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa gaiiña oidigi suudagicΛdΛ Λoodami gacuaadana dai gayΛdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui mΛsai ooñtaiña asta aidΛ uucami sivaa ΛNoé gΛvaarcugΛrΛ. ³⁹ Sai moduu maimai Λgai asta aidasi caduquimi tai vΛasi Λoodami coi. Poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ divia aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca cΛcΛΛli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuaadamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu.

⁴² VΛASCARΛ gΛaagai isbaigΛnduca aapimΛ maimaatΛcatai tomali siuu duucu divia aagai ΛtΛaanΛdami. ⁴³ DΛmos cΛga maata aapimΛ sai isamo oodami maatacagi siuu duucu ami quidiarΛ divia agadagi Λmo ΛΛsivogami maicosian tada Λgai nuucadacatai sai maivaacΛna quidiarΛ dai ΛΛsidana. ⁴⁴ Poduucai ΛpΛ aapimΛ aliasi gΛaagai mΛsbaigΛn ducagi, siuu duucu sioma maitΛgitoca aapimΛ ifnsidivimu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—Λmoco gaaamu vΛascarΛ gaagaiña Λmoco ΛΛgidaracami dai saitudu-acami saidΛ arΛaanΛdamigadΛcana pipiooñigadΛ dai bibidiña siuu duucu gΛaagadagi. ⁴⁶ BaigΛliadamu ΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ iducagi vΛasi cΛga siuu duucu diviagi ΛamudΛ. ⁴⁷ SΛlicΛdΛ angΛnaagidi saidΛ ΛamudΛ tΛaanΛdami duucai viituldamu vΛasi istumaasi viaacagi. ⁴⁸ DΛmos siΛpiooñi ismaacΛdΛ tΛaanΛdami duucai viaagi ΛamudΛ maicΛga tuigacagi dai povΛldagi siΛamudΛ maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai gΛaagacai soivuaadagi Λga pipiooñi dai Λgai gacuaadagi dai gayΛdagi dai navamuagi aa navacoidadΛ ΛΛmadu. ⁵⁰ Dai poduucai ΛamudΛ diviagi siuu duucu ΛpiooñigadΛ sioma mainΛnaracagi dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi. ⁵¹ Dai sΛlicΛdΛ soima taatatuldamu Λgai daidΛ iduuñimu ΛgaicΛdΛ isducatai ΛpΛvueeyi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu Λgai dai alia soimaasi taata agai.

25

¹ Isducatai ΛpΛ vueeyi siΛascadΛ Diuusi soicΛdagi oodami sai cΛga gΛntΛgitocana arΛpan ducami istumaasi idui baivustaama aali tΛtΛΛji ismaacΛdΛ iimi agaitadai Λmo cunataragiamu dai bΛΛ iimai gΛncuucudacaru. Dai Λgai ajia agai Λnoovio ΛmapΛcarΛ. ² Dai taamatai Λgai maicΛga gΛntΛgito dai taamatai Λgai alia cΛga gΛntΛgito. ³ Λgai ismaacΛdΛ maicΛga gΛntΛgito maibacai asaiti istucΛdΛ suusudadagi gΛncuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigadΛ Λcuucudacaru. ⁴ Dai Λgai ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito Λgai gia bacai asaiti istucΛdΛ suusudadagi gΛncuucudacaru. ⁵ DaidΛ Λnoovio camaiotoma divia sai cavΛscatai sΛlicΛdΛ coocosisimu dai coocoi. ⁶ Sai caaran tucarΛ siba iina istumaasi saidΛ icaiti: “CasibΛdΛrΛ imΛi lienΛ Λnoovio, mΛcavar vuidarΛ aji”, ascaiti. ⁷ Tai vΛascatai Λaali tΛtΛΛji vaapañi dai baidui gΛncuucudacaru. ⁸ DaidΛ Λtaama ismaacΛdΛ maicΛga gΛntΛgito itΛtΛdai Λga ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astΛtΛdai. ⁹ Sai aa noragi Λgai ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito daidΛ itΛtΛdai: “Chu, aidΛ gia maitarajia goovai dai tomali aapimΛ ΛpΛ. Baiyoma avΛr iimi aapimΛ mΛaca siaaco gΛgaagarai dai savΛda aapimΛ gΛnvΛatarΛ”, astΛtΛdai. ¹⁰ Dai aidasi utudama mΛaca gasavΛdamu Λgai Λasaiti sai aayi Λnoovio. Dai Λaali tΛtΛΛji ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito vaapa Λnoovio ΛΛmadu ami cunataragiarΛ, dai cuu Λcuparagai. ¹¹ Sai gooquiΛrΛ dada Λga aali tΛtΛΛji daidΛ icaiti: “Caliodami, caliodami gΛrcupioquidañi”, astΛtΛdai. ¹² Sai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “MaitanΛnmaatΛ”, astΛtΛdai Λgai —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi povartat^Λdai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdami:

—Casc^Λd^Λ baigav^Λr g^Λnduca aapim^Λ maitam^Λmaat^Λ si^Λascad^Λ tomali siuu duucu divia iñagai aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami.

¹⁴ Si^Λascad^Λ Diuusi soic^Λdagi oodami sai c^Λaga g^Λnt^Λgitocana gomaasi ^Λr^Λpan ducai isduuc^Λi idui ^Λmo c^Λali ismaac^Λd^Λ imia agaitadai ^Λmai d^Λv^Λar^Λiamu dai vaí g^Λp^Λipiooñiga dai maa tumiñsi.

¹⁵ ^Λmo^Λ maa ^Λgai taama mil piisu, dai ^Λg^Λmai goo mil, dai ^Λg^Λmai ^Λmo mil. ^Λr^Λg^Λadaga siooma saituduga casc^Λd^Λ vaamioma mui maa ^Λgai tumiñsi daid^Λ ^Λgaa siooma maisastuduga casc^Λd^Λ vaamioma chiichi^Λqui maa ^Λgai tumiñsi. Dai ii ^Λgai ^Λmai d^Λv^Λar^Λiamu. ¹⁶ ^Λp^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai taama mil piisu gamait^Λ ^Λr^Λ taama mil piisu ^Λtumiñsic^Λd^Λ. ¹⁷ Poduuc^Λi ^Λr^Λ ^Λg^Λmai ismaac^Λd^Λ viaacatadai goo mil gamait^Λ ^Λr^Λ goo mil. ¹⁸ Tai ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^Λmo mil ii dai ^Λsto ^Λtumiñsigad^Λ g^Λamu d^Λv^Λar^Λi uta.

¹⁹ ^Λv^Λpic^Λd^Λ ^Λpamu divia ^Λamud^Λ dai vaí ^Λgai g^Λp^Λipiooñiga dai maat^Λca aagai s^Λaj^Λqui gamait^Λ ^Λmadutai. ²⁰ ^Λr^Λg^Λ divia ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaacatadai taama mil piisi dai t^Λagi ^Λtumiñsi ismaac^Λd^Λ gamait^Λ daid^Λ it^Λdai: “Giñ^Λamu, aapi giñ^Λmaa taama mil piisu dai tami daja ^Λr^Λ taama mil piisu ismaac^Λd^Λ gamait^Λ aan^Λ”, ast^Λdai. ²¹ Taid^Λ ^Λamud^Λ it^Λdai: “C^Λagaduava, aapi ^Λr^Λmo c^Λ p^Λiooñi cac^Λga idui aapi laachic^Λd^Λ sivi gia g^Λmaaquimu aan^Λ g^Λpioma. Miaad^Λi dai baig^Λliada aan^Λ giñ^Λmadu”, ast^Λdai. ²² Tai gooq^Λar^Λ ami divia ^Λp^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai goo mil piisu daid^Λ it^Λdai: “Giñ^Λamu giñ^Λmaa aapi goo mil piisu dai tami daja ^Λr^Λ goo mil ismaac^Λd^Λ gamait^Λ aan^Λ”, ast^Λdai. ²³ Taid^Λ ^Λamud^Λ it^Λdai: “C^Λagaduava, aapi ^Λr^Λmo c^Λ p^Λiooñi cac^Λga idui aapi laachic^Λd^Λ sivi gia g^Λmaaquimu aan^Λ g^Λpioma. Miaad^Λi dai baig^Λliada giñ^Λmadu”, ast^Λdai. ²⁴ Tai gooq^Λar^Λ ami divia ^Λg^Λmai p^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^Λmo mil piisu, ^Λgai it^Λdai g^Λamu: “Giñ^Λamu c^Λ maat^Λ aan^Λ sialia oomaliga aapi dai aa g^Λasituld^Λñ^Λ pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata v^Λueeyi aapi dai v^Λasc^Λr^Λ v^Λuuyi tumiñsi. ²⁵ Casc^Λd^Λ g^Λab^Λñi aan^Λ dai ii dai ^Λsto g^Λtumiñsiga d^Λv^Λar^Λi uta dai tami daja”, ast^Λdai. ²⁶ Taid^Λ ^Λamud^Λ aa noragi daid^Λ it^Λdai: “Aapi ^Λr^Λmo p^Λiooñi maic^Λ taigacami dai par^Λgami camaat^Λcatadai aapi isaa giñ^Λsituldi dai iñsaan^Λ mosv^Λuuyi yoovisicami dai ismaita aata v^Λueeyi aan^Λ dai v^Λasc^Λr^Λ v^Λuuyi tumiñsi. ²⁷ Casc^Λd^Λ sib^Λaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco mait^Λtuld^Λamudai simuiyoma vuimudai aan^Λ diviac^Λi”, ast^Λdai ^Λamud^Λ. ²⁸ Daid^Λ it^Λdai ^Λgai ^Λgaa ismaac^Λd^Λ ami guucacatadai: “B^Λivurai gotumiñsi dai maaca ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaa baivustaama mil”, ast^Λdai ^Λamud^Λ. ²⁹ “Tomasioora c^Λga aata v^Λueeyi istuc^Λd^Λ Diuusi g^Λroidi vaamioma viaaca aagai. Dai soora maic^Λga aata v^Λueeyi istuc^Λd^Λ viaa, ^Λgai gia ootoma maiviaaca agai. ³⁰ Dai idi giñ^Λp^Λiooñiga maic^Λ taigac^Λd^Λ vuusaidavurai quiidigamu dai poduuc^Λi ^Λr^Λ Diuusi ootosamu v^Λasi ^Λsoimasi ivuaadami m^Λca siaaco oidacagi ^ΛDiaavora sisuaan^Λdamu ^Λgai dai alia soimaasi taata agai”, asc^Λiti ^Λamud^Λ.

³¹ Si^Λascad^Λ divia aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami v^Λasi giñ^Λt^Λaañicar^Λ ^Λmadu daid^Λ ^Λr^Λraicamu aan^Λ amaasi. Diuusi giñ^Λdaasamu

baitacaaacami sitaaanadamu aanavasi oodami oidigi daama oidacami. 32-33 Dai vavasi oidacami ganampaidamu giñabaana dai covai vuvaidamu aanavaavoitudadami dai saalisapadaru daraasamu dai soimaasi ivuaadami oogisapadaru poduucai isduucai amo pastuuru judidiu covai vuvaidiña cañiru sisiivatu saagidaiñdaru. 34 Amaasi aanavasi ismaacada arrai aagidamu ismaacada saalisa padaru daraaja: “Aapimavasi ismaacada Diuusi garooga calagacaru naidi giñamadumu daraajumu dai aanavasi ganmaaquimu saalicami isaapimavasi giñamadumu taanadagi. Aidavasi abiaadaru idui Diuusi oidigi aagai sai aapimavasi gataaanada aagai aanavasi iñamadumu. 35 Biuugimumu aanavasi mataida imbii. Tonomu aanavasi mataida iñvasiibi suudagi. Aanavasi aimaraitadai mai aapimavasi maitiñmaatacatadai dai vavascaru giñmaavasi aapimavasi oigaragai isganquiyaru tiñuuliña aanavasi. 36 Dai camaiviaacatadai aanavasi yuucusi matai aapimavasi giñmaavasi yuucusi, dai cococatadai aanavasi matai aapimavasi giñdadiji, dai maisapicatadai aanavasi matai aapimavasi giñdadiji aru”, povantataadamumu aanavasi. 37 Amaasi avavoitudadami giñmaavasi noragidumu dai povai iñtadamumu: “¿Taanadami, vavquidavasi gnavidi aatamavasi isbiuugimucataidai aapi siaatamavasi gvbii? ¿Vavquidavasi gnavidi aatamavasi istonomucataidai aapi siaatamavasi gvvasiibi suudagi? 38 ¿Vavquidavasi daivusai aapi siaatamavasi maitamaatacatadai dai vavscaru gvmaavasi oigaragai isgarquiyaru coi aapi? ¿Vavquidavasi gnavidi aatamavasi ismayuucusu aapi dai gvmaavasi yuucusi? 39 ¿Vavquidavasi cococatadai aapi dai vavquidavasi maisapicatadai aapi sigadadiji aatamavasi?” Povai iñtadamumu avavoitudadami. 40 Dai aanavasi avavoitudadumu daidavasi itadamumu: “Ismaacada gvnaadidi aanavasi arvaavoi tomastumaavasi calgaducami ismaacada aapimavasi giñaadui gnavuididiña aipacoga gvsoicaitai ducami isgomaavasi iduñimudai aapimavasi aanavasi imvataru”, povantadamumu aanavasi.

41 Amaasi aanavasi gvraai, itadamumu avasi ismaacada giñoogisavasi padaru guuca: “Iimadavuravasi aapimavasi tabiaadaru Diuusi maicalagacaru gnavidi aapimavasi, iimadavuravasi siaaco tomastuigaco maaacana tai, maaaca siaaco baidui Diuusi avavora vataru dai avavora tatlaañicaruda vataru: 42 Biuugimumu aanavasi matai maitiñbii, tonomu aanavasi matai maitiñvasiibi suudagi, 43 dai gnavdiviji aanavasi maiaapimavasi maitiñmaatacatadai dai casacada maitiñmaavasi oigaragai isganquiyaru giñuuliña aanavasi. Dai mayuucusucataidai aanavasi matai maitiñoi yuucusi, cococatadai aanavasi matai maitiñdadiji, maisapicatadai aanavasi matai maitiñdadiji”, potadamumu aanavasi. 44 Amaasi avasi povaiñtadamumu: “Taanadami, vavquidavasi biuugimumu aapi, dai tonomu, dai gnavdiviji, dai mayuucusu, dai coco, dai maisapicatadai simaitavasi soi aatamavasi?” povaiñtadamumu avasi. 45 Siaanavasi gvraai avavoitudadumu daidavasi itadamumu: “Ismaacada gvnaagidi aanavasi arvaavoi tomastumaavasi calgaducami ismaacada maitidui aapimavasi govaavoitudadami vataru tomavasi maivasi gvaaagai goovai gomaavasi maitidui aapimavasi aanavasi giñvataru”, potadamumu aanavasi. 46 Daidavasi soimaavasi ivuaadami iimia avasi siaaco tomastuigaco Diuusi soimaavasi taatamituldiadamumu daidavasi calaga tagitocami iimia avasi tavaagiamumu siaaco oidacumu Diuusi amadamumu tomastuigaco —tatdai avasi.

26

¹ Aidavasi canaato avasi avasi gvmaavasi, avasi povantatadai aatamavasi mamaatardami:

² —Caa maata aapimaa sigoo tasaicada aiya agai asiaa duudagai ismaacada pascua taagidu, siamaasi giñbaimu aoodami dai maaca iñtaagidamu masaidaa giñsiisana curusiaba poduucai iñmuaamu aana ismaacada viaa amo saalicami —gartaadai agai.

³ Amaasi abaitaguucacamigada apapaaligada ajudiduu daida amamaatatuldiadami Diuusi saalicamigada amadu apipiscaligada ajudiduu Caifási quiidiana tuisicana ganampagi. Agai abaitacaaacamigadacata dai papaaligada ajudiduu. ⁴ Dai vascatai agai gnaatagi isducatai yaatagidagi asuusi dai bajiagi dai muaagi. ⁵ Daidaa icaiti:

—Baiyoma nana raca aatama vai daivuñiagi gosiaa duudagai taaida baiya aatama vai maitarvui baacoogi oodami —ascaiti.

⁶ Vaidaa asuusi Betaaniara daacata dai Simuñi quidiara. Asimuñi amquiom viaacata dai amo coocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga damos cadueeyi agai. ⁷ Tai ami divia amo ooqui dai bacati amo tucayu alavastrocada duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami saalicada namaacami. Daacata dai asuusi mesa abaana taida looqui tai asaiti moodara. ⁸ Aidasi ta aatama asuusi mamaatardamigada gomaasi alia baaco ai aatama dai aipaco garaatagidimi daida icaiti:

—¿Istuidaa siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ Caa ga gagaramudai goovai mui tumiñsicada dai acada soñnamudai soitutuigami —caiti aatama.

¹⁰ Vaidaa asuusi caa istumaasi aagai aatama mamaatardamigada agai daida povartaadai:

—¿Tuimasi pocai naidi aapimaa idi ooqui? Gomaasi ismaacada giñduñi goovai aramo istumaasi caagaducami. ¹¹ Soitutuigami vascara viaacamu aapimaa gansaagida dai aana gia maisu vascara giñnajiadamu aapimaa. ¹² Idi ooqui giñtai asaiti giñmoana otoma muquia iñagai aana cascada. ¹³ Ismaacada gnaagidi aana arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñiñoquida vasi oidigi daama gaaagiadamu ara istumaasi idui idi ooqui sipoduucai vasi oodami maacamu —gartaadai asuusi.

¹⁴ Tai amaasi auudasi Iscaliote, amoco abaiivustaama dan gooca mamaatardamigada asuusi ii dai gaaataga agai abaitaguucacamigada apapaaligada ajudiduu amadu, ¹⁵ daida itaadai:

—¿Maaqui giñmaquiagi tumiñsi isgantaa gida aana asuusi? —astaadai.

Tai agai aa namaqui amo coobai dan baiivustaama piisu plata. ¹⁶ Aida abiaadara auudasi gaagai isducatai gataagidagi asuusi.

¹⁷ Tai aayi asiaa duudagai istuigaco gatagitoo ajudiduu aidasi Diuusi caagacara vuvaidi Ejiipituañidara. Tai aatama asuusi mamaatardamigada miaadara guuquiva asuusi dai tacacai daida itaadai:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vatar —taadai aatama.

¹⁸ Tai agai povartaadai:

—Iimivurai maaca gaar quiquiara dai aagida cali ismaacada caagidi aana dai aagidavurai sai aana pocaiti sai camiaadimi masiaascada giñmua aagai sai quidiara gaugia ragai aatama aana amadu aapimaa idi siaa duudagara cuaadagai —gartaadai asuusi.

19 TΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai idui isducatai garaagidi ΛSuusi dai baidui Λcuaadagai siaa duudagarΛ vΛΛtarΛ. Idi siaa duudagarΛ tΛtΛgitoi Λjudidui aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdΛrΛ.

20 Dai aidasi catuca mesa vuidΛrΛ daacata dai ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ Λgai. 21 Dai gacuaadatadai aatΛmΛ taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi, Λmaadutai aapimΛ giñtΛΛgida agai Λdudunucami siΛgai giñmuaamu —gΛrtΛtdai Λgai.

22 TΛtai aatΛmΛ alia soigarΛΛli dai aipaco gΛraagidimi dai pocaitimi aatΛmΛ.

—TΛaanΛdami, aanΛ gia cho —tΛtdai aatΛmΛ.

23 TaidΛ ΛSuusi garaa noragi dai povΛrtΛtdai:

—IsmaacΛdΛ giñΛΛmadu gacueeyi Λgai vaa plaatΛrΛ gooviava Λgai daidΛ giñtΛΛgida agai dudunucami. 24 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dΛmos siΛΛ soimaa taatamu gocΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai sioma ΛrcΛΛgaicamudai gocΛΛli vΛΛtarΛ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

25 Amaasi ñioo ΛUudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi daidΛ itΛtdai Λgai ΛSuusi:

—GiñmamaatΛtuldiamiga, aanΛ gia cho —tΛtdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Λja aapiapa —tΛtdai Λsuusi.

26 Dai aidΛsi gacuaadatadai aatΛmΛ, taidΛ ΛSuusi bai Λpaana dai gamamagi dai saasarai dai garmaa aatΛmΛ mamaatΛrdami daidΛ povΛrtΛtdai:

—Ugavurai. Idi Λrgiñtuucuga —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

27 Dai bai ΛΛpΛ Λmo vaasu uuvasi varagadΛ dai gamamadacai gΛrmaa ΛΛpΛ daidΛ povΛrtΛtdai:

—Iivurai idi vΛΛscatai aapimΛ. 28 Idi ΛrΛpan ducami giñΛΛra ismaacΛdΛ aastia agai muucucai aanΛ sipoducui gΛoigΛldamu soimaascamigadΛ, tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi. IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastiagi giñΛΛra aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagamu goñiooqui utudui ismaacΛdΛ gaaagidi isduucatai gaogaldi soimascami dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. 29 Dai aanΛ anganaagidi ansai camaiyΛΛda iñagai aanΛ uuvasi varagadΛ asta iñsiΛΛscadΛ iiyagi utudui aapimΛ gΛnΛΛmadu mΛΛca siaaco gataanaΛ gΛrooga Diuusi —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

30 Dai canΛΛcai Λmo Diuusi nΛidadΛ siaa duutudaitai Diuusi, iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu. 31 TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—VΛΛscatai aapimΛ voopoimu dai Λagi giñdagitomu sivi tucarΛ, pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “Dagitomu aanΛ isgΛmuaatudamu pasturu sicañiirugadΛ aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidΛrΛ. 32 DΛmos siΛΛscadΛ Λpamu duaaca aanΛ ΛΛpΛga aimu aanΛ GalileeΛrΛ isaapimΛ —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

33 TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Tomasi vΛΛscatai gogaa voopiagi dai Λagi gΛdagituagi aanΛ gia maiΛΛgi gΛdagituagi —tΛtdai ΛPiiduru.

34 TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—IsmaacΛdΛ gΛaagidi aanΛ Λrvaavoi sai sivi tucarΛ maiquiaa cujuicai tacucu aapi vaicojo potΛiya agai pΛsai maitiñmaatΛ —tΛtdai ΛSuusi.

35 TaidΛ ΛPiiduru itΛtdai:

—Tomañsi aapi gΛΛmadu muu maitanpotΛiyagi iñsmaitΛmaata
—tΛtΛdai ΛPiiduru.
TΛtai vΛΛscatai aatΛmΛ potΛi ΛΛpΛ.

³⁶ Dai amaasi aayi ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ agai
ΛmapΛcΛrΛ siaaco Getasemani tΛΛgidu taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—TamiavΛr daraaja naida aanΛ mΛΛca gamamadagi —gΛrtΛtΛdai
ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai ΛPiiduru ΛΛmadu agooca Sevedeo maamaradΛ dai
aliΛ soigΛΛlidi dai camostΛgitocan tada isdadiagi ΛtΛtΛaanΛdami dai
bΛΛquiagi. ³⁸ DaidΛ itΛtΛdai:

—Camuquiadan tada aanΛ soigiñΛlidityai. TanasiavΛr vii aapimΛ
dΛmos maitavΛr coocosi —tΛtΛdai.

³⁹ Dai baitΛquioma ii dai cupulia voi dΛvΛΛrapi dai daanΛi Diuusi dai
potΛtΛdai:

—Giñoooca isbaigaca ismaisii soimaa taata aanΛ dΛmos vai maitΛΛpΛ du-
una istumaasi aanΛ ipΛlidi mosΛcaasi istumaasi aapi ipΛldagi —astΛtΛdai
ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi Λpamu ii agai mΛΛca siaaco daraajatadai
ΛmamaatΛrdamigadΛ vai agai coocosΛcatadai, daidΛ potΛtΛdai agai
ΛPiiduru:

—¿MaitarΛs istui isnΛaagagi tomasi Λmo oora aanΛ giñΛΛmadu?

⁴¹ MaitavΛr coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana
ΛDiaavora. AapimΛ iduñia Λlidi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai vΛΛscarΛ
maiquiaa cΛΛga vaavoitudai cascΛdΛ maitivueeyi —astΛtΛdai.

⁴² Dai imΛcai gamamagi ΛSuusi Λpamu dai poduucai gamamagi:

—Giñoooca ismaibaigacagi ismaisoima taata aanΛ isducatai cabaidui
aatΛmΛ aidΛ gia ΛpΛduuna isducatai aapi ipΛliadagi —asduucai gama-
madai.

⁴³ Dai otoma Λpamu ii siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ
vai Λpamu coocosΛcatadai aliΛ coocosimucataidai agai mossusuligΛi
vuupuidΛ. ⁴⁴ Dai dagito agai dai imΛcai gamamagi Λpamu agai
vaa ñiooquicΛdΛ. ⁴⁵ Amaasi Λpamu ii agai siaaco daraajatadai
ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—SiviavΛr gia coocosi daidΛ gΛniibΛsta. Casiat aayi mΛsiuu duucu
giñtΛΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. GiñtΛΛgida mΛaagai
soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. TiimΛda. Casia boodΛrΛ imΛi
ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami divia ΛUudasi. Agai ΛrΛmoco
gΛraduñi aatΛmΛ baiivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi
vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Agai
ΛrojootosadΛcatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu dai
ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi
casi itΛtΛdai ΛΛquioma agai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ agiava agai vΛrai bai —tΛtΛdai ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadΛrΛ cΛquiva agai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—Baiga giñmamaatΛtuldiamiga —tΛtΛdai ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Giñaduñi pΛtuma duñia agai dai divia? —tΛtΛdai agai.

Amaasi miaadara guuquiva aoodami dai bai ASuusi.

⁵¹ Amaasi amaadutai ismaacada ami guucacatadai Suusi amadu vuusaitu gacusiru dai iquit amo naacada abaitacaaacami papaali pioonigada. ⁵² Taida ASuusi itadai:

—Gacuviertagara icasa gacusiru. Vascatai sioora gacocoadagi cusiruicada cusiruicada coimu agai. ⁵³ Maitapas maata aapi iisaana istutuidi istaaniagi gionoca amo soifi vai agai calga istutuidi isgionootsdagi mui mil gasandaaruga tavaagiaiindara? ⁵⁴ Isagai gionootsdagi aida gia camaitapaduñia go ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara —tadai ASuusi.

⁵⁵ Amaasi ASuusi itadai aoodami:

—Tuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? Dai tuimasi giñbalaquia agai ducami siaana aramo asivogamicagi? Vascatai tasai gansaagida daacana ana agala quiuupaigadara judidiu dai ganmamaatatuldiña Diuusi ñiooquida matai tomali amo imidagai maimaisapicami giñbai. ⁵⁶ Dai vasi gomaasi idui aapima vaida apaduuna isducatai ooja Diuusi ñiooquitudiamigada Diuusi ñiooquidara —tadai ASuusi.

Tadai vascatai aatama mamaatardamigada voopoi dai lagi viaa ASuusi.

⁵⁷ Tai agai ismaacada bai ASuusi balacai malca siaaco daacatadai Acaifasi. Agai abaitacaaacamigada papaaligada judidiu. Ami casi ganampaidacatadai amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada amadu apipiscaligada judidiu. ⁵⁸ Vaida apiiduru mosmalcasdara oiditadai agala baitacaaacamigada papaaligada judidiu tuisiquigadara ucami dai amaasi vaa dai daiva sandaaru amadu dai naijada aagai istumaasi iduñia agai ASuusicada.

⁵⁹ Taida atalaanadamigada apapaali amadu apipiscali vascatai anaamioma talaanadamigada uusi dadagacada dudunucami judidiu gaagai amo istumaasi istucada gariara vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucai gataañia agai muaragai. ⁶⁰ Dai vascara mitala tomali amo istumaasi istucada gariara vaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugatara dada gooca naijadami yaatavogami ⁶¹ daida icaiti:

—Gocalli icaiti: “Ana istutuidi isdaitudagi agala quiuupai dai vaica tasaicada apamu vañigidagi”, caiti gocalli —ascaiti gonaijadami.

⁶² Amaasi abaitacaaacamigada apapaali judidiu calquiva daida itadai ASuusi:

—Maitapas gaa noragida agai tomali amo istumaasi? Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? —astadai.

⁶³ Taida ASuusi maiñioocacai vii. Taida abaitacaaacamigada apapaali judidiu itadai:

—Ana angaaagidi pasaida garaagidana Diuusi vuitapi ismaacada tomastuigaco oidaga pasabai aapi araCristo Diuusi marada silara cho —astadai.

⁶⁴ Taida ASuusi itadai:

—Aja Diuusi maradana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapima giñlagimu ana ismaacada viaa amo sallicami siDiuusi salisa padara daacamu ana dai giñlagimu aapima silascada tavaagiaiindara imada ana icomai saagida —astadai ASuusi.

⁶⁵ Taid_Λ _Λbait_Λcaacamigad_Λ papaali judidíu saasarai g_Λyuucusi. Ali_Λ baamu _Λgai caacatai istumaasi aagai _ΛSuusi. Daid_Λ itat_Λdai _Λbait_Λcaacami:

—Goc_Λali polidi is_ΛrDiuusi marad_Λ di. Dai vui ñioocai Diuusi camaitagito aat_Λm_Λ vaamioma najadami. Aapim_Λ caca_Λ isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿T_Λtuma duuna goc_Λalic_Λd_Λ? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai itat_Λdai:

—G_Λpi_Λg_Λ caat_Λcamia_Λva goovai gat_Λaañivurai muaaragai —ast_Λt_Λdai.

⁶⁷ Daid_Λ _Λoodami sisividimi _ΛSuusi vuivasad_Λ dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daid_Λ itat_Λdai:

—Aapi polidi isDiuusi g_Λmaa _Λmo s_Λallicami. Maatañi toor_Λ g_Λg_Λg_Λ —ast_Λt_Λdai.

⁶⁹ Vaid_Λ _ΛPiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai _Λmo cusñiirugad_Λ _Λbait_Λcaacamigad_Λ _Λpapaali ami divia daid_Λ itat_Λdai _Λgai _ΛPiiduru:

—Aapiapa _Λg_Λg_Λ _Λg_Λmadu aim_Λraiña _ΛSuusi Galilee_Λg_Λ oidacami —ast_Λt_Λdai _Λcusñiiru.

⁷⁰ D_Λamos _ΛPiiduru yaatagi daid_Λ itat_Λdai:

—Maitan maat_Λ aan_Λ p_Λsioor_Λ aagai aapi —ast_Λt_Λdai.

⁷¹ _ΛPiiduru cavuusaimi maigo quiidigamu, tai _Λg_Λg_Λ _Λmai _Λgai vaa cusñiirugad_Λ t_Λg_Λ _ΛPiiduru _Λg_Λg_Λ daid_Λ itat_Λdai ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai:

—Goc_Λali _Λg_Λg_Λ _Λg_Λmadu aim_Λraiña _ΛSuusi Nasareet_Λg_Λ oidacami —ast_Λt_Λdai _Λali t_Λji.

⁷² D_Λamos _ΛPiiduru _Λpamu yaatagi daid_Λ itat_Λdai:

—Maat_Λ Diuusi ismaimaat_Λ aan_Λ goc_Λali —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

⁷³ Dai laachic_Λd_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai abaana guuquiva _ΛPiiduru daid_Λ itat_Λdai:

—S_Λallic_Λd_Λ aapiap_Λ g_Λg_Λmoco _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ _Λg_Λg_Λ. Asta _Λpamaasi ñioocai aapi _ΛSuusi —ast_Λt_Λdai.

⁷⁴ Vaid_Λ _ΛPiiduru galñaasi ñiooquimi daid_Λ icaitimi:

—Maat_Λ Diuusi nai aan_Λ maimaat_Λ goc_Λali —asc_Λiti.

Tai aid_Λ otoma cuujui t_Λacucu. ⁷⁵ Taid_Λ _ΛPiiduru t_Λgito ist_Λt_Λdai _ΛSuusi sai maiquiaa cuujuicai t_Λacucu _Λgai vaicojo it_Λiya agaitadai sai maimaat_Λ _ΛSuusi. Daid_Λ _ΛPiiduru ii abiaad_Λg_Λ dai soig_Λaldacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasicai v_Λasi t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λpapaali _Λmadu _Λpipiscali judidíu g_Λnaatagi isducatai muaagi _ΛSuusi. ² Dai vulicami b_Λalcaai _ΛSuusi dai m_Λg_Λ t_Λg_Λ _ΛPilaato, _Λgai g_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ Judee_Λg_Λ oidacami.

³ Aid_Λsid_Λ _ΛUudasi ismaac_Λd_Λ gat_Λg_Λ _ΛSuusi t_Λg_Λ m_Λscamuaa agaitadai _ΛSuusi alia soig_Λali dai _Λma duuc_Λai gat_Λg_Λg_Λ. Dai _Λpamu vuidacai v_Λasi go_Λmo coobai dan baivustaama piisu _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali judiúu _Λmadu _Λpipiscali. ⁴ Daid_Λ itat_Λdai:

—Ali_Λ soimaasi idui aan_Λ gat_Λg_Λgidacai _Λmo c_Λali maig_Λpi_Λg_Λ caat_Λcam_Λ m_Λsai muaana —ast_Λt_Λdai _ΛUudasi.

D_Λamos _Λgai aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—¿Dai gomaasi tumaasi g_Λg_Λr_Λv_Λl_Λtar_Λ aat_Λm_Λ? Aapi _Λg_Λ _Λg_Λaduñi —ast_Λt_Λdai.

⁵ TaidΛ ΛUudasi ami ΛgΛΛ quiuupai Λrana suuli Λtumiñsi, dai ii dai gΛvuliji.

⁶ TaidΛ ΛbaitΛguucacami Λpapaali Λmpagi Λtumiñsi daidΛ itΛtΛdai:

—Maibaiga isvΛΛnaida aatΛmΛ gogaa tumiñsi ismaacΛdΛ gΛoidi oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ. Idi tumiñsi ΛrnamΛgadΛ ΛΛrai cascΛdΛ —astΛtΛdai.

⁷ Dai aipaco gΛnaagi sai Λgai tumiñsicΛdΛ savΛda agai Λmo dΛvΛΛrai siaaco Aajatadami tΛΛgidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaacΛdΛ maitΛroidacami ami. ⁸ Dai DΛvΛΛrai ΛΛrai tΛΛgidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucai ΛpΛdui ismaacΛdΛ ΛΛquioma aagai Jeremiiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ icaiti: “Λjudidíu tΛtΛaanΛdamigadΛ vuuquia agai goΛmo coobai dan bai vΛstaama piisu plaata ismaacΛdΛ baiga duu dai aa namΛquida gocΛli ismaacΛdΛ gatΛΛgi gogΛmai cΛli. ¹⁰ Dai ΛgaicΛdΛ gasavΛli agai ΛdΛvΛΛrai ismaacΛdΛ Aajatadami tΛΛgidu, poduucai isduucai giñaaagidi giñtΛaanΛdamiga”, ascaiti Jeremiiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai Λgai ΛSuusi ΛgΛΛ tΛaanΛdami vuitapi tai Λgai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipΛsi ΛrraígadΛ judidíu? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Vaavuava, ΛjΛ —astΛtΛdai.

¹² TaidΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu Λpipiscali gΛpiΛrΛ vuupai dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui. ¹³ TaidΛ ΛPilaato itΛtΛdai:

—¿MaitapΛs caΛ aapi vΛΛsi goovai mΛsmaacΛdΛ aagai gΛvui? —astΛtΛdai.

¹⁴ TaidΛ ΛSuusi vΛΛscΛrΛ maiaa noragi tomali Λmo istumaasi, dai poduucai ΛgΛΛ tΛaanΛdami maitΛΛ istumaasi gΛtΛgituagi.

¹⁵ VaidΛ ΛPilaato dadagitoña Λmo maisapicami aidΛ siaa duudagΛrΛ ΛΛgi poduucai gΛviidacatadai Λgai isdadagitoldiadagi Λoodami ΛΛgi ismaacΛdΛ ipΛliadagi Λgai. ¹⁶ Vai ami maisacariΛrΛ cuupicatadai Λmo cΛli Baraavási tΛΛgiducami ismaacΛdΛ tomasioorΛ cajiomacatadai. ¹⁷ Tai aidΛsi Λoodami gΛnΛΛmpagi ΛPilaato tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ ipΛlidi aapimΛ isdagitua aanΛ Baraavási siΛSuusi ismaacΛdΛ Cristo aagai? —astΛtΛdai.

¹⁸ Λgai maatΛcatadai ismoscoimudadΛ tadacatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali dai cascΛdΛ gatΛΛgi ΛSuusi.

¹⁹ ΛPilaato quiaa daacatadai ΛdudunucamiΛrΛ taidΛ ΛooñigadΛ ootosi ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

—MaitigΛvapasada aapi gocΛli cΛΛ tuigacami ΛΛmadu. TuucarΛ tΛtΛquimi aanΛ Λmo istumaasi soimasi Λgai vΛΛtarΛ —asducai ootosi ñiooqui Pilaato ooñigadΛ.

²⁰ DΛmos ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu Λpipiscali avΛnaqui Λoodami sai baiyoma gataanΛna mΛsdagituagi Baraavási dai sai muaana ΛSuusi. ²¹ TaidΛ ΛgΛΛ tΛaanΛdami Λpamu ñioo dai tΛcacai Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ goovai vΛgoocai sioma ipΛlidi aapimΛ isgΛndagitolda aanΛ? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Baraavási —astΛtΛdai.

22 Taid_Λ _ΛPilaato t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Dai goSuusi m_Λismaac_Λd_Λ Cristo aagai ducatai iduuna aan_Λ? —ast_Λt_Λdai.

Tai v_{ΛΛ}scatai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —ast_Λt_Λdai.

23 Taid_Λ _ΛPilaato it_Λt_Λdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai _Λpamu ijiña daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —ast_Λt_Λdai.

24 Aid_Λsi _ΛPilaato cat_{ΛΛ} iscamaitistui _Λoodamic_Λd_Λ cavaamioma galcaitai _Λgai, dai gatai suudagi dai g_Λico v_{ΛΛ}si _Λoodami vuitapi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ gia mait_Λrgiñduñi goc_{ΛΛ}lic_Λd_Λ. Goovai gia mait_Λrg_{ΛΛ}pi_Λra caat_Λcam_Λ, goovai gia _Λagi aapim_Λ _Λrg_Λnaa duiñdaga —ast_Λt_Λdai _ΛPilaato.

25 Tai v_{ΛΛ}scatai _Λoodami aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aat_Λm_Λ _Λmadu g_Λrmaamara t_Λrg_{ΛΛ}pi_Λt_Λ v_{ΛΛ}t_Λcamicagi —ast_Λt_Λdai.

26 Taid_Λ _ΛPilaato dagitoli Baraavási daid_Λ _ΛPilaato gat_Λjai m_Λsai g_Λicarsana iquisanaic_Λd_Λ _ΛSuusi dai t_{ΛΛ}gi _Λoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

27 Tai gooqui_Λra _Λg_{ΛΛ} t_Λaan_Λdami sandaarugad_Λ vaidacai _ΛSuusi gamu Pilaato quidiamu dai vai v_{ΛΛ}si _Λsandaaru dai ami siaaco c_Λacatadai _ΛSuusi v_{ΛΛ}si sicoli guuquiva. 28 M_Λtai uupasi yuucusid_Λ _ΛSuusi dai aadi aa yuucusi v_Λrgicami sai _Λraa maascamu _Λmo raí, 29 dai moo daama daí _Λmo cooronai uuparaic_Λd_Λ duñisicami dai maa _Λmo t_{ΛΛ}v_Λli s_{ΛΛ}lisa pad_Λra nov_Λra. Daid_Λ g_Λntootonac_Λd_Λ guuquiva _ΛSuusi vuid_Λra dai parunai daid_Λ icaiti:

—Sivi gia t_Λv_Λpi oidacamu aapi raígad_Λ _Λjudidíu —ascaiti.

30 Dai sisividimi _Λra dai b_Λb_Λyi t_{ΛΛ}v_Λli dai _Λgaic_Λd_Λ mood_Λana g_Λvai.

31 Dai canaato parunacai _Λpamu uupasi _Λyuucusi v_Λrgic_Λd_Λ dai _Λpamu aadi _Λagi yuucusid_Λ. Dai bood_Λra vaidacai dai m_{ΛΛ} siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

32 Dai aid_Λsi utudama iji _Λgai abiaad_Λra vuid_Λra aayi _Λmo c_{ΛΛ}li Simuñi t_{ΛΛ}giducami Sireñi_Λra oidacami m_Λtai aagidi sai b_{ΛΛ}caiña _Λgai _Λcurusigad_Λ _ΛSuusi.

33 Dai poduucai aayi m_{ΛΛ}ca siaaco Gólgota t_{ΛΛ}gidu. Gólgota icaidaga mood_Λ muuquiad_Λ. 34 Dai ami oidi uuvasi varagad_Λ v_{ΛΛ}nag_Λcam_Λ _Λmo doadigami ali_Λ _Λcocami sai _Λgaic_Λd_Λ pal_Λpioma soimaa taatana. Taid_Λ _ΛSuusi mosd_{ΛΛ} dai camaitipali isiiyagi.

35 Dai casiisacai curusiaba d_Λmos maiquiaa muu _Λgai tai gooqui_Λra n_{ΛΛ}n_Λitudai volao dai poduucai n_Λida agai isioorai ajia agai yuucusid_Λ _ΛSuusi. Dai poduucai _Λra_Λdui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ daid_Λ icaiti: “Sai n_{ΛΛ}n_Λituda agai volao dai poduucai n_Λida aagai isioorai ajia _Λyuucusid_Λ”. 36 Dai ami daraajatai nuucada. 37 Dai curusiaba moo daama daí _Λmo oojai ismaac_Λd_Λ gat_Λjai _ΛPilaato dai aagai m_Λstuisid_Λ gat_Λjai m_Λaragai daid_Λ icaiti: “Idiava _Λra_ΛSuusi, raígad_Λ judidíu”, ascaiti _Λoojai.

38 Dai abaana _ΛSuusi siisisa gooca _Λsivogami _Λmoco s_{ΛΛ}lisa pad_Λra _Λmai curusiaba dai _Λg_Λmai oogisa pad_Λra _Λmai curusiaba. 39 Dai ismaac_Λd_Λ amui dagavusai galnaasi ñiooqui suuligidi _ΛSuusi dai gidai g_Λn_Λmoomo, 40 daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Epa aapi pAsmaacAdA dadaitudai AgAA quiuupaigadA AJudidú dai vaica tasaicAdA ivueeyi Apamu cAAgacAgA igAvuusaida aapi Aggi. Siaapi rDiuusi maradA tAvañiñi bocurusiñdAgA —astAdai.

⁴¹ Poduucái AApA parunai AbaitAgucacamigadA Apapaali Amadu AmamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA Amadu Afariseo Amadu Apipiscali dai aipaco gAnaagidi daidA icaiti:

⁴² —cAAgacAgA vuvaitu goovai aa dai goovai Aggi gia maititutuidi iscAAgacAgA gAvuusaidagi. IssAAlicAdA Arvaavoi isAgai Argarraiga aatAmA judidú vai tAvanAna curusiñdAgA tAtai poduucái vaavoituda aatAmA AApA. ⁴³ Goovai povAAIdi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sAAlicAdA oigAdai cAAgacAgA vuusaidana tuduidA sivi. Gocaasi garaagidi goovai saidA rDiuusi maradA —ascaiti Agai.

⁴⁴ Dai asta AAsivogami ismaacAdA cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana ASuusi galnaasi ñioocai Agai vui vAAsi.

⁴⁵ Dai dan duucu vAAsi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aidA coi gAAsaco gAgAgA iñña ASuusi daidA icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. AsmaacAdA itAiya Alidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tuipAsi giñdagito? astAiya Alidi.

⁴⁷ Dai Amoco ismaacAdA ami daraajatadai caA ispocaiti Agai daidA icaiti:

—Dañi vapaidi goovai ADiuusi ñiooquituldiadamigadA Eliiasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma Amaadutai mAa dai bai Amo visiocoli dai yadAitu uvasi varagadA AACocamicAdA dai Amo tootoicami cuugAgA dai Avisiocoli dai miaadAgA dadasdi ASuusi sai visiusuna. ⁴⁹ DAmos aa itAdai:

—Tadagito sabai diviana Eliiasi dai cAAgacAgA vuusaidana —astAdai.

⁵⁰ TaidA ASuusi gAgAgA iñña dai muu. ⁵¹ VaidA AgAA icusi ismaacAdA AgAA quiuupaigadAgA judidú sagiacatadai Apan AAsi covocami Amo sueeyi dai Araana sAAli sarai tAcavidAgA abiaadAgA matana ucami. Dai dAvAArai givivuli dai ooodai taatapai. ⁵² DaidA gAcuucupioco siaaco yaasapicatadai AcoidadA dai mui oodami ismaacAdA vaavoitudaítadai Diuusi duduaca AcoidadA saagidaiñdAgA. ⁵³ Dai caduaacacai Apamu ASuusi coidadA saagidaiñdAgA daidA Agaa vAAsi vuvaja coidadA saagidaiñdAgA dai mAa JerusaleenAgA vaapa tai mui oodami tAA.

⁵⁴ Tai amaasi tAAanAdamigadA sandaarv Amadu Agaa ismaacAdA nuucadatadai ASuusi aidAsi tAA Agai isgigivuli dAvAArai dai tAA vAAsi ismaacAdA Apadui sAAlicAdA duduaadimu, daidA icaiti:

—Baivaavoi idi cAAli sAAlicAdA rDiuusi maradAcatadai ismaacAdA tAvai tAvagiaiñdAgA —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guccatadai mui ooquei mAAscAsdAgA nAiditadai AApA ismaacAdA GalileeiñdAgA oidatucitadai ASuusi dai soicAtadai. ⁵⁶ Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María Jacovo dAAAdA dai Osee dAAAdA, dai Zevedeo maradA dAAAdA.

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia Amo cAAli gAviidacami Osee tAAgiducami. Agai ArAimateeAgA oidacami, Agai Arvaavoitudadami ASuusi AApA. ⁵⁸ Dai amaasi Agai nAidamu APilaato dai tai ASuusi tuucugadA. TaidA APilaato gatajai mAAsi tAAgidana. ⁵⁹ Dai tAvañdAcái ASuusi ami curusiñdAgA dai Amo icusi maitucuracamiAgA biisa. ⁶⁰ DaidA AOsee casi gatAjaitadai coocodagai Amo vavuna mAAsi ami yaasana siAAscAdA muquiagi Agai dAmos ASuusi ami tAA Agai. Dai cacuupacai Aquitaagiña Amo gAA odaiAdA

daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai ΔMaría Madaliña ΔΛmadu ΔΓΔmai María siaaco yaasapicatadai ΔSuusi sonuana.

⁶² AidΔ ΔRΔtasaicatadai istuigaco baivuaadana Δgai vΔasi dai siaadiqui ΔRΔstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana Δgai. Dai siaadiqui ΔbaitΔguucacamigadΔ Δpapaali judidíu, ΔΛmadu Δfariseo mΔΔ nΔidamu ΔPilaato ⁶³ daidΔ itΔtadai:

—TΔgito aatΔmΔ Δyaatavogami Suusi aidΔsi quiaa oidacatadai Δgai iscaititadai sai vaica tasaicΔΔ duaaca agaitadai Δgai coidadΔ saagidaiñΔrΔ. ⁶⁴ CascΔΔ gatΔaañiñi mΔsai cΔΔga nuucadacana mΔΔca siaaco yaasapi ΔSuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana ΔSuusi mamaatΔrdamigadΔ tucarΔ vai maibΔΔna ΔtuucugadΔ vai gooquiΔrΔ maipocaitiada Δgai iscaduaaca. Dai poduucai ΔgooquiΔrdadΔ yaatagi vaamioma maicΔΔgaducagi siΔtuucamidΔrΔ —astΔtadai.

⁶⁵ DaidΔ ΔPilaato itΔtadai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapimΔ dai mΔΔca siaaco cayaasa ΔSuusi cΔΔ bai duñia isistutuidi di vai poduucai maibΔΔna ΔmuuquiadΔ —astΔtadai ΔPilaato.

⁶⁶ Dai iji dai mΔΔ cΔΔga baidui siaaco yaasapicatadai ΔSuusi dai seeracΔΔ bidasa dai ami seeraba dai ΔseeyogadΔ ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ Δromamano. Vai ami daraajatadai Δsandaaru ΔpΔ.

28

¹ Dai cadaivunucai ΔibΔstaragai tasΔrΔ dai camaasimi oidigi tumiñoco daidΔ ΔMaría Madaliña ΔΛmadu ΔΓΔmai María iji mΔΔca siaaco yaasapicatadai ΔSuusi. ² Tai todián duucai gigivuli dΔvΔΔrai, Δmo Diuusi tΔaañicarudΔ tΔvai tΔvaagiaiñΔrΔ cascΔΔ. Dai aΔcai mΔΔca siaaco yaasapicatadai ΔSuusi maigovai daitu Δodai istucΔΔ cuupicatadai Δgai dai daama dai va Δodai. ³ DadadacΔi Δgai Δpan duucai pΔpΔdocΔdami dai yuucusidΔ Δpan Δsi tootujaja cΔvai. ⁴ MostΔΔgacai Δsandaaru ΔDiuusi tΔaañicarudΔ giigivuli duduaadimucai dai camoscoidadΔ duucai vii. ⁵ Dai amaasi ΔDiuusi tΔaañicarudΔ itΔtadai Δooqui:

—MaitavΔr duduaadicuda. AanΔ cΔΔga maatΔ isgaagai aapimΔ ΔSuusi ismaacΔΔ curusiaba gΔsiisatu. ⁶ Dai Δgai maitiipu tami casiat duaaca isduucai agaitadai Δgai. Baigovai avΔr iimi dai ñΔida siaaco caatΔcatadai Δgai. ⁷ IimΔdavurai otoma dai mΔΔ aagida ΔmamaatΔrdamigadΔ iscaduaaca Δgai coidadΔ saagidaiñΔrΔ dai sivi imia Δgai Δgai gΔnbaitΔqui Galileeamu dai ami tΔΔgimu aapimΔ. Goovai ΔrvΔΔsi ismaacΔΔ gΔnaagida iñΔgai aanΔ —astΔtadai.

⁸ TaidΔ Δooqui otoma iji abiaadΔrΔ baigΔnΔliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mΔΔ gΔraagida Δgai aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ ΔSuusi vΔasi istumaasi aagidi ΔDiuusi tΔaañicarudΔ. ⁹ Dai aidΔsi voopoigitadai Δgai tai vuidΔrΔ aayi ΔSuusi dai viaatuli. Tai Δgai abaana gΔntootonacΔΔ guuquiva ΔSuusi dai siaa duutuli dai taata ΔcasodΔ. ¹⁰ Tai Δgai itΔtadai:

—MaitavΔr duduaadicuda. Iimivurai dai mΔΔ aagida giñaaduñi vai iimΔna Galileeamu dai ami giñtΔΔgimu Δgai —astΔtadai.

¹¹ AidΔsi Δooqui gamu iimΔitadai taidΔ Δsandaaru chiΔΔqui caayamu iji dai aagidi ΔbaitΔguucacamigadΔ ΔpapaligadΔ Δjudidíu vΔasi istumaasi

ap^Λdui. ¹² Taid^Λ abait^Λguucacamigad^Λ iji dai m^{ΛΛ} aatagi ^Λgai ^Λpipiscali ^{ΛΛ}madu dai na^Λida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooqui^{ΛΓ} aa nam^Λqui ^Λgai mui tumiñsi ^Λsandaaru ¹³ daid^Λ itat^Λdai:

—Aagidavurai aapim^Λ situcar^Λ coocos^Λcatadai aapim^Λ sai dada ^ΛSuusi mamaat^Λdamigad^Λ dai b^{ΛΛ}cai ^Λtuucugad^Λ ^ΛSuusi. ¹⁴ Isag^{ΛΛ} t^Λaan^Λdami maatia goovai aat^Λm^Λ at^Λbai duñiagi ^Λgai ^{ΛΛ}madu casc^{ΛΔ} mait^Λsi^Λanduñia ^Λgai —ast^Λt^Λdai.

¹⁵ Taid^Λ ^Λsandaaru vui ^Λtumiñsi dai iji dai m^{ΛΛ} aagidi istumaasi aagidi ^Λgai. Dai poduucai aagai ^Λjudid^Λu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucai iji aat^Λm^Λ baivustaama dan ^Λmoco ma-
maat^Λdamigad^Λ ^ΛSuusi gamu Galileeamu ^Λmo quiidiamu siaaco aagai ^ΛSuusi. ¹⁷ Dai aid^Λsi t^{ΛΛ} aat^Λm^Λ ^ΛSuusi siaa duutuli d^Λmos ^{ΛΛ}moco g^Λraaduñi maic^{ΛΛ}ga vaavoitudaitadai. ¹⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi abaana ca^Λquiva aat^Λm^Λ dai pov^Λt^Λt^Λdai:

—Aan^Λ via ^Λmo s^{ΛΛ}licami dai vaamioma gat^Λaan^Λi t^Λvaagi^{ΛΓ} dai tami oidig^{ΛΓ}. ¹⁹ Iim^Λdavurai aapim^Λ dai aagida oodami v^{ΛΛ}si oidig^{ΛΓ} oida-
cami sai ali^Λsi g^Λaagai isvaavoitudai iñsaan^Λ ^{ΛΓ}ac^{ΛΛ}gac^{ΛΓ} vuviadami dai poduucai ^Λrgiñ^Λmamaat^Λdamicagi. Ismaac^{ΛΔ} vaavoitudai ^Λgai gia v^Λpa-
conavurai Diuusi g^Λrooga guvucadad^Λc^{ΛΔ} dai giñ^Λg^Λvucadagac^{ΛΔ}, aan^Λ ^{ΛΓ}Diuusi mara^Δ, dai Diuusi Ib^{ΛΔ}ad^Λ guvucadad^Λc^{ΛΔ} vai poduucai ma-
tiagi aa iscavaavoitudai ^Λgai. ²⁰ Dai maat^Λtuldavurai sai ^{ΛΛ}gidiña v^{ΛΛ}si istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ. Maat^Λcavurai aapim^Λ iñsaan^Λ g^Λna^{ΛΛ}madu daaca iñ^Λgai v^{ΛΛ}s tasai ugit^Λcai oidigi ucami —g^Λt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Mos^Λcaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi aimaitadai tami oidigi daama.

¹ ΔAquioma ooja Isaíacaru Δmo ñiooqui Diuusi ñiooquidΔΓΔ ismaacΔΔΔ istutuidi isbaiΔiatuda oodami aagaitai ΔSuusi Cristo Diuusi maradΔ.

² Isaía ΔΓñiooquituldiadamigadΔcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aanΔ Δmo ootosicami aapi Cristo gΔbaitΔqui

Vai Δgai aagidana Δoodami sai divia agai aapi.

DaidΔ Δoodami Δma duucai gΔntΔtΔgitodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai Δmo cΔΔli sai oidigana gamamaatΔtuldiña dai poduucai aagidamu Δgai oodami:

“Caotoma divia agai gΔrtΔaanΔdamiga cascΔΔΔ Δma duucai avΔr gΔntΔtΔgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia ΔVuaana dai oidigana vapaconaimi Δoodami, dai aagidi sai gaaagai isΔma duucai gΔntΔtΔgituagi dai isgΔnvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oigΔldana soimaascamigadΔ. ⁵ Tai ami oidigΔΓΔ dada vΔΔsi Judeea dΔvΔΔriΔΓΔ oidacami dai JerusalemΔΓΔ oidacami dai caΔca agai istuma aagaiña ΔVuaana; vaidΔ ΔVuaana vapaconaiña ami ΔgΔΔ aqui JordánΔΓΔ ismaacΔΔΔ aagaiña Δsoimaascami ismaacΔΔΔ ivuaadana sai Diuusi oigΔldana.

⁶ DaidΔ ΔVuaana yuucusidΔ cameyu vopodΔcΔΔΔ duñisicatadai dai givuradΔ ogicΔΔΔ duñisicatadai dai cuaadana Δgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña Δgai Δoodami Diuusi ñiooquidΔ daidΔ itΔtΔdaiña:

—GooquiΔΓΔ divia agai Δmai ismaacΔΔΔ vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΔ. AanΔ tomali maiviaa sΔΔlicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacadΔ gΔgiaragadΔ, aanΔ maitistutuidi siΔΔsi istutuidi Δgai dai Δgai vaamioma namΔga iñsaanΔ cascΔΔΔ. ⁸ AanΔ gΔnvapaconai aapimΔ suudagicΔΔΔ dΔmos Δgai divimu dai maaqui agai oodami guvucadadΔ Diuusi IbΔadΔ —astΔtΔdaiña ΔVuaana.

⁹ Tai aidΔ tuigaco ii ΔSuusi NasareetaiñdΔΓΔ Galilea dΔvΔΔriaiñdΔΓΔ mΔΔca siaaco daacatadai ΔVuaana taidΔ ΔVuaana vacoi ΔSuusi ami Δaqui JordánΔΓΔ. ¹⁰ Amaasi mosvuusai ΔSuusi suudagiaiñdΔΓΔ dai tΔΔ tΔvaagi taidΔ gΔcupioco dai Diuusi IbΔadΔ Δmo tugu maasi tΔvai Δgai daama. ¹¹ Tai caidatu Δmo ñiooqui tΔvaagiaiñdΔΓΔ daidi caiti:

—AapiapΔ Δrgiñmara ismaacΔΔΔ alia oigΔdai aanΔ dai alia baigiñlidi aanΔ aapicΔΔΔ —ascaiti Δñiooqui.

¹² Tai gooquiΔΓΔ Diuusi IbΔadΔ vaidacai ΔSuusi oidigamu. ¹³ Tai Δgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai cΔcΔsi saagida vaidΔ ΔDiaavora soimaasi iduiñtulda Δlidadai ΔSuusi. Tai dada Diuusi tΔtΔaañicarudΔ dai nuucada ΔSuusi sai maisoimaasi iduiñtuldana ΔDiaavora.

¹⁴ Aid^Δ tuigaco sid^Δ ΔEroodasi maisa ΔVuaana, ii ΔSuusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Δ dai isducatai gat^Δaan^Δi Diuusi. ¹⁵ Daid^Δ it^Δadai ^Δgai ^Δpa^Δ ^Δoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soif^Δa ^Δgai Diuusi oodami sai c^Δagac^Δra oidaana casc^ΔΔ^Δ ama duuca^Δ av^Δar g^Δant^Δat^Δgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi c^Δagac^Δra vuvaida ^Δgai oodami —ast^Δadai Suusi.

¹⁶ ^Δg^ΔΔ suudagi ismaac^ΔΔ^Δ Galilea t^Δagidu ugidiana s^ΔΔli imaitadai ΔSuusi dai t^ΔΔ gooca g^Δansi^ΔΔg^Δama Simuñi ^ΔΔmadu Aand^Δra^Δsi. ^Δgai ^Δr^Δv^Δatopa vuudamicatadai dai suudar^Δ dadaitudai g^Δan^Δv^Δatopa vuicar^Δ. ¹⁷ Taid^Δ ΔSuusi it^Δadai:

—Giñoid^Δvur^Δi nai aan^Δ g^Δan^Δmaat^Δtuldana m^Δasducatai gaagadagi oodami vaid^Δ giñ^Δvaavoitudaif^Δa —ast^Δadai ΔSuusi.

¹⁸ Tai ^Δgai otoma anaasi viaa g^Δan^Δv^Δatopa vuicar^Δ dai oí ΔSuusi.

¹⁹ Vaid^Δ ΔSuusi apiaim^Δi dai bait^Δquioma t^ΔΔ ΔJacovo Sevedeo marad^Δ dai Vuaana Jacov^Δo suculid^Δ, vai ^Δmo vaarcu ^Δr^Δana daraajatai darasdi g^Δan^Δv^Δatopa vuicar^Δ. ²⁰ Taid^Δ ΔSuusi vai ^Δgai sai oidana tai ^Δgai anaasi vaarcu ^Δr^Δana viaa g^Δnooga ^ΔΔmadu ^Δpipiooñigad^Δ dai oí ΔSuusi.

²¹ Amaasi aayi ^Δgai Capernaum^Δra; dai mosaayi ib^Δastaragai tas^Δra tai vaa ΔSuusi ^Δjudidíu quiuupaigad^Δra dai g^Δaaagacai gamamaat^Δtuldimi Diuusi ñiooquid^Δ. ²² Dai v^Δascatai ismaac^ΔΔ^Δ ca^Δ mait^ΔΔ isducatai g^Δant^Δat^Δgituagi ca^Δcatai s^ΔΔ c^Δaga ñioocai ΔSuusi. ^Δmo s^Δalicami viaacami duuca^Δ gamamaat^Δtuldi ^Δgai dai maisiu ^Δpan duuca^Δ ^Δmo ma^Δmaat^Δtuldiadami Diuusi s^Δalicamigad^Δ. ²³ Dai ami ^Δjudidíu quiuupaigad^Δra daacatadai ^Δmo c^Δali ismaac^ΔΔ^Δ viaacatadai ^Δmo Diaavora t^Δaañicarud^Δ daid^Δ ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ iif^Δñaquitu ^Δc^Δali daid^Δ it^Δadai ^Δgai Suusi:

²⁴ —¿Tui^Δra^Δsi g^Δrsaagida v^Δapac^Δi aapi Suusi Nasareet^Δra oida^Δcami? ¿G^Δarcoodap^Δsi ^Δgai dai divia? Aan^Δan gia c^Δaga g^Δamaat^Δ dai maat^Δ aan^Δ p^Δsi^ΔrDiuusi marad^Δ ismaac^ΔΔ^Δ tomali ^Δmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ast^Δadai ^Δc^Δali ismaac^ΔΔ^Δ viaacatadai ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ.

²⁵ Taid^Δ ΔSuusi bagaimi ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ daid^Δ it^Δadai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito g^Δc^Δali —ast^Δadai ΔSuusi.

²⁶ Tai amaasi ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ suiquituli ^Δc^Δali dai g^Δg^Δra iif^Δñaquimi dai vuusai ^Δc^Δali^Δif^Δnd^Δra. ²⁷ Tai v^Δascatai ismaac^ΔΔ^Δ ami daraajataidai ali^Δ duduaadimu, dai aipaco g^Δant^Δcacaimi daid^Δ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui g^Δrmamaat^Δtuldi goovai? G^Δc^Δali gia s^Δalic^ΔΔ^Δ viaa guvucadagai asta ΔDiaavora t^Δt^Δaañicarud^Δ ^Δpa^Δ ^Δgidi dai vuuvac^Δi oodamiaiñd^Δra —asc^Δaiti ^Δoodami.

²⁸ Tai otoma g^Δmaí v^Δasi Galilea d^Δv^Δari^Δra istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi.

²⁹ Aid^Δsi vuvaja ^Δjudidíu quiuupaigad^Δaiñd^Δra ΔSuusi ^ΔΔmadu ΔJacovo ^ΔΔmadu ΔVuaana oí ^Δgai ΔSimuñi dai ΔAand^Δra^Δsi quiidiamu. ³⁰ Vaid^Δ ΔSimuñi tuumud^Δ ali^Δ coococatadai oiditai toiñdagai dai caat^Δcatadai, m^Δtai aagidi ΔSuusi sai ^Δgai coococatadai. ³¹ Taid^Δ ΔSuusi miaad^Δra c^Δquiva dai noviaiñd^Δra b^Δi dai vañigi. Mospodui ^Δgai tai dagito ^Δtoiñdagai, dai ^Δgai vaa ooqui ^Δgai dai bibi.

³² Dai aidasi catuca, mlati vuaapi ΔSuusi vΛasi Δcoococoida dai ismaacada viaacatada ΔDiaavora tΔtaañicarud ΔpΔ. ³³ Dai vΛasi Δoodami gΔnΔmpagi ami quitaagiña. ³⁴ Taid ΔSuusi duduadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiñdΔΓΔ mui Diaavora tΔtaañicarud. ΔDiaavora tΔtaañicarud gia maacatada ΔSuusi dΔmos Δgai maidadagitoiña isñioocada Δgai sai maimaasico vuajana Δoodami vuitapi sioor Δgai.

³⁵ ΔSuusi siaalimoda vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai mΔca gamamada agai. ³⁶ Taid ΔSimuñi Δmadu Δaduñda gaagamu ΔSuusi. ³⁷ Dai aidasi tΔΔ Δgai potΔtdai:

—VΛasi oodamiava Δgaagai —astΔtdai.

³⁸ Damos ΔSuusi itΔtdai:

—TimΔda sibΔcoga dai ami gaaagida ΔpΔ Diuusi ñiooquidΔ. Gomaasi ivuaada iñagai aan dai divia tami oidigi daama —astΔtdai ΔSuusi.

³⁹ Dai ii vΛasi Δjudidú quiquiupaigadΔΓΔ Galilea dΔvΔΔΓiΔΓΔ dai ami gamamaatΔtuldimi Diuusi ñiooquidΔ dai vuvaidimi Diaavora tΔtaañicarud oodamiñdΔΓΔ.

⁴⁰ Taid ΔSuusi miaadΔΓΔ Δquiva Δmo cΔli ismaacada viaacatada Δmo coocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga, dai gΔtootonacada Δquiva daid itΔtdai:

—PΔsipΔliadagi istutuidi aapi isgiñduaidagi —astΔtdai ΔcΔli coocoda ΔSuusi.

⁴¹ Taid ΔSuusi soigΔldan tadata dai taata gΔnovicada daid itΔtdai:

—IpΔlidiana isgΔduaidagi, duaadicami ivii —astΔtdai.

⁴² MospotΔi ΔSuusi tai maigo ii ΔcΔli coocodada dai cΔcΔ duaadicami vii. ⁴³ Taid ΔSuusi ootoi dai sΔlicada daí isaagada Δgai gomaasi daid itΔtdai:

⁴⁴—Dañi, maitiaagiada tomali Δmaadutai pΔsducatai dueeyi mosai imi dai mΔΔ vuidΔΓΔ Δquiva Δpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΔlicamigada vai nΔidiña Δoodami pΔscadueeyi —astΔtdai ΔSuusi.

⁴⁵ Taid ΔcΔli mosii dai otoma aagidimi vΔscatai isducatai ΔpΔdi. Cascada ΔSuusi maitistutuiditadi isvaquiagi tomali ΔmapΔcΔΓΔ vΛasi oidacami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aimΔraiña siaaco maitipucatai oidacami, vai vΔscΔΓΔ muidutai aipadΔΓΔ ajiopaiña siaaco ucami daaca Δgai.

2

¹ Dai bochiΔΔqui tasaicada ΔSuusi Δpamu ii Capernaumamu; tai otoma maí Δoidacami isgΔquiiyΔΓΔ daacatada Δgai. ² Dai otoma sΔlicada mui gΔnΔmpagi oodami tomali maiaacatada siaa sΔli vaapaquiagi aa; vai Δgai gamaatΔtulditadi Diuusi ñiooquidΔ. ³ Amaasi aayi maacova cΔcΔli dai uusΔΓΔ bΔcaticatada Δmo cΔli ismaacada maitistutuiditadi isoñiagi. ⁴ Damos maitatagaitada Δgai isducatai aitudagi Δcoocoda siaaco daacatada ΔSuusi mosΔΔ muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tΔtΔsai dai siaaco daacatada ΔSuusi sΔli daama cupioco dai amui sΔli tΔvañi Δcoocoda uusΔΓΔ. ⁵ Dai aidsida ΔSuusi tΔΔ siΔ cΔga vaavoitudaitada Δgai, itΔtdai Δgai Δcoocoda:

—Giñmara gΔsoimaascamiga caoigΔdi —astΔtdai.

6 Damos amoco mamaatʼtuldiadami sʼallicami ismaacʼadʼami daraajatadai ʼpʼanʼalidi: 7 “¿Istuisidʼa poduucai ʼnioocai gocʼali? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali ʼmaadutai maitistutuidi isgaoigʼliadagi gasoimaascamiga mosʼagi Diuusi”, asʼanʼalidi ʼmamaatʼtuldiadami sʼallicami. 8 Damos ʼSuusi maatʼcatadai istumaasi gʼantʼʼgitoitadai ʼgai daidʼa itʼʼadai:

—¿Tuimʼasi poduucai gʼantʼʼgitoi aapimʼ? 9 ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagidagi gococoadʼ: “Gʼasoimaascamiga caoigʼldi”, siʼpʼa potʼʼadagi: “Vaʼnigiñi dai bʼai gʼvaacosi dai imʼadʼa”? 10 Gʼantʼʼgidamu aanʼa iʼnʼsaanʼa ismaacʼadʼa viaa ʼmo sʼallicami viaa guvucadagai ʼpʼpʼa tami oidigi daama isgaoigʼldiada gasoimaascamiga —astʼʼadai ʼSuusi ʼmamaatʼtuldiadami sʼallicami.

Dai amaasi itʼʼadai ʼgai ʼcʼalli cocoadʼa:

11 —Aapi angʼʼagidi vaʼnigiñi dai bʼai gʼvaacosi dai noragi gʼquiiyamu —astʼʼadai ʼSuusi.

12 Taidʼa ʼcʼocoadʼa otoma vaʼni; dai bʼai gʼvaacosi dai vuusai abi-aadʼʼʼa vʼascatai vuitapi. Tai vʼascatai camaitʼʼ isducatai gʼantʼʼgitoagi tʼʼagacai goomasi dai cʼʼaga ʼnioquimi Diuusi vʼʼʼʼʼa daidʼa icaiti:

—Tomali ʼmo imidagai mainʼidifiña aatʼʼʼʼ gomaasi —ascaitimi ʼoodami.

13 Dai gooquiʼʼʼa ii ʼSuusi ʼpamu ʼgʼʼʼa suudagi ugidiana; dai aidʼasi vʼʼʼʼʼa ʼoodami miaadʼʼʼa guuquiva siaaco daacatadai ʼSuusi tai ʼgai mamaatʼtuli Diuusi ʼnioquida. 14 Dai aidʼasi daivusquimi ʼSuusi ʼmapʼʼʼʼʼa tʼʼʼʼ ʼmo cʼʼalli Leví tʼʼʼʼʼiducami Alfeo maradʼa vai daacatadai ami siaaco gavuudana ʼgai tumiñsi. ʼgai ʼrtumiñsi vuudamicatadai, taidʼa ʼSuusi itʼʼadai:

—Gʼñoidáni —astʼʼadai.

Taidʼa ʼLeví otoma cʼʼquiva dai oí.

15 Dai aidʼasidʼa gacuaadatadai ʼSuusi Leví quidiʼʼʼʼ ʼʼmadu muidutai tumiñsi vuudami ʼʼmadu aa soimaasi ivuaadami. Vʼʼʼʼʼatai mesa vuidʼʼʼʼ daraajatadai ʼʼmadu ʼSuusi dai vʼʼʼʼʼ ʼSuusi mamaatʼʼdamigadʼa ʼpʼpʼa. Aliʼa muiducatadai ismaacʼadʼa oidatucuiña. 16 Damos ʼmamaatʼtuldiadami sʼallicami ʼʼmadu ʼfariseo tʼʼʼʼʼacai isʼSuusi vʼʼʼʼʼatai ʼʼmadu gacuaadatadai itʼʼadai ʼgai ʼmamaatʼʼdamigadʼa:

—¿Tuisidʼa gʼnmamaatʼtuldiadamiga ʼʼmadu gacueeyi daidʼa yʼʼyi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ʼʼmadu? —astʼʼadai.

17 Damos aidʼasi caʼʼ ʼSuusi imaasi itʼʼadai:

—Ismaacʼadʼa maicococoñi maitʼgito duduaaidiadami mosʼcaasi ismaacʼadʼa cococoñi. Dai poduucai aanʼa maisiu cʼʼaga ivuaadami vʼʼʼʼʼa divia. Aanʼa divia dai cʼʼʼgacʼʼʼa vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami —astʼʼadai ʼSuusi.

18 ʼmo imidagai gayunanducʼai ʼVuaana mamaatʼʼdamigadʼa ʼʼmadu ʼfariseo mamaatʼʼdamigadʼa, tai dada ʼmoco oodami siaaco daacatadai ʼSuusi dai tʼʼcʼacai daidʼa itʼʼadai:

—¿Tuisidʼa gayunandui ʼVuaana mamaatʼʼdamigadʼa ʼʼmadu ʼfariseo mamaatʼʼdamigadʼa, vai aapi gʼmamaatʼʼdamiga vʼʼʼʼʼʼʼa gacuadana? —astʼʼadai ʼgai ʼSuusi.

19 Taidʼa ʼSuusi aa noragi daidʼa itʼʼadai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi avapaidarsicada amo cunataragiara siascada quiaa daraajagi acucuntadami? Siascada quiaa daraajagi acucuntadami maitaagai isgayunandudagi avapaidarsicada. ²⁰ Damos istodian duucai gamuaatudagi acalli aidla gia gayunanduan tada avapaidarsicada —astadai asuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daidla itadai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamaatatuldi aanla dai apiavaavoitudadagi gvaavoitudaraga —astadai asuusi.

²³ Amo imidagai ibstaragai tasara tligi asicami saagida imaitadai asuusi; vaidla amamaatardamigada vaiñcumaimi tligi muuradla saagida iimaitai. ²⁴ Vaidla afariseo itadai asuusi:

—Dañi çtuisidla ivueeyi gamamaatardamiga aa duiñdagai ismaacada Mosesacaru samicamigada agai sai maitipu oigaragai isivuaadagai ibstaragai tasara? —astadai afariseo.

²⁵ Damos asuusi itadai:

—¿Tomali amo imidagai masmai quiaa naidi aapimla loojai siaaco aagai istumaasi idui adavi amadu laaduñdla amo imidagai ali la oidacai biugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa adavi quiuupilara aidasidla abiaatarla abaitacaacamigadacatadai papaali, dai bli agai acuadagai Diuusi dasdaradla ismaacada lagi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oi gaaaduñi —astadai asuusi.

²⁷ Daidla itadai larla asuusi afariseo:

—Ibstaragai tasai arsiaa duutudaragai Diuusi vatarla. Vaamioma namaga oodami siabstaragai tasai. ²⁸ Cascada aanla ifismaacada viaa amo samicami larla viaa guvucadagai isgaaagiadagai istumaasi gaagai isivuaadagai ibstaragai tasara —astadai asuusi.

3

¹ Taidla asuusi vaa apamu amo quiuupaigadara ljudidulu vai ami daacatadai amo calli ismaacada gaquisapi amo novidla. ² Vai aa soobidacatadai asuusi dai naida agai sabai duaidana agai acalli ibstaragai tasara vai poduucal viaaca agai istucada galpi arvuaajagi. ³ Amaasi asuusi itadai acalli ismaacada gaquisapi acadla:

—Vañigiñi dai aran lasi calquiva —astadai.

⁴ Dai amaasi itadai asuusi oodami ismaacada ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Mosesacaru samicamigadara? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagai ibstaragai tasara amo istumaasi calgaducami maicagaducami sio? ¿Cagacala vuusaidagai amo oodami muaagi sio? —astadai asuusi.

Damos agaa maiñiooca vii. ⁵ Vaidla asuusi baamudacada nanaidi dai soaliaragaicada maimaata cacatai agai istumaasi aagidi asuusi. Amaasi asuusi itadai acalli ismaacada gaquisapicatadai noovidla:

—Salliñañi ganovi —astadai.

Tai agai salli dai cacaga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja afariseo abiaadara dai avanaquida agai aloodasi aduñdla dai muaa agai asuusi.

7 Damos ii ASuusi amadu amamaatardamigada gaa suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileeada oidacami oi. 8 Dai aidasi aa oodami mai ara isivuaadatadai ASuusi istumaasi agarducami muidutai dada siaaco daacatadai agai dai nada agai Judeeaindara, dai Jerusaleenaindara, dai Idumeaindara dai vasmocoradara gaa aqui Jordán dai Tiuro davarriaindara dai Sidooniaindara. 9 Vaida ASuusi caaquiadasada abiaadasada agidi gamamaatardamiga sai baiduinadacana amo vaarcu, vai ami daaca agai agai sai mainituscaina mosaaqui oodami. 10 ASuusi casalicada mui duduaadi oodami gavgucadacada vai cascada aa cococoidada aipaco nuituscaina ASuusi vascatai taata aliditai. 11 Vaida oodami ismaacada viaacatadai Diaavora tataañicaruda mostalagaina ASuusi dai vuidara gatootonacada guguucaina vaida adiaavora tataañicaruda iñaquitudaina vai agai itadaina:

—Aapiara rDiuisi marada —astadaina.

12 Damos ASuusi salicada dai adiaavora tataañicaruda ismaasiuldagi siora agai.

13 Dai gooqiarada tsai ASuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacada agai ipali tai agai oi. 14 Dai amaasi covai vuvaitu baivustaama dan gooca oodami saagidaindara sai amadu ajioopaina, dai sai gooqiarada gaaagidaina agai Diuisi ñiooquida. 15 Dai maa gavgucadagai sai duduaaidina cococoidada dai sai vuvaidina diaavora tataañicaruda oodamaindara. 16 Covai vusaitu ASuusi, Simuni Piiduru, dai 17 Jacovo dai silagida ismaacada vuaana tagidu agai rSevedeo maamarada, dai Susi Boanerges agai agai ismaacada taya alidi calali ismaacada cavami ñioocai an duucai covonami. 18 Dai Aandara, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuni ismaacada ramoco ismaacada vuvaida aliditai aromamano. 19 Dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooqiarada gatagi ASuusi masai muaana.

Dai gooqiarada vaa ASuusi amo quiiyada amadu ismaacada covai vuvaitu agai. 20 Tai apamu salicada mui ganmpagi oodami ami quiiyada vai agai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. 21 Dai aidasi mai ASuusi aadunada gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuirutu agai.

22 Vaida amamaatatuldiadami salicami ismaacada Jerusaleenaindara dada icaiti:

—Idi calali viaa Beelsevú ismaacada rDiaavora vai agai gavgucadacada vuvaidi govai diaavora tataañicaruda —ascaiti amamaatatuldiadami salicami.

23 Tai amaasi ASuusi vai oodami dai agidi amo ñiooqui cuentocada daid itadai:

—¿Siaadara istuidana adiaavora isagi gavgusaidagi oodamaindara? 24 Isamapacada oidacami agi gancocodagi otoma aipacoga gancoodian tada agai. 25 Isamo quiiyada oidacami agi gancocodagi otoma aipaco gancoodian tada agai. 26 Dai siladiaavora agi gavui gasiaa aliada siaadara istuidana agai, baiyoma mosugitian tada agai.

27 Tomali amaadutai maivaquian tada amo calali omaligami quiidara dai lasidagi, ismaivuliagi arpara; avanacai isvulia gia gadagituan tada agai masasdagi.

28 Salicada aan ganaagidi sai baiga isoigaldagi oodami vasi soimaascamigada dai issoimaasi ñiooqui ñioocada agai ara; 29 Damos siora

vui ñioocadagi Diuusi Ibaada Agai gia maiviaa oigaldaragai tomali amo imidagai poduucai Agai arduñida tomastuigaco —astatadai ASuusi.

³⁰ ASuusi poduucai aagidi aoodami pocaititai Agai saida ASuusi viaa amo Diaavora taañicaruda.

³¹ Tai gooquiaga ami dada ASuusi susuculida amadu adada, damos quiidigaiñdaga vii Agai dai abiaadaga ootosi ñiooqui ASuusi sai diviana.

³² Vai Agai ismaacada sonuana daraajatadai ASuusi itadai:

—Quiidigaiñdaga daraaja gadaada amadu gasusuculi daida gagaagai —astadai.

³³ Damos ASuusi itadai:

—¿Vooaga ipalidi aapima isargiñdaada daida giñsusuculi? —astadai.

³⁴ Dai amaasi nanaidi vascatai ismaacada ami sicoli daraajatadai siaaco daacata dai Agai daidi tai:

—Idi apaga arapan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi Agai apaga arapan ducami giñdaada amadu giñsusuculi —ascaiti ASuusi.

4

¹ Apaga amo imidagai gamamaatatludidatadai ASuusi agaa suudagi ugidiana, tai samicada mui ganampagi oodami ami siaaco daacata dai Agai. Dai samicada muiducata dai Agai tai cascada ASuusi amo vaarcu araana daiva gaa suudagi daama. Tai vaaasi aoodami ooratana vii. ² Taida ASuusi aagidi mui naana maasi cuentocada dai aidasi mamaatatludi Agai itadai:

³ —Caacavurai aapima imaasi: Amo imidagai amo oodami gaa, ⁴ tai chilaqui astucai voiyaga suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa astucai ooodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu davalrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli Agai cascada. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca Agai cascada mosgaquisa. ⁷ Dai aa astucai uuparai saagida suuli taida uuparai gaa dai mosvuaamatu, tai poduucai ataligi maiibaji. ⁸ Tai aa astucai calgaducami davalraigaa suuli dai vuvaja dai calga gaa, dai calga iibaji. Amo caidaiñdaga amo coobai dan baivustaama vuvaja, dai amiaiñdaga vaicoobai, dai amiaiñdaga amo sienta. ⁹ Calgavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana —astadai ASuusi aoodami.

¹⁰ Amaasi caiimacai aoodami tai lagi vii ASuusi abaiivustaama dan gooca gamamaatardamiga amadu. Dai Agai ismaacada sonuana daraajatadai ASuusi tacacai astaiya lidi Agai acuentocada. ¹¹ Taida ASuusi itadai:

—Diuusi ganmaatatludamu aapima mastumaasi maimaatla isducatai ipalidi Diuusi issoicadagi oodami sai calgacaga oidacana damos gogaa mamaatatludi aana cuentocada. ¹² Agai canaidiña istumaasi ivuaadana aana dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai caacana istumaasi gamamaatatludi aana dai maitipalidi ismaatla cacagi, cascada Diuusi maioigaldi soimaascamigada dai maicalgacaga vuvaidamu Agai —astadai ASuusi.

¹³ Daida itadai Agai apaga:

—¿Maitama^smaat^a ca^a aapim^a idi cuento? ¿Ducatai maat^a ca^aca agaid^a aapim^a a^gaa cuentoo? ¹⁴ aca^ali asadami ar^apan ducami amoco ismaac^ada aagidiña oodami Diuusi ñiooquid^a. ¹⁵ Amoco oodami apan ducami astucai ismaac^ada voiya^a suuli ismaac^ada ca^acana Diuusi ñiooquid^a vai didivai aDiaavora dai maigovai dadasai a^ñiooqui ibaad^aaiñda^a sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami apan ducami astucai ismaac^ada ooodai saagida suuli ismaac^ada baig^aaliarac^ada ca^acana Diuusi ñiooquid^a dai vaavoitudaiña, ¹⁷ damos maiquiaa sigupucatar^adan vuaadana a^gai vaavoidaragad^a casc^ada mosparunaiña aa a^ñiooquid^a dai soimaa taatamituldiña vai a^gai caugiat^ai vaavoidaragad^a. ¹⁸ Dai aa oodami apan duucami astucai ismaac^ada uuparai saagida suuli ca^acana a^gai Diuusi ñiooquid^a, ¹⁹ damos ali^a tat^agitoiña a^gai istumaasi^ara ismaac^ada oidaga tami oidigi daama, tumiñsi^ara dai v^aasiacatai viaaca ali^adiña a^gai dai mosgomaasi^ara tat^agitoiña dai camait^agitoiña Diuusi ñiooquid^a casc^ada maitivueeyi istumaasi Diuusi ip^alidi dai maic^aagaca^a vuvac^ai. ²⁰ Daid^a astucai ismaac^ada ca^agaducami d^av^aari^a suuli apan ducami aoodami ismaac^ada baig^aaliarac^ada ca^acana Diuusi ñiooquid^a dai vaavoitudaiña daid^a ivuaadana istumaasi Diuusi ip^alidi. Amoco ar^apan ducami astucai ismaac^ada amo coobai dan baivustaama vuvaja amo caid^aaiñda^a dai amiaiñda^a vaicoobai dai amiaiñda^a amo sientoo —ast^aadai aSuusi.

²¹ Dai gooqui^ara it^aadai a^ara:

—Tomali amo oodami maicucuudagaⁱ amo cuudacarui dai gooqui^ara iñapari tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma t^acavi g^adadasai vai ca^aga maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aan^a gamamaat^atuldi v^aasi g^amaasiuldi, sivi maiquiaa ca^aga maat^a ca^a aoodami damos gooqui^arioma g^a v^aasi maat^a ca^acamu a^gai. ²³ Ca^agavar g^ant^agito ca^aca aapim^a istumaasi g^anaagidi aan^a —ast^aadai aSuusi.

²⁴ Daid^a it^aadai a^ara:

—A^giditai av^ara ca^aca aapim^a v^aasi mastuma ca^a. Isca^aga a^giditai ca^aca aapim^a giñmamaat^atuldaraga vaamioma ca^aga maat^a ca^acamu v^aasi istumaasi g^anaagidi aan^a. ²⁵ Siora^a ba^ajaⁱ giññiooqui dai giñ^agidi a^gai vaamioma maatatuldamu aan^a, dai siora^a maiba^ajaⁱ giññiooqui dai maitiñ^agidi voopoidamu aan^a istumaasi maat^a g^aalidi a^gai —ast^aadai aSuusi.

²⁶ Daid^a aSuusi it^aadai a^ara aoodami:

—Diuusi soic^ai oodami sai ca^aga g^ant^agitona. Gomaasi ar^apan ducami aid^asi amo oodami aⁱ taligi. ²⁷ Dai gooqui^ara nonoragai dai cocosai, vaid^a ch^aqui tasaic^ada vuvac^ai a^taligi dai g^arai, vaid^a aca^ali maimaat^acana isducatai. ²⁸ Ad^av^arai a^gi baivueeyi cuaadagai aca^ali mos^acaasi nuucada a^sicami. A^aga vuvac^ai aagad^a dai gooqui^ara muurad^a, dai gooqui^ara ibiad^a. ²⁹ Dai si^ascad^a cacaibia a^gai vai aiyagi yoovaragai otoma g^ayoovai —ast^aadai aSuusi.

³⁰ Daid^a it^aadai a^ara aSuusi aoodami:

—Diuusi soic^ai oodami sai ca^aga g^ant^agitocana. Dai aan^a cuentoc^ada gamamaat^atuldi isducatai ivueeyi g^amaasi. ³¹ Gomaasi ar^apan ducami istumaasi a^avueeyi acaid^a amo uusi ismaac^ada a^a maasi coravi caid^a.

Goovai aṛaliducadioma uusi caid a oidigi daama ³² ismaacada gallasai vai gagaṛa dai gagaṛa mamartai vaid a ujuurugi aacagidara ganiibastaiña —astatadai aSuusi aoodami.

³³ Poduucai mamaatatluldiña aSuusi Diuusi ñiooquida aoodami golla cuentocada tomasi maimaata caacana agai. ³⁴ Maitiipucana amo imidagai ismaiaagiada aSuusi amo istumaasi cuentocada damos gooquira vasi aagidiña agai gamamaatardamiga istiya alidi cuento.

³⁵ Dai agai vaa tasara aidasi catucaimi aSuusi itatadai gamamaatardamiga:

—Tiimada vaasadara gogaa suudagi —astatadai.

³⁶ Taid a mamaatardamigada anaasi viaa aoodami dai vaidacai aSuusi avarcuara ismaacadaṛa daacatadai agai, tai aa oodami oi ara aa varcuara. ³⁷ Tai caavami ava daida avalli nuituscasi suudagi vai varcuarana vaacai dai cayoga suuda avarcu suudagicada. ³⁸ Vaid aSuusi avarcu gooquiamadaṛa coosocatadai. Taid a mamaatardamigada naitu agai daida itatadai:

—Mamaatatluldiadami, imaitapas vuaama alidi tsbaicoagi? —astatadai.

³⁹ Tai vañi aSuusi dai dodoligitu avavalli amadu agaa suudagi daida itatadai:

—Gallapidañi —astatadai.

Taid avavalli gallapitu tai vasi dodoli vii ⁴⁰ amaasi aSuusi itatadai gamamaatardamiga:

—Imaitasi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaana istutuidi isganuucadajagi? —astatadai aSuusi.

⁴¹ Vai agai alia duduaadimuca dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Imioora idi cali vai asta avavalli dai gogaa suudagi agidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasadara dagavusai agai agaa suudagi dai aayi Gadara avavariara. ² Dai aidasi tavai aSuusi varcuaiñdara tai otoma ami divia amo cali caposantuaiñdara. Acalli viaacatadai amo Diaavora taañicaruda. ³ Acalli moscaposantuana oidacana vai tomali amaadutai maitistutuidiña isvuracagi tomali cadeenacada. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiña aa oodami cadeenacada noonovida dai acasoda damos agai otoma aquituidiña vai tomali amaadutai maitistutuidiña isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tasara dai tucara oidigana dai caposantuana aimaraitai iñacaiña agai dai saasaiña gatuucuga ojoadaicada. ⁶ Damos aidasi tala agai aSuusi macasara vuidara maa dai vuidara gatootonacada calquiva. ⁷ Dai iñaquidatani itatadai:

—Imaitasi divia aapi Suusi tami siaaco aimarai aana? Aapi arDiuusi baitacaaacami marada. Gadaanai aana Diuusi guvucadadacada pai maitiñoiñiada —astatadai acalli.

⁸ Pocaiti agai itatadaitai aSuusi:

—Aapi Diaavora taañicaruda dagitoñi idi cali —astatadai aSuusi aDiaavora taañicaruda.

⁹ Daid aSuusi tacacai aDiaavora taañicaruda daida itatadai:

—Imitalliduu aapi? —astatadai.

Tai ʌgai aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Legión antʌʌgidu aanʌ. Muidu aatʌmʌ cascʌdʌ —astʌʌdai.

¹⁰ Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ daañimi ʌSuusi sai ʌgai maiootosana ami dʌvʌʌriaiñdarʌ. ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giidarʌ daida cuaayitadai. ¹² Taidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ itʌʌdai ʌSuusi:

—Gardagitoñi tatai vaapaquia aatʌmʌ gotataisoliʌrʌ —astʌʌdai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ.

¹³ Taidʌ ʌSuusi maa oigaragai isvaapaquia ʌgai tataisoliʌrʌ, taidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vuvuaaja ʌcʌʌliaiñdarʌ dai tataisoliʌrʌ vaapa. ʌtataisoli ʌrgoo milʌcatadai dai coidam voopoi dai gʌʌ suudarʌ suuli dai baicoi.

¹⁴ Taidʌ ʌnuucadacami ʌtataisoli aliʌ dudaadimu dai voopoi dai mʌʌca gaaagidi quiiquiana dai dʌjiana. Tai dada ʌoodami dai nʌida ʌgai astumaasi ʌpʌduitadai. ¹⁵ Dai aidʌsi aayi ʌgai ami siaaco daacatadai ʌSuusi, tʌʌ ʌcʌʌli ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vai cacʌʌga dodoli daacatadai dai cacʌʌga yuucusu taidʌ ʌoodami aliʌ dud-uaadamu. ¹⁶ Dai ʌgai ismaacʌdʌ nʌiditadai isducatai ʌpʌdui ʌcʌʌlicʌdʌ ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ daidʌ ʌtataisolicʌdʌ aagidi ʌoodami gomaasi. ¹⁷ Taidʌ ʌoodami goguama oi ʌSuusi sai imʌna abiaadarʌ.

¹⁸ Dai aidʌsi ʌsai ʌSuusi ʌpamu vaarcuʌrʌ vaidʌ ʌcʌʌli ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ daañimi ʌSuusi sai dagitona isoidagi.

¹⁹ Dʌmos ʌSuusi maima oigaragai, baiyoma itʌʌdai:

—Imadañi gaquiiyamu siaacoga daraaja glaaduñi dai aagida vʌʌsi istuma idui aanʌ aapicʌdʌ dai isducatai soigiñʌʌli aanʌ aapicʌdʌ —astʌʌdai ʌSuusi.

²⁰ Taidʌ ʌcʌʌli ii dai mʌʌca gaaagidi Decápolisi dʌvʌʌriʌrʌ vʌʌsi istumaasi idui ʌSuusi ʌgaicʌdʌ vai vʌʌscatai maitʌʌgaitadai isducatai gʌntʌʌgitoagi caʌcatai istumaasi aagidi ʌgai.

²¹ Dai aidʌsi vaasadʌrʌ ʌgʌʌ suudagi divia ʌSuusi ʌpamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai ʌgai. Taidʌ ʌSuusi anaasi vii ʌgʌʌ suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia ʌmo baitʌcʌaacami ʌjudidíu quiuupaigadarʌ Jairo tʌʌgiducami; dai aidʌsi mostʌʌ ʌgai ʌSuusi gatootonacʌdʌ cʌquiva ʌSuusi ʌcasodʌ abaana. ²³ Dai sʌʌlicʌdʌ daañimi daidʌ itʌʌdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa gʌnoonovi vai duaadʌna ʌgai dai oidacana —astʌʌdai ʌJairo.

²⁴ Taidʌ ʌSuusi oi ʌJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ʌSuusi, dai asta nuitusquimi ʌgai ʌSuusi. ²⁵ Daidʌ ʌoodami saagida imʌitadai ʌmo ooqui ismaacʌdʌ cabaiivustaama dan gooca uumigi coococatadai gʌʌʌracʌdʌ. ²⁶ Dai sʌʌlicʌdʌ soimaa taacatadai ʌgai mosʌʌ mui dud-uaaidiadami ʌʌmadu aimʌraitai dai casiaa dodai vʌʌsi istuma viaacatadai. Dai vʌʌscara maidueeyi, baiyoma vaamuimi ʌgai. ²⁷ Aidʌsi cajioma ʌooqui siaʌSuusi gaduduaaidiña, miaadarʌ cʌquiva ʌoodami saagida dai gooquiamadarʌ taata ʌgai ʌSuusi yuucusidʌ.

²⁸ Dai polidi ʌooqui: “Tomasi mosaca yuucusidʌ taata aanʌ cascʌdʌ caduaadian tada aanʌ”, asʌlilitadai ʌooqui. ²⁹ Dai aidʌsi mostaata ʌgai otoma uu ʌradʌ dai otoma maata taata ʌgai gʌtuucugʌrʌ iscamai goi coocodadʌ. ³⁰ Taidʌ ʌSuusi maí isduaadi ʌgai amaadutai gʌgʌvucadacʌdʌ dai amaasi gooquiamaco nʌnʌaava ʌgai daidʌ icaiti:

—¿Toora taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ Taid^Λ Λmamaat^Λrdamigad^Λ it^Λadai:

—Can^Λidi aapi isaipad^Λr^Λ ganuitus^Λc^Λi goodami pai v^Λasc^Λr^Λ gat^Λcacai soor^Λ g^Λtaata —ast^Λadai.

³² Damos^Λ ΛSuusi aipaaco n^Λajimi dai n^Λida agai soor^Λ taata. ³³ Vaid^Λ looqui gigivuquimi duaadimuc^Λi dai maatacatad^Λi agai isducatai ap^Λduitad^Λi agaic^Λd^Λ, ii dai gatootonac^Λd^Λ c^Λquiva ΛSuusi vuid^Λr^Λ, dai agidi v^Λasi isducatai ap^Λduitad^Λi. ³⁴ Taid^Λ ΛSuusi it^Λadai looqui:

—Giñ^vaavoitu aapi casc^Λd^Λ dueeyi. Imadañi dai maivuaam^Λ liatugada dai caduaadicami vii —ast^Λadai ΛSuusi looqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitad^Λi ΛSuusi tai dada ojootosicami Jairo quidi-aiñ^dr^Λ daid^Λ it^Λadai ali ooqui oogad^Λ:

—Casi atmuu g^Λmara. Casi maivaidacai gomamaat^Λtuldiadami —ast^Λadai lojootosicami.

³⁶ Damos^Λ ΛSuusi mosca^Λ istumaasi agaitad^Λi agai daid^Λ it^Λadai agai abaitc^Λcaacami ajudid^Λ quiuupaigad^Λr^Λ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñ^vaavoituda —ast^Λadai.

³⁷ Daid^Λ ΛSuusi maidagito loodami isoidagi moscaasi ΛPiiduru dai Jacovo daid^Λ ΛVuaana Jacovo suculid^Λ. ³⁸ Dai aidasi aayi agai abaitc^Λcaacami quidi^Λr^Λ, cai agai loodami vai siaa caiti gag^Λr^Λ suaan^Λi dai iñⁿacai. ³⁹ Taid^Λ ΛSuusi vaa daid^Λ it^Λadai loodami:

—¿Tuimasi mos^ΛΛ sisiocai dai tuimasi mos^ΛΛ gag^Λr^Λ suaan^Λi? Goali ooqui maitarmuquiad^Λ mosacooso —ast^Λadai ΛSuusi.

⁴⁰ Vaid^Λ loodami parunai pocaititai ΛSuusi. Taid^Λ ΛSuusi vuvaitu v^Λasi loodami abiaad^Λr^Λ, dai mosca ali ooqui d^Λad^Λd^Λ dagito isvaapaquiagi lamadu ac^Λcaali ismaac^Λd^Λ vaidaticatad^Λi agai. Dai vaapa siaaco caatacatad^Λi ali ooqui. ⁴¹ Taid^Λ ΛSuusi noviañ^dr^Λ b^Λi ali ooqui daid^Λ it^Λadai:

—Talita cumi —ast^Λadai. Gomaasi itaiya lid^Λi: Ali ooqui, aapi ang^Λaagidi vañig^Λñi.

⁴² Tai otoma vañi ali ooqui dai gaagacai aim^Λr^Λi. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatad^Λi agai. Taid^Λ loodami mait^ΛΛ isducatai g^Λnt^Λagitoagi. ⁴³ Taid^Λ ΛSuusi s^Λalic^Λd^Λ dai loodami sai maiaagidiña tomali amaadutai gomaasi. Dai gat^Λjai biidaragai ali ooqui.

6

¹ Taid^Λ ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ gad^Λv^ΛΛragamu, lamadu gamamaat^Λrdamiga. ² Dai aidasi aayi ib^Λstaragai tas^Λr^Λ, ΛSuusi gaagaca gamamaat^Λtuldimi Diuusi ñiooquid^Λ ajudid^Λ quiuupaigad^Λr^Λ. Dai muidutai ismaac^Λd^Λ ca^Λcatad^Λi camait^ΛΛ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco maí goovai v^Λasi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismos^ΛΛ c^Λaga t^Λat^Λgitodagi daid^Λ ivueeyi goovai istumaasi gag^Λr^Λducami? ³ Dai idiava r^Λuusi ivisumadami, María marad^Λ daid^Λ r^Λsi^Λagid^Λ ΛJacovo daid^Λ ΛOsee daid^Λ ΛUdasi lamadu ΛSimuñi, daid^Λ asusuculid^Λ ooqui ap^Λr^Λ tam^Λi g^Λr^Λsaagida oidaga —asc^Λaiti loodami.

Ali^Λ mui naana maasi maatacatad^Λi ΛSuusi casc^Λd^Λ baacoican tada loodami agai vui. ⁴ Damos^Λ ΛSuusi it^Λadai:

—V^Λasi oodami c^Λagac^Λr^Λ n^Λidiña amo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ mosca agi d^Λv^ΛΛragad^Λana oidacami gia maisiaa duutudaña tomali aaduñ^d —ast^Λadai ΛSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi g_Λg_Λrducami ami mosdaama daarai g_Λnoonovi chi_{ΛΛ}qui coococoidad_Λ dai duduaadi. ⁶ Daid_Λ _ΛSuusi mait_Λgaitadai istumaasi g_Λg_Λgitoagi n_Λiditai is_Λoodami maivaavoitu-dai. Dai gooqui_Λg_Λ ii _ΛSuusi v_Λasi ami d_Λv_Λari_Λg_Λ aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ.

⁷ Dai amaasi vai _Λbaivustaama dan gooca g_Λmamaat_Λr_Λd_Λmiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaa-vora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiañd_Λg_Λ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi voi_Λg_Λ v_Λat_Λg_Λ, mos_Λca g_Λngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai g_Λnadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daid_Λ it_Λt_Λdai:

—M_Λsi_Λascad_Λ ajiagi _Λmo quiiy_Λg_Λ v_Λrai anaasi g_Λnuuliñaca asta m_Λsi_Λascad_Λ iimiagi _Λgai d_Λv_Λariañd_Λg_Λ. ¹¹ Dai m_Λsajiagi _Λmap_Λc_Λg_Λ m_Λsiaco mait_Λn_Λmiaad_Λg_Λidagi dai tomali mait_Λn_Λca_Λca agadagi, v_Λrai vuv_Λqui abiaad_Λg_Λ dai gigigida _Λd_Λv_Λl_Λrai g_Λn_Λcasuaiñd_Λg_Λ vai poduucai n_Λlijada _Λgai ismaic_Λg_Λ idui. S_Λl_Λic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai si_Λascad_Λ Diuusi n_Λida agadagi ismaac_Λd_Λ _Λr_Λc_Λg_Λ ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ mait_Λl_Λr_Λc_Λg_Λ ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu _Λgai _Λoodami ismaac_Λd_Λ mait_Λn_Λmiaad_Λg_Λidagi si_ΛSodoom_Λg_Λ _Λl_Λmadu Gomoor_Λg_Λ oidacami —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹² Taid_Λ _Λmamaat_Λr_Λd_Λmigad_Λ iji dai aagidimi _Λoodami sai g_Λaagai is_Λama duucai g_Λnt_Λg_Λgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu _Λg_Λ mui Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiañd_Λg_Λ, dai mui duduaadi coococoidad_Λ most_Λiditai asaiti.

¹⁴ Taid_Λ _Λg_Λl_Λ bait_Λc_Λl_Λaacami E_Λrood_Λsi maí gomaasi aid_Λsi c_Λv_Λl_Λsi aipaco g_Λaagaitadai _ΛSuusi. Vaid_Λ _ΛE_Λrood_Λsi icaiti:

—Duaacatiq_Λ _ΛVuaana ismaac_Λd_Λ v_Λapaconaitadai oodami casc_Λd_Λ viaa _Λgai guvucadagai —asc_Λit_Λ _ΛE_Λrood_Λsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lien_Λ _Λgai _ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ —asc_Λit_Λ.

Vai aa icaiti:

—_Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λava _Λpan duucai _Λl_Λquid_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ —asc_Λit_Λ.

¹⁶ Dai aid_Λsid_Λ _ΛE_Λrood_Λsi c_Λl_Λ imaasi icaiti:

—Gooviava _Λr_ΛVuaana di, _Λgai ismaac_Λd_Λ gat_Λjai aan_Λ cuicutaragai mood_Λ, dai sivi duaaca _Λgai coidad_Λ saagidaiñd_Λg_Λ —asc_Λit_Λ _ΛE_Λrood_Λsi.

¹⁷ _ΛE_Λrood_Λsi _Λl_Λquioma gat_Λjaitadai m_Λsi b_Λl_Λc_Λaiña _ΛVuaana dai maisacaru_Λ _Λr_Λana vuunana cadeenac_Λd_Λ. _ΛE_Λrodiiasi _Λr_Λduñid_Λcatadai. _ΛE_Λrodiiasi _Λr_Λooñigad_Λcatadai _ΛPiili E_Λrood_Λsi suculid_Λ. D_Λmos _ΛE_Λrood_Λsi _Λl_Λsi g_Λsuculi ooñigad_Λ. ¹⁸ Taid_Λ _ΛVuaana it_Λt_Λdai _ΛE_Λrood_Λsi:

—Maitav_Λaagai p_Λs_Λl_Λsiadagi g_Λsuculi Piili ooñigad_Λ —ast_Λt_Λdai.

¹⁹ Vai casc_Λd_Λ _ΛE_Λrodiiasi c_Λl_Λdaitadai _ΛVuaana dai muua _Λl_Λiditadai d_Λmos maitistutuiditadai. ²⁰ _ΛE_Λrood_Λsi c_Λl_Λg_Λ maat_Λcatadai is_ΛVuaana _Λr_Λl_Λmoco c_Λl_Λ tuigacami dai mait_Λr_Λsoimaasi ivuaadami. Dai _Λgai _Λl_Λb_Λiditadai _ΛVuaana casc_Λd_Λ maidadagitoitadai _Λgai issoimaasi iduiñdagi _ΛE_Λrodiiasi _ΛVuaana, tomasi maic_Λg_Λ maat_Λ c_Λl_Λcatadai _ΛE_Λrood_Λsi istumaasi aagaitadai _ΛVuaana v_Λl_Λsc_Λg_Λ baig_Λl_Λiaragac_Λd_Λ c_Λl_Λcatadai. ²¹ D_Λmos _ΛE_Λrodiiasi _Λmo imidagai t_Λl_Λ isducatai muuagi _ΛVuaana. _Λmo imidagai tasagad_Λg_Λ _ΛE_Λrood_Λsi, tai _Λgai idui _Λmo vagimi

daid^Δ idui c^{ΛΛ}gaducami cuaadagai dai vapai g^Λson^Λrguucacamiga, ^ΛΛmadu bait^Λguucacamigad^Λ ^Λsandaaru, ^ΛΛmadu aa g^Λnviipidacami Galilee^ΛΓ^Λ oidacami. ²² Taid^Λ ^ΛErodiiasi marad^Λ ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai ^Λvapaidarsic^Λd^Λ dai gatuudai. Taid^Λ ^ΛEroodasi ^ΛΛmadu ismaac^Λd^Λ ^ΛΛmadu gacuaadatadai ojojoida t^{ΛΛ} ^Λali ooqui. Taid^Λ ^ΛEroodasi it^Λt^Λdai ^Λali ooqui:

—Giñtaa^Λñiñi p^Λstumaasi ip^Λliadagi iñsa^Λn^Λ g^Λmaaquimu —ast^Λt^Λdai.

²³ Daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λpamu:

—Maat^Λ Diuusi naid^Λ g^Λmaquiagi p^Λstumaasi giñtaa^Λñiagi tomap^Λs giñtai tajucami d^Λv^{ΛΛ}rai ismaac^Λd^Λ t^Λaanai aana —ast^Λt^Λdai ^ΛEroodasi ^Λali ooqui.

²⁴ Taid^Λ ^Λali ooqui vuusai daid^Λ it^Λt^Λdai g^Δd^{ΛΛ}:

—¿Istumaasi taan^Λna aana? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Δd^{ΛΛ}d^Λ it^Λt^Λdai:

—Taañiñi ^ΛVuaana mood^Λ ismaac^Λd^Λ v^Λpaconaiña oodami —ast^Λt^Λdai ^Δd^{ΛΛ}d^Λ.

²⁵ Taid^Λ ^Λali ooqui otoma vaa ^Λpamu siaaco daacatadai ^Λrai Eroodasi, daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Ip^Λlidiana p^Λsisivi otoma giñmaquiagi ^Δmo aasocoli^ΛΓ^Λ ^ΛVuaana mood^Λ —ast^Λt^Λdai ^Λali ooqui.

²⁶ Taid^Λ ^Λrai s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ soig^{ΛΛ}ali. D^Λmos caagaitadai sai maat^Λ Diuusi g^Λvapaida vuitapi casc^Λd^Λ maitistutuiditadai ^Λgai ismaiquiagi istumaasi taan^Λi ^Λali ooqui. ²⁷ Taid^Λ ^Λrai otoma ootoi ^Δmo sandaaru dai aagidi sai v^Λaapidana ^ΛVuaana mood^Λ. ²⁸ Taid^Λ ^Λsandaaru ii maisacaruamu, dai m^{ΛΛ} guicuta ^ΛVuaana mood^Λ dai ^Δmo aasocoliana v^Λaa. Taid^Λ ^Λrai maa ^Λali ooqui, taid^Λ ^Λali ooqui t^{ΛΛ}gi g^Δd^{ΛΛ}.

²⁹ Dai aid^Λsid^Λ ^ΛVuaana mamaat^Λrdamigad^Λ maí imaasi, m^{ΛΛ} bai ^ΛVuaana tuucugad^Λ dai b^Λcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooqui^ΛΓ^Λ ^ΛSuusi ojootosad^Λ ^Λpamu aayi siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai aagidi v^{ΛΛ}si istumaasi idui, dai istumaasi gamamaat^Λtuli ^Λgai ^Λoodami saagida. ³¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Tinda dai g^Λr^Λiibasta siaaco maitiipu oodami —ast^Λt^Λdai.

Ali^Λ mui oidatucuitadai oodami casc^Λd^Λ ^Λgai mai^Λai^Λtadai tasai tomali ugidagai v^{ΛΛ}tar^Λ. ³² Taid^Λ ^ΛSuusi ^ΛΛmadu g^Λmamaat^Λrdamiga ^Λagi iji ^Δmo vaarcuana ^Λmap^Λc^ΛΓ^Λ siaaco maitiipu oidacami. ³³ D^Λmos muidutai t^{ΛΛ} isiji ^Λgai dai maí is^ΛΓ^ΛSuusi dai mosd^Λv^{ΛΛ}rap^Λ s^{ΛΛ}li voo^Λpai v^{ΛΛ}si aipad^ΛΓ^Λ oidacami, dai ^Λpa^Λga aayi is^Λgai. ³⁴ Dai aid^Λsi t^Λvai ^ΛSuusi vaarcuaiñ^ΔΓ^Λ t^{ΛΛ} mui oodami dai soig^{ΛΛ}ldan tadatu ^Λgaic^Λd^Λ, ^Λgai tagitocatadai sioor^Λ aagidagi duucatai g^Λaa^Λgai isoidacagi. Dai g^Λaa^Λgai mamaat^Λtuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aid^Λsi casi ^Λrurunococatadai taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi miaad^ΛΓ^Λ guuquiva daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Casiat urui dai tomali ^Δmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi goodami vai iim^Λna aali quiiquiamu siaaco miaaga dai sav^Λdana cuaadagai daida ugana, maitavuucati goovai istuma ugiagi —ast^Λt^Λdai mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi.

³⁷ D^Λmos ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Bibidavurai aapim^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—¿Sav^Λdat^Λsi ^Λragai goo siento piisu ^Λcami paana goodami v^{ΛΛ}tar^Λ? —ast^Λt^Λdai.

³⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—M^Λcav^Λr n^Λida m^Λs^Λl^Λqui paana viaa —ast^Λt^Λdai.

Dai aid^Λsi camaí ^Λgai si^Λl^Λquidu itat^Λdai:

—Taama t^Λv^Λiaa paana dai gooca vatopa —ast^Λt^Λdai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

³⁹ Tai amaasi ^Λgai t^Λjai ^Λoodami sai vasoi saagida daraivana ch^Λh^Λl^Λquiatai aipaco; ⁴⁰ Taid^Λ ^Λoodami daraiva ^Λmo siento dai tataucami siento. ⁴¹ Tai amaasi ^ΛSuusi vui ^Λtaama paan^Λ ^Λmadu ^Λg^Λooa vatopa dai taí n^Λh^Λaava dai gamamagi dai saasacai paana maa g^Λmamaat^Λrdamiga sai taacogidana ^Λoodami. Dai ^Λg^Λooa vatopaiñd^Λr^Λ ^Λl^Λr^Λ taacogi v^Λl^Λscatai. ⁴² Dai v^Λl^Λscatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooqui^Λr^Λ ^Λmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigad^Λ ^Λmadu vatopa. ⁴⁴ Daid^Λ ismaac^Λd^Λ gauu ^Λtaama paanaiñd^Λr^Λ ^Λrtaama mil c^Λc^Λl^Λi.

⁴⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi g^Λmamaat^Λrdamiga sai t^Λt^Λidana vaarcu^Λr^Λ dai d^Λgavun^Λna vaasad^Λr^Λ ^Λg^Λl^Λ suudagi dai a^Λna Betasaida d^Λv^Λl^Λr^Λi^Λr^Λ ^Λl^Λr^Λga is^Λgai. Dai ^Λgai diosaidimi ^Λoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aid^Λsi cadiosagi ^Λgai ii ^Λmo giidiamu dai gamamada ^Λgai. ⁴⁷ Dai aid^Λsi cadidiaimi ^Λv^Λarcu c^Λl^Λr^Λn ^Λl^Λsi im^Λitadai ^Λg^Λl^Λ suudagi vaid^Λ ^ΛSuusi ^Λl^Λgi ugidiana c^Λl^Λacatadai. ⁴⁸ Dai t^Λl^Λ ^Λgai si^Λmamaat^Λrdamigad^Λ camaitistutuiditadai isimitudagi ^Λv^Λarcu vuid^Λr^Λ vustaitai ^Λv^Λl^Λl^Λi. Dai casiaalimod^Λ ^ΛSuusi caaijimitadai g^Λmamaat^Λrdamiga mossuudagi daama im^Λitai dai mosdaivuñia ^Λl^Λiditadai. ⁴⁹ Dai aid^Λsi t^Λl^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ issuudagi daama im^Λitadai ^Λgai po^Λl^Λiditadai ^Λgai sid^Λ ^Λr^Λmo suiñali dai v^Λl^Λscatai ijiña t^Λl^Λgacai. ⁵⁰ V^Λl^Λscatai t^Λl^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ ali^Λ duduaadimu. D^Λmos ^ΛSuusi ñi^Λoqui daid^Λ itat^Λdai:

—Maitav^Λr v^Λuaam^Λ ^Λn^Λliada aan^Λna maitav^Λr duduaadicuda —ast^Λt^Λdai.

⁵¹ Dai t^Λsai ^Λv^Λarcu^Λr^Λ ismaac^Λd^Λr^Λ iim^Λitadai ^Λgai tai otoma g^Λl^Λpitu ^Λv^Λl^Λl^Λi. Vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ maitat^Λl^Λgaitadai isducatai g^Λntat^Λgitoagi. ⁵² Dai aid^Λ maiquiaa t^Λt^Λl^Λgaitadai ^Λgai isducatai idui ^ΛSuusi ^Λpaanac^Λd^Λ, aid^Λ maiquiaa c^Λl^Λga vaavoitudai ^Λgai casc^Λd^Λ.

⁵³ Dai vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^Λl^Λ suudagi dai aayi Genesareta d^Λv^Λl^Λr^Λi^Λr^Λ, dai ^Λg^Λl^Λ suudagi ugidiana vuu ^Λgai ^Λv^Λarcu. ⁵⁴ Dai aid^Λsi mostaapai ^Λgai ^Λv^Λarcuaiñd^Λr^Λ, taid^Λ ^Λoodami maí ^ΛSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusi^Λr^Λ v^Λuaapaimi ^Λcoococoidad^Λ siaaco cajiomacatadai ^Λgai isdaecatadai ^ΛSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagat^Λ ^ΛSuusi g^Λg^Λr^Λ quiiquiana si^Λr^Λ ali quiiquiana si^Λr^Λ d^Λl^Λjiana ^Λoodami vuvaidiña ^Λcoococoidad^Λ cacaayana dai daanliña ^Λgai ^ΛSuusi sai g^Λdagitona istaatagi ^Λcoococoidad^Λ tomasi mos^Λcaasi yuucusid^Λ, dai v^Λl^Λscatai ismaac^Λd^Λ mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daecatadai ^ΛSuusi ^Λfariseo ^Λl^Λmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λl^Λlicami. ^Λgai Jerusaleenaiñd^Λr^Λ dada. ² Dai ^Λgai g^Λnt^Λgito t^Λl^Λ is^Λl^Λmoco ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi mait^Λñicomai poduocai isduucai ivuaadana ^Λgai siuu duucu gaugia agadagi casc^Λd^Λ ñi^Λoquidi ^Λgai. ³ ^Λfariseo ^Λl^Λmadu v^Λl^Λsi ^Λgaa ^Λjudidíu

Λpan duucaı gΛnviidacatađai gΛnΛqui aaduñıcaru. ΛpΛga gΛniicomaiña Λgai muioco dai gooquiΛrΛ gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi Λgai plaasaiñdΛrΛ, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoı gΛnnoonovi isducai gΛnviidacatađai Λgai. Dai quiaa ivueeyi Λgai mui naana maasi gΛnviituldaraga duucami isducataı vacuanai Λgai gΛnajaasocoli dai gΛnajaai dai gΛniidoracaru dai gΛnvopoıcaru. ⁵ Tai amaasi ΛmamaatΛrdami sΛΛlicami ΛΛmadu Λfariseo tΛcacai ΛSuusi daıdΛ itΛtΛđai: —¿TuisıdΛ gΛmamaatΛrdamıga maitıvıueeyi mΛsducataı garviıtuli dai maitΛrΛpan duucaı vacuanai gΛnnoonovi siuu duucu gaugia agadagi? —astΛtΛđai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daıdΛ itΛtΛđai:

—AapımΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi istumaasi aagai Isaiacarı Dıuusi ñıoocıtulđıadımıgadΛ gΛnaagıtai aapımΛ dai ooja istumaasi aagıđi Dıuusi dai poduucai Λooja:

AapımΛ pocaiti mΛsai giñsıaa duutudai dai maisıaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitΛrsoiñi tomali Λmaadıtai vΛΛtarΛ.

AapımΛ maıgamamaatΛtulđi giññıooqui

baiyoma gamamaatıtuli aapımΛ istumaasi oodami gΛnviıtuli.

Ascıiti Dıuusi sai ooja Isaiacarı. ⁸ AapımΛ maitıvıueeyi istumaasi Dıuusi ipΛlıđi, ivuaada Λlıđıtai istumaasi oodami gΛnviıtuli, isducataı vacuanadagi gΛnajaai ΛΛmadu gΛnajaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ DaıdΛ itΛtΛđai ΛpΛ:

—Mosıvuaada łlıđi aapımΛ gΛnviituldaraga cascΛdΛ maitıvıueeyi istumaasi Dıuusi ipΛlıđi. ¹⁰ Moseesacarı ıcaıtıtadaı: “SıaavΛr duutuada gΛnooga ΛΛmadu gΛndΛΛ”, dai “SıoorΛ maıcΛΛga ñıoocadıgi gΛooga sıpΛ gΛdΛΛ vui Λgai gΛaagai isdudunucami muaagi”, ascıiti Moseesacarı.

¹¹ DΛmos aapımΛ pocaitiña sai Λmo oodami istutıđi isıtΛđıgi gΛooga sıpΛ gΛdΛΛ: “Maitan istutıđi isgΛsoiñagi tomali istumaascıdΛ. VΛsı istumaasi viaa aanΛ arcırvan”, ismaacΛdΛ itaiya łlıđi vΛsı ΛrDıuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ. ¹² Dai ispotΛıyagi Λmaadıtai mai aapımΛ pocaitiña sai camaıviaa Λgai issoıcΛđıgi gΛooga sıpΛ gΛdΛΛ. ¹³ Dai poduucai aapımΛ mosgajıaadΛrΛ vipıeeyi istumaasi ipΛlıđi Dıuusi ducami ismaıcΛΛgaducagi, mosvuaada łlıđıtai gΛnviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapımΛ —astΛtΛđai ΛSuusi.

¹⁴ TaidΛ ΛSuusi Λpamu vaı Λoodami daıdΛ itΛtΛđai:

—Giñcaacavurı vΛΛscıtai dai gΛntΛgıto caΛca: ¹⁵ Tomali Λmo istumaasi ismaacΛdΛ cueeyi oodami maıvapaıı tΛgıtıoıdadΛrΛ cascΛdΛ cuaadagai maısoımaasi iduiñtulđi oodami. Baiyoma tagıtıoıdagadaıñdΛrΛ vusacı mui naana maasi soımaascami dai poduucai gΛmaata isıΛrsoımaasi ivuaadami. ¹⁶ CΛΛgavΛr gΛntΛgıto caΛca aapımΛ istumaasi gΛnaagıđi aanΛ —astΛtΛđai ΛSuusi Λoodami.

¹⁷ Dai aidΛsı anaasi viaa ΛSuusi Λoodami dai quııyΛrΛ vaa ΛmamaatΛrdımıgadΛ tΛcacai astııya łlıđi Λcuento. ¹⁸⁻¹⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛđai:

—¿Tomali aapımΛ mΛsmımaataı caı sai istumaasi ismaacΛdΛ cueeyi oodami maıvapaıı tΛgıtıoıdadΛrΛ cascΛdΛ cuaadagai maısoımaasi iduiñtulđi oodami? Gomaı cuaadaga. MosgavooıarΛ vapaıı dai gooquiΛrΛ vusacı gatıucugaiñdΛrΛ —astΛtΛđai ΛSuusi.

Poduucai aagıđi Λgai aagıđi łlıđıtai sai cuaadagai maısoımaasi iduiñtulđi oodami. ²⁰ DaıdΛ itΛtΛđai ΛSuusi ΛpΛ:

—Gat_Λgitoidagaiñ_{ΔΓΛ} vusac_Λi gosoimaasi ²¹ t_Λgitoidagai casc_{ΛΔ}, dai go_{ΛΛ}madu voidagai aa ooqui, dai oodami ip_Λlidiña isivuaadagi mos_Δcaasi istumaasi ip_Λlidi, gomuaaragai, ²² dai go_{ΛΛ}sidaragai, dai viaaca l_Λlidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai souducai n_Λijadagi soitutuigami, dai maic_{ΛΔ}ga t_Λg_Λgitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ V_{ΛΛ}si gomaasi gat_Λgitoidagaiñ_{ΔΓΛ} vusac_Λi dai soimaasi iduiñtuldi oodami —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

²⁴ Tai amaasi ii _ΛSuusi abiaad_{ΔΓΛ} Tiiooamu dai Sidooniamu dai ami vaa _Λmo quiiy_{ΔΓΛ} dai maitip_Λlidadai ismatiagi oodami isami daacatadai _Λgai, d_Λmos maitistui isg_{ΛΛ}stuagi. ²⁵ Otoma maí _Λmo ooqui d_{ΛΔ}Δ _Λmo ali t_Λji ismaac_{ΔΔ} viaacatadai _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ dai divia siaaco daacatadai _ΛSuusi dai _{ΛΛ}casod_Λ abaana gatootonac_{ΔΔ} c_Λquiva. ²⁶ Daid_Λ _Λooqui ñioocaitadai giliego ñiooquid_Λ daid_Λ arSiropeniisi_{ΔΓΛ} oida-camicatadai. Divia _Λgai dai daañimi _ΛSuusi sai vsuidana _ΔDiaavora t_Λaañicarud_Λ marad_Δaiñ_{ΔΓΛ}. ²⁷ D_Λmos _ΛSuusi it_ΛΔ_Λdai:

—Ali_Λsi g_Λaaagai isoodami dagitoagi ismaamarad_Λ tatascoñiagi _{ΛΛ}p_Λga maitav_{ΔΓ} c_{ΛΛ}gai is_{ΛΛ}siadagi oodami g_Λmara tascald_Λ dai maacadagi googosi —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Taid_Λ _Λooqui aa noragi daidi t_ΛΔ_Λdai:

—Vaavuava isa_Λjudidú googosi g_Δraagai d_Λmos v_{ΛΛ}sc_{ΔΓΛ} _Λgoogosi ismaac_{ΔΔ} mesa uta v_{ΛΛ}t_Λcana cuaadana _Λsaasaquigad_Λ ismaac_{ΔΔ} suuli-gaiña aali —ast_ΛΔ_Λdai _Λooqui.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_ΛΔ_Λdai:

—C_{ΛΛ}ga p_Λaaagai. Dai casi istutuidi aapi p_Λsnoragiagi _ΔDiaavora t_Λaañicarud_Λ atcavuusai g_Δmaraiñ_{ΔΓΛ} —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

³⁰ Dai aid_Λsi aayi _Λooqui g_Λquiiy_{ΔΓΛ} _Δmarad_Λ caat_Λcatadai daid_Λ _ΔDiaavora t_Λaañicarud_Λ cavuusai _Λgiaiñ_{ΔΓΛ}.

³¹ Taid_Λ _ΛSuusi ii Tiiooiñ_{ΔΓΛ} dai Sidooniamu s_{ΛΛ}li daivusai dai _Λmap_Δc_{ΔΓΛ} Decápolisia d_Δv_{ΛΛ}ri_{ΔΓΛ} s_{ΛΛ}li dai aayi _Λg_{ΛΛ} suudagi siaaco Galilea t_{ΛΛ}gidu. ³² M_Λtai ami v_Λaapi _Λmo c_{ΛΛ}li mait_Λcaidacami dai sasaim_Λiacami, dai daañimi sai daama daasana _ΛSuusi g_Δnovi. ³³ Taid_Λ _ΛSuusi _Λcovai vaidacai siaaco maitiipucatadai oodami dai naanacad_Λ _Λraana vaapai g_Δmamasquiga dai sisivi g_Δnovi dai taata n_Λñ_{ΔΔ}. ³⁴ Dai t_Λvaagiamu n_Λñ_Δaava dai sob_Δv_Λi daid_Λ it_ΛΔ_Λdai:

—Efata —ast_ΛΔ_Λdai. Gomaasi it_Λiya _Λlidi g_Δcupiocoñi.

³⁵ Mospot_Λ _Λgai taid_Λ _Δmait_Λcaidac_{ΔΔ} naanacad_Λ g_Δcupioco, dai n_{ΛΛ}ñ_{ΔΔ} cac_{ΛΛ}ga g_Δdui dai _Λgai cac_{ΛΛ}ga istui isñiooquiagi. ³⁶ Taid_Λ _ΛSuusi s_{ΛΛ}lic_{ΔΔ} dai _Λoodami sai maiaagidiña tomali _Λmaadutai. D_Λmos si_{ΛΛ}scad_Λ vaamioma daidiada _Λgai _Λoodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ Vaid_Λ _Λoodami mait_Λg_Λgaiña isducatai g_Δnt_Λg_Λgitoagi daid_Λ iscaitiña:

—V_{ΛΛ}siacatai c_{ΛΛ}ga ivueeyi goovai asta mait_Λcaidac_{ΔΔ} t_Λcaidatudai dai mumudu ñiooquitudai —ascaitiña _Λoodami.

8

¹ Dai aid_Λ tuigaco mui g_Δñ_Δmpagi oodami siaaco daacatadai _ΛSuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi _ΛSuusi vaí g_Δmamaatardamiga daid_Λ it_ΛΔ_Λdai:

² —Soigiñlidi aanl idi oodamicadl, caaayi vaica tasai istami giñlamadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aanl sai noonoigana goovai susuiquituan tada goovai vuyamu. Lamoco alial macasdarl dada di —ascaiti lSuusi.

⁴ Taidl amamaatardamigadl aa noragi daidl italdai:

—¿Voorl bibidana mosalqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oidacami? —astaldai amamaatardamigadl.

⁵ Taidl lSuusi lacacai daidl taldai:

—¿Malqui paana viaa aapiml? —astaldai.

Taidl amamaatardamigadl italdai:

—Cuvaracami atlviaa —astaldai.

⁶ Tai amaasi lSuusi tljai loodami sai dlvlarapi daraivana, dai lagi vui apaana dai gamamagi. Dai gooquilarl saasarai dai maa lagi glamamaatardamiga tai lagi taacogi loodami. ⁷ Dai viaacatadai lagi chilalqui vatopa larl taidl lSuusi pocaiti sai baigallidi Diuusicadl dai gatljai taacogidaragai larl. ⁸ Vllscatai gauu dai tatascovai. Dai gooquilarl lmpagi cuvaracami aasarai saasaquigadl ismaacadl baivito. ⁹ Daidl loodami ismaacadl gauu lrparl maacova milacatadai. Taidl lSuusi ootoi sai noonoigana. ¹⁰ Dai lagi tasai vaarcularl lamadu glamamaatardamiga dai iji Dalmanuta dlvlariamu.

¹¹ Tai amaasi dada lfariseo siaaco daacatadai lSuusi dai gaaatagaimi lamadu lSuusi. Daidl lfariseo mosnlida llditadai sabaig lrvaaivoi islSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidl ivueeyi lagi, dai aagidi sai tllgidana lmo istumaasi gaducami tlvaagiaiñdarl. ¹² Taidl lSuusi gagnarl sobavlai daidl itai:

—¿Tuimasidl giñtaanl aapiml istumaasi gagnarducami? Sallicadl anganaagidi sai maitalagimu aapiml tomali lmo istumaasi gaducami —astl lSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa lagi loodami dai lpamu tasai vaarcularl dai ii vaasadarl agal suudagi.

¹⁴ Dai maitagito lagi isbiquiagi cuadagai dai mosalimo paana blcaiticatadai vaarcularl. ¹⁵ Taidl lSuusi italdai glamamaatardamiga:

—Gofariseo navaitigadl dai Eroodasi navaitigadl maicallgadu —astaldai lSuusi.

¹⁶ Vaidl amamaatardamigadl aipaco ganaatagidimi daidl caiti:

—Maiviaa aataml paana cascadl pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ Taidl lSuusi mal istumaasi aatagaitadai lagi daidl italdai:

—¿Tuimasi pocaiti mlasai maiviaa paana? ¿Maitamasquiaa maatl cal istumaasi ganaagidi aanl? ¿Tomali maitantagito naidi istumaasi ivueeyi aanl? Sallicadl maicallga vaavoitudai aapiml. ¹⁸ ¿Maitamasnanleeyi aapiml dai maitamastalcaidaga? ¹⁹ ¿Maitamastagito aidansi bibi aanl ataama mil oodami ataama paana matalqui aasarai lmpagi saasaquigadl? —astaldai lSuusi.

Taidl amamaatardamigadl italdai:

—Baivustaama dan gooca —astaldai.

²⁰ —Dai aidansi bibi aanl amaacova mil oodami cuvaracami paanacadl, ¿matalqui aasarai susudacami lmpagi? —astaldai lSuusi.

Taidl lagi italdai:

—Cuvaracami —astaldai amamaatardamigadl.

21 Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—¿V^ΛASCAR^Λ MASMAIQUIAA maata^Λ ca^Λ? —astat^Λdai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana v^ΛΛtar^Λ baiyoma aagaitadai ^Λgai ^Λmamaatatuldaragad^Λ ^Λfariseo dai Eroot^Λsi sai maic^ΛΛgad^Λ.

22 Dai gooqui^Λr^Λ aayi ^Λgai Betasaid^Λr^Λ, m^Λtai ami vuaapi ^ΛSuusi ^Λmo c^ΛΛli main^Λadami, dai daa^Λimi sai taatana. 23 Taid^Λ ^ΛSuusi noviai^Λndar^Λ bai ^Λc^ΛΛli dai vaidacai ugidiana ^ΛBetasaida. Dai ami vuupujiana tai g^Λsisivaraga dai vuupuid^Λ daama darai g^Λnoonovi, dai t^Λcacai sabaig istuiditadai isna^Λadagi tomasi pal^Λpi. 24 Taid^Λ ismaac^Λd^Λ main^Λadatadai n^Λn^Λaava daid^Λ itat^Λdai:

—N^Λidi aan^Λ oodami ^Λpa maasi uusi d^Λmos ajiopai —ascati.

25 Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu vuupuid^Λ daama darai g^Λnoonovi, vaid^Λ ^Λc^ΛΛli c^ΛΛga g^Λt^Λgito n^Λn^Λanai dai cac^ΛΛga istui isna^Λn^Λaavagi dai c^ΛΛga n^Λidi v^ΛΛsia^Λcatai. 26 Taid^Λ ^ΛSuusi ootoi ^Λc^ΛΛli sai noragana daid^Λ itat^Λdai:

—Maiti vaaqui Betasaid^Λr^Λ, dai tomali maiaagiada imaasi tomali ^Λmaadutai —astat^Λdai.

27 Dai gooqui^Λr^Λ ii ^ΛSuusi ^ΛΛmadu g^Λmamaat^Λrdamiga v^ΛΛsi ^Λmap^Λc^Λr^Λ Sesaree^Λr^Λ Filiposi d^Λv^ΛΛri^Λr^Λ. Dai voyiamu t^Λcacai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ itat^Λdai:

—¿Voor^Λ gi^Λnaagai ^Λoodami? —astat^Λdai.

28 Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—^ΛΛmoco pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛVuaana ismaac^Λd^Λ v^Λpaconai^Λna oodami dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛEliiasicar^Λ, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^Λmo Diuusi ^Λñiooquituldiadamigad^Λ —astat^Λdai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

29 Tai amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai:

—¿Dai aapim^Λo moor^Λ gi^Λnaagai? —astat^Λdai.

Taid^Λ ^ΛPiiduru itat^Λdai:

—Aapi^Λ ^Λr^ΛCristo dai Diuusi g^Λootoi —astat^Λdai.

30 D^Λmos ^ΛSuusi s^ΛΛlic^Λd^Λ dai sai maiaagi^Λña tomali ^Λmaadutai.

31 Dai amaasi ^ΛSuusi g^Λaaagacai mamaat^Λtuldimi dai aagidi sai ^Λgai viaacatadai ^Λmo s^ΛΛlicami dai viaacatadai iss^ΛΛlic^Λd^Λ soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajiaad^Λr^Λ viaa agaitadai ^Λt^Λtaaan^Λadami ^ΛΛmadu ^Λpapaali t^Λtaaan^Λdamigad^Λ dai ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^ΛΛlicami. Dai aagidi ^ΛΛp^Λ masai muua agaitadai dai aagidi sai bovaica tasaic^Λd^Λ duaaca agaitadai. 32 V^ΛΛsi gomaasi c^ΛΛ s^ΛΛli aagidi ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga. Taid^Λ ^ΛPiiduru ^Λcovai vaidacai dai bagaidimi. 33 Taid^Λ ^ΛSuusi ajaco c^Λquiva dai n^Λn^Λaidi g^Λmamaat^Λrdamiga dai bagaimi ^ΛPiiduru aduucai:

—Maitigi^ΛΛmadu aim^Λrda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai mait^Λaagai isivuaadagi aan^Λ istumaasi Diuusi ip^Λlidi —astat^Λdai.

34 Dai amaasi vai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga ^ΛΛmadu ^Λoodami daid^Λ itat^Λdai:

—Is^Λmaadutai gi^Λñoidatucuda ^Λliada mait^Λaagai is^ΛΛgi g^Λt^Λgitocagi, dai g^Λaaagai isv^ΛΛscar^Λ baig^Λducagi si^Λduñiada g^Λmuuatuda gi^Λñvaavoituda^Λitai daida gi^Λñoidatucuda. 35 D^Λmos sioor^Λ ivuaadagi istumaasi ^ΛΛgi ^Λgai ip^Λlidi, ^Λgai gia imimu Diaavora ^ΛΛmadu. D^Λmos sioor^Λ baig^Λduu dai muquiagi gi^Λñvaavoituda^Λitai dai ^ΛΛgidi Diuusi ^Λñiooquid^Λ ^Λgai gia c^ΛΛgac^Λr^Λ vusaimu. 36 Tumaasi ^Λr^Λc^ΛΛgai oodami v^ΛΛtar^Λ isgamait^Λagai v^ΛΛsi istumaasi oidaga oidigi daama vai ib^Λad^Λ Diaavora ^ΛΛmadu imiagi.

³⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isgaa namΛquidagi dai cΛΛgacΛrΛ vuusiagi. ³⁸ Isamaadutai siaa aradagi isgamaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isgiñvaavoitudai dai ismaatΛ giññiooqui aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ΛpΛ siaa Δrogiadamu ΛgaicΛdΛ siΛΛscadΛ giñoooga tΛΛgidagi isaliasi viaa aanΛ guvucadagai dai diviagi aanΛ ΔtΛtΛaañicarudΛ ΛΛmadu —astΛtΛdai ΔSuusi.

9

¹ DaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—SΛΛlicΛdΛ aangΛnaagidi sai oidaga ΛΛmadutai tami ismaacΛdΛ maicoiya agai asta siΛΛscadΛ tΛΛ ismaasi siaaco tΛaanΛi Diiusi gΛguvucadacΛdΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

² DaidΛ ΔSuusi bonaadami tasaicΛdΛ vaidacai ΔPiiduru, ΛΛmadu ΔJacovo, ΛΛmadu ΔVuaana, Δmo tΛca tuvidacΛrΛ dai ami ΔSuusi ΔmapΛdui vuitapi gΛmamaatΛrdamiga. ³ DaidΛ ΔyuucusidΛ dadadaquitu dai cΛΛga tootoatu pΛ maastu cΛvai tomali Λmo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai ΔmamaatΛrdami tΛΛ ΔEliiasicaru ΛΛmadu Moseesacaru vaidΛ gaaatagai ΔSuusi ΛΛmadu. ⁵ TaidΛ ΔPiiduru itΛtΛdai ΔSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, vΛasi ΔrcΛΛgai istami daraaja aatΛmΛ tΛtai duuñi vaica uucusai Δmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Δmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Δmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛtΛdai ΔPiiduru.

⁶ ΔmamaatΛrdami alia duduaadimucata dai, daidΛ ΔPiiduru maimaatΛcatadai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia Λmo icomai dai iñña, daidΛ Δicomai saagida caidatu Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara ismaacΛdΛ alia oigΛdai aanΛ cΛΛgavΛr Δgiada —ascaiti Δñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco nΛnΛaava agai dai camaitΛΛ ΔcΛcΛlli mosΛca ΔSuusi ΔΛgi.

⁹ Dai aidΛsi tΛapañimi agai ΔtuvidacaiñdΛrΛ, ΔSuusi dai gΛmamaatΛrdamiga sai maiaagidiñña tomali amaadutai istuma tΛΛ agai asta siΛΛscadΛ duaacagi agai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ.

¹⁰ CascΛdΛ maiaagidi agai tomali amaadutai, dΛmos aipaco gΛntΛcacaitadai agai istΛiya Δlidi ΔSuusi aagaitai isduaaca agai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ¹¹ Dai amaasi tΛcacai agai ΔSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ icaiti ΔmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami saidΛ ΔEliiasi ΛpΛga viaacatadai isdiviagi isaapi? —astΛtΛdai ΔmamaatΛrdami.

¹² TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavuava istumaasi aagai ΔmamaatΛtuldiadami Diiusi sΛΛlicamigadΛ sai ΔEliiasi viaacatadai isΛpΛga diviagi dai soiñagi oodami sai vaavoitudana Diiusi. Dai pocaiti Diiusi ñiooquidΛrΛ giñaaagitai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ansai alia soimaa taata iñagai dai mΛsai ΔmapiadΛrΛ giñviaa agai. ¹³ DΛmos aanΛ angΛnaagidi saidΛ ΔEliiasi cadivia, mΛtaidΛ idui agaicΛdΛ vΛasi istumaasi ipΛli, poduucai isduucatai aagai Diiusi ñiooquidΛrΛ mΛsaidΛ iduñia agaitadai ΛgaicΛdΛ —astΛtΛdai ΔSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

¹⁴ Dai gooquiΛrΛ Δpamu aayi agai siaaco daraajatadai Λгаа maamaatΛrdami, dai tΛΛ mui oodami agai sicoli. Dai ami ΛΛmadu gaaatagaitadai ΛpΛ ΔmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami. ¹⁵ Dai aidΛsidΛ Δoodami

tΛΛ ΛSuusi vΛΛscatai maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgitoagi dai vui voopoi dai viaatulda agai. ¹⁶ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Matumaasi aatagai aapimΛ ΛΛmadΛ giñmamaatΛrdamiga? —astΛtΛdai.

¹⁷ Tai Λmaadutai ismaacΛdΛ ami daraajatadai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, gΛvuaapianta giñmara ismaacΛdΛ viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muudutuli.

¹⁸ Tomasiaaco dΛvΛΛrapi dadaitudaiña goDiaavora tΛaañicarudΛ dai totostudai tΛñidΛ dai cΛcΛrΛntudai taatamudΛ, vai cascΛdΛ goovai maiviaa gΛgυvucadaga dai aanΛ caagidi gΛmamaatΛrdamiga sai vusaidana goDiaavora tΛaañicarudΛ tai maitistui —astΛtΛdai ΛcΛΛli.

¹⁹ TaidΛ ΛSuusi baamuan tada daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoidaracami, ¿asta siΛΛscadΛ uucami viaa-camu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi? Giñvuaapidavurai goali gΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ MΛtai vuaapi siaaco daacatadai Λgai. Dai aidΛsidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ tΛΛ ΛSuusi suiquituli Λgai Λali gΛΛli taidΛ Λali gΛΛli dΛvΛΛrapi gΛi, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tΛñidΛ. ²¹ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛoogadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—¿VΛquidΛ abiaadΛrΛ povΛvueeyi goovai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛoogadΛ itΛtΛdai:

—Aliducatai abiaadΛrΛ. ²² Dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muiyoco imidagai taiyΛrΛ dadaitudaiña dai suudarΛ muua Λliditai. Dai pΛsaapi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai vΛΛtarΛ, soigi gΛΛlda aatΛmΛcΛdΛ dai gΛrsoiña —astΛtΛdai ΛoogadΛ.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—PΛsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomali Λmo istumaasi maisijaiga —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ TaidΛ Λali gΛΛli oogadΛ gΛgΛrΛ iñña daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñafi nai vaamioma vaavoituda aanΛ —astΛtΛdai.

²⁵ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi isami gΛnΛmpaidimi mui oodami Λgai bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Diaavora tΛaañicarudΛ maiñioocadami dai maitΛcaidacami aanΛ angΛtΛaanΛi pΛsai vusaña. Dagitoñi idi ali gΛΛli dai camaivapacΛda Λpamu idiΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁶ TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ gΛgΛrΛ iñña dai Λpamu suiquituli Λali gΛΛli, dai vuusaicai muuquiadΛ ducai viaa Λgai Λali gΛΛli vai muidutai pocaitimi sai casi ΛrmuquiadΛcatadai. ²⁷ DΛmos ΛSuusi noviaiñdΛrΛ bΛi dai vañigi taidΛ Λali gΛΛli cΛquiva.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi vaa Λmo quiiyΛrΛ, taidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λcovai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Idi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aliΛ sijaiga vusaidaragai cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi iji Λgai abiaadΛrΛ Galileeamu sΛΛli dΛgavusai dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai ismatiagi tomali Λmo oodami, ³¹ mamaatΛluditadai Λgai gΛmamaatΛrdamiga cascΛdΛ dai aagiditadai sai Λgai viaacatadai

amo sállicami dai masai tállgida agaitadai aa oodami sai agai muua agaitadai sai vallascaŕa agai bovaica tasaicada duaaca agaitadai. ³² Damos amamaatardamigada maimaata caacatadai istumaasi aagidi asuusi dai duduaadicuitadai agai iscallaŕa taccacagi.

³³ Dai amaasi aayi agai Capernaumara. Dai aidasi calmo quiiyara daraajatadai agai, taida asuusi itatadai gamamaatardamiga:

—¿Matumaasi aatagaimi aapima voyaiñdara iimatai? —astatadai.

³⁴ Damos amamaatardamigada mosdodoli vii, voyamu aagaimitadai agai sai ismaacada vaamioma namaga cascada. ³⁵ Tai amaasi daiva asuusi dai vai abavustaama dan gooca gamamaatardamiga daida itatadai:

—Isamaadutai vaamioma namaca liadagi agai glaagai ismaigaducada liadagi dai glaagai issoicadagi vallascaŕa —astatadai asuusi.

³⁶ Amaasi bai asuusi amo ali galli daida gamamaatardamiga saagida cai dai gooquira mootoi daida itatadai gamamaatardamiga:

³⁷ —Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami, agai giñoigadai aana lara. Dai agai ismaacada giñoigadai aana agai oigadai agai ismaacada giñootoi —astatadai asuusi.

³⁸ Amaasi avuaana itatadai:

—Mamaatatuldiadami, tala aatama amo calli vai aagai gatataaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tataañicaruda oodamiñdara. Damos maigallamadu aimara agai tatai cascada dai —astatadai avuaana.

³⁹ Damos asuusi itatadai:

—Maitavar daidiada. Maitatiipu tomali maadutai isivuaadagi istumaasi gagarducami aagaitai giñtalaraga dai gooquira giññoiquiadagi. ⁴⁰ Sioora maitarvui caatcagi agai garpa maasi tagito. ⁴¹ Tomasioora sioora baigalliaragacada gñoidagi tomasi amo avasi suudagi giñvaavoitudaitai aapima sállicada Diuusi maaquimu agai amo istumaasi calladucami.

⁴² Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sooma arcallagai agai vatarara mascusivuan vulidagi amo galla mouturui dai galla suudara daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami gñnoonovicada siara gallasocada siara gñvuupujicada baiyoma glaagai ispolliada agai ismainoonova siara maiñcaso siara maivuupuju dai maisiuu adiaavora lamadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi gataacana dai tomastuigaco mallcana tai baiyoma isimiagi Diuusi lamadu. ⁴⁹ Dai tomasioora sioora callacara oidaca liadagi aliñsi soimaasi taatatuldia agai aa oodami. ⁵⁰ Aliñsi glaagai aapima iscallacara oidacagi vai aa oodami ipaliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai amo oodami sooma cueeyi cuaadagai yoovicami —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

¹ Tai amaasi ΔSuusi ii Capernaumaiñdara. Judeea dAvAariamua vaasadara Δaqui Jordán. Tai Apamu gAnmpagi oodami siaaco daacatadai ΔSuusi vai Agai mamaatuldimi poduucai isduucai ivuaadana Agai vAAscara. ² Tai Amoco Afariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadai ΔSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda Alidi Agai ΔSuusi cascada tAcacai sabai oidaga oigaragai isAmo cAlli dagitoagi gAooñiga. ³ Taid ΔSuusi aa noragi daid Δ itAdai:

—¿Tumaasi gAntajai Moseesacaru? —astAdai ΔSuusi.

⁴ Taid Δfariseo itAdai:

—ΔMoseesacaru gArmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui dAmos sai gAagagai ismamaacadagi Amo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astAdai Δfariseo.

⁵ Taid ΔSuusi itAdai:

—Alia si Arsoimaasi ivuaadami oodami cascada poduucai aagidi Agai ΔMoseesacaru. ⁶ DAmos aidasi tucamidara idui Diuusi gooidigi, idui cAlli dai ooqui, ⁷ cascada AcAlli viaa isdagitoagi gAooa Amadu gadAA dai vAnagi Amo ooqui. ⁸ Dai poduucai ducami si AraliAmo oodamicagi Agai. ⁹ Cascada ismaacada Amapagidi Diuusi Aoodami maitAgagai isdadagitodagi —astAdai ΔSuusi Δfariseo.

¹⁰ Dai aidasi aayi ΔSuusi Amo quiiyara taid Δmamaatardamigada Apamu tAcacai Astiya Alidi Agai ismaacada aagaitadai Agai. ¹¹ Taid ΔSuusi itAdai:

—Sioora dagitoagi gAooñiga dai vAnagi Amai ooqui Agai soimaasi ivueeyi gAooñiga Apagadada vui. ¹² Dai isAmo ooqui dagitoagi gAcuna dai vAnagi Amai cAlli Agai Apra soimaasi ivueeyi —astAdai ΔSuusi.

¹³ Matai aid Δvuaapi ΔSuusi chilaqui aali sai taatana. DAmos Amamaatardamigada bagaidimi Aoodami ismaacada vuaapaimi Aali. ¹⁴ Dai aidasi tAA ΔSuusi alia baamu daid Δ itAdai Agai gAmamaatardamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aan Δ dai maitavar daidida. Siaaco gataanai Diuusi ArAgai vAatara ismaacada Apan ducami aali. ¹⁵ SAllicada angAnaagidi sai sioora maivaavoitudagi Diuusi Apan ducai Amo aliducami Agai maiimimu siaaco gataanai Diuusi —astAdai ΔSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi Agai Aali dai daama darai gAnoonovi dai sias duutuli.

¹⁷ Dai aidasi apiaimitadai ΔSuusi, tai voiyara maraitai aayi Amo cAlli dai vuidara gAtootonacada cAquiva daid Δ itAdai:

—Mamaatuldiamami cAA tuigacami, ¿tuma duuna aan Δ dai vAAscara oidacana Diuusi Amadu? —astAdai.

¹⁸ Taid ΔSuusi itAdai:

—¿Tuiyasi cAA tuigacami giñagagai? Aliamadugava cAA tuigacami dai Agai ArDiuusi. ¹⁹ Aapi cAaga maata istumaasi ipAlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigAAsiada gAooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitigAAsiada gavustuidaga, dai maitiyaatagada, dai maitigavupuiirumadada dai sias iduutuuda gAooa dai gAdaada —astAdai ΔSuusi.

²⁰ Taid AcAlli aa noragi daid Δ itAdai:

—Mamaatuldiamami, vAAsi gomaasi ansiaa duutudai aan Δ aliducatai abiaadara —astAdai.

²¹ Taid ΔSuusi baigAliaragacada nAnAlidi AcAlli daidi tAdai:

—Amo istumaasi avia^{aa}ga pasiduñiagi. Imiñi dai gagara v^{aa}si pastuma viaa dai oida atumiñsi asoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tavaagiara. Dai gooquiara divia daida iñooida. Damos araaga gaagai pasbaigaducagi siduñiada gamuaatudagi giñvaavoitudaitai —astatadai ASuusi.

²² Damos aidasi ca^{aa} ac^{aa}ali imaasi alia soig^{aa}li dai imacai soig^{aa}liatugai ali^{aa}si arg^{aa}vidacamicatadai agai cascada.

²³ Tai amaasi ASuusi aipaco nanaava daida itatadai gamamaatardamiga:

—Gia sijaiga isganviipidacami gandagituagi isDiuusi taanadagi dai soicadagi sai caaga gantatagiticana —astatadai.

²⁴ Taid^{aa} amamaatardamigada maitaa isducatai gantatagitoagi pocaititai ASuusi, damos ASuusi itatadai apamu:

—Giñaaduñi gia sijaiga isagai ismaacada mosacaasi ganvustuidagara tatagitoi dagituagi isDiuusi soicadagi iscaaga gantatagiticagi ali^{aa}si ganviipidacatai agai. ²⁵ Sioma maisijaiga amo muura v^{aa}atar^{aa} isvaquiagi amo oyi dagadamu s^{aa}li isamo g^{aa}viidacami dagituagi isDiuusi soicadagi iscaaga gatagiticagi —astatadai ASuusi.

²⁶ Dai aidasi ca^{aa} agai imaasi maitaa isducatai gantatagitoagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Voo^{aa} istutuidao iscaagacara v^{aa}vaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taid^{aa} ASuusi vui nanaava daida itatadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, damos Diuusi gia istutuidi. Diuusi v^{aa}siaacatai istutuidi isiduñiagi —astatadai ASuusi.

²⁸ Tai amaasi itatadai APiiduru:

—Mamaat^{aa}tuldiadami, aatama viaa v^{aa}si t^{aa}stuma viaacatadai g^{aa}oidatucuda ataliditai —astatadai.

²⁹ Taid^{aa} ASuusi aa noragi daida itatadai:

—S^{aa}licada anganaagidi sai tomasioora sioora dagitoagi gaqui dai gasisilaagi, dai gasusuculi, dai gaooa, dai gadaa, dai gaooñiga, dai gamaamara, dai gadavaraaga giñvaavoitudaitai aana dai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida, ³⁰ agai viaacamu idi oidigara amo sient^{aa} vaamioma baabaqui, dai siisilaagi, dai susuculi, dai daadacamu, dai maamaracamu, dai dadavaracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai silascada imiagi agai idi oidigaiñdara v^{aa}ascara oidacamu Diuusi amadu. ³¹ Damos m^{aa}ca siaaco gataana^{aa} Diuusi muidutai ismaacada vaamioma taana^{aa} tami m^{aa}ca sioma maitaanadamu dai ismaacada sioma maitaan^{aa} tami, m^{aa}ca vaamioma taanadamu —astatadai ASuusi.

³² Dai amo imidagai voyamu iimaitadai agai cataatidimi Jerusaleena ASuusi baitaqui imaitadai gamamaatardamiga, vaid^{aa} amamaatardamigada maitatagaitadai istumaasi gantatagitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taid^{aa} ASuusi apamu acovai vuvaitu abavustaama dan gooca gamamaatardamiga, dai agidi isducatai apaduñia agaitadai agaicada. ³³ Daid^{aa} itatadai:

—Aapima n^{aa}idi tascat^{aa}idimi Jerusaleenara, m^{aa}siaaco giñtagida agai aana ismaacada viaa amo s^{aa}licami. Giñtagida magari abaitaguacacamigada papaali amadu amamaat^{aa}tuldiadami s^{aa}licami isagai gataañimu m^{aa}saida giñmuaana. Giñtagidamu agai aa sibadara oidacami. ³⁴ Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai

giñsisiviada magai dai giñmuaa magai. Damos bovaica tasaicada apamu duaacamu aan coidada saagidañdara —astadai Asuusi.

³⁵ Tai amaasi Jacovo amadu Vuaana Sevedeo maamarada miadara guuquiva siaaco daacatadai Asuusi daida itadai:

—Mamaataldiamami, aatama ipalidi pasidunñiagi asducatai gaaagida ragai —astadai.

³⁶ Taida Asuusi itadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapima isidunña aan? —astadai.

³⁷ Tai agai itadai:

—Sillascada aapi vallasia daama argabaitacaaacamicagi garmaacañi oigaragai taidara artalaanadamica aatama —astadai.

³⁸ Tai amaasi Asuusi itadai:

—Aapima maimaata mastumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuidana aapima issoimaasi taatagi salla soimaa taata inñagai aan? —astadai Asuusi.

³⁹ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Istutuidiatata —astadai.

Taida Asuusi itadai:

—Sallacada arvaavoi. Aapima gia soimaa taatamu salla soimaa taata inñagai aan. ⁴⁰ Damos aan maitistutuidi isdaraasagi talaanadami baiyoma agi Diuusi garooga daraasamu talaanadamicagi —astadai Asuusi.

⁴¹ Dai aidasida agaa baivustaama mamaatardami cai gomaasi baacoi Jacovo amadu Vuaana vui. ⁴² Damos Asuusi vai agai daida itadai:

—Caa maata aapima sai ismaacada maitarjudidiu saagida abaitacaaacami gapipiooñiga duucaí naidi gaaadunñi dai ismaacada vaamioma gataañi sallacada talaañicui. ⁴³⁻⁴⁴ Damos aapima gansaagida maitaagai ispoduucái ivuaadagi baiyoma soora rbaitacaaacamicagi gaaagai issoicadagi vascatai. ⁴⁵ Poduucái isduucái ivueeyi aan inñmaacada viaa amo sallacami. Aan gia divia oidigara maisiu isgiñsoicadagi aa baiyoma divia aan dai soicada inñagai oodami dai muquia inñagai vai poduucái calgacara vuvacana mui oodami —astadai Asuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi agai Jericoara dai aidasi cavuvaquimi abiaadara Asuusi amadu amamaatardamigada dai muidutai aa oodami, vai amo cali mainaadami Vatimeo talagiducami Timeo marada, voi ugidiana daacatai gataañi oidicami. ⁴⁷ Dai aidasi caa cali ismiaadimi ami Asuusi otoma inñoquidimi daida itadai:

—Suusi Davi cajiudad soigalda aanacada —astadai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, damos cali vaamioma inñacai daida icaiti:

—Davi marada soigalda aanacada —ascaiti.

⁴⁹ Taida Asuusi calquiva, daida itadai gaaadunñi:

—Baigovai avar vaidá —astadai.

Taida aoodami vai mainaadami dai avanaquidimi daida itadai:

—Baigi galiada, otoma calquiva, gavaidiava Asuusi —astadai.

⁵⁰ Taida cali otoma maigovai daitu gasuaa dai otoma calquivacai ii siaaco daacatadai Asuusi. ⁵¹ Taida Asuusi itadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapi isgadiñda aan? —astadai.

Taida mainaadacada aa noragi daida itadai:

—Mamaatʔtuldiam, nʔada iñʔlidi aanʔ —astʔʔdai.

⁵²Taidʔ ʔSuusi itʔʔdai:

—Casi aapi istutuidi isimʔdagi, giñvaavoitu aapi cascʔʔ canʔnʔaava —astʔʔdai.

Mospotʔi ʔgai taidʔ ʔcʔʔli istui isnʔnʔaavagi, dai oí ʔSuusi voyiamu.

11

¹Dai aidʔsi camiaadimi ʔgai Jerusaleenʔʔʔ ugidana iimʔitai Betapagi dai Betania vuidʔʔʔ ʔOliivosi giidi, taidʔ ʔSuusi ootoi gooca gʔmamaatʔrdamiga. ²Daidʔ itʔʔdai:

—Iimivurai mʔmocoro ali quiyʔʔʔ, dai mʔsiuu duucu aiyagi tʔʔgimu aapimʔ ʔmo asñiitu vulicami. ʔgai maiquiaa dadaʔʔʔi tomali ʔmaadutai. Upanavurai dai vuaapa. ³Dai isʔmaadutai gʔntʔcacagi mʔstuisidʔ povueeyi vʔrai aagida ansai aanʔ tʔgito, ansai otoma ʔpamu ootsoda iñʔgai —astʔʔdai ʔSuusi gʔmamaatʔrdamiga.

⁴Tai ʔgai iji, dai tʔʔʔ asñiitu vai ʔmo quitaagiñʔa vulicatadai voyʔʔʔ, dai uupai. ⁵Tai ʔmadutai ismaacʔʔʔ ami daraajatadai itʔʔdai:

—¿Mʔtuma vueeyi? ¿Tuimʔsi uupaisai goasñiitu? —astʔʔdai.

⁶Tai ʔgai aa noragi dai aagidi istʔʔdai ʔSuusi tai ʔgai dagito mʔsbʔquiagi asñiitu. ⁷Tai ʔgai otoma bʔidacai asñiitu ʔSuusi. Dai asñiitu daama darai gʔnsusuaa, taidʔ ʔSuusi daamioma daiva. ⁸Tai muidutai aa oodami voyʔʔʔ ʔligaimi gʔnsusuaa dai aa guicuta uusi maamaradʔ dai voyʔʔʔ tuajaimi dai poduucai tʔtʔgidi ʔgai ʔSuusi isaliʔ siaa duutudai.

⁹Dai ʔgai ismaacʔʔʔ baitʔqui iimʔitadai dai ismaacʔʔʔ gooquiʔʔʔ iimʔitadai iñʔquimi daidʔ icaitimi:

—Aliʔ siaa duutudai aatʔmʔ Diuusi. Aatʔmʔ ipʔlidi sai Diuusi cʔʔgacʔʔʔ nʔijadana goovai ismaacʔʔʔ divia Diuusi guvucadadʔcʔʔʔ.

¹⁰Dai aliʔ baigʔnʔliadamu vʔʔscatai ismaacʔʔʔ tʔaanʔda goovai. Goovai ʔʔʔʔ Davicarʔ cajiudadʔ. Sʔʔlicʔʔʔ siaa duutudai aatʔmʔ Diuusi gʔrbaitʔcʔʔacamiga —ascaitimi ʔgai.

¹¹Taidʔ ʔSuusi aayi Jerusaleenʔʔʔ, dai vaa ʔgʔʔ quiuupaigadʔʔʔ ʔjudidíu. Dai aipaco nʔnʔaava dai nʔnʔidi istumaasi oidaga ami, dai gooquiʔʔʔ ii Betaaniumu ʔmadu ʔbaivustaama dan gooca ma-maatʔrdamigadʔ, casi ʔrurunococatadai cascʔʔʔ.

¹²Dai siaadico aidʔsi iji ʔgai Betaaniaiñʔdʔʔʔ tai aayi biuugigai ʔSuusi.

¹³Dai ʔgai mʔcasdʔʔʔ tʔʔ ʔmo iigosi dʔʔdʔ cʔʔgʔ tʔtʔdogi aagadʔ. Dai ʔgai ii dai nʔnʔidi sabai ibaidaga, dʔmos maitʔʔ tomali ʔmo iibiadʔ mosgoʔʔgi aagadʔ maiquiaa aayi istuigaco ibiatai ʔgai cascʔʔʔ. ¹⁴Amaasi ʔSuusi itʔʔdai ʔiigosi dʔʔdʔ:

—Tomali ʔmo imidagai camaiugimu tomali ʔmaadutai gʔibaidaga —astʔʔdai.

Vaidʔ ʔmamaatʔrdamigadʔ cʔʔ.

¹⁵Dai gooquiʔʔʔ aayi ʔgai Jerusaleenʔʔʔ. Dai aidʔsi vaa ʔSuusi ʔgʔʔ quiuupaigadʔʔʔ ʔjudidíu, dai vuvaidimi vʔʔscatai ismaacʔʔʔ ami gagaagarai dai ismaacʔʔʔ gasaapʔdai. Dai aipaco suuli memesagadʔ ismaacʔʔʔ cambiando ʔjudidíu quiuupaigadʔ tumiñsigadʔ ʔmadu daraicarudʔ ismaacʔʔʔ gagaagarai tutugu; ¹⁶Dai maidagito tomali

amaadutai iscucuuspaticagi gAvustuidaga quiuupai araana. ¹⁷ Dai gAAagacai mamaatAtuldimi daidA itAtAdai:

—Diuusi ñiooquidara aduucai oojisi: “Giñquii itAAgiducamu quii maadaragai vAAara tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascaiti Diuusi ñiooquidara. Damos aapima Apan duucai ivueeyi AAsivogami tami Diuusi quiidara —astAtAdai Suusi Aoodami.

¹⁸ TaidA AbaitAguucacamigadA Apapaali AAmadu AmaatAtuldiadami sAAlicami caA iscaiti ASuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, polAiditadai isvAasi oodami vaavoituda aagaitadai. VaidA Aoodami vAAscatai maitAtagaitadai isducatai gAntAtAgitoagi caCatai isducatai maamatAtuldi ASuusi. ¹⁹ Damos ASuusi mostuca tai ii abiaadara.

²⁰ Dai siaadico quiamoco dAgavusai Agai dai tAA Aiigosi dAAAdA vai cagaquisapi tatabadAAiñdara abiaadara. ²¹ TaidA APiiduru tAgito daidA itAtAdai Agai ASuusi:

—MamaatAtuldiadami, dañi goiigosi dAAAdA ismaacAdA ñiooquidi aapi tacavo ticagaquisi —astAtAdai.

²² TaidA ASuusi aa noragi daidA itAtAdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³ SAAlicAdA angAnaagidi, sai tomasioora sioora sAAlicAdA cAAga giñvaavoitudadagi cAAga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi sAAlicAdA sijiacami. ²⁴ CascAdA angAnaagidi sai masiAAscadA taanAdagi Diuusi A mo istumaasi ganmamaadara dai mAsAAlicAdA vaavoitudadagi isAgai istutuidi isganmaquiagi viaacamu aapima mastumaasi taañiagi. ²⁵ Dai masiAAscadA gamamadadagi mAsviaacagi Amoco gAnsaayu oigAdavurai, vai giñooga ismaacAdA tvaagiara daja gAnoigAdana gAnsoimaascamiga AARA. ²⁶ Dai masiaapima maioigAdagi, tomali gAnooga ismaacAdA tvaagiara daja maitAnoigAdamu AARA —astAtAdai.

²⁷ Dai amaasi aayi Agai Apamu Jerusaleenara. Dai aidAsidA ASuusi AgAA quiuupaigadara Ajudidiu Arana aimAratadai, tai miaadara guuquiva AbaitAguucacamigadA Apapaali AAmadu AmamaatAtuldiadami sAAlicami, AAmadu Asonara guucacami, ²⁸ daidA itAtAdai:

—¿Tuma sAAlicamicAdA ivueeyi aapi imaasi? ¿Toora gamaa sAAlicami psai pomaasi ivuaadana? —astAtAdai.

²⁹ TaidA ASuusi aa noragi daidA itAtAdai:

—Aanaan AARA gAntAcacagi A mo istumaasi mAscAAga giñaa noragidagi dai giñagidagi istumaasi giñAcaca iñagai, nai aana AARA gAnaagidagi istuma sAAlicamicAdA ivueeyi aana gomaasi. ³⁰ ¿Toora ootoi AVuaana sai vapaconana oodami, Diuusi, oodamisi? Aagavara, noragida —astAtAdai ASuusi.

³¹ VaidA ACACALI aipaco gAnaagidimi daidA icaiti:

—IspotAyi aatama sai Diuusi ootoi AVuaana govai povArtAAdan tada tsai tuisi maivaavoitu. ³² Isbai potAAna aatamao sai oodami ootoi —ascaiti AtAtAanAdami.

AliA AbAiditadai Agai Aoodami cascAdA. CAAga maatAcataidai Agai siAoodami sAAlicAdA vaavoitudai siAVuaana ArDiuusi ñiooquituldiadami gAdAcataidai.

³³ Dai amaasi itAtAdai Agai ASuusi:

—MaitatamaatA sioora ootoi AVuaana —astAtAdai.

TaidA ASuusi itAtAdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi tuduidΛ istuma sΛalicamicΛda ivueeyi aanΛ gomaasi —astΛtΛdai ΛSuusi.

12

¹ Amaasi ΛSuusi gΛaagacai mamaatΛtuldimi cuentocΛdΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Λmo imidagai oidacatadai Λmo cΛΛli dai li uuvasi gΛdΛvΛΛragana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagadΛ. DaidΛ idui ΛΛpΛ Λmo vaaqui tΛcavacami dai abiaadΛΓΛ nuucadaca agai vΛΛsi gΛΛΛsi.

Dai gooquiΛΓΛ taajucamicΛdΛ maa gΛΛΛsi aa oodami dai mΛcasi ii. ² Dai aidasi aayi yoovaragai ootoi Λgai Λmoco gΛpiooñiga sai mataanΛna Λaata vuadami Λuuvasi varagadΛ siΛΛqui aΛcatadai. ³ DΛmos Λaata vuadami bΛi Λootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugadΛ dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ TaidΛ ΛaamudΛ ootoi Λmai piooñi, mΛtai Λgai maicacarai, dai saasarai moodΛ dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosootoι ΛΛpΛ. ⁵ TaidΛ ΛaamudΛ ootoi Λmai gΛpiooñiga, mΛtai Λgai muaa. Dai gooquiΛΓΛ ΛaamudΛ ootoi mui aa pipiooñi mΛtai ΛΛmoco soidoodai dai saasarai tuutucugadΛ dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai ΛcΛΛli Λmo cΛΛli dai alia oigΛdaitadai dai cuugatΛΓΛ ootoi poΛlidityai: “Giñmara gia siaadΛΓΛ maisiaa duutudana Λgai”, asΛΛlidi. ⁷ DΛmos Λaata vuadami tΛΛgacai, aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti: “Gooviava Λgai ismaacΛdΛ ajiagai vΛΛsi oogadΛ vustuidadΛ gΛaagai tΛsmuaagi dai poduucai aatΛmΛ Λrtutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bΛi dai muaa dai dΛjoi ugidiana daitu ΛtuucugadΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Dai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛtΛtΛaanΛdami daidΛ itΛtΛdai:

—¿Isduuñimu Λtuidacami ΛdΛvΛΛrai Λpipiooñi? Divimu Λgai dai codimu Λaata vuadami dai maaquimu Λgai ΛdΛvΛΛrai aa oodami.

¹⁰ AapimΛ cΛΛ maata isduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ daidΛ icaiti: ΛsΛalicami viaacami ismaacΛdΛ daasa aagai Diuusi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Λjudidíu gajiaadΛΓΛ viaa agai.

Dai Λgai ΛΓΛgai vaa ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛda agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi ΛΓΛmo istumaasi cΛagaducamicamu Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Dai maata caΛ ΛtΛtΛaanΛdami isΛgai agada mΛΛlidi ΛSuusi cascΛdΛ aagai Λcuento. Dai bΛiya Λlidityai ΛtΛtΛaanΛdami ΛSuusi dai maisagi dΛmos ΛbΛidityai Λgai Λoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiΛΓΛ ootoi ΛtΛtΛaanΛdami ΛΛmoco Λfariseo ΛΛmadu ΛΛmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai ñaidana sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Λjudidíu vaavoidaragadΛ vai poduucai gΛΛpiΛΓΛ vuaajagi Λgai dudunucamiΛΓΛ. ¹⁴ Tai Λgai aayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiamai, maata aatΛmΛ sai istumaasi aagai aapi Λrvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviiipidacami siΛrsoituutuigami ΛΛpΛ. MosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¿CΛagaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota gΛΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamanu cho sio? —astΛtΛdai Λgai ΛSuusi.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatacatadai ismosvuiirumada Λlidityai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—Aapim_Λ aagai_Λ amo istumaasi dai_Λ ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasi_Δ giñvuiirumada_Λ lidi? Giñt_{ΛΛ}gidavurai_Λ amo tumiñsi ismaac_ΔΔ_ΔΔ_Δ gaa nam_Λquidi aapim_Λ Δcuota nai naida aan_Λ —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai.

¹⁶ M_Δtai_Λ t_{ΛΛ}agi. Vaid_Λ ΔSuusi n_{ΛΛ}Δidi daid_Δ it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai:

—¿Voor_Δ mood_Δ dai voor_Δ t_{ΛΛ}t_Λaragad_Δ viaa gotumiñsi? —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai.

Taid_Δ agaa aa noragi daid_Δ it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai:

—Δg_{ΔΔ} mait_ΔΔ_Δaacami mood_Δ dai t_Δt_Δaragad_Δava —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai.

¹⁷ Taid_Δ ΔSuusi it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai:

—Maacavurai Δbait_ΔΔ_Δaacami istumaasi Δrtuidad_Δ, dai iduñivurai istumaasi Diuusi ip_Δlidi isivuaadagi Δp_Δ, agai Δr_Δg_{ΔΔ} bait_ΔΔ_Δaacami t_Δvaagi_Δr_ΔΔ casc_ΔΔ_Δ —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai ΔSuusi.

Taid_Δ Δc_ΔΔ_ΔΔ_Δli mait_{ΔΔ} istumaasi g_Δn_Δt_ΔΔ_Δgitoagi ca_Δcatai isducatai aa noragidi ΔSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji ΔΔmoco saduseo siaaco daacatadai ΔSuusi. Δsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidad_Δ v_{ΔΔ}atar_Δ, casc_ΔΔ_Δ it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai agai ΔSuusi:

¹⁹—Mamaat_Δtuldiadami, Moseesacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai is_Δmo c_{ΔΔ}li muquiagi dai viaagi g_Δo_Δñiga maiquiaa maamatacai abaana, said_Δ Δsucid_ΔΔ g_Δaaagai isv_{ΔΔ}Δnagi Δviuudu dai maamatagi abaana agai ismaac_ΔΔ_Δ muu v_{ΔΔ}atar_Δ. ²⁰ C_Δvaracamicatadai g_Δn_Δs_ΔΔg_{ΔΔ}Δ. Taid_Δ Δv_{ΔΔ}si gasi_{ΔΔ}agi o_Δñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai Δmo sucid_ΔΔ v_{ΔΔ}na Δviuudu dai muu Δp_ΔΔ maiquiaa maamatacai. Taid_Δ ag_Δmai sucid_ΔΔ v_{ΔΔ}na dai podui Δp_ΔΔ. ²² V_{ΔΔ} c_Δvaracami podui agai vaa o_Δqui dai v_{ΔΔ}si coi maimaamatacai, taida muu Δo_Δqui Δp_ΔΔ. ²³ Dai si_{ΔΔ}scad_Δ duduacagi agai dai Δpamu oidacagio ismaac_ΔΔ_Δ Δrcunad_Δcamu Δo_Δqui v_{ΔΔ} c_Δvaracami Δrcunad_Δcatai tami oidi daama —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai Δsaduseo.

²⁴ Tai amaasi ΔSuusi aa noragi daid_Δ it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai:

—Maic_{ΔΔ}ga g_Δn_Δt_ΔΔ_Δgitoi aapim_Δ maimaat_Δcatai iscaiti Diuusi ñiooquid_Δ dai tomali maimaat_Δcatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Si_{ΔΔ}scad_Δ duduacagi coidad_Δ camaicucuntai tomali maio_Δñtai, mo_Δs_Δp_Δn ducamicana agai Diuusi t_Δt_Δaañicarud_Δ t_Δvaagi_Δr_ΔΔ. ²⁶ G_Δnaagidamu aan_Δ Δmo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Can_Δidi aapim_Δ Moseesacaru ojad_Δ siaaco ooja agai istumaasi agidi Diuusi Δmo uusi iipoad_Δaiñd_Δr_ΔΔ siaaco m_{ΔΔ}catadai tai dai agidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi cat_Δv_Δapi Δp_Δdui sicoi Avraañicar_Δ dai Isaacaru dai Jacocar_Δ v_{ΔΔ}sic_Δr_ΔΔ pocaiti Diuusi: “Aan_Δ an_ΔrDiuusigad_Δ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa Δp_ΔΔ” —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai Diuusi. ²⁷ Agai Diuusi Δmadu daraaja t_Δvaagi_Δr_ΔΔ Diuusi ΔrDiuusigad_Δ ismaac_ΔΔ_Δ cat_Δvaagi_Δr_ΔΔ daraaja dai ismaac_ΔΔ_Δ iimia agai t_Δvaagiamu. Casc_ΔΔ_Δ g_Δnaagidi aan_Δ m_Δsai maic_{ΔΔ}ga g_Δn_Δt_ΔΔ_Δgitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidad_Δ —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai ΔSuusi Δsaduseo.

²⁸ Tai ami divia Δp_ΔΔ siaaco daacatadai ΔSuusi Δmoco Δmamaat_Δtuldiadami s_{ΔΔ}licami, agai ca_Δ istumaasi aatagaitadai ΔSuusi Δmadu Δsaduseo dai maat_Δcatadai agai is_ΔSuusi c_{ΔΔ}ga aa noragi, casc_ΔΔ_Δ it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai agai ΔSuusi:

—V_{ΔΔ}si ismaac_ΔΔ_Δ ip_Δlidi Diuusi t_Δsivuaadagi ¿tumaasi vaamioma g_Δaaagai t_Δsivuaadagi? —ast_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai Δmamaat_Δtuldiadami s_{ΔΔ}licami.

²⁹ Taid_Δ ΔSuusi it_ΔΔ_ΔΔ_Δ dai:

—Pocaiti Diuusi ñiooquid_Δr_ΔΔ: “Giñca_Δcavurai Isireli_Δr_ΔΔ oidacami Δc_Δliodamiava Δr_Δg_ΔrDiuusiga dai mo_Δs_Δca Δmadugava Diuusi.

³⁰ Oig^Λadañi ^Λcaliodami g^ΛDiuusi v^Λasi g^Λib^Λdac^Λda, dai v^Λasi g^Λt^Λgitoidac^Λda, dai v^Λasi g^Λuvucadac^Λda”. Goovai ^Λr^Λgai ismaac^Λda vaamioma g^Λaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotord^Λ baitoma pocaidaga ^Λpa. “Oig^Λadañi g^Λaaduñi poduucai p^Λsduucai g^Λoig^Λdai aapi ^Λgi”. Goovai v^Λgoocai ^Λgai dai vaamioma g^Λaagai is^Λgiadagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³² Taid^Λ ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami it^Λadai:

—G^Λa c^Λaga aagai aapi mamaat^Λtuldiadami. Vaavuava ismaac^Λda aagai aapi, sai m^Λsaca ^Λmaduga Diuusi sai maitipu ^Λmai m^Λsaca ^Λmoco. ³³ Dai sai g^Λaagai t^Λsoig^Λadagi Diuusi v^Λasi g^Λrib^Λdac^Λda, dai v^Λasi g^Λrt^Λgitoidac^Λda, dai v^Λasi g^Λrguvucadac^Λda, dai t^Λsai oig^Λdaiña g^Λraaduñi poduucai t^Λsduucai g^Λroig^Λdai aat^Λm^Λ ^Λgi. V^Λasi g^Λomaasi vaamioma nam^Λga is^Λvustaqui dai aa naana maasi ismaac^Λda coodaiña oodami dai m^Λm^Λidiña Diuusi v^Λat^Λr^Λ s^Λiaa duutudaitai Diuusi —ast^Λadai ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami.

³⁴ Dai aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi is^Λc^Λaga aa noragi ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami it^Λadai:

—Baitoma maat^Λ ca^Λcan caiti aapi isducatai gat^Λaan^Λ Diuusi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Tai tomali ^Λmaadutai camait^Λpa^Λli ist^Λcacagi vaamioma.

³⁵ ^ΛSuusi mamaat^Λtulditadai ^Λoodami ^Λg^Λ quiuupaigad^Λr^Λ ^Λjudid^Λu, daid^Λ it^Λadai:

—¿Tuisid^Λ pocaiti mamaat^Λtuldiadami s^Λalicami, said^Λ ^ΛCristo ^Λr^ΛDavi cajiudad^Λ? ³⁶ Vai ^Λgai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ib^Λad^Λ daid^Λ icaiti: “^ΛCristo ^Λrgiñ^ΛDiuusiga”, asc^Λaiti.

Diuusi pot^Λadai ^ΛCristo:

“G^Λmaaquimu aan^Λ ^Λmo s^Λalicami ismaac^Λda vaamioma nam^Λga.

Dai ug^Λititudamu aan^Λ v^Λasi ismaac^Λda g^Λvuid^Λr^Λ v^Λat^Λcagi”, ast^Λadai Diuusi.

Asc^Λaiti Davicar^Λu aagaitai ^ΛCristo.

³⁷ ¿Ducatai istutuidi ^ΛCristo si^Λr^ΛDavi cajiudad^Λcagi vai ^Λgi ^ΛDavi giñ^ΛDiuusiga aagadagi? —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Daid^Λ ^Λoodami s^Λalic^Λda muiducataidai dai baig^Λn^Λliaragac^Λda ca^Λcatadai istumaasi aagai ^ΛSuusi.

³⁸ Daid^Λ it^Λadai ^ΛSuusi ^Λoodami aid^Λsi mamaat^Λtulditadai:

—Maitav^Λr ^Λpan duuc^Λi ivuaada aapim^Λ gomamaat^Λtuldiadami s^Λalicamic^Λda, ismaac^Λda oojoidi is^Λc^Λagaducami g^Λnaadadagi yuucusi, dai oojoidi m^Λscucuanadagi g^Λn^Λvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña c^Λc^Λagaduc^Λdioma daraicarui ^Λjudid^Λu quiquiupaigad^Λr^Λ, dai siaaco gacuaada goovai c^Λc^Λagaduc^Λdioma daraicarui oojoidi is^Λdadar^Λdagi. ⁴⁰ Dai ^Λsid^Λña goovai vipiudu baabaquid^Λvio dai t^Λv^Λpi gamamaadaiña sai maimaat^Λcana oodami issoimaasi ivueeyi ^Λgai. Goovai tuduid^Λ ^Λgai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast^Λadai Suusi ^Λoodami.

⁴¹ ^Λmo imidagai ^Λg^Λ quiuupaigad^Λr^Λ ^Λjudid^Λu daacataidai ^ΛSuusi vuid^Λr^Λ ^Λcajojoñi siaaco g^Λtuadana tumiñsi Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λat^Λr^Λ. Daacatai n^Λidi ^Λgai vaid^Λ ^Λg^Λn^Λviipidac^Λda muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñi^Λr^Λ. ⁴² Tai ami aayi ^Λpa^Λ ^Λmo viuudu soitigami dai ^Λmo cajoñi^Λr^Λ

tuaa goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi ΔSuusi vai γΔmamaatΔrdamiga daidΔ itΔtΔdai:

—SΔΔlicΔΔ angΔnaagidi sai idi viuudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi sivΔΔscatai gogaa ismaacΔΔ muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ VΔΔscatai goovai motueeyi ismaacΔΔ cababaivitocΔi, ΔΔmos goooqui soitigamicatai motuaa vΔΔsi ismaacΔΔ viaacatadai istucΔΔ oidacagi —astΔtΔdai ΔSuusi.

13

¹ Dai aidΔsi vuusai ΔSuusi ΔgΔΔ quiuupaigadΔaiñdΔrΔ Δjudidíu tai Δmaadutai ΔmamaatΔrdamigadΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldíadami, dañi vΔΔ sigiamaasi goojoodai ismaacΔΔ ΔcΔΔ duñisi gogΔΔ quiuupai dai gogΔgΔrΔ baabaqui —astΔtΔdai.

² ΔΔmos ΔSuusi itΔtΔdai:

—CanΔidi aapimΔ idi gΔgΔrΔ baabaqui tami. Maiviimu tomali Δmo odai daama Δmai. VΔΔsi siaa gΔduuñimu goovai —astΔtΔdai ΔSuusi.

³ Amaasi iji Δgai Oliivosi giidiamu, Δgai ΔrvuidΔrΔ ΔgΔΔ quiuupaigadΔ Δjudidíu. Dai aidΔsi ami daiva ΔSuusi, taidΔ ΔPiiduru, ΔΔmadu ΔJacovo, ΔΔmadu ΔVuaana, ΔΔmadu ΔAandΔrΔsi, Δcovai itΔtΔdai Δgai ΔSuusi:

⁴ —AatΔmΔ ipΔlidi pΔsgΔraagidagi aapi siΔΔscadΔ ΔpΔduñia Δgai gomaasi. ¿Ducatai maatacamu aatΔmΔ isvΔΔsi gomaasi casi ΔpΔduñia agadagi? —astΔtΔdai.

⁵ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—GΔnnuucadacavurai, vai tomali Δmaadutai maitΔnvupuiirumadaíña.

⁶ Muidutai dadia Δgai daidi caítidamu: “AanΔ anΔrΔCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu Δgai.

⁷ ΔΔmos mΔsiΔΔscadΔ cajiomacagi aapimΔ cocodi muiyapΔrΔ maitavΔr duduaadicuda. VΔΔsi gomaasi gΔaagai isΔpΔduñiagi. Δmos gomaasi maiquiaa ΔrcuugadΔ. ⁸ Δmo oodami cocoda Δgai aa oodami, dai Δmo dΔvΔΔriΔrΔ oidacami cocoda Δgai Δmai dΔvΔΔriΔrΔ oidacami. Dai muiyapΔrΔ givivucudamu dΔvΔΔrai. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caítadamu cocoadami. VΔΔsi gomaasicΔΔ utudama gΔaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Δmos aapimΔ gΔaagai mΔsΔjΔagi gΔnnuucadacagi; gΔntΔΔgida magai baitaguucacami, dai gangΔgΔgΔtudadamu aapimΔ quiquiuupíΔrΔ. Dai viaacamu aapimΔ isvan guguucadagi dudunucami vuidΔrΔ dai rarai vuidΔrΔ giñvaavoitudaitai aapimΔ. Poduucai istuidimu aapimΔ isgiñagadagi Δgai vuitapi. ¹⁰ Δmos maiquiaa aΔcai cuugatΔrΔ tasΔrΔ gΔaagai isaagidagi vΔΔsi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi cΔΔgacΔrΔ vuvaidi oodami. ¹¹ Dai mΔsiΔΔscadΔ vaama gΔntuutusagi aapimΔ dudunucamiΔrΔ, maitavΔr vuaamΔ ΔnΔliada maimaatΔcatai istΔiyagi, tomali maitΔaagai mΔstΔtΔgitodagi. Diuusi gΔnsoicadamu vΔrΔi aagada mΔstumaasi tΔgitocagi aidΔpΔcΔ. AapimΔ maiñiooquia Δgai mosΔΔgi Diuusi IbΔadΔ gΔnñiooquitudamu. ¹² Dai oodami gatΔtΔgiada Δgai Δgi gΔnsusuculi dai gΔnsisíΔgi mΔsai coodaiñΔ. Dai dΔdΔdΔ gatΔtΔgiada Δgai Δgi gΔnmaamara. Dai maamaradΔ vui vΔΔtΔcamu gΔndΔdΔ dai asta gΔtΔaanΔdamu coodaragai. ¹³ Dai vΔΔsi oidigi daama oidacami gΔncΔΔdada Δgai giñvaavoitudaitai aapimΔ. Δmos sioorΔ moΔΔ

caaga giñvaavoitudadagi siñasi ucami oidacagi oidigi daama agai caagacara vuvauimu.

¹⁴ ADiuusi ñiooquituldiadamigada Daniel ooja sai divia agai amoco ismaacada sallaicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi amapacara siaaco maiviaa agai oigaragai isvapacadagi (sioora ñaidagi idi ooja gaagagai ismaatla caacagi). Siñascada ñaijada oodami ispomaasi apavumi, amaasi agai ismaacada tami Judeera daraajagi gaagagai isvoopiagi gigiidamu.

¹⁵ Dai amaasi sioora vaaqui daama daacagi aidla tasara aliñi gaagagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara.

¹⁶ Dai sioora dajiana ajioopadagi, maitaagagai isapamu iimiagi ganquiyamu dai vuyiagi ganyuucusi.

¹⁷ Siñ soimaa taatamu looqui ismaacada noonocagi siñra viaacagi aali sisiadami aidla tasara.

¹⁸ Aliñi gaagagai isdaanadagi Diuusi vai maitartoomococana masiñascada voopiagi.

¹⁹ Aliñ soimaa taata agai oodami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidlañi abiaadara idui Diuusi oidigi, dai gooquira tomali amo imidagai maipomaasi gataatama.

²⁰ Isbai tavapi apaduñiagi gomaasi aidla gia vañi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi apaduñi gomaasi agai aliñ oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²¹ Amaasi ismaadutai povantadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masiñra povantadagi: “Dañi maca daja”, maitavar vaavoitudada.

²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saidla araCristo dai pocaitiada agai saidla arDiuusi ñiooquituldiadamigada, daidla ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi aagi acovai vuvaitu isistuidiagi.

²³ Damos aapimla avar baiganduca cascada aaguiasara abiaadara gñaagidi aana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi siñascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai gñiña agai.

²⁵ Dai sisiaavugai suuligai agai tavaagiañdara, dai vañi istumaasi oidaga tavaagira gigivucudamu.

²⁶ Dai amaasi giñtagimu oodami aana iñismaacada viaa amo sallaicami, iñsimacadañi imladamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuusi dadadaquigada lamadamu.

²⁷ Dai ootosamu aana giñtalañicarai sai agai ampaidana vañi loodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vañi oidigiañdara dai vañi tavaagiañdara.

²⁸ Maatavurai aapimla idi ñiooqui iñismaacada gñaagidia iñagai aana aagaitai aigosi: Siñascada momiacagi mamarada dai iipoidagi aagada poduucai camaataca iscamiaadimi taaco.

²⁹ Poduucai ara masiñascada ñaijadagi iscasi apavuidagi gomaasi ismaacada caagidi aana camaataca iscayoga ugidagai oidigi.

³⁰ Iñismaacada gñaagidi aana arvaavoi sai gomaasi apaduñia agai maiquiaa ugitacai oodami sivi oidacami.

³¹ Tavaagi dai davarai ugitimu, damos giññiooqui maiugitimu.

³² Damos tomali amaadutai maimaata siñascada tomali siuu duucu, tomali arDiuusi talañicaruda tavaagira daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosagui garooga Diuusi agai dai maata.

³³ Cascada gaagagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata siñascada aja agai aca duucu.

³⁴ Gomaasi arapan ducami amo salli siñascada imiagi sibacai macasi. Maiquiaa imacai vipidiña agai gapipioñiga lamadutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi

nuucadacami. ³⁵ Dai aanΛ ΛΛΡΛ imia iñagai dai maimaatΛ siuu duucu divia iñagai cascΛΔΛ baigavΛR gΛnduca maimaatΛcatai siuu duucu divia iñagai aanΛ siΛmo imidagai urunuco, siΛΡΛ Λran tucarΛ, siΛΡΛ cuujuicai tacucu, siΛΡΛ maasicai. ³⁶ Todian duucacai divimuu aanΛ dai cascΛΔΛ gΛagacai mΛsbaigΛnducagi. ³⁷ Istumaasi gΛnaagidi aanΛ aapimΛ ΛrvΛascatai vΛΛtarΛ. BaigavΛR gΛnduca —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatarΛdamiga.

14

¹ Dai gooca tasai viΛagacataidai gopascua vΛΛtarΛ. Gopascua ΛrΛsiasa duudagai istuigaco Λjudidíu tΛtΛgitoiña aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdΛrΛ. VaidΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai bΛjiagi ΛSuusi dai muaagi. ² DΛmos icaititadai Λgai:

—Baiyoma asta siΛΛscadΛ daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucacai maitΛrvui baacoagi Λoodami —ascaiti.

³ VaidΛ ΛSuusi BetaaniΛrΛ daacataidai Simuñi quidiΛrΛ. ΛSimuñi ΛΛquioma viaacataidai Λcoocodagai ismaacΛΔΛ duvaldi gatuucuga dΛmos cadueeyi Λgai. Dai aidasi mesa vuidΛrΛ daacataidai ΛSuusi, tai ami divia Λmo ooqui dai bΛΛcati Λmo tucayu alavastrocΛΔΛ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛΛlicadΛ namΛacami. Dai taipai Λtucayu dai ΛSuusi moodΛrΛ tΛi Λasaiti sigian uuvaicΛΔΛ. ⁴ Tai ΛΛmoco ismaacΛΔΛ ami daraajatadai aliΛ baacoi dai aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti:

—¿IstuisidΛ siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ CΛΛga gΛgagaramudai goovai vaamiomacΛΔΛ soivaica sientu piisu dai ΛcΛΔΛ soiñamudai soitutuigami —ascaiti.

Dai sΛΛlicadΛ baacoi Λooqui vui.

⁶ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—CasiavΛR maiñiocoada aapimΛ gooqui vui. Goovai ismaacΛΔΛ iñduñi goovai ΛrΛmo istumaasi cΛΛgaducami. ⁷ Soitutuigami vΛΛscΛrΛ vi-aacamu aapimΛ gΛnsaagida, daidΛ istutuidi aapimΛ iscΛΛga iduiñdagi mΛsiΛascadΛ ipΛliadagi. DΛmos aanΛ gia maisiuu vΛΛscΛrΛ giñΛijada agai aapimΛ. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. TΛi goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aanΛ cascΛΔΛ. ⁹ IsmaacΛΔΛ gΛnaagidi aanΛ ΛrvΛavoι sai tomasiaacoga siaaco gΛaagadagi Diuusi ñiiooquidΛ vΛΛsi oidigi daama gΛagada agai ΛΛΡΛ istumaasi idui idi ooqui vΛrai poduucacai tΛtΛgitoda —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, Λmoco Λbaivustaama dan gooca ma-maatarΛdamigadΛ ΛSuusi, ii daidΛ gaaataga agai ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu dai baiduñia agai ñiiooqui dai tΛΛgida agai Λgai ΛSuusi. ¹¹ Dai aidΛsidΛ caΛ ΛbaitΛguucacami imaasi aliΛ baigΛΛΛli dai aagidi Λgai ΛUudasi sai aa namΛquida agai. TaidΛ ΛUudasi gΛaagacai gaa isducatai gatΛΛgidagi ΛSuusi mΛsai muaana.

¹² Tai aayi ΛtucamidΛrΛ tasΛrΛ Λsiasa duudagai istuigaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdΛrΛ dai istuigaco gΛcuaadana paana maicopodatudicami, dai gΛmumueeyiña Λmo ali

cañiiru dai aa gadadaasdiña Diuusi. TaidΛ ΛSuusi mamaatΛramigada itΛtΛdai ΛSuusi:

—Vaacoga ipΛlidi aapi tΛsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vΛΛtarΛ —astΛtΛdai.

¹³ TaidΛ ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

—Iimivurai mΛΛca gΛgΛtΛ quiiquiana, dai ami tΛΛgimu aapimΛ Λmo cΛli vai vaigΛtica agai Λmo aayi suudagi vΛrai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi Λgai vΛrai ami itΛtΛda ΛquiΛacami: “AmamaatΛtuldiamidi icaiti saaco cΛca Λtucavi siaaco gaugia agai Λgai idi siaa duudagΛtΛ cuaadagai ΛΛmadu aatΛmΛ avΛr tΛtΛda”. ¹⁵ SiΛgai gΛntΛΛgidamu Λmo tuucavi gΛducami gocua daama vaquiΛrΛ tΛcaviacoga, cabaiduñisicami, vΛrai ami baiduuñi Λcuaadagai —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigada iji dai aayi ΛgagΛtΛ quiiquiΛtΛ, dai vΛasi tΛΛ iducatai aagidi ΛSuusi. Dai baidui Λcuaadagai Λsiaa duudagai vΛΛtarΛ.

¹⁷ Dai aidasi cadidia ami divia ΛSuusi ΛΛmadu gΛmamaatΛrdamiga.

¹⁸ Dai aidasi mesa vuidΛtΛ daraajatai gacueeyi Λgai, taidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai amaadutai aapimΛ ismaacΛdΛ giñΛΛmadu gacueeyi giñtΛΛgida agai dudunucami siΛgai giñmuuamu —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

¹⁹ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigada aliΛ soigΛnΛli, dai vΛΛscatai tΛcacaimi daidΛ itΛtΛdaimi:

—¿AanΛnsi ΛΛpΛ? —astΛi Λmoco.

Tai Λmai potΛi ΛΛpΛ:

—¿AanΛnsio? —astΛi ΛgΛmai.

²⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Amaadutai aapimΛ baivustaama dan goocaiñdΛrΛava. Goovai ismaacΛdΛ giñsoiña cueeyi Λgai vaa asocoliΛrΛ. ²¹ AanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiiooquidΛrΛ dΛmos siΛsoimaa taatamu gocΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai sioomΛ ΛrcΛgaicamudai gocΛli vΛΛtarΛ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —astΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aidasi gacuaadatadaidi Λgai, taidΛ ΛSuusi bΛi Λpaana dai gamamagi dai saasacai maa gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

—Ugavurai idi paana. Idi Λrgiñtuucuga —astΛtΛdai.

²³ Dai bΛi ΛΛpΛ Λmo viaacami uuvasi varagada dai gamamadacai maa ΛΛpΛ tai vΛΛscatai ii ΛvaasuaiñdΛrΛ. ²⁴ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Idi ΛrgiñΛrΛ ismaacΛdΛ aastia agai muucuai aanΛ sipoduucai gΛoigΛldamu soimaascamigada tomasiooΛrΛ siooΛrΛ vaavoitudagi. Dai gomaasicΛdΛ canamaaca agai Diuusi ñiiooquidΛ gooquirdadΛ. ²⁵ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi, ansai camaiyΛΛda iñagai uuvasi varagada asta iñsiΛΛscada iiyagi utudui mΛΛca siaaco gataaanΛi Diuusi —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

²⁶ Dai canΛΛcai Λmo nΛidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—VΛΛscatai aapimΛ ΛΛgi giñviaa agai sivi tucarΛ. Pocaiti Diuusi ñiiooquidΛrΛ: “GΛmuaatudamu pastuuru sicañiirugada aipaco iimimu”.

²⁸ DΛmos siΛΛscada Λpamu duaaca aanΛ ΛpΛga aimu aanΛ Galileana isaapimΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ Tai amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Tomasi vΛΛscatai gΛdagito aanΛan gia maitΛdagitoagi —astΛtΛdai.

³⁰ Damos aSuusi itatadai:

—Sallica angaagidi sai sivi tucara maiquiaa goocuaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai pasgiñmaatla —astatadai aSuusi.

³¹ Damos aPiiduru vaamioma guvucamicadla ñioo daidla icaiti:

—Tomañsi aapi glamadu muu maitanastuagi iñsigmaatla —astatadai. Tai vascatai potai apla.

³² Dai amaasi aayi agai amapacatla siaaco Getasemani tlagidu, taidla aSuusi itatadai glamamaatardamiga:

—Tami avlar daraiva naida aanla malla gamamaadagi —astatadai.

³³ Dai vaidacai aPiiduru, lamadu aJacovo, lamadu aVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soigalidi. ³⁴ Daidla itatadai agai glamamaatardamiga:

—Sallica soigalidi giñibadaga muquiadan tada. Tanasi avlar vii aapimla, damos maitavlar cocosi —astatadai.

³⁵ Dai baitaquioma ii, dai cupuliaco voi davalapapi daanai Diuusi sai isbaigacamudai iducal maisoimaa taatamudai agai istumaasi casi apaduaña agaitadai aidla. ³⁶ Daidla aduucal gamamadai aSuusi:

—Giñooga, aapi vallasacatai istutuidi isiduañaagi maitidagito issoimaa taata aanla damos vai maitapaduna iducatai aanla ipaliadagi mosaca isducatai aapi ipalidi —astatadai aSuusi gaooga.

³⁷ Dai amaasi ii agai siaaco daraajatadai amamaatardamigadla vai cocosacataidai, daidla itatadai agai aPiiduru:

—Simuñi, ¿cocosopasi? ¿Maitapasistui isnaadagi tomas amo ora? ³⁸ Maitavlar cocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi ganduiñtuldana aDiaavora. Aapimla iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi dai vallasacatai maitistui isnaadagi dai maidaanai aapimla Diuusi sai gansoiñana —astatadai aSuusi.

³⁹ Dai imalai gamamagi aSuusi apamu agai vaa ñiooquicadla.

⁴⁰ Dai apamu ii siaaco daraajatadai amamaatardamigadla vai apamu cocosacataidai, alila cocosimucataidai agai mossusuligai vupuidla. Dai maimaatacataidai agai isducatai aa noragidagi aSuusi. ⁴¹ Dai apamu gamamada agai aSuusi daidla itatadai glamamaatardamiga:

—Siviavlar gia cocosi daidla ganiibasta. Casia calagadu, casi atayai masiuu duucu giñtalgida agai aanla ismaacada viaa amo sallicami giñtalgida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timada. Casia bodarla imai ismaacada giñtalgida agai —astatadai aSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai aSuusi tai ami divia aUudasi. Agai aramoco abaiivustaama dan gooca mamaatardamigadla aSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Agai arojootosacataidai apapaali baitaguucacamigadla lamadu amamaatatuldiadami sallicami, aJudidú sonarguucacamigadla lamadu. ⁴⁴ Daidla aUudasi ismaacada gatalgida agaitadai aSuusi caaagiditadai agai aoodami:

—Ismaacada usupiga aanla agiava agai vlarai bli dai calaga vulicami balai —astatadai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacataidai aSuusi daidla itatadai:

—Mamaatatuldiadami, mamaatatuldiadami —astatadai.

Dai usupi. ⁴⁶ Matai otoma bli dai vulicami ballacai.

⁴⁷ Damos amaadutai ismaacada ami daraajatadai vusaitu gacusiru dai iquitamo naacada baitacaacamigada papaali piooñigada. ⁴⁸ Taida asuusi itatadai aoodami:

—¿Tuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñbiquia agai, ducami siaanaramo asivogamicagi? ⁴⁹ Vlas tasai gansaagida daacana anagaa quiuupagadara ajudidíu dai ganmamaatatuldiña Diuusi ñiooquida, matai tomali amo imidagai maitimbi. Damos poduucai idui aapima vaidaraduuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquidara —astatadai asuusi.

⁵⁰ Tai vascatai amamaataradamigada voopoi dai lagi viaa asuusi.

⁵¹ Damos amo galli apiaoiditadai asuusi dai maitaadacatadai yuucusi mosamo icuusi tagigi matai bai agai icusdaiñidara. ⁵² Tai agai anaasi viaa gaicuusi dai mosmala.

⁵³ Matai baidacai asuusi baitacaacamigada apapaali, taida ganampagi vlassi apapaali tataanadamigada amadu asonarguucamigada ajudidíu amadu amamaatatuldiadami samicami. ⁵⁴ Vaidarapiiduru mosmalcasdarar oiditadai agaa baitacaacamigada papaali tuisiquigadara ucami. Anaasi tuisicana vii agai amadu sandaarugacada tai.

⁵⁵ Vaidarataaanadamigada papaali amadu vlassi asonarguucamigada ajudidíu amadu dudunucami gatacacaitadai astuma soimaasi idui asuusi daida gataañia agai muaragai. Damos maitala agai istumaasi soimaascami vui asuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagai asuusi, dai maiamadugan duucai aagai. ⁵⁷ Vai aamosyaatagai daidi caiti:

⁵⁸ —Aatama caa vaidi icaiti goovai: “Aanaan daitudagi gogaa quiuupagada ajudidíu ismaacada idui oodami dai vaica tasaicada apamu iduñimu aanamai quiuupai dai agai maitaroodami duñidaca agai”, pocaiti goovai —ascaiti aoodami.

⁵⁹ Damos vlassarar maiamaduga maasi ñioocai aoodami.

⁶⁰ Tai amaasi agaa baitacaacamigada apapaali calquiva vascatai saagida daida itatadai agai asuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? ¿Maitaras gaaa noragida agai? —astatadai.

⁶¹ Damos asuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida baitacaacamigada papaali apamu tacaacai daida itatadai:

—¿Aapirasi ararCristo Diuusi maradar? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astatadai.

⁶² Taida asuusi itatadai:

—Ajala Diuusi maradana. Dai aapima giñtalagimu anasiascada Diuusi ismaacada samicada viaa guvucadagai giñmaquiagi amo samicami dai giñtalagimu aapima siascada tavaagiaiñidara imada anaiicomai saagida —astatadai asuusi.

⁶³ Taida baitacaacamigada papaali saasarai galyuucusi baamucaicacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—¿Tuisida gaagaiña aatama vaamioma najadami? ⁶⁴ Aapima cacaa isducatai caiti goovai sai apantuiga Diuusi. ¿Matumaasi tatagito? —astatadai.

Vai vascatai aagidi sai gataanana maaaraga.

65 Vai aamoco sisividimi, dai iinapai vuivasada dai gavai daida itatadai:
—Maatani toora gagaga—astadai.
Vaida asandaaru vuivasana gavai.

66 Vaida Piiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia amo
cusnirugada abaitacaacamigada papaali. 67 Dai naiditai istaicovai daja
Piiduru calaga galagito nanaidi daida itatadai:
—Aapiara ara amadu aimaraina Suusi Nasareetara oidacada
—astadai.

68 Damos Piiduru asto daida itatadai:
—Maitan maata ana agai, tomali maimaata ana pastumaasi agai aapi
—astadai.

Dai ii Piiduru abiaadara dai quitaagina calquiva. Tai cuujui amo tacu
caliada. 69 Taida acusniru arara vui nanaava Piiduru daida itatadai agai
ismaacada ami daraajatadai:

—Gooviavar aduñda gomasapicada—astadai.

70 Damos Piiduru asto. Tai bolaascada agai ismaacada ami dara-
jatadai apamu itatadai agai Piiduru:

—Salicada paraduñda aapi goSuusi. Galileetara oidacami aapi ara di,
dai apa maasi nioocai aapi goSuusi aduñda—astadai.

71 Vaida Piiduru galnaasi niooquimi daida icaiti:

—Maata Diuusi nai ana maimaata gocali ismaacada agai aapima
—astadai.

72 Tai arara cuujui tacu caliada, taida Piiduru tagito istatadai Suusi
sai maiquiaa cujuicai tacucu goocaja agai vaicojo itaiya agaitadai sai
maimaata Suusi. Dai tagito agai gomaasi dai sosua.

15

1 Dai mosmaasica galampagi atataanadamigada apapaali, amadu
asonarguucacamigada ajudidiu amadu amamaatatuldiadami sallicami,
amadu vascatai tataanadami. Dai vulicami bacai Suusi dai tala
Pilaato. 2 Taida Pilaato cacacai daida itatadai:

—¿Aapipasi arraigada ajudidiu?—astadai.

Taida Suusi itatadai:

—Aja, poduuquiava pasducatai agai—astadai.

3 Vaida atataanadamigada apapaali naana maasicada gpirara vuu-
paimi. 4 Vaida Pilaato apamu itatadai Suusi:

—¿Maitapas gaaa noragida agai tomali amo niooqui? Dáni vaa naana
maasicada gpirara gvuupai goovai—astadai.

5 Damos Suusi maiaa noragi tomali amo niooqui. Cascada Pilaato
maitatagaitadai istumaasi tagitoagi.

6 Vaida Pilaato dadagitoina amo maisapicami aida siaa duudagara
laga poduucal gviidacatadai agai isdadagitoldiadagi oodami laga is-
maacada ipaliadagi agai. 7 Vai ami maisacariara cuupicatadai amo
cali Baraavasi talguducami amadu aa ismaacada coitadai oodami amo
cocodilara. 8 Tai ami dada oodami dai aagidimi Pilaato saida iduuna
poduucal iduucal ivuaadana agai vaa si uumigi. 9 Taida Pilaato aa
noragi daida itatadai:

—¿Ipalidimasi isgandagitolda ana galraiga?—astadai.

10 ΔPilaato maatacatadai isatataaanadamiγadΔ apapaali vui baacoicatadai ΔSuusi. Agai cΔadaitadai ΔSuusi oidatucuitai mui oodami dai cascΔΔ gatΔΔgi ΔSuusi. 11 Δamos atataaanadamiγadΔ apapaali avΔnaqui Δoodami sai baiyoma gataanΔna ΔBaraavási. 12 TaidΔ ΔPilaato tΔcakai daidi tΔtdai:

—¿Dai tumaasi ipΔlidi aapimΔ isiduñia aanΔ goocΔΔ ismaacΔΔ Δjudidíu raíγadΔ aagai aapimΔ? —astΔtdai ΔPilaato.

13 Tai Δgai ijiña daidΔ itΔtdai:

—Siisañi curusiaba —astΔtdai.

14 TaidΔ ΔPilaato itΔtdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovai? —astΔtdai.

Tai Δgai Δpamu ijiña daidΔ itΔtdai:

—Siisañi curusiaba —astΔtdai.

15 VaidΔ ΔPilaato maitipΔlidadai isvui baacoagi Δoodami cascΔΔ dagitoli Baraavási, dai gatΔjai mΔsai gΔicarsana ΔSuusi dai gooquiΔΓΔ gatΔjai curusiaba siisaragai.

16 TaidΔ Δsandaaru vaidacai ΔSuusi tuisicamu dai ami Δmpagi vΔasi Δsandaaru. 17 Dai aadi yuucusi moraduacami daidΔ iduñi Δmo cooronai uuparaicΔΔ dai cΔasi sai Δpa maascana Δmo raí dai poduucai parunai.

18 Dai vΔascatai iñacai daidΔ icaiti:

—Tan cΔca ΔraigadΔ Δjudidíu —ascaiti.

19 Dai Δmo ali uusicΔΔ moodΔΓΔ gΔvai. Dai sisividi, dai gΔntootonacΔΔ guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. 20 VΔasi poduucai parunai Δgai dai gooquiΔΓΔ uupasi Δyuucusi moraduacΔΔ dai Δgi yuucusiΔ aadi. Dai gooquiΔΓΔ vusaitu abiaadΔΓΔ dai curusiaba siisa agai.

21 Vai Δmo cΔali SireñiΔΓΔ oidacami Simuñi tΔΔgiducami Δgai ΔroogadΔ Lejandro Δmadu Rufo. Dai oidigaiñdΔΓΔ imΔitadai Δgai dai amui daivusai mΔtai goguama cusuvi Δcurusi ismaacΔΔ cusuaticatadai ΔSuusi.

22 MΔtai bΔacai ΔSuusi ΔmapΔcΔΓΔ siaaco Gólgota aagaiña saidΔ itaiya Δlidi oodami moodΔ. 23 Dai oida agaitadai Δgai uuvasi varagadΔ Δcocami vΔanacami miira taidΔ ΔSuusi maitipΔli isiiyagi. 24 MΔtai curusiaba siisa. VaidΔ Δsandaaru nΔnΔitudai volao dai nΔida agai sooriatai vuiya agai ΔSuusi yuucusiΔ dai astumaasi ajia agai Δmadutai.

25 Quiaa Δrquiaamococatadai aidΔmΔsi curusiaba siisa ΔSuusi. 26 DaidΔ Δoojai mΔsmaacΔΔ ooja curusiaba dai agai mΔstuisidΔ gatΔjai muaaragai, icaiti ΔpΔ: “RaíγadΔ judidíu”. 27 Dai abaana ΔSuusi ticurusiaba siisisa gooca Δsivogami ΔpΔ Δmoco sΔllisa padΔΓΔ Δmai curusiaba dai ΔgΔmai oogisa padΔΓΔ Δmai curusiaba. 28 Poduucai ΔpΔdui saidΔ ΔpΔduuna ismaacΔΔ aagai oojiΔΓΔ ismaacΔΔ icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai nΔidi ΔCristo”.

29 Dai ismaacΔΔ amui dΔgavuscΔi galnaasi ñiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai gΔnmoomo parunaitai ΔSuusi daidΔ itΔtdai:

—Epa aapi pΔsmaacΔΔ pocaiti pΔsaidΔ istutuidi isdaitudagi ΔgΔΔ quiuupagadΔ Δjudidíu dai vaica tasaicΔΔ ivueeyi Δpamu, 30 cΔlgacΔΓΔ igΔvuusaida aapi Δgi dai tΔvañi curusiaindΔΓΔ —astΔtdai.

31 Poduucai ΔpΔ parunai atataaanadamiγadΔ papaali Δmadu ΔmamaatΔluidami sΔllicami dai apaco gΔnaagidi daidΔ icaiti:

—CΔlgacΔΓΔ vuvaitu goovai aa dai goovai Δgi gia maitistutuidi iscΔlgacΔΓΔ gΔvuusaidagi. 32 IsnΔijada aatΔmΔ goCristo raíγadΔ Δjudidíu

issivi tavañiagi curusiaiñdara, aidā gia vaavoitudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacalli ismaacada saigicatadai soimaasi ñiooqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vāasi oidigi tucapi vii coigasaco tasai uucami. ³⁴ Dai aidā uruno tadaco gagara iña asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai agai itaiya lidi: Giñdiuusiga, giñdiuusiga, ¿Tuipāsida giñdagito?

³⁵ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai ca ispocaiti agai daida icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai adiuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

³⁶ Tai amaadutai ma dai bai amo visocli dai vadaitu uuvasi varagada acamicada, dai amo uusi tavaducami cuagara dai visocoli dai miadara dadasdi asuusi sai visiusuna daida icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai tvañidana —ascaiti.

³⁷ Taida asuusi gagara iña daida muu. ³⁸ Vaida agaa icuusi ismaacada agaa quiupagadara judidū sagicatadai an asi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tavidara abiaadara matana ucami. ³⁹ Daida acapitān romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi tagacai isducatai iña agai dai isducatai muu icaiti:

—Sallica qui ardiuusi maradacatadai gocalli —ascaiti.

⁴⁰ Amoco ooqui macsagara naiditadai ara. Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacada arada Jacovo amadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña odami Jacovo. Dai modaja ara Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña asuusi dai soicaña aidasi Galileana aimaraiña agai. Dai muiducataidai aa ooqui ismaacada oiditadai asuusi Jerusaleenara uucami.

⁴² Dai caurui dai aidā baivuaadana judidū vāsiaacatai dai siaadico ibastaragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimateara oidacami, dai agai aramo ga taaandamicatadai ara. Dai agai nanaacatadai silasca gataanada agai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai ta oigaragai dai tvañida agai asuusi tuucugada dai yaasa agai. ⁴⁴ Taida Pilaato maita isducatai tgituagi maicaga maatacatai isbai camuu agai. Dai vai acapitān dai taca agai sabai camuu. ⁴⁵ Vaida acapitān aagidi sai camuu. Taida Pilaato maa oigaragai Osee isyaasagi asuusi. ⁴⁶ Taida Osee savli amo icuusi namacami dai tvañi amuuquiada dai aicusiarā biisa. Dai amo aitana siaaco cadagarsicatadai ami ta. Dai taagiña dai amo ga odai. ⁴⁷ Vaida María Madaliña amadu María Osee dāda naidi masiaaco ta asuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai libastaragai tara, taida María Madaliña amadu María Jacovo dāda amadu Salomé, agai savli sigian uuvadami dai toida agai amuuquiada. ² Dai tumiñoco lacui iji agai siaaco yaasapicatadai asuusi. Tasai vusaico aayi agai. ³ Dai aipaco gnaagidimi agai daida icaitimi:

—¿Siorea maigovai daasamu aga odai sivaapaquimu aatama? —ascaitimi.

⁴ Dai nanaavacai taa agaa odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai agai vaapa siaaco yaasapicatadai aSuusi, dai ami taa amo Diuusi taaañicaruda. Agai apa maasi amo gaaali vai saalisa padara daacatadai, dai matana ugurui yuucusida dai tootoaja. Taidaa looqui alia duduaadimu. ⁶ Damos aDiuusi taaañicaruda itatadai:

—Maitavara duduaadicuda. Aapima gaagai aSuusi ismaacada Nasa-reetara oidacatadai, agai masmaacada curusiaba siisa. Damos agai caduaaca maitatiipu tami. Naidavurai movai masiaaco taa. ⁷ Iimivurai dai aagida aPiiduru amadu agaa mamaatardamigada aSuusi saida aSuusi araga ajiagai Galileeara isaapima. Ami taagimu aapima poduucai isduucai ganaagidi agai —astatadai aDiuusi taaañicaruda.

⁸ Taidaa looqui voopoi abiaadara duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi agai tomali amaadutai alia duduaadimucai.

⁹ Aidasi duaaca aSuusi araga gamaasitu agai Maria Madaliña vuitapi ismaacadaaiañidara vuvaitu agai cuvaracami Diaavora tataañicaruda.

¹⁰ Tai agai ii dai aagidi agai ismaacada amadu ajioopaiña aSuusi. Agai alia soiganaaliditadai dai suaanitadai. ¹¹ Dai aidasi caa agai isduaaca aSuusi, dai isnaidi looqui agai maivaavoitu.

¹² Dai gooquiara aSuusi gamaasitu ama duucai gooca gloidatucudami vuitapi. Agai oidigamu iimatadai. ¹³ Tai agai iji dai aagidi agaa, dai tomali poduucai maivaavoitu agai.

¹⁴ Tai gooquiara gamaasitu aSuusi abaivustama dan amoco mamaatardami vuitapi aidasi mesa vuidara daraajatadai agai. DaidaaSuusi bagaimi gamamaatardamiga maivaavoidaracatai agai maivaavoitudacai agai agaa ismaacada aagidi isnaidi isduaaca. ¹⁵ Daidaa itatadai:

—Iimivurai vaasi oidigi daama dai aagida vaasi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscaagacara vuvauquiagi. ¹⁶ Dai soora vaavoitudagi dai ganvapaconagi agai caagacara vuvauquimu. Dai soora maivaavoitudagi agai Diaavora amadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gagarducami ivuaadamu soora giivaavoitudagi. Vuviadamu agai oodamaiañidara Diaavora tataañicaruda giinguvucadacada dai amamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacada maimaatcana agai. ¹⁸ Dai gannoonovicada vuudamu agai gagara cocoyi. Dai isyada agai muuquigami maigalvuaadamu. Dai cococoidada daama daraasadamu agai gannoonovi sida cococoidada duduaadamu —astatadai aSuusi gamamaatardamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai ñiooqui gartaanadamiga Suusi gamamaatardamiga, taidaa Diuusi vaidacai tavaagiamu dai maa amo gaa saalicami. ²⁰ Taidaa amamaatardamigada aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscaagacara vuvauquiagi vaavoitudacai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo soiciaña aa duiñidara vai agai naana maasi gagarducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacada aagaiña agai arvaavoi.

Dai mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aanλ. Mui oodami caojoa isducatai apλdui aatλmλ garsaagida. ² Agai ooja ismaacλdλ aagidi aa ismaacλdλ arnλijadami. Agai nλidi isducatai apλdui tucamλrλ abiaadλrλ, dai agai vaa argamamaatλtuldiamicatadai Diuusi ñiooquidλ. ³ Aanλ λpλ cλλga giñtaatacai gatacakai isducatai apλdui tucamidλrλ abiaadλrλ, dai cλλgadu λlidi aanλ isgaoojidagi vλλsi gomaasi, ⁴ pai cλλga maataca aapi ismaacλdλ arvaavoi dai sai maisiu vλλsi mλsmaacλdλ glaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidλsidλ λEroodasi argλλ taanλdamicatadai Judeeλrλ, vai ami oidacatadai amo paali Zacaría tλλgiducami, daidλ λraduñdcatadai λAviaasicaru. Daidλ λooñigadλ λZacaría Elisabeeta tλλgidu, dai vλgoocatai λraaduñdλ λpaali Aaróñicaru. ⁶ Dai vλgoocatai aliλ cλλ tuutuiga Diuusi vui, dai cλλga λλgidiña daidλ ivuaadana istumaasi Diuusi ipλlidi, dai poduucai tomali amaadutai maigλpiλrλ vuupaiña tomali amo istumaasicλdλ. ⁷ Damos maimaamaracatadai agai, λElisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascλdλ. Casi λroocodamicatadai agai daidλ acλλli casi λrcλliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aλλcatadai λZacaría λmadu λaaduñdλ isiduñiagi gλnaa duiñdaga agλλ quiuupaigadλrλ λjudidú. Diuusi pipioñigadλ agai. ⁹ Dai tλcavi daitu amo tumiñsi λλgi poduucai gaviidacatadai λpapaali dai nλida agai soorλ vaacλna agλλ quiuupaigadλrλ λjudidú siaaco siaa duutudai Diuusi dai mλidana λcuubimidali. Taidλ λZacaría aayi isvaquiagi agλλ quiuupiλrλ dai mλidagi λcuubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mλmλiditadai λZacaría λcuubimidali vλλscatai agaa quidigaiñdλrλ guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai tλλ λZacaría amo Diuusi tλaañicarudλ vai bo cλaacatadai sλλlisia padλrλ siaaco gamλmλidi cuubimidali. ¹² Dai aidasi λZacaría tλλ λDiuusi tλaañicarudλ maitλλ isducatai gλduñiagi dai aliλ duaadimu. ¹³ Damos λDiuusi tλaañicarudλ itλtdai:

—Zacaría, maitiduaadicuda cacaλ Diuusi ismaacλdλ taanλi aapi daanλitai cascλdλ gλooñiga maraata agai amo ali gλλli varai Vuaana tλλtai gλnmara. ¹⁴ Dai baigλnλliadamu aapimλ dai muidutai λpλ diviacai λali oodami, ¹⁵ Diuusi taanλdami duucai nλijada agai agai cascλdλ. Dai agai gia maitayλλda agai uuvasi varagadλ tomali ama maasi ismaacλdλ navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aidλ abiaadλrλ Diuusi Ibλadλ λλmadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai λjudidú sai cλλga vaavoitudaiña Diuusi λpan duucai λλqui aduñdλcardu dai muidutai ama duucai gλntatλgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacλdλ λrVuaanaca agai λpλga imimu agai isλtaanλdami dai Diuusi Ibλadλ λλmadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai λpan duucai λDiuusi ñiooquituldiamigadλ Eliiasicaru dai aagidamu agai vλλsi oodami dλλdλdλ sai λpamu oigλdaiña gλnmaamara dai agai ismaacλdλ soimaasi ivueeyi sai ama duucai gλntatλgitona Diuusi vuitapi λpan duucai aa ismaacλdλ vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai

cabai ganducamu hoodami iibadad siascad diviagi tlaanadami Cristo —astadai Diuusi tlaañicarudad Zacaría.

¹⁸ Amaasi Zacaría taccacai Diuusi tlaañicarudad daid itadai:

—Isducatai maatanan aan siarvaavoi ismaacadad giñaagidi aapi casi arcacalliocoidad aatam vagoocatai di —astadai Zacaría.

¹⁹ Taid Diuusi tlaañicarudad aa noragi daid itadai:

—Aan anarGavriel daid rootosad Diuusi. Agai giñootoi ansaid gaaagidana goñiooqui ismaacadad casi gaaagidi aan. ²⁰ Damos maivaavoitu aapi ismaacadad gaaagidi aan cascada muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siascadad divia gamara. Idi gia povaduña agai ismaacadad gaaagidi aan siascadad Diuusi ipaliadagi —astadai Gabriel.

²¹ Vaid hoodami quidigamadad guucacatai nanaadad Zacaría dai maitalagaitadai isganaldagi maiootoma vuusaicai Zacaría agall quiupaigadadiñadad judidíu. ²² Aidasi vuusai Zacaría maitistui isñiooquiadagi hoodami ismaacadad quidigana guucacatadai. Dai poduucai mai agai istad agai amo istumaasi agall quiupaigadadad judidíu dai cascada muudutu. Dai seeñacadad ñiooquidi.

²³ Aidasi caaitu Zacaría siadqui tasai gaaata duña agaitadai agall quiupiarad, nora gadiyamu. ²⁴ Dai bo chidadi tasaicadad tala Elisabeeta amo ali siadadi. Dai taama masaadai maivuusai agai gadiyadadiñadad. Dai poduucai gadagito agai: ²⁵ “Agai poduucai giñduña Diuusi dai sivi maraatamu aan sicamaitiñadadamu hoodami”, asalidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicadad Diuusi ootoi Gavriel Nasareetamu Galilea davararad, ²⁷ sai aagidana amo ñiooqui amo ali taji María tlagiducami. Nasareetadad oidacatadai amo calli Osee tlagiducami dai agai arcacalliocoidad Davicaru. Casi argancuucunacamicatadai agai damos maiquiaa mapai oidacatadai. ²⁸ Aidasi aayi Gavriel malaca siaaco daacatadai María itadai:

—Baiga, Diuusi calgacarad ganlidi dai vascarad gammadu daja, Diuusi vaamioma calgacarad ganlidi aapi istomasmaascadad ooqui —astadai Gavriel.

²⁹ Aidasi tala María Gavriel dai caí istumaasi aagidi agai mital isducatai gadagituagi. “Tuisi povai itadai goovai sai Diuusi calgacarad giñlidi”, asalidi María.

³⁰ Tai amaasi itadai agai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi calgacarad ganlidi. ³¹ Aapi María maraatamu amo ali gadi dai Suusi tlatamu aapi. ³² Dai siaa duutadamu muidutai Suusi. Dai pocaitadamu gooviava arDiuusi maradavaamioma gadi baitacacami. Dai Diuusi maquimu Suusi sallicamigadad gaduñi Davicaru. ³³ Dai vascarad tlaanadamu agai adjudidíu. Dai tomali amo imidagai maiugitimumu agai sallicamigadad —astadai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi María taccacai Gavriel:

—¿Ducatai paduña agai goovai ismaacadad giñaagidi aapi? Maiquiaa arvanacami aan calli di —astadai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daid itadai:

—Tlavaiñimu Diuusi Ibadad dai gammadu daacamu. Agai salicadad viaa guvucadagai. Cascadad siascadad vuusiagi aali gadi ismaacadad Suusi tlagiduca agai, pocaitadamu hoodami: “Gooviava arDiuusi maradad ismaacadad tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gaduñi

Elisabeeta maraata agai amo ali galli casi proquimudadacatai ismaacada pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai ista amo ali sallañi. ³⁷ Diuusi ivueeyi lagi istumaasi iduñia liada —astatadai Gavriel.

³⁸ Taida María itatadai:

—Aan iduñimu lagi istumaasi gñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanacada pástumaasi gñaagidi —astatadai María.

Bodala daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chilaqui tasaicada cavami ii María gaamu ucoidigamu amo ali quiiyamu Judeea davalatara. ⁴⁰ Dai Zacaría quiidiara vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aidasi María viaatuli Elisabeeta maata taata Elisabeeta isoñi marada raana. Dai aid Diuusi Ibada divia dai amadu daaca agai. ⁴² Amaasi galata ñioo Elisabeeta dai potatadai:

—Diuusi vaamioma cagacara gnalidi aapi istomasmaascada ooqui. Dai cagacara naldi Diuusi gamara ara. ⁴³ Noora aan sidiviaca gñdiviji cagacara gñvuviaadamiga dada. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aan isoñi gñmara gñraana baigaldacai. ⁴⁵ Alia baigalidi aapi vaavoitudacai sapaduñia agai lagi ismaacada gaaagidi Diuusi laañicaruda —astatadai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Alia siaa duutudai aan Diuusi.

⁴⁷ Dai alia baigñalidi aan Diuusicada ismaacada cagacara gñvusasdi.

⁴⁸ Aan arsoitigami vai Diuusi vascara cagacara gñnalidi.

Dai sivi abiaadara baitacoga vasi aoodami aduucai gñiimadamu “Ismaacada Diuusi cagacara naldi”.

⁴⁹ Lagi ismaacada salicada viaa guvucadagai idui mui naana maasi gagarducami aan gñvatar.

Salicada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi lagi.

⁵⁰ Diuusi vascara soigalidi vascataicada ismaacada siaa duutudai lagi.

⁵¹ Mui naana maasi gagarducami ivueeyi Diuusi gatagitoidacada.

Diuusi alia siaa aratudai lagi ismaacada gagarducada gnalidi.

⁵² Diuusi camaitipali sartaanaanamicagi lagi ismaacada vaamioma gataana, dai cascada maa samicamigada soituutuigami.

⁵³ Dai soituutuigami ismaacada biugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuucada tataasconaca lagi.

Daida ariricu soituutuigamilara viaa.

⁵⁴ Diuusi calga nuucada judidiu lagi arpipioñigada dai Diuusi alia soigalidi gacada cascada.

⁵⁵ Vasi gomaasi idui lagi poduucai bai duí lagi Avraañicaru dai aaduñda amadu cascada.

Dai goñiooqui ismaacada bai duí lagi artomastuigaco vatar.

Ascanti María.

⁵⁶ Daida María vaica masaadai daja Zacaría quiidiara daida apamu nora galquiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai amo ali galli.

⁵⁸ Aidasi marai lagi aaduñda ismaacada miaanioma oidacatadai iji dai mala dadiji dai nalnaldi dai poduucai camaí lagi isDiuusi salicada calga tuiga Elisabeeta vuf. Dai baiganali vascatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaicada apamu iji lagi dai mala iquit tuucugada lali galli dai aaduñda

Zacaría tAAATA agaitadai potAAgidu AogadA cascADA. ⁶⁰ TaidA AdAAAdA itAtAdai:

—Cho, Vuaana tAAAtAmu aatAmA —astAtAdai.

⁶¹ TaidA itAtAdai AAaduñA:

—Tomali Amoco gAAaduñi maipotAAgidu di —astAtAdai.

⁶² DaidA AAaduñA seeñamagi ZacaríA maataca Aliditai istAAgiduca agai Agai. ⁶³ TaidA AZacaríA seeñacADA taí gAAaduñi Amo istumaasi istuucADA oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana tAAgiducamu goovai”, asduucai ooja Agai. Tai camaitAA AAaduñA isducatai gAntAtAgituagi tAAgacai ismaacADA ooja AZacaríA. ⁶⁴ Aidasi quiaa nAnAidi AAaduñA ismaacADA ooja AZacaríA taidA AZacaríA Apamu ñioo dai sAAlicADA cAAga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ TaidA AAaduñA sAAlicADA duduaadimu Apamu ñioocacai AZacaríA, vai vAAsi ucoidigana JudeeAA vAAsi aipacoga gAAaagidi Aoodami isducatai ApAdui ami JudeeAA. ⁶⁶ VAAsi ismaacADA caí isducatai ApAdui naana maasi gAntAtAgitoidai dai aipaco gAntAcacai daidA icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? SAAlicADA Diuusi cAAgacAA nAidi goovai —ascaiti Aoodami.

⁶⁷ Dai Diuusi IbAdA divia dai Amadu daja ZacaríA AVuaana oogadA. AidA AZacaríA aagidi Agaa oodami istAtAdai Diuusi IbAdA AZacaríA dai potAtAdai:

⁶⁸ Diuusi cadivia gAAAmadu dai casi cAAgacAA gAAvuvaitu cascADA alia siaa duutudai aanA Diuusi.

AatAmA Arjudidíu Diuusi maamaradA cascADA.

⁶⁹ Diuusi gAArootosi Amo cAAgacAA gAAvuviaadamiga ismaacADA sAAlicADA viaa guvucadagai.

Dai Agai ArcajiudadA Davicarú ismaacADA cAAga AAgiditadai Diuusi.

⁷⁰ Poduucai AAqui utu oidigAA idui Diuusi gAAatagi gAAñiooquituldiadamiga Amadu.

⁷¹ Tai Agai aagidi gAAaduñicaru iscAAgacAA gAAvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigAAvuaada agai gAArsasaayu dai vAAsi ismaacADA maitAroigAdai.

⁷² Dai sai Diuusi soigAAliada agaitadai gAAaduñicaruADA.

Dai sai maiugu tagitoca agai Diuusi gAAatagi ismaacADA idui tucamaAA.

⁷³ Goovai Argoaatagi cAAgaducADA ismaacADA aagidi Diuusi gAAaduñi Avraañicaru dai pocaiti sai sAAlicADA Arvaavoi.

⁷⁴ Dai sai Diuusi gAArsoiña agai sai maisoimaasi gAAtaatamituldiña gAArsasaayu.

Dai tAsai siaa duutudaiña aatAmA Diuusi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai cAA vuaadatai Diuusi vui.

Dai cAAga AAgiditai aatAmA Diuusi siAAsi uucami oidacagi aatAmA amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñmara poduucai gAAimAdamu oodami Diuusi AbaitAcAAacami ñiooquituldiadamigada.

Aapi baitAqui imia agai AtAAaanAdami dai mAa aagida agai oodami sai bai gAAnduucana dai siAAscada mAa diviagi AtAAaanAdami sai cAAgacAA miaadAgidana.

⁷⁷ Dai maatAtulda agai aapi oodami sai Diuusi Agai dai cAAgacAA gAAvuvaidi.

Dai gAAroigAldi vAAsi gAArsoimaascamiga.

78 Diuusi g_Λrooga s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ g_Λroig_Λdai dai soig_{ΛΛ}lidi aat_Λm_Λc_Λd_Λ casc_Λd_Λ g_Λrootosi g_Λmara t_Λvaagi_Λiñd_Λr_Λ.

79 Sai g_Λraagidana isducatai Diuusi soic_Λ oodami sai c_Λg_Λ g_Λnt_Λt_Λgitocana t_Λsai vaavoitudacai maiim_Λna Diaavora _Λmadu. Casc_Λd_Λ povueeyi Diuusi t_Λsai _Λmadu ajiopaiña.

Asc_Λiti Zacar_Λia.

⁸⁰ Dai g_{ΛΛ}limi _Λali g_{ΛΛ}li dai v_{ΛΛ}s tasai vaamioma b_{ΛΛ}jimi g_Λt_Λgitoidaga. Dai aid_Λsi cag_{ΛΛ} _Λgai oidigana oidatu asta aid_Λsi g_Λaagacai aagidi _Λgai Diuusi ñiooquid_Λ _Λjudidíu. Dai m_{ΛΛ} diviacai aagidi _Λgai ismaac_Λd_Λ aagidi Diuusi isaagida _Λgai.

2

¹ Aid_Λsi vuusai Vuaana aid_Λ Augusto _Λrg_{ΛΛ} bait_Λc_Λaacamicatadai Room_Λr_Λ. Dai _Λgai t_Λjai g_Λson_Λr_Λ guucacamiga sai _Λcaldana _Λoodami dai oojana ist_{ΛΛ}t_Λgidu. ² Aid_Λ _Λrtucamid_Λr_Λc_Λtadai m_Λs_Λic_Λcald_Λ _Λgai v_{ΛΛ}si _Λoodami oidi daama oidacami. Aid_Λm_Λsi _Λcali _Λoodami aid_Λ _ΛSireñio _Λrc_Λigicatadai Siriana. ³ M_Λtai t_Λjai _Λoodami sai iim_Λna siaaco vuvaaja m_Λsai _Λcaldana. ⁴ Casc_Λd_Λ ii _ΛOsee Nasareetaiñd_Λr_Λ Galilea d_Λv_{ΛΛ}r_Λiañd_Λr_Λ Beleenamu Judeea d_Λv_{ΛΛ}r_Λia_Λ. Davicar_Λ _ΛrBeleen_Λr_Λ vuusaicami dai _ΛOsee _Λrc_Λajjudad_Λ Davicar_Λ casc_Λd_Λ ii _Λgai Beleenamu m_Λsai _Λcaldana. ⁵ Dai _ΛOsee vaidacai Mar_Λía Beleenamu. Casi _Λrg_Λncuucunacamicatadai _Λgai d_Λmos maiquiaa _Λmapai oidacatadai. Dai Mar_Λía cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aid_Λsi aayi _Λgai Beleen_Λr_Λ camaitiipuc_Λatadai siaaco g_Λnuuliña _Λgai casc_Λd_Λ caapayu quidi_Λr_Λ g_Λnuuli _Λgai. Dai aid_Λsi quiaa m_{ΛΛ}c_Λ daraajatadai _Λgai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai Mar_Λía dai dueeyi. _Λgai _Λrtuucamid_Λr_Λ marad_Λc_Λtadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajiopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai g_Λnsosoiga cañiiru tucar_Λ. ⁹ Tai todian duuc_Λai g_Λmaasitu _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ _Λpastutuuru vuitapi. Tai Diuusi g_Λg_Λvucadac_Λd_Λ cuudan duí ami siaaco daraajatadai _Λgai tai duduaadimu _Λpastutuuru. ¹⁰ Tai pot_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ:

—Maitav_Λr duduaadicuda aapim_Λ. Aan_Λ ang_Λn_Λbidati c_Λg_Λ ñiooqui dai idi ñiooquic_Λd_Λ ali_Λ baig_Λn_Λliadamu aapim_Λ dai v_{ΛΛ}si _Λoidacami oidi daama. ¹¹ _Λl_Λquiapo moquiiy_Λr_Λ siaaco oidacatadai Davicar_Λ _Λl_Λquioma movuusai _Λmo c_Λg_Λgac_Λr_Λ g_Λnvuviaadamiga. _Λgai _Λrg_Λnt_Λaan_Λdamiga Cristo. _ΛCristo icaidaga _Λmo g_{ΛΛ} t_Λaan_Λdami ismaac_Λd_Λ _Λcovai vuusaitu Diuusi sai c_Λg_Λgac_Λr_Λ gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana _Λcaapayu mo caat_Λcamu _Λali g_{ΛΛ}li biisapicami sit_{ΛΛ}gimu aapim_Λ dai poduuc_Λai maat_Λmu aapim_Λ sai ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi aan_Λ s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λrvaavo —ast_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹³ Mosai cuugaida ñioo _Λgai tai mui vaamioma g_Λnmaasitu Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _Λpastutuuru:

¹⁴ M_{ΛΛ} t_Λvaagi_Λr_Λ v_{ΛΛ}si Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ c_Λg_Λ ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi c_Λg_Λgac_Λr_Λ n_Λidi oodami.

Casc_Λd_Λ sivi gia cac_Λg_Λ g_Λniib_Λstacan taadacamu gooidacami.

Asc_Λiti _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ.

¹⁵ Aid_Λsi iji _Λgai abiaad_Λr_Λ t_Λvaagiamu vaid_Λ _Λpastutuuru aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—Tiimada gaamu moocoro Beleenamu dai naida istumaasi asducatai apadui goovai ismaacada garaagidi Diuusi —ascaiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai malca taa agai Maria dai Osee dai lali silaani mo caatacatadai siaaco gacuaadana caapayu. ¹⁷ Mostagacai apastutuuru agai otoma aagidi Maria lamadu Osee iscaiti Diuusi talaanifaruda aagaitai lali silaani. ¹⁸ Dai vascatai ismaacada cai ismaacada aagai apastutuuru camaitaa isducatai gantatagituagi. ¹⁹ Dai Maria maiugu tagitocana istumaasi apadui. ²⁰ Aidasi caapamu aa suuli apastutuuru voyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai calaga aatagi aatagaimi agai Diuusi vatarar vasicada ismaacada taa agai dai caa. Vasi povadui isducatai aagidi Diuusi talaanifaruda cascada.

²¹ Matai bo mamacova tasaicada iquitaa tuucugada lali silaani dai Suusi taatai. Maiquiaa nonoacatai Maria abiaadara aagidi Diuusi talaanifaruda sai Suusi taatana cascada Suusi taata agai.

²² Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai aagai Moseesacaru salicamigadara saida ivuaadana vasi looqui silascada maamatadagi amaasi balcai agai lali galii Jerusaleenamu. Dai ami agaa quiuupaigadara judiduu itatadai agai Diuusi:

—Aatama ipalidi sai garmara vascara galagidiña —astatadai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi fiooquidara sai vasi judiduu maamarada tuccamidara isarcacallicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isduucai oojisi Diuusi fiooquidara.

²⁵ Mo Jerusaleenara oidacatadai amo calli Simuñi taagiducami. Dai calaga lagidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai lamoco larpa ismaacada nalaracatadai isdiviagi amaadutai dai soñagi judiduu vai agai lagi gataaanadagi gandavaraagara. Dai Diuusi Ibadala lamadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi Ibadala Simuñi sai maiquiaa muucuai agai talgia agaitadai Cristo ismaacada ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ibadala ootoi Simuñi agaa quiuupaigadamu judiduu. Tai aidaa ami dada Osee lamadu Maria dai balcati lali galii daida iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai Simuñi bai lali silaani dai siaa duutuli Diuusi dai potadai agai Diuusi:

²⁹ Talaanadami, aana ivueeyi vasi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cacalaga baigiñaliaracada muuquimu aana. Casi iñtangi aapi ismaacada giñaagidi cascada.

³⁰ Catlaa aana idi calgacara vuviaadami ³¹ Ismaacada ootosi aapi vasi oidi daama oidacami.

³² Idi maatatuldamu agai ismaacada maitarjudiduu galiooqui. Dai idi calaga fioocadamu gamaamara judiduu vatarara.

Astatadai Simuñi.

³³ Daidaa adadada Suusi maitaa isducatai gantatagituagi calcai istumaasi aagai Simuñi aagaitai amarada. ³⁴ Taidaa Simuñi itatadai:

—Vai Diuusi calgacara gannidiña —astatadai.

Dai gooquilara itatadai agai Maria lagi:

—Silascada galiiagi idi ali silaani ismaacada ootoi Diuusi muidutai judiduu calgacara vuvaaquimu idicada dai aa mui maicagacara vuvaaquimu dai muidutai vui fioocadamu. ³⁵ Dai poduucai gamaatamu

isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sállicadl gaaimu soialiaragai —astatldai Simuñi aMaría.

³⁶ Ami Jerusaleenarai oidacata dai amo oocodami Aana taaigiducami. Agai arPanuelicaru maradacata dai daidl arcajiudadl Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacata dai. Aidasidl arljicatadai cunai agai amo calli. Dai bo cuvaracami uumigicadl viuudutu. ³⁷ Dai aidl camaaco coobai dan maacova uumigi viaacata dai. Dai vllas tasai maitacuaadatai aimaraiña agai agall quiuupaigadlamu ajudidíu dai daanaiña Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami agall quiuupaigadlarl judidíu guucacata dai Suusi dladadl amadu Simuñi tai ami divia aAana dai lppaga siaa duutuli Diuusi dai gooquiara ii dai mall aagidi vllasi aJerusaleenarai oidacami ismaacadl nalaracata dai isDiuusi callacarl vuvaidagi aagaitai aSuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee amadu María vllasi ismaacadl aagai Diuusi ñiooquidarl canoonora Nasareetamu Galilea dlvllarlarl. ⁴⁰ Vaidl ali galli gallimi dai calla bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi callacarl naidi.

⁴¹ Vllasi uumigi mosaajaiña agall siaa duudagadl judidíu vai ajioopaiña dladadl aSuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacata dai aSuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivunucal agall siaa duudagai tai cavllasi noonora aoodami tai aSuusi anaasi Jerusaleenarl vii. Daidl adladadl maimaatacata dai ismomalla vii aSuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai adladadl sidl aSuusi aoodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai aSuusi aoodami saagida dai tacacaimi gnaaduñi dai aa oodami ismaacadl maatacata dai agai, ⁴⁵ dai maitall. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida tll vai agall quiuupaigadlarl ajudidíu daacata dai Suusi amadu ismaacadl gamamaatatuldi Diuusi ñiooquidl. Dai calla gatagito cal dai tacacal lppa. ⁴⁷ Dai vllscatai ismaacadl cal ismaacadl aagai aSuusi camaitll isducatai gantatagituagi. Dai povanalidi ducatai mosall callagadu goovai moodl dai mosall calla gaaa nonoragidi mastumaasi tacacal, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi adladadl tll aSuusi poduucal gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucal gantatagitoi. Daidl adladl itatldai:

—¿Giñmara tuiplasi povarduñi? Gaooca amadu aanl ali duduaadimucata dai gagaagaitai —astatldai María.

⁴⁹ Taidl aSuusi itatldai:

—¿Tuimasidl giñgaagai? ¿Maitamasmaatl aapiml isviaa aanl isiduñiagi istumaasi giñtajai giñooa? —astatldai.

⁵⁰ Taidl adladadl maimaatl cal istumaasi aagidi aSuusi maimaatacata dai agai isDiuusi gaooa aagai agai.

⁵¹ Taida oí aSuusi gadladl gaamu Nasareetamu dai apiamollasi calla llgidi gadladl. Daidl adladl maiugu tgitocana vllasi isducatai apvueeyi dai istumaasi aagaiña aSuusi. ⁵² Daidl aSuusi gallimi dai vaamioma bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi callacarl naidi aSuusi daidl aoodami acaa callacarl naidi lppa.

¹ Aidasi ATiverio Sesara AΓAGΛΛ baitACΛAACamicatadai RoomAΛA. Cabaiivustaama dan taama uumigi daacata dai AΓai, vaidA Ponsio Pilaato AΓcaigicatadai JudeeAΓA, vaidA Eroodasi AΓcaigicatadai GalileeAΓA, vaidA AΠiili Eroodasi suculidA AΓcaigicatadai ItureeAΓA AAmadu TraconiitAΓA, vaidA Lisaaniasi AΓcaigicatadai AviliifiAΓA, ²vaidA Aanasi AAmadu Caifasi ArbaitAguucacamigadAcatadai Apapaali. Dai aidA AVuaana Zacaría maradA oidigana oidacatadai taidA Diuusi ootosi A mo ñiooqui. ³DaidA AVuaana muiyapAΓA aimAraifia A aqui Jordán ugidiana, dai aagidiña Aoodami sai Ama duucai gAntatAgitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vAasi soimaascamigadA dai sai ganvapaconana sai nAidiña Aoodami iscaAma duucai gAntatA gito dai camaisomaasi ivuaada agai. ⁴Isducatai aagaitadai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadA siduuñia agai Vuaana mospovAdui. AΓai aduucai oja:

Diuusi ootosa agai A mo cAali sai oidigana gamamaatA tuldifia dai poduucai gaaagidamu AΓai:

“SiAAscadA Aoodami nAnAracagi isdiviagi A mo baitACΛAACami gAagai isbaiduiñiadiagi voogAdA.

Poduucai AAra gAagai masbaiduiñiadiagi gAniibAdaga caotoma divia agai gArtAaanAdamiga cascAdA.

⁵ SiAAscadA baiduiñiadiagi AbaitACΛAACami voogAdA siaaco dAdAcagiga gAagai iscAAga tApaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gAagai iscAAga tApaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi gAagai issAali tAquiagi.

Dai poduucai AAra gAagai isbaiduiñiadiagi Aoodami gAniibAdaga.

⁶ Dai vAasi Aoodami oidi daama oidacami maatumu isDiuusi AΓagai ismaacAdA cAAgacAΓA gavuvaidi”.

Ascaiti Isaía ojadA.

⁷Aidasi vuvaaja Aoodami ganquiquiaiñdAra sai vapaconana AVuaana taidA AVuaana potAtAdai:

—AapimA ismaacAdA daivA tami ansai ganvapaconana Apan ducami cocoyi ismaacAdA vopooyi siuu duucu camAAjidagi vasoi poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gAntaatatulda agai. AAra ga gAagai issALicAdA ama duucai gAntatAgituagi aapimA dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸Gaaagai mascaAAgacAra oidaca aapimA vai nAidiña aa mascaAma duucai gAntatA gito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitavar gAnaagiada aapimA aipacoga masaidA Avraañicarú cajiudadA sai cascAdA cAAgacAra gannAidi Diuusi. Aana angAaagidi sai asta goojo dai ismaacAdA modaraaja cAAga istutuidi Diuusi isiduñiagi Avraañicarú cajiudadA isipaliadagi. ⁹Diuusi cabai gAduu issoimaa taatatuldagi maicAA tuutiAcAdA Apan duucai A mo cAali ismaacAdA guicutai uusi ismaacAdA maicAAgadu iibiadA dai mAmaidi. Poduucai Diuusi ootosamu Aoodami ismaacAdA soimaasi ivueeyi mAaca siaaco tomastuigaco mAacana taí —astAtAdai AVuaana.

¹⁰Amaasi Aoodami tAcacai AVuaana daidA itAtAdai:

—¿Tuma duuna aatAMA sividAO? —astAtAdai.

¹¹TaidA AVuaana aa noragi daidA itAtAdai:

—AΓai ismaacAdA gaviida gooca vaapasaraΓai gAagai isoidagi Amoco AΓai ismaacAdA maiviaa dai AΓai ismaacAdA gAviidacagi cuadagagai gAagai isaa oidagi ismaacAdA maitaviida —astAtAdai AVuaana.

12 Tai dada $\Delta\Delta$ moco tumiñsi vuudami sai vapaconana Δ Vuaana daid Δ it Δ t Δ dai:

—Mamaat Δ tuldiadami, ζ tuma duuna aat Δ m Δ ? —ast Δ t Δ dai.

13 Taid Δ Δ Vuaana aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Maitavaamioma g Δ taan Δ i tumiñsi mos Δ caasi si Δ asi maigarsi m Δ sgataan Δ dagi —ast Δ t Δ dai Δ Vuaana.

14 Tai dada sandaaru $\Delta\Delta$ p Δ dai t Δ cacai $\Delta\Delta$ p Δ :

— ζ Dai aat Δ m Δ tuma duuna? —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ Vuaana it Δ t Δ dai:

—Maitav Δ r Δ asiada aapim Δ Δ oodami tomali Δ mo istumaasi guvucadac Δ d Δ tomali mait Δ aagai m Δ sgapi Δ r vuupada ismaac Δ d Δ maig Δ pi Δ r Δ v Δ at Δ , baiyomav Δ r baig Δ n Δ liada Δ gaic Δ d Δ m Δ smaac Δ d Δ gamait Δ c Δ i —ast Δ t Δ dai.

15 V Δ asi Δ oodami camaat Δ catadai isDiuusi ootosa agai Δ Cristo dai can Δ n Δ racatadai dai casc Δ d Δ pov Δ n Δ lilitadai said Δ Δ Vuaana Δ r Δ gai.

16 D Δ mos Δ Vuaana pot Δ t Δ dai v Δ ascatai:

—Aan Δ gia suudagic Δ d Δ g Δ n Δ vapaconai d Δ mos divia agai Δ mai ismaac Δ d Δ g Δ n Δ vapacona agai Diuusi Ib Δ ad Δ c Δ d Δ sai g Δ n Δ madu daacana Diuusi Ib Δ ad Δ . Dai Δ gai vaa n Δ ida agai oodami ismaac Δ d Δ Δ r Δ c Δ ga ivuaadami dai ismaac Δ d Δ Δ rmaic Δ ga ivuaadami. Δ gai vaamioma viaa guvucadagai iñsa Δ n Δ . Aan Δ maitistutuidi si Δ asi istutuidi Δ gai. Aan Δ tomali maiv Δ iaa s Δ llicami isuupasdagi susuusacad Δ gigiaaragad Δ . 17 Δ mo c Δ l Δ i ismaac Δ d Δ c Δ l Δ vai t Δ ligi bai tueeyi Δ t Δ ligi daid Δ Δ cosad Δ m Δ m Δ idi. Poduucai iduñia agai Δ gai ismaac Δ d Δ divia agai Δ oodamic Δ d Δ . Ismaac Δ d Δ vaavoitudai Δ gai iimia agai t Δ vaagiamu dai ismaac Δ d Δ maivaavoitudai Diaavora Δ madu iimi agai Δ gai siaaco tomali Δ mo imidagai maitutucui Δ tai —ast Δ t Δ dai Δ Vuaana Δ oodami.

18 Dai poduucai dai mui vaamioma ñiooqui c Δ l Δ gaducami aagidi Δ Vuaana Δ oodami. 19 Dai aagidi Δ gai $\Delta\Delta$ p Δ Δ caigi Erod Δ si sai ali Δ soimaasi idui Δ gai Δ sidacai g Δ suculi Piili ooñigad Δ Erodiiasi, dai sai Δ ma maasi soimaascami idui Δ gai $\Delta\Delta$ p Δ . 20 Gooqui Δ r Δ vaamioma soimaasi idui Δ Erod Δ si maisacai Δ Vuaana.

21 D Δ mos aid Δ si maiquiaa g Δ maisatu Δ Vuaana Δ gai vapacoi mui oodami dai vacoi Δ Suusi $\Delta\Delta$ p Δ . Vaid Δ Δ Suusi gadaan Δ itadai Diuusi dai aid Δ si gadaan Δ itadai Δ gai Diuusi tai g Δ cupiooco Δ t Δ vaagi, 22 tai Diuusi Ib Δ ad Δ t Δ vai Δ Suusi daama Δ mo tugu maasi. Tai caidatu Δ mo ñiooqui t Δ vaagiaiñ Δ r Δ dai pocaiti:

—Aapi Δ p Δ Δ r Δ giñ Δ maro nai ali Δ si g Δ oig Δ dai aan Δ dai ali Δ baigiñ Δ lidi aan Δ aapic Δ d Δ —ascaiti Δ ñiooqui.

23 Suusi viaacatadai par Δ Δ mo coobai dan baivustaama uumigi aid Δ si g Δ aaga g Δ aa duiñdaga. Dai po Δ lilitadai Δ oodami is Δ gai Δ rOsee marad Δ . Δ Osee Δ rmarad Δ Elicaru, 24 ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Maatatacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Levicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Melquicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Anacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Osecaru, 25 ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Matatiiasicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Amoosicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Naumacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Eslicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Nagaicaru, 26 ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Maatacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Matatiiasicaru, ismaac Δ d Δ

ʌrmaradʌcatadai Semeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oseecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Resacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Sorovaveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salatieelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Melquicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Adicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cosaamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elimoodamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eracaru, ²⁹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osuecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elieeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oorimacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ³⁰ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Levícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Simeoñicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oseecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Onanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Meliacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nataanacaru, ³² ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Davicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Obedicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Boosocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salimoonocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Naasonocaru, ³³ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Aminadaavacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Araamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Esiroomacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Pareeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru. ³⁴ Ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Jacocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Avraañicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Tarecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nacoracaru, ³⁵ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Serugacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Raagaucaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Peleegacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salacaru, ³⁶ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Arapaajadacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Semicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Noecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Lamecaru, ³⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matusaleenacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Enoococaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Areedicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Maalaleelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cainanacaru, ³⁸ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Enoosicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Setacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Adáñicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Diuusi ʌgai idui Adáñi cascʌdʌ.

4

¹ Taidʌ ʌSuusi ii ʌaqui Jordánaiñdʌrʌ vaidʌ Diuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacatadai dai ʌgai vaa Diuusi Ibʌadʌ vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidʌsi mʌʌ oidigana divia ʌgai anaasi daja goo coobai tasai. Dai siʌʌqui tasai daja ʌgai camosaagidiña ʌDiaavora siduñia ʌgai soimaasi. Dai siʌʌqui tasai daja ʌgai oidigana ʌcaaqui tasai maitauu ʌgai. Dai asta ʌcaaqui tasaicʌdʌ aayi biuugigai. ³ Amaasi ʌDiaavora itʌʌdai:

—Isaapi ʌrDiuusi maradʌ di aagidañi goojodai vai tascali gʌnaatona —astʌʌdai ʌDiaavora.

⁴ Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Diuusi ñiooquidΛΓΛ pocaiti: “Maisiu mosΛca tascalicΛΔΛ istutuidi oodami isoidacagi, gΛaagiava Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛ”, ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛtΛdai Suusi.

⁵ AidΛ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Λmo gΛΛ tuvidacamu dai abiaadΛΓΛ tΛtΛΛagidi vΛΛsi gΛgar tΛtΛaanΛdami ismaacΛΔΛ oidaga oidigi daama dai vΛΛsi oodami ismaacΛΔΛ tΛaanΛi ΛtΛtΛaanΛdami. ⁶ DaidΛ ΔDiaavora itΛtΛdai:

—VΛΛsi goovai ismaacΛΔΛ gatΛtΛgidi aanΛ, aanΛrgiñtuidaga. AanΛ istutuidi ismaquia Λagi sioorΛ maquia iñΛliada aanΛ. Aapi angΛmaquiagi vΛΛsi goovai paidΛ artΛaanΛdamica. ⁷ Isaapi gatootonacΛΔΛ cΛquivagi giñvuidΛΓΛ daidΛ giñsiasa duutudagi vΛΛsi argΛtuidacamu goovai —astΛtΛdai ΔDiaavora.

⁸ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΛΓΛ aapi Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ: “SiaavΛr duutuada aapimΛ ganDiuusiga dai mosΛca Λgai Λmoco avΛr Λgiada” —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁹ Dai gooquiΛΓΛ vaidacai ΔDiaavora ΔSuusi Jerusaleenam. Dai ami ΛgΛΛ quiuupaigadΛΓΛ Λjudidíu daama tΛsagi daidΛ itΛtΛdai:

—Isaapi rDiuusi maradΛ di, tabiaadΛΓΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ.

¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ:

Diuusi ootosamu gatΛtΛaañicarΛ vaidΛ gΛnuucaticana.

¹¹ SigΛdaagiadamu Λgai gΛnnoonovicΛΔΛ pai maisaraana gΛΛΛcaso Λmo odiaba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛtΛdai ΔDiaavora.

¹² TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ di: “MaitΛagagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ iduuna Λmo istumaasi mosΛida aliditai sabai giduuna” —astΛtΛdai ΔSuusi.

¹³ Amaasi ΔDiaavora camaitΛΛgacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ΔSuusi dagito chiΛΛqui tasai.

¹⁴ TaidΛ ΔSuusi Λpamu aa gΛi Galileeamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai cascΛΔΛ viaa Λgai guvucadadΛ Diuusi. Dai vΛΛsi GalileeΛΓΛ oidacami dai vΛΛsi ΛΛmapΛcΛΓΛ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuuaatadai Λgai. ¹⁵ Dai ami GalileeΛΓΛ ΔSuusi aipaco aimΛraíña judidíu quiuupaigadΛΓΛ dai gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛscatai goΛΛ cΛΛga ñiooqui aagaiña aagaitai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco gΛΛ Λgai. Dai aidΛsi aayi ibastaragai tasΛΓΛ ii Λgai judidíu quiuupaigadΛΛamu Λagi poduucai gΛviidacatadai Λgai cascΛΔΛ. Dai cΛquiva dai aaga Λgai oojai. ¹⁷ TaidΛ Λnuucadacami aliiivru maa aliiivru ismaacΛΔΛ ooja IsaiacarΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. Vai Λgai nΛnΛidi dai tΛΛ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi IbΛadΛ giñΛΛmadu daja.

Diuusi Λcovai giñvuuusaitu ansai aanΛ imΛna dai aagidana ΛcΛΛgducΛΔΛ ñiooqui ismaacΛΔΛ tΛgito sioorΛ soicΛdagi vaidΛ ivuaada Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

Dai ansai aagidana aanΛ Λgai ismaacΛΔΛ maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isvuvauquiagi.

Dai ansai nΛnΛaavatudana ismaacΛΔΛ maiñΛnΛeeyi.

Dai ansai soiñana mΛsmaacΛΔΛ soi duucai nΛlidi.

19 Dai ansai aagidana aanΛ aoodami sai caaayi istuigaco Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai vΛascatai. Ascaiti Λoojai.

20 Amaasi ΛSuusi cuu Λlivru dai gatΛΛgi dai daiva. Dai vΛascatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai apianΛnΛidi ΛSuusi. 21 Tai Λgai ñioo daidΛ itΛi:

—Siviat caaayi aapimΛ gΛnsaagida ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru —astΛtΛdai ΛSuusi.

22 Vai vΛascatai cΛΛga ñioocai aagaitai ΛSuusi dai maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi caΛcatai ismosΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. Dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—CΛΛ maatΛ aatΛmΛ idi cΛΛli sidΛ ΛrOsee maradΛ daidΛ Λrtami oida-cami —ascaiti Λoodami.

23 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ povai iñtΛtΛadamu aapimΛ: “PΛssΛlicΛdΛ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñtΛtΛadamu aapimΛ ΛpΛ: “Tami siaaco argΛaracami aapi igiduñi ΛpΛ istumaasi caΛ aatΛmΛ saidΛ idui aapi CapernaumΛrΛ”, iñtΛtΛadamu aapimΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

24 DaidΛ ΛSuusi vaamioma ñioo daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛava Λrvaavoi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai siΛascadΛ gama-maatΛtuldidiadagi Λmo Diuusi ñiooquituldiamigadΛ Λgi gadΛvΛΛragarΛ maiΛΛgigitai caΛcana Λoodami. 25 Goovai ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi. ΛΛquioma aliΛ ii biuugigai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ, maiduudu vaica uumigi dan taucami cascΛdΛ. Vai aidΛ oidacatadai Eliiasicaru dai muiducatai vipiuudu ΛpΛ. 26 TaidΛ Diuusi maiotoi Eliiasicaru tomali Λmo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Λgai dai baiyoma sibΛacoga ootoi Λgai Λmo viuudu quiidiamu SarepatΛrΛ Sidoni dΛvΛΛriΛrΛ sai soiñana. 27 Dai aidΛsi quiaa oidacatadai Eliiasicaru mui judidíu viaacatadai Λcoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga. Tai vΛascarΛ tomali Λmaadutai Λgai maiduaadi Eliiasicaru dai baiyoma duaadi Λmai sibΛaco oidacami Naamán tΛΛgiducami SiriΛrΛ oidacami —ascaiti ΛSuusi.

28 Dai goovai ismaacΛdΛ aa ΛSuusi caΛ Λoodami dai sΛΛlicΛdΛ baacoi vui. 29 Dai vΛascatai guuquiva dai goguaama vaidacai ΛSuusi dai vuu-saitu NasareetaiñdΛrΛ. Nasareeta Λruranacatadai. MΛtai tΛsagi ΛSuusi Λmo vavuana dai abiaadΛrΛ mΛtana daituda agaitadai. 30 TaidΛ ΛSuusi mossaaagida daivusai Λoodami dai daivunu ii.

31 Amaasi ii ΛSuusi Capernaumamu Galilea dΛvΛΛriΛrΛ. Dai ami mamaatΛtuldi Λoodami Diuusi ñiooquidΛ Λmo ibastaragai tasΛrΛ. 32 Tai camaitΛΛ Λoodami isducatai gΛntΛtΛgituagi caΛcatai isducatai gama-maatΛtuldi Λgai dai Λpan Λsi cΛΛga ñioocaitai Λmo guvucadagai viaacami.

33 Dai ami judidíu quiuupaigadΛrΛ daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai gΛgarΛ iñna daidΛ icaiti:

34 —GΛrdagitoñi. ¿TuipΛsi divia aapi dai gΛroojotuldi aapi Suusi NasareetΛrΛ oidacami? ¿GΛrugiuga pΛsiΛlidi aapi diviacai? AanΛ gia cΛΛga gΛmaatΛ aapi. AapiapΛ ΛrΛco vuusaidadΛ Diuusi ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

35 TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

Taid_Λ ΔDiaavora t_Λaañicarud_Λ d_Λv_Λarapi daitu _Λc_Λali v_Λasi _Λoodami vuitapi dai vuusai _Λc_Λaliaind_Λr_Λ dai daivunu ii. Dai v_Λasc_Λr_Λ tomali _Λmo soimaasi maitiduuñi. ³⁶ Tai v_Λasi _Λoodami duduaadimu dai aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi g_Λc_Λali ist_Λaan_Λdagi Diaavora t_Λaañicarud_Λ m_Λs_Λ guvucadac_Λd_Λ vai goDiaavora t_Λaañicarud_Λ _Λagidi dai otoma vuvac_Λi —asc_Λaiti _Λoodami.

³⁷ Daid_Λ _Λoodami v_Λasi aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña _ΛSuusi.

³⁸ Amaasi _ΛSuusi vuusai ami judidíu quiuupaigad_Λaind_Λr_Λ dai ii Simuñi quiidiamu. Vaid_Λ _ΛSimuñi tuumud_Λ s_Λallic_Λd_Λ coococatadai oiditadai toiñdagai. Vaid_Λ _Λaaduñd_Λ _Λcoocoad_Λ daañimi _ΛSuusi sai duaaidana. ³⁹ Taid_Λ _ΛSuusi miaad_Λr_Λ c_Λquiva dai duaadi tai otoma dagito _Λtoiñdagai. Tai otoma vañi _Λooqui dai bibi g_Λdadidacami.

⁴⁰ Dai aid_Λ _Λc_Λr_Λ urunoco duupidatai tasai m_Λtai mui vuaapi _ΛSuusi coococoidad_Λ mui naana maasi coocodagai viaacami. Vaid_Λ _ΛSuusi mostaatamai _Λcoococoidad_Λ tuutucugad_Λ g_Λnoonovic_Λd_Λ vai duduaad_Λi. ⁴¹ Dai muidutai _Λcoococoidad_Λaind_Λr_Λ vuvaja Diaavora t_Λaañicarud_Λ. Dai g_Λg_Λr_Λ ñioocai _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ daid_Λ it_Λd_Λai _ΛSuusi:

—Aapiar_Λ armarad_Λ Diuusi —ast_Λd_Λai.

Taid_Λ _ΛSuusi bagami dai camaidagito isvaamioma ñioocada agai. _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ maat_Λcatadai is_Λgai _Λr_ΛCristo d_Λmos _ΛSuusi maitip_Λlidadai isaaga _Λgai c_Λc_Λd_Λ maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii _ΛSuusi ami Capernaumaind_Λr_Λ bai m_Λl_Λcasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taid_Λ _Λoodami gaagamu daid_Λ aayi siaaco daacatadai _Λgai. Maitip_Λlidadai _Λoodami isimia _Λgai. ⁴³ D_Λmos _ΛSuusi it_Λd_Λai:

—Ali_Λ tagito aan_Λ isimiagi sib_Λaco g_Λg_Λr quiiquiamu _Λr_Λp_Λ dai aagidagi _Λoodami sai Diuusi soic_Λi _Λoodami sai c_Λagac_Λr_Λ oidacana, c_Λc_Λd_Λ giñootoi Diuusi idi oidig_Λr_Λ —ast_Λd_Λai _ΛSuusi.

⁴⁴ Daid_Λ _ΛSuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ quiquiuupaigad_Λr_Λ _Λjudidíu Galilee_Λr_Λ.

5

¹ _Λmo imidagai _ΛSuusi g_Λl_Λ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Gene-sareta t_Λagidu _Λg_Λl_Λ suudagi. Tai mui dada oodami dai camog_Λvisa _Λoodami dai s_Λallic_Λd_Λ abaana guguc_Λi asta baitoma maioiñitudai c_Λl_Λc_Λ _Λlidadai _Λgai Diuusi ñiooquid_Λ c_Λc_Λd_Λ. ² Taid_Λ _ΛSuusi t_Λl_Λ gooca vaarcu _Λg_Λl_Λ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. _Λv_Λatopa vuviadami cavuvajatadai abiaad_Λr_Λ dai v_Λaconaitadai g_Λv_Λatopa vuicar_Λ. ³ Taid_Λ _ΛSuusi ii dai t_Λsai vaarcugad_Λr_Λ Simuñi dai pot_Λt_Λd_Λai _ΛSuusi _ΛSimuñi sai m_Λl_Λcasioma imitudana _Λsuudagi ugidiaind_Λr_Λ. Taid_Λ _ΛSuusi ami vaarcu_Λr_Λ daiva dai abiaad_Λr_Λ mamaat_Λtuldi _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ. ⁴ Dai aid_Λsi canaato ñioo _ΛSuusi pot_Λt_Λd_Λai _Λgai _ΛSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudar_Λ av_Λr suuliga g_Λv_Λatopa vuvaidacar_Λ dai vuvaida vatopa —ast_Λd_Λai _ΛSuusi.

⁵ Taid_Λ Simuñi aa noragi daid_Λ it_Λd_Λai:

—Mamaatʉtuldiadami ʌmo tucagi gʌraaga aatʌmʌ dai maivui tomali ʌmoco, isaapi pocaiti di vʌʌscʌrʌ atʌsuudarʌ suuligagi govatopa vuvaidacarui —astʌtʌdai ʌSimuñi.

⁶ Dai mospodui ʌgai dai sʌʌlicʌdʌ mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi ʌvatopa vuvaidacarui. ⁷ Tai mooguidʌ ʌgai gʌnaaduñi ismaacʌdʌ ʌgʌmai vaarcuʌrʌ daraajatadai sai dadana dai soñana. Tai ʌgai dada dai cʌʌga suusudagi vʌgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi ʌvaarcu vʌʌtʌcatai. ⁸ Tʌʌgacai imaasi ʌSimuñi Piiduru gʌtootonacʌdʌ cʌquiva ʌSuusi vuidʌrʌ daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatʉtuldiadami, iñdagitoñi, aanʌrʌmo cʌʌli soimaasi ivuaadami —astʌtʌdai ʌSimuñi.

⁹ ʌSimuñi aliʌ duaadimucataidai cascʌdʌ. Dai vʌʌsi ʌgaa ʌrʌrʌ ismaacʌdʌ ʌʌmadu daraajatadai vʌʌscatai duduaadimucataidai mosʌʌ mui tʌʌgacai vatopa. ¹⁰ Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamaradʌ ʌraaduñdʌcatadai ʌSimuñi dai duduaadimucataidai ʌrʌrʌ. Dʌmos ʌSuusi potʌtʌdai ʌSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami ʌrvatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaadʌrʌ gaagadamu aapi oodami vaidʌ giñoidatucuiña aanʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹¹ Dai amaasi cavuvaidacai ʌvaarcu ʌgʌʌ suudagi ugidiana anaasi viaa vʌʌsiaacatai dai oi ʌSuusi.

¹² ʌmo imidagai ʌSuusi ʌmo ali quiiyʌrʌ daacataidai tai ami aayi ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ viaacataidai ʌmo coocodagai ismaacʌdʌ duvaldi gatuu-cuga. Dai aidʌsi tʌʌ ʌgai ʌSuusi gʌtootonacʌdʌ cʌquiva dai dʌvʌʌrʌpi cuiqui dai daañimi daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatʉtuldiadami pʌsipʌliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astʌtʌdai ʌcoocoadʌ.

¹³ Taidʌ ʌSuusi taata gʌnoovicʌdʌ daidʌ itʌtʌdai:

—Ipʌlidiana isgʌduaaidagi. Duaadicami vii —astʌtʌdai.

Mospotʌi ʌgai tai maigo ii ʌcʌʌli coocodadʌ. ¹⁴ Taidʌ ʌSuusi potʌtʌdai sai maiaagidiña tomali ʌmaadutai imaasi dai potʌtʌdai:

—Mosai imi dai mʌʌ vuidʌrʌ cʌquiva ʌpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucai maatacamu ʌoodami iscadueeyi aapi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁵ Dai aidʌsi duduaaidiña ʌSuusi ʌmo coocoadʌ vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami gʌʌmpaidimi vʌʌs tasai caʌca ʌliditai Diuusi ñiooquidʌ. Dai sai duduaaidana ʌgai coococoidadʌ ʌrʌrʌ. ¹⁶ Dʌmos ʌSuusi ʌcovai vusacʌiña siaaco maitiipu oodami dai ami daanʌiña Diuusi sai soñana.

¹⁷ ʌmo imidagai ʌSuusi gamamaatʉtulditadai Diuusi ñiooquidʌ vai ami daraajatadai ʌmoco fariseo ʌrʌrʌ dai ʌmoco mamaatʉtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ ismaacʌdʌ vʌʌsi ʌmapʌcʌrʌiñdʌrʌ Galilea dada dai vʌʌsi Judeeaiñdʌrʌ dai Jerusaleenaiñdʌrʌ. Taidʌ ʌSuusi Diuusi guvucadadʌcʌdʌ duduaadi ʌcoococoidadʌ. ¹⁸ Tai ami dada ʌmoco cʌcʌʌli dai bʌʌcaticatadai uusʌrʌ ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ maitistutuiditadai isoñiagi vai ʌgai vaasa ʌliditadai tuucavi siaaco daacataidai ʌSuusi. ¹⁹ Dʌmos maitatʌʌgaitadai siaa sʌʌli vaasagi ʌgai ʌcoocoadʌ gʌvistudicatadai oodami cascʌdʌ. Dai vaaqui daama tʌʌtasai dai abiaadʌrʌ cupiooco dai amui sʌʌli tʌvañi ʌcoocoadʌ sueeyʌrʌ vʌʌsi ʌoodami saagida sʌʌli dai aitu siaaco daacataidai ʌSuusi. ²⁰ Dai aidʌsi tʌʌ ʌSuusi siʌʌsi vaavoitudaitadai ʌgai, potʌtʌdai ʌgai ʌcoocoadʌ:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astatadai.

²¹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi samicamigad lamadu afariseo lagi gantatgitoimi dai povanlidi: “Sioora idi cali dai pomaasi fioocai. Vui fioocai Diuusi tomali amaadutai maitistutuidi isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga moslagi Diuusi”, asanlidi lagi.

²² Damos asuusi maatacatadai ispomaasi gantatgitoitadai lagi dai potadai:

—¿Tuimasi poduucai gantatgitoi aapima? ²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi: “Gasomaascamiga caoigaldi”, silpa potadagi: “Cequivañi dai aimarda”? ²⁴ Gantlagidamu ana aapima inसाना viaa amo samicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga —astatadai asuusi oodami.

Dai amaasi potadai lagi cali coocoda:

—Aapi angaagidi vanigini dai bai gasuaa dai imada gquiyamu —astadai.

²⁵ Mospotai asuusi tai otoma vañi coocoda vascatai vuitapi dai bai gasuaa istuucaga caatacatadai dai nora gquiyamu dai calga fiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vascatai oodami maita isducatai gantatgituagi dai calga fiooquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia ta aatama istumaasi ggarducami —ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai asuusi abiaadaga dai ta amo cali tumiñsi vuudami. Lagi Levi tagidu dai daacatadai quiyaga siaaco gvuudana tumiñsi dai potadai asuusi:

—Giñoidañi —astadai.

²⁸ Amaasi Levi cequiva dai anaasi viaa vasiaacatai dai oi asuusi.

²⁹ Dai goquiaga Levi idui amo gaa vagimi gquiyaga asuusi vatarai dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidaga aga lamadu. ³⁰ Vaida afariseo lamadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada aatagidi asuusi mamaatardamigada dai potadai:

—¿Tuimasida gacueeyi dai gayayi aapima gotumiñsi vuudami dai gosomaasi ivuaadami lamadu? Aapima maicalga ivueeyi —astadai lagi asuusi mamaatardamigada.

³¹ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Ismaacada maitarcoococoidada maitagito duduaaidiadam moslagi coococoidada. ³² Poduucai ana lpa maicalagaducada vatarai divia moslagi soimaasi ivuaadami vatarai antdivia ana vai amaa duucai gantatgitiona —astadai asuusi.

³³ Amaasi lagi tacacai asuusi daida itadai:

—Tuisida mosaa maitacueeyi dai mosasi gamamadaiña amamaatardamigada vvaana daida amamaatardamigada afariseo. Dai aapi gamamaatardamiga vascaga gacueeyi dai gayayi —astadai lagi.

³⁴ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi avapaidarsicada amo cunataragiaga silscada quiaa daraajagi cuucuntadami? ³⁵ Damos todian duucai gamuaatudamu cali amaasi maitaugimu avapaidarsicada —astadai asuusi oodami.

³⁶ Dai apiamamaatatuldi dai potadai:

—Tomali amaadutai maisaranan tada amo ipuurui utuudui dai acada daasdagi amo ipuurui caliñdada. Ispoduuñiagi agai siaa tuidimu aipuurui utuuducada dai vascara licuusi utuuducada maicaga viimu aipuurui caliñdada. ³⁷ Tomali amaadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi cacalliocidadara ispoduuñiagi aivalenti utuudui cocopoñtudamu ojoogi dai siaa tuidimu vasi siaasi aivalenti acaasi ojoogi. ³⁸ Cascada gaagagai isoojogi uutuducamiara tuaadagi valienti utuudui dai poduca maiisia tuidara aivalenti tomali ojoogi. ³⁹ Vascatai ismaacada yayi valienti caliñdada gooquiara maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma vallañiga caliñdada —astadai aSuusi aoodami.

Gomaasi aagidi aSuusi aoodami caga maatacatai isloodami apiavaamioma caga vaavoitudai aacuida ganvaavoidaraga dai maisiu utuuducada mamaatatuldaragada aSuusi.

6

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara aasicami saagida imaitadai aSuusi vaid aamaatar damigada vaiñcumaimi taligi muurada dai gannoonovicada calivaimi dai cuumimi. ² Tai amaadutai afariseo itadai:

—¿Tuimasida ivueeyi aapima aa duiñdagai ismaacada maitiipu oigara-gai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astadai.

³ Taida aSuusi aa noragi daida itadai:

—¿Maitamasquiaa naidi aapima oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biuugicoi? ⁴ Vaa agai aquiiyara siaaco siaa duutudaiña ajudidiu Diuusi dai vui apaana daasdarada Diuusi dai uu agai dai oi gaaduñi ismaacada amadu daraajatadai. Daida apaana mosangi papaali viaacatai oigaragai iscuaadagi aagi poduca viituli Moseesacaru cascada, tai vascara vui aDavicaru dai uu.

⁵ Dai potadai ara:

—Aana viaa amo samicami cascada viaa aana samicami isaagagi istumaasi aaduñiagi ibastaragai tasara —astadai aSuusi.

⁶ Ara amo ibastaragai tasara judidiu quiupaigadara vaa aSuusi dai gaagacai mamaatatluldi aoodami Diuusi ñioquida. Tai ami vaa amo cali ismaacada gaquisapicatadai novida sallsia padara. ⁷ Vaida amamaatatludiami Diuusi samicamigada amadu afariseo soobidacatai aSuusi sabai duaidana ibastaragai tasara dai poduca viaacagi istucada gariara vaaajagi agai aSuusi. ⁸ Damos aSuusi maatacatai ismaasi antatagitoitadai agai daida itadai acalli ismaacada gaquisapicatadai novida:

—Cequivañi dai mala aran asi cequiva —astadai.

Taida acalli cequiva dai ami cequiva siaaco aagidi aSuusi. ⁹ Amaasi aSuusi potadai aaga:

—Giñaagidavurai amo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara istumaasi aagaducami maicagaducami sio, cagacara vuvaidagi oodami coodagi sio? —astadai aSuusi.

¹⁰ Amaasi aSuusi nanaidi vascatai ismaacada ami daraajatadai dai potadai agai acalli:

—Giñuuliñdañi ganovi —astadai.

Taid_Λ ac_{ΛΛ}li uuliñi ganovi dai cac_{ΛΛ}ga duaadicami vii. ¹¹ Taid_Λ agaa sa_{ΛΛ}lic_{ΔΔ} baacoi dai apaco g_Λnt_Λcacaimi astumaasi istutuidi isiduuñiagi _ΛSuusi vui.

¹² Amaasi ii _ΛSuusi amo giidiamu dai daañia agai Diuusi sai soifana dai amo tucagi anaasi siaa daan_Λitai Diuusi. ¹³ Dai aid_Λsi camaasi agai vai gamamaat_Λrdamiga dai acovai vuvaitu baivustaama dan gooca agai saagidaiñ_{ΔΓΛ} said_Λ arojootosa_Δcana. ¹⁴ Dai pot_{ΛΛ}t_Λgidu agai: Amoco arSimuñi taid_Λ _ΛSuusi Piiduru t_{ΛΛ}tai _{ΛΛ}p_Λ, dai Aand_{ΛΓ}asi _{ΛΛ}p_Λ Simuñi suculid_Λ, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo mara_Δ, dai Simuñi agai a_{ΓΛ}moco zelolote saagidaiñ_{ΔΓΛ}, ¹⁶ daid_Λ Uudasi Jacovo suculid_Λ, daid_Λ Uudasi Iscaliote ismaac_{ΔΔ}Λ gooqui_Λrioma gat_{ΛΛ}gi _ΛSuusi.

¹⁷ Daid_Λ _ΛSuusi tavai giidaiñ_{ΔΓΛ} v_{ΛΛ}scatai agai _{ΛΛ}madu. Dai amap_Δc_ΔΓ_Λ siaaco t_Δp_Δalica c_Δquiva _ΛSuusi mui gamamaat_Λrdamiga _{ΛΛ}madu dai oidacata_Δ _{ΛΛ}p_Λ mui oodami v_{ΛΛ}si Judeea d_Λv_{ΛΛ}riañ_{ΔΓΛ} dai Jerusaleenaiñ_{ΔΓΛ} dai coostaiñ_{ΔΓΛ} siaaco Tiuro t_{ΛΛ}gidu dai Sidóni _{ΛΛ}p_Λ. V_{ΛΛ}si idi ami dada ca_Λca aliditai Diuusi ñiooquid_Λ dai duduaadia aliditai _{ΛΛ}p_Λ casc_{ΔΔ} dada agai. ¹⁸ Dai ismaac_{ΔΔ}Λ soimaa taatacana viaacatai Diaavora t_Δtaañ_Δficarud_Λ v_{ΛΛ}si duduaadi _ΛSuusi. ¹⁹ V_{ΛΛ}si aoodami taata aliditadai _ΛSuusi. Agai duduaaidiña acococoidad_Λ g_Λg_υvucadac_{ΔΔ} casc_{ΔΔ}Λ.

²⁰ Amaasi _ΛSuusi vui nan_Λava gamamaat_Λrdamiga daid_Λ it_Δt_Δdai:

—Diuusi c_{ΛΛ}gac_{ΔΓΛ} g_Δnn_Λidi aapim_Λ giñmamaat_Λrdamiga. Aapim_Λ c_{ΛΛ}ga maat_Λ ist_Δgito sioo_{ΓΛ} g_Δnsoiñagi maid_Λ ivuaada aapim_Λ istumaasi Diuusi ip_Δlidi.

²¹ Diuusi c_{ΛΛ}gac_{ΔΓΛ} g_Δnn_Λidi aapim_Λ ismaac_{ΔΔ}Λ biuugicoñi sivi gooqui_{ΔΓΛ} tatascon_Δca agai aapim_Λ casc_{ΔΔ}Λ.

Diuusi c_{ΛΛ}gac_{ΔΓΛ} g_Δnn_Λidi aapim_Λ ismaac_{ΔΔ}Λ suaan_Λi sivi, gooqui_{ΔΓΛ} as_{ΔΔ}Λ agai aapim_Λ casc_{ΔΔ}Λ.

²² Diuusi c_{ΛΛ}gac_{ΔΓΛ} g_Δnn_Λidi aapim_Λ ismaac_{ΔΔ}Λ g_Δnc_{ΛΛ}dai oodami dai si_{ΛΛ}scad_Λ maitañ_Δiooquiadagi, daid_Λ g_Δñ_Δiooquiadagi, dai tomali maica_Δca aliadagi g_Δnt_{ΛΛ}t_Δaraga v_{ΛΛ}si goovai pov_Δduuñimu giñoidatucuitai aapim_Λ. ²³ V_{ΛΛ}sc_{ΔΓΛ} sa_{ΛΛ}lic_{ΔΔ}av_Δr baig_Δñ_Δliada amaasi. Poduuc_Δi idui _{ΛΛ}qui aaduñ_Δcardu goodami maica_{ΛΛ} tuutiac_{ΔΔ}Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadac_{ΔΔ}Λ. M_{ΛΛ} t_Δvaagi_{ΔΓΛ} g_Δnmaaquimu Diuusi mui naana maasi cac_{ΛΛ}gaducami.

²⁴ D_Λmos si_{ΛΛ} soimaa taatamu ariricu gooqui_{ΔΓΛ}, sivi gia viaa agai istuc_{ΔΔ}Λ baig_Δñ_Δliadagi.

²⁵ Si_{ΛΛ} soimaa taatamu agai ismaac_{ΔΔ}Λ tatascon_Δ sivi, gooqui_{ΔΓΛ} biuugicoñicamu agai. Si_{ΛΛ} soimaa taatamu agai ismaac_{ΔΔ}Λ sivi as_Δi, gooqui_{ΔΓΛ} suaan_Δdamu agai soi_Δliaragaic_{ΔΔ}Λ.

²⁶ Si_{ΛΛ} soimaa taatamu agai si_{ΛΛ}scad_Λ v_{ΛΛ}scatai c_{ΛΛ}ga ñioocadagi agai vui, poduuc_Δi idui _{ΛΛ}qui aaduñ_Δcardu gaic_{ΔΔ}Λ ismaac_{ΔΔ}Λ poduuc_Δi yaatagai said_Λ arDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ.

²⁷ D_Λmos aapim_Λ m_Δasmaac_{ΔΔ}Λ giñca_Λ aapim_Λ ang_Δnaagidi: Oig_Δadavur_Δi g_Δnsasaayu, dai c_{ΛΛ}gav_Δr ivuuiidiada ismaac_{ΔΔ}Λ g_Δnc_{ΛΛ}dai.

28 CΛΛΓAVAP ñioocada λgai vui ismaacada maicalla ñioocai aapima ganvui. Isamaadutai ganñiooquiadagi daanadavurai Diuusi λgai vΛΛtarλ. 29 Isamaadutai gangaaviagi amapiadara ganvuivasa varai ajadara vui daasa ara. Dai isamaadutai baiyagi gasuaa dagitoñi vai bΛΛcaifia gavaasaraga ara. 30 Dai sioora gataandagi amo istumaasi pai oidiada. Isamaadutai baiyagi istumaasi argatuidaga maititaanada. 31 Ivuiidiadavurai aa mastumaasi aapima ipaliadagi isganvuiidiada λgai ara.

32 MΛsaapima oigadagi mosacaasi ismaacada ganoigadai aapima, ztumaasi arcagai poduucai? Asta λgai ismaacada maicalla tuutuiga ara poduucai ivueeyi. 33 Masialla calla ivuiidiadagi mosaca λgai ismaacada calla ganvuiididi aapima, ztuma calla ivueeyi aapima poduucai? Maicalla tuutiada ara poduucai ivueeyi. 34 Dai mastaañiupiadagi mosaca λgai ismaacada ganaa noragidan tadacagi, ztumaasi calla ivueeyi aapima poduucai? Maicalla tuutiada ara taañiupidi agaa maicalla tuutiada dai nalaracana isaa noragidagi. 35 Damos aapima glaagai isoigadagi gansasaayu dai calla ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagitocagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapima maamarada Diuusi ismaacada ravvaamioma baitacacami ganducamicamu. Diuusi cattuiga maicalla ivuaadami vui dai ismaacada maiDiuusiatanamquidana caitia. 36 Oigaldiadavurai aapima aa poduucai isduucai Diuusi ganooga oigaldi maicalla tuutiada.

37 Maitavar pocaitiada: “Dañi tla soimaasi idui λgai”, masimaipovantatadamu aapima ara. Maitavar pocaitiada siargpiar caatcami λgai masimaipovantatadamu aapima ara. Oigaldiadavurai aa masaapima ganoigaladiadamu ara. 38 Oidiadavurai aapima aa masiaapima ganoidiadamu ganbaimocorara amo apavidacarui cagaducamiara cll suudacami gigigidicami, dai cll gaisatudicami dai vaatancacami. Apavidacaruidada ismaacada gamaacai aapima istumaasi λgai vaacada ganmaaquimu λgai ara —astatdai λSuusi.

39 Dai λSuusi aduucai gamamaatatuldi:

—zIstutuidisi amo mainaadami isvoidaticagi amai mainaadami? zMaisiu suuligia λgai vagoocatai sib dalar? 40 amo mamaatardami maivaamioma maata ismamaatatuldiadamigada, dai siallscada cacalla maatia λgai apan lsi maatacamu gamamaatatuldiadamiga.

41 zTuipasi gatagito naidi aapi issoimaasi ivueeyi gladuñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? 42 Ducatai maisiaa ara aapi ispotatadagi gladuñi: “Dañi aliλ soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi daida ivueeyi ama maasi. Araga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiar aagidagi ganaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

43 Maioidaga uusi cagaducami issoimaasi iibatadagi dai amo uusi maicagaducami maitistutuidi iscagaducagi iibiada. 44 Vasi uusi gamaata iibiadara. Maitavayoovai iigosi tomali uuvasi uupariañdara. 45 Amo cll maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadara daja gocla tagitoidagai cascada. Dai cll maicalla ivuaadami golagi

soimaasi ñioocaiña, ibaadara daja gosoimaasi tagitoidagai cascada istumaasi aagai agai gatañicada vaaasi ibaadaiñdara vusacai.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai aan arganaamu dai vaascara maitiñagidiña? ⁴⁷ Ganaagidamu aan soora anpan ducami agai ismaacada giñagiditai ca daida ivueeyi istumaasi aagidi aan. ⁴⁸ Agai anpan ducami amo calli ismaacada idui amo vaaqui dmos aapaga calga tuucavi cooco agai dai calgaducami dai simiento dai aidasi gapi daivusai suudagi vaascara maiñitu alia calgaducata dai simientogada cascada. ⁴⁹ Dai ismaacada giñca dai maitivueeyi istumaasi taanai aan agai anpan ducami amo calli ismaacada idui amo vaaqui mosdavalarapi maidarasacai ooodai uta tai gooquira gapi daivusai suudagi dai daitu taida avaaqui camaicalgaducami vii —astadai asuusi oodami.

7

¹ Aidasida asuusi naato ñiooqui oodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacata dai amo sandaaru taanadamigada agai arromanu dai agai viaacata dai amo pioñi ismaacada alia oigadai agai vai agai alia cococatada cayoga muu. ³ Daida sandaaru taanadamigada cajoomacata dai isami aimaraitada asuusi dai ootoi chialqui taanadamigada judidiu sai mala daana asuusi sai diviana dai duaidana apioñigada. ⁴ Tai agai miaadara guuquiva siaaco daacata dai asuusi dai sallicada goguaama oidatucui dai potadai:

—Idi sandaaru taanadamigada gia gaaagai passoñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatama judidiu dai agai vaa agai dai gatjai duiñdagai garquiuupaiga —astadai.

⁶ Taida asuusi ii agai amadu dmos aidasi cayoga aayi agai quii taida taanadamigada sandaaru ootoi aa gaaduñi sai potadana asuusi:

—Mamaatuldiamami maitiso gavuuaada aan tomali maivaa sallicami pasvaquiagi giñquiyara, ⁷ cascada maitipiñali aan isalgi mala gagaagamuagi. Mosai potai sai duadana sida giñpioñiga caduaadimu, asduucai ootosi sandaaru taanadamigada ñiooqui. ⁸ Aanaan aapra viaa giñtaanadamiga dai poduucai aapra viaa aan giñsandaaruga ismaacada taanai aan siuu duucu potada aan amoco sai imana vai aimara dai siuu duucu potada aan sai diviana vai didivai, dai siuu duucu taañia aan giñpioñiga saida iduuna amo istumaasi vaid ivueeyi.

⁹ Aidasi ca asuusi imaasi maital istumaasi gatagituagi acalli vui dai vui nanaava oodami ismaacada oiditadai dai potadai:

—Sallicada tomali judidiu saagida mainidi aan tomali amoco ispocaasi vaavoitudai saasi vaavoitudai idi calli —astadai.

¹⁰ Dai aidasida oojotosicami quiyara dada vaid apioñi coocoda caduaadicata dai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaid asuusi Naína amaco imatada vaid amamaatardamigada oiditadai dai mui aa oodami aapra. ¹² Dai aidasi cayoga aayi agai ami Nañara ta masbaccaticata dai amo muuquida dai yaasa agai dai agai maaducata dai marada oooqui viuudu vai mui

oodami ami dAVΛΛriΛrΛ oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidasi tΛΛ ΛSuusi soigΛΛli ΛooquicΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Maiti suaacada —astatΛdai.

¹⁴ Dai miaadΛrΛ cΛquiiva dai taata Λcajooñi tai guuquiva Λgai ismaacΛdΛ bΛΛcaticatadai taidΛ ΛSuusi potΛtΛdai ΛgΛΛli muuquiadΛ:

—GΛΛli aanΛ angΛaagidi vañigiñi —astatΛdai.

¹⁵ Tai Λgai ismaacΛdΛ ΛrmuuquiadΛcatadai sΛali dai va dai gΛaagacai ñioocai taidΛ ΛSuusi tΛΛgi ΛdΛdΛ. ¹⁶ Dai tΛΛgacai Λoodami imaasi vΛΛscatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tigamaasitu Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

DaidΛ icaiti ΛpΛ:

—Diviatiqui Diuusi dai soñna Λgai gΛmaamara —ascaiti Λoodami.

¹⁷ Dai vΛΛsi JudeeΛrΛ dai vΛΛsi uugidiana gΛmaí istumaasi idui ΛSuusi.

¹⁸ TaidΛ ΛVuaana maí vΛΛsi gomaasi, ΛmamaatΛrdamigadΛ aagidi cascΛdΛ. TaidΛ ΛVuaana vai gooca gΛmamaatΛrdamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daecatadai ΛSuusi sai tΛcacana sabai Λgai sΛΛlicΛdΛ ΛrΛCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviagi sabai gΛaagai isnΛnΛracagi Λmai. ²⁰ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana miaadΛrΛ guuquiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛVuaana, Λgai ismaacΛdΛ vaponai Λoodami, gΛrootoi tΛsai gΛtΛcacana pΛsabai aapi ΛrΛCristo ismaacΛdΛ viaa isdiviagi siΛpΛ sabai gΛaagai tΛsnΛnΛracagi Λmai —ascaiti ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ.

²¹ Dai aidasi mosaayi Λgai ami ΛSuusi duduaadi mui oodami coocoidadΛ dai ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ duduaadi ΛpΛ dai mui ismaacΛdΛ mainΛnΛeeyitadai Λgai nΛnΛaavatu. ²² Dai poduucai ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—MΛΛcavΛr aagida ΛVuaana vΛΛsi mΛstumaa nΛidi dai caΛ. Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainΛnΛeeyitadai casi istutuidi isnΛaadagi dai ismaacΛdΛ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gocoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadΛi, dai ismaacΛdΛ maitatΛΛcaidacatadai catΛtΛΛcaidaga, dai coidadΛ duduaacarΛi, dai soituutuigami vΛΛsi gΛmamaatΛtuldi ismaacΛdΛ Λgai daidΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai. ²³ BaigΛΛliadamu siorΛ apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ΛSuusi.

²⁴ Dai aidasi caiji Λgai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami dai aagai ΛVuaana dai potΛtΛdai Λoodami:

—¿MΛtumaaasi nΛidamu aapimΛ oidigamu? ¿MΛsbai nΛidamu aapimΛ Λvasoi ismaacΛdΛ mosaipaco oiñidi ΛvΛΛli? ²⁵ ¿MΛtumaa nΛidamu aapimΛ, Λmo cΛli ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai? AapimΛ cΛΛga maata sai ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgΛr raí baabaquidΛrΛ. ²⁶ ¿MΛtumaaasi nΛidamu, Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? ΛjΛΛ sΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi, daidΛ Λrasta vaamioma isΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁷ Vuaana ΛrΛgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dai pocaiti: “Ootosamu aanΛ Λmo ootosicami aapi gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana giññiooqui Λoodami dai poduucai Λgai cabai gΛnducamu dai vaavoitudamu ismaacΛdΛ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ GΛnaagidiana aanΛ sai Vuaana vaamioma tΛaanΛi istomalΛmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ gatΛaanΛda Λgai siaaco tΛaanΛi Diuusi vaamioma gatΛaanΛda Λgai isVuaana —astatΛdai ΛSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vaaasi loodami lamadu atumiñsi vuudami ismaacada gnavapacoinaitadai lVuaana vacuanaragadacada maata taa sai istumaasi aagai Diuusi lrvaaovi. ³⁰ Damos lfariseo lamadu amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada ismaacada maitanvapacoi Vuaana vacuanaragadacada mosamaapiadala viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduñiagi lagi vaatar. ³¹ Vaidal lSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi lpan ducami loodami sividadal? ³² lpan ducami laali ismaacada plaasala gatallavaliña dai iñioquidiña gnaaduñi daidal itatadaiña: “Iiva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuaañi aatama matai aapima maisusuañi”, astatadaiña. ³³ Diviacai Vuaana lagi ismaacada vaponai loodami dai maitacueeyi tascali tomali maitaalyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora laañicaruda. ³⁴ Dai diviacai aanl ismaacada viaa amo sallicami dai gacueeyi dai gayalyi mai pocaiti ansaidal artuu naacadami daidal ariitracami, dai ansaidal araduñal tumiñsi vuudami dai amaicalla ga ivuaadami. ³⁵ Vaaacatai ismaacada lalgidi Diuusi caa maata isalia callagadu Diuusi maata dagada —astatadai lSuusi.

³⁶ Amaadutai lfariseo vai lSuusi sai quidiiala gaugaana taidal lSuusi ii quidiamu dai meesa vuidal daiva. ³⁷ Tai amo ooqui lagi vaa dlvalliala oidacami ismaacada gogoosi gaducamicana mai silSuusi ii fariseo quidiamu dai lamadu gaugia lagi. Lagi ami divia dai bllacati amo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocada duñisi. Lagi lrodai namlaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daidal lSuusi llcasodal abaana daiva dai vacuañidimi llcasodal gaogacada dai gooquiala galcuupacada gaqui dai usupi dai gooquiala lai lasaiti sigian uuvacada. ³⁹ Aidalsida lfariseo ismaacada vai lSuusi taa imaasi ponalli: “Isidi calli sallicada lramo Diuusi ñiooquituldiadamigadacamudai maata mudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gaducami”, asalidi lfariseo. ⁴⁰ Taidal lSuusi potatadai lfariseo:

—Simuñi gaaagida iñalidi aanl amo istumaasi —astatadai.

Taidal lfariseo aa noragi daidal itatadai:

—Giñaagidañi —astatadai.

⁴¹ Taidal lSuusi itatadai:

—Amo calli tañiuuvi tumiñsi goocatai calli. Amaadutai tañiuuvi lagi taan sientto daidal agamai taajucan sientto. ⁴² Dai tomali amaadutai vagoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidal ismaacada gatañiuuvi mosoi ismaacada vaaatulditadai lagi. Sivi giñaagidañi ¿ismaacada vagoocatai vaamioma oigadai? —astatadai lSuusi.

⁴³ Taidal lSimuñi aa noragi daidal itatadai:

—Polidi aanl sai ismaacada vaamioma mui oi —astatadai lfariseo.

Taidal lSuusi potatadai:

—Vaavuava ismaacada aagai aapi —astatadai.

⁴⁴ Amaasi lSuusi vui nallaava looqui dai potatadai lSimuñi:

—¿Naidipasi idi ooqui? Vaa aanl galquiyala patai maitiñmaa suudagi istuucada vacuana aanl giñllcaso poduucal isduucal garviida aatama tai idi ooqui vapacoi giñllcaso gaogacada dai galcuupacada gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñusupi poduucal isduucal garviida aatama, vai goovai aidasi abiaadala vaa aanl maidagitocai uusupigai giñllcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtai asaiti giñmoona poduucal isduucal garviida aatama tai goovai giñtai asaiti sigian uuvadami giñllcasoana. ⁴⁷ Cascada angaaagidi sai

idi ooqui tatagidi vallascatai isaliasi iñoigadai aliasi arsoimaasi iducami goovai cascada dai vlassi soimaascamigada caoigaldi. Damos amai oodami ismaacada armaisi soimaasi iducami gatatagidi ismaisi iñoigadai maitargapi soimaascamigada cascada dai cavlassi oigaldi —astatadai asuusi afariseo.

⁴⁸ Amaasi potatadai asuusi oooqui:

—Gasomaascamiga caoigaldi —astatadai.

⁴⁹ Vaidavapaidarsicada ismaacada ami daraajatadai lagi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—¿Sioora idi calli dai asta gasomaascamiga oigaldi? —ascaiti.

⁵⁰ Taidasuusi potatadai oooqui:

—Vaavoitu aapi cascada cacalagacaga vuusai, imadafi dai maivuama liatugada —astatadai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii asuusi mui mapacaga ami davarigaga dai gamamaatuldimi Diuusi ñiooquida dai isDiuusi soicai oodami sai calagacaga oidacana. Dai valla baivustaama dan gooca mamaatardamigada oidatucitadai asuusi. ² Dai oidatucitadai lapa chiliqui ooqui ismaacada duduaadi asuusi. Amoco viaacatadai Diaavora talaañicaruda dai ama maasi coocodagai. Dai ami madu imatadai Maria ismaacada rMadaliña lagi ooquiaindaga vuvaaja cuvaracami Diaavora talaañicaruda, ³ dai Vuañiita lapa oñigada Chusa. Chusa aramo taanadamigada Eroodasi pipioñigada, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacada soicitadai istucada viaacatadai asuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gandallavaragaiñdaga dai naida lagi asuusi dai aidasi ganampagi mui oodami taida asuusi ñiooqui daida itatadai:

⁵ —Amo asaadami gaasimu dai gasaimi lagi tai chiliqui astucada voyara suuli matai cajiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa astucai ooodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja lagi gaquiisa viagacatadai vaagidagai cascada. ⁷ Tai aa astucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taida uuparai ismaacada amadu vuvaaja gaquiistu. ⁸ Tai aa astucai calgaducami davarigaga suuli dai gala dai calaga iibaji asta amo sientro litro vuvaaja alimo litroañdaga.

Dai aidasi capotai asuusi gacaga ñioo dai potatadai:

—Masaapima tacaaidacagi varai calca —astatadai.

⁹ Taidamamaatardamigada taccacai daida itatadai:

—Taya lidi aapi idi cuentocada —astatadai.

¹⁰ Taidasuusi potatadai:

—Aapima Diuusi ganamaatuldami istumaasi maimaata aapima iducatai Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana, damos gogaa poduucai ñiooquidi aana vai najada goovai dai ducami ismaiñijadagi dai calca dai ducami ismaicalcagi.

¹¹ Ganaagidami ana istaya lidi gocuento:

—Goastucaı ʌpan ducami Diuusi ñiooquidʌ. ¹² Goastucaı ismaacʌdʌ voiyʌrʌ suuli ʌgai ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ caʌcana Diuusi ñiooquidʌ vai didivai ʌDiaavora dai maigovai dadasai ibʌadʌaiñdʌrʌ sai maivaavoitudaiña dai maicʌʌgacʌrʌ vuvaacʌna. ¹³ Daidʌ astucaı ismaacʌdʌ oloodai saagida suuli ʌgai ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ caʌcana Diuusi ñiooquidʌ dai cʌʌga baigʌnʌliaracʌdʌ ʌʌgidiña dʌmos maisi guupuacana ʌgai vaavoidaragadʌ. Vaavoitudaiña ʌgai chiʌʌqui tasai dai siʌascadʌ parunadagi aa vai cadadagitoiña gʌnvaavoidaraga. ¹⁴ Daidʌ astucaı ismaacʌdʌ uuparai saagida suuli ʌgai ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ caʌcana Diuusi ñiooquidʌ dai maiʌʌgidiña momaasi gʌtagitocana dai gaquiistudai gʌnvaavoidaraga mosʌʌ tagitocatai tumiñsiʌrʌ dai gʌnvagimadagʌrʌ dai mui aa naana maasiʌrʌ dai poduucai maitivueeyi ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi dai ʌpan ducami ʌstucaı ismaacʌdʌ maiibiatai. ¹⁵ Daidʌ astucaı ismaacʌdʌ cʌʌgaducami dʌvʌʌriʌrʌ suuli ʌgai ʌrʌoodami ismaacʌdʌ baigʌnʌliaracʌdʌ caʌca ʌlidiña Diuusi ñiooquidʌ dai vʌʌsi ʌʌgidiña istumaasi mamaatʌrʌi Diuusi ñiooquidʌrʌ dai ʌgai ismaacʌdʌ apiavaavoitudai dai mamaatʌtuldi aa ʌgai ismaacʌdʌ vʌtʌmʌ mamaatʌrʌi ʌgai ʌgai daidʌ ʌriibiadʌ gʌnducami.

¹⁶ Tomali ʌmo oodami maicucuudagai ʌmo cuudacarui dai gooquiʌrʌ iññapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma tʌcavi dadasai vai cuudagidaca ʌgai vʌʌscatai sioorʌ vʌpacʌdagi. ¹⁷ Poduucai istumaasi aanʌ gamamaatʌtuldi vʌʌsi gʌmaasiuldi, sivi maiquiaa cʌʌga maata caʌ ʌoodami gooquiʌrioma gia vʌʌsi maata caʌcamu ʌgai.

¹⁸ Poduucai tudu cʌʌgavʌr caʌca. Sioorʌ bʌʌjʌi giññiooqui dai giñʌʌgidi ʌgai vaamioma maatʌtuldamu aanʌ, dai sioorʌ maibʌʌjʌi giññiooqui dai maitiñʌʌgidi poopoidamu aanʌ istumaasi maata gʌʌlidi ʌgai —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ Amaasi ʌSuusi dʌʌdʌ ʌʌmadu susuuculidʌ ami dada siaaco daacataidai ʌgai dʌmos maitistutuiditadai ʌgai ismiaadʌrʌ ajjagi aliʌ muiducatai oodami. ²⁰ Tai ʌmaadutai aagidi ʌSuusi daidʌ itʌtʌdai:

—Gadaada ʌʌmadu gʌsusuuculi quidigaiñdʌrʌ guuca dai gʌnʌida ʌlidi —astʌtʌdai.

²¹ Dʌmos ʌSuusi potʌtʌdai:

—Sioorʌ caʌcagi Diuusi ñiooquidʌ dai ʌʌgidityai caʌcagi ʌgiava ʌgai daidʌ ʌrgiñdaada ducami ʌʌmadu giñsusuuculi ducami —astʌtʌdai.

²² ʌmo imidagai tʌsai ʌSuusi ʌmo vaarcuʌrʌ ʌʌmadu gʌmamaatʌrdamiga daidʌ itʌtʌdai ʌgai:

—Tiimʌda vaasadʌrʌ gogʌʌ suudagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

Tai bodʌrʌ iji. ²³ Dai aidʌsi gʌʌ suudagi ʌraana iimʌitadai ʌgai taidʌ ʌSuusi coi. Tai todian duucai cavami ʌvʌ vai tai tʌʌsadʌi suudagi daidʌ ʌvaarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai ʌgai iji dai nʌnʌitu ʌSuusi daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, Mamaatʌldiadami, casiatʌ yooga duudupi —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi vañi dai ʌʌpitu ʌʌvʌʌli ʌʌmadu ʌsuudagi tai vʌʌsi gʌʌʌpitu dai vʌʌsi dodoli vii. ²⁵ Amaasi ʌSuusi potʌtʌdai gʌmamaatʌrdamiga:

—¿Tʌdui gʌnvaavoidaraga? —astʌtʌdai.

Vai agai duduaadimucata dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daid icaiti:

—¿Siorea idi caali dai taanaa avaaali amadu gosuudagi vai agidi?
—ascaiti.

²⁶ Daida aayi ali quiiyaga. Gadaraga taagidu ali quii. Vaasagara agaa suudagi arGadara ajaadaga arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai asuusi davalapapi tai miaadaga caquiva amo caali Gadarana oidaacami dai catavapi apaduitadai isacalli viaacata dai Diaavora tataaanicaruda dai maitaadaiaña yuucusi tomali maioidacata dai quiiyaga mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai asuusi vuidaga gatootonacada caquiva dai iinaquimi dai potadai:

—¿Tuiipasida giinamadu vapaacai aapi Suusi agaa baitacaacami marad? Gadaanai aan pai maitiiofiada —astadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaaitai asuusi adiaavora tataaanicaruda sai vuvacaana agiaindaga. Muiyoco imidagai babalajiaña adiaavora tataaanicaruda vaid aoodami vupuuriaña noonovidai aacasoda cadeenacada sai maiupanana vai agai aquitudaiña acadeena. Daida adiaavora tataaanicaruda mosamalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida asuusi tacacai daid itadai:

—¿Taaagidu aapi? —astadai.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Legión antaaagidu aan —ascaiti.

Poduucai aagai agai alia muiducatai adiaavora tataaanicaruda ismaacada agiara vaapa cascada. ³¹ Daida adiaavora tataaanicaruda potadai asuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vaasi adiaavora tataaanicaruda. ³² Dai muiducata dai tatisoli ami giidira daida cueeyitadai. Daida adiaavora tataaanicaruda potadai asuusi sai dagitona isvaapaquiagi atatisolira. Taida asuusi maa oigaragai. ³³ Taida adiaavora tataaanicaruda vuvaja acalliaindaga dai tatisolira vaapa. Tai vaasi agai ga vaapavuna saali suuli gaamu taana dai ga suudar suuli dai baicoi.

³⁴ Tai agai ismaacada nuucadacata dai tatisoli alia duduaadimu aidasi ta imaasi dai voopoi dai maa gaaagidi quiquiana dai dajiana.

³⁵ Taida aoodami vaascatai iji dai nada agai astumaasi apadi dai aidasi aayi agai siaaco daacata dai asuusi ta agai acalli ismaacadaiaindaga vuvaja adiaavora tataaanicaruda vai aacasoda abaana daacata dai agai asuusi caaga yuucusu dai cacaga dodoli daja tai agai alia duduaadimu.

³⁶ Daida atatisoli nuucadacami ismaacada naiditadai agidi vaasi isducatai dueeyi acalli ismaacada viaacata dai adiaavora tataaanicaruda.

³⁷ Imaasicada vaasi aoodami ami Gadaraga oidacami ganaaga daaïimi asuusi sai imana abiaadaga alia duduaadicuitadai agai cascada. Taida asuusi tasi vaarcuaga dai ii abiaadaga. ³⁸ Daida acalli ismaacadaiaindaga vuvaja adiaavora tataaanicaruda goguaama oi sai dagitona isoidagi damos asuusi potadai sai viana dai potadai:

³⁹ —Noragiña gquiiyamu dai maa gaaagida vaasi istumaasi idui Diuusi aapicada —astadai.

Taida acalli nora dai maa gaaagidi vaasi ami davalapira si caaga idui asuusi agai vaatar.

⁴⁰ Aid_{AS}id_A ΔSuusi vaasad_{AR} divia Δpamu Δg_{AA} suudagi tai v_{AA}scatai baigan_{AR}liarac_{AD} miaad_{AG} can_{AN}ARacatadai Δgai casc_{AD}. ⁴¹ Tai ami divia Δmo c_{AA}li Jairo t_{AA}giducami Δgai ar_{AA}aan_{AD}amicatadai quiuupaigad_{AR} judid_U dai g_{AT}ootonac_{AD} c_Aquiva ΔSuusi vuid_{AR} dai daa_ñimi sai im_{AA}na quiidiamu. ⁴² Ali Δmaaduacatadai Δgai marad_A daid_A Δrooqui par_A baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai im_Acai ΔSuusi o_I mui oodami dai asta g_Aisatudaimi.

⁴³ Dai Δgai saagida im_{AT}idai Δmo ooqui ismaac_{AD} cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai g_{AA}ARac_{AD} dai casiaa doodai v_{AA}si istumaasi viaacatadai duduaadigami_{AR} vai tomali Δmaadutai maitistutuiditadai isduaaidagi. ⁴⁴ Tai Δgai miaad_{AR} c_Aquiva ΔSuusi dai gooquiamad_{AR} mostaata yuucusid_A taid_A Δ_{AR}ad_A g_{AA}Apitu.

⁴⁵ Vaid_A ΔSuusi gat_{AC}cacaimi daid_A icaitimi:

—ζ_{TOOR} gi_ñtaata? —asc_{AI}ti ΔSuusi.

Vai v_{AA}scatai pocaiti sai tomali Δmaadutai vaid_A Piiduru Δ_{AM}adu Δadu_ñid_A pot_{AT}idai:

—Mamaat_{AT}uldiadami, mo_SAAquidu oodami dai g_{AG}g_Aisatudai dai aipaco Δ_{NU}itusc_{AI} paid_A gat_{AC}cac_{AI} soor_A g_{AT}taata —ast_{AT}idai.

⁴⁶ Δ_{AM}os ΔSuusi pot_{AI}:

—Δmaadutai atgi_ñtaata, maiyanta aan_A i_ñsiduaadi Δmaadutai gi_ñg_{UV}cadac_{AD} —asc_{AI}ti ΔSuusi.

⁴⁷ Dai most_{AA}gac_{AI} Δooqui iscamaasico v_{UAA} ΔSuusi divia dai gi-givuquimi dai g_{AT}ootonac_{AD} c_Aquiva vuid_{AR} ΔSuusi dai v_{AA}si oodami vuitapi aagidi istuisi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatac_{AI}.

⁴⁸ Amaasi ΔSuusi pot_{AT}idai:

—Gi_ñadu_ñi vaavoitu aapi casc_{AD} cadueeyi. Im_{AA}da_ñi dai maivuama Δ_{LI}atugada —ast_{AT}idai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ΔSuusi tai divia Δmaadutai Jairo quiidia_{iñ}d_{AR} dai pot_{AT}idai Δgai Δ_Jairo:

—Casiatmuu g_{AM}ara casi maisoi v_{UAA}da gomamaat_{AT}uldiadami —ast_{AT}idai.

⁵⁰ Δ_{AM}os aid_{AS}i ca_A ΔSuusi pot_{AT}idai:

—Maitiduaadicuda mosai gi_ñvaavoituda sig_{AM}ara duaadimu —ast_{AT}idai.

⁵¹ Dai aid_{AS}i aayi ΔSuusi quiiy_{AR} maidagito Δgai Δoodami isvaapaquiagi Δ_{AM}adu tuucavi mo_Sac_{AA} Piiduru dai Jacovo dai V_{UAA}na Δ_{AM}adu Δ_{ALI} ooqui d_{AA}d_{AD}. ⁵² V_{AA}scatai suaan_{IT}idai dai alia soigan_{AL}lidadai Δ_{ALI} ooquic_{AD} Δ_{AM}os ΔSuusi pot_{AT}idai:

—Maitav_{AR} suan_{AD}a goali ooqui mait_{ARM}uuquiada mosacooso —ast_{AT}idai.

⁵³ Δ_{AM}os Δoodami mosparunai pocaititai ΔSuusi. Δoodami maat_{AC}atadai isi_{ARM}uuquiada Δgai casc_{AD} parunai. ⁵⁴ Taid_A ΔSuusi b_{AI} novid_A dai g_{AG}AR ñioo dai pot_{AT}idai:

—Ali ooqui va_ñigi_ñi —ast_{AT}idai.

⁵⁵ Tai Δgai Δpamu duaaca dai otoma va_ñi taid_A ΔSuusi gat_Ajai m_{AS}ai biidana. ⁵⁶ Daid_A Δ_{AD}AD_{AD} mait_{AT}gaitadai istumaasi g_{ANT}AT_{AG}ituagi. Δ_{AM}os ΔSuusi pot_{AT}idai sai maiaagid_{iñ}a tomali Δmaadutai istumaasi Δ_{PR}adi.

¹ ΔSuusi Δmapagi Δbaivustaama dan gooca gΔmamaatΔrdamiga dai maa guvucadagai dai sΔallicami sai vuvaidiñna vΔasi Diaavora tΔtΔaΔñicarudΔ oodamiaiñdΔrΔ dai sai duduaaididana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi Δgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔlΔgacΔrΔ oidacana dai duduaaididana coococidadΔ. ³ Dai potΔtΔdai:

—MaitavΔr vuucaï tomali Δmo istumaasi voiγΔrΔ vΔatarΔ tomali gΔngiica tomali gΔnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΔΔmoco vaapasaragai avΔr gΔnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiγΔrΔ mΔsiaaco gΔnuuliñagi anaasiavΔr gΔnuuliñaca asta mΔsiΔascadΔ iji Δgai dΔvΔariaiñdΔrΔ. ⁵ Dai mΔsiaaco maitanmiaadΔgidagi vΔrai vuvaquï abiaadΔrΔ dai gigigida ΔdΔvΔarai gΔnΔcasoaiñdΔrΔ vai poduucai maatΔna Δgai ismaicΔΔga idui —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁶ Tai iji Δgai dai mosΔΔmapΔcΔrΔ iimΔi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΔ dai duduaaidimi coococidadΔ vΔasi aipacoga.

⁷ TaidΔ ΔtΔaanΔdami EroodΔsi maï vΔasi istumaasi ivuadatadai ΔSuusi dai maitΔtΔgaitadai istumaasi gΔtΔgituagi. Dai Δmoco pocaititadai saidΔ ΔVuaana duaaca coidadΔ saagidaiñdΔrΔ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidΔ ΔrΔEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ daidΔ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΔ ΔrΔmoco ΔlquidΔ Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ dai duaaca. ⁹ DΔmos ΔEroodΔsi pocaiti:

—AanΔ Δlgi antgatajai guicutaragai moodΔ ΔVuaana ¿dai idio sioora ismaacΔdΔ mosΔΔ naana maasi caΔ aanΔ aatagi? —ascaiti ΔEroodΔsi.

DaidΔ ΔEroodΔsi gΔaajagΔi isnΔidagi.

¹⁰ Dai aidΔsi dada ΔSuusi ojootosadΔ aagidi Δgai ΔSuusi vΔasi istumaasi idui. TaidΔ ΔSuusi vaidacai ΔmaapΔcΔrΔ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidΔsi maï Δoodami isii ΔSuusi gooquiΔrΔ iji taidΔ ΔSuusi miaadΔgi dai aagidi sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔlΔgacΔrΔ oidacana daidΔ ΔSuusi duduaadi ΔcoococidadΔ.

¹² Dai aidΔsi cauruñimi Δbaivustaama dan gooca mamaatΔrdami miadΔrΔ guuquiva dai potΔtΔdai Δgai ΔSuusi:

—Ootosañi goodami vai gΔniibΔstana dai gaagana cuaadagai aali quiiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatΔmΔ maitiipu tomali istumaasi —astΔtΔdai ΔmamaatΔrdami.

¹³ TaidΔ ΔSuusi potΔtΔdai:

—Bibidavurai aapimΔ —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—MaitatΔviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. SiΔgisgiaa mΔlca savΔada aatΔmΔ cuaadagai vΔasi idi oodami vΔatarΔ —astΔtΔdai ΔmamaatΔrdamigadΔ.

¹⁴ DaidΔ Δoodami parΔ taama miil Δcatadai. DΔmos ΔSuusi potΔtΔdai gΔmamaatΔrdamiga:

—Aagidavurai goodami sai daraivana chiichiΔquiatai aipacoga parΔ taataucami siento —astΔtΔdai ΔSuusi.

¹⁵ Tai podui vΔascatai daraiva. ¹⁶ TaidΔ ΔSuusi vui Δtaama paana daidΔ Δgooca vatopa dai tΔvaagiamu nΔnΔaava dai gamamagi dai gooquiΔrΔ saasarai Δpaana dai Δvatopa dai maa gΔmamaatΔrdamiga sai taacoidana Δoodami. ¹⁷ Tai vΔascatai gauu dai tataascovai dai gooquiΔrΔ suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadΔ ismaacΔdΔ baivito.

18 Amo imidagai aidasi acovai daanaitadai Diuusi asuusi vaidamamaatar damigadamadu daraajatadai taidasuusi taccacai gamamaatar damigadaidaitadai:

—¿Vooragiñaagai oodami? —astaitadai.

19 Tai agai itaitadai:

—Amoco pocaiti pasaidaravuaana agai ismaacada vapaconaiña oodami, dai apocaiti pasaidarEliasi, dai apocaiti pasaidarallquidadiuusi ñiooquituldiadamigadadai duaaca —astaitadai.

20 Taidasuusi potaitadai:

—¿Dai apimao macaiti ansoora ana? —astaitadai.

Taidapiiduru anoragi daidaitadai:

—AapiararDiuusi Cristogada ismaacada agai acovai vuusaitu —astaitadai.

21 Damos asuusi sallyicada dai sai maiaagidiña imaasi tomali amaadutai. 22 Dai potaitadai:

—Aana ismaacada via amo sallyicami viaacamu issallyicada soimaa taatagi dai mosamapiadaragiñviaamu tatanaanadamigada judidiu amadu baitaguucacamigada papaali amadu amamaataruldiadami Diuusi sallyicamigada. Dai giñmuaaa magai vasi dai vassacara bo vaica tasaicada apamu duaacamu ana —astaitadai.

23 Dai gooquiarapotaitadai vasscatai:

—Sioora giñagiada aliada maitaagai islagi gatagitocagi dai vass tasai glaagai isbai gaducagi siaduñiada gamuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñlagiadagi. 24 Sioora ivuaadagi lagi istumaasi ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu, damos agai ismaacada bai gduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia callyacara vuusaimu. 25 Tumaasi arcallyagai amo oodami vatarar isgamaitagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibadai imiagi Diaavora amadu. 26 Aana ismaacada via amo sallyicami tavaagiaindarar divia dai apamu noragia ñagai dai gooquiarapamu divimu ana amadu mui Diuusi talaañicaruda. Dai giñooga dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Isamaadutai sia aradagi giñvaavoitudaitai ana larar sia arogiamu amaasi ñsallyicada diviagi. 27 Ismaacada gnaagidi ana arvaavoi sai oidaga amaadutai ismaacada tami guuca sai maicoiya agai asta tallacai ismaasi siaaco taanai Diuusi —astaitadai asuusi.

28 Dai aidasi potai asuusi bo mamacova tasaicada tasai amo gidiarar dai gamamada agai dai amadu iimaitadai Piiduru dai Jacovo dai Vuana. 29 Dai aidasi daanaitadai Diuusi asuusi vuiwasada amapadui dai yuucuseda callya tootuat dai dadadacadami gnaato. 30 Tai gmaasitu gooca callyali abaana asuusi dai amadu gaaatagitadai agai arMosesacaru amadu Eliasi. 31 Dai sicolimadi amo cuudagi dadadacadami dai aagaitadai issoimaa taata agai asuusi dai isducatai muquia agai Jerusaleenarar. 32 Tomasi piiduru amadu aaduñaliali cocosimucata dai vasscallya maicoocoi dai tall isducatai dadadacai asuusi sicoli dai vagoocai callyali ismaacada amadu guucacata dai. 33 Dai aidasida callyali mallacasioma iimimitadai asuusi sonuaiñdarar taidapiiduru potaitadai asuusi:

—Mamaatʼtuldiadami, vʼʼasi ʼrcʼʼagai istami daraaja aatʼmʼʼ tʼʼtai duuñi vaica uucusai ʼmoco aapi gʼʼvʼʼʼtarʼʼ dai ʼmai Moseesa vʼʼʼtarʼʼ dai ʼmai Eliiasi vʼʼʼtarʼʼ —astʼʼtʼʼdai.

Dʼʼmos ʼPiiduru maimaatʼcatadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai ʼgai tai divia ʼmo icomai dai iifña vʼʼʼscatai tai ʼgai aliʼ duduadimu tʼʼʼgacai isicomai saagida iji ʼcʼʼcʼʼʼli. ³⁵ Tai icomiaifñdarʼʼ caidatu ʼmo ñiooqui ismaacʼʼdʼʼ icaiti:

—Idiavʼʼr giñmara dai aanʼʼ aliʼ oigʼʼdai. ʼʼgiadavurai aapimʼʼ —ascaiti ʼñiooqui.

³⁶ Dai aidasi capotʼʼi ʼñiooqui ʼgai gʼʼntʼʼgito tʼʼʼ sidʼʼ ʼSuusi caʼʼʼgi cʼʼacatadai. Dai vʼʼvaicai mamaatʼrdamigadʼʼ maiaagidi tomali ʼmaadutai tomali ʼmo ñiooqui istumaasi tʼʼʼ ʼgai.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi tʼʼʼapai ʼgai giidiaifñdarʼʼ tai mui oodami vuvaaja dai vuidarʼʼ aayi ʼSuusi. ³⁸ Tai ʼmo cʼʼʼli ʼoodami saagida gʼʼgʼʼʼ ñiooqui daidʼʼ itʼʼtʼʼdai:

—Mamaatʼtuldiadami, giñoigʼʼdañi dai nʼʼida giñmara, idi caʼʼmaduga giñmara cʼʼʼli. ³⁹ Vai ʼmo Diaavora tʼʼʼañicarudʼʼ bʼʼbʼʼʼi dai iifñaquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tʼʼñidʼʼ dai soi vueeyi dai maidagitua ʼlidi. ⁴⁰ Casiant goguama oí gamamaatʼrdamiga sai vuusaidana ʼgai goDiaavora tʼʼʼañicarudʼʼ dʼʼmos ʼgai maitistui —astʼʼtʼʼdai.

⁴¹ Tai aa noragi ʼSuusi dai potʼʼtʼʼdai:

—Dañi aapimʼʼ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiʼʼʼgidaracami siʼʼʼ tʼʼvʼʼpi vaamioma viaacamu aanʼʼ isgʼʼʼʼʼmadu daacagi dai gʼʼʼʼʼijadagi —astʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

Dai potʼʼtʼʼdai ʼgai ʼoogadʼʼ:

—Baigovai vuaapa gʼʼmara —astʼʼtʼʼdai.

⁴² Dʼʼmos aidasi ʼali gʼʼʼli miaadarʼʼ cʼʼquiva taidʼʼ ʼDiaavora tʼʼʼañicarudʼʼ dʼʼvʼʼʼrapi daitu dai suiquituli. Dʼʼmos ʼSuusi dodoligitu ʼDiaavora tʼʼʼañicarudʼʼ dai duaadi ʼali gʼʼʼli dai tʼʼʼgi oogadʼʼ. ⁴³ Tai vʼʼʼscatai maitʼʼ istumaasi gʼʼntʼʼʼʼʼgituagi tʼʼʼgacai istumaasi mosʼʼʼ ʼgʼʼducami ismaacʼʼdʼʼ idui Diuusi.

Dai maiquiaa tʼʼʼgaitadai ʼgai istumaasi gʼʼntʼʼʼʼʼgituagi gomaasicʼʼdʼʼ ismaacʼʼdʼʼ idui ʼSuusi tai ʼgai potʼʼtʼʼdai gʼʼmamaatʼrdamiga:

⁴⁴ —Cʼʼʼgavʼʼr caʼʼca idi dai mostʼʼgitoca. Aanʼʼ ismaacʼʼdʼʼ viaa ʼmo sʼʼʼlicami mʼʼgiñtʼʼʼgida ʼgai aa oodami —ascaiti ʼSuusi.

⁴⁵ Dʼʼmos ʼmamaatʼrdamigadʼʼ maimaatʼʼ caʼʼcatadai istumaasi aagidi ʼgai, maimaaquiarsicatadai ʼgai oigaragai ismaatʼʼ cajiagi cascʼʼdʼʼ, dai ʼgai duduadicuitadai isaagidagi sai cʼʼʼga aagidana isducatai maata cajiagi ʼgai istumaasi aagaitadai ʼgai.

⁴⁶ Vaidʼʼ ʼSuusi mamaatʼrdamigadʼʼ ʼʼgi gʼʼnaatagidi dai pocaiti sai sioorʼʼ ʼgiaifñdarʼʼ cʼʼʼgadu isvaamioma gataaanʼʼdagi. ⁴⁷ Dʼʼmos ʼSuusi maí istumaasi gʼʼntʼʼʼʼʼgitoitadai ʼgai dai bʼʼi ʼmo ali oodami dai gʼʼʼbaana cʼʼi ⁴⁸ dai potʼʼtʼʼdai:

—Tomasioorʼʼ ismaacʼʼdʼʼ vaavoitudai giñmamaatʼtuldiaraga dai cascʼʼdʼʼ oigʼʼdai idi ali oodami ʼgai giñoigʼʼdai aanʼʼ ʼʼrʼʼ dai ʼgai ismaacʼʼdʼʼ giñoigʼʼdai aanʼʼ ʼgai oigʼʼdai ʼgai ismaacʼʼdʼʼ giñootoi.

Ismaac^{ad} poalidi ismaisi gat^{aan} ^{ai} ^{agai} vaa ^{agai} dai vaamioma gat^{aan} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁴⁹ Taid^{ad} ^{vuaana} pot^{ad} ^{dai}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, t^{aa} aat^{am} ^{amoco} ismaac^{ad} pot^{ai} sai g^{aguvucadac} vuvaiditadai Diaavora t^{ataa}añicarud^{ad} t^{at}ai dai sai camaivuvaidiña mait^{ar} ^{madu} aim^{ar} raitai ^{agai} —ast^{ad} ^{dai} ^{vuaana}.

⁵⁰ D^{amos} ^{suusi} pot^{ad} ^{dai}:

—Maitav^{ar} daidiada. Ismaac^{ad} mait^{ar} vui caat^{ad} ^{agai} g^{ar} ^{pa} maasi t^{at} ^{agitoi} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁵¹ Aid^{asi} camiaadimi istuigaco t^{as} ^{adia} agaitadai ^{suusi} t^{ava} ^{agiamu} ^{agai} pocaiti:

—Aan^{ad} angia imia iñ^{agai} Jerusaleenamu —asc^{aiti} ^{suusi}.

⁵² Dai bait^{qui} ootoi ojootosicami tai ^{agai} iji ^{amo} ^{amap} ^{acar} ^{samaalia} dai gaagida ^{agai} siaaco g^{auuli}ñagi ^{suusi}. ⁵³ D^{amos} ^{samaali} ^{ar} ^{oidac} ^{ad} mait^{ip} ^{ali} ismiaanai daasagi maat^{ac} ^{ai} isJerusaleenamaco im^{it} ^{dai} ^{agai}. ⁵⁴ Aid^{asid} ^{amamaat} ^{ardamigad} ^{suusi} Jacovo ^{amad} ^{vuaana} t^{aa} imaasi pot^{ad} ^{dai} ^{agai} ^{suusi}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, ^zip^{alidip} ^{asi} t^{as} ^{gatañi} ^{agi} tai t^{ava} ^{agiai} iñ^{dar} ^{dai} v^{asi} ^{ugitudagi} gooodami poduuc^{ai} isduuc^{ai} idui Eliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamig^{ad}? —ast^{ad} ^{dai}.

⁵⁵ Taid^{ad} ^{suusi} vui n^{an} ^{aa} ^{vai} dai bagaimi dai pot^{ad} ^{dai}:

—Aapim^{ad} maimaat^{ad} ismaasi g^{aniib} ^{daga}. ⁵⁶ Aan^{ad} ismaac^{ad} ^{vaa} ^{amo} ^{salicami} maidiviac^{ai} cooda iñ^{agai} oodami baiyoma mosca^{agac} ^{ar} ^{vuvaida} iñ^{agai} aan^{ad} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

Dai amaasi iji sib^{aa} ^{coga}.

⁵⁷ Dai aid^{asi} voiy^{ar} ^{iim} ^{itadai} ^{agai} tai ^{amo} ^{calli} pot^{ad} ^{dai} ^{suusi}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, g^{loidatucuda} iñ^{alidi} aan^{ad} v^{asi} ^{pasiaaco} aim^{ardagi} —ast^{ad} ^{dai}.

⁵⁸ Taid^{ad} ^{suusi} aa noragi daid^{ad} ^{it} ^{dai}:

—Cacaasioc^{ai} ^{vaa} g^{ant} ^{ajoga} ^{vaid} ^{ajuurugi} g^{ancoocosa}, d^{amos} aan^{ad} ismaac^{ad} ^{vaa} ^{amo} ^{salicami} maiviaa tomali siaaco mootagi —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁵⁹ Daid^{ad} ^{suusi} pot^{ad} ^{dai} ^{amai} ^{calli}:

—Giñoidañi —ast^{ad} ^{dai}.

D^{amos} ^{calli} pot^{ad} ^{dai}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, giñdagitoñi quiaa ^{ar} ^{aga} anm^{ad} ^{yaasagi} giñoo^{ca} —ast^{ad} ^{dai}.

⁶⁰ D^{amos} ^{suusi} aa noragi daid^{ad} ^{it} ^{dai}:

—Dagitoñi vai ^{agai} ismaac^{ad} ^{apan} ducami coidad^{ad} mai^{agid} ^{itai} Diuusi yaasana g^{ancoidad} ^{aga}, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soic^{ai} oodami sai c^{agac} ^{ar} ^{oidacana} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁶¹ Tai ^{amai} ^{calli} pot^{ad} ^{dai}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, g^{oida} iñ^{alidi} aan^{ad} d^{amos} giñdagitoñi quiaa nai m^{ad} ^{diosagidagi} giñaduñi —ast^{ad} ^{dai}.

⁶² D^{amos} ^{suusi} ^{it} ^{dai}:

—Sioor^{ad} gasicuandagi dai aa n^{ajidagi} ^{mais} ^{alli} sicuanai, poduuc^{ai} ^{ar} ^{agai} ismaac^{ad} giñoidatucuda ^{liada} ^{dai} otoma imia ^{alidi} g^{aguiiyamu} ^{agai} mait^{ar} ^{caga} aata vuaadami Diuusi aa duiñdad^{ar} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taidΛ ΔSuusi Δcovai vuvaitu ΔΛpΛ vaic coobai dai baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitΛqui ootoi vΛasi ΔΛmapΔCΔΓΔ siaaco viaacatadai Δgai isimiagi. ² Dai potatΔdai:

—MΔsiaaco iimia Δgai aapimΛ mui oodami cabaigΔnduuduna iibΛadΛ dai caΛca Δgai Diuusi ñiooquidΛ Δpan duucai gapi Δsicami ismaacΔdΛ casi gΔaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ chilaΛquidu cascΔdΛ daanΔdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΔdΛ ΔrΔpan ducami ΔsΔcamai vai ootosana aa gΔñiñiooquituldiadamiga ismaacΔdΛ ΔrΔpan ducami pipiooñi vai aagida Δgai ñiooquidΛ Δoodami ismaacΔdΛ baigΔnduuduna iibΛadΛ Δgai Δpan ducami Δsicami. ³ Iimivurai aapimΛ. Dañi aanΛ Δpan duucai gΔnootosai cañiiru sΔasΔyi saagida.

⁴ MaitavΔr vuucai gΔnmoraraaliga tomali gΔntumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavΔr guguquida voiyΔΓΔ mΔsiaaco ajiagi oodami. ⁵ MΔsilaΔscadΛ ajiagi Δmo quiiyΔΓΔ vΔrai aagida Δoidacami sai Diuusi ipalidi isiibΔstudacan tadacagi Δgai iibΛadΛ.

⁶ Dai isami daacagi Δmaadutai dai nΔnΔracagi isDiuusi soifagi vai gΔiibΔstacan tadaca Δgai ibΛadΛ aidΛ gia gΔiibΔstacan tadacamu Δgai. Dai ismaitiipucagi tomali Δmaadutai ami isnΔnΔracagi isDiuusi soifagi vai gΔiibΔstacan tadacagi Δgai vΔΔscΔΓΔ aapimΛ gΔaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi mΔsiaaco cΔgΔ gΔnmiaadΔgidagi Δgai vaa quiiyΔΓΔ avΔr gΔnuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi Δgai, Δmo piooñi viaa sΔΔlicami mΔsaa namΔquidagi. Dai maitavΔr mosquiiquiΔΓΔ ajioopada. ⁸ Dai mΔsilaΔscadΛ ajiagi ΔmapΔcΔrΔ mΔsicΔgΔ gΔnmiaadΔgidagi ugaavurai mΔstumaasi gΔnbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai ΔcoococoidadΛ ismaacΔdΛ ami oidacagi dai poviaavΔr tΔdΛ Δoidacami: “Cadivia Diuusi dai gΔnΔΔmadu daaca Δgai daidΛ ipalidi isgΔnsoifagi mai cΔgΔcΔΓΔ oidaca aapimΛ”. ¹⁰ Dai mΔsajiaagi ΔmapΔcΔrΔ mΔsiaaco maitΔnmiaadΔgidagi vΔrai vuvaqui caayΔΓΔ dai potΔdΛdΛ: ¹¹ “Asta dΔvΔΔragadΛ gΔnoidaga ismaacΔdΛ gΔrΔcΔcasuana saí gigigidamu aatΔmΛ vΔrai poduucai maataca aapimΛ mΔsmaicΔgΔ idui. DΔmos maatacavurai sicayooga aayi siΔscadΛ gataaanΔda Δgai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai ΔSuusi dai potatΔdai:
—AanΛ angΔnaagidi sai siΔscadΛ Diuusi nΔidagi ismaacΔdΛ ΔrcΔgΔ ivuaadami dai ismaacΔdΛ ΔrmaicΔgΔ ivuaadami Δgai soimaasi taatat-
ulda Δgai Δoodami ismaacΔdΛ maitΔnmiaadΔgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu Δgai siΔ SodoomΔrΔ oidacami.

¹³ AapimΛ CorasiñiΔrΔ oidacami dai BetasaidΔrΔ oidacami siΔ soimaa taatamu aapimΛ. IsTiiooΔrΔ dai SidooniΔrΔ oidacami tΔgimudai istumaasi gΔgΔrducami mΔsmaasi tΔΔ aapimΛ Δgai gia caΔΔqui abiaadΔrΔ gΔnaadadamudai yuucusi tutucucami dai gΔncocoomaivadamudai mataicΔdΛ dai poduucai maasiuldamudai iscaΔma duucai gΔntatΔgito dai camaisoimaasi ivuaada Δgai. ¹⁴ DΔmos siΔscadΛ Diuusi nΔidagi ismaacΔdΛ ΔrcΔgΔ ivuaadami dai ismaacΔdΛ ΔrmaicΔgΔ ivuaadami gΔngΔgΔvituldaraga vaamioma soimaascamu isΔTiiooΔrΔ dai SidooniΔrΔ oidacami vΔΔtΔrΔ. ¹⁵ Dai aapimΛ CapernaumΔrΔ oidacami. ¿Povai mΔsiΔnΔlidi mΔstΔvaagiΔrΔ ucami tΔtΔidia Δgai? Baiyoma matΔapafia Δgai dΔvΔΔrai utamacoga —astatΔdai ΔSuusi.

16 Dai potatadai agai gamamaatardamiga:

—Ismaacada agiditai gancal aapimlagai giñagiditai cal aanal pal dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi aapimlagai gajiaadara giñvipieeyi aanal pal dai ismaacada gajiaadara giñvipieeyi aanal agai gajiaadara vipieeyi pal agai ismaacada giñootoi —astatadai asuusi.

17 Taidal vaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganliatugai dai potatadai agai asuusi:

—Mamaatatuldiadami, asta Diaavora tataañicarudal valsi galagi aagaitai aatamal galataraaga —astatadai oojootosicami asuusi.

18 Taidal asuusi potatadai:

—Aanal annidi isducatai gai diaavora tavaagiaindara apam duucal amo siitañi. 19 Aanal anganmaa guvucadagai aapimlasai calaisapaiña galat cocoyi dai nanacasara dai poduucal vaamioma viaa aapimlaguvucadagai isarsaayu Diaavora. Dai aapiml maisoimaa taatamai tomali amo istumaasicada. 20 Maitavar baiganliada cascada ganlagiditai Diaavora tataañicarudal. Baiyoma mosgaagai masbaiganliadagi oojisicatai galataraaga mal tavaagiaral —astatadai asuusi.

21 Aidal otoma baialiatu Diuusi lbadal asuusi tai agai potatadai:

—Giñooa anal gia sallicada siaa gaduutudai, aapiaralrbaitlacacacami tavaagiaral dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi astatudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatarai mosaca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatarai. Calgaduava giñooa poduucal ipali aapi dai poduucal idui —astatadai asuusi gaooaga.

22 Dai apiamamaatatuldi asuusi loodami dai potatadai:

—Giñooa giñmaa valsiaacatai. Aanal arDiuusi marada ismaacadal taval tavaagiaindara dai tomali amaadutai maicalga giñmaatl mosaca giñooa dai tomali amaadutai maicalga maatl giñooa mosaca anal ismaacadal armaradal agai. Dai valscaral oidaga aa ismaacadal maatl giñooa mosaca ismaacadal anal ipalidi sai maatala.

23 Amaasi agai vui nanalava gamamaatardamiga dai lagi agai potatadai:

—Baiganlidi aapiml naiditai mastumaa nidi. 24 Aanal anganaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamidagal madu mui rarai nida llditadai mastumaasi aapiml nidi dai mital, dai agai calca llditadai mastumaasi aapiml cal dai maical —astatadai asuusi.

25 Amaasi amo mamaatatuldiadami Diuusi sallicamidagal calquiva dai ii dai mal aatagida agai asuusi. Mosnida llditadai agai sabai agana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi lvaavoidaragadal dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ctumaasi istutuidi anal isidunñiagi dai valscaral lamadu daacagi Diuusi? —astatadai.

26 Taidal asuusi aa noragi daidal itatadai:

—ctumaasi agai dai oojisi sallicamiara? Aapi nanlidiña oojai val tasai giñagidañi iscaiti —astatadai asuusi.

27 Taidal amamaatatuldiadami Diuusi sallicamidagal aa noragi daidal itatadai:

—“Oig_Λadañi g_ΛDiuusiga v_{ΛΛ}si g_Λiib_Λdac_ΛΔ, dai v_{ΛΛ}si g_Λg_Λv_Λucadac_ΛΔ dai v_{ΛΛ}si g_Λt_Λg_Λitoidac_ΛΔ, dai oig_Λadañi g_Λaaduñi poduucai p_Λsduucai g_Λoig_Λdai aapi _Λagi” —ast_Λt_Λdai.

²⁸ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—C_Λaga p_Λtgiñaa noragi isv_{ΛΛ}si gomaasi iduñia aapi, aapi v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidacamu Diuusi _Λmadu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁹ Vaid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ _Λagi g_Λsoiña _Λl_Λiditadai dai pot_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—¿Voora _Λrgiñaduñi? —ast_Λt_Λdai.

³⁰ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Amo imidagai _Λmo c_Λali t_Λv_Λañimitadai _Λmo voi Jerusaleenaiñd_Λr_Λ Jericooamu tai voiy_Λr_Λ aayi _Λsivogami dai baitoma g_Λv_Λiji dai _Λsi istumaasi vuucaticatadai _Λgai asta yuucusid_Λ dai s_Λalic_ΛΔ soidoodai dai baitoma muuquiad_Λ viaa dai iji. ³¹ Dai aid_Λp_Λc_Λ amui im_Λtadai _Λmo paaligad_Λ judidú _Λgai vaa voiy_Λr_Λ dai t_Λlgacai moss_Λli daivusai. ³² Dai _Λmo levitia _Λr_ΛΔ amui s_Λali daivusai dai aid_Λsi t_ΛΔ _Λgai mosdaivusai _Λr_ΛΔ. ³³ Dai _Λmai c_Λali Samaaliñd_Λr_Λ _Λgai vaa voiyamu im_Λtadai dai t_Λlgacai soig_Λldian taada. ³⁴ Dai miaad_Λr_Λ c_Λquiva siaaco caat_Λcatadai _Λc_Λali dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaitic_ΛΔ dai valieentic_ΛΔ, dai vipiosolic_ΛΔ vuupuli dai _Λgi g_Λsoiga daama daí dai b_Λlc_Λai _Λmo quiiyamu dai ami g_Λuuli _Λmadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aid_Λsi caimia agaitadai _ΛSamaali_Λr_Λ oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa _Λoidacami dai pot_Λt_Λdai: “Nuucadacañi idi c_Λali dai p_Λsvaamioma siaa duadagi g_Λaa nam_Λl_Λquidamu aan_Λ iñs_Λl_Λscad_Λ _Λpamu diviagi”, ast_Λt_Λdai _ΛSamaali_Λr_Λ oidac_ΛΔ _Λoidacami. ³⁶ Dai sivi maac_ΛΔ idi v_Λv_Λicai c_Λc_Λali araduñ_Λ c_Λali ismaac_ΛΔ baitoma g_Λv_Λiji _Λsivogami —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁷ Taid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ it_Λi:

—_Λgai ismaac_ΛΔ soig_Λli t_Λlgacai —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Imiñi aapi dai poduñi _Λr_ΛΔ —ast_Λt_Λdai.

³⁸ Dai apiaim_Λ _ΛSuusi dai aayi _Λmaap_Λc_Λr_Λ. Vai ami oidacatadai _Λmo ooqui Maaruta t_Λlgiducami dai miaad_Λgi g_Λqui_Λr_Λ. ³⁹ Daid_Λ _ΛMaaruta si_Λgacatadai _Λmai ooqui María t_Λlgiducami. Tai _Λgai vuid_Λr_Λ daiva _ΛSuusi dai ca_Λga _Λgai istumaasi aagaitadai _Λgai. ⁴⁰ Damos _ΛMaaruta ali_Λsi istumaa v_Λaadatadai cus_Λiñi_Λr_Λ dai miaad_Λr_Λ c_Λquiva siaaco daacatadai _ΛSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, ¿maitap_Λsvuam_Λ _Λlidi tomalaachi isgiñsiisi _Λgi giñvidagi mos_Λsi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaid_Λ giñsoiñana —ast_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

⁴¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuam_Λ _Λliada aapi mos_Λ naana maasic_ΛΔ. ⁴² Mosali_Λmo istumaasi oidaga ismaac_ΛΔ vaamioma g_Λaagai dai goMaría gia b_Λi c_Λlgaduc_Λdioma aa duiñdagai dai tomali _Λmaadutai maivoopoidamu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

11

¹ _Λmo imidagai _ΛSuusi gamamadaitadai _Λmo _Λmaap_Λc_Λr_Λ. Dai aid_Λsi canaato mamagi _Λgai tai _Λmaadutai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ it_Λt_Λdai:

—MamaatΛtuldiadami, gArmaatΛtuldañi mamadaragai poduucai is-duucai ΛVuaana maatΛtuli gAmamaatΛrdamiga —astΛtdai.

²TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—MAsiΛAscadΛ gamamadadagi vArari aduucai gamamadada: GARooga aapi pAsmaacadΛ tAvaaagiΛrΛ daja, aatΛmΛ ipalidi isΛoodami gAsiiaa duutuadagi, dai maata na isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma ana istuigaco gataaanΛda agai aapi tami oidigi daama vaidΛ apΛduuna pAstumaasi aapi ipalidi tanai oidigi daama apΛn duucai tAvaaagiΛrΛ.

³Garsoiñañi tatai viaaca aatΛmΛ cuaadagai siΛasi tAgito sivi vΛΛtarΛ.

⁴Dai gArroigΛldañi vΛsi garsoimaascamiga aatΛmΛ ΛpΛ oigaldi vΛAscatai ismaacΛdΛ soimaasi garvuiididi.

Maiti dagito isΛDiaavora gAragaigan tadacagi isiduñia aatΛmΛ soimaasi poduucai vArgamamadada.

AstΛtdai ΛSuusi.

⁵DaidΛ ΛSuusi potΛtdai ΛpΛ:

—Ducami isΛmaadutai aapimΛ viaacagi Λmoco gΛnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ArantucarΛ pai potΛada aapi: “Giñaduñi giñtañiividuñi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji Λmoco giñaduñi mΛAcasdrΛ imΛΛdami dai ana maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siΛgamai aa gΛnoragidagi tuucavidrΛ dai povΛtΛdagi: “Maitigiñiioquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñΛmadu vΛtΛ giñvAcosiarΛ nai cascΛdΛ maitistutuidi ana isvañigAcai gΛmaquiagi tomali Λmo istumaasi”. ⁸ Ana angΛnaagidi tomasi maivañigAcai gΛmaa agai istumaasi gΛaduñicai baiyoma vañigian taada agai dai gamaquiagi vΛsi istumaasi tAgitoca aapi maicaaca Aliditai ñioocadami. ⁹ CascΛdΛ ana angΛnaagidi masai daanaiña Diuusi sai gAnsoicaiña mai viaaca aapimΛ tAgitocagi dai gΛagagi mAscΛga vaavoitudadagi sai Diuusi gansoicada agai. ¹⁰ Siora daanΛdagi Diuusi sai soicaiña gia soicaiña.

¹¹ Amaadutai aapimΛ ismaacΛdΛ Argaooga ¿masbai oidana aapimΛ gΛnmara Λmo odai isgAntaanΛda agai paana? ¿SiapΛ oidagi Λmo cooyi isgAntaanΛda agai vatopa? ¹² ¿IsgAntaanΛda agai Λmo tacunono isbai oidana aapimΛ Λmo nacasArai? ¹³ MAsaapimΛ ismaacΛdΛ maicΛΛ tuutuiga maata oidi gΛnmaamara istumaasi cΛAgaducami sioma cΛga gAnooga ismaacΛdΛ tAvaaagiΛrΛ daja gAnootosdamu gAlbΛdaga vai gΛnΛΛmadu daacana vΛAscatai siora ipΛliadagi isΛΛmadu daaca agai —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁴ ΛSuusi vusaasditadai Λmo cΛliiaiñdrΛ Λmo Diaavora tAaaiñarudΛ. ΛDiaavora tAaaiñarudΛ muudutu cΛli. Dai aidasi vuusai ΛDiaavora tAaaiñarudΛ taidΛ ismaacΛdΛ muudutu istui isñiooquiagi apamu. TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gAntΛtAgituagi tΛAgacai imaasi. ¹⁵ DΛmos Λmoco pocaiti:

—Idi cΛli vuvaidi Diaavora tΛtAaaiñarudΛ Beelsevú guvucadadΛcΛdΛ —ascaiti Λoodami. Beelsevú rDiaavora dai aliΛ guvuca.

¹⁶Dai aa mosnΛijada Alidi astumaa duuna ΛSuusi dai cascΛdΛ potΛtdai sai tΛAgidana Λmo istumaasi gAducami tAvaaagiaiñdrΛ. ¹⁷ DΛmos ΛSuusi maatAcatadai istumaasi gAntΛtAgitoitadai agai dai potΛtdai:

—Isaipaco gAncocodagi ΛmapAcArΛ oidacami ugitimu Λoodami dai baabaquidΛ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ΛpΛ isΛDiaavora Λgi gAcocodagi otoma camaitataanΛdan tada agai cascΛdΛ poduucai gΛnaagidi ana pocaititai aapimΛ ansai ana vuvaidi Diaavora tΛtAaaiñarudΛ Beelsevú

guvacadad_{ACAD}.¹⁹ Si_{Ar}vaavoicamudai isDiaavora guvacadad_{ACAD} vuvaidi aan_Λ Diaavora tataañicarud_Λ aid_Λ gia aapim_Λ g_Λnaaduñi vuvaidi Diaavora tataañicarud_Λ Diaavora guvacadad_{ACAD} _Λpp_Λ. _Λagi _Λgai g_Λnaagidamu ismait_Λrvaavoi isDiaavora guvacadad_{ACAD} vuvaidi aan_Λ _Λmadu _Λgai.²⁰ Baiyora Diuusi guvacadad_{ACAD} vuvaidi aan_Λ Diaavora tataañicarud_Λ dai poduucai _{CΛ} maata_Λ aapim_Λ iscaaayi istuigaco Diuusi soic_Λda _Λgai oodami sai _{CΛ}gac_Λr_Λ oidacana.

²¹ Si_Λscad_Λ _Λmo oodami guvuacami dai _{CΛ}ga gagatocami nuucadacagi g_Λquii dai v_Λsi istumaasi oidaga ami poduucai maitiipu sior_Λ g_Λsidagi ami.²² D_Λmos isdiviagi _Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai _Λsidagi v_Λsi gagatod_Λ istuuc_Λda g_Λt_Λgitocatadai _Λgai isg_Λsoiñagi dai gataacogida _Λgai v_Λsi istumaasi g_Λsidagi.

²³ Si_{oor}_Λ mait_Λr_{giñ}_Λmaducagi _Λgai giñvuid_Λr_Λ caata_Λ sior_Λ maitiñsoiña aagiadagi _Λoodami isducatai _{CΛ}gac_Λr_Λ vuvaqui _Λgai sobic_Λi sai maivaavoitudana dai maic_Λgac_Λr_Λ vuvacana.

²⁴ Si_Λscad_Λ _Λmo Diaavora t_Λañicarud_Λ vusiagi _Λmo _{CΛ}liaiñd_Λr_Λ oidigana aim_Λraiña dai gaagaiña siaaco g_Λib_Λstagi dai si_Λscad_Λ mait_Λgia _Λgai siaacoga pov_Λ _Λlidiña: “_Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaad_Λr_Λ v_Λusai”, as_Λlidiña.²⁵ Dai si_Λscad_Λ _Λpamu ami diviagi _Λgai dai tatañgaiña _ΛC_Λli _Λpan duucai _Λmo quii _{CΛ}ga voisiquicami dai _{CΛ}ga bai duñisicami.²⁶ Dai amaasi _Λgai aim_Λrai dai v_Λaapai _Λpp_Λ cuvaracami Diaavora tataañicarud_Λ. Dai _Λgai _Λmadu v_Λsi _Λga v_Λpacaiña ami _{CΛ}li_{r_Λ} dai ami oidacana dai poduucai _ΛC_Λli vaamioma soi g_Λv_Λaadana isvaas_Λquioma —asc_Λiti _ΛSuusi.

²⁷ Aid_Λsid_Λ _ΛSuusi aagaitadai imaasi, tai _Λmo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—Si_Λ _{CΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi Diuusi _Λgai ismaac_Λda g_Λmarai dai g_Λsiitu —ast_Λt_Λadai _Λooqui _ΛSuusi.

²⁸ D_Λmos _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—_Λcaasi _{CΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _Λgai _Λpp_Λ v_Λsi oodami ismaac_Λda _{CΛ} Diuusi ñiooquid_Λ dai _Λg_Λditai _{CΛ} —ast_Λt_Λadai _ΛSuusi.

²⁹ Daid_Λ _Λoodami apiag_Λn_Λmpaidimi ami _ΛSuusi sicoli taid_Λ _ΛSuusi g_Λaagacai mamaat_Λtuldimi Diuusi ñiooquid_Λ dai pot_Λt_Λdai:

—Oodami sivi oidacami ali_Λ maic_Λga tuutuiga dai giñaagidi ansaid_Λ iduuna _Λmo istumaasi g_Λducami _Λgai vuitapi, d_Λmos mait_Λgimu _Λgai _Λmai istumaasi g_Λducami mos_Λcaasi _Λistumaasi g_Λduc_Λda ismaac_Λda idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai _Λgai aagidi _Λoidacami sai ugitia _Λgai _Λgai ismai_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi.³⁰ Poduucai _Λpp_Λ giñootoi Diuusi. Aan_Λ _Λr_Λgai ismaac_Λda viaa _Λmo s_Λlicami dai aagidamu aan_Λ sivi oidacami sai ugitia _Λgai _Λpp_Λ ismai_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi.

³¹ Si_Λscad_Λ caaiyagi istuigaco Diuusi n_Λidagi oodami sividad_Λ ismaac_Λda _Λr_Λc_Λga ivuaadami dai ismaac_Λda _Λr_Λmaic_Λga ivuaadami, daid_Λ _Λooqui ismaac_Λda _Λr_Λbait_Λc_Λacamicatadai Siip_Λr_Λ divimu dai g_Λp_Λr_Λ suuligamu _Λoodami sivi oidacami. _Λgai s_Λlic_Λda m_Λlcas_Λr_Λ divia dai _{CΛ}ca _Λgai istumaasi aagai _ΛSalom_Λñi. _Λgai _Λr_Λmo t_Λaan_Λdami

saitudugami dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΔrtΛaanΛdami aanΛ siSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgidityai caΛ. ³² IsmaacΔΔΛ ÑiñiviarΛ oidacatadai dadimu siΛΛscadΛ Diuusi naida agadagi sivi oidacami ismaacΔΔΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΔΔΛ ΔрмаicΛΛga ivuaadami, daidΛ ΔÑiñiviarΛ oidacami gΔpiarΛ suuligamu Δoodami sivi oidacami ΔpΛ mai aapimΛ maitiñΛΛgidityai caΛ Δgai gia caΛma duucaí gΔntatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidasi ΔJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquidΛ, dai tami daja aanΛ dai vaamioma ΔrtΛaanΛdami aanΛ siJoonasi.

³³ Tomali Δmaadutai cucuudagai Δmo cuudacarui dai gooquiarΛ ΔstoquicarΛ dadasai tomali Δmo cajooñi uta baiyoma tΔcavacamiarΛ gΔdadasai vai sioorΛ vapacΔdagi istutiadagi isnaadagi. ³⁴ Gavuuupuji ΔpΛpan ducami Δmo cuudacarui gatuucuga vΛatarΛ isgΔvuupuji cacΛΛgaducagi vΛasi gatuucuga ΔpΛ viaa cuudagi, dai isgΔvuupuji maicΛΛgaducagi gatuucuga ΔpΛ ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacΔΔΛ maata aapimΛ DiuusicΔΔΛ Δpan ducami Δmo cuudagi gΔntagitoidagarΛ gΔnnuucadacavurai aapimΛ vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapimΛ. ³⁶ IscΛΛga cuudagΔcagi vΛasi gΔntagitoidagarΛ dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai cΛΛga maata cacamu aapimΛ Δpan duucaí masduucaí naidi Δmo tuucavi siaaco cΛΛga cuudagΔcagi —astatadai ΔSuusi Δoodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito ñioo ΔSuusi tai Δmo fariseo vai sai quidiarΛ gau-gana. TaidΛ ΔSuusi ii dai meesa vuidarΛ dai va. ³⁸ TaidΛ Δfariseo maitΛ istumaasi gΔtΔgitsuagi tΛΛgacai siΔSuusi maivacoi gΔnoonovi isducatai viituli Moseesacaru Δjudidíu. ³⁹ Tai amaasi ΔSuusi potatadai:

—AapimΛ fariseo vuaanai gΔnajaasocoli ΔbΛadΛrΛ dΔmos aapimΛ tuculimadai gΔnΛranaga muuquimudagaicΔΔΛ dai soimaascamicΔΔΛ. ⁴⁰ Vupuiiruga aapimΛ, ¿maitamas maata tΔtagitoidai maitamas maata vai sioorΛ idui ΔbΛadΛrΛ idui ΔpΛ ΔraviadarΛ? ⁴¹ Gaoidiadavurai oidicami baigΔnliaracΔΔΛ dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapimΛ.

⁴² SiΛ soimaa taatamu aapimΛ fariseo vΛasi istumaasi viaa aapimΛ aa oidi oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛatarΛ, asta ivaagi masmaacΔΔΛ bΛΛjai. CΛΛgadu isoidiada aapimΛ oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛatarΛ mastumaasi viaacagi dΔmos aliΛ soi duucaí naidi aapimΛ gΔnaaduñi dai maioigadai Diuusi gomaasi gia maicΛΛgadu.

⁴³ SiΛ soimaa taatamu aapimΛ fariseo. Oojoidi aapimΛ iscΛΛΛgaducadioma daraicarilarΛ dadaarΔdagi judidíu quiquiuu-paigagarΛ dai oojoidi aapimΛ isvΛasi oodami siaa gΔnduutuadagi.

⁴⁴ SiΛ soimaa taatamu aapimΛ fariseo dai aapimΛ mamaatΔtuldiadami Diuusi sΔlicamigadΛ. Aagai aapimΛ Δmo istumaasi dai Δma maasi ivueeyi. AapimΛ ΔpΛpan ducami siaaco gΔyaasapai coidadΛ dai camaimaatΔgia maasi daamadΛrΛ vaidΛ Δoodami daama dgavuscΛiña maimaatΔcatai siΛ sigalnaasi uta, pomaasi aapimΛ ΔraviadarΛ ΔpΛ —astatadai ΔSuusi.

⁴⁵ Tai ΔΛmoco ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔlicamigadΛ aa noragi dai potatadai:

—MamaatΔtuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aatΔmΛ vΛasi gΔrñiooquidi —astatadai Δgai ΔSuusi.

⁴⁶ DΔmos ΔSuusi potatadai:

—Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ _ΛΛp_Λ. Aapim_Λ pocaiti sai g_Λaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapim_Λ asta si_Λasi uucami maitistutuidi _Λoodami dai aapim_Λ maicuscuspai tomalaachi.

⁴⁷ Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ. Aapim_Λ ivuiididi baabaquid_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ ismaac_Λd_Λ coi g_Λñ_Λñ_Λqui aaduñicaru. ⁴⁸ C_Λga maat_Λ aapim_Λ v_Λasi gomaasi dai soic_Λd_Λ m_Λñ_Λlidi aapim_Λ g_Λnaaduñicaru. Agai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ mai aapim_Λ ivuiididi baabaquid_Λ.

⁴⁹ Casc_Λd_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λ maat_Λ v_Λasiaacatai pocaiti: “G_Λnootosdamu aan_Λ giñiñiooquituldiadamiga _ΛΛmadu giñiojootosa m_Λsiaapim_Λ coodamu _ΛΛmoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi g_Λntaatatulda agai aapim_Λ sivi oidacami v_Λasic_Λd_Λ ñiñiooquituldiadamigad_Λ ismaac_Λd_Λ g_Λncooditu aidasi abiaad_Λr_Λ c_Λquiiva gooidigi. ⁵¹ Aidasi abiaad_Λr_Λ g_Λmuaatu Aveelicaru asta aid_Λsid_Λ g_Λmuaatu Zacariiasicaru agai ismaac_Λd_Λ g_Λmuaatu ag_Λ quiuupai abaana vai ajad_Λr_Λ c_Λaca _Λooroñi m_Λsiaaco m_Λm_Λidiña vustaaqui isducatai gatajai Diuusi. S_Λalic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai Diuusi g_Λpi_Λr_Λ g_Λnsuuliga agai aapim_Λ sivi oidacami _ΛΛp_Λ.

⁵² Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ. Ducami iscuupaca aapim_Λ candaadoc_Λd_Λ siaaco oidaga Diuusi mamaat_Λtuldaragad_Λ, dai aapim_Λ viaa yaavigad_Λ dai maivapac_Λi aapim_Λ dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia _Λlidi agai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵³ Aidasi aagidi _ΛSuusi imaasi taid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ _ΛΛmadu _Λfariseo ali_Λ baacoi agai vui dai g_Λnaagacai tacacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai _Λmo istumaasi vaavoidaragad_Λ vui vai poduucai g_Λpi_Λr_Λ vuaaja agai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami g_Λñ_Λmpagi s_Λalic_Λd_Λ muidu dai asta g_Λncac_Λisapai aipacoga. Taid_Λ _ΛSuusi g_Λaagacai aagidi _ΛΛp_Λga g_Λmamaat_Λrdamiga dai pot_Λt_Λdai:

—C_Λgav_Λr g_Λntatagitoca aapim_Λ. Maitav_Λr _Λpan duucai ivuaada gofariseo. Goovai aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi vai aa n_Λidiña dai poduucai ivuaada _Λlidiña _ΛΛp_Λ d_Λmos aapim_Λ mait_Λaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali _Λmo istumaasi _Λstoquicami tomasi duudusali g_Λaagai v_Λasc_Λr_Λ v_Λasi g_Λmamaatai, dai maioidaga tomali _Λmo istumaasi _Λstoquicami ismait_Λmaasiuldagi. ³ V_Λasi m_Λsmaac_Λd_Λ aagai aapim_Λ tucar_Λ v_Λasi gomaasi g_Λcaacamu tas_Λr_Λ, dai m_Λsmaac_Λd_Λ duudusali aagai aapim_Λ cuupacatai quitaagiña goovai v_Λasi iñ_Λacaitai g_Λaagadamu baabaqui daamad_Λr_Λ.

⁴ Aapim_Λ giñaaduñi ang_Λnaagidi sai mait_Λaagai m_Λs_Λbiadagi agai ismaac_Λd_Λ mumueeyi gatuucuga, dai gooqui_Λr_Λ agai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ D_Λmos g_Λnaagidamu aan_Λ sior_Λ gia g_Λaagai m_Λs_Λbiadagi. _Λbiadavurai agai ismaac_Λd_Λ viaa guvucadagai isb_Λl_Λquiagi muuquiad_Λ ib_Λad_Λ Diaavor _ΛΛmadu. _Λj_Λ, agai gia g_Λaagai m_Λs_Λbiadagi.

6-7 Diuusi vaamioma ganoig^Λdai aapim^Λ si^Λ ujuurugi casc^Λd^Λ maitav^Λr duduaadicuda c^{ΛΛ} maata^Λ aapim^Λ isg^Λgaagarai taama ujuurugi gooca sintaavuc^Λd^Λ vai Diuusi v^{ΛΛ}sc^Λr^Λ nuucadacana. Diuusi maata^Λ v^{ΛΛ}siacatai asta si^{ΛΛ}j^Λquidu ^{ΛΛ}madutai cuupada.

⁸ G^Λnaagidiana sai v^{ΛΛ}scatai ismaac^Λd^Λ g^Λnmaasiuldi oodami vuitapi isgiñ^Λvaavoitudai aan^Λ ^{ΛΛ}p^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami maiastocadamu Diuusi t^Λtaañicaruda vuitapi mosaagamu aan^Λ is^Λgai ^Λrgiñ^Λmaamara. ⁹ Dai ismaac^Λd^Λ giñ^Λastocadagi oodami vuitapi aan^Λ ^{ΛΛ}p^Λ astocadamu ^Λgai Diuusi t^Λtaañicaruda vuitapi.

¹⁰ Dai tomasioor^Λ ismaac^Λd^Λ giñ^Λvui ñioocadagi aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami istutuidi isoigaldagi. D^Λmos sioor^Λ soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ib^Λada^Λ vui ^Λgai gia maiviaa g^Λoig^Λldaraga.

¹¹ M^Λsi^{ΛΛ}scada^Λ vaama g^Λntuutusa agadagi ^Λmo quiuupaigad^Λr^Λ judidíu si^{ΛΛ}p^Λ bait^Λguucacami dai aa s^{ΛΛ}licami viaacami vuid^Λr^Λ, maitav^Λr vuama ^Λñ^Λliada Diuusi Ib^Λada^Λ g^Λnsoiñ^Λamu. ¹² M^Λsiuu duucu caviaacagi isñiooquiagi m^Λsducatai gaa noragidagi dai m^Λstaiyagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

¹³ Tai ^Λmaadutai ^Λoodami saagidaiñ^Λd^Λr^Λ pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, aagidañi giñsiisi t^Λtaida ^Λrtaacoida aat^Λm^Λ g^Λr^Λvustuidaga —ast^Λt^Λdai.

¹⁴ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Giñaduñi, ¿toor^Λ giñdaí aan^Λ dunucami duucai si^{ΛΛ}p^Λ taacogiadami aapim^Λ g^Λn^Λv^{ΛΛ}tar^Λ? —ast^Λt^Λdai.

¹⁵ Dai pot^Λt^Λdai ^{ΛΛ}p^Λ:

—Dañi g^Λnnuucadacavurai dai maicoimudad^Λ tuutiaca tomasi naana maasi viaa ^Λmo oodami maimos^Λca ^Λgaic^Λd^Λ duaaca —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi ^ΛSuusi ^Λmo ñiooqui ^Λoodami cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—Oidacata dai ^Λmo c^{ΛΛ}li riicuacami, daida ^Λsi^Λd^Λ s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ c^{ΛΛ}ga g^Λduitadai. ¹⁷ Vaid^Λ ^Λriicu g^Λt^Λt^Λgitoi dai pov^{ΛΛ}lidi: “Istumaa duuñimu aan^Λ maiviaa aan^Λ siaaco baituagi giñyoova”. ¹⁸ Daida pov^{ΛΛ}li: “Casian maata istumaa duñiagi. Suuligamu aan^Λ gotroojo daida iduñimu aa g^Λg^Λrducamioma dai ami baituamu aan^Λ v^{ΛΛ}si giñyoova dai v^{ΛΛ}si iñstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñ^Λt^Λdamu aan^Λ”, ascaiti ^Λriicu. “Mui naana maasi a^Λv^Λviaa baidarajami mui uumigi v^{ΛΛ}tar^Λ sivi gia g^Λib^Λastañi gacuaadañi dai baig^Λliada”, ascaiti ^Λriicu. ²⁰ D^Λmos Diuusi pot^Λt^Λdai: “Vuiirugami aapi idi vaa tucara^Λ p^Λmuquia ^Λgai dai v^{ΛΛ}si istumaasi viaa aapi, ¿sioor^Λ v^{ΛΛ}tar^Λ viimu goovai?” ast^Λt^Λdai Diuusi. ²¹ ^Λagi poduucai ^Λp^Λv^Λueeyi ^Λoodamic^Λd^Λ is^Λmpaidiadagi mui naana maasi ^Λagi g^Λv^{ΛΛ}tar^Λ ^Λgai mossoitigami^Λr^Λ vipi^{ΛΛ}y^Λi Diuusi vuitapi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²² Dai gooqui^Λr^Λ pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:

—G^Λnaagidiana maitav^Λr vuama ^Λñ^Λliada cuaadagaic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ ugia ^Λgai dai oidaca ^Λgai, tomali yuucusic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ g^Λnaada ^Λgai. ²³ Gaib^Λdaga vaamioma g^Λaa^Λgai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma g^Λaa^Λgai siyuucusi. ²⁴ G^Λnt^Λgitov^Λr naida coocoñi^Λr^Λ, ^Λgai maita^Λsai tomali maitayoovai tomali maiviaa g^Λntroojoga, d^Λmos Diuusi ^Λgai dai maacai cuaadagai. S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ

vaamioma nam^Λaga aapim^Λ siujuurugi. ²⁵ ¿Dai voor^Λ aapim^Λ tomasi^Λasi naana maasi gant^Λat^Λagitoi istutuidim^Λsi istaajucami metro vaamioma gant^Λcavaldagi? ²⁶ M^Λastitutuidi isiduñiagi istumaasi maisijaiga maitavar vuam^Λ ^Λñliada ^Λma maasic^Λad^Λ.

²⁷ Gant^Λagitovar ^Λnida yoosigi^Λra ducatai g^Λarai maitaata vuaadatai tomali maitailutaitai, dai v^Λascara g^Λnaagidi aan^Λ sai tomali ^Λraí Salomoñi ismaac^Λad^Λ viaacata dai yuucusi c^Λc^Λagaducami v^Λascara mai^Λpa maasi g^Λai goyoosigai. ²⁸ Gant^Λagitovar ^Λnida yoosigi^Λra ^Λmo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai v^Λascara Diuusi sigia maasi yuucustudai, v^Λasi vaamioma g^Λnyuucustudana ^Λgai aapim^Λ tomasi maic^Λaga vaa^Λoitudai aapim^Λ. ²⁹ Casc^Λad^Λ av^Λar maivuam^Λ ^Λñliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ V^Λasi ^Λoodami oidigi daama oidacami mos^Λca gomaasi^Λra gant^Λat^Λagitoiña, ^Λamos aapim^Λ viaa ^Λmoco g^Λnooga ismaac^Λad^Λ camaata ist^Λagito aapim^Λ v^Λasi gomaasi. ³¹ Baiyomav^Λar ip^Λliada aapim^Λ sai Diuusi g^Λns^Λoic^Λaiña vai c^Λagac^Λra oidaca aapim^Λ siDiuusi g^Λns^Λoic^Λadamu siviaacamu aapim^Λ istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduaadicuda aapim^Λ ^Λrapan ducami giñsosoiga cañiuru dai chi^Λquidu aapim^Λ. Dai ali^Λ baig^Λlidi Diuusi g^Λnmaacacai oigaragai isgata^Λan^Λada aapim^Λ siaaco t^Λaan^Λi ^Λgai. ³³ Gaagardavurai aapim^Λ m^Λastumaa viaa dai oidiada soituuuigami poduucai ivuaadamu aapim^Λ Diuusi aa duiñdada vai gantumiñsiga maisiaa g^Λv^Λueeyi dai poduucai ^Λpa bai darasaidamu aapim^Λ g^Λvustuidaga t^Λvaagi^Λra siaaco maiuugiati dai siaaco maivapac^Λi ^Λsivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ^Λmpaidiada aapim^Λ g^Λvustuidaga mosami gant^Λagitocana.

³⁵ Aan^Λ imia iñagai t^Λvaagiamu ^Λmo imidagai dai ^Λpamu divimu aan^Λ. Baigavar anduuca dai giñ^Λnaraca. ³⁶ Rapan duucai ^Λpipiooñi n^Λn^Λracana g^Λnaamu isdiviagi ^Λmo cunataragiaiñd^Λra vai cupioquidagi ^Λgai quitaagiña mos^Λcai ^Λgai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Si^Λ baig^Λñliadamu ^Λpipiooñi ismaac^Λad^Λ maicococ^Λcagi ^Λcai aamud^Λ. S^Λalic^Λad^Λ ang^Λnaagidi sai ^Λgi gaaamu bai g^Λduuñimu dai meesa vuid^Λra daraasamu g^Λpipiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi ^Λran tucara divia ^Λgai si^Λra sialimada, si^Λ baig^Λñliadamu ^Λpipiooñi ismaac^Λad^Λ ñaadagi vai diviagi ^Λaamud^Λ. ³⁹ Dai maat^Λcavurai aapim^Λ idi ^Λpa —asc^Λaiti ^ΛSuusi—. Ducami is^Λmo oidacami ^Λmo quiy^Λra ismaat^Λcagi isiuu duucu ami quiidi^Λra divia agadagi ^Λmo ^Λsivogami maicosian tada ^Λgai nuucadacatai sai maivaac^Λna quiidi^Λra dai ^Λsidana. ⁴⁰ Poduucai ^Λpa aapim^Λ g^Λaagai m^Λsbai g^Λnducagi siuu duucu aapim^Λ siooma maitagitocagi divimu aan^Λ ismaac^Λad^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami —ast^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

⁴¹ Tai amaasi ^ΛPiiduru t^Λcacai dai pot^Λadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ¿voora v^Λatar^Λ aagai aapi idi cuento mos^Λca aat^Λam^Λ v^Λascatai sio? —ast^Λadai.

⁴² Taid^Λ ^ΛSuusi itai:

—^Λmoco gaaamu v^Λascara gaagaiña ^Λmoco ^Λgidaracami dai saituduacami said^Λ ^Λrt^Λaan^Λdamigad^Λcana pipiooñigada dai bibidiña siuu duucu g^Λaagadagi. ⁴³ Baig^Λñliadamu ^Λt^Λaan^Λadami ismaac^Λad^Λ ivueeyi

vΛasi cΛaga siuu duucu diviagi ΛaamudΛ. ⁴⁴ SΛallicΛdΛ angΛnaagidi saidΛ ΛaamudΛ tΛaanΛdami duuca vituldamu vΛasi istumaasi viaaca Λgai. ⁴⁵ Damos siΛpiooñi ismaacΛdΛ tΛaanΛdami duucaΛ viaagi ΛaamudΛ povΛlΛdagi siΛaamudΛ maiotoma divia agai, dai gΛaagacai soi vuaadagi Λгаа pipiooñi ΛΛmadu Λcusñiñiru dai Λgai gacuaadagi dai gayΛΛdagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucal ΛaamudΛ divimu siuu ducuu ΛpiooñigadΛ siooma mainΛnracagi, dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi dai sΛallicΛdΛ soimaa taatatuldamu Λgai daidΛ iduufñimu ΛgaicΛdΛ isducatai ΛpΛvueeyi ΛmaiΛΛgidaracΛdΛ ΛΛmadu.

⁴⁷ DaidΛ Λpiooñi ismaacΛdΛ maatl istumaasi ΛaamudΛ ipΛlidi isiduñiagi dai maibai gaducagi dai maiΛΛgidagi vΛasi ismaacΛdΛ tΛjai ΛaamudΛ, Λgai soimaa taatamu gΛgΛΛgΛtudacai. ⁴⁸ Damos Λpiooñi ismaacΛdΛ maimaatΛcagi daidΛ iduñiagi istumaasi soimaascami Λgai vΛascarΛ maisi soimaa taatamu. Dai Λgai ismaacΛdΛ vaamioma maatl Diuusi ñiooquidΛ dai maiΛΛgidi Λgai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aanΛ dai cΛagacarΛ vuvaida iñagai vΛasi oidi daama oidacami vΛascatai ismaacΛdΛ giñvaavoitudagi oigaldamu aanΛ vΛasi soimaascami-gadΛ dai Λgai ismaacΛdΛ maitiñvaavoitudagi ugitimu. SΛallicΛdΛ canΛijada iñlidi aanΛ idi cΛagacarΛ vuvaidaragai iscaaipaco imΛdagi Λpan duucaΛ tai. ⁵⁰ AliΛ soimaa taatamu aanΛ chiΛΛqui tasai, dai soigiñliadamu asta siΛascadΛ ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aanΛ. ⁵¹ AapimΛ povΛnlidi ansai aanΛ divia sai siooma oidacana vΛasi oodami, maitavΛr vaavoi baiyoma divia aanΛ vai oidacana cocodi aanΛcΛdΛ. ⁵² Dai sivi baitaacoga oidacamu taama Λmo quiiyΛrΛ oidacami dai vaica vuidarΛ vΛatΛcamu gooca. ⁵³ ΛoogadΛ vuidarΛ caatΛcamu gΛmara cΛali daidΛ ΛmaradΛ gΛooga, daidΛ adΛΛdΛ vuidarΛ caatΛcamu gΛmara ooqui daidΛ maradΛ gadΛΛ, daidΛ tuumudΛ vuidarΛ caatΛcamu gΛcaa dΛΛ daidΛ Λcaa dΛΛdΛ gΛtuumu —astΛtdai ΛSuusi.

⁵⁴ DaidΛ ΛSuusi potΛtdai ΛpΛ Λoodami:

—Siuu duucu nΛijada aapimΛ iicomai isuruñi amadΛrΛ vuvacai otoma pocaitiña aapimΛ sai duuduquia agai, vai povΛ vuaadana. ⁵⁵ Dai siΛascadΛ dΛvΛarai toñiamadΛrΛ ΛvΛrdagi pocaitiña aapimΛ sai toñica agai, vai povΛ vuaadana. ⁵⁶ AapimΛ ismaacΛdΛ aagaiña Λmo istumaasi dai Λma maasi ivuaadana. ¿Ducatai maatl aapimΛ ismaasca agai oidigi mošnaiditai mastumaa naidi? Dai vΛascarΛ maimaatΛ naidi tomali maimaatΛ caΛ istumaasi ΛpΛvueeyi sivi aapimΛ gΛnsaagida.

⁵⁷ ¿Tuimasi maitantΛgitoi aapimΛ istumaasi arcΛagaducami? ⁵⁸ Isamaadutai gΛpirΛ gΛvuupadagi dai gΛvaidaquiagi dunucamiarΛ baigi duuñi ñiooqui Λgai ΛΛmadu voyiamu vai Λgai maitΛvaidaquiagi dunucamiarΛ vaidΛ adunucami gΛtΛΛgidagi Λsandaaru vaidΛ Λsandaaru gΛmaisagi. ⁵⁹ Dai abiaadarΛ gia siaadarΛ vuusaiña aapi asta psΛiΛscadΛ gaaa namΛqui vΛasi mΛsiΛsi gΛtañiagi —astΛtdai ΛSuusi Λoodami.

¹ Amaasi tuigaco ami dada chilaqui calali siaaco daacata dai ASuusi dai aagidi isducatai APilaato coi chilaqui calali Galileena oidacami dai bai arada dai saagida vanaagi vustaqui arada ismaacada coitadai calali Galileena oidacada maiquia gancooditudacai ismaacada daasda agaitadai agai Diuusi. ² Damos ASuusi potadai:

—¿Povai masianlidi aapima ispomaasi aradi calalicada Galileera oidacami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai agai sigaa anaasi oidacami? ³ Aan anganaagidi sai cho, dai masaapima maiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vascatai ugitimu aapima ara. ⁴ ¿Povai masianlidi aapima sibavustaama dan mamacova ismaacada coi daama gasacai aga vaaqui tacadada Siloeera sigai vaamioma arduñidacata dai sigaa Jerusaleenera oidacada? ⁵ Aan anganaagidi sai cho dai masaapima maiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vascatai ugitimu aapima ara —astadai ASuusi.

⁶ Daid ASuusi aagidi amo ñioqui cuentocada dai potadai:

—Amo cali asacata dai amo iigosi gadavara, dai amo imidagai mañidamu sabai iibaidaga, damos maita tomali amo iibiada. ⁷ Dai amaasi potadai agai cali ismaacada nuucatulacata dai agai gadavara: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aan dai gagaña goigosi iibiada dai maitagai mosagi cala goovai maiiibiatialacatai”, astadai asacami gapioña. “Daitudañi”, astadai. ⁸ Damos nuucadacami aa noragi dai potadai: “Dagitoñi quiaa tomasi mosca idi uumigi, moicadagena godavara daasdagai apua davarai duaadidicami. ⁹ Sabai poducai iibatana, dai ismaiibatagi aidai gia daitudagi”, astadai nuucadacami.

¹⁰ Dai amo ibastaragai tara ASuusi gamamaatulditadai Diuusi ñioquida amo judidu quiupaigadara. ¹¹ Vai ami daacata dai amo ooqui ismaacada cabavustaama dan mamacova uumigi coocata dai. Amo Diaavora laañicaruda topostudacata dai vai agai maitistutuiditadai isgalañiagi tomali palpi. ¹² Dai aidasi ta ASuusi oooqui vai dai potadai:

—Giñaduñi casiapat duaadidicami vii —astadai.

¹³ Mosdaama darai agai ganoonovi taida oooqui gasali, dai gaagacai cala ñio Diuusi vui. ¹⁴ Damos taanadami judidu quiupaigadara salicada baamu duaaidacai ASuusi oooqui ibastaragai tara, dai potadai agai oodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai vatarai dai istutuidi aapima isdadacai ganduduaaidagi, dai maisiu ibastaragai tara —astadai taanadami oodami.

¹⁵ Tai amaasi ASuusi aa noragi dai potadai:

—Aapima ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Istutuidimasi aapima ismaiupanagi gansoiga vooyisi sara gansoiga asñiitu ibastaragai tara dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaacada arcajiudala varaanaru vaidai Diaavora vuracata dai idi coocodagacada cabavustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodada ibastaragai tara? —astadai ASuusi.

17 Dai aidasi capotai aSuusi, vaa scatai ismaacada vuidara vaa tcatadai siaa aran tadatu damos vaasi oodami baiganaliditadai naiditai istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadatadai aSuusi.

18 Amaasi potai aSuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai caagacara oidacana 19 gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi caida amo uusi ismaacada coravi tagidu ismaacada amo cali gadajoogana ai. Taidaaali caida gaa dai gaa uusi gnaato. Vaidaa juurugi maamaradara dadaraña dai ami gacocosatai. Poduucai sia otoma gaa aali caida poduucai otoma gmaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai caagacara oidacana —astadai aSuusi.

20 Dai potai aSuusi ara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai caagacara oidacana 21 gomaasi arapan ducami istumaasicada looqui avocamadai tligi tuicami dai gooquiaraa ivueeyi paana. Amo ooqui vaa naidi gocopodacarui vaica muuli tligi tuicami vai copodaraai. Vaasi tui saagida aimaraai gocopodacarui dai poduucai vaasi oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —astadai aSuusi oodami.

22 Vaidaa aSuusi apiaimaitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiiquiaraa dai gamamaatatuldimi Diuusi ñiooquida. 23 Tai amaadutai tacaai dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿maitasmuidu ismaacada caagacara vuvacai? —astadai.

Taidaa aSuusi aa noragi daida itadai:

24 —Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aana anganaagidi sai muidutai vaapaquia aliadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco taanaai Diuusi cascada. 25 Dai siuu duucu aquilacami cacuupagi gaqui, dai aapima masmaacada quidigana guuca ñiooquidamu aapima dai potaadamu: “Caliodami gacupioquidafi”. Damos agai gnaa noragidamu dai povantadamu: “Maitanmaata aana masiaadara aapima”. 26 Masi aapima potadamu: “Galamadu gacuaadana aatama dai gayadana dai aapi gamamaatatuldiña tasiaaco oidaga aatama”. 27 Damos agai gnaa noragidamu dai povantadamu: “Casian anaagidi ansai maimaata masiaadara aapima. Acovai avar iimi giñabaiñadara, vaascatai aapima masmaacada soimaasi ivueeyi”, astadamu agai. 28 Dai ami suaadamu aapima dai alia soimaa taata agai, naiditai avraafi amadu Isaa, dai Jaco dai vaasi Diuusi ñiooquituldiadamigada amadu daraaja Diuusi siaaco gataanaai agai, mai aapima quidigamu gnvuvaidagi. 29 Aipadara dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gataanaai Diuusi. 30 Amaasi amadutai ismaacada vaamioma namaga tami oidigi daama maaca sioma maiñamacamumu dai amadutai ismaacada maiñamaga tami oidigi daama maaca sioma namacamumu —astadai aSuusi.

31 Dai agai vaa tasara ami dada amoco fariseo siaaco daacatadai aSuusi dai potadai:

—Imdañi tabiaadara Eroodasi amuaa alidi —astadai a fariseo.

³² Damos asuusi aa noragi dai potadai:

—Iimivurai dai mala aagida ali ismaacada ali saituduga mosca soomaasi iduindagai vatar. Quiaa anvuvaidagi Diaavora taañicaruda oodamaindar dai duduaaidagi cococoidada dai asta naatomu aana giña duiñdaga daida apiaimadamu Jerusaleenamu. ³³ Tomali amaadutai Diuusi ñiñoquituldiadamigada maitacooditudai sibaacoga mosca Jerusaleenar cascada ali asi gaagai isimia aana Jerusaleenamu.

³⁴ Aapima Jerusaleenar oidacada, aapima masmaacada coodai Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai maisai ojootosicami ismaacada ganootosdi agai. Mos muiyoco imidagai ipaliditadai aana isganampaidagi dai ganuucadacagi apan duucal atacucu ampaidi gamaamara gaana uta matai maitipali. ³⁵ Aapima sivi gandagitomu aana dai camaitiñtalgimu aapima apamu asta silascada aayi istuigaco potaiya aapima: “Ali baigalidi goovai ismaacada borimai Diuusi guvucadadacada”, astaiya aapima —astadai asuusi.

14

¹ Amo ibastaragai tatar ii asuusi amo fariseo baitacaacami quidi-
amu dai amadu gaugia agai, vada ga fariseo soobidacata dai sabai
giduuna amo istumaasi istucada istutiada agai isgariar vaaajagi. ² Vai
ami asuusi vuidar daacata dai ar amo cocoad ismaacada vaigu-
guñicatadai. ³ Tai amaasi asuusi tacacai amamaatuldiadami Diuusi
samicamigada amadu afariseo dai potadai:

—¿Oidagasi oigaragai amo ibastaragai tatar isduaaidagi amo cocoad
chio sio? —astadai asuusi.

⁴ Damos ga mosdodoli vii. Tai amaasi asuusi bai cocoad dai
duaadi dai potadai sai noragana. ⁵ Dai potadai asuusi afariseo:

—¿Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga asñitu silar
gansoiga vooyisi issibacai daccara gasiagi agai tomasi aribastaragai
tatar? —astadai asuusi.

⁶ Taid afariseo tomali amaadutai maita istadagi.

⁷ Tagacai asuusi silvapaidarsicada cacagaducadioma daraicariar
daraivaimi meesa vuidar, aagidi idi ñiñoqui cuentocada dai potadai:

⁸ —Silascada amaadutai ganvaidagi amo cunataragiar maitavar
cacagaducadioma daraicariar daraiva. Divian tada amai vaidarsicami
ismaacada vaamioma namaga isaapima. ⁹ Vai agai ismaacada
ganvpai divian tada dai povantadagi amaadutai aapima: “Maacañi
godaicarui idi gamai”. Amaasi agai sia aratugaitai calquivan tada
dai cugarar daicariar daivagi. ¹⁰ Baiyoma masilascada ganvaidagi
varai soimaascadioma daraicariar daraiva, dai poduucal divimu
agai ismaacada ganvpai dai povantadamu: “Giñaaduñi vaamioma
cacagaducadioma daraicariar avardaraiva”. Dai poduucal vaamioma
gducada galdamu agai vuitapi ismaacada amadu daraajagi meesa
vuidar. ¹¹ Agai ismaacada sioma gducada galiadagi agai sioma
maitargducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada
galiadagi agai sioma argaducadamicamu —astadai asuusi
oodami.

¹² Daid asuusi potadai ar agai ismaacada vai:

—Pasiascada gabibida aliada maitivapiada gaaaduñi tomali gasiisiagi tomali gasusuuculi, tomali gaaaduñi riricu agai apaga gavaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiascada gabibida aliada pai vapaida soituutuigami ismaacada maiviaa istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada maiñanleeyi. ¹⁴ Dai baigaliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaaa noragidagi. Viaacamu aapi gaaa noragidaraga siascada duduaacagi coidada saagidaiñdaga agai ismaacada agidi Diuusi —astatadai Asuusi.

¹⁵ Dai cacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidaga daacatadai potadai agai Asuusi:

—Baigaliadamu agai ismaacada gacuaadagi malca siaaco gataani Diuusi —astatadai.

¹⁶ Taidai Asuusi potadai:

—Amo calli idui agai cuaadagai, dai ootoi sioora vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siuu duucu gugia agai, taidai calli ootoi amoco gapioñiga sai potadana vapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vasiacatai. ¹⁸ Damos vasi vapaidarsicada maiimia lidid cascada potadai sai oigaldana. Apagadada potadai: “Utudama savali ana amo davalrai dai viaa ismal nidagi aagidañi vaida giñoigaldana sivalra”, astatadai. ¹⁹ Taidai agamai potadai: “Savali ana taama vuupulicami vopooyisi dai viaa ana isnidagi sabai cacagadu aagidañi vaida giñoigaldana”, astatadai. ²⁰ Tai amai potadai: “Utudama antoñigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astatadai. ²¹ Dai aidasida apioñi apamu quiyaga divia dai aagidi vasi imaasi gaaamu tai agai salicada baamu dai potadai gapioñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vuaapa vasi soituutuigami ismaacada maivipia istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada maiñanleeyi”, astatadai laamudaga gapioñiga. ²² Tai bo laascada potadai apioñigada: “Casiant idui pasducatai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga avalara”, astatadai apioñigada. ²³ Tai amaasi laamudai potadai gapioñiga: “Imiñi apamu voyamu dai djiamu dai goguama vapaida aa vai vaapana, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaacada vapai ana apaga maiugimu giñcuaadagaiga”, astatadai laamudaga gapioñiga —astatadai Asuusi aoodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai Asuusi, dai agai aa nanlaava dai potadai:

²⁶ —Isamaadutai giñoidatucuda aliada dai vaamioma oigadagi gaoga dai gada, dai gaoniga, dai gamaamara, dai gasusuuculi, dai gasiisiagi, dai asta agi glibadaga isana, agai maitistutuidi isargiñmamaatarademicagi. ²⁷ Dai sioora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatarademicagi. ²⁸ Isamaadutai apima iduñia aliada amo quii siaadaga maiasitudana apima apaga sasi gaaagai masabai aitudan tada caasi. ²⁹ Ama duucai isdarasa apima ooodagada dai maiviacagi istuucada naatuagi dai vascatai sioora nijadagi ganparunadamu ³⁰ dai pocaitadamu: “Gocali mosgaaga gquii dai

maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Siap_Λ amo raí cocoda agadagi amai raí siaad_{ΛΓΛ} mai_{ΛΛ}situdana _Λgai _{ΛΛ}p_Λga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaaruc_{ΛΔ} vui _Λg_Λmai ismaac_{ΛΔ} viaa amo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca _Λgai ootosan tada _Λgai ojootosicami si_{ΛΛ}scad_Λ quiaa m_{ΛΛ}casd_{ΛΓΛ} im_Λdagi _Λg_Λmai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucai _{ΛΛ}p_Λ sioor_Λ maidagituagi v_{ΛΛ}si istumaasi viaa maitistutuidi is_Λrgiñmamaat_Λrdamicagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁴ Daid_Λ it_Λt_Λdai _{ΛΛ}p_Λ:

—Gomaa onai ali_Λ v_{ΛΛ}ñiga d_Λmos iscamaiyoovica _Λgai, ¿ducatai yoovituna _Λgai _Λpamu? ³⁵ Camaic_{ΛΛ}gaducamu _Λgai duaaidaragai d_Λv_{ΛΛ}raí v_{ΛΛ}t_Λr_Λ mos_Λ daituda _Λgai. Aapim_Λ m_Λsmaac_{ΛΔ} t_Λt_Λcaidaga ca_Λcavurái —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

15

¹ V_{ΛΛ}scatai _Λtumiñsi vuudami _{ΛΛ}madu _Λgai ismaac_{ΛΔ} maivaavoitudai vaavoidaragad_Λ _Λfariseo miaad_{ΛΓΛ} guuquiva siaaco daacatadai _ΛSuusi dai ca_Λca _Λgai istumaasi aagaitadai _Λgai, ² vai casc_{ΛΔ} _Λfariseo _{ΛΛ}madu _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ ñiooquidi _Λgai _ΛSuusi dai pocaiti:

—Idi c_{ΛΛ}li miaad_Λgidi soimaasi ivuaadami dai _{ΛΛ}madu gacueeyi —asc_Λit_Λ.

³ Taid_Λ _ΛSuusi aagidi amo ñiooqui cuentoc_{ΛΔ} dai pot_Λt_Λdai:

⁴ —Voor_Λ aapim_Λ isviaacagi amo sientocañiitu vai sib_Λ imiagi amoco siaad_{ΛΓΛ} maianaasi viaana aapim_Λ _Λgaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna _Λsib_Λ imiaad_Λ asta siuu duucu t_{ΛΛ}. ⁵ Dai t_{ΛΛ}gacai baiyagi dai baig_{ΛΛ}liatugaitai mootiagi dai b_{ΛΛ}quiagi. ⁶ Dai a_Λcai g_Λquiiy_{ΛΓΛ} _Λmpaidagi g_{ΛΛ}aduñi dai pot_{ΛΛ}dagi: “Baigav_Λr _Λñaliada giñ_{ΛΛ}madu casiant_{ΛΛ} giñsoiga ismaac_{ΛΔ} sib_Λ iitadai”. ⁷ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai poduucai _{ΛΛ}p_Λ vaamioma oidaga bai_Λliaragai m_{ΛΛ} tavaagi_{ΛΓΛ} amo soimaasi ivuaadamic_{ΛΔ} ismaac_{ΛΔ} ama duucai g_Λt_Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustamac_{ΛΔ} ismaac_{ΛΔ} mait_Λrsoimaasi ivuaadami dai mait_Λaagai is_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁸ Daid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai _{ΛΛ}p_Λ:

—Siap_Λ amo ooqui viaacagi _Λgai ali baivustaama piisu dai sib_Λ vuaajagi amoco siaad_{ΛΓΛ} maicuudana _Λgai amo cuudagi dai voisicana dai c_{ΛΛ}ga gataatacai gaagana asta siuu duucu t_{ΛΛ}. ⁹ Dai t_{ΛΛ}gacai _Λmpaidagi g_{ΛΛ}aduñi dai pot_{ΛΛ}dagi: “Giñ_{ΛΛ}madu av_Λr baig_Λñaliada casiant_{ΛΛ} _Λtumiñsi ismaac_{ΛΔ} sib_Λ vuaatadai aan_Λ”. ¹⁰ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai poduucai _{ΛΛ}p_Λ ali_Λ baig_Λñalidiña Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ amo soimaasi ivuaadamic_{ΛΔ} si_{ΛΛ}scad_Λ ama duucai g_Λt_Λgituagi _Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Daid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai _{ΛΛ}p_Λ:

—Amo c_{ΛΛ}li maamaracatadai gooca c_Λc_Λli, ¹² taid_Λ _Λgooquiardad_Λ pot_Λt_Λdai g_Λooga: “Giñooa giñmaacañi g_Λvustuidaga si_{ΛΛ}si giñaj_Λga”, ast_Λt_Λdai. Taid_Λ _Λoogad_Λ maa g_Λvustuidaga si_{ΛΛ}si a_Λc_Λtadai. ¹³ Tai bo

chiaaqui tsaicada amarada gooquirdada ampagi vaaasi gavustuidaga dai daivunu ii maaasi amai davalariata, dai ami vaasi soimaasiata siaa doodai gavustuidaga. ¹⁴ Damos aidasi cavaaasi siaa doodai agai tai divia gaa biuugigai ami davalariata, vai agai bibiuugai. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duindagai amo caali ami davalariata oidacami amadu, tai agai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoñia aliditadai luuparai iibiadacada ismaacada cuadatadai tataisoli dai tomali amaadutai maibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia tagitoidada dai agai povaaali: “Mosaa muidu giñooa quidiata pipioñi vai vaascata babaivitocai cuadagai, dai aana tanai cayooga muu biuugimucai. ¹⁸ Imimu aana giñooa quidiamu dai potadamu: Giñooa, soimaasi idui aana Diuusi vui dai aapi gavui, ¹⁹ camaiviaa aana saalicami siargamaracagi, tomasi amoco gapioñiga duuca giñajada aapi istadamu aana”, asaalidi. ²⁰ Dai amaasi voiyata caqui va dai ii gaooaga quidiamu.

Dai quiaa maacastata imai tai taal loogada dai aayi soiliaragai taagacai gamara dai maal dai maal vuidata aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taida amarada potatadai gaooaga: “Giñooa, soimaasi idui aana Diuusi vui dai aapi gavui, camaiviaa aana saalicami siargamaracagi”, astatadai. ²² Damos loogada potatadai gapipioñiga: “Otomavar vuvaida cacagaducadioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai amo aniyu noviata, dai aadidavurai sasapatusi aapa. ²³ Dai vuaapavurai avaaca mara giacadioma dai muaa taitada iduuni vagimi. ²⁴ Idi giñmara casi armuquiadacatadai dai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai goovai tatai apamu taal”, ascaiti loogada daida idui vagimi.

²⁵ Vaida amarada gaducadioma djiana aimaraitadai dai aidasi divia agai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacadami. ²⁶ Dai amaasi vai agai amaadutai agagaaali dai tacacai astumaasi apaduitadai. ²⁷ Taida agaaali potatadai: “Casi atdivia gasucuuli cascada gaooa gatajai muaragai avaaca mara giacadioma caagacata diviacai agai dai maicocotugaitai”, astatadai agaaali. ²⁸ Damos asiaagida saalicada baamu, dai maitpaliditadai isvaquiagi taida loogada vuusai dai goguama oi sai vaacana. ²⁹ Tai agai potatadai gaooaga: “Aapi caaga maata iscamui uumigi vaa gasoi aana dai vaascata gaagidiña pai tomali amo imidagai maiquiaa giñoidi tomali amo sivatu isamadu iduñia aana vagimi giñaaduñi. ³⁰ Damos sivi diviacai gamara ismaacada soimaasiata siaa doodai gatumiñsiga ooqui taatacaligami amadu patai muñ avaaca mara giacadioma”, astatadai amarada gaducadioma gaooaga. ³¹ Amaasi loogada potatadai: “Giñmara aapi vaascata giñamadu daacana dai vaasi istumaasi viaa aana vaasi araapi gavallata. ³² Damos sivi saalicada gaagaitadai isiduñia aatama vagimi dai baigataliadiagi, gasucuuli ismaacada casi armuquiadacatadai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai tatai apamu taal”, astatadai loogada gamara —astatadai asuusi aoodami.

16

¹ DaidaaSuusi potatadai aapa gamamaatar damiga:

—Oidacatadai amoco gaamu gaviidacami dai viaacatadai muu pipioñi dai amoco arpipioñi taanadamigada. Dai amaasi mai aamuda sipipioñi taanadamigada siaa vuuididi vustuidada. ² Amaasi

laamudla vai dai potatldai: “¿Tumaasi idi masmaacada giñaagidi pasaidla ivueeyi? Giñaagidañi pastumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacada casiapla maitargiñtaañicarua agai”, astatldai laamudla. ³ Amaasi apipiooñi taanaanadimidagada aduucai galtagito: “¿Istuma duuñimu aana giñvuusaidacai giñaamu idi aa duiñdagiañidaga? Maiguvuca aana isaata vuaadagi dajiana, dai siaa arai aana isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maata istuma duñiagi dai viaacagi soora giñmiaadagidagi iñsiascada maiviaaca aana aa duiñdagai”, asallidi. ⁵ Amaasi vai mosallmadutai ismaacada vupuaatulditadai laamudla. Dai taccacai apagadada dai potatldai: “¿Pasi vuaatuldi aapi giñaamu?” astatldai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatldai: “Amo sientto vopoti giigi”, astatldai. Taidla taanaanadami potatldai: “Tanai daja siaaco oojisi pasiasai vuaatuldi. Baiñi dai siaa duaada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai altaajucami sientto vuaatuldi”, astatldai. ⁷ Amaasi vai agai amai dai potatldai: “¿Aapio pasai vuaatuldi?” astatldai. Tai agai potatldai: “Amo baimocoroi taligi”, astatldai. Taidla taanaanadami potatldai: “Tami daja siaaco oojisi pasiasai vuaatuldi. Baiñi dai siaa duada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai ali maaco coobai vuaatuldi”, astatldai. ⁸ Taidla laamudla maata tala isalia saituduacatadai taanaanadami asivuaacada. Aoodami ismaacada ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aana anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacada gamaitacai ganvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapima glaagai massoidagadi aa ganvustuidagacada isducatai Diuusi ipalidi siascada coiyagi aapima ganvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi ganmiaadagidamu tavaagilara dai ganmaaquimu baabaqui ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai.

¹⁰ Soora ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduñian tada agai gapi lapa, dai isasivuaaca agai laachicada poduucai asivuaacan tada agai lapa gpicada. ¹¹ Mas maitivueeyi mastumaasi aagai ganvustuidagacada tami oidi daama Diuusi maitanmaaquimu istumaasi vaascara namaacana. ¹² Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacada vora ganmaquia agai istumaasi aapima lagi ganvatarala.

¹³ Tomali amo piooñi maitistutuidi isgoaducagi aamudla, caddadan tada agai amoco dai oigadagi agamai, lagiadan tada agai amoco dai maiaggiadagi agamai. Soora oigadagi ganvustuidaga maitistutuidi isaggiadagi Diuusi —astatldai asuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacada alia oojoidi isampaidiada mui tumiñsi cacai vaasi imaasi agai mosparunai asuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi potatldai:

—Aapima cala tuutiacami ganaagai oodami vuitapi, damos Diuusi cala maata ganiibadaga. Amo istumaasi istumaasi aoodami calagadu alidi Diuusi alia caladi.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia avuaana ismaacada vapacoi aoodami oida-catadai Moseesacaru samicamigada ismaacada maa Diuusi dai oida-catadai lapa Diuusi niñiooquituldiadamigada mamaatatuldaragada. Dai aidasi divia avuaana aida abiaadara glaagai sai Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oidacana, dai vaascatai ganaajagai vaavoituda aliditai sai Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi amadu davalrai siugitiagi amo ñiooqui samicamigada Diusi.

¹⁸ Tomastuma cali isdagituagi gooniiga dai vanaagi amai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai ismaacada vanaagi amo ooqui digitobarui agai alia soimaasi ivueeyi lara.

¹⁹ Amo imidagai oidacata dai amo cali gaviidacami dai calga dadapacami gaadaña yuucusi dai calga titiodicami, dai vas tasai ivuaadana vagimi gargarducami. ²⁰ Dai oidacata lara amo soitigami Lázaru tagiducami, ismaacada iivosicatata vasi tuucugada dai mosdavalrapi dadaña agaviidacada quitaagiñagadara. ²¹ Vaidasoitigami tasoiña aliditadi acuaadagai viigidacada ismaacada galsai agaviidacada meesagadañdara, vai asta googosi viñiumiditadi iividada. ²² Tai amo imidagai muu soitigami, tai dada Diusi talaañicaruda dai balcai sai amadu daacana Avraañicaru siaaco ajiopai acoidada. Dai bo chiqui tasacada muu agaviidacada lara matai yaasa. ²³ Dai aidasida agaviidacada soimaa taatacatadi malca siaaco ajiopai maicanga tuutiacada, dai tai nalaaava dai malcasdara tal agai Avraañi, daida Lázaru amadu daja. ²⁴ Dai amaasi iña dai potai: “Avraañi soigi galda anacada dai baigovai ootosa goLázaru vai vadidana gamasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana giñnana alian soimaa taataca ana tami taiyara”, astatadi agaviidacada. ²⁵ Damos Avraañi potatadi: “Giñmara, gatagitoñi pasiaapi calgacara oidacata dai maiquiaa muucuai, dai goLázaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigalidi tami pai aapi soimaa taataca. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava amo gaa dalcagi tuucavacami dai poducuai siora imia liada tabiaadara gaamucu maitistutuidi tomali malcadara baigovaco maibaiga”, astatadi Avraañi. ²⁷ Amaasi agaviidacada potatadi: “Gadaanli ana tudida aapi, caliodami Avraañi, pai ootosa goLázaru giñooqa quidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama giñsusuuculi dai giñsiisiagi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi agai lara tami siaaco mosaa soimaasi gataatamai”, astatadi. ²⁹ Damos Avraañi potatadi: “Agai viaa agai ismaacada oja Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada, vai tagiditai calcana”, astatadi Avraañi. ³⁰ Taida agaviidacada aa noragi dai potatadi: “Dañi aapi Avraañi, siaadara tagidana agai Avraañi damos isimiagi amaadutai coidada saagidañdara malca siaaco daraaja agai poducuai gaa ama duucai gantatagitan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astatadi. ³¹ Damos Avraañi potatadi: “Ismalagida liada agai Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada poducuai lara siaadara tagidana agai tomasi amaadutai duaacagi coidada saagidañdara”, astatadi Avraañi—astatadi Asusi fariseo.

17

¹ Amaasi Asusi potatadi gamamaatardamiga:

—Vascara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos sila soimaa taatamu agai ismaacada soimaasi iduiftulda liada oodami. ² Sioma arcalgai agai vataral mascusivuaana vulidagi amo

mauturui dai g_{ΛΛ} suudar_Λ daitudagi baiyoma issoimaasi iduiñtuldada
 Λgai amaadutai idi ismaac_{ΛΔΛ} utudama vaavoitu. ³ C_{ΛΛ}gav_{ΛR}
 g_{ΛNTΛTΛ}gitoca aapim_Λ is_{ΛMA}adutai soimaasi iduñia g_{ΛVUI} aagidavurai
 aapim_Λ Λgai issoimaasi idui Λgai g_{ΛVUI}. Dai is_{ΛMA} duuca g_{ΛTΛ}gituagi
 Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oig_{ΛD}avurai. ⁴ Tomasi
 muiyoco soimaasi g_{ΛVUI}idiada Λgai dai v_{ΛΛSI} vuidag_{ΛTΛ} didivadagi
 dai povai g_{ΛNTΛTΛ}adagi: “Casian maipovuaadagi”, v_{ΛΛSCΛTΛ} g_{ΛA}agai
 m_{ΛSOI}g_{ΛN}ldiadagi —ast_{ΛTΛ}dai ΛSuusi.

⁵ Lojootosicami pot_{ΛTΛ}dai ΛSuusi:

—Garsoiñiñi tatai vaamioma vaavoituda aat_{ΛMΛ} —ast_{ΛTΛ}dai.

⁶ Amaasi ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai:

—Isviaacamudai aapim_Λ tomasi l_{ΛΛ}chi vaavoidaragai tomasi Λpan _{ΛΛSI}
 isuiduru Λmo caid_Λ coravi istutiadamudai aapim_Λ ispot_{ΛΛ}dagi idi iigosi:
 “G_{ΛV}aiñcumañi dai g_{ΛΛ} suudar_Λ c_Λquiva”, idi iigosi gia g_{ΛNΛΛ}gidamudai
 —ast_{ΛTΛ}dai ΛSuusi.

⁷ Is_{ΛMA}adutai aapim_Λ viaacagi Λmo piooñi vai Λgai gasicuandagi
 d_Λjiana si_{ΛΛPΛ} nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia Λgai ¿bais
 pot_{ΛΛ}dana aapim_Λ giimi dai gauga? ⁸ Maipot_{ΛΛ}dan tada aapim_Λ baiyoma
 pot_{ΛΛ}dan tada aapim_Λ: “Baigi tua gocuaagi nai aan_Λ gaugiagi quiaa pai
 gooqui_{ΛTΛ} gauga aapi”. ⁹ ¿Bais Diuusi_{ΛTΛ}nam_Λquidana t_{ΛΔ}dana aapim_Λ
 Λpiooñi iduucai Λgai m_{ΛST}tumaasi t_Λjai? Cho lien_Λ. ¹⁰ Poduucai aapim_Λ
 Λ_{ΛPΛ} m_{ΛSI}Λscad_Λ naatuagi v_{ΛΛSI} istumaasi ismaac_{ΛΔΛ} g_{ΛNTΛ}aan_{ΛI} Diuusi,
 g_{ΛA}agai m_{ΛSPOT}ΛΛdagi: “Aat_{ΛMΛ} Λpan ducami tomastuma pipiooñi idui
 aat_{ΛMΛ} m_{ΛS}caasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi casc_{ΛΔΛ}” —ast_{ΛTΛ}dai
 ΛSuusi.

¹¹ Dai apiaimaitadai ΛSuusi Jerusaleenam_Λ m_Λapiad_{ΛTΛ} ΛR_ΛSamaalia
 dai ajad_{ΛTΛ} ΛR_ΛGalilea tai Λgai Λrana s_{ΛΛLI} daivusai. ¹² Dai a_{ΛCAI}
 Λgai Λmo a_{ΛMAP}ac_{ΛTΛ} vai vuid_{ΛTΛ} iimaitadai baivustaama c_{ΛC}Λli is-
 maac_{ΛΔΛ} viaacatadai a_{ΛCOOCOD}agai ismaac_{ΛΔΛ} duvaldi gatuuucuga d_{ΛMOS}
 bai m_{ΛΛCASD}Λ_{ΛTΛ} guuquiva Λgai ¹³ dai ijiña daid_Λ icaiti:

—Suusi mamaat_{ΛTΛ}diadami soigi g_{ΛΛ}lda aat_{ΛMΛC}ΔΛ —asc_{ΛTΛ}
 ΛC_{ΛC}Λli.

¹⁴ Dai aid_{ΛSI} t_{ΛΛ} ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai:

—Iimivurai dai m_{ΛΛ} vuid_{ΛTΛ} guuquiva Λpapaaligad_Λ Λjudidíu
 —ast_{ΛTΛ}dai ΛSuusi.

Dai aid_{ΛSI} iimaitadai Λgai todian duuca duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi
 Λmaadutai Λgai most_{ΛΛ} iscadueeyi aa g_{ΛI} dai iññ_Λquitadai siaa duutudaimi
 Diuusi. ¹⁶ Dai g_{ΛTOOTONAC}ΔΛ c_Λquiva ΛSuusi vuid_{ΛTΛ} dai d_{ΛVΛΛ}Λrapi
 cuiqui dai pot_{ΛTΛ}dai: “Diuusi_{ΛTΛ}nam_Λquidana”, ast_{ΛTΛ}dai. Dai idi c_{ΛΛLI}
 ΛR_ΛSamaali_{ΛTΛ} oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi ΛSuusi pocaiti:

—¿Bais mai_{VΛΛ} baivustaama dudueeyi? ¿Siaaco daraaja Λgaa tuus-
 taama? ¹⁸ Mos_{ΛCA} idi ismaac_{ΛΔΛ} mait_{ΛR}judíu aa g_{ΛI} dai siaa duutuda Λgai
 Diuusi —asc_{ΛTΛ} ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi pot_{ΛTΛ}dai Λgai ΛC_{ΛΛLI}:

—C_Λquivañi dai im_{ΛDA}. Giñvaavoitu aapi casc_{ΛΔΛ} dueeyi —ast_{ΛTΛ}dai
 ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ Λfariseo t^Λcacai ΛSuusi s^Λascad^Λ Λgai sigat^Λaan^Λda agai Diuusi tami oidigi daama, taid^Λ ΛSuusi aa noragi dai pot^ΛΛdai:

—Si^Λascad^Λ gata^Λaan^Λdagi Diuusi tami mait^ΛΛmo istumaasi ismaac^Λda maasi. ²¹ Maita pov^Λcaitiada agai: “Tamia daja”, si^ΛΛp^Λ “M^ΛΛca daja”; Diuusi catanai g^Λnsaagida gata^Λaan^Λi —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

²² Dai amaasi pot^ΛΛdai ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Aimu istuigaco aapim^Λ ip^Λliadamu isgata^Λaan^Λda aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami tami tomasi Λmo tasai d^Λmos maiaimu amaasi.

²³ Dai aa pov^Λnt^ΛΛadamu: “Tamia daja”, si^ΛΛp^Λ “M^ΛΛca daja”. D^Λmos maitav^ΛΛr ajioopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaascana si^Λascad^Λ v^Λp^Λdocadagi oidigi pomaascamu si^Λascad^Λ ajiagi istuigaco diviagi aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami.

²⁵ D^Λmos Λp^Λga viaa aan^Λ iss^Λallic^Λda soimaa taatagi, daid^Λ Λoodami sivi oidacami gajiaad^Λg^Λ gi^Λv^Λiamu. ²⁶ Poduucai isducatai p^Λdui aidasi oidacata dai ΛNoee, poduucai p^Λduu^Λñimu Λp^Λ si^Λascad^Λ cadivia i^Λñaagada aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami.

²⁷ Λoodami gacuaadana dai gay^Λadana, dai cuu-cuntai^Λña, dai gamamaacai^Λña g^Λnmaamara ooqui m^Λsai oo^Λñtai^Λña, asta aid^Λ uucami sivaa ΛNoee g^Λv^Λarcug^Λg^Λ tai s^Λallic^Λda t^Λv^Λpi duudu tai v^ΛΛsi Λoodami coi.

²⁸ Dai poduucai p^Λdui Λp^Λ aidasi oidacata dai ΛLota Λoodami gacuaadana, dai gay^Λadana, dai gasaap^Λdai^Λña dai gaa-garai^Λña, dai ga^Λsai^Λña, daid^Λ ivuaadana baabaqui. ²⁹ D^Λmos aidasi ii ΛLota Sodoomai^Λñd^Λg^Λ tai duudu tai Λm^Λadu asufre t^Λv^Λagiai^Λñd^Λg^Λ, tai v^ΛΛsi oodami coi.

³⁰ Poduucai p^Λduu^Λñimu Λp^Λ si^Λascad^Λ diviagi aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami.

³¹ Amaasi is^Λmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi g^Λvustuidaga mait^Λagagai ist^Λv^Λñiagi Λgai dai vuvaidagi, dai is^Λmaadutai d^Λjiana aim^Λrdagi mait^Λagagai isimiagi Λgai g^Λquiiyamu.

³² G^Λnt^Λgitovurai Lota oo^Λñigad^Λ isducatai muu vaamioma oig^Λdatai g^Λvustuidaga tami oidi daama si^ΛDiuusi. ³³ Si^Λoor^Λ most^ΛΛgitodagi isducatai c^ΛΛgac^Λg^Λ oidacagi tami oidigi daama Λgai tomali Λmo istumaasi maiviaacamu gooqui^Λg^Λ, dai si^Λoor^Λ mait^ΛΛgitodagi mos^Λcaasi isducatai c^ΛΛgac^Λg^Λ oidacagi tami oidigi daama Λgai s^Λallic^Λda baig^Λliadamu.

³⁴ G^Λnaagidiana sai amaasi tuc^Λg^Λ goocatai abaana v^ΛΛt^Λcamu si^ΛDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui Λmapai gatuaadamu si^ΛDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca c^Λc^Λali d^Λjiana daraajamu si^ΛDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

³⁷ Moscaacai Λgaa imaasi t^Λcacai dai pot^ΛΛdai:

—¿Vaaco p^Λduu^Λñia agai imaasi? —ast^ΛΛdai.

Tai Λgai aa noragi daid^Λ it^ΛΛdai:

—Tomasiaaco siaaco caat^Λcagi baabaidi duvaligad^Λ ami g^Λn^Λmpaidi^Λña nunui poduucai p^Λv^Λavoi Λp^Λ said^Λ p^Λduu^Λñia agai istumaasi aagai aan^Λ —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

³⁴ G^Λnaagidiana sai amaasi tuc^Λg^Λ goocatai abaana v^ΛΛt^Λcamu si^ΛDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui Λmapai gatuaadamu si^ΛDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca c^Λc^Λali d^Λjiana daraajamu si^ΛDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

³⁷ Moscaacai Λgaa imaasi t^Λcacai dai pot^ΛΛdai:

—¿Vaaco p^Λduu^Λñia agai imaasi? —ast^ΛΛdai.

Tai Λgai aa noragi daid^Λ it^ΛΛdai:

—Tomasiaaco siaaco caat^Λcagi baabaidi duvaligad^Λ ami g^Λn^Λmpaidi^Λña nunui poduucai p^Λv^Λavoi Λp^Λ said^Λ p^Λduu^Λñia agai istumaasi aagai aan^Λ —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

18

¹ ΛSuusi aagidi Λoodami Λmo ñiooqui cuentoc^Λda dai aagidi sai g^Λagagai ismaiugutai daan^Λdagi Diuusi dai maiiibior^Λaitai. ² Dai pot^ΛΛdai:

—Λmap^Λc^Λg^Λ oidacata dai Λmo dunucami ismaac^Λda maisiaa duutu-daitadai Diuusi dai tomali maivuam^Λ aliditadai tomali^Λ Λmaadutaic^Λda.

³ Dai amaasi agai vaa dAVAAΓIΓA oidacatadai AAPA AMO ooqui viuudu, ismaacADa cocodacatadai amai dai alia duudatai aimAraifna agai adunucami quidiidiamu dai potADaiña sabai baiduiñdana ñiooqui ASaayuda AMmadu. ⁴ TAVAPI mospovuaadana agai vaidA adunucami moscaAcana. DAMOS gooQUIAΓA povALLI: “Tomasi maisiaa duutudai aanA Diuusi dai maivuamA iñAlidi tomali amaadutaicADa, ⁵ dAMOS idi ooqui viuudu apiagiñoojotuldi soiñamu aanA vai camaididivaitai giñoojotuldiña vaamioma”, ascaiti adunucami —astADai ASuusi.

⁶ Dai potADai ASuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicAA tuigacADa. ⁷ ¿Isbai maisoiñana Diuusi AAPA ismaacADa acovai vuvaitu agai ismaacADa maiugutai taanAdagi soiñi? ¿Isbai TAVAPICADa soiñana agai? ⁸ AanA angAnaagidi sai agai gia otoma soiñamu. DAMOS siAAscadA diviagi aanA ismaacADa viaa AMO sAAlicami, ¿isbai quiaa tAAgimu aanA oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ DaidA ASuusi aagidi amai cuento chIAAquiatai vAAtarA ismaacADa siooma cAAga tuutiacami gANAlidi siaa dai soiduucai nAidi agaa. Dai potADai:

¹⁰ —Gooca cACALLI iji agAA quiuupaigadAMu judidíu dai gamamada agai. AMOCO arfariseocatadai dai agAMai arvuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo cAcatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, alia baigiñAlidi aanA maitAΓapan ducamicatai aa ismaacADa AΓAAsivogami dai ismaacADa arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacADa googosi ganducami aanA tomali maitAΓapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aanA maitacueeyi gocuaja AMO acaldiaΓA, dai aa gAoidi aanA iñsmaacADa gamaitACAI”. ¹³ DAMOS avuudami tumiñsi baimAACsdAΓA vii dai tomali maitAPALLI tomali istai nANAAavagi TAVAagiamu, mosgAVai gAMOO dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi gALLda aanACADa aliasi arsoimaasi ivuaadami aanA”, ascaiti avuudami tumiñsi. ¹⁴ AanA angAnaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gaquiyamu caoigAldicami soimaascami-gadA dai agAMai gia chio. Tomasioora ismaacADa gADucADa gALLiadagi agai agai maitAΓADucADAcamicamu dai sioora maigADucADa gALLiadagi agai argADucADAcamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi AAPA aali siaaco daacatadai ASuusi, sai agai taatana. DAMOS aidASidA amamaatardamigadA ASuusi tAA imaasi, bagaidimi agai ismaacADa vuapaimi AAali. ¹⁶ DAMOS ASuusi vai gamamaatardamiga dai potADai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja aanA, dai maitAVAr daidida. IsmaacADa Apan ducami idi aaliducADa agai agai ismaacADa ajioopai mAAca siaaco gataaanAI Diuusi. ¹⁷ AanAan sAAlicADa gAnaagidi sioora iimia Alida siaaco gataaanAI Diuusi agai gAAagai siApan ducamica AMO ali dai ismaipoducamica agai siaadAΓA vaacANA —astADai ASuusi gamamaatardamiga.

¹⁸ Amaadutai ATATAaanAdami tAcacai ASuusi dai potADai:

—MamaatAtuldiadami cAA tuigacADa, ¿tumaasi istutuidi aanA siduñiagi dai vAAscAΓA oidacagi Diuusi AMmadu? —astADai.

¹⁹ TaidA ASuusi potADai:

—Mos_Λca Diuusi ca_Λ tuiga dai tomali _Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsa_Λna_Λ ar_ΛDiuusi. Mos_Λagi pocaiti aapi ansai aan_Λ ar_Λca_Λ tuigacami dai tomali _Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi ca_Λga maata istumaasi gata_Λaan_Λi Diuusi: “Maitav_Λr googosi ganducamica, maitav_Λr gaco_Λdada, maitav_Λr ga_Λsiada, maitav_Λr yaatag_Λda aa, dai siaav_Λr duutuada g_Λnooga _ΛΛmadu g_Λnd_ΛΛ”, podu gata_Λaan_Λi Diuusi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²¹ Taid_Λ _Λc_ΛΛli pot_Λt_Λdai:

—V_Λasi gomaasi aan aliducatai abiaad_Λr_Λ _ΛΛgidi —ast_Λt_Λdai _Λc_ΛΛli.

²² Amaasi ca_Λcai _ΛSuusi imaasi pot_Λt_Λdai:

—D_Λmos quiaa vi_ΛΛga _Λmo istumaasi p_Λsiduñiagi, gagarañi v_Λasi p_Λstumaasi viaa dai oida _Λsoituutuigami _Λtumiñsi, dai poducai vi-aacamu aapi vaamioma t_Λvaagi_Λr_Λ. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²³ Dai aid_Λsi ca_Λ _Λc_ΛΛli imaasi, ali_Λ soig_ΛΛli, ali_Λsi arg_Λviidacamicatadai _Λgai casc_Λda. ²⁴ Dai t_ΛΛgacai _ΛSuusi isali_Λ soig_ΛΛli _Λgai pot_Λt_Λdai:

—G_Λija sijaiga isg_Λnvii_Λpidacami iimiagi siaaco gata_Λaan_Λi Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga _Λmo muura v_ΛΛtar_Λ isdai_Λvuñiagi _Λmo oi d_Λgad_Λamu s_ΛΛli is_Λmo g_Λviidacami imiagi siaaco gata_Λaan_Λi Diuusi —ast_Λt_Λdai.

²⁶ Dai _Λgai ismaac_Λda ca_Λ imaasi pot_Λt_Λdai:

—¿Vooriat_Λi istutuidido is_Λc_ΛΛgac_Λr_Λ vuv_Λquiagi? —asc_Λaiti.

²⁷ Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi g_Λija istutuidi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Taid_Λ _ΛPiiduru pot_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, aat_Λm_Λ viaa v_Λasi t_Λstumaasi viaacatadai, g_Λoidatucuda _Λr_Λliditai —ast_Λt_Λdai.

²⁹ Amaasi _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—S_Λlic_Λda ang_Λnaagidi tomasioor_Λ ismaac_Λda viaagi g_Λquii, si_ΛΛp_Λ g_Λd_ΛΛda, si_ΛΛp_Λ g_Λsusuuculi, si_ΛΛp_Λ g_Λooñiga, si_ΛΛp_Λ g_Λmaamara iduñia _Λliditai Diuusi aa duiñdad_Λ, ³⁰ _Λgai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooqui_Λr_Λ _Λg_Λmai oidig_Λr_Λ v_ΛΛsc_Λr_Λ oidacamu —ast_Λt_Λdai.

³¹ _ΛSuusi _Λcovai vai _Λbaivustaama dan gooca g_Λmamaat_Λr_Λdamiga dai pot_Λt_Λdai:

—Siviat_Λ iimiagi Jerusaleenam_Λ, siaaco g_Λaaagi is_Λp_Λduñiagi v_Λasi istumaasi ooja _ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigada giñagaitai aan_Λ ismaac_Λda viaa _Λmo s_Λlicami. ³² Giñ_Λgida magari aa sib_Λad_Λr_Λ oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai. ³³ Dai giñg_Λcarsa magari, dai gooqui_Λr_Λ giñmuamu, d_Λmos bo vaica tasaic_Λda _Λpamu duaacamu aan_Λ coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λr_Λdamiga.

³⁴ D_Λmos _Λmamaat_Λr_Λdamigada maimaat_Λ ca_Λ tomali _Λmo istumaasi idi maasi, tomali maimaat_Λcatadai _Λgai istumaasi aagidi _ΛSuusi, goovai _Λr_Λmo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai _Λgai ismaat_Λ ca_Λcagi casc_Λda.

³⁵ Aid_Λsid_Λ _ΛSuusi caaijimitadai Jericoo_Λr_Λ vai voi ugidiana daacatadai _Λmo maiñ_Λaadami daid_Λ gataan_Λitadai oidicami. ³⁶ Dai aid_Λsi ca_Λ _Λgai ism_Λi iim_Λdan caitimi oodami, _Λmaiñ_Λaadami gata_Λcacai astumaasi

apaduitadai. ³⁷ MAtai potatadai sai amui imaitadai ASuusi Nasareetara oidacada. ³⁸ Tai agai iina dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi galda aanacada —ascaiti acalli.

³⁹ Damos agai ismaacada baitaqui iimaitadai bagaimi sai camai-iinacaina vaamioma. Damos agai apaiiinacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi galda aanacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi ASuusi caquiva dai ootoi siora vuaapagi ami siaaco daacatadai agai. Dai aidamasi caami vuaa taida ASuusi taccacai dai potatadai:

⁴¹ —¿Tumaasi ipalidi aapi inisialduinda aan? —astatadai.

Taida acalli ismaacada maiinaadatadai aa noragi dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, nada inalidi aan —astatadai.

⁴² Taida ASuusi potatadai:

—Naaadañi, vaavoitu aapi cascada nanaava —astatadai ASuusi.

⁴³ Mospotai agai taida ismaacada maiinaadatadai istui isnanaavagi, dai oi ASuusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vamsi aoodami ismaacada tala imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taida ASuusi aayi ami Jericoora dai amui daivusquimi agai.

² Vai ami oidacatadai amo calli gaviidacami Zaqueo talagiducami, dai agai rbaitacaaacamigadacatadai tumiñsi vuudami. ³ Daida AZaqueo matia liditadai ASuusi, damos maitistutuiditadai istagiagi alia maitacavacatadai AZaqueo cascada dai oodami alia muiducatadai.

⁴ Vai agai maitatagaitadai iducatai matiagi dai amaasi baitaqui mala dai tsai amo uusi taccavacamiara voyara siaaco viaacatadai ASuusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi ASuusi taccavi nanaava dai potatadai:

—Zaqueo otoma itavani boodara sivi anvaa aan isgakuuyara giñuuliñagi —astatadai ASuusi.

⁶ Taida AZaqueo otoma tavai, dai baigallaracada miaadagi agai ASuusi. ⁷ Amaasi talagacai aoodami imaasi vascatai ñiooquidimi ASuusi dai pocaitimi saida ASuusi amo soimaasi ivuaadami quidiara guuli.

⁸ Amaasi AZaqueo caquiva dai potatadai ASuusi:

—Dañi, mamaatatuldiadami oidamu aan asoituuuigami taajucami vamsi giñvustuidaga inismaacada viaa dai inisimaadutai lasi aan vuuru-madacai aa noragidamu aan asta macovaco vaamioma ismaacada lasi aan —astatadai AZaqueo.

⁹ Taida ASuusi potatadai:

—Idi calli cavaavoitu Diuusi isduuca vaavoitu aduñda Avraañicaru cascada sivat aayi calagacara vuvaidaragai idi quiyara. ¹⁰ Aan ismaacada viaa amo sallyicami divia dai gaaga inagai dai calagacara vuvaida inagai soimaasi ivuaadami agai arsiibañiadi Diuusi vatar —astatadai ASuusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai agai Jerusaleena daida aoodami povanliditadai iscaotoma gataanada agai Diuusi oidi daama cascada aidasi quiaa talagitoitadai aoodami ismaacada aagidi ASuusi, agai aagidi amo ñiooqui cuentocada, ¹² dai potatadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai vamsi aaduñda artaanaadamicatadai daida arganviipidamicatadai. Dai malacasi

ii agai amai davalariaga masiaaco daasa agaitadai rai dai gooquigara apamu divia agaitadai. 13 Dai maiquiaa imacai vai baivustaama gapipiooniga dai vaascatai amadutai maa tumiñsi dai potatadai: “Aa duinuldavurai idi tumiñsi asta siascada divia aana”, astatadai. 14 Damos agamai davalariaga oidacami alia cadaitadai dai imacai agai tai agaa gooquiamu ootoi chilaqui cacalli sai potadana: “Maitatata ipalidi aatama isaapi argartaanadamicagi”, astatadai. 15 Matai vaascara dai agai gataandami duucai tai apamu nora. Amaasi acai gquiyiga vai agai gapipiooniga ismaacada vii agai tumiñsi dai maataca agai saajiqui gamaita amadutai. 16 Llapagadada divia dai potatadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaita baivustaamaojo vaamioma”, astatadai. 17 Taida arai aa noragi dai potatadai: “Cagaduava aapiara aramo cappaonhi cacalga idui aapi laachicada sivi gia gdaasamu aana caigi pai taanada baivustaama quiqui”, astatadai. 18 Tai gooquigara divia amai dai potatadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaita taamojo vaamioma”, astatadai. 19 Taida aamuda aa noragi dai potatadai: “Aapi arcaigicamu lara dai taanadamu taama quiqui”, astatadai. 20 Tai gooquigara divia amai dai potatadai: “Giñaamu, tanai daja gatumiñsiga ginpañitugara vuraca aana dai bidasaca. 21 Galabani aana. Maata aana isalia oomaliga aapi cascada. Dai maita aata vueeyi dai vaascara vuuyi tumiñsi, dai aa gasituldi pai aapi mosvuuyi yoovisicami”, astatadai. 22 Amaasi arai potatadai: “Aapiara aramo pioonhi maicaa tuigacami. Ganioquicada maata aana isaapi araduñi dai maicaa dui. Iscamaatcatadai aapi siaana roomaligami dai ismaitaata vueeyi aana dai vaascara vuuyi tumiñsi dai isaa ginasituldi dai isana mosvuuyi yoovisicami. 23 Camaatcatadai aapi ztuipasi maitamaa gotumiñsi sibacoga masiaaco gamaitamudai vaamioma atumiñsicada simuyoma vuimudai aana diviacai?” astatadai aamuda. 24 Amaasi potatadai agai agaa ismaacada ami daraajatadai: “Bavurai gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama”, astatadai arai. 25 Tai agai potatadai: “Garaamu, agai caviaa baivustaama”, astatadai. 26 Taida arai aa noragi dai potatadai: “Aana angaagidi sai ismaacada viaa vaamioma gamaacai dai ismaacada maiviaa gvoopoidi tomasi laachi ismaacada viaaca agai. 27 Dai aoodami ismaacada ginvui vaata dai maitipaliditadai isartaanadamica aana, vuaapavurai dai ginvuitapi cooda”, astatadai arai gapipiooniga.

28 Dai amaasi caagacai asuusi imaasi apamu apiaimaitadai Jerusaleenam. 29 Dai aidasi caaijimitadai asuusi Betapagigara dai Betaanigara mianai agidi siaaco Oliivosi talagidu, asuusi ootoi gooca gamamaatardamiga, 30 dai potatadai:

—Iimivurai mala aali quiquigara ismaacada miaaga tabiaadara dai acai talagimu apimamo asñiitu vulicami ismaacada tomali amaadutai maiquiaa dadajai varai uupana dai vuaapa. 31 Dai isamaadutai gantacacagi mastuisi uupasai varai potada ansai aana tagito —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

32 Amaasi amamaatardamigada iji dai talvasi isducatai agidi asuusi. 33 Dai aidasi uupasaitadai agai asñiitu taida asoigacami tacacai dai potatadai:

—Ztuimasi uupasai goasñiitu? —astatadai.

34 Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Amamaatʼtuldidiadami taḡito cascʼadʼa —astʼatʼadai.

³⁵ Amaasi baɪdakai ʼḡai ʼasñiitu ʼʼSuusi, dai asñiitu daama darai ḡansosua dai daama dai ʼʼSuusi. ³⁶ Dai aidʼasi asñiitu daama imʼitadai ʼʼSuusi ʼoodami voiʼḡa ʼʼliḡaimi ḡansosua. ³⁷ Dai aidʼasi cami-aadimi ʼḡai coidama ḡʼʼsacʼaḡa ʼOliivosi ḡidiaiñdʼaḡa, vai vʼʼscatai ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa oiditadai iifiaquimi baigʼʼliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vʼʼsi ʼismaacʼadʼa ḡaḡarducamicʼadʼa ismaacʼadʼa tʼʼatadai ʼḡai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi alia cʼʼḡacʼaḡa nʼidi goovai ismaacʼadʼa divia Diuusi guvucadadʼacʼadʼa. Vʼʼscatai ḡʼniibʼastacan tada tʼvaagiʼḡa aatʼama alia siaa duutudai Diuusi —ascʼaitimi ʼvaavoitudadami.

³⁹ Amaasi ʼʼmoco ʼfariseo ismaacʼadʼa ʼoodami saagida daraajatadai potʼatʼadai ʼḡai ʼʼSuusi:

—Mamaatʼtuldidiadami bagaidañi ḡʼmamaatʼrdamiga —astʼatʼadai.

⁴⁰ Dʼamos ʼʼSuusi aa noragi dai potʼatʼadai:

—Aanʼ angʼnaagidi sai isidi maiiifnacadagi sʼʼlicʼadʼa goojoodai iifnacadamu —astʼatʼadai ʼʼSuusi.

⁴¹ Dai aidʼasi caaijimitadai ʼḡai Jerusaleenʼaḡa dai tʼʼḡacai Jerusaleena ʼʼSuusi sosua ʼoidacamicʼadʼa ⁴² dai pocaiti:

—ḡia ipʼlidi aanʼ issivi maata caacʼagi gooidacami isducatai istutuidi isḡʼniibʼastacan tadacagi dʼamos maitistutuidi goovai ismaata caacʼagi. ⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vʼʼsi aipadʼaḡa cocodamu, ⁴⁴ vʼʼsi dʼvʼʼarapi suuligamu dai coodamu dai vʼʼsi Jerusaleenʼaḡa maiviimu tomali ʼmo odai ʼmai daama. Aidʼasi diviji aanʼ ismaacʼadʼa ʼrdiuusi tai maitiifniaadagi gooidacami cascʼadʼa —ascʼaiti ʼʼSuusi.

⁴⁵ Amaasi ʼʼSuusi vaa ʼḡʼʼ quiuupaigadʼaḡa judidíu dai vuvaitu ismaacʼadʼa ami gagaagaraitadai dai ismaacʼadʼa gasaapʼadaitadai, ⁴⁶ dai potʼatʼadai:

—Diuusi ñiooquidʼaḡa pocaiti: “ḡiñquiiavʼar mamadaragai vʼʼtarʼ”. Mai aapima tʼjogadʼa ʼʼsivogami duucʼai nʼidi —astʼatʼadai ʼʼSuusi.

⁴⁷ ʼʼSuusi vʼʼs tasai ḡamamaatʼtuldíña Diuusi ñiooquida ʼḡʼʼ quiuupaigadʼaḡa judidíu, dʼamos ʼbaitʼḡuucacamigadʼa ʼpapaaligadʼa judidíu ʼʼmadu ʼmamaatʼtuldidiadami Diuusi sʼʼlicʼamigadʼa, dai ʼʼmadu ʼdudunucamigadʼa ʼoodami gaagaitadai isducatai muaagi ʼʼSuusi. ⁴⁸ Dʼamos vʼʼsi ʼoodami cʼʼḡa ḡʼntʼḡito caʼcatadai iscaiti ʼʼSuusi cascʼadʼa maitʼatʼḡaitadai ʼḡai isducatai muaagi.

20

¹ ʼmo imidagai ʼḡʼʼ quiuupaigadʼaḡa judidíu daacatadai ʼʼSuusi dai maamaatʼtuldítadai ʼoodami Diuusi ñiooquida ʼʼmadu cʼʼḡacʼaḡa vuvaidaragai, tai ami dada ʼbaitʼḡuucacamigadʼa papaaligadʼa ʼjudidíu ʼʼmadu ʼmamaatʼtuldidiadami Diuusi sʼʼlicʼamigadʼa, ʼʼmadu aa baitʼḡuucacami, ² dai potʼatʼadai ʼḡai ʼʼSuusi:

—ḡaraagidañi, ḡtuma sʼʼlicʼamicʼadʼa pomaasi ivueeyi aapi? ḡtoora ḡamaa gosʼʼlicami? —astʼatʼadai.

³ Amaasi ʼʼSuusi potʼatʼadai:

—Aanaan ʌʌpʌ gʌntʌcacagi ʌmo istumaasi vʌrai giñaagida: ⁴ ʒToora ootoi ʌVuaana sai gavapaconana? ʒDiuusi oodami sio? —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁵ Dʌmos vʌʌsi ʌbaitʌguucacami ʌʌgi aipaco gʌnaatagidimi dai pocaiti: —ʒIstʌʌdamu aatʌmʌ? Ispotʌʌda aatʌmʌ sai Diuusi ootoi goovai otoma gʌraa noragidamu dai povʌrtʌʌdamu: “ʒTuimʌsi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispotʌʌda aatʌmʌ sai oodami ootoi, vʌʌscatai gooodami gʌrcoodian tada ojoodaicʌdʌ, vʌʌscatai goovai sʌʌlicʌdʌ vaavoitudai siʌVuaana ʌrDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ —ascaiti ʌbaitʌguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi ʌgai ʌSuusi dai potʌtʌdai sai maimaatʌ sioora ootoi ʌVuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi ʌSuusi potʌtʌdai:

—Tomali aanaan maitʌnaagidagi istuma sʌʌlicamicʌdʌ ivueeyi aana imaasi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁹ Amaasi ʌSuusi gʌaagacai aagidi ʌoodami, dai aagidi ʌmo ñiooqui cuentocʌdʌ dai potʌtʌdai:

—Oidacata dai ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ ʌi uuvasi gʌdʌvʌʌragana, dai gooquiʌrʌ taajucamicʌdʌ maa ʌgai aa oodami gʌʌsi dai ii abiaadʌrʌ sibʌaco dai tʌvʌpi daja. ¹⁰ Dai aidʌsi aayi yoovaragai ʌgai ootoi ʌmoco gʌpiooñiga sai taanʌna ʌgai ʌoodami ʌyoovi siʌʌsi aʌʌcatadai, dʌmos ʌoodami gʌicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi. ¹¹ Amaasi ʌtuidacami ootoi ʌmai piooñi, mʌtai ʌgai ʌʌpʌ aliʌ soimaasi ñiooqui aagidi dai gʌicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi ʌgai. ¹² Daidʌ ʌtuidacami ootoi ʌmai, dʌmos ʌoodami aliʌ soi doodai ʌgai ʌʌpʌ dai aadaji.

¹³ Dai cagooquiʌrʌ pocaiti ʌtuidacami ʌdʌvʌʌrai: “ʒIsducatai iduuñimu aana? Ootosamu aana giñmara tomasi aliʌ oigʌdai aana, siaadʌrʌ maisiaa duutudadan tadacana ʌgai siuu duucu tagiagi”, ascaiti ʌcʌʌli. ¹⁴ Dʌmos aidʌsidʌ ʌaata vuaadami tʌʌ gʌamo maradʌ aipaco gʌnaatagidimi dai pocaiti: “Idi ʌgai ismaacʌdʌ ʌrtuidacamica ʌgai oogadʌ vustuidadʌ gʌaagai tasmuaagi dai poduucai aatʌmʌ ʌrtutuidacamiamu”, ascaiti ʌaata vuaadami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami dʌjiaañdʌrʌ dai muaa. Amaasi ʌSuusi tacacai ʌoodami dai potʌtʌdai:

—ʒIsduuñimu ʌdʌvʌʌrai tuidacami ʌaata vuaadami? ¹⁶ Divimu ʌgai dai coodimu dai maquimu ʌdʌvʌʌrai aa oodami —astʌtʌdai ʌSuusi.

Moscaʌcai ʌgai imaasi maí isʌgai aagadamʌ ʌlidi ʌSuusi cascʌdʌ pocaiti ʌgai:

—Diuusi maidagitona ispoʌvʌ duñiagi —ascaiti.

¹⁷ Dʌmos ʌSuusi vui nʌnʌava dai potʌtʌdai:

—ʒTʌiya ʌlidi idʌ goovio ismaacʌdʌ oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ siaaco pocaiti?:

ʌodai ismaacʌdʌ gajiaadʌrʌ viaa ʌbaabaquitadami sivi ʌgai ʌrʌgai ismaacʌdʌ vaamioma gʌaagai ʌvʌaqui vʌʌtarʌ.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ. ¹⁸ Tomasioora ismaacʌdʌ utuvagi ʌodʌrʌ moslalachi daivamu, dai isʌodai daama gʌsiagi ʌmai ʌgai mosʌtuisamu —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ ʌbaitʌguucacamigadʌ ʌpapaaligadʌ judidíu ʌʌmadu ʌmamaatʌtʌdiami Diuusi sʌʌlicamigadʌ ipʌlidityadai isaidʌ otoma bʌjjiagi ʌSuusi, cʌʌga maatʌcatadai ʌgai isʌgai vʌʌtarʌ aagaitadai

ΛSuusi αcuento cascαΔ, δamos ΛAbaiditadai αgai αoodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi sioorα soobidacagi vai αgai cαα tuutiacami gαnvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi ΔSuusi αmo istumaasi istumaasi vui caatαcagi αdudunucami vai poduucai tααgida αgai αdudunucami. ²¹ CascαΔ tαcakai αgai dai potαtαdai:

—Mamaatαtuldidiadami, cαα maatα aatαmα sai ismaacαΔ gaaagidi aapi dai gamamaatαtuldi αrvaavoi. Dai maivuaamα αlidi aapi oodamicαΔ siαrgαnviiipidacami siαrsoitutuigami αpα, mosgamamaatαtuldi aapi istumaasi Diuusi ipαlidi. ²² Gαraagidañi, ¿cααgaisi tasaa namααquidagi αgαα baitαcαaacami romano cho sio? —astαtαdai.

²³ Δamos ΔSuusi maatα tαα isagai vuiirumada αlidadai dai potαtαdai:

—¿Tuimasi giñvuiirumada αlidi aapimα? ²⁴ Giñtααgidavurai aapimα αmo tumiñsi. ¿Voorα moodα dai voorα tααtαaradα tumiñsiαtα daja? —astαtαdai ΔSuusi.

Tai αgaa aa noragi daidα itαtαdai:

—αgαα baitαcαaacami moodα dai tααtαaragadαava —astαtαdai.

²⁵ Taidα ΔSuusi potαtαdai:

—Maacavurai αgαα baitαcαaacami istumaasi αrtuidadα dai maacavurai Diuusi istumaasi αrDiuusi tuidadα —astαtαdai ΔSuusi.

²⁶ Tai αgai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitαα αgai isducatai gαntαtαgituagi cααcatai isducatai ñioocai ΔSuusi dai cascαΔ maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquiαrα iji ααmoco αsaduseo siaaco daacatadai ΔSuusi. αsaduseo pocaiti sai maioidaga coidadα duaacaradα cascαΔ potαtαdai αgai ΔSuusi:

²⁸ —Mamaatαtuldidiadami, αMosesacaru oojisicami gαrvii vai pocaiti sai ismuquiagi αmo cααli dai viaagi gαooñiga maiquiaa maamatacαi abaana, saidα αsucuuolidα αcααli gααagai isvααnagi αviiuudu dai maamatagi abaana αsiααgida vααtarα ismaacαΔ muu. ²⁹ Dai αmo imidagai oidacatadai cuvaracami αmo siααgαmα, αpαgadadα ooñigai δamos muu maiquiaa maamatacαi. ³⁰ Amaasi αgooquiαrdadα vααna αviiuudu, dai muu αpα maiquiaa maamatacαi. ³¹ Tai gooquiαrα αgαmai vααna αgai vaa ooqui, dai muu αpα maiquiaa maamatacαi, vαα cuvaracami podui dai vααsi coi maimaamatacαi tomali αmaadutai. ³² Dai amaasi muu αooqui αpα. ³³ Dai duduaacacai coidadα saagidaiñdαrα, ¿ismaacαΔ αrcunadαcamu αooqui vααsi αrcuucunadαcatadai αgai di? —astαtαdai αsaduseo.

³⁴ Amaasi ΔSuusi aa noragi dai potαtαdai:

—Tami oidigi daama cαcααli dai ooqui cuucuntai dai ooñtai. ³⁵ Δamos αgai ismaacαΔ Diuusi maaquiagi oigaragai isiimiagi tαvaagiamu caduduaacacai coidadα saagidaiñdαrα mααca maitαcuucuntai tomali maitαmamacai gαnmaamara cuucuntaragai vααtαrα, ³⁶ mααca camaitαcooyi cascαΔ. Moscaduduaacacai αgai αpan ducamica αgai Diuusi tαtαañicarudα αgai αrDiuusi maamaradα. ³⁷ Moseesa αpα gαrmamaatαtuldi sai duduaacarαi coidadα siaaco gααagai αali uusi ismaacαdαrα mαi tai daidα αuusi maimαi ami gααagai αpα sai Diuusi αrAvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocarα Diuusigadα. ³⁸ Δamos Diuusi maitαrDiuusigadα αgai ismaacαΔ αDiaavora αmadu αjioopai coocai, baiyoma αrDiuusigadα αgai ismaacαΔ αgai αmadu αjioopai —astαtαdai ΔSuusi.

³⁹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad potatadai:

—Caga aagai aapi mamaatatuldiadami —astadai.

⁴⁰ Dai camaitapanalli isvaamioma taccagi.

⁴¹ Taid Suusi potadai:

—¿Ducatai pocaiti aapim said Cristo arDavi marad? ⁴² Vaid Davi aduucai oja Salmosi liivrugad:

Ataanadami potadai giñtaanadamiga:

“Gamaaquimu aan amo sállicami ismaacad vaamioma namaga.

⁴³ Dai ugitudamu aan vasi ismaacad gavuidava vaat”.

⁴⁴ ¿Damos ducatai istutuidi Cristo siarmaradacagi Davi vai lagi Davi giñtaanadamiga aagai? —astadai Suusi.

⁴⁵ Vasi oodami caacataid aidasi Suusi potadai gamamaatardamiga:

⁴⁶ —Cagavar gantatagitoca aapim. Maitavar pan duucai ivuaada gomamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad. Goovai oojoidi iscagaducami yucustadagi, dai ipalidiña mascocoanadagi gavnapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai cagagaducadioma daraicariava oojoidi isdadaradagi judidíu quiuupaigadava, dai siaaco gacuaada goovai cagagaducadioma daraicariava oojoidi isdadaradagi lava. ⁴⁷ Dai asidiña goovai lava avipiuudu baabaquidai dai tavi gamamadaiña sai naidiña oodami. Goovai lagi ismaacad vaamioma soimaa taatatuldami Diuusi —astadai Suusi gamamaatardamiga.

21

¹ Dai Suusi ta aga quiuupaigadava judidíu ganviipidacada ismaacad tueeyi tumiñsi cajojoñiava ismaacadava gampaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdadavava. ² Dai ta lava amo viuudu soitigami ismaacadami cajojoñiava darai goo sintavu, ³ tai potai Suusi:

—Sallicada anganaagidi sai idi viuudu soitigami vaamioma dai isvascatai. ⁴ Vascatai gogaa darai ismaacad cababaivitocai, damos gooqui soitigamicatai modai vasi ismaacad viaacataid istuucada oidacagi —astadai Suusi oodami.

⁵ Dai amadutai aagai aga quiuupaigadava judidíu dai pocaiti sai alia sigia maasi aquiuupai oojoidicada sigia maascamicada dai aa amamaasicada ismaacad aa ami darai sai sigia maascana aquiuupaigadava judidíu. Tai amaasi Suusi potadai:

⁶ —Aimu sascada vasi idi masmaacad naidi aapim vasi siaa gaduñimu, dai maiviimu tomali oojoidi goocua daama —astadai Suusi.

⁷ Tai lagi taccai dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿vascadavava aduñia agai imaasi? ¿Ducatai maatamu aatama ismaasi casipaduñia agai? —astadai lagi Suusi.

⁸ Taid Suusi potadai:

—Gantagitovar najjada, dai maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai giñtaanavaragada

dai pocaitiadamu agai: “AanΛ anarΛCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. Damos maitavar oidatucuda. ⁹ Dai masiΛscadΛ cajiomacagi muiyaparΛ cocoodi, maitavar duduaadica gomaasi daivuñia agai Λapaga, damos maiquiaa aayi cugatara tasara.

¹⁰ Dai bodara apiaaatagidimi vaamioma dai potatadi:

—Amo dΛvΛarΛarΛ oidacami cocoaadamu ama dΛvΛarΛarΛ oidacami. ¹¹ Dai alia cavami gigivucudamu Λmapacara gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai tΛvaagilarΛ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi garducami maascamu Λpa.

¹² Damos Λpaga gansasaayu ganvuimu dai soimaasi gantaatatudamu, dai vaama gantuutusada agai agai atatΛaanadami vuidara agai vaa ismaacada gataanaΛ quiquuupaigadara judidiu, dai ganmaamaisapada agai dai vaama gantutusada agai araraΛ vuidara dai moomoyi vuidara giñvaavoitudaitai aapima. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapima isagadagi agai vuitapi isvaavoitudai aapima istumaasi gamamaatatuldi aanΛ. ¹⁴ Dai maibai vuaada Λquiasdara isducatai aa noragidagi agai ismaacada gariara gansusuuligadagi. ¹⁵ AanΛ ganmaaquimu maatdagai dai ñooqui isducatai gansiña aapima dai poduucai gansasaayu maiviaacamu isducatai ganaa noragidagi tomali maitanvui ñiocardamu. ¹⁶ Dai asta gandada dai gansusuuculi dai gansiisiagi dai ganaaduñi aagiada agai gansasaayu masiaaco daraaja aapima. Dai gancooditudamu aapima Λmadutai. ¹⁷ Dai vΛasi oidacami gancΛadadamu giñvaavoitudaitai aapima, ¹⁸ damos maisiba imimu tomali amo cuapai ganmooaifidara. ¹⁹ Damos aapima piavaavoitudadamu dai masiΛscadΛ dagavuñiagi vΛasi gosoimaa taataragai gooquilarΛ vΛascara oidacamu aapima Diuusi Λmadu.

²⁰ MasiΛscadΛ najadagi iscasicoolimadi sandaarΛ Jerusaleenara, maatcamu aapima iscaotoma vΛasi siaa gduuñimu. ²¹ Amaasi ismaacada Judeeara daraajagi gaagai isvoopiagi gigiidiamu, dai siora Jerusaleenara daraajagi gaagai isvuvaaquiagi abiaadara, dai siora dΛjiaadana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiquiamu. ²² Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi Λjudidiu ismaacada vuidara vΛatcagi Diuusi. Poduucai pΛaduñia agai ismaacada oojisi Diuusi ñioidara. ²³ Sia soimaa taatamu looqui ismaacada amaasi noonoacagi siapa viaacagi aali siisidami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai sΛlicada soimaasi gΛgΛvituldaragai idi oodami Jerusaleenara oidacami vΛatara. ²⁴ Λmoco coimu cocodilara, dai aa sibadara oidacami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacada maitarjudidiu gataanada agai Jerusaleenara asta siΛscadΛ uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasiara dai masaadilara dai sisiaavugilara, dai tami oidigi daama vΛasi oidacami maitatagadamu isducatai gantatagitodagi alia duduaaditudamu agai alia sigal caititai gΛΛ suudagi. ²⁶ Λoodami susuiquitardamu duduaadicuitai dai tatagitoitai istumaasilara istumaasi daivuñia agai oidigi daama, asta tΛvaagi gigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi giñtagimu aapima aanΛ ismaacada viaa amo sΛlicamΛ iñsiboodara imadamu amo icomai saagida guvcadagaicada dai sΛlicada dadadaquidatΛ. ²⁸ SiΛscadΛ casi pΛvuuidagi imaasi vΛrai

taí nánanda moscamiaadaidatai mästuiğadā cāğacāğā gānvuvaida agai —astatadai ḂSuusi.

²⁹ Dai aagidi āpā āmo ñiooqui cuentocādā dai potatadai:

—Naidavurai goiğosi siğā tomastuma āmai uusi. ³⁰ Māsīāscādā nāijadagi iscaipoidagi aagadā, aapimā camaatācana iscamiaadimi toĩndagai. ³¹ Dai poduuquīavāğ maataca āpā māsīāscādā nāijadagi gomaasi vāğai maataca iscamiaadimi istuiğaco gataānāda agai Diuusi tami oidi daama.

³² Sālicādā angānaagidi sai vāsi imaasi āpādūñia agai maiquīaa uğitācai idi oodami. ³³ Tāvaagi āmadu oidigi uğitimu, dāmos ismaacādā aagai aāñ goovai ġā āpādūñia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucai aimu Diuusi āpan duucai isduucai ġācucuupai āmo trampa dai vāsi oidi daama oidacami maatāmu imaasi, cascādā ġāntāğitovāğ nāijada dai maigāiaadāğā vipiaada Diuusi mosğāyādatai dai tatāğitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigavāğ ānduca aapimā tudu, dai tomastuiğaco avāğ gamamadada dai poduucai istu- idimi aapimā iscāğacāğā vuvāquīagi vāsi gomaasiaĩndāğā ismaacādā āpādūñia agai, dai poduucai istuidimu isġĩñvuidāğā ġuuquīvagi aapimā aāñ ismaacādā vīaa āmo sālicami —astatadai ḂSuusi āoodami.

³⁷ ḂSuusi ġamamaatatuldīñā tasāğā āğā quīuupaigadāğā ġudidū dai tucāğā aimāraĩñā dai ġiidianā cocosaĩñā siaaco Oliivosi tāğidu. ³⁸ Dai vāsi āoodami āñqui quīamoco āğā quīuupaigadāğā ġudidū dai vāñiñā caāca āliditai istumaasi aagidīñā ḂSuusi.

22

¹ Aidā camiaadimitadai āsiaa duudagai istuiğaco tatāğitoĩñā ājudidū aidāsi Diuusi cāğacāğā vuvaitu Ejiipituaĩndāğā. Āsiaa duudagai pascua tāğidu. ² Vaidā āpapaaligadā ājudidū baitāġuucacamigadā āmadu āmamaatatuldiadami Diuusi sālicamigadā ġaagaitadai isducatai muaagi ḂSuusi, dāmos aliā ābāiditadai āgai āoodami.

³ Tai amaasi āDiaavora vāa āUudasiāğā, māsmāacādā Iscaliote aagaiñā āpā, āgai āğāmooco ābaivustaama dan gooca ismaacādā āğāSuusi ojootosadā. ⁴ Daidā āUudasi nāidamu āpapaaligadā ājudidū baitāġuucacamigadā āmadu sandaaru āğā quīuupaigadāğā ġudidū dai āğā quīuupīāğā sandaaru dai āmadu ġaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai āgai istāğidagi ḂSuusi. ⁵ Tai āgai aliā baigāñāli dai aagidi āgai āUudasi sai maquīa agai tumĩñsi, ⁶ taidā āUudasi bai āa dai ġāaagacai ġaa isducatai ġatāğidagi ḂSuusi siāscādā maitiipucagi āa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi āsiaa duudagai istuiğaco tatāğitoĩñā ājudidū aidāsi Diuusi cāğacāğā vuvaitu Ejiipituaĩndāğā dai aidā coodaiñā ājudidū cañĩiru dai dadasdiñā Diuusi. ⁸ Taidā ḂSuusi ootoi āPiiduru āmadu āVuaana, dai potatadai:

—ġimivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai vāātāğā —astatadai ḂSuusi.

⁹ Tai āgai tācacai dai potatadai:

—ġVaaco ipāliidi aapi tāsbai duñiagi? —astatadai.

¹⁰ Taidā ḂSuusi āa noragi dai potatadai:

—Māsīu duucu ājiagi āquīquīāğā, tāğimu aapimā āmo cāli is- maacādā vaigātica agai āmo aayī suudagi vāğai oida siaaco vaquīa āgai.

11 Dai tɔcɔcavurai ʌquiʌʌcami saaco cʌʌca ʌtuucavi siaaco gaugia iñagai aanʌ idi siaa duudagʌʌʌ ʌmadu aapimʌ. 12 Siʌgai gʌntʌʌgidamu ʌmo tuucavi gʌducami goocua daama vaaquiʌʌʌ tɔcɔcavioga cabai duñisicami vʌʌrai ami bai duuñi cuaadagai —astʌʌdai ʌSuusi.

13 Tai ʌgai iji dai tʌʌ vʌʌsiaʌcatai isducatai aagidi ʌSuusi, dai bai dui ʌcuaadagai siaa duudagai vʌʌʌʌʌ.

14 Dai caaʌcaʌi ugidagai, taidʌ ʌSuusi meesa vuidʌʌʌ daiva ʌmadu gʌojootosa. 15 Taidʌ ʌSuusi potʌʌdai gʌojootosa:

—Gia ipʌlidadai aanʌ isgʌʌʌmadu gaugiagi idi siaa duudagʌʌʌ maiquiaa muucuai. 16 Aanʌ angʌnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagʌʌʌ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagʌʌʌ cuaadagai asta siʌʌscadʌ idui Diuusi vʌʌsi istumaasi iduñia ʌgai dai cʌʌgacʌʌʌ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai ʌgai dai gatʌaanʌda tami oidigi daama.

17 Amaasi bʌi ʌmo tucayu uuvasi varaagadʌ dai gamamagi dai gooquiʌʌʌ maa gʌmamaatʌrdamiga daidʌ itʌʌdai:

—Vʌʌscatai avʌʌʌ ii idi tucayuaiñdʌʌʌ. 18 Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi ansai camaitayʌʌda iñagai uuvasi varaagadʌ asta siʌʌscadʌ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nʌidagi oodami ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌрмаicʌʌga ivuaadami —astʌʌdai ʌSuusi.

19 Dai gooquiʌʌʌ bʌi ʌpaana dai gamamagi dai gooquiʌʌʌ saasarai dai maa gʌmamaatʌrdamiga, daidʌ itʌʌdai:

—Idiav ʌʌʌpan ducami giñtuucuga mʌsmaacʌdʌ gatʌʌgida ʌgai mʌsai muaana mʌsai aapimʌ cʌʌgacʌʌʌ vuvacʌna. Poduuquiavʌʌʌ ivuaada daidʌ giñtʌʌgitoda —astʌʌdai ʌSuusi.

20 Dai caugitocai ʌSuusi bʌi ʌtucayu dai potʌʌdai gʌmamaatʌrdamiga:

—Idi uuvasi varaagadʌ ismaacʌdʌ idi tucayuana daja ʌpan ducami giñʌʌʌra ismaacʌdʌ aastia ʌgai mʌsai aapimʌ cʌʌgacʌʌʌ vuvacʌna. Iñsiʌʌscadʌ muquiaagi vai aastia giñʌʌʌra aidʌ abiaadʌʌʌ gʌaagadamu goñiooqui utudui ismaacʌdʌ Diuusi ootosda ʌgai ʌoodami.

21 Dʌmos sivi gocʌʌli ismaacʌdʌ giñtʌʌgida ʌgai ʌdudunucami tami meesa daama caatʌ novidʌ giñʌʌʌpan duucai. 22 Aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami cabʌʌcaiti govoi ismaacʌdʌ gʌʌʌ ʌʌqui abiaadʌʌʌ dʌmos siʌʌ soimaa taatamu ʌcʌʌli ismaacʌdʌ giñtʌʌgida ʌgai —astʌʌdai ʌSuusi.

23 Amaasi ʌmamaatʌrdamigadʌ aipaco gʌntʌcacaʌimi soorʌ ʌgai dai gatʌʌgida ʌgai.

24 Amaasi ʌmamaatʌrdami ʌʌgi gʌnvupui ñiñio aagaitai sai ismaacʌdʌ vaamioma ʌʌʌaanʌdamica ʌgai siʌʌscadʌ iimiagi siaaco gatʌaanʌi Diuusi. 25 Dʌmos ʌSuusi potʌʌdai:

—Ismaacʌdʌ maitʌʌjudidʌ saagida ʌbaitʌcʌaacamigadʌ gʌʌpipiooñiga duucai nʌidiña ʌoodami, dai ʌgai aadʌʌʌ ipʌlidi mʌscʌʌga tuutiacami duucai nʌijadagi. 26 Dʌmos aapimʌ maitʌʌagai mʌspoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaacʌdʌ ʌrbaitʌcʌaamicagi gʌʌʌgai isvaamioma gʌʌli gʌvuaadagi dai piooñi duucai. 27 ¿Maacʌdʌ ʌʌvaamioma tʌaanʌdami ismaacʌdʌ meesa vuidʌʌʌ daja ismaacʌdʌ gabiaajai sio? ¿Maitasi ʌʌvaavoio sai ismaacʌdʌ meesa vuidʌʌʌ daja? Dʌmos aanʌ gʌʌsaagida daja ʌmo piooñi duucai.

28 Aapim_Λ v_{ΛΛ}scat_{ΓΛ} giñ_{ΛΛ}madu daraajana aid_Λsi soimaa taatamaiña aan_Λ. 29 Casc_{ΔΔ} aan_Λ ganmaaquia iñagai _Λmo s_{ΛΛ}licami poduucai isduucai giñoo_{ca} giñmaa aan_Λ. 30 Dai aapim_Λ giñ_{ΛΛ}madu gacuaadamu m_{ΛΛ}ca siaaco gataaan_Δda iñagai aan_Λ dai giñsoiña t_{ΛΛ}aanadamu aapim_Λ Diuusi maamarad_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi gamamaat_Λrdamiga.

31 Amaasi pot_Λi _{ΛΛ}p_Λ _ΛSuusi:

—Simuñi, Simuñi, _ΛDiaavora tai oigaragai Diuusi isg_Λduiñdagi mui naana maasi soimaascami m_Λsai camaitiñvaavoitudaiña. 32 D_Λmos aan_Λ daan_Λi Diuusi aapim_Λ g_Λn_{vΛΛ}tar_Λ vai mai_{vΛΛ}si ugita_{na} g_Λn_{vΛ}avoidaraga, dai si_{ΛΛ}scad_Λ _Λpamu c_{ΛΛ}ga giñvaavoituda aapi pai soiña g_Λaaduñi vai vaamioma c_{ΛΛ}ga giñvaavoitudana —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

33 Taid_Λ _ΛSimuñi aa noragi daid_Λ it_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, baigan giñduu isg_Λoidagi maisacarumu dai asta muquiaagi g_{ΛΛ}Λ_Λmadu —ast_Λt_ΛΔ_Δdai Simuñi.

34 Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Piiduru, s_{ΛΛ}lic_{ΔΔ} ang_Λaagidi sai sivi maiquiaa cujuicai tacucu p_Λaapi vaicojo pot_Λiya agai p_Λsai maitiñmaat_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi.

35 Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Aid_Λsid_Λ g_Λnootoi aan_Λ maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacarucami, dai tomali aa sususacaic_{ΔΔ} _¿isbai vi_{ΛΛ}gacatadai aapim_Λ istumaasi? —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi gamamaat_Λrdamiga.

Tai _Λgai aa noragi dai pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Tomali _Λmo istumaasi —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

36 Tai amaasi _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Sivi ang_Λnaagidi sai sioor_Λ viaacagi moraali g_Λaagai isb_{ΛΛ} aim_Λrdagi, dai tumiñsi darasacarui _{ΛΛ}p_Λ, dai sioor_Λ maiviaacagi maastai vai gagarana _Λmoco g_Λv_Λasaraga dai sav_Λdana. 37 Aan_Λ ang_Λnaagidi sai g_Λaagai si_Λp_Λduñiagi isducatai ooja Isai_Λcaru Diuusi ñi_{oo}quid_ΛΓ_Λ siaaco icaiti: “Soi duucai m_Λn_Λijada agai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai g_Λaagai si_Λp_Λduñiagi —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi gamamaat_Λrdamiga.

38 Tai _Λgai pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, tami v_{ΛΛ}t_Λ gooca mamaastai —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

Tai _Λgai aa noragi dai pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Casc_{ΔΔ} —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

39 Amaasi _ΛSuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana _Λgai taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ oi. 40 Amaasi a_Λcai ami giidi_ΛΓ_Λ, taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Daan_Λdavurai aapim_Λ Diuusi vai _Λgai maidagitona _ΛDiaavora is-soimaasi g_Λnduiñtuldagi —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

41 Taid_Λ _ΛSuusi _Λcovai ii maisi m_{ΛΛ}cas_i _Λpan _{ΛΛ} m_{ΛΛ}cas_i si_{ΛΛ}si vuupai _Λmoco _Λmo odoi, dai g_Λtootonac_{ΔΔ} c_Λquiva dai gamamada agai. 42 Dai aduucai gamamagi:

—Giñoo_{ca} isbaigacamudai ismaisoimaa taata aan_Λ poduucai isducatai _Λp_Λduñia agai d_Λmos vaid_Λ _Λp_Λduuna p_Λsducatai aapi ip_Λliadagi. Dai maisiu istumaasi aan_Λ ip_Λliadagi —asduucai gamamagi _ΛSuusi.

43 Tai amaasi vuitapi gλmaasitu λmo Diuusi tλaañicaruda tλvaagiaiñdλrλ dai vaamioma maquia agai guvucadagai. 44 Dai alia soimaa taatacatai vaamioma daanλi Diuusi dai vaajurdadλ λpan duucaii ootai λλrai dai dλvλλλrapi gλλsλi.

45 Dai aidλsi canaato mamagi λgai cλquiva dai ii siaaco daraajatadai λmamaatλrdamigadλ dai coocosλcami tλλ, gamaitλ soiλλiaragai cascλdλ.

46 Daidλ λSuusi potλtλdai:

—¿Tuimasi coocosλ? Vaapaigivurai, dai daanλda Diuusi vai λgai maid-
agitona λDiaavora issoimaasi gλnduiñtuldagi —astλtλdai.

47 Dai quiaa ñiooquiditadai λSuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacλdλ Uudasi tλλgiducatadai λbaivustaama dan gooca mamaatλrdamiaiñdλrλ, λgai baitλqui imλitadai λoodami, dai miaadλrλ cλquiva dai usupiga agai λSuusi. 48 Amaasi λSuusi potλtλdai:

—Uudasi, λmo ζusupigaicλdλ pλsgiñtλλgida agai aapi aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami? —astλtλdai.

49 Tai λgai ismaacλdλ λλmadu daraajatadai λSuusi dai nλiditai istu-
maasi iduñia agaitadai λgai tλcacai λSuusi dai potλtλdai:

—Mamaatλtuldiamii, ζvuidλrλ tλssuuligλna mamaastaicλdλ? —astλtλdai.

50 Dai λmaadutai λgai iquitλ sλλlisia padλrλ naacadλ λpiooñigadλ λbaitλcλaacamigadλ papaaligadλ λjudidíu. 51 Dλmos λSuusi potλtλdai:

—Dagitovurai casia cλλgadu —astλtλdai.

Taidλ λSuusi mostaata λpiooñi naacadλ tai dueeyi. 52 Dai amaasi λSuusi potλtλdai λbaitλguucacamigadλ papaaligadλ λjudidíu, λλmadu λgλλ quiuupiλrλ sandaaru, λλmadu λsonλrλ guucacami judidíu λgai is-
maacλdλ dada dai bλλquia agai:

—¿Ducatai dada aapimλ mamaastaicλdλ dai uusicλdλ ducami iñsaanλr λmo λsivogamicagi? 53 Aidλsi gλnλλmadu daacatadai aanλ vλλs ta-
sai λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu tomali maitiñtaata aapimλ, dλmos sivi casigλnλjλga aapimλ tucagi rλDiaavora aa duiñdada vλλtarλ cascλdλ —astλtλdai λSuusi.

54 Tai amaasi λgai maisapicami bλi λSuusi, dai bλλcai λbaitλcλaacamigadλ papaali quiidiamu, vaidλ λPiiduru mosmλλcλsdλrλ oidi. 55 Tai aa ami tuisiqui λraana ganai, dai taicovai daraiva, taidλ λPiiduru saagida daiva λλrλ. 56 Tai amaasi λmo cusñiiru tλλgacai istaicovai daacatadai λgai, gλtλgito nλnλidi daidλ itλtλdai:

—Idi cλλli λλrλ λλmadu aimλraiña gomaisapicλdλ —astλtλdai λcusñiiru.

57 Dλmos λPiiduru λsto, daidλ itλtλdai:

—Maitanmaatλ aanλ gocλλli di —astλtλdai λPiiduru.

58 Tai gooquiλrioma, λmai cλλli tλλ daidλ itλtλdai:

—Aapiarλ λrλmoco gomaisapicλdλ aduñdλ λλrλ —astλtλdai.

Dλmos λPiiduru itλtλdai:

—Cho, maitanmaatλ aanλ gocλλli di —astλtλdai.

59 Tai bo laascλdλ λmai itλi:

—Sλλlicadλ idi cλλli λλmadu aimλraiña gomaisapicλdλ λλrλ daidλ λrGalileeλrλ oidacami λλrλ —astλtλdai λcλλli.

60 Taidλ λPiiduru itλi:

—Cho, aanΛ tomali maimaatΛ mΛsioorΛ aagai aapimΛ —astΛtdai
ΛPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai cuujui tacucu. ⁶¹ TaidΛ ΛSuusi
vui nΛnΛaava ΛPiiduru, taidΛ ΛPiiduru tagito istumaasi aagidi
ΛmamaatΛtuldiadami, sai maiquiaa cuujuicai tacucu Λgai vaicojo
Λstua agaitadai ismaatΛ ΛSuusi. ⁶² TaidΛ ΛPiiduru vuusai abiaadΛrΛ
dai soigΛΛldacai sosua.

⁶³ DaidΛ ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ nuucadacatadai ΛSuusi parunai dai
saasarai tuucugadΛ. ⁶⁴ Dai iña vuupuidΛ dai vuivasana gΛvai, daidΛ
itΛtdai:

—¿Maatañi toorΛ gΛgΛΛgΛ? —astΛtdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aidasi casi ΔrtasΔrΛcatadai, gΛnΛmpagi Δjudidíu sonΔrΛ guuca-
camigadΛ, ΛΛmadu ΔbaitΛguucacamigadΛ ΔpapaaligadΛ Δjudidíu, ΛΛmadu
ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, matai vaan cΛi ΛSuusi
dudunucami vuidΛrΛ matai ami tΛcacai, daidΛ itΛtdai:

⁶⁷ —¿GΛraagidañi povai pΛscaiti aapi pΛsaidΛ ΔrΛCristo ismaacΛdΛ Diu-
usi Λcovai vuusaitu pΛsai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidana? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—IspovΔntΛΛda aanΛ sai ΔjΛ, siaadΛrΛ giñvaavoitudana aapimΛ. ⁶⁸ Dai
isgΔntΛcaca aanΛ Λmo istumaasi siaadΛrΛ giñaa noragidana aapimΛ
tomali maitiñdagituan taada aapimΛ. ⁶⁹ Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo
sΛΛlicami caotoma imimu Diuusi ΛΛmadu dai ΛΛmadu gatΛaanΛda iñagai,
ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvucadagai istomali Λmo Λmai —astΛtdai
ΛSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi vΛΛscatai tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—¿AidΛ gia aapi ΔrDiuusi maradΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΔjΛ Diuusi maradΛana poduucai mΛsduucai aagai aapimΛ
—astΛtdai.

⁷¹ Tai Λgai itΛi:

—¿TuisidΛ nΛnΛracana aatΛmΛ vaamioma nΛijadami cacaΛcatai isΛΛgi
gΛtΛñicadΛ gΛraagidi goovai? —ascaiti ΔbaitΛguucacami.

23

¹ Amaasi vΛΛscatai ΔbaitΛguucacami bΛΛcai ΛSuusi dai Pilaato vuidΛrΛ
cΛi. ² Dai ami gΛpΛrΛ vuupaimi daidΛ icaiti:

—TΛΛ aatΛmΛ idi cΛΛli vai sisioquitudai gΛraaduñi daidΛ icaiti sai
maitΛaagai tΛsaa namΛquiadagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami romano, daidΛ icaiti
ΛrΛrΛ sai sΛΛlicadΛ ΔrΛCristo goovai ismaacΛdΛ ΔrraΛ ΛrΛrΛ —astΛtdai.

³ Amaasi ΔPilaato tΛcacai daidΛ itΛtdai:

—¿AapipΛsi ΔrΔjudidíu raigadΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΔjΛ poduucuiava pΛsducatai aagai aapi —astΛtdai.

⁴ Amaasi ΔPilaato itΛtdai ΔbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu
Λoodami:

—MaitantΛgai tomali Λmo istumaasi soimaascami idi cΛΛliΔrΛ
—astΛtdai.

⁵ DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛrΛ aagidi daidΛ itΛtdai:

—Goovai sisoquitudai vΛasi JudeeΛra oidacami gΛmamaatΛtuldaragacΛΔ, GalileeaiñΔra abiaadΛra gΛaaga goovai dai asta tami —astΛΔdai.

⁶ Dai aidΛsi caΛΛPilaato imaasi gatacakai sabaigΛΛrGalileeΛra oidacami ΛcΛli. ⁷ Dai aidΛmasi aagidi sai Λja, tai Λgai ootosi ΛEroodΛsi ismaacΛΔΛ rtaaanΛdamicatadai GalileeΛra dΛmos aidΛ JerusaleenΛra daacatadai Λgai. ⁸ TaidΛ ΛEroodΛsi aliΛ baigΛli tΛΛgacai ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛra nΛida Λlidadai Λgai cajoomacatadai Λgai dai nΛida Λlidiña isivuaada Λgai Λmo istumaasi gΛgΛrducami. ⁹ DaidΛ ΛEroodΛsi naana maasi tacacai, dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai ΛpΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidū Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, Λgai aliΛ goguama gΛpιαra vuupai. ¹¹ Amaasi ΛEroodΛsi Λmadu ΛsandaarugadΛ soi duucai nΛidi ΛSuusi, dai mosparunda Λlidi Λgai dai cΛga dadapacami aadi yucusi Λmo raí duucai. Amaasi ΛEroodΛsi ootosi Λpamu ΛPilaato. ¹² Dai aidΛ tasΛra gΛnaaduñta ΛPilaato Λmadu ΛEroodΛsi ΛΛquioma ΛrgansasaayumΛcatadai Λgai.

¹³ Amaasi ΛPilaato Λmpagi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali Λmadu ΛtΛtaaanΛdami Λmadu Λoodami, ¹⁴ daidΛ itΛΔdai:

—AapimΛ mΛtaiñvuaapi idi cΛli pocaititai sai goovai sisoquitudai oodami, nai aanΛ catacakai aapimΛ gΛnvuitapi dai canΛidi aapimΛ iñsmaitΛgai istumaasicΛΔ gΛpιαra caatΛcagi goovai tomali Λmo istumaasicΔΔ mastuucΔΔ gΛpιαra vuupai aapimΛ. ¹⁵ Tomali ΛEroodΛsi baiyoma Λpamu gΛrootosi Λgai canΛidi aapimΛ ismaitΛristuma ducami goovai tomali maiviaa aatΛmΛ istuisidΛ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aanΛ dai gooquiΛra dagitomu —astΛΔdai ΛPilaato.

¹⁷ Pilaato aidΛ siaa duudagΛra viaacatadai isdagitoldagi Λoodami Λmaadutai ΛmaamaisapicΔΔ poduucai ivuaadana Λgai vΛasi uumigi cascΔΔ. ¹⁸ Tai vΛasi Λoodami Λmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacavurai goovai dai muaa dai dagito Baravási —ascaiti Λoodami.

¹⁹ Baravási Λmpagi oodami dai cocotuli ΛbaitΛguucacami Λmadu daidΛ Λrgamuaacamicatadai ΛpΛ mai cascΔΔ maisacatadai. ²⁰ VaidΛ Pilaato dagitua Λlidadai ΛSuusi, dai aagidi Λoodami Λpamu. ²¹ DΛmos Λgai vaamioma ijiña daidΛ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti Λoodami.

²² Dai amaasi cavaicΛra itΛΔdai ΛPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? AanΛ maitΛgai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aanΛ dai dagitomu —astΛΔdai ΛPilaato.

²³ DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛr ñiooquimi daidΛ icaiti masai curusiaba siisana, dai mosΛΛ gΛgΛr ñiooquimi Λgai masai siisana curusiaba mΛtai poduucai idui isducatai aagai Λgai. ²⁴ TaidΛ ΛPilaato ipΛli isiduñiagi mΛsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito ΛcΛli ismaacΛΔΛ Λoodami ipΛli, Λgai ismaacΔΔΛ maisapicatatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai Λoodami. TaidΛ ΛPilaato tΛΛgi ΛSuusi Λoodami saidΛ iduuna ΛgaicΔΔΛ istumaasi ipΛliadagi.

²⁶ Dai aidΛsi vaidaticatadai Λgai ΛSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi Λmo cΛli SireñiΛra oidacami ismaacΔΔΛ dΛjiaiñΔra

imΛitadai Simuñi tΛΛgducami, mΛtai bai dai tΛjai sai gooquiΛΓΛ imΛiñΛ
ΛSuusi dai bΛΛcaticana Λcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui ΛΛpΛ oiditadai dai gΛgΛΓΛ
suaañimi dai iññaquimi soigΛΛliditai nΛiditai ΛSuusi. ²⁸ DΛmos ΛSuusi vui
nΛnΛaava daidΛ itΛtdai:

—Ooqui JerusaleenΛΓΛ oidacami maitavΛr suaanΛda soimaa taata-
catai aanΛ baiyomavΛr suaanΛda mΛsiΛΛscadΛ soimaa taatacagi aapimΛ
ΛΛmadu gΛnmaamara giñvaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco aliΛ soimaasi
gΛtaatamu dai povΛcaitiada agai: “SiΛΛ baigΛΛlidi Λooqui ismaacΛdΛ
maitistutuidi ismaamatadagi dai Λgai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai
maimaamatai”. ³⁰ Dai amaasi Λoodami ipΛliadamu isdaama suuligiagi
Λgigiidi dai sai iññana. ³¹ CanΛidi aapimΛ siΛ soimaasi giñtaatamituldi
goodami maitaristuma ducamicatai aanΛ, dΛmos nΛidamu aapimΛ
siΛ soimaa taatamu goovai ismaacΛdΛ rsoimaasi iducami —astΛtdai
ΛSuusi Λoodami.

³² Dai vaidaticatadai ΛΛpΛ gooca Λsivogami dai ΛΛmadu coodia agai
ΛSuusi. ³³ Dai amaasi aΛcai mΛΛca siaaco Calavera tΛΛgidu ami curusiaba
siisa ΛSuusi, ΛΛmadu ΛvΛgoocai gΛpiΛΓΛ vΛΛtΛcami. Λmoco Λmo curusiaba
sΛΛlisia padΛΓΛ ΛSuusi dai ΛgΛmai Λmai curusiaba oogisia padΛΓΛ. ³⁴ Dai
aidΛmΛsi curusiaba siisapaitadai ΛSuusi tai Λgai itai:

—Giñoooca oigΛldañi idi oodami maitamaataΛ goovai istuma vueeyi
—astΛtdai ΛSuusi.

DaidΛ Λsandaaru tΛcavi dadaitudai tumiñsi dai nΛida agai sooriatai
gΛntaacoida agai ΛSuusi yuucusdΛ. ³⁵ VaidΛ Λoodami nΛiditadai ami
daraajatai, dai asta ΛtΛtΛaanΛdami parunaitadai ΛSuusi daidΛ icaiti:

—CΛΛgacΛΓΛ vuvaitu goovai aa dai sivi ζtuisida maicΛΛgacΛΓΛ
gΛvuusaida Λlidi goovai Λagi? ISSΛΛlicΛdΛ ΛΓΛCristo goovai di daidΛ
ΛrDiuusi Λcovai vuusaidadΛ —ascaiti ΛtΛtΛaanΛdami.

³⁶ DaidΛ Λsandaaru ΛΛpΛ parunai dai miaadΛrΛ gugucui dai iituda
agaitadai valienti maisi cΛΛgaducami ³⁷ daidΛ itΛtdai ΛpΛ:

—Pasaapi ΛrraigadΛ judidíu di cΛΛgacΛΓΛ igΛvuusaida aapi Λagi
—astΛtdai Λsandaaru.

³⁸ Dai moodΛ daanioma oojsicatadai gilieegocΛdΛ dai latiiñicΛdΛ dai
evreocΛdΛ, siaacoga icaiti: “IdiavΛr raigadΛ judidíu”, ascaiti Λoojai.

³⁹ Λmaadutai ΛgΛpiΛΓΛ vΛΛtΛcΛdΛ ismaacΛdΛ ami saigiacatadai parunai
Λgai cascΛdΛ itΛtdai:

—Pasaapi ΛrCristo cΛΛgacΛΓΛ igΛvuusaida aapi Λagi dai cΛΛgacΛΓΛ
gΛrvuvaida aatΛmΛ ΛpΛ —astΛtdai.

⁴⁰ DΛmos ΛgΛmai bagaimi gΛaduñi daidΛ itΛtdai:

—ζMaitapΛs ΛbΛidi Diuusi? Aapi ΛpΛ soimaasi taataca Λpan duucui
goovai. ⁴¹ DΛmos aatΛmΛ gia viaa istucΛdΛ soimaasi taatacagi, soimaasi
idui aatΛmΛ cascΛdΛ. DΛmos idi cΛΛli maitidui tomali Λmo soimaasi
—astΛtdai.

⁴² Dai amaasi itΛtdai Λgai ΛSuusi:

—PasiΛΛscadΛ aiyagi pΛsiaaco gataaanΛda agai pai giñtΛgito
—astΛtdai.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛaagidi pasai sivi giñΛΛmadu daaca agai tΛvaagiΛrΛ
—astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁴ AidΛsi casi Λrdaan duucucatadai vΛΛsi oidigi tucapi vii uruno
taadaco uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taidΛ ΛgΛΛ icuusi vaamioma

covoocami siamo sueeyi ismaacada agaa quiuupaigadara judidü sagiacatadai aran salli sarai salliacoga tavidara abiaadara. ⁴⁶ Amaasi asuusi gagara iina daida itai:

—Giñooça gaviituldagena giñibadaga —astatadai. Dai mospotai agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida asandaaru taaanadamigada ismaacada arromano naiditai istumaasi apaduitadai, siaa duutuli Diuusi daida icaiti:

—Salliacada arvaavoi isidi calli maitarsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vasi loodami ismaacada ami daraajatadai dai naidi istumaasi apadi, iji abiaadara dai gavimi ganmoomo. ⁴⁹ Damos vaascatai ismaacada maacatadai asuusi maacadaru guucacatai naidi imaasi amadu looqui ismaacada oiditadai Galileeaindara abiaadara.

⁵⁰ Dai oidacatadai amo calli calli tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee taagiducami, Arimateeera oidacami Judeea davalariara. Dai agai aramo taaanadami ismaacada tacaiaña masmaacada vaan tutusaiña. ⁵¹ Agai nanaracatadai istuigaco gataanada agai Diuusi, cascada maibai aagaitadai agai isducatai idui agaa baitaguucacami. ⁵² Dai amaasi agai naidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. ⁵³ Dai tavaaindacai curusaiindara amo icuusi tuaacamiara biisa dai amo tajoovai ta masiaaco tomali amaadutai maiquiaa yaasa amai muuquiada. ⁵⁴ Aida aratasacatadai istuigaco bai vaaadana agai vasi dai siaadiqui aristaragaicatadai istuigaco maitistuma vaaadana agai.

⁵⁵ Daid looqui ismaacada oiditadai asuusi Galileeaindara abiaadara iji dai nanaidi atajoi dai gantagito nanaidi masducatai ta amuquiada.

⁵⁶ Dai aidasi quiiyana dada agai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibastaragara ganiibasi poduucai isducatai ganviidacatadai agai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidara tasara acaldidara, looqui loqui quiaamoco iji siaaco caatcatadai asuusi tuucugada dai vuucaticatadai sigian uvaicada ismaacada bai duitadai agai dai tida agaitadai amuquiada dai aa ooqui arpa oiditadai. ² Dai aidasi aayi agai gantagito ta islodai ismaacada acada cuupicatadai atajoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai agai vaapa damos maita agai asuusi tuucugada. ⁴ Dai agai alia duduaadimucatai dai tomali maimaatcatadai istuma duñiagi, dai ta gooca calli vai sonuana guucacatadai dai dadadaci yucusida. ⁵ Daid looqui cuicasacatadai duduaadimucai taid acacalli itatadai:

—¿Tuimasi gaagai coidada saagida agai ismaacada duaaca? ⁶ Maita tami daja agai duaacata. Gantagitovurai isducatai ganaagidi agai aidamasi quiaa Galieeera daraajatadai. ⁷ Aidasi povantatadai agai sai agai ismaacada viaa amo salliacami gaagaitadai mastagidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicada duaaca agaitadai —astatadai acacalli.

⁸ Tai agai gantagito ñiooqui ismaacada aagidi asuusi. ⁹ Dai iimacai abiaadara looqui iji dai mala aagidi vasi imaasi abaiivustaama dan amoco asuusi ojootosada amadu vaascatai agaa. ¹⁰ Looqui ismaacada aagidi lojootosicami arMaría Madaliña, amadu Vuanita, amadu María

Jacovo dAAΔA, dai aa ooqui. ¹¹ Damos lojootosicami mosvuiirugami duucaí caA ñiooqui ismaacΔA aagidi looqui dai maivaavoitu.

¹² Damos ΔPiiduru maraitai vuusai dai mAA nAnAidi siaaco caatΔatadai ΔSuusi, dai aAcái tuucavi nAnAaava dai tAA ñicuusi tuaacΔA ismaacΔAΓA biisapicatadai amuuquiada vai mosgajiaadAΓA daacatadai, tai AΓai Δpamu aa Γai dai duaadimutugaitai AΓaicΔA ismaacΔA ΔpAduitadai.

¹³ Dai AΓai vaa tasAΓA goocatai ΔSuusi mamaatArdamigadA Emausamaco iimΔitadai, Emausa maisi mAAcoraga JerusalemAñdAΓA parA goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimΔitai aatagaimi dai aagaimi AΓai vAAsi istumaasi daivusai JerusalemAΓA. ¹⁵ Dai aidAsi aipaco gAñaatagidimi AΓai, tai AΓi ΔSuusi miaadAΓA cAquivai dai oí. ¹⁶ DaidA ΔCACAñli nAiditadai dAmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioorA AΓai. ¹⁷ TaidA ΔSuusi tAcacai daidA itAΔadai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimA iimΔitai? ¿Tuimasi soigAnAñlidi? —astAΔadai ΔSuusi.

¹⁸ Tai Añmaadutai ΔCACAñli ismaacΔA Cleofasi tAAñgidu aa noragi daidA itAΔadai:

—VAAsi oidacami maatA istumaasi ΔpAdui JerusalemAΓA, ¿mosACA aapipas maimai, ami gAñuuliñacatai ΔpA? —astAΔadai.

¹⁹ Amaasi ΔSuusi itAΔadai:

—¿Tumaasi ΔpAduio? —astAΔadai.

Tai AΓai itAΔadai:

—AΓai ismaacΔA ΔpAdui ΔSuusi NasareetAΓA oidacamicΔA, ismaacΔA AΓAmo Diuusi ñiooquituldiadamigadacatadai daidA ivuaadana mui naana maasi gAgarducami asta gAñiooquicΔA Diuusi vuitapi dai loodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucaí ΔbaitaguucacamigadA ΔpapaaligadA Ajudidíu Añmadu gAñtAñaanAñdamiga gatAAñgi mAsai gatAñaanAñna muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ AatAmA poñlilitadai isAΓai AΓai dai cAAgacAΓA vuvaida agaitadai judidíu. Damos sivi casiapAdui vaica tasai siapAdui gomaasi. ²² Damos Añmoco ooqui aatAmA gAñsaagidaiñdAΓA gAñAñbAcatai. Añli Añqui iji AΓai siaaco caatΔatadai ΔSuusi, ²³ dai maitAA AΓai AtuucugadA, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi gAñmaasitu Diuusi tAñAaññicarudA sai potAΔadai sai ΔSuusi duaaca. ²⁴ Tai Añmadutai gAñraaduñi iji siaaco caatΔatadai AΓai dai tAA vAAsi isducatai aagai looqui dAmos ΔSuusi gAñ maitAA AΓai ΔpA —astAΔadai ΔCACAñli.

²⁵ Amaasi ΔSuusi itAΔadai:

—Gñ maimaatA caA aapimA dai mosAA tAñAñpicΔA maiquiaa vaavoi-tudai ismaacΔA aagai ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadA. ²⁶ ¿Maitasi vi-aacatadai ΔCristo issoimaa taatagi vAAsi gomaasi vai gooquiAΓA siaa duutuadagi vAAscatai tAñvaagiAΓA? —astAΔadai ΔSuusi.

²⁷ Amaasi ΔSuusi aagidi istAñya Añlidi vAAsi loojai ismaacΔA oojisi Diuusi ñiooquidAΓA siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA aagaitai ΔSuusi. ΔpAΓa aagai AΓai ismaacΔA ooja Moseesacaru dai gooquiAΓA aagai ismaacΔA ooja AΓaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA.

²⁸ Dai aidAsi aayi ΔCACAñli siaacoga iimia agaitadai vaidA ΔSuusi mos-daivuñia agaitadai abiaadAΓA. ²⁹ Damos ΔCACAñli goguama oí sai viAñna daidA itAΔadai:

—GñAñmadu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi vAAsi —astAΔadai.

TaidA ΔSuusi ami aayi ΔpA dai Añmadu viiya AΓai. ³⁰ Dai aidAsi gAñia agaitadai AΓai ΔCACAñli Añmadu meesa vuidAΓA taidA ΔSuusi bAñ Añpaana dai

gamamagi dai saasarai dai maa $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li. ³¹ Mospodui Λ gai tai Diuusi maa oigaragai $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li sai maatana is Λ gai $\Lambda R \Lambda$ Suusi. Δ mos aid Λ otoma Λ Suusi maitamaasitu abiaad $\Lambda R \Lambda$. ³² Vaid Λ $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li povai g Λ ntat Λ dai aipacoga:

— ζ Maitasi ΛR vaavoi Λ sali Λ baig $\Lambda R \Lambda$ liditydai aatama aidasi g Λ roiditadai Λ gai voiyaiñd $\Lambda R \Lambda$ dai g ΛR aagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquid Λ ? —astat Λ dai $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li.

³³ Dai amaasi Λ gai main Λ n Λ ra vaamioma mosotoma Λ pamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami g Λ n Λ mpaidacatadai Λ baivustaama dan Λ moco ojootosicami $\Lambda \Lambda$ madu Λ aaduñd Λ . ³⁴ Daid Λ Λ ojootosicami potat Λ dai Λ gaa gooca $C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li:

— Δ alicad Λ ΛR vaavoi isduaaca Λ mamaatatuldiadami goSimuñi cat $\Lambda \Lambda$ —astat Λ dai.

³⁵ Amaasi $\Lambda V \Lambda$ gocai $C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li aagidi isducatai $\Lambda p \Lambda$ dui voiy $\Lambda R \Lambda$, dai isducatai mai Λ gai Λ Suusi aidasi saasarai Λ gai Λ paana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai Λ gai imaasi, taid Λ Λ Suusi saagida $C \Lambda$ quiva dai aduucai viaatuli:

— ζ Baigamasi Λ n Λ lidi? —astat Λ dai.

³⁷ Tai Λ gai alia duduaadimu dai pov Λ n Λ liditydai si $\Lambda R \Lambda$ mo suiñali ismaac Λ d Λ n Λ idi Λ gai. ³⁸ Δ mos Λ Suusi itat Λ dai:

— ζ Tuimasi duduaadimucu? ζ Tuimasi maic $\Lambda \Lambda$ ga vaavoitu aapim Λ ? ³⁹ Naidavurai giñnoonovi $\Lambda \Lambda$ madu giñ $\Lambda \Lambda$ caso Λ gai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai n Λ ida. Λ mo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai masducatai giñn Λ idi aapim Λ —astat Λ dai Λ Suusi.

⁴⁰ Dai pot $\Lambda \Lambda$ cai tat Λ gidi g Λ noonovi $\Lambda \Lambda$ madu g $\Lambda \Lambda \Lambda$ caso. ⁴¹ Δ mos Λ gai maiquiaa vaavoitudaitai baig Λ n Λ ldacai dai maitat Λ gaitai istumaasi g Λ ntat Λ gituagi. Cascad Λ Λ Suusi potat Λ dai:

— ζ Viaamasi istumaa ugia aan Λ ? —astat Λ dai Λ Suusi.

⁴² Tai Λ gai maa laachi vatopa gaicami dai Λ mo m $\Lambda \Lambda \Lambda$ m Λ vai. ⁴³ Taid Λ Λ Suusi bai dai uu Λ gai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooqui $\Lambda R \Lambda$ itat Λ dai Λ Suusi:

— $V \Lambda \Lambda$ si istumaasi ismaac Λ d Λ soimaa taata aan Λ $\Lambda R \Lambda$ gai isducatai g Λ naagidi aan Λ aidasi quiaa g Λ n $\Lambda \Lambda$ madu daacatadai, sai viaacatadai si $\Lambda p \Lambda$ duñiagi $V \Lambda \Lambda$ si gomaasi ismaac Λ d Λ gaaagai Λ liiv Λ ro $\Lambda R \Lambda$ ismaac Λ d Λ ooja Moseesacaru dai ismaac Λ d Λ ooja Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad Λ dai ismaac Λ d Λ oojisi Salmosi liivrugad $\Lambda R \Lambda$ giñnaagaitai —astat Λ dai Λ Suusi.

⁴⁵ Dai soi Λ Suusi Λ gai sai maata caacana. ⁴⁶ Daid Λ itat Λ dai:

—Poduucai oojisi said Λ Λ Cristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicad Λ viaacatadai isduaacagi coidad Λ saagidaiñd $\Lambda R \Lambda$. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaac Λ d Λ soimaa taata aan Λ gaaagai m Λ saagidagi $V \Lambda \Lambda$ si oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñd $\Lambda R \Lambda$ abiaad $\Lambda R \Lambda$ g Λ naagacai dai sai gaaagai is Λ ma duucai g Λ ntat Λ gituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oigaldica Λ gai $V \Lambda \Lambda$ si soimaascamigad Λ . ⁴⁸ Dai aapim Λ ΛR ñaijadami $V \Lambda \Lambda$ si imaasi. ⁴⁹ Dai aan Λ g Λ nootosdamu $V \Lambda \Lambda$ si istumaasi aagai giñoo Λ , Δ mos tanasi Jerusaleen $\Lambda R \Lambda$ av ΛR daraaja asta si $\Lambda \Lambda$ scad Λ diviagi Diuusi guvcadad Λ t Λ vaagiaiñd $\Lambda R \Lambda$ aapim Λ g Λ n $\Lambda \Lambda$ madu —astat Λ dai Λ Suusi.

⁵⁰ Daid Λ Λ Suusi vaidacai Λ ojootosa abiaad $\Lambda R \Lambda$ Betaaniumu, dai vañigidacai g Λ noonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai Λ covai ii dai t Λ vaagiamu Λ sai. ⁵² Daid Λ Λ ojootosicami casiaa duutudacai aa

suuli Jerusaleenamu dai ali^Λ baig^Λη^Λliatugai, ⁵³ dai v^Λasc^Λr^Λ ag^ΛΛ quiu-
upaigad^Λr^Λ ajudidíu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.
Mos^Λcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi quiaa aimaitadai tami oidi daama

¹⁻² Diuusi maradΛ agai dai tomastuigaco tavaagiΛΓΛ daacana Diuusi ΛΛmadu. Aidasi maiquiaa cΛquiva oidigi vΛASCΛΓΛ oidaga Diuusi maradΛ Diuusi ΛΛmadu. Diuusi maradΛ agai daidΛ garmaatΛtuli istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ ΔDiuusi ΛΛpΛ cascΛΔ. ³ Diuusi maradΛ ΛΛmadu Diuusi idui vΛASIAACATAI. ⁴ Diuusi maradΛ garmaacai ibadagai utuducami dai soicΛi oodami ismaata caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁵ Diuusi maradΛ divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Λoodami maimaata caΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi maradΛ soi mui oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ tomasi vaamioma muidu ismaacΛΔΛ gajiaadΛΓΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagΛi. Poduucai ΛΛpΛ sioorΛ vaavoitudai dai Λagidi Diuusi maradΛ agai gia gajiaadΛΓΛ vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diuusi ootoi ΔVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi maradΛ ΔΓagai ismaacΛΔΛ maatΛtuldia agai oodami Diuusi ñiooquidΛ, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. ⁸ ΔVuaana maitΛΓΛCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΔVuaana sai gaaagidiana sioorΛ ΔΓΔCristo. ⁹ ΔCristo divia agaitadai gooquiΛrioma dai soiña agai oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁰ ΔCristo oidacatadai oidi daama dΛmos Λoodami maimaataΛcatadai sioorΛ agai. Agai agai daidΛ idui oidigi. ¹¹ DaidΛ ΔCristo Δrjudiucatadai dΛmos chiΛΛqui judidiu vaavoitudaitadai agai. ¹² DΛmos vΛASCΛΓΛ ΛΛmoco cΛΛga gANTagito caΛ dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diuusi maa agai sΛΛlicami saidΛ ΔrDiuusi maamaradΛcana. ¹³ Mospoduucai ΔrDiuusi maamaradΛcana oodami maisiu mosvuvaaacΛcΛi oodami aiñdΛΓΛ. Δvaavoitudadami ΔrDiuusi maamaradΛ maisiu mosipΛlidity dai dΛdΛdΛ tomali maisiu mosipΛlidity Δmo oodami baiyoma ΔrDiuusi maamaradΛ ipΛlidity Diuusi.

¹⁴ DaidΛ ΔCristo Diuusi maradΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ dai ΛgaicΛΔΛ gΛmai istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai agai sΛΛicΛΔΛ cΛΛgacΛΓΛ nΛidiña oodami dai vΛasi istumaasi aagaiña agai Δrvaavoι. Dai aatΛmΛ mai siΛgai viaa Δmo sΛΛlicami dai aliΛ viaa guvucadagai. Diuusi agai dai maa gΛmara sΛΛlicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ. ¹⁵ Dai poduu aagai ΔVuaana aagaitai agai:

—Idiava ΔrΛgai ismaacΛΔΛ gΛnaagidi aanΛ sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga iñsaanΛ dai aanΛ maitistutuidi siΛasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadΛΓΛ caoidacatadai idi —ascaiti ΔVuaana.

¹⁶ DaidΛ agai sΛΛicΛΔΛ garoigΛdai dai cΛΛgacΛΓΛ gΛrnΛidi dai vΛASCΛΓΛ garsoicΛi naana maasi istumaasicΛΔΛ aatΛmΛ ismaacΛΔΛ vaavoitudai agai. ¹⁷ Mosesacaru agai daidΛ garmaa Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai sioorΛ maiΛΛgidiña ΔsΛΛlicami Δdudunucami gΛvaiña agai iscodaiña ΛΛpΛ. DΛmos ΔSuusi Cristo agai dai oigΛdai oodami dai oigΛdi dai cΛΛgacΛΓΛ nΛidi dai vΛasi istumaasi aagai agai Δrvaavoι. ¹⁸ Tomali Λmaadutai

mainΛidi Diuusi tomali Λmo imidagai. DΛmos Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi gΛrooga ΛΛmadu dai cascΛdΛ cΛΛ maataΛ istuiga Diuusi. Agai Λgai dai gΛrmaatΛtuldi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ.

19 Λfariseo JerusaleenΛrΛ oidacami ootoi papaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ sai tΛcacana ΛVuaana soor Λgai. 20 TaidΛ ΛVuaana sΛΛli aagidi dai potΛtdai:

—AanΛ anmaitΛrΛCristo —astΛtdai ΛVuaana.

21 Amaasi potΛtdai Λpapaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ Λgai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi ΛrEliiasi Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—Chuu —astΛtdai.

Tai Λгаа potΛtdai:

—¿Aapipasi ΛrΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ sai divia agaitadai? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—Chuu —astΛtdai.

22 Amaasi Λгаа potΛtdai:

—¿Poor aapi? GΛraagidañi aapi tΛtai aagida aatΛmΛ Λmo istumaasi Λgai ismaacΛdΛ gΛrootoi. ¿Tumaasi gΛraagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astΛtdai.

23 TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—AanΛanΛ Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ IsaÍacaru sai oidigana gamamaatΛtuldia agai Diuusi ñiooquidΛ dai aduucai ooja Λgai: “Aagidamu Λgai oodami sai otoma divia agai gabaitΛcΛaacamiga, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagai isΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada Λgai”, asduucai ooja IsaÍacaru —astΛtdai ΛVuaana.

24 Amaasi Λfariseo ojootosadΛ ismaacΛdΛ dada JerusaleenaiñdΛrΛ 25 potΛtdai:

—Isaapi maitΛrΛCristo, tomali maitΛrEliiasi, tomali maitΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ divia agaitadai, aidΛ gia ¿tuipasi vapaconai aapi oodami? —astΛtdai Λgai.

26 TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ vapaconai oodami dΛmos aapimΛ gΛnsaagida aimΛrai Λmai dai maimaata aapimΛ sioorΛ Λgai. 27 AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. Agai sΛΛlicΛdΛ vaamioma namΛga iñsaanΛ —astΛtdai ΛVuaana.

28 VΛΛsi gomaasi ΛpΛdui BetaabarΛrΛ vaasmocoradΛrΛ ΛgΛΛ aqui Jordán. Λaqui JordánΛrΛ Λgai siaaco vapaconai ΛVuaana Λoodami.

29 Siaadico ΛVuaana nΛidi isvuidΛrΛ imΛi ΛSuusi. DaidΛ ΛVuaana itΛtdai Λoodami:

—Dañi gooviava Λgai ismaacΛdΛ ootoi Diuusi sai gΛmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidΛna isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai goSuusi ΛrΛpan ducami Λli cañiiru ismaacΛdΛ ΛΛquioma gΛraaduñicarΛ coodaiña sai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ. 30 Goovai aagai aanΛ aidΛñsi pocaiti: “AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. MaiquiΛa vuusaicai aanΛ abiaadΛrΛ caoidacatadai

ʼagaiʼ, taʼadai aanʼ. ³¹ Aanʼ ʼʼpʼ maimaatʼcatadai sioorʼ ʼgai. Dʼamos aanʼ vapaconai ʼjudidʼu suudagicʼdʼ vai poduucai ʼgai maatʼna sioorʼ ʼgai —astʼadai ʼVuaana.

³² Daidʼ ʼVuaana pocali ʼʼpʼ:

—Aanʼ taʼ aidasi Diuusi Ibaadʼ taʼvai taʼvaagiaiñdʼraʼ ʼSuusi daama ʼmo tugu maasi. ³³ Aanʼ maiquiaa maatʼcatadai sioorʼ ʼgai dʼamos Diuusi ʼgai dai giñootoi sai vapaconana aanʼ oodami suudagicʼdʼ dai ʼgai povaiñtʼadai: “Siʼʼscadʼ naʼijadagi giñibʼdaga istʼvañiagi dai dan daiʼva ʼmo cʼʼli ʼgai vaa ʼrʼgai dai maaqui ʼgai oodami guvucadadʼ giñibʼdaga”, iñtʼadai Diuusi. ³⁴ Dai naʼidi aanʼ istumaasi ʼpʼdui ʼcʼʼlicʼdʼ dai aanʼ ʼrnʼijadami isʼgai ʼrʼDiuusi maradʼ ismaacʼdʼ taʼvai taʼvaagiaiñdʼraʼ —astʼadai ʼVuaana.

³⁵ Siaadico ʼVuaana movaasi daacatadai ʼʼmadu gooca gʼmamaatʼrdamiga. ³⁶ Dai naʼiditai isdaivusai ʼSuusi, ʼVuaana itʼadai gʼmamaatʼrdamiga:

—Dañi bodʼraʼ imai goovai ismaacʼdʼ Diuusi ootoi sai gʼmuuatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigʼldiagi oodami soimaascamigadʼ. Poduucai Suusi ʼrʼpan duucami ʼali cañiiru ismaacʼdʼ ʼʼquioma gʼraaduñicarʼu coodaiña vai Diuusi oigʼldiña soimaascamigadʼ —astʼadai ʼVuaana.

³⁷ Vʼagoocatai mamaatʼrdamigadʼ ʼVuaana cai iscaiti ʼVuaana dai oʼ ʼgai ʼSuusi. ³⁸ Amaasi ʼSuusi aa naʼnaʼava dai taʼ isoidi ʼgai daidʼ itʼadai:

—¿Tuma gaagai aapimʼ? —astʼadai ʼSuusi.

Tai ʼgai itʼadai:

—Mamaatʼtuldiamami, ¿paaco oidaga aapi? —astʼadai.

³⁹ Taidʼ ʼSuusi itʼadai:

—Giñoidʼvurai dai naʼida —astʼadai.

Amaasi oʼ ʼgai dai taʼ siaaco gʼuliñacatadai ʼgai. Dai casi ʼrʼrunucocatadai dai movaasi daraaja ʼgai ʼSuusi ʼʼmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai ʼgai Aandʼraʼsi taʼagidu. ʼgai ʼrsuculidʼ Simuñi Piiduru.

⁴¹ Otoma ii ʼgai dai taʼ gasiʼagi daidʼ itʼadai:

—Aatʼma taʼ ʼCristo ismaacʼdʼ Diuusi ootoi taʼvaagiaiñdʼraʼ —astʼadai.

⁴² Dai Aandʼraʼsi vaidacai Simuñi maʼca siaaco daacatadai ʼSuusi. Dai mostʼʼgacai ʼSuusi ʼSimuñi potʼadai:

—Aapiapʼ ʼrʼSimuñi Joonási maradʼ dʼamos sivi Sefasi gʼaagadamu aanʼ. Sefasi ʼrʼPiiduru —astʼadai ʼSuusi.

⁴³ Dai siaadico ʼSuusi imia agaitadai Galilea dʼvaʼriamu. Dʼamos ʼpʼga taʼ ʼgai ʼPiili daidʼ itʼadai:

—Giñoidʼáñi —astʼadai.

⁴⁴ ʼPiili ʼrʼBetasaʼidʼraʼ oidacami. Dai ami oidacatadai ʼʼpʼ Aandʼraʼsi ʼʼmadu Piiduru. ⁴⁵ Amaasi ii ʼPiili dai gaagamu Natanieli daidʼ itʼadai:

—Aatʼma taʼ ʼcʼʼli ismaacʼdʼ aagai Moseesacaru daidʼ ʼDiuusi ñiñiooquituldiamigadʼ aidasi ooja ʼgai Diuusi ñiñiooquidʼ. ʼgai ʼrʼSuusi, Osee maradʼ Nasareetʼraʼ oidacami —astʼadai ʼPiili.

⁴⁶ Taidʼ ʼNatanieli itʼadai:

—Siaadʼraʼ diviana ʼmo oodami cʼʼ tuigajami Nasareetaiñdʼraʼ —astʼadai.

Taidʼ ʼPiili itʼadai:

—Timuda pai naida —astatadai.

⁴⁷ Aidasi asuusi taa isvuidara imai Natanieli, potatadai agai hoodami:

—Bodar imai Natanieli. Goovai aramo judiu ismaacada sallyicada siaa duutudai Diuusi dai calaga agidi Diuusi sallyicamigada dai maitaryaatavogami —astatadai asuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itatadai:

—¿Ducatai gñmaata aapi? —astatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Aana gñaidi aidasi abiaadara maiquiaa gvaí goPiili pai amo iigosi uta daacatadai aapi —astatadai asuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itatadai:

—Mamaatatluldiadami, aapi aparDiuusi marada ismaacada tvaivaagiaiñdara. Aapi arraigada ljudidiu —astatadai Natanieli.

⁵⁰ Taida asuusi itatadai:

—¿Mosgaaagidacai aana sai gñaidi liigosi uta gñvaavoitu aapi? Naidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gagarducami sigomaasi —astatadai asuusi.

⁵¹ Daida asuusi itatadai ara:

—Sallyicada tallimu apimu iscupioquiñi atavaagi dai Diuusi talaañicaruda taasadamu dai tapanadamu siaaco aimarda aana. Aanaana agai dai viaa amo sallyicami —astatadai asuusi.

2

¹ Bovaica tasaicada Suusi ii amo cunataragara Canaara Galilea davallara. Vai ami daacatadai asuusi dada ara. ² Daida asuusi amadu aatama mamaatardamigada vapaidarsicatadai ara cascada iji aatama.

³ Tai ugidagai uvasi varagada. Taida asuusi dada itatadai asuusi:

—Camaitipu uvasi varagada —tatadai.

⁴ Damos asuusi itatadai:

—Gñdaada, ¿tuipasi gñaaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aana amo istumaasi gducami —tatadai.

⁵ Damos asuusi dada potatadai vasibadami:

—Iduñivurai tomastumaasi istumaasi gnaagidagi goSuusi —tatadai asuusi dada.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ooodai ajaayi, ismaacadara toadana ljudidiu suudagi sai acada gñiicomana vasi vapaidarsicami poduucai isduucai viituli ljudidiu lqui aaduñdacadu. Amo ajaayi aajai para maaco coobai litro suudagi. ⁷ Taida asuusi potatadai vasibadami:

—Suusudavurai idi ajaayi suudagicada —tatadai asuusi.

Tai agai cal suusudagi ajaayi suudagicada. ⁸ Tai amaasi asuusi itatadai:

—Siviavar gia vaasiba lachi dai baidacai tlaanadami idi cunataragara —tatadai asuusi.

Tai podui agai. ⁹ Taida tlaanadami dal gosuudagi ismaacada uuvusi varagada gnaato. Damos agai maimai siaadara vaa vasibadami gouvasi varagada. Mosali vasibadami maatacatadai. Lagi agai vaigi asuudagi cascada. Taida tlaanadami vai anvio ¹⁰ daida itatadai:

—Sallyicada valliña idi uvasi varagada. Vasi oodami ara ga vasidiña uvasi varagada valliñiacdioma dai gooquira maisi valliñiacada. Damos aapi ara ga gatajai vasibaragai gouvasi varagada maisi valliñiacada dai gooquira valliñiacdioma —tatadai.

¹¹ Gomaasi ismaacada idui aSuusi Canaanaa agra agadada istumaaasi gaducada ismaacada idui agai aoodami vuitapi dai agacada mai aoodami isviaa agai guvucadagai. Dai aatama mamaatardamigada aSuusi vaavoitu isagai agraCristo.

¹² Dai mosgacuugaidacai avagimi ii aSuusi Capernaumamu. Dai Suusi daada amadu Suusi susuculida amadu Suusi mamaatardamigada oidi agai dai anaasi daraaja chilaqui tasai.

¹³ Dai aida camiaadimitadai asiaa duudagara ajudiduu istuigaco agai taagitoiña aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu cajiudad Ejiipituaifnara. Daida aSuusi ii Jerusaleenamu. ¹⁴ Dai anaasi agra quiuupira tuisicaga aSuusi ta isami amadutai gagaagaraitadai vopoisi dai cañiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai tumiñsi ismaacada saapadaña aoodami istumaaasi gagaagaraiña quiuupira. ¹⁵ Mostagacai aSuusi gomaasi idui amo iquisanai aali taroviñdicada dai vuvaitu quidigamu vaa aoodami amadu vopoisi dai acañiru. Dai avaarapi suuli tumiñsi ismaacada gagaagaraitadai cacalli dai aipaco suuli meesagada agai ismaacada gagaagaraitadai tutugu. ¹⁶ Daida potadai aSuusi agaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai vaa ismaacada. Maitavara amo gagaaracarui duucani ajada giñooga quida —taadai aSuusi.

¹⁷ Amaasi aatama aSuusi mamaatardamigada antagito ispodu oojisi Diuusi ñooquidara: “Giñooga, sallicada ipalidi ana isvaa aoodami siaa duutuadagi gquii poduucani isduucani aapi ipalidi”, asduucani oojisi Diuusi ñooquidara.

¹⁸ Amaasi ajudiduu cacai aSuusi dai potadai:

—¿Tumaa istumaaasi gaducami iduña agai aapi vai agacada maatiagi aatama isaapi viaa sallicami isivuaadagi gomaasi? —taadai ajudiduu.

¹⁹ Taida aSuusi itadai:

—Daitudavurai aapima idi gaa quiuupai dai vaic tacaada apamu iduñimu ana —taadai aSuusi.

²⁰ Amaasi ajudiduu itadai:

—Goo coobai dan naadami uumigacada apadi idi gaa quiuupai. ¿Siaadara iduuna aapi vaic tacaada? —taadai ajudiduu.

²¹ Damos aSuusi maiaagai agra quiuupai ismaacada idui aoodami. aSuusi aagai aagi gatuucuga. ²² Cascada aidasi aSuusi apamu duaaca aoidada saagidiaifnara gartagito aatama mamaatardamigada agai iscaiti aSuusi dai vaavoitu Diuusi ñooquida dai vaa istumaaasi aSuusi aagaiña.

²³ Aidasi aSuusi modaacatadai Jerusaleenara asiaa duudagara ajudiduu istuigaco agai taagitoiña aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu cajiudad Ejiipituaifnara muidutai vaavoitu isagai agraCristo, naiditai naana maasi istumaaasi gagarducami ismaacada ivuaadana aSuusi. ²⁴ Damos aSuusi labiadan tada agai maacatai isagai maiagiada agaitadai. aSuusi calaga maata iducatai taagitoi vaa aoodami cascada. ²⁵ aSuusi maitagito isaagidiagi ama isducatai taagitoi aoodami mosaa agai maata cascada.

1-2 Amo imidagai tucara ii Nicodemo dai mala diviji Asuusi. Nicodemo arfariseo daida aramo dunucamigada ajudidiu. Daida itatadai Nicodemo Asuusi:

—Mamaatatuldiadami, caha maata aatama isDiuusi gaootoi aapi pasai garmamaatatuldana niiooquida. Mosmaitipu aa siora istutiadagi isivuaadagi naana maasi gagarducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi maiamadu daacagi. Poduucai gamaata issallicada viaa guvucadagai aapi —astatadai Nicodemo.

³ Amaasi Asuusi itatadai:

—Aana angaagidi sai sallicada ismaiapamu vuusiagi amo oodami maitutiada agai ismaitagi isducatai taana Diuusi —astatadai Asuusi.

⁴ Taida Nicodemo tacacai daida itatadai:

—¿Ducatai istutuidi amo chali isapamu vusiagi cacalitucai? Siaadara apamu vaacana amo oodami gada araana dai apamu vuusaiña —astatadai Nicodemo.

⁵ Taida Asuusi aa noragi daida itatadai:

—Aana angaagidi sai siora maivuusiagi suudagicada dai Diuusi Ibadacada appa agai gia maiimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñdara agai aroodami. Istumaasi vuusai Diuusi Ibadalaiñdara agai viaa amo ibadagai utudui: ⁷ ¿Tuiyasi maitaa aapi istumaa tigituagi gaagiditai aana sai vaascatai viaa isapamu vuvaquiagi? ⁸ Lavalli tomasiaaco vustai dai cacana aapi iscaiti damos maimaata siaadara daivusca'i tomali siaoca imia agai. Poduucai appa agaicada ismaacada vusacai Diuusi Ibadada guvucadadacada, tomali amaadutai mainidi Diuusi Ibadada mosacaasi naidi isducatai ama maasi tigitu oodami aidasi Diuusi Ibadada amadu daacagi —astatadai Asuusi.

⁹ Taida Nicodemo itatadai:

—¿Ducatai avueeyi imaasi? —astatadai.

¹⁰ Taida Asuusi itatadai:

—Aapi aparamo ga mamaatatuldiadamigada ajudidiu. ¿Ducatai maimaata caa aapi istumaasi gaagidi aana? ¹¹ Aana gaagidi istumaasi sallicada maata dai aana arnadjadami istumaasi sallicada naidi. Damos aapima maivaavoitudai istumaasi ganaagidi aana. ¹² Isaapima maitiñvaavoitudagi aagaitai aana istumaasi avueeyi tami oidigi daama ¿ducatai iñvaavoituda agai isganaagidiagi istumaasi avueeyi tavaagiara?

¹³ Tomali amo oodami maiii tavaagiamu dai apamu divia tami oidi daami daida istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mala. Mosacaasi aana ismaacada viaa amo sallicami tavai tavaagaiñdara dai apamu imimu aana tavaagiamu. ¹⁴ Dai poduucai isduucai Moseesacaru amo uusiaara sagia amo cooyi vaiñomicada duñisicami dai oodami vuitapi ca' luusi oidigana, poduucai magiñsiisa agai curusiaba dai aoodami vuitapi chasa agai acurusi. Aana aragai dai divia tavaagaiñdara dai aana viaa amo sallicami. ¹⁵ Giñmuaamu aoodami curusiaba vai tomasioora siora vaavoitudagi iñsaana aracalagacara vuviadami agai gia camaiimia agai Diaavora amadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi sallicada oigadai aoodami oidigi daama oidacami cascada ootoi agai gamara, mosali amaduga agai marada, dai garmuaatu sai tomasioora siora vaavoitudagi isagai aracalagacara vuviadami camaiimi agai Diaavora amadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu

oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diiusi ootoi gamara tami oidi daama sai cagacaga vuvaidana oodami soora vaavoitudagi maisiu isootosa agai adiaavora lamadu.

¹⁸ Sioora vaavoitudai Diiusi marada agai gia maiimia agai adiaavora lamadu damos soora maivaavoitudagi agai gia imia agai adiaavora lamadu maivaavoitudacai agai Diiusi marada. Mosalilamaduga Diiusi marada. ¹⁹ Sioora maivaavoitudagi salicada imia agai adiaavora lamadu. Cristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maata cacana Diiusi fiooquida damos loodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi Cristo. loodami arsoimaasi ivuaadamitadai cascada. ²⁰ Sioora soimaasi ivueeyi agai gia cadai Cristo dai maivaavoitudai Cristo maitipaliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ Damos soora agidi Diiusi agai gia dai vaavoitudai Cristo vai poduucai gamaacana isivueeyi agai istumaasi Diiusi ipalidi —astatadai Suusi agi gaagaitadai.

²² Dai casi paduucai gomaasi ii Suusi lamadu aatama mamaatardamigada Judeea davalamu. Dai movaasi daraaja aatama chilalqui tasai vapaconaitadai oodami. ²³ Daidal Vuaana vapaconaitadai oodami lapa Enoonaga dai abiaadaga Salimaga miaaga. Ami gapiacatadai suudagi cascada. Tai daada oodami sai vapaconana Vuaana. ²⁴ Aidal maiquiaa maisapicatadai Vuaana ismaacada vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidiu muiyoco imidaga dai naana duucai ganiicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai polidiña sai poduucai Diiusi cagacaga nalidiña. Damos amamaatardamigada Vuaana maipoduucai ivuaadana cascada amo imidagai aliasi ganvupui fiñio agai lamadu aa judidiu aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquiala iji amamaatardamigada Vuaana daidal itatadai agai Vuaana:

—Mamaatardadiami calali ismaacada galamadu daacatadai gala aqui Jordán vaasadaga ismaacada garaagidi aapi saidal aga Cristo sivi agai vapaconai oodami dai muidutai oidatucui agai —astatadai amamaatardamigada Vuaana.

²⁷ Amaasi Vuaana itatadai:

—Tomasioora soora viaacagi salicami Diiusi agai dai maacai gomaasi. ²⁸ Aapimal cacal iscaiti aan ansai maitaga Cristo. Aan lapa divia isagai. ²⁹ Silascada cunaata agadagi amo ali taji valscaral ipalidiña islamadu daacagi anovio. Daidal anovio vapaidadal aliasi baiganalidiña ismapai daraaja agai. Dai sivi aan lapa baigilalidi naliditai ismui oodami oidatucui Cristo. ³⁰ Alias gaagai isa Cristo vaamioma arbaitacacamicagi iñsaana vai poduucai otoma camaiñamalacagi giñsalicamiga.

³¹ Cristo tavai tavaagiaiñdaga dai vaamioma namaga salicamigada agai sitomasioora salicamigada. Damos aan aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aan istumaasi pavueeyi tami oidigi daama. ³² Cristo gaaagidi istumaasi naidi dai istumaasi cal tavaagiala vai chilalquidu ismaacada vaavoitudai. ³³ Damos soora vaavoitudai poduucai caga maata isDiiusi maiyaatagai tamali amo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo ragai ismaacada Diiusi ootoi sai gaaagidana Diiusi fiooquida. Salicada Diiusi Ibaada lamadu daja agai cascada salicada viaa guvcadagai dai

maitistuidi ismaatiagi si^Λasi guvucadagai viaa ^Λgai. ³⁵ Diuusi ga^Λrooga sa^Λlic^Λda^Λ oig^Λdai ^Λgai. ^Λgai ^Λrmarad^Λ casc^Λda^Λ. Dai Diuusi maa ^Λgai ^Λmo sa^Λlicami sai vaamioma ta^Λan^Λiña sitomasioora^Λ. ³⁶ Sioora^Λ vaavoit^Λdai Diuusi marad^Λ ^Λgai gia tomastuigaco oidaca ^Λgai tavaagi^Λra^Λ Diuusi ^Λmadu. Damos sioora^Λ maivaavoit^Λdagi ^Λgai maiimi ^Λgai tavaagiamu baiyoma Diuusi sa^Λlic^Λda^Λ soimaasi taatatuldia ^Λgai ^Λgai —ast^Λda^Λ ^ΛVuaana.

4

¹ ^Λfariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vapaconaitadai oodami si^ΛVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui ^ΛSuusi si^ΛVuaana. ² Damos mait^Λrvaavoi is^ΛSuusi vapaconaitadai oodami. Aat^Λm^Λ ma^Λat^Λrdamigad^Λ ^Λgai dai vapacoinaitadai oodami. ³ Dai aid^Λsi ma^Λ ^ΛSuusi isma^Λ ^Λfariseo gomaasi ii ^Λgai Judeeaiñda^Λra^Λ dai nora Galileeamu.

⁴ ^Λgai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria d^Λv^Λari^Λra^Λ. ⁵ Dai aayi Sicaara^Λra^Λ Samaaria d^Λv^Λari^Λra^Λ ismaac^Λda^Λ miaan daja Jacocar^Λ d^Λv^Λaragad^Λ. ^Λgai vaa ^Λra^Λd^Λv^Λara^Λ ismaac^Λda^Λ Jacocar^Λ maa g^Λmara Osee. ⁶ Ami ^Λgai siaaco daja Jacocar^Λ poosogad^Λ. ^ΛSuusi caibimucata^Λdai aim^Λraitai dai modaiva pooso soonoana. Aid^Λ cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia ^Λmo ooqui Samaari^Λra^Λ oidacami dai vaigi ^Λgai suudagi. Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λda^Λ dai:

—Giñvasidañi suudagi —ast^Λda^Λ ^ΛSuusi.

⁸ Aat^Λm^Λ caijitadai caayamu dai gasav^Λda^Λ ragai cuadagai. ⁹ Amaasi ^Λooqui it^Λda^Λ dai ^ΛSuusi:

—¿Tui^Λasi giñtaan^Λai suudagi? Aapi ^Λrjudi^Λu nai aan^Λ ^ΛrSamaari^Λra^Λ oidacami —ast^Λda^Λ ^Λooqui.

^Λjudi^Λu ^Λmadu ^ΛSamaari^Λra^Λ oidacami maic^Λaga ganñiñiooquidi aipacoga casc^Λda^Λ pot^Λda^Λ dai ^Λooqui. ¹⁰ Amaasi ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λda^Λ dai:

—Ismaat^Λcamudai aapi istumaasi maacai Diuusi ^Λoodami dai sioora^Λ aan^Λ aid^Λ gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aan^Λ gaoidamudai suudagi ismaac^Λda^Λc^Λda^Λ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ^Λmadu —ast^Λda^Λ ^ΛSuusi.

¹¹ Taid^Λ ^Λooqui it^Λda^Λ dai:

—Aapi maiviaa istucud^Λ vusaidagi suudagi dai ali^Λ tuucavuga gopooso. ¿Vaada^Λra^Λ vusaida ^Λgai aapi suudagi ismaac^Λda^Λc^Λda^Λ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ^Λmadu daid^Λ giñoidagi? ¹² Ga^Λra^Λqui aduñicar^Λu Jaco idui idi pooso. ^Λgai ^Λmadu maamarad^Λ ^Λmadu sosoigad^Λ gay^Λadana suudagi idi poosoiñda^Λra^Λ. Siaad^Λra^Λ vaamioma gataan^Λiña aapi si^Λgai —ast^Λda^Λ ^Λooqui.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λda^Λ dai:

—Sioora^Λ ya^Λadagi idi suudagi va^Λasca^Λra^Λ ^Λpamu tonocora^Λiña. ¹⁴ Damos sioora^Λ iiyagi ^Λsuudagi ismaac^Λda^Λ aan^Λ gaoidi, camaitonocora^Λi ^Λgai tomali ^Λmo imidagai. ^Λsuudagi ismaac^Λda^Λ aan^Λ gaoidi gaib^Λdag^Λra^Λ daacana dai va^Λasca^Λra^Λ vusan^Λiña gosuudagi poduc^Λai isduuca^Λi vusan^Λi suudagi ^Λmo vag^Λacañia^Λiñda^Λra^Λ dai gosuudagic^Λda^Λ tomastuigaco oidacana oodami tavaagi^Λra^Λ Diuusi ^Λmadu —ast^Λda^Λ ^ΛSuusi.

¹⁵ Amaasi ^Λooqui it^Λda^Λ dai:

—Giñoida aapi ʌsuudagi nai poduucai camaitonoomucurʌda aanʌ tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigʌdagi suudagi idi poosoaiñdʌrʌ —astʌtʌdai ʌooqui.

¹⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Imʌdañi dai vuaapa gʌcuna —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi ʌooqui daidʌ itʌtʌdai:

—Maicuna aanʌ —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascʌdʌ pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cʌcʌʌli dai sivi ʌmoco ʌʌmadu oidaga aapi vai ʌgai maitargʌcuna cascʌdʌ istumaasi aagai aapi ʌrvaavoi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ Moscaʌ gomaasi ʌooqui daidʌ tʌtʌdai:

—Aapi sʌʌlicʌdʌ ʌrʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ. ²⁰ Gʌrʌʌqui aaduñicarʌu tami Samaariʌrʌ oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana dʌmos aapimʌ judidiu pocaiti sai Jerusaleenʌrʌ ʌgai siaaco gʌaagai issiaa duutuadagi Diuusi —astʌtʌdai ʌooqui.

²¹ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapimʌ siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² Aapimʌ Samaariʌrʌ oidacami maicʌʌ maatʌ Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aatʌmʌ judidiu cʌʌga maatʌ Diuusi. ʌgai ismaacʌdʌ cʌʌgacʌrʌ vuvaida agai oodami ʌrjudiu. ²³ Dʌmos aimu istuigaco sioorʌ sʌʌlicʌdʌ siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosʌcaasi ñiooquicʌdʌ baiyoma siaa duutuada agai Diuusi gʌniibʌdagacʌdʌ dai gʌntʌtʌgitoidagacʌdʌ poduucai isduucai Diuusi ipʌlidi. ²⁴ Diuusi ʌribʌdagai cascʌdʌ sioorʌ siaa duutuada ʌliadagi Diuusi gʌniibʌdagacʌdʌ viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diuusi ipʌlidi dai maisiu mosʌcaasi ñiooquicʌdʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

²⁵ Taidʌ ʌooqui itʌtʌdai:

—Aanʌ gia maatʌ isdivia agai ʌCristo dai siʌʌscadʌ diviagi ʌgai cʌʌga gʌraagida agai vʌʌsi istumaasi —astʌtʌdai ʌooqui.

²⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aanʌ anʌrʌCristo —astʌtʌdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai ʌgai tʌtai dada aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi. Dai maitʌʌ istumaasi gʌrtʌtʌgituagi tʌʌgacai ʌSuusi isaatagidi ʌmo ooqui. Dʌmos vʌʌscatai aatʌmʌ ʌʌbʌiditadai ʌSuusi cascʌdʌ tomali ʌʌmadutai maitʌcacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi ʌooqui.

²⁸ Amaasi ʌooqui anaasi viaa gʌvaigacarʌu dai ii caayamu dai potʌtʌdai ʌoodami:

²⁹ —Mʌʌcavʌr naida ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ giñagidi vʌʌsi istumaasi ivuaadana aanʌ. ʌCristo lienʌ ʌgai —astʌtʌdai ʌooqui.

³⁰ Amaasi iji ʌoodami caayaiñdʌrʌ dai aayi mʌʌca siaaco daacatadai ʌSuusi. ³¹ Mosimʌcai ʌooqui poosoaiñdʌrʌ tʌtai aatʌmʌ maamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi daañimi sai gaugana.

³² Dʌmos ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—Viaa aananʌ ʌmo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaata aapimʌ —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

³³ Amaasi aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi aipaco gʌrtʌcacaimi dai pocaiti:

—¿Sioorʌ vuaapi cuaadagai? —caiti aatʌmʌ.

³⁴ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Siuu duucu ivuaada aanΛ istumaasi ipalidi Diuusi giñooaga ismaacΛΛ giñootoi ivuaadatai aa duiñdadΛ Λgai, gomaasi Λrapan duucami cuaadagai aan imvΛΛtarΛ. ³⁵ AapimΛ pocaiti sai quiaΛ viΛga maaco masaadai isyoovagi oodami tΛligi. DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacΛΛ caaca Λlidi isgaaagiadagi aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ. ³⁶ SioorΛ gaΛsai tΛligi gamaitΛcΛi tumiñsi dai sioorΛ gayoovai tΛligi gamaitΛcΛi tumiñsi ΛpΛ. Poduucai ΛpΛ Diuusi aa duiñdadΛrΛ. ΛΛmadutai aagidiña Diuusi ñiooquidΛ oodami vai aa daivuiña gooquiΛrΛ dai Λpamu aagidiña Diuusi ñiooquidΛ oodami vai Λgai vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi dai tomas-tuigaco oidacana tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu. DaidΛ ismaacΛΛ ΛpΛga gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ daidΛ ismaacΛΛ gooquiΛrΛ gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ alia baigΛnΛliadamu. ³⁷ SΛΛlicadΛ Λrvavoi istumaasi glaagai sai ΛΛmoco gaΛsai daidΛ aa gayoovai. ³⁸ AanΛ gΛnootoi mΛsai aagidana Diuusi ñiooquidΛ oodami vai Λgai giñvaavoitudana. DΛmos aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ caaagidi Diuusi ñiooquidΛ oodami dai aapimΛ aagidi oodami sai Λliasi glaagai isvaavoitudagi. Poduucai Λgaa Λrapan ducami Λsadami tΛligi dai aapimΛ Λrapan ducami yoovadami tΛligi —gΛrtΛtadai ΛSuusi.

³⁹ Dai muidutai SamaariΛrΛ oidacΛdΛ vaavoitu isΛSuusi ΛrΛCristo caΛcatai isΛooqui potatadai saidΛ ΛSuusi maata vΛasi istumaasi ivuaadana Λgai. ⁴⁰ CascadΛ aidasi aayi ΛSamaariΛrΛ oidacadΛ daañimi Λgai ΛSuusi sai anaasi viΛana. TaidΛ ΛSuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu caΛcatai istumaasi aagidi ΛSuusi. ⁴² Amaasi potatadai oodami oooqui:

—Sivi vaavoitu aatΛmΛ maisiu mosΛcaasi istumaasicΛdΛ garaagidi aapi Λgi aatΛmΛ cacΛΛ ΛpΛ istumaasi garaagidi goovai dai cΛΛga maata aatΛmΛ issΛΛlicadΛ ΛrΛCristo dai cΛΛgacΛrΛ vuvaidi goovai oodami —tΛtadai oodami.

⁴³ Dai bogooça tasaicΛdΛ ΛSuusi ii SamaariaiñdΛrΛ Galilea dΛvΛΛriamu. ⁴⁴ ΛSuusi pocaititadai sai isΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ Λgi gadΛvΛΛragΛrΛ ami dΛvΛΛriΛrΛ oidacami maiΛΛgiditai caΛcana istumaasi aagiadagi Λgai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi ΛSuusi Galilea dΛvΛΛriΛrΛ baigΛnΛliaracΛdΛ viaatuli dai miaadΛgΛ ΛGalileeΛrΛ oidacami. Λgai nΛditadai vΛasi istumaasi idui ΛSuusi JerusaleenΛrΛ gΛΛsias duudagΛrΛ cascΛdΛ.

⁴⁶ Amaasi aa gi ΛSuusi Canaamu siaaco idui Λgai uuvasi varagadΛ suudagicΛdΛ. Dai CapernaumΛrΛ oidacatai Λmo gΛΛ dunucami. Dai maracataidai Λgai Λmo cΛΛli vai alia cooco. ⁴⁷ Aidasi mai Λdunucami isΛSuusi caaayi GalileeΛrΛ ii Λgai dai nΛida agai ΛSuusi. Dai daañimi Λgai ΛSuusi sai imΛna quiidamu dai duaaidana maradΛ ismaacΛΛ camuquimi. ⁴⁸ Amaasi ΛSuusi itΛtadai oodami:

—AapimΛ maivaavoitudai ismainΛijadagi Λmo istumaasi gΛducami ismaacΛΛ ivuaadagi aanΛ —tΛtadai ΛSuusi.

⁴⁹ DΛmos dunucami itΛtadai:
—MamaatΛtuldiadami, timΛda otoma vai maimuucuna giñmara —tΛtadai.

⁵⁰ Amaasi ΛSuusi itΛtadai:
—Noragiñi aapi gΛquiumi gΛmara cadueeyi —tΛtadai ΛSuusi.

Taid^Δ ^ΔAC^ΔALI vaavoitu ^ΔSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voiy^ΔRA aayi pipiooñigad^Δ tai agai pot^ΔADAI:

—Cadueeyi g^ΔMARA —t^ΔADAI.

⁵² Amaasi ^ΔTAA^ΔAN^ΔADAMI t^ΔCACAI suu duucu dueeyi. Taid^Δ ^ΔPIPIOOÑIGAD^Δ it^ΔADAI:

—Tacavo moscoi g^ΔSACO tasai dagito toiñdagai —t^ΔADAI ^ΔPIPIOOÑIGAD^Δ.

⁵³ Amaasi ^ΔALI g^ΔALI oogad^Δ t^ΔAGITU is^ΔCA duucu ^ΔSuusi aagidi sai cadueeyi marad^Δ. Daid^Δ ^ΔDUNUCAMI ^ΔAMADU v^ΔASCATAI ismaac^ΔAD^Δ quiid^ΔRA oidaga vaavoitu is^ΔSuusi ^ΔRA^ΔCristo. ⁵⁴ AgaiCAD^Δ casi ^ΔARGOOCA istumaasi g^ΔARDUCAMI ismaac^ΔAD^Δ idui ^ΔSuusi Galilee^ΔRA aidasi abiaad^ΔRA vuusai Judeeaiñ^ΔRA.

5

¹ Dai gooqui^ΔRA ^ΔPAMU ii ^ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai ^ΔJUDIDIU s^ΔIA duudagad^Δ. ² Jerusaleen^ΔTA oidaga ^ΔMO g^ΔALI piila. Ami cañiiru cuuparagad^ΔRA t^ΔAGIDU. Ag^ΔALI piila Betesada t^ΔAGIDU ^ΔJUDIDIU ñiooquid^ΔAC^ΔAD^Δ. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana v^ΔATACATADAI mui coococoidad^Δ ^ΔAMADU mui maiñ^ΔAAADAMI, ^ΔAMADU mui chuchuecugami ^ΔAMADU muidutai ismaac^ΔAD^Δ maitistutuidi isoiñ^ΔDAGI. V^ΔASCATAI MOS^ΔNA^ΔARACATADAI isoiñ^ΔIAGI ^ΔSUUDAGI. ⁴ ^ΔAMO iimidagai t^ΔAPANAIÑA ^ΔMO Diuusi t^ΔAAÑICARUD^Δ dai oiñ^ΔIDIÑA ^ΔSUUDAGI. Vai tomasmaac^ΔAD^Δ cocoad^Δ ismaac^ΔAD^Δ ^ΔAPAGA vaaquiagi ^ΔSUUDAR^Δ caoiñ^ΔICAMI agai gia duduaadai. ⁵ ^ΔMO C^ΔALI ismaac^ΔAD^Δ ami caat^ΔACATADAI viaacatadai ^ΔMO coobai dan bai^ΔVSTAAMA dan mamaco uumigi iscoococatadai. ⁶ Daid^Δ ^ΔSuusi t^ΔAGACAI dai maat^ΔCAI is^ΔAGAI cat^ΔV^ΔAPI mocaat^ΔACATADAI pot^ΔADAI:

—¿I^ΔP^ΔLIDIPASI isduaadiagi? —t^ΔADAI.

⁷ Taid^Δ ^ΔCOCOAD^Δ it^ΔADAI:

—Mamaat^ΔTULDADAMI, siuu duucu ^ΔDiuusi t^ΔAAÑICARUD^Δ t^ΔAPANADAGI dai oiñ^ΔIADAGI ^ΔSUUDAGI maitiipucana sioor^Δ giñ^ΔVAAASAGI suudar^Δ. V^ΔASCAR^Δ AAN^Δ vaaquia iñ^ΔLIDIÑA suudar^Δ vai aa giñ^ΔMAMAITACAI dai ^ΔAPAGA vaa^ΔPACAIÑA agai suudar^Δ —t^ΔADAI ^ΔCOCOAD^Δ.

⁸ Taid^Δ ^ΔSuusi it^ΔADAI:

—Vañiñi dai bai g^ΔVAAACOSI dai im^ΔDANA —t^ΔADAI ^ΔSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi ^ΔAC^ΔALI dai bai g^ΔVAAACOSI dai g^ΔVAAAGACAI aim^ΔRAI. D^ΔAMOS AID^Δ TASAR^Δ ^ΔRI^ΔB^ΔSTARAGAICATADAI. ¹⁰ Taid^Δ ^ΔJUDIDIU pot^ΔADAI ^ΔAC^ΔALI ismaac^ΔAD^Δ dueeyi:

—Sivi ^ΔRI^ΔB^ΔSTARAGAI TASAR^Δ dai Moseesacaru s^ΔALICAMIGAD^Δ aagai sai maitiipu oigaragai isaata v^ΔUADAGI casc^ΔAD^Δ mait^ΔAAAGAI pas^ΔB^ΔQUIAGI g^ΔVAAACOSI —ast^ΔADAI.

¹¹ Taid^Δ ^ΔAC^ΔALI aa noragi daid^Δ it^ΔADAI:

—Agai ismaac^ΔAD^Δ giñ^ΔDUAADI giñ^ΔAAGIDI ansai b^ΔALCAIÑA giñ^ΔVAAACOSI dai im^ΔDANA —ast^ΔADAI ^ΔAC^ΔALI.

¹² Amaasi ^ΔJUDIDIU it^ΔADAI:

—¿Voor g^ΔAAAGIDI pasai b^ΔALCAIÑA g^ΔVAAACOSI dai im^ΔDANA? —ast^ΔADAI.

¹³ D^ΔAMOS ^ΔAC^ΔALI maimai sioor^Δ duaadi, ali^Δ muiducatatadai oodami casc^ΔAD^Δ. Aid^Δ ^ΔSuusi caiitadai. ¹⁴ Dai gooqui^ΔRA ^ΔSuusi t^ΔAL ^ΔAC^ΔALI ag^ΔALI quiuupaigad^ΔRA ^ΔJUDIDIU daid^Δ it^ΔADAI:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —t^ΔADAI ^ΔSuusi.

¹⁵ TaidΛ ACΛΛli ii abiaadΛΓΛ dai aagidi Λjudidíu saidΛ ΔSuusi Λgai dai duuadi. ¹⁶ CascΛdΛ Λjudidíu gaagaitadai ΔSuusi dai muaa Δlidadai. ΔSuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibΛstaragai tasΛΓΛ cascΛdΛ. ¹⁷ DΛmos ΔSuusi itΛtΛdai Λjudidíu:

—Diuusi giñooga apiaivueeyi naana maasi gΛgΛrducami vΛΛs tasai dai aanΛ ΛpΛ ivueeyi naana maasi gaγarducami —tΛtΛdai ΔSuusi.

¹⁸ Mosaagidi ΔSuusi gomaasi vaidΛ Λjudidíu vaamioma cΛΛga ipΛlidadai ismuaagi. ΔSuusi maiΛΛgidi Λjudidíu sΛΛlicamigadΛ aata vuaadatai ibΛstaragai tasΛΓΛ dai aagidacai ΔSuusi sai Diuusi ΔroogadΛ. Aagaitai ΔSuusi gomaasi potΛiya alidi sai Δpan tuiga Diuusi.

¹⁹ Amaasi ΔSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai aanΛ Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ maitistutuidi isΛΛgi ivuaadagi Δmo istumaasi. AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooga. Poduucai aanΛ ΛΛmadu giñooga mosΛmadugan duucai ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooga aliΛsi giñoigΛdai dai giñtΛΛgidi vΛΛsi istumaasi ivueeyi Λgai dai aanΛ iduunímu naana maasi istumaasi vaamioma gΛgΛrducami siΛgai ismaacΛdΛ casi idui aanΛ. Dai aapimΛ sΛΛlicΛdΛ maitΛΛgi Λgai istumaasi gΛntΛtΛgitodagi. ²¹ Dai asta duduaacalɗadamu aanΛ ΛΛmo oodami coidadΛ saagidiaiñdΛΓΛ poduucai isduucai ivueeyi Diuusi giñooga. ²² Dai Diuusi giñooga giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ nΛidana vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ivuaadana dai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivuaadana. ²³ Vai poduucai vΛΛscatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñooga. AanΛ anΛrDiuusi maradΛ dai tΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdΛΓΛ dai sioorΛ maisiaa giñduutuadagi Λgai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooga. Λgai Λgai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ SioorΛ gΛntΛgito caΛcagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai vaavoi-tudagi Diuusi Λgai gia sΛΛlicΛdΛ tomastuigaco oidacamu tavaagiΛΓΛ Diuusi ΛΛmadu. Dai Λgai maiiimia Λgai ΔDiaavora ΛΛmadu cacΛΛgacΛΓΛ vuvacai Λgai cascΛdΛ. ²⁵ AanΛ anΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ. Dai aanΛ angΛnaagidi sai caaayi istuigaco Δsoimaasi ivuaadami caΛca Λgai giññiiooqui. Dai sioorΛ giñΛΛgidityai caΛcagi aanΛ cΛΛgacΛΓΛ vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu Λgai Diuusi ΛΛmadu. ²⁶ Diuusi Λgai dai viaa guvucadagai ismaaquiagi oodami ibΛdagai utudui. Dai aanΛ ΔrDiuusi maradΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aanΛ ΛpΛ maacaiña oodami ibΛdagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ nΛidana oodami ismaacΛdΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΔrmaicΛΛga ivuaadami. Diuusi giñootoi tΛvaagiaiñdΛΓΛ saidΛ ivuaadana imaasi cascΛdΛ. ²⁸ Tomasi aapimΛ maitΛtΛΛgiadagi istumaasi gΛntΛtΛgitodagi gomaasicΛdΛ vΛΛscΛΓΛ aimu istuigaco vΛΛscatai ismaacΛdΛ cacoi caΛca Λgai iñsaana Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ vapaida Λgai ²⁹ dai gΛcuucupiocoa Λgai siaaco yaasapi siΛgai vuvaquimu. Dai ismaacΛdΛ ΔrcΛΛga ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca Λgai Diuusi ΛΛmadu dai ismaacΛdΛ Δrsoimaasi ivuaadam-icatadai iimia Λgai ΔDiaavora ΛΛmadu.

³⁰ AanΛ ΛΛgi giñsΛΛlicamigacΛdΛ maitivueeyi tomali Δmo istumaasi. AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi Diuusi giñooga. CascΛdΛ siΛΛscadΛ nΛidi aanΛ sabai cΛΛga ivuaadana siΛpΛ maicΛΛga ivuaadana

amo oodami aan¹ ivueeyi istumaasi arsa²alicami agaic³ada. ³¹ Iñsaana⁴ lagi g⁵anaagidagi iñsaana⁶ ara⁷Cristo siaad⁸ara⁹ giñvaavoitudana aapim¹⁰. ³² Damos isDiuusi g¹¹anaagidagi iñsaana¹² viaa¹³ amo s¹⁴alicami aid¹⁵ gia vaavoitudan tada aapim¹⁶. ³³ Aapim¹⁷ ootoi¹⁸ amoco¹⁹ sai t²⁰acacana²¹ avuaana²² soor²³ agai daid²⁴ avuaana²⁵ aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aan²⁶ mait²⁷gito²⁸ amo n²⁹aijadami oodami saagidaiñ³⁰dara³¹ isaagagi iñsioora³² aan³³. Aan³⁴ g³⁵anaagidi gomaasi masai³⁶ poduucai vaavoitudana aapim³⁷ iñsaana³⁸ ara³⁹Cristo dai c⁴⁰agac⁴¹ara⁴² vuvaa⁴³cana. ³⁵ Siaaco daacagi⁴⁴ amo cuudagi⁴⁵ c⁴⁶aa maascana⁴⁷ v⁴⁸asiasacatai. Poduucai⁴⁹ ara⁵⁰ sioora⁵¹ ca⁵² istumaasi aagai⁵³ avuaana⁵⁴ c⁵⁵aa maata⁵⁶ ca⁵⁷cana⁵⁸ Diuusi ñiooquid⁵⁹. Dai aapim⁶⁰ baigan⁶¹liarac⁶²ada⁶³ ca⁶⁴ana⁶⁵ agai chi⁶⁶aa⁶⁷qui⁶⁸ tasai. ³⁶ Dai aan⁶⁹ ivueeyi naana⁷⁰ maasi istumaasi gag⁷¹arducami istumaasi giñ⁷²tajai⁷³ Diuusi giñ⁷⁴ooga⁷⁵ ansaid⁷⁶ ivuaadana⁷⁷ dai agaic⁷⁸ada⁷⁹ c⁸⁰aa ga g⁸¹amaata⁸² isDiuusi giñ⁸³ootoi⁸⁴ ansai g⁸⁵anaagidana⁸⁶ ñiooquid⁸⁷ agai dai c⁸⁸aa ga g⁸⁹amaata⁹⁰ iñsaana⁹¹ viaa⁹² amo s⁹³alicami. Dai gomaasic⁹⁴ada⁹⁵ vaamioma⁹⁶ c⁹⁷aa ga g⁹⁸amaata⁹⁹ iñsioora¹⁰⁰ aan¹⁰¹ sia¹⁰² avuaana¹⁰³ ñiooquid¹⁰⁴ada¹⁰⁵. ³⁷ Dai aan¹⁰⁶ a¹⁰⁷rootosad¹⁰⁸ Diuusi giñ¹⁰⁹ooga. Dai agai¹¹⁰ arca¹¹¹camai¹¹² sai istumaasi aagai¹¹³ aan¹¹⁴ arvaavoi, tomasi aapim¹¹⁵ tomali¹¹⁶ amo imidagai¹¹⁷ maica¹¹⁸ isñioocai¹¹⁹ agai tomali¹²⁰ main¹²¹idi¹²² aapim¹²³. ³⁸ Damos aapim¹²⁴ mais¹²⁵alic¹²⁶ada¹²⁷ vaavoitudai Diuusi ñiooquid¹²⁸, aapim¹²⁹ maitiñ¹³⁰vaavoitudai¹³¹ aan¹³² Diuusi ootosad¹³³ casc¹³⁴ada. ³⁹ Aapim¹³⁵ c¹³⁶aa ga n¹³⁷an¹³⁸idi¹³⁹ oojai¹⁴⁰ Diuusi ñiooquid¹⁴¹ara¹⁴² poaliditai¹⁴³ ispoduuc¹⁴⁴ai¹⁴⁵ tomastuigaco¹⁴⁶ oidaca¹⁴⁷ agai aapim¹⁴⁸ Diuusi¹⁴⁹ amadu. Damos Diuusi ñiñiooquituldiadamigada¹⁵⁰ giñaagai¹⁵¹ Diuusi ñiooquid¹⁵²ara¹⁵³ dai pocaitiña¹⁵⁴ ansai¹⁵⁵ aan¹⁵⁶ ara¹⁵⁷Cristo. ⁴⁰ Damos aapim¹⁵⁸ maitiñ¹⁵⁹vaavoitudai¹⁶⁰ poduuc¹⁶¹ai¹⁶² siaad¹⁶³ara¹⁶⁴ tomastuigaco¹⁶⁵ oidacana¹⁶⁶ Diuusi¹⁶⁷ amadu.

⁴¹ Aan¹⁶⁸ maigaagai¹⁶⁹ sioora¹⁷⁰ c¹⁷¹aa ga ñioocadagi¹⁷² aan¹⁷³ gim¹⁷⁴v¹⁷⁵aa¹⁷⁶tar¹⁷⁷. ⁴² Aan¹⁷⁸ c¹⁷⁹aa ga g¹⁸⁰an¹⁸¹maata¹⁸² aapim¹⁸³. Maata¹⁸⁴ aan¹⁸⁵ ismaioig¹⁸⁶ada¹⁸⁷ aapim¹⁸⁸ Diuusi. ⁴³ Aan¹⁸⁹ a¹⁹⁰rootosad¹⁹¹ Diuusi giñ¹⁹²ooga¹⁹³ dai aapim¹⁹⁴ maitiñ¹⁹⁵vaavoitudai. Damos dai¹⁹⁶vaitai¹⁹⁷ aa ismaac¹⁹⁸ada¹⁹⁹ mait²⁰⁰aro²⁰¹ootosad²⁰² Diuusi giñ²⁰³ooga²⁰⁴ agai²⁰⁵ gia vaavoit²⁰⁶udadaiña²⁰⁷ aapim²⁰⁸. ⁴⁴ Aapim²⁰⁹ mai²¹⁰aa²¹¹gidi²¹² Diuusi vai²¹³ agai²¹⁴ c²¹⁵agac²¹⁶ara²¹⁷ g²¹⁸ann²¹⁹aijadagi²²⁰ baiyoma²²¹ aapim²²² ip²²³alidi²²⁴ isoodami²²⁵ c²²⁶aa ga ñioocadagi²²⁷ aapim²²⁸ g²²⁹am²³⁰v²³¹aa²³²tar²³³ casc²³⁴ada²³⁵ maitistutuidi²³⁶ aapim²³⁷ isgiñ²³⁸vaavoitudagi. ⁴⁵ Aan²³⁹ maig²⁴⁰api²⁴¹ara²⁴² g²⁴³ansuuliga²⁴⁴ iñagai²⁴⁵ Diuusi vuitapi, Moseesacaru²⁴⁶ agai²⁴⁷ dai g²⁴⁸api²⁴⁹ara²⁵⁰ g²⁵¹an²⁵²vuu²⁵³apai²⁵⁴ tomasi aapim²⁵⁵ pocaiti²⁵⁶ masai²⁵⁷ vaavoitudai²⁵⁸ istumaasi²⁵⁹ ooja²⁶⁰ Moseesacaru. ⁴⁶ Iss²⁶¹alic²⁶²ada²⁶³ vaavoitudadamudai²⁶⁴ aapim²⁶⁵ istumaasi²⁶⁶ gaa²⁶⁷agidi²⁶⁸ Moseesacaru²⁶⁹ aid²⁷⁰ gia aapim²⁷¹ giñ²⁷²vaavoitudadamudai²⁷³ aan²⁷⁴ ara²⁷⁵. Moseesacaru²⁷⁶ ojad²⁷⁷ara²⁷⁸ giñaagai²⁷⁹ casc²⁸⁰ada. ⁴⁷ Aapim²⁸¹ maivaavoitudai²⁸² istumaasi²⁸³ ooja²⁸⁴ Moseesacaru²⁸⁵ casc²⁸⁶ada²⁸⁷ maivaavoitudai²⁸⁸ aapim²⁸⁹ istumaasi²⁹⁰ g²⁹¹anaagidi²⁹² aan²⁹³ —t²⁹⁴at²⁹⁵ada²⁹⁶ ai²⁹⁷Suusi.

6

¹ Dai gooqui¹ara² ii³ ai⁴Suusi vaasad⁵ara⁶ ag⁷aa⁸ suudagi⁹ ismaac¹⁰ada¹¹ Galilea¹² t¹³aa¹⁴gidu¹⁵ dai Tibeeriasi¹⁶ t¹⁷aa¹⁸gidu¹⁹ ara²⁰. ² Tai mui²¹ oodami²² oi²³ ai²⁴Suusi. Aoodami²⁵ can²⁶idi²⁷ is²⁸ai²⁹Suusi³⁰ duduaadi³¹ mui³² coococoidad³³ casc³⁴ada. ³ Aid³⁵ ai³⁶Suusi³⁷ t³⁸asai³⁹ amo⁴⁰ giidi⁴¹ara⁴² dai⁴³ modaiva⁴⁴ aat⁴⁵ama⁴⁶ mamaat⁴⁷ardamigada⁴⁸ amadu. ⁴ Aid⁴⁹ camiaadimitadai⁵⁰ ag⁵¹aa⁵² siaa⁵³ duudagai⁵⁴ istuigaco⁵⁵ a⁵⁶judid⁵⁷u⁵⁸ t⁵⁹at⁶⁰gitoiña⁶¹ aid⁶²asi⁶³ Diuusi⁶⁴ c⁶⁵agac⁶⁶ara⁶⁷ vuvaitu⁶⁸ cajiudad⁶⁹ Ejiipitua⁷⁰iñ⁷¹dara⁷². Asiaa⁷³ duudagai⁷⁴ pas⁷⁵cua⁷⁶ t⁷⁷aa⁷⁸gidu. ⁵ Dai aid⁷⁹asi⁸⁰ t⁸¹aa⁸² ai⁸³Suusi⁸⁴ ismuidutugai⁸⁵ oodami, agai⁸⁶ gooqui⁸⁷ara⁸⁸ pot⁸⁹at⁹⁰ada⁹¹ ai⁹²Piili:

—¿Siaaco sav^Λdamu aat^Λm^Λ cuaadagai mos^ΛΛqui oodami v^ΛΛtar^Λ?
—t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi ^ΛPiili maatia ^Λliditya istaiya ^Λgai. ^ΛSuusi ca-
maat^Λcatadai istumaasi iduñia ^Λgai. ⁷ Amaasi ^ΛPiili it^Λt^Λdai:

—Issav^Λda aat^Λm^Λ goo sientu piisu a^Λcami paana v^ΛΛscar^Λ moslaalachi
ajjan tada goovai —t^Λt^Λdai ^ΛPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aand^Λr^Λasi pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Tami c^ΛΛca ^Λmo ali g^Λli dai viaa taama paana dai gooca vatopa.
¿D^Λmos siaad^Λr^Λ a^Λna goovai mos^ΛΛqui oodami v^ΛΛtar^Λ? —t^Λt^Λdai
Aand^Λr^Λasi.

Aand^Λr^Λasi ^Λr^Λmoco ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ daid^Λ ^Λr^Λsuculid^Λ
^ΛSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Ali^Λ vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva ^Λoodami. ^Λgai
aj^Λacatadai par^Λ taam mil c^ΛΛali. ¹¹ Amaasi ^ΛSuusi vui ^Λpaana dai
aagidi Diuusi sai ali^Λsi baig^Λliidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi ^ΛSuusi
g^Λrmaa ^Λpaana t^Λsai aat^Λm^Λ taacogidana ^Λoodami daid^Λ taacogi ^Λvatopa
^Λr^Λ tai ^Λgai uu v^ΛΛsi sia^Λj^Λsi ip^Λli. ¹² Dai catatascovai v^ΛΛscatai taid^Λ
^ΛSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—^Λmpaidavurai aapim^Λ gosaasaquigad^Λ ismaac^Λd^Λ baivito vai maisu-
uligagi toma l^Λchi —g^Λr^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹³ T^Λtai aat^Λm^Λ ^Λmpagi saasaquigad^Λ ismaac^Λd^Λ vii tai suusuda baivus-
tan dan goo aasarai ^Λpaana saasaquigad^Λc^Λd^Λ. ¹⁴ Amaasi ^Λoodami
t^Λagacai is^ΛSuusi idui gomaasi g^Λducami pocaiti:

—S^Λlic^Λd^Λ ^Λr^Λvaavoi isidi c^Λali ^Λr^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ is-
maac^Λd^Λ divia agaitadai tami oidigi daama —caiti ^Λoodami.

¹⁵ D^Λmos ^ΛSuusi maatacatadai is^Λoodami poip^Λlidityadai is^Λgai
^Λr^Λraigad^Λ casc^Λd^Λ goguama vaidaquia agaitadai said^Λ ^Λr^Λraigad^Λcana
d^Λmos ^ΛSuusi maitip^Λlidityadai, casc^Λd^Λ ^Λagi ii abiaad^Λr^Λ sib^Λacoga ami
giid^Λr^Λ.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi t^Λaapai
^Λg^Λli suudagi ugidiana. Amaasi catuca taid^Λ ^ΛSuusi maiquiaa
divia, ¹⁷ taid^Λ aat^Λm^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ t^ΛΛt^Λsai vaarcu^Λr^Λ dai
d^Λgavusquimi ^Λg^Λli suudagi Capernauumamu. ¹⁸ Daid^Λ ^Λvaarcu vuid^Λr^Λ
cavami vustai ^Λv^Λli dai tai vapañigai suudagi dai m^Λli vaarcuaba
aast^Λc^Λi. ¹⁹ Dai aidasi caiji aat^Λm^Λ par^Λ taam mil metro ^Λg^Λli suudagi
daama todian duuca t^Λli aat^Λm^Λ ^ΛSuusi issuudagi daama imaitadai dai
ali^Λ duduaadimu aat^Λm^Λ. ²⁰ D^Λmos ^ΛSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—Aan^Λana. Maitav^Λr^Λduduaadica —g^Λr^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²¹ Amaasi baig^Λr^Λliarac^Λd^Λ miaad^Λgi aat^Λm^Λ taid^Λ ^ΛSuusi t^Λsai
^Λvaarcu^Λr^Λ dai otoma aayi aat^Λm^Λ m^Λca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico ^Λoodami ismaac^Λd^Λ vaasad^Λr^Λ ^Λg^Λli suudagi viitadai
maat^Λ t^Λli iscaiji aat^Λm^Λ abiaad^Λr^Λ ^Λvaarcu^Λr^Λ dai ami maitiipucatadai
^Λmai vaarcu. Dai mai ^Λgai is^ΛSuusi maitaroi. ²³ V^ΛΛscar^Λ aa c^ΛΛali aayi aa
vaarcu^Λr^Λ Tibeeriasiañd^Λr^Λ dai ami tuutui ^Λgai ^Λvaarcu miaanai siaaco
^ΛSuusi baig^Λliarac^Λd^Λ bibi ^Λoodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi ^Λoodami
mai ismaitiipu ^ΛSuusi tomali aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ aid^Λ gia t^ΛΛsai
^Λgai ^Λvaarcu^Λr^Λ dai iji Capernauumamu dai gaaga ^Λgai ^ΛSuusi.

²⁵ Mosaayi loodami vaasadara agaa suudagi dai taa ASuusi daida itatadai:

—Mamaatatluldiadami, zpatatquida aayi aapi tami? —tatadai loodami.

²⁶ Taida ASuusi itatadai:

—Sallicaada giingaagitadai aapima tatasconacai acuaadagaicada ismaacada gambii aan dai maisiu maata naiditai istumaasi gagarducami ismaacada ivueeyi aan. ²⁷ Maitaagai isvuaama analiada aapima cuaadagaicada otoma uugiatai cuaadagai cascada. Baiyoma aliasi gaaagai mascalaga gantagito cacagi istumaasi gnaagidi aan dai poduucai cagacara vuvaiquagi dai tomastuigaco oidacagi tavaagiara. Giññoqui tarapan ducami cuaadagai ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Aan agai dai viaa amo sallicami ismaacada giñmaa Diuusi giñooga. Cascada aan gannaquimu ibadagai utudui dai agaicada tomastuigaco oidacamu aapima tavaagiara —tatadai ASuusi.

²⁸ Amaasi loodami itatadai:

—Ztumaasi gaaagai isivuaada aatama dai poduucai ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi? —tatadai loodami.

²⁹ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Diuusi ipalidi isaapima giñvaavoitudagi. Aan giñootoi Diuusi ansaida cagacara vuvaidana oodami —tatadai ASuusi.

³⁰ Amaasi loodami itatadai:

—Ztumaasi istumaasi gaducami iduñia agai aapi taitai najada aatama dai gvaavoitudagi? ³¹ Garalqui aaduñicarú gau amaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñooquidara: “Diuusi bibi agai paana tavaagiaindara” —tatadai loodami.

³² Taida ASuusi itatadai:

—Vaavuava, isgiñooga agai dai maa loodami paana tavaagiaindara maisiu Moseesacaru. Dai sivi Diuusi giñooga gannaacai aapima paana tavaagiaindara. ³³ Daida paana ismaacada Diuusi gamaacai sivi tavai tavaagiaindara dai agaicada loodami tomastuigaco oidacagi —tatadai ASuusi.

³⁴ Amaasi loodami itatadai:

—Garoidañi gopaana tavaagiaindara —tatadai loodami.

³⁵ Taida ASuusi itatadai:

—Aan anarapan ducami paana agai vatará ismaacada maacai aan ibadagai utudui giñvaavoitudacai agai. Dai poduucai agai caibaiguicoñicamu tomali maitonocoñicamu. ³⁶ Damos casi gnaagidi aan sai aapima maitiñvaavoitudai tomasi casi giñnaidi. ³⁷ Tomasioora sioora Diuusi giñooga ipalidi sai giñnagidiña agai gia giñvaavoitudai dai aan maigajiaadara vipieeyi tomali amaadutai. ³⁸ Dai aan tavai tavaagiaindara dai maisiu ivuaada iñagai istumaasi lagi ipaliadagi aan baiyoma aan ipalidi isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi giñooga. Agai agai daidi giñootoi. ³⁹ Daida giñooga ipalidi ansai aan cagacara vuvaidiña vascatai ismaacada agai aco vuvaitu dai ansai aan duduaacaldana vaaavaavoitudadami coidada saagidiaiñdara siascada caugitiagi oidigi. ⁴⁰ Diuusi giñooga ipalidi isvascatai ismaacada giñnaidi dai giñvaavoitudai tomasguigaco oidacana tavaagiara dai aan duduaacalda iñagai agai siascada caugitiagi oidigi —tatadai ASuusi.

⁴¹ Vaidajudidú vui ñooquimi ASuusi. ASuusi pocaititadai saida arapan ducami paana dai sai agai tavai tavaagiaindara cascada. ⁴² Daida ajudidú pocaiti:

—¿Maitasi arOsee marada idi calli? Calga maata aatama daldada. ¿Tuisi pocaiti goovai saida tavai tavaagiaiñdara? —caiti ajudidú.

⁴³ Amasi aSuusi itatadai:

—Casiavar maitiññoquiada aapima. ⁴⁴ Mosacaasi agai ismaacada Diuusi ipalidi sai giñlagidiña agai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñooga giñootoi tami oidigi daama ansaid calgacara vuvaidana soora giñvaavoitudagi dai ana duduaacaldamu vasa vaavoitudadami silascada ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ñiñoquituldiadami gada oja Diuusi ñiñoquidara dai poduu oja: “Diuusi maatatuldiamu oodami soora araCristo”, ascaiti Diuusi ñiñoquituldiadami gada. Poduucai tomasioora soora lagiditai ca Diuusi giñooga giñvaavoitudai ara.

⁴⁶ Tomali amo oodami oidigi daama oidcami mainidi Diuusi. Mosacaasi ana nidi Diuusi. Ana divia tavaagiaiñdara siaaco daja Diuusi. Ana arDiuusi marada cascada. ⁴⁷ Vaavuava sai soora giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tavaagiar. ⁴⁸ Ana anarapan ducami rapana oodami vatar. Ana calgacara vuvaidi oodami vai agai tomastuigaco oidacagi tavaagiar cascada. ⁴⁹ Ganalqui aadunicarui oidigana gau rapana ismaacada maná lagiducata dai damos vascara coi agai. ⁵⁰ Damos tomasioora soora cueeyi rapana ismaacada tavai tavaagiaiñdara agai gia maiimia agai aDiaavora lamadu. ⁵¹ Ana antavai tavaagiaiñdara dai ana arapan ducami rapana dai tomasioora soora giñugiagi tomastuigaco oidacamu tavaagiar. Ana muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tavaagiar —tatadai aSuusi.

⁵² Amaasi ajudidú ganaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—¿Ducata istutuidi goovai isgarbiidagi gatuucuga tsai uguna? —caiti ajudidú.

⁵³⁻⁵⁴ Taida aSuusi itatadai:

—Ana anaviaa amo sallicami namacami. Daida aoodami giñmuaamu amo curusiaba siastimu giñlara vai tomasioora soora vaavoitudagi iñsaanar calgacara vuviadami agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiar Diuusi lamadu dai ana duduaacaldamu agai silascada caugitiagi oidigi. Damos soora maitiñvaavoitudagi agai gia maiimia agai tavaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi lamadu. ⁵⁵ Cascada alasi gaaagai iñsaan muuquiagi curusiaba vai astiagi giñlara mosacaasi poduucai istutuidi aoodami iscalgacara vuvauquiagi. ⁵⁶ Soora giñvaavoitudagi giñama daacamu agai dai soñamu ana agai sai calgacara oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñooga giñootoi dai agai tomastuigaco oidaga dai cascada ana ara tomastuigaco oidaga poduucai ara soora giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ Ana anarapan ducami rapana dai tavai ana tavaagiaiñdara. Rapana ismaacada maná lagidu tai uu ganalqui aadunicarui maitarsoñicatadai istomastuigaco oidacagi. Damos soora giñvaavoitudagi dai giñlagidagi agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiar Diuusi lamadu —tatadai aSuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatutuli aSuusi ajudidú quiuupaigadara Capernaumara.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacada oiditadai aSuusi mosca gomaasi daida icaiti:

—Sallicada sijaiga ismaat calcagi aatama idi ñiñoqui. ¿Siaadara istudana oodami islagidagi gomaasi? —caiti aoodami.

⁶¹ Amaasi ΔSuusi maí isΛoodami maibaiganΛali gomaasicΔΔ ismaacΔΔ aagiditadai Δgai cascΔΔ itΔtdai:

—¿GansobicΔisi aanΔ idi ñiooquicΔΔ isvaavoituda aapimΔ? ⁶² ¿Isducatai ganΔtatΔgitona aapimΔ masgiñtΔagiagi aanΔ ismaacΔΔ viaa Δmo sΔlicami isnoragiagi aanΔ tΔvaagiamu? ⁶³ Diuusi IbΔadΔ Δgai dai maacai odami ibΔdagai utudui. Giñtuucuga maisoicΔi oodami sai cΔgacΔra vuvacΔna mosΔcaasi giñibΔdaga. Istumaasi aagai aanΔ argaibΔdaga vΔatarΔ mai-siu gatuucuga. Tomasioora siora vaavoitudagi goñiooqui ismaacΔΔ gΔnaagidi aanΔ Δgai gia viaaca Δgai ibΔdagai utudui dai tomastuigaco oidaca Δgai tΔvaagiara Diuusi Δmadu. ⁶⁴ Δmos quiaa oidaga Δmoco aapimΔ gΔnsaagida ismaacΔΔ maivaavoitudai —tatΔdai ΔSuusi.

ΔSuusi maí tucamidΔra abiaadΔra ismaacΔΔ mamaatardamigadΔ maivaavoitudaitadai dai ismaacΔΔ mamaatardamigadΔaiñdara gatΔgida agaitadai masai muaana. ⁶⁵ DaidΔ ΔSuusi itΔtdai Δoodami:

—CascΔΔ casi gΔnaagidi aanΔ sai mosΔcaasi Δgai ismaacΔΔ Diuusi giñooga ipΔlidi isgiñΔgidiña Δgai gia giñvaavoitudai —tatΔdai ΔSuusi.

⁶⁶ AidΔ abiaadΔra muidutai ismaacΔΔ oidatucuitadai ΔSuusi Δcovai iji dai camaoidatucui Δgai ΔSuusi. ⁶⁷ Amaasi ΔSuusi povartatΔdai aatamΔ Δbaivustan dan gooca mamaatardamigadΔ:

—¿Giñdagitoamasí Δlidi aapimΔ Δpa? —gartatΔdai ΔSuusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itΔtdai:

—¿SiaadΔra gΔdagitona aatamΔ? Aapi argarbaítacΔaacami. Dai gamamaatΔtuldiaragacΔΔ camaatΔ aatamΔ isducatai cΔgacΔra vuvacΔi oodami dai tomastuigaco oidaca Δgai tΔvaagiara Diuusi Δmadu. ⁶⁹ Dai aatamΔ cavaavoitu. Dai cΔ maatΔ aatamΔ isaapi ΔraCristo Diuusi maradΔ dai tavai tΔvaagiainΔra. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatΔdai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ TaidΔ ΔSuusi povartatΔdai:

—Δcovai ganvuvaitu aanΔ baivustan dan gooca aapimΔ dai Δmoco ΔraDiaavora pioñigadΔ —gartatΔdai ΔSuusi.

⁷¹ ΔSuusi aagidi gomaasi aagитай ΔUudasi Iscaliote ΔSimuñi maradΔ. Dai tomaasi Δgai Δmoco Δbaivustan dan gooca mamaatardamigadΔ ΔSuusi, vΔascΔra Uudasi gatΔgida agaitadai masai muaana ΔSuusi cascΔΔ pocaiti ΔSuusi.

7

¹ Dai gooquilarΔ ΔSuusi aimaraitadai ΔGalilea dΔvΔarilarΔ. Δgai maitipΔli isaimardagi Judeea dΔvΔarilarΔ, Δjudidíu ipΔlidadai ismuaagi Δgai cascΔΔ. ² Dai camiaadimi Δsiaa duudagadΔ Δjudidíu istuigaco ivuaadana uucusai cascΔΔ potΔgidi Δsiaa duudagai uucusai. ³ TaidΔ ΔSuusi susuculidΔ itΔtdai:

—Maiviimu aapi tanai. ImΔdañi aapi Judeea dΔvΔariamu vai poduucai gΔoidatucΔdami ismaacΔΔ mΔca daraaja nΔijadagi istumaasi ivueeyi aapi. ⁴ Tomasioora siora ipΔliadagi ismaatΔcagi oodami istumaasi ivueeyi Δgai gia maiΔtocai ivueeyi istumaasi. IssΔlicΔΔ ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aidΔ gia ivuaadañi gomaasi Δoodami vuitapi vai nΔijada Δgai vΔascΔai —tatΔdai ΔSuusi susuculidΔ.

⁵ Δmos tomali Δgai maivaavoitudaitadai ΔSuusi cascΔΔ pocaiti. ⁶ Amaasi ΔSuusi itΔtdai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan^Λ gaamucu. D^Λmos aapim^Λ c^Λaga istutuidi isgaamucu iimiagi tomasi^Λasc^Λad^Λ. ⁷ ^Λoodami ismaac^Λad^Λ maivaavoitudai Diuusi mait^Λnc^Λad^Λai aapim^Λ mos^Λca aan^Λ. Aan^Λ aagidi said^Λ arsoimaasi ivuaadami agai casc^Λad^Λ. ⁸ Iimivurai aapim^Λ gaamucu idi siaa duudag^Λr^Λ. Aan^Λ gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan^Λ casc^Λad^Λ —t^Λt^Λad^Λai ^ΛSuusi.

⁹ Dai mospot^Λt^Λad^Λai ^ΛSuusi dai anaasi Galilea d^Λv^Λar^Λi^Λr^Λ vii.

¹⁰ Amaasi caiji ^ΛSuusi susuculid^Λ tai gooqui^Λr^Λ ii ^ΛSuusi ^Λr^Λp^Λ ^Λsiaa duudagamu. Agai g^Λasto ii sai main^Λid^Λiña oodami. ¹¹ ^Λjudid^Λu gaagai ^ΛSuusi ^Λsiaa duudag^Λr^Λ daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco daja ^Λc^Λalli? —caiti agai.

¹² Dai ali^Λsi g^Λnaatagidimi ^Λoodami aipacoga aagaitai ^ΛSuusi. Dai ^Λamoco pocaiti sai c^Λ tuiga agai. Dai aa pocaiti sai maic^Λ tuiga sai mosyaatagidi agai odami.

¹³ D^Λmos ^Λoodami ismaac^Λad^Λ c^Λaga ñioocai ^ΛSuusi v^Λar^Λ maitip^Λli ismaatcagi ^Λjudid^Λu t^Λt^Λaan^Λdami isc^Λaga ñioocai agai ^ΛSuusi v^Λar^Λ ^Λb^Λidi agai casc^Λad^Λ.

¹⁴ Aid^Λsi catajucami viitugai isugitiagi ^Λvagimi ii ^ΛSuusi ^Λjudid^Λu g^Λ quiuupaigad^Λamu dai ami gamamaat^Λtuldi. ¹⁵ Daid^Λ ^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ ^Λjudid^Λu mait^Λ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi ca^Λcatai ^ΛSuusi daid^Λ icaiti:

—¿Ducatai maat^Λ idi c^Λalli mos^Λ naana maasi istumaasi mait^Λv^Λri dai vacai oo^Λr^Λ? —caiti ^Λjudid^Λu.

¹⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λad^Λai:

—Istumaasi gamamaat^Λtuldi aan^Λ ar^ΛDiuusi ñiooquid^Λ maisiu aan^Λ ^Λgi. Agai giñootoi. ¹⁷ Dai sior^Λ ip^Λliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi agai gia maat^Λmu isgiñ^Λmaamaat^Λtuldaraga ar^ΛDiuusi ñiooquid^Λ si^Λr^Λ sabai aan^Λ gamamaat^Λtuldi istumaasi ^Λgi aan^Λ ip^Λlidi. ¹⁸ Sior^Λ gaaagiadagi mos^Λcaasi istumaasi ^Λgi agai t^Λt^Λgitodagi agai povuaadana sai oodami c^Λaga ñioocaiña agai v^Λar^Λ. D^Λmos sior^Λ ip^Λliadagi is^Λoodami c^Λaga ñioocadagi agai v^Λar^Λ ismaac^Λad^Λ ootoi agai gia gaaagidi istumaasi ar^Λvaavoi dai tomali ^Λmo imidagai maiyaatagid^Λiña agai ^Λoodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru g^Λr^Λmaa ^Λs^Λlicami d^Λmos tomali ^Λmaadutai aapim^Λ mai^Λagidi v^Λasi ^Λs^Λlicami. ¿Tuim^Λsi giñ^Λmuaa ^Λlidi aapim^Λ? —t^Λt^Λad^Λai ^ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ ^Λoodami it^Λt^Λad^Λai:

—Aapi viaa ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ. ¿Voor^Λ g^Λmuaa ^Λlidi? —t^Λt^Λad^Λai ^Λoodami.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λad^Λai:

—Aan^Λ idui ^Λmo istumaasi ^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ dai aapim^Λ mait^Λ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi. ²² D^Λmos aapim^Λ iiquit^Λca^Λ aali tuutucugad^Λ tomasi ar^Λib^Λstaragai tas^Λr^Λ. Mosesacaru g^Λnt^Λjai masai poduucai ivuaadana casc^Λad^Λ poduucai ivueeyi aapim^Λ. V^Λasc^Λr^Λ ^Λqui abiaad^Λr^Λ capovuaadana g^Λr^Λqui aadun^Λcaru. ²³ Isaapim^Λ ivueeyi gomaasi tomasi r^Λamo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ ^Λgida ^Λliditai Mosesacaru s^Λlicamigad^Λ, ¿tuim^Λsi bacocoi aapim^Λ aan^Λ giñ^Λvui duaadacai aan^Λ ^Λmo c^Λalli ^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ? ²⁴ C^Λagav^Λr g^Λnt^Λagito aapim^Λ. Maisiu g^Λriar giñ^Λvupada maic^Λaga g^Λnt^Λagitoitai, baiyomav^Λr c^Λaga g^Λnt^Λagitoda aapim^Λ istumaasi ar^Λs^Λlicami —t^Λt^Λad^Λai ^ΛSuusi.

²⁵ Amaasi Δ amoco Δ Jerusaleen Δ Γ Δ oidacami aipacoga g Δ nt Δ cacaimi dai pocaitimi:

— ζ Maitasi Δ ridi c Δ li Δ gai m Δ smaac Δ Δ gaagai dai muaa Δ gai? ²⁶ Mosmoc Δ Δ ca goovai dai mamaat Δ tuldi gooodami vai tomali Δ maadutai maivui Δ ioocai. ζ Maisiu cavaavoitu Δ judid Δ u t Δ t Δ aan Δ damigad Δ isgoovai Δ Γ Δ Cristo? ²⁷ Siaad Δ r Δ Γ Δ Cristocana goovai. Aat Δ m Δ c Δ l maata siaaco oidaga idi c Δ li. Si Δ ascad Δ diviagi Δ Cristo tomali Δ maadutai maimaat Δ ca Δ gai siaad Δ Γ Δ divia Δ gai Δ gai —caiti Δ oodami.

²⁸ Daid Δ Δ Suusi quiaa mamaat Δ tulditadai Δ oodami Δ g Δ l quiuupi Δ Γ Δ dai ca Δ c Δ i istumaasi aagai Δ oodami cavami Δ ioo Δ gai dai pot Δ t Δ dai:

—Vaavuava ismaat Δ aapim Δ siaaco oidaga aan Δ . Δ amos maimaat Δ aapim Δ sioor Δ gi Δ ootoi. Aan Δ divia maisiu mos Δ agi ip Δ lilitai aan Δ baiyoma Δ gai ismaac Δ Δ tomali Δ mo imidagai maiyaatag Δ i atgi Δ ootoi. V Δ asi istumaasi aagai Δ gai Δ rvaavoi. Dai aapim Δ maimaat Δ Δ gai. ²⁹ Aan Δ gia maata Δ gai. Aan Δ Δ gai Δ madu daacatadai tai Δ gai gi Δ ootoi tami oidigi daama —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁰ Amaasi Δ oodami b Δ iya Δ lilitadai Δ Suusi dai maisagi Δ amos tomali Δ maadutai maib Δ i, maiquiaa aayi istuigaco casc Δ Δ . ³¹ Dai v Δ ascara muidutai vaavoitu Δ Suusi daid Δ icaiti:

—Si Δ ascad Δ diviagi Δ Cristo siaad Δ Γ Δ iduuna Δ gai vaamioma g Δ g Δ rducami istumaasi isidi c Δ li —caiti Δ oodami.

³² Amaasi Δ fariseo ca Δ c Δ i ispocaiti Δ oodami aagaitai Δ Suusi Δ gai Δ madu Δ bait Δ gucacamigad Δ Δ papaali judid Δ u ootoi sandaaru ismaac Δ Δ nuucada Δ quiuupai sai b Δ ana Δ Suusi dai maisana. ³³ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Chi Δ qui tasai daacamu aan Δ aapim Δ g Δ nsaagida dai gooqui Δ Δ noragimu aan Δ dai Δ madu daacamu Δ gai ismaac Δ Δ gi Δ ootoi. ³⁴ Aapim Δ gi Δ gaagamu dai maiti Δ ng Δ gimu. Aapim Δ maitistutuidi isiimiagi m Δ ca siaaco daaca aan Δ casc Δ Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁵ Amaasi Δ judid Δ u aipaco g Δ nt Δ cacaimi daid Δ icaiti:

— ζ Siaaco imia Δ gai idi c Δ li tasai mait Δ ngana aat Δ m Δ ? ζ Imia Δ lidi lien Δ goovai Δ judid Δ u Δ madu ismaac Δ Δ Δ giliego saagida oidaga ma Δ aat Δ tulda Δ lidi lien Δ goovai Δ giliego? ³⁶ ζ Ist Δ iya Δ lidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai mait Δ ngia ragai, dai sai aat Δ m Δ maitistutuidi isiimiagi m Δ ca siaaco daaca Δ gai Δ gai? —caiti Δ judid Δ u.

³⁷ Δ c Δ ugat Δ Γ Δ tas Δ Δ Δ siaa duudag Δ Γ Δ vaamioma nam Δ ga isagaa tasai. Amaasi Δ Suusi ca Δ quiva dai cavami Δ ioo dai pot Δ t Δ dai Δ oodami:

—Sioor Δ ip Δ liadagi isc Δ agac Δ Γ Δ vuv Δ quiagi vai dadana dai gi Δ ca Δ cana. ³⁸ Poduuc Δ i oojisi Diuusi Δ iooquid Δ Δ sai tomasioor Δ gi Δ vaavoitudagi Δ gai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi c Δ agac Δ Δ vuv Δ vidi oodami —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁹ Pocaiti Δ Suusi vai maataca Δ oodami isDiuusi Ib Δ ad Δ Δ madu daacana sioor Δ vaavoitudagi Δ gai. Aid Δ maiquiaa t Δ vai Diuusi Ib Δ ad Δ t Δ vaagi Δ i Δ Δ . Δ Suusi maiquiaa ii t Δ vaagiamu casc Δ Δ .

⁴⁰ Δ mo oodami mosca Δ gomaasi daid Δ icaiti:

—S Δ licad Δ Δ rvaavoi isidi c Δ li Δ Γ Δ Diuusi Δ iooquituldiadamigad Δ ismaac Δ Δ Mosesacaru aagai sai divia Δ gai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava ar Cristo —caiti.

Damos aa icaiti:

—Ar Cristo maidivia agai Galileeaiñdar. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidar saidar Cristo ar Davicaru cajiudadaca agai, dai Beleenar vuusia agai agai vaa ali quiiyar siaaco vuusai Davicaru —caiti agai.

⁴³ Poduucai aoodami maiamadugan caiti aagaitai ar Suusi. ⁴⁴ Amoco baliya lidi dai maisagi damos tomali amaadutai maibai.

⁴⁵ Asandaarugadar agaa quiiupai apamu dada siaaco daraacatadai ar fariseo amadu abaitagucacamigadar apapaali judidiu tai agai itadai:

—¿Tuimasi maivuaa apim ar Suusi? —astadai.

⁴⁶ Taidar asandaaru aa noragi daidar itadai:

—Tomali amo imidagai tomali amaadutai maiapan duucai ñioocaiña idi cali —astadai asandaaru.

⁴⁷ Amaasi ar fariseo itadai:

—¿Apim masca si andagitu ar isganyaataida agai? ⁴⁸ Tomali amaadutai aatama dudunucamigadar judidiu daidar ar fariseo maivaavoi-tudai. ⁴⁹ Damos idi oodami maicalli maat Moseesacaru samicamigadar. Dai samicadar Diuusi soimaasi taatuldiamu agai vaavoitudaitai agai acalli —astadai ar fariseo.

⁵⁰ Taidar ar Nicodemo, agai vaa ismaacadar diviji ar Suusi tucara, ar amo fariseo daidar itadai:

⁵¹ —Garsamicararar pocaiti sai maitaagai ispocaiti adagi sai amo cali ar ar ar caatcami asta silascadar vaa acalli dai tacacagi dai maatcagi istumaasi idui agai sabai ar caatcami ischo ar —astadai ar Nicodemo.

⁵² Amaasi agaa aa noragi daidar itadai:

—¿Ar ar Galilee ar oidacami ar? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquidar dai nidamu aapi sai tomali amo Diuusi ñiooquituldiamigadar maivuuusai Galileeaiñdar —astadai ar fariseo.

⁵³ Amaasi vascatai noonora.

8

¹ Daidar ar Suusi ii oliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico apamu ii agai quiiupiamu. Tai vascatai dada siaaco daacatadai ar Suusi vai agai mamaatuldimi aoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai ar Suusi tai dada ar fariseo amadu adudunucamigadar judidiu dai vaa amo ooqui ismaacadar gogoosi gducami dai aa tall isama voopoi amo cali ismaacadar maitarcunadar. Daidar ar fariseo aoodami vuitapi van cali ooqui, ⁴ daidi itadai ar fariseo ar Suusi:

—Mamaatuldiamu, amoco tall idi ooqui isamadu voopoi amo cali ismaacadar maitarcunadar. ⁵ Moseesacaru samicamigadar pocaiti sai gaagai iscoodadagi ismaacadar googosi gducami ooodaicadar. ¿Ar pio pacaiti? —tadai ar fariseo amadu agaa.

⁶ Pocaiti agai mosnajiada liditai astana ar Suusi gaagaitadai agai isducatai ar vaa agai ar Suusi. Damos ar Suusi cuicasa dai ooja dar ar ar gmasavicadar. ⁷ Dai agaa apiatcacaimi, taidar ar Suusi calquiva daidar itadai:

—Tomasmaacadar apim masmaacadar vaa gooqui dai ismaacadar tomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai ar ga maiana gooqui —tadai ar Suusi.

8 Dai apamu cuic^Λsa dai gaooja d^Λv^Λarapi. 9 D^Λmos agai ismaac^Λd^Λ v^Λaa looqui mosca^Λ istumaasi aagai ^ΛSuusi dai mos^Λmadutai iimimi. ^Λapaga acac^Λliocoidiadioma dai gooqui^Λg^Λ auutuduc^Λdioma maatac^Λtai v^Λascatai is^Λrsoimaasi ivuaadami. Dai mai^Λvii tomali amoco mos^Λagi vii ^ΛSuusi ^Λmadu looqui. 10 Amaasi ^ΛSuusi c^Λquiva dai camait^Λl^Λ tomali ^Λmaadutai agaa, pot^Λt^Λdai agai looqui:

—¿Siaaco duudui loodami ismaac^Λd^Λ g^Λpi^Λg^Λ g^Λvuupai? ¿Camaitiipu sioor^Λ g^Λmaicarsagi? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

11 Tai looqui pot^Λt^Λdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali ^Λmaadutai —t^Λt^Λdai.

Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Tomali aan^Λ mait^Λmaicarsamu. Sivi gia im^Λdañi dai camaisoimaasi ivuaada —t^Λt^Λdai.

12 Daid^Λ ^ΛSuusi apiaaatagidimi loodami ismaac^Λd^Λ ^Λmadu aata-gaitadai:

—Aan^Λ an^Λsoic^Λi loodami isc^Λaga maata ca^Λcagi istumaasi Diuusi ip^Λalidi isivuaadagi. Dai sioor^Λ giñ^Λvaavoitudai agai gia viaacamu ib^Λdagai utudui dai camai^Λoojiadamu issoimaasi ivuaadagi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

13 Amaasi ^Λfariseo it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Aapi c^Λaga ñioocai ^Λagi g^Λv^Λatar^Λ d^Λmos g^Λñiooqui maiñamaga —t^Λt^Λdai ^Λfariseo.

14 Daid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomasi ^Λagi aan^Λ c^Λaga ñioocai giñ^Λv^Λatar^Λ v^Λasc^Λg^Λ s^Λallic^Λd^Λ ^Λrvaavoi istumaasi aagai aan^Λ. C^Λl^Λ maata aan^Λ iñ^Λsiad^Λg^Λ divia dai iñ^Λsiaco imia iñ^Λagai d^Λmos aapim^Λ gia maimaata iñ^Λsiad^Λg^Λ divia tomali iñ^Λsiaco imia iñ^Λagai. 15 Aapim^Λ ca^Λ istumaasi aagai aan^Λ dai pocaiti sai maiñamaga giñ^Λooqui maimaatac^Λtai sioor aan^Λ d^Λmos aan^Λ maig^Λpi^Λar vuupai tomali ^Λmaadutai. 16 D^Λmos isg^Λpi^Λar g^Λnvuupadamudai aan^Λ istumaasi aagamudai ^Λrs^Λallicamicamudai. Aan^Λ mai^Λagi g^Λpi^Λar g^Λnvuupadamudai. Diuusi giñ^Λoogai ismaac^Λd^Λ giñ^Λootoi agai g^Λpi^Λar g^Λnvuupai aan^Λ iñ^Λmadu. 17 Dai Moseesacaru s^Λallicamigad^Λg^Λ pocaiti sai si^Λascad^Λ gooca c^Λac^Λli n^Λijadami ^Λmadugan caitiadagi ali^Λsi g^Λaagai isvaavoitudagi. 18 Aan^Λ an^Λg^Λamo n^Λijadami daid^Λ giñ^Λooga ismaac^Λd^Λ giñ^Λootoi agai ^Λg^Λmai n^Λijadami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

19 Amaasi agaa it^Λt^Λdai:

—¿Vaa daja g^Λooga? —t^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maimaata iñ^Λsioor^Λl^Λ aan^Λ, tomali maimaata giñ^Λooga. Ismaata^Λmudai aapim^Λ iñ^Λsioor^Λl^Λ aan^Λ aid^Λ gia maata^Λmudai ^Λap^Λ giñ^Λooga —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

20 ^ΛSuusi gaaagidi v^Λasi gomaasi gamamaat^Λtulditai daacatai ag^Λl^Λ quiuupi^Λg^Λ anaasi siaaco daraaja ac^Λajoñi siaaco g^Λdaraasai ^Λtumiñi Diuusi aa duiñ^Λdad^Λ v^Λatar^Λ. D^Λmos tomali ^Λmaadutai maib^Λi ^ΛSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco casc^Λd^Λ.

21 Daid^Λ ^ΛSuusi apamu ñiooqui loodami daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ an^Λim^Λia iñ^Λagai dai aapim^Λ giñ^Λgaagamu d^Λmos aapim^Λ iimia agai ^ΛDiaavor^Λl^Λ ^Λmadu aapim^Λ ^Λrsoimaasi ivuaadami casc^Λd^Λ. Dai maitistutuidi isimiagi aapim^Λ m^Λaca iñ^Λsiaco imia iñ^Λagai aan^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

22 Amaasi ʌjudidíu pocaiti:

—¿ʌʌgi gʌmuaa agai lienʌ goovai dai cascʌʌ povʌrtʌtʌdai tʌsai maitistutuidi isimiagi mʌʌca siaaco imia agai goovai? —caiti.

23 Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aapimʌ ʌroidigi daama oidacami dʌmos aanʌ gia chu. Aanʌ tʌvai tʌvaagiaiñdʌrʌ. 24 Cascʌʌ povʌntʌtʌdai aanʌ mʌsai aapimʌ imia agai ʌDiaavora ʌʌmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimʌ gʌnaagiditai iñsioorʌ aanʌ aidʌ gia aapimʌ iimia agai ʌDiaavora ʌʌmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tʌtʌdai ʌSuusi.

25 Amaasi ʌjudidíu itʌtʌdai:

—¿Pooorʌ aapio? —tʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Casi gʌnaagidi aanʌ tucamidʌrʌ abiaadʌrʌ. 26 Dai aanʌ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gʌnaagitai aapimʌ dai aanʌ gʌpiʌrʌ gʌnvuaajamu ʌʌmo istumaasicʌdʌ. Dʌmos aanʌ gaaagidi mosʌcaasi istumaasi giñagidi ʌgai ismaacʌdʌ giñootoi dai ʌgai gia sʌʌlicʌdʌ aagai mosʌcaasi istumaasi ʌrvaavoi —tʌtʌdai ʌSuusi.

27 Dʌmos ʌjudidíu maimaata cʌʌ isaSuusi aagai Diuusi gʌrooga.

28 Cascʌʌ ʌSuusi potʌtʌdai:

—Siʌʌscadʌ aapimʌ giñmuaagi aidʌ gia maatʌmu aapimʌ iñsaana ʌrʌCristo ʌgai vaa ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami. Dai aanʌ gʌñagidi mosʌcaasi istumaasi giñmamaatʌtuli giñooga maisiu istumaasi ʌʌgi aanʌ ipʌlidi. 29 Dai giñooga ʌgai daidʌ giñootoi dai vʌʌscʌrʌ giñʌʌmadu daja. ʌgai maiʌʌgi giñdadagitu. Aanʌ vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi ʌgai ipʌlidi —tʌtʌdai ʌSuusi.

30 Aidʌsi ʌSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

31 Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai ʌjudidíu ismaacʌdʌ vaavoitu:

—Isaapimʌ apiavaavoitudadagi istumaasi gʌnaagidi aanʌ, sʌʌlicʌdʌ aapimʌ ʌrgiñmamaatʌrdamicamu. 32 Dai maatʌmu istumaasi ʌrvaavoi. Dai siʌʌscadʌ camaatia aapimʌ istumaasi ʌrvaavoi aidʌ gia camaitʌrpiiooñicamu aapimʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

33 Tai ʌgai itʌtʌdai:

—Aatʌmʌ ʌrʌvraañicarʌ cajiudadʌ. Dai tomali ʌmo imidagai maitʌrpiiooñigadʌcatadai tomali ʌmaadutai. ¿Ducata caiti aapi iscamaitʌrpiiooñicamu aatʌmʌ? —tʌtʌdai ʌgai.

34 Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi sai sioorʌ soimaasi ivuaadagi ʌgai gia ʌrpiiooñigadʌ ʌDiaavora. 35 ʌmo cʌʌli maiʌmadugan duucaí nʌlidi gʌrpiiooñiga dai gʌmaamara. 36 Dai siʌʌscadʌ aanʌ Diuusi marada ismaacʌdʌ tʌvai tʌvaagiaiñdʌrʌ cʌʌgacʌrʌ vusaidiagi ʌmo cʌʌli ʌgai camaitʌrpiiooñigadʌcamu ʌDiaavorʌ. 37 Camaata aanʌ isaapimʌ ʌrcajiudadʌ Avraañicarʌ dʌmos aapimʌ maitiñvaavoitudai cascʌʌ giñmuaa ʌlidi. 38 Aanʌ anʌgʌnaagidi istumaasi giñooga giñmaatʌtuli dai aapimʌ ivueeyi istumaasi gʌnaagidi gʌnooga —tʌtʌdai ʌSuusi.

39 Taidʌ ʌgai aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Avraañicarʌ ʌrgʌraduñicarʌ —tʌtʌdai ʌgai.

Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Issʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi isaapimʌ ʌrʌvraañicarʌ cajiudadʌcamudai aidʌ gia giñvaavoitudamudai aapimʌ ʌpan duucaí Avraañicarʌ. 40 Dʌmos aapimʌ giñmuaa ʌlidi tomasi aanʌ gʌnaagidi mosʌcaasi itumaasi

arvaavoi istumaasi Diuusi giñmaatutuli. Avraañicaru maipoduucai iduunimudai. ⁴¹ Aapim_Λ ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi g_Λnooga —t_Λt_Λdai_ΛSuusi.

Amaasi _Λgai it_Λt_Λdai:

—Aat_Λm_Λ mait_Λrmaamarad_Λ ooqui taatacaligami. Mos_Λmaduga g_Λrooga _Λgai vaa arDiuusi —t_Λt_Λdai_Λjudidíu.

⁴² Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Iss_Λlic_Λd_Λ arvaavoicamudai isDiuusi arg_Λnoogacamudai aid_Λ gia aapim_Λ giñoig_Λadamudai. Diuusi giñootoi maisiu mos_Λagi divia aan_Λ.

⁴³ Aapim_Λ maitip_Λlidi is_Λagiadagi istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ casc_Λd_Λ maimaat_Λ ca_Λ giñmamaatatuldiaraga. ⁴⁴ Aapim_Λ g_Λnooga ar_ΛDiaavora casc_Λd_Λ aapim_Λ armaamarad_Λ _ΛDiaavora daid_Λ ivuaada _Λlidi istumaasi _Λgai ip_Λlidi. Tucamid_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ _ΛDiaavora arg_Λgamuaacami daid_Λ aryaatavogami. _Λgai tomali _Λmo imidagai maiaagai istumaasi arvaavoi baiyoma v_Λasc_Λr_Λ mosyaatagai _Λgai. V_Λasi istumaasi t_Λt_Λagit_Λoi _Λgai maitarvaavoi potuiga _Λgai casc_Λd_Λ. _Λgai ar_Λogad_Λ ducami v_Λasi _Λyaatavogami. ⁴⁵ Casc_Λd_Λ si_Λascad_Λ aan_Λ g_Λnaagidi istumaasi arvaavoi aapim_Λ maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali _Λmaadutai aapim_Λ g_Λnsaagida maitistutuidi isaagagi iñsaan_Λ idui _Λmo istumaasi soimaasicami. Si_Λascad_Λ g_Λnaagiada aan_Λ istumaasi arvaavoi, ¿tuimasi maitiñvaavoitudai aapim_Λ? ⁴⁷ Diuusi maamarad_Λ s_Λlic_Λd_Λ oojoidi iscaacagi Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos aapim_Λ maica_Λca _Λlidi Diuusi ñiooquid_Λ, aapim_Λ maitarDiuusi maamarad_Λ casc_Λd_Λ —t_Λt_Λdai_ΛSuusi.

⁴⁸ Amaasi _Λjudidíu it_Λt_Λdai:

—S_Λlic_Λd_Λ arvaavoi istumaasi aagai aat_Λm_Λ sai aapi arsamaritano dai isviaa aapi _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ —t_Λt_Λdai_Λjudidíu.

⁴⁹ Daid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ gia maiviaa Diaavora t_Λaañicarud_Λ. Aan_Λ mossiaa duutudai giñooga dai aapim_Λ maisiaa giñduutudai mossoiduucai giñn_Λlidi. ⁵⁰ Aan_Λ maigagaagai sior_Λ siaa giñduutuadagi d_Λmos v_Λasc_Λr_Λ oidaga _Λmoco ismaac_Λd_Λ gagaagai sior_Λ siaa giñduutuadagi, dai _Λgai soimaasi taatatuldiami sior_Λ maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai sior_Λ _Λgigitai ca_Λ istumaasi gaaagidi aan_Λ _Λgai gia tomastuigaco oidaca _Λgai —t_Λt_Λdai_ΛSuusi.

⁵² Amaasi _Λjudidíu aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Sivi gia ca_Λ maata aat_Λm_Λ iss_Λlic_Λd_Λ viaa aapi _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ. Avraañicaru dai v_Λasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ coi dai v_Λasc_Λr_Λ aapi g_Λraagidi sai sior_Λ _Λgigitai ca_Λ istumaasi gaaagidi aapi _Λgai gia tomastuigaco oidaca _Λgai. ⁵³ ¿Povai_Λpasi _Λlidi aapi p_Λsai vaamioma viaa guvucadagai is_ΛAvraañicaru g_Λr_Λqui aduñicaru ismaac_Λd_Λ camuu? ¿Dai povai_Λpasi _Λlidi aapi p_Λsai vaamioma viaa guvucadagai si_ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λcaru ismaac_Λd_Λ cacoi? ¿Aapia poor_Λ g_Λlidi? —t_Λt_Λdai_Λjudidíu.

⁵⁴ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Iñsaan_Λ _Λagi ca_Λga ñioocadagi _Λagi gimv_Λatar_Λ aid_Λ gia maiñam_Λga giññiooqui. D_Λmos Diuusi giñooga _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ aagai aapim_Λ said_Λ arg_ΛnDiuusiga _Λgai gia ca_Λga ñioocai aan_Λ gimv_Λatar_Λ. ⁵⁵ D_Λmos aapim_Λ maimaat_Λ _Λgai. Aan_Λ gia maata _Λgai. Daid_Λ isg_Λnaagiadagi aan_Λ ansai maimaat_Λ aan_Λ _Λgai aid_Λ gia aan_Λ aryaatavogamicagi g_Λn_Λpan duucai. D_Λmos s_Λlic_Λd_Λ arvaavoi iñsaan_Λ maata _Λgai dai _Λgigitai ca_Λ aan_Λ v_Λasi

istumaasi giñaagidi agai. ⁵⁶ Ganlaqui aduñicar Avraañi aliasi baigalli maataca iñsaana divia iñagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigalli agai aidasi divia aan —tatadai asuusi.

⁵⁷ Amaasi ajudidíu potatadai asuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isnidi Avraañicar? —tatadai agai.

⁵⁸ Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicar abiaadara catavaagiar daacata dai aan —tatadai asuusi.

⁵⁹ Amaasi vui ajudidíu ooodai dai maicarsa aliatugai agai asuusi. Damos asuusi gaaasto ii dai vuusai agaa quiuupiaidara. Dai oodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaid asuusi daivusquimi amapara dai taa amo maiñaadami. Podu vuusai agai. ² Taitaatama mamaatardamigada asuusi taccacai daida itadai:

—Garmamaatatuldiadamiga, ¿tuisi podu vuusai idi calli? ¿Voora soimaasi idui gocalli isadadada? —povartadai aatama.

³ Taid asuusi itadai:

—Idi calli maisoimaasi idui tomali adadada. Baiyoma goovai maiñlai sai poduucai aa oodami maatana issallicada viaa guvucadagai Diuusi isduaadagi. ⁴ Iñsiasai uucami oidacagi tami oidigi daama aliasi gaagai iñsivuaadagi aa duiñdada agai ismaacada giñootoi. Aimu istuigaco isca-maitistutuidi isaata vuaadagi tomali amaadutai tomali aan. ⁵ Quiaa oidacatai aan tami oidigi daama aan soicai oodami iscalla maata cacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi —tatadai asuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi asuusi davalara sisiva dai vadaitu laachi davalara dai maiñaadami vuupuida daama dai adavalara vaagiada.

⁷ Amaasi itadai:

—Imañai dai vacuana gavuupuji apiilara ismaacada Siloé taagidu —tatadai asuusi.

Siloé tiya alidi ootocami oodamicada. Taid amaiñaadami ii dai vacoi gavuupuji dai apamu divia dai canaeyi. ⁸ Amaasi laaduañda lamadu aa ismaacada alquioma naiditadai amaiñaadami icaiti:

—¿Maitasi aridi calli agai vaa ismaacada daacatai gataañña tumiñsi? —ascaiti agai.

⁹ Vai aa icaiti:

—Aj agai vaa goovai —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, maitara agai damos para maasi goovai —ascaiti.

Damos calli llaagi pocaiti:

¹⁰ —Aanava —ascaiti.

Amaasi agaa taccacai daida itadai:

—¿Ducatai naeeyi aapi sivi? —astadai.

¹¹ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Calli ismaacada suusi taagidu vadaitu davalara dai giñvuupujiana dagivi daida povaiñtatadai ansai imana dai vacuanana giñvuupuji apiilara ismaacada Siloé taagidu. Antai aan ii dai vacuanacai casistui aan isnaavagi —astadai agai.

¹² Amaasi taccacai agaa daidi itadai:

—¿Vaa daja acalli? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Maimaat aana —astatadai.

¹³ Amaasi loodami vaidacai agai ismaacada mainaadatadai afariseo vuitapi. ¹⁴ Aidasi asuusi vadaitu adavalarai galsivaragacada dai dagivi vuupuidaga agai ismaacada maiñaadatadai aidaribastaragai tasacatadai. ¹⁵ Cascada afariseo apatacacai acalli dai potatadai:

—¿Ducatai nanaava aapi? —astatadai afariseo.

Tai agai itatadai:

—Giñdagiviamata davalarai vagiada giñvuupuji daama antai vacoi aana dai sivi canaeyi —astatadai.

¹⁶ Amaasi amoco afariseo icaiti:

—Acalli ismaacada idui goomasi maitrootosada Diusi, agai maisiaa duutudai ibastaragai tasai cascada —ascaiti agai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducatai ivueyi agai naana maasi gargarducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti agai.

Poduucai amoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi.

¹⁷ Dai apamu tacacai agai ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—¿Dai aapi patiya agai aagaitai acalli ismaacada gduaadi? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Aana ganaagidi saida amodo Diusi ñooquituldiadamigada —astatadai.

¹⁸ Damos ajudidíu maitipaliditadai isvaavoitudagi islaquioma maiñaadatadai agai dai sivi canaeyi cascada vai agai daldada acalli ismaacada maiñaadatadai. ¹⁹ Dai tacacai daida itatadai:

—¿Idisi arganmara aapima ismaacada pocaiti aapima sai maiñaadami vuusai? ¿Ducatai canaeyi goovai sivi? —astatadai ajudidíu.

²⁰ Taida acalli daldada itatadai:

—Maata aatama isidi arganmara dai ismaiñaadami vuusai. ²¹ Damos maimaat aatama isducatai sivi canaeyi goovai tomali maimaat aatama siora nanaavatu. Lagiavara tacaca aapima. Goovai casi argaducami. Lagi goovai ganaagidiamu —astatadai daldada.

²² Potatadai agai abaiditai ajudidíu. Ajudidíu casi ganaagi aipacoga sai ismoco vaavoitudagi saida asuusi araCristo agai ismaacada vaavoitudagi camaviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidíu quiupaigadaga. ²³ Cascada acalli daldada itatadai sai tacacana marada dai sai agai casi argaducami.

²⁴ Amaasi ajudidíu apamu vai acalli ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—Lagi Diusi vatarai icaga ñoocada aapi dai maisiu asuusi. Caga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astatadai ajudidíu.

²⁵ Amaasi agai aa noragi daida itatadai:

—Aana maimaat isiarsoimaasi ivuaadami ischo apa. Moscaasi maata aana insaan armaiñaadamicatadai dai sivi gia cananaava aana —astatadai.

²⁶ Tai apamu tacaca agai daida itatadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananaava? —astatadai agai.

²⁷ Tai aa noragi acalli daida itatadai:

—Casian g_Λnaagidi, ¿maitamasca_Λ aapim_Λ? ¿Tuimasi ip_Λlidi isapamu g_Λnaagida aan_Λ? ¿Aapim_Λ masi_Λap_Λ vaavoituda _Λlidi? —ast_Λt_Λdai _Λc_Λli.

²⁸ Amaasi _Λjudidú vui ñiooquimi _Λc_Λli daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aapiapa vaavoitudai _Λgai d_Λmos aat_Λm_Λ _Λgidi Moseesacaru s_Λlicamigad_Λ. ²⁹ Aat_Λm_Λ maat_Λ isDiuusi ñiooqui Moseesacaru d_Λmos maimaat_Λ aat_Λm_Λ tomali siaad_Λr_Λ divia _ΛSuusi —ast_Λt_Λdai.

³⁰ Amaasi _Λc_Λli aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Calio maimaat_Λ aan_Λ istumaasi tat_Λgitoi pocaititai aapim_Λ. _ΛSuusi giñ_Λnaavatu dai v_Λasc_Λr_Λ aapim_Λ maimaat_Λ siaad_Λr_Λ divia. ³¹ C_Λga g_Λmaat_Λ isDiuusi maica_Λ _Λsoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi ca_Λ mos_Λcaasi _Λgai ismaac_Λd_Λ siaa duutudai Diuusi daid_Λ ivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi. ³² Tomali _Λmo imidagai maicajiomacatadai aat_Λm_Λ isamaadutai duaadi _Λmoco ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadami vuusai dai n_Λnaavatu. ³³ Isagai mait_Λr_Λ Diuusi ootosad_Λcamudai maitistutiadamudai ispoduuc_Λai ivuaadagi —ast_Λt_Λdai _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai.

³⁴ Amaasi _Λgaa it_Λt_Λdai:

—G_Λd_Λd_Λ _Λmadu aapi _Λrsoimaasi ivuaadami dai v_Λasc_Λr_Λ aapi g_Λrmaat_Λtulda _Λlidi —ast_Λt_Λdai _Λjudidú.

Daid_Λ quidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi maí _ΛSuusi masi_Λg_Λ quiuupai quidigamu vuusaitu _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai. Dai aid_Λsi _ΛSuusi t_Λl _Λgai pot_Λt_Λdai:

—¿Vaavoitudaip_Λsi aapi _ΛCristo Diuusi marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagiain_Λd_Λr_Λ? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁶ Taid_Λ _Λc_Λli it_Λt_Λdai:

—Iñ_Λagidañi aapi sioor _Λgai nai vaavoitudagi aan_Λ —t_Λt_Λdai.

³⁷ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—N_Λidapa. Aatagidapa. Aan_Λana —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁸ Amaasi _Λc_Λli g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva _ΛSuusi vuid_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñ_Λaan_Λdamiga aan_Λ gia g_Λvaavoitudai —t_Λt_Λdai.

³⁹ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ divia tami oidigi daama dai n_Λnaavatud_Λ iñ_Λgai _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λan_Λai, dai _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti sai c_Λga maat_Λ ca_Λ Diuusi ñiooquid_Λ maatana ismait_Λrvaavo_Λi baiyoma _Λr_Λpan ducami maiñ_Λaadami maimaat_Λcatai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi _Λmoco _Λfariseo ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai it_Λt_Λdai:

—¿Povair_Λs caiti aapi t_Λsai aat_Λm_Λ maiñ_Λan_Λai _Λap_Λ? —t_Λt_Λdai.

⁴¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Iss_Λlic_Λd_Λ maiñ_Λan_Λadamudai aapim_Λ dai maimaat_Λ ca_Λcamudai Diuusi ñiooquid_Λ aid_Λ gia mait_Λr_Λg_Λnduñicamudai aapim_Λ d_Λmos aapim_Λ pocaiti masai c_Λga maat_Λ ca_Λ Diuusi ñiooquid_Λ casc_Λd_Λ _Λrsoimaasi ivuaadami aapim_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sior_Λ vapac_Λdagi _Λmo curar_Λr_Λ daama s_Λli mai-siu quitaagiña s_Λli _Λgai gia _Λr_Λasivogami. ² _Λpastuuru _Λgai dai nuucada _Λcañiiru dai _Λgai gia quitaagiña s_Λli vapac_Λi. ³ _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ quitaagiña ca_Λacana dai nuucadacana _Λcañiiru tucar_Λ siuu duucu ami diviagi _Λpastuuru _Λgai otoma cupios_Λñi. _Λcañiiru c_Λl maat_Λ ca_Λcana _Λpastuuru ñiooquid_Λ. _Λpastuuru vapaidiña _Λcañiiru poduuc_Λai ist_Λt_Λgida

Agai dai vuvaidi Agai curaraiñdara. ⁴ Dai cavuvaidacai vllasi Acañiiru Apastuuru baitaqui imañña vaid Acañiiru oidña. Acañiiru cll maata ñiooquida Apastuuru cascada. ⁵ Damos Acañiiru maioidátucui Amoco ismaacada maimaata Agai baiyoma vopooyiña Agai maimaatacatai ñiooquida —tata dai Asuusi.

⁶ ASuusi aagidi gomaasi ipaliditai ismamaatatuldagi Aoodami naana maasi istumaasi damos Agai maimaata cll.

⁷ Amaasi ASuusi Apaamu aagidi Aoodami daida itatadai:

—Vaavuava iñsaana Arapan ducami Acurarai quitaagiñagada siaa salli vapacai Acañiiru. ⁸ Vllasi Amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada dada maiquiaa diviacai ana Agai Arassivogami ducami damos Diuusi maamarada maioidátucui Agai. ⁹ Vaavuava iñsaana Arapan ducami Amoco quitaagiña. Siorea ipaliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi giñvaavoitudaitai Agai gia poduucacai cllagacara vuvacai. Daida Avavoitudadami Arapan ducami cañiiru ismaacada Apastuuru vlls tucagi vaapasai Acurarara dai vlls tasai nunucadai.

¹⁰ Alassivogami dada dai mosacaasi mosgallasidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi damos ana divia vaid Aoodami tomastuigaco oidaca Agai cllagacara vuvacaitai dai vai salliacada baiganliaracada oidacana. ¹¹ Amoco pastuuru cll tuigacami cllaga nunucada gasosoiga cañiiru tomasi gamuaatu sai maicuucuna aslayi. Dai ana Arapan ducami Amoco pastuuru cll tuigacami. ¹² Damos Amoco pastuuru ismaacada maitarsosiacami Agai gia mosmamaraiña siuu duucu tllagiagi Amoco sllayi dai dadagitoi Acañiiru. Vaida aslayi bllayiña Amoco Acañiiru vaid Agaa aipaco vopooyiña. ¹³ Apastuuru maitarsosiacamica cascada mamaraiña dai maivuaama alidiña Acañiirucada.

¹⁴ Ana Arapan ducami Amoco pastuuru cll tuigacami ismaacada cll maata gasosoiga cañiiru dai Acañiiru cll maata gApastuuruga. ¹⁵ Poduucacai isduucacai Diuusi giñooga cllaga giñmaatla dai ana cllaga maata giñooca. Dai ana salliacada soñnamu siorea giñvaavoitudagi dai ana muuquimu vai Agai cllagacara vuvacuiagi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacada maitarjudidiu ismaacada giñvaavoituda Agai lara. Dai ana cllagacara vuvaidamu. Quiaa Arsibaa oidacami Agai damos aimu istuigaco isagai Amamadua giñvaavoitudadami Aramo aadunumaca Agai dai viaaca Agai Amoco baitacaaacami.

¹⁷ Ana muuquimu dai Apamu duaacamu vai poduucacai cllagacara vuvacuiagi oodami. Cascada giñoigadai giñooca. ¹⁸ Tomali Amaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu ana. Vllascara iñdagitamu ana mAsgiñmuaagi mosaana ipalidi cascada. Ana viaa salliacami isdagituagi isgiñmuaagi dai ana viaa guvucadagai isApamu duaacagi. Diuusi giñooca giñmaa salliacami dai guvucadagai cascada —tata dai ASuusi.

¹⁹ Aidasi Ajudidiu talaañdamigada caa gomaasi Amoco aagai Amoco istumaasi dai aa aagai Ama istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—jGoovai viaa Amoco Diaavora talañicaruda di! Salliacada arvuiirugami goovai. Maitaagai tascacagi istumaasi aagai goovai —caiti Ajudidiu.

²¹ Damos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai Amoco Diaavora talañicaruda maitistutiadamu dai iscAllaga ñiooquicai poduucacai isduucacai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi Amoco maiñaadami —caiti Amoco.

²² Aidasi ASuusi Jerusaleenara daacatadai, aidar toomococatadai. Dai aidacasi aravagimicatadai ismaacada ivuaadana ajudidiu talagitoitai istuigaco idui agaa quiuupai. ²³ Daidasi ASuusi moimaitadai agaa quiuupiaras iaaco Solomoni portaaligada talagidu. ²⁴ Daidasi talataaanadamigada ajudidiu sicoli guuquiva ASuusi abaana daidi itatadai:

—Zarascadagaraagida agai isbai aapi sallicada ararCristo ischo ara? —tatadai agai.

²⁵ Taidasi ASuusi aa noragi daidasi itatadai:

—Casiant ganaagidi aana damos aapima maitiivaavoitu. Diuusi giiooga giimaa sallicami ansaidi ivuaadana aana naana maasi istumaasi garducami ismaacadacada calaga gamaata insioora aana. ²⁶ Damos aapima maitiivaavoitudai. Aapima maitargiiaadufi vaavoitudadami cascada, poduucai isduucai casiganaagidi aana. ²⁷ Giiaadufi vaavoitudadami cal maata giimamaatatuldaraga daidasi giinlamadu ajioopai. Dai aana calaga maata giiaadufi vaavoitudadami. ²⁸ Aana calagacara vuvaidi agai vai tomastuigaco oidacana talvaagiar. Maitiipu sioora istutuidi isgiivoopidagi giiaadufi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giiooga agai daidasi lacovai vuvaitu agai saidasi giivaavoitudana. Diuusi giiooga sallicamigada vaamioma namaga istomasioorai dai cascada maitiipu sioora istutuidi isvoopidagi giiooga giiaadufi vaavoitudadami. ³⁰ Aana lamadu giiooga viaa agai vaa sallicami daidasi agai vaa tagitoidagai dai agai vaa guvucadagai —tatadasi ASuusi.

³¹ Amaasi ajudidiu apamu vui ojoodai dai maicarsa agaitadasi ASuusi.

³² Taidasi ASuusi itatadai:

—Casivuaadana aana mui naana maasi garducami guvucadadalacada giiooga aapima gansaagida. Zamascada gaicada giimaicarsa agai aapima? —tatadasi ASuusi.

³³ Taidasi ajudidiu aa noragi daidasi itatadai:

—Maisiu ivuaadatai aapi amo istumaasi gducami aatama gamaicarsa agai vui fioocaitai aapi Diuusi aagaitai sai aapi arDiuusi dmos aapi arcali —tatadasi ajudidiu.

³⁴ Amaasi ASuusi itatadai:

—Diuusi fiooquidara pocaiti saidasi adudunucami ajudidiu ardidiuusi ducami. Diuusi maacai sallicami cascada. ³⁵ Cal maata aatama sai istumaasi oojisi Diuusi fiooquidara sallicada arvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai agai ismaacada Diuusi maa amo sallicami ardiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi acovai giivusaitu daidasi giiootoi tami oidagi daama. Zucatai povaiitatadai aapima sai aana vui fioocai Diuusi aagaitai ansaidi araana Diuusi marada? ³⁷ Aana ivueeyi naana maasi garducami. Diuusi giiooga giimaa amo sallicami cascada. Dai cascada aliasi gaaagai isaapima giivaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapima istumaasi ganaagidi aana valscara calaga maata aapima isivuaadana aana naana maasi istumaasi garducami dai gomaasicada aliasi gaaagai isvaavoitudagi insaana arDiuusi marada dai istavai aana talvaagiiindara dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giiooga aana giinlamadu daja dai sai aana Diuusi giiooga lamadu daja —tatadasi ASuusi.

³⁹ Taidasi apamu ajudidiu ipalitadai isbiyagi ASuusi dai maisagi dmos ASuusi mosdaiunu ii.

⁴⁰ Amaasi ΔSuusi Δpamu ii ΔgΔΔ aqui Jordán mΔΔmojoradΔΓΔ siaaco ΔΔquioma gavapaconaitadai ΔVuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ TaidΔ mui oodami iji dai mΔΔ nΔidamu ΔSuusi daidΔ icaiti:

—Tomasi ΔVuaana maitidui tomali Δmo istumaasi gΔducami vΔΔSCΔΓΔ vΔΔsi istumaasi aagai Δgai aagaitai idi cΔΔli sΔΔlicΔΔ Δrvaavoi —caiti Δoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu ΔSuusi.

11

¹ Δmo cΔΔli BetaaniΔΓΔ oidacami alia coococatadai. Lázaru tΔAgidu Δgai. DaidΔ ΔLázaru susuculidΔ ΔrMaría dai Maaruta. ² María Δgai dai ΔΔquioma tai asaiti sigian uuvaicΔΔ ΔSuusi ΔΔcasodΔ daama dai gΔcuupacΔΔ gaqui. ³ DaidΔ María ΔΔmadu Maaruta ootoi Δmo piooñi sai aagidana ΔSuusi sai alia cooco ΔLázaru dai potatΔΔai Δpiooñi ΔSuusi:

—GΔrbaitΔCΔaacamiga, alia cooco gΔaamiiguga Lázaru —tatΔΔai Δpiooñi.

⁴ Tai mošmaí ΔSuusi daidΔ icaiti:

—Δgai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vΔΔSCΔΓΔ maisiu cascΔΔ oí coocodagai. Δgai oí coocodagai sai poduucai gooquiΔΓΔ mui oodami maatΔna issΔΔlicΔΔ viaa guvucadagai Diuusi, dai sai Δoodami maatΔna ΔΔpa isalia cΔΔ tuiga aanΔ Diuusi maradΔ —tatΔΔai ΔSuusi.

⁵ Tomasi ΔSuusi sΔΔlicΔΔ oigΔΔai Maaruta ΔΔmadΔ suculidΔ Δmadu Lázaru ⁶ vΔΔSCΔΓΔ anaasi vii ΔΔpa goo tasai. ⁷ Dai gooquiΔΓΔ povΔrtatΔΔai Δgai aatΔmΔ:

—TimΔΔa Δpamu Judeeamu —gΔrtatΔΔai.

⁸ TΔtai aatΔmΔ itatΔΔai:

—MamaatΔtuldiam, maiquiaa daivusai mui tasai daidΔ Δjudidíu mΔΔca JudeeΔΓΔ ipΔlidadai isgΔmaicarsagi. ¿Ducatai Δpamu mΔΔca imia Δlidi aapi? —tatΔΔai aatΔmΔ.

⁹⁻¹⁰ TaidΔ ΔSuusi povΔrtatΔΔai:

—Tomali Δmaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aanΔ giñaa duiñdaga. ¹¹ GΔamiiguga Lázaru cooso dai aanΔ imia iñagai dai nΔñiituda iñagai —gΔrtatΔΔai ΔSuusi.

¹² Amaasi aatΔmΔ itatΔΔai:

—GΔrtΔaanΔdamiga, iscooso Δgai aidΔ gia casi gΔtaumadaimi Δgai —tatΔΔai aatΔmΔ.

¹³ PovΔrtatΔΔai ΔSuusi potΔiya Δlidadai saidΔ Lázaru camuu. Damos aatΔmΔ polidadai isΔrvaavoi iscooso Δgai. ¹⁴ Amaasi ΔSuusi sΔΔli gΔraagidi dai povΔrtatΔΔai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai cΔΔgadu ismaiΔmadu daacatadai aanΔ. Poduucai vaamioma cΔΔgaduca agai aapimΔ gΔnvΔΔtΔrΔ, vaamioma giñvaavoituda agai cascΔΔ. Tiñda —gΔrtatΔΔai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔTomás mΔsmaacΔΔ cuate aagaiña povΔrtatΔΔai:

—TΔoidá cascΔΔ Δmapai cooyi aatΔmΔ —gΔrtatΔΔai ΔTomás.

¹⁷ Tai mosaayi ΔSuusi BetaaniΔΓΔ dai maí iscasi ΔpΔduitadai maaco tasai isyaasapi ΔLázaru. ¹⁸ BetaaniaiñΔΓΔ miaaga Jerusaleenam ΔpaΔ goo mil dan taan sient metro Δsi. ¹⁹ Dai mui judidíu caayai dai daadiji Maaruta Δmadu María camuucuai Lázaru. ²⁰ Aidasi ΔMaaruta maí

is_ΛSuusi camiaadimi, ii _Λgai dai m_{ΛΛ} vuid_Λr_Λ ajia _Λgai. D_Λmos _ΛMaría anaasi quiiy_Λr_Λ vii. ²¹ Daid_Λ _ΛMaaruta it_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—Giñt_Λaan_Λdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsi_Λagi. ²² D_Λmos c_{ΛΛ} maata aan_Λ sai Diuusi iduñia _Λgai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —t_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²³ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—G_Λsi_Λagi _Λpamu duaacamu —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁴ Taid_Λ _ΛMaaruta it_Λt_Λdai:

—_Λj_Λ, c_{ΛΛ}ga maata aan_Λ sai _Λpamu duaaca _Λgai _Λgai si_{ΛΛ}scad_Λ aiyagi istuigaco duduaacagi v_{ΛΛ}si coidad_Λ —t_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²⁵ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λan_Λ _Λgai dai _Λpamu duduaacalda iñ_Λgai coidad_Λ sitomastuigaco oidacamu _Λgai. Sioor_Λ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi v_{ΛΛ}scat_Λ tomas-tuigaco oidaca _Λgai t_Λvaagi_Λr_Λ. ²⁶ Dai sioor_Λ oidaga giñvaavoitudaitai _Λgai gia maiimia _Λgai _ΛDiaavora _{ΛΛ}madu. ¿Vaavoitudai_Λsi aapi imaasi? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁷ Taid_Λ _ΛMaaruta it_Λt_Λdai:

—_Λj_Λ, vaavoitudiana isaapi _Λr_ΛCristo, Diuusi marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagi_Λiñd_Λr_Λ. _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ t_Λv_Λr_Λi n_Λn_Λr_Λacatadai aat_Λm_Λ —t_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²⁸ Caaagidi _ΛMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi g_Λsuculi María dai pot_Λt_Λdai:

—G_Λr_Λmamaat_Λtuldiadami cadivia dai g_Λvaidi —ast_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí _Λgai gomaasi dai c_Λquiva dai ii dai m_{ΛΛ} viaat-uli _ΛSuusi. ³⁰ Maiquiaa vaatadai _ΛSuusi caay_Λr_Λ. Quiaa mom_{ΛΛ}ca c_{ΛΛ}acatadai _Λgai siaaco aayi _ΛMaaruta. ³¹ Aid_Λsi _Λjudidíu ismaac_Λd_Λ quiiy_Λr_Λ daraacatadai _{ΛΛ}madu _ΛMaría t_{ΛΛ} is_Λgai todian duucai c_Λquiva dai otoma vuusai oidi _Λgai _ΛMaría. _Λgai pov_Λn_Λlidaditadai isimia _Λgai _Λgai m_{ΛΛ}ca siaaco yaasapi _Λsi_{ΛΛ}gid_Λ dai ami suacada _Λgai.

³² Amaasi a_Λc_Λi _ΛMaría m_{ΛΛ}ca siaaco c_{ΛΛ}acatadai _ΛSuusi g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva _Λgai _ΛSuusi vuid_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñbait_Λc_{ΛΛ}acamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —t_Λt_Λdai _ΛMaría.

³³ Most_{ΛΛ}gacai _ΛSuusi issuan_Λi _Λjudidíu _{ΛΛ}madu _ΛMaría s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ soig_{ΛΛ}li _Λgai. ³⁴ Daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Vaaco yaasa aapim_Λ _Λgai? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—G_Λr_Λt_Λaan_Λdamiga tiñda pai n_Λida —t_Λt_Λdai _Λgai.

³⁵ Taid_Λ _ΛSuusi soso_Λ. ³⁶ Amaasi _Λjudidíu icaiti:

—Dañi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ oig_Λdaitadai goovai —caiti _Λjudidíu.

³⁷ D_Λmos _{ΛΛ}moco icaiti:

—Idi c_{ΛΛ}li n_Λn_Λaaavatu _Λmaiñ_Λaadami. C_{ΛΛ}ga istuidimudai goovai issoiñagi _ΛLázaru simaimuuquimudai _Λgai —caiti _Λgai.

³⁸ Taid_Λ _ΛSuusi _Λpamu soig_{ΛΛ}li aid_Λsi caajimi _Λt_Λjovai siaaco yaasapi _ΛLázaru. Dai _Λt_Λjovai vaac_{ΛΛ}ac_Λr_Λ daja _Λmo odai g_Λducami. ³⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Maigovaiav_Λr daasa goodai —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Taid_Λ _ΛMaaruta suculid_Λ _Λmuuquiad_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñtaanadamiga, casi apdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai inlidi aan —tadai Maaruta.

⁴⁰ Damos asuusi itadai:

—¿Maitasi arvaavoí saida glaagidi aan isvaavoitudagi aapi naidagi isDiusi sallidada viaa guvucadagai? —tadai asuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai daí agai oodai. Taida asuusi taí nanaava daida itadai Diusi gaoga:

—Giñooga, baigñalidi aan aapicada isgiñcancana aapi siuu duucu gñioquiada aan. ⁴² Caga maata aan isvasscaga giñcancana aapi damos sivi poduucai glaagidi aan sai vassi idi oodami ismaacada tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tadai asuusi.

⁴³ Dai capotacai asuusi cavami iná daida itai:

—¡Lázaru vuusaiñi! —tadai.

⁴⁴ Tai vuusai amuuquiada dai quiaa biisapicatadaí noonovida dai acasoda amo icusi tavallducamicada. Daida vuvasad arpa quiaa biisapi amo icusicada. Taida asuusi itadai:

—Upanavurai vaid istuida aimaraiña —tadai asuusi.

⁴⁵ Dai muidutai ajudidú ismaacada oidatucuitadaí María vaavoitu asuusi naiditai ispan duaacali asuusi Lázaru. ⁴⁶ Damos amoco ajudidú ismaaca vuidaga vata asuusi iji dai naida agai afariseo dai aagidi istumaasi idui asuusi. ⁴⁷ Amaasi afariseo amadu tataanadamidaga apapaali ganapagi ajudidú dudunucami daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama? Idi calli ivueeyi mui naana maasi gargducami. ⁴⁸ Ismosdagitu aatama dai maitiduníagi tomali amo istumaasi muidutai vaavoituda agai agai daida tataanadamidaga romamanu dadimu dai daitudamu garguiupaiga gducada dai gacoodamu —tadai ajudidú.

⁴⁹ Damos amoco avaamioma tataanadamidaga ajudidú saagida ismaacada Caifási tagidu dai aida uumiaga agai rbaitacaacamidaga apapaali aa noragi daida itadai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma arcaagai aatama gartatará ismuuquiagi amo calli vassi oodami vatará dai poduucai maiugitimu vassi oodami —astadai Caifási.

⁵¹ Damos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitoitai lagi agai baiyoma agai rbaitacaacamidaga apapaali cascada Diusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi asuusi ajudidú vatará. ⁵² Dai maisiu mosacaasi ajudidú vatará muuquia agaitadaí asuusi baiyoma vassi oodami ismaacada aipa oidaga vassi oidigaga. ⁵³ Aida tasara abiaadara tataanadamidaga ajudidú gagaagaimi isducatai muaagi asuusi.

⁵⁴ Cascada asuusi camaiamarai caayana ajudidú saagida. Baiyoma ii agai Judeaíndaga mala Efraínamu amo ali quiiyaga oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu asuusi.

⁵⁵ Aida camiaadimitadaí asiaa duudagai istuigaco ajudidú tagitoiña aidasi Diusi cagacaga vuvaitu cajiudad Ejiipituaíndaga. Asiaa duudagai pascua tagidu. Dai mui oodami aali quiquiaíndaga iji Jerusalemu dai ami iduñi agai istumaasi glaagaitadaí siduníagi maiquiaa acái gaga sía duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi oodami asuusi dai gaga quiuupiyaga guacacatadaí dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tatlágitoi aapimá? ¿Bais divimu áSuusi sivi siaa duudagá? —ascáiti.
⁵⁷ Áfariseo áámadu átlááanádamigá ápapáali gaaagidi sai sióra matiagi siaaco daja áSuusi sai aagidaña vaidá ájudidíu báájiagi áSuusi.

12

¹ Quiaa viáágcátadai naadami tasai isaayagi ásiaa duudagai taidá áSuusi ii Betaaniamu. Ami oidacátadai áLázaru ágai vaa ismaacáda áSuusi ápamu duaacali ácoidáda saagidaíñdára. ² Tai ami áoodami vaí áSuusi sai gauugana. Taidá áMaaruta gabibi dai áLázaru meesa vuidáda daiva áSuusi áámadu. ³ Amaasi áMaría vuua pará taucami litro asáiti sigian uvadami sáálicáda namáacami. Dai táí ágai áasáiti áSuusi áácasoda dai ácuupacáda gaquí. Tai sáálicáda sigian uvaitu váási áquííára. ⁴ Amaasi áUudasi áscaliote ámo maatarádamigá áSuusi ñiooquí áSuusi. Ágai vaa Uudasi ársimuñi maradá daidá gatáágida ágaitadá áSuusi daidá potáádaí:

⁵ —¿Tuisi maitágagaara idi asáiti sigian uvadami? Cáága ávuiimudai pará vaic sientu píisu dai ágaicáda soíñamudai aatáma ásoitutuigami —táádaí áUudasi.

⁶ Dámos áUudasi potáádaí maisiu soigááliditai ágai ásoitutuigamicáda baiyoma ááásvogami ágai cáscáda pocáiti. Ágai árgartumiñsiga nuucadacamicatadá dai gááásidiña. ⁷ Amaasi áSuusi itáádaí:

—Daigitoñi goooquí. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asáiti ismaacáda víi asta másiááscáda gíñyaasagi. ⁸ Vááscáda oidaca ágai soitutuigami gánsaagida várai soicáda dámos áana maivááscáda oidacamu aapimá gánsaagida —táádaí áSuusi.

⁹ Muidutai ájudidíu maí isaSuusi Betaaniára daacátadá. Dai mááca íji maisiu mosácaasi náidi áliditai áSuusi dámos náidi áliditadá áLázaru áára. Ágai vaa Lázaru ismaacáda áSuusi duaacali coidá saagidaíñdára. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidíu maí isaSuusi duaacali áLázaru dai cáscáda gáji-aadára vía ájudidíu vaavoidaragádaí dai vaavoitudaimi áSuusi. Cáscáda átlááanádamigáda ápapáali bai ídui ismuaagi áLázaru áára.

¹² Mui oodami Jerusaleenára dada gosiaa duudagára. Dai cajioma áoodami sai siaadico divia ágaitadá áSuusi Jerusaleenára. ¹³ Amaasi áoodami guicuma souvali maamaradá dai íji dai máá vuidáda áayi áSuusi dai ííñaquimi daidá ícaíti:

—Áliá siaa duutudai aatáma Díuusi. Aatáma ípalidi sai Díuusi áliá cáágcára náíjadagi áraígadá ájudidíu ismaacáda divia Díuusi guvucadadá —caíti áoodami.

¹⁴ Taidá áSuusi táá ámo asñíitu dai dan daiva poduucái isduucái gaaagidi Díuusi ñiooquíuldiadamigádaí Díuusi ñiooquíuldaí dai podu ooja:

¹⁵ Maitavár duduaadicuda aapimá Jerusaleenára oidacami.

Dañi bárimái gáraíga ámo asñíitu dan daitugái.

Ásduu ooja Díuusi ñiooquíuldaí.

¹⁶ Áidá ápádui gomaasi máimái aatáma mámaatarádamigádaí áSuusi ístuisi poduí. Dámos gooquíára áidási áSuusi ápamu nora tavaagiamu áidá gía tágitu aatáma ísDíuusi ñíñiooquíuldiadamigádaí ooja Díuusi ñiooquíuldaí áCristo dai sai poduucái ápáduña ágaitadáí.

¹⁷ Aoodami ismaacada mogucacatadai ASuusi amadu aidasi Agai vai ALazaru quiaa yaasapicatai Agai dai naidi Agai isaSuusi duaacali ALazaru coidada saagidiaiñdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji Aoodami dai mala vuidara aayi ASuusi. Cal maata Aoodami isaSuusi idui amo istumaasi gducami. ¹⁹ Amaasi Afariseo aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbiyagi ASuusi sivi. Vascatai oidatucui Agai cascada —ascatai Afariseo.

²⁰ Aoodami saagida ajioopaitadai amo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai siaa duutuda Agai Diuusi ASiaa duudagara. ²¹ Dai Agai miaadara guuquiva Piili ismaacada ABetasaidara oidacami. Betasida aramo ali quii Galilea davarara. Daida Aoodami giliego itadai Piili:

—Aapi cali, aatama naida aralidi ASuusi —astadai giliego.

²² Taida Piili ii dai aagidi Aandarasi. Taida vagoocatai iji dai aagidi ASuusi. ²³ Amaasi ASuusi itadai:

—Aanara Agai ismaacada viaa amo samicami dai caayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga giñsamicamiga sitomasmaascada samicami. ²⁴ Vaavuaava isamo caida taligi vascara mosaliamaducana asta masiascada asiagi vai vusacai vupusiada dai garai vai ugiatara astucaai dai muratai vai muidara taligi. ²⁵ Siogara ivuaadagi Agi istumaasi ipalidi, Agai gia iimimu Diaavora amadu, damos siogara maiivuaadagi Agi istumaasi ipalidi tami oidigi daama Agai gia calgacara vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tavaagara. ²⁶ Ismaadutai giñsoicada liadagi gaagai isgiñoidatucudagi dai tomasiaco aimarda aan movaasi aimaradagi Agai ara. Dai siogara giñsoicai, giñooga calgacara najada Agai, Agai.

²⁷ Camuquidan tada aan soigiñaliditai. Damos vascara maiaagidamu aan giñooga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi aan. Aan divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami vatarara, cascada maiaagidamu aan giñooga sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aan. ²⁸ Baiyoma aagidamu aan giñooga sai vasi oodami maatana sai Diuusi Abaitacaacamigada vasi oidigi dama oidacami dai vai vascatai siaa duutuadagi Diuusi —tadai ASuusi.

Amaasi ñioo Diuusi tavaagiaiñdara daida itadai Agai ASuusi:

—Aoodami gia maata isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascada —tadai Diuusi.

²⁹ Taida Aoodami ismaacada novaasi guucacatadai daida cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—Amo taañicaruda Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi ASuusi potadai Aoodami:

—Pocaiti giñooga sai apim maatana isAgai calgacara giñnaidi.

³¹ Camiaadimi istuigaco camainamaca Agai Diaavora samicamigada tami oidigi daama baiyoma aan iñsamicamiga namaca Agai. ³² Dai masiascada giñsiisagi curusiaba Diuusi soña Agai muidutai vasi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tadai ASuusi.

³³ Potadai ASuusi sai maatana Aoodami isducatai muuquia Agai Agai.

³⁴ Taida Aoodami aa noragi daida itadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti saida Cristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducata caiti aapi saida loodami siisapa agai amo curusiaba agai ismaacada viaa amo sallowicami? ¿Sioora agai ismaacada viaa amo sallowicami? —tata dai loodami.

³⁵ Amaasi asuusi itatadai:

—Aana quiaa daacamu aapima amadu ara chilaqui tasai dai ganmamaatulda inagai aana. Calgavar gincaala aapima istumaasi ganaagidi aana vai poduucai calgacara oidacagi dai calgacara vuvaquiagi. Sioora maicalgacara oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Aliaasi gaagai isvaavoitudadagi aapima istumaasi ganmamaatuldi aana quiaa daacatai aana aapima ganamadu vai poduucata calgacara oidaca aapima —tata dai asuusi.

Caagidacai asuusi imaasi ii abiaadara dai galasto taida loodami camaitaa.

³⁷ Asuusi idui mui naana maasi istumaasi gargarducami loodami vuitapi damos vascara maivaavoitu agai. ³⁸ Poduucai aradi istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaiacaru potatadai agai Diuusi: GinDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidasi agidi aatama ganiñiooquituldiadamiga ganiiooqui loodami.

Tomasi loodami naidi issallowicada viaa aapi ginDiuusi guvucadagai vascara maimaata naidi istumaasi aradi.

Astatadai Isaiacaru.

³⁹ Dai Isaiacaru ooja ara istuusi maitistutuidi loodami isvaavoitudadagi dai podu ooja:

⁴⁰ Najadamu agai istumaasi ivueeyi Diuusi damos Diuusi maidagito ismaat najadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuida.

Ca agai Diuusi ñiooquida damos Diuusi maidagito ismaat cacagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Agai maiama duucai gantatagito lidi dai maitanvaavoitu vai poduucata calgacara ganvuvaidan aana”, ascaiti Diuusi.

Asduucata ooja Isaiacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaiacaru aagaitai Cristo. Isaia naidi Cristo gacoosigara dai poduucata mai issallowicada vaamioma viaa guvucadagai Cristo sitomasioora dai isvaamioma taana sitomasioora.

⁴² Damos vascara muidutai ajudidiu taanadamigada vaavoitu asuusi damos maiagidi vasi loodami. Agai labaidi ismaat mudai fariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi aquiuupaigadara. ⁴³ Vaamioma oojoidi agai isloodami calgacara najadagi siadiuusi.

⁴⁴ Asuusi cavami iina daida icaiti:

—Tomasioora sioora invaavoitudadagi agai vaavoitudai ara Diuusi ginooaga. Agai agai daida ginootoi. ⁴⁵ Dai tomasioora sioora maata istuiga aana calga maata istuiga agai ismaacada ginootoi. ⁴⁶ Aana andivia tami oidigi daama vai loodami maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi dai divia aana sai sioora ginvaavoitudadagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioora sioora cacagi istumaasi gaaagiada aana dai maitinlagiadagi aana maitaragai ismaacada gaaagida inagai isducatai soimaasi taata agai agai. Aana divia tami oidigi daama sai calgacara vuuvacana loodami, dai maisiu aagida inagai loodami isducatai soimaasi

taata agai ᵘgai. ⁴⁸ Tomasioora sioora gajiaadara giñviaa aanᵘ dai maivaavoitudai giññiooqui ᵘgai gia sᵘᵘlicada soimaasi taata agai siᵘᵘscada caugitiᵘgi oidigi. Giñmamaatᵘtuldiaragacada cᵘᵘga gamaatᵘmu isᵘgai ᵘrsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aanᵘ maitaraan ᵘgi giññiooqui baiyoma aanᵘ aagai mosacaasi istumaasi ipᵘlidi giñooga. ᵘgai giñootoi daidᵘ giñaagidi istumaasi gᵘnaagida aanᵘ dai istumaasi ganmaatᵘtuldiagi aanᵘ. ⁵⁰ Dai cᵘᵘ maatᵘ aanᵘ sai istumaasi giñaagidi giñooga ansai gaaagidana gomaasicada cᵘᵘgacara vuvacaᵘ oodami. Cascada aanᵘ angaaagidi mosacaasi istumaasi giñᵘjai giñooga ansai gaaagidana —caiti ᵘSuusi ᵘoodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai ᵘsᵘaa duudagai istuigaco ᵘjudidᵘ tᵘtᵘgitoiña aidasi Diuusi cᵘᵘgacara vuvaitu Ejiipituaiñdara, mosᵘmo tasai viᵘᵘga. Camaatᵘcatadai ᵘSuusi iscaayᵘ istuigaco daivunu imia agai ᵘgai idi oidigiaiñdara dai ᵘpamu noragia agai mᵘᵘca siaaco daja oogada. ᵘSuusi sᵘᵘlicada oigadai vᵘᵘsi ismaacada vaavoitudai ᵘgai tami oidi daama, vᵘᵘsi gᵘᵘbdagacada oigadai ᵘgai.

² Dai ᵘSuusi ᵘmadu aatama mamaatᵘrdamigada gacueeyitadai tucara. Taidᵘ ᵘᵘquioma abiaadara ᵘDiaavora divia Simuñi marada ᵘUudasi Iscaliote ᵘmadu dai ipᵘlitu isgatᵘᵘgida ᵘgai ᵘSuusi sai bᵘᵘna ᵘgai ismaacada vuidara vᵘᵘᵘcatadai. ³ ᵘSuusi maatᵘcatadai isDiuusi oogada ᵘgai ootoi tami oidi daama tavaagiaiñdara dai isᵘpamu gaamu aa gᵘsiagi Diuusi ᵘmadu. Dai ᵘgai maatᵘcatadai ᵘpa isᵘoogada camaa guvucadagai sai tᵘaanaiña vᵘᵘsiaacatai. ⁴ Daidᵘ quiaa acueeyitadai ᵘSuusi ᵘmadu aatama mamaatᵘrdamigada dai caquiᵘ ᵘgai dai maigo dai gᵘdaamanaga yuucusi dai bᵘᵘ ᵘmo gaquidacarui dai gᵘpuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi ᵘmo vaateejara dai gᵘaagacai gᵘrvacuañimi gᵘᵘᵘcaso aatama mamaatᵘrdamigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gᵘpuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaña agaitadai ᵘgai ᵘSimuñi Piiduru ᵘcasoda ᵘgai potᵘᵘdai:

—¿Aanᵘ iñᵘᵘcaso pᵘsvacuaana agai ᵘpa? —tᵘᵘdai.

⁷ Taidᵘ ᵘSuusi aa noragi daidᵘ itᵘᵘdai:

—Sivi maimaata ᵘᵘidi aapi istuma vueeyi aanᵘ dᵘmos gooquiara gia maatᵘ ᵘᵘidamu aapi —tᵘᵘdai.

⁸ Dᵘmos ᵘPiiduru itᵘᵘdai:

—Aanᵘ giñᵘᵘcaso gia tomali ᵘmo imidagai maitiñvacuañdamu aapi —tᵘᵘdai.

Taidᵘ ᵘSuusi itᵘᵘdai:

—Ismaivacuaana aanᵘ gᵘᵘᵘcaso aidᵘ gia aapia maitᵘrgiñaduñi —tᵘᵘdai.

⁹ Taidᵘ ᵘSimuñi Piiduru itᵘᵘdai:

—Giñbaitᵘcaacamiga aidᵘ gia maisiu mosacaasi giñᵘcaso vacuaanamu aapi, gᵘaagai pᵘsvacuaanagi aapi giñnoonovi daidᵘ giñmoo ᵘpa —tᵘᵘdai.

¹⁰ Dᵘmos ᵘSuusi itᵘᵘdai:

—Sioora utudami gᵘnvapaᵘᵘviagi maitᵘaagai isvᵘᵘsi tuucugada vacuaanagi mosacaasi ᵘcasoda gᵘaagai isvacuaanagi. Dai aapima cavuaañicam vii dᵘmos maisiu vᵘᵘscatai —tᵘᵘdai ᵘSuusi.

11 CΛΛ maí ΔSuusi sioora tΛΛgida agaitadai, cascada pocaiti sai maivΛascatai vuaañicam vii, poduucai tΛiya Alidi ΔSuusi isarsoimaasi ivuaadami Δgai ismaacada tΛΛgida agaitadai.

12 Dai canaato vacuaañidacai ΔSuusi aatama mamaatardamigada Λcasoda Δpamu Δgai gdaamanaga yuucusi dai Δpamu daiva meesa vuidara. Daid itatadai aatama mamaatardamigada:

—¿Maatamasi naidi aapima istumaasi idui aan aapimacada?
13 Aapima mamaatatuldiadami dai baitacaaacami giñaagai daida arvaavoi iñsaana Δmamaatatuldiadami daida rbaitacaaacami cascada poduucai cΛga aagai aapima. 14 Dai aan iñsmaacada argamamaatatuldiadamiga daida argabaitacaaacamiga cavacoi aan aapima ganΛcaso cascada aliasi glaagai masiapacoga ganvacuaañiadagi aapima ganΛcaso. 15 Aapima aliasi glaagai masivuaadagi Δpa isducatai ivueeyi aan. 16 Vaavuava istumaasi gnaagidi aan sai tomali amo pioofi maivaamioma namaga sigai ismaaca ootoi. 17 Masimaata caa aapima vΛasi imaasi dai Δgigitai caa sΛlicada baiganliadamu aapima.

18 Dai aan maivΛascatai gnaagai aagaitai masida rsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maata ismaacada acovai vuvaitu aan. Dai vΛascara aliasi glaagai isapduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai poduucai aagai: “Δgai vaa ismaacada giñΛmadu acueeyi casi giñvuidara gΛi”, caiti Diuusi ñiooquidara. 19 Gnaagidi aan imaasi maiquiaa apduucai vai poduucai siΛscada apduñiagi aapima vaavoitudana iñsaana aragai iñsmaacada aagai aan. 20 Vaavuava istumaasi gnaagidi aan sai sioora miaadagidagi giñootosa Δgai gia giñmiaadagi aan Δpa dai sioora giñmiaadagidagi aan Δgai gia miaadagi Δgai ismaacada giñooto —gΛtatadai ΔSuusi.

21 Caaagidacai ΔSuusi imaasi sΛlicada soigΛΛli Δgai dai sΛli aagidi dai potatadai:

—Vaavuava isΛmadutai aapima giñtΛgida agai saida giñbΛna giñvuidara vΛatcami —tatadai ΔSuusi.

22 Amaasi aatama mamaatardamigada Δgai aipaco garnanlidimi vΛascatai maimaatacatai ismaacada aagai ΔSuusi.

23 Aan ΔSuusi abaana daivacai gauu. Aan aliasi giñoigΛdaiña ΔSuusi.

24 Vaid ΔSimuñi Piiduru gnoovicada giñsisigidi ansai tΛcacana sioora aagai Δgai. 25 Amaasi aan aabanion daiva ΔSuusi daida itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga. ¿Voor aagai aapi? —tatadai aan.

26 Taid ΔSuusi giña noragi daida povaiñtatadai:

—Vadidamu aan laachi paana dai sioor maquia aan Δgiava Δgai —iñtatadai.

Amaasi vaditu laachi paana dai maa ΔUudasi. Δgai rmarada Simuñi Iscalote. 27 Dai mosbΛi ΔUudasi Δpaana daida ΔDiaavora vaa ibadagara Δgai. Amaasi ΔSuusi itatadai ΔUudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tatadai.

28 Damos tomali amaadutai ismaacada mees vuidara daraaja maimaata caa istuisi potatadai ΔSuusi. 29 ΔUudasi Δgai dai bai darasana vΛascatai tumiñsigada cascada Λmadutai poduucai gantatagito sai Suusi tΛanai issavada Δgai amo istumaasi tumiñsicada asiaa duudagara

vΛΛtarΛ sΛpΛ maaquiagi Λmo istumaasi Λsoituutuigami. ³⁰ Dai mosgau Λpaana ΛUudasi dai vuusai quiidigamu. Dai casi ΛrtucarΛcatadai.

³¹ Dai mosvuusai ΛUudasi taidΛ ΛSuusi potΛi:

—Sivi gia maatΛmu oodami issΛΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai maatΛmu ΛpΛ issΛΛlicΛdΛ siaa duutudai aanΛ Diuusi giñooga muucucai aanΛ curusiaba sai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ³² SiΛΛscadΛ aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami tΛΛgidagi Λoodami isDiuusi giñooga sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai aidΛ gia Diuusi giñooga tΛΛgidamu oodami issΛΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai ΛpΛ. Dai otoma iduñimu Λgai go-maasi. ³³ Giñaaduñi camaitΛvΛpi daacamu aanΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu. AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtΛΛgimu. Dai aanΛ angΛnaagidi aapimΛ Λpan duucai aagidi aanΛ Λjudidiu sai mΛΛca siaaco imiagi aanΛ, aapimΛ maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi idi ñiiooqui utudui sai aapimΛ aipacoga gΛnoigΛadaiña. Poduucai isduucai gΛnoigΛdai aanΛ poduucai ΛpΛ aliΛsi gΛaagai mΛsiaapimΛ aipacoga gΛnoigΛadagi. ³⁵ Vai poduucai vΛΛsi oodami oidi daama cΛΛga maatΛmu mΛsiaapimΛ ΛrgiñmamaatΛrdamiga —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁶ TaidΛ ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MΛΛca siaaco imia iñagai aanΛ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, dΛmos gooquiΛrioma giñoidamu aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanΛ isΛoidá sivi? AanΛ baigiñduu iñsmuuquiagi aapi gΛvΛΛtarΛ —tΛtΛdai.

³⁸ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Mospocaiti aapi isbaigΛduu pΛsmuuquiagi aanΛ giñvΛΛtarΛ. Baiy-oma sivi tucarΛ maiquiaa cucuicai Λtacucu potΛimu aapi vaicojo is-maitΛgiñmaatΛ.

14

¹ MaitavΛrvuaamΛ Λnliada aapimΛ. CΛΛgavΛr vaavoitudada Diuusi dai cΛΛgavΛr giñvaavoitudada aanΛ ΛpΛ. ² MΛΛca siaaco daja giñooga muidu baabaqui. Dai mΛΛca imia iñagai aanΛ dai movai duuñimu aanΛ siaaco oidaca aapimΛ. Ismaitarvaavoicamudai imaasi aanΛ gia maitanaagidamudai. ³ Dai caimΛcai aanΛ bai duuñimu siaaco oidaca aapimΛ aidΛ gia Λpan divimu aanΛ daidΛ gΛnvaidacamΛ aanΛ vai aapimΛ oidacagi aan iñΛΛmadu. ⁴ AapimΛ gia cΛΛ maata siaaco imia iñagai aanΛ dai maata ΛpΛ voi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛTomás itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga aatΛmΛ maimaatΛ siaaco imia agai aapi. ¿Duu-catΛ maatΛna aatΛmΛ voi? —tΛtΛdai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ voi iñducami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ cascΛdΛ aanΛcΛdΛ aimu aapimΛ mΛΛca siaaco daja Diuusi. Dai aanΛcΛdΛ maatΛmu istumaasi Λrvaavoi. Dai aanΛ gΛnmaacai ibΛdagai utudui. MosΛcaasi sioora giñvaavoitudagi aimu mΛΛca siaaco daja giñooga. ⁷ IscΛΛga maatΛmudai aapimΛ iñsioora

aanΛ aidΛ gia maatΛmudai aapimΛ giñooğa ΛΛPΛ. Damos sivi maata aapimΛ ḡgai canaidi ḡgai cascΛdΛ —tatΛdai ΛSuusi.

⁸TaidΛ ΛPiili itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcaacamiga, ḡardagitoñi tasnΛida aatΛmΛ Diuusi ḡarooga. Mosacaasi gomaasi ipΛlidi aatΛmΛ —tatΛdai ΛPiili.

⁹TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Piili, mosΛΛ tΛvΛpi daja aanΛ ḡΛnΛΛmadu. ¿Ducatai maitiñmaata aapimΛ quiaa? Sioora giñnΛidi ḡgai nΛidi giñooğa ΛΛPΛ. ¿Tuipasi giñaaḡidi iñsaana ḡandagituagi masnΛidagi aapimΛ Diuusi ḡarooga?

¹⁰¿MaitapΛsvaavoitudai aapi ismosΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu ḡarooga? Idi ñiooqui ismaacΛdΛ ḡnaagidi aanΛ maisiu Λḡgi giñḡagitoidacΛdΛ aagi aanΛ. ḡarooga ḡgai daidΛ giñΛΛmadu daja daidΛ giñmaa guvucadagai isiduuna aanΛ aa duiñdagadΛ ḡgai.

¹¹Giñvaavoitudavurai aapimΛ isΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu ḡarooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicΛdΛ aidΛ gia giñvaavoitudavurai aapimΛ anaana maasi ḡḡarducamicΛdΛ iñsmaacΛdΛ ivuaadana aanΛ.

¹²SΛlicΛdΛ arvaavoi isḡgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai iduuñimu ΛΛPΛ naana maasi ḡḡarducami poduucai isduucai ivueeyi aanΛ dai asta istumaasi ḡḡarducΛdioma iduñia ḡgai ḡgai. AanΛ noragimu mΛca siaaco daja ḡarooga cascΛdΛ. ¹³Dai siuu duucu daanΛda aapimΛ Diuusi giñvaavoitudacai taanΛdavurai istumaasi ipΛlidi naidΛ ḡnmaaquimu aanΛ vai poduucai ḡmaatiagi isviaa guvucadagai giñooğa. ¹⁴SΛlicΛdΛ iduuñimu aanΛ tomastumaasi istumaasi ismaacΛdΛ taanΛdagi aapimΛ giñvaavoitudacai.

¹⁵MasiaapimΛ iñoiḡΛdai ḡḡigitai avΛrcaaca ismaacΛdΛ ḡnaagidi aanΛ. ¹⁶SiaanΛ daanΛdamu ḡarooga siḡgai ḡnootosdamu ḡΛibadaga vai ḡgai ḡnsoicΛdagi masai vaamioma cΛḡga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnΛliatudagi ḡpan duucai aanΛ ḡnsoicΛi daidΛ baigΛnΛliatudai sivi. ḡgai vaa ḡgai daidΛ gamaatΛtuldiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai ḡgai vΛscΛḡΛ ḡnΛΛmadu daaca ḡgai. ¹⁷ḡoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi IbΛadΛ tomali maimaata istan daja ḡgai cascΛdΛ maitistutuidi isdagituagi isΛΛmadu daacagi. Damos ḡgai cadaja aapimΛ ḡnΛΛmadu daidΛ ḡnΛΛmadu daaca ḡgai tomastuigaco cascΛdΛ aapimΛ maata Diuusi IbΛadΛ. ¹⁸AanΛ gia maitΛndagitomu siΛḡgi daraaca aapimΛ. ḡpan divimu aanΛ daidΛ ḡnΛΛmadu daacamΛ. ¹⁹Otoma ḡoodami tami oidi daama oidacami camaitiñnΛijadamu, damos aapimΛ gia giñtΛḡgimu ḡpamu. AanΛ gia ḡpamu duaacamu cascΛdΛ aapimΛ oidaca ḡgai tomastuigaco. ²⁰AidΛ gia aapimΛ maatamu iñsaana vΛscΛḡΛ daja Diuusi giñooğa ΛΛmadu. Dai aanΛ vΛscΛḡΛ ḡnΛΛmadu daja. ²¹Isamaadutai maatΛcagi istumaasi gataaanΛi aanΛ dai ḡḡigitai caΛcagi poduucai cΛΛ maata aanΛ issΛlicΛdΛ iñoiḡΛdai ḡgai. Dai Diuusi giñooğa oigΛadamu vΛscatai ismaacΛdΛ iñoiḡΛdai. Dai aanΛ ΛΛPΛ oigΛadamu ḡgai. Dai aanΛ maatΛtuldamu ḡgai iñsaana daja ḡgai ΛΛmadu —tatΛdai ΛSuusi.

²²AidΛ gia ñioo ḡUudasi (idi ḡrΛmai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potΛtΛdai:

—ḡarbitΛcaacamiga, ¿ducatai aapi ḡarmaatΛtuldamu mosacaasi aatΛmΛ pasḡarΛΛmadu daja dai maimaataḡtulda ḡgai ḡoodami maivaavoitudadami? —tatΛdai.

²³TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai calcamu giññoiqui. Daidla garooga oigadamu agai. Dai giñooga amadu aanla daraajamu agai amadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia maiagiditai cal giññoiqui. Idi ñooqui ismaacada ganaagidi aanla maisiu moslagi ganaagidi aanla baiyoma gomaasi arñoiquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aanla ganaagidi vlassi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapimla ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aanla Diuusi giñooga sai agai ootosana galbadaga sai agai ganuucadacana daidla baiganliatudana. Agai agai daidla ganmaatatuldiamu vlassiacatai dai agai gantagitotulda vlassi istumaasi ganaagidi aanla.

²⁷ Canoragimu aanla damos aapimla daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vassacala aanla ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu anpan duuca i oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavar vuaama anliada aapimla tomali maiambiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapimla casi giñcai iscaiti aanla isimia inagai malca siaaco daja garooga dai insapamu divimu aanla dai amapai daraajamu aatama. Issallicada giñoigadamudai aapimla aidla gia baiganliadamudai calcai inisia inagai aanla. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai insaana cascada. ²⁹ Aanla ganaagidi imaasi sivi maiquiaa apdui vai poduucai silscada apduñiagi aapimla calaga vaavoitudamu istumaasi ganaagidi aanla.

³⁰ Camaitavapi ganaatagidamu aanla aapimla. Casi barimui adiaavora. Agai agai dai taanai oodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi aanacada. ³¹ Damos vassacala glaagai ispoduucai apduñiagi vai oodami maatiagi insaana oigadai garooga daidla insaana ivueeyi vlassi istumaasi giñtaanai agai. Guuquivavurai aapimla. Timada tabala.

15

¹ Uuvasi daldal inducami aanla. Dai uuvasi daldal nuucadacami ducami Diuusi garooga. ² Amaamarada ismaacada maiibiatai guicumai anuucadacami daidla agaquiada maamarada guicumai apal vai poduucai vaamioma calaga iibiatai uuvasi daldal. ³ Daidla amaamarada ismaacada calaga iibiatai ganducami aapimla calaga giñvaavoitudaitai. ⁴ Maitavag gajaadala giñviaa aapimla dai aanla maigajaadala ganviaa apal. Uuvasi maamarada maisiu lagi iibiatai. Mosacaasi amaamarada ismaacada quiaa arasaca uuvasi daldal istutuidi isiibatagi. Dai poduucai aapimacada apal. Mosacaasi sioora apiavaavoitudada giññoiqui istutuidi iscalgacala oidacagi.

⁵ Uuvasi daldal inducami aanla dai aapimla maamarada ganducami. Sioora maigajaadala giñviaagi agai vaamioma calaga istutuidi iscalgacala oidacagi. Aatama amapai daraaja cascada. Aapimla lagi maitistutuidi isiduñiagi tomali amo istumaasi calgaducami. ⁶ Sioora gajaadala viaa giññoiqui gajaadala viaamu aanla apal, poduucai isduucai agguicomai uuvasi maamarada ismaacada maiibiatai dai gaquisarai. Dai gooqilara galmpaidi amaamarada gaquiada daidla mamaidi.

⁷ Isaapimla maitiñdagitu damos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatatuldaraga aidla gia giñtaañimu istumaasi ipaliadagi dai aidla gia aanla ganmaaquimu. ⁸ Silscada aapimla calgacala oidacagi poduucai siaa duutada aapimla Diuusi, dai poduucal calaga gamaata

isaapim_Λ argiñmamaat_Λrdamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoig_Λdai giñoo_{ga} poduucai aan_Λ _Λp_Λ g_Λnoig_Λdai aapim_Λ. Apiav_Λr t_Λt_Λgitoda aapim_Λ iñsg_Λnoig_Λdai aan_Λ. ¹⁰ Is_Λgiadagi aapim_Λ giñmamaat_Λtuldaraga poduucai t_Λt_Λgitodamu aapim_Λ iñsg_Λnoig_Λdai aan_Λ. Dai aan_Λ _Λp_Λ _Λg_Λidi v_Λasi istumaasi giñaagidi giñoo_{ga} dai baigiñ_Λlidi aan_Λ giñoig_Λdaitai _Λgai.

¹¹ G_Λnaagidi aan_Λ idi ñioo_{qui} vai poduucai aapim_Λ baig_Λn_Λliadagi aan_Λ iñ_Λamadu dai isv_Λasi g_Λniib_Λdac_Λd_Λ baig_Λn_Λliada aapim_Λ. ¹² Dai aan_Λ g_Λnt_Λjai masiaipacoga g_Λnoig_Λada aapim_Λ poduucai isduucai g_Λnoig_Λdai aan_Λ. ¹³ Si_{oo}r_Λ ali_Λsi oig_Λadagi _Λmoco g_Λaduñi _Λgai gia bai g_Λduu ismuuquiagi _Λgai v_Λat_Λr_Λ. ¹⁴ Dai aapim_Λ _Λrgiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ. ¹⁵ Aan_Λ camaigiñpipiooñiga g_Λnaagai. _Λp_{ioo}ñi maimaat_Λ istuma v_{ueeyi} aamud_Λ casc_Λd_Λ. Baiyoma aan_Λ giñaaduñi g_Λnaagai. Aan_Λ casi g_Λnaagidi v_Λasi istumaasi giñaagidi giñoo_{ga} casc_Λd_Λ. ¹⁶ Aapim_Λ mai_Λcovai giñv_Λsaitu baiyoma aan_Λ _Λcovai g_Λnvuvaitu aapim_Λ. Dai aan_Λ g_Λnootoi aapim_Λ sai aagidana giññioo_{qui} aa oodami v_Λasc_Λr_Λ c_Λagac_Λr_Λ oidacatai aapim_Λ. Daid_Λ giñoo_{ga} g_Λnmaaquimu v_Λasi istumaasi taañ_Λdagi aapim_Λ giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai aan_Λ g_Λnt_Λaan_Λi siaipacoga g_Λnoig_Λada aapim_Λ.

¹⁸ Is_Λoodami g_Λnc_Λadadagi aapim_Λ g_Λnt_Λgitovurai isaan_Λ giñc_Λadaina _Λgai _Λp_Λga. ¹⁹ Isaapim_Λ uurap_Λc_Λadamudai _Λoodami maivaavoitudadami aid_Λ gia _Λgai g_Λnoig_Λadamudai poduucai isduucai g_Λnoig_Λdai _Λgai aipacoga. Damos aan_Λ _Λcovai g_Λnvuvaitu _Λoodami maivaavoitudadami saagidiaiñd_Λr_Λ dai sivi camaiuurap_Λc_Λi aapim_Λ _Λgai. Casc_Λd_Λ _Λgai g_Λnc_Λadai. ²⁰ G_Λnt_Λt_Λgitovurai aapim_Λ isg_Λnaagidi aan_Λ sai tomali _Λmo p_{ioo}ñi maivaamioma nam_Λga si_Λamud_Λ. _Λoodami soimaasi giñtaatatuli aan_Λ ismaac_Λd_Λ gaaamu casc_Λd_Λ soimaasi g_Λntaatatuldamu ismaac_Λd_Λ giñpipiooñiga g_Λnducami. _Λamo oodami _Λg_Λgitai ca_Λ giññioo_{qui} poduucai _Λp_Λ _Λmo oodami _Λg_Λgitai ca_Λcamu g_Λnñioo_{qui}. ²¹ V_Λasi gomaasi iduuf_Λimu _Λgai giñvaavoitudacai aapim_Λ. _Λgai maimaat_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ giñootoi casc_Λd_Λ.

²² Iñsaan_Λ maidivimudai dai maiñiooquidamudai _Λgai aid_Λ gia _Λgai maigajiaad_Λr_Λ giñviaamudai. Damos ali_Λsi soimaasi idui _Λgai gajiaad_Λr_Λ giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ Si_{oo}r_Λ giñc_Λadada _Λgai gia c_Λadai Diuusi g_Λrooga _Λp_Λ. ²⁴ Iñsaan_Λ maitiduuf_Λimudai _Λgai saagida naana maasi g_Λg_Λr_Λducami ismaac_Λd_Λ maitidui tomali _Λmo _Λmai _Λgai maisoimaasi iduuf_Λimudai gajiaad_Λr_Λ giñviaacai. Damos tomasi _Λgai n_Λidi v_Λasi gomaasi v_Λasc_Λr_Λ giñc_Λadai daid_Λ _Λgai c_Λadai giñoo_{ga} _Λp_Λ. ²⁵ Aid_Λsi _Λp_Λdui imaasi aid_Λ _Λp_Λdui istumaasi cao_Λjisi _Λjudid_Λu s_Λlicamigad_Λr_Λ dai pocaiti: “Giñc_Λadai _Λgai maitiipucatai istucud_Λ”, asc_Λaiti.

²⁶ Damos daañimu aan_Λ giñoo_{ga} vai _Λgai ootosana g_Λl_Λdaga. Dai si_Λascad_Λ diviagi _Λgai g_Λnsoic_Λdamu m_Λsai c_Λaga vaavoitudañi_Λ daid_Λ baig_Λn_Λliatudamu _Λgai. Dai _Λgai gia g_Λnaagidamu mos_Λcaasi istumaasi _Λrvaavoi. Dai _Λgai g_Λnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagaitai aan_Λ. ²⁷ Dai aapim_Λ _Λp_Λ aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi c_Λc_Λgaducami giñaagaitai aan_Λ. Aapim_Λ aan_Λ iñ_Λlamadu ajioopaitadai tucamid_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ casc_Λd_Λ.

16

¹ VΛasi imaasi gΛnaagidi aana masai apiacΛga vaavoitudaiña. ²⁻³ DaidΛ ajudidifu ismaacΛda maisΛlicΛda maata Diuusi garooga tomali maisΛlicΛda giñmaata maitΛndagitamu isaapimΛ vapaquiagi quiquiupaigΛdΛrΛ. Dai aimu istuigaco Λgai vaa gΛncoodamu poΛlilitai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai gΛnaagidi aana vai siΛascada ΛpΛduuñiagi gomaasi ismaacΛda gΛnaagidi aana aidΛ gia tΛgitomu aapimΛ iscasi gΛnaagidi aana.

Aana gΛnΛΛmadu aimaraitadai cascΛda maitΛnaagidi aana imaasi ΛΛquioma. ⁵ DΛmos sivi caΛpamu imimu aana mΛca siaaco daja giñooga. Λgai Λgai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiñtacacai aapimΛ iñsiaaco imia iñaagai. ⁶ Baiyoma soigΛnΛli aapimΛ gΛnaagidacai aana imaasi. ⁷ DΛmos sΛlicΛda Λrvaavoi isvaamiomΛ arcΛΛgai aapimΛ gΛnvΛatarΛ iñsimi aana. Iñsmiimia aana aidΛ gia maidivimu Λgai ismaacΛda gΛnsoicada agai masai vaamioma cΛga vaavoitudaiña dai baigΛnΛliatudagi. DΛmos iñsimia aana aidΛ gia baigovai ootosamu aana Λgai. ⁸⁻¹¹ SiΛascada divia Λgai maatatuldiadamu oodami isΛrsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai Λgai. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatatuldiadamu Λoodami ΛpΛ iñsaana sΛlicΛda cΛga giñtΛgito dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui aana. VΛasi imaasi cΛga maatΛmu Λgai imΛcai aana mΛca siaaco daja giñooga dai aapimΛ camaitiñΛijadamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatatuldiadamu Λoodami isΛmo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu Λoodami maivaavoitudadami. Dai aidΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΔDiaavora ΛpΛ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gΛnaagida iñlidi aana dΛmos aapimΛ maitistutuidi ismaata caΛcagi sivi. ¹³ SiΛascada diviagi Diuusi IbΛadΛ Λgai gΛnmaatatuldiamu vΛasi istumaasi Λrvaavoi. VΛasi istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Agai gΛnmaatatuldiamu maisui istumaasi Λgi Λgai ipalidi, baiyoma Λgai gΛnmaatatuldiamu mosΛcaasi istumaasi aagidi aana. Dai agai gΛnaagidamu istumaasi ΛpΛduñia agai. ¹⁴ Dai Λgai soicΛda agai oodami sai siaa giñduutudaiña mamaatatulditai Λgai istumaasi aana aagidi. ¹⁵ VΛasi istumaasi aagai giñooga Λgai vaa ñiiooqui aagai aana ΛpΛ cascΛda pocaiti aana sai Diuusi IbΛadΛ gΛnmaatatuldiamu istumaasi aagai aana.

¹⁶ Caotoma maitiñΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛda Λpamu giñtΛagimu. Aana imimu tΛvaagiamu siaaco daja giñooga cascΛda —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi Λmoco aatΛma mamaatΛrdamigada ΛSuusi aipaco gΛrtΛcacaimi dai pocaitimi:

—Istaiya lidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijada ragai aatΛma dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛda Λpamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia agai tΛvaagiamu siaaco daja oogada. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛΛgia ragai. AatΛma maimaata caΛ istaiya lidi goovai —caiti aatΛma.

¹⁹ ΛSuusi maatacatadai isaatΛma tΛcaca ipΛlilitadai Λmo istumaasi cascΛda povΛrtΛtdai:

—Casi gΛnaagidi aana sai caotoma maitiñΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛda Λpamu giñtΛagimu. ¿Gomaasi mΛsaagai aapimΛ? ²⁰ SΛlicΛda aapimΛ soigΛnΛliadamu dai suaanadamu dΛmos

loodami maivaavoitudadami baigʌnʌliadamu. Dʌmos gʌnsoiʌliaraga uggitumu sibaigʌnʌliadamu aapimʌ. ²¹ Siʌʌscadʌ ʌmo ooqui cacooocagi duaaidia agaitai ali oodami aliʌ soimaasi taatacana ʌgai dʌmos siʌʌscadʌ cavuusai ʌali oodami camaitagito iscavami cooco baigʌʌliatugaitai iscavuusai ʌmo ali oodami. ²² Poduucai aapimʌ soigʌnʌlidi sivi dʌmos ʌpan divimu aanʌ dai gʌnnʌidamu dai aidʌ gia sʌʌlicadʌ baigʌnʌliadamu aapimʌ dai maitiipucamu sioorʌ soigʌnʌʌliatudagi.

²³ Aidʌ tasʌrʌ camaitiñtʌcacamu aapimʌ tomali ʌmo istumaasi. Sʌʌlicadʌ ʌrvaavoi mʌsiaapimʌ tañiagi Diuusi gʌrooga tomastumaasi giñvaavoitudacai ʌgai gia gʌnmaaquimu istumaasi tañiagi aapimʌ. ²⁴ ʌʌquioma daanʌiña aapimʌ Diuusi maisiu giñsʌʌlicamigacʌdʌ. Sivi gia taanʌdavurai aapimʌ Diuusi istumaasi tʌgitocagi giñsʌʌlicamigacʌdʌ dai Diuusi gʌnmaaquimu vai poduucai sʌʌlicadʌ baigʌnʌliadamu aapimʌ.

²⁵ Aanʌ gʌnaagidi ʌmo istumaasi gʌnmaatʌtulda iñʌlidity ʌma maasi. Dʌmos aimu istuigaco aanʌ camaipoduucai gʌnmamaatʌtuldiamu baiyoma sʌʌli gʌnaagidamu aanʌ naana maasi istumaasi agaitai Diuusi gʌrooga. ²⁶ Dai aidʌ tasʌrʌ daañidamu aapimʌ Diuusi gʌrooga giñsʌʌlicamigacʌdʌ. Dai camaitʌgitocamu aapimʌ iñsaana daanʌdagi gʌrooga aapimʌ gʌnvaʌtarʌ. ²⁷ Diuusi gʌrooga sʌʌlicadʌ gʌnoigʌdai giñoigʌdaitai aapimʌ dai vaavoitudaitai iñsaana divia mʌʌcadʌrʌ siaaco oidaga Diuusi gʌrooga. ²⁸ Vaavuava iñsaana divia mʌʌcadʌrʌ siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanʌ tami oidi daama. Dai sivi caimʌdamu aanʌ ʌpamu gaamucu siaaco daja gʌrooga —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁹ Taidʌ aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ potʌtʌdai:

—Sivi gia casʌʌli gʌraagidi dai maisiu gʌraagidi ʌmo istumaasi gʌrmaatʌtulda ʌlidity ʌma maasi. ³⁰ Sivi gia cʌʌ maata aatʌmʌ isaapi maata vʌʌsiaacatai. Aapi maitʌgito isʌmo oodami gʌtʌcaca ʌmo istumaasi. Aapi camaata vʌʌsi istumaasi tʌtʌgitoi oodami cascʌdʌ. Imaasicʌdʌ cavaavoitu aatʌmʌ isaapi divia mʌʌcadʌrʌ siaaco daja Diuusi —tʌtʌdai aatʌmʌ.

³¹ Taidʌ ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—¿Sʌʌlicadʌ mʌsgiñvaavoitudai aapimʌ? ³² Otoma aimu istuigaco aapimʌ aipacoga voopoimu dai ʌʌgi ginviaamu. Dʌmos vʌʌscʌrʌ maiʌʌgi daacamu aanʌ. Diuusi giñooga giñʌʌmadu daacamu cascʌdʌ. ³³ Vʌʌsi imaasi gʌnaagidi aanʌ vai aapimʌ gʌniibʌstacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sʌʌlicadʌ soimaasi taatamu aapimʌ. Dʌmos maitavʌrvuaam ʌnʌliada aapimʌ aanʌ gia vaamioma istutuidi siʌgai ismaacʌdʌ viaa guvucadagai tami oidi daama —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

17

¹ Caaagidacai ʌSuusi imaasi dai tai nʌnʌaava tʌvaagi amacoga daidʌ itʌtʌdai:

—Giñooga caaayi siuu duucu aapi tʌʌgidagi oodami iñsaana gʌmara viaa guvucadagi dai tʌʌgidamu aanʌ oodami issʌʌlicadʌ viaa guvucadagai aapi. ² Aapiapa ʌgai daidʌ giñmaa sʌʌlicami ansai aanʌ tʌaanʌiña vʌʌsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanʌ maacana ibʌdagai utudui vʌʌsi ismaacʌdʌ aapi ʌco vuvaitu vai ʌgai vʌʌscʌrʌ oidacamu aatʌmʌ gʌrʌʌmadu. ³ Dai sioorʌ viaacamu idi ibʌdagai utudui poduucai ʌgai

gamaata aapi daida giñmaat aan aapa. Daida maat agai isalagi aapi sallaicada arDiuusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatutuli aan aoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aan aa duiñdagai ismaacada giñtajai aapi. ⁵ Sivi gia giñooga apamu igiñmaaca agai vaa guvucadagai ismaacada viaacata dai aan aapi amadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadara.

⁶ Camaatutuli aan agai ismaacada aco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidiaiñdara istuiga aapi. Aapi aco vuvaitu agai vaid giñoidatucuiña dai agiditai calcana gñiooqui ismaacada aagidi aan.

⁷ Dai sivi agai cal maat ismosacaasi istumaasi giñaagidi aapi agai vaa ñiooqui aagidi aan agai. ⁸ Poduucai aan aagidi agai gñiooqui ismaacada giñmaa aapi dai agai vaavoitu giñiooqui. Dai agai vaavoitudai aapa iñsaana divia macadara siaaco daja aapi daida isaapi giñootoi tami oidi daama.

⁹ Gadaañai aan pasai nuucadacana agai ismaacada giñoidatucui agai vaa ismaacada aco vuvaitu aapi dai maisiu gdaana pasai nuucadacana aapi maivaavoitudadami. ¹⁰ Vasi istumaasi viaa aapi aana iñtuidaga aapa dai vasi istumaasi viaa aan aapa gatuidaga aapa. Dai vasi aapi gmaamara aana giñmaamara aapa. Sallaicada siaa giñduutuadamu oodami ñiditai isducatai ivueeyi agai ismaacada giñvaavoitudai.

¹¹ Aan gia camaviimu tami oidi daama baiyoma imimu aan maca siaaco daja aapi. Damos agai gia viimu tami oidi daama. Giñoga aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi sallaicada calga tagito aapi. Nuucadañi aapi aguvucadacada agai ismaacada aco vuvaitu aapi vai agai viaacagi amo tagitoidagai apan duucai aatama viaa amo tagitoidagai.

¹² Aidasi quiaa aimaraitadai aan agai amadu tami oidi daama calga nuucadatadai aan aguvucadacada agai ismaacada aco vuvaitu aapi dai soicitadai aan sai apiavaavoitudaiña. Tomali amoco maigajaadara giñviaa mosaca amoco agai ismaacada amadu daja adiaavora dai poduucai adui ismaacada casi ooja Diuusi ñiooquidara.

¹³ Dai sivi caimia iñagai aan maca siaaco daja aapi. Damos quiaa daacatai aan tami oidi daama aagidi aan vasi imaasi giñmamaatardamiga vai agai baiganliada poduucai isduucai baigiñlidi aan. ¹⁴ Camaa aan gñiooqui agai. Daida maivaavoitudadami sallaicada caldai vaavoitudadami. Vaavoitudadami camaisiduucai oidaga cascada. Vaavoitudadami calgacara oidaga giñapan duucai.

¹⁵ Aan maitdaana pasai vuvaidana vaavoitudadami oidigi daamaiñdara mosacaasi gdaana aan pasai sobicadana adiaavora vai agai maisoimaasi duiñtuldana. ¹⁶ Aan gia maisoiduu oidaga daida giñmamaatardamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga maivaavoitudadami. ¹⁷ Soicadañi aapi giñmamaatardamiga vai agai sallaicada calga gantatagitocana dai calga oidacagi vaavoitudacai agai gñiooqui. Gñiooqui sallaicada arvaavoi cascada. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giñootoi tami oidi daama aan aapa ootosa giñmamaatardamiga vai aagidiana agai gñiooqui aoodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aan gia sallaicada gllagidi vasi istumaasi giñtaana aapi vai poduucai agai aapa sallaicada gllagiadagi dai calgacara oidacagi.

²⁰ Maisiu mosacaasi gdaana aan pasai soicaiña giñmamaatardamiga baiyoma gdaana aan pasai soicaiña agaa ismaacada vaavoituda agai aagidacai giñmamaatardamiga gñiooqui. ²¹ Dai gdaana aan

giñooga isagai vaaacatai mosamadugan duuca tātāgitoiña an duuca aatama mosamadugan duuca tātāgitoi. Mosamadugan duuca tātāgitodacai agai poduucai aoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pasigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduuca aapi giñooga giñsaa duutudai iñamadu aimaraitai poduucai aapa aana siaa duutudai giñmamaatardamiga amadu aimaraitai aana. ²³ Agai amadu daja aana. Dai aapi giñamadu daja. Dai poduucai amadugan duuca tātāgitoi agai daida poduucai amaivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daida isaapi oigadai giñmamaatardamiga poduucai isduuca giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi aco vuvaitu agai aana iñvaatar. Dai aana ipalidi isagai giñama daraajagi dai naidagi iñsaana viaa amo samicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaana aramo gaal laanadami maa ca siaaco daja aapi. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara giñoigadai aapi cascada giñmaa samicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosacaasi istumaasi samicami. Aoodami maivaavoitudadami maitamaata dāmos aana gia gamaata. Daida giñmamaatardamiga caa maata isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aana casi aagidi agai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aana agai istuiga aapi, vai poduucai agai giñoigadagi poduucai isduuca aapi giñoigadai, amadu daacatai aana agai —tāadai asuusi gaoga.

18

¹ Dai casi aagidacai asuusi imaasi ii agai aatama mamaatardamigada amadu mamocoradara laqui Sedaróni maa ca siaaco muidu oliivosi dāadada. Dai movaapa agai uusi saagida. ² Daida aUudasi caaga maatacatadai ami, asuusi amadu aatama mamaatardamigada agai duudatai ami gaampaidiña cascada. aUudasi agai dai ami gatāgida agaitadai asuusi masai baacaiña dai muaana. ³ Taida aUudasi ami divia siaaco daacatadai asuusi dai vaidati mui sandaaru. Siāsi guviernu sandaarugada icaasi ajudidū quiuupaigada sandaarugada ismaacada ootoi abaitguucacamigada papaali daida afariseo. Asandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ Dāmos asuusi camaatacatai vāsi istumaasi apadūña agaitai vuidara caquiva asandaaru dai tacacai dai potāadai:

—¿Moor gaagai aapima? —tāadai.

⁵ Taida asandaaru aa noragi daida itāadai:

—Gaagai aatama asuusi Nasareetara oidacami —tāadai.

Taida asuusi aa noragi daida itāadai:

—Aanava —tāadai.

Taida asandaaru saagida caaga aUudasi. Agai vaa agai daida gatāagi asuusi. ⁶ Aidasi asuusi itāadai: “Aanana”, taida asandaaru tāi suuli dāvāarapi. ⁷ Taida asuusi mostacacai aapara asandaaru daida itāadai:

—¿Moor gaagai aapima? —tāadai.

Taida asandaaru itāadai:

—Gaagai aatama asuusi Nasareetara oidajami —tāadai.

⁸ Amaasi asuusi itāadai:

—Casi ganaagidi aanava. Isgiñgaagaimi aapima, dagitavurai vai iimāna idi ismaacada giñamadu guuca —tāadai.

⁹ Dai mopovadi dai apadi istumaasi caagaitadai asuusi: “Ismaacada aco vuvaitu giñooga tomali amaadutai maitiñvoopoji”, caititadai asuusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu galcusiru dai agaicada iquita

naacad^Λ s^{ΛΛ}lisa pad^{ΛΓ}Λ Malico. Agai ^Λrpiooñigad^Λ ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ ^Λpapaali. ¹¹ D^Λmos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai Piiduru:

—^Λpamu ig^Λcubiertag^{ΛΓ}Λ c^{ΛΛ}sa g^Λcusiru. Aliasi g^Λaagai iñsaana soimaasi taatagi poducaí isduucaí aagai giñooğa issoimaasi taata iñagai aan^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹² Amaasi ^Λguviernu sandaarugad^Λ ^Λmadu ^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ ^Λgai ^Λmadu ^Λjudidíu sandaarugad^Λ b^Λi ^ΛSuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai ^ΛAanási quiidiamu Aanási ^Λrtuubad^Λ Caifási. Aid^Λ uumir^Λ Caifási ^Λrbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ ^Λpapaali. ¹⁴ Agai vaa Caifási caaagiditadai ^Λjudidíu isvaamioma ^Λrc^{ΛΛ}gai ^Λgai v^Λatar^Λ ismuuquiagi amo c^{ΛΛ}li v^Λasi oodami v^Λatar^Λ.

¹⁵ Simuñi Piiduru ^Λmadu aan^Λ oí ^ΛSuusi. ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ ^Λpapaali giñmaat^Λcatadai casc^Λd^Λ vaa aan^Λ Suusi ^Λmadu tuisicana quiid^{ΛΓ}Λ ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ. ¹⁶ D^Λmos Piiduru quiidigana vii cuu-paragai abaana. Casc^Λd^Λ aagidi aan^Λ ^Λali ooqui ismaac^Λd^Λ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi ^ΛPiiduru ¹⁷ taid^Λ ^Λali ooqui t^Λcacai ^ΛPiiduru daidi it^Λt^Λdai:

—¿Maitasi ^Λrvaavoi isaapi ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λ gomaisapic^Λd^Λ? —t^Λt^Λdai ^Λali ooqui.

Taid^Λ ^ΛPiiduru it^Λt^Λdai:

—Chuava. Angia chu —t^Λt^Λdai.

¹⁸ ^Λpidicatadai aid^Λp^{ΛΓ}Λ casc^Λd^Λ ^Λpipiooñi ^Λmadu ^Λsandaaru ganai daid^Λ g^Λuucadaca taí. Vaid^Λ ^ΛPiiduru ami gasaagida c^{ΛΛ}c^Λ ^Λp^ΛΛ daid^Λ uucadacai ^Λp^Λ.

¹⁹ ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ ^Λpapaali t^Λcacaimi ^ΛSuusi soor^Λ ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai dai astumaasi mamaat^Λtuli ^Λgai. ²⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ gaaagidi giññiooqui ^Λoodami vuitapi dai v^Λasc^{ΛΓ}Λ gama-maat^Λtulitadai ^Λaali quiquiuupaigad^{ΛΓ}Λ ^Λjudidíu daid^Λ ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΛΓ}Λ ^Λjudidíu siaaco g^{ΛΛ}^Λmpaidi ^Λgai. Dai aan^Λ maisiu ^Λastocai gaaagidi tomali ^Λmo istumaasi. ²¹ ¿Tuipasi giñt^Λcacai? T^Λcacañi aapi ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñc^{ΛΛ} vai ^Λgai g^Λaagidana istumaasi gaaagidi aan^Λ. C^{ΛΛ} maata ^Λgai istumaasi gaaagidi aan^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²² Pot^{ΛΛ}dacai ^ΛSuusi tai ^Λmo sandaaru ^Λg^{ΛΛ} quiuupiaiñd^{ΛΓ}Λ mo^Λc^{ΛΛ}acatadai dai g^{ΛΛ}g^Λ ^Λgai ^ΛSuusi vuivasad^{ΛΓ}Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Maitiñiooquiada ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ ^Λpapaali —t^Λt^Λdai ^Λsandaaru.

²³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Isaagai aan^Λ ^Λmo istumaasi maic^{ΛΛ}gaducami iñaagidañi aapi istumaasi maic^{ΛΛ}gaducami aagai aan^Λ. D^Λmos isc^{ΛΛ}agadu istumaasi aagidi aan^Λ, ¿tuipasi giñg^{ΛΛ}g^Λ? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁴ Amaasi ^Λsandaaru vuu ^ΛSuusi tai Aanási ootoi ^ΛSuusi Caifási quiidiamu. Caifási ^Λrbait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ ^Λpapaali.

²⁵ Vaid^Λ ^ΛPiiduru quiaa taíco c^{ΛΛ}acatadai dai g^Λuucada. Daid^Λ ^Λgaa ismaac^Λd^Λ moguucacatadai it^Λt^Λdai:

—¿Maitasi ^Λrvaavoi isaapi ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λ gomaisapic^Λd^Λ? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

Taid^Λ Πiiduru itat^Λdai:
—Chu, angia chu —tat^Λdai.

²⁶ Vai ami caaacatadai amo piooñigad^Λ lbaitac^Λaacamigad^Λ apapaali. Apiooñi araduñd^Λ ac^Λalli ismaac^Λd^Λ Πiiduru iquit^Λ naacad^Λ. Daid^Λ apiooñi itat^Λdai Πiiduru:

—¿Maitasi arvaavoi isg^Λñaidi aan^Λ ma^Λca siaaco muidu oliivosi d^Λlad^Λd^Λ amaisapic^Λd^Λ amadu? —tat^Λdai.

²⁷ Dai Πiiduru ap^Λpa itat^Λdai ismaitarvaavoi. Pocaitimi Πiiduru tai cuujui amo tacu c^Λliad^Λ.

²⁸ Dai camaasidat^Λai oidigi asandaaru vaidacai asuusi ag^ΛΛ quiiyamu siaaco daacatadai ac^Λaigi. Damos ami siaaco daacatadai ac^Λaigi maivaapa ajudidú. Camiaadimitadai istuigaco ajudidú tat^Λgitoiña aidasi Diuusi caagac^Λra vuvaitu Ejiipituaifñd^Λra casc^Λd^Λ. Ajudidú daidarsi isvaapaquiagi quiid^Λra amoco ismaac^Λd^Λ amaitarjudidú siaa duutudaitai asiaa duudagai. ²⁹ Casc^Λd^Λ ac^Λaigi ismaac^Λd^Λ Pilaato t^Λagidu vuusai dai ñiooquida agai ajudidú dai potat^Λdai:

—¿Tumaasic^Λd^Λ g^Λpiar vuupai apim^Λ idi c^Λalli? —tat^Λdai ac^Λaigi.

³⁰ Tai agaa aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—Isgoovai maitarsoimaasi ivuaadamicamudai maivuaapamudai aat^Λm^Λ —tat^Λdai ajudidú.

³¹ Amaasi apilaato tat^Λdai:

—Bacavurai apim^Λ goc^Λalli dai agi apim^Λ ñaida iss^Λallic^Λd^Λ g^Λpiar caat^Λcam^Λ ischu ap^Λ apim^Λ g^Λns^Λallic^Λcamigac^Λd^Λ —tat^Λdai apilaato.

Tai aa noragi ajudidú dai potat^Λdai:

—Damos aat^Λm^Λ ajudidú maiviaa oigaragai ismuaagi tomali amaadutai —tat^Λdai.

³² Aidasi ap^Λdui gomaasi aid^Λ ap^Λdui ismaac^Λd^Λ aagai asuusi aagaitai isducatai muuqui agai. ³³ Taid^Λ apilaato aa gai dai vaa ag^ΛΛ quiiy^Λra. Dai vai agai asuusi daid^Λ tacacai dai potat^Λdai:

—¿Aapipas^Λ arraigad^Λ ajudidú chu sio? —astat^Λdai apilaato.

³⁴ Taid^Λ asuusi itat^Λdai:

—¿Aapi agip^Λasi giñ^Λacacai gomaasi aa isgaagidio? —astat^Λdai asuusi.

³⁵ Taid^Λ apilaato aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—¿Povairas^Λ lid^Λi aapi iñsaan^Λ arjudidú? Gaaduñi ajudidú amadu lbaitaguucamigad^Λ apapaali gavuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astat^Λdai apilaato.

³⁶ Amaasi asuusi itat^Λdai:

—Giñ^Λallicamiga maisiu ap^Λan ducami s^Λallicamigad^Λ baitaguucacami tami oidi daama. Isarraic^Λamudai aan^Λ ap^Λan duuc^Λai amo raí tami oidi daama aid^Λ gia giñoidatucudamiga cocodamudai ajudidú sai maitimb^Λana dai tomali auudasi maitiñ^Λagidamudai ajudidú. Damos aan^Λ arraí maisiu ap^Λan duuc^Λai amo raí tami oidigi daama —astat^Λdai asuusi.

³⁷ Amaasi apilaato itat^Λdai:

—¿Aid^Λ gia arvaavoi isaapi arraigad^Λ ajudidú? —astat^Λdai.

Taid^Λ asuusi itat^Λdai:

—Aan^Λ arraí poduuc^Λai isduuc^Λai iñagidi aapi. Aan^Λ divia tami oidi daama dai oodami duuc^Λai vuusai daid^Λ gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasioora^Λ sioora^Λ ca^Λca lid^Λi istumaasi arvaavoi agai gia agiditai ca^Λcana istumaasi agidi aan^Λ —astat^Λdai asuusi.

³⁸ Taid^Λ apilaato itat^Λdai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —astat^Λdai.

Dai mospot_{ΛΛ}dacai _{ΛΛPΛPΛ} vuusai agai quiidigamu dai ñiooquida agai _Λjudidíu daid_Λ pot_{ΛTΛ}dai:

—Aan_Λ mait_{ΛTΛΛ}gai istumaasic_{ΛDΛ} g_{ΛP}i_{ΛR} vuupai aapim_Λ idi c_{ΛΛ}li.
³⁹ D_Λmos aapim_Λ poduucai g_{ΛN}viida v_{ΛΛ}asi uumigi idi siaa duudag_{ΛRΛ}
 isdagituagi isimiagi _Λmo maisapicami. ¿I_{ΡΛ}lidim_{ΛS}i aapim_Λ iñsdagituagi
 isimiagi _Λraígad_Λ _Λjudidíu? —t_{ΛTΛ}dai _ΛPilaato.

⁴⁰ Amaasi v_{ΛΛ}scatai cavami ijiña daidi it_{ΛTΛ}dai:

—Goo_gia chu. Daigitoñi vai im_Λna Baraavási —t_{ΛTΛ}dai _Λjudidíu.

_ΛBaraavási _{ΛTΛΛ}sivogamicana.

19

¹ Amaasi _ΛPilaato gat_Λjai m_Λsai g_{ΛG}_{ΛΛ}na _ΛSuusi iquisanaic_{ΛDΛ}. ² Daid_Λ
_Λsandaaru idui _Λmo coronai uuparaic_{ΛDΛ} dai _ΛSuusi mood_Λ daama
 daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai _{ΛPΛ}a maascana raí. ³ Dai sicoli
 guuquiva daid_Λ icaiti:

—Tan c_{ΛΛ}ca _Λraígad_Λ _Λjudidíu —ascaiti _Λsandaaru parunaitai _ΛSuusi.

Daid_Λ _Λsandaaru capi_gi _ΛSuusi.

⁴ Amaasi _ΛPilaato _Λpamu vuusai quiidigamu daidi it_{ΛTΛ}dai _Λjudidíu:

—Vuaapamu aan_Λ gomaisapic_{ΛDΛ} baigovai vai n_Λida aapim_Λ ismait_{ΛΛ}
 aan_Λ isducatai _Λrsoimaasi ivuaadami goovai —t_{ΛTΛ}dai _ΛPilaato.

⁵ Tai vuusai _ΛSuusi dai quiaa g_Λmo dan daasa _Λuuparai coronai
 dai apiaquiaa g_Λaada _Λyuucusi moraduac_{ΛDΛ}. Aid_Λ _ΛPilaato it_{ΛTΛ}dai
_Λjudidíu:

—Tan c_{ΛΛ}ca g_{oCΛΛ}li —t_{ΛTΛ}dai.

⁶ Most_{ΛΛ} _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaali _{ΛΛ}madu sandaaruga _ΛSuusi
 dai iñ_Λquimi daid_Λ icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti
_Λoodami.

Taid_Λ _ΛPilaato it_{ΛTΛ}dai:

—Vaidacaivurai aapim_Λ idi c_{ΛΛ}li dai siisa curusiaba. Aan_Λ gia
 mait_{ΛTΛΛ}gai isducatai _Λrsoimaasi ivuaadami idi —t_{ΛTΛ}dai _ΛPilaato.

⁷ Daid_Λ _Λjudidíu aa noragi daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—G_{ΛR}s_{ΛΛ}licamigad_{ΛCΛDΛ} ali_{ΛS}i g_{ΛA}agai ismuuquiagi g_{oCΛΛ}li. Goovai
 gaagidi said_Λ _ΛR_ΛDiuusi marad_Λ ismaac_{ΛDΛ} divia t_{ΛV}aa_gia_{iñ}d_{ΛRΛ} daid_Λ
 is_{ΛP}an tuiga Diuusi. Casc_{ΛDΛ} ali_{ΛS}i g_{ΛA}agai ismuquiagi —t_{ΛTΛ}dai _Λjudidíu.

⁸ Mosca_{ΛC}ai imaasi _ΛPilaato dai vaamioma duaadimu _Λgai. ⁹ Dai _Λpa aa
 g_Λi dai vaa _Λg_{ΛΛ} quii_{ΛRΛ} dai t_{ΛC}acai _ΛSuusi dai pot_{ΛTΛ}dai:

—¿Paa_o oidacami aapi? —ast_{ΛTΛ}dai.

D_Λmos _ΛSuusi maiaa noragi tomali _Λmo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi _ΛPilaato it_{ΛTΛ}dai:

—¿Maitiña_Λ noragi aapi? ¿Maitap_{ΛS}maat_Λ aapi iñsa_{ΛN} viaa s_{ΛΛ}licami
 isg_{ΛS}iisagi curusiaba? Dai aan_Λ viaa s_{ΛΛ}licami _{ΛPΛ} isg_{ΛD}agituagi p_{ΛS}ai
 im_Λna —t_{ΛTΛ}dai _ΛPilaato.

¹¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma l_Λchi s_{ΛΛ}licami p_{ΛS}igiñ_Λmuaagi is-
 giñoo_g mait_Λmaaquimudai s_{ΛΛ}licami. Casc_{ΛDΛ} _Λgai ismaac_{ΛDΛ} giñ_{ΛΛ}gi
 aapi vuitapi vaamioma _Λrsoimaasi ivuaadami isaapi —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

¹² Aid_Λ _Λbiaad_{ΛTΛ} _ΛPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi
_ΛSuusi. D_Λmos _Λjudidíu iñ_Λquimi dai pot_{ΛTΛ}dai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aid_Λ gia aapi mait_Λramiigugad_Λ _Λbait_Λcaaacamigad_Λ _ΛRoom_Λra oidacami. Tomasioor_Λ sioor_Λ raica _Λliadagi _Λgai arsaayuda _Λbait_Λcaaacamigad_Λ _Λromamano —t_Λt_Λdai _Λjudidíu.

¹³ Mosca_Λcai _ΛPilaato imaasi gata_Λjai sai vusaidana _ΛSuusi. Daid_Λ _ΛPilaato daiva ami siaaco gata_Λcacai ismaac_Λd_Λ gapi_Λr vuupai sabai isgapi_Λr caat_Λcamí ischu _Λra. Ami Gabata_Λra t_Λagidu ismaac_Λd_Λ evreo ñiooquid_Λc_Λd_Λ it_Λiya _Λlidi odai daapacami. ¹⁴ Aid_Λ _Λra_Λmo tasai _Λbaid_Λra _Λsiaa duudagai istuigaco _Λjudidíu t_Λt_Λgitoiña aidasi Diuusi c_Λagaca_Λra vuvaitu Ejiipituaif_Λda_Λ daid_Λ cayoga dan duitadai. Amaasi _ΛPilaato it_Λt_Λdai _Λjudidíu:

—Tan c_Λca g_Λnraíga —t_Λt_Λdai.

¹⁵ D_Λmos cavami ijiíña _Λjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —t_Λt_Λdai _Λjudidíu.

Taid_Λ _ΛPilaato it_Λt_Λdai:

—¿Ipa_Λlidimasi aapim_Λ iñsaana siisana curusiaba g_Λnraíga? —t_Λt_Λdai _ΛPilaato.

D_Λmos _Λbait_Λcaaacamigad_Λ _Λpapaali aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mosali_Λmaduga aat_Λma g_Λrraíga. Mos_Λagi _Λbait_Λcaaacamigad_Λ _Λromamano —t_Λt_Λdai.

¹⁶ Gomaasic_Λd_Λ _ΛPilaato t_Λagi _ΛSuusi _Λjudidíu sai gata_Λana siisaragai curusiaba. Tai _Λgai vaidacai _ΛSuusi.

¹⁷ Tai vuusai _ΛSuusi dai b_Λcati g_Λcurusiga. Dai im_Λi m_Λla oodami mood_Λamu ismaac_Λd_Λ t_Λagidu Gólgota_Λra evreo ñiooquid_Λc_Λd_Λ. ¹⁸ Dai ami siisa _Λsandaaru _ΛSuusi curusiaba. Dai abaana _ΛSuusi siisisa _Λra gooca. _Λmoco s_Λllisa pad_Λra _Λmai curusiaba dai _Λg_Λmai ogisa pad_Λra _Λmai curusiaba dai _ΛSuusi _Λraana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama daí _Λmo oojai ismaac_Λd_Λ gata_Λjai _ΛPilaato daid_Λ icaiti: “Idiava_Λr _ΛSuusi Nasareeta_Λra oida-cami raíga_Λ _Λjudidíu”, caiti _Λoojai. ²⁰ Dai ooja a_Λñiooqui evreo ñiooquic_Λd_Λ dai giliego ñiooquic_Λd_Λ dai latiñi ñiooquic_Λd_Λ. Dai m_Λca siaaco siisa _Λgai _ΛSuusi miaaga _Λbaabaqui casc_Λd_Λ muidutai _Λjudidíu _Λlidi goojai. ²¹ Casc_Λd_Λ _Λbait_Λcaaacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu, it_Λt_Λdai _ΛPilaato.

—Maitiooja aapi “Raíga_Λ _Λjudidíu”, baiyoma poduu ooja. “_Λagi pocaiti idi c_Λlli said_Λ _Λraíga_Λ _Λjudidíu” —ast_Λt_Λdai.

²² D_Λmos _ΛPilaato aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Isduu ooja aana poduu viimu goo —ast_Λt_Λdai _ΛPilaato.

²³ Dai casiisacai _Λsandaaru _ΛSuusi curusiaba dai _Λmpagi yuucusid_Λ _ΛSuusi dai g_Λntaacogi _Λagi v_Λlata_Λra _Λmaacova sandaaru. Daid_Λ b_Λi _ΛSuusi vaasaragad_Λ t_Λv_Λl_Λduc_Λd_Λ. Maisoomi _Λgai mos_Λran d_Λga. ²⁴ Daid_Λ _Λsandaaru aipacoga g_Λaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aat_Λma govaasaragai. Baiyoma n_Λl_Λnituda aat_Λma volao dai poduucai _Λnida _Λgai isioor_Λ ajiagi govaasaragai —caiti _Λsandaaru.

Aidasi _Λra_Λdui imaasi aid_Λ _Λra_Λdui istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ daid_Λ poduu ooja: “G_Λntaacogi _Λgai giñyuucusi _Λagi _Λgai g_Λn_Λlata_Λra n_Λl_Λnitudacai volao giñyuucusi v_Λlata_Λra”, asduu oojisi. Poduucai idui _Λsandaaru.

²⁵ Suusi curusigad_Λ abaana guucacatadai Suusi d_Λl_Λd_Λ _Λmadu Suusi duusulid_Λ _Λmadu María Caliopasi ooñigad_Λ, _Λmadu María Madaliña.

26 Daid_Λ ΔSuusi t_{ΛΛ} g_{ΔΔ} dai aan_Λ abaana c_Λaacatadai. Dai ali_Λsi giñoi_gadaiña. Daidi it_Λt_Δdai ΔSuusi g_Δd_{ΛΛ}.

—Giñdaada, moc_{ΛΛ}ca g_Δmaara —t_Λt_Δdai ΔSuusi giñ_Λagaitai.

27 Amaasi povaiñt_Λt_Δdai ΔSuusi.

—Moc_{ΛΛ}ca g_Δdaada, iñt_Λt_Δdai.

Dai aid_Λ abiaad_ΛΓ_Λ ΔSuusi Δ_ΛΔ_Δ giñqui_{iy}Γ_Λ oidatu.

28 Daid_Λ maí ΔSuusi isca_Λp_Δdui v_ΛΛsi istumaasi g_Λaagaitadai is_Λp_Δduñiagi vai c_{ΛΛ}gac_ΛΓ_Λ vuv_Λqu_{iy}agi oodami. Daid_Λ ΔSuusi icaiti.

—Tonomo aan_Λ—caiti.

Daid_Λ gomaasic_ΔΔ_Λ Δp_Δdui istumaasi oojsi Diuusi ñiooquid_ΛΓ_Λ is_Λp_Δduñi agaitadai.

29 Dai ami daacatadai Δmo aayi suudacami uuvasi varagad_Λ ΔCOCami. Daid_Λ Δsandaaru b_Λi Δmo visiocoli dai vad_Λitu Δuuvasi varagad_Δc_Δd_Δ dai Δmo tootoicami cuug_ΛΓ_Λ daí Δvisiocoli dai miaad_ΛΓ_Λ dadasdi ΔSuusi sai visiusuna. 30 Taid_Λ ΔSuusi visiusu Δuuvasi varagad_Λ ΔCOC_Δd_Δ daid_Λ icaiti:

—Ca_Λp_Δdui v_ΛΛsi istumaasi Δp_Δduñi_Λ agaitadai —caiti ΔSuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui ΔSuusi dai muu.

31 Aid_Λ ΔΓ_Λmo tasai Δbaid_ΛΓ_Λ asiaa duudagai istuigaco Δjudidíu t_Λgitoiña aidasi Diuusi c_{ΛΛ}gac_ΛΓ_Λ vuvaitu Ejiipituaíñd_ΛΓ_Λ. Daid_Λ Δjudidíu maitip_Λl_{id}itadai iscurusiaba viiagi Δcoidad_Λ ib_Λstaragai tas_ΔΓ_Λ. Vaamioma siaa g_Δduu aid_Λ tas_ΔΓ_Λ casc_Δd_Δ. Dai casc_Δd_Δ daan_Λitadai Δgai ΔPilaato sai gata_Λaan_Λna omisaragai nonoosacad_Λ Δgai ismaac_Δd_Δ curucusiaba siis_Λsapi dai ist_Λaapaiñdagi tuutucugad_Λ curucusi_Λñd_ΛΓ_Λ.

32 Amaasi Δsandaaru iji dai oomi nonoosacad_Λ Δp_Λgadad_Λ daid_Λ Δg_Λmai Δp_Λ ismaac_Δd_Δ ΔSuusi abaana siisapi Δmai curusiaba. 33 Damos aidasi miaad_ΛΓ_Λ n_Λn_Λidi Δgai ΔSuusi t_{ΛΛ} Δgai iscasi Δrmuuquiad_Λ dai casc_Δd_Δ maioomi nonoosacad_Λ ΔSuusi.

34 V_Λasc_ΛΓ_Λ Δmo sandaaru b_Λi Δmo uusi t_Δv_ΛΛducami muucacami cuugad_Λ dai Δgaic_Δd_Δ sai oonomad_Λ uuta tai vuusai Δr_Δrad_Λ Δm_Δmadu suudagi abaid_ΛΓ_Λ. 35 Idi ismaac_Δd_Δ ooja aan_Λ, aan_Λ gia ñ_Λidi dai s_Λalic_Δd_Δ Δrvaavoi. Dai c_{ΛΛ} maata aan_Λ vaid_Λ Δrvaavoi daid_Λ poduu ooja aan_Λ m_Λsai vaavoitudana aapim_Λ Δp_Λ. 36 Aidasi Δp_Δdui v_ΛΛsi gomaasi aid_Λ Δp_Δdui istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai poduu ooja: “Maimuuliña agai tomali Δmo od_Λ Δgai”. 37 Dai ooja Δp_Λ Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai poduu ooja: “Dai n_Λidamu Δoodami m_Λssai tuucugad_Λ Δgai”, asduu ooja.

38 Amaasi Δmo c_Λlli Osee t_{ΛΛ}g_{id}ucami Arimatee_ΛΓ_Λ oidacami ii dai taí oigaragai ΔPilaato sai dagitona isb_{ΛΛ}quia Δgai ΔSuusi tuucugad_Λ. Daid_Λ ΔOse Δrvaavoitudadamicatadai, tomasi Δsto vaavoitudai Δgai. Δb_Λidi Δgai Δjudidíu casc_Δd_Δ. Taid_Λ ΔPilaato maa oigaragai isb_{ΛΛ}quiagi Δgai ΔSuusi tuucugad_Λ. Taid_Λ ΔOsee ii dai b_Λcai tuucugad_Λ ΔSuusi. 39 ΔOsee Δm_Δmadu ii Nicodemo. ΔNicodemo Δgai dai tuc_ΛΓ_Λ diviji ΔSuusi. Dai b_Λcati Δgai Δmo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. Δchigian uuvadami mirrac_Δd_Δ Δm_Δmadu áloesic_Δd_Δ ñiisic_Δcatadai. Mirra Δr_Λsabai daid_Λ áloesi Δr_Λmo uusi. 40 Daid_Λ ΔOsee Δm_Δmadu ΔNicodemo b_Λcai Δtuucugad_Λ ΔSuusi dai biisa yuucusic_Δd_Δ ismaac_Δd_Δ sarabi Δgai Δchigian uuvadami poduucai isduucai g_Λnviidacana Δjudidíu yaasapitai Δcoidad_Λ. 41 M_Λca

siaaco siisa loodami ASuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaacada iibiatai. Dai ami oidacatadai amo tajo ismaacada idui loodami aitar dai ami yaasa agai amo muuquiada. Damos maiquiaa yaasa tomali amaadutai tajoivara. ⁴² Dai ami asto agai ASuusi tuucugada. Alia miaaga tajo cascada dai cayoga aayi siuu duucu abiaadara sia duutudaina judidui abistaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicai Maria Madaliña ii mala siaaco caatcatadai ASuusi tuucugada. Dai aidasi aayi agai tala islodai ismaacada acada cuupicatadai tajo camaianaasi daacatadai. ² Amaasi mala Maria mala siaaco daraacatadai ASimuñi Piiduru lamadu aan. ASuusi ali si giñoigadaina aan. Daidai Maria povartadai:

—Casi matibacai garbaitacacamiga tajooviañdara dai maimaata aatama masiaaco asto —gartadai Maria.

³ Amaasi Piiduru lamadu aan vuvaja dai iji. ⁴ Amapai voopoigi aatama vagoocatai. Damos vaamioma maldaga aan si Piiduru dai araga aayi mala tajoovai. ⁵ Dai gai nanaava aan tuucavi. Dai tala yuucusi ismaacada acada biisapicatadai ASuusi tuucugada ismodaraaja damos maivaa aan. ⁶ Gooquira aayi Piiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tala arala yuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tala arala licuusi isaacada acada biisapicatadai ASuusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma covai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aan arala dai tala istumaasi araduitadai dai vaavoitu. ⁹ Aatama maiquiaa maata cacatadai istumaasi oja Diuusi ñiñoquituldiadagada Diuusi ñiñoquidara dai pocaiti sai ali si gaagai isa Suusi apamu duaacagi coidada saagidiañdara. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatama quiyamu.

¹¹ Damos Maria anaasi quidigana vii tajo abaana dai suaacai soigalldacai maitalagacai ASuusi tuucugada. Daidai quiaa suaacitai gai nanaava tucavi tajoivai. ¹² Dai tala gooca Diuusi talaañicaruda tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caatcatadai tuucugada ASuusi. Amo Diuusi talaañicaruda moovasa amadara daacatadai dai agamai taatapasi amadara. ¹³ Taidai Diuusi talaañicaruda itadai Maria:

—¿Tuiyasi suaacai? —astadai.

Taidai Maria itadai:

—Balaquiamata gibaitacacamiga dai maimaata aan masiaaco imitu —astadai Maria.

¹⁴ Mopotadai Maria dai aa nanaava dai tala ASuusi vai ami calca damos maimai agai siar Suusi. ¹⁵ Amaasi ASuusi tacacai dai potadai:

—¿Tuiyasi suaacai? ¿Pora gaagai aapi? —astadai ASuusi.

Daidai Maria povali si agai arallicami nuucadacami daidai itadai:

—Aapi cali, pasbalaicai amuquiadai ifaagidafi pasiaaco dai nai aan balaquiagi —astadai.

¹⁶ Taidai ASuusi itadai:

—Maria —astadai.

Taida Maria aa nanaava daidai itadai evreocada:

—Raboñi —astadai.

Ismaacada itaiya alidi mamaatuldiadami.

¹⁷ Taidai ASuusi itadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa t_Λsai a_Λn_Λ m_ΛΛca siaaco daja giñoo_Λga. Baiyoma im_Λdañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai a_Λn_Λ m_ΛΛca siaaco daja Diuusi g_Λrooga —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁸ Amaasi ii _ΛMaría Madaliña dai g_Λraagida agai iscat_ΛΛ _ΛSuusi dai istumaasi aagidi _Λgai.

¹⁹ _Λgai vaa tas_Λr_Λ tucar_Λ g_Λr_ΛΛmapagi aat_Λm_Λ _Λmo quiiy_Λr_Λ. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. _Λb_Λiditadai aat_Λm_Λ _Λjudidiu casc_Λd_Λ. Tai todian duucai vaa _ΛSuusi dai _Λran c_Λquiva _Λgai. Dai g_Λr_Λv_Λiaatuli dai pov_Λr_Λt_Λdai:

—G_Λn_Λiib_Λstacan tadacavurai g_Λn_Λiib_Λdaga —g_Λr_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ G_Λraagidacai gomaasi _ΛSuusi g_Λr_ΛΛagi g_Λnoovovi daid_Λ g_Λoonomaba g_Λr_ΛΛagi _Λp_Λ siaaco s_ΛΛsiñi. T_Λtai aat_Λm_Λ s_ΛΛlic_Λd_Λ baig_Λr_ΛΛli t_ΛΛgacai _ΛSuusi. ²¹ Amaasi _ΛSuusi _Λpamu pov_Λr_Λt_Λdai:

—G_Λn_Λiib_Λstacan tadacavurai g_Λn_Λiib_Λdaga. Poduucai isduucai giñootoi giñoo_Λga tami oidi daama said_Λ iduuna a_Λn_Λ istumaasi _Λgai ip_Λlidi poduucai g_Λnootoi a_Λn_Λ aapim_Λ said_Λ iduuna aapim_Λ istumaasi _Λgai ip_Λlidi —g_Λr_Λt_Λdai _Λgai.

²² Amaasi _ΛSuusi g_Λr_Λv_Λuijago vusiji dai pov_Λr_Λt_Λdai:

—Diuusi Ib_Λd_Λ g_Λn_ΛΛmadu daacana. ²³ Isaapim_Λ oig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λoodami casiatg_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λgai. Dai isaapim_Λ mai_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λoodami casiatamaig_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λgai —g_Λr_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁴ D_Λmos Tomás _Λmoco aat_Λm_Λ g_Λr_Λaduñi _Λbaiv_Λstaama dan gooca mamaat_Λr_Λd_Λmigad_Λ _ΛSuusi mait_Λr_Λma daacatadai aid_Λsi divia _ΛSuusi. Cuatai aagaiña oodami _ΛTomás. ²⁵ Dai gooqui_Λr_Λ aat_Λm_Λ pot_Λt_Λdai _ΛTomás:

—T_ΛΛ aat_Λm_Λ g_Λr_Λbait_Λc_Λaacamiga —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

D_Λmos _ΛTomás pov_Λr_Λt_Λdai:

—Ismait_ΛΛagi a_Λn_Λ m_Λsiaaco d_ΛΛd_Λgarai _Λclaa_Λvoc_Λd_Λ noonoviar_Λ dai ismaivaasa a_Λn_Λ giñmaasaviga siaaco d_ΛΛd_Λga noonoviar_Λ _Λclaa_Λvoc_Λd_Λ dai ismaivaasa a_Λn_Λ giñoo_Λvi siaaco s_ΛΛsiñi oonomaba maitistuidi antada a_Λn_Λ isvaavoitudagi —g_Λr_Λt_Λdai _ΛTomás.

²⁶ Bomamaco tasaic_Λd_Λ _Λpamu g_Λr_ΛΛmapagi aat_Λm_Λ ma_Λmaat_Λr_Λd_Λmigad_Λ _ΛSuusi _Λmo quiiy_Λr_Λ. Dai aid_Λ _ΛTomás modaacatadai aat_Λm_Λ g_Λr_ΛΛmadu. Vai cucuupicatadai cucuuparagai tai v_Λasc_Λr_Λ vaa _ΛSuusi dai _Λran c_Λquiva. Dai g_Λr_Λv_Λiaatuli _Λgai dai pov_Λr_Λt_Λdai:

—G_Λn_Λiib_Λstacan tadacavurai g_Λn_Λiib_Λdaga —g_Λr_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁷ Daid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai _ΛTomás:

—Vaasañi tami g_Λmasaviga dai n_Λida giñmaataca. Dai vaasañi g_Λnoovi d_Λgac_Λr_Λ giñoonoma. Casc_Λd_Λ camaipo_Λliada aapi ismait_Λr_Λvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Aid_Λ gia aa noragi Tomás daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñbait_Λc_Λaacamiga, giñDiuusiga —t_Λt_Λdai _ΛTomás.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñt_ΛΛgacai. S_ΛΛlic_Λd_Λ baig_Λn_Λlidi _Λgai ismaac_Λd_Λ vaavoitudai tomasi maitiñn_Λaidi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁰ Daid_Λ _ΛSuusi idui mui naana maasi g_Λg_Λrducami aat_Λm_Λ g_Λr_vuitapi ismaac_Λd_Λ maioojisi idi liivru_Λr_Λ. ³¹ D_Λmos v_Λasi istumaasi oojisi idi liivru_Λr_Λ casi g_Λooja vai poduucai vaavoitudana aapim_Λ isSuusi _Λr_ΛCristo daid_Λ _Λr_ΛDiuusi marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ. Daid_Λ isv_Λasc_Λr_Λ oidaca agai aapim_Λ Diuusi _Λmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai _Λp_Λ _Λmo imidagai _ΛSuusi _Λpamu g_Λmaasitu aat_Λm_Λ g_Λr_vuitapi m_Λaca ugidana _Λg_ΛΛ suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui _Λgai: ² _Λmapai daraaja _ΛSimuñi Piiduru _Λmadu _ΛTomás ismaac_Λd_Λ Cuatai aagaiña oodami _Λmadu Nataniel Canaa_Λr_Λ oidacami. Canaa _Λr_Λmo ali quii Galilea d_Λv_Λar_Λi_Λr_Λ. Daid_Λ modaraaja _Λp_Λ Sevideo maamarad_Λ dai _Λp_Λ gooca g_Λraaduñi _ΛSuusi mamaat_Λr_damigad_Λ. ³ Taid_Λ _ΛSimuñi Piiduru pov_Λr_tat_Λdai:

—M_Λaca vuvaida iñagai aan_Λ vatopa —t_Λt_Λdai.

T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aat_Λm_Λ _Λp_Λ imia ragai aapi g_ΛΛ_Λmadu —t_Λt_Λdai.

Amaasi iji aat_Λm_Λ dai t_Λat_Λsai _Λmo vaarcu_Λr_Λ. Dai _Λmo tucagi gaa-gai aat_Λm_Λ vatopa dai tomali _Λmoco maivuusaitu. ⁴ Dai camaasidatai g_Λmaasitu _ΛSuusi _Λg_ΛΛ suudagi ugidana d_Λmos maimai aat_Λm_Λ is_Λr_ΛSuusi _Λgai. ⁵ Amaasi _ΛSuusi pov_Λr_tat_Λdai:

—Giñaaduñi, _Λmaitam_Λsi vuusaitu tomali _Λmoco? —g_Λr_tat_Λdai _Λgai.

T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Tomali _Λmoco —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

⁶ Taid_Λ _ΛSuusi t_Λt_Λdai:

—Daitudavurai _Λv_Λatop vuicar_Λ s_Λlisa apad_Λr_Λ govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapim_Λ vatopa —g_Λr_tat_Λdai _ΛSuusi.

Dai podui aat_Λm_Λ dai camaitistui isvusaidagi _Λv_Λatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai. ⁷ Amaasi aan_Λ it_Λt_Λdai _ΛPiiduru:

—Goovai _Λr_Λg_Λr_Λbait_Λc_Λaacamiga —t_Λt_Λdai aan_Λ.

Mosca_Λ _ΛSimuñi Piiduru is_Λr_Λg_Λr_Λbait_Λc_Λaacamiga _Λgai dai otoma g_Λai g_Λy_Λuucusi dai suudar_Λ g_Λi. _Λlquiapioma Piiduru uupai g_Λy_Λuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸ _Λv_Λarcu maisi m_Λacasi daja _Λg_ΛΛ suudagi ugidiaind_Λr_Λ _Λmo sien metro _Λasi. Dai aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaarcu_Λr_Λ vii vaiñstugai aat_Λm_Λ _Λv_Λatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidi_Λr_Λ vuusaitu. ⁹ Amaasi most_Λaapai aat_Λm_Λ d_Λv_Λar_Λapi dai t_Λl tutupali m_Λacami dai dan caat_Λ _Λmo vatopa dai an v_Λat_Λ paana _Λp_Λ. ¹⁰ Taid_Λ _ΛSuusi pov_Λr_tat_Λdai:

—Baigovai a_Λv_Λgimvuida chi_Λl_Λqui vatopa ismaac_Λd_Λ utudami vuvaitu aapim_Λ —g_Λr_tat_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Taid_Λ _ΛSimuñi Piiduru t_Λsai _Λv_Λarcu_Λr_Λ dai t_Λvaim_Λ _Λv_Λatopa vuicarui _Λg_ΛΛ suudagi ugidana. C_ΛΛ suudacami vatopa g_Λg_Λrducami _Λv_Λatop vuicarui asta _Λmo sientu dan goo coobai dan bai_Λv_Λstaama dai vaica a_Λga vatopa. Dai tomasi muidu _Λv_Λatopa v_Λasc_Λr_Λ mai_Λacai _Λv_Λatop vuicarui.

¹² Amaasi _ΛSuusi pov_Λr_tat_Λdai:

—Baigov_Λr iimi t_Λt_Λaida uuga —g_Λr_tat_Λdai _ΛSuusi.

Dai tomali _Λmaadutai aat_Λm_Λ mait_Λp_Λr_Λali ist_Λcacagi _ΛSuusi sioora _Λgai c_Λlga maatacatai is_Λgai _Λr_ΛSuusi. ¹³ Amaasi _ΛSuusi taicovai c_Λquiva dai vui _Λpaana dai _Λv_Λatopa gaicami dai g_Λr_taacogi _Λgai.

¹⁴ Aid_Λc_Λd_Λ casi _Λr_Λv_Λicojo is_ΛSuusi g_Λmaasitu g_Λr_vuitapi duaacai abi-aad_Λr_Λ.

¹⁵ Cauugitocai aatΛmΛ taidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛSimuñi Piiduru dai potΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ζvaamiomapsi giñoigΛdai aapi isgogaa?
—tΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ, giñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maata aapi iñsaanΛ gΛoigadai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λoodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. Aapi ΛrΛpan ducami Λmo pastuuru.

¹⁶ Dai ΛpΛpΛ tΛcacai ΛSuusi ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ζgiñoigΛdaipΛsi aapi? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ giñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maata aapi iñsaanΛ gΛoigΛdai —tΛtΛdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λoodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai —tΛtΛdai Λgai.

¹⁷ Tai Λpamu tΛcacai ΛSuusi ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ζgiñoigΛdaipΛsi aapi? —tΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ soigΛli ΛPiiduru catacacaitai ΛSuusi vaicojo isbai oigΛdai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maata vΛasi istumaasi. CΛΛ maata aapi iñsaanΛ gΛoigΛdai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. ¹⁸ AanΛ gΛaagidi dai sΛlicΛdΛ aidΛsi vaamioma ΛrgΛli aapi Λgi gΛaada gΛyuucusi dai aimΛrai tomasiaaco imia liadagi. Damos siΛscadΛ cacΛlimu aapi sΛliñamu gΛΛca vai Λmai gΛaadidamu gΛyuucusi dai gΛvaidacamu mΛΛca siaaco maitipΛlidi aapi siimiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ PotΛtΛdai ΛSuusi ΛPiiduru vai poduucai maataΛna isducatai muuquia Λgai Λgai vaidΛ poduucai oodami cΛΛga siaa duutuadagi Diuusi. DaidΛ gooquiΛrΛ potΛtΛdai:

—Iñoidáñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Tai aa nΛnΛaava ΛPiiduru dai giñtΛΛ isgooquiΛrΛ imaitadai aanΛ. ΛSuusi aliΛsi giñoigΛdaiñā aanΛ. Dai aanΛ abaana daivacai gauu ΛSuusi aidΛ tucarΛ mΛsigatΛΛgida agaitadai. Dai aanΛ tΛcacai asmaacΛdΛ Λgai dai tΛΛgida Λgai. ²¹ AidΛsi ΛPiiduru giñtΛΛ tΛcaca Λgai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ζtumaasi ΛpΛduñi Λgai idi cΛlicΛdΛ? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IñsaanΛ ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛsca Λpamu divia aanΛ, ζtumaasi ΛrgΛvΛΛtarΛ aapi? Mosai apiacΛΛga giñvaavoitudada aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi Λvaavoitudadami aipaco aagaiñā ansai aanΛ maimuuquiaa iñΛgai. Damos ΛSuusi maiagai ismaimuuquia iñΛgai aanΛ baiyoma potΛtΛdai Λgai ΛPiiduru: “IñsaanΛ ipΛliadagi isgoovai oidacagi astΛ siΛsca Λpamu divia aanΛ, ζtumaasi ΛrgΛvΛΛtarΛ aapi?” —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Dai aanΛ ooja vΛasi gomaasi idi liivruΛrΛ. Dai vΛasi istumaasi ooja aanΛ sΛlicΛdΛ Λrvaavoi.

25 Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacada idui aSuusi. Daid
isgaojamudai vaaasi gomaasi liliivruana anan pinalidi ismaiaajiacamu-
dai vaaasi oidigana liliivru ismaacada apduuñimudai.
Mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teopilo aanΛ ΛR Ruucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai gΛaagidi vΛasi istumaasi idui ΛΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña ΔSuusi oodami. Dai gΛaagidi aanΛ isducatai gΛaaga ΔSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tasai Δgai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΔSuusi tΛvaagiamu aagidi Δgai guvucadadΛcadΛ Diuusi IbadaΛ gΛojootosa istumaasi gΛaagai isiduiñiagi. Δgai ΔRΔgai vaa ismaacadaΛ Λco vuvaitu ΔSuusi ΛΛquioma abiaadΔRΛ. ³ Aidasi muu ΔSuusi Δpamu duaaca dai Δgai vaa divia dai vuidΔRΛ cΛquiiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΔSuusi isduaaca. Dai aagadi ΔSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco tΛaanai Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ΔSuusi gΛojootosa ΛΛmadu aagidi sai maiiimana JerusaleenaiñdΔRΛ, dai potΛtadai:

—NanΛracavurai aapimΛ asta siΛascadaΛ ΔpΛdui ismaacadaΛ gΛnaagidi Diuusi giñooaga isiΔpΛduñiagi, Δgai vaa ismaacadaΛ gΛnaagidi aanΛ. ⁵ SΛalicadaΛ ΔVuaana gΛnvapacoi suudagicadaΛ mosΛpΛ chilaqui tasaicadaΛ vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbadaΛcadΛ sai Δgai gΛnΛΛmadu daaca Δgai. Poduucai divimu Diuusi IbadaΛ dai vΛascatΛ gΛnΛΛmadu aimardamu —astΛtadai ΔSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacatadai Δgai Oliivosi giidiΔRΛ taidaΛ ojootosicami itΛtadai ΔSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ζsivisi ΔrsiΛascadaΛ vuvaida Δgai aapi Δromamano vai camaitatΛaanaiñna Δgai tanai Isireli dΔvΛΔRiΔRΛ dai baiyoma aapi tΛaanadagi? —astΛtadai ojootosicami.

⁷ TaidaΛ ΔSuusi aa noragi daidaΛ itΛtadai:

—AapimΛ maitΔRΔnvΛatarΛ mΛsmaatacagi siΛascadaΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooaca istumaasi Δagi Δgai via sΛalicami siduñiagi. ⁸ SiΛascadaΛ tΛvañiagi Diuusi IbadaΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadadaΛ dai ñiooquimu giñvΛatarΛ siΛasi tami JerusaleenΔRΛ Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛlgidu, dai gamai dΔvΛΔRiΔRΛ vΛasi siaaco Samaalia tΛlgidu dai asta mΛΛcasi oidigi ugidiΔrioma —astΛtadai ΔSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΔSuusi imaasi tasai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛlgigi ojootosicami tai divia Δmo icomai dai iñna ΔSuusi tai camaivaamioma tΛΛ Δgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛlgigi Δgai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛΛ gooca cΛcΛli tooto yuucuscami vai abaana guuca. Δgai dada aidasi quiaa tasadimi ΔSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potΛtadai:

—CΛcΛli GalileeΔRΛ oidacami, ζtuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu naeeyi? Δgai vaa Suusi ismaacadaΛ tasai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidañdΔRΛ Δpamu divimu poduucai isducatai tΛlgigi aapimΛ aidasi tasai Δgai tΛvaagiamu —astΛtadai ΛcΛcΛli.

¹² Tai iji ojootosicami ami giidiaindΔRΛ Jerusaleenam. Agiidi mi-aanai cΛΛca Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λasi. ¹³ Aidasi

ñiñio ama maa ñiooqui. VΛascatai ñiñio Λamo ñiooqui ismaacΛda maimaatacatadai ismaacΛda maa Diuusi IbΛadΛ.

⁵ AidΛ JerusaleenΛra oidacatadai judidíu vΛasi aipadΛra dai maiΛmo ñiooqui ñioocaitadai dai aliΛ siaa duutudai Diuusi. ⁶ AidΛsi caΛ Λgai isgΛΛ caidatu gΛΛmpagi ami siaaco daraajatadai vΛaavoitudadami dai maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛΛgituagi caΛcatai isΛΛmadutai ñioocai ñiooquidΛcΛda. ⁷ Dai vΛascatai vupuiirutuan tada dai aipaco gΛnaagidi:

—Goovai ismaacΛda pomaa ñioocai ΛrGalileeΛra oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatΛmΛ Λmadutai caΛ Λagi gΛrñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami PartiaĩndΛra, dai MeediaĩndΛra, dai ElamaĩndΛra, dai Mesapotaami-aiĩndΛra, dai JudeeaiĩndΛra, dai CapadusiaĩndΛra, dai PoontoaiĩndΛra, dai AasiaĩndΛra, ¹⁰ dai FilijiaĩndΛra, dai PanfiliaĩndΛra, dai Ejiipitu-aiĩndΛra, dai ΛmapΛcΛraĩĩndΛra Apilica vaasoñiomaiĩndΛra Sireñi. Tami daraaja Λmoco RomaiĩndΛra ΛpΛ dai Λmoco Λrjudidíu vaavoitudaitai vaavoidaragadΛ Λjudidíu dai aa gia Λrjudidíu dΛdΛdΛ cascΛdΛ Λrjudidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja ΛpΛ oodami CΛraiaĩndΛra, dai AraaviaiĩndΛra dai vΛascatai aatΛmΛ caΛ isgΛrñiooquicΛda aagai gocΛcΛli istumaasi gΛgΛrducami istumaasi Λagi Diuusi ivueeyi —ascaiti Λjudidíu ismaacΛda ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gΛntΛcacai daidΛ icaiti:

—¿Istuisi ΛpΛdui gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daidΛ icaiti:

—AliΛ navaacoñi goovai cascΛdΛ pomaa ñioocai —ascaiti Λoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva Λbaivustaama dan gooca ojotosicami taidΛ ΛPiiduru gΛgΛra ñioo daidΛ itΛtΛdai:

—JudeeΛra oidacami ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛda JerusaleenΛra oidaga maatΛvurai aapimΛ idi dai cΛagavΛr caΛca ismaacΛda gΛnaagida iñagai aanΛ. ¹⁵ AatΛmΛ maitΛrnavaacoidadΛ masducatai gΛntΛtΛΛgitoi aapimΛ. Tami oidacami mainavaacorΛi Λqui quiaamoco tuustaamΛra. ¹⁶ Idi Λragai ismaacΛda aagidi Joelicaru gΛrΛΛqui aaduñicarΛ. Λgai ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛcatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitalcΛi oidigi divimu giñibΛdaga dai Λmadu daacamu vΛasi oodami aipaco oidacami.

vΛasi gΛnmaamara ñiooquimu aanΛ giñvΛΛtarΛ.

Dai gΛnmaamara cΛcΛli tΛΛgimu mui naana maasi istumaasi mainΛidi aa oodami.

Dai ñiooquida iñagai aanΛ ΛcΛcΛliocoidadΛ coosigadΛra.

¹⁸ Amaasi ootosamu aanΛ giñibΛdaga vai Λmadu daacana giñpipiooñiga. SiΛgai ñiooquimu aanΛ giñvΛΛtarΛ.

¹⁹ Tacavi tΛvaagiana gΛntΛΛgidamu aanΛ mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gΛntΛΛgidamu aanΛ mui naana maasi Λrai Λmadu taí, Λmadu gΛpi cuubusi dai poduucai maatΛmu aapimΛ iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moΛΛrai gΛduuñimu dai gooquiΛra aimu istuigaco divia agai ΛtΛaanΛdami.

Dai vΛascatai siaa duutuada agai.

²¹ Amaasi vΛascatai ismaacΛda giñdaanΛdagi cΛΛgacΛra vuvaidamu aanΛ”, ascaiti Diuusi.

Ascaiti Joelicaru.

22 Caacavurai aapimΛ judidíu ismaacΛdΛ gΛnaagida iñagai aanΛ. Suusi arNasareetΛΛ oidacamicatadai dai Λgai arΛmo cΛli ismaacΛdΛ maa Diuusi gΛΛ guvucadagai saidΛ iduuna mui naana maasi gΛgarducami aapimΛ gΛnvuitapi dai idi maasicΛdΛ Diuusi gΛntΛΛgi isootoi ΛSuusi. VΛasi imaasi cΛΛ maataΛ aapimΛ. 23 VΛascaraΛ aidΛmasi gΛntΛΛgi ΛSuusi maisatugai aapimΛ dai tΛΛgi ΛcΛcΛli ismaacΛdΛ maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gatΛjai aapimΛ muaaragai. VΛasi imaasi camaatΛcatadai Diuusi. Λgi Λgai capomaasi gatΛgito ΛΛqui abiaadΛrΛ sai poduucai ΛpΛduuna. 24 Agai vaa Diuusi Λpamu duaacali ΛSuusi. Tomali Λmo istumaasi maitistui issoobidagi ΛSuusi isduaacagi, tomali muuquigami. 25 Dai aagai Davicaru ΛSuusi dai poduucai ooja: VΛascaraΛ nΛidi aanΛ ΛcΛliodami Diuusi aanΛ giñΛΛmadu daja giñsΛΛlisa padΛrΛ.

Giñnuucada Λgai vai tomali Λmaadutai maisoimaasi giñvuiididi.

26 CascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi aanΛ dai aagai ansai baigiñΛlidi.

CascΛdΛ maiduaadicui aanΛ istuma daivuñiagi giñtuucugacΛdΛ siΛascadΛ muuquia aanΛ.

27 DΛmos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibΛdaga aa coidadΛ ibΛadΛ saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

AanΛ arΛgai ismaacΛdΛ oigΛdai aapi.

28 Giñduaacaldamu aapi.

AanΛ giñΛΛmadu aimΛrai aapi cascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi aanΛ.

Asduucai ooja Davicaru.

29 Giñaduñi cΛΛga maataΛ aapimΛ siΛΛqui muu gΛraduñi Davicaru dai quiaa maasi mΛsiaaco yaasa. 30 Davicaru arDiuusi ñiooquituldiadamigadΛcatadai dai cΛΛga maataΛcatadai isDiuusi aagidi vΛasi gΛibΛdacΛdΛ sai Λmaadutai cajiudadΛ arCristoca agai dai bΛjia agai Davicaru sΛΛlicamigadΛ. 31 Idi vaa cΛΛga maataΛcatadai Davicaru nΛijadacan caitiña ΛΛquioma abiaadΛrΛ cascΛdΛ aagaitadai Λgai ΛSuusi duaacaradΛ daidΛ icaiti maiviimu Cristo IbΛadΛ coidadΛ saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugadΛ. 32 Diuusi duaacali Λgai vaa Suusi dai vΛascatai aatΛmΛ arnΛijadami vΛasi imaasi. 33 Diuusi vaidacai ΛSuusi tΛvaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa Λmo gΛΛ sΛΛlicami. Dai sivi ootoi ΛSuusi Diuusi IbΛadΛ, poduucai isducatai gΛnaagidi ΛSuusi oogadΛ. VΛasi idi ismaacΛdΛ nΛidi aapimΛ dai caΛ Diuusi IbΛadΛ idui. 34 Davicaru maitΛrΛgai ismaacΛdΛ tΛsai tΛvaagiamu. Λgi Davicaru icaiti:

ΛcΛliodami Diuusi itatΛdai giñtΛaanΛdamiga:

“Daacañi giñsΛΛlisa padΛrΛ 35 asta siΛascadΛ cabaidui aanΛ vai camaitis-tuidiagi vaamioma gΛsasaayu”.

Ascaiti Davicaru.

36 VΛasi judidíu sΛΛlicΛdΛ gΛaagai ismaatΛcamudai isΛgai vaa Suusi ismaacΛdΛ siisa aapimΛ curusiaba cadaí Diuusi Λgai saidΛ arCristocana ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛda agai oidigi daama —astatΛdai Piiduru.

37 AidΛsi caΛ Λгаа gomaasi aayi soiΛliaragai dai tΛcacai Λgai ΛPiiduru ΛΛmadu Λгаа ojootosicami:

—¿TΛtumaa duuna? —ascaiti Λoodami.

38 Amaasi ΛPiiduru aa noragi daidΛ itatΛdai:

—Ama duucaivav gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi ganoigaldana vlassi gansoimaascamiga. Ganvapaconavurai aapimav vlasscatal Suusi sallycamigadacada siDiuusi ootosamu galbadaga vai ganlamadu daacana. ³⁹ Idi ñiooqui araapimav ganvavatarav lamadu ganmaamara dai agai ismaacada maccasi daraaja dai vlasscatal ismaacada acali odami garDiuusiga vapaida alidio —astatadai apiiduru.

⁴⁰ Idi ñiooquicada lamadu vaamioma aa ñiooquicada ñioo apiiduru dai calaga maa ñiooqui dai potatadai:

—Cagacavavav vuvaaqui gagavituldaragadaiañdarav loodami soimaasi ivuaadami —astatadai apiiduru.

⁴¹ Poduucav tudo vlasscatal ismaacada lalgi ñiooquidav ganvapaconi. Aidav tarav urava parav vaica miil oodami agaa ismaacada vaavoitudai. ⁴² Dav vlasscatal apiavaavoitudai istumaasi mamaatatuldiña lojootosicami. Dav amo tagitoidagai viaacana dai gamamadaña ganlampaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ Daidav ivuaadana lojootosicami mui naana maasi gargarducami vai vlasscatal duduadicuiña. ⁴⁴ Dav vlasscatal ismaacada vaavoitudaitadai sallycadav calaga ganuraavacatadai dai amapai viaacatadai ganvustuidaga. ⁴⁵ Dav gaagaraiña ganvustuidaga dai tumiñsi avvasscatal vavtaravana. Ismaadutav vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai. ⁴⁶ Dav vlass tasav ganlampaidiña agalv quiupaigadarav judidiv. Dav amapai gacuaadana quiuquiarav baiganliaracada dai tomali amoco maivaamioma gaducada galidiña. ⁴⁷ Dav vlasscatal siaa duutudaiña Diuusi dai vlassi oodami calgacavav naidiña dai vlass tasav lampaidimi Diuusi ismaacada cacagacavav vuvaidimi lamadu agaa ismaacada cavaavoitudai.

3

¹ Amo imidagai coi galasaco tasav tavavidimitadai Piiduru lamadu Vuaana amapai agalv quiupaigadarav judidiv. Caaayi siuu duucu gamamadaiña agai. ² Vlass tasav ami dadaajaiña amo calli. Agai maitistutuidiña isaimardagi poduucav vuusav agai. Agalv quiupaigadalvamu judidiv bll ajioopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña calv tiodicavav tavgiducana sai gataanaiña tumiñsi oidicami ismaacada vaapaquidagai ami. ³ Aidav tav acalv soimaascada apiiduru lamadu avvuaana aidav vaapaquia agaitadai agai agalv quiupaigadarav judidiv tav amo oidicami. ⁴ Amaasi vuv naavaava apiiduru lamadu avvuaana acalv tav avpiduru potatadai:

—Gavuidavav iñavaava —astatadai.

⁵ Amaasi vuv naavaava acalv poliditav isoida agai istumaasi. ⁶ Dav mos apiiduru potatadai:

—Mitan viaa tumiñsi vlasscavav gavidamu aanav istuma viaa. Suusi Cristo ismaacada Nasaretarav oidacatadai guvucadadacada calquivañi dav aimarda —astatadai apiiduru.

⁷ Amaasi bav apiiduru avcooadav novidav sallysav padavav dai vañigi. Tav bovasdarav guupucatu avcasodav lamadu tavvaanasigada. ⁸ Amaasi tavca tual daa agai dav calquiva. Dav gaaagacav aimarav dai vaa agaa lamadu agalv quiupaigadarav judidiv. Dav tual dadaimi. Dav aliv calga ñiooquimi Diuusi vuv. ⁹ Dav canaiditav vlasscatal iscaimav dai calga ñioocav Diuusi vuv aliv duduadimv, ¹⁰ dai camav tav isducavav gantavlagituagi

tomali istaiyagi naiditai iscadueeyi acoocoad. Caa ga maatacatadai agai isagai aragai vaa ismaacada dadaajaiña daida taanaiña oidicami agaa quiuupaigadara judidiu quitaagiña tiodicara.

¹¹ Caduaadacai acalli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi mosamadu aimaraiña agai apiiduru amadu avuaana. Dai vaa si aoodami camaitaa istumaasi gantatagitugi dai voopoi ami agaa quiuupaigadamu judidiu siaaco Solomoni portaaligada taa gidu. ¹² Dai taagacai apiiduru isganampagi vaascatai potatadai:

—Aapima judidiu, ztuimasi gannanai ducami isaatama aagi du-aaidamudai idi calli dai imitu arguvucadagacada siara calli tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadadacada atdueeyi idi calli. Diuusi maa gamara Suusi adaasicami ismaacada vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diuusi arDiuusigadacatadai ara gradufi Avraaficaru dai Isaacaru dai Jacocar. Dai Suusi aragai vaa ismaacada taagi aapima dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato asuusi mosgajiaadara vipieeyi aapima. ¹⁴ Maiaagidi aapima isdagitomudai agai ismaacada calli tuiga dai maitargari caatacami baiyoma aagidi aapima isdagitua agai amo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muua aapima ismaacada gamaacai ibadagai utudui. Taidi Diuusi duaacali agai coidada saagidaindara, vaasiaacatai idi aatama daraaja najadami. ¹⁶ Agai vaa Suusi guvucadadacada bai guvucadagai idi calli ismaacada naidi dai maata aapima. Vaavoitudai aatama dai idi calli Suusi guvucadadara cascada cacaa ga dueeyi goovai. Canaidi aapima iscadueeyi.

¹⁷ Giñaadufi judidiu calli ga maata aana isaapima amadu ganbaitaguucacamiga muua asuusi maicaa ga maatacatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diuusi ismaacada aiquiacoga aagai niooquituldiadamigada. Agai vaa agaitadai isalila soimaa taata agaitadai acristo. ¹⁹ Cascada ama duucaivar gantatagitito aapima dai aagoavar suuligi gosoimaa voiyaindara. Vaavoitudavurai Diuusi vai agai ganoigaldana vaa si gansoimaascamiga amaasi acaliodami Diuusi baiganalliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diuusi Suusi apamu. Agai vaa arCristo ismaacada aiquiacoga aco vuusaitu Diuusi aapima ganvaatar. ²¹ Vaascara tavaagiar viimu Suusi Cristo asta siascada baidui Diuusi vaasiaacatai istumaasi isducatai aagaitadai aiquiacoga niooquituldiadamigada ismaacada aagi agai aco vuvaitu. ²² Poduucai tudu aiquiacoga potatadai Moseesacaru graaduficaru: “Ootosamu Diuusi amo niooquituldiadami aapima ganvaatar vaascatai aapima gnaadunuma saagidaindara poduucai isducatai gnootoi agai aana. Aagiadavurai vaasiaacatai istumaasi agai gnaagiadagi. ²³ Vaascatai ismaacada maiaagidi Diuusi niooquituldiadamigada ugitudamu Diuusi dai aco vuvaidamu judidiu saagidaindara”, astatadai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu vaa si Diuusi niooquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuñia agaitadai sivi. ²⁵ Aapima arcajiudad vaa si Diuusi niooquituldiadamigada. Dai vaa si niooqui ismaacada ootoi Diuusi ganniooquituldiadamigacada araapima ganvaatar. Dai vaa si istumaasi ismaacada Diuusi baidui gnaaduficaru amadu araapima ganvaatar. Dai asta ismaacada aagidi Diuusi gradufi Avraaficaru aidasi potatadai: “Aana baalliatudamu vaa si oodami oidigi daama oidacami aapi gacajiudagacada”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gamara araga

ganootosi aapimΛ sai baigΛηλλiatudana mΛsai aapimΛ camaisoimaasi ivuaadana —astΛtΛdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiooquiditadai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami tai dada Λpapaali judidíu ΛΛmadu ΛbaitΛcΛaacamigadΛ ηgΛΛ quiuupiΛγΛ sandaaru ΛΛmadu Λsaduseo. Λsaduseo ηrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai aliΛ baacoi vΛascatai mamaatΛtullditai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami isduaacaradΛcΛdΛ ΛSuusi camaatΛ vΛascatai isoidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ. ³ Amaasi vui ηgai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai casi ηrunococotadai dai camaiaΛcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiΛrΛ cascΛdΛ cuu ηgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai ηgai ismaacΛdΛ gΛntΛgito caΛ ñiooqui vaavoitu. VΛasi ismaacΛdΛ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi goΛΛ cΛcΛli.

⁵ Dai siaadiqui gΛηΛmpagi JerusaleenΛrΛ vΛasi ΛdudunucamigadΛ ηjudidíu ΛΛmadu ηpipiscali ΛΛmadu ηmamaatΛtulldiadami Diuusi sΛalicamigadΛ. ⁶ Dai ami daecatadai ηpΛ Aanasi baitΛcΛaacamigadΛ papaali, judidíu ΛΛmadu Caifási, ΛΛmadu Vuaana, ΛΛmadu AlijandΛro, ΛΛmadu vΛasi ismaacΛdΛ ηraaduñdΛ ηbaitΛcΛaacamigadΛ papaali. ⁷ Dai vai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai ηraana tuutui dai tΛcacai:

—¿Tuma guvucadagaicΛdΛ dai voora sΛalicamigadΛcΛdΛ ivueeyi aapimΛ gomaasi? —astΛtΛdai ηgai.

⁸ Amaasi Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daecatadai ΛPiiduru taidΛ ΛPiiduru itΛtΛdai:

—DudunucamigadΛ dai pipiscaligadΛ judidíu ⁹ sivi casi gΛrtΛcacai aapimΛ isducatai cΛηgacΛrΛ vuusai idi cΛli cocoadΛ dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ AapimΛ gΛnvuitapi aagamu aatΛmΛ vai maatΛna vΛascatai IsireliΛrΛ oidacami. Idi cΛli vΛascatai aapimΛ gΛnvuitapi cΛca caduadacatai Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ. ηgai ηrΛgai vaa ismaacΛdΛ NasareetΛrΛ oidacatai dai aapimΛ siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidadΛ saagidañdΛrΛ. ¹¹ ΛSuusi ηpan ducami ηodai ismaacΛdΛ sioma gΛaagai ηmo vaaqui vΛΛtarΛ dai aapimΛ ηpan ducami ηbaabaquitadami ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa ηodai. ¹² Diuusi ootoi ΛSuusi Cristo oidi daama sai ηηgi ηgai viaacana guvucadagai iscΛηgacΛrΛ vuviaadagi vΛasi oodami oidi daama oidacami. Maitiipu ηmai vΛasi oidigΛrΛ ismaacΛdΛ viaa guvucadagai iscΛηgacΛrΛ vuviaadagi oodami —astΛtΛdai ΛPiiduru.

¹³ Amaasi tΛΛ ηdudunucami ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai maatΛ tΛΛ isΛcΛcΛli maitΛvΛpi daraiva oojiΛrΛ dai maitηrΛmamaatΛtulldiadami dai vΛascΛrΛ maiduduadimu ñiñio. DaidΛ ηdudunucami maitΛΛ istumaasi gΛntΛgituagi. Dai amaasi maatΛ tΛΛ sidi ηrΛgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu ajioopaiña ηSuusi. ¹⁴ Dai ηcΛli ismaacΛdΛ cadueeitadai ami ΛΛmadu cΛaacatadai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana cascΛdΛ maitistutuiditadai ηdudunucami isvuidΛrΛ ñioocada tomali ηmo ñiooqui. ¹⁵ DaidΛ ηdudunucami ηηgi gaaataga ηlidadai cascΛdΛ ootoi ηojootosicami sai vuvaacΛna ηmpaidaragaiñdΛrΛ, ¹⁶ daidΛ icaiti:

—¿TΛduuna gocΛcΛli? CΛΛ maatΛ vΛascatai JerusaleenΛrΛ oidacami sidΛ idui gocΛcΛli idi istumaasi gΛducami dai maitistutuidi aatΛmΛ ispotΛiyagi ismaitηrvaavoi. ¹⁷ ηbΛacatamu aatΛmΛ vai sivi abiaadΛrΛ camaiaagidiña goovai tomali ηmaadutai istumaasi ivuaadana ηSuusi dai istumaasi gamamaatΛtuldiña ηgai vai camaivaamioma aipaco imΛna idi maasi —ascaiti ηdudunucami.

18 Amaasi vai adudunucami aPiiduru amadu avuaana dai aagidi sai camaiagaiña istumaasi ivuaadana asuusi dai mamaatatludiña. 19 Damos aa noragi aPiiduru amadu avuaana daida itatadai:

—¿Tuma tatagitoi aapima baisi arcalaagi Diuusi vatar a isanagida aatama aapima dai maiagidagi Diuusi? 20 Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tastuma naidi aatama dai caa —astatadai aPiiduru amadu avuaana.

21 Baitoma vasi oodami calga ñiño Diuusi vatar duaadacai acoocoda cascada adudunucami alia labaiditadai oodami cascada maitapanalidi isgaviaarsagi aPiiduru amadu avuaana dai mosabqui dai dagito sai iimana. 22 Calli ismaacada cadueyi Diuusi guvucadadacada viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

23 Amaasi cadagitocai agai aPiiduru amadu avuaana agai mosiji mala siaaco daraajatadai aaduñda dai vasi aagidi istatadai abaitaguucacamigada papaali amadu judidiu pipiscali. 24 Aidasi caa agai imaasi vascatai mapai daana Diuusi daida icaiti:

—Garcali odamiga Diuusi, aapiara arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai davara dai ga suudagi dai vasi istumaasi. 25 Garpioñiga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagitoi oodami mui naana maasi maicacagaducami?

26 ararai oidigi daama oidacami amadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi amadu Cristogada.

27 Sallacada arvaavoi istanai Jerusalemga ganampagi Erodasi amadu Ponsio Pilaato amadu judidiu dai aa ismaacada maitarjudidiu dai vuidaga suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai aco vuusaitu aapi garDiuusiga. 28 Gomaasicada idui agai vasiaacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga sipaduñiagi. 29 Sivi gavgaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmacañi aatama gapipioñiga guvucadagai tati ñioocadagi gñiooqui maisiu duaadimudacada. 30 Dai duduaaididagi acoocoidada gavgucadagacada daida ivuaadagi istumaasi gagarducami gamara Suusi guvucadacada. Agai vaa Suusi argaaco vuusaida aapi —ascaiti aaduñda vaavoitudadami.

31 Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibaada vascatai amadu dai poduucui maidudu-aadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

32 Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vascatai viaacatadai amo tagitoidagai. Dai vascatai mapai viaacatadai ganvustuidaga cascada tomali maadutai maiagaiña sigai rtuidada amo istumaasi.

33 Vascatai lojootosicami apiaagaiña sioma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi calgacaga naidiña vascatai. 34-35 Vascatai ismaacada viaacatadai davalara isbaabaqui ara gaagaraña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvascatai vatarcana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vascatai viacana istumaasi tagito. 36 Dai ami agai amadu daacatadai amo calli Levicaru cajudada agai Osee talgiducatadai. Agai arSipiliga vuusaicami. Taida lojootosicami Bernabé latai ismaacada itiya alidi bai liatudadami. 37 Agai

gagaara amo dAVAArai ismaacADa viaacatadai Agai dai vuaapi Atumiñsi lojootosicami.

5

¹ Dai ami daacatadai AaPa Amaali Ananiiasi tAAgiducami dai Safira tAAgiducataidai ooñigadA. Dai vAgooatai viaacatadai Agai amo dAVAArai dai gagaara. ² ACALi aa maa Atumiñsi lojootosicami ducami iscAVAAsi tAAgidamudai dai viidadA viaa AAgi gAVAAtaRa. Dai looñigadA maatacatadai AaPa. ³ Amaasi itai APiiduru:

—¿Ananiiasi tuipAsi dagito isvaquiagi ADiaavora gaibADagAa dai gAyaatagitu Diuusi IbAdA vui? Aapi aa viaa tumiñsi AAgi gAVAAtaRa mAsmaacADa gAAa namAqui gADAVAAragacADa. ⁴ ¿Maitisi Arvaavoi isaapi argAtuidacataidai AdAVAArai? Dai aidAaPasi gagaara AdAVAArai ¿maitisi Arvaavoi isaapi argAtuidacataidai Atumiñsi? ¿TuipAsi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astAtadai APiiduru.

⁵ MoscaA Ananiiasi gomaasi dai muucucatai gai. Dai vAAscatai ismaacADa maí gomaasi sAAlicADa duduaadimu. ⁶ Amaasi dada AAmoco gAgAAli dai cAAga biisa AmuucuiadA dai bAAcai dai yaasa.

⁷ Vaica ooracADa vaa Ananiiasi ooñigadA maimaatacatai Agai istumaasi APAdui cunaadACADa. ⁸ TaidA APiiduru itAtadai:

—Giñaagidañi, ¿ACaaquicADa mAsgagaara AdAVAArai? —astAtadai APiiduru.

—AjA, acaaquicADa —astAtadai looqui.

⁹ Amaasi APiiduru itAtadai:

—¿Tuimasi pomaasi gAntAtagito aapimA isyaatagidagi Diuusi IbAdA? QuidigaiñdAra iimai ismaacADa bAAcai dai yaasa gAcuna. Dai sivi aapi gAbAAquia Agai AaPa —astAtadai APiiduru.

¹⁰ Tai Agai otoma muu dai AACasodA abaana gai Agai APiiduru. Amaasi vaapa AgAgAAli dai tAA looqui muucuiadA dai vuusaitu dai mAa yaasa cunadA abaana. ¹¹ Tai aliA duduaadimu AVaavoitudadami AAmadu vAAscatai ismaacADa maí gomaasi.

¹² Mui istumaasi gAgarducami ivuaadana lojootosicami loodami saagida dai vAAscatai gANampagi ami AgAA quiuupiAra siaaco Salomofi portaaligadA tAAgidu. ¹³ Tomasi tomali Amaadutai maitipAliditadai isgANampaidagi AVaavoitudadami AAmadu vAAscAa cAAga ñioocaitadai Agai vAAtaRa. ¹⁴ Muidutai cACALi AAmadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo ArCAAgacAra vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu loodami cococoidadA caayana dai vopoicariAra tuaa dai vapaacosiaAra sai siuu duucu daivuñiagi APiiduru sai tomasi mosacaasi AACagidA ana tomasi Amaadutai daama. ¹⁶ VAAsi miimianai aali quiquiañdAra daivimi muidutai JerusaleenAra vuucati cococoidadA AAmadu aa ismaacADa aliA soimaa taatamituldi ADiaavora tAtAAñicarudA tai vAAscatai dudueeyi Diuusi guvucadadACADa.

¹⁷ Amaasi AbaitACAAcamigadA papaali judidíu AAmadu vAAsi Asaduseo ismaacADa uraavacataidai AbaitACAAcamigadA papaali vui baacoi lojootosicami. ¹⁸ Dai vui Agai dai maamaisa. ¹⁹ DAmos tucara divia amo Diuusi tAAñicarudA dai cuucupioco cuucuparagadA Amaisacarui dai vuvaitu lojootosicami daidA itAtadai:

amo calli Teudasi talliducami. Dai pocaititadai saida ramo calli gaa guvucadagai viaacami tai oi maaco siento cacalli. Mltai muua. Tai vascatai ismaacada oidatucuitadai vasi aipaco iji. Dai vasi ugidagai. ³⁷ Dai goquiata aidasi gatajai gala taanadami acaldaragai oodami oidacatatadai amai calli Uudasi talliducami agai rGalileera oidacamicatadai. Tai muidutai oi. Mltai muua lra. Dai vascatai ismaacada oidatucuitadai aipaco iji. ³⁸ Casada ana angnaagidi masai dagitona idi cacalli. Maitavar oiñiada. Siaduniada gomaasi ramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vasi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduniada gomaasi ramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadara istuidacai ugitudana aapim. Gantagitovar nida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascati Gamalieli.

⁴⁰ Tai vascatai bai aa isducatai agidi Gamalieli. Amaasi vai agai lojootosicami. Dai gaviaacarai sai camaivaamioma ñioocaiña Suusi vatar. Dai goquiata digito sai imana. ⁴¹ Lojootosicami vuvaacacai vuitapiaiñdara vaamioma taanadami baigalialitugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi agai gaaagiditai lSuusi mamaatluldaragada. ⁴² Dai vas tasai gamamaatluldiña gala quiupaigadara judidu dai quiquirada dai gaaagidiña isSuusi Cristo ragai ismaacada Diuusi aco vuusaitu saida lracalgar vuviamicana.

6

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi vaavoitudadami dai agai ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida agidi lojootosicami sai agai ismaacada ñioocaitadai judidu ñiooquida maicanga oidi cuadagai avipiudu giliego gataacogiditai cuadagai vas tasai. ² Taida baivustaama dan gooca oootosicami agidi vaavoitudadami sai ganmpaidana dai potadai:

—Maitaagai isdagitocai gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, casada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagi cuadagai. ³ Casada garaaduni, gaagavurai aapim cuvaracami cacalli gansaagidaiñdara ismaacada satuduga dai lagiadagi Diuusi Ibadada dai vascatai siaa duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamadada ragai dai apiagamamaatluldiada ragai Diuusi ñiooquida —astadai agai.

⁵ Tai vascatai bai aa dai nidacai aco vuusaitu Tiivañi agai alia calga vaavoitudai dai lagi Diuusi Ibadada lmadu Piili, lmadu Porocoro, lmadu Nicanoro, lmadu Tiimoñi, lmadu Parameenasi, lmadu Micuraasi amo calli Antioquiara oidacami ismaacada lquioma vaavoitudaiña judidu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Mltai vascatai vaidacai siaaco daraajatadai lojootosicami tai agai gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vasi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenara vaamioma muidaimi vaavoitudadami dai muidutai apapaali judidu vaavoitu lra.

⁸ Tiivañi ramo calli ismaacada Diuusi calgar naiditadai. Dai agai viaacatatadai guvucadada Diuusi Ibadada. Casada ivuaadana agai mui naana maasi garducami loodami saagida. ⁹ Amaasi dada lamoco cacalli amo judidu quiupaigadalañdara. Lquiupai lracalli

vΛΛtarΛcatadai ismaacΛΔ ΛΛquioma aa oodami gansosoiga duuca i-
aacana dai sivi camosajioopaitadai Λgai, dai aa SireñiaiñdΛΓΛ, dai Ali-
jandΛriaiñdΛΓΛ dai SilisiaiñdΛΓΛ, dai AasiaiñdΛΓΛ dai aliΛ ñiñio ΛTiivañi
vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maatΛdagaicΔΔ ismaacΔΔ maa Diuusi
IbΛΔΔ, cascΔΔ camaitistutuiditadai Λгаа isvaamioma vuidΛΓΛ suuli-
giagi. ¹¹ Amaasi Λгаа aa namΛqui aa sai potΛΛna sai caΛ Λgai isTi-
ivañi soimaa ñioocai Moseesacaru mamaatΛtuldaragadΛ vui dai Diuusi
vui. ¹² Dai poduucai sisiolitu Λgai Λoodami ΛΛmadu Λpipiscali, ΛΛmadu
ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Dai vΛΛscatai vuidΛΓΛ suuli
ΛTiivañi. Dai bai. Dai bΛΛcai Λvaamioma tΛtΛaanΛdamigadΛ ajudidifu
vuidΛΓΛ. ¹³ Amaasi ΛpΛpΛ gaa Λgai aa yaatavogami saidΛ itΛna:

—Idi cΛΛli vΛΛscarΛ vui ñioocaiña ΛgΛΛ quiuupai siaaco siaa duutudai
aatΛmΛ Diuusi. Dai vΛΛscarΛ vuidΛΓΛ caatΛcana Moseesacaru
sΛΛlicamigadΛ. ¹⁴ Caatata aatΛmΛ iscaiti Tiivañi sai ΛSuusi ismaacΔΔ
NasareetarΛ oidacatadai daituda agaitadai ΛgΛΛ quiuupai. Dai
gΛrmaatΛtulda Λlidi Λmamaasi vaavoidaragai ismaacΔΔ maiΛpa maasi
ismaacΔΔ gΛrvii Moseesacaru —ascaiti Λyaatavogami.

¹⁵ Amaasi atΛtΛaanΛdami ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΔΔ ami daraa-
jatadai tΛΛgacai ΛTiivañi gantΛgito tΛΛ isapa maasi vuivasadΛ Λmo Diuusi
tΛaañicarudΛ.

7

¹ Amaasi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidifu itΛtΛdai ΛTiivañi:

—¿Baisi Λrvaavo i vΛΛsΛcatai imaasi? —astΛtΛdai.

² Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—CΛΛga baigiñΛliaracΔΔ gannΛidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi ΛΛmadu
tΛtΛaanΛdami. GiñcaΛcavurai. Diuusi gΛrooga ΛrΛgai ismaacΔΔ
vaamioma viaa guvucadagai istomali Λmo Λmai. Dai gΛmaasitu gΛraduñi
Avraañicaru vuitapi aidΛsi quiaa oidacatadai Λgai MesopotaamiarΛ aidΛsi
maiquiaa ii Λgai Araanamu dai mΛΛca oidaca Λgai. ³ Dai potΛtΛdai: “Dag-
itoñi gΔdΛvΛΛrΛgΛ ΛΛmadu vΛΛsi gΛaaduñi dai imi nai aanΛ gatΛΛgidana
oidigi pΛsiaaco oidacagi”, astΛtΛdai Diuusi ΛAvraañicaru. ⁴ TaidΛ ΛAvraañi
vuusaidΛ CalideeaiñdΛΓΛ dai ii Araanamu dai ami oidaca Λgai. Tai
gooquiarΛ muuidΛ oogadΛ. Tai vuua Diuusi ΛAvraañi tami idi dΛvΛΛriarΛ
siaaco oidaga aapimΛ sivi. ⁵ Dai maioi tomalaachi dΛvΛΛrai tami tomali
siaaco cΛisa Λgai. Dai vΛΛscarΛ caagiditadai Diuusi isoida Λgai. Sai
sΛΛscadΛ muquiaa Λgai saidΛ arcajitudadΛ vΛΛtarΛca Λgai. AidΛ ΛAvraañi
maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai aagidi ΛpΛ Diuusi ΛAvraañi sai caji-
udadΛ oidaca Λgai mΛΛcasdΛΓΛ oidacami duuca i gadΛvΛΛrΛgana dai sai
soiduucai oidaca Λgai dai mΛsai soiduucai ñaijada Λgai Λgai maaco sientu
uumigi. ⁷ Dai potΛtΛdai Diuusi ΛpΛ: “Soimaa taatatuldamu aanΛ Λgai
ismaacΔΔ tΛaañia Λgai aa duiñdagai gansosoiga duuca i dai gooquiarΛ
vuvaaquimu gΛcajiudaga abiaadΛΓΛ dai giñsiaa duutuadamu Λgai idi
dΛvΛΛriarΛ”, astΛtΛdai Diuusi. ⁸ Diuusi baidui Λmo ñiooqui Avraañicaru
ΛΛmadu. Dai tΛjai sai iquiitΛna gΛtuucuga dai poduucai tΛgitocana
ismaacΔΔ aagidi Diuusi. CascΔΔ aidΛsi vuusai Isaacaru Avraañicaru
maradΛ bo mamacova tasaicΔΔ poduucai iquiitΛ Avraañicaru Isaa ΛpΛ,
dai poduucai idui ΛpΛ Isaacaru gΛmara JacocarΛ dai JacocarΛ podui
ΛpΛ Λbaivustaama dan gooca gΛmaamara ismaacΔΔaiñdΛΓΛ vuvaaja
vΛΛsi judidifu.

9 Garađuñi Jacocarü maamaradü aliä cälldai gänsuculi Osee cascäda gagaali ägai äOsee aa cälälili sibäaadatü oïdacami tai ägai bäälcai äOsee Ejiipitü dävälariamu dai gagaali Potifara. 10 Dai ägai aliä soimaa taatamituldña äOsee dai maisa. Dai väascarü Diuusi ämadu daacatadai äOsee dai cälägacärü vuusaitu maisacaruaiñdarü, dai maa saituducami tagitoidagai. Paraofñi cälägacärü näiditadai äOsee, Diuusi poduucai ipäli cascäda. Paraofñi ärrai Ejiipitärü dai dai ägai äOsee ali mooyi sai soifña läanliña ami dövälariärü dai Paraofñi quidiärü äpär.

11 Amaasi divia gäl biuugigai tai aliä soimaa taata Ejiipitärü oïdacamü ämadu Canaanärü oïdacamü. Dai garađuñicarü äqui oïdacamü ismaacäda Canaanärü oïdacadai camaitätägaitadai istumaa ugiagi. 12 Aidäsi mäi Jacocarü isoidacatadai täligi Ejiipitärü gaamucu ootoi gämaamara. Ägai ärgäläqui aadüñicarü. Dai ägai tomali ämo imidagai maiquiaa äjiopaiña Ejiipituamu. Dai aidäsi täl ägai äOsee Ejiipitärü maimai sidä ärsuculidacatadai. 13 Dai gooquiärü äpaamu äji ägai taida aagidi äOsee siörä ägai. Dai poduucai mäi äParaofñi istuma oodamitadai äOsee. 14 Amaasi äOsee ootosi ñioocai gäooga Jaco sai dividana vääsi maamaradü ämadu, vääsicäda ärvai coobai dan baiivustaama dan taamacatadai ägai. 15 Poduucai äji Jaco Ejiipitärü oïdatu. Dai gooquiärü movaasi muu. Dai movaasi coi äpär aa gäraduñicarü. 16 Tai gooquiärü äcäjiudadä vuucai gänäaduñicarü oodä Siqueemamu dai yaasa ätäjoovai ismaacäda säväli äAvraañicarü äAmori maamaradä Siqueemärü.

17 Aidä tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaacäda bai duitadai Diuusi Avraañicarü ämadu vääsi gatägitoïdacäda. Dai äjudidü ismaacäda Ejiipitärü oïdacadai aliä muidaimi dai sälicäda muida. 18 Aidä utuudama daiva Ejiipitärü ämo baitäcäacami dai ägai maimaatäcatadai äOsee. 19 Dai idi baitäcäacami naana duucai vupüürumada äliditadai garađuñicarü dai aliä soimaasi ivüiiditadai dai dadaagitöldi cälälili maamaradä däädälaiñdarü utu vuvaaquiada sai coona. 20 Aidäsi gatäanaitadai äbaitäcäacami mäcälä tuigacäda aidä vuusai Moseesa. Äliducatai äbiaadärü baiäaldacai täl Diuusi. Taidä ädäädäda nüucagi äñquiiyärü vaica masaadai. 21 Aidäsi caviaacatadai ädäädäda isvuusaidagi äMoseesa quidiäiñdarü camaitistutuiditai isästugi taidä äoocai Paraofñi maradä bai dai gälü gamara duucai. 22 Cascäda mämaatätuldña Ejiipitärü mämaatätuldiadami äMoseesa vääsi istumaasi mämaatäcatadai Ejiipitärü oïdacamü. Dai cälga maatä ñioocai äMoseesa dai aliä saituduga äpär.

23 Aidäsi caviaacatadai äMoseesa goo coobai uumigi diviji ägai äjudidü Goosiena, ägai ärjudücatadai äpär cascäda. 24 Dai ami täl äMoseesa ämo cälü Ejiipitärü oïdacamü ismaacäda soi vüaadatadai ämo judü. Dai soifña äliditadai äMoseesa äjudü cascäda müaa ägai äcälü Ejiipitärü oïdacamü tai äduucai aa noragi ismaacäda soimaasi ivüaadatadai ägai. 25 Moseesa poliditadai isäjudidü mämaatäcatadai isDiuusi ootosa ägai ägai sai vuvaidana äoodami Ejiipituarü dai väascarü mämaatäcatadai ägai. 26 Dai siaadiqui täl äMoseesa gooca judidü vai älisi gäncocoodaitadai dai ägai baiäliatuda älidi cascäda itätadai: “Äapimä äramo oodami ätuimäsi soi gäñvueeyi?” ästätadai. 27 Amaasi ägai ismaacäda soi vueeyi ägämai nuituca Moseesa däida itätadai: “ÄToora gädai äapi läanädami duucai dai dunucami duucai äatämä ärvälärü?” 28 ÄGiñmüaa päsilidi äanä äpär poduucai päsdüucai müaa äapi tacavo äEjiipitärü oïdacäda?”

astatadai. ²⁹ Tai maa'id a Moseesa caacai iscaiti acalli. Dai vuusai Ejiipituaifndarai dai maacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu maacasdara oidacami duucai. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucai goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai agiidi siaaco Siñai taagidu, gmaasitu amo Diuusi taañicaruda Moseesa vuitapi taiyara ismaacada maacatadai amo uusi iipudara. ³¹ Taida Moseesa maitaa isducatai gatagituagi taagacai gomaasi. Dai aidasi miaadara caquiva agai dai calgioma nida agai, caa agai Diuusi ñooquida ismaacada itatadai: ³² “Aanana arDiuusigada gaaqui aaduñicaru Avrañicaru amadu Isaacaru amadu Jacocarui”, ascaiti añiooqui. Amaasi Moseesa gigivuquimi duaadimucai dai camaitaralli isvui nanlavagi vaamioma. ³³ Taida Diuusi itatadai Moseesa: “Movai pasiaaco caaca aapi godavara aracovai giñvuusaida cascada uupasañi gasusuusaca dai poduucai siaa giñduutuda. ³⁴ Aana caa maata sila soimaa taataca vaaasi giñmaamara Ejiipitara oidacami, aana caa isaijigai agai cascada tavai aana dai calgacara vuvaida inagai. Imiñi tudu gaootosamu aana Ejiipitumu”, astatadai Diuusi ñooquida Moseesa.

³⁵ Tomasi Moseesa aaduñda maicalgacara niditadai Moseesa dai potatadai: “¿Toora dunucami dai taanadami duucai gadaí?” astatadai. Vaaacara Diuusi ootoi Moseesa taanadami duucai dai calgacara vuviadami, poduucai ootosi agai ñooqui gtaañicaruada ismaacada gmaasitu taiyara. ³⁶ Dai Moseesa aragai ismaacada vuvaitu garaaduñicaru Ejiipituaifndara dai idui mui naana maasi ggarducami Diuusi guvucadadacada ami davarara dai siaaco Gaa Suudagi Vagicara taagidu ara dai oidigana ara goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi agai. ³⁷ Dai Moseesa agai daida itatadai judidíu: “Diuusi ganootosda agai amoco ismaacada ñoocada agai agai vaatara lagi aapima gnaadunuma saagidaifndara, poduucai isduucal giñootoi agai aana. Dai lagiadavurai agai”, astatadai Moseesa. ³⁸ Dai Moseesa agai ismaacada oidigana aimaraitadai amadu hoodami, dai agai ñooqui Diuusi taañicaruda agiidi Siñaiara dai amadu daacatadai garaaduñicaru ara dai Diuusi agidi Moseesa ñooqui sai garaagidana isducatai gaagai isoidaca aatama.

³⁹ Damos garaaduñicaru maitipali islagidagi, baiyoma mosgajiaadara vipieeyi agai ismaacada maatatuldi Moseesa dai apamu noonogia niditadai Ejiipitumu. ⁴⁰ Amaasi itatadai agai Aaróni: “Aatama ipalidi pasgarduifndagi didiuusi vai garnuucadacana aatama maimaata siaaco dai Moseesa ismaacada arvuvaitu Ejiipituaifndara”, ascaiti hoodami. ⁴¹ Amaasi idui agai amo ali calsi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña vaaca mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baigalaniditadai agai gaicada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agai saagidaifndara, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gandiuisiga duucal, dai amo Diuusi ñooquituldiadamigada ooja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasí aapima judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajoopaitadai aapima?

⁴³ Baiyoma baa ajoopaiña aapima gandiuisiga Moloqui amo icuusi vaaquiyara daida idui aapima amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempañi taatai, agai ardidiuusi ismaacada aapima lagi idui dai siaa duutudaiña.

Cascada gnvuvaidamu aana gandavaraagaiifndara dai ganootosamu maacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaaduñicaru viaacata dai oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacada raa ooja Diuusi ismaacada raaalicami. Diuusi taja i Moseesa licuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai naiditadai agai amai sibacoga siaaco taa gi Diuusi.

⁴⁵ Dai garaaduñicaru vii licuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa gooqui ardadioma garaaduñicaru, dai agai ismaacada oiditadai Josue baa caticatadai licuusi vaaqui aidasi voopoji agai da vaaragada aa ama maa ñioocadami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacata dai sai ami oidacana Josue amadu agaa oodami. Daida licuusi vaaqui movaasi viaacata dai oodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidasi gatajai abaitacaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia caagacara naiditadai Davicaru vaid a Davicaru iduñia aliditadai amo vaaqui Diuusi vaatar. Gara duñi Jacocar vavoitu Diuusi garooga ara. ⁴⁷ Damos Salomofi agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada raa baitacaacami maioidaga quiquiuupira ismaacada ivueeyi oodami. Poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aanana agai ismaacada taana i tavaagi dai vaasi oidigi ara.

¿Maasca agai vaaqui ismaacada giñduiña agai aapima?

Aana anmaitagito siaaco giñbastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi agi idui aana vaasi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida i Tiivañi apiañiooquidi oodami daida itatadai:

—Aapima aasñiñitu ganducami maitacaadaga an ducami aapima ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Dai vaascaara vuidara vaatacana aapima Diuusi Ibad a an tuutuiga aapima ganlaqui aaduñicaru. ⁵² Garaaduñicaru soimaa taatutuli dai asta coi vaasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada laquioma dada dai aagidi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiñiooquituldiadami aagai isdivia agai caa tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapima gata gi masai muaana. ⁵³ Diuusi ganaagidi gatataañicaru cada isducatai gaagai masoidacagi mai aapima mai la gidi —astatadai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidasi caa oodami imaasi saalicada baaco i Tiivañi vui dai cacarañdimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibad amadu daacata dai i Tiivañi tai agai tavaagiamu nanaava dai taa Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai Suusi saalisa padara caaca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itatadai i Tiivañi oodami:

—Dañi naidi aana tavaagi vai cupioquiñi dai agai ismaacada viaa amo saalicami saalisa padara caaca Diuusi —astatadai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi oodami cuu gannaanaca maicaaca aliditai, dai vaascatai gagara iñaquimi dai vui voopoi i Tiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami Jerusaleenaiñdara dai maicacarai. Dai agai ismaacada maisai nuucatulani soso amo gaa Saulo taagiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai oodami taida i Tiivañi aduucai daanagi i Suusi:

—Suusi baacaiñi giñiibadaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooqira gatoonacada caquiva dai gagara iña daida icaiti:

—Taanadami maiti gaira vuupada goodami idi soimaascamicada —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

1 Daid¹ a Saulo baiaa a m¹asmuaagi a Tiivañi. Dai aid¹ a c¹a¹g¹a sig¹muaatu a Tiivañi a Jerusaleen¹a¹ oida¹c¹a¹d¹a vui suuli a vaavoitudadami dai soimaa taatatali. Tai v¹lasi a vaavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mos¹a¹caasi lojootosicami maiiji abiaad¹a¹. 2 Dai a¹moco c¹a¹c¹a¹li ismaac¹a¹d¹a siaa duutudaitadai Diuusi yaasa a Tiivañi dai s¹a¹llic¹a¹d¹a sosuaañi a gaic¹a¹d¹a. 3 Vaid¹ a Saulo apiasoi vuaadatadai a vaavoitudadami, dai v¹lasi quiqui¹a¹ vapaacaiña dai t¹vaim¹aticatai vuvaidiña c¹a¹c¹a¹li dai ooqui gat¹aañia a liditai maamaisaragai.

4 D¹amos a vaavoitudadami ismaac¹a¹d¹a iji Jerusaleenaiñ¹a¹ a tomasiaaco siaaco ajioopaitadai a gai gaaagidimi isSuusi Cristo a c¹a¹g¹a¹c¹a¹g¹a vuviaadami. 5 Amaadutai a vaavoitudadami Piili t¹a¹g¹iducata dai ii a map¹a¹c¹a¹ Samaalia d¹v¹a¹ri¹a¹. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo a c¹a¹g¹a¹c¹a¹g¹a vuviaadami. 6 Vaid¹ a oodami g¹a¹n¹mpaidiña dai c¹a¹g¹a g¹a¹n¹agito ca¹c¹ana istumaasi aagidiña a Piili. Dai n¹aidi a gai a m¹ istumaasi g¹a¹g¹a¹rducami ismaac¹a¹d¹a ivuaadatadai a Piili Diuusi guvucadad¹a¹. 7 Muidutai a gai ismaac¹a¹d¹a viaacata dai Diaavora t¹a¹aañicarud¹a duduaadi a Piili vaid¹ a Diaavora t¹a¹aañicarud¹a vuvacaiña oodamiñ¹a¹ a iñ¹a¹quidatadi, dai muidutai ismaac¹a¹d¹a maitistutuiditadai isoñ¹iadagi a moco g¹a¹n¹a¹ca si¹a¹ a moco g¹a¹n¹caacaji v¹lasi duduaadi a gai. Dai a moco ismaac¹a¹d¹a maitistutuiditadai isajioopadagi v¹lasi duduaadi a gai. 8 Dai poduucai v¹lasi a oodami baig¹a¹.

9 Dai ami oida¹c¹a¹tadai a mo c¹a¹li Simuñi t¹a¹g¹iducami, ismaac¹a¹d¹a a¹lquioma a c¹a¹daracamicatadai dai mosyaatagidiña a gai a oodami pot¹a¹daitadai said¹ a r¹maat¹a¹. 10 Vai v¹lasi a oodami a maduga m¹lasi aaliducami dai g¹a¹g¹a¹rducami v¹lasi g¹a¹n¹agito ca¹c¹ana istumaasi a gaiña a gai daid¹ a icaitiña:

—Goovai gia viaa Diuusi guvucadad¹ —ascaitiña a oodami.

11 T¹v¹a¹pi yaatagidiña a Simuñi a c¹a¹daragac¹a¹d¹a c¹a¹c¹a¹d¹a g¹a¹n¹agito ca¹c¹ana a oodami dai a¹gidiña. 12 Dai aid¹asi vaavoitu a oodami aagiditai a Piili isDiuusi soic¹a¹ a oodami sai c¹a¹g¹a¹c¹a¹g¹a oida¹c¹a¹na dai isSuusi Cristo a c¹a¹g¹a¹c¹a¹g¹a vuviaadami, muidutai ooqui dai c¹a¹c¹a¹li g¹a¹n¹vapacoi. 13 Dai asta a Simuñi ismaac¹a¹d¹a a c¹a¹daracamicatadai vaavoitu dai a¹vacoi, dai a¹madu aim¹raiña a Piili dai mait¹a¹gaiña isducatai g¹a¹g¹ituagi n¹aiditai a Piili isvuaadana naana maasi a g¹a¹g¹a¹rducami Diuusi guvucadad¹a¹.

14 Aid¹asi mai lojootosicami ismaac¹a¹d¹a Jerusaleen¹a¹ daraajatadai is-Samaali¹a¹ oida¹c¹a¹mi vaavoitu Diuusi ñiooquida, gaamucu ootoi a Piiduru a¹madu a¹Vuaana. 15 Dai aid¹asi aayi a gai Samaali¹a¹ gamamagi a vaavoitudadami v¹lata¹a¹, sai Diuusi Ib¹a¹d¹a diviana a vaavoitudadami a¹madu. 16 Tomali amaadutai a gai maiquia a¹madu daacata dai Diuusi Ib¹a¹d¹a. Mosvacoñicata dai a gai Suusi s¹a¹llicamigad¹a¹. 17 Casc¹a¹d¹a a Piiduru a¹madu a¹Vuaana daama darai a g¹a¹n¹oonovi tai poduucai divia Diuusi Ib¹a¹d¹a a vaavoitudadami a¹madu.

18 Dai aid¹asida a Simuñi t¹a¹ isdivia Diuusi Ib¹a¹d¹a a vaavoitudadami a¹madu aid¹asi daama darai lojootosicami a g¹a¹n¹oonovi, 19 amaasi a Simuñi it¹a¹dai:

—Aan¹ a g¹a¹n¹maquiaagi tumiñsi v¹ra¹ a apim¹ a giñ¹maaca guvucadagai nai si¹a¹scad¹ a an¹ daama darasadagi giñ¹noonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi Ib¹a¹d¹a a gai a¹madu —ast¹a¹dai a Simuñi.

²⁰ Amaasi ʼPiiduru itʼatʼadai:

—Poʼlidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gʼasaapʼadai tumiñsicʼadʼa cascʼadʼa ugitana gatumiñsiga aapi gʼallʼmadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalaachi sʼallicami idi guvucadagiʼarʼa maitacʼalʼagadu gʼibʼadaga Diuusi vuitapi.

²² Dagitoñi vʼaasi gʼasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai gʼoigʼaldana ʼgai gʼasoimaascamiga ismaacʼadʼa viaa aapi gʼibʼadagʼarʼa. ²³ Giñʼagito nʼidi aanʼa isaliʼasi ʼrsoimaasi iducami aapi dai gʼasoimaascamiga gʼmaisacan duu —astʼatʼadai ʼPiiduru.

²⁴ Amaasi ʼSimuñi aa noragi daidʼa itʼatʼadai:

—Daanʼadavurai aapimʼa Diuusi aanʼacʼadʼa nai maipovai iñduñia aanʼa mʼasducatai aagai aapimʼa —astʼatʼadai ʼSimuñi.

²⁵ Amaasi ʼPiiduru ʼllʼmadu ʼVuaana aatagi ʼoodami dai aagidi ʼlʼpʼa Diuusi ñiooquidʼa, dai gooquiʼarʼa iji muiyapʼarʼa Samaalia dʼvʼaariʼarʼa dai gaaagidimi isSuusi Cristo ʼrcʼalʼgacʼarʼa vuviaadami dai gooquiʼarʼa noonora Jerusaleenamu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi ʼmo Diuusi tʼaañicarudʼa ñiooqui ʼPiili daidʼa itʼatʼadai:

—Cʼalquivañi dai imi govoyamu ismaacʼadʼa Jerusaleenaiñdarʼa caata Gaasamaco dai idi vaa voi ʼgai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astʼatʼadai ʼDiuusi tʼaañicarudʼa.

²⁷ Taidʼa ʼPiili cʼalquiva dai ii dai voyarʼa aayi ʼmo cʼalli Etiopiiarʼa oidacami. ʼgai ʼrtʼaanʼadamicatadai daidʼa ʼrnuucadacamicatadai ʼCandaasi tumiñsigadʼa. ʼCandaasi ʼrʼamo ooqui daidʼa ʼrbaitʼacʼaaacamicatadai Etiopiiarʼa dai vʼaasi cʼacʼalli ismaacʼadʼa aata vaaadana Candaasi vʼaatarʼa cacaapuñicatadai cascʼadʼa ʼcʼalli capuñicatadai ʼlʼpʼa. Daidʼa ʼcʼalli cagaquiiyamaco imʼitadai Jerusaleenaiñdarʼa siaaco siaa duutudaitadai ʼgai Diuusi. ²⁸ Vaidʼa ʼcʼalli ʼmo careeta ʼraana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacʼadʼa ooja Isaiaʼcaru Diuusi ñiooquituldiadamigadʼa. ²⁹ Amaasi Diuusi Ibʼadʼa itʼatʼadai ʼPiili:

—Imiñi dai abaan cʼalquiva gocareeta —astʼatʼadai.

³⁰ Dai aidʼasi miaadarʼa cʼalquiva ʼPiili caʼa ʼgai ʼcʼalli isaagaimi oojai ismaacʼadʼa ooja Isaia tai ʼgai tʼacacai daidʼa itʼatʼadai:

—¿Maatarʼas caʼa gooojai pʼasmaacʼadʼa aagai? —astʼatʼadai ʼPiili.

³¹ Taidʼa ʼcʼalli aa noragi daidʼa itʼatʼadai:

—¿Ducatai maata cʼalcana aanʼa maitiipucatai siora giñaagidagi istʼaiya ʼlidi goovai? —astʼatʼadai ʼcʼalli.

Dai vai ʼPiili sai abana daivana.

³² Vaidʼa ʼcʼalli aagaitadai ʼoojai Diuusi ñiooquidarʼa siaaco icaiti: Aidʼamasi bʼalʼcai dai muaa ʼgai maiijigʼai ʼpan duucai ʼmo cañiiru ismaacʼadʼa maisuaacai mʼsiuu duu muaagi.

Dai ʼpan duucai cañiiru mara ismaacʼadʼa maisuaacaiña mʼsiuu duuca iicadagi,

Poduucai ʼgai maisosua dai muu.

³³ Soi dui ʼgai maiviaacatai ʼgai istuisi soimaa taatagi. ¿Siora istuidʼacai ʼcaldana siʼalquiatʼai vaavoituda ʼgai?

Ascaiti Diuusi ñiooquidarʼa.

³⁴ Taidʼa ʼtʼaanʼadami tʼacacai ʼPiili daidʼa itʼatʼadai:

—Giñʼigʼadacai giñaagida, ¿voora aagai goDiuusi ñiooquituldiadamigadʼa ʼlʼgi ʼgai ʼmai sio? —astʼatʼadai.

³⁵ Amaasi ΔPiili gaaagacai aagidi añiooqui ismaacada aagai acalli oojira dai aagidi ama maasi aapa aagaitai ΔSuusi. ³⁶ Dai aidasi aayi agai amapaacra siaaco daacatadai suudagi, taida ataanadami itai:

—Tami daja suudagi. ¿Baisi arcallagai isvacuañica aan? —astatadai agai ΔPiili.

³⁷ Taida ΔPiili itatadai:

—Passalicada vaavoitudadagi aid gia istutuidi aapi —astatadai ΔPiili.

Taida acalli aa noragi daida itatadai:

—Aan angia vaavoitudai isSuusi Cristo arDiuusi marada —ascaiti acalli.

³⁸ Amaasi acalli gatjai callaragai acareeta, dai vagoocatai taapai siaaco daacatadai asuudagi, taida ΔPiili vacoi acalli. ³⁹ Dai aidasi aapamu taatasai agai abiaadara taida Diuusi Ibada vaidacai ΔPiili, taida ataanadami camaitaa vaamioma, damos apiaimai agai gavoogamu baigalliatugaitai. ⁴⁰ Amaasi ΔPiili aayi Aootara dai vansi amapaacra aijimi dai gaaagidimi acallagacra vuvaidaragai mospovuimi dai aayi Sesareera.

9

¹ ΔSaulo maidagitocai soi vueeyi avavoitudadami. Dai pocaitña sai coodia agai cascada naidamu agai abaitacaaacamigada papaali judidiu ² dai tai oojai ismaacadara maa agai oigaragai sai imana agai judidiu quiquiuupaigadamu Damascara dai gaagana ismaacada apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaatuldaragada dai sai maamaisapicamu vuaapana Jerusaleenara vansi amaduga mansi ooqui dai acalli. ³ Damos aidasi voyiamu imaitadai agai camiaadara Damasco, tai todian duucai vrapdoli sicoli agai amo cuudagi tavaagiaiñdara. ⁴ Taida ΔSaulo davalrapigai, dai caa amo ñiooqui ismaacada itatadai:

—Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi? —astatadai.

⁵ Amaasi ΔSaulo itatadai:

—¿Poora aapi taanadami? —astatadai.

Taida añiooqui aa noragi daida itatadai:

—Aanana arSuusi agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. Δagi gatomitasci aapi apan duucai amo vooyisi ismaacada cuituscai tootocami cuugada —astatadai añiooqui.

⁶ Amaasi ΔSaulo gigivuquimi duaadimucai daida itatadai:

—Taanadami, ¿tumaasi ipalidi aapi isiduña aan? —astatadai.

Taida ataanadami itatadai:

—Caquivañi dai ai Damascara masimaca gaaagidamu istumaasi gaaagai pasiduñaigi —astatadai ataanadami.

⁷ Acacalli ismaacada amadu iimaitadai ΔSaulo alia duduadimu caacacai añiooqui dai maitagacai tomali amaadutai. ⁸ Amaasi ΔSaulo calquiva davalrapidara, damos maitistui isnaavagi tomalaachi. Taida laaduñda vaidacai Damascoamu. ⁹ Daida ΔSaulo vaica tasai maitistui isnaavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami Damascara oidacatadai amo vaavoitudadami Ananiiasi talagiducami tai agai vuitapi gamaasitu ΔSuusi daida itatadai:

—Ananiiasi —astatadai.

Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Taanadami tami andaja —astatadai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ataanadami itatadai:

—C̄aqui vañi dai imi siaaco caayi S̄alliñic̄ara t̄aagidu dai Uudasi qui-idiara n̄aida amo c̄ali Tarsuaiñdara Saulo t̄aagiducami gamamadiava. ¹² Ḡat̄at̄aquiara t̄a agai amo c̄ali Ananiiasi t̄aagiducami sai vaa dai daama darai ḡanoonovi saida istui agai is̄n̄an̄avagi apamu —ast̄at̄adai aSuusi.

¹³ Taid̄a Ananiiasi mosca imaasi daid̄a it̄at̄adai:

—T̄aan̄adami muidutai giñ̄aagidiña goc̄ali dai v̄asi soimaascami ismaac̄ada ivuiddiña goovai ismaac̄ada ḡavaavoitudai Jerusaleenara. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami apapaali bait̄aguucacamigada s̄alicamigadaada, dai maamaisapicami vuuquia agai v̄ascatai ismaac̄ada ḡavaavoitudai aapi —ast̄at̄adai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi t̄aan̄adami it̄at̄adai:

—Imiñi casiant̄a co vuusaitu aan̄a Saulo vai aagidana agai aa ama maasi ñioocadami dai raraí dai judidíu ara ñ̄saana c̄agac̄ara vuvaidi oodami. ¹⁶ Aan̄a t̄aagidamu isalia viaa agai issoima taatagi giñ̄vaavoitudaitai —asc̄aiti aSuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi aq̄uiyamu siaaco daacatadai aSaulo dai ami vaac̄ac̄ai daama darai ḡanoonovi daid̄a it̄at̄adai:

—Giñ̄aduñi Saulo, aSuusi ismaac̄ada ḡmaasitu aapi ḡavuitapi voyaiñdara agai at̄giñ̄ootoi pasai apamu n̄an̄avana dai sai Diuusi Ibada ḡamad̄u daaca agai —ast̄at̄adai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomida maasi vuupujaiñdara dai casi istui agai is̄n̄an̄avagi. Dai otoma caqui va dai ḡavacoi sai n̄idiña aoodami iscaama duuc̄ai ḡat̄agito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai gooquiara gauu dai bai ḡaguvucadaga apamu dai anaasi daja chīaqui tasai avaavoitudadami amadu Damascara.

²⁰ Otoma ḡaagac̄ai gamamaat̄at̄uldimi aSaulo judidíu quiquiuupaigadara Diuusi ñiooquid̄a dai gaaagidi sai Suusi ara Diuusi marada. ²¹ Dai v̄ascatai ismaac̄ada ca mait̄at̄agaitadai isducatai ḡant̄at̄agituagi daid̄a icaiti:

—¿Maitasi ar̄ac̄ali goovai ismaac̄ada Jerusaleenara aim̄araiña dai gaagaiña avaavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi ar̄agai vaa ismaac̄ada tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ara dai t̄aagida agai abait̄aguucacamigada papaali Jerusaleenara? —asc̄aiti aoodami.

²² Damos aSaulo vaamioma maiduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquid̄a dai gaaagidiña ara saida aSuusi ara Cristo, taid̄a ajudidíu Damascara oidac̄ada camait̄a isducatai ḡant̄at̄agituagi.

²³ Dai bai t̄av̄apicada ajudidíu ḡanaagi dai muaa agai aSaulo. ²⁴ Damos aSaulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicatadai ḡa bidaaviquicada vaid̄a ajudidíu abidaaviqui cuucuparagadara soobidacana tasara dai tucara siaaco vuusiagi sai muaa agaitadai. ²⁵ Damos avaavoitudadami ḡa asarai araana dai aSaulo dai bidaaviquiamu s̄ali t̄vaañi amo imidagai tucara tai poduuc̄ai c̄agac̄ara vuusai aSaulo.

²⁶ Aid̄asi aayi aSaulo Jerusaleenara agai urava aliditadai avaavoitudadami damos avaavoitudadami ab̄aidiña v̄ascara maivaavoitudaiña agai siaSaulo casi ar̄vaavoitudadami ara cascada. ²⁷ Damos aBernabé gia vaidac̄ai dai vaan c̄asi ajojootosicami dai aagidi

isducatai taa ASaulo ASuusi Cristo voyaga, dai isducatai ñooqui ASuusi, dai isducatai ASaulo maiduaadimudacada aagidi Diuusi ñooquida Damascaga oidacami. ²⁸ Taida ASaulo anaasi Jerusaleenaga vii dai amadu aimaganiña vaavoitudadami. ²⁹ Dai maiduaadicuitai gaaagidiña Diuusi ñooquida, dai amadu gaaatagaiña agai judidiu ismaacada ñooaitadai giliego ñooquida, damos judidiu gaagaitadai isducatai muaagi ASaulo. ³⁰ Dai aidasida vaavoitudadami mai gomaasi otoma vaidacai agai ASaulo Sesareeamu dai abiaadaga ootoi Tarsuamu.

³¹ Aida camaitiipucata dai sioga soi duucai najadagi vaavoitudadami Judeega dai Galileega dai Samaaliga oidacami cascada baiganaliditai oidaga agai dai vaamioma caga vaavoitudaimi dai siaa duutudaniña Diuusi. Dai Diuusi Ibadaga amadu daacata dai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² Aidasida APiiduru didividatadi vaavoitudadami diviji agai aga vaavoitudadami Liidiga oidacada. ³³ Vai ami oidacata dai aga amo cali Eneesi tagiducami ismaacada capaga mamacova uumigi moscaatcatadai maitistutuidiña agai isaimardagi cascada. ³⁴ Taida APiiduru itatadi:

—Eneesi casiapadueeyi Suusi Cristo guvucadacada, vanigiñi dai bai duuni gavaacosi —astatadi APiiduru.

Taida Eneesi otoma vani. ³⁵ Dai vascatai Liidiga oidacada dai Sarofiga oidacada tagacai imaasi dagito aguida gavaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ Aida Jopaga oidacata dai amo ooqui vaavoitudadami Tavita tagiducami dai giliego ñooquicada adoorcasi. Idi ooqui vascaga caga ivuaadana dai soicaniña soituutuigami. ³⁷ Dai amo imidagai alia cooco looqui dai muu, matai vatasi dai googiga goocua daama vaagiga taca viaco taa. ³⁸ Dai Jopaindaga miaaga Liidiamu siaaco daacata dai APiiduru, taida vaavoitudadami mai isami daacata dai APiiduru dai ootoi gooca cali sai mala aagidana APiiduru sai otoma diviana.

³⁹ Taida APiiduru otoma oi cali. Aidasi aayi agai matai otoma vaidacai siaaco caatcatadai amuuquiada, tai vasi vipiuudu socoli guuquiva dai suaanimi dai vuvaitu yuupuru dai vaapasaragai ismaacada idui adoorcasi maiquiaa muucucai dai tagidi APiiduru. ⁴⁰ Amaasi APiiduru quidigamu ootoi vascatai ismaacada ami daraajatadi dai gtootonacada calquiva dai gamamagi, dai vui nanaava agai looqui muuquiada daida itatadi:

—Tavita vanigiñi —astatadi APiiduru looqui.

Tai agai cupioco gavupuji dai taa APiiduru dai cali daiva. ⁴¹ Taida APiiduru noviaindaga bai dai vanigi, dai otoma vai aadunida amadu vipiuudu dai vaan cali duaacami. ⁴² Vasi gomaasi mai vascatai Jopaga oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ Taida APiiduru anaasi Jopaga vii bai tavapi amo vaqueetatadami quidiga Simuni tagiducami.

10

¹ Sesareega oidacata dai amo cali Cornelio tagiducami ismaacada taanaitadai amo sienta sandaaru masmaacada Italianu aagaiña. ² Dai

Cornelio amadu vlassi aaduñda alia siaa duutudaiña Diuusi, dai agai soicaliña mui tumiñsicada ajudidíu dai vlasscaga gamamadaiña. ³ Dai amo imidagai coi gallasaco tasai caga taa Cornelio amo Diuusi taañicaruda ismaacada vaa siaaco daacata dai agai daida itadai:

—Cornelio —astadai Diuusi taañicaruda.

⁴ Vaida Cornelio mosnadi Diuusi taañicaruda duaadimucai. Dai amaasi tacacai daida itadai:

—¿Tumaasi tagito aapi? —astadai Cornelio.

Amaasi Diuusi taañicaruda itadai:

—Diuusi alia baigallidi gamamadaragacada dai vlassicada ismaacada ivueeyi aapi soicaltai soituuigami. ⁵ Ootosa ni cacaali Jopamu vai vaidana Simufi Piiduru, ⁶ ismaacada amai Simufi quidiara gauliñaca. Agai arvaquetatadami dai gaa suudagi ugidiana oidaga. Piiduru gaagidamu istumaasi gaagai pasiduñiagi —astadai Diuusi taañicaruda.

⁷ Aidasi ii Diuusi taañicaruda taida Cornelio vai gooca gapipioñiga dai amo sandaaru ismaacada siaa duutudai Diuusi vaida Cornelio baigalliditai nidiña. ⁸ Dai agidi vlassi istumaasi taa agai. Dai gooquiara ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidasi camiaadimitadai agai Jopara dan duucu vlassi tasai Piiduru vaaqui daama daida mamada agai. ¹⁰ Dai agai alia biugimucata dai damos quiaa bai viuiditadai cuaadagai, tai gamaasitu agai vuitapi amo istumaasi. ¹¹ Taa agai isgacupiooco tavaagi dai davalapari uu-cami taapanai amo istumaasi apa maasi amo gaa tua icuusi vamaacova siisodavupuli. ¹² Dai ami tua icuusiara daraitugai naana maasi cacasi maaco taataracami dai gagar cocoyi dai ujuurugi larra. ¹³ Dai amaasi caa agai amo ñiooqui ismaacada itadai:

—Cequivañi Piiduru dai cooda dai uga —astadai ñiooqui.

¹⁴ Taida Piiduru aa noragi daida itadai:

—Chio taanadami, tomali amo imidagai maitarugacami aan istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi —astadai Piiduru.

¹⁵ Taida ñiooqui apamu ñioo daida itadai:

—Istumaasi Diuusi aagai saida arcuaadagai maitaagai paspocaitadagi sai maicagadu —astadai ñiooqui.

¹⁶ Atua icuusi vaicojo tavai daida tasai tavaagiamu apamu. ¹⁷ Aidasida Piiduru tatagitoitadai istaiya lidi agai ismaacada gamaasitu vuitapi, tai quitaagiña aayi cacacali Cornelio oootosada gatacacaimi agai siaaco oidaga Simufi daida aayi. ¹⁸ Dai aacai gagara gatacacai sabai ami gauliñacata dai amo calli Simufi Piiduru tagiducami. ¹⁹ Dai quiaa tatagitoitadai Piiduru giara ismaacada vuitapi gamaasitu, taida Diuusi Ibaada itadai:

—Dañi gagaagiava vaica cacacali. ²⁰ Tavañiñi dai oida dai maivuaama liatugada aananta ootoi —astadai Diuusi Ibaada.

²¹ Taida Piiduru tavai dai ii siaaco guccatadai cacacali Cornelio oootosada daida itadai:

—Aanana agai masmaacada gaagai aapima. ¿Matumaasi aagaimi? —astadai.

²² Taida cacacali aa noragi daida itadai:

—Garbaitacaacamiga Cornelio atgarootoi. Agai aramo calli calli tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai vlassi ajudidíu cagacaga nidi dai oigadai. Tai amo Diuusi taañicaruda aagidi Cornelio sai gavaidana pasai

aapi imana quiidiamu sai agai caacana pastumaasi viaaca isaagidagi —astatadai acacalli.

²³ Taid a Piiduru miaadagi, tai agai anaasi vii aid tucara a Piiduru amadu. Dai siaadiqui iji tai oi a Piiduru dai oi a a amoco avavoitudadami Jopara oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi agai Sesaree a siaaco nanaacatadai a Cornelio amadu muidutai aduñda dai aa ismaacada caga amaducata dai agai vasi vapai. ²⁵ Aidasi aayi a Piiduru quiiy a tai vuusai a Cornelio dai miaadagida agai dai vuid a gatootonacada caquiva dai sia duutuda agaitadai. ²⁶ Damos a Piiduru caquivatu daida itadai:

—Caquivañi. Ana a a a arcalli galpan duucai —astatadai.

²⁷ Dai apiaatagaimi agai a Cornelio amadu dai vaa tuucavi dai ami a mui oodami ismaacada galampaidacatadai. ²⁸ Amaasi a Piiduru itadai aoodami:

—Aapima caga maata isjudidü vaavoidaragada maitamaacai oigara-gai isuurapadagi ama maa ñioocadami tomali isvapadagi quiidia a. Damos Diuusi giñmaat tuli ansai dagitona ana govaavoidaragai. Dai sioora Diuusi cagacaga naidi ana maiviaa istuusi gajiaad a vipiaadagi. ²⁹ Casca mosgiñvaí antai maiñioocacai macad a ii. Dai maataca iñalidi ana taimasida giñvaí —astatadai a Piiduru.

³⁰ Taid a Cornelio aa noragi daida itadai:

—Casi apadi maacova tasai icaduucu lien coi galasco tasai tanasi giñquiy a daacatadai ana dai gamamadaitadai maitaugacai, dai a ana amo cali vai dadadacai yuucusida. ³¹ Vaid ipiñtadai: “Cornelio, Diuusi ca galamadaraga dai maata a istumaasi ivueeyi aapi soicalital soituutuigami. ³² Ootosañi tudu Jopamu sioora vaidagi a Simuñi Piiduru amai Simuñi quiidia avuuliñaca. Agai arvaqueetatadami dai gal suudagi ugidiana oidaga. Dai silscada divia agai gaaagidamu amo istumaasi iñtadai acalli”, ascaiti a Cornelio. ³³ Casca otoma ootoi ana masai gagaagana, dai aapi caga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aatama dai sia duutudai Diuusi dai caaca alidi añiooqui ismaacada grootosi Diuusi aapicada —astadai a Cornelio.

³⁴ Amaasi gaaagacai ñioo a Piiduru daida itadai:

—Sivi camaata nidi ana isDiuusi maivaamioma cagacaga nidi amoco, agai vascatai amadugan duucai nidi. ³⁵ Diuusi alia cagacaga nidi tomastuma oodami ismaacada sia duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi amo ñiooqui ajudidü Suusi Cristocada sai cagacaga oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daida Suusi Cristo arbaitacaacamigada vasi oidi daama oidacami. ³⁷ Aapima caga maata istumaasi apadi judidü davalaragada, aidasi casi gaaagidi a Vuana Diuusi ñiooquida dai casi gavapaconacai vasi gomaasi Galileeaiñdaga gaaaga. ³⁸ Dai caga maata aapima a isducatai maa Diuusi a Suusi ismaacada Nasareeta oidacatadai guvucada Diuusi Ibad, dai isducatai aimaraita caga ivuaadana agai dai duduaaidiña vascatai ismaacada soimaa taacana Diaavora taañicarudada. Diuusi Ibad amadu daacatadai a Suusi casca pomaasi ivuaadana agai. ³⁹ Dai aatama arñajadami vasi istumaasi ivuaadana a Suusi sasi Judea davaria acaasi Jerusalem a a matai gooquia curusiaba siisa dai muu. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tasaicada duaacali apamu, dai galmaa oigaragai tstagagi. ⁴¹ Damos maisiu vasi oodami maa agai

oigaragai istagiagi mosaca aatama ismaacada Diuusi acovai vuvaitu aiquioma abiaadara tasaid arnajibadamicana dai aatama amadu gauu dai gai caduaacacai agai coidada saagidaiñdara. ⁴² Dai agai gartajai tasai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquida dai aagidana ara tastumaasi naidiña dai tatumaa caacana sai Diuusi aagidi asuusi sai agai naidana acoidada dai aduduaacada ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁴³ Aiquioma abiaadara aagai vasi asuusi ñiooquituldiadamigada asuusi dai pocaiti sai siora vaavoitudagi isasuusi arcagacara vuviadami Diuusi oigalda agai vasi soimaascamigada.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai aspiduru, tai divia Diuusi Ibada dai amadu daaca agai vascatai ismaacada ca istumaasi aagaitadai aspiduru. ⁴⁵ Taida asjudidú vaavoitudadami ismaacada oiditadai aspiduru camaita isducatai gantatagituagi naiditai isDiuusi Ibada divia dai amadu daaca agai ara agai ismaacada maitarjudidú. ⁴⁶ Dai ca agai isnaana maasi ñiooqui ñioocai agai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi aspiduru ita:

—¿Baigas potana aapima isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi canidi aapima isdivia Diuusi Ibada vascatai amadu poduucai isducuai divia aatama gartamadú? —ascaiti aspiduru.

⁴⁸ Amaasi taji aspiduru aoodami sai ganvapaconana isduucui gatjai Suusi Cristo. Dai gooquira agai goguaama oi aspiduru sai anaasi vana chiqui tasai.

11

¹ Amaasi asjootosicami amadu vaavoitudadami ismaacada Judeera daraajatadai mai isagai ismaacada maitarjudidú vaavoitu Diuusi ñiooquida ara. ² Dai aidasi apamu ii aspiduru Jerusaleenamú vaid asjudidú ismaacada arvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daida itatadai:

—¿Tuipasi diviji ismaacada maitarjudidú dai amadu gauu? —astatadai asjudidú vaavoitudadami aspiduru.

⁴ Taida aspiduru aagidi vasi isducatai aspaui daida itatadai:

⁵ —Aana Jopara daacataidai, dai aidasi gamamadaitadai aana ta aana amo istumaasi apa maasi amo gaa tua icuusi, vai tavaagiaiñdara taapanai dai aajai maaca siaaco daacataidai aana dai va maacova siisioda vuupuli atua icuusi. ⁶ Dai aidasi caga nanaidi aana astumaasi oidaga anaana, vai ami daraajatadai cacasi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi ara. ⁷ Dai ca aana amo ñiooqui vaid ipiñtatadai: “Cequivañi Piduuru dai cooda dai uga”. ⁸ Damos aana itatadai: “Chio taanadami tomali amo imidagai anmaivapasai aana giñtñira istumaasi judidú maiviaa oigaragai iscuadagi”, antatadai aana. ⁹ Tai amaasi ñiooqui tavaagiaiñdara apamu giññiooqui daida ipiñtatadai: “Istumaasi Diuusi aagai saida arcuaadagai maitaagagai aspocaitiadagi sai maicagadu”, caiti ñiooqui. ¹⁰ Taida atua icuusi vaicooyo tavai dai apamu tasai tavaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaqui daama daacataidai aana tai ami dada vaica cacali daida giñgaagaimi agai asjootosicami Sesareeaiñdara. ¹² Taida Diuusi Ibada giñgaagidi ansai oidana maivuaam iñliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoi ara dai vascatai aatama vaapa amo cali quidiara, ¹³ ismaacada garaagidi isducatai ta agai amo Diuusi

tlaañicarud^Δ sai c^Λaca daid^Δ it^Δadai: “Ootosañi c^Λc^Λali Jopamu vai m^ΛΛ vaidana Simuñi Piiduru. ¹⁴ Si^Δgai g^Λaagidamu isducatai c^ΛΛgac^Λg^Λ vuu-sia aapi ^ΛΛmadu v^Λasi g^Λaaduñi”, ast^Δadai ^ΔDiuusi t^Λañicarud^Δ. ¹⁵ Dai aid^Δsi giñaagacai ñiooqui aan^Δ divia Diuusi Ib^Λad^Δ v^Λascatai ^Δgai ^ΛΛmadu poduucai isducatai divia aat^Λm^Δ g^Λg^ΛΛmadu tuucamid^Λg^Λ. ¹⁶ Amaasi antai tagito aan^Δ iscaiti g^Δrt^Λaan^Δdami: “Vaavuava sid^Δ ^ΔVuaana su-udagic^Δd^Δ gavapacoi d^Λmos vapacoñicamu aapim^Δ Diuusi Ib^Λad^Δc^Δd^Δ sai ^Δgai g^Λn^ΛΛmadu daaca ^Δgai”. ¹⁷ IsDiuusi maa ^Δgai ^Λpp^Δ istumaasi g^Δrmaa aat^Λm^Δ ismaac^Δd^Δ vaavoitu Suusi Cristo ζ^{noo}g^Δ aan^Δ sivuid^Δg^Λ ñioocaiña Diuusi? —ast^Δadai ^ΔPiiduru.

¹⁸ Aid^Δsi ca^Δ imaasi ^Δvaavoitudadami ismaac^Δd^Δ Jerusaleen^Δg^Λ daraa-jatadai camaiñiñio ^ΔPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daid^Δ icaiti:

—Iscapov^Δdui di isDiuusi maa oigaragai ismaac^Δd^Δ mait^Δrjudidíu ^Λpp^Δ isama duucaí g^Δnt^Δg^Δituagi ^Δgai dai poduucai v^Λasc^Δg^Λ oidacagi Diuusi ^ΛΛmadu —ascaiti ^Δjudidíu.

¹⁹ Aid^Δsi muua ^Δoodami ^ΔTiivañi, g^Λnaagacai soi vuimi ^Λpp^Δ ^Δgaa vaavoitudadami, tai ^ΛΛmoco d^Δgavunu voopoi asta Penisi^Δg^Λ uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquii^Δg^Λ uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquid^Δ mos^Δca ^Δjudidíu dai aa oodami gia chio. ²⁰ D^Λmos ami Antioquii^Δg^Λ dada aa vaavoitudadami Sipiliiñd^Δg^Λ dai Sireñiñd^Δg^Λ dai aagidi ^Δoodami dai ismaac^Δd^Δ mait^Δrjudidíu ^Λpp^Δ isSuusi Cristo ^Δrc^Λgac^Δg^Λ vuviadami. ²¹ Diuusi Ib^Λad^Δ ^ΛΛmadu daacatadai ^Δvaavoitudadami dai poduucai muidutai ^Δgaa dagito g^Λn^Λg^Δqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo ^Δrc^Λgac^Δg^Λ vuviadami.

²² Dai aid^Δsi maí ^Δvaavoitudadami Jerusaleen^Δg^Λ imaasi ootoi ^ΔBernabé asta Antioquii^Δg^Λ uucami. ²³ Dai a^Δcai Bernabé t^ΛΛ isducatai Diuusi ali^Δ c^Λgac^Δg^Λ n^Δiditadai ^Δvaavoitudadami dai ali^Δ baig^Δli, dai maa ñiooqui daid^Δ it^Δadai sai v^Λasi g^Δnib^Δdac^Δd^Δ apiavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé ^Δg^Λmo c^Λali c^ΛΛ tuigacami dai v^Λasi g^Δib^Δdac^Δd^Δ vaavoitudaiña ^Δgai vai Diuusi Ib^Λad^Δ ^ΛΛmadu daacatadai dai poduucai muidutai vaavoituli ^Δgai Diuusi ñiooquid^Δ.

²⁵ Dai gooqui^Δg^Λ ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga ^Δgai ^ΔSaulo, dai t^Λgacai vaidacai Antioquii^Δg^Λ. ²⁶ Dai anaasi daraaja ^Δgai ^Δvaavoitudadami ^ΛΛmadu ^Δmo uumigi suudacami dai gamamaat^Δtuldi Diuusi ñiooquid^Δ. Antioquii^Δg^Λ ^Δgai siaaco ^Λpp^Δga g^Λaaga goñiooqui isristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ Aid^Δ tuigaco iji ^ΛΛmoco Diuusi ñiñiooquituldiadami g^Δd^Δ Jerusaleenaiñd^Δg^Λ Antioquii^Δg^Λ. ²⁸ Tai ^Δmoco Agavo t^ΛΛgiducami c^Δquiva ^Δvaavoitudadami saagida daid^Δ it^Δadai sai imia ^Δgai ^Δmo g^ΛΛ biuugigai v^Λasi oidigi daama. Gomaasi maat^Δcatadai ^Δgai aagiditai Diuusi Ib^Λad^Δ, tai s^Λlic^Δd^Δ pov^Δdui aid^Δsid^Δ ^Δrbait^Δcaaacamicatadai ^ΔClaudio. ²⁹ Taid^Δ ^Δvaavoitudadami Antioquii^Δg^Λ g^Λnaagi dai ootosda ^Δgai soiñi ^Δgaa vaavoitudadami Judee^Δg^Λ, dai ^Δmpagi v^Λascatai si^Δg^Δsi istui. ³⁰ Dai ootosi ^Δt^Δaan^Δdamigad^Δ ^Δvaavoitudadami Judee^Δg^Λ Bernabé^Δd^Δ dai Sauloc^Δd^Δ.

¹ Aid^Λ tuigaco araí Erood^Λasi glaagacai soi vuaadatadai ^Λv^Λaa^Λvoitudadami. ² Dai gata^Λjai m^Λuaaragai ^ΛJacovo Vuaana si^ΛΛ^Λgid^Λ ^Λmo mastaic^ΛΔ^Λ. ³ Dai aid^Λsi t^ΛΛ^Λ agai isali^Λ baig^Λn^ΛΛ^Λli ^Λj^Λudidíu pomaasi iduucai ^Λgai maisapicami b^Λi ^ΛΛ^Λ ^ΛPiiduru. Gomaasi ^Λpr^Λdui siaa duudag^ΛΓ^Λ istuigaco t^ΛΛ^Λgitoiñ^Λ ^Λj^Λudidíu aid^Λsi Diuusi c^ΛΛ^Λgac^ΛΓ^Λ vuvaitu Ejiipituaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ. ⁴ Aid^Λsi cab^Λi ^Λgai ^ΛPiiduru maisacari^ΛΓ^Λ cuu siaacoga s^ΛΛ^Λlic^ΛΔ^Λ c^ΛΛ^Λga nuucadicatadai maamacova ^Λmapai ajiopaitadai ^Λsandaaru maacovap^ΛΓ^Λ dai nuucada ^Λmaamaisapic^ΛΔ^Λ. Cadaivunucai ^Λsiaa duudagai ^ΛErood^Λasi vuusaida ^Λl^Λiditadai ^ΛPiiduru maisacaruaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ dai v^ΛΛ^Λsi ^Λoodami vuitapi gata^Λaañ^Λia agaitadai m^Λuaaragai. ⁵ Vaid^Λ ^ΛPiiduru maisapicatadai dai c^ΛΛ^Λga nuucadicatadai. Vaid^Λ ^Λv^Λaa^Λvoitudadami s^ΛΛ^Λlic^ΛΔ^Λ gamamadaitadai ^Λgai v^ΛΛ^ΛΓ^ΛΔ^Λ.

⁶ Aid^Λsi vuusaida agaitadai ^ΛErood^Λasi ^ΛPiiduru ^Λoodami vuitapi aid^Λ tacavioma tucar^Λ coosocatadai ^ΛPiiduru vai aipad^ΛΓ^Λ guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaid^Λ ^ΛPiiduru vulicatadai gooca cadeenac^ΛΔ^Λ ^Λv^ΛΛ^Λgocai sandaaruaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ, dai aa sandaaru quidigam^ΛΔ^ΛΓ^Λ guucacatadai dai nuucadacatadai ^Λmaamaisapic^ΛΔ^Λ. ⁷ Tai todian duucai g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ ^ΛPiiduru vuitapi dai v^ΛΛ^Λsi maasiuli ^Λmaisacarui daid^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ taata ^ΛPiiduru ^Λmaapiad^ΛΓ^Λ dai n^Λn^Λaitu daid^Λ it^ΛΔ^Λdai:

—Otoma ivañigi —ast^ΛΔ^Λdai.

Tai otoma uupai ^Λcadeena ismaac^ΛΔ^Λ ^Λc^ΛΔ^Λ vulicatadai ^ΛPiiduru noonovid^Λ. ⁸ Taid^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ it^ΛΔ^Λdai:

—G^Λisatudañi g^Λgivuura dai g^ΛΛ^Λada g^Λsusususaca —ast^ΛΔ^Λdai.

Dai aid^Λsi capodui ^ΛPiiduru taid^Λ it^ΛΔ^Λdai ^ΛDiuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ:

—G^Λtuiñi g^Λsuaa daid^Λ iñoida —ast^ΛΔ^Λdai.

⁹ Amaasi vuusai ^ΛDiuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ vaid^Λ ^ΛPiiduru oidi maimaat^Λcatai si^Λrvaavoi ischio ^ΛΛ^Λ ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ ivuuiididi ^ΛDiuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ. Baiyoma t^ΛΛ^ΛΛ^Λqui ^Λl^Λiditadai ^Λgai. ¹⁰ D^Λamos d^Λgavusai ^Λgai siaaco guucacatadai ^Λtuucamid^ΛΓ^Λ nuucadacami dai gooqui^ΛΓ^Λ siaaco guucacatadai ^Λgaa nuucadacami dai aid^Λsi aayi ^Λgai siaaco c^ΛΛ^Λca ^Λmo g^ΛΛ^Λ vaiñomi cuuparagai caayamacoga c^ΛΛ^Λc^ΛΔ^Λ ^Λcuuparagai ^ΛΛ^Λgi g^Λcupiooco, tai vuvaja ^Λgai dai ^Λmapai iji laachi dai amaasi ^ΛΛ^Λgi viaa ^ΛDiuusi t^Λaañ^Λicarud^Λ ^ΛPiiduru. ¹¹ Amaasi ^ΛPiiduru maí si^Λrvaavoi daid^Λ it^ΛΔ^Λ:

—Sivi gia camaí aan^Λ si^Λrvaavoi isotoi Diuusi g^Λt^Λaañ^Λicarui sai c^ΛΛ^Λgac^ΛΓ^Λ giñvuusaidana ^ΛErood^Λasi maisacarduaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ dai v^ΛΛ^Λsi ^Λsoimaascamiaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ iduñia agaitadai ^Λj^Λudidíu aan^Λc^ΛΔ^Λ —asc^Λaiti ^ΛPiiduru.

¹² Amaasi quiaa pov^ΛΛ^Λl^Λiditadai ^Λgai dai ii ^ΛMaría quiidiamu d^ΛΛ^ΛΔ^Λ ^ΛVuaana Marcusi. Vai ami mui g^Λn^Λmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai ^ΛPiiduru v^ΛΛ^ΛΓ^Λ. ¹³ Dai aid^Λsi aayi ^ΛPiiduru soosoi ^Λcuuparagai caayamad^ΛΓ^Λ c^ΛΛ^Λc^ΛΔ^Λ tai vuusai ^Λmo ali t^Λji Rooda t^ΛΛ^Λgiducami dai n^Λida ^Λgai soo^ΛΓ^Λ ^Λgai. ¹⁴ Dai maat^Λc^Λai ^ΛPiiduru ñiooquid^Λ maicupioqui baig^ΛΛ^Λdacai baiyoma ^Λpr^Λdui tuucavi m^ΛΛ^Λ dai agida ^Λgai ^Λgaa sai quitaagiña c^ΛΛ^Λca ^ΛPiiduru. ¹⁵ Amaasi ^Λgai it^ΛΔ^Λdai:

—Vuiirutup^Λtiqui aapi —ast^ΛΔ^Λdai.

D^Λamos ^Λali t^Λji apiaaagidi said^Λ ^Λrvaavoi. Amaasi ^Λgai icaiti:

—Siaad^ΛΓ^Λ ^Λr^ΛPiidurucana goovai, ib^Λad^Λ lien^Λ goovai —asc^Λaiti.

16 Vaid^Δ ΔPiiduru apiasooñiditadai amaasi cupioco agai dai t^{ΔΔ}agacai sid^Δ ΔrPiiduru ali^Δ duduaadimu. 17 D^Δamos ΔPiiduru g^Δnovic^{ΔΔ} agagidi sai dodoligicana dai agagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñd^{ΔrΔ} daid^Δ it^Δadai agai aoodami:

—Aagidavurai imaasi ΔJacovo dai Δгаа vaavoitudadami Δp^Δ —ast^Δadai.

Dai amaasi ii abiaad^{ΔrΔ} sib^Δacoga.

18 Dai camaasicai Δsandaaru camait^{ΔΔ} isducatai g^{ΔntΔtΔ}gituagi maimaat^Δc^Δai si^Δdui ΔPiiduru. 19 Amaasi ΔEroodasi t^Δjai Δsandaaru sai gaagana ΔPiiduru dai aid^Δsi camait^{ΔΔ} agai taid^Δ ΔEroodasi vapai Δsandaaru ismaac^{ΔΔ} nuucadacatadai Δmaamaisapic^{ΔΔ} dai t^Δcacai istuma dui dai gooqui^{ΔrΔ} gatajai coodaragai. Dai gooqui^{ΔrΔ} ii ΔEroodasi Judeeaiñd^{ΔrΔ} dai Sesaree^{ΔrΔ} oidaca agai.

20 ΔEroodasi vui baamucataidai ΔTiio^{ΔrΔ} oidacami, amaasi agai g^Δnaagi dai vaan guuquiva agai ΔEroodasi vuid^{ΔrΔ}, d^Δamos Δp^Δaga aa nam^Δqui agai tumiñsic^{ΔΔ} Δmo son^{ΔrΔ} c^Δaacamigad^Δ ΔEroodasi sai aagidana agai ΔEroodasi sai camai^Δbaamucana vui, agai cucuuspiña cuadagai ΔEroodasi d^{ΔvΔΔr}agad^Δaiñd^{ΔrΔ} casc^{ΔΔ} ip^Δaliditadai isbai duñiagi ñiooqui.

21 Taid^Δ ΔEroodasi ootosi ñiooqui dai agagidi ismaa tas^{ΔrΔ} iimia agai. Daid^Δ ΔEroodasi aid^Δ tas^{ΔrΔ} g^Δai c^{ΔcΔΔ}gaducadioma g^Δyuucusi dai raí daicard^{ΔrΔ} daiva. Dai sid^Δ t^{ΔvΔ}api aatagi. 22 Taid^Δ aoodami g^Δnaagacai ijiña daid^Δ icaiti:

—Idi ismaac^{ΔΔ} ñioocai maitav^{ΔrΔ}Δmo c^{ΔΔ}li, Δmo diuusiava —asc^Δaiti aoodami.

23 D^Δamos aid^Δsi quiaa iñacaitadai agai tai divia Δmo Diuusi t^Δaañicarud^Δ dai cocotuli ΔEroodasi maisiaa duutudacai agai Diuusi casc^{ΔΔ} vatopadagai agai dai muu.

24 Muiyap^{ΔrΔ} gaaagidi Δvaavoitudadami Diuusi ñiooquid^Δ dai muidutai vaavoitudaimi.

25 Aid^Δsid^Δ ΔBernabé Δmadu ΔSaulo canaato g^Δnaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñd^{ΔrΔ} Antioquiiamu dai vaidaticatadai Δp^Δ ΔVuaana Marcusi.

13

1 Antioquii^{ΔrΔ} Δvaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñiooquituldiadamicad^Δ dai aa Δrmamaat^Δtuldiadamicatadai. Agai ΔrBernabé dai Simuñi tucuc^{ΔΔ}, dai Luusio Sireeñi^{ΔrΔ} oidacami, dai Manameena ismaac^{ΔΔ} Δmadu g^{ΔΔ} ΔEroodasi ismaac^{ΔΔ} Δrcaigi Galilee^{ΔrΔ}, dai Saulo. 2 Dai Δmo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taid^Δ Diuusi Ib^Δad^Δ it^Δadai:

—Acovai av^{Δr} giñvuusaitulda Bernabé Δmadu Saulo vaid^Δ iduuna goovai Δaa duiñdagai ismaac^{ΔΔ} viaa aan^Δ goovai v^{ΔΔ}tar^Δ —asc^Δaiti ΔDiuusi Ib^Δad^Δ.

3 Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai daama darai g^Δnnoonovi dai diosagi dai ootoi.

4 Dai gooqui^{ΔrΔ} Diuusi Ib^Δad^Δ ootoi ΔBernabé Δmadu ΔSaulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami t^{ΔΔ}asai Δmo vaarcu^{ΔrΔ} dai iji Sipiliamu agai ΔrΔmo Δmap^{ΔcΔrΔ} sicolimadicami g^{ΔΔ} suudagi. 5 Amaasi

aacai adavalarai ugidiana siaaco Salamiña tlagidu, agai gnaagacai mamaatatluldi aoodami Diuusi ñiooquidá judidíu quiuupaigadana, vaidá avuaana lará oiditadai amo pioñi duucái. ⁶ Dai vlassi aipacoga iji agai adavalarai siaaco sicolimadi asuudagi dai aayi amapacara siaaco Pafosi tlagidu dai ami tla amo judidíu Barsuusi tlagiducami dai agai aramo clladaracami. Dai agai mosyaatagidiña aoodami dai pocaitiña saidá aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daidá accladaracáda lamadu daacatadai acai Serjio Paulo, ismaacáda aramo cllai saitudugami gatagitoidagara. Daidá acai ootosi ñiooqui abernabé lamadu asaulo sai imana quiidiamu caaca aliditadai agai Diuusi ñiooquidá cascáda. ⁸ Amaasi accladaracáda Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé lamadu Saulo daida aliditai acai isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi asaulo masmaacáda Paavora aagaiña lará Diuusi Ibadá lamadu daacatadai agai, vai agai gatagito nanaidi accladaracáda ¹⁰ daidá itatadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatacami vlassi goclagaducáda. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gलगamu simainlijadamu aapi tomali tasai cuudagidá —astatadai asaulo.

Mospotai agai taidá accladaracáda mainanlava mostuca oidigi agai vllara, dai gaagaiña agai siora baá aimardagi noviaiñdara mainaadana agai cascáda. ¹² Aidasi tla acai imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquidá maitatagaitadai agai sialdagi cacatai istumaasi gamaatatluldi acclali.

¹³ Amaasi asaulo lamadu aaduñda tlatasai amo vaarcara Pafosiara dai iji Perjiamu, Panfilia davaraiara, taidá avuaana anaasi viaa gaaduñi dai aagi Jerusaleenamú. ¹⁴ Tai gooquiara agai iji Perjaiñdara Antioquiamu Pisisia davaraiara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaara agai judidíu quiuupaigadara dai ami daraiava. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai oojai siaaco ooja Moseesara gsallicacami dai ismaacáda ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada taidá abaitaguucacami quiuupaigadara judidíu ootosi ñiooqui adadidacami ami quiuupiará masaidá itadana:

—Garaaduñi masmaquia aliada aapimá gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astatadai.

¹⁶ Tai otoma cacuiva asaulo dai ganovicáda aagidi sai dodoligiana daidá itatadai:

—Giñcaacavurai aapimá judidíu dai vllacatai ismaacáda siaa duutudai Diuusi. ¹⁷ Diuisigada judidíu covai vuvaitu garalqui aaduñcaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacatadai agai malcasara oidacami duucái dai gooquiara vuvaitu agai ami davaraiñdara gguvucadacáda. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai agai tomasi soimaasi ivuaadana agai Diuusi vllacara maioojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacáda Canaanara oidacatadai dai ma adavalarai galalqui aaduñcaru. ²⁰ Dai gooquiara maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami garaaduñcaru asta aidá uucami soidacatadai asaulo ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aidá uumilara garaaduñcaru gatai sai Diuusi daasagi amoco saidá araicana dai taanaiña agai, dai sai camaitaanaiña adudunucami. Tai Diuusi dai asaulo saidá araicana dai gataanaiña goo coobai uumigi agai arSisi marada Benjamín cajuudadá. ²² Dai gooquiara Diuusi vuusaitu Saúl

sai camaitataañña dai maa asalicami adavi dai agai gataañña daida icaiti Diuusi: “Baigiñaliditai naidi aana godavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aana”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi arcajiudada agai vaa Davicaru, asuusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi sai calagacala vuvaidana ajudidu poduucai isducatai bai dui agai ñiooqui gaaaduñicaru amadu. ²⁴ Dai aidasi maiquiaa divia asuusi, avuaana aagidi vasi judidui dai potadai sai gaagai isvapacoñicagi dai ama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai avuaana agai itadai oodami: “Aanaan maitagagai masmaacada aapima tatagitoi, giñooquiñala divia agai amai ismaacada aana tomali maiviaa samicami isuupasdagi susuusacada gi-giaragada”, astadai avuaana.

²⁶ Aapima giñaaduñi Avraañicaru cajiudada amadu aapima masmaacada siaa duutudai Diuusi, aapima gahvatarava idi ñiooqui calagacala vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada Jerusaleenala oidacata dai amadu dudunucamigada maimaatatadai soora arsuusi. Dai tomali maimata calcana ñiooqui ismaacada gaagaiña quiquiupiana vascala ibastaragai tasala oojai ismaacada oja adiuusi ñiñoquituldiadamigada, dai poduucai aidasi gatajai adudunucamigada Jerusaleenala oidacami muaaragai asuusi poduucai ardui isducatai aagaitadai alquid Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maitala agai tomali amo istumaasi soimaascami asuusi vui, vascala aagidi agai apilaato sai gataañña muaaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai oja adiuusi ñiñoquituldiadamigada aagitai asuusi, tavañi agai curusaiñdala dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duaacali coidada saagidaiñdala. ³¹ Daida asuusi caduaacacai mui tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucuiña Galileeaiñdala Jerusaleenamu, dai sivi agai vaa maimaatadamigada aagidi oodami istumaasi ivuaadana dai maimaatuldiña asuusi.

³² Dai poduucai ara aatama ganaagidi calgaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi garalqui aaduñicaru. ³³ Dai aatama arcajiudada agai. Dai aidasi Diuusi duaacali asuusi aidasi casi idui agai aatama garvatarala ismaacada aagidi agai garalqui aaduñicaru poduucai isducatai oojisi Salmosi goocala siaaco icaiti: “Aapiara argiñmara dai sivi vaama cali aana vasi oodami vuitapi vai maacana isaapi argiñmara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi asuusi sai duaacalda agai coidada saagidaiñdala sai maiduvana tuucugada, daida icaiti Diuusi ñiñoquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aana istumaasi calgaducada ismaacada aagidi aana Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucai aagai Cristo amai Salmosiñala: “Maidagitomu aapi isdovagi tuucugada gapioñiga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Davicaru gia soi ismaacada oidacata dai aidasi oidacata dai agai, poduucai isducatai tajai Diuusi, dai gooquiñala muucucai agai taida libada ii mala siaaco daraajatadai aaduñdardu damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada duaacali Diuusi agai gia maiduva tuucugada. ³⁸ Giñaaduñi aapima gaagai ismaatacagi isuusi Cristocada ismaacada muu curusiaba gaicada Diuusi oigaldi vasi oidigi daama oidacami soimaascamigada. ³⁹ Agaicada agai vai Diuusi oigaldi soimaascamigada soora vaavoitudagi isuusi Cristo arcagacala vuvaidami. Moseesacaru samicamigadala maitiipucata dai oigaldaragai. ⁴⁰ Gannuucadacavurai

aapimΛ, vai maipoduucai ΛpΛduana aapimΛcΛdΛ isducatai ooja ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aidΛsidΛ icaiti:

⁴¹ Dañi aapimΛ parunadami, gantΛgitovΛt ñaijada ugitivurai.

AanΛanΛ arDiuusi daidΛ iduufñimu aanΛ mui naana maasi gΛgΛrducami quiaa oidacatai aapimΛ.

Dai maitΛgimu aapimΛ istaiyagi dai vΛΛscatΛ maivaavoitudamu tomamasi gΛnaagidi.

Ascaiti ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —astΛtdai ΔPaavora Λoodami quiuupiΛrΛ.

⁴² Dai aidΛsi vuvaja ΔPaavora ΛΛmadu ΛaaduñdΛ judidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ, tai Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu aagidi sai ΛgΛmai ibastaragai tasarΛ aagidana Paavora Λpamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidasi caugidagai Λmpaidaragai quiuupiΛrΛ tai muidutai judidíu ΛΛmadu aa ismaacΛdΛ maitarjudidíu dΛmos vaavoitu judidíu vaavoidaragadΛ oí ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé, vai Λgai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai gΛaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi alia oigΛdai.

⁴⁴ Dai ΛgΛmai acaldiΛrΛ ibastaragai tasarΛ baitoma vΛΛsi AntioquiΛrΛ oidacami gΛnΛmpagi dai caΛca agai Diuusi ñiooquidΛ. ⁴⁵ DΛmos aidasi tΛΛ Λjudidíu isgΛnΛmpagi mosΛΛqui oodami alia ΛΛgacoi dai vui ñiooquimi Λgai ΔPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé maiduduaadicuitai ñiñio daidΛ itΛtdai:

—Alia si gΛaagaitadai isgΛnaagida aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛga aapimΛ ismaacΛdΛ arjudidíu, dΛmos aapimΛ sivi caΛmapiadarΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ camaiviaa aapimΛ sΛΛlicami isvΛΛscarΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu, sivi iimimu aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitarjudidíu. ⁴⁷ Λagi poduucai gΛrtΛjai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo daidΛ ΛpΛrtΛtdai:

AanΛant gΛnootoi Λmo cuudagi duucai Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ maitarjudidíu

Mai mamaatΛtulda isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquia Λgai vΛΛscatai

Asta oidigi ugidiΛrioma oidacami vΛΛsi.

AstΛtdai gΛrtΛaanΛdamiga —astΛtdai ΔPaavora.

⁴⁸ Dai aidΛsi caΛ imaasi Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu alia baigΛnΛli daidΛ icaitimi sai Diuusi ñiooquidΛ alia cΛΛgadΛ, dai vΛΛscatai vaavoitu ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu sai vΛΛscarΛ oidacana Λgai ΛΛmadu.

⁴⁹ Dai poduucai vΛΛsi Λgai dΛvΛΛrīarΛ gΛaa Diuusi ñiooquidΛ. ⁵⁰ DΛmos Λjudidíu aataga ΛΛmadu Λmo ooqui ismaacΛdΛ cΛΛga vaavoitudai Λjudidíu vaavoidaragadΛ dai vΛΛsi Λoodami siaa duutudaiña Λgai dai aataga ΛpΛ ΛcΛcΛli ΛΛmadu ismaacΛdΛ tΛaanΛi ami AntioquiΛrΛ. Λjudidíu aapΛnaquidi sai soimaasi taatatuldana Λgai ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé dai sai adaiña abiaadΛrΛ. ⁵¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé gigigi dΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ sai maatΛcana Λoodami ismaacΛdΛ adaji ismaicΛga idui Λagi poduucai gΛnviidacatadai Λgai. Dai iji Iconiamu. ⁵² DΛmos Λvaavoitudadami AntioquiΛrΛ alia baigΛnΛliditai vii ΛΛmadu daacatai Diuusi IbΛadΛ.

14

¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé vaapa judidíu quiuupaigadΛrΛ IconīarΛ, dai alia cΛΛga ñiñio Λgai tai muidutai vaavoitu vΛΛsi mosΛmaduga mΛΛsi judidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitarjudidíu. ² DΛmos

ajudidíu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanaquidi agai ismaacada maitarjudidíu dai soimaasi tatagitoituldíña vui vaavoitudadami. ³ Cascada aPaavora amadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diusi. Dai Diusi apiamaacaiña guvucadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poduucai Diusi tatagidi aoodami siarvaavoi ismaacada aagidi aPaavora amadu Bernabé isDiuusi calgacaga vuvaida alidi. ⁴ Damos Iconiara oidacami aipaco gavnvupui vatalcatadai. Amoco vuidara vatalcatadai ajudidíu dai calga ñioocaiña lojootosicami vatarai vai aa vuidara vatalcana lojootosicami dai calga ñioocaiña ajudidíu vatarai. ⁵ Amaasi ajudidíu amadu ismaacada maitarjudidíu vatalcatadai ismaacada vuidara vatalcatadai lojootosicami ganaagi amadu abaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoodaicada. ⁶ Damos aidasi mai aPaavora amadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davarara, dai vasi sicolu ⁷ siaaco gaagaiña ara isSuusi Cristo arcalgacaga vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo cali ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai calcatadai istumaasi aagai aPaavora. Amaasi aPaavora gatagito tal isvaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara italdai:

—Salli calquiva —astaldai aPaavora.

Taida acalli tacavi tuali tuudai dai calquiva dai gaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi tal aoodami ismaacada idui aPaavora iñaquimi ganñoquicada daida icaitimi:

—Didiussi apa maasi cacalli titaaapai aatama garsaagida —ascaiti aoodami.

¹² Daida icaiti saida aBernabé ardiuusi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida aPaavora ardiuusi ismaacada Mercurio aagaiña agai. aPaavora ñiooquiditadai aoodami cascada Mercurio tatali agai. ¹³ Taida aUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacaga Listirara calcatadai quiupaigada, agai vuua tuturu amadu yoosigai dai agai amadu aoodami cooda agaitadai atuturu aPaavora amadu Bernabé vatarai dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami aPaavora amadu Bernabé mai gomaasi, saasasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai naidíña aoodami ismaitarcalgai issiaa duutuadagi oodami didiussi duucai, dai vaapa agai aoodami saagida dai iñaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Cacalli, tuimasi povueeyi? Aatama arcacalli ara ganpan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai gaagai masvaavoitudagi aDiuusi ismaacada duaaca agai ismaacada idui tavaagi amadu davarai amadu agal suudagi dai vasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Aequioma Diusi dagito aoodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vascalaga tatagidíña agai siora istumaasi cacalgaducamicada ismaacada ivuaadana agai oidacami vatarai, agai garootosdi duuqui dai calga garmaacai cuaadagai dai tstuucada vagiam araliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vasi imaasi maitistui isdaidagi aoodami iscodagi agai atuturu ismaacadacada siaa duutuda agaitadai agai aPaavora amadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada ammoco judidíu Antioquiiaindara dai Iconiaindara dai avanaqui oodami dai maicacarai aPaavora. Dai aidasi poliditadai agai iscamuua tavaimacai mallacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida avavoitudadami ganampagi aPaavora sicoli tai agai vañi dai ii apamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadara agai amadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai sioora acaagacara vuvi-aadami tai muidutai vaavoitu, tai agai apamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vlassi amui vaamioma baialliatudaimi agai avavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daida itatadaimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucai istuidacai iimiagi siaaco gataanai Diuusi. ²³ Dai vlassi aipacoga siaaco ajioopaitadai agai avavoitudadami saagida daraasaimi ammoco tataanadami avavoitudadami vllatarai dai aidasi darasaña agai maitaugacai gadaanña Diuusi dai potatdaña saida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilarai iji dai Pisidia davaliriamu salli dagavusai dai aayi Panfilia davalilarai. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijilarai, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami tatasai amo vaarcularai dai iji Antioquiiamu Siria davalilarai, siaadara vuvaaja agai aidasi iji taida avavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñadara vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi agai Antioquiiarai ampagi vlassi vaavoitudadami dai aagidi vlassi istumaa dui Diuusi agaicada aidasi gamamaatulditadai agai Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida agai Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitarjudidíu dai isducatai agai vaavoitu apra. ²⁸ Daida aPaavora amadu Bernabé anaasi vii avavoitudadami amadu tavapi.

15

¹ Aida tuigaco ammoco cacalli ismaacada iji Judeeaiñdara Antioquiiamu aagidimi avavoitudadami sai sioora cacagacara vuvaaquia liada sai glaagaitadai isiquitagi gantuucuga poduucai isducatai viituli Moseesacaru. ² Taida aPaavora amadu Bernabé alia ñiñio cacalli amadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoña, mataita covai vuvaitu Paavora amadu Bernabé dai aa sai iimana Jerusaleenamu dai mall bai duuna idi ñiooqui ojojotosicami dai abaitguucacamigada avavoitudadami amadu.

³ Avavoitudadami Antioquiiarai agai dai ootoi, dai voyiamu iimaitai Penisia sai Samaalia davaliriamu salli dagavusai agai dai aagidimi avavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudidíu dagito ganallqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vllacatai avavoitudadami alia baiganalli cacai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi aPaavora amadu Bernabé Jerusaleenara taida avavoitudadami amadu ojojotosicami amadu abaitguucacami baiganliaracada miaadagi, daida aPaavora amadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai. ⁵ Damos ammoco afariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Gaaagiava isiquitaaigi tuutucugada vaaascatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai gaaagai istaaañiagi vai aagidiña vaasi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti afariseo.

⁶ Tai ganampagi lojootosicami amadu abaitaguucacami dai bai duña agai añiooqui. ⁷ Dai catavapi gaaataga agai tai caquiva aPiiduru daida itai:

—Giñaaduñi calaga maat aapim sai bai aiqui Diuusi acovai giñvuusaitu aan aapim gansaagidaiñdara ansai aagidana aan agai ismaacada maitarjudidiu Diuusi ñiooquida sai agai vaavoitudana ara. ⁸ Dai Diuusi maat vaaascatai iibada dai ootoi gabadaga sai amadu daacana agai ismaacada maitarjudidiu ara poduucai isduucai garootosi agai aatama vaaascatai dai poduucai Diuusi gartaaigi isoigada agai ara. ⁹ Diuusi mosamadugan duucai garnaidi aatama amadu agai ismaacada maitarjudidiu cascada oigaldi agai soimaascamigada ara vaavoitudacai agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapim agai ismaacada idui Diuusi, dai tuimasi poduucai taanai aapim agai istumaasi tomali aatama maitistuidi isganagidagi tomali garaaqui aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavag poduucai. Aatama vaavoitudai isDiuusi calagacara gavuvaitu dai calagacara garnaidi dai Suusi garoigada an duucai agai —astatdai aPiiduru.

¹² Tai vaaascatai agaa mosdodoli vii, vaida Paavora amadu Bernabé aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacada agai ismaacada maitarjudidiu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo Paavora amadu Bernabé taida Jacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcaacavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru silaquida abiaadara calagacara naidi Diuusi agai ismaacada maitarjudidiu dai acovai vuvaitu amoco agai saagidaiñdara sai siaa duutudaiña Diuusi daida armaamaradacana. ¹⁵ Bai aiqui poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada cascada gaaagaitadai siapaduñiagi caacavurai aapim isducatai ooja amaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:
Arapaga naana maasi dagavuña agai dai gooquira apamu divimu aan judidiu saagida.

Agai arismaacada aiqui abiaadara acovai vuvaitu aan.

Dai gooquira mui uumigicada camaitiñsaa duutudaiña agai cascada aagidamu aan sai apamu giñsaa duutudaiña poduucai isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacatai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aan dai aagidamu sai giñaaagidiña.

Poduucai iduñimu aan vai vaasi oodami ismaacada maitarjudidiu giñtatagitoiña daida argiñmaamaracana dai giñaaagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacada garmaatatuli vaasi idi istumaasi aiqui abiaadara.

Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascada aan pocaiti mitaagagai isoi vaaadagi ismaacada maitarjudidiu. Agai cadagito aiquida gavnavaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Mosacaasi gaaagai tasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai arada silascada coiyagi, dai tomali maicuaadana arada. ²¹ Aiqui abiaadara aipacoga oidaga sioora gamamaatatuldi Moseesacaru sallicamigada vaascara ibastaragai tasara judidiu quiquiupaigadara gaaagaiña gomaasi —astatdai Jacovo.

²² Amaasi lojootosicami lamadu lbaitlguucacami lamadu vllascatai lvaavoitudadami lpanalli isacovai vuvaidagi lamoco lligi gansaagidaifndara dai ootosagi Antioquiiamu lamadu Paavora dai Bernabé. Dai lco vuusaitu Uudasi masmaacada Barsavasi aagaiña lara, dai lco vuusaitu Siilasi lara lgaialrbaitlcaaacamigada lvaavoitudadami.

²³ Dai lgaicada ootoi lmo oojai ismaacada icaiti:

“Aatama ojootosicami lamadu baitlguucacami lamadu gogaa vaavoitudadami ganviaatuldi aapima garaaduñi ismaacada maitarjudidíu ismaacada Antioquiiara oidaga dai Siria dai Silisia dalaavariara oidaga.

²⁴ Mai aatama sai lamo oodami iji tabiaadara ismaacada aatama maiotoi. Dai lgaial gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata isducatai gantatagituagi. Lgai povai gantatadai sai glaagai masiquitaagi gantuutucuga dai lligidagi Moseesacaru sallcamigada.

²⁵ Cascada cllagadu lli aatama isaco vuvaidagi lamoco aatama garsaagidaifndara sai mllca gannaidana aapima lamadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama.

²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajiopaiña masiaaco cooda agaiña gamamaatituditai goovai isSusi Cristo lrcallgacara vuviadami.

²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi lamadu Siilasi vai lligi goovai ganaagidana vllasi idi ismaacada ganooji aatama.

²⁸ Garaagidi Diuusi lbada tastuma duñiagi. Aatama garvllara lara cllagadu cascada maitantaani aatama mui naana maasi, mosacaasi chiallqui istumaasi ismaacada glaagai.

²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada gadadasdi lmoonoo ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucaí, tomali maicuaadagi larada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai larada sillascada coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Masallgiadagi vllasi idi istumaasi aidal gia cacalla ivueeyi aapima. Gartallgadamu”, ascaiti lbaitlcaaacamigada.

³⁰ Matai ootoidai tai iji vamaacova Antioquiiamu. Dai ami lmpagi vllasi lvaavoitudadami dai maa loojai.

³¹ Taidal lvaavoitudadami alia baiganalli naidacai loojai.

³² Uudasi lamadu Siilasi lrdiuusi ñiñiooquitudamigada dai baialliati lvaavoitudadami ganñiooquicada tai lgaial vaamioma vaavoitu.

³³ Bai tlavapi anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai lgaial taidal lvaavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avlar viaatulda Jerusaleenara oidacami lgaial ismaacada ganootoi”, astatadai.

³⁴ Damos lsiilasi ipali isviiagi.

³⁵ Daidal lpaavora lamadu Bernabé lara anaasi vii Antioquiiara. Dai muidutai aa lamadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquida.

³⁶ Cabai tlavpicada Paavora potatadai lBernabé:

—Tinda lpamu mll dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia liditadai lVuaana Marcusi ³⁸ lgaial ismaacada oí aidasi tuucamidara iji lgaial aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaifndara aa glai dai camaisoicaiña cascada lpaavora maitipliditadai isvaidaquiagi.

³⁹ Dai alia cavaami ñiñio dai maibai dui dai ljacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tlatasai lmo vaarcuara dai iji Sipiliamu.

⁴⁰ Taidal lpaavora vaidacai Siilasi. Taidal lvaavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji.

⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dlavavusai dai vaamioma baialliatiudaimi lvaavoitudadami.

16

¹ Paavora amadu Silasi Derviará aayi dai Listirára. Dai ami taa amo vaavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo ooqui judú daidá arvaavoitudadami arpa daidá loogadá argiliego. ² Avaavoitudadami ismaacáda Listirára dai Iconiará oidacatadai canga ñioocaitadai Timoteo vaatará. ³ Apavora ipali isvaidaquiagi atimoteo damos tajai sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidú ismaacáda ami oidacatadai tomasi vaascatai maatacatadai siargiliego oogadá. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi apavora amadu Silasi aagidimi agai avavoitudadami isducatai ooji lojootosicami amadu abaitaguacacami Jerusaleenaiñdára avavoitudadami Antioquiará vaatará sai vaascatai avavoitudadami agidiña. ⁵ Dai poduucái avavoitudadami sioma canga vaavoitu, dai vaas tasai vaamioma muidaimi avavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibáada maidagito isgaaagida agai Diuusi ñiooquida Aasia davararará. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia dadavaríamu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadára Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibáada maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana sáli dagavusai, dai taapai siaaco Troasi taagidu gaa suudagi ugidiana siaaco aajai vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucará taatquimi apavora amo cali Masedoniaindára sai vuidára canga dai daanaí daidá itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, canga vaavoitu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davararará ñiooquida.

¹¹ Anaasi Troasíara amo vaarcuára taatasai aatama dai sáli iji Samotrasia davaríamu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisíara aayi aatama dai ami taapai vaarcuaindára. ¹² Dai abiaadára iji aatama Pilipoosiamu ami arromamanu davaragada, agai armapacára Masedoníara siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chilaqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasára vuvaaja aatama Pilipoosiaindára maisi macasi gaa aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña loodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida ooqui ismaacáda ganmpagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducataidai. Agai arTiatíarará oidacami daidá argaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui alía siaa duutudai Diuusi. Dai caacatadai agai añaooqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacáda aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gvacoi agai amadu vaascatai ismaacáda quidiára oidacatadai dai gooquiará gardaañimi agai dai povartatadai:

—Masi aapima sálicada vaavoitudadagi isvaavoitudai aaná Diuusi, varai iimi dai giñquiyana daraaja asta masíascada iji tabiaadára —astatadai agai.

Dai maitardagito tascho tliyagi.

¹⁶ Amo imidagai caiimaitadai aatama siaaco gamamadaiña dai vuidára aayi aatama amo ali ooqui ismaacáda viaacataidai amo Diaavora taañicaruda dai agai laquiasdára maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacataidai agai gatutuidacami dai ali ooqui mui gamaitacaiña

tumiñsi gΛtutuidacami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Idi ali ooqui gΛroidatucuiña Paavora ΛΛmadu aatΛmΛ dai iifñaquidana daidΛ icaitidana:

—Idi cΛcΛalli ΛrpipiooñigadΛ Diuusi ismaacΛdΛ rΓΛbaitΛcΛaacami, dai goovai gΛnaagidi aapimΛ isducatai cΛΛgacΛrΓΛ vuvuquiagi —caitidana Λali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi Λgai tai Λmo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ viaacatadai Λali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ angΛaagidi vuusaiñi gooquiaiñdΛrΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi Λali ooqui tutuidacami maata tΛΛ iscamaitistutuidi isgamaitacΛdagai tumiñsi ΛgaicadΛ vui Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi dai vuucai dai vaan tuutui dudunucamiΛrΓΛ plaasana. ²⁰⁻²¹ DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λdudunucami:

—Idi cΛcΛalli ismaacΛdΛ rΓjudidíu gΛrdΛvΛΛragana dada dai gΛraagidi tΛsviaa siduñiagi istumaasi aatΛmΛ maitistutuidi. AatΛmΛ Λrromamanu dai gΛrdaidi gΛrtΛtΛaanΛdamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitudai goovai oodami gΛññoquicΛdΛ —astΛtΛdai.

²² Tai vΛΛsi Λoodami vui baacoi, taidΛ Λdudunucami gatΛjai sai uupasdana yuucusidΛ dai gΛviaarsana uusicΛdΛ. ²³ Dai catΛvΛpi gΛviacarai dai maamaisa. Dai tΛjai Λmaisacarui nuucadacami sai cΛΛga nuucadacana. ²⁴ AidΛmasi potΛtΛdai Λmaisacarui nuucadacami Λgai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariΛrΛ. Dai uusi maisacariΛrΛ vaapai ΛcΛsodΛ dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucarΛ aidasi ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gΛnnΛidagacΛdΛ vaidΛ Λгаа maamaisapicΛdΛ moscaΛcatadai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli dΛvΛΛrai dai oiñitu bibidaviqui ooodagadΛ utioma daraajadΛ. Tai gocΛdΛ gΛcucupioco vΛΛsi cucuparagadΛ Λmaisacarui, dai uupai vΛΛsi ΛmaamaisapicΛdΛ cadeenagadΛ ismaacΛdΛ acΛdΛ vuupulicatadai Λgai. ²⁷ Dai aidasi nΛnΛa Λmaisacarui nuucadacami tΛΛ iscucupioquiñi Λmaisacarui cucuparagadΛ vuusaitu gΛmastaga dai ΛcΛdΛ ΛΛgi gΛmuua agaitadai poliditai isvuvaja ΛmaamaisapicΛdΛ. ²⁸ DΛmos ΛPaavora iifñoqui daidΛ itΛtΛdai:

—MaitigΛmuua tamiata daraaja vΛΛscatai —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ Λmaisacarui nuucadacami gatai Λmo cuudagi dai mΛraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidΛrΓΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi. ³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿cΛcΛalli tuma duuna aanΛ dai cΛΛgacΛrΓΛ vuusaiña? —astΛtΛdai.

³¹ TaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΓΛ vuviadami dai poduucai cΛΛgacΛrΓΛ vuusaimu aapi ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ gΛquiiyΛrΛ oidaga —astΛtΛdai.

³² DaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi aagidi Diuusi ññoquidΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ Λmaisacarui nuucadacami quidiΛrΛ oidacatadai. ³³ Dai quiaa ΛrtucarΛcatadai vaidΛ Λmaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugadΛ masiaaco saasarai uusicΛdΛ. Dai otoma Λgai ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ quidiΛrΛ oidacatadai gΛnvapacoi. ³⁴ Dai gooquiΛrΓΛ vaidacai gΛquiiyamu

dai bibi. Dai agai amadu vascatai ismaacada quidiar oidacata dai alia baiganlidadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco adudunucami ootosi ñiooqui sandaarucada amaisacarui nuucadacami sai dagitona agai Paavora amadu Siilasi.

³⁶ Taida amaisacarui nuucadacami potadai Paavora:

—Adudunucami casi giñootosi ñiooqui ansaid gandagitona. Diusi gannuucaticana —astadai.

³⁷ Damos Paavora itadai sandaaru:

—Aatama rromamanu apra matai vascara vasi oodami vuitapi gargviaacarai maitrdagitocai tsñiooquia aatama, dai grmaamaisa. Dai sivi astocai gardagitua lidi agai poduucai gia cho. Vai agi dadana agai dai garvuvaidana —astadai Paavora sandaaru.

³⁸ Taida sandaaru mala agidi idi ñiooqui adudunucami tai agai alia duduaadimu maatacai isagai rromamanu apra. ³⁹ Dai cascada iji agai mala siaaco daraajatadai cacalli dai daañimi sai oigaldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacana Piliposiaindara.

⁴⁰ Tai agai vuvaja maisacaruaiñdara dai iji Lidia quidiamu dai agidi vaavoitudadami isducatai vuvaitu adudunucami maisacaruaiñdara sai camaiduduaadicuina vaavoitudadami, dai gooqui iji agai abiaadara.

17

¹ Dai iimacai Paavora amadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apoloniana salli dagavusai dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai amo judidiu quiuupaigada. ² Taida Paavora ii judidiu quiuupaigadamu poduucai isduucai ivuaadana agai vascara. Dai vaica caldi anaasi daraaja agai. Dai vascara ibastaragai tasara amadu gaaatagaiña agai judidiu isducatai icaiti Diusi ñiooquidara ³ isaCristo viaacatadai isoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potadaiña agai:

—Agai vaa Suusi ismaacada gnaagidi ana araCristo, agai vaa ismaacada lqui abiaadara nanaara aapima —astadai Paavora.

Vai amoco judidiu pocaitiña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai amoco vaavoitu dai uraava Paavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada siaa duutudai Diusi vaavoitu apra, dai mui ooci apra ismaacada oodami alia siaa duutudaiña. ⁵ Cascada alia baaco ijudidiu ismaacada maivaavoitu. Dai ampagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia siaa caitimi agai gnappaidacai vaid aoidacami maisiooma daraajatadai cacacai. Taida cacalli soimaasi ivuaadami amadu judidiu Jasoñi quidiara dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi Paavora amadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tagida agaitadai agai oodami.

⁶ Dai mital agai ami dai cascada tavaimacai Jasoñi amadu aa vaavoitudadami dai vuucadi dudunucamiara, dai ami ijiña daida icaiti:

—Cacalli ismaacada naana dui vasi oidigi gnñiooquicada caaayi tami Tesalonicara apra. ⁷ Tai goJasoñi miaadagi gquiyara. Dai vasi agai ivueeyi mui naana maasi istumaasi gaa laanadami romanu maitamaacai oigaragai. Agai pocaiti sai oidaga amai gaa baitacacacami Suusi tagiducami —ascaiti.

⁸ Taida oodami amadu adudunucami mosca goñiooqui dai sisioli.

⁹ Dai tai adudunucami Jasoñi amadu agaa vaavoitudadami tumiñsigada

dai potatadai sai apamu maquia agaitadai siascad vuvaaquiagi abi-aadap Paavora dai Siilasi, tai agai gamaa mataida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taidavaavoitudadami otoma vuvaitu apavora amadu Siilasi tucara dai ootoi Bereamaco. Tai agai mosaayi Bereara dai iji judidiu quiuupaigadamu. ¹¹ Ajudidiu ami oidacada vaamioma calga tuutuiga sigaa Tesalonicara oidacada agai mosbaiganliaracada calcana istumaasi aagidiña Paavora amadu Siilasi. Dai vaa tasai gaagaiña Diuusi fioquidara dai nada agaiña sabaiga arvaavoi ismaacada aagidiña Paavora amadu Siilasi. ¹² Dai poduucai muidutai judidiu amadu giliego vaavoi, vaa amaduga maasi calali amadu oqui ismaacada oodami alia siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidasi mai ajudidiu Tesalonicara oidacami si Paavora gaaagidi Diuusi fioquida Bereara ara, gaamu iji dai sisiolitu oidacami. ¹⁴ Damos vaavoitudadami otoma ootoi Paavora coostamu, taidasiilasi amadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Agai ismaacada oi Paavora Ateenasara uucami dagito dai aa suuli. Taid Paavora ootosi fioqui agiacada Siilasi amadu Timoteo sai gaamu iimana silotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasara daacatadai Paavora dai nancacatadai Siilasi amadu Timoteo ami naidi agai mui amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai cascada alia soigaliditadai agai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada Paavora aagidiña Diuusi fioquida ajudidiu ismaacada ganmpaidiña quiuupisara dai aa ara ismaacada ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai vaa tasai aagidiña agai Diuusi fioquida agai ismaacada plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai amoco agai arepicureo maamatardamigada dai aa aragai ismaacada maatatarai estotoico maatatardaragada. Dai ganaagacai niño agai amadu Paavora dai amoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaacada aagai goatagacada? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Garaagiadan caiti goovai sibaadara didiuusi —ascaiti.

Paavora aagaiña Suusi dai duacarada cascada pocaiti agai. ¹⁹ Dai bai agai Paavora dai bacai maaca siaaco Aliopago talgidu, ami siaaco bai vaaadana fioqui adudunucami daida itatadai agai Paavora:

—Maataca aralidi aatama istumaasi utuducami garmatatulda alidi aapi. ²⁰ Garaagidani istumaasi maimata aatama dai cascada maataca aralidi aatama istaiya alidi aapi goocada —astatadai.

²¹ Vaascatai Ateenasara oidacami dai sibadara vuvacacami ismaacada anaasi oidacatadai, maitivuaadana ama maasi moscalcana istumaasi utuducami dai gaaagidiña ara.

²² Amaasi Paavora calquiva vaascatai saagida ami Aliopagara daida itai:

—Calali Ateenasara oidacami vaasiaacatai naidi aan masalia siaa duutudai aapima gandidiusiga. ²³ Aidasi aimaraña aan dai nancidiña vaa amapacara siaaco oidaga moomono, tal aan amapacara siaaco aduucai ojisi: “Tami aradiuusi vatar ismaacada maimata aatama”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapima maimatacatai gooviava aradiuusi ismaacada ganaagidi aan.

²⁴ Agai aradiuusi ismaacada idui oidigi dai vaasiaacatai istumaasi oidaga agai arbatacaacami ismaacada taana tavaagi dai vaa oidigi.

Agai maiquiquiuupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isivuaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vatar. Agai vaa aragai ismaacada garmaacai ibadagai dai avalli dai vasi istumaasi.

²⁶ Vasi naana maasi oodami vuvaaja oodamiaiñara ismaacada idui Diuusi araga. Dai Diuusi tajai sai vasi oidigi daama oidacana, dai vascara aagaiña siaacoga dai silascada. ²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aan andarai oodami oidigi daama sai matia alidiña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. Vascara maimacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vascatai. ²⁸ Diuusicada duduaaca aatama dai ajiopai dai oidaga. Galanqui aaduficaru sastuduacada pocaiti: “Aatama armaamarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava siarDiuusi maamarada aatama cascada maitaagai taspoduucati tatagitoda aatama isamo moonoo istutuidi siarDiuusicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatai gantagitoi agai oorocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Lanquioma pocaiti Diuusi: “Oidacata dai oodami ismaacada maitiñmaata cascada maitiñlagidiña antai aan vascara maiuojogi dai sivi taanai aan vascatai aipaco oidacami sai ama duucati gantagitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami nada agai vasi oodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vatar dai calaga iduñia agai. Diuusi aagai silascada. Agai arSuusi ismaacada covai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali arSuusi coidada saagidañara dai poduucati calaga maata vascatai siarvaavo ismaacada aagai Diuusi —astadai Paavora.

³² Aidasi cal agai coidada duacarada amoco mosparunai dai aa icaiti: —Baiyoma isaradamara garaagida gomaasi —ascaiti oodami.

³³ Amaasi Paavora anaasi vaa dai ii. ³⁴ Tai amoco calali oi Paavora dai vaavoitu. Dai agai saagida imitadai Dionisio ismaacada aramo dunucami Aliopagara, dai amo oqui Dimalisi tagiducami, dai aa ar.

18

¹ Dai gooquira ii Paavora Ateenasiañara Coriintoamu. ² Dai ami tal agai amo judidiu Aquilasi tagiducami. Agai arPonto davalira oida-camicatadai. Aida vaaslanquioma ami divia Aquilasi amadu ooñigada Prisiilasi Italiañara. Gala baitacaacami Claudio tajai sai vuvacana vasi ajudidiu Roomañara cascada agai viaacata dai isvuaquiagi ar. Taida Paavora ii dai diviji. ³ Dai tal Paavora isagai viaacata dai agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacata dai Paavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi amadu vii agai dai amadu gaata vuada agai. ⁴ Daida Paavora vascara ibastaragai tarai aimaraiña ajudidiu quiuupaigadamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñooquida tai muidutai vaavoitu silasi judidiu caasi agai ismaacada maitarjudidiu ar.

⁵ Aidasi Silasi amadu Timoteo aayi Masedonira aida abiaadara Paavora maiti vaaadana ama maasi mosgaaagidiña Diuusi ñooquida. Dai lali aagidiña Paavora ajudidiu daida itadaiña:

—Suusi ismaacada ganaagidi aan arCristo ismaacada nana aapim —astadai Paavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñooqui aagidi taida Paavora itadai:

—Agi aapim arganduñi masilascada coiya aapim maiimimu Diuusi amadu. Aan gia camaitarñiduñi —astadai Paavora.

CascadΛ Paavora gigigi galyuucusi Λagi poduucai gaaagidiña Λgai ismaitarduñidΛ. Dai Λpamu ñioo Paavora daidΛ itatadai:

—Sivi baitΛqui imimu aanΛ Λgai ismaacadΛ maitarjudidú Λmadu —astatadai.

⁷ DaidΛ Paavora vuusai Λjudidú quiuupaigadΛaiñdΛΓΛ dai ii Λmo cΛali quidiamu Justo tΛΛgiducami ismaacadΛ aliΛ siaa duutudai Diuusi. Λgai quiuupai abaana oidacatadai. ⁸ Dai Λmo cΛali Calisipo tΛΛgiducami ismaacadΛ ΛrbaitΛcΛaacami quiuupiΛΓΛ, vaavoitu isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΓΛ vuviadami. Dai vΛascatai ismaacadΛ quidiΛΓΛ oidacatadai vaavoitu ΛpΛ. Dai muidutai CoriintoΛΓΛ oidacami moscaΛ dai vaavoitu dai gΛnvapacoi. ⁹ Dai Λmo imidagai tucaraΛ Paavora gΛcoosigΛΓΛ nΛidi Diuusi saidΛ itatadai:

—Maitiduaadicuda apiaigaaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada. ¹⁰ AanΛ angΛΛmadu daja dai tomali Λmaadutai maisoimaasi gΛtaatatuldamu, aanΛ viaa mui oodami tami CoriintoΛΓΛ —astatadai Diuusi.

¹¹ Tai cascadΛ Paavora CoriintoΛΓΛ vii Λmo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ Λoodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi ΛrtΛaanΛdamicatadai AcaayΛΓΛ Λjudidú vui baacoi Paavora dai bΛΛcai ami siaaco daacatadai ΛtΛaanΛdami ¹³ daidΛ itatadai: —Idi cΛali gaaagidiña sai gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi dΛmos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astatadai Λgai ΛtΛaanΛdami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taidΛ ΛGalioñi itatadai Λjudidú:

—Dañi siarsoimaasi iducamicamudai goovai aidΛ gia bai gΛnduiñdamudai aanΛ. ¹⁵ DΛmos aapimΛ aagai istumaasi aapimΛ Λagi gΛndaidi, ΛagiavΛr bai duuñi aapimΛ. AanΛ anmaivapacΛi gomaasiΛΓΛ —astatadai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadΛΓΛ. ¹⁷ Tai vΛascatai Λgilio go bai Sostiña ismaacadΛ baitΛcΛaacami judidú quiuupaigadΛΓΛ dai anaasi vuitapi ΛtΛaanΛdami gΛicacarai vaidΛ ΛtΛaanΛdami mosnΛidi dai maivuaΛΛidi.

¹⁸ Paavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiΛΓΛ diosagi Λgai Λvaavoitudadami dai iji Paavora Λmadu Prisiilasi dai Aquiilasi SincΛlliamu. Dai ami ivisu Paavora gamoo sai nΛidiña Λoodami isΛΛgidi Λgai istumaasi bai dui vaasΛquioma Diuusi Λmadu. Dai abiaadΛΓΛ tΛΛtasai Λmo vaarcuΛΓΛ dai iimia agai Siilia dΛvΛΛtiamu. ¹⁹ Dai aidasi aayi Λgai EfeesiΛΓΛ taidΛ Paavora anaasi viaa Prisiilasi Λmadu Aquiilasi dai ii judidú quiuupaigadΛamu dai aagidi Diuusi ñiooquidΛ Λjudidú ismaacadΛ ami gΛnΛmpaidiña dai Λgai aliΛ ñiñio Paavora Λmadu aagaitai imaasi. ²⁰ DaidΛ Λjudidú daañimi Paavora sai viΛΛna tΛvΛpioma dΛmos Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daidΛ itatadai:

—Viaa aanΛ isJerusaleenΛΓΛ daacagi siaa duudagΛΓΛ ismaacadΛ cami-aadimi, vΛascΛΓΛ Λpamu divimu aanΛ dai gΛnnΛidamu isDiuusi ipΛiadagi —astatadai.

Dai tasai Λmo vaarcuΛΓΛ dai EfeesiΛΓΛ ii. ²² Dai aidasi aayi Λgai SesareeΛΓΛ taidΛ Paavora ii Jerusaleenam u dai viaatulda agai Λvaavoitudadami, dai otoma tΛvai Antioquiiamu. ²³ Dai anaasi vii Paavora bai tΛvΛpi. Amaasi Λpamu ii dai divida agai vΛasi Λvaavoitudadami vΛasi ΛmapΛcΛΓΛ GalaasiΛΓΛ dai PilijiΛΓΛ. Dai aagidimi Λpamu Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai soiquimi sai vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña Diuusi.

²⁴ AidΛ aayi EfeesiΛΓΛ Λmo judíu Apoolosi tΛΛgiducami. Λgai ΛrAlejandΛΛliΛΓΛ oidacami dai Λgai cΛΛga maatl ñioocai dai cΛΛga maatl Diuusi ñiooquidΛ. ²⁵ AliΛ cΛΛga maatluldicatadai Λgai Diuusi ñiooquidΛ. Dai baiΛliaracΛdΛ ñioocaiña. Dai sΛΛli aagaiña istumaasi idui ΛSuusi. Dai maimaatΛcatadai Λgai Λmai vacuanaragai mosΛcaasi ΛVuaana vacuanaragadΛ maatlΛcatadai Λgai. ²⁶ DaidΛ ΛApoolosi maiduaadicuitai ñioocaiña judidíu quiuupaigadΛΓΛ. Aidasi caΛ Prisiilasi ΛΛmadu Aquilasi Λcovai vuusaitu dai sioma cΛΛga maatlΛtuli Diuusi ñiooquidΛ. ²⁷ Aidasi imia agaitadai Apoolosi Acaaya dΛVΛΛriamu taidΛ Λvaavoitudadami soi dai ootosi Λmo oojai Λgaa vaavoitudadami dai potΛtΛdai sai baigΛnΛliaracΛdΛ miaadΛgidana ΛApoolosi. Dai aidasi ΛApoolosi aayi AcaayΛΓΛ cΛΛga soi Λgai Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi aliΛ oigΛdai dai vaavoituli. ²⁸ DaidΛ ΛApoolosi aagidi vΛΛscatai vuitapi isducatai maicΛΛga ivueeyi Λjudidíu gΛnvaavoidaragΛΓΛ. Dai aliΛ ñioo dai mamaatlΛtuldi iscaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ isSuusi Cristo ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ nΛnΛracatadai Λgai. CascΛdΛ Λgai maitistutuiditadai isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa CoriintoΛrΛ daacatadai taidΛ ΛPaavora ΛmapΛcΛΓΛ ucoidigana daivusai dai EfeesiΛΓΛ aayi dai ami tΛΛ chiΛΛqui vaavoitudadami. ² DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λvaavoitudadami:

—¿Aidasi vaavoitu aapimΛ diviasi Diuusi IbΛadΛ dai gΛnΛΛmadu daaca agai? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomali maicajiomacatadai aatΛmΛ isoidaga Diuusi IbΛadΛ —astΛtΛdai.

³ TaidΛ ΛPaavorai itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ vacuanaragaicΛdΛ gΛnvpacoi aapimΛ? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ —astΛtΛdai.

⁴ TaidΛ ΛPaavora itΛtΛdai:

—ΛVuaana vapaconaiña oodami sai nΛidiña aa isΛgai caama duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai Λgai potΛtΛdaiña ΛrpΛ sai gΛaagai isvaavoitudagi ismaacΛdΛ gooquiarioma divia agaitadai. Agai ΛrSuusi Cristo —astΛtΛdai ΛPaavora.

⁵ Aidasi caΛ agai gΛnvpacoi sai nΛidiña aa isΛgai vaavoitu Suusi Cristo mamaatlΛtuldaragadΛ. ⁶ AidΛsidΛ ΛPaavora daama darai gΛnoonovi divia Diuusi IbΛadΛ Λgai ΛΛmadu. Tai Λgai gΛnaagacai ñiñio Λma maasi ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛcatadai Λgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ VΛΛsicΛdΛ ΛrpΛΓΛ baivustaama dan gooca Λgai.

⁸ DaidΛ ΛPaavora vaica masaadai aitu aimΛraitai judidíu quiquiuupaigadΛamu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Tai Λmoco gia vaavoitu. ⁹ Damos aa maivaavoitu maΛma duucai gΛntΛtΛgitua Λliditai. Dai sigalnaasi ñioocai idi mamaatlΛtuldaragai vui Λoodami vuitapi. Amaasi ΛPaavora Λcovai ii dai vaidacai Λvaavoitudadami Λmo escueelamu siaaco gamamaatluldiña Tirano. Dai vΛΛs tasai mosvusaciña Tirano vai amaasi ΛPaavora ΛΛmadu Λgaa anaasi aatagaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁰ Poduucai idui

Agai goo uumigi dai poduucai vΛasi Aasia dΛvΛariΛra oidacami caΛ Diuusi ñiooquidΛ vΛasi amaduga mΛasi judidíu dai ismaacΛΔ maitarjudidíu. ¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai ΛPaavora saidΛ iduuna mui naana maasi gaΛarducami. ¹² TaidΛ Λoodami vuidacai ΛcoococoidaΛ ganpañiñituga dai gantaagiñagiacaru ismaacΛΔ ΛcΛΔ taata Λgai ΛPaavora tuucugadΛ tai mosΛgaicΛΔ dudueeyi ΛcoococoidaΔ dai asta Diaavora tΛtaañicarudΛ vuvacaiña oodamiaindΛra.

¹³ Dai Λmoco judidíu ismaacΛΔ mosaipaco ajioopaiña vuvaidimi Diaavora tΛtaañicarudΛ oodamiaindΛra vuvaida Λlidadai Λgai Suusi guvucadadΛcΛΔ dai potatΛdai Λjudidíu ΛDiaavora tΛtaañicarudΛ:

—GantΛaanΛ aatΛmΛ Suusi guvucadadΛcΛΔ Λgai vaa ismaacΛΔ aagaiña ΛPaavora masai vuvacΛna —astatΛdai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami cΛcΛli Λgai ΛrmaamaradΛ amo cΛli Isiiquiva tΛΛgducami. Λgai ΛrΛmo baitacΛaacamigadΛ tΛtaaanodami judidíu quiuupaigadΛra. ¹⁵ Aidasi potatΛdai ΛcΛcΛli ΛDiaavora tΛtaañicarudΛ tai Λgai aa noragi daidΛ itatΛdai:

—MaatΛ aanΛ ΛSuusi dai maatΛ sioora ΛrPaavora. ¿DΛmos aapimo moora? —astatΛdai.

¹⁶ CascadΛ ΛcΛli ismaacΛΔ viaacatadai ΛDiaavora tΛtaañicarudΛ vuidΛra gai ΛcΛcΛli dai vaamioma istui isvΛascatai dai cavami capiacarai Λgai taidΛ ΛcΛcΛli maiyuucustugaitai voopoi ami quiyaiñdΛra dai saasaquitugai tuutucugadΛ. ¹⁷ Dai vΛasi EfeesiΛra oidacami maí gomaasi judidíu dai ismaacΛΔ maitarjudidíu ΛpΛ cascadΛ vΛascatai alia duduaadimu, dai alia siaa duutudaimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaacΛΔ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaacΛΔ ivuaadana Λgai ΛΛquioma. ¹⁹ Dai muidutai ismaacΛΔ arcΛcΛΛdaracamicana vuaa ganlilivrugΛ dai vΛascatai vuitapi mamΛji. Dai gooquiΛra Λsitsu Λlilivru namΛgadΛ sai aayi parΛ taajucami siento miil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai tΛΛ gomaasi dai muiyapΛra maí oodami Diuusi ñiooquidΛ.

²¹ Cadaivunucai vΛasi gomaasi taidΛ ΛPaavora apΛli isimiagi Masedoniamu dai Acaayamu dai abiaadΛra JerusaleenamΛ. DaidΛ icaiti:

—Cadaivunucai amui glaagai isimia aanΛ Roomamu ΛpΛ —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca gΛaaduñi ismaacΛΔ soicaiña aa duiñdadΛra Masedoniamu Λgai ΛrTimoteo ΛΛmadu Erastusi, dai Λgai anaasi vii AasiΛra bai tavΛpi.

²³ AidΛ alia sisioli EfeesiΛra oidacami Diuusi ñiooquidΛcΛΔ. ²⁴ Amo cΛli Demetrio tΛΛgducami sisiolitu Λoodami. Λgai ivuaadana plaata quiuiupai aaliducami pΛ maasi ismaasi Diana quiuupaigadΛ dai Λraana daasaca Diana. Diana ΛrΛmo odai uvisi ismaacΛΔ siaa duutudai EfeesiΛra oidacami Diuusi duucai. Dai vΛascatai ismaacΛΔ ΛΛmadu gaaata vuaadana ΛcΛli alia mui gamaitacaiña tumiñsi. ²⁵ Dai Λgai Λmpagi vΛasi gaipipioñiga ΛΛmadu aa ismaacΛΔ viaacatadai pomaasi aa duiñdagai ΛpΛ, daidΛ itatΛdai:

—Giñaaduñi, cΛΛga maatΛ aapimΛ isaliΛ cΛΛgacΛra oidaga aatΛmΛ idi aa duiñdagaicΛΔ. ²⁶ Dai cΛΛga naidi aapimΛ dai caΛ siΛPaavora gaaagidiña sai idi moonο ismaacΛΔ ivueeyi oodami maitardidiuusi. Dai poduucai vaavoituldi Λgai muidutai, maisiuu mosΛca tami EfeesiΛra oidacami vΛasi Aasia dΛvΛariΛra oidacami ΛpΛ. ²⁷ VΛasi idi aliasi Λrdudaadimudagai maisiuu mosΛca gΛraa duiñdaga siaa gaduuñian tada dai vΛasi oodami

camaitagitomu goquiuupaigadΛ gΛducΛdΛ gardiूसiga Diana. VΛasi AasiΛΓΛ oidacami Λmadu vΛascatai vΛasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi gΛducΛdΛ gardiूसiga Diana. Dai sivi siaa gΛduñian tada gogΛducamigadΛ goovai —astΛtΛdai Demetrio gΛaaduñi.

²⁸ Dai moscaΛcakai Λoodami gomaasi aliΛ baacoi dai iifiaquimi daidΛ icaitimi:

—GΛducΛdΛ gardiूसiga Diana, gΛducΛdΛ —ascaiti.

²⁹ Dai vΛasi EfeesiΛΓΛ oidacami aliΛ siaa caitimi. Dai vui Gaayo Λmadu Aristarco Λgai Λrgooca cacΛali ismaacΛdΛ MasedoniΛΓΛ oidaga dai oiditadai ΛPaavora. TaidΛ Λoodami cavami gΛnaagacai tΛvaimΛcai mΛaca uucami siaaco gΛnΛmpaidiña Λoodami. ³⁰ DaidΛ ΛPaavora vaquia Λlidadai dai ñiooquida agaitadai Λoodami dΛmos Λvaavoitudadami maidagito. ³¹ Λmoco ismaacΛdΛ Λrdudunucami AasiΛΓΛ ismaacΛdΛ ami-igugadΛ ΛPaavora Λgai ΛpΛ ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacΛna ami. ³² Dai ami siaaco gΛnΛmpagi Λoodami Λmoco iifiacai Λmo istumaasi vai aa Λma maasi dai aliΛ siaa caiti vΛasi oodami dai baitoma vΛascatai maimaatΛcatadai istuisidΛ gΛnΛmpagi. ³³ DΛmos Λmoco ismaacΛdΛ Λoodami saagida guucacatadai aagidi ΛAlejandro astuisidΛ ami gΛnΛmpagi. TaidΛ Λjudidiu baitΛqui cai ΛAlejandro. Vai Λgai ñiooquia agaitadai cascΛdΛ vañigi gΛnovi sai dodoligicana vΛascatai. ³⁴ Dai aidΛsi mai Λgai isAlejandro Λrjudiu vΛascatai ijiña parΛ goo oora daidΛ icaiti:

—GΛducΛdΛ gardiूसiga Diana, gΛducΛdΛ —ascaiti.

³⁵ Amaasi Λmo dunucami anaasi EfeesiΛΓΛ oidacami cadodoligitudacai vΛascatai itΛtΛdai:

—Giñaaduñi EfeesiΛΓΛ oidacami, cΛga maata vΛasi oidi daama oidacami isaatamΛ nuucada goodai moono ismaacΛdΛ tΛvaagiaiñdΛΓΛ gai. Λgai ismaacΛdΛ Diana tΛΛgidu. Λgai Λrgardiूसiga. Dai nuucada aatamΛ quiuupaigadΛ ΛpΛ. ³⁶ CΛga maata aapimΛ istomali Λmaadutai maitistutuidi ispotΛiyagi ismaitarvaavoi vΛasi gomaasi, cascΛdΛ dodoligivurai. Maitavar istuma vuaada masmaicΛga gantΛtagitodagi ΛpΛga. ³⁷ Idi cacΛali masmaacΛdΛ vuaa aapimΛ maitagaΛsidi goovai tomali Λmo istumaasi goquiuupiaiñdΛΓΛ dai tomali maisigalnaasi ñioocai gardiूसiga vui. ³⁸ SiΛDemetrio Λmadu Λgaa aata vuaadami viaacagi Λmo istumaasi Λmo oodami vui cascΛdΛ oidaga dudunucami siorΛ bai duñiagi gomaasi. Dai cΛga istutuidi isvan cΛsagi. Dai ami dudunucamiΛΓΛ istutuidi isaipaco gΛpiΛΓΛ gΛnvuupadagi. ³⁹ Dai siΛΓama maasicagi ismaacΛdΛ tΛgito aapimΛ ΛpΛdaamΛΓΛ avΛr bai duuñi Λoodami ΛmpaidaragadΛΓΛ. ⁴⁰ MasgArtΛcacagi istuisidΛ siaa caitimi aatamΛ sivi maitipu istumaasi gaaagida aatamΛ cascΛdΛ aliΛ Λrduaadimudagai. DaidΛ Λdudunucami cΛga istutuidi isvaama gArtuutusagi dai potΛiyagi tΛsai aatamΛ vui baacoi —astΛtΛdai Λdunucami.

⁴¹ Dai capotΛcakai ootoi vΛascatai sai noonoigΛna.

20

¹ MosugitΛcai Λsisioligai taidΛ ΛPaavora ootosi ñiooqui Λvaavoitudadami sai gΛnΛmpaidana sai Λgai maquia agai ñiooqui. Dai gooquiΛΓΛ coocomitu dai diosagi dai ii ΛmapΛcarΛ MasedoniΛΓΛ. ² Dai gadiviji muiyapΛΓΛ Masedonia dΛvΛΛriΛΓΛ dai aagidimi Λvaavoitudadami Λpamu Diuusi ñiooquidΛ dai poduucal soiquimi sai vaanioma cΛga Λgidiña Diuusi. Dai abiaadΛrΛ Gilisia dΛvΛΛriΛΓΛ aayi.

³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooqui^ΛΛ catasadia agaitadai ^Λmo vaarcu^ΛΛ dai imia agaitadai Siriamu, ^Δmos maí is^Λjudidíu cabai duitadai ñiooqui dai soobida agai casc^ΔΔ ^Λpaali ^Λgai isaa g^Δsiagi ^Δv^ΛΛ^Λrapí ^Δali ^Λpamu Masedoniamu ^Δali. ⁴⁻⁵ ^Δmos ^Λmoco ismaac^ΔΔ oiditadai Paavora bait^Λqui iji dai Trooasi^ΛΛ g^Λrn^ΛΛ^Λracatadai. ^Λgai ^ΛSópatera Beree^ΛΛ oidacami, ^Λmadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonic^ΛΛ oidacami, ^Λmadu Gaayo Delivi^ΛΛ oidacami, ^Λmadu Timoteo, ^Λmadu Tíquico, dai Trófimo ^Λpa ^Λgai ^ΛAasia ^Δv^ΛΛ^Λri^ΛΛ oidacami. ⁶ Cadaivunucai ^Δsiaa duudagai istuigaco g^Δcuaadana ^Λpaana maicopodatudicami ^Δtasai aat^Λma vaarcu^ΛΛ dai Pilipoosiaíñ^ΔΛ iji. Dai bo taama tasai^ΔΔ aayi aat^Λma ^Λgaa Trooasi^ΛΛ dai anaasi daraaja aat^Λma cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiño^Δ g^ΛΛmpagi ^Λvaavoitudadami dai gaugia agai. Aid^Λ ^Λristuigaco tat^Λgitoíña ^Λgai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaid^Λ ^ΛPaavora mamaat^Λtuldi Diuusi ñiooquid^Λ. Aliasi g^Λaaagaitadai isimiagi ^Λgai siaadiqui casc^ΔΔ apiañioocai ^Λgai ^Λran tuc^ΛΛ uucami. ⁸ Dai ^Λmo vaaqui vaico daama tuutucaviacami^ΛΛ t^Δcaviaco g^ΛΛmpaidacatadai ^Λvaavoitudadami dai muiducataidai cuucudagi. ⁹ Dai ^Λmo g^Λali Eutico t^ΛΛgiducami ^Λmo ali quitaagiña daacataidai dai alia t^Δv^Λpi gañiooqui ^ΛPaavora vaid^Λ ^Λg^Λali alia coosimucataidai dai coi dai abiaad^ΛΛ m^Λtan g^Λi. Dai aid^Λm^Λsi vañigi ^Λgai camuucucataidai. ¹⁰ Tai otoma t^Δvai ^ΛPaavora dai cuiqui ^Λg^Λali daama dai coomitu dai pot^Δt^Δdai ^Λgai ^Λoodami:

—Maitav^ΛΛ duduaadicuda duaacava —ast^Δt^Δdai ^ΛPaavora.

¹¹ Dai ^Λpamu tasai t^Δcavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. ¹² M^Λtai b^ΛΛc^Λai ^Λg^Λali duaacami dai alia baig^ΛΛldacai vii ^Λoodami.

¹³ T^Δtai aat^Λma bait^Λqui iji ^Λmo vaarcu^ΛΛ Asoon^ΛΛ uucami. Dai ami v^ΛΛna ragai aat^Λma ^Λpamu ^ΛPaavora. ^Λgai ^Λpaali is^Δv^ΛΛ^Λrapí ^Δali imiagi casc^ΔΔ ^Λgai poduucai garaagidi ^Λgai. ¹⁴ Dai aid^Δsi aayi aat^Λma Asoon^ΛΛ ami daacataidai ^ΛPaavora dai g^ΔΛ^Λmadu tasai vaarcu^ΛΛ t^Δtai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aat^Λma abiaad^ΛΛ dai siaadiqui miaanai ^Δgavusai aat^Λma Quiiyosi. Dai g^ΛΛ siaadiqui aayi aat^Λma Samoosi^ΛΛ dai Trojili^ΛΛ g^Δriibasi. Dai g^ΛΛ siaadiqui Mileet^ΛΛ aayi aat^Λma. ¹⁶ Alia otoma aiya ^Λlidadai ^ΛPaavora Jerusaleen^ΛΛ dai ami daaca ^Λlidadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi ^Λamo siaa duudagad^Λ judidíu. Casc^ΔΔ maitip^Λlidadai ^ΛPaavora ist^Δv^Λpi daacagi Aasi^ΛΛ dai maiaayi Efeesi^ΛΛ.

¹⁷ Aid^Δsi quiaa Mileet^ΛΛ daacataidai ^ΛPaavora ootosi ^Λgai ñiooqui Efeesi^ΛΛ vaavoitudadami bait^Λguucacamigad^Λ sai dadana. ¹⁸ Dai aid^Δsi dada ^Λgai taid^Λ ^ΛPaavora it^Δt^Δdai:

—C^ΛΛga maata aapim^Λ isducatai daacataidai aan^Λ v^ΛΛscatai oidacami ^Λmadu, aid^Δsi tuucamid^ΛΛ abiaad^ΛΛ divia aan^Λ Aasi^ΛΛ. ¹⁹ V^ΛΛsc^ΛΛ aid^Δsi g^Λnsaagida daacataidai aan^Λ ^Λpiooñigad^Δcatadai Diuusi. Dai maig^Δducad^Λ giñ^Λlidiña aan^Λ. Dai alia suaacaiña aan^Λ ^Λlidadai oodami ismaivaavoitadai. Dai tomasiaacoga siaaco aim^Λraiña aan^Λ giñsobicaiña ^Λjudidíu casc^ΔΔ alia soimaa taatacana aan^Λ. ²⁰ Dai maidagitocai aagaiña aan^Λ v^ΛΛsi istumaasi ismaac^ΔΔ ^Λrc^ΛΛgaducami aapim^Λ g^ΛΛv^ΛΛt^ΛΛ.

Dai gamamaat^Λtuldiña aan^Λ v^Λasi oodami vuitapi dai ganquiiquiana v^Λasi amaduga m^Λasi judidiu dai ismaac^ΛΔ mait^Λrjudidiu. ²¹ Dai aan^Λ g^Λnaagidiña sai gaaagai is^Λma duuca g^Λnt^Λagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitagai is^ΛSuusi Cristo ^Λr^Λca^Λgac^Λr^Λ vuviadami. ²² Sivi imimu aan^Λ Jerusaleenamu. Giñootosai Diuusi Ib^Λad^Λ. Dai maimaat^Λ aan^Λ istumaasi iñduñiagi. ²³ Mos^Λcaasi maat^Λ aan^Λ istomasiaaco iñsiaaco aim^Λrdagi giñ^Λagidiña Diuusi Ib^Λad^Λ m^Λsai giñ^Λmaisa agai Jerusaleen^Λr^Λ dai sai ali^Λ soimaa taata iñagai aan^Λ. ²⁴ D^Λmos aan^Λ gia maivuum iñ^Λlidi gomaasic^ΛΔ. Aan^Λ gia maisoigiñ^Λlidi giñ^Λtuucugac^ΛΔ. Mos^Λcaasi istumaasi ^Λr^Λgiñ^Λv^Λatar^Λ ^Λr^Λnaatuagi ^Λaa duiñdagai ismaac^ΛΔ giñ^Λmaa g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo daid^Λ iduñiagi v^Λasi istumaasi giñ^Λvii ^Λgai ansaid^Λ iduuna. ^Λaa duiñdagai ismaac^ΛΔ giñ^Λvii ^Λgai ^Λr^Λgaaagidagi c^Λagaduc^ΛΔ ñiooqui is^ΛDiuusi oig^Λdai v^Λascatai.

²⁵ Casi gaaagidi aan^Λ aapim^Λ g^Λnsaagida idi ñiooqui is^ΛDiuusi soic^Λi oodami sai c^Λagac^Λr^Λ oidaana dai sivi c^Λaga maat^Λ aan^Λ sai tomali ^Λmaadutai aapim^Λ camaitiñ^Λt^Λgia agai ^Λpamu. ²⁶ Casc^ΛΔ ang^Λnaagida iñ^Λlidi aan^Λ sivi sai camait^Λgiñ^Λduñi m^Λsm^Λaiimiagi Diuusi ^Λmadu m^Λs^Λascad^Λ coiyagi. ²⁷ Casi g^Λnaagidi aan^Λ maiastocai tomali ^Λmo istumaasi mos^Λv^Λasi g^Λnaagidi aan^Λ istumaasi ip^Λlidi Diuusi ^Λsmaat^Λcagi daid^Λ ivuaadagi. ²⁸ Casc^ΛΔ g^Λnnuucadacavurai aapim^Λ ^Λgai dai nuucadacavurai v^Λascatai ^Λvaavoitudadami ^Λr^Λ ^Λpan duuca cañiiru pastuurugad^Λ c^Λaga nuucadacana g^Λsosoiga. C^Λaga maat^Λ aapim^Λ is^ΛDiuusi Ib^Λad^Λ g^Λndarai m^Λsai nuucadacana ^Λvaavoitudadami ismaac^ΛΔ ^Λcovai vuvaitu Diuusi casc^ΛΔ c^Λagav^Λr mamaat^Λtulda. Suusi Cristo Diuusi marad^Λ muu dai aasi ^Λr^Λrad^Λ ^Λgai v^Λatar^Λ dai poduucai c^Λagac^Λr^Λ vuvaitu said^Λ ^Λr^Λamo si^Λag^Λm^Λ ducamicana. ²⁹ C^Λaga maat^Λ aan^Λ sai iñ^Λs^Λascad^Λ imiagi dadimu aa dai siaa duñia agadamu ^Λgai vaavoidaragad^Λ ^Λpan duuca s^Λas^Λy^Λi omaligami dai^Λv^Λi dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duuca aapim^Λ g^Λnsaagidaiñ^Λd^Λr^Λ bait^Λqui guquivamu ^Λmmoco dai gamamaat^Λtuldiadamu yaatagi baiyoma siismaac^ΛΔ ^Λrvaavoi. Dai poduucai iduñiimu ^Λgai sai oidatucuiña aa daid^Λ ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λcana. ³¹ G^Λnnuucadacavurai tudu. G^Λnt^Λagitovurai aapim^Λ iñ^Λsaan^Λ aitu vaica uumigi g^Λnmaacaitai ñiooqui tas^Λr^Λ dai tucara. Maidagitocai g^Λnmaacaiña aan^Λ ñiooqui v^Λascatai ^Λmadutai dai suaacaiña aan^Λ aapim^Λc^ΛΔ.

³² Sivi giñ^Λaduñi g^Λnviaamu aan^Λ Diuusi ^Λmadu vai ^Λgai g^Λnnuucadacana dai Diuusi ñiooquid^Λ ^Λmadu ^Λr^Λ ismaac^ΛΔ garaagidi isg^Λroig^Λdai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai ^Λgaic^ΛΔ siooma c^Λaga ^Λgidi aapim^Λ Diuusi. Dai ^Λgaic^ΛΔ ^Λr^Λ viaa aat^Λm^Λ mui naana maasi c^Λc^Λagaducami ismaac^ΛΔ maacai Diuusi ^Λgai ismaac^ΛΔ ^Λcovai vuvaidi ^Λgai. ³³ Aid^Λsi g^Λn^Λmadu aim^Λr^Λiña aan^Λ maitataan^Λiña aan^Λ tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma c^Λaga maat^Λ aapim^Λ iñ^Λsaan^Λ ^Λgi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi t^Λgito aan^Λ giñ^Λv^Λatar^Λ dai ismaac^ΛΔ giñ^Λmadu ajioopaiña ^Λr^Λ. ³⁵ V^Λasc^Λr^Λ g^Λn^Λmamaat^Λtuldiña aan^Λ ispoduucai g^Λaagai isgaaata vuaadagi dai soic^Λdagi soituutuigami. V^Λasc^Λr^Λ av^Λr t^Λagitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baig^Λlidiña ismaac^ΛΔ gamaacai siismaac^ΛΔ b^Λaj^Λi m^Λstumaasi oidi”, asc^Λaiti Suusi Cristo —ast^Λdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai ^ΛPaavora gomaasi gatootonac^ΛΔ c^Λquiva v^Λascatai ^Λmadu dai gamamagi. ³⁷ Dai v^Λascatai suaañimi dai cocomituquimi dai

uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai aliA soigAηAali potAAdacai APaavora sai camainAijada agai vaamioma. Dai oi asta siaaco cAAca Avaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai AVaavoitudadami tAAtasai aatAMA vaarcuAηA dai sAAli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatAMA Roodasiamu dai abiaadAηA Paataramu. ² PaatarAηA tAA aatAMA Amai vaarcu Penisiamaco imAdami tAtai AηiAηA tAAtasai aatAMA dai iji. ³ Dai dAgavusai aatAMA AMapACAηA siaadAηA maasi Sipiliamu, Sipili AηAmapACAηA siaaco sicolimadi suudagi. Dai dAgavusai aatAMA tai Sipili oogisa padAηA vii. Dai apiaiimAI aatAMA SiiliAηA uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti AVaarcu cascAdA ami aayi Aηai. ⁴ TAtai anaasi tAAapai aatAMA dai tAA AAMOCO vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatAMA cuvaracami tasai. Tai Diuusi IbAdA ηiooqui AVaavoitudadami tai Aηai potAtAdai APaavora sai maitAagai isimia Aηai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaAcAI cuvaracami tasai iji aatAMA. Tai vAAsi AVaavoitudadami dai ooηigAdA dai maamarAdA gAroi gAA suudagi ugidiAηA uucami dai anaasi ooratana gArtoonAcAdA guuquiiva aatAMA dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatAMA AVaavoitudadami dai diosagi dai tAAtasai aatAMA vaarcuAηA tai Aηai iji gAnquiiquiamu.

⁷ Dai TiironaiηdAηA apiaiimAI aatAMA vaarcuAηA TolemaidAηA uucami dai ami tAAapai aatAMA dai viaatuli gAraaduηi dai anaasi daraaja AMO tasai Aηai AAMadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora AAMadu aatAMA ismaacAdA oiditadai iji abiaadAηA dai aayi SesareeAηA. Dai ami iji Piili quiidiamu Aηai AηAMOCO ismaacAdA gaaagidiηA Diuusi ηiooquidA. Dai Aηai AηAMOCO tatacogiadami ACuvaracamiaηdAηA AηA. TAtai anaasi vii aatAMA Aηai AAMadu. ⁹ DaidA APiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai Aηai maiquiaa Arcuucunacami. DaidA Aooqui aagaiηA istumaasi aagidiηA Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatAMA chIAAqui tasai tai ami divia AMO cAAli Agavo tAAgiducami. Aηai JudeeaiηdAηA divia dai Aηai aagai istumaasi aagidiηA Diuusi. ¹¹ Dai Aηai bAI Paavora givurAdA dai ACAdA vuupu gAAAcaso dai gAnnoonovi daidA itAI:

—Pocaiti Diuusi IbAdA sai JerusaleenAηA Ajudidiu aduucAI vulia agai idi givurai tuidacami dai tAAgida agai ismaacAdA maitarjudidiu —ascaiti AAgavo.

¹² Dai mosAcAI aatAMA AAMadu SesareeAηA oidacami gomaasi vAAscatai daaηimi aatAMA APaavora sai maiimAna Jerusaleenamu. ¹³ DAmos APaavora gAraa noragi dai povai gArTAtAdai:

—¿Tuimasi suaanAI dai soigAηAaliatudai? ¿Ducatai ipAlidi aapimA isAMA duucaI giηtagitoituldagi? MAsiηvuliagi isgiηmuaagi AηA JerusaleenAηA gaaagiditai aanA isSuusi Cristo AηcAAgACAηA vuviadami. AanA gia maivuam iηAlidi —ascaiti APaavora.

¹⁴ AidAsi tAA aatAMA ismaitistui isama duucaI tagitoituldagi dagito aatAMA daidA icaiti:

—AηAduuna istumaasi ipAliadagi Diuusi —caiti aatAMA.

¹⁵ CadaivunucaI chIAAqui tasai bai gArdui aatAMA dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai gAroi AAMOCO vaavoitudadami SesareeaiηdAηA. Dai amaadutai Aηai AηAMO cAAli Nasooηi tAAgiducami. Aηai AηSipiliAηA oidacami dai AAqui abiaadAηA Aηvaavoitudadami. Dai Aηai quidiAηA viiya ragaitadai aatAMA.

17 Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. 18 Siaadiqui Paavora garoi aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vasi baitaguucamigada vaavoitudadami lapa. 19 Taida lapa Paavora viaatuli dai aagidi vasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacada ismaacada maitarjudidiu saagida. 20 Dai aidasi cal agai gomaasi calga ñioocai Diuusi vatar. Tai amaasi lbaitaguucami potadai lapa Paavora:

—Garaduñi, damos calga maata aapi silaquidu vaavoitudadami judidiu saagida dai vascatai pocaiti sai aliasi glaagai isvasi vaavoitudadami apiallagiadagi vasi Moseesacaru sallicamigada. 21 Dai lamo oodami aspocaitiña pasai aapi mamaatatuldi vasi judidiu ismaacada sibaco oidaga sai mailagidiña Moseesacaru sallicamigada, dai poviapas caitiña lapa sai maitaagai isiquiacadagi ganmaamara calali tuutucugada, tomali mailagidiña garviituldaraga. 22 ¿Istumaasi lpaduñimu? Mosmaatama loodami iscadivia aapi dai ganmpaidamu agai dai maataca liadamu isducatai gamamaatatuldiña aapi. 23 Sivi mosglaagidamu aatama istumaasi glaagai pasiduñiagi. Tanai daraaja garaaduñi saagida maacova calali ismaacada bai dui amo ñiooqui Diuusi lamadu dai maiquiaa naatocai idui. 24 Vaidacaiñi aapi judidiu quiuupaigadamu daida iduñi istumaasi glaagai isiduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucai isduucai garmaatutuli Moseesacaru dai gaaata inamquida aapi agai vatar quiuupia. Dai gooquia casi iduucai gomaasi casi istutuidi agai isiicagi gancuucupa poduucai tasduucai ivueeyi aatama. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatamu vascatai ismaitarvaavoi mascaiti ganidi, baiyoma mosaapi lapa lagida mamaatatuldaragada Moseesacaru. 25 Moscaooji aatama amo oojai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai poduucai ooji aatama sai camaivuam analidiña mamaatatuldaragadacada Moseesacaru tomali judidiu viituldaragadacada, dai sai maicuaadana lapa baabaidi ismaacada gadadasdi uvisi ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali larada, dai tomali amo calsi baabiada baimuada ismaacada gacueeyi dai sai maigoogosi ganducamicana —astadai lbaitaguucami lapa Paavora.

26 Taida lapa Paavora vaidacai maacova calali judidiu quiuupaigadamu dai siaadiqui Paavora lamadu laga maacova idui istumaasi glaagaitadai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu. Dai gooquia vaa Paavora laga quiuupaigadara judidiu dai aagida agai taanadami laga quiuupaigadara judidiu istuigaco naatocai iduñia agai ismaacada bai dui agai Diuusi lamadu, dai amaasi vuaapa agai agai lapa lamadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

27 Dai cayoga alcai cuvaracami tasai tai lamoco judidiu Asia davalatara oidacami tal lapa Paavora laga quiuupaigadara judidiu dai sisolitu vasi oodami dai bai lapa Paavora. 28 Dai ijiña daida icaitimi:

—Aapima judidiu, garsoiñavurai. Idi ralali ismaacada apaco aimaraña dai vui ñioocaiña judidiu dai mamaatatuldaragada Moseesacaru dai idi judidiu quiuupaigada vui lapa dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudidiu laga quiuupaigadara judidiu

dai poduucai maisiaa duutuli idi quiuupai siaaco siaa duutudai judidíu Diuusi —ascaiti Ajudidíu.

²⁹ Ajudidíu Aasia dAVAAΓIATA oidacami JerusaleenATA nAiditadai APAavora vaasAquioma Trófimo AMadu. Trófimo ATeEesiATA oidacami. Ajudidíu Aasia dAVAAΓIATA oidacami poAliditadai isAPAavora vaidacai cascADA pocaiti.

³⁰ Tai VAAsi oidacami sisioli dai voopoigítai dada ami dai bai APAavora dai tAVaimACai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiuupai.

³¹ Dai camuaa agaitadai sai amaadutai aagidi AGLA tAAanAdamigada sandaaru sai VAAsi JerusaleenATA oidacami siaa caiti. ³² Tai Agai otoma vaidacai gasandaaruga AMadu ATATAanAdami dai voopoigítai tApai ami siaaco daraajatadai Aoodami. Dai aidAsida Aoodami tAA AGLA tAAanAdami AMadu sandaarugada camaigAAGA vaamioma APAavora. ³³ Taida AGLA tAAanAdami mAA dai maisapicami bai APAavora dai gatAJai masai vurana gooca cadeenacADA dai gooquiATA gatAcacai sioora Agai dai astuma dui.

³⁴ Vaida Aoodami aliA sisiocai dai AMmoco aagai AMo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi AGLA tAAanAdami iscaAcagi dai matiagi astuma siAdui cascADA tAJai Agai gasandaaruga sai bAAcaíña APAavora mAdana siaaco oidaga Agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosaAcái tAsadicaruda sandaaru quiida, aliA muidutugítai oodami dai baiya Agai Paavora dai iíñaquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi VAAscatai.

CascADA ASandaaru viaacatadai ismootiadagi APAavora sai maibAANA Agaa.

³⁷ Dai aidAMasi cavaasa agaitadai APAavora tuucavi Agai itAtadai AGLA tAAanAdamigada ASandaaru:

—¿GiñmaquiagipAsi oigaragai isñiooquia aana? —astAtadai APAavora.

Taida tAAanAdami itAtadai:

—¿ÑiooaiPasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitATAcAali EjiipitATA oidacADA ismaacADA AAquioma gAAagacai cocoda dudunucami dai gooquiATA vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astAtadai AGLA tAAanAdami.

³⁹ Taida APAavora itAtadai:

—Aana ATjudíu. TarsATA vuusaicami aana dai anaasi ATroidacami. Agai ATAmapAcATA gAducami Silisia dAVAAΓIATA. Damos giñmaacañi oigaragai nai ñiooquida aana goodami —astAtadai APAavora.

⁴⁰ Taida AGLA tAAanAdami maa oigaragai. Taida APAavora cAquiiva tAsadicariATA. Dai vañigi ganovi sai dodoligicana VAAscatai. Dai aidasi cadodoli vii Agai taida APAavora ñioo evreocADA daida itAtadai:

22

¹ —Giñaaduñi, caAcavurai aapima istumaasi gAnaagida íñagai aana dai poduucai giñsoiña íñagai —astAtadai Paavora.

² Dai moscaAcái Aoodami isñiooquidi Agai evreocADA vaamioma dodoli vii taida APAavora itAtadai:

³ —Aana ATjudíu. TarsATA vuusaicami aana. Agai ATAmapAcATA Silisia. Damos tanai JerusaleenATA gAA aana. Gamalieli ArgiñmamaatAtuldiadamicatadai. Agai cAA sAAli giñmaatAtuli sAAlicamigada gATAAqui aaduñicarú. Dai aana VAAscATA giñaajagai isiduñiagi VAAsi giñguvucadacADA istumaasi ipAlidi Diuusi, poduucai

isducatai gánaajagai aapimá siduñiagi sivi. ⁴ Aaná aáquioma alia soi vuaadana váascatai ismaacáda vaavoitudai isSuusi Cristo aacáagacáta vuvaiadami. Dai coodaiña aaná aámoco dai aa vuuyiña aaná dai vupuraiña cadeenacáda dai maamaisapaiña váasi amaduga máasi ooqui dai cácala. ⁵ Dai cáaga maata abaitacáacamigada papaali judidíu dai váasi adudunucami quiuupiaáta dai ágai arnáijadami iságai vaa giñmaa oojai gáraduñi judidíu Damascáta oidacami váatará. Aoojiaáta giñmaa ágai oigaragai ansai imána Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vuaapa iñagaitadai aaná tanai Jerusaleenára máasi soimaa taatatudana.

⁶ Mosimaitadai aaná dai camiaadimi Damascára dai cayoga dan-duucu tai todian duuca giñsicoli vápadolian dui ámo gáa cuudagi távaagiáñdára. ⁷ Antai aaná dávaarapi gáa dai cai aaná ámo ñiooqui vai povaiñtátdai: “Saulo, Saulo, ¿tuipási soi giñvueeyi?” iñtátdai áñiooqui. ⁸ Antai tácacai aaná daida itátdai: “¿Pooá aapi?” Tai ágai povaiñtátdai: “Aaná anárSuusi Nasareetára oidacami ágai vaa ismaacáda soi vueeyi aapi”, iñtátdai átaaanádami. ⁹ Ágai ismaacáda giñámadu iimaitadai táa ácuudagi dai alia duduaadimu ámos maimaata cai ágai áñiooqui ismaacáda giñáagidi ágai. ¹⁰ Antai aaná potái: “¿Tumaa duuna aaná?” Taida átaaanádami ipiñtátdai: “Vañigiñi dai apiáimada Damascamu siami gaagidamu aa váasi pástumaasi viaa siduñiagi”, iñtátdai. ¹¹ Daida ágáa cuudagicáda maináadatai víi aaná cáscáda giñáaduñi viaacata dai isgiñnoviana báacaticagi Damascára uucami.

¹² Dai ami oidacata dai ámo cáali Ananiási táagiducami. Ágai áramo cáali ismaacáda cáaga áagidi Moseesácaru mamaatátuldaragada. Dai váasi ájudidíu ismaacáda Damascára oidacata dai alia cáaga ñioocaiña ágai váatará. ¹³ Ananiási divia dai giñnáida ágai. Dai mosaayi dai povaiñtátdai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnáadagi ápamu”, mospotái ágai antai otoma nánaava aaná dai táa cáali ismaacáda giñáagiditadai. ¹⁴ Tai ágai povaiñtátdai: “Ágai vaa Diuusi ismaacáda siaa duutuli gáráaqui aduñicáru áaqui abiaadáta ácovai gavuusaitu aapi pásai maatacana istumaasi ágai iduñia álidi tanai oidigi daama, dai pásai náidana áára ágai ismaacáda tomali ámo imidagai maisoimaasi idui, dai pásai cácana áára iságai vaa gáñiooqui. ¹⁵ Dai sivi catáa aapi dai cácaá dai sivi cáaga ñiooquimu aapi ágai váatará váasi oodami vuitapi dai aagidamu aapi pástuma táa dai pástuma cá. ¹⁶ ¿Dai sivi tátumaa náára aatáma? Cáqui vañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai ágai gáoigáldana gásoimaascamiga nai gávacuanana”, iñtátdai cáali.

¹⁷ Dai áidási divia aaná tami Jerusaleenára ii aaná quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtáagi ámo istumaasi. ¹⁸ Táa aaná átaaanádami Suusi váida ipiñtátdai: “Siváscáda cáaga ñiooquia aapi aaná giñváatará tanai Jerusaleenára maivaavoituda ágai áoodami cáscáda otoma cavami gaagacai vuusai tanai Jerusaleenaiñdára”, iñtátdai átaaanádami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aaná potátdai: “Dañi átaaanádami cáaga maata ágai iñsaana váasi quiuuiupaigáana judidíu aimaráiña dai maamaisapicami vuudana ismaacáda gávaavoitudai dai gávaíña aaná. ²⁰ Dai áidámasi mumueeyi gáñiooquituldiadamiga Tiivañi ágai ismaacáda cáaga ñioocaiña aapi dávaatará aaná áára ami daacata dai

bai aagaitadai aanΛ mΛsmuaagi dai asta nuucada aanΛ sosoadΛ agai ismaacΛdΛ mumueeyitadai”, antΛtadai aanΛ. ²¹ DΛmos ΛtΛaanΛdami povaiñtΛtadai: “Imiñi aapi gΛootosana iñagai aanΛ mΛΛcasi ismaacΛdΛ maitarjudidíu saagida”, iñtΛtadai ΛtΛaanΛdami —astΛtadai ΛPaavora.

²² CΛga caΛcatadai Λoodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacΛdΛ maitarjudidíu saagida taida gΛnaagacai ijiñña daidΛ icaitimi:

—Muaavurai gocΛlli. SiomΛ arcΛΛgai ismaoidaca goovai —ascaiti Λoodami.

²³ Dai aliΛ baacoicatadai agai cascΛdΛ apiaiñacai dai tΛcavi susuligai gΛnvaapasaraga dai tΛcavi daitudai dΛvΛΛgai. ²⁴ TaidΛ agΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaru gatjai mΛsai tuucavi vaasana ΛPaavora dai gΛicarsana sai ñiioocana dai aagana istuisidΛ vui baacoi Λoodami. ²⁵ DΛmos aidasi cavuracatadai agai dai gΛicarsa agaitadai taidΛ ΛPaavora itΛdai amai tΛaanΛdamigadΛ asandaaru ismaacΛdΛ ami cΛaacatadai:

—Viaamasi aapimΛ sΛΛlicami isgΛicarsagi Λmo romano dai tomali maitacacacai dudunucamiΛtΛ istuma dui —astΛtadai ΛPaavora.

²⁶ Dai moscaΛcacai ΛtΛaanΛdami gomaasi ii dai mΛΛ aagidi agΛΛ tΛaanΛdami daidΛ itΛtadai:

—Ganuucadacañi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ iduñia agai. Idi cΛΛliava arromano —astΛtadai.

²⁷ TaidΛ agΛΛ tΛaanΛdami divia siaaco daacatadai ΛPaavora daidΛ itΛtadai:

—¿Vaavoisi siarromano aapi? —astΛtadai agΛΛ tΛaanΛdami.

TaidΛ ΛPaavora itΛtadai:

—ΔjΛ —astΛtadai ΛPaavora.

²⁸ TaidΛ agΛΛ tΛaanΛdami potΛtadai:

—GaaΛ namΛqui aanΛ mui tumiñsi dai romanutu —astΛtadai agΛΛ tΛaanΛdami.

TaidΛ ΛPaavora aa noragi daidΛ itΛtadai:

—AanΛ gia arromamano giñdΛdΛ —astΛtadai ΛPaavora.

²⁹ GomaasicΛdΛ agai ismaacΛdΛ gΛicarsa agaitadai ΛPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatacai agΛΛ tΛaanΛdami isvuu Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ arromano aliΛ duaadimu.

³⁰ Siaadiqui agΛΛ tΛaanΛdami cΛΛga maataca aliditadai istucΛdΛ gΛpiΛΛ vuupai Λjudidíu ΛPaavora cascΛdΛ uupai cadeena ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ vuracatadai dai tajai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali judidíu ΛΛmadu vΛΛsi ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi sai gΛnΛmpaidana dai vuusaitu ΛPaavora dai vΛΛscatai vuitapi cΛi.

23

¹ TaidΛ ΛPaavora vui nΛnΛava vΛΛsi ΛbaitΛguucacami ismaacΛdΛ gΛnΛmpagi daidΛ itΛtadai:

—Giñaaduñi, ΛΛqui abiaadΛrΛ oidaga aanΛ dai cΛΛga ivueeyi Diuusi vuitapi asta sivi uucami cascΛdΛ cΛΛga bai tadaga giñibΛdaga —astΛtadai ΛPaavora.

² TaidΛ ΛAnaniias iismaacΛdΛ arbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu tΛjai agai ismaacΛdΛ miaadΛrioma guucacatadai ΛPaavora sai tΛñiana gΛΛgΛna. ³ DΛmos ΛPaavora itΛtadai:

—Diuusi soimaasi gataatatuldamu aapi. Aapi aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nΛida agai isbai maicΛΛga

idui aan_Λ isducatai aagai Moseesacaru s_Λalicamigad_ΛΓ_Λ dai v_Λascat_ΛΓ_Λ gataaan_Λi aapi m_Λsaid_Λ giñg_Λag_Λna dai gomaasi daidarsi s_Λalicami_ΛΓ_Λ —ast_ΛΓ_Λdai _ΛPaavora.

⁴Tai _Λgai ismaac_Λd_Λ ami guucacatadai pot_ΛΓ_Λdai:

—¿Ducatai vui ñioocai aapi bait_Λc_Λaacamigad_Λ papaali ismaac_Λd_Λ ivueeyi Diuusi aa duiñdad_Λ? —ast_ΛΓ_Λdai.

⁵Taid_Λ _ΛPaavora pot_ΛΓ_Λdai:

—Giñ_Λaduñi, maimaat_Λcatadai aan_Λ isgoovai _Λrbait_Λc_Λaacamigad_Λ pa-paali judidíu mospocaiti Diuusi ñiooquid_ΛΓ_Λ: “Maitav_ΛΓ_Λ vui ñioocada g_Λndudunucamiga”, caiti Diuusi —ast_ΛΓ_Λdai _ΛPaavora.

⁶Daid_Λ _ΛPaavora maata t_ΛΛ is_ΛΛmoco _Λdudunucami _Λrsaduseo dai aa _Λrfariseo, dai g_Λg_ΛΓ_Λ ñioo daid_Λ it_Λi:

—Giñ_Λaduñi, aan_Λ _Λrfariseo aan_Λ vaavoitudai fariseo vaavoidaragad_Λ casc_Λd_Λ. Dai giñ_Λd_ΛΛd_Λ _Λrfariseo. Dai aan_Λ vaavoitudai coidad_Λ du-aacarad_Λ casc_Λd_Λ giñvuaa aapim_Λ tanai dai vaama giñc_Λi —ast_ΛΓ_Λdai _ΛPaavora.

⁷Aidasi pot_Λi _Λgai _Λfariseo _ΛΛmadu _Λsaduseo _ΛΛgi g_Λnvupui ñiooquimi.

⁸_Λsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitiipu Diuusi t_ΛΛaañicarud_Λ dai ismaiiib_Λdaga oodami. D_Λmos _Λfariseo vaavoitudai v_ΛΛsi gomaasi casc_Λd_Λ _ΛΛmoco aagai _Λmo istumaasi vai aa _Λma maasi.

⁹Dai v_Λascatai iñ_Λacai. Tai guuquiva _ΛΛmoco mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitudai _Λgai vaa vaavoidaragai ismaac_Λd_Λ vaavoitudai _Λfariseo, daid_Λ icaiti.

—Idi c_ΛΛli mait_Λrs_Λoimaasi iducami si_Λrvaavoi isñiooqui _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ is_Λamo ib_Λad_Λ _ΛΛp_Λ mait_Λrc_ΛΛgai t_Λsvuid_ΛΓ_Λ v_ΛΛt_Λcagi Diuusi —asc_Λaiti _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ.

¹⁰Dai idi aatagi_ΛΓ_Λ ali_Λ baacoicatadai _Λoodami casc_Λd_Λ _Λg_ΛΛ t_Λaan_Λdamigad_Λ sandaaru ali_Λ duaadicuitadai m_Λssoi duñiagi _ΛPaavora, casc_Λd_Λ ootosi _Λgai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana _ΛPaavora _Λoodami saagidaiñd_ΛΓ_Λ dai b_ΛΛcaiñi _Λpamu sandaaru quidiumu.

¹¹Siaadiqui tucar_Λ divia Diuusi dai sonuana c_Λquiva _ΛPaavora dai pot_ΛΓ_Λdai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduuc_Λi p_Λsduuc_Λi c_ΛΛga ñioo aapi aan_Λ giñv_ΛΛtar_Λ tanai Jerusalem_ΛΓ_Λ poduuc_Λi _ΛΛp_Λ p_Λñiooquia _Λgai Room_ΛΓ_Λ —ast_ΛΓ_Λdai Diuusi.

¹²Siaadiqui _ΛΛmoco judidíu bai dui ñiooqui dai muaa _Λgai _ΛPaavora. Dai poduuc_Λi bai dui sai maid_ΛΛca _Λgai cuaadagai tomali suudagi asta si_ΛΛscad_Λ muaa _ΛPaavora sai Diuusi g_Λg_Λv_Λia _Λgai ismaipoduñia _Λgai.

¹³_Λc_Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ poduuc_Λi bai dui _Λrvaamioma isgoo coobai. ¹⁴Dai _Λgai iji siaaco daraajatadai _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali _ΛΛmadu aa t_ΛΛaan_Λdamigad_Λ judidíu daid_Λ it_ΛΓ_Λdai:

—Cabai dui aat_Λm_Λ tasai maid_ΛΛca ragai cuaadagai asta t_Λsi_ΛΛscad_Λ muaa _ΛPaavora sai Diuusi g_Λrg_Λag_Λna t_Λsmaipoduñiagi. ¹⁵Daidi sivi aapim_Λ _ΛΛmadu aa ismaac_Λd_Λ _Λrvaamioma t_ΛΛaan_Λdamigad_Λ judidíu aagidavurai _Λg_ΛΛ t_Λaan_Λdamigad_Λ romamano sai baigovai v_Λaaapana Paavora dai povia_Λv_Λr t_ΛΛda m_Λsai vaamioma c_ΛΛga maataca _Λgai istuma dui _Λgai. Tatai aat_Λm_Λ soobidaca ragai maiquiaa a_Λna t_Λtai muaa ragai —ast_ΛΓ_Λdai _Λc_Λc_ΛΛli.

16 Damos amara Paavora siagida mai gomaasi dai ii sandaaru quiidiamu dai aagida agai Paavora. 17 Taid Paavora vai amo sandaaru taanadami daida itadai:

—Vaidacaiñi idi ali gali mala siaaco daja aga taanadami aagidasa agai goovai amo ñioqui —astadai Paavora.

18 Taid taanadami vaidacai siaaco daacatadai aga taanadami daida itadai:

—Paavora maisapicada giñagidi ansai gvuapidana idi ali gali gaagidasa lidi goovai amo ñioqui —astadai.

19 Taid aga taanadami noviañdara bai ali gali dai covai vaidacai daida itadai:

—¿Tumaasi giñagida lidi aapi? —astadai aga taanadami.

20 Taid ali gali itadai:

—Ajudidú cabai dui sai gaagida agai psai sioroco bacaiña goPaavora mala siaaco daraaja taanadami judidú sai sioma caga maataca agai istuma dui agai. 21 Damos maitivaovotuda. Vaamioma isgo coobai cacali assoobidaca agai voiya dai maiquia ana sai muu agai dai poduucai bai dui sai maidaca agai caadagai tomali suudagi asta scada muu sai Diusi gavia agai ismaipodunia agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnara istiya aapi —astadai ali gali.

22 Taid aga taanadami diosagi ali gali dai potadai sai maagidina tomali maadutai iscaagidi gomaasi.

23 Taid aga taanadami vai gooca sandaaru taanadami dai taji sai bai duuna gooca sientu sandaaru gntaataracada ajioopadami, dai vaicobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sientu sandaaru ismacada vuu ajioopai lalansa sai iimana lamadu Paavora Sesareamu aidu tucara tustamara. 24 Dai gatjai ara sai bai duuna caapayu sai daitugaiña Paavora dai taji ara sai cagaducami tagidana aga dunucami Pailisi. 25 Dai gaicada ootoi amo oojai dai ojira itadai:

26 “Gala dunucami Pailisi, ana arClaudio Liisiasi dai ana ali siaga duutudai dai gaviaatildi. 27 Ajudidú camaisapicami bai idi cali dai muu agaitadai antai mai ana isgoovai arromano cascada otoma ii ana lamadu gñsandaaruga dai mala soi. 28 Damos ana maataca ñaliditadai mastuucada gpara vuupai cascada vaidacai ana dudunucamigada judidú mpaidaragadamu, 29 dai mosotoma mai ana masai gpara vuupai maivaovotudaitai goovai viitularagada, dai mosmaitiipucadai istuisi muaagi tomali istuisi maisagi. 30 Damos mai ana isajudidú cabai dui dai muu agai cascada antotoma gootosi, dai caagidi ana ara agai ismacada gpara vuupai sai gaamu iimana dai gaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Mosacaasi”, astadai ojira.

31 Taid asandaaru bai Paavora tucara poduucai masduucai agidi dai bacai Antipatrisiara uucami. 32 Siaadiqui asandaaru gntaataracada ajioopadami pamu dada ganquiiara daida caapayu daama imaicada apiavaidaticadai Paavora. 33 Dai acai Sesareara maa oojai adunucami dai bo tagi Paavora ara. 34 Taid adunucami arpa ganlidi oojai dai goquiara tacaai Paavora saaco oidacami, dai ca-maatacai isarSiliisara oidacami 35 potadai:

—Gacaacamu aan siascada dadiagi agai ismaacada gapiara gavuupai
—astadai dunucami.
Dai gatjai masai nuucadacana agaa raí Eroodasi quidiara.

24

¹ Bo taama tasaicada ami divia Ananiiasi agai rbaitaacaacamigada papaali judidíu. Dai lamadu iimatadai lapa lamoco ajudidíu baitaguucacamigada dai mai ismaacada rñiooquituldiadami agai Tértulo taagidu. Dai vaascatai vuidara guuquiva agaa taanadami dai gapiara vuaaja agai Paavora. ² Matai mosvuaa Paavora vaid a Tértulo gapiara vuupaimi dai potadai Tértulo Pailisi:

—Alia baigarlidi aatama aapi garbaitaacaacamigacada alia saituduga aapi cascada cagaacara oidaga aatama, dai vaasiaacatai sioma cagaadu vaasi oodami vaatar taanadamicatai aapi, ³ cascada samicada baigarlidi aatama vaascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gsoobida arlidi aatama, cascada gdaanai aan pasai garoigadana dai garcaacana laachi. ⁵ Moscamai aatama isidi calli arcaisi imisliacami gducami dai vaasi aipaco siooquitudai judidíu. Dai goovai rbaitaacaacamigada aoodami ismaacada vaavoitudai mamaatuldaragada Suusi Cristo Nasareetara oidacada cascada nasareno aagai agai. ⁶ Dai gocali vaapasa lilitadai lamoco ismaacada maitarjudidíu agaa quiuupaigadara judidíu dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiupaiga, tatai aatama bi dai van calsa ragaitadai gardudunucamiga vuidara. ⁷ Damos Liisiasi agaa taanadamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvoopoji. ⁸ Daid icaiti sai sioora gapiara vuupadagi sai dadana aapi gammadu. Mostacacafi aapi lagi dai poduucai caga maatacamu aapi isiarvaavoi vaasi ismaacada gaagidi aatama —astadai Tértulo.

⁹ Taida ajudidíu ismaacada ami guccatadai potadai lapa sai vaasi gomaasi arvaavoi. ¹⁰ Amaasi agaa taanadami sisigi Paavora sai ñiocana taida Paavora potai:

—Caga maata aan isaapi rdunucamigada idi oodami lqui abi-aadara cascada baigñliaracada lagi giñsoñnamu aan aapi gvuitapi. ¹¹ Caga istutuidi aapi ismatiagi ismaiquia baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi aan Jerusalemara dai siaa duutuda ñagai Diusi. ¹² Dai aan maivui ñioocai tomali amaadutai tomali maisiolitudai aan oodami agaa quiuupaigadara judidíu tomali aali quiquiupiarara tomali amapacara Jerusalemara. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali amo najadami ispotliyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gapiara giñvuupai goovai. ¹⁴ Damos amo istumaasi samicada gnaagidi aan. Aan anlagidi Diusi agai vaa ismaacada lagidiña giñlqui aaduficaru. Lagidi aan Diusi apan duucai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo mamaatuldaragada. Ajudidíu pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aan vaavoitudai lapa vaasi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diusi ñiooquituldiadamigada. ¹⁵ Aan lapa vaavoitudai apan duucai ajudidíu isduduaaca agai vaasi coidada caga tuutiacadai dai maicaga tuutiacadai lapa. ¹⁶ Cascada gaagai aan isducatai cagacara oidacagi dai maisiaa aradagi Diusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chialqui uumigi sibaco aimarña aan dai apamu divia giñdavaaragana dai vaaapida ñagai oidacami tumiñsi ismaacada ootosi

aa sib^Λad^Λr^Λ oidacami dai aan^Λ ^Λp^Λ gamaquia iñagai soiñi. ¹⁸ Gomaasi ivuaadatadai aan^Λ ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λr^Λ judidíu aid^Λsida giñt^{ΛΛ} ^Λmoco judidíu Asia d^Λv^{ΛΛ}r^Λi^Λr^Λ oidacami. Dai casi iduitadai aan^Λ istumaasi g^Λaagai siduñiagi si^Λascad^Λ bai duñiagi ^Λmo istumaasi Diuusi ^Λmadu poduucai isduucai garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucatadai mui oodami giñ^{ΛΛ}madu dai tomali maisisiocaitadai oodami. ¹⁹ ^Λgai vaa Asia d^Λv^{ΛΛ}r^Λi^Λr^Λ oidacami ismaac^Λd^Λ pocaiti ansai aan^Λ maisiaa duutuli ^Λg^{ΛΛ} quiuupai tudu g^Λaagai isdadimudai dai g^Λp^Λi^Λr^Λ giñ^vuajamudai tami isviaacagi ^Λgai ^Λmo istumaasi giñ^vui. ²⁰ ^Μaca Jerusaleen^Λr^Λ vaama giñc^Λi ^Λjudidíu g^Λn^Λbait^Λguucacamiga vuid^Λr^Λ. Dai sivi vai aagana idi ismaac^Λd^Λ Jerusaleenaiñd^Λr^Λ dada sabai t^{ΛΛ} ^Λi^Λjadami issoimaasi idui aan^Λ. ²¹ Maatas pocaiti ^Λgai ^Λp^Λ issoimaasi idui aan^Λ aid^Λsi g^Λg^Λr^Λ ñioo aan^Λ dai pot^Λi: “Aan^Λ anv^Λavoitudai coidad^Λ duaacarad^Λ casc^Λd^Λ vaama giñc^Λcasai aapim^Λ sivi”, ant^Λt^Λdai aan^Λ —c^Λiti Paavora.

²² ^ΛPailisi cac^{ΛΛ}ga maat^Λcatadai v^{ΛΛ}si istumaasi ismaac^Λd^Λ vaavoitudai ^Λgai ismaac^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo casc^Λd^Λ aid^Λsi mosca^Λ istumaasi aagai ^ΛPaavora camaivaamioma t^Λcacai dai pot^Λt^Λdai:

—Si^Λascad^Λ diviagi ^Λg^{ΛΛ} t^{ΛΛ}aan^Λdamigad^Λ sandaaru Liisiasi bai g^Λnduñidamu aan^Λ idi ñiooqui —ast^Λt^Λdai.

²³ Daid^Λ ^ΛPailisi tajai ^Λmo sandaaru t^{ΛΛ}aan^Λdamigad^Λ sai apianuucadacana ^ΛPaavora dai v^{ΛΛ}scat^Λr^Λ dagitona said^Λ ivuaadana istumaasi ip^Λliada ^Λgai dai dagitona ^Λp^Λ sai daividiña aaduñd^Λ dai soic^Λiña istumaasic^Λd^Λ t^Λgitocagi ^ΛPaavora.

²⁴ Dai bo chi^{ΛΛ}qui tasaic^Λd^Λ ^Λpamu divia ^ΛPailisi dai vaidati g^Λooñiga Durusila. ^Λgai ^Λrjudíu. Daid^Λ ^ΛPailisi ootosi ñiooqui ^ΛPaavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaat^Λtuldiaragad^Λ. ²⁵ Aid^Λsi Paavora aagidi isducatai g^Λaagai isc^{ΛΛ}gac^Λr^Λ oidacagi sai g^Λnnuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai aagidi ^Λp^Λ sai ^Λmo imidagai Diuusi n^Λida ^Λgai v^{ΛΛ}si oodami ismaac^Λd^Λ ^Λc^{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac^Λd^Λ ^Λrmaic^{ΛΛ}ga ivuaadami. Taid^Λ ^ΛPailisi aid^Λsi ca^Λ ^Λgai gomaasi ali^Λ du-aadimu daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Im^Λd^Λñi, ^Λp^Λ daam^Λr^Λ iñsi^Λascad^Λ istutiadagi nai g^Λootosdagi ñiooqui —ast^Λt^Λdai ^ΛPailisi.

²⁶ Daid^Λ ^ΛPailisi pov^{ΛΛ}lilitadai ^Λp^Λ si^ΛPaavora maquia ^Λgai tumiñsi sai dagitona isimiagi casc^Λd^Λ duudatai vapaidiña ^Λgai dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucai aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gat^{ΛΛ}gi ^ΛPailisi g^Λs^{ΛΛ}licamiga m^Λtai daí Poolisio Festo. Daid^Λ ^ΛPailisi ip^Λlilitadai isc^{ΛΛ}gac^Λr^Λ ^Λi^Λjadagi ^Λjudidíu casc^Λd^Λ maisapicami viaa ^Λgai ^ΛPaavora.

25

¹ Taid^Λ ^ΛFesto aayi Judee^Λr^Λ dai b^Λiya ^Λgai g^Λs^{ΛΛ}licamiga. Dai bo vaica tasaic^Λd^Λ Sesareeiñd^Λr^Λ t^Λsai Jerusaleenamu. ² Dai ami ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali judidíu ^Λmadu ^Λt^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ judidíu aagidi Festo sai Paavora ^Λr^Λp^Λi^Λr^Λ caat^Λcamí. ³ Dai daañimi dai pot^Λt^Λdai sai oigadana dai ootosana sioor^Λ v^Λuapagi ^ΛPaavora ami Jerusaleen^Λr^Λ. ^Λgai cabai duitadai dai soobida ^Λgai ^ΛPaavora voiy^Λr^Λ dai m^Λaa ^Λgai casc^Λd^Λ pot^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛFesto. ⁴ Taid^Λ ^ΛFesto aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Paavora maisapi Sesaree¹⁷ dai aan¹⁸ gaamucu imia iñalidi chi¹⁹qui tasaic²⁰, ⁵ casc²¹ aapim²² masmaac²³ viaa s²⁴alicami g²⁵aagai masgiñoidagi Sesareeamu. Dai si²⁶ Paavora arsoimaasi iducami ami istutuidi aapim²⁷ isg²⁸api²⁹ vuaajagi —ast³⁰at³¹dai Festo.

⁶ Daid³² aFesto anaasi Jerusaleen³³ vii par³⁴ mamacova tasai dai apamu ii Sesareeamu dai siaadiqui vaa dudunucami quidi³⁵ siaaco gataan³⁶ da agai agai dai gat³⁷jai masai vuaapana aPaavora. ⁷ Aid³⁸ si aPaavora vaa ami taid³⁹ ajudidíu ismaac⁴⁰ dada Jerusaleenaiñd⁴¹ miaad⁴² guuquiva dai g⁴³api⁴⁴ vuupaimi sai naana maasi idui alia soimaascami. Damos maitiipucata⁴⁵ dai tomali amo n⁴⁶ijadami. ⁸ Taid⁴⁷ aPaavora caquiva dai a⁴⁸gi g⁴⁹soiña agai dai pocaiti:

—Aan⁵⁰ gia maisoimaasi ivueeyi s⁵¹alicamigad⁵² judidíu vui tomali a⁵³g⁵⁴ quiuupaigad⁵⁵ judidíu vui, tomali abait⁵⁶ac⁵⁷aacamigad⁵⁸ romamano vui —ast⁵⁹at⁶⁰dai aPaavora.

⁹ Vaid⁶¹ aFesto ipaliditadai isca⁶²agac⁶³ n⁶⁴ijadagi ajudidíu casc⁶⁵ it⁶⁶at⁶⁷dai agai aPaavora:

—¿Imiap⁶⁸si alidi Jerusaleenam⁶⁹ nai m⁷⁰aca gat⁷¹acaca naana maasi istumaasi dai n⁷²aidamu aan⁷³ isg⁷⁴api⁷⁵ g⁷⁶aduñi ischo a⁷⁷pa? —ast⁷⁸at⁷⁹dai aFesto.

¹⁰ Taid⁸⁰ aPaavora aa noragi daid⁸¹ it⁸²at⁸³dai:

—Tamian ca⁸⁴ca siaaco gataan⁸⁵ai dudunucami ismaac⁸⁶ daraasai abait⁸⁷ac⁸⁸aacamigad⁸⁹ romamano dai tami agai masiaaco istutuidi isgiñ⁹⁰acacagi. Ca⁹¹ga maata aapi iñsaan⁹² maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami ajudidíu vui. ¹¹ Si⁹³aduñiada arvaavoica issoimaasi idui aan⁹⁴ m⁹⁵ascasc⁹⁶ giñ⁹⁷muaa aliada tomamas giñ⁹⁸muaa. Dai ismait⁹⁹arvaavoicagi gomaasi istumaasi g¹⁰⁰api¹⁰¹ giñ¹⁰²vuupai tomali amaadutai maiviaa s¹⁰³alicami isgiñ¹⁰⁴aa¹⁰⁵gidagi ajudidíu. Aan¹⁰⁶ ipalidi masvaama giñ¹⁰⁷ca¹⁰⁸sagi a¹⁰⁹g¹¹⁰ bait¹¹¹ac¹¹²aacamigad¹¹³ romamano vuid¹¹⁴ —ast¹¹⁵at¹¹⁶dai aPaavora.

¹² Taid¹¹⁷ aFesto gaaataga amadu gamaacadamiga ñiooqui daida aa noragi aPaavora daid¹¹⁸ it¹¹⁹at¹²⁰dai:

—Capocaiti aapi p¹²¹said¹²² ipalidi isg¹²³at¹²⁴acacagi a¹²⁵g¹²⁶ bait¹²⁷ac¹²⁸aacami agai amadu tudu imimu aapi —ast¹²⁹at¹³⁰dai.

¹³ Cadaivunucai chi¹³¹qui tasai tai ii amai raí amadu oof¹³²igad¹³³ Berenisa Sesareeamu dai viaatulda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai t¹³⁴v¹³⁵api taid¹³⁶ araí Festo aagidi Agilipo sai maisaca amo ca¹³⁷ali Paavora t¹³⁸aa¹³⁹giducami dai pot¹⁴⁰at¹⁴¹dai:

—Govaa ca¹⁴²ali ar¹⁴³gai ismaac¹⁴⁴ maisapicami viaa aPailisi. ¹⁵ Aid¹⁴⁵ si Jerusaleen¹⁴⁶ daacatadai aan¹⁴⁷ taid¹⁴⁸ abait¹⁴⁹ac¹⁵⁰aacamigad¹⁵¹ papaali amadu at¹⁵²at¹⁵³aan¹⁵⁴damigad¹⁵⁵ judidíu giñaagidi sai Paavora ar¹⁵⁶g¹⁵⁷api¹⁵⁸ caat¹⁵⁹acami dai giñaagidi ansai gataan¹⁶⁰ana m¹⁶¹uaaragai. ¹⁶ Antai aan¹⁶² aa noragi dai pot¹⁶³at¹⁶⁴dai sai adudunucamigad¹⁶⁵ romamano maita maacai oigaragai ismuaagi amo g¹⁶⁶api¹⁶⁷ caat¹⁶⁸acami asta si¹⁶⁹ascad¹⁷⁰ vupuid¹⁷¹ guuquiva a¹⁷²g¹⁷³api¹⁷⁴ caat¹⁷⁵ac¹⁷⁶ amadu ismaac¹⁷⁷ g¹⁷⁸api¹⁷⁹ vuupai, dai poduucai a¹⁸⁰g¹⁸¹api¹⁸² caat¹⁸³ac¹⁸⁴ a¹⁸⁵gi istutuidi isg¹⁸⁶soiñagi. ¹⁷ Casc¹⁸⁷ daid¹⁸⁸ si dada agai main¹⁸⁹an¹⁹⁰ara aan¹⁹¹ vaamioma mossiaadiqui vaa aan¹⁹² dudunucami quidi¹⁹³ dai gat¹⁹⁴jai aan¹⁹⁵ masai vuaapana ac¹⁹⁶alli. ¹⁸ Damos agai ismaac¹⁹⁷ daid¹⁹⁸ dai g¹⁹⁹api²⁰⁰ vuaaja agai maig²⁰¹api²⁰² vuaa tomali amo istumaasi poduucai isduucai t²⁰³at²⁰⁴gitoitadai aan²⁰⁵. ¹⁹ Mos²⁰⁶acaasi ismaac²⁰⁷ daid²⁰⁸ aagaitadai agai mos²⁰⁹aa²¹⁰gi ganvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli

vaavoidaragad¹ judidíu. Dai mosaagaitadai ¹⁹aan¹ ²⁰aa¹ Suusi ismaac¹ad¹ camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰ Dai camaimaí aan¹ isducatai iduñiagi ²¹amo istumaasi pomaasi, dai ²²tacacai aan¹ ²³Paavora sabai imia ²⁴alidi ²⁵Jerusaleenamu ansai ²⁶ma¹aca ²⁷tacacana aan¹ ²⁸gomaasi. ²⁹D¹amos ³⁰agai ³¹ipalidi ³²masvan ³³ca¹sagi ³⁴aga¹ ³⁵bait¹acaacami ³⁶Augusto ³⁷vuidara, ³⁸casc¹ad¹ ³⁹gat¹jai ⁴⁰aan¹ ⁴¹masai ⁴²apiamaisacana ⁴³asta ⁴⁴si¹ascad¹ ⁴⁵istui ⁴⁶aan¹ ⁴⁷isootosdagi ⁴⁸aga¹ ⁴⁹bait¹acaacami —⁵⁰ast¹ad¹ ⁵¹Festo.

²² Taid¹ ²³Agilipo ²⁴pot¹ad¹ ²⁵Festo:

—²⁶Aan¹ ²⁷aa¹ ca¹ca ²⁸iñ¹alidi ²⁹aa¹li —³⁰ast¹ad¹ ³¹Agilipo.

Taid¹ ³²Festo ³³aa ³⁴noragi ³⁵daid¹ ³⁶it¹ad¹:

—³⁷Sioroco ³⁸ca¹camu ³⁹aapi —⁴⁰ast¹ad¹ ⁴¹Festo.

²³ Dai ²⁴siaadiqui ²⁵aid¹si ²⁶aayi ²⁷Agilipo ²⁸aa¹madu ²⁹Berenisa ³⁰dai ³¹dudunucami ³²quidi¹ara ³³vaapa ³⁴dai ³⁵ga¹ar ³⁶raí ³⁷gan¹tuidigi. ³⁸Dai ³⁹agai ⁴⁰aa¹madu ⁴¹iim¹atadai ⁴²aa¹ra ⁴³abait¹aguucacamigad¹ ⁴⁴sandaaru ⁴⁵dai ⁴⁶avaamioma ⁴⁷tat¹aan¹dami ⁴⁸Sesaree¹ara. ⁴⁹Taid¹ ⁵⁰Festo ⁵¹gat¹jai ⁵²masai ⁵³vuaapana ⁵⁴Paavora ⁵⁵dai ⁵⁶pot¹ai:

—⁵⁷Aapi ⁵⁸ga¹ ⁵⁹raí ⁶⁰Agilipo ⁶¹dai ⁶²v¹asi ⁶³ca¹aa¹li ⁶⁴ismaac¹ad¹ ⁶⁵tanai ⁶⁶ga¹aa¹madu ⁶⁷gan¹mpagi, ⁶⁸tami ⁶⁹n¹idi ⁷⁰aapim¹ ⁷¹idi ⁷²ca¹li. ⁷³Idi ⁷⁴ara¹gai ⁷⁵ismaac¹ad¹ ⁷⁶gapi¹ara ⁷⁷vuupai ⁷⁸muidutai ⁷⁹ajudidíu ⁸⁰v¹asi ⁸¹apan¹asi ⁸²Jerusaleen¹ara ⁸³si¹asi ⁸⁴tanai ⁸⁵Sesaree¹ara ⁸⁶dai ⁸⁷maidagitocai ⁸⁸giñaagidi ⁸⁹sai ⁹⁰idi ⁹¹ca¹li ⁹²casi ⁹³ga¹agai ⁹⁴ismuquiagi. ⁹⁵D¹amos ⁹⁶aan¹ ⁹⁷pol¹idi ⁹⁸istiipu ⁹⁹istuisi ¹⁰⁰muaagi. ¹⁰¹Dai ¹⁰²agi ¹⁰³goovai ¹⁰⁴ip¹li ¹⁰⁵masvan ¹⁰⁶ca¹sagi ¹⁰⁷aga¹ ¹⁰⁸bait¹acaacami ¹⁰⁹Augusto ¹¹⁰vuidara, ¹¹¹casc¹ad¹ ¹¹²capodu¹ucai ¹¹³tagito ¹¹⁴aan¹ ¹¹⁵iñ¹siootosdagi. ¹¹⁶Dai ¹¹⁷aan¹ ¹¹⁸maimaata ¹¹⁹istumaasi ¹²⁰oo¹jidagi ¹²¹abait¹acaacami ¹²²casc¹ad¹ ¹²³gat¹jai ¹²⁴aan¹ ¹²⁵masai ¹²⁶vuaapana ¹²⁷tami ¹²⁸aapim¹ ¹²⁹gan¹vuitapi. ¹³⁰Sioma ¹³¹ca¹ga ¹³²aapic¹ad¹ ¹³³raí ¹³⁴Agilipo ¹³⁵pai ¹³⁶aapi ¹³⁷tacaca ¹³⁸istuma ¹³⁹dui ¹⁴⁰goovai ¹⁴¹dai ¹⁴²poduucai ¹⁴³viaacamu ¹⁴⁴aan¹ ¹⁴⁵istumaasi ¹⁴⁶oo¹jidagi ¹⁴⁷aga¹ ¹⁴⁸bait¹acaacami. ¹⁴⁹Ali¹ ¹⁵⁰vuiirugami ¹⁵¹alidi ¹⁵²aan¹ ¹⁵³ismosapiaduucai ¹⁵⁴ootosagi ¹⁵⁵amo ¹⁵⁶maisapicami ¹⁵⁷dai ¹⁵⁸maiaagidagi ¹⁵⁹mas¹tuisi ¹⁶⁰gapi¹ara ¹⁶¹vuupai —¹⁶²ast¹ad¹ ¹⁶³Festo.

26

¹ Taid¹ ²Agilipo ³pot¹ad¹ ⁴Paavora:

—⁵Casi ⁶istutuidi ⁷aapi ⁸isñ¹iooquiagi ⁹aa¹gi ¹⁰ga¹v¹atar¹ —¹¹ast¹ad¹ ¹²Agilipo.

Taid¹ ¹³Paavora ¹⁴vañ¹gi ¹⁵gan¹ovi ¹⁶dai ¹⁷ga¹agacai ¹⁸ñ¹ioo ¹⁹dai ²⁰pocaiti:

² —³Ali¹ ⁴baigiñ¹alidi ⁵aan¹ ⁶istutuiditai ⁷isg¹aa¹madu ⁸gaaatagagi ⁹aapi ¹⁰raí. ¹¹Dai ¹²giñ¹soiñ¹agi ¹³v¹asiaacatai ¹⁴istumaasi ¹⁵gapi¹ara ¹⁶giñ¹vuupai ¹⁷ajudidíu. ¹⁸Dai ¹⁹ca¹ga ²⁰maat¹ ²¹aapi ²²aa¹ra ²³v¹asi ²⁴viituldaragad¹ ²⁵judidíu ²⁶dai ²⁷v¹asi ²⁸tastuucad¹ ²⁹gar¹vupui ³⁰ñ¹ioocaiña, ³¹casc¹ad¹ ³²g¹daan¹li ³³aan¹ ³⁴pasai ³⁵maioo¹odaitai ³⁶giñ¹caacana.

⁴ V¹asi ⁵ajudidíu ⁶maat¹ ⁷isducatai ⁸oidacatadai ⁹aan¹ ¹⁰aliducatai ¹¹abiaad¹ara ¹²aa¹gi ¹³agai ¹⁴saagida ¹⁵giñ¹av¹aragana ¹⁶dai ¹⁷Jerusaleen¹ara. ¹⁸Dai ¹⁹maat¹ ²⁰v¹asi ²¹isg¹aa¹licatai ²²abiaad¹ara ²³arfariseo ²⁴aan¹. ²⁵Gomaa ²⁶fariseo ²⁷vaamioma ²⁸ca¹ga ²⁹aa¹gidi ³⁰judidíu ³¹vaavoidaragad¹. ³²Dai ³³v¹asi ³⁴ajudidíu ³⁵ca¹ga ³⁶istutuidi ³⁷isaa¹gagi ³⁸v¹asi ³⁹gomaasi ⁴⁰isip¹liadagi. ⁴¹Dai ⁴²Diuusi ⁴³bai ⁴⁴aa¹qui ⁴⁵aagidi ⁴⁶ga¹aa¹qui ⁴⁷aaduñ¹caru ⁴⁸sai ⁴⁹duduaacalda ⁵⁰agai ⁵¹coidad¹ ⁵²nai ⁵³aan¹ ⁵⁴vaavoitudai ⁵⁵gomaasi ⁵⁶casc¹ad¹ ⁵⁷gapi¹ara ⁵⁸giñ¹vuupai ⁵⁹sivi. ⁶⁰Dai ⁶¹v¹asi ⁶²acajjudad¹ ⁶³abaivustaama ⁶⁴dan ⁶⁵gocaa ⁶⁶ca¹aa¹li ⁶⁷maamarad¹ ⁶⁸Isirelicaru ⁶⁹agai ⁷⁰vaa ⁷¹ar¹ga¹aa¹qui ⁷²aaduñ¹caru ⁷³dai ⁷⁴agai ⁷⁵quiaa ⁷⁶nan¹ara ⁷⁷ispoduucai ⁷⁸iduñ¹agi ⁷⁹Diuusi ⁸⁰casc¹ad¹ ⁸¹siaa ⁸²duutudai ⁸³agai ⁸⁴dai ⁸⁵aa¹gidi ⁸⁶Diuusi ⁸⁷tasara ⁸⁸dai ⁸⁹tucara. ⁹⁰Dañi ⁹¹tudu ⁹²aapi ⁹³raí ⁹⁴Agilipo

gomaasi vaavoidaragaic_{AD}Λ g_{API}ΛΓΛ giñvuu_{PAI} Λgai vaa judidíu. ⁸ Tuim_{ASI} poduuc_{AI} t_{AT}Λgitoi aapim_Λ ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduacaldagi coidad_Λ.

⁹ Λ_{QUIOMA} aan_Λ Λ_{PA}Λ poduuc_{AI} t_{AT}Λgitoiñ_Λ isg_{LA}agai isiduñiagi mui naana maasi Suusi Nasareet_ΛΛ oídacami vui. ¹⁰ Dai poduuc_{AI} idui aan_Λ Jerusaleen_ΛΓΛ. S_{ALLICAMIGAD}ΛC_{AD}Λ Λbait_{AGUUCACAMIGAD}Λ papaali maa-maisa aan_Λ mui vaavoitudadami. Dai aid_MASI coodaiñ_Λ aan_Λ C_ΛΛga bai aagaiñ_Λ. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aan_Λ soi vuaadana Λvaavoitudadami sai pot_ΛΛna sai camai_{VA}avoitudai. Gomaasi ivuaadana aan_Λ judidíu quiquiupaigad_ΛΓΛ. Dai ali_Λ oomaliacana aan_Λ Λgai vui dai asta aim_Λraiñ_Λ aan_Λ aa d_{AD}ΛΛV_Λriamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasi_ΛΓΛ im_Λitadai aan_Λ Damascamu. Λbait_{AGUUCACAMIGAD}Λ papaali giñmaa oojai asta Λ_Λgi Λgai giñootoi. ¹³ Dañi aapi raí, voi_YΛΓΛ im_Λitadai aan_Λ dan duucu t_ΛΛ aan_Λ Λmo g_ΛΛ cuudagi vaamioma dadadac_{AD}ami sitasai vai g_{ARSICOLI} dadadac_{AI} aan_Λ Λ_Λmadu ismaac_{AD}Λ giñ_ΛΛmadu iim_Λitadai. ¹⁴ T_{AT}ai v_ΛΛscatai d_{ΛV}ΛΛrapi suuli aat_MΛ antai aan_Λ ca_Λ Λmo ñi_{OO}qui evreoc_{AD}Λ vai povaiñ_Tat_{AD}ai: “Saulo, Saulo, ¿tuip_{ASI} soi giñv_{UEEYI}? g_Λtomit_{ASCAI} aapi Λ_Λgi Λpan duuc_{AI} Λmo vooyisi ismaac_{AD}Λ cuitus_{CAI} tootoicami cuugad_Λ”, iñ_Tat_{AD}ai Λñi_{OO}qui. ¹⁵ Antai aan_Λ pot_{ΛI}: “¿Poo_{FA} aapi?” ant_{AT}adai aan_Λ. Tai Λgai pov_Iñ_Tat_{AD}ai: “Aan_Λ an_ΛrSuusi Λgai vaa ismaac_{AD}Λ soi v_{UEEYI} aapi. ¹⁶ Vañiñi tudu. Divia aan_Λ aapi g_ΛΛmadu pai giñsoiñ_Λ dai aagada p_{AST}umaasi t_ΛΛ sivi dai p_{AST}uma t_{GI}agi si_ΛΛscad_Λ divia aan_Λ Λpamu g_ΛΛmadu. ¹⁷ Sivi ang_Λootosai ismaac_{AD}Λ mait_Λrjudidíu saagida dai m_{ASI}Λ_Λscad_Λ g_Λmuaa agadagi aan_Λ g_Λsoiñ_{AMU} dai si_ΛΛscad_Λ judidíu saagida aim_Λrda aapi g_Λnuucadacamu aan_Λ Λ_{PA}Λ. ¹⁸ G_Λootosai aan_Λ ismaac_{AD}Λ mait_Λrjudidíu saagida pai maat_Λtulda sai camaisoi duuc_{AI} oídacana vai baiyoma c_ΛΛgac_ΛΓΛ oídacana, vai camaitivuaadana isducatai gata_{AN}Λi Diaavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gata_{AN}Λi Diuusi. Vai Λgai vaavoitudana iñsaan_Λ Λrc_ΛΛgac_ΛΓΛ vuviadami dai poduuc_{AI} Diuusi oig_Λldamu soimaascamigad_Λ dai maaquimu s_{ALLICAMI} vai Λ_Λmadu daraajana ismaac_{AD}Λ Diuusi Λcovai vuvaitu”, iñ_Tat_{AD}ai ΛSuusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduuc_{AI} Λ_Λgi aan_Λ istuma ca_Λ t_Λvaagiaiñ_DΛΓΛ aid_{ASI} divia Suusi aan_Λ giñ_ΛΛmadu. ²⁰ Dai Λ_{PA}ga aagidi aan_Λ gomaasi Damasc_ΛΓΛ oídacami dai gooqui_ΛΓΛ Jerusaleen_ΛΓΛ oídacami, dai v_ΛΛsi Judeea d_{ΛV}ΛΛri_ΛΓΛ dai ismaac_{AD}Λ mait_Λrjudidíu Λ_{PA}Λ. Aagidiñ_Λ aan_Λ sai g_ΛΛagai is_{AMA} duuc_{AI} g_{ANT}Λt_{AGITU}agi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai Λ_Λgidagi Diuusi, dai sai c_ΛΛgac_ΛΓΛ oídacana sai n_Λi_Diñ_Λ aa isca_Λma duuc_{AI} g_{ANT}Λt_{AGITO} Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ²¹ Mosgomaasic_{AD}Λ giñ_BΛi Λjudidíu g_ΛΛ quiuupaigad_ΛΓΛ judidíu dai giñmuaa agaitadai. ²² Diuusi giñsoic_{AI} nai apiaquiaa aagidi aan_Λ v_ΛΛscatai istumaasi Diuusi giñmaat_Λtuli v_ΛΛsi Λt_{AT}Λaan_Λdami dai ismaac_{AD}Λ mait_Λrt_{AT}Λaan_Λdami. Aan_Λ mos_{ACA}asi aagai ismaac_{AD}Λ ooja Diuusi ñiñi_{OO}quituldiadamigad_Λ Λ_Λmadu Moseesacar_U istuma ñiñi_{OO}qui agai. ²³ Agai poduuc_{AI} ooja sai g_Λagaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai said_Λ Λr_Λp_{AGADAD}ca agai ismaac_{AD}Λ duaaca agai coidad_Λ saagidaiñ_DΛΓΛ,

dai gaaagida agai sai cΛΛgacΛrΛ vuvoidaragai arvΛΛscatai vΛΛtarΛ vΛΛsi Λmaduga mΛΛsi gΛraaduñi ΛΛmadu aa oodami —astΛtΛdai ΔPaavora.

²⁴ MospotΛi Paavora Λagi gΛsoicΛitai, taidΛ ΔFesto gΛgΛrΛ ñiioo daidΛ itΛtΛdai:

—VuiirutupΛtiqiu aapi Paavora. MosΛΛsi mamaatΛrΛi aapi cascΛdΛ cavuiirutu —astΛtΛdai Festo.

²⁵ DΛmos ΔPaavora aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Maitant vuiirutu aanΛ baiyoma goovai ismaacΛdΛ aagai aanΛ sΛΛlicΛdΛ arvΛavoι. ²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai cΛΛga maata vΛΛsi gomaasi cascΛdΛ maiduaadicuitai aagai aanΛ goovai vuitapi. AanΛ sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai isgoovai cΛΛga maata vΛΛsi gomaasi. Goovai maitarΛmo istumaasi Λstoquicami. ²⁷ Rai Agilipo, ¿vaavoitudaipΛsi aapi ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ? CΛΛga maata aanΛ isvaavoitudai aapi —astΛtΛdai Paavora.

²⁸ TaidΛ ΔAgilipo potΛtΛdai:

—MoschiiΛΛqui ñiiooquicΛdΛ baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo arCΛΛgacΛrΛ vuviadami —astΛtΛdai Agilipo.

²⁹ TaidΛ ΔPaavora potΛtΛdai:

—ChiiΛΛqui ismuicΛdΛ daanΛda iñΛlidi aanΛ Diuusi sai maisiu mosΛca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aanΛ mosvΛΛscatai ismaacΛdΛ giñcaΛ sivi poduucai vaavoitudana ΔpΛ, dΛmos maivuupulicagi cadeenacΛdΛ giñΛpan duucai —ascaiti ΔPaavora.

³⁰ Aidasi potΛi ΔPaavora caquiva Δrai ΛΛmadu Festo ΛΛmadu Berenisa ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai. ³¹ Dai Λcovai iji dai Λagi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi cΛΛli maitarsoimaasi iducami maitipu mastuisi muaagi, tomali maitaaagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² TaidΛ ΔAgilipo potΛtΛdai Festo:

—Idi cΛΛli cΛΛga baigacamudai masdagituagi ismaipotΛimudai goovai saidΛ ipΛlidi masvan cΛΛsagi gΛΛ baitΛcΛaacami vuidarΛ —astΛtΛdai.

27

¹ Aidasi povΛnΛli agai isgΛrootosagi Italiamu matai tΛΛgi ΔPaavora ΛΛmadu agaa maamaisapicΛdΛ Λmo tΛaanΛdamigadΛ sandaarυ Julio tΛΛgiducami. Agai artΛaanΛdamigadΛ sandaarugadΛ agΛΛ baitΛcΛaacami Augusto. ² Dai tΛΛtasai aatΛmΛ Λmo vaarcuΛrΛ ismaacΛdΛ arAdaramitΛrΛ oidacami dai casi arimΛdamicatadai muiyapΛrΛ Aasia. Dai Aristarco garoiditadai ΔpΛ, agai TesalonicΛrΛ oidaga. ³ Siaadico SidooniarΛ garuuli aatΛmΛ. Dai Julio cΛΛgacΛrΛ nΛidi Paavora dai dagito sai mΛΛ nΛidana glaaduñi. DaidΛ aaaduñdΛ baiganΛliaracΛdΛ miaadagi tai ami gaibΛΛsi agai. ⁴ ΔVaarcu ΔvΛΛlicΛdΛ aimarai. Dai abiaadΛrΛ iimacai garvuidarΛ vustaimi ΔvΛΛli cascΛdΛ Sipili ΛbΛagi dagavusai aatΛmΛ. Agai ΔrΛmapΛcΛrΛ sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dagavunuucai aatΛmΛ agΛΛ suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana sΛΛli dai MiriΛrΛ aayi Lisia ΔvΛΛriarΛ.

⁶ Tai ami ΔtΛaanΛdamigadΛ sandaarυ tΛΛ Λmai vaarcu AlijandΛliaiñdarΛ imadami dai Italia amaco imΛitadai. Dai ami gΛrtΛΛtΛitu tΛsai apiaiimΛiña. ⁷ Bai mui tasai moscΛΛ duucai iimΛi aatΛmΛ dai aliΛ sijaitai aayi GΛnido abaana. Vai quiaa garvuidarΛ vustai ΔvΛΛli

cascada dagavusai aatama Salomoni dai Calieta labagi salli iji. Agai aramapacata sicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimai Calieta abaana aayi aatama amapacata siaaco Canga Uulñacarui taagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai apadui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco cascada aliassi arduaadimudagai isapiaiimadagi, cascada Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—Cacalli aana polidi isgarimidaga aliassi arduaadimudagaica agai dai siaa gduuñimu siassi govaarcu moduucai cusuvida, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹ Damos asandaaru taanadamigada vaamioma lagi vaarcu soigacami dai vaarcu taanadamigada siapaavora. ¹² Dai ami maicagaducata dai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vaascatai povanlidadai issioma arcagagai isiimiagi abiaadara dai naida agai sabaig istuidacai ana Peñisiara dai ami daivuñdagi toomoco. Ami aramai amapacata siaaco gugucai vaarcu Calieta davalariara. Dai ami maisi aajai avalli.

¹³ Cava apamu maisi cavami sur amacoiñdara vai cascada povanlidadai agai issistutuidi isapiaiimadagi. Taitai iji dai Calieta davalari abaana salli iimai. ¹⁴ Damos otoma alia cavami ava davalari amadara. ¹⁵ Dai gaa suudagi amaco garnuitusca. Dai camaitardagito tsbaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbaccaina. ¹⁶ Dai amapacata sicolimadi suudagi Calauda taagidu taitai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tasagi aatama lali vaarcu ismaacada tavaimaticatadai vaarcu gaducada. ¹⁷ Aidatasi cacaga vuu lali vaarcu gooquiara gagar taataropiñdicada vuu agaa vaarcu sai maisiaa gduuna. Dai duduaadicutadai aatama isgarbaacquiagi avalli Silite amocoga siaaco oidaga oorai dupiacami cascada tavañi aatama licuusi ismaacada acada nuitusca avalli vaarcu. Dai mosapiaduucai dagito aatama sai garbaccaina avalli. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai avalli cascada gaa suudagi arana suuligaimi agai cuaadagai sai maisi vaatutagai vaarcu dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gansiadico vaascatai aatama suudara suuli vaasi istumaasi oidacata dai vaarcu arana. ²⁰ Dai catavapi apadui tasi mainidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avari quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaquiagi.

²¹ Dai catavapi apadui tasi maitacueeyi aatama taida paavora cacuiva vaascatai saagida daida itai:

—Cacalli sioma arcagaicamudai isgiñlagidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietañdara simaisoi gduuñimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gduuñimudai mosacqui istumaasi. ²² Dai sivi aana ganaagidi masai maisoiganlidiña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gdui. ²³ Aana ardiuusi marada dai lagidi aana, dai tucara ta aana amo Diuusi taañicaruda ²⁴ vai povañtatadai: “Paavora maitiduaadica viaapa isvuidara cacquivagi agaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi lamadu vaascatai ismaacada galamadu iimai cacagata vuvaquia agai”, iñtatadai adiuusi taañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar ganliada aapima vaascatai. Aana gia vaavoitudai Diuusi dai caga maata aana ispovai gaduñia agai isducatai giñaagidi adiuusi taañicaruda. ²⁶ Saa

g^Λduuñimu govaarcu dai aat^Λm^Λ ^Λmap^Λc^Λr^Λ sicolimadicami^Λr^Λ suudagi viimu —ast^Λt^Λdai Paavora.

²⁷ Dai cagooca ^Λcaldi g^ΛΛ suudara iimaitadai aat^Λm^Λ dai Ad^Λliana iimaitadai aat^Λm^Λ g^ΛΛ tucara vai aipaco g^Λr^Λb^ΛΛ ajiopai ^Λv^ΛΛ^Λli. Dai ^Λr^Λn tucara maata t^ΛΛ ^Λgai ismaac^Λd^Λ nuucati ^Λv^Λvaarcu iscyoga aayi d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi. ²⁸ Dai ^Λpavi ^Λgai suudagi s^ΛΛ tuucavaga said^Λ ^Λr^Λmo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai bait^Λquioma ^Λpamu ^Λpavi sai casi ^Λr^Λmo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai ^Λgai duduaadicuitadai is^Λv^Λvaarcu g^ΛΛg^Λv^Λiagi ojoodai g^ΛΛ suudagi ugidiana casc^Λd^Λ gooquia-mad^Λr^Λ ^Λv^Λvaarcu t^Λaapañi maacova g^Λg^Λr vapaiñomi v^Λp^Λt^Λcami suudara sai c^Λquivana. Dai ali^Λsi ip^Λl^Λiditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai ^Λmoco ^Λgai ismaac^Λd^Λ nuucati ^Λv^Λvaarcu vuv^Λquia ^Λl^Λiditadai ^Λv^Λvaarcu^Λiñ^Λd^Λr^Λ casc^Λd^Λ cat^Λv^Λañ^Λdimi ^Λali vaarcu suudara, duucami istuvañda agadagi ^Λg^Λg^Λr vapaiñomi v^Λp^Λt^Λc^Λd^Λ bait^Λad^Λr^Λ. ³¹ D^Λmos ^ΛPaavora aagidi ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdamigad^Λ sandaaru ^ΛΛ^Λmadu ^Λsandaaru dai pot^Λt^Λdai:

—Ismaiviyagi idi c^ΛΛ^Λli vaarcu^Λr^Λ aapim^Λ maitistuidimu isc^ΛΛg^Λc^Λr^Λ vuv^Λquiagi —ast^Λt^Λdai Paavora.

³² Taid^Λ ^Λsandaaru iquiaca ^Λali vaarcu t^ΛΛt^Λr^Λopiñd^Λd^Λ dai dagito sai suudara g^ΛΛs^Λna.

³³ Dai sialimad^Λ ^ΛPaavora daañimi v^ΛΛscatai saida ugaana dai pot^Λt^Λdai:

—Caaayi gooca ^Λcaldi ismaic^ΛΛga gacueeyi aapim^Λ nuucaticatai govaarcu. ³⁴ G^Λndaan^Λi aan^Λ masai ugaana tomasi laachi. Aliasi g^ΛΛgai isgaugiagi dai c^ΛΛg^Λc^Λr^Λ vuv^Λquiagi. Maitavar vuam ^Λñ^Λliada tomali ^Λmaadutai mait^Λsi^Λduuñimu —ast^Λt^Λdai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai b^Λi ^Λmo paana dai gamamagi v^ΛΛscatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai v^ΛΛscatai bai g^ΛΛ^Λli dai gauu ^Λpr^Λ. ³⁷ V^ΛΛscatai aat^Λm^Λ ^Λr^Λgoo sient^Λ dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcu^Λr^Λ. ³⁸ Dai aid^Λsi gauu v^ΛΛscatai g^ΛΛ suudara suuli ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ baivito sai vaamioma maiv^ΛΛ^Λt^Λtuna ^Λv^Λvaarcu.

³⁹ Dai aid^Λsi camaasi ^Λnuucadacami vaarcu camaimaí t^Λsiaaco daraajatadai. D^Λmos n^Λidi ^Λgai ^Λmo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai ^Λv^Λvaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca ^Λg^Λg^Λr t^ΛΛt^Λr^Λopiñd^Λd^Λ ^Λg^Λg^Λr vapaiñomi v^Λp^Λt^Λc^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ c^ΛΛc^Λi ^Λv^Λvaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai uupai t^ΛΛt^Λr^Λopiñdi ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ vupurai ^Λt^Λvla ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ imitudai ^Λgai ^Λv^Λvaarcu siajacoga ip^Λliadagi. Dai vañigi ^Λg^ΛΛ icuusi bait^Λad^Λr^Λ said^Λ ^Λv^ΛΛ^Λli imitudana d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi amacoga. Daid^Λ ^Λv^Λvaarcu d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi ^Λmap^Λc^Λr^Λ siaacoga goocapad^Λr^Λ imai suudagi dai ooratana sai bait^Λad^Λr^Λ dai anaasi vii dai camaitistui isoñiagi dai gooquiamad^Λr^Λ cataataquimi guvuacatai ^Λs^Λuudagi. ⁴² Vaid^Λ ^Λsandaaru cooda agaitadai ^Λmaamaisapic^Λd^Λ sai maic^ΛΛg^Λc^Λr^Λ vuvac^Λna susuligidatai suudara dai noonoig^Λna. ⁴³ D^Λmos ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami c^ΛΛg^Λc^Λr^Λ vuusaida ^Λl^Λiditadai ^ΛPaavora casc^Λd^Λ maidagito m^Λscoodagi. Dai t^Λjai v^ΛΛscatai ismaac^Λd^Λ susuligicui sai ^Λpr^Λga suudara suulig^Λna dai ^Λna d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi. ⁴⁴ Sai ^Λgaa tavl^Λ daama iim^Λna si^Λpr^Λ laalachi vaarcu oomiquigad^Λ daama. Dai poduucai v^ΛΛscatai c^ΛΛg^Λc^Λr^Λ aayi d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi.

28

¹ Dai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌcʌi maʌ aatʌmʌ isami sicolimadicʌrʌ suudagi Malta tʌʌgidu. ² Dai ami oidacami cʌʌga tuutuiga. Dai aliʌ ʌʌpivicatadai dai duucui cascʌdʌ gʌʌpi ganai ʌgai dai gʌrmiadʌgi tʌsai gʌruucadana. ³ Taidʌ ʌPaavora vui chiʌʌqui cuaagi gaquiadʌ dai taiyʌrʌ tuaajaimi tai vuusai ʌmo cooyi cuaagiaiñdʌrʌ toñdacai dai noviana bʌi ʌPaavora. ⁴ Aidʌsi tʌʌ ʌoodami isnoviaiañdʌrʌ sagigi ʌcooyi aipaco gʌnaagidimi daidʌ icaiti:

—Idi cʌʌli gia sʌʌlicʌdʌ ʌrgamuaacami. Tomasi cʌʌgacʌrʌ vuusai goovai suudagiaiñdʌrʌ vʌʌscʌrʌ Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti ʌoidacami.

⁵ Taidʌ ʌPaavora taiyʌrʌ gigigi gʌnovi sai gʌʌsʌna ʌcooyi dai maitasiʌdui. ⁶ Vʌʌscatai nʌnʌracatadai isvaiguuguagi siʌrʌ todian duucui muquiaagi. Dai catʌvʌpi nʌnʌracatadai tai maitasiʌdui tai cascʌdʌ vʌʌscatai ʌma duucui gʌntʌtʌgito dai pocaiti sai Paavora ʌrʌmo diuusi.

⁷ Dai maisi mʌʌcasi abiaadʌrʌ oidacatadai ʌgʌʌ tʌaanʌdami Maltʌrʌ. ʌgai Puvulio tʌʌgidu. ʌgai cʌʌga gʌrmiadʌgi tʌtai sioma daraaja aatʌmʌ vaica tasai anaasi. ⁸ Vaidʌ Puvulio oogadʌ coococatadai dai caatʌcatadai oiditai toñdagai dai ʌʌrai bitavigai. Taidʌ ʌPaavora dividamu dai ʌrʌpʌga gamamagi dai daama darai gʌnoonovi tai ʌgai dueeyi. ⁹ Dai aidʌsi capovʌdui tai ʌgaa coococoidadʌ ismaacʌdʌ anaasi Maltʌrʌ oidacatadai dada dai vʌʌsi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliʌsi gʌrsiaa duutuli dai gooquiʌrʌ aidʌtʌsi caiimia ragaitadai gʌrmaa ʌgai vʌʌsiaʌcatai istumaasi gʌaagai voiyʌrʌ.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatʌmʌ Maltʌrʌ daida tʌʌtasai ʌmo vaarcuʌrʌ ismaacʌdʌ anaasi daivuñtu toomoco. ʌvaarcu Alejandʌliaiñdʌrʌ divia dai Cooatai tʌʌgidu. ¹² Dai aayi aatʌmʌ Siracuusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadʌrʌ apiaiimʌi aatʌmʌ dʌvʌʌrai sonuana daida aayi Rejiʌrʌ. Dai siaadico cacʌʌga ʌvʌ dai gʌrgooquiamadʌrʌ vustai ʌvʌʌli, dai gʌn siaadiqui aayi aatʌmʌ Puteoliʌrʌ. ¹⁴ Dai ami tʌʌ aatʌmʌ chiʌʌqui vaavoitudadami tai ʌgai gʌrvaʌ tʌsai ʌmadu daraajana ʌmo ʌcaldi. Dai gooquiʌrʌ abiaadʌrʌ iji aatʌmʌ Roomamu. ¹⁵ Aidʌsi maʌ gʌraaduñi Roomʌrʌ tʌsaajimi, vuvaja dai voiyʌrʌ gʌraayi. Dai Apiporʌrʌ tʌʌgidu ʌmapʌcʌrʌ tai ami gʌraayi ʌʌmoco dai aa gʌraayi siaaco Vaica Tavernasi tʌʌgidu. Taidʌ ʌPaavora aliʌ baigʌʌli tʌʌgacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidʌtʌsi aayi Roomʌrʌ taidʌ ʌgʌʌ tʌaanʌdamigadʌ sandaaru tʌʌgi ʌmaamaisapicʌdʌ ʌmai sandaaru tʌaanʌdamigadʌ. Dai Paavora gia dagito sai ʌcovai oidacana ʌʌmadu ʌmo sandaaru ismaacʌdʌ nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicʌdʌ ʌPaavora ootosi ñiooqui ʌbaitʌguucacamigadʌ judidíu sai gʌnʌmpaidana. Dai aidʌsi casi gʌnʌmpagi ʌgai taidʌ ʌPaavora ñiooqui dai potʌtʌdai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aanʌ ʌjudidíu vui tomali gʌrʌʌqui aaduñicarʌ viituldaragadʌ vui taidʌ ʌjudidíu vʌʌscʌrʌ giñtʌʌgi romamano Jerusalemʌrʌ, dai vaama giñcʌi. ¹⁸ Taidʌ atʌtʌaanʌdami maitʌʌ tomali ʌmo soimaascami istuisidʌ giñmuaagi cascʌdʌ giñdagitua ʌlilitadai. ¹⁹ Dʌmos ʌjudidíu vui baacoi dai viaacatadai aanʌ ispotʌʌdagi

sai aḡla baitacacamigad romamano giñtacacana, tomasi maiviaa aan istuisid aḡpiar vuuḡpadagi giñaaduñi. ²⁰ Cascad aḡnvai aan sivi dai aḡnnaid iñagai dai aḡnaatagida iñagai. Aan anvaavitudai aḡnaḡpan duucai aḡmadu vaasi aḡaaduñi judidíu islaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa aḡai amo caḡacara vuviadami dai vaavitudai aan vaasi isDiuusi duduaacalda aḡai coidad cascad vuli aan idi cadeenacada —astadai Paavora.

²¹ Tai aḡai potadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeiñdara isḡaagadagi aapi, tomali amaadutai aḡraaduñi judidíu ismaacad daivai maacada maitaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi aḡvui. ²² Ca maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai aḡaca aralidi aatama pasiallidi aapi —astadai aḡjudidíu.

²³ Dai poduucai tudu bai dui istuigaco aḡnaḡpaidagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui aḡai tai aḡnaḡpagi mui oodami ami siaaco aḡuuliñacata dai a Paavora. Tai aḡai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai aagidi isducatai Diuusi soica oodami sai caḡacara oidacana Paavora aagidi ismaacad ooja Moseesacaru aḡmadu aa Diuusi ñiñoquituldiadamiḡad dai gomaasicada ipaliditadai isvaavituldagi isSuusi arcacara vuviadami. ²⁴ Dai aḡmoco vaavoiu ismaacad aagidi a Paavora dai aa ḡia maivaavoiu. ²⁵ Dai maiamo aḡgitoidagai viaacata dai dai iimimi. Taid a Paavora potadai:

—Alisi arvaavoi ismaacad aagidi Diuusi ñiooquituldiadamiḡad Isaia aḡraqui aaduñicar. Aḡai aagidiña istumaasi Diuusi Ibad aagidiña ismaacad pocaiti:

²⁶ Imadañi aapi dai potada aoodami:

Caacamu aapima dai maimaata cacamu.

Naḡjadamu aapima dai maimaata naḡjadamu ducami iscuupicagi aḡnvuupuji.

²⁷ Maitaḡgito ca aapima.

Mainaḡjada alidi aapima tomali maicaca alidi,

Tomali maiama duucai aḡntaḡgitua alidi iñsaana caḡacara aḡnvuvaidana.

Ascaiti Diuusi Ibad Isaia sai potana. ²⁸ Ipalidi aan maacacagi —ascaiti Paavora—, sai sivi baitaqui ismaacad maitarjudidíu viaacamu isducatai maatiagi isDiuusi caḡacara vuvida alidi aḡai aḡpa dai aḡai ḡia caḡa aḡntaḡgito cacamu —ascaiti Paavora.

²⁹ Aidasi pota a Paavora taid aḡjudidíu iji dai aipaco aḡnaatagidimi.

³⁰ Taid a Paavora anaasi vii gooca uumigi amo quii rentagidicamiara. Dai ami miaadagidiña vaacatai sioora daividiña. ³¹ Tomali amaadutai maidaidiña isḡaaḡiada aḡai isDiuusi soica oodami sai caḡacara oidacana dai isSuusi Cristo arcacara vuviadami cascada maideaadicuitai aḡaagidiña aḡai gomaasi.

Mosaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Roomʌʌ oidacami

¹ Aan ʌrPaavora Suusi Cristo piooñigadʌ. Dai ganoojidi aan ʌapimʌ vaavoitudadami Roomʌʌ oidacami. Diuusi giñmaa sʌʌlicami ansaidʌ ʌrootosicamicana aan ʌdai ʌcovai giñvusaitu ansaidʌ gaaagidiña aan sai Diuusi cʌʌgacʌʌ gavuvaidi.

² ʌʌquioma Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ooja Diuusi ñiooquidʌʌ sai Diuusi aagai sai poduucai ʌpʌduñia agaitadai. ³ Aagai aagai sai divia agai gʌʌʌaanʌdamiga Suusi Cristo Diuusi maradʌ ismacʌdʌ tʌvai tʌvaagiañdʌʌ. Aagai oodami duucai vuusai daidʌ ʌʌʌraʌ Davicarʌ cajiudadʌ. ⁴ Suusi Cristo muu dai ʌpamu duaaca coidadʌ saagidañdʌʌ. Gomaasicʌdʌ cʌʌga gamaʌ issʌʌlicʌdʌ ʌrDiuusi maradʌ dai viaa guvucadagai dai tomali ʌmo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo cʌʌgacʌʌ giññaidi cascʌdʌ giñagidi ansaidʌ ʌrootosicamicana aan, Diuusi ipʌli cascʌdʌ. Dai giñootoi ʌgai ansaidʌ gaaagidiña Diuusi ñiooquidʌ sai poduucai vʌʌsi naana maasi oodami saagida oidacana sioorʌ vaavoitudadagi dai ʌʌgiadagi. ⁶ Dai aapimʌ ʌʌʌmo oodami ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuuvaitu masaidʌ ʌrmamaatʌrdamigadʌcana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi ganooigadai daidʌ ʌcovai ganvuvaitu masaidʌ ʌrmaamaradʌcana. Aan ipʌlidi isDiuusi garooga ʌʌmadu gʌʌʌaanʌdamiga Suusi Cristo cʌʌgacʌʌ gʌnnaijadagi dai gʌnniibʌstudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo cʌʌgacʌʌ giñvusaitu cascʌdʌ viaa aan sʌʌlicami isñioocadagi Diuusi ʌʌmadu. Dai aagidi aan Diuusi isaliʌ baigiñʌlidi aan vʌʌsi aapimʌcʌdʌ. Tomasiaaco siaaco aimʌrai aan gʌʌagai gʌnvaavoidaraga cascʌdʌ. ⁹ Aan ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ vʌʌsi giñgʌvucadagacʌdʌ maioojodaitai gaaagidi aan isSuusi Cristo Diuusi maradʌ ʌrcʌʌgacʌʌ vuviadami. Diuusi cʌʌ maata iñsaana aliʌsi gʌntʌʌgitoi vʌʌscʌʌ siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ ʌʌqui abiaadʌʌ daanʌi aan Diuusi sai giñmaacana oigaragai isʌgai ipʌliadagi sai aan istuidʌna ismʌʌca gandividagi. ¹¹ Gʌnnʌida iñʌlidi aan, dai vaamioma gʌnsoiña iñʌlidi mai vaamioma cʌʌga oidaca isducatai Diuusi ipʌlidi mai vaamioma cʌʌga vaavoituda aapimʌ. ¹² Siʌʌscadʌ nʌida aan masʌʌ cʌʌga vaavoitudai aapimʌ dai aapimʌ nʌida siʌʌ cʌʌga vaavoitudai aan aipaco baigʌʌʌliatudamu aatʌʌ.

¹³ Giñaduñi aan ipʌlidi ismaatʌca aapimʌ ismuyoco imidagai gʌnnʌdamua iñʌlidiña aan dʌmos maiquia istui. Aan ipʌlidi ismuidutai aapimʌ Roomʌʌ oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai ʌʌgiadagi ʌpan duucai sibʌacoga oidacami siaaco gaaagidiña aan Diuusi ñiooquidʌ ʌʌʌ, cascʌdʌ imia iñʌlidi aan dai gʌnnʌida iñʌlidi. ¹⁴ Aan viaa isaagidagi Diuusi ñiooquidʌ ʌgiliego dai aa ʌma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai ʌʌʌ sʌʌlicʌdʌ ipʌlidi aan isgʌnaagidagi aapimʌ Roomʌʌ oidacami isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌʌ vuviadami.

¹⁶ Aan¹⁶ maisiaa arai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arc¹⁶agac¹⁶ar¹⁶ vuviadami. Si¹⁶ascad¹⁶ gaaagiadagi aan¹⁶ gomaasi v¹⁶ascatai sioor¹⁶ vaavoitudai c¹⁶agac¹⁶ar¹⁶ vuvac¹⁶i Diuusi guvucadac¹⁶ad¹⁶. Ar¹⁶aga Diuusi ñiooquid¹⁶ ar¹⁶judidiu v¹⁶ataracatadai damos sivi ar¹⁶v¹⁶ascatai v¹⁶atar¹⁶. ¹⁷ Diuusi ñiooquidar¹⁶ aagai sai sioor¹⁶ vaavoitudagi isSuusi Cristo arc¹⁶agac¹⁶ar¹⁶ vuviadami Diuusi c¹⁶agac¹⁶ar¹⁶ n¹⁶idiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. A¹⁶quioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad¹⁶ dai pocaiti: “Sioor¹⁶ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi c¹⁶agac¹⁶ar¹⁶ n¹⁶idiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai ar¹⁶ai v¹⁶asc¹⁶ar¹⁶ oidacamu Diuusi am¹⁶adu”.

¹⁸ C¹⁸aga g¹⁸maata isDiuusi alia soimaa taatamituldi v¹⁸asi soimaasi ivuaadami. Agai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi ar¹⁸vaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Asoimaasi ivuaadami c¹⁸aga maata isoidaga Diuusi. Tomasioor¹⁸ n¹⁸idi v¹⁸asi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai c¹⁸aa maata isoidaga Diuusi tomasi main¹⁸idi oodami Diuusi. Aid¹⁸asi abiaadar¹⁸ Diuusi idui oidigi c¹⁸aga g¹⁸maata isoidaga Diuusi, dai is¹⁸agai tomastuigaco viaa guvucadagai, casc¹⁸ad¹⁸ ar¹⁸ai ismaac¹⁸ad¹⁸ maivaavoitudai ar¹⁸ai ar¹⁸gi ar¹⁸duñid¹⁸ isDiuusi soimaasi taatatuldagi. ²¹ Tomasi c¹⁸aga maata asoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi v¹⁸asc¹⁸ar¹⁸ maisiaa duutudaiña isducatai g¹⁸aaagai, tomali maipocaitiña ar¹⁸ai sai baigan¹⁸lidi Diuusic¹⁸ad¹⁸. Baiyoma ar¹⁸ai t¹⁸atagitoi istumaasi maic¹⁸ac¹⁸agaducami dai vaamioma maimaata c¹⁸ac¹⁸ana istumaasi c¹⁸ac¹⁸agaducami. ²² Tomasi po¹⁸alidi ar¹⁸ai isalia sastuduga damos vaamioma vupuiirutu. ²³ Dai ar¹⁸ai g¹⁸aaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaac¹⁸ad¹⁸ tomastuigaco oidaga dai v¹⁸asc¹⁸ar¹⁸ maisiaa duutudai baiyoma idui ar¹⁸ai momoono uusic¹⁸ad¹⁸ dai o¹⁸oodaic¹⁸ad¹⁸ ar¹⁸pa maasi oodami, dai ar¹⁸pa maasi ujuurugi, dai ar¹⁸pa maasi c¹⁸ac¹⁸isi, dai ar¹⁸pa maasi coocoyi, dai siaa duutudaiña po¹⁸aliditai is¹⁸agai ar¹⁸didiuusi.

²⁴ Casc¹⁸ad¹⁸ Diuusi g¹⁸ajiaadar¹⁸ viaa ar¹⁸ai dai dagito said¹⁸ ivuaadana ar¹⁸ai istumaasi sigal nanaascami istumaasi ar¹⁸gi ar¹⁸ai ipali isivuaadagi, dai sai googosi g¹⁸anducamicana. ²⁵ Ar¹⁸ai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi c¹⁸aa maatacatadai is¹⁸ar¹⁸vaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitar¹⁸vaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai coocoyi, damos aoodami idui moono ismaac¹⁸ad¹⁸ ar¹⁸pa maasi oodami dai ujuurugi dai coocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioor¹⁸ aliasi g¹⁸aaagai issiaa duutuadagi v¹⁸asc¹⁸ar¹⁸.

²⁶ Casc¹⁸ad¹⁸ Diuusi g¹⁸ajiaadar¹⁸ viaa ar¹⁸ai dai dagito sai googosi g¹⁸anducamicana. Asta ooqui dagito c¹⁸ac¹⁸ali dai ar¹⁸gi googosi g¹⁸anducamicana. ²⁷ Dai c¹⁸ac¹⁸ali ar¹⁸gi poduucai ivueeyi ar¹⁸pa dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi casc¹⁸ad¹⁸ coocor¹⁸ai poduucai ivuaadatai.

²⁸ Aid¹⁸asid¹⁸ asoimaasi ivuaadami camaitip¹⁸ali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi g¹⁸ajiaadar¹⁸ viaa dai dagito sai t¹⁸atagitoiña naana maasi maic¹⁸ac¹⁸agaducami daid¹⁸ ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitaa¹⁸agai isivuaadagi. ²⁹ Ar¹⁸ai ar¹⁸soimaasi ivuaadami dai googosi g¹⁸anducami dai maic¹⁸aa tuutuiga dai viaaca l¹⁸idiña mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudad¹⁸ tuutuiga, daid¹⁸ ar¹⁸gacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti n¹⁸idiña aa ³⁰ dai aagataraga istumaasi maitar¹⁸v¹⁸atar¹⁸, dai c¹⁸alidai ar¹⁸ai Diuusi, dai g¹⁸ar¹⁸g¹⁸arduc¹⁸ad¹⁸ gan¹⁸lidiña, dai maisiaa duutudaiña aa, dai v¹⁸asc¹⁸ar¹⁸ t¹⁸atagitoiña isducatai

soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña g_Λnd_{ΛΛ}d_Λ,³¹ dai maimaat_Λ ca_Λ istumaasi c_Λc_{ΛΛ}gaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioig_Λdai oodami, dai maioig_Λldi aa, dai maisoig_Λnlidi aac_Λd_Λ.³² Tomasi c_{ΛΛ} maat_Λ _Λgai istumaasi Diuusi t_Λjai oodami said_Λ ivuaadana dai maat_Λ _Λgai sai sioor_Λ soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi _{ΛΛ}madu dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ apiasoimaasi ivueeyi dai baig_Λnlidiña _Λgai si_{ΛΛ}scad_Λ aa pomaasi ivuaadagi _{ΛΛ}p_Λ.

2

¹ Casc_Λd_Λ is_Λmaadutai pocaitiadagi sai ali_Λsi _Λrsoimaasi ivuaadami _Λoodami ismaac_Λd_Λ g_Λaagai tami sai g_Λaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai _Λgai _{ΛΛ}p_Λ g_Λaagai issoimaasi taatagi. _Λgai _Λrsoimaasi ivuaadami _{ΛΛ}p_Λ _Λpan duucai _Λgai casc_Λd_Λ. ² Dai c_{ΛΛ} maat_Λ aat_Λm_Λ isc_{ΛΛ}ga ivueeyi Diuusi si_{ΛΛ}scad_Λ soimaasi taatamituldiadagi ismaac_Λd_Λ soimaasi ivueeyi. ³ Sioor_Λ pocaitiadagi sai ali_Λsi _Λrsoimaasi ivuaadami aa dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ _Λpan duucai ivueeyi mait_Λaagai ispo_Λliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda _Λgai _Λgai _Λpan duucai soimaasi taatatulda _Λgai _Λgaa soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami mait_Λaagai ist_Λt_Λgitodagi ismaic_{ΛΛ}ga ivueeyi Diuusi baiyoma ali_Λsi g_Λaagai ist_Λt_Λgitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuldi dai ali_Λ c_{ΛΛ} tuiga vui sai _Λma duucai t_Λt_Λgitona. ⁵ D_Λmos iscat_Λv_Λp_Λi daivuñiagi vai _Λgai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ _Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi _Λgai dai n_Λidagi ismaac_Λd_Λ _Λr_Λc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ⁶ Si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi Diuusi _Λgai baiduñia _Λgai v_{ΛΛ}scatai _{ΛΛ}madu. ⁷ Sioor_Λ apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi ip_Λlidityai isDiuusi baig_Λliadagi _Λgai vui dai isv_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidaca _Λgai Diuusi _{ΛΛ}madu, Diuusi maaquia _Λgai oigaragai sai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidacana _Λgai _{ΛΛ}madu. ⁸ D_Λmos Diuusi ali_Λsi soimaasi taatatuldamu _Λgai ismaac_Λd_Λ vuid_Λt_Λ v_{ΛΛ}t_Λ Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquid_Λ baiyoma soimaasi ivueeyi _Λgai. ⁹ S_{ΛΛ}licad_Λ soimaasi taatamu v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ soimaasi ivueeyi, _Λp_Λga _Λjudidíu dai gooqui_Λt_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu. ¹⁰ D_Λmos _Λgai ismac_Λd_Λ ivueeyi istumaasi Diuusi ip_Λlidi, Diuusi baig_Λliadamu _Λgaic_Λd_Λ dai iib_Λstudacan tadacamu, _Λp_Λga _Λjudidíu dai gooqui_Λt_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu.

¹¹ Diuusi n_Λida _Λgai v_{ΛΛ}si oodami ismaac_Λd_Λ _Λr_Λc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda _Λgai v_{ΛΛ}si _Λsoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu _Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu soimaasi ivuaadamicatai _Λgai tomasi maimaí _Λgai Moseesacaru s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_Λd_Λ maa Diuusi. C_{ΛΛ} maat_Λ _Λgai istumaasi _Λr_Λc_{ΛΛ}gaducami dai istumaasi _Λrmaic_{ΛΛ}gaducami, v_{ΛΛ}si oodami c_{ΛΛ}ga maatacana si_{ΛΛ}scad_Λ soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu _Λjudidíu soimaasi ivuaadamicatai _Λgai. _Λgai maat_Λ Moseesacaru s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_Λd_Λ maa Diuusi dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ mai_{ΛΛ}gidi casc_Λd_Λ. C_{ΛΛ}ga maat_Λ _Λgai istumaasi _Λr_Λc_{ΛΛ}gaducami dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ maitivueeyi. Ismaac_Λd_Λ _{ΛΛ}gidi Diuusi ñiooquid_Λ _Λgai gia c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuvaidi Diuusi. Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ mai_{ΛΛ}gidi Diuusi ñiooquid_Λ tomasi maat_Λ _Λgai gia maic_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo im-idagai Diuusi otosa _Λgai Suusi Cristo sai n_Λidana ismaac_Λd_Λ _Λr_Λc_{ΛΛ}ga

ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai maata asta istumaasi tatagitoifia oodami. Vassi gomaasi agai ismaacada gaaagidi aana.

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidiu aduñda gsallicamiga cascada ajudidiu povanlidi sai Diuusi calgacaga naidi dai cascada gagarducada ganlidi. ¹⁸ Agaicada ismaacada ooja Moseesacaru cal maata agai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi oodami dai cal maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁹⁻²⁰ Agai maata vassi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadaga cascada polidi agai saida istutuidi ismamaatatuldagi agai ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida. ²¹ Dai ismaacada polidi saida istutuidi ismamaatatuldiagi aa agai gaagai isivuaadagi poduucai isducatai gamamaatatulda aliadagi. Ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagai isgalasiadagi agai maitaagai isgalasiadagi ara. ²² Dai ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi agai maitaagai isgoogosi ganducamicagi ara. Dai ismaacada caldai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaagai isgalasiadagi istumaasi oidaga quiquiupiaru siaaco oidaga amomoono. ²³ Dai agai ismaacada gagarducada ganlidi pocaititai sai Diuusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai cal maata agai istumaasi aagai sallicamiaga dai vascaga maiagidi poduucai alia souduucai naidi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi ñiooquidaga: “Aapima ismaacada arjudidiu soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudidiu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava saida arcagai isiarjudiducagi isalgiadagi agai Moseesacaru sallicamigada damos ismaiaggiada agai aidu gia ducami ismaitarjudiducagi agai. ²⁶ Damos isagai ismaacada maitarjudidiu algiadagi Moseesacaru sallicamigada Diuusi calgacaga najadamu agai ducami isiarjudiducagi. ²⁷ Salcada ajudidiu maiaggiadagi Moseesacaru sallicamigada tomasi caojisicami viaa agai dai ismaacada maitarjudidiu algiadagi Moseesacaru sallicamigada poduucai gamaata isajudidiu maicaga ivueeyi. ²⁸ Maisiu vassi ajudidiu arDiuusi maamarada tomasi iquitiqui agai tuutucugada poduucai iduucai aagai Moseesacaru sallicamigadaga. ²⁹ Baiyoma Diuusi maamarada agagai ismaacada Diuusi maacai ibadagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada lidi istumaasi soimaasi dai Diuusi Ibada amadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai agidi Diuusi. Dai Diuusi calgacaga najadamu agai tomasi oodami maicagacaga naidi.

3

¹ Vascaga aliasi arsoifi isiarjudiducagi oodami daida arsoifi isajudidiu iquitiquicagi tuutucugada. ² Diuusi acovai vuvaitu ajudidiu sai agai oojana ñiooquida dai nuucadacana soojai. ³ Vaavoava sai amadutai ajudidiu maivaavoitu Diuusi, damos Diuusi gia vascaga iduñimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vascaga ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vassi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidaga:

Tomasi oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diuusi, vascaga naidamu agai isiarvaavoi istumaasi aagai Diuusi. Ascaiti Diuusi ñiooquidaga.

⁵⁻⁶ Damos ismaadutai pocaitiadagi sai salcada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiuusi cal tuiga dai cascada maitaagai

issoimaasi gartaatamituldiada agai, tomasi pocaiti ammoco vallascaɾa maitarvaavoi. Diuusi vallascaɾa calla ga ivueeyi siascada soimaasi taatultdi oodami.

⁷⁻⁸ Amoo oodami gñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatultdi aanai saiglaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma calla gmaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatultdi aanai saisiyaatagada amoco poduucai sioma calla gmaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diuusi maitaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diuusi calla iduunimu siascada soimaasi taatultdiagi agai ismaacada pocaitiadiagi.

⁹ Aatama judidiu maivaamioma calla tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami.

¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata calcagi Diuusi ñiooquida.

Dai tomali amaadutai maimaataca alidi iscaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Vallascaɾa gajiaadara vipieeyi Diuusi,

Dai vallascaɾa arsoimaasi ivuaadami.

Tomali amaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

¹³⁻¹⁴ Vallascaɾa ariyaatavogami daida aroomaligami.

Dai mosaligi soimaasi ñiooqui aagaiña agai.

¹⁵ Tomastucada gancoodaina oodami.

¹⁶ Gomaasicada soiduucai gannaidina oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgancocoda alidina agai.

¹⁸ Maialbaidi agai Diuusi.

Ascata Diuusi ñiooquidara.

¹⁹ Caa maata aatama isDiuusi maa Moseesacaru asallicami sai oodami alagiditai cacana. Diuusi sallicada soimaasi taatulda agai siora maiallagidagi dai agai maiviaacamu isducatai gansoifagi. Dai poduucai alpa vvasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru sallicamigadacada maata aatama isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi calgacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai agai Suusi Cristo maisiu alagiditai cacatai Moseesacaru sallicamigada.

²¹ Aidasi maiquiaa divia aCristo tami oidigi daama ajudidiu gnaajagaina iscalgacara oidacagi dai algiadagi vvasi Moseesacaru sallicamigada, agai polidina sai poduucai istutuidi isiimiagi Diuusi amadu. Dai gooquilara Diuusi ootoi aCristo tami oidigi daama sai agai maatultdana aoodami isducatai istutuidi Diuusi iscalgacara najadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiooquituldiadamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai idunia agaitadai. ²² Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami. Diuusi calgacara najadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vallascaɾa soimaasi ivueeyi cascada. ²⁴ Diuusi oigaldi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo afacalagacara vuviadami dai calgacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi

oigadaitai agai. Diuusi maitataanai namagada cllagacarla vuvaidaragai. ²⁵ Vlassi oodami aliassi soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoi asuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai loodami camaitaagagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi cllagacarla vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vlassi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maatana loodami isDiuusi cllaga idui oigaldacai llaquida soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacllaga ivueeyi sivi oigalditai dai cllagacarla naiditai vlasscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami maisiu agai ismaacada pocaiti sai cllaga lagidi Moseesacaru sallcamigada cascada maitiipu istuisida gagarducada ganliadagi tomali amaadutai.

²⁹ Diuusi arDiuusigada ljudidiu dai agai ismaacada maitarjudidiu larpa. ³⁰ Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai cllagacarla naidi vlasscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami tomasi aramoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo larpa. ³¹ Tomasi arvaavoi iscllagacarla vuvacai oodami vaavoitudaitei isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami vlasscarla aliassi gaaagai isllagiadagi Diuusi sallcamigada.

4

¹ Avraañicaru argarllaqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi cllagacarla naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi cllagaducami sicascada cllagacarla naijadamudai Diuusi aidai gia viaacamudai Avraañi istuisida gaducada ganliadagi. Damos Diuusi ñiooquidarla pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi cllagacarla naidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada ganliadagi. ⁴ Isamoco iduñiagi amo aa duñidagai aamuda gaaagai isaa namaquidagi, mastumaasi aa namaquidagi maitaroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isloodami cllagacarla oidacagi damos maisiu poduucai oigaldi dai cllagacarla naidi Diuusi loodami baiyoma Diuusi oigaldi dai cllagacarla naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai ali baigallidifna amo oodami silascada Diuusi oigaldagi dai cllagacarla naijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

⁷ Baiganalidi loodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baiganalidi loodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sallcada baigalli aidassi Diuusi oigaldi agai dai cllagacarla naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai cllaga gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silassi agai ismaacada maiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquidarla iquitaa gatuucuga sai poduucai naidifna aa isDiuusi cacllagacarla naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiquitacai gatuucuga dai poduucai larpa gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi lpan duucai Avraañicaru vaavoitudaitei.

13 Diuusi aagidi Avraañicarū sai vaasi oidigi artuidadaca agaitadai, agai amadu cajiudadā, Diuusi poduucāi aagidi Avraañicarū vaavoitudacāi agai dai maisiu agidacāi Diuusi sāllicamigadā. 14 Amoco pocaiti sai vaasi oidigi artuidadaca agai agai ismaacādā agidi Diuusi sāllicamigadā dai maisiu agai ismaacādā vaavoitudai Diuusi dāmos gomaasi maitarvaavoi. Isiarpoduuccāicāmudāi aidā giā maitarsoiñicāmudāi vaavoidaragai, tomali maitarsoiñicāmudāi ismaacādā aagai Diuusi. 15 Siāscādā aatāmā garajagādagi isāgiadagi Diuusi sāllicamigadā sai agai cālgacārā gārñidīñā dai sai cālgacārā gārñuvaidana agai viaa issoimaasi gārtaatamituldiadagi maicāga agiditāi aatāmā. Ismaitiipucāmudāi sāllicāmi aidā giā maitiipucāmudāi oodāmi maiālgidaracāmi.

16 Diuusi cālgacārā ñidi aoodāmi vaavoitudacāi agai daidā aoodāmi maigamaitacāi cālgacārā vuvaidaragai. Cāga maatā aatāmā isDiuusi cālgacārā gārñidi tomasi ivueeyi aatāmā judidū viituldaragadā ischo āpā, isvaavoitudadā aatāmā Diuusi āpan duucāi Avraañicarū. Poduucāi agai argraduñicarū, 17 cascādā pocaiti Diuusi sai Avraañicarū āroogadā ducāmi mui oodāmi naana maasi ñioocadāmi. Diuusi cālgacārā ñidi tomastuma oodāmi isvaavoitudagi Diuusi āpan duucāi Avraañicarū. Diuusi aliā viaa guvucadagai dai agai duduaacaldī coidadā dai siāscādā Diuusi aagadagi saidā āpādunīā agai āmo istumaasi ismaacādā maiquīā āpādūi ducāmi iscaasi āpā duuñimudāi.

18 Cascādā aidāsi Diuusi aagidi Avraañicarū sai ooñigadā maratā agaitadāi saidā āmaradā cajiudadā sāllicādā muiduca agaitadāi taidā Avraañicarū cāga vaavoitu tomasi maibaigaca maascadāi gomaasi. 19 Tomasi Avraañicarū viaacatadāi āmo sientō uumigi daidā Saara ārooñigadā dai viaacatadāi maaco coobāi dan baivustaama uumigi aliāsi ārcāāliocoidadācatadāi agai dai camaibaigaca maascadāi ismaamaracagi. 20 Dāmos Avraañicarū apiacāga vaavoitudaitadāi Diuusi dai astā vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquīā viaacatadāi agai istumaasi aagidi Diuusi vaascārā cāga ñioo agai Diuusi vātārā. 21 Sāllicādā cāga vaavoitudāi agai isDiuusi istutuidi isidūñiagi istumaasi aagai. 22 Cascādā Diuusi oigāldi Avraañicarū soimaascāmigadā dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducāmi Avraañicarū. 23 Aidāsi Diuusi aagidi Avraañicarū sai oigāli agai dai cālgacārā ñidi ducāmi istomali āmo imidagai maisoimaasi iduuñimudāi mosvaavoitudacāi agai Diuusi, maisiu mosācaasi Avraañicarū aagidi agai gomaasi. 24 Diuusi garaagidi aatāmā āpā. Diuusi gāroigāldi dai cālgacārā gārñidi aatāmā āpā ismaacādā vaavoitudāi Diuusi ismaacādā duaacāli gārtaānādāmigā Suusi Cristo coidadā saagidāñdārā. 25 Agai muu dai poduucāi gāroigāldi gārsoimaascāmigā dai duaaca dai poduucāi Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducāmi aatāmā.

5

1 Poduucāi Diuusi cālgacārā gārñidi ducāmi istomali āmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudāi vaavoitudacāi aatāmā dai poduucāi gāñiibāstacan tadacagi gāñiibādaga. Suusi Cristo muu dai poduucāi gāroigāldi gārsoimaascāmigā cascādā. 2 Dai poduucāi istutuidi aatāmā ismamadadagi dai poduucāi apiacālgacārā gārñidi Diuusi. Dai

aliΛ baigarΛlidi aatΛMΛ nanΛracatai siΛΛscadΛ Diiusi garvaidaquia*gi* tavaagiamu tasai ΛΛmadu daraajana. ³ Dai gaaagai isbaigarΛliadagi aatΛMΛ siΛΛscadΛ soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicΛi aatΛMΛ is-soimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diiusi dai tasai vaamioma ivuaada arΛlidiña istumaasi Diiusi ipalidi. ⁴ Dai siΛΛscadΛ soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduuc*ai* baigΛΛlidi Diiusi aatΛMΛcΛdΛ. Dai siΛΛscadΛ Diiusi baigaliadagi aatΛMΛcΛdΛ gomaasi garsoicΛi tasai nanΛracana aatΛMΛ siΛΛscadΛ Diiusi garvaidaquia*gi* tavaagiamu dai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai aatΛMΛ isDiiusi sΛΛlicΛdΛ iduñia agai istumaasi aagai ñiooquidΛrΛ. ⁵ Dai siΛΛscadΛ vaavoitudai aatΛMΛ Diiusi tomali Λmo imidagai maisiaa garΛΛratudadamu Λgai, Λgai vΛΛscarΛ ivueeyi istumaasi aagai cascΛdΛ. Diiusi ootoi gΛlbΛdaga sai garΛΛmadu daacana dai Diiusi lbΛadΛ garmamaatatuldi sai Diiusi aliasi garoigΛdai.

⁶ AatΛMΛ maitistutuiditadai isΛΛgi cΛΛgacΛrΛ garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidΛsi Diiusi ipΛli dai muu sai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali Λmaadutai oidigi daama sioora muquia liadagi sai cΛΛgacΛrΛ vuusaiña Λmai tomasi cΛΛ tuiga ismaacΛdΛ gΛmuaatuda agadagi. Damos isaliΛ cΛΛ tuigacagi Λmo oodami ismaacΛdΛ gΛmuaatuda agadagi aidΛ gia oidacan tada Λmaadutai sioora muquia liadagi Λgai vΛΛtarΛ. ⁸ Damos Cristo muu tasai aatΛMΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai aatΛMΛ ⁹ dai poduuc*ai* Diiusi gartΛagi isaliΛsi garoigΛdai dai cΛΛgacΛrΛ garnΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascΛdΛ aatΛMΛ camaiiviaa issoimaa taatagi Diaavora ΛΛmadu. ¹⁰ AidΛsi maiquiaa vaavoitu aatΛMΛ Diiusi, Λgai garvuidarΛ caatΛcatadai soimaasi ivuaadatai aatΛMΛ dΛmos Suusi Cristo muu tasai aatΛMΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna dai poduuc*ai* Diiusi camaitarvuidarΛ caatΛ. Sivi siooma cΛΛga istutuidi Diiusi iscΛΛgacΛrΛ garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camaiyvuidarΛ vΛΛta aatΛMΛ Diiusi. ¹¹ CascΛdΛ aliΛ baigarΛlidi aatΛMΛ Diiusi vui.

¹² Adánacaru arΛrΛgadadΛ oodami ismaacΛdΛ oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui Λgai dai cascΛdΛ muu cascΛdΛ vΛΛsi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai sΛΛlicami tomali Λmaadutai maitistutiadamudai ispocaitiadagi ismaiΛΛgidi sΛΛlicami vΛΛscarΛ aidΛsi maiquiaa maa Diiusi gasΛΛlicamiga Moseesacaru Λoodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Damos Λoodami vΛΛscarΛ coodana arΛrΛ aidΛsi abiaadarΛ oidacatadai Adánacaru asta aidΛ uucami sioidacatadai Moseesacaru poduuc*ai* isduuc*ai* cooyi Moseesacaru abiaadarΛ dai sivi quiaa cooyi cascΛdΛ gΛmaata issoimaasi ivuaadana Λgai tomasi maiΛpan duuc*ai* soimaasi ivuaadana Λgai Adánacaru. MaiΛΛpan tuutuiga Adánacaru ΛΛmadu Cristo ismaacΛdΛ divia agaitadai.

¹⁵ Adánacaru soimaasi idui dai cascΛdΛ muu Λgai dai vΛΛsi cajiudadΛ coi arΛrΛ dΛmos Suusi Cristo muu dai poduuc*ai* Diiusi oigΛldi dai cΛΛgacΛrΛ nΛidi muidutai. Poduuc*ai* maiΛpan dui Suusi Adán. ¹⁶ Asoimaascami ismaacΛdΛ idui Adán maiΛpa maasi cΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai ismaacΛdΛ garmaacai Diiusi. Adánacaru soimaasi idui dai cascΛdΛ soimaasi ivueeyi vΛΛsi oodami vai Diiusi soimaasi taatamituldi dΛmos Cristo muu vai cascΛdΛ Diiusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai cΛΛgacΛrΛ vuvaidi tomasi Λoodami aliΛsi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adánacaru soimaasi idui dai cascΛdΛ vΛΛsi

oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vΛascatai ismaacΛΔ Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai Λgai oidacamu Suusi Cristo Λmadu tΛvaagiΛΓΛ tomastuigaco.

¹⁸ Adánacaru soimaasi idui dai cascΔΔ soimaasi ivueeyi vΛascatai vai Diiusi soimaasi taatamituldi. DΛmos Suusi Cristo idui Λmo istumaasi cΛagaducami vai cascΔΔ Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi Λoodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diiusi Λmadu. ¹⁹ Adánacaru maiΛΛgi Diiusi vai cascΔΔ vΛascatai soimaasi ivueeyi dΛmos Suusi Cristo ΛΛgi Diiusi vai Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diiusi maa oodami gΛsΛlicamiga sai poduucai maatΛna oodami isaliΛ maiΛΛgidi Diiusi. DΛmos aidΛsi Λoodami vaamioma soimaasi ivuaadatada vai vaamioma oigΛdi Diiusi Λgai dai oigΛdai. ²¹ Λoodami api-asoimaasi ivuaadatada dai cascΔΔ viaacatada vai iscoiyagi. DΛmos Suusi Cristo muu sai poduucai Λoodami cΛagacΛΓΛ vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diiusi Λmadu dai cascΔΔ Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi Λoodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tΛΛgi Λgai oodami isaliΛ oigΛdai.

6

¹⁻³ DΛmos maitΛagagai isapiasoimaasi ivuaadagai vai poduucai Diiusi oigaldiadagai dai poduucai gΛmaata issΛalicΔΔ oigΛdai Λgai oodami. Gantagitovurai isvΛascatai aatΛmΛ ismaacΔΔ casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadΛcΔΔ poduucai ΛΓapan ducami iscoimudai aatΛmΛ Λgai Λmadu dai viaa aatΛmΛ guvucadadΛ Λgai dai istutuidi aatΛmΛ iscamaisoimaasi ivuaadagai. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isΔDiaavora, cascΔΔ maitΛagagai issoimaasi ivuaadagai.

⁴⁻⁵ AatΛmΛ quiaa Λrsoimaasi ivuaadamicatada dai aidΛsi garvapacoi aatΛmΛ ducami isyaasapicamudai Λmadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatΛmΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ Λmadu Cristo Diiusi guvucadadΛcΔΔ dai poduucai viaa aatΛmΛ ibΔdagai utudui. ⁶ Dai ducami iscoi aatΛmΛ curusiaba Suusi Cristo Λmadu dai poduucai camaitivueeyi aatΛmΛ mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi aatΛmΛ poduucai isduucai ivuaadana ΛΛquioma, ⁷ Λmo muuquiadΛ camaisoimaasi ivueeyi cascΔΔ. ⁸ Ducami iscacoi aatΛmΛ Cristo Λmadu sΛalicΔΔ ducami iscaduuaaca Cristo Λmadu dai caviaa ibΔdagai utudui. ⁹ CΛΛ maata aatΛmΛ sai Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ dai camaimuquia agai tomali Λmo imidagai cascΔΔ. ¹⁰ Oodami soimaasi ivueeyi cascΔΔ Cristo curusiaba muu poduucai Diiusi soimaasi taatatuli Suusi Cristo dai camaiviaa isΛpamu muquiagi. DΛmos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diiusi Λmadu ivueeyi Diiusi aa duiñdadΛ. ¹¹ SiΛascadΛ soimaasi iduñia aliada aapimΛ gΛagagai mΛspoaliada aapimΛ mΛsaidΛ ArcoidadΛ ducami dΛmos isiduñia aliada aapimΛ Diiusi aa duiñdadΛ Suusi Cristo Λmadu gΛagagai mΛspoaliadagai mΛsai maitΛrcoidadΛ.

¹² CasiavΛr maitΛndadagitoda isΔDiaavora soimaasi gΛnduiñtuldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimΛ. ¹³ MaitavΛr ivuaada istumaasi ΔDiaavora ipΛliadagai baiyomavΛr ivuaada istumaasi Diiusi ipΛliadagai ducami iscacoimudai aapimΛ dai Λpamu duduuaaca. ¹⁴ ΔDiaavora camaitΛntaanΛdamu. AapimΛ camaiviaa isΛΛgiadagai

vΛΛasi ismaacΛΔΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΓΛ dai cΛΛgacΛΓΛ vu-
vaquiagi, mosgΛaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi
gΛnoigΛldi dai cΛΛgacΛΓΛ gΛNNΛidi.

¹⁵ VΛΛascΛΓΛ maitΛaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa
isΛΛgiadagi vΛΛasi ismaacΛΔΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΓΛ. ¹⁶ CΛΛ
maatΛ aapimΛ sai isΛmaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi Λmo
piooñi duucai Λgai gia viaa isΛΛgiadagi gΛaamu. Poduucai ΛpΛ sioorΛ
ΛΛgiadagi ΔDiaavora gΛaamu duucai tomali Λmo imidagai maiimia agai
Diuusi Λmadu. DΛmos sioorΛ ΛΛgiadagi Diuusi cΛΛgacΛΓΛ oidacamu dai
imi agai Diuusi Λmadu. ¹⁷ DΛmos baigiñΛldi aanΛ DiuusicΛΔΛ isaapimΛ
ismaacΛΔΛ ΛΛquioma ΛΛgidiña ΔDiaavora gooquiΛΓΛ cavaavoitu Diuusi
dai sivi ΛΛgigitai caΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁸ Dai sivi camaitarpipiooñigadΛ
aapimΛ ΔDiaavora baiyoma ΔrpipiooñigadΛ aapimΛ Diuusi dai cΛΛgacΛΓΛ
oidaga. ¹⁹ Aagai aanΛ gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai siooma
cΛΛga maatΛ caΛca aapimΛ. ΛΛquioma ΛΛgidiña aapimΛ ΔDiaavora daidΛ
ivuaadana mui naana maasi soimaascami dΛmos sivi gΛaagai isΛΛgiada
aapimΛ Diuusi daidΛ ivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami.

²⁰ Aidasi quiaa ΛΛgidiña aapimΛ ΔDiaavora maiviaacana aapimΛ
isivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami. ²¹ Istumaasi ivuaadana aapimΛ
maitarsoiñi poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimΛ isiimiagi
Diuusi Λmadu mossiaa Λrai aapimΛ sivi ΛgaicΛΔΛ ismaacΛΔΛ ivuaadana.
²² DΛmos sivi camaiΛΛgidi aapimΛ ΔDiaavora baiyoma ΛΛgidi aapimΛ
Diuusi gomaasi gia Δrsoiñi dai poduucai aapimΛ ΔrΛcovai vuvaidadΛ
Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimΛ Diuusi Λmadu. ²³ Λgai
ismaacΛΔΛ ΛΛgidi ΔDiaavora maiimia agai Diuusi Λmadu dΛmos Λgai is-
maacΛΔΛ ΛΛgidi Diuusi, Diuusi maaquimu Λgai oigaragai istomastuigaco
oidacamu Diuusi Λmadu vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimΛ cΛΛga maatΛ isΛmo oodami istutuidi isivuaadagi
istumaasi aagai sΛΛlicamiΛΓΛ siΛasi uucami oidacagi siΛascadΛ coiyagi
amaasi gia cho. ² Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna
siΛasi uucami oidacagi cunadΛ, poduucai aagai sΛΛlicamiΛΓΛ cascΛΔΛ.
DΛmos siΛascadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui camaiviaa isΛΛgiadagi
gosΛΛlicami ismaacΛΔΛ poduucai aagai sai Λmo ooqui cunacami viaa
isΛΛmadu oidacagi gΛcuna. ³ DΛmos isΛooqui vΛΛnagi Δmai cΛΛli quiaa
oidacatai cunadΛ Λgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadΛ Λgai
istutuidi isvΛΛnagi Δmai cΛΛli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucai ΛpΛ aidasi muu Suusi Cristo camaiviaa
isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai aidasi
vaavoitudai Suusi Cristo poduucai Δrducami iscoimudai aapimΛ Suusi
Cristo Λmadu curusiaba dai cascΔΔ maiviaa isivuaadagi istumaasi
aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaquiagi, dai
ducami isduduacacamudai aapimΛ coidadΛ saagidaiñdΛΓΛ Λmadu
Cristo Diuusi guvucadadΛcΛΔΛ dai poduucai viaa ibΔdagai utudui dai
Cristo Λmadu oidaga daidΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. ⁵ Aidasi quiaa
ivuaadatadai aapimΛ istumaasi ΔDiaavora ipΛldi aidasi mai aapimΛ
Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vaamioma soimaasi ivuaada Δlidadai

dai poduucai camaiimiam agaitadai aapim^Λ Diuusi ^ΛΛmadu. ⁶ D^Λmos sivi ducami iscacoimudai Cristo ^ΛΛmadu casc^ΔΔ maiviaa iviuaadagai istumaasi aagai Moseesacaru s^ΛΛlicamigad^Δ. ^ΛΛquioma iviuaadatadai aapim^Λ Diuusi aa duiñdad^Δ ^ΛΛgigitai Moseesacaru s^ΛΛlicamigad^Δ. Agai ^ΛRC^ΔΔlimudad^Δ s^ΛΛlicami. D^Λmos sivi ivueeyi aapim^Λ Diuusi aa duiñdad^Δ viaacatai ib^Δadagai utudui Diuusi Ib^Δad^Δ guvucadad^ΔΔ^Δ.

⁷ C^ΔΔ maata aapim^Λ isMoseesacaru s^ΛΛlicamigad^Δ mait^Λrs^Λoimaascami. V^ΛΔSC^ΔΔ ismaioidacamudai s^ΛΛlicami maimaat^Δcamudai aan^Λ istumaasi ^Λrs^Λoimaascami. Iss^ΛΔlicami^ΛΔ^Δ maiaagadamudai sai mait^Δagai iviaaca ^Λliadagai gavustuidaga aid^Δ gia maimaat^Δcamudai aan^Λ gomaasi. ⁸ Aid^Δsi maiquiaa maat^Δcatadai aan^Λ ΔS^ΛΔlicami maimaat^Δcatadai aan^Λ istumaasi ^Λrs^Λoimaascami d^Δmos aid^Δsi maí aan^Λ ΔS^ΛΔlicami aid^Δ gia aan^Λ viaaca iñ^Δlidadai gavustuidaga aan^Λ ^Λrs^Λoimaasi ivuaadamitadai casc^ΔΔ. Ismaioidacamudai s^ΛΛlicami maimaat^Δcamudai oodami istumaasi ^Λrs^Λoimaascami. ⁹ Aid^Δsi maiquiaa maata c^ΔΔcatadai aan^Λ ΔS^ΛΔlicamigad^Δ Moseesacaru aan^Λ alia baigiñ^Δlidiña d^Δmos aid^Δsi camai aan^Λ istumaasi aagai Moseesacaru s^ΛΛlicamigad^ΔΔ^Δ aid^Δ gia maí aan^Λ ismai^ΔΔgidadai ΔS^ΛΔlicami daid^Δ ^Λrs^Λoimaasi ivuaadamitadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aan^Λ Diuusi ^ΛΛmadu. ¹⁰ Dai poduucai ΔS^ΛΔlicami^ΛΔ^Δ g^Δaaagaitadai ismaat^Δamudai aan^Λ isducatai c^ΔΔgac^ΔΔ^Δ oidacagi baiyoma maí aan^Λ ismaiimia iñagaitadai Diuusi ^ΛΛmadu. ¹¹ Poduucai ΔDiaavora giñyaatagi giñ^Δagitoli ansaid^Δ istutuidi aan^Λ is^ΔΔgiadagi v^ΔΔsi Moseesacaru s^ΛΛlicamigad^Δ dai c^ΔΔgac^ΔΔ^Δ vuusiagi d^Δmos maitistui aan^Λ is^ΔΔgidagi v^ΔΔsi Moseesacaru s^ΛΛlicamigad^Δ dai casc^ΔΔ maiimia iñagaitadai Diuusi ^ΛΛmadu.

¹² S^ΔΔlicami^ΛΔ^Δ maiaagai tomali Δmo istumaasi soimaascami v^ΔΔsi istumaasi g^Δaaagai ami ^ΛRC^ΔΔgaducami. ¹³ ΔS^ΛΔlicami mait^Λrd^Δñid^Δ ismaiimi iñagaitadai aan^Λ Diuusi ^ΛΛmadu, ΔDiaavora ^Λrd^Δñid^Δ, Δgai soimaasi iduiñtuldi oodami casc^ΔΔ. Δoodami mai^ΔΔgidi Diuusi s^ΛΛlicamigad^Δ dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimia agai Diuusi ^ΛΛmadu dai poduucai g^Δmaata ismaic^ΔΔgadu issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa ΔS^ΛΔlicami Moseesacaru dai ΔS^ΛΔlicami alia c^ΔΔgadu. D^Δmos aan^Λ p^Δooñigad^Δ giñducami ΔDiaavora dai casc^ΔΔ soimaasi ivuaada iñ^Δlidi aan^Λ. ¹⁵ Aan^Λ s^ΛΔlicad^Δ ivuaada iñ^Δlidi istumaasi c^ΔΔgaducami, d^Δmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aan^Λ istumaasi mai^Δoojoidi. ¹⁶ C^ΔΔ maata aan^Λ ismaic^ΔΔga ivueeyi dai maata aan^Λ is^ΔS^ΔΔlicami alia c^ΔΔgadu tomasi mai^ΔΔgidi aan^Λ. ¹⁷ Poduucai aan^Λ maisoimaasi ivuaada iñ^Δlidi d^Δmos ΔDiaavora soimaasi giñduiñtuldi casc^ΔΔ mait^Λrgiñduñi aan^Λ. ¹⁸ Dai c^ΔΔ maata aan^Λ iñsaan^Λ ^Λrs^Λoimaasi ivuaadami maitiñ^ΔΛmadu daacatai Diuusi. Aan^Λ c^ΔΔga ivuaada iñ^Δlidi d^Δmos maitistutuidi. ¹⁹ Aan^Λ maitivueeyi istumaasi c^ΔΔgaducami tomasi c^ΔΔga ivuaada iñ^Δlidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aan^Λ tomasi maisoimaasi ivuaada iñ^Δlidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aan^Λ istumaasi maitip^Δlidi, ΔDiaavora Δgai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi ^ΛΔv^Δueeyi aan^ΔΔ^ΔΔ si^ΔΔscad^Δ c^ΔΔga ivuaada iñ^Δliada aan^Λ baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aan^Λ oojoidi Diuusi s^ΛΛlicamigad^Δ ²³ d^Δmos oidaga Δmo istumaasi ismaic^ΔΔ giñsobic^Δ is^ΔΔgiada aan^Λ Diuusi s^ΛΔlicamigad^Δ. Δgai ^ΛΔDiaavora ismaic^ΔΔ soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ SALLICADΛ soigiñΛlidi aanΛ. SioorΛ arpipiooñigadΛ Diaavora ma-
iajioopai Diuusi ΛΛmadu cascADΛ aliΛsi tΛgito aanΛ sioorΛ cΛΛgacARΛ
giñvūsaidagi vai giñdagituagi ΔDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanΛ.
²⁵ BaigiñΛlidi aanΛ DiuusicADΛ isSuusi Cristo gARTAAANΛdamiga istutuidi
iscΛΛgacARΛ giñvuusaidagi. AanΛ ΛΛgiada iñΛlidi Diuusi sALLicamigadΛ
ΔΛmos ΔDiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

8

¹ SioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduuca
ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istu-
maasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi, Λgai gia Diuusi caoigΛli dai maisoimaasi
taatatuldamu. ² SioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λgai viaa guvucadadΛ Di-
uusi IbΛadΛ ismaacADΛ gARmaacai ibADagai utudui. Diuusi IbΛadΛ guvu-
cadadΛ cΛΛgacARΛ giñvūsaitu taidΛ ΔDiaavora giñdagito nai imia iñagai aanΛ
Diuusi ΛΛmadu cascADΛ camaitaagagai issoimaasi ivuaada aanΛ. ³ Λoodami
maitistutuidi iscΛΛgacARΛ vuvuquiagi Moseesacaru sALLicamigadΛcADΛ,
maiΛΛgidi Λgai sALLicami cascADΛ. ΔΛmos Diuusi ootoi gamara sai
Λgai cΛΛgacARΛ vuvaidana Λoodami. Suusi Cristo arDiuusi maradΛ dai
oodami duucaivuuasai ΔΛmos tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui
Λgai. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascADΛ Suusi Cristo curusiaba
gΛmuaatu ducami isΛgai arsoimaasi ivuaadamicamudai dai oodami
camaisoimaasi ivuaadami duucaivii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tΛsai
poduucal istutuidiñΛ aatΛMΛ isΛΛgiadagi istumaasi aagai sALLicamiARΛ
camaitivueeyi aatΛMΛ istumaasi aatΛMΛ ΛΛgi ipΛlidi baiyoma ivueeyi
aatΛMΛ istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ.

⁵⁻⁶ SioorΛ ivueeyi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi Λgai mostΛtΛgitoiñΛ istu-
maasi iduñΛi alidi. Λgai maivviaa ibADagai utudui. ΔΛmos sioorΛ ivueeyi
istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ Λgai mostΛtΛgitoiñΛ istumaasi Diuusi
IbΛadΛ ipΛlidi isivuaada Λgai. Dai Λgai gia viaa ibADagai utudui dai
gΛniibASTacan taadacana. ⁷⁻⁸ SioorΛ ivueeyi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi
vui vΛATΛ Diuusi. Λgai maitipΛlidi tomali maitistutuidi isΛΛgiadagi Diuusi
sALLicamigadΛ cascADΛ Diuusi maitistutuidi isbaigΛliadagi ΛgaicADΛ.

⁹ ΔΛmos Diuusi IbΛadΛ aapimΛ gANΛΛmadu daja cascADΛ maitivueeyi
aapimΛ istumaasi ΛΛgi ipΛlidi baiyoma ivueeyi aapimΛ istumaasi ipΛlidi
Diuusi IbΛadΛ. IsDiuusi IbΛadΛ maiΛΛmadu daacagi oodami Λgai
maiavaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ ΔΛmos isΔCristo ΛΛmadu daacagi
oodami Diuusi cΛΛgacARΛ nΛijadamu Λgai ducami istomali Λmo imida-
gai maisoimaasi ivuaadamudai cascADΛ tomastuigaco oidacamu ibΛadΛ.
¹¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidadΛ saagidaiñdARΛ daidΛ isDiuusi
IbΛadΛ gANΛΛmadu daacagi aidΛ gia siΛASCADΛ coiya aapimΛ Diuusi
gANDUDUaacaldamu. Diuusi IbΛadΛ gANΛΛmadu daja cascADΛ.

¹² Giñaaduñi aatΛMΛ viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi
dai maisiu istumaasi aatΛMΛ ΛΛgi ipΛliadagi. ¹³ ΔΛmos isaapimΛ
ivuaadagi istumaasi aapimΛ ΛΛgi ipΛliadagi aidΛ gia maiimimu
aapimΛ Diuusi ΛΛmadu. Baiyoma isDiuusi IbΛadΛ guvucadadΛcADΛ
ivuaada aapimΛ istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi aidΛ gia camaisoimaasi
ivuaadamu aapimΛ.

¹⁴ SioorΛ vaavoitudadagi isDiuusi IbΛadΛ soicai sai cΛΛga tΛtΛgitoiñΛ,
Λgai arDiuusi maamaradΛ. ¹⁵ Diuusi IbΛadΛ divia dai gANΛΛmadu daaca

agai cascada maitaagai isabbiada aapima Diuusi apan duucai amo pi-
oofni abidiña gaaamu. Aapima armaamarada Diuusi, Diuusi Ibadā
ipalidi cascada. Cascada gaaagai isgarooga aagada aatama Diuusi. ¹⁶ Dai
Diuusi Ibadā garmaatatuli sai aatama sāllicada arDiuusi maamarada.
¹⁷ Aatama arDiuusi maamarada cascada garmaaquimu agai istumaasi
viaa poduucai isduucai maacai agai Suusi Cristo. Aatama vaascara oidaca
ragai Suusi Cristo amadu tavaagiara cascada viaa aatama issoimaa
taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata agai.

¹⁸ Vaascara siascada tatagitoda aatama isDiuusi garmaquia agai mui
naana maasi cacagaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatama sivi
maitaristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidasi Adānācaru soimaasi idui Edeenara aidā abi-
aadara divia adiaavora oidigara dai Diuusi soimaa taatatuli Adānācaru
dai ootoi oidigara muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi
istumaasi maicacagaducami. Siascada Suusi Cristo diviagi apamu
tami oidigi daama dai vāsi vaavoitudadami amadu daraajamu po-
duucai gamaatamu isvaavoitudadami sāllicada arDiuusi maamarada
amaasi ugitimu uuparai, dai vāsi soimaascami, dai muuquigami dai
vāsi istumaasi maicagadu oidigi daama, adiaavora camaitaanada
agai cascada. Daidā vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali
amo imidagai. ²² Caa maata aatama iscoocodagai, dai soimaa taatara-
gai, dai muuquigami dai vāsi istumaasi soimaascami oidaga oidigi
daama. ²³ Dai aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taata-
mai ara tomasi Diuusi Ibadā garamadu daja dai apiasoimaasi taata-
mai dai nānāra siascada gamaatamu isvāsi vaavoitudadami sāllicada
armaamarada tavaagiara dai aatama casi ipalidi isajiagi siascada Di-
uusi garmaaquiagi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragai dai ca-
maicoodamu aatama. ²⁴ Siora cāgacara vuvāquia liadagi gaaagai
isvaavoitudadagi dai nānāracagi siascada Diuusi cāgacara vuvaidagi
soimaasi ivuaadamu saagidānāra dāmos istumaasi canāijada oodami
maitaagai isapianānāracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi maināijada agai
gia gaaagai isnānāracagi dai isnānāracagi vaavoitudaitai amo istumaasi
gomaasi garsoicai isnānāracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi Ibadā garsoicai ara ismamadadagi aatama maimaata
isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi Ibadā daanai
Diuusi aatama garvaatarā mainiooquicada mosaijigai agai. ²⁷ Diuusi caa
maata istumaasi tatagitoi oodami dai caa maata istaiya alidi Diuusi
Ibadā siuu duucu agai daanai Diuusi vaavoitudadami vaatarā istu-
maasi Diuusi ipalidi.

²⁸ Caa maata aatama sai isoigada aatama Diuusi dai isivuaada istu-
maasi Diuusi ipalidi aidā gia vāsi istumaasi avvaadagi aatamacada
arsoifni aatama agai garvaatarā. Diuusi poduucai ipalidi saidā arsoificana
aatama garvaatarā cascada. ²⁹ Tucamidara abiaadara Diuusi maata siora
acovai vuvaituda agai saidā aramaamaradācana. Diuusi aqūi abi-
aadara aagai sai siora vaavoitudagi apan tuutiaca agai Diuusi marada
ismaacada tavai tavaagiānāra dai poduucai Diuusi marada arsiālgida
ducamici agai. ³⁰ Dai acovai vuvaidacai aagidi sai āgiditai caācana istu-
maasi aagidagi agai dai siora āgiditai caāca istumaasi aagai Diuusi.
Diuusi cāgacara nāidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi

ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai amo imidagai oidacamu agai amadu tavaagiaru tomastuigaco.

³¹ Vasi gomaasicadu caa maata aatama isDiuusi samicadu garsoicai dai tomali maadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba tasi poduucai cagacaru vuvacana aatama dai Diuusi samicadu garmaquia agai vasi istumaasi tagito aatama poduucai iduucai ootoi agai gamara sai cagacaru gervuvaidana. ³³ Diuusi casi covai gervuvaitu dai cagacaru garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada maitipu sooru istutiadagi isgariaru gervuupiadagi Diuusi vuitapi tasoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitipu sooru gataañiagi masai soimaasi gartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai goquiaru apamu duaaca dai sivi salisa padaru daja Diuusi dai daanai Diuusi aatama gervuuaru. ³⁵ Aliasi garioigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco garioigada agai, tomasi soigarlidi aatama, siaru cocococicagi, siaru soimaa taatamadagi, siaru arsoituutuigamicagi siaru gargavia agadagi aa, siaru garcooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñooquidaru:

Sooru ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi aa loodami cooda agaiña.

Agai polidina saida arcagagai iscoodadagi apam duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ñooquidaru. ³⁷ Damos vascaru vasi gomaasi maitarsobicai isvaavoitudadagi aatama baiyoma garsoicai isvaamioma caga vaavoituda aatama dai Suusi Cristo garioigadai daida garsoicai aru. ³⁸ Tomali amo istumaasi maisobicai Diuusi isgarioigadagi tomali Diuusi tataañicaruda, tomali diaavora tataañicaruda, tomali istumaasi arvueeyi sivi tomali istumaasi paduñia agai goquiaru, tomali diaavora ³⁹ tomali amo istumaasi ismaacadu oidaga tavaagiaru tomali amo istumaasi ismaacadu oidaga oidigi daama, tomasi coi aatama vascaru Diuusi garioigadai cascada ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai cagacaru gervuvaidana.

9

¹⁻³ Giñaaduñi judidíu aliási ipalidi aana isvaavoitudadagi aapima Suusi Cristo. Tucaru dai taru aliá soiginañidina aana aapimacada. Suusi Cristo amadu Diuusi Ibadu caga maata issamicadu arvaavoi ansai aana ipalidi isDiuusi gajaadaru ginviaagi isgomaasi arsoicicagi iscagacaru vuvacia aapima. ⁴ Aapima arjudidíu dai Diuusi gamaamara duucai gannidi dai ganaaduñicaru nañidina isducatai Diuusi dadadacai gansaagida. Diuusi aagidi ganaduñi Avraañicaru dai Davicaru saida iduñia agai mui naana maasi cacagaducami cajiudadu vuaru, dai Diuusi maa samicami Mosesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai gaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo cagacaru vuviadami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaru arganaaduñicaru. Agai ismaacadu Diuusi ootoi saida arcagacaru vuviadamicana agai arjudíu aru daida arDiuusi dai agai taanai vasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiaru. Dai aana ipalidi isoodami caga ñoocadagi Diuusi vuaru tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidíu dai maitarDiuusi mamaradu, vascaru vasi istumaasi aagadagi Diuusi vasi arvueeyi.

7 Maisiu vΛasi Avraañicaru cajiudadΛ vaavoitudai ʌpan duucaai ʌgai dai maisiu vΛascatai viaaca ʌgai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia ʌgai, mosΛca Avraañicaru cajiudadΛ ismaacΛdΛ vuvaja Isaiĩndʌrʌ. 8 Poduucai gamaatΛ sai maisiu vΛasi Avraañicaru cajiudadΛ ʌrDiuusi maamaradΛ mosΛcaasi ʌgai ismaacΛdΛ vaavoitudai ismaacΛdΛ Diuusi aagidi Avraañicaru, ʌgai ʌrDiuusi maamaradΛ. 9 Diuusi aagidi Avraañicaru sai ʌmo uumigicΛdΛ divia agaitadai ʌpamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

10-13 Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca ʌgai sai ʌmoco Esaú tʌʌgiduca ʌgai dai ʌʌmai Jaco daidΛ ʌʌducadioma ʌrpiooñigadaca agaitadai aliducadΛ tomasi maiquiaa vuvaja dai maiquiaa ivuaadana tomali ʌmo istumaasi cʌʌgaducami tomali soimaascami. DaidΛ Isaa ʌroogadΛ ʌaali. Dai Diuusi aagidi sai oigʌdai Jaco dai cʌʌdai Esaú. Poduucai gamaatΛ isDiuusi istutuidi isʌcovai vuvaidagi sioorʌ ipʌliadagi.

14 Vʌascarʌ vΛasi gomaasicadΛ maitʌagai isaatʌmʌ pocaitiadagi sai Diuusi maicʌʌga ivueeyi. 15 Diuusi potʌtadai Moseesacaru: “Aanʌ soigĩñliadamu dai cʌʌgacʌrʌ nʌijadamu sioorʌ ipʌliada aanʌ”. 16 Poduucai gamaatΛ isDiuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi oodami maisiu mosipʌliditai oodami sai cʌʌgacʌrʌ nʌidiñʌ tomali cʌʌgacʌrʌ oidacatai baiyoma Diuusi soigʌʌlidi oodamicadΛ cascadΛ cʌʌgacʌrʌ nʌidi. 17 Diuusi ñiooquidʌrʌ pocaiti sai Diuusi potʌtadai ʌraigadΛ Ejiipitarʌ oidacami: “Aanʌ ʌʌdagito isʌrraica aapi vai poduucai gamaatʌna iñsaanʌ alia viaa gʌvucadagai dai poduucai gamaatʌna vΛasi oidigi daama sioorʌ aanʌ”. 18 Dai Diuusi soigʌʌlidi sioorʌcΛdΛ ipʌlidi ʌgai dai Diuusi maidadagitoi isʌʌgiadagi sioorʌ ipʌliada ʌgai.

19 Isʌmaadutai giñtʌcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isʌʌgiadagi oodami tuisi ʌpʌiʌrʌ vuupai Diuusi oodami ismaiʌʌgiadagi”. 20-21 Ducami isajaayi ñioocadamudai vʌascarʌ maitʌagai ispotʌtʌada ʌgai ʌajaatadami: “¿Tuipasi poduucai idui giñuusu?” Dʌmos oodami maitʌagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascadΛ viaa sʌʌlicami isivuaadagi oodamicadΛ isducatai ipʌliadagi. Cʌʌ maatʌ vʌascatai isDiuusi idui oodami cascadΛ oodami maiviaa sʌʌlicami ispotʌtʌadagi Diuusi: “¿Tuipasi poduucai giñdui?”

22 Tucamidʌrʌ cʌquivacai oidigi abiaadʌrʌ Diuusi maivui baamucui ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vʌascarʌ ʌmo imidagai soimaa taatatuldumu poduucai ʌgamaatΛ isDiuusi alia viaa gʌvucadagai. 23 Vai poduucai gamaatΛ isalisi ʌgʌroigʌdai Diuusi aatʌmʌ ismaacΛdΛ ʌcovai ʌrvuvaitu ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ ʌrʌnʌidi daidΛ ʌrvuuquia ʌgai tʌvaagiamu. 24 Diuusi ʌcovai vuvaitu ʌʌmoco ʌjudidíu saagidaiĩndʌrʌ dai aa ismaacΛdΛ maitʌrjudidíu saagidaiĩndʌrʌ. 25 Osea ooja Diuusi ñiooquidʌrʌ istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

IsmaacΛdΛ maitʌrjudidíu saagida gaagamu aanʌ aa vaidʌ
ʌrgiñmaamaracana.

Dai oigʌadamu aanʌ ʌgai tomasi ʌʌquioma tomali ʌmaadutai maiogʌdaiñʌ.

26 Dai ismaacΛdΛ ʌʌquioma potʌtadai aapimʌ maitʌrgiñmaamara.

Sivi povʌntʌadamu aanʌ aapimʌ ʌrgiñmaamara. Aanʌ ʌrʌgai dai tomastu-
igaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai aJudidíu: “Tomasi judidíu alia muidu vΛASCATA chiΛΛqui cΛAGACATA vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isACALDI aorai poduucai aΛPΛ maitistutuidi isACALDI aJudidíu is-maacADΛ oidaga oidigi daama sΛALICADΛ muidu aΓai cASCADΛ. ²⁸ SiΛASCADΛ Diuusi gaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama aΓai otoma naatomu”. ²⁹ Dai aΛquioma pocaiti aΛPΛ Isaía:

Diuusi aΓai dai tAaanΛi vΛASiaACatai.

ISaΓai maicΛAGACATA vuvaidamudai chiΛΛqui aidΛ gia aatAMΛ apan duuñimudai SodomATA oidacami dai GomorATA oidacami.

Ascaiti Isaía.

³⁰ VΛasi gomaasicADΛ gΛmaatΛ sai tomasi ismaacADΛ maitarjudidíu maivuum aNΛlidiña isvaavoitudagi Diuusi sai aΓai cΛAGACATA nΛidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cΛAGACATA nΛidi. ³¹ VaidΛ aJudidíu gΛnaajagΛiña isΛAGIADAGI vΛasi Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ sai poduucai Diuusi cΛAGACATA nΛidiña aΓai ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vΛASCATA aΓai maitistui isCΛAGA aΛGIADAGI Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ. ³² AΓai maitatAGIToiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cΛAGACATA nΛidiña ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma poΛlidiña aΓai sai aΛGITITAI Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ Diuusi cΛAGACATA nΛidiña ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cASCADΛ vui baacoi aΓai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanΛ aCristo aJudidíu dai muidutai aΓai vui baacoimu aCristo.

Damos sioorΛ vaavoitudagi maiviaacamu istuusi siaa aRadagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi sΛALICADΛ ipΛlidi aanΛ isCΛAGACATA vuvaquiyagi aJudidíu cASCADΛ mamadai aanΛ sai Diuusi cΛAGACATA vuvaidana. ² CΛΛ maatΛ aanΛ isAΓai sΛALICADΛ siaa duutudai Diuusi dai gΛnaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi damos maimaatΛ. ³ AΓai maimaatΛ caΛ isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigALdana soimaascamigadΛ dai cΛAGACATA nΛidiña ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cASCADΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gΛnaajagai isΛAGIADAGI vΛasi Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ poΛlIDITAI sai poduucai Diuusi cΛAGACATA nΛIJADA aΓai ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo aJudidíu gΛnaajagAITADAI isΛAGIADAGI vΛasi Diuusi sΛALICAMIGADΛ aΓai poΛlidiña isΛAGIDITAI sΛALICAMIGADΛ Diuusi cΛAGACATA nΛIDI ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai aΓai cΛAGACATA nΛidiña oodami ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gΛaagai isvaavoitudagi Cristo maisiu sΛALICAMI.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai isΛmaadutai istutiadagi isΛAGIADAGI vΛasi sΛALICAMI dai maisoimaasi ivuaadagi tomali aMO imidagai sai poduucai istutuidi isCΛAGACATA vuvaquiyagi. ⁶ Damos Diuusi cΛAGACATA vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. GANTAGITOVURAI isSuusi Cristo cadivia tΛvaagiaiñDATA, ⁷ daidΛ ismuu aΓai dai apan duaaca coidadΛ saagidaiñDATA. ⁸ Dai aanΛ gaaagidi aipacoga sai Diuusi cΛAGACATA

vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioor^Λ istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu ip^Λliadagi. ⁹ Sioor^Λ pocaitiadagi sai Suusi Cristo ar^tlaan^Λadamigad^Λ daid^Λ isvaavoitudadagi sai Diuusi du-aacali Suusi Cristo coidad^Λ saagidaiñ^dar^Λ Diuusi c^Λagac^Λar^Λ vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi c^Λagac^Λar^Λ n^Λidi oodami ducami istomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioor^Λ aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi c^Λagac^Λar^Λ vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λar^Λ sai sioor^Λ vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamu istuisi siaa ar^dadagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascad^Λ. ¹² Diuusi ^Λmadugan duucaⁱ c^Λagac^Λar^Λ vuvaidi ^Λjudidíu dai ismaac^Λd^Λ maitarjudidíu. Diuusi ^Λmadugan duucaⁱ t^Λaan^Λi dai nuucada ^Λjudidíu dai ismaac^Λd^Λ maitarjudidíu dai soig^Λalidi v^Λasic^Λd^Λ sioor^Λ aagiadagi sai oig^Λldana soimaascamigad^Λ. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λar^Λ: “V^Λascatai sioor^Λ vaavoitudagi dai daan^Λdagi Diuusi, Diuusi c^Λagac^Λar^Λ vuvaidamu”. ¹⁴ D^Λamos ismaac^Λd^Λ maiquia vaavoitudai Diuusi siaad^Λar^Λ aagidiña sai oig^Λldana soimaascamigad^Λ. Dai ismaac^Λd^Λ maiquia ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ siaad^Λar^Λ vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioor^Λ aagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ, ¿ducatai ca^Λcana ar^Λgai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi sioor^Λ ootosagi oodami said^Λ gaaagidiña Diuusi ñiooquid^Λ poduucⁱai tiipu sioor^Λ gaaagiadagi. D^Λamos Diuusi gia caootoi g^Λñiñiooquituldiadamiga. Cascad^Λ pocaiti Diuusi ñiooquid^Λar^Λ: “Baig^Λalidíña oodami si^Λascad^Λ t^Λagiagi ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ gaaagiadagi sai Diuusi iib^Λstudacan tadatuda ^Λlidi oodami iib^Λad^Λ”.

¹⁶ D^Λamos maisui v^Λascatai vaavoitu Diuusi ñiooquid^Λ. Isaíacaru pot^Λtadai Diuusi: “Giñ^ΛDiuusiga baitoma tomali ^Λmaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aat^Λma^Λ g^Λñiñiooquituldiadamiga g^Λñiooqui ^Λoodami”, astat^Λdai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali ^Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta si^Λascad^Λ ca^Λ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ aagiadagi isSuusi Cristo c^Λagac^Λar^Λ gavuvaidi.

¹⁸ D^Λamos ^Λjudidíu gia ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λar^Λ: Tomasiaacoga gaaagai Diuusi ñiooquid^Λ.

¹⁹ Daid^Λ ^Λjudidíu s^Λallicad^Λ maat^Λ Diuusi ñiooquid^Λ pocaiti Moseesacaru: Diuusi c^Λagac^Λar^Λ vuvaidamu ismaac^Λd^Λ maitarjudidíu dai maimaat^Λcatadai Diuusi ñiooquid^Λ vai poduucⁱai baacoíña ^Λjudidíu.

²⁰ Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi: Tomasi maitat^Λacacai ismaac^Λd^Λ maitarjudidíu isducatai istutuidi isgiñ^Λmatiagi v^Λascar^Λ ootoi aan^Λ giñ^Λiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñ^Λmatiagi tai ar^Λgai giñ^Λmaí.

Asc^Λaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagaitai ^Λjudidíu:

V^Λascar^Λ oig^Λdai aan^Λ giñ^Λmaamara dai daan^Λi sai ^Λma duucaⁱ g^Λant^Λagitona sai camaisoimaasi ivuaada ar^Λgai dai siaa giñ^Λduutudana.

D^Λamos ar^Λgai gajaad^Λar^Λ giñ^Λv^Λiaa dai maitiñ^Λar^Λgi.

Asc^Λaiti Diuusi.

11

¹ Aan^Λ maipocaiti sai Diuusi gajaad^Λar^Λ v^Λiaa ^Λjudidíu. Siaad^Λar^Λ pocaitiña aan^Λ. Aan^Λ ar^Λjudíu di. Dai aan^Λ ar^Λc^Λajjudad^Λ giñ^Λaduñicar^Λ

Avraañi dai Benjamín. ² Diiusi aalqui abiaadara covai vuvaitu ajudidú cascada maigajiaadara vipieeyi. Tagitovurai isducatai oojisi Diiusi ñiooquidara. Eliiasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiiusiga ajudidú alia soimaasi ivueeyi. Agai coi gñiñiooquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa gaduutudaiña agai dai mosaca aan vii dai giñmuaa alidi agai aan ara”, ascaiti Eliiasi. ⁴ Damos Diiusi potladai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacada giñsaa duutudai. Aan nuucada agai dai agai maisiaa duutudai moonoo ismaacada Baal tlagidu”, ascaiti Diiusi. ⁵ Dai sivi ara oidaga amoco ismaacada siaa duutudai Diiusi. Diiusi cagacara naidi agai cascada covai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi cagaducami istucada cagacara najadagi Diiusi. Baiyoma Diiusi ipali cascada cagacara naidi.

⁷ Gnaagidamu aan istumaasi aradi. Ajudidú matia aliditadai isducatai cagacara vuvaquiagi damos chilaquiatai mai, mosaca agai ismaacada Diiusi covai vuvaitu. Dai Diiusi dagito isgaa maimaata cacana dai cascada maimai agai. ⁸ Pocaiti Diiusi ñiooquidara: “Diiusi dagito sai agai maimaata cacana istumaasi aagai ñiñiooquituldiadamigada cascada maimai agai dai sivi maiquiaa maata caa agai”, ascaiti Diiusi ñiooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ara:

Agai cueeyi cagaducami cuaadagai cascada polidi sai Diiusi cagacara naidi, damos maitarvaavo.

Dai agai maimaata isDiiusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi ivueeyi cascada.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vascara Diiusi maigajiaadara viaa ajudidú, tomasi soimaa taatamai. Damos ajudidú gia gajiaadara viaa Suusi Cristo aidasi divia agai dai cagacara vuvaida agaitadai dai cascada ismaacada maitarjudidú saagida gaaagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai muidutai vaavoitudai saida ajudidú naiditai gomaasi vaavoituda alidiña ara. ¹² Aidasi ajudidú soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucai aid abiaadara Diiusi cagacara naidi agai ismaacada maitarjudidú vasi oidgara oidacami dai silascada apamu vaavoitudagi ajudidú Diiusi salicada aliasi cagacara najadamu vasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi gnaagidamu aan amo ñiooqui aapima ismaacada maitarjudidú. Caa maata aapima isDiiusi giñootoi ansai aan aagidana ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami. Istumaasi gnaagidi salicada gaaagai masmaatacagi. ¹⁴ Dai salicada ipalidi aan isgñiñiooquituldiadamiga ismaacada maitarjudidú saagida cascada agai casi istutuidi isarmaamaradacagi Diiusi. Dai silascada ajudidú apamu vaavoitudagi Diiusi vai Diiusi cagacara najadagi ducami isduduaacamudai agai. ¹⁶ Diiusi covai vuvaitu ajudidú aaduñcardu cascada vasi ajudidú aracovai vuvaidada Diiusi ara.

¹⁷ Diiusi cagajiaadara viaa amoco judidú cajiudad ismaacada maivaavoitu dai amoco aapima ismaacada maitarjudidú ismaacada

cavaavoitudai casi arDiuusi maamarada vai cAagacaΓA gannaidi poduucai isduucai cAagacaΓA naidi agai ajudidū ismaacada vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada gnaagidi Diuusi ñiooquida arjudidū daida ACaagacaΓA vuviadami arjudidū ara cascada aapima ismaacada maitarjudidū maitaagai issoiduucai naijadagi ajudidū.

¹⁹ Damos isaapima ismaacada maitarjudidū pocaiti adagi sai Diuusi gajaadAΓA viaa ajudidū sai poduucai aapima armaamaradacana Diuusi ²⁰ gaaagai istatagitodagi aapima sai ajudidū maivaavoitudai sai cascada Diuusi gajaadAΓA viaa agai. Damos aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai. Cascada aapima maitaagai isgagarducada ganliadagi. Baiyoma gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai agai maigajiaadara ganviaagi aapima. ²¹ Diuusi gajaadara viaa ajudidū daida istutuidi isgajaadAΓA ganviaagi aapima ara. ²² Sallicada ca tuiga Diuusi damos vaascara soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi agai ismaacada maivaavoitudai damos Diuusi ca tuiga aapima ganvui. Damos aapima aliisi gaaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucai agai maigajiaadAΓA ganviaagi. ²³ Dai isaa judidū vaavoitudadagi Diuusi aida gia armaamaradacamu Diuusi ara. Diuusi istutuidi iscaagacaΓA vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudadagi. ²⁴ Isaapima ismaacada maitarjudidū caga istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi tomasi aquiooma maitarmaamaradacata dai Diuusi, vaamioma caga istutuidi ajudidū Diuusi co vuvaidada siarmaamaradacagi Diuusi.

²⁵ Giñaduñi, aana ipalidi ismaatca aapima amo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali amaadutai vai poduucai maigagarducada ganliada aapima poliditai sai vaamioma sastuduga aapima sijudidū. Lamoco ajudidū saagida vupuiirutu dai momaascamu agai asta silascada Diuusi cagacaΓA vuvaitu vaasi ismaacada maitarjudidū ismaacada cagacaΓA vuvaida agai Diuusi. ²⁶ Silascada poduucai ara duñiagi amaasi Diuusi cagacaΓA vuvaida agai vaasi ajudidū. Pocaiti Diuusi ñiooquidara ara:

ACaagacaΓA vuviadami vuusia agai ajudidū saagidaiñdara.

Dai agai ama duucai tatagitoitulda agai ajudidū sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigaldamu agai vaasi soimaascamigada poduucai isduucai aagidi Diuusi ajudidū.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

²⁸ Muidutai ajudidū maioojoidi iscaacagi isSuusi Cristo acagacaΓA vuviadami dai agai vui vaata Diuusi dai poduucai aapima ismaacada maitarjudidū istutuidi iscaagacaΓA vuvaiagi. Damos vaascara Diuusi quiaa oigadai ajudidū, Diuusi co vuvaitu aaduñcardu cascada.

²⁹ Aquiooma Diuusi co vuvaitu ajudidū sai agai armaamaradacana. Dai aagai sai cagacaΓA naijada agai vaasi ajudidū tomastuigaco dai Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Aquiooma aapima maiagidiña Diuusi damos sivi ajudidū maiagidi Diuusi dai poduucai Diuusi cagacaΓA gannaidi vaavoitudaitai aapima. ³¹ Dai Diuusi soigaliadamu ajudidū daida dai oigaldamu soimaascamigada agai ara silascada agai ama duucai antatagitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquida pocaiti isvaasi oodami arsoimaasi

ivuaadami dai ʌʌgi oodami cʌʌ maatʌ isʌrsoimaasi ivuaadami dai poduucai cʌʌ maataʌ oodami isaliʌsi tʌgito isDiuusi oigʌli soimaascamigadʌ.

³³ Sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga Diuusi. Aliʌsi saituduga ʌgai dai maata vʌʌsiaʌcatai. Oodami maimaata vʌʌsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tʌtʌgitoi. ³⁴ “Tomali ʌmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tʌtʌgitoi Diuusi. Tomali ʌmaadutai maimaatʌtuli Diuusi tomali ʌmo istumaasi. ³⁵ Tomali ʌmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi ʌmo istumaasi sai poduucai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña”. ³⁶ Diuusi idui vʌʌsiaʌcatai dai Diuusi guvucadʌcʌdʌ quiaa cʌʌca oidigi. Vʌʌsi oodami aliʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigʌʌli aapimʌcʌdʌ dai oigʌli gʌnsoimaascamiga cascʌdʌ aanʌ gʌndaanʌi mʌsai potʌtʌdaiña Diuusi mʌsaidʌ ivuaada ʌlidi istumaasi ʌgai ipʌlidi. Dai cʌʌgacʌrʌ avʌr oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Cʌʌgadu ispoduucai tʌtʌgitodagi aapimʌ dai poduucai ivuaadagi. Poduucai gʌaagai issiaa duutuada aapimʌ Diuusi. ² Maitavʌr ʌpan duucai oidaca ʌsoimaasi ivuaadami baiyomavʌr ʌma duucai gʌntʌtʌgito dai poduucai ʌma duucai oidacamu aapimʌ. Dai poduucai maatacamu aapimʌ istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaada aapimʌ. Diuusi baigʌʌlidi ispoduucai ivuaada aapimʌ daidʌ ʌrʌcʌʌgai aapimʌ gʌmvʌʌtarʌ poduucai vaamioma cʌʌga vaavoitudamu aapimʌ. Gomaasi ʌrvaamioma cʌʌga ducami siʌ tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapimʌ.

³ Diuusi cʌʌgacʌrʌ giñnʌidi dai giñmaa sʌʌlicami ansai gamamaatʌtuldiña istumaasi ʌgai ipʌlidi cascʌdʌ gʌnaagidi aanʌ sai maitʌaagai isgʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi. Cʌʌgavʌr gʌntʌtʌgitoda. Tʌtʌgitodavurai istumaasi ʌrvaavoi istumaasi istutuidi aapimʌ isivuaadagi dai tʌtʌgitodavurai siʌʌsi vaavoitudai aapimʌ Diuusi.

⁴ ʌmo oodami moo dai noonovʌ dai ʌcaso dai maisiu mosʌcaasi gomaasi. Gʌmoocʌdʌ maitivueeyi istumaasi ivueeyi gʌnoonovicʌdʌ dai gʌnoonovicʌdʌ maitivueeyi istumaasi ivueeyi gʌʌcasocʌdʌ.

⁵ Poduucai ʌʌrʌ aatʌmʌ vaavoitudadami tomas muidu vʌʌscarʌ aatʌmʌ ʌrʌmo adunumʌ ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo ʌrgʌrtʌaanʌdamiga.

⁶ Vʌʌscatai istutuidi isivuaadagi ʌmo istumaasi Diuusi gʌrmaacai guvucadagai isducatai ʌgai ipʌlidi. Istumaasi istutiada aatʌmʌ isivuaadagi gʌaagai iscʌʌga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai ʌmadutai aapimʌ sai aagiña istumaasi ʌgai gʌnaagiadagi, gʌaagai mʌsaagadagi poduucai isduucai gʌnmamaatʌtuli aatʌmʌ. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicʌiña oodami, gʌaagai iscʌʌga soicʌdagi. Ismaadutai maataʌtai gamamaatʌtuldiadagi Diuusi ñiooquidʌ, gʌaagai iscʌʌga gamamaatʌtuldiadagi. ⁸ Sioorʌ maata soicʌdagi aa sai vaamioma vaavoitudana ʌgai, gʌaagai ispovuaadagi. Sioorʌ mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vʌʌtarʌ maitʌaagai isgʌducʌdʌ ʌliadagi mui gamaacaitai. Sioorʌ gataʌaanʌdagi gʌaagai iscʌʌga gataʌaanʌdagi isduucatai baigʌliadagi Diuusi sioorʌ daiviadagi ʌcococoidada daidʌ ʌsoituutuigami gʌaagai isbaigʌnʌliadagi.

⁹ Sallıcada avar ganoigada aipacoga. Dai gajiaadara avar viaa vlassi istumaasi soimaascami dai moscaasi istumaasi caggaducami ivuaada. ¹⁰ Ganoigadavurai aapima gansiagama duucai. Gaaagai issiooma gaggarducada duucai najada aapima aa isaapima lagi.

¹¹ Maitavar paparaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baiganaliaragacada.

¹² Baigavar anliada aapima nanaracatai masiascada iimi agai tavaagiamu dai lamadu oidaca agai Diuusi. Maitavar vui fioocada Diuusi masiascada soimaa taatamadagi. Vascara avar daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi vaaacagi. Dai cagavar miaadagiada iimadami ismaacada gandaiviadagi.

¹⁴ Siascada soimaasi gantaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapima Diuusi sai agai oigaldiana soimascamigada dai cagacara vuvaidana. Dai maigalnaasi fioocada aapima lagi vui.

¹⁵ Siascada gnaaduñi baiganaliadagi aapima lara gaaagai masbaiganaliadagi, dai siascada gnaaduñi soiganaliadagi aapima lara gaaagai massoiganaliadagi.

¹⁶ Cagacara avar gannajada aipacoga. Maitavar gaggarducada ganliada. Cagacara avar najada soituutuigami. Maitavar povanliada aapima masialia sastudaga. ¹⁷ Maitavar soimaasi ivuudiada soora soimaasi ganvuudiada aapima. Mosgolagi istumaasi caggaducami avar ivuaada aapima vascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavar vuidara vataca aa oodami tomasi lagi ganvuidara vata. ¹⁹ Giñaduñi isamaadutai soimaasi ganduñdagi aapima maitaagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi fiooquidara pocaiti: “Aana lagi dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti lara: “Isgansasaayu biugicoñicagi, bibiadavurai aapima, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapima siaa aratudamu aapima”, ascaiti Diuusi fiooquidara. ²¹ Maitavar vuidara vataca aa oodami baiyoma cagacara oidaca aapima dai poduucai adiaavora camaitistuidimu issoimaasi ganduñtuldiagi.

13

¹ Vascatai aliisi gaaagai isagiadagi atataanadami. Diuusi darai vlassi tataanadami, tomali amaadutai maiviaa sallıcamı lagi, Diuusi lagi dai maacai. ² Poduucai ismaacada maiagidi atataanadami lagi vuidara vata istumaasi gataanaı Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Tataanadami maiabacatai soora maisoimaasi ivueeyi moscaasi ismaacada soimaasi ivueeyi. Soora maiabiada liadagi atataanadami maitaagai issoimaasi ivuaadagi, sida atataanadami caga fioocadamu gavui. ⁴ Lagi arpipiooñigada Diuusi daida ivueeyi istumaasi caggaducami aapima gamvatar. Damos soora soimaasi ivuaadagi gaaagai isabiada atataanadami. Lagi viaa sallıcamı issoimaasi taatatuldiagi soimaasi ivuaadami. ⁵ Cascada gaaagai isagiadagi atataanadami maisiu mosmaisoiimaasi taatamada liditai gomaasi gaaagai isipliadagi isivuaadagi cascada. ⁶ Atumiñsi vuudami arpipiooñigada atataanadami cascada maacai aapima tumiñsi, vlassi uumigi istuigaco gataanaı lagi.

⁷ Anamquidavurai istumaasi vuaatuldi. Siaavar duutuada atataanadami lara. ⁸ Maitaagai isapiagavuaatuliadagi. Ganoigadavurai aipacoga. Soora oigada aa lagi ivueeyi istumaasi

gatlaanai Diuusi. ⁹ Diuusi aagidi gsaallicamiga Moseesacaru dai potatadai: “Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gacoodada, dai maitavar lasivuaca, maitavar yaatagada tomali amaadutai, maitavar viaaca liada gavustuidaga”. Siora aliasi oiglada aa oodami dai sallyicada ipliadagi sai Diuusi soicaiña isoiglada aa oodami lpan duucal lgi agai gloiglada, poduucal lgi gia lligidi vlassi istumaasi gatlaanai Diuusi. ¹⁰ Siora oigladagi aa oodami lgi maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vlassi istumaasi Diuusi gatlaanai.

¹¹ Dai vlassi gomaasi ivuaada aapim tatlgitoitai isotoma dlagavuscali gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama lavaagiamu cascada glaagai isvaamioma calga ivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ¹² Cayoga ugidagai silasi oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliasi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada glaagai isgajiaadala viaagi vlassi soimaascami. Daid ivuaadagi istumaasi calgaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganducamica dai maitavar oomaliaca, maitavar lagacoitaraca, baiyoma calgacala oidaca aapim duucami iscaalamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Lpan duucal avlar oidaca aapim Suusi Cristo maitavar ivuaada liada istumaasi soimaascami tomali maitatgitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maical maata calcagi vlassi istumaasi gamamaatatluldi aan lamadu aa ojotosada Suusi Cristo vlasscala calgavlar miaadagiada. Damos maitavar gnvupui ñiocada aagaitai ismaicalga maata cal lgi lamo istumaasi. ² Lamoco vaavoitudai saida istutuidi iscuadagi tomastuma cuadagai vai aa ismaacada maicalga maata cal istumaasi gamamaatatluldi aatama maicueeyi baabaidi. ³ Ismaacada cueeyi baabaidi maitaagai issoiduucal naijadagi lgi ismaacada maicueeyi. Dai ismaacada maicueeyi baabaidi maitaagai ispotatadagi lgi ismaacal cueeyi sai maicalga ivueeyi, Diuusi calgacala naidi vlasscatai cascada. ⁴ Tomali amaadutai maiviaa sallyicami ispotatadagi gapipioñiga sai maicalga ivueeyi. Lgi aamuda viaa sallyicami isaagiadagi iscalga ivueeyi ismaicalga lpla. Vlassi lvaavoitudadami lrdiuusi pipioñigada dai Diuusi istutuidi iscalga iduñtuldiagi.

⁵ Lamoco vaamioma siaa duutudai lmo tasai siaa tasai dai aa pollidi sai vlass tasai lralgai vaa. Vlasscatai glaagai iscalga maatacagi istumaasi ipalidi isivuaadagi sai glaagai isivuaadagi. ⁶ Siora siaa duutudai lmo tasai lgi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi. Dai siora maisiaa duutudai tomali lmo tasai lgi povueeyi siaa duutudai aliditai Diuusi. Dai siora cueeyi baabaidi lgi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi lgi Diuusi vui. Dai siora maicueeyi baabaidi lgi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi lgi Diuusi vui.

⁷ Lvaavoitudadami maitivueeyi mosacaasi istumaasi lgi ipalidi tomali maimaata silascada tomali isduucatai coi agai. ⁸ Vlassi vaavoitudadami lrpipioñigada Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai cocai

ΛΑΡΑ. ⁹Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidΛ ARTΛaanΛdamigadΛcana vaavoitudadami ismaacΛdΛ quiaa oidaga dai ismaacΛdΛ cacoi.

¹⁰Damos aapimΛ maitARTΛaanΛdami cascΛdΛ maitΛaagai ispotΛdagi aa ismaicΛga ivueeyi, tomali maitΛaagai issoiduucai nΛijadagi. VΛascatai viaa aatΛmΛ isvuidΛΓΛ quiquivagi Suusi Cristo siΛgai aagamu istumaasi cΛga ivuaadana aatΛmΛ dai istumaasi maicΛga ivuaadana aatΛmΛ. ¹¹Diuusi ñiooquidΛΓΛ pocaiti:

SΛlicΛdΛ Λrvaavoi isΛmo imidagai vΛascatai maatΛmu iñsaanΛ ΛrΛgai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi daidi giñsiaa duutuadamu.

Dai vΛascatai cΛga ñioocadamu aanΛ gimvΛΛtarΛ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ.

¹²Poduucai vΛascatai aatΛmΛ aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³Amaasi camaitΛrñiooquiadamu aatΛmΛ aipacoga baiyoma maitΛaagai isivuaadagi aatΛmΛ tomali Λmo istumaasi istucΛdΛ soimaasi duiñtuldiagi aa.

¹⁴CΛΛ maatΛ aanΛ istomali Λmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioraΛ polliadagi sai daidarsi Λmo cuaadagai Λgai gia maitΛaagai iscuaadagi.

¹⁵IsΛmaadutai cuaadagi Λmo istumaasi vuitapi Λgai ismaacΛdΛ polliidi sai daidarsi dai vΛascΛΓΛ uugiagi ΛΡΑ, ismaacΛdΛ ΛΡΑga uugiagi ducami ismaioigΛdagi Λгаа. MaitΛaagai mΛsoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia aliditai Λmo istumaasi.

Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ vΛasi. ¹⁶MaitavΛr dagitu aa ispocaitiadagi mΛsai maicΛga ivueeyi tomasi aapimΛ gimvΛΛtarΛ maitΛrsoimaascami.

¹⁷Diuusi ΛrΛgai dai tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vΛaamΛ alidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yΛdagi vaamioma ipΛlidi Λgai iscΛΛgacΛΓΛ oidacagi oodami, dai maitΛncocoadagi dai sai baigΛnΛlidiña.

Diuusi IbΛdΛ gΛrsoicΛi sai poduucai ivuaadana.

¹⁸IsmaacΛdΛ poduucai oidaga Λgigitai Suusi Cristo, Λgai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛli vaidΛ Λoodami cΛga ñioocada Λgai vΛΛtarΛ.

¹⁹CascΛdΛ gΛraajagΛi aatΛmΛ isivuaadagi Λagi istumaasi gΛrsoicΛi ismaitΛrcocoadagi dai vaamioma cΛga maatΛcagi dai Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ.

²⁰SΛlicΛdΛ maitΛaagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimΛ aa vaavoitudadami vai Λgai vaamioma maicΛga maatΛ caΛcagi dai vaamioma maicΛga Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ.

Vaavuava sai tomali Λmo cuaadagai maidaidarsi. Damos vΛascΛΓΛ maicΛgadu isΛmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa.

²¹Aliasi ΛrcΛΛgai ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayΛdagi, tomali maitivuaadagi tomali Λmo istumaasi istucΛdΛ soimaasi iduiñtuldiagi aa vai Λgai vaamioma maicΛga maatΛ caΛcagi dai vaamioma maicΛga Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ.

²²IsmaacΛdΛ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali Λmo cuaadagai maitΛaagai isaagiadagi oodami mosΛcaasi Diuusi. Aliasi baigΛlidi Λgai ismaacΛdΛ ivuaadatai istumaasi alidi Λgai isΛrcΛΛgaducami maivuaamΛ alidi tomasi aa alidi ismaitΛrcΛΛgaducami.

²³Damos sioraΛ cuaadagi baabaidi maicΛga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. VΛasi istumaasi ivuaadagi gΛagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi.

IsmaacΛdΛ maipovueeyi Λgai soimaasi ivueeyi.

¹ Aatama ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali amo cuaadagai aliassi gaaagai ismaivui ñioocada agaa ismaaca vaavoitudai sai daidarsi amo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi aatama maitatagitoitai istumaasi vaavoitudai agaa. ² Vascatai aatama aliassi gaaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi garaaduñi vaavoitudadami vai poduucai soicada aatama agaa sai vaamioma canga maata caacana Diuusi ñiooquida dai vaamioma canga oidacagi. ³ Poduucai idui Cristo. Agai maitidui mosacaasi istumaasi oojoidi cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Vascatai ismaaca gacaldai aapi gifaldai aana ara”, astatadai Cristo Diuusi. ⁴ Vasi istumaasi gaoja laquioma Diuusi ñiooquidara araatama garvatar, tasi poduucai maatana istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aatama. Siascada naniada aatama oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidara maatarai aatama isducatai nuucada Diuusi aodami laquida dai isducatai soimaa taatamaña agai dai mañioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicai isapiavaavoitudadagi isDiuusi garsoicai. ⁵ Diuusi aragai dai garsoicai sai mañioocaiña agai vui tomasi soimaasi taatamai daida garsoicai isapiavaavoitudadagi isagai garnuucada. Dai aana ipalidi isagai gansoicada mai maitancoocada aapima aipacoga baiyoma siaa ganduutuada aapima aipacoga. Suusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima cascada. ⁶ Vai poduucai aapima amo tagitoidagai viaacagi dai canga ñioocada Diuusi vui. Diuusi aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo.

⁷ Cagacara avar ganlijada aapima aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo cagacara garnaide aatama vai poduucai canga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ Cristo divia dai ajudidú saagida oidaga cagacara vuvaida aliditai ajudidú. Poduucai aradi istumaasi aagidi Diuusi ajudidú laqui aduñacardu sai amo imidagai divi agaitadai amo cagacara vuviadami. Dai poduucai maatatuldi Diuusi agai sai istumaasi aagai Diuusi sallicala arvaavoi. ⁹ Daida Cristo divia vaid agai ismaacada maitarjudidú canga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi cagacara naidi agai dai cagacara vuvaidi agai cascada. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Cascada canga ñioocadamu aana aapi garvatar agai ismaacada maitarjudidú saagida.

Dai ganadamu aana siaa ganduutudaitai.

Potadai Davicaru Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Baigavar anliada aapima ismaacada maitarjudidú apan duucai aa ismaacada arDiuusi maamarada.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹¹ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Cagavar ñioocada Diuusi vui vascatai aapima ismaacada maitarjudidú. Dai vasi oodami gaaagai iscanga ñioocadagi Diuusi vui.

Dai gaaagai ispocaitiadagi sai Diuusi sallicala viaa guvucadagai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Dai pocaiti Isaia ara aagaitai Cristo:

Dai amoco acajitudalaiñdara Isaia divimu dai taanadamu agai ismaacada maitarjudidú.

Daidi agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudamu isagai cagacara vuvadamu.

Ascaiti Isaia.

13 Diuusi aragai ismaacada garsoicai isvaavoitudadagi istumaasi arvaavoi. Dai aanal ipalidi isagai baiganliatuda dai ganibastudacan tada-catuda vaavoitudacai aapiml Diuusi vai Diuusi Ibadaa guvucadacada aapiml salliacada vaavoitudada isDiuusi gannucada.

14 Giñaaduni cal maata aanal isaapiml cal tuutuiga dai sastuduga dai calga istutuidi isganmamaatatuldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. 15-16 Damos idi oojai maiduadicuitai ganoojidi aanal dai apamu ganaagidi aanal naana maasi. Diuusi giñmaa salliacami ansaidal arootosadacana Suusi Cristo cascada. Diuusi calgacarla giññalidi dai giñootoi ismaacada maitarjudidiu saagida ansai aagidana sai Diuusi calgacarla vuvaida alidi. Apapaali judidiu vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aanal ipalidi isDiuusi naljadagi avavoitudadami ismaacada maitarjudidiu apaan duuca istumaasi dadasdi aanal Diuusi. Diuusi Ibadaa laco vuvaitu agai cascada Diuusi calgacarla nalidi agai.

17 Suusi Cristo giñsoicai idi aa duiñdaga ismaacada ivueeyi aanal Diuusi vaaatara cascada istutuidi aanal ispocaitiadagi sai calgadu. 18 Dai maisiaa arai aanal isgaaagiadagi vaaasi istumaasi giñsoicai Suusi Cristo isivuaada aanal. Vaaasi istumaasi gaaagidi aanal agai giñaagidi dai agai giñmaa guvucadagai ansaidal ivuaadana naana maasi istumaasi sai agai ismaacada maitarjudidiu aagidiña Diuusi. 19 Siilascada loodami naljadagi vaaasi istumaasi gagarducami ismaacal ivueeyi aanal calga maata agai isDiuusi Ibadaa guvucadadacada ivueeyi aanal gomaasi. Poduucal caagidi aanal loodami Jerusaleenaiñdaral abiaadaral asta Iliricootal isSuusi Cristo aralcalgacarla vuviadami. 20 Aanal giñaajagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa cal loodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaaagiada iñalidi aanal siaaco casi gaaagidi aa. 21 Vai poduucal apaduuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaral siaaco pocaiti Isaia:

Maatamu ismaacada tomali amo imidagai maiquiaa cal isoidaga Cristo. Dai maatal calcamu isagai aralcalgacarla vuviadami.

Ascaiti Isaia.

22 Alqui abiaadaral gannalida iñalidiña aanal damos maitistutuidiña. Viaacatadai aanal isaagiadagi ismaacada maiquiaa maatacatadai isSuusi Cristo aralcalgacarla vuviadami. 23 Damos sivi caagidi aanal vaaatai ismaacada maimaatacatadai siaaco gaaata vuaadana aanal cascada casistutuidi aanal ismalaca gannalidagi. 24 Modaviana iñalidi aanal siilascada imiagi Espaañiamu. Dai siilascada gandivida aanal baigiñaliadamu aanal gantallacai. Aanal ipalidi isgiñsoiña aapiml istucada imi aanal baitalquioma. 25 Damos quiaa imia iñagai Jerusaleenamumu dai vuidaquia iñagai tumiñsi avavoitudadami Jerusaleenaral oidacami. 26 Avavoitudadami Masedooniaral oidacami dai Acaayaral oidacami baiganalidi ampaidacai tumiñsi dai ootosda agai avavoitudadami soituutuigami Jerusaleenaral oidacami. 27 Agai soi alMasedooniaral oidacami dai alAcaayaral oidacami sai maatalna isSuusi Cristo aralcalgacarla vuviadami cascada alMasedooniaral oidacami dai alAcaayaral oidacami gaaagaitadai issoiñiagi tumiñsicada dai vaalscaral baiganalidi calmpaidacai. 28 Cascada siilascada vuidaquia aanal gotumiñsi avavoitudadami Jerusaleenaral oidacami casistutuidi aanal isimiagi Espaañiamu dai modavunucal gandividagi. 29 Siilascada ai aanal masiaaco daraaja aapiml cal maata aanal isSuusi Cristo

giñbai aliatuda agai. Aan ɔ gɔnmamaat ʌ tulda iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaat ʌ tuldiaragad ʌ.

³⁰ Aapim ʌ siaa duutudai Suusi Cristo daid ʌ Diuusi Ibaad ʌ g ʌ rsoic ʌ i s g ʌ roig ʌ da aat ʌ m ʌ casc ʌ d ʌ g ʌ ndaan ʌ i aan ʌ m ʌ sai mamadaiña aan ʌ imv ʌ ʌ t ʌ r ʌ. ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judee ʌ r ʌ oidacami ismaac ʌ d ʌ maivaavoitudai issoimaasi giñtaatatuldiagi. Dai daan ʌ davurai Diuusi ʌ ʌ p ʌ vaid ʌ vaavoitudadami Jerusaleen ʌ r ʌ oidacami baig ʌ r ʌ liarac ʌ d ʌ vuuna ʌ tumiñsi ismaac ʌ d ʌ vuidiaquia iñagai aan ʌ. ³² Vai poduucai isDiuusi ip ʌ lidagi baigiñ ʌ liatugada aan ʌ si ʌ ascad ʌ g ʌ ndividagi dai giñib ʌ stagi g ʌ dividacai. ³³ Diuusi g ʌ riib ʌ studacan tadatudai dai aan ʌ ip ʌ lidi isagai g ʌ n ʌ ʌ madu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goov ʌ ʌ r g ʌ r aduñi vaavoitudadami. Dai goovai soic ʌ i ʌ ooqui vaavoitudadami cococoidad ʌ dai soituutuigami Sencree ʌ r ʌ oidacami. ² Aan ʌ ip ʌ lidi isaapim ʌ c ʌ ʌ ga miaad ʌ giadagi si ʌ ascad ʌ aja goovai, poduucai isduucai g ʌ aagai m ʌ smiaad ʌ giadagi v ʌ ʌ si ʌ vaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi t ʌ gitoca goovai. Goovai soic ʌ iña muidutai dai aan ʌ ʌ ʌ p ʌ giñsoic ʌ iña goovai casc ʌ d ʌ.

³ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Prisila ʌ ʌ madu Aquila. Goovai ʌ r giñaaduñi ismaac ʌ giñsoiñacai gaaagidi isSuusi Cristo ʌ r ʌ c ʌ ʌ gac ʌ r ʌ vuviadami. ⁴ Goovai baitoma g ʌ ncooditu dai c ʌ ʌ gac ʌ r ʌ gimvusaitu aid ʌ m ʌ si giñmuua aagaitadai casc ʌ d ʌ ali ʌ si baigiñ ʌ lidi aan ʌ goovaic ʌ d ʌ. Dai maisiu mos ʌ caasi aan ʌ baigiñ ʌ lidi v ʌ ʌ scatai vaavoitudadami ismaac ʌ d ʌ maitarjudid ʌ baig ʌ n ʌ lidi ʌ ʌ p ʌ. ⁵ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda ʌ ʌ p ʌ v ʌ ʌ scatai ʌ vaavoitudadami ismaac ʌ d ʌ g ʌ n ʌ mpaidi Prisila ʌ ʌ madu Aquila quiid ʌ r ʌ. Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Epeneto goovai ʌ r ʌ p ʌ g adad ʌ ismaac ʌ d ʌ vaavoitu Suusi Cristo Acaay ʌ r ʌ. ⁶ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda María. Goovai ali ʌ si aata vueeyi aapim ʌ g ʌ nsaagida. ⁷ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda giñaaduñi Andrónico ʌ ʌ madu Juniiasi. Goovai giñ ʌ ʌ madu maisapicatadai. Daid ʌ ʌ o jootosicami c ʌ ʌ ga maat ʌ goovai, dai ali ʌ siaa duutudai. Dai goovai ʌ p ʌ ga vaavoitu Suusi Cristo iñsaan ʌ.

⁸ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Ampliiasi ʌ gai ʌ r ʌ mai vaavoitudadami dai ali ʌ oigadai aan ʌ. ⁹ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Urvano goovai g ʌ r ʌ ʌ madu aata vuaadana Suusi Cristo aa duiñdad ʌ r ʌ. Dai Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Estaquisi. Goovai ali ʌ oigadai aan ʌ. ¹⁰ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Apelesi. Goovai ali ʌ soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Aristóbulo aadiñd ʌ. ¹¹ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda giñaduñi Erodiono ʌ ʌ madu Narsiso aadiñd ʌ ʌ gai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Tripena ʌ ʌ madu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdad ʌ r ʌ. Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda g ʌ r aduñi Pérsida. Goovai ali ʌ oigadai aan ʌ dai ali ʌ si aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdad ʌ r ʌ. ¹³ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Rupo. Goovai gia c ʌ ʌ ga vaavoitudai dai c ʌ ʌ gac ʌ r ʌ oidaga. Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Rupo d ʌ ʌ d ʌ. Goovai ʌ r giñdaada ducami. ¹⁴ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Asíncrito ʌ ʌ madu Flegonte ʌ ʌ madu Ermasi ʌ ʌ madu Patrovasi ʌ ʌ madu Ermesi ʌ ʌ madu ʌ vaavoitudadami ismaac ʌ d ʌ ʌ ʌ madu daraaja. ¹⁵ Diuusc ʌ d ʌ av ʌ r viaatulda Filólogo ʌ ʌ madu Julia ʌ ʌ madu Nereo ʌ ʌ madu suculid ʌ ʌ madu Olimpiasi ʌ ʌ madu v ʌ ʌ scatai ʌ vaavoitudadami ismaac ʌ d ʌ ʌ ʌ madu daraaja.

16 Cocomitucudavurai dai viaatuldiada ganaaduñi vaavoitudadami. Vlassi aipacota siaaco aimarai aana vlasscatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo Diuuscada gamviaatuldi.

17 Gannuucadacavurai agaicada ismaacada daivui dai gama-maatatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai cocotuldi vaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. Maitavar urapacada agai. 18 Agai maitivueeyi istumaasi ipalidi Suusi Cristo. Agai baiyoma ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi. Agai vvaamunaiña oodami ismaacada polidi ismaitipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaña. 19 Vlasscatai cala maata isduucatai lagi gidiña aapima istumaasi ganmaatatuldi aana cascada baigiñlidi aana. Dai aana ipalidi issastuduaca aapima daida ivuaadagi istumaasi calagaducami dai maisiu istumaasi maicalagaducami. 20 Diuusi garsoicai iscalagacala oidacagi maitarcocodaitai aipacoga dai agai ootoma aadaimu diaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aana ipalidi isSuusi Cristo gartaanadamiga calagacala gannaijadagi.

21 Diuuscada gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai Diuuscada gamviaatuldi lapa Jasoñi lamadu Sosipater. Goovai argiñaaduñi.

22 Aana Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai Diuuscada gamviaatuldi lapa. Aana vaavoitudai Suusi Cristo lapa.

23 Diuuscada gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidañ giñuuliñaca aana. Dai taañiupidiña goovai gacui vaavoitudadami sai ami ganmpaidiña. Diuuscada gamviaatuldi Erasto lapa. Goovai artumiñsi vuudami tanai. Diuuscada gamviaatuldi Cuarto lapa.

24 Aana ipalidi isSuusi Cristo calagacala gannaijadagi aapima vlasscatai.

25 Diuusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma calaga vaavoituda aapima istumaasi ganmaatatuldi aana. Aana ganmaatatuldi isSuusi Cristo arcalagacala vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipalidi ismaataca aapima. Gomaasi maitamaatacatadai lalquioma 26 damos sivi Diuusi garmaatatuldi vlassi gomaasi vai aatama istutuidi isganmaatatulda aapima. Tomasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada lalquioma ooja isdivia agaitadai Cristo damos aoodami maicalaga maata cacatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatatuldi aatama ismaacada arojootosada vlassi gomaasi. Dai aatama ganmaatatuldi istuiya lidi ismaacada ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. Diuusi poduucai gatajai vai poduucai aoodami vlassi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo arcalagacala vuviadami dai lagi gidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

27 Aana ipalidi isaapima dai vlassi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai calaga ñiiocadagi giñapan duucai. Diuusi agai dai maata vlassiacatai. Poduucai ivueeyi aatama vaavoitudaitai isSuusi Cristo arcalagacala vuviadami.

Mosacaasi.

Idi arApagadad oojai ismaacad ooji Paavora avavoitudadami Coriintoar oidacami

¹ Aan arPaavora dai Suusi Cristo covai giñvuuasaitu ansaid arrootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aan amadu gradufi Sostenes ² Diuuscada gnviaatuldi aatama aapima vaavoitudadami masmaacad gnvmpaidiña Coriintoar dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi covai gnvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vvasi soimaascami dai maisiu mosaca aapima lagi ismaacad vvasi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo ara. Suusi Cristo artaanadamigada lagi dai aatama ara. ³ Aan ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo artaanadamiga apiacagacara gnvaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

⁴ Vvascara baigiñalidiña aan Diuusicada. Diuusi cacagara gnvaidi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. ⁵ Sallicada Diuusi cacagara gnvaidi aapima vai poduucai aapima caa maata caa ñiooquida dai calga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁶ Poduucai isduucai gnaagidi aan sai Suusi Cristo istutuidi iscacagara gnvuvaidagi dai gnvsoiñagi masai cacagara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapima maivivaaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. Vvasi gomaasi Diuusi gnvmaacai nvnaracatai aapima isdiviagi artaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gnvsoiñamu isapiavaavoitudada aapima dai cacagara oidacagi asta masiaccada coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigapara gnvvuupadagi siaccada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vvascara ivueeyi istumaasi aagai. Dai lagi garaagidi isapiamamadaiña aatama artaanadamiga Suusi Cristo vuitapi lagi garoigadai cascada.

¹⁰ Giñaaduñi artaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai gnaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vvatcana. Baiyoma avar cacagara gnvaijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñda giñaagidi masai aapima gnvocodaiña cascada poduucai gnaagidi aan. ¹² Lagi giñaagidi masai aapima gnvupui vvatcana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApoosoli mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapima gia cho”. ¹³ Amoco viaaca alidi amo taanadami dai aa viaaca alidi amai taanadami poduucai gia maitarcalgai. Mosaca Suusi Cristo taanai vvasi vaavoitudadami. Aan maimuu curusiaba masai cacagara vuvacana aapima. Aan maitanvapacoi masaid argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aan Diuusi vui ismaitanvapacoi aan tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aan. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotiyagi sai aan gnvvapacoi masaid argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aan isEstéfana aaduñda vapacoi aan ara, damos maitagito aan isvapaconai aa.

17 Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai aragacagacaga vuviadami. Dai aan maiñoocai amo saitudugami duucai. Siascada gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacagaga vuvacana oodami, aoodami cagacagaga vuvacai Diuusi guvucadagacada dai maisiu caga maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

18 Siascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poducacai cagacagaga garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai adiaavora amadu mosvuiirugami duucai cacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi cagacagaga garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. 19 Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatacami maitarsoiñi cagacagaga vuvaidaragai vataraga.

Tomali istumaasi ivueeyi astastuduacada maitarsoiñi ara. Ascaiti Diuusi.

20 Tomali mamaatacami, tomali mamaatatuldiadami tomali agai ismaacada caga maata ñioocai maitistutuidi iscagacagaga garvuvaidagi. Diuusi garmaatatuldi sai siascada amamaatacami gamamaatatuldiada liadagi isducatai gataaana Diuusi sai agai vupuiirugami duucai ñioocai. 21 Diuusi caga maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami isalagi maatiagi isducatai gataaana Diuusi tomali avaamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscagacagaga vuvacuaigi sioora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada oojisi tomasi aa vuiirugami duucai najadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacagaga vuvaidaragai.

22 Ajudidú ipalidi istalagiagi mui naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poducacai maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacagaga vuvaidaragai, daida agiliegi ismaacada polidi isalia sastuduga vaavoitudai mosacaasi istumaasi maivuidaga caata mamaatatuldaragada. 23 Damos aatama gamamaatatuldi isaCristo ismaacada nana ajudidú cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi arsiaa araragai ajudidú ismaacada maivaavoitudai vataraga, daida agiliegi vuiirugami lidi gomaasi. 24 Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai cagacagaga vuvacana tomasi arajudidú dai giliego agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caga tatagitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai cagacagaga garvuvaidana. 25 Tomasi oodami vuiirugami lidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami. 26 Giñaaduñi gaaagai masmaatacagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui talaanadami, tomali mui riricu. 27 Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi isiarvupuiirugami vai poducacai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi ismaitistutuidi isgataaanadagi vai poducacai siaa arana atalaanadami. 28 Diuusi maidagitua agai atalaanadami isgataaanadagi lavaagiara baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitartalaanadami dai ismaacada aoodami soi duucai naidi sai agai gataaanaña lavaagiaga. 29 Dai poducacai tomali amaadutai maigaducada galliadamu Diuusi vuitapi. 30 Diuusi

garmaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai caggacaga vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatama caggacaga vuvacana cascada Diuusi caggacaga garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai tasai caggacaga oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada caggacaga garvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi fiooquidaga: “Tomali amaadutai maitaagagai isgducada galliadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagagai isbaiganliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aana dai ganaagidi Diuusi fiooquida aana maiamo cag maata fioocadami duucai ganaagidi. ² Aidasi ganamadu daacata dai aana, aana ipaliditadai isganaagidagi soora arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaatca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco ganaagidiña aana gomaasi. ³ Aidasi tucamaga aayi aana gigivuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai aana ismaicaga iduñia inagai giña duiñdaga. ⁴ Dai aidasi ganaagidi aana Diuusi fiooquida aana maiamo cag maata fioocadami duucai ganaagidi baiyoma Diuusi Ibada guvucadadacada ⁵ vai poduucai aidasi vaavoitu aapima Diuusi Ibada ganvaavoituli dai maisiu oodami cag maata fioocadami.

⁶ Vascaga agai saagida ismaacada vaamioma caga agidi Diuusi fiooquida mamaatatuldi aana vasi istumaasi Diuusi giñmamaatatuli vai poduucai agai vaamioma caga maata Diuusi fiooquida. Gomaasi maimaata oodami ismaacada pocaiti sai agai arsastudugami tomali ismaacada vaamioma taana. Agai maivascaga taanada agai. ⁷ Baiyoma aagidiña aatama istumaasi garmamaatatulidi Diuusi istumaasi agi agai maatacadai. Gomaasi gatagitoitadai agai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadaga tatagitoitadai agai isducatai caggacaga garvuvaidagi, tasai tomastuigaco oidacana aatama agai lamadu. ⁸ Tomali amaadutai taanaadami oidigi daama maimaata cag gomaasi. Maata calcamudai agai maicurusiaba siisamudai arSuusi Cristo ismaacada vascatai gaagagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi fiooquidaga pocaiti daida arvaavo: Diuusi bai duu mui naana maasi agai vatar ismaacada oigadi. Agai aristumaasi istumaasi tomali amaadutai mainidiña tomali maicajiomacana tomali maitagitoiña.

¹⁰ Gomaasi agai istumaasi Diuusi Ibada garmamaatatuldi dai garsoicai tasai maatacana. Diuusi Ibada cag maata vasi istumaasi tatagitoi Diuusi.

¹¹ Tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi amai oodami mosajagi maata istumaasi tatagitoi. Poduucai lapa tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi Diuusi damos Diuusi Ibada maata istumaasi tatagitoi Diuusi. ¹² Diuusi garootosi galbadaga sai ganamadu daacana, tasai poduucai maata cacana vasi istumaasi cacagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama garvatar. Maisiu oodami sastudugami

garmamaatatlulidi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacada gnaagidi aan Diuusi Ibaada giñmaatatluli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatatludiña aan oodami ismaacada lamadu daja Diuusi Ibaada.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacada mai lamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaata caacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatlulidi Diuusi Ibaada gomaasi arvuiirudagai agai vaa tarala. Mosacaasi agai ismaacada lamadu daja Diuusi Ibaada agai gia istutuidi ismaata caacagi vaasi. Damos agai ismaacada mai lamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gat agittoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatatludagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibaada gar lamadu daaca aatama vaavoitudadami dai garsoicai tsai maatana tomasi palapi istumaasi tat agittoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aan, aan maitistui iscala ganmaatatludagi apan duucai agai ismaacada lamadu daja Diuusi Ibaada. Aapima ivuaadana istumaasi ipalidiña maisiu istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma ganmaatatluli aan poduucai isduucai mamaatatludiña aan ismaacada utudama vaavoitudai. ² Aapima maitistutuiditadai ismaata caacagi istumaasi sijiacami ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara cascada ganmaatatluli aan istumaasi maisijiacami. Dai vaascara tomali sivi maiquiaa istutuidi aapima ismaata caacagi. ³ Aapima quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapima coimudad tuutuiga dai oomaliga apan duucai vaasi oodami ismaacada maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapima istumaasi ipalidi maisiu istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Si ascada pocaitiada aapima: “Aan arPaavora mamaatardamigada”. Dai aa pocaitiada: “Aan arApoolosi mamaatardamigada”. Aapima apan vueeyi ismaacada maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aan aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatama? Aatama mosarpipiooñigada Diuusi. Diuusi acovai garvuvaitu tsai gaaagidiña ñiooquida dai aatama gnaagidi aapima matai aapima vaavoitu. ⁶ Aan araga gnaagidi Diuusi ñiooquida dai gooquidara Apoolosi vaamioma ganmaatatluli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituldi. ⁷ Aan ismaacada araga gnaagidi tomali Apoolosi ismaacada gooquidara gnaagidi aatama maiviaa guvucadagai mosagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma ganvaavoituldi. ⁸ Dai vaasi Diuusi pipiooñigada apan ducami dai Diuusi aa namaquida agai gapipiooñiga tavaagidara isamaadutai vaamioma calga iduñiagi aa duiñidada tami oidigi daama vaamioma aa namaquidamu agai maca. ⁹ Aatama arDiuusi pipiooñigada dai gnaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoituldi.

Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibaada gan lamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa samicami ansaid gaaagidiña aan ñiooquida Diuusi guvucadacada. Aidasi araga gnaagidi aan Diuusi ñiooquida aan gnaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi glaagai is araga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatatlulidi Diuusi ñiooquida. Tomasioora siora gamamaatatludiadagi glaagai isgamamaatatludiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Si ascada amaadutai

gaaagacai gamamaatatluldiada aliadagi Diuusi ñiooquida gaaagai isapaga gamamaatatluldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquilara vaamioma gamamaatatluldiadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Siascada diviagi Suusi Cristo dai naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi calaga gamaatamu ismaacada vaamioma calaga idui gaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacada gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namalquidamu tavaagilara. ¹⁵ Damos agai ismaacada gamamaatatluldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namalquidamu Diuusi, tomasi agai calagacara vuusai.

¹⁶ Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi covai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada isamaadutai ganmamaatatluldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitaagai isalagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalial saituduga aliasi gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucal nidi aoodami sastuduacada. Sioma arcalagai siaa oodami pocaiti adagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vataral gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidala pocaiti: “Agai ismaacada polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai alalagi ganvupuiirumadaiña”. ²⁰ Dai pocaiti ara: “Cal maata Diuusi sai tatagitoidada ismaacada polliidi issastuduga maitarsoini iscalagacara oidacagi”. ²¹ Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatluldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vasi istumaasi tagito aapima. ²²⁻²³ Aapima arCristo aadunada dai Cristo arDiuusi marada. Dai aana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapima. Dai oidigi araapima gantuidaga. Dai oidaga aapima dai coiya agai aapima, dai nidi aapima mui naana maasi istumaasi apavueeyi sivi, dai tagimu aapima mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vasi gomaasi arsoini aapima ganvataral.

4

¹ Poduucal aapima aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucal garnaijadagi. Diuusi garotoi tasai ganmamaatatluldana istumaasi lagi Diuusi maatacadai. ² Dai vascara isamaadutai viacacagi amo aa duiñdagai gaaagai iscala ivuaadagi. ³ Damos aana maivuum iñalidi tomamas caiti giñnidi aapima dai tomali maivuum iñalidi tomasi caiti giñnidi dudunucami. Damos aana maimaata isbaig arsoimaasi iducami aana. ⁴ Vascara polliidi iscalagacara oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tatagitoi aana potimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosalagi agai maata isbaig arsoimaasi ivuaadami aana ischo ara. ⁵ Dai cascada aapima maitaagai isapiapocaiti adagi ansai aana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tatagitoiña oodami, dai siora calaga ivuaadana Diuusi potladamu sai calaga idui.

⁶ Dai casi ganaagidi aana sai gaaagai masamaadugan duucal garnaijadagi Apoolo lamadu aana vai poduucal calaga maataca aapima sai maitaagai ispocaiti adagi sai vaamioma calagadu ganmamaatatluldiadamiga siaa. Dai poduucal ivuaada aapima istumaasi

Diuusi ipalidi. Si¹ascad¹ pocaitiada aapim¹ gamaat¹ isg¹arduc¹ad¹ gan¹alidi aapim¹. ⁷ Aapim¹ mait¹aagai isg¹arduc¹ad¹ gan¹aliadagi. V¹asi istumaasi istutuidi aapim¹ isivuaadagi Diuusi gan¹maa guvucadagai casc¹ad¹ istutuidi aapim¹ isivuaadagi. ¿Tuimasi g¹arduc¹ad¹ gan¹alidi aapim¹ ducami is¹agi aapim¹ viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapim¹ polidi iscamaat¹ v¹asiasacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidar¹. Dai aapim¹ t¹taan¹adami duuca¹ oidaga. Dai gajiaadar¹ gar¹v¹iaa aapim¹. Si¹asi arc¹gaicamudai iss¹alic¹ad¹ art¹taan¹adamicamudai aapim¹ saat¹ama ojootosicami ¹ap¹ gan¹soiñacai gata¹aan¹adamudai. ⁹ Amo imidaga polidi aan¹ sai Diuusi pipiooñi duuca¹ gar¹n¹lijada casc¹ad¹. Ducami istomali amo imidagai mait¹aan¹ai aat¹ama tomali amo istumaasic¹ad¹. Dai ducami iscasi gar¹coodia agadamudai oodami dai Diuusi t¹taa¹ñicarud¹ dai oodami mos¹n¹lijadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami ducai gar¹n¹lijadamudai gaaagiditai aat¹ama isSuusi Cristo arc¹agacar¹ vuv¹iadami. Mai aapim¹ pov¹an¹alidi masi ali¹ sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaat¹ama maic¹aga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquid¹ mai aapim¹ polidi masi ca¹ga vaavoitudai. Ducami isv¹asi oodami soi duuca¹ gar¹n¹lijadagi dai ducami mas¹aapim¹ siaa g¹anduutuadagi. ¹¹ Aat¹ama bibiuuguiña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duuca¹ gar¹n¹aidiña, dai maivaaca aat¹ama. ¹² Dai iibiocorai aat¹ama gaaata v¹uaadaitai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aat¹ama daan¹aiña Diuusi sai ¹gai soic¹aiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña t¹tai aat¹ama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami gar¹ñiooquidiña damos aat¹ama maacaiña ñiooqui ducami si¹rg¹araaduñica ¹gai. Dai oodami voisiqui duuca¹ gar¹n¹aidi.

¹⁴ Aapim¹ giñ¹maamara g¹anducami nai aan¹ ali¹asi g¹anoig¹dai casc¹ad¹ poduca¹ g¹anoojidi aan¹ gan¹maquia iñ¹aliditai ñiooqui maisi g¹ansiaa ¹aratuda iñ¹aliditai. ¹⁵ Tomamasi aapim¹ viaacagi baivustaama miil mamaat¹tuldiadami ismaac¹ad¹ gan¹mamaat¹tuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaac¹ad¹ ¹pan ducami g¹anooga mos¹aca aan¹. Aan¹ g¹naagidi isSuusi Cristo arc¹agacar¹ vuv¹iadami m¹tai aapim¹ vaavoitu casc¹ad¹ g¹anooga giñ¹ducami aan¹. ¹⁶ Casc¹ad¹ g¹andaan¹ai aan¹ masai giñ¹pan duuca¹ oidacana.

¹⁷ Casc¹ad¹ g¹anotosda iñ¹agai aan¹ goTimoteo dai goovai g¹aaagidamu isduucatai g¹aaagai isoidaca aapim¹. Goovai giñ¹mara g¹ducami nai aan¹ ali¹ oig¹dai dai goovai ca¹ga ivueeyi gaa duiñ¹daga. Dai goovai g¹naagidamu isduucatai ivueeyi aan¹ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaat¹tuldi aan¹ v¹asi aipacoga quiquiupiar¹. ¹⁸ Amadutai aapim¹ g¹arduc¹ad¹ gan¹alidi poliditai iñ¹saan¹ gan¹ab¹alidi dai casc¹ad¹ mait¹andidividi aan¹. ¹⁹ Damos aan¹ otoma m¹aca g¹ann¹aida iñ¹alidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi n¹idamu aan¹ sa¹ ca¹ga vaavoitudai dai sa¹ ca¹ga oidaga ¹gai ismaac¹ad¹ g¹arduc¹ad¹ gan¹alidi dai maisi mos¹aca istumaasi aagai ¹gai. ²⁰ Dai ¹gai saagida ismaac¹ad¹ iduñ¹ia ¹alidi istumaasi Diuusi ipalidi Diuusi guvucadad¹ vaamioma g¹aaagai sioodami ñiooquid¹. ²¹ Ca¹agacar¹ av¹ar oidaca aapim¹ dai poduucai aan¹ mait¹anbagaidamu si¹ascad¹ gaamu imiagi dai poduucai baigiñ¹aliadamu aan¹ aapim¹ac¹ad¹.

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapima vana gaoga ooñigada. Gomaasi aramo istumaasi alia soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiagidi Diuusi. ² Dai vascara quiaa garducada ganalidi aapima. Baiyoma gaagai massiaa aradamudai dai soiganliadamudai. Calali ismaacada pomaasi idui maitaagai masdadagitodagi isvacadada agai ganampaidaragara. ³⁻⁴ Tomasi maiganlamadu daja ana vascara gantatagitoña ana. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa samicami cascada gnaagidi ana istumaasi idui gocali aliasi arsoimaascami. Ana gnaagidamu istumaasi gaagai isidunñiagi aapima ducami isganlamadu daacamudai ana. Ampaidavurai aapima vasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadada ganlamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragara vai poduucai lamadu aimaraiña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi. Adiaavora alia viaa guvucadagai. Poduucai samicada soimaa taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siama duucai gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucai calgacara vuusaiña silascada diviagi aataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaagai msgarducada ganliadagi poliditai mascaga ivueeyi. Cal maata aapima sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaaagai isaagidagi gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragara. Agai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arapan ducami laali cañiru ismaacada coodaiña gnaaduñicaru gala siaa duudagara ismaacada pascua tagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai calgacara oidaca.

⁹ Casi gnaagidi ana amai ojilaga dai maitaagai masurapacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos ana maitnaagida inaliditadai masai gajaadaga vipiadana vascatai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudad tuutuiga, dai ismaacada asivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoono. Ismaiñoquiada agadamudai aapima goodami avnacai isiimia aapima idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida inaliditadai ana masai maiurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascara googosi ganducamicagi, dai coimudad tuutiacagi, dai ñoquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai asivoacagi, tomali maitaagai msgacuaadagi agai lamadu. ¹²⁻¹³ Ana maiviaa samicami isaagadagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami mosagi Diuusi viaa samicami. Damos aapima vaavoitudadami lagi gansaagida gaagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocali soimaasi ivuaadami isgansaagida vapidagi siuu duucu siaa duutudagi aapima Diuusi.

6

¹ Silascada maadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaduñi vaavoitudadami vui maitaagai isvan calasadagi dudunucamiara ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi nida agai agai ismaacada

maivaavoitudai Diuusi ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Poduucai lapa gaaagai masalla baivuaadagi istumaasi tagitocagi ganaaduñi. ³ Maitamasmaat aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Vaamioma calla istutuidi aatama isnadagi gaaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, çtuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduñidana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia ganaagidi aana masai siaa lara. Siadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaiganvuidi adagi ñiooqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan calla sagi gaaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Sallicala arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora ganlasi adagi. ⁸ Damos aapima maicalla ivueeyi dai lalidiña asta ganaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Mitamasa maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataañai Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi. Sallicala arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada sia duutudai amomono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai calli ismaacada maiaaban voopoi oqui baiyoma calli lagi aipacoga ganvuudana, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitara, dai ismaacada oojoidi isñiooqui adagi aa oodami, maitalaanada agai mala tavaagiara Diuusi lamadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai lamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi covai ganvuvaitu dai Diuusi callacara gannidi ducami istomali amo lidagai maisoimaasi iduñimudai aapima Suusi Cristo callacara ganvuvaitu dai Diuusi lbadala ganlamadu daja cascada.

¹² Lamo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vallasacatai istumaasi ipalidi”. Damos aana pocaiti: sai maisiu valla istumaasi ivueeyi oodami arsoiñi. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia lliidi. ¹³ Alasi arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vatarala dai gavoocara vaacal cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugitudada agai valla gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgalma voopoda tomasascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duñidagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucal Diuusi duaacali gartalaanadamiga Suusi Cristo poduucal garduduaacalda agai aatama lapa gaguvucadagacada.

¹⁵ ¿Mitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida araduñala? Aatama arSuusi Cristo aduñala cascada maitaagai tasvapanagadagi oqui taatacaligami. ¹⁶ ¿Mitamasmaata aapima sai siascada amo calli valla agi amo oqui tataligami vagoocatai aramo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai aramo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami

dai vaascata lamadu oidaca liadagi gaooniga, oonigada maitlaagai isdagituagi sabai poduucai vaavoitudana cunada. ¹⁴ Alali ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo cali vaavoitudadami. Dai ismaitarpoduucicamudai maamarada arapan ducamicamudai maamarada agai ismaacada maivaavoitudai, damos Diusi calgacata naidi maamarada arpa. ¹⁵ Damos isacali maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gaooniga vai dagitona daida looqui camaiviaa islamadu oidacagi dai islooqui maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gacuna vai dagitona daida acunada camaiviaa islamadu oidacagi. Diusi acovai garvuvaitu tsai calgacata oidacana dai maitarcocodaina. ¹⁶ Dai vaascata maimaata amo cali sia amo ooqui iscalgacata vusaidagi gaduuni sia ismaicalgacata vusaidagi arpa quiaa lamadu oidacatai agai.

¹⁷ Dai gaaagai masbaiganliadagi gaicada ismaacada Diusi ipalidi isivuaada aapima. Dai aliasi arcata ismaidagituagi ganaa duiñdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi taanai ana vaasi vaavoitudadami aipaco oidacami. ¹⁸ IsDiuusi acovai vuusaidagi amaadutai ismaacada iquitaquicagi tuucugada isducatai gamviidacatadai ajudiduu agai gaaagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi acovai vuusaidagi amaadutai ismaacada maiquitaquicagi tuucugada agai maitlaagai isiquitagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitaquicagi tuucugada ischo arpa mosgaaagai isivuaadagi istumaasi Diusi ipalidi. ²⁰ Aliasi arcata isvasi oodami maidagituagi ganaa duiñdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai arpiooniatadai aidasi Diusi acovai vusaitu maitlaagai isvuama liada agai. Damos isviaacagi agai isducatai vuusiagi dai camaitarpiooniacagi gaaagai isvuusiagi. ²² Pipiooni ismaacada Diusi acovai vuvaitu sai vaavoitudadana gaaagai istatagitodagi israaduñda Cristo dai agai ismaacada maitargapiooniga ismaacada Diusi acovai vuvaitu sai vaavoitudadana gaaagai istatagitodagi isarpioonigada Suusi Cristo. ²³ Diusi alia calga idui aapima ganvaatarootosacai gamara dai sivi gaaagai maslagiadagi Diusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaduñi tomali amaadutai maitlaagai isdagituagi ganaa duiñdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diusi acovai ganvuvaitu sai vaavoitudana, Diusi ganlamadu daja cascada.

²⁵ Dai sivi maaquimu ana ñiooqui ismaacada maitaroooniacami dai ismaacada maitarcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai damos ana angnaagida inagai. Diusi calgacata giñnaidi daida giñvaavoitudai cascada aapima gaaagai isgiñvaavoitudagi arpa cascada gnaagidamu ana istumaasi tatagitoi ana. ²⁶ Otoma aliasi soimaasi taatamituldi agai adudunucami vasi vaavoitudadami cascada polidi ana sai ismaacada maitaroooniacami dai ismaacada maitarcuucunacami gaaagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ Vascata ismaacada caooniga maitlaagai isdadagitodagi ganooniga dai ismaacada maiquiaa ooniga maitlaagai isoontagi. ²⁸ Damos isamo cali oontagi maisoimaasi ivueeyi dai isamo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. Damos soora gavannacami vaamioma soimaasi taata agai dai ana ipalidi isotolioma soimaasi taata agai aapima.

29-31 Giñaaduñi aanΛ gΛnaagidi sai chiaΛqui tasai viΛΛga mΛsica maioidacamu tami oidi daama cascΛΔ gΛaagai tΛsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi sivi quiaa istutuiditai. SioraΛ ooñiacagi, dai sioraΛ soigΛΛliadagi, dai sioraΛ baigΛΛliadagi, dai sioraΛ viaacagi tumiñsi dai tomasi ora ismaacΛΔ tami oidigi daama oidaga gΛaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi. Idi oidigi caugitimi cascΛΔ.

32 AanΛ ipΛlidi isaapimΛ maivuum Λnliadagi tomali Λmo istumaasicaΛΔ. Λmo cΛli maiooñiacami vaamioma tΛtagitoidiuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. 33 Damos siΛscadΛ caoñta Λgai vaamioma tΛtagitoiña Λgai istumaasi gΛaagai quiiyΛrΛ, daidΛ ivuaada λlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigadΛ. 34 Poduucai ΛpΛ Λmo ooqui maicunacami vaamioma tΛtagitoidiuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi siΛsi tuucugadΛ acaasi ibΛadΛ. Damos siΛscadΛ cacunata Λgai vaamioma tΛtagitoiña istumaasi gΛaagai quiiyΛrΛ daidΛ ivuaada λlidiña istumaasi ipΛlidi cunadΛ.

35 AanΛ gΛnaagidi gomaasi gΛsoiña iñliditai maisiu gandaida iñliditai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛgacΛrΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ oigΛdaitai Diuusi.

36 Damos isΛmadutai poliadagi iscaoquimuimi maradΛ dai poliadagi issioma arcΛgai iscunata Λgai, dai isΛooqui poliada ΛpΛ vai cunatana gomaasi maitrsoimaascami. 37 Damos isΛmai sΛlicadΛ poliadagi ismaitaΛgai iscunatagi maradΛ dai ismaitiipu istuisi cunata Λgai, oogadΛ viaa sΛlicami isiduiña istumaasi ipΛliadagi, Λgai cΛga ivueeyi. 38 Damos sioraΛ dagituagi gΛmara sai cunatana cΛga ivueeyi dai sioraΛ maidagituagi gΛmara sai cunatana vaamioma cΛga ivueeyi.

39 Λmo ooqui cunacami viaa isΛmadu oidacagi gΛcuna asta siΛscadΛ muu Λgai. Damos siΛscadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui viaa sΛlicami iscunatagi apamu sioraΛ Λmadu ipΛliadagi, damos rvaavoitudamicagi Λgai. 40 Damos Λooqui vaamioma baigΛliadan tada ismaicunata apamu. Gomaasi Λgai istumaasi tΛtagitoidiuusi. Dai Diuusi IbΛadΛ giñma daja aanΛ ΛpΛ dai gomaasi ismaacΛΔ aagai aanΛ poliidi aanΛ isDiuusi IbΛadΛ giñaagidi.

8

1 AapimΛ giñtacacai isbai oidaga oigaragai iscuadagi cuaadagi ismaacΛΔ gΛdadasdi Λmomoono ismaacΛΔ ivueeyi oodami ischo ΛpΛ. BaiyomavΛr maicuaada. VΛscatai aatΛma maatΛ isDiuusi maigapirΛr gΛrvuupai iscuada aatΛma istumaasi gΛdadasdi Λmomoono. Damos sioraΛ pocaitiadagi sai vaamioma maatΛ siaa Λgai gΛgΛrducΛΔ gΛnliidi. Damos sioraΛ oigΛadagi vΛsi oodami Λgai poduucai vaamioma cΛga vaavoitudai Diuusi. 2 SioraΛ poliadagi iscamaatΛ mui naana maasi Λgai maicΛga maí isducatai gΛaagaitadai ismamaatΛmudai Λgai. 3 Damos Diuusi cΛgacΛrΛ nliidi sioraΛ oigΛdai Diuusi. Λgai rmaamaradΛ cascΛΔ.

4 Λmomoono ismaacΛΔ ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitardidiuusi mosaliΛmadugava Diuusi. 5 Oodami poliidi ismuidu didiuusi tΛvaagirΛ dai oidi daama, Λgai vΛtarΛ gia oidaga mui didiuusi. 6 Damos cΛ maatΛ aatΛma sai mosaliΛmaduga Diuusi, gΛrooga. Λgai idui vΛsiaacatai.

AatΛmΛ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daidΛ ivuaadaragai aa duiñdadΛ. Dai aliΛmaduga gartΛaanΛdamiga Λgai arSuusi Cristo, dai Λgai idui vΛΛsiaΛcatai. Dai Λgai garmaa ibΛdagai utudui.

7 Gomaasi maisiu vΛΛsi oodami maata. ΛΛmadutai ismaacΛdΛ ΛΛquioma siaa duutudaiñΛ Λmoono quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono sai Λgai siaa duutudai Λmoono cascΛdΛ poΛlidi Λgai sai maitarcΛΛgai iscuaadagi. 8 Vaavoava siDiuusi maivaamioma cΛΛgacΛγΛ gΛγnΛidi tomali maivaamioma cΛΛgacΛγΛ oidacana aatΛmΛ cuaadatai cuaadagai. 9 VΛΛscΛγΛ avArmaicuaada cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapimΛ Λcuaadagai aidΛ gia Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana ugian tada ΛpΛ dai gomaasi arsoimaascami Λgai vΛΛtarΛ. 10 DΛmos isΛmaadutai aapimΛ ismaacΛdΛ cΛΛ maata vΛΛsi gomaasi vΛΛscΛγΛ imiagi Λmoono quiuu-paigadΛmu dai gacuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono vai gΛntagiyagi Λmai ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, Λgai ugian tada ΛpΛ. 11 Dai poduucai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ iduñia aapimΛ Λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ ΛpΛ. 12 Poduucai isaapimΛ soimaasi iduiñtuldagi gΛnaduñi ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, aapimΛ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. 13 Poduucai iñsaanaΛ cuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ dadasdi Λmoono dai poduucai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aanaΛ cuaadagai ismaacΛdΛ dadaasdi momoono tomali Λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñΛlidityai.

9

1-3 Sivi aagidamu aanaΛ Λmo ñiooqui Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai iñsaanaΛ arootosadΛ Suusi Cristo. SΛΛlicΛdΛ arvaavoivi iñsaanaΛ arootosadΛ Suusi Cristo. AanaΛ tΛΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo, aanaΛ gΛnaagidi isΛgai arcΛΛgacΛγΛ vuviadami cascΛdΛ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaanaΛ arSuusi Cristo ootosadΛ, dΛmos aapimΛ gia gΛaagai isvaavoitudagi dai aapimΛ arvaavoitudadami cascΛdΛ gΛmaatΛ iñsaanaΛ arSuusi Cristo ootosadΛ.

4 AanaΛ viaa sΛΛlicami isgamaitΛcadagi cuaadagai gaaagidityai Diuusi ñiooquidΛ. 5 Dai viaa aanaΛ sΛΛlicami isooñtagi Λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduucai ivueeyi Λгаа Suusi Cristo ojootosadΛ, dai Suusi Cristo susuuculidΛ dai Piiduru. 6 ¿Povai masiΛnalidi aapimΛ ismosΛca aanaΛ dai Bernabé maviaa sΛΛlicami isdagituagi aa duiñdagai dai gaaagidityai isSuusi Cristo arcΛΛgacΛγΛ vuviadami? 7 SandaarΛ maiΛΛgi gaaa namΛquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai sioraΛ Λsadagi uuvasi viaa sΛΛlicami iscuaadagi iibiadΛ. Dai sioraΛ nuucadacagi sisivatu viaa sΛΛlicami isyΛΛdagi viibadΛ. 8 AanaΛ maitΛnaagidi istumaasi aagai oodami aanaΛ gΛnaagidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛγΛ. 9-11 AatΛmΛ gΛnaagidi Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai gΛnsoicΛi iscΛΛgacΛγΛ oidaca aapimΛ cascΛdΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isgantaanΛdagi cuaadagai aapimΛ poduucai soicΛi aa oodami cascΛdΛ gΛaagai isvaamioma garsoicΛda aapimΛ aatΛmΛ. Poduucai ooja Moseesacaru: “MaitavarΛ dacamidacartudada Λtuturu masiΛΛscadΛ calivadagi tΛligi ΛgaicΛdΛ vai poduucai cuaajida Λgai tΛligi”, asduu ooja. Poduucai gΛmaatΛ isaata vuaadami viaa sΛΛlicami

isgamaitacadagi cuaadagai. Agai ismaacadla gasicuaanai dai ismaacadla gayoovai agai gaaagai istagitocagi isajagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi samicami iscuaadagi gancuaadagaiga sioma calga aatama.

Vaascara maiuu aatama tomasi viaacatadai samicami. Baiyoma lagi gaaata namalquidina aatama vasi tastumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai scalga gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana dai maisiu tatagitodagi insaana gamaitacai ganaagiditai Diuusi niooquida. ¹³ Cal maata aapima sai ismaacadla gaaata vueeyi agal quiuupaigadara ajudidú siaaco galcoodai vustaqui poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi lbaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai soora gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai ismaacadla vaavoitudadagi gaaagai ismaacadagi vasi istumaasi tagito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitataanai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana samicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu gantaanadami inlilititai istumaasi. Lapaga muquian tada aana biuugimucai isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagagai isgaducadla ginaliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. Siala soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baiginaliaracadla ganaagidamudai aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami aidla gia baiginalidi viiagi aana ducami isaa namalquidamudai aapima tuminsicadla tomasi matinmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baiginaliaracadla ganaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiyoma aliasi viaa aana isgaaagiadagi gomaasi. Diuusi gintajai ansaidla iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpioofigadla tomali amaadutai dai vaascara vaascatai pioofigadla duucai oidaga aana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²⁰ Sialscadla gifaaduni judidú saagida daaca aana ismaacadla ivueeyi vasi istumaasi ooja Mosesacaru aana lapa lpan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vasi istumaasi ooja Mosesacaru. ²¹ Dai silscadla saagida daaca aana agai ismaacadla mailagidi istumaasi ooja Mosesacaru aana lpan duucai ivuaadana agai mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuaadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucai vaavoitudana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²² Dai silscadla saagida daaca aana ismaacadla maicalga maata ca istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aidla gia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucai istutuidi aana issoifigi agai isvaamioma calga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana lpan duucai ivuaadana aana loodami vai poduucai lamadutai vaavoitudana. ²³ Poduucai ivuaadana aana sai calga gantagito caacana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai alia baiginalidina aana silscadla vaavoitudagi lamadutai.

²⁴⁻²⁷ Soora vopooyi aliasi ganaajagali gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vasi uugiatali. Damos aapima gaaagai scagacara oidacagi vaavoitudaitai dai agiditai Diuusi dai Diuusi ganmaaquimu amo istumaasi tavaagiara ismaacadla tomali amo imidagai maiugiatali. Utuisdami laquiasdara vopooyina vaidla aajali utuifaragai dai gajiaadara

vipieeyi Λ gai ν lasi istumaasi galvueeyi tuucugada. Poduucai aana Λ Λ ρ Λ ca Λ gaca ρ Λ oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo ca Λ maata aana i \tilde{m} sii μ ia i \tilde{m} agai tavaagiamu. Aana aliasi ip ρ lidi isca Λ gaca ρ Λ oidacagi poduucai isduucai aagai \tilde{n} a aana Λ oodami tomasi poduucai oidacatai ν lascara soimaa taatamai aana. Maitip ρ lidi aana isDi μ usi gi \tilde{n} aagidagi sai maica Λ gadu idui aana cascada.

10

¹ Gi \tilde{n} aadu \tilde{n} i aana ip ρ lidi isaapima ta ρ gitodagi si ρ dui Λ ρ qui ga ρ Λ ρ qui aadu \tilde{n} icarucada oidigana. Di μ usi ootosi Λ mo icomai sai baita ρ qui ima \tilde{n} ia sai poduucai maatacana Λ gai siaa sa Λ li iima ρ dagi. Di μ usi soi tai ca Λ ga da ρ gavusai Λ gai Λ ga Λ suudagi siaaco ga Λ Suudagi ν lagicara ta Λ gidu. ² Dai poduucai casi ip ρ li Λ gai isoidagi Moseesacaru. ³⁻⁴ Cristo maacai \tilde{n} a cuaadagai dai suudagi ma Λ oidigana. Λ oodami ya Λ dana suudagi ismaacada vuusanai \tilde{n} a Λ mo odia \tilde{n} da ρ Λ . Dai Cristo Λ lamadu daacana dai nuucadacana. ⁵ Dai baitoma ν lascatai soimaasi ivueeyi oidigana cascada Di μ usi maibaig Λ lidi Λ gaicada dai coi Λ gai oidigana.

⁶ Cascada maata aatama ismaita Λ agai issoimaasi ivuaadagi Λ pan duucai Λ gai. ⁷ Cascada maita Λ agai isaa duutuadagi Λ moonu poduucai isduucai idui Λ lamadutai Λ gai. Pocaiti Di μ usi \tilde{n} iooquida ρ Λ ispo ν vaadana Λ gai oidigana dai pocaiti: “ Λ oodami dadaara dai gacueeyi dai gay Λ ρ yi dai goquir Λ gatuutudacai”, siaa duutudaitai Λ mo moonu ga ρ ndi μ usiga duucai. ⁸ Maita Λ agai ta ρ googosi ga ρ ducamicagi poduucai isduucai idui Λ lamadutai Λ gai dai coi Λ mo coobai dan vaica miil Λ mo tasara. ⁹ Dai aatama maita Λ agai isoojotuldiadagi Di μ usi poduucai isduucai idui Λ lamadutai Λ gai tai ca ρ quiacarai coocoyi dai coi. ¹⁰ Dai maitava ρ vui \tilde{n} ioocada Di μ usi Λ pan duucai Λ lamadutai Λ gai vui \tilde{n} ioocai Di μ usi tai Di μ usi ootoi ga ρ taa \tilde{n} icaru sai coodana.

¹¹ ν lasi gomaasi Λ padiu garaadu \tilde{n} icarucada ta ρ ai poduucai maatana aatama sai maita ρ ca Λ gai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada ν lasi gomaasi gaooja Di μ usi \tilde{n} iooquida ρ Λ ta ρ ai aatama maatacana sivi cayoga ugita ρ ai oidigi. ¹² Sioota poli ρ liadagi isca Λ ga vaavoitudai Λ gai ga Λ agai isganuucadacagi dai maisoimaasi ivuaada. ¹³ Si Λ scada amaadutai soimaasi idu \tilde{n} ia aliadagi ga Λ agai ista ρ gitodagi is ν lascatai poduucai ta ρ gitoi \tilde{n} a. Di μ usi apiagansoicadamu isca Λ ga ivuaada aapima dai maita ρ dadagitodamu ista ρ gitoda istumaasi maitistutuidi aapima isgajaadara vipiadagi baiyoma gansoi \tilde{n} amu mai gajiaadara vipiada aapima istumaasi soimaascami istumaasi idu \tilde{n} ia aliadagi.

¹⁴ Cascada gi \tilde{n} aadu \tilde{n} i casiava ρ maisiaa duutuada aapima momoonu. ¹⁵ Aapima ca Λ ga maata ca Λ istumaasi. Dai ca Λ gava ρ ta ρ gitoca istumaasi ganaagidi aana sabaiga Λ ρ amo istumaasi ca Λ gaducami ischo Λ Λ ρ Λ . ¹⁶⁻¹⁷ Si Λ scada ga ρ mpaidiada aatama dai gacuaadagi paana dai gay Λ dagi uvasi varagada dai poduucai ta ρ gitoi \tilde{n} a aatama isducatai muu Suusi Cristo aatama ga ρ ν lata ρ dai poduucai Di μ usi baiga ρ liatudai. Dai poduucai gatata ρ gidi \tilde{n} a aatama ta ρ ν lascatai Λ rga ρ adunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Ga ρ ta ρ gitova ρ naida isducatai ivueeyi Λ judid μ si Λ scada cuaada Λ gai baabiada ca \tilde{n} iiru ismaacada coodai Λ gai dai dadasdi Di μ usi. Poduucai ga ρ maata is ν lascatai Λ gai Λ rganaadunumu siaa duutuadami Di μ usi. ¹⁹ Aana maitip ρ lidi isaapima poli ρ liadagi is Λ moonu ismaacada ivueeyi

oodami viaa guvucadagai tomali ispoaliadagi aapimla isbaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi.²⁰ Poduucal agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Diaavora tataañicaruda maisiu Diuusi. Aanla maitipalidi ispoduucal ivuaada aapimla dai maitipalidi aanla larla isgacuaada aapimla agaa lamadu silascada gavaagimatada agai dai poduucal araaduñacagi oodami ismaacada vaavoitudai adiaavora tataañicaruda.²¹ Aapimla maitistutuidi israaduñacagi Suusi Cristo daidla araaduñacagi Diaavora tataañicaruda larla.²² Maitlaagai tsbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatal agai lamadu siu duucu siaa duutuadagi adiaavora tataañicaruda. Cal maata aatama isDiuusi vaamioma guvuca isaatama.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatama isivuaadagi damos maisiu vlassi istumaasi garsoical iscalgacala oidaca aatama Diuusi vuitapi.²⁴ Isamaadutal iduñia aliadagi amo istumaasi glaagai isaraga tatagitodagi sabaigal aristumaasi soimaascami aaduñla vllatarla.

²⁵ Sapadavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavlar gatcacada masbai daasi amoono ischo larla. Baiyoma maimaataca aapimla dai maipoaliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai.²⁶ Vlassi oidigi dai vlassi istumaasi oidaga arDiuusi tuidadal cascada glaagai mascuaadagi vlassi istumaasi oidacagi.

²⁷ Isamaadutal ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiarla gauugana dai masiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitacacada isbai daasi amoono ischo larla. Baiyoma maimaataca aapimla dai maipovnaliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai.²⁸ Damos isamaadutal povantladagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amoono ismaacada siaa duutudal oodami, varai maiuga vai agai maipoldagi masapimla vaavoitudal larla amoono,²⁹ tomamas aapimla maata masmaivaavoitudal.

Damos aanla ipalidi sai amaadutal giñaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacada dadasdi moonos mospocaitital aa saidal aramo istumaasi soimaascami,³⁰ dai sai iscuaadagi baigallidital Diuusi vui, tuisi potama amai issoimaasi ivueeyi?”³¹ Damos aanla gnaagidamu sai masiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai silaral tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi glaagai masivuaadagi siaa duutudaital Diuusi.³² Maitlaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isalgiada Suusi Cristo tomasi arjudidiu ismaitarjudidiu larla dai ismaacada vaavoitudal Suusi Cristo larla.³³ Aanla vllascala giñaajagal isivuaadagi istumaasi istucada baiganaliadagi aa. Dai aanla maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcalagai aanla gifvllatarla baiyoma ivueeyi aanla istumaasi arsoñi aa vllatarla, vai poduucal calgacala vuvaquia agai.

11

¹ Giñapan duucal varivuaada aapimla poduucal isduucal lapan duucal ivueeyi aanla Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alial calga ivueeyi aapimla tatagitoital daidla ivuaadatai istumaasi ganmaatutuli aanla.³ Aanla ipalidi masmaatacagi sai Cristo agai dai taanlal calcali, dai calcali taanlal ganoofiga, dai Diuusi taanlal Cristo.

4 Dai aapim^Λ Coriintar^Λ oidacami pocaiti sai isamo c^Λalli g^Λc^Λc^Λasad^Λ g^Λvanamu siuu duucu gamamadadagi si^Λp^Λ siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ gomaasi ^Λrsiaa ^Λararagai ^Λgai v^Λatar^Λ. 5 Damos isamo ooqui maivuracagi g^Λmoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ gomaasi ^Λrsiaa ^Λararagai ^Λgai v^Λatar^Λ gomaasi ^Λar^Λpan ducami isivisumicamudai ^Λgai mood^Λ. 6 Isamo ooqui maivurac^Λ aliadagi g^Λmoo sioma ^Λrc^Λag^Λai isbovasd^Λar^Λ ivisua ^Λgai g^Λmoo. Damos isgomaasi ^Λrsiaa ^Λararagaicagi ooqui v^Λatar^Λ baiyoma g^Λaag^Λai isvuraca g^Λmoo. 7-9 Diuusi idui ^Λc^Λalli sai ^Λpan tuigacana naana maasiar^Λ. Dai c^Λc^Λalli viaa s^Λallicami isgata^Λaan^Λdagi oidigi daama poduuc^Λai isduuc^Λai Diuusi t^Λaan^Λai tavaagi^Λar^Λ, c^Λsc^Λd^Λ aapim^Λ Corinto^Λar^Λ oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ c^Λc^Λalli mait^Λaag^Λai isg^Λc^Λc^Λasad^Λ g^Λvanamu dai poduuc^Λai c^Λc^Λalli gat^Λt^Λag^Λidi is^Λgai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma t^Λaan^Λai isooqui, c^Λsc^Λd^Λ c^Λc^Λalli mait^Λaag^Λai istutusadagi g^Λnvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ. Damos Diuusi idui ^Λooqui c^Λalliaif^Λndar^Λ maisiu ^Λc^Λalli ooquiaif^Λndar^Λ. Dai Diuusi idui ^Λooqui dai soic^Λañ^Λ ^Λc^Λalli maisiu ^Λc^Λalli sai soic^Λañ^Λ ^Λooqui. 10 Poduuc^Λai Diuusi gat^Λt^Λag^Λidi isvaamioma gata^Λaan^Λai ^Λc^Λalli siooqui c^Λsc^Λd^Λ ooqui g^Λaag^Λai isvuracagi g^Λmoo. Asta Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ iif^Λapai g^Λnvupui^Λvasa siuu duucu vuidar^Λ gugucadagi Diuusi. 11 V^Λascat^Λar^Λ ^Λgai saagida ismaac^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo ali^Λsi t^Λgito c^Λalli dai ali^Λsi t^Λgito ooqui vai g^Λnsaic^Λdagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdada. 12 Vaavoava sic^Λalliaif^Λndar^Λ ^Λpadui ^Λooqui daid^Λ ^Λrvaavoic^Λalli ooquiaif^Λndar^Λ vuvac^Λai dai v^Λasi gomaasi idui Diuusi.

13 Giñaagidavurai aapim^Λ sabaig^Λ ^Λrc^Λag^Λai isamo ooqui gamamadadagi mait^Λvuracatai ^Λmo pañitu. 14-15 Maitasi ^Λrvaavoic^Λ sai v^Λascatai pov^Λan^Λlidi sai ooqui g^Λaag^Λai isvuracagi g^Λmoo dai oojoide ist^Λt^Λv^Λducagi cuupad^Λ dai c^Λc^Λalli v^Λatar^Λ ^Λrsiaa ^Λararagai ist^Λt^Λv^Λducagi cuupad^Λ. 16 Isamaadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, ^Λgai g^Λaag^Λai ismaat^Λcagi t^Λsai aat^Λm^Λ tomali aa vaavoitadadami maiviaa ^Λmai viitularagai.

17 Sivi g^Λnaagidamu aan^Λ ^Λma maasi dai gooc^Λd^Λ maitistutuidi aan^Λ ispot^Λaiyagi ansai baigiñ^Λlidi. Si^Λascad^Λ g^Λnvampadiada aapim^Λ dai cuaada cuaadagai ismaac^Λd^Λ cueeyi aapim^Λ t^Λt^Λgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapim^Λ isbai c^Λaga ivuaadagi. 18 Cajiona aan^Λ m^Λsai aapim^Λ g^Λnvupui ñioocañ^Λ dai baitoma vaavoitudai aan^Λ. 19 Aliasi g^Λaag^Λai isv^Λascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduuc^Λai g^Λmaat^Λmu ismaac^Λd^Λ ^Λgai dai s^Λallic^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo. 20-21 Mas^Λascad^Λ g^Λnvampadiada aapim^Λ dai cuaadagi cuaadagai ismaac^Λd^Λ cueeyi aapim^Λ t^Λt^Λgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba ^Λmmoco ^Λar^Λaga cuaadana cuaadagai ismaac^Λd^Λ vuua dai asta navacor^Λañ^Λ gay^Λllatai vai aa maitatascon^Λar^Λañ^Λ, dai chichi^Λll^Λqui aipaco dadar^Λañ^Λ poduuc^Λai s^Λallic^Λd^Λ soimaasi ivueeyi aapim^Λ maisiaa duutudai aapim^Λ Suusi Cristo. 22 Maitam^Λsviaa aapim^Λ g^Λnvuiqui m^Λsiaaco gacuaadagi dai maig^Λpi gacuaadagi m^Λsiaaco g^Λnvampadiadagi. Aapim^Λ soiduuc^Λai n^Λidi ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λco vuvaitu dai siaa ^Λaraturadai aapim^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ maiviaa cuaadagai. ¿Povai

masianalidi aapimā iñsaana baigiñalda iñagai? Siaadara baigiñaldana aana.

²³ Suusi Cristo aagi giñmaatutuli istumaasi ganaagidi aana. Aida acara tucara masigataagida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquiara saasara daida itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga iñsmaacada taaagida agai aana masai aapimā cālagacara vuvacana. Masiascada poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai aSuusi Cristo. ²⁵ Poduucai ara caugitocai bai agai amo tucayu uuvasi varagada daida itatadai gaojootosa: “Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuana daja arapan ducami giñara ismaacada astia agai varai aapimā cālagacara vuvacana. Iñsiascada muquiagi vai astia giñara aida abiaadara gaaagamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootoca agai aoodami. Vascara masiascada ganampaidiadagi dai yadagi uuvasi varagada varai giñtatagitoda”, astatadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vascara masiascada gacuaadagi dai yadagi uuvasi varagada poduucai aapimā tatagidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cālagacara vuvacana oodami dai aapimā gaaagai ispovuaadagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora sioora cuaadagi apaana dai yadagi auuvasi varagada poduucai isduucai giñmaatutuli Suusi Cristo dai maicāga vueeyi navacoraitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitatagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cālagacara vuvacana oodami, poduucai agai soi duucai naidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vascatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yalacai uuvasi varagada alia gaaagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cālagacara vuvacana oodami. ²⁹ Isamadutai cuaadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada dai maitatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cālagacara vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ Amadutai aapimā poduucai ivuaadana cascada cococofi dai maiguupuca dai amoco asta cooyi. ³¹ Damos isaatama istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aida gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamituldiadagi. ³² Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicāga ivuaadami agai soimaasi taatatuldamu ismaacada armaicāga ivuaadami vai poduucai maiimia agai Diaavora amadu.

³³ Poduucai tudo giñaduñi masiascada ganampaidiadagi dai gaugia aagadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada varai nanaraca asta siuu duucu ganampagi vascatai varai mapai gauga. ³⁴ Isamadutai biuugimucagi gaaagai isapaga gaugiagi gaquiyara vai poduucai Diuusi maiviaacagai issoimaasi gantaatatuldiadagi gomaasicada istumaasi ivueeyi aapimā ganampaiditai. Gogaa istumaasi ismaacada giñacaca aapimā oojara bai duñimu aana iñsiascada malaca ganaidagi.

12

¹ Giñaduñi ganaagida iñalidi aana amo istumaasi varai maataca. Sai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Caa maataa aapimaa sai aidamaasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapimaa siaa duutudaiña mui moonoo ismaacadaa maiñioocai. ³ Aapimaa gansaagida daivai aamoco ismaacadaa pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. Damos isagai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gamaataa isagai maiagagai gomaasi Diuusi Ibaadaa guvucadadacadaa. Dai ismaadutai caaga vaavoitudadagi isSuusi Cristo arDiuusi dai aagiadagi poduucai gamaataa sai istumaasi aagai agai, agai aagai Diuusi Ibaadaa guvucadadacadaa.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagai aamo istumaasi. Diuusi Ibaadaa agai dai maacai guvucadagai. ⁵ Vaascatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadaa isducatai istutuidi damos vaascatai ivueeyi agai vaa Suusi Cristo aa duiñdadaa. ⁶ Vaascatai ivueeyi Diuusi aa duiñdadaa damos maiamadugan duucai damos vaascataa agai vaa Diuusi agai dai soicai vaascatai. ⁷ Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai vaasi vaavoitudadami saida ivuaadana aamo istumaasi vai poduucai gamaataa siDiuusi Ibaadaa amadu daja vaascatai, dai istumaasi ivueeyi amadutai arsoiñi vaascatai vaataraa. ⁸ Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai amadutai sai caaga maataa aagaiña ismaacadaa aagai Diuusi, dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai caaga maataa caacana Diuusi ñiooquida, ⁹ dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai vaamioma caaga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña coococidadaa, ¹⁰ dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa saida ivuaadana naana maasi gagarducami, dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai caaga maataa gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai maataa naidiña asmaacadaa ñioocai Diuusi Ibaadaa guvucadadacadaa dai ismaacadaa ñioocai Diaavora tañaañicaruda guvucadadacadaa, dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicadaa ismaacadaa maimaataa agai, dai Diuusi Ibaadaa maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai agai ismaacadaa aa ñiooquicadaa ñioocai. ¹¹ Vaasi gomaasi ivueeyi agai vaa Diuusi Ibaadaa. Agai agai dai maacai guvucadagai vaascatai saida ivuaadana amadutai istumaasi aagi Diuusi Ibaadaa ipalidi.

¹² Oodami aacaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vaascataa aragai vaa tuucugadaiñdaraa. Poduucai isduucai ismaacadaa vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga oootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadaa dai maamatuldiadami dai vaascataa agai arganaadunumu. ¹³ Tomasi aatama arjudiduu isgilioo aapa, tomatasi arpipiooñi ischo aapa vaascataa vaascatai casi garvapacoñica Diuusi Ibaadaa guvucadadacadaa tasaidaa argaraadunumucana aatama, dai agai vaa Diuusi Ibaadaa garaama daja vaascatai.

¹⁴ Poduucai isduucai caagagai aanaa oodami aacaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vaascataa aragai vaa tuucugadaiñdaraa. ¹⁵ Isamo oodami potaiyagi: “Giñacaso maitargiñnovi cascadaa maitargiñtuucuga”. Vaascataa siaadaraa maigovai gaaana aacasoda. ¹⁶ Dai isamo oodami potaiyagi: “Giñaaca maitargiñvuji cascadaa maitargiñtuucuga”. Vaascataa siaadaraa maigovai gaaana anaacada. ¹⁷ Isvaasi gartuucuga arvujicamudai isducatai caacamudai aatama. Siapa isvaasi gartuucuga arnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatama isuuvapiadagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuida siaaco agai ipali dai daacada,

naanacad^Λ dai v^Λasi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Si^Λmo oodami ^Λrvujicamudai siaaco daacamudai ^Λtuucugad^Λ. ²⁰ D^Λamos s^Λallicad^Λ ^Λrvavaovi is^Λmo oodami ^Λl^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju dai v^Λascat^Λ ^Λragai vaa tuucugad^Λaiñd^Λat^Λ.

²¹ V^Λasi g^Λrtuucuga ali^Λsi g^Λaagai. Ali^Λ tagito aat^Λm^Λ g^Λrvuupuji dai g^Λrnoonovi dai g^Λrmoo dai g^Λracaso. ²² Dai ismaac^Λd^Λ maiguupuca ^Λgai dai sioma g^Λaagai. ²³ Dai istuidaba sioma mait^Λaagada maasi ^Λgai tatai vaamioma nunucadai aat^Λm^Λ dai ismaac^Λd^Λ siaa ^Λraragai is^Λlidi aa oodami ^Λgai gia iñ^Λapai aat^Λm^Λ. ²⁴ Poduucai g^Λrdui Diuusi casc^Λd^Λ. ²⁵ Oodami ^Λl^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju. Dai v^Λasi istumaasi viaa oodami abaana saasa^Λ ^Λgai. Dai v^Λasi ali^Λsi g^Λaagai. ²⁶ Is^Λmo oodami coococagi ^Λmap^Λc^Λt^Λ tuucugad^Λ maibai tadacana v^Λasi tuucugad^Λ. Is^Λmo c^Λali maat^Λ ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai c^Λagadu mood^Λ ali^Λ baig^Λalidiña ^Λc^Λali.

²⁷ Poduucai ^Λap^Λ aapim^Λ muidu daid^Λ ^Λamo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi ^Λmoco said^Λ ^Λrojootosicamica dai aa said^Λ ^Λñiñoquituldiadamigad^Λcana dai aa said^Λ ^Λrmamaat^Λtuldiamicana, dai aa said^Λ ivuaadana mui naana maasi g^Λarducami, dai aa said^Λ duduaaidiña coococidad^Λ, dai aa sai soic^Λña g^Λnaaduñi, dai aa said^Λ ^Λrt^Λaan^Λamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ ^Λgi ^Λgai. ²⁹ Maisiu v^Λasi vaavoitudadami ^Λrojootosicami, dai maisiu v^Λasi ^ΛrDiuusi ñiñoquituldiadamigad^Λ, dai maisiu v^Λasi ^Λrmaat^Λtuldiadami, dai maisiu v^Λasi ivueeyi istumaasi g^Λarducami, ³⁰ dai maisiu v^Λasi duduaaidi coococidad^Λ dai maisiu v^Λasi ñioocai aa ñiooquic^Λd^Λ, dai maisiu v^Λascatai maata aagai istaiya alidi ^Λoodami aa ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ ^Λgai. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai g^Λnmaacana guvucadagai maid^Λ ivuaada aapim^Λ istumaasi vaamioma g^Λaagai. D^Λamos aana g^Λnaagidi iñ^Λlidi ^Λmo istumaasi ismaac^Λd^Λ vaamioma ^Λrsoiñi isv^Λasi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai aana isñioocadagi aa ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ aana tomasi ^Λroodami ñiooquid^Λ si^Λap^Λ Diuusi t^Λtaañicaruda ñiooquid^Λ dai ismaioig^Λada aana oodami mos^Λat^Λpan ducami aana ^Λmo istumaasi imaac^Λd^Λ moscaiti dai mait^Λrsoiñi. ² Dai isistutiadamudai aana isaagadagi Diuusi ñiooquid^Λ dai ismaat^Λcamudai aana istumaasi ^Λgi Diuusi maatacatadai dai ismaat^Λcamudai aana mui naana maasi, isc^Λaga viaacamudai aana vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issib^Λaco tutusadagi gigidi, mospocaititai aana ismaigovai im^Λdagi dai ismaioig^Λada aana oodami ducami ismaitistutiadamudai aana isistuma v^Λaadagi. ³ Isaana gaoidagi v^Λasi istumaasi viaa aana, dai masgiñ^Λalidagi gaaagiditai aana Diuusi ñiooquid^Λ, dai ismaioig^Λada aana oodami gomaasi mait^Λrsoiñi giñv^Λatara.

⁴ Oodami ismaac^Λd^Λ s^Λallicad^Λ oig^Λdai aa ^Λgai maioomaliga, dai c^Λ tuutuiga, dai maicoimudad^Λ tuutuiga, dai maig^Λarducad^Λ g^Λnalidiña, ⁵ dai maisoiduucai ^Λalidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daid^Λ ivuaadana istumaasi ip^Λliadagi aa maisiu mos^Λcaasi istumaasi ip^Λliadagi ^Λgai, si^Λascad^Λ aa ñiooquiadagi ^Λgai maita ñiooquidiña, dai maivuaama^Λ alidiña tomasi soimaasi ivuiididi aa. ⁶ Dai maibaig^Λalidiña

siΛΛscadΛ soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baiganΛlidiña siΛΛscadΛ cΛΛga ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ oigΛdai aa maivui ñioocai aa ismaacΛdΛ soimaasi ñidi, dai vΛΛscatΛ vaavoituda Λlidi istumaasi aagidi aa, dai vΛΛscatΛ vaavoituda isaa ipΛlidi iscΛΛga ivuaadagi, dai vΛΛscatΛ apiaoigΛdai aa ismaacΛdΛ soimaasi taatamitulda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu ΛΛmadutai ismaacΛdΛ oigΛadagi aa, dΛmos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai tomali maitaÑioocada agai aa ñiooquicΛdΛ, dai tomali maitaagada agai isDiuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai oodami sai cΛΛga maata caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ Damos sivi palapi maata aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ dai maicΛΛga maata aagai aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁰ Aimu istuigaco vΛΛscatai maata caΛca agai vΛΛsi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ maitaagada agai isDiuusi IbΛadΛ maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali Λmo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatΛmΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi maata Λpan duucal Λmo ali maimaata vΛΛsi istumaasi maata Λmo oodami gΛducami. Poduucal ΛpΛ maimaata caΛ aatΛmΛ vΛΛsi Diuusi ñiooquidΛ ducami isnΛijadagi Λmo ñidacarui ismaacΛdΛ maicΛΛga maasi dΛmos aimu istuigaco cΛΛga maata caΛcamu aatΛmΛ vΛΛsi Diuusi ñiooquidΛ poduucal isduucal Diuusi gΛrmaata. Dai Λmo oodami gΛducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucal ΛpΛ siΛΛscadΛ iimia aatΛmΛ Diuusi ΛΛmadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ VΛΛscatΛ oidacamu sioorΛ vaavoitudadagi Diuusi dai sioorΛ ñΛΛracagi istumaasi Diuusi iduñia aatΛmΛ gΛrvΛatarΛ, dai sioorΛ oigΛadagi aa. Damos vaamioma ΛrcΛΛgai isoigΛadagi aa.

14

¹ Aliasi gΛagagai masaipaco gΛnoigΛadagi. DaanΛdavrurai aapimΛ Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai maidΛ ivuaada aapimΛ tomasi Λmo istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aa vaavoitudadami, dΛmos siooma ΛrcΛΛgai isaagada aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ. ² Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaata, Λgai Diuusi ΛΛmadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaata caΛ istumaasi aagai Λgai cascΛdΛ. Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi Λgi Diuusi maata. ³ Baiyoma Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia oodami ΛΛmadu ñioocai, dai poduucal soicΛi Λgai vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baiΛliatudaitai. ⁴ Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaata Λgi Λgai vaamioma vaavoitudai, dΛmos Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai soicΛi aa vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana.

⁵ AanΛ ipΛlidi isvΛΛscatai aapimΛ istutiadamudai isñioocadagi Λma maasi ñiooqui dΛmos vaamioma ipΛlidi aanΛ isaapimΛ aagadagi Diuusi ñiooquidΛ. Isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai maiaagadagi istaiya Λlidi maitarsoiñi vaavoitudadami vΛΛtarΛ cascΛdΛ siooma ΛrcΛΛgai isaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ siisñioocadagi Λma maasi ñiooqui. Damos isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai aagadagi istaiya Λlidi goovai gia Λrsoiñi ΛpΛan duucal isduucal Λrsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ CascΛdΛ giñaaduñi iñsaana gΛndividagi dai Λma maasi ñiooqui gΛñiooquiadagi poduucal maitansoiñan tada aanΛ isvaamioma vaavoituda aapimΛ. Damos iñsaana gΛnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaaagiadagi,

dai istumaasi maata caaca aana, silappa isganaagiada aana istumaasi Diuusi iduñia, silappa ganaagiada aana Diuusi ñiooquida poduucai gia gansoñan tada aana.

7 Siorea iivadagi uusi gitarui gaaagai iscalaaga iivada agai vai poduucai maata caacagi aa istuma iivaragai iivai agai. 8 Sandaaru saagida oidaga amoco ismaacada iivai piito dai iivaiña agai amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigana dai iivaiña amai iivaragai sai gacocodana goaa iivaragaicada aagidiña agai sandaaru istumaasi gaaagai isiduñiagi cascada gaaagai iscalaaga iivada agai vai maata caacagi sandaaru daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi agai. 9 Poduucai arvuvueyi aapimacada. Isamaadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui siaadara maata caacana aa iscaiti agai. Ducami isalagi ñioocadamudai agai. 10 Salliacada arvavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vascatai ismaacada ñioocai maata caa. 11 Dai isamaadutai giññoiquiadagi ama maa ñiooquicada ismaacada maimaata aana poduucai maitarcaacan tada aatama aipacoga. 12 Cascada aapima ismaacada ipalidi isDiuusi Ibada ganmaquiagi guvucadagi isiduñiagi amo istumaasi ismaacada ivueyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagi maida ivuaada aapima istumaasi arsoñi vaavoitudami vattara.

13 Poduucai siorea ñioocadagi ama maasi ñiooqui ismaacada maimaata agai, gaaagai isaagiada agai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istaiya alidi agai ññoiquicada. 14 Isgamamadada aana amai ññoiquicada ismaacada maimaata aana, maata aana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata aana iscaiti. 15 Gaaagai isgamamadada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. Gaaagai isganada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. 16 Damos isamaadutai gamamadadagi amai ññoiquicada ismaacada maimaata agai tomali aaduñda, laaduñda siaadara potaana agai vaavoava. 17 Tomasi alia calaga gamamadai agai maitarsoñi aaduñda vattara. 18 Aana baigiñalidi Diuusicada isvaamioma ñioocai aana ama maasi ñiooqui isvascatai aapima. 19 Damos silascada garampaidiada aatama vaavoitudadami aana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama ñiooqui damos vascatai maata caacagi maisu baivustan miil ñiooqui amai ññoiquicada ismaacada maimaata caacagi tomali amaadutai.

20 Giñaaduñi maitavar tatagitoda anpan ducai agai ismaacada maiquiaa calaga maata istumaasi gaaagai isivuaadagi baiyoma gaaagai mascalaaga tatagitodagi. Silascada iduñia liada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istagitodagi aapima anpan duucai agai ismaacada maiquiaa maata ivueyi istumaasi soimaascami. 21 Pocaiti liivurara ismaacada ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ama maasi ñioocadami giññoiquituldiadamu ajudidíu saagida damos vascara maitiñlagidamu ajudidíu”, caiti Diuusi, asduucai ooja Moseesacaru. 22 Poduucai ara silascada agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isñoiquiagi amai ññoiquicada poduucai gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada ñioocai oodami, dai silascada amaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada ñioocai agai. 23 Dai isganampaidagi vaavoitudadami dai vascatai ama maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacada maivaavoitudai potaiyan tada agai sai vupuiirutu vaavoitudadami. 24 Damos isvascatai aagadagi

Diuusi ñiooqida vai vaapaquiagi aamadutai ismaacada maivaavoitudai, agai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascada ama duucai gatagitomu²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potimu isDiuusi sallaicada amadu daja vaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi sallaicada ganampaidiada aapima vaascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Amoco ganadana dai aa gamamaatatuldiña Diuusi ñiooquida dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istaiya alidi agai ñiooquicada, vaascara mastumaasi ivuaadagi gaaagai isiarsoiñicagi vaavoitudadami vaatarā. ²⁷ Sallaicada amadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai gaaagai isñioocadagi sallaipa vaavaicatai damos vaamiomia gia cho. Damos amadutai gaaagai isñioocadagi maisiu vaascatai lapa. Damos gaaagai isoidacagi siora aagadagi istaiya alidi oodami ñiooquicada. ²⁸ Damos ismaitiipucagi siora aagadagi istaiya alidi oodami ama maa ñiooqui, sioma arcaagai ismaitañioocadagi ama maasi ñiooqui masallaicada ganampaidiadagi sioma arcaagai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitoidarā, gomaasi arsoiñi ajagi agai vaatarā. ²⁹ Poduucai lapa sallaicada amadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai gaaagai isaagadagi sallaipa vaavaicatai, dai aa gaaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada cañioocaitadai gaaagai iscamañioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Caga istutuidi oodami iscamañioocadagi ismaitañiooquia aliadagi. Poduucai isDiuusi aagiadagi amo istumaasi amaadutai gaaagai isaagadagi apaga amoco dai gooquiara amai vai poduucai vaascatai maatiagi dai baiganaliadagi. ³³ Diuusi maisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisiociña dai ibastudacan tadatudai. Vasi gomaasi ismaacada caagai aan ivueeyi garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi tomasiaacoga.

³⁴ Sallaicada ganampaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitaagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui ali asi gaaagai islagiadagi gancuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidarā. ³⁵ Dai isooqui maataca aliadagi amo istumaasi gaaagai isquiiyara taca agai gancuucuna. Aliasi arsiaa araragai isamo ooqui ñioocadagi siaaco ganampaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ Gantagitovurai masai aapima maitarapagadada ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida, dai maisiu mosaca aapima vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ³⁷ Isamaadutai polliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquida sallaipa polliadagi isDiuusi ibada amadu daja gaaagai istatagitodagi sai istumaasi ganooji aan Diuusi poduucai gnootosdi ñiooqui. ³⁸ Damos isamaadutai maiaggiadagi istumaasi gnaagidi aan aidā gia maitaagai mascaacagi istumaasi gnaagiada agai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi gaaagai masdaanadagi Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai mai aapima aagadagi Diuusi ñiooquida dai maitavar daidiada aa isñioocada agai ama maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vasi istumaasi ivuaadagi gaaagai mascaaga ivuaadagi isducatai gaaagai isivuaadagi dai maitavar sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi aanΛ ipalidi mastatagitodagi isducatai gΛnaagidi aanΛ sai Suusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. Matai aapimΛ vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavoi iscΛaga vaavoitu aapimΛ tucamidΛrΛ dai apivaavoitudai poduucai cΛagacΛrΛ vuvacΛi aapimΛ.

³ AanΛ ganmamaatatuli aapimΛ istumaasi giñmaatΛtuli Suusi Cristo. AanΛ ganmaatΛtuli istumaasi vaamioma gaaagai ismaatΛcagi. AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai gΛroigΛldi garsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ. ⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi ΛpΛ masai yaasa Suusi Cristo tai Λgai bo vaica tasaicΛdΛ Λpamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ ΛpΛ, ⁵ dai sai gΛmaasitu Λgai Piiduru vuitapi, dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Λгаа oootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai vaamioma istaama sienta vaavoitudadami vuitapi bo vasdΛrΛ, dai muidutai Λgai quiaa oidaga dai ΛΛmoco cacoi. ⁷ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Jacobo vuitapi dai gooquiΛrΛ vΛasi oootosicami.

⁸ Dai cuugatΛrΛ gΛmaasitu Λgai aanΛ giñvuitapi, dai cΛagacΛrΛ giñvuusaitu aidΛsi tomali Λmaadutai maitΛgitocatadai ⁹ Λгаа oootosicami vaamioma gataaanΛi iñsaanΛ dai aanΛ maitΛaagai masootosicami giñaagadagi. AanΛ soimaa taatatuli Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ Damos Diuusi cΛagacΛrΛ giñnΛldi cascΛdΛ rrootosadΛ aanΛ. Dai aanΛ ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvcadadΛcΛdΛ. Dai vaamioma aata vuaadana aanΛ sivΛscatai Λгаа Diuusi vΛascΛrΛ giñsoicΛi cascΛdΛ. ¹¹ Damos iñsaanΛ gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ siΛpΛ Λгаа oootosicami vΛascΛrΛ ΛrΛgai vaa Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai aapimΛ.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ, mai ΛΛmadutai aapimΛ pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaacΛ aagai aapimΛ sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ aidΛ gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidΛ gia vΛasi istumaasi aagai aatΛmΛ maitarsoiñcamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos isiarvaavoicamudai ismaiidaga duaacaragai aidΛ gia aatΛmΛ Λryaatavogami. AatΛmΛ Λgai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascΛdΛ. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidΛ gia maitarvaavoicamudai ΛpΛ isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai ganvaavoidaraga maitarsoiñcamudai, quiaa rsoimaasi ivuaadamicamudai aapimΛ. ¹⁸ DaidΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ cacoi maiimimudai Diuusi ΛΛmadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatΛmΛ Suusi Cristo ΛΛmadu siΛscadΛ coiyagi aidΛ gia vaamioma soigΛrΛliadamudai aatΛmΛ siaa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos rvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. Poduucai cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isDiuusi gΛrduduacalda agai aatΛmΛ ΛpΛ. ²¹⁻²² Diuusi idui Λmo cΛli dai Adán tΛtΛ. Agai maiΛΛgi Diuusi cascΛdΛ muu dai cascΛdΛ vΛasi oodami oidigi daama cooyi. GooquiΛrΛ Diuusi ootoi gΛmara oidigi daama. Agai Λgi Diuusi dai aidΛsi muu Λgai Diuusi duaacali coidadΛ saagidaiñdΛrΛ cascΛdΛ vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ²³ Suusi Cristo ΛpΛga duaaca aidΛsi Diuusi ipΛli dai Λgai ismaacΛdΛ

vaavoitudai Suusi Cristo duduacamu si¹ascad¹ diviagi Suusi Cristo apamu, si¹ascad¹ Diuusi ipaldagi. ²⁴ Dai si¹ascad¹ ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo t¹aanadami dai Suusi maidagitua agai isgataañicadagi ¹Diaavora t¹añicarud¹ tomali ¹Diaavora amaasi Suusi t¹agida agai g¹s¹alicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo g¹aagai isapiaviaacagi g¹s¹alicamiga asta si¹ascad¹ ugittitu Diuusi v¹asi ismaacad¹ vuid¹ta v¹atca. ²⁶ Dai cuगत¹ Diuusi duduacalda agai v¹asi coidad¹ vai poduuc¹ai g¹maat¹na isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa s¹alicami gamara Suusi Cristo sai agai t¹aan¹iña v¹asi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi mait¹aan¹ai agai. ²⁸ Dai si¹ascad¹ v¹ascatai ¹agiadagi Cristo amaasi Cristo t¹agida agai g¹s¹alicamiga Diuusi dai Diuusi t¹aan¹adamu v¹asi.

²⁹ Amoco vaavoitudadami vaavoitudai said¹ arsoiñi isganvapaconadagi coidad¹ v¹atar¹. ¿Damos ismait¹rvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aat¹ma oootosicami v¹as tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aat¹ma coocai tumaasi arsoiñi gomaasi aat¹ma garv¹atar¹? Gomaasi gia arvaavoi masv¹as tasai gimuaa agaiña. Isaapim¹ vaavoitudai isganoig¹dai aan¹ poduuc¹ai ¹pa g¹aagai masvaavoitudadagi istumaasi g¹naagidi aan¹. ³² Efeesi¹ta giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aan¹ giñv¹atar¹ ismaiduaaca iñaagai aan¹ camuuc¹ai? Isiarvaavoi ismaitiipu duaacaragai g¹aagai t¹sgaiiyagi sivi dai vagiam ar¹liadagi, sioroco si¹pp¹ vaas¹mac¹d¹ coiya ragai aat¹ma.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa g¹nvupuiirumadadagi g¹nmamaat¹tulditai ama maasi. C¹l¹ maat¹ aapim¹ sai sioor¹ uurap¹ca¹ oodami maic¹ga ivuaadami agai ¹pan duuc¹ai mamaat¹r¹ai dai soimaasi ivuaadana ¹pa. ³⁴ G¹aagai m¹sc¹ag¹ai g¹nt¹atagituaigi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. Amadutai aapim¹ maivaavoitudai isca¹ tuiga Diuusi dai si¹asi viaa guvucadagai, casc¹d¹ g¹aagai m¹ssiaa ¹r¹adagi.

³⁵ Amaadutai aapim¹ giñ¹acacamu lien¹. “¿Asducatai duduacarai coidad¹? ¿Dai asmaascana tuucugad¹?” ³⁶ Sioor¹ giñ¹acacagi gomaasi ali¹si arvuiirugami. Astuc¹ai ismaacad¹ g¹asai vuvac¹ai dai g¹ar¹ai dai gooqui¹ta acaid¹ ismaacad¹ g¹ai camaitiipucana. ³⁷ G¹asai uunui caid¹ vai vuvac¹ai dai g¹ar¹ai dai camai¹pa maascana acaid¹ ismaacad¹ g¹ai. Poduuc¹ai ¹pvueeyi tomastuma astucaic¹d¹. ³⁸ Diuusi poduuc¹ai idui casc¹d¹. Poduuc¹ai ¹pa oodami ismaacad¹ cooyi dai g¹yaasapai uugiatai tuucugad¹ dai si¹ascad¹ duduac¹ Diuusi g¹maaquimu ¹tuucugad¹ imaacad¹ ¹gi agai ip¹lidi. ³⁹ Oodami tuutucugad¹ mai¹pa maasi cac¹aisi tuutucugad¹, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi t¹añicarud¹ t¹v¹aagi¹ta oidaga dai oodami oidigi daama oidaga casc¹d¹ mai¹pa mamaasi tuutucugad¹. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai mai¹pan¹asi dadadac¹i, v¹asc¹ta amo sisiaavugai vaamioma dadadac¹i siaa. ⁴² Poduuc¹ai idui Diuusi v¹asi gomaasi dai poduuc¹ai iduñia agai si¹ascad¹ duduacaldagi coidad¹. Oodami tuutucugad¹ ismaacad¹ g¹yaasapai duvar¹ai damos si¹ascad¹ Diuusi duduacaldagi camaicoodamu agai. ⁴³ Oodami tuutucugad¹ ismaacad¹ g¹yaasapai camait¹arsoiñi damos si¹ascad¹ Diuusi duduacaldagi dadadac¹adamu agai. Oodami tuutucugad¹ ismaacad¹ g¹yaasapai camai¹guupuacana damos

si¹ascad¹ Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu ²agai. ⁴⁴ Oodami tuutucugad¹ ismaac¹ad¹ g¹ayaasapai oo dai tuucuga dai ³ara dai uugiat¹i d¹amos si¹ascad¹ Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu ⁴agai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ¹ño¹oqui¹d¹ara sai Adán ar¹tuucamid¹ara oodami ismaac¹ad¹ idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. D¹amos ²Suusi Cristo gooqui¹ar¹oma divia. ³Agai ar¹Diuusi dai maacai ib¹adagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán d¹v¹araic¹ad¹ d¹amos ²Suusi Cristo tavaagi¹iñ¹d¹ara divia. V¹asi oodami ismaac¹ad¹ oidigi daama oidaga d¹v¹araic¹ad¹ duñisi ³apan duucai Adán. Dai v¹ascatai ismaac¹ad¹ vaavoitudai Suusi Cristo ⁴apa mamaascamu Suusi Cristo si¹ascad¹ duduaacagi dai tavaagi¹ara oidacamu. Suusi Cristo maid¹v¹araic¹ad¹ duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aan¹ ang¹naagidi sai oodami tuutucugad¹ mai¹ajioopai tavaagiamu istumaasi ismaac¹ad¹ uugiat¹i maitistuidi is¹amadu daacagi istumaasi maiuugiat¹i. ⁵¹⁻⁵² D¹amos g¹naagidi aan¹ amo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi ²agi Diuusi maatacatadai. Maisiu v¹ascatai aat¹ama coiya ragai d¹amos todian duucai g¹arnanatudamu dai ama maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu v¹asi coidad¹ dai duduaac¹ad¹. Siuu duucu cacuugatar¹ iivagi Diuusi t¹ataañicarud¹ piitoc¹ad¹, duduaacamu coidad¹ dai tomali amo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aat¹ama sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi casc¹ad¹ g¹aaagai is¹apa mamaastua aat¹ama Diuusi dai amaasi camaicoodamu aat¹ama d¹amos ismaac¹ad¹ cooyi gia duvar¹i tuutucugad¹ casc¹ad¹ g¹aaagai is¹apa mamaastua aat¹ama Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ Si¹ascad¹ ar¹aduñiagi gomaasi amaasi casi ar¹aduñimu istumaasi aagai Diuusi ²ño¹oquid¹ara. Dai aid¹ abi¹aad¹ara camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Casc¹ad¹ mait¹aaagai is¹ab¹iadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaac¹ad¹ caoig¹ali Diuusi soimaascamaigad¹ camaisoimaa taatamai si¹ascad¹ coiyagi. Diuusi ²ño¹oquid¹ara maata aat¹ama is¹arsoimaasi ivuaadami v¹ascatai. ⁵⁷ D¹amos baigiñ¹alidi aan¹ Diuusic¹ad¹. ³Agai g¹aroig¹aldi garsoimaascamiga vaavoitudaitai aat¹ama Suusi Cristo casc¹ad¹ camaisoimaasi taatamu aat¹ama si¹ascad¹ coiyagi.

⁵⁸ Casc¹ad¹ giñaaduñi apiav¹ar c¹aga vaavoitudada dai apiac¹aga ivuaada Diuusi aa duiñ¹dad¹. Aapim¹ c¹aga maata sai aa duiñ¹dagai masmaac¹ad¹ ivueeyi Diuusi v¹atar¹ mait¹ar¹mos¹agic¹ad¹.

16

¹ Sivi g¹naagidamu aan¹ amo ²ño¹oqui. Aan¹ caaagidi v¹avaoitudadami ismaac¹ad¹ Galaasi¹ara oidaga isduucatai g¹aaagai is¹ampaidiada ³agai tumiñsi g¹araaduñi vaavoitudadami ismaac¹ad¹ Jerusaleen¹ara oidaga v¹atar¹. Dai aapim¹ ar¹pa g¹aaagai ispoduucai ivuaadagi. ² V¹asi tumiñoco g¹aaagai masacovai darasadagi chichi¹aaqui tumiñsi masmaac¹ad¹ gamait¹ac¹ai, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapim¹ is¹ampaidagi tumiñsi si¹ascad¹ m¹aa divia aan¹. ³ Dai si¹ascad¹ m¹aa divia aan¹ ootosamu aan¹ sio¹ra ipaliada aapim¹ sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai g¹araaduñi Jerusaleen¹ara oidac¹ad¹. ⁴ Dai iñsaan¹ istutiadagi isimia ar¹pa aid¹ gia giñoidamu goovai.

⁵ Si¹ascad¹ imia aan¹ gamucu viaa aan¹ isMasedoniamu s¹alli daivuñiagai, dai gooqui¹ara aimu aan¹ Coriinto¹ara. ⁶ G¹ar¹amadu

daaca iñalidi aanΛ chiΛΛqui tasai isamo toomoco ΛΛΡΛ. Dai siΛΛscadΛ imia iñagada aanΛ boodΛΓΛ sibΛacoga aapimΛ istutuidi isgiñmaaquiagi istumaasi tagitoca aanΛ voiyΛΓΛ vΛΛtarΛ. ⁷ AanaΛ maisiu mosdaivunucai gannΛida iñalidi baiyoma ipalidi aanΛ isbai tΛvΛpi daacagi ganΛΛmadu, isDiuusi ipaldagi. ⁸ Damos tanasi EfeesiΛΓΛ daaca iñagai aanΛ quiaa, siaa duudagΛΓΛ uucami ismaacadΛ Pentecostési tΛΛgidu. ⁹ Sivi tami cΛΛga istutuidi aanΛ isgaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidΛΓΛ vΛΛta.

¹⁰ IsmΛΛ diviagi Timoteo vΛrai cΛΛgacΛΓΛ nΛida vai maiduaadicuda Λgai. Agai ΛΡΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ Λpan duucai aanΛ. ¹¹ CascadΛ vΛΛscatai aapimΛ gΛaagai mΛscΛΛgacΛΓΛ nΛijadagi. Dai siΛΛscadΛ baigovai imia Λgai boodΛΓΛ vΛrai maaca istumaasi tagitoca Λgai voiyΛΓΛ vΛΛtarΛ. Tami nΛnΛra aanΛ Timoteo ΛΛmadu Λгаа vaavoitudadami ismaacadΛ oidi.

¹² AanaΛ goguama oi garaduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mΛΛca gannΛidana, damos sivi maitipali Λgai isimiagi. Agai imimu siΛΛscadΛ istutiadagi.

¹³ Gannuucadacavurai vai maisoimaasi ganduiñtuldana ΛDiaavora, dai apiavΛΓ cΛΛga vaavoitudada. MaitavΛΓ Λbiada ismaacadΛ ganvuidΛΓΛ vΛΛta. CΛΛgacΛΓΛ avΛroidaca Diuusi ganmaacai guvucadagai cascadΛ. ¹⁴ Dai vΛΛscΛΓΛ avΛΓ oigΛada vΛΛsi oodami.

¹⁵ CΛΛga maata aapimΛ giñaaduñi sai AcayΛΓΛ ΛΡΛga vaavoitu Tiivañi ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacadΛ quidiΛΓΛ oidacatadai. Dai aidΛsi cavaavoitudaimi aa Λgai soicΛiña vΛΛsiΛΓΛ istumaasi tagitocana Λgai. ¹⁶ AanaΛ gΛnaagidi masai siaa duutudaiñΛ dai ΛΛgidiñΛ Λgai ismaacadΛ Λpan tuutuiga Tiivañi dai aaduñidΛ dai vΛΛscatai ismaacadΛ gansoicΛi dai ismaacadΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. ¹⁷ AliΛ baigiñalidi aanΛ giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo Λgai aliΛ baigiñaliatu poduucai aapimΛ ΛΡΛ aliΛ baigiñaliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñiibastan tada aanΛ go ΛΛmadu gaaatagacai dai polidi aanΛ isaapimΛ ΛΡΛ ganiibastacan tada. GΛaagai issiaa duutuadagi Tiivañi ΛΛmadu Fortunato ΛΛmadu Acayo. Goovai garsoicai cascadΛ.

¹⁹ Λvaavoitudadami AsiΛΓΛ oidacami dai Aquila ΛΛmadu Prisila dai Λгаа vaavoitudadami ismaacadΛ Aquila dai Prisila quidiΛΓΛ ganΛmpaidi DiuuscadΛ ganviaatuldi ΛΡΛ. ²⁰ Dai vΛΛsi Λvaavoitudadami ismaacadΛ tanai daraaja DiuuscadΛ ganviaatuldi. Dai casiavΛΓ maitancocoada baiyomavΛΓ ganviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuगतΛΓΛ gia Λagi ooja aanΛ dai DiuuscadΛ ganviaatuldi.

²² SiooraΛ maioigΛdai Suusi Cristo Diuusi gajiaadΛΓΛ vipieeyi. AanaΛ ipalidi isotoma diviagi gartaanΛdamiga Suusi Cristo.

²³ AanaΛ ipalidi isgartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛΓΛ gannΛijadagi.

²⁴ AanaΛ dai aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo cascadΛ aliΛsi ganoigΛdai aanΛ.

MosΛcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avavoitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arpaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu garaaduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima garaaduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaraaduñi vaavoitudadami Acaayata oidacami vatarata ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartlaanadamiga apiacagacata ganaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vascata soigalidi aatamadada dai garbaialliatudai cascada caga ñiocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartlaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigataliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicada baigataliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo acagacata vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigataliatudadagi. Dai Diuusi baigataliatudai aatama dai poduucai aapima baigatalididai ara. Dai poduucai caga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maiñui ñiocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Caa maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai caa maata aana isDiuusi baigataliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Garaaduñi ipalidi aatama ismaatia aapima silasi soimaa taatamaiña aatama Asia davalarata. Alia cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicada poliditadai aatama iscacoia aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai paduunñiagi tasai aatama maata isducatai vaamioma caga vaavoitudagi Diuusi dai maisiu polliada aatama islagi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida caa maata aatama isvascata garsoicadamu agai. ¹¹ Alia si gaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoicaiña. Dai silascada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaiña muidutai pocaitiada agai ara sai baigatalidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alia si baigatalidi aatama maatacatai gartagitoidagata isca tuu-tuiga aatama tomasiaacoga sioon caga aapima gansaagida vascata ipalididai aatama iscaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama lagi maitistutuidi isvuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada caga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi

cΛΛga istutuidi ismaatΛ nΛijadagi dai maatΛ caΛcagi aapimΛ. Dai aanΛ ipΛlidi sai siΛΛscadΛ ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiaigi tΛvaagiamu baigΛnΛliadamu aapimΛ aatΛmacΛdΛ poduucai isduucai aatΛmΛ baigΛfΛliadamu aapimΛcΛdΛ ismaacΛdΛ vaavoitu ΛSuusi Cristo gΛnaagiditai aatΛmΛ isagai ΛrΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

15-16 Dai vaavoitudai aanΛ isaliΛ baigΛnΛlidi aapimΛ aanΛcΛdΛ, aanΛ gandivida iñΛlidadai aidΛsi Masedooñia maacoga daivusai aanΛ dai Λpan baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gΛndividamudai aanΛ dai aapimΛ baigΛnΛliadamudai giñnΛiditai, dai aapimΛ cΛΛga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicΛdΛ istumaasi tΛgitocatadai aanΛ voyΛrΛ Judeea maacoga imΛitai. DΛmos maí aanΛ isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapimΛ dai aanΛ maisoigΛnΛliatuda iñΛlidadai gΛnΛbagaidacai cascΛdΛ maiii. 17 Aidasi aagai aanΛ sai gΛndivida iñagaitadai aanΛ sΛllicΛdΛ gandivida iñΛlidadai. AanΛ maitΛrΛpan ducami ΛΛmoco ismaacΛdΛ pocaitiña sai duuñiagi Λmo istumaasi tomasi maatΛ Λgai ismaitistutuidi. 18 Diuusi cΛΛ maatΛ iñsaanΛ gΛndivida iñΛlidadai cascΛdΛ aagaitadai aanΛ. 19 AanΛ ΛΛmadu Timoteo ΛΛmadu Silvanu casi gΛnaagidi isSuusi Cristo Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami. Λgai maiagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Λgai vΛΛscΛrΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai. 20 Dai Suusi Cristo Λgai daidΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi saidΛ iduñia agaitadai oodami vΛΛtarΛ. Dai Suusi Cristo garsoicΛi tΛsai cΛΛga ñiioocaiña aatΛmΛ Diuusi vui. 21 Dai Diuusi Λgai daidΛ garsoicΛi isapiacΛΛga vaavoitudada aatΛmΛ Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛIbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana, 22 sai poduucai maatΛna aatΛmΛ isDiuusi sΛllicΛdΛ iduñia agai vΛΛsi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. Diuusi IbaadΛ Λgai dai gΛrmaacai gΛgvucadagai tΛsai cΛΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdada.

23 DΛmos maatΛ Diuusi ismaiquiaa ii aanΛ Coriintoamu maitΛnΛbagaida iñΛlidadai soimaasi ivuaadatai aapimΛ. 24 SiΛΛscadΛ gΛndadida aatΛmΛ, aatΛmΛ maitipΛlidi isgΛnaagidiagi mΛsai Λma maasi vaavoitudana. AapimΛ cacΛΛga vaavoitudai istumaasi Λrvaavoι cascΛdΛ. Baiyoma gΛnsoiña rΛlidi aatΛmΛ mΛsai vaamioma baigΛnΛlidiña.

2

1 Dai povai iñΛlidi aanΛ iscamaiΛpamu soigΛnΛliatuda iñagai gΛndividacai. 2 Siuu duucu baigΛnΛliadagi aapimΛ baigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ dai siuu duucu soigΛnΛliadagi aapimΛ soigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ. Poduucai iñssoigΛnΛliatudagi aanΛ camaitiipucamu isducatai baigiñΛliatuda aapimΛ. 3 CascΛdΛ casi gΛnooji aanΛ ΛΛquioma vai poduucai sioorΛ soimaasi ivuaadatadai isΛma duuca tΛgitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gΛndivida aanΛ. Vai poduucai siΛΛscadΛ aaji aanΛ maisoigiñΛliatudagi aapimΛ. AapimΛ rΛrΛgai daidΛ gΛaagai isbaigiñΛliatudagi. AanΛ polidi issiuu duucu baigiñΛliadagi aanΛ poduucai aapimΛ ΛpΛ baigΛnΛlidiña. 4 Aidasi gΛnoojiditadai aanΛ sΛllicΛdΛ soigiñΛlidadai aanΛ gΛntΛtΛgitoitai dai asta suaacaitadai aanΛ. DΛmos aanΛ gia maitipΛlidi issoigΛnΛliatudagi baiyoma ipΛlidi aanΛ ismaatiagi aapimΛ siΛΛsi gΛnoigΛdai aanΛ.

5 Gocalli ismaacada soigariatiu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganiatiu goovai aapima tomasi aana soiginialli lapa. Damos camavaamioma bagai aana lagi vai maivaamioma soigalidina. 6 Casi alia soimaa taatultidi aapima lagi casiavar maifiooquiada vaamioma. 7 Dai sivi gandaani aana masai oigaldana aapima lagi dai baigavar liatuda vai poduucai maipova alidina lagi iscamaitipu oigaldaragai lagi vatar. 8 Vai poduucai maatiagi lagi issallicada oigadai aapima. 9 Aaqui abiaadara ganooji aana masai soimaasi taatuldiana gocalli dai poduucai maataca inagai sabai ginlagidi aapima ischo pa. 10 Dai silascada oigaldadagi aapima amaadutai aana oigaldadamu lagi lapa. Dai caa maata Suusi Cristo iscaogali aana gocalli dai poduucai vascatai baiganiadamu aapima. 11 Vai poduucai adiaavora maitarmaitiagi mosca maata aatama isalia yaatavoga lagi.

12 Aidasi ii aana Troasiamu dai agida inagai loidacami isSuusi Cristo larcalagacara vuviadami, lagi vaa Suusi Cristo ginsoi sai maata caacana dai vaavoitudana mui oodami. 13 Damos aidasi ai aana maital gradufi Tito cascada maitabastan tada ginbadaga. Cascada otoma ii aana macadara Masedonio davariamu.

14 Damos sallicada baigalidi aatama Diuusicada. Lagi vaa lagi daida garsoicai isapiagaagiadagi aatama niooquida dai garsoicai sai maitarsobicina ismaacada vuidara vata Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatuldi aatama aa istumaasi idui Suusi Cristo oodami vatar. Dai silascada caaca loodami isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiganiaracada caacana idi niooqui poduucai isduucai baiaracada uvaida oodami amo chigian uvadami. 15 Dai baigalidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo niooquida. Silascada mamiadagi ajudidu papaaligada cubimidali quiuuplara vascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai silascada gaaagiadagi aana Diuusi niooquida vascatai ismaacada ganampaidiadagi caacana dai lamoco calgacara vuvaquimu dai iimimu Diuusi lamadu dai aa maivaavoitudamu dai adiaavora lamadu iimimu. 16 Ismaacada vaavoitudai Diuusi niooquida lagi gia calgacara vuvaci. Dai ismaacada maivaavoitudai lagi gia, arsibaimiada ducami Diuusi vatar. Tomali amaadutai maitistutiidi islagi gaaagiadagi Diuusi niooquida avanacai Diuusi guvcadadacada. 17 Damos aatama maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi niooquida gamaita aliditai tuminsi dai istumaasi gamamaatuldina lagi maisiu vasi arDiuusi niooquida. Damos aatama gaaagidi Diuusi niooquida sallicada maatacatal isarvaavoi dai maisiu gamaita aliditai tuminsi. Diuusi garrootoi tsai gaaagidana niooquida dai maata lagi iscala igaaagidi aatama vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatama arCristo oootosada cascada.

3

1 Gomaasicada ismaacada caagai aatama sioor maata isbai polidi aapima isaatama moscala nioocai aatama lagi garvatar. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatama maitagito isbalcaticagi amo oojai siaaco aadagadi isca tuutuiga aatama poduucai isduucai ivueeyi aa.

² SALLICADΛ vaamioma arsoiñi aapimΛ aatΛmΛ garvΛΛatarΛ sΛmo oojai. MosnΛiditai oodami isducatai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ poduucai maatΛmu iscΛΛga idui aatΛmΛ gΛraa duiñdaga aapimΛ gΛnsaagida. VΛasi imaasi cΛΛ maata aatΛmΛ garibΛdagΛrΛ. ³ Suusi Cristo Λgai daidΛ cΛΛgacΛrΛ ganvuvaitu aapimΛ vaavoitudacai isagai arΛcΛΛgacΛrΛ vuvidadami. Dai Λgai gΛnsoicΛi mΛsai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi IbΛadΛ isgΛnΛΛmadu daacana. Λgai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛmΛ Λgai daidΛ gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. Poduucai tomasioora sioora nΛidi isducatai cΛΛga oidaga aapimΛ Λgai gia cΛΛga maata isaatΛmΛ arΛojootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Λmo oojai dai ΛoojiarΛ aagidamudai vΛasi oodami tΛsi aatΛmΛ arΛojootosadΛ Λgai. Λgai baiyoma ducami isgΛniibΛdagΛrΛ ooja maisiu oodiΛrΛ isducatai idui Diuusi aidΛsi maa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁴ SALLICADΛ maata aatΛmΛ isΛrDiuusi ojootosadΛ vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo. ⁵ AatΛmΛ ΛgΛi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ baiyoma Diuusi Λgai daidΛ garmaacai guvucadagΛi tΛsaidΛ ivuaadana aatΛmΛ istumaasi Λgai ipΛlidi. ⁶ Λgai vaa Λgai daidΛ garsoicΛi isaagiadagi aatΛmΛ oodami sai oidaga sΛΛlicami utudui. AatΛmΛ maiaagidi oodami sai coiya Λgai ismaiaΛgiadagi vΛasi istumaasi gatΛjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatΛmΛ sai Diuusi IbΛadΛ maacai ibΛdagai utudui tomasioora sioora vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ DΛmos cΛΛ maata aatΛmΛ isΛΛquioma gia coodana oodami ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ Diuusi ooji odai daama. AidΛsi maa Diuusi gΛsΛΛlicamiga Moseesacaru aliΛsi dadadacΛitadai Moseesacaru vuivasadΛ dai cascΛdΛ Λjudidíu maitistutuiditadai isvui nΛnΛavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacΛitadai Λgai. ⁸⁻⁹ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛiditadai Moseesacaru aidΛsi maa Λgai gΛsΛΛlicamiga. ΛsΛΛlicamicΛdΛ coodana ismaacΛdΛ maiΛΛgidi.

Dai sivi vaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi Diuusi aatΛmΛ ismaacΛdΛ gaaagidi goutu sΛΛlicami ismaacΛdΛ garmaa Diuusi IbΛadΛ. Goutu sΛΛlicamicΛdΛ Diuusi IbΛadΛ garmaacai ibΛdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ GoΛΛqui sΛΛlicami aliΛsi cΛΛgaducataidai tomasi maitΛvΛpi cavaca agaitadai Λgai dΛmos sivi camaiñamΛga Λgai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu sΛΛlicami ismaacΛdΛ vaamioma cΛΛgadu. Goovai tomastuigaco namΛaca Λgai.

¹² CascΛdΛ gaaagidi aatΛmΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatΛmΛ ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maisijaiga maata caidagai. CΛΛ maata aatΛmΛ istomastuigaco namΛaca Λgai idi ñiooqui cascΛdΛ. ¹³⁻¹⁶ AatΛmΛ maiΛpan duucaΛ ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña Λgai maicΛΛ maata caΛcana Λoodami. Dai asta sivi maiquiaa cΛΛga maata caΛ Λjudidíu goΛΛqui sΛΛlicami. Mosacaasi Suusi Cristo Λgai dai soicΛi oodami ismaata caΛcagi goΛΛqui sΛΛlicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui. Tomasioora sioora caviaacagi ibΛdagai utudui camaiiviaa isΛΛgiadagi vΛasi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. ¹⁸ Dai sivi aatΛmΛ vΛascatai cΛΛga maata isSuusi Cristo sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Dai vΛascarΛ maata aatΛmΛ isagai vaa Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga arDiuusi maradΛ, dai tΛvaagiaiñdΛrΛ tΛvai Λgai tami oidigi daama, dai tomali Λmo imidagΛi maisoimaasi idui Λgai. Dai Diuusi IbΛadΛ guvucadΛcΛdΛ vΛas tasai vaamioma cΛΛga oidacana aatΛmΛ poduucΛi isduucaΛi oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ CascadΛ baigΛrΛliaracΛdΛ gaaagidi aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ. Diiusi garmaa idi aa duiñdaga Λgai cΛagacΛrΛ garñaidi cascadΛ. ² Oidaga Λmo oodami ismaacΛdΛ astocai ivueeyi istumaasi siaa rracami, dai vupuiirumadañña oodami, dai maicΛga gamamaatΛtuldiñña Diiusi ñiooquidΛ baiyoma aagai Λgai istumaasi maitΛrvaavoi. Damos aatΛmΛ maitivueeyi gomaasi baiyoma aatΛmΛ gamamaatΛtuldi mosΛcaasi istumaasi rvaavoi, vai poduucai oodami cΛga istutuidi ismaatiagi iscΛga ivueeyi aatΛmΛ. ³ ΔΛmoco maicΛΛ maata caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛmΛ. Λgai Λgai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascadΛ iimia agai ΔDiaavora ΛΛmadu. ⁴ ΔDiaavora Λgai daidΛ rtaaanadamigadΛ Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaatΛ caacagi Λgai sia cΛΛ tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo rDiiusi. ⁵ AanΛ gia gaaagidi sai Suusi Cristo rΛbaitΛcΛacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanΛ Suusi Cristo Λgai daidΛ rtaaanadami dai aanΛ mosarpiooñigadΛ. Λgai giñootoi ansai gansoicΛñña isvaavoituda aapimΛ Λgai ñiooquidΛ. ⁶ Diiusi Λgai daidΛ idui Λcuudagi tuucamidΛrΛ. Dai Diiusi garsoi iscΛga maatiagi aatΛmΛ iscΛΛ tuiga Λgai maatΛcatai aatΛmΛ istuiga Suusi Cristo.

⁷ SΛlicΛdΛ viaa guvucadagai Diiusi. Λgai giñaaagidi istumaasi gaaagida aanΛ. AanΛ Λagi maiviaa guvucadagai baiyoma Diiusi Λgai daidΛ giñmaacai guvucadagai ansaidΛ gaaagidiñña ñiooquidΛ. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatΛmΛ aliΛsi soimaasi taatamai damos vΛscΛrΛ garsoicΛi Diiusi. Tomasi Λmo imidagai maitΛΛgaiñña aatΛmΛ istumaasi gartΛΛgituagi vΛscΛrΛ apiavaavoitudai aatΛmΛ Diiusi. ⁹ Tomasi soi duucai garñaidiñña oodami vΛscΛrΛ Diiusi garΛΛmadu daacana. Dai garcooda agaiñña oodami damos maitistutuidiñña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatΛmΛ garcooda aagaiñña oodami poduucai isduucai muua aagaiñña Λgai ΔSuusi quiaa aimΛraitai Λgai tami oidigi daama dai baitΛvΛpicadΛ muua damos aatΛmΛ gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicΛi gΛguvucadacΛdΛ cascadΛ. Dai poduucai gΛmaata isDiiusi duaacali Λgai. ¹² Poduucai garcooda aagaiñña oodami gaaagiditai aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ damos aapimΛ caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diiusi ñiooquidΛ.

¹³ Pocaiti Diiusi ñiooquidΛrΛ: “Vaavoitu aanΛ Diiusi ñiooquidΛ dai cascadΛ aagidi aanΛ oodami Diiusi ñiooquidΛ”, ascaiti. Poduucai aatΛmΛ ΛpΛ vaavoituda Diiusi ñiooquidΛ dai cascadΛ gaaagidi aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ. ¹⁴ Dai cΛΛ maata aatΛmΛ isDiiusi duaacali gartΛaanΛdamiga Suusi coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ dai poduucai ΛpΛ garduduaacalia agai Λgai aatΛmΛ coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ. Dai amaasi garvaidaquia agai vΛscΛtai Λmapai Λvaagiamu Suusi Cristo ΛΛmadu. ¹⁵ Dai aatΛmΛ soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diiusi ñiooquidΛ maatΛcatai ispoduucai vaamioma gansoicΛi aatΛmΛ aapimΛ. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diiusi ñiooquidΛ dai Diiusi cΛagacΛrΛ ñajjada agai dai Λgai pocaitiada agai sai baigΛñlidi DiiuscΛdΛ dai cΛga ñioocada agai Λgai Diiusi vui.

¹⁶ CascadΛ baigΛrΛlidi aatΛmΛ. Tomasi cΛlimuimi gartuucuga vΛscΛrΛ tiodian tada gΛribΛdaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai aliΛ otoma daivuscΛi. Dai gomaasicΛdΛ Diiusi

garmaaquia agai naana maasi istumaasi cacaaagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatama istumaasi aagai Diuusi ñooquida sai oidaga tavaagiata siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vaaasi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga tavaagiata go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami amo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Siascada ugitiagi gartuucuga caa maata aatama isDiuusi garmaaquia agai amai utudui tavaagiata siaaco tomastuigaco oida-camu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatai agai. ² Aliasi aijigai aatama ipaliditai iscaimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaaquia agai Diuusi ³ poduucai gamaata istuucuaca ragai tavaagiata. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugata ismaacada arapan ducami amo quii alia aijigai aatama soimaasi taata-matai. Dai tomasi maicoiya afalidi aatama vaascara siooma ipalidi aatama istavaagiata oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiu-ugiatai tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucai idui. Dai Diuusi caotooi galbadaga sai garlamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issallicada garmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baigaralidi aatama Diuusicada, tomasi caa maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiata Diuusi lamadu. ⁷ Damos vaascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñooquida agai tomasi maitiquiaa nidi aatama agai. ⁸ Vaascara baigaralidi aatama. Damos vaascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco nidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugata. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siascada tavaagiata daraaja arpa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnida agai aatama vaavoitudadami ismaacada caaga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioga caaga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacaaagaducami dai sioga maicaga ivuaadana maimaaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aana aoodami sai vaavoitudana Diuusi ñooquida. Caa maata Diuusi istuutuiga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima arpa caa maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isaligi ganaagiadagi iscala tuutuiga aatama, damos vaascara ipalidi is-baiganaliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isd-ucatai garsoicadagi siascada gapiar garvuupadagi aoodami ismaacada gagarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istu-maasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi aoodami ismaisi caagadu tatagitoi ischo arpa vaascara ivuaadamu aana mosacaasi istu-maasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi giñoigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aana. Suusi Cristo muu vaasi oodami vaatarata. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascada arpan ducami isvaasi oodami ca-coimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai arpan duaaca vaasi oodami vaatarata

vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi lagi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi amo oodami dai caga naidi aa oodami. Aanla lapa poduucai naidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidiña aanla. Damos sivi cavaavoitu aanla Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aanla oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aanla Suusi Cristo lapan duucai naidi aanla oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Laquioma poduu naidi aanla Suusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aanla agai. ¹⁷ Cascada toma-sioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucai tatagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa amo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicala vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiuvui vaalatcana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaatar soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiuidara vaalatcana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soiñana oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi cagacara naidiña. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai agai sallowicada oigalda lididi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa sallowicami tasaidala rojootosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidagi. Gandaanai aatama masai ama duucai gantatagitona masai camaiuidara vaalatcana aapima Diuusi. ASuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali amo imidagai maisoimaasi idui ASuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli ASuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi cagacara garnaiddi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada gnaagidi aatama masai apiavaavoitudaiña isDiuusi cagacara gannaidi. ² Pocaiti Diuusi gñiooquiara:

Aidasi abiaadara casi ipali aanla iscagacara vuviadagi oodami giñdaanaitadai aapima dai aanla gia cal.

Dai aanla gia gansoi masai cagacara vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsiascada cal Diuusi oodami ismaacada daana. Sivi arsiascada cagacara vuvaidi Diuusi oodami.

³ Sallowicada ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitiadagi sai maicaga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaamioma caga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi amo imidagai maitatagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daidala cavami gargaivaña oodami, dai garmamaisapaiña. Daidala lapaacara gacadaña oodami dai siaa caitiña iñaquidatati. Dai amo imidagai aliisi gaata vuadana aatama dai amo imidagai maicocoosaiña dai bibiuugaiña aatama. ⁶ Dai

maigoogosi garducamica aatama. Dai clla maatla aana Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnlidi garñiooquidi. Dai clla tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibadla garlamadu daja. Dai sálllicada oigadai aatama vlassi lvaavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaidla ivuaadana vlassi istumaasi lagi ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaidla ivuaadana mosacaasi istumaasi arccagaducami dai poduucai istutuidi aatama islaagi garsoicadagi siuu duucu lDiaavora soimaasi garduñitolda aliadagi. ⁸ Lamo imidagai siaa garduutudai oodami dai lamo imidagai maisiaa garduutudai. Lamo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Lamo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tasai aatama aagai istumaasi arvvaavoi. ⁹ Lamo oodami maiclla tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatacamudai tomasi cllaga garmaata dai lamoco clla tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Lamo imidagai baitoma garcoodaiña lamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliassi soimaasi gartaatamituliña damos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi lamo imidagai soimaasi taatamai aatama vlassicalla baigallidiña. Tomasi arsoituutuigami aatama vlassicalla soicai aatama mui oodami idi ñiooquicada ismaacada aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali lmo istumaasi damos Diuusi garmaacai vlassi istumaasi tagito aatama. Vlassi gomaasicada cllaga gamaata lasiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoaral oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali lmo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscagacalla gannaijadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aana gandanai giñmaamara duucai masai cllaga tuutiacana giñvui poduucai isduucai clla tuiga aana ganvui.

¹⁴ Maitavar apa maasi ivuaada urapacada aa ismaacada maivaavoitudai. Aapima maiapan duucai oidaga lagi cascada. Lagi oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapima gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi lDiaavora daidla lvaavoitudadami maiapan duucai ivueeyi lmaivaavoitudadami. ¹⁶ Gogalla quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga maiapan ducami gogalla quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacada ivueeyi lagi. Dai aapima lpan ducami lquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potladai Diuusi garlaqui aaduñicaru:

Aana vaavoitudadami saagida oidaga.

Aana arDiuusigada.

Dai lagi argiñmaamara.

Ascanti Diuusi. ¹⁷ Cascada pocaiti lapa:

Aapima vaavoitudadami camaitlaagai masiapan duucai oidacagi lagi ismaacada maivaavoitudai,

Casiavar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aana arganoogacamu,

Dai aapima argiñmaamaracamu.

Dai aana cllagacalla gannaijadamu.

Pocaiti garbaitacacami ismaacada sálllicada viaa guvucadagai.

7

¹ Aapim_Λ giñaaduñi aan_Λ ganoig_Λdai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosacaasi gar_Λaaqui aaduñicaru vaatar_Λ, vaasi gomaasi araatama garvaatar_Λ aa_Λ. Cascad_Λ aliasi glaagai tasigajjaadara vipiaadagi vaasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliasi glaagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuusi ipalidi.

² Caa_Λgavar tuutiaca aapim_Λ garvui. Aatama maitanmamaatatuli masisoimaasi ivuaadagi aapim_Λ tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aan_Λ gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapim_Λ. Aan_Λ saalicad_Λ ganoig_Λdai cascad_Λ. Dai ganoig_Λadamu aan_Λ asta si_Λascad_Λ muu. ⁴ Vaavoitudai aan_Λ masiaapim_Λ iduñia agai vaasi istumaasi gnaagidi aan_Λ. Dai saalicad_Λ baigiñalidi aan_Λ aapim_Λcad_Λ. Dai tomasi soimaasi taatamai aan_Λ vaascara saalicad_Λ baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadara aayi aatama tami Masedooniara maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascad_Λ. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcocoodai oodami dai vaascara tatagitoi aan_Λ giñaaduñi vaavoitudadami. Aan_Λ maitipalidi isagai dagituagi ganvaavoidaraga. ⁶ Damos Diuusi agai dai bai_Λliatudai vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ soigan_Λliadagi, cascad_Λ baig_Λrali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baig_Λliatugai aapim_Λcad_Λ cascad_Λ. Agai garaagidi sai aapim_Λ saalicad_Λ garna_Λida alidi. Daid_Λ garaagidi aa_Λ sai aapim_Λ aliasi giñtatagitoi dai soigan_Λlidi aan_Λcad_Λ. Gomaasicad_Λ vaamioma baigiñ_Λali aan_Λ.

⁸ Tomasi soigan_Λali aapim_Λ naidacai loojai ismaac_Λd_Λ ganootosi aan_Λ vaascara maivuaam iñalidi aan_Λ sivi. Tomastuucamidara soigiñ_Λali aan_Λ maatacai issoigan_Λali aapim_Λ chaaqui tasai naidacai gooojai ⁹ vaascara sivi baigiñalidi, maisiu soigan_Λliacai aapim_Λ, aapim_Λ ama duucai gantatagitoi aidasi soigan_Λali cascad_Λ. Diuusi alia baig_Λali naiditai isducatai ivuaadana aapim_Λ aidamasi soigan_Λlidi. Cascad_Λ maata aan_Λ ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Si_Λascad_Λ amaadutai soig_Λliadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi, poduucai Diuusi alia baig_Λalidiña dai poduucai ama duucai gatatagitoiña oodami dai caagacara vuvacai. Cascad_Λ arsoiñi issoig_Λliadagi oodami si_Λascad_Λ soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatatagitoiña. Damos si_Λascad_Λ soig_Λliadagi amo maivaavoitudadami dai maiama duucai gatatagitoi aid_Λ gia imi agai agai diaavora lamadu. ¹¹ Damos aapim_Λ alia caaga idui cascad_Λ alia baig_Λali Diuusi dai can_Λidi aapim_Λ istumaasi p_Λadui gooquira. Alia baacoi aapim_Λ aagi poliditai sai Diuusi soimaasi gantaatatuldi agai dai giñ_Λabaiditai iñsaana ganbagaidagi. Cascad_Λ ipalidi aapim_Λ iñsaana ganoig_Λdagi, dai otoma bagaimi aapim_Λ caali ismaac_Λd_Λ soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandividiagi. Vaasi gomaasicad_Λ caaga gamaata masiaapim_Λ maibaigan_Λlidi caali vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aan_Λ maisiu mosacaasi goc_Λali tagitocatadai aan_Λ ismaac_Λd_Λ soimaasi idui tomali gamai ismaac_Λd_Λ soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai ganooji aan_Λ aliasi ganoig_Λdaitai. ¹³ Vaasi gomaasicad_Λ alia baig_Λralidi aatama.

Dai vaamioma baig_Λralidi aatama naiditai isbaig_Λalidi Tito aapim_Λcad_Λ. Tito aliasi baig_Λalidi naiditai isducatai ama duucai gantatagitoi dai gajjaadara vipiaada aapim_Λ soimaascami. ¹⁴ Aidasi

maiquiaa ii Tito Coriintoamu aanΛ aagidi masai aapimΛ aΛgidia agai istumaasi gΛnoojida iñaaagaitadai aanΛ dai aapimΛ podui. VΛasi istumaasi gΛnaagidi aatamΛ arvaavoi dai istumaasi aagidi aatamΛ Tito vΛasi apadui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma gΛnoigadai Tito tatagitoitai isaapimΛ cΛaga aΛgi vΛasi istumaasi gΛnaagidi aΛgai dai cΛaga miaadagidacai aapimΛ dai cΛaga siaa duutudai aapimΛ aΛgai. ¹⁶ CΛaga vaavoitudai aanΛ masiaapimΛ apiaaΛgiada agai istumaasi gΛnaagidi aanΛ cascΛΔ baigiñlidi aanΛ.

8

¹ Sivi giñaduñi ipalidi aanΛ isganaagidagi isduucatai Diuusi cΛagacata nΛidi vaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidajami dai aΛgai cΛaga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliΛsi soimaa taatamai aΛgai vΛascata aliΛ baiganalidi. Tomasi sΛlicadΛ arsoituutigami aΛgai vΛascata mui ampagi tumiñsi ducami isirirucacamudai aΛgai daidΛ gardaañimi tasai dagitona aatamΛ isootosda tumiñsi vaavoitudadami JerusaleenΛΓΛ oidajami. ⁵ AatamΛ maivaavoitudaitadai ismosΛΛ mui ampaida aΛgai tumiñsi. ΛpΛga idui aΛgai vΛasi istumaasi Diuusi ipali dai gooquiΛΓΛ duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatamΛ. ⁶ MosnΛiditai aanΛ isalia mui ampagi tumiñsi vaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidacami aagidi aanΛ ΛTito sai aΛgai apamu imana mΛca siaaco daraaja aapimΛ dai gΛnaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi vaavoitudadami soituu-tuigami JerusaleenΛΓΛ oidajami vΛatarΛ poduucai isduucai ivuaadatadai aapimΛ aΛquioma. ⁷ AapimΛ vΛasiaacatai sΛlicadΛ cΛaga ivueeyi, dai sΛlicadΛ cΛaga vaavoitudai aapimΛ. Dai aliΛsi cΛaga gamamaatΛtuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapimΛ baiganaliaracadΛ ivueeyi. Dai aliΛsi gΛroigadai. Dai sivi aliΛsi gΛaagai iscΛaga soiña aapimΛ gΛraaduñi soitu-tuigami.

⁸ AanΛ gΛnaagidi gomaasi maisiu gantΛaañia iñaliditai baiyoma gΛnaagidi aanΛ gomaasi masai maatΛcana isduucatai aa vaavoitudadami baiganaliaracadΛ ampaidi tumiñsi gΛraaduñi vΛatarΛ. Dai siΛscadΛ aapimΛ gaoidagi aΛpΛ vΛascatai maatamu isaapimΛ aliΛ oigadai gΛraaduñi. ⁹ AapimΛ camaata isSuusi Cristo aliΛ cΛΛ tuiga. Aidasi maiquiaa divia aΛgai tami oidigi daama maiviaagacatadai tomali Λmo istumaasi tavaagiΛΓΛ daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami gΛnaato aΛgai. Suusi aliΛsi gΛnoigadai cascadΛ poduucai idui, vai poduucai istuidana aapimΛ isiimiagi tavaagiamu dai ami viacagi naana maasi istumaasi cacΛΛgaducami.

¹⁰ AanΛ gΛnaagidi saidΛ aΓcΛaga isotoma aitudagi tumiñsi ismacadΛ baiiliaracadΛ ampaidi aapimΛ vasumirΛ abiaadΛΓΛ. ¹¹ Sivi istutuidi aapimΛ masiaitudagi tumiñsi mΛssiΛΛqui aagai isaituda aΛgai. VΛascatai gΛaagai isgamaacadagi siΛasi istutuidi. ¹² SioraΛ baigaliaracadΛ gamaacadagi siΛasi istutuidi Diuusi baigalidiña aΛgai vui aΛpΛ.

¹³ AanΛ maitipalidi masvΛasi gamaacadagi masiajasi viacagi ¹⁴ baiyoma ipalidi aanΛ masiapΛn aΛjasi viacagi. Sivi aapimΛ ganbaivitocami viaa cascadΛ gΛaagai masiaa oidagi gΛraaduñi soituu-tuigami. An tasarΛ aΛgai ganbaivitocami viacamΛ dai aapimΛ maiviaacamu siΛgai gΛnoidamu aΛpΛ. Dai poduucai vΛascatai viacamΛ aapimΛ istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛΓΛ:

“Sioor^Λ naana maasi viaacata^Δai maibaivito, dai sioor^Λ baitoma maiviaacata^Δai v^ΛΛscat^ΓΛ maivi^ΛΛgacata^Δai”, pocaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ.

¹⁶ Dai pocaiti aan^Λ sai baigiñ^Λlidi aan^Λ Diuusic^ΔΔ is^Λgai soí Tito is^Λgai g^Λnoig^ΔΔai aapim^Λ poduuc^Δai isduuc^Δai g^Λnoig^ΔΔai aan^Λ. ¹⁷ Tito aliasi ip^Λlidiña isv^ΛΛscat^ΓΛ baig^Λñ^Λliada aapim^Λ casc^ΔΔ imi agai goovai maisiu mos^Δcaasi ootosaitai aan^Λ baiyoma goovai ^Λagi ip^Λlidi isimiagi casc^ΔΔ.

¹⁸ Dai ootosa ragai aat^ΛΔ^Λ Δmai garaduñi Tito ^ΛΔmadu. V^Λasi ^Λvaavoitudadami c^ΛΔga ñiooc^Δai goc^ΛΔli vui, ali^Λ c^ΛΔga gamamaat^Λtulditai goovai Diuusi ñiooquid^Λ. ¹⁹ ^Λagi ^Λvaavoitudadami ^Λcovai vusaitu goc^ΛΔli sai g^Λroidana dai garsoiña ^Λmpaidana ^Λtumiñsi ismaac^ΔΔ ^Λmpagi g^Λraaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aat^ΛΔ^Λ ^Λmpaidi gotumiñsi ^Λvaavoitudadami soituutuigami v^Λatar^Λ dai poduuc^Δai maat^Λmu aa oodami sialia c^ΛΔ tuiga Diuusi, dai poduuc^Δai ^Λpa g^Λmaat^Λmu isbaig^Λar^Λliarac^ΔΔ ivueeyi aat^ΛΔ^Λ istumaasi Diuusi ip^Λlidi. ²⁰ Aat^ΛΔ^Λ ootosa ^Δragai idi cac^ΛΔli c^ΛΔga tuutiac^ΔΔ sai ^Λmpaidana ^Λtumiñsi vai poduuc^Δai mait^Λñiooquidiña oodami. ²¹ Aat^ΛΔ^Λ c^ΛΔga iduuni^Δia ^Δlidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi ^Λpa.

²² Dai ^Δmai c^ΛΔli oida agai ^Λpa Tito ^Λmadu aduñ^Δ dai idi c^ΛΔli camaata aat^ΛΔ^Λ ^Λpa isc^ΛΔga ivueeyi Diuusi aa duiñdada dai baig^Λar^Λliarac^ΔΔ oida agai gogaa vaavoitudaitai masiaapim^Λ s^Λlic^ΔΔ c^ΛΔga soiña agai g^Λraaduñi soituutuigami tumiñsic^ΔΔ. ²³ Isamaadutai g^Λnt^Λcacagi istuisi ootoi aan^Λ goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoic^Δai giña duiñdag^Λ g^Λnmamaat^Λtulditai Diuusi ñiooquid^Λ. Dai isamaadutai g^Λnt^Λcacagi istuisi ootoi aan^Λ gogaa v^Λgoc^Δai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami n^Λiditai isc^ΛΔ tuutuiga goovai ali^Λ c^ΛΔ ñioocaiña Suusi Cristo v^Λatar^Λ. ²⁴ Si^Λscada m^ΛΔ dadia goc^ΛΔli c^ΛΔgav^Λr miaad^Δgida dai c^ΛΔga ^Λgiada dai poduuc^Δai maat^Λmu ^Λvaavoitudadami aipaco oidacami masiaapim^Λ ali^Λ oig^ΔΔai g^Λnaaduñi vaavoitudadami. Aan^Λ caagidi g^Λraaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapim^Λ ali^Λ oig^ΔΔai g^Λnaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aan^Λ maiv^Λaa isg^Λnaagidagi idi ooji^ΛΛ masai ^Λmpaidana tumiñsi g^Λraaduñi soituutuigami v^Λatar^Λ. ² Camaata aan^Λ masiaapim^Λ bai^Λliarac^ΔΔ soic^Δai g^Λnaaduñi soituutuigami. Aan^Λ v^Λscat^ΓΛ baigiñ^Λliarac^ΔΔ aagidiña g^Λraaduñi vaavoitudadami Masedooni^ΛΛ oidacami masai aapim^Λ Acaay^ΛΛ oidacami vasumir^Λ abiaad^ΛΛ ^Λmpaidi tumiñsi dai ootosda agai g^Λraaduñi soituutuigami. Aidasi mai ^Λvaavoitudadami Masedooni^ΛΛ oidajami masduucatai ivueeyi aapim^Λ baitoma v^Λscatai vaamioma baig^Λar^Λliarac^ΔΔ ^Λmpaidi tumiñsi ^Λsoituutuigami v^Λatar^Λ. ³ V^Λscat^ΓΛ ootosa iñagai aan^Λ idi g^Λraaduñi vai s^Λlic^ΔΔ vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aan^Λ g^Λnaagaitai. Dai aan^Λ ip^Λlidi iss^Λlic^ΔΔ bai duuca aapim^Λ ^Λtumiñsi poduuc^Δai isduuc^Δai caagidi aan^Λ g^Λraaduñi Masedooni^ΛΛ oidacami. ⁴ S^Λlic^ΔΔ ip^Λlidi aan^Λ isbai duuca aapim^Λ ^Λtumiñsi siduuni^Δadagi giñoidagi ^Λmoco g^Λraaduñi tami Masedooni^ΛΛ oidacami si^Λscada imiagi aan^Λ. S^Λaa ^Δran tada aan^Λ ismaibai duuca aapim^Λ. Aan^Λ v^Λscat^ΓΛ vaavoitudai istumaasi aagada aapim^Λ. Aapim^Λ ^Λpa siaa ^Δran tada maibai duucatai. ⁵ Casc^ΔΔ aan^Λ

poalidi sai aliási gaaagai isapaga iimiagi idi cacalli dai gansoiña naato ampaidagi atumiñsi ismaacada viaga isaituda aapima siilqui aagai. Poduucái lagi ampaidamu aapima mosacaasi siilqui ipalidi maisiu siilqui aatama ipaliadagi.

⁶ Tagitovurai aapima soora chalqui gaoidadagi Diuusi maisicaga soicaiña, dai soora mui gaoidadagi Diuusi caga soicai lap. ⁷ Vascatai gaaagai isgaoidadagi siilqui cagadu liadagi. Mosgaagai isbaiganliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diuusi oigadai soora baiganliaracada gaoidi. ⁸ Diuusi caga istutuidi isganmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucái viaacamu aapima vasi istumaasi tagitocagi aapima ganvatar. Dai poduucái viaacamu aapima istucuda soicadagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñooquidaga:

Soora cal tuutuiga alia caga soicai soituutuigami.

Dai Diuusi vascata soicadamu soora caga soicai aa.

Ascatai Diuusi ñooquidaga. ¹⁰ Diuusi lagi dai maacai oodami astocai ismaacada asai. Dai lagi vaa Diuusi ganmaaquimu aapima vasi mastumaasi tagitucagi. Dai aapima ganbaivitocami viaacamu dai poduucái caga soicadamu aa. ¹¹⁻¹² Sascada vuidaquia aatama soituutuigami gotumiñsi ismaacada mpagi aapima salicada baiganaldiamu lagi Diuusi vui viacatai istumaasi tagito. ¹³ Dai caga ñoocadamu lagi Diuusi vui maatacatai isaapima caga agidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapima gotumiñsi. Dai caga ñoocadamu lagi Diuusi vui mui ootodacái aapima tumiñsi lagi vatar dai aa vatar lap. ¹⁴ Dai lagi vaamioma ganoigadamu cascada daanadamu Diuusi sai lagi vaamioma gansoicaiña. Lagi maata isDiuusi gansoicai isca tuutiaca aapima cascada mosal caga soicai aapima dai cascada aliási ganoigadai lagi. ¹⁵ Salicada baigalidi aatama Diuuscada isagai mosasi gansoicai. Maitistutuidi aatama iscaga aagagi isasi gansoicai Diuusi.

10

¹ Aana Paavora ganaagidamu amo istumaasi. Cal maata aapima isSuusi Cristo aliási cal tuiga dai maiomaliga dai aana lap ipalidi ispotuigacagi. Amo oodami pocaiti sai sascada ganlamadu daaca aana maiomaliga aana ganvui damos sascada ganoojiada aana aliási ganbagaiña. ² Aana gandaanai giñaaduñi masai gajaadaga viaana vasi gosoiamaasami poduucái sascada gaamo imia aana maiviaacamu isganbagaidagi. Damos isamoco quiaa pocaitaidagi sai aana ivueeyi mosacaasi istumaasi aana lagi ipalidi, lagi gia bagaidamu aana. ³ Vaavuava isaatama lap aroodami dai quiaa oidi daama oidaga damos maiapan duucái ivueeyi aatama lagi ismaacada maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi lagi dai gisoicai iscaga ivuaada aana aa duiñdada maisiu aana lagi. Amo oodami lagi maitistutuidi isgajaadaga viaagi gosoiamaasami avanacai Diuusi guvucadadacada. Cascada Diuusi ginmaacai guvucadagai ansai caga ivuaadana aa duiñdada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacada Diuusi ginmaacai vaamioma maata ñoocai aana isagai ismaacada garducada ganlidi vui ñoocaitai Diuusi ñooquida ismaacada gamamaatatuldi aana. Lagi maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai lagi vaa guvucadagaicada vaamioma

istutuidi aanΛ isΛgai dai avΛnacai poduucai Λgai ΛΛpΛ ΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ SiΛascadΛ cacΛΛga ΛΛgiada aapimΛ vΛΛsiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ aidΛ gia casi istutiadamu aanΛ isbagaidagi ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ.

⁷ GΛaagai maScΛΛga gantΛgito ñaijadagi istumaasi apvΛueeyi aapimΛ gansaagida. Dai Λgai ismaacadΛ pocaiti saidΛ arSuusi Cristo ojootosadΛ dai giñvui ñioocai gΛaagai ismaatΛcagi iñsaanΛ ΛΛpΛ arSuusi Cristo ootosadΛ. ⁸ Tomasi aliΛ aagai aanΛ sai Suusi Cristo giñmaa Λmo sΛΛlicami vΛΛscarΛ maisiaa ΛΛrai aanΛ. Suusi Cristo giñmaa gosΛΛlicami ansai gansoicaiña masai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidΛ, maisiu ansai gansobicaiña isvaavoitudadagi aapimΛ. ⁹ MaitipΛlidi aanΛ isgΛnΛΛbcΛcatadagi gomaasicadΛ ismaacadΛ gΛnaagidiña aanΛ gΛnoojiditai. ¹⁰ ΛΛmo oodami pocaitiña sai siΛascadΛ gΛnoojiada aanΛ gΛnbagadan caitiña aanΛ dai sai siΛascadΛ gΛnΛΛmadu daaca aanΛ sai aidΛ gia doadicudan duucai ñioocaiña aanΛ. ¹¹ Damos Λgai ismaacadΛ pocaitiña gΛaagai ismaatΛcagi sai poduucai isduucai gΛnoojidiña aanΛ istutuidi ismotuigacagi siΛascadΛ gΛndividagi.

¹² Damos maitipΛlidi aanΛ isΛpan tuigacagi Λgai ismaacadΛ gΛgΛrducadΛ gΛnΛlidi giñvui ñioocaitai. Λgai pollidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Λgai aliΛ vupuiiruga cascadΛ pollidiña sai vaamioma cΛΛga gamamaatΛtuldiña siaa aaduñdΛ mamaatΛtuldiadami. ¹³ SiΛascadΛ gΛnaagiada aanΛ ansai cΛΛga ivueeyi giñaa duiñdaga aanΛ gΛnaagidiña mosΛcaasi istumaasi ivueeyi aanΛ. AanΛ ivueeyi istumaasi Diuusi giñtΛjai ansaidΛ ivuaadana, cascadΛ mosΛcaasi gomaasi gΛnaagidiña aanΛ. Dai Λgai giñtΛjai ansaidΛ gΛnmaatΛtuldana ñiooquidΛ aapimΛ CoriñtoΛrΛ oidacami. ¹⁴ AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Diuusi giñaa gidi. AanΛ Λgai dai apΛga gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. ¹⁵ AanΛ maiaagai istumaasi gamamaatΛtuldi aa mosΛcaasi istumaasi aanΛ ΛΛgi gamamaatΛtuldi. Aliasi ipΛlidi aanΛ masai vaamioma cΛΛga vaavoitudana aapimΛ nai poduucai istutiada aanΛ isvaamioma naana maasi istumaasi gΛnmaatΛtuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aanΛ isgamaatΛtuldiagi Diuusi ñiooquidΛ sibΛacoga siaaco maiquiaa gamaatΛtuldi aa oodami.

¹⁷ Aliasi arCΛΛgai isCΛΛga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ. ¹⁸ Diuusi maibaigΛΛlidi ΛgaicadΛ ismaacadΛ cΛΛga ñioocadagi ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ baiyoma ΛΛgi Diuusi maata siora baiΛliadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caΛca istumaasi gΛnaagida iñagai aanΛ tomasi pollidi aapimΛ ismaicΛΛgadu giñtΛgitoidaga. ² Diuusi ipΛlidi sai baamucan tadacana aanΛ gomamaatΛtuldiadami yaatavogami vui, goovai gΛnvupuiirumada alidi cascadΛ. AanΛ Λgai dai gΛnaagidi sai Suusi Cristo arCΛΛgacΛrΛ vuviadami mΛtai aapimΛ vaavoitu. Dai sivi aliasi ipΛlidi aanΛ isaapimΛ apiavaavoitudadagi dai cΛΛga ΛΛgiadagi Suusi Cristo. ³ AanΛ maitipΛlidi masgΛnyaatagiadagi tomali maitipΛlidi aanΛ masgΛnvupuiirumadadagi masai gajiaadarΛ viaana Suusi Cristo poduucai isduucai ΛDiaavora yaatagi dai vuiirumagi Eva EdeenΛrΛ. ⁴ AanΛ maata masiapimΛ cΛΛga miaadΛgidiña tomastuma mamaatΛtuldiadami ismaacadΛ gΛndaivididi dai cΛΛga gantΛgito caΛcana

istumaasi ganmamaatatuldiadagi aagaitai Cristo agai, tomasi maitaragai vaa mamaatatuldiaragai ismaacada ganmaatatuli aana. Aana ganmaatatuli sai Suusi Cristo arcraagacara vuviadami dai sai Diuusi Ibaada galamadu daja dai sai soora vaavoitudai Suusi Cristo craagacara vuvacai. Damos aa ama maasi ganmamaatatuldi dai vaascara aapima caga gantagito cacana. ⁵ Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa damos aana polidi sai maivaamioma sastuduga agai insaana. ⁶ Tomasi aana maicaga maata ñioocai vaascara caga maata aana istumaasi ganmamaatatuldi agai cascada maata aana isganyaatagidi agai. Dai aapima caga giñmaata dai caga maata istumaasi gamamaatatuldi aana.

⁷ Amo oodami pocaitiña sai isamaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitacadagi sai maitarsoiñi mamaatatuldiaragada. Soor maata issioma arcraagacamadai isgiñaa namaquidamadai aapima dai poduucacai vaamioma caga lagiadamudai istumaasi ganmamaatatuldiña aana. Baiyoma gaaata vaaadana aana dai gaagiña istumaasi tagito aidasi gandiviji aana dai ganmaatatuli Diuusi ñiooquida poduucacai ivuaadana aana ansoiña inlilitai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibaa oidacami giñoidiña tumiñsi ara ansai acada giñsoicaiña ganlamadu daacatai. ⁹ Aidasi maa dada vaavoitudadami Masedooniara oidajami agai agai dai giñoi tumiñsi dai poduucacai aapima maisiaa doodai tomali amo istumaasi aana giñvaatarai dai tomali amo imidagai maiviaacamu aapima issiaa vaaadagi tomali amo istumaasi aana giñvaatarai. ¹⁰ Aana vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aana arvaavoi. Cascada aagidi aana vaasi Acaaya davararara oidacami ansai maitantaanada inagai aapima tomali amo tumiñsi. ¹¹ Maitavar povanaliada ismaitanoigadai aana dai cascada pocaiti. Lagi Diuusi maata isaliasi ganoigadai aana.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gantaani tumiñsi ganmamaatatulditai cascada aana maitipalidi masiaapima giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatuldiadami sai giñapan duucacai ivueeyi. ¹³ Agai pocaitiña saida arSuusi Cristo ojootosada damos maitarvaavoi. Agai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai agai caga tuutiacami ganvuaadana damos ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi isivuaadagi. Adiaavora alia yaatavoga ara cascada. Damos Diuusi samicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai agai.

¹⁶ Aana maitipalidi ispoliada aapima ismaicagadu giñtagitoidaga. Damos ispoliada aapima ismaicagadu giñtagitoidaga vaascara gaaagai mascaacagi istumaasi ganaagidi aana giñagaitai aana lagi isalia caga tuiga aana ducami isgaducada giñliadamudai aana. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucacai garmaatatuli agai maigaducada galidiña, cascada vuirugan tada aana poduucacai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiña sai alia caga ivueeyi ganaa duiñdaga cascada aana ara aagai ansai alia caga ivueeyi giñaa duiñdaga. ¹⁹ Aapima polidi masai alia sastuduga cascada caga istutuidi aapima masmaitiñojoadagi vuirugami duucacai ñioocaitai aana ²⁰ poduucacai isduucacai maioojodai aapima amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi agai gantataañicarai duucacai gannadi, dai mañinamaquidacai vuuyi ganvustuidaga, dai soi duucacai gannadi, dai gangavaiña. ²¹ Damos aana maiojoidi ispoduucacai ivuaadagi. Dai aliñsi baigiñalidi aana ismaisoimaasi ganvuiididi.

Amamaatatluldiadami yaatavogami aagaiña sai cllaga ivueeyi gnaa duiñdaga dai aanl aagadamu lapa tomasi vuirugan tada aanl aagaitai. ²² Agai gagarducadl ganalidi judiducatai. Aanl lapa arjudiu. Dai agai gagarducadl ganalidi Isireliar oidacamicatai. Aanl lapa arIsireliar oidacami. Dai agai gagarducadl ganalidi Avraañicar cajiudadacatai. Aanl lapa arAvraañicar cajiudadl. ²³ Agai gagarducadl ganalidi pocaititai saidl arSuusi Cristo oootosadl. Aanl gia sallyicadl arSuusi Cristo ootosadl, tomasi vuirugami duucal ñioocai aanl. Aanl vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquidl isagai. Dai aanl vaamioma giñgavai oodami isagai. Dai aanl vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuua aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgallal judidiu iquisanaicadl dai vll taama imidagai aitu amo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai lapa vaica imidagai uusicadl giñgallal. Dai lapa amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi lvaarcu suudarl ismaacadl imaiña aanl. Dai amo imidagai suudarl vii aanl amo tasai dai amo tucagi amo uusaiñdarl iñdaagacatai mallasi dlvlarai uugidiaiñdarl. ²⁶ Aanl aipaco aimaraiña. Dai baitoma giñbal aimaraiña suudagi. Dai llsivogami giñsobicaiña voiyarl. Dai giñaaduñi giñvui vlllacana dai siblacoga aa oodami giñvui vlllacana lapa. Dai gllar quiiquiarl oidacami giñvui vlllacana lapa. Dai silascadl oidagana aimarda aanl giñaajaiña llsivogami. Dai silascadl vaarcuarl aimarda aanl lamo iimidagai duupicaiña lvaarcu. Dai agai ismaacadl yaatagai saidl arvvaovitudadami giñvui vlllacana lapa. ²⁷ Alial soimaa taatamai aanl aata vvaadatai. Muiyoco maicocosiña aanl. Dai muiyoco alial bibiuugaiña dai tonomocaraiña. Dai alialsi gaaata vvaadana aanl cascadl lamo imidagai maitiñajal tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai lvamucarlaiña aanl. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana aanl.

²⁸ Dai vlls tasai aanl lapa tlatgitoi vllsi vvaovitudadami vllsi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicallaga vvaovitudadagi ducami iñsaana lapa maicallaga vvaovitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vvaovitudadami aanl siaa laraiña dai baamucuiña aanl diaavora vui. ³⁰ Aanl caagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucal gamaatana iñsaana sallyicadl tagito isDiuusi giñsoicadagi. ³¹ Cll maatl Diuusi sai istumaasi aagai aanl arvvaovoi. Diuusi vroogadl gartlaanladamiga Suusi Cristo dai alialsi glaagai isvllscatai cllaga ñioocadagi agai vllatarl tomastuigaco. ³² Damasco arlamo lmapacarl adlvlariarl siaaco tlaanl aral Aretas. Dai amo imidagai Damascarl daacatai aanl. Damasco sicoli cuupi gllar bibiidaviquicadl. Taidl lsonar claacami daarai nuucadacamio vlls cuucuparagiarl sai giñsobidacana siuu duu vuusia aanl sai giñbaji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi amo asarlal giñdal dai bidaviqui an salli giñtavañi. Dai poduucal cllagacarl vuusai aanl.

12

¹ Aanl polidi sai maitarcllagai isgducadl giñliada aanl gomaasicadl ismaacadl ivueeyi aanl baiyoma aagamu aanl istumaasi giñllagi gartlaanladamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatutuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa lpadui isvaovitu aanl Suusi Cristo. Caslapdui baivustaama dan maacova uumigi isgartlaanladamiga Suusi Cristo giñvaidacai

tavaagiamu siaaco daja agai. Damos maimaatΛ aanΛ isbai Λagi ii giñibadaga ismoduucai giñtuucuga ΛΛΡΛ. Λagi Diuusi maatΛ isducatai ΛΡΛdui. ⁴ Damos cΛΛga maatΛ aanΛ isii tavaagiamu dai mΛΛca caΛ aanΛ istumaasi giñaaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aanΛ tomali Λmaadutai istumaasi caΛ. ⁵ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛducadΛ giñliadagi aanΛ imΛcai tavaagiamu, dΛmos baiyoma aliΛ tagito aanΛ is-Diuusi giñsoicΛdagi vΛΛs tasai. ⁶ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛnaagidagi naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivuaadana aanΛ. AanΛ gΛnaagiadamudai mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi dai gomaasi maitΛrvuiirudagaicamudai. Damos vΛΛscaraΛ maiaagaiña. Damos casi giñmaatΛ aapimΛ ñaiditai isducatai ivuaadana aanΛ dai isducatai oidacana dai mosΛcaasi poduucai ipΛlidi aanΛ isgiñmaatΛcagi aapimΛ cascΛdΛ maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivuaadana aanΛ.

⁷ Naana maasi istumaasi gΛgΛrducami tΛΛ aanΛ tavaagianana. Damos Diuusi maitipali isgΛducadΛ giñliada aanΛ tΛΛgacai gomaasi cascΛdΛ Diuusi dagito ΔDiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicΛdΛ. SΛΛlicadΛ cooco giñtuucuga ducami isgiñsΛΛsimudai Λmo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aanΛ giñΛaanΛdamiga sai maigovai imitudana Λcoocodagai ⁹ dΛmos Λgai poviñtatΛdai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gΛoigΛdai. Damos maitan Λduaaidagi vai poduucai gΛmaatana sai aapi Λagi maiviaa guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. AanΛ Λgai daidΛ gΛmaacai guvucadagai”, iñtatΛdai Cristo. Baigiñliidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gΛmaatana isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidΛ ivuaadana aa duiñdadΛ. ¹⁰ Baigiñliidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cΛΛga maatΛ aanΛ isCristo Λgai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñliidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadΛ, Λgai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadΛ cascΛdΛ, daidΛ oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo, dai aliΛ soimaa taatamai aanΛ biuugigai, dai soi duucai giññaidi oodami, dai aliΛ soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ AanΛ Λpan duucai ñioocai Λmoco ismaacΛdΛ maicΛΛgadu tagitoidadΛ aliΛsi giñaaagitai aanΛ Λagi dΛmos aapimΛ Λrganduñi ispoduucai ñioocai aanΛ, aapimΛ maicΛΛga ñioocai aanΛ imvΛΛtaraΛ cascΛdΛ. Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti saidΛ ΛrojootosadΛ Suusi Cristo dai sai vaamioma namΛga Λgai istomasioora. Damos tomasi aanΛ ΛΡΛ maiñamaga vΛΛscaraΛ Λpan Λsi namΛga aanΛ Λgai. ¹² AanΛ maiuojodacai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidΛ iduuna aapimΛ gΛnsaagida naana maasi gΛgΛrducami dai gomaasicΛdΛ cΛΛga gΛmaatΛ iñsaana sΛΛlicadΛ ΛrootosadΛ Suusi Cristo. ¹³ AanΛ cΛΛgacaraΛ ganñaidi aapimΛ Λpan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. MosΛca soiñi maitantaΛi aanΛ poduucai isduucai taanΛi aanΛ aa. Damos sioor maata isbai poΛlidi aapimΛ sai gΛaagai isgΛnaagida aanΛ mΛsai giñoigΛdana gocascΛdΛ.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanΛ Λpamu dai gΛndivida iñagai sivicadΛ casi Λrvaicojoca agai. Dai Λpamu maitantaañimu aanΛ soiñi. AanΛ maitΛgito gΛnvustuidaga, mosai ipΛlidi aanΛ isgiñoigaada aapimΛ. AanΛ gΛnooga giñducami cascΛdΛ maitantaanΛi aanΛ soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliiaracΛdΛ siaa doadamu aanΛ istumaasi viaa. AanΛ bai giñduu isapiagΛnsaicΛdagi vai vaamioma cΛΛga oidacana aapimΛ. AanΛ gΛnsaicΛdamu asta

si¹ascada ugitiagi gi²nguvucadaga, tomasi aana³ aliasi g⁴noig⁵adai polididi aana⁶ masiaapim⁷ maiti⁸ñoi⁹gdai.

¹⁶ Damos¹ amoco² aapim³ g⁴ansaagidai⁵ñdara⁶ tomasi⁷ c⁸aa⁹ maata¹⁰ agai¹¹ ismaitanta¹² aana¹³ soifi¹⁴ g¹⁵an¹⁶lamadu¹⁷ daacatai¹⁸, va¹⁹ascata²⁰ pocaiti²¹ ansai²² aa²³ vuuyi²⁴ aana²⁵ tumi²⁶ñsi²⁷ ismaac²⁸ada²⁹ ampagi³⁰ aapim³¹ garaadu³²ñi³³ soituutuigami³⁴ va³⁵atar³⁶. ¹⁷ Dai¹ pocaiti² aa³na⁴ ansai⁵ aana⁶ ootoi⁷ Tito⁸ sai⁹ g¹⁰an¹¹vupui¹²irumadana¹³. ¹⁸ Va¹avuava² isotoi³ aana⁴ Tito⁵ aa⁶madu⁷ amai⁸ g⁹radu¹⁰ñi¹¹. Damos¹² agai¹³ maitan¹⁴vupui¹⁵irumagi¹⁶ iim¹⁷acai¹⁸. C¹⁹aa²⁰ maata²¹ aapim²² i²³ñsaana²⁴ aa²⁵madu²⁶ Tito²⁷ aa²⁸pan²⁹ duuca³⁰i oida³¹cana³² aapim³³ g³⁴ansaagida³⁵.

¹⁹ Aana¹ maisiu² mosaca³asi⁴ aapim⁵ g⁶naagidi⁷ goma⁸asi⁹ Diuusi¹⁰ gi¹¹ñca¹²aa¹³ aa¹⁴pa¹⁵. Aana¹⁶ g¹⁷naagidi¹⁸ istuma¹⁹asi²⁰ Cristo²¹ ip²²alidi²³. Dai²⁴ aana²⁵ ip²⁶alidi²⁷ masiaapim²⁸ vaamioma²⁹ c³⁰aa³¹ga³² vaavoitudagi³³ Diuusi³⁴ ñioo³⁵quida³⁶. Sa³⁷allic³⁸ada³⁹ g⁴⁰noig⁴¹adai⁴² aana⁴³ casc⁴⁴ada⁴⁵. ²⁰ Maimaata¹ aana² isducatai³ daraajamu⁴ aapim⁵ si⁶ascada⁷ ma⁸aa⁹ divi¹⁰ aana¹¹. Aana¹² maitip¹³alidi¹⁴ isancocoda¹⁵ aapim¹⁶, dai¹⁷ maitip¹⁸alidi¹⁹ iscoimudada²⁰ tuutiaca²¹, dai²² maitav²³ar²⁴ baacoica²⁵, dai²⁶ ta²⁷ta²⁸gitodavur²⁹ai³⁰ istuma³¹asi³² vi³³aa³⁴gacagi³⁵ aa³⁶, maitav³⁷ar³⁸ yaatag³⁹ada⁴⁰ aa⁴¹, maitav⁴²ar⁴³ g⁴⁴an⁴⁵ñioo⁴⁶quiada⁴⁷ aipacoga⁴⁸, maitav⁴⁹ar⁵⁰ g⁵¹ag⁵²arduc⁵³ada⁵⁴ g⁵⁵an⁵⁶liada⁵⁷, dai⁵⁸ maitav⁵⁹ar⁶⁰ g⁶¹an⁶²vupui⁶³ ñioocada⁶⁴. Nai⁶⁵ poduuc⁶⁶ai⁶⁷ maiviaaca⁶⁸ aana⁶⁹ isg⁷⁰an⁷¹bagaidagi⁷². Maitip⁷³alidi⁷⁴ aana⁷⁵ issoig⁷⁶an⁷⁷aa⁷⁸liatudagi⁷⁹. ²¹ Maitip¹alidi² aana³ issiaa⁴ aragi⁵ Diuusi⁶ vui⁷ aapim⁸ac⁹ada¹⁰ tomali¹¹ maitip¹²alidi¹³ aana¹⁴ issusua¹⁵quiagi¹⁶ soima¹⁷asi¹⁸ ivuaadatai¹⁹ aa²⁰madutai²¹ aapim²² aa²³qui²⁴ abiaad²⁵ara²⁶. Agai²⁷ quiaa²⁸ googosi²⁹ g³⁰anducami³¹.

13

¹ Cagoocoaja¹ g²andiviji³ aana⁴ sivi⁵cada⁶ casi⁷ arvaicojoca⁸ agai⁹. Isamaadutai¹⁰ g¹¹api¹²ar¹³ vuaaja¹⁴ aliada¹⁵ g¹⁶adu¹⁷ñi¹⁸ sai¹⁹ soima²⁰asi²¹ idui²² g²³aa²⁴gai²⁵ isoidacagi²⁶ gooca²⁷ isaa²⁸pa²⁹ vaica³⁰ na³¹ijadami³². ² Aidasi¹ g²an³lamadu⁴ daacatadai⁵ aana⁶ g⁷naagidi⁸ va⁹ascatai¹⁰ aapim¹¹ amo¹² ñioo¹³qui¹⁴ dai¹⁵ tomasi¹⁶ ma¹⁷acasi¹⁸ daja¹⁹ aana²⁰ apamu²¹ g²²naagidamu²³ aana²⁴ agai²⁵ vaa²⁶ ñioo²⁷qui²⁸. Sivi²⁹ gia³⁰ soima³¹asi³² g³³antaatatuldamu³⁴ aana³⁵ isquiaa³⁶ soima³⁷asi³⁸ ivuaada³⁹ aapim⁴⁰ poduuc⁴¹ai⁴² isduuc⁴³ai⁴⁴ g⁴⁵naagidi⁴⁶ aana⁴⁷. ³ Poduuc¹ai² maata³mu⁴ aapim⁵ isSuusi⁶ Cristo⁷ guvucadada⁸cada⁹ ñioocai¹⁰ aana¹¹. C¹²aa¹³ maata¹⁴ aapim¹⁵ sai¹⁶ istuma¹⁷asi¹⁸ agai¹⁹ Suusi²⁰ Cristo²¹ sa²²allic²³ada²⁴ ivueeyi²⁵ agai²⁶. ⁴ Va¹avuava² sai³ aidasi⁴ sisapicatadai⁵ Suusi⁶ Cristo⁷ curusi⁸aba⁹ maiviaaca¹⁰ maascatadai¹¹ guvucadagai¹² damos¹³ aa¹⁴pan¹⁵ duaaca¹⁶ agai¹⁷ dai¹⁸ tavaagi¹⁹ara²⁰ daja²¹ Diuusi²² guvucadada²³cada²⁴. Aata²⁵mu²⁶ gia²⁷ maiviaa²⁸ guvucadagai²⁹ damos³⁰ Diuusi³¹ agai³² daida³³ g³⁴armaacai³⁵ guvucadagai³⁶ tasai³⁷ g³⁸naagidi³⁹ña⁴⁰ masai⁴¹ soima⁴²asi⁴³ ivueeyi⁴⁴.

⁵ C¹aa²gavar³ ta⁴ta⁵gitoda⁶ aapim⁷ istuma⁸asi⁹ ivueeyi¹⁰ masabai¹¹ c¹²aa¹³ga¹⁴ vaavoitudai¹⁵. C¹⁶aa¹⁷ maata¹⁸ aapim¹⁹ isSuusi²⁰ Cristo²¹ aa²²madu²³ daja²⁴ ismaac²⁵ada²⁶ c²⁷aa²⁸ga²⁹ vaavoitudai³⁰. ⁶ Ip¹alidi² aana³ ista⁴ta⁵gitoda⁶ aapim⁷ issa⁸allic⁹ada¹⁰ vaavoitudai¹¹ aana¹² Suusi¹³ Cristo¹⁴. Aana¹⁵ gia¹⁶ maitanyaatagidi¹⁷. ⁷ Daana¹i² aana³ Diuusi⁴ masai⁵ maisoima⁶asi⁷ ivuaadana⁸ aapim⁹, masai¹⁰ baiyoma¹¹ c¹²aa¹³gac¹⁴ara¹⁵ oida¹⁶cana¹⁷. Aana¹⁸ sa¹⁹allic²⁰ada²¹ ip²²alidi²³ ispoduuc²⁴ai²⁵ oidaca²⁶ aapim²⁷ damos²⁸ maisiu²⁹ casc³⁰ada³¹ ip³²alidi³³ aana³⁴ isa³⁵oodami³⁶ siaa³⁷ gi³⁸ñduutuadagi³⁹. ⁸ Mosai¹ ip²alidi³ aana⁴ isoodami⁵ vaavoitudadagi⁶ Diuusi⁷ ñioo⁸quida⁹ aata¹⁰mu¹¹ tomali¹² amo¹³ imidagai¹⁴ maivuid¹⁵ara¹⁶ va¹⁷aat¹⁸cana¹⁹ Diuusi²⁰ ñioo²¹quida²². ⁹ Casc¹ada² baigi³ñalidi⁴ña⁵ aana⁶ si⁷ascada⁸ c⁹aa¹⁰ga¹¹ agiadagi¹² aapim¹³ Diuusi¹⁴ ñioo¹⁵quida¹⁶ vai¹⁷ poduuc¹⁸ai¹⁹ maiviaaca²⁰ aata²¹mu²² isg²³an²⁴bagadagi²⁵ tomasi²⁶ aa²⁷ poliadagi²⁸ ismaiviaa²⁹ aana³⁰ guvucadagai³¹. Dai³² daana³³i³⁴ aana³⁵ Diuusi³⁶ masai³⁷ vaamioma³⁸ c³⁹aa⁴⁰ga⁴¹ aa⁴²gidi⁴³ña⁴⁴

dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ AanΛ gΛnoojidi idi oojo maiquiaa gΛndividacai vai poduucacai siΛΛscadΛ mΛΛca divia aanΛ maiviaaca isgΛnbagaidagi tomasi viaa aanΛ sΛΛlicami. GartΛaanΛdamiga Λgai daidΛ giñmaa idi sΛΛlicami ansai gΛnsoicaiña isvaamioma cΛΛga vaavoituda dai vaamioma cΛΛga ΛΛgiadagi aapimΛ Diuusi. Diuusi maitipalidi issobicada aanΛ gΛnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gartΛΛgadamu aatΛmΛ giñaaduñi. Ivuaadavurai mosΛcaasi istumaasi arcΛΛgaducami, dai baigavΛr ΛnΛliada, dai Λmo tΛgitoidagai avΛr viaaca aapimΛ, dai casiavΛr maitΛncocoda. DaidΛ garDiuusiga ismaacΛdΛ gΛriibΛstudan tadatudai dai gΛroigadai gΛnΛΛmadu daacamu.

¹² CΛΛgavΛr gΛnmiadΛgiada aipacoga. ¹³ VΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tami oidacami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi, dai sai Diuusi apiagΛnoigΛdaiña, dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami

¹ Aanʌ ʌrPaavora Suusi Cristo ootosadʌ. ʌgai giñootoi sai gaaagidiña aanʌ Diuusi ñiooquidʌ. Suusi Cristo ʌʌmadu Diuusi gʌrooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidadʌ saagidiaiñdʌʌʌ. ² Aanʌ gʌnoojidi idi oojai dai aanʌ ʌʌmadu vʌʌsi govaavoitudadami ismaacʌdʌ giñʌma daraaja gʌmviaatuldi aapimʌ vaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami. ³ Aanʌ ipʌlidi isDiuusi gʌrooga ʌʌmadu Suusi Cristo gʌʌʌaanʌdamiga cʌʌgacʌʌʌ gʌnnʌijadagi dai gʌniibʌstudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo ʌʌgi gʌdagitu mʌsmuaagi dai poduucai gʌroigʌldi gʌʌsoimaascamiga dai cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vʌʌsi gomaasi ʌʌdui poduucai isduucai Diuusi ipʌli. ⁵ Aanʌ ipʌlidi isvʌʌsi oodami cʌʌga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌʌʌgai aanʌ isducatai giñʌʌgituagi mosʌʌ otoma gajiaadʌʌʌ viaacai aapimʌ Diuusi. Diuusi sʌʌlicʌdʌ soigʌʌlidi aapimʌcʌdʌ cascʌdʌ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cʌʌgacʌʌʌ vuvacʌna oodami. Diuusi ñiooquidʌʌʌ pocaiti sai sioraʌ vaavoitudagi Suusi Cristo ʌgai imia ʌgai tʌvaagiamu dai ami oidaca ʌgai tomastuigaco Diuusi ʌʌmadu. Dʌmos aapimʌ cavaavoitudai ʌma maasi. ⁷ Dʌmos maitiipu ʌmai vaavoidaragai ismaacʌdʌcʌdʌ istutuidi oodami iscʌʌgacʌʌʌ vuvʌquiagi mosʌca Cristo mamaatʌtuliʌragadʌ. Dʌmos vʌʌscʌʌʌ ʌʌmadutai ipʌlidi isgʌnmaatʌtuldiagi ʌma maasi dai maisiu mosʌcaasi Suusi Cristo maamaatʌtuldiʌragadʌ. ⁸ Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ gʌnmaamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌdʌ maiʌʌʌ maasi istumaasi gʌnmaatʌtuli aatʌmʌ gʌʌagai isDiuusi soimaasi taatatuldagʌ ʌgai tomasi ʌraanʌ isʌmo Diuusi tʌʌañicarudʌ ismaacʌdʌ diviagi tʌvaagiaiñdʌʌʌ ʌʌʌʌ. ⁹ Dai ʌpamu gʌnaagidi aanʌ sai ismaacʌdʌ gʌnmaamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌdʌ maiʌʌʌ maasi istumaasi gʌnmaatʌtuli aatʌmʌ ʌgai gʌʌagai isDiuusi soimaasi taatatuldagʌ ʌgai.

¹⁰ Aanʌ aagai gomaasi dʌmos maitipʌlidi aanʌ sioodami pocaitiadagi sai cʌʌga ivueeyi aanʌ baiyoma ipʌlidi aanʌ isDiuusi aagagi iscʌʌga ivueeyi aanʌ. Iñsaanʌ ivuaadamudai istumaasi oodami ipʌlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipʌlidi aidʌ gia maitʌʌSuusi Cristo piooñigadʌcamudai aanʌ.

¹¹⁻¹² Dʌmos maatacavurai aapimʌ giñʌaduñi sai istumaasi gamaamaatʌtuldi aanʌ Suusi Cristo giñʌmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapimʌ camaatʌ isducatai ivuaadana aanʌ ʌʌquioma aidʌsi ʌʌgidiña aanʌ ʌjudidʌ vaavoidaragadʌ. Camaatʌ aapimʌ isaliʌ soimaasi taatamituldiña aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aanʌ vʌʌsi coodai iñʌlilitadai. ¹⁴ Aanʌ vaamioma cʌʌga ʌʌgidiña ʌjudidʌ vaavoidaragadʌ siaa giñʌaduñi ismaacʌdʌ ʌrgiñʌpanacami dai aanʌ vaamioma cʌʌga ʌʌgidiña giñʌaduñicarʌ viituliʌragadʌ. ¹⁵ Dʌmos Diuusi ʌcovai giñʌvuuʌitu aidʌsi abiaadʌʌʌ maiquiaa vvuusai aanʌ. ʌgai sʌʌlicʌdʌ

giñoig¹⁶dai casc¹⁶Δ. 16 Dai aan¹⁶ maí Suusi aid¹⁶asi Diuusi ip¹⁶ali. Casc¹⁶Δ istutuidi aan¹⁶ isaagiadagi Diuusi ñiooquid¹⁶ Δgai ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu sai Δgai Δp¹⁶Δ maat¹⁶ana isducatai c¹⁶ΔΔgac¹⁶Δ vuv¹⁶aquia¹⁶gi. Aid¹⁶asi t¹⁶ΔΔ aan¹⁶ Suusi Cristo aid¹⁶ otoma maiaagidi aan¹⁶ tomali Δmaadutai, 17 tomali maiotoma ii aan¹⁶ Jerusaleenamu dai n¹⁶Δidamu Δgai ismaac¹⁶Δ ΔrSuusi Cristo ojootosad¹⁶ Δp¹⁶Δga isaan¹⁶. Baiyoma otoma ii aan¹⁶ Araaviamu. Dai gooqui¹⁶Δr¹⁶ Δpamu divia aan¹⁶ Damaasc¹⁶Δr¹⁶.

18 Dai asta vaica uumigic¹⁶Δ ii aan¹⁶ Jerusaleenamu. Aid¹⁶ maí aan¹⁶ Piiduru dai Δmadu daja aan¹⁶ goo¹⁶ Δcaldi. 19 Dai t¹⁶ΔΔ aan¹⁶ Jacovo Δp¹⁶Δ Suusi suculid¹⁶ dai Δгаа Suusi ojootosad¹⁶ gia mait¹⁶ΔΔ aan¹⁶. 20 Maat¹⁶ Diuusi sai istumaasi g¹⁶Δnoojidi aan¹⁶ Δrvaavoi.

21 Dai gooqui¹⁶Δr¹⁶ ii aan¹⁶ Siiriamu dai Siliisiamu. 22 G¹⁶raaduñi vaavoitudadami ismaac¹⁶Δ Judee¹⁶Δr¹⁶ oidacatadai maitiñ¹⁶maat¹⁶catadai. 23 Moscajio macana Δgai sai aan¹⁶ ΔΔquioma soimaasi taatamituldíña Δvaavoitudadami dai c¹⁶ΔΔdaiña Suusi Cristo gooqui¹⁶Δr¹⁶ casi gaaagidi isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami. 24 Dai c¹⁶ΔΔga ñioocaiña Diuusi v¹⁶ΔΔtara cajiomacatai gomaasi.

2

1 Dai cadaivunucai baiv¹⁶astan dan maacova uumigi Δpamu ii aan¹⁶ Jerusaleenamu Δmadu Bernabé. Dai vaidacai aan¹⁶ Tito. 2 Diuusi giñaagidi sai gaamu iimana casc¹⁶Δ ii aan¹⁶. Dai Jerusaleen¹⁶Δr¹⁶ g¹⁶ΔΔmpagi v¹⁶ΔΔsi Δvaavoitudadami t¹⁶ΔΔaan¹⁶Δdamigad¹⁶ antai aan¹⁶ aagidi istumaasi mamaat¹⁶tuldi aan¹⁶ ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu aagaitai Suusi Cristo c¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ g¹⁶Δr¹⁶vuv¹⁶iaadamiga, dai t¹⁶cacai aan¹⁶ sabai c¹⁶ΔΔgadu giñmamaat¹⁶tuldaraga. 3 Vai Δgai pocaiti sai c¹⁶ΔΔgadu casc¹⁶Δ mait¹⁶Δjai Δgai isa¹⁶Tito iquit¹⁶Δagi g¹⁶Δtuucuga tomaasi Δgai mait¹⁶arjudíucatai. 4 Ami vaapa ΔΔmoco yaatavogami. Δgai pocaiti said¹⁶ Δrvaavoitudadami d¹⁶amos mait¹⁶Δrvaavoi. Δgai vaapa dai n¹⁶Δida Δgai sabai g¹⁶Δrvaavoi isaat¹⁶Δm¹⁶Δ ismaac¹⁶Δ cavaavoitu Suusi Cristo camai¹⁶Δgidi Moseesacaru s¹⁶ΔΔlicamigad¹⁶. Dai Δgai ip¹⁶Δlidadai isv¹⁶ΔΔscatai ΔΔgiada aat¹⁶Δm¹⁶Δ Moseesacaru s¹⁶ΔΔlicamigad¹⁶. Δgai gia ip¹⁶Δlidadai isTito iquitiagi g¹⁶Δtuucuga. 5 D¹⁶amos aat¹⁶Δm¹⁶Δ mai¹⁶ΔΔgi, ip¹⁶Δlidadai isaapim¹⁶ apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami dai maisiu t¹⁶ΔΔgitodagi isistutuidi isc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuv¹⁶aquia¹⁶gi Moseesacaru s¹⁶ΔΔlicamigad¹⁶Δc¹⁶Δ.

6 D¹⁶amos Δvaavoitudadami t¹⁶ΔΔaan¹⁶Δdamigad¹⁶ maitiñ¹⁶aa¹⁶gidi ansai Δma maasi gamamaat¹⁶tuldiña aan¹⁶. Aan¹⁶ maivuaama iñ¹⁶alidi t¹⁶ΔΔaan¹⁶Δdamicatai Δgai. Diuusi Δmadugan duucai n¹⁶Δidi v¹⁶ΔΔscatai casc¹⁶Δ. 7 Δgai maitiñ¹⁶aa¹⁶gidi isducatai gamamaat¹⁶tuldiada aan¹⁶. Δgai maata t¹⁶ΔΔ isDiuusi giñmaa Δaa duiñdagai ansai mamaat¹⁶tuldiana aan¹⁶ ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami poduucai isduucai maa Δgai Piiduru Δaa duiñdagai dai aagidiña Δgai Δjudidíu isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami. 8 Diuusi maa s¹⁶ΔΔlicami Piiduru said¹⁶ Δrootosad¹⁶Δcana Suusi Cristo dai aagidiña Δjudidíu sai Suusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami, dai Diuusi giñmaa aan¹⁶ Δp¹⁶Δ s¹⁶ΔΔlicami ansaid¹⁶ Δrootosad¹⁶Δcana Suusi Cristo dai aagidiña ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu sai Suusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo lamadu Piiduru lamadu Vuaana, ismaacada arvaavoitudadami baitaguucacamigadacana, maata tagacai isDiuusi samicada cagacaga gnidi aatama, aana lamadu Bernabé, agai alia baiganalli aatamacada. Dai garaagidi tasai apiaagidiña aatama Diuusi ñioquida ismaacada maitarjudidíu sai agai apiaagida agai Diuusi ñioquida ajudidíu. ¹⁰ Dai garaagidi agai lapa tasai vascara soicaña aatama soitutuigami, tomaasi aana vascara ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiiamu siaaco daraajatadai aatama, agai tucamidaga gacuaadana agai lamadu ismaacada maitarjudidíu. Damos aidasi ami dada lamaco Jacovo aduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu lamadu. Agai maitaliditadai isñioquiadagi ajudidíu vaavoitudadami ismaacada apialagiditadai Moseesacaru samicamigada. Cascada aana bagaimi povuaadatai agai. ¹³ Amaasi avavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaitadai sai gaagaitadai isdagituagi Moseesacaru samicamigada, gooquiaga vascara apamu agida liditadai. ¹⁴ Damos aidasi lala aana ismaacaga ivuaadatadai agai isducatai aagai Diuusi ñioquidaga, amaasi aana potadai Piiduru vasi vaavoitudadami vuitapi: “Maicaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjudíu vascara alquioma gajaadaga viaa aapi Moseesacaru samicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidíu lagiadagi Moseesacaru samicamigada”? antadai aana.

¹⁵ Aatama arjudidíu, gardalada dai garaaduñicaru arjudidíu cascada. ¹⁶ Damos vascara cal maata aatama sai Diuusi cagacaga nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisiu mosalagiditai Moseesacaru samicamigada. Aatama cagacaga vuvaquia alalidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru samicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaatladitadai sai Suusi Cristo cagacaga nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi maí aatama isaatama lapa arsoimaasi ivuaadami apanduucai agai ismaacada maitarjudidíu. Damos maitistutuidi aatama ispotiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtildi. ¹⁸ Dai iñsaana apamu gamamaatladitadagi sai gaagai islagiadagi Moseesacaru samicamigada dai poduucai cagacaga vuvaquiagi aidaga gamamaatladitadamudai aana istumaasi cagajaadaga viaa aana dai poduucai samicada soimaasi ivuaadamudai aana. ¹⁹ Aana agida inliditadai Moseesacaru samicamigada damos maitistui aana cascada maí aana sai tomali amaadutai maitistutuidi iscagacaga vuusiagi Moseesacaru samicamigadacada. Cascada gajaadaga viaa aana Moseesacaru samicamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucai cagacaga oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aidaga abiaadara camainamaga Moseesacaru samicamigada cascada aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo aana gajaadaga viaa Moseesacaru samicamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñlamadu daja daida aana ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisiu istumaasi aana ipalidi. Suusi Cristo giñoigadai dai agai muu curusiaba ansai aana cagacaga vuusaiña.

21 Dai sállicadλ vaavoitudai aanλ ismosacaaasi sioorλ vaavoitudai Suusi Cristo cλλgacafλ vuvacai dai Diuusi oigaldi soimaascamigadλ dai cλλgacafλ naidiña. Damos sioorλ pocaitiadagi sai gaagai isλλgiadagi Moseesacaru sállicamigadλ dai poduucai cλλgacafλ vuvaquiagi λgai gia gajiaadafλ vipieeyi vλλasi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aanaλ gia maitipλlidi ispoduucai ivuaadagi.

3

1 Aliλ vupuiiruga aapimλ giñaaduñi vaavoitudadami Galaasiarλ oidacami gandagitocai isganvupuiirumadagi aa oodami gλnyaatagi ganmamaatatulditai ama maasi ñiooqui masai maiλλgidiña Diuusi ñiooquidλ. Aana cλλga ganmaatλtuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cλλgacafλ vuvacana oodami. 2 Tλtagitodavurai aapimλ sai Diuusi Ibaadaλ divia dai ganλλmadu daaca agai vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo dai maisiu λlgidacai aapimλ Moseesacaru sállicamigadλ. 3 Sállicadλ vupuiiruga aapimλ. Cλλ maata aapimλ sai aidasi gλnaaga aapimλ isoidacagi isducatai Diuusi ipλlidi Diuusi Ibaadaλ gansoi. Cascadλ gaagai ismaataca aapimλ sai maitistutuidi aapimλ isivuaadagi istumaasi Diuusi ipλlidi λlgiditai Moseesacaru sállicamigadλ. 4 Aapimλ aliλsi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascadλ aana ipλlidi isgomaasi gansoifñagi mai apiavaavoitudada aapimλ. 5 Diuusi ootoi gλlibadaga dai ganλλmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gλarducami aapimλ gλnsaagida vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo maisiu λlgidacai aapimλ Moseesacaru sállicamigadλ.

6 Cλλ maata aapimλ isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi lavaagiamu. 7 Poduucai cλλga gamaataλ sai sioorλ vaavoitudai Diuusi λgai arAvraañicaru cajiudadλ ducami. 8 Diuusi camaatacatadai iscλλgacafλ nλijada agaitadai mui oodami ismaacadλ maitarjudidiu ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai λgai Suusi Cristo, cascadλ Diuusi potλtadai Avraañicaru: “Aanaλ baiλλliatudamu vλλasi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajiudagacadaλ”, astatadai Diuusi. 9 Poduucai Diuusi baiλλliatudai sioorλ vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi baiλλliatu Avraañicaru vaavoitudacai λgai Diuusi.

10 Sioorλ vaavoitudai isistutuidi iscλλgacafλ vuvaquiagi λlgidacai Moseesacaru sállicamigadλ, Diuusi gajiaadafλ viaa agai agai. Pocaiti Diuusi ñiooquidafλ: “Vλλascatai ismaacadλ maivλλscarλ λggiada vλλasi Moseesacaru sállicamigadλ Diuusi sállicadλ gajiaadafλ viaa agai”. 11 Pocaiti Diuusi ñiooquidafλ λpλ: “Mosacaasi sioorλ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cλλgacafλ naidiña ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai λgai vλλscarλ oidacamu Diuusi λλmadu”. Poduucai cλλga gamaataλ isDiuusi cλλgacafλ naidi oodami ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cλλgacafλ vuvacai mosλλgigitai Moseesacaru sállicamigadλ. 12 Sioorλ vaavoitudai isistutuidi iscλλgacafλ vuvaquiagi λlgidacai Moseesacaru sállicamigadλ maiλpan duucai tatagitoi λgai ismaacadλ vaavoitudai is-Suusi Cristo arcλλgacafλ vuviadami.

13 Diuusi gajiaadafλ viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatamaλ. Poduucai Suusi Cristo cλλgacafλ garvuvaitu aatamaλ ismaacadλ vaavoitudai λgai dai

Diuusi gároigali dai camaigajiaadara garviaa agai tomasi aalquioma maiagidiña aatama Diuusi sállicamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvallaara cascada. Ajudidú coodaiña ismaacada alia soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara sai sállicada gajiaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gasaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi cãagacara vuvaida agai agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi cãagacara vusaitu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi. Dai Diuusi Ibadala amadu daacamu vãasi vaavoitudadami. Poduucai isduucai aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, siãscada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai siora vallaara agai vustuidada siãscada muuquiagi agai dai daasagi gataaraaga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucai iduñiagi. ¹⁶ Poduucai ara Diuusi vãscara ivueeyi vãasi istumaasi aagai saida iduñia agai. Aalquioma Diuusi potadai Avraañicaru: “Avrañi, aapi amadu amaadutai gacajitudalaiñdara baialliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudada ismaacada aagai Diuusi sai baialliatuda agai mui oodami araCristo. Dai maisiu mosacaasi agai baialliatuda agai mui oodami damos Avraañi ara baialliatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientu dan amo coobai dan baiavastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi maa gasállicamiga Moseesacaru. Damos vãscara maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caagidacai issállicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscãagacara vuvaiquagi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru sállicamigada. Siora vaavoitudagi Diuusi agai dai cãagacara vuvacai poduucai isduucai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru sállicamigada vãscara soí aoodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gataaañicaruda sai maacana sállicamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sállicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia aCristo. ACristo araAvraañicaru cajiudacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidú gasállicamiga aacada damos Avraañicaru gia aagi aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasállicamiga ajudidú vãscara maigajiaadara viaa istumaasi aagidi aAvraañicaru. Moseesacaru sállicamigada maimaa guvucadagai tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai sállicamiara. Isasállicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami iscãagacara vuvacadagi asállicamicada. ²² Damos asállicamicada cãaga maata vãasi oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai siora cãagacara vuvaidagi poduucai siãscada matiagi oodami sai Suusi Cristo cãagacara vuvaidi siora vaavoitudai aida gia vaavoitudamu agai dai cãagacara vuvaiquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vãscara maacatadai oodami istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi Moseesacaru sállicamigadara. Dai Moseesacaru sállicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai cãagacara garñaidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi

abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscagacara vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru samicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vascatai aapimara Diuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapimara ismaacada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai ganlamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapimara isca tu-tiacagi anpan duucai Suusi Cristo cagacara oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aaduñda ganducami Suusi Cristo tomasi arjudidiucagi ismaitarjudidiucagi ara, isarpiooñicagi ischo ara, tomasi arcacalli isooqui ara. ²⁹ Dai vasi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudadanda ganducami cascada vasi vaavoitudadami viaaca agai ara vasi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudadanda.

4

¹⁻² Siacada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali gali, aa oodami nuucadacana vustuidada asta siacada gali agai. Oodami tomastuma piooñi duucai naidiña tomasi argaviidacami agai. Aali gali viaaca isagiadagi aoodami ismaacada nuucada vustuidada agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vasi oodami viaacatadai gansamicamiga dai polidiña agai sai agiditai gansamicamiga istutuidi iscagacara vuvacadiagi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai danda arjudiuda cascada Suusi ara agidiña judiuda samicamigada. ⁵ Aatama maicaga agidiña Moseesacaru samicamigada cascada viaacatadai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo cagacara garvuvaitu vai poduucai aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi gaibadaga sai garlamadu daacana cascada aatama garrooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaigarpiooñiga duucacai garnaidi baiyoma gamaamara duucacai garnaidi dai aatama ara armaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Aaquioma aidasi maiquiaa maacatadai aapimara Diuusi siaa duutudaiña aapimara naana maasi istumaasi didiuusi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapimara Diuusi dai Diuusi gamaamara duucacai gannaidi. Damos aapimara polidi masaidanda istutuidi iscagacara vuvacadiagi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daidanda maitaata vuaadatai vasi saapatoco poduucacai isduucacai ganviida ajudidiuda. Aana maimaata istuisidanda pamu vaavoituda alidi aapimara anpan duucacai aaquioma. ¹¹ Aana polidi sai giña duiñdaga maitansoi.

¹² Giñaaduñi aana gandaana masai gajiaadara viaana ajudidiuda samicamigada poduucacai isduucacai idui aana. Dai aana anpan duucacai oidaga ismaacada maitarjudidiuda. Aidasi ganlamadu daacatadai aana aapimara cagacara giñnaidiña. ¹³ Caa maata aapimara iscoococatadai aana aidasi tucamidara gandiviji aana dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacara vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uvadaraca maasi giñcoocodaga vascara aapimara cagacara giñnaidiña dai caga giñmiadagi aapimara duucami iñsaana aramo Diuusi taañicarudacamudai dai ducami iñsaana arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaiganalidi aana giñvui? Tucamidara ali baiganalidi aapimara aana giñvui dai asta ganvuupuji

giñmaaquimudai lienΛ aapimΛ isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duucaí giñnΛidi aapimΛ gnaagidacai aanΛ istumaasi rvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami ganmamaatΛtuldi naana maasi istumaasi. Agai cΛΛ tuutiacami ganvueeyi masai cΛagacΛrΛ nΛidiña dai gajiaadrΛ giñviaana aanΛ. ¹⁸ Aliasí arcΛΛgai isaipacoga ganoigΛada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. CΛga tΛgito aanΛ issΛalicΛdΛ giñoigadaiña aapimΛ aidasi ganΛΛmadu daacatadai aanΛ. Dai aanΛ ipΛlidi isquiaa giñoigΛada aapimΛ tomasi maitΛΛΛmadu daja. ¹⁹ Giñaduñi sΛalicΛdΛ soigiñΛiatudai aapimΛ dai apiasoigiñΛliadamu aanΛ asta siΛscadΛ sΛalicΛdΛ cΛga vaavoitu aapimΛ Suusi Cristo dai cΛga oidacagi poduucái isduucái oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ AanΛ ipΛlidi isganΛΛmadu daacagi sivi dai poduucái maatacagi aanΛ isduucatai gaagai isganñiooquiada aanΛ. Dai aanΛ maitΛgai istumaasi giñtΛtΛgituagi maicΛga gantΛtΛgitoitai aapimΛ.

²¹ AapimΛ ismaacΛdΛ ivuaada Λlidi istumaasi aagai Moseesacaru sΛalicamigadrΛ poliditai sai poduucái istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi glaagai iscΛga maatacagi aapimΛ istumaasi glaagai sΛalicamirΛ. ²² Moseesacaru oojai amo istumaasi aagaitai AvraañicarΛ dai pocaiti sai AvraañicarΛ maamaracatadai gooca cΛcΛΛli. Amoco armaradΛ Agaaracaru. Agaar arcusñirugadΛcatadai Avraañi. Dai agΛmai armaradΛ Saracaru. Sara rAvraañi ooñigadrΛ. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saidΛ Sara marata agaitadai cascΛdΛ marai agai tomasi casi roquimudadΛcatadai agai. Damos acusñirugadrΛ maitΛroquimudadΛcatadai cascΛdΛ marai. ²⁴⁻²⁵ VΛasi gomaasi gnaagidi aanΛ vai poduucái vaamioma cΛga maata cΛcagi aapimΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agiidi SiñaiirΛ aidasi maa agai gasΛalicamiga, dai maata cΛca aapimΛ ΛpΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagidi AvraañicarΛ aidasi aagidi saidΛ iduñi agaitadai mui naana maasi cΛcΛagaducami agai vΛatΛrΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi Λgigitai Moseesacaru sΛalicamigadrΛ tΛtΛaanΛdami soimaasi taatatuldi dai asta cooda sioorΛ maicΛga Λgiadagi ΛsΛalicami. Poduucái isduucái AvraañicarΛ istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Agaaracaru ismaicΛga Λgiadagi. Ajudidíu rΛgai ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi Λgigitai Moseesacaru sΛalicamigadrΛ. Agai rIsireliarΛ oidacami dai JerusalemΛrΛ oidaga ajudidíu tΛtΛaanΛdamigadrΛ. ²⁶ Damos aatΛmΛ vaavoitudai isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami dai cascΛdΛ aatΛmΛ rmaamaradΛ Diuusi. Dai Suusi Cristo argΛrtΛaanΛdamiga. Dai agai oidaga tΛvaagiarΛ siaaco vΛascatai cagajiaadrΛ vii Moseesacaru sΛalicamigadrΛ, dai mΛca iimimu aatΛmΛ tΛsai oidacamu tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai Diuusi potΛtΛdai Sara aidasi AvraañicarΛ ΛΛmadu daacatadai gΛcusñiiruga:

Baigi gΛlliaada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iiñacadañi baigΛlliaracΛdΛ tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi siΛ gΛcusñiiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi AvraañicarΛ ΛΛmadu Saracaru sai maarata agaitadai cascΛdΛ mara agai dai Isaa tΛtΛi. AatΛmΛ vaavoitudai

Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajiudad garducami. ²⁹ Agaar marada Ismael taagiducata dai. Ismael soi duucai naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibaada guvucadadacada. Poduucai aapa ajudidíu ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscagaaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru samicamigada soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscagaaga vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidara pocaiti sai Sara potadai Avraañi: “Ootosañi gocusñiru vai imana tabiaadara amadu gamara. Marada maitistutuidi istaanadagi gavastuidaga amadu giñmara”, astadai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatama maiviaa islagiadagi Moseesacaru samicamigada baiyoma aatama mosvaavoitudai Suusi Cristo vai agai cagacaga arvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo cagacaga arvuvaitu tasai camaitivuaadana vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Alias gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu agiadagi vasi Moseesacaru samicamigada. Ali sijaiga iscaga agiadagi Moseesacaru samicamigada.

² Cagavar gantagito caaca istumaasi anojidi ana. Ana arPaavora daida gnaagidi sai isaapima vaavoitudai sai iquititai gantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigada istutuidi iscagaaga vuvaquiagi aida gia Suusi Cristo maitansoica. ³ Apamu gnaagidi ana sai soora iquitiagi gantuucuga agai gia viaa islagiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigada. ⁴ Aapima ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacaga gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosagiditai Moseesacaru samicamigada cagajiaadara viaa aapima Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacada ganoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibaada garsoica isapiavaavoitudada aatama Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi garoigaldiña garsoimaascamiga dai cagacaga gnaidiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama. Cascada iimia ragai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatama isiquitiagi gantuucuga isduucai aagai Moseesacaru samicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma gaagai tsvaavoitudada Suusi Cristo dai garoigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquia gansaagida dada amamaatatuldiadami yaatavogami aapima caga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camialagidi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada? ⁸ Diuusi ipali isaapima vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapima camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatavurai sai tomasi amaduga mamaatatuldiadami yaatavogami vascara istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ Ana caga vaavoitudai sai Suusi Cristo gansoia agai mai aagiada aapima istumaasi gnmamaatatuldi ana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioora soora gnvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa aagiadamudai aoodami sai iquitacaiña gantuucuga dai poduucai cagacaga vuvaquiagi aida gia ajudidíu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. Damos ana aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo

muu curusiaba dai poduucai cállgacárla vuvaquiagi cascáda soimaasi giñtaatamituldi lagi. ¹² Aanla ípláldi sai iimána bodárla ayaatavogami ismaacáda gánvupuiirumadai.

¹³ Diiusi cállgacárla gánvuvaitu masai camaiviaacana isállgiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sálllicamigadárla. Damos maitlaagai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapimla lagi ípláldagi. Baiyoma glaagai masigánsaicadagi aipacoga gánoigáditai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Lagi pocaiti: “Oigáadavurai aa oodami poduucái isduucái gánoigádaí aapimla lagi”, ascáiti Suusi Cristo. Ismaacáda sálllicáda oigáda aa oodami lagi gia ivueeyi vlassi istumaasi aagai Diiusi sálllicamigadárla. ¹⁵ Damos isaapimla gánñiooquiada aipacoga dai gáncáadadagi poduucái camaicállgacárla gánñijadan tada aapimla aipacoga.

¹⁶ Damos aanla angánaagidi masai ivuaadana vlassi istumaasi Diiusi Ibáada ípláldi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapimla lagi ípláldagi. ¹⁷ Oodami ivuaada alidi istumaasi maiiojoidi Diiusi Ibáada. Lagi potuutuiga oodami cascáda. Dai poduucái maitivueeyi istumaasi maata sai gaagai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacáda ivueeyi istumaasi ípláldi Diiusi Ibáada camaiviaa isállgiadagi ájudidíu sálllicamigada.

¹⁹ Cálga gámaatla síllscáda oodami ivuaadagi istumaasi lagi lagi ípláldi. Lagi googosi gánducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diiusi duucái. Dai lámoco cácládaraga. Dai aipacoga gáncocodaiña dai gáncáadaiña. Dai lagacoitaraga. Dai oomaliga. Dáida ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi lagi ípláldi. Dai gánvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudada tuutuiga. Dai gáncoodaiña aipacoga. Dai nava-coitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aanla casi gánaagidi dai apamu gánaagidi sai sioora ivuaadagi gomaasi lagi gia maiimi agai máca siaaco Diiusi gataañli.

²² Damos síllscáda amo vaavoitudadami allgiadagi Diiusi Ibáada aida gia Diiusi Ibáada soicái lagi sai oigádaíña aa oodami, dai soicái sai baigállidíña dai soicái sai gáibastacan tadacana, dai soicái sai maivui ñioocaiña Diiusi síllscáda soimaasi taatamadagi, dai soicái sai cá tuigacana, dai soicái sai soicáiña aa oodami, dai soicái sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai soicái sai maioomaliacana, dai soicái sai maibaamucuíña tomali maigogoosi gáducamicana. Vlassi gomaasi maitarsoimaascami cascáda maidaidi Moseesacaru sálllicamigada gomaasi. ²⁴ Dai lagi ismaacáda cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadárla viaa vlassi istumaasi lagi lagi ípláldi isivuaadagi cascáda camaigogoosi gáducamica tomali maiomali tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacáda lagi lagi ípláldi isivuaadagi. ²⁵ Diiusi Ibáada gárla íbádagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascáda alási glaagai isivuaadagi aatama vlassi istumaasi ípláldi Diiusi Ibáada.

²⁶ Dai aatama maitlaagai isgágarducáda gárláldagi poduucái gánvupuidárla vlatacana oodami. Dai maitlaagai iscoimudada tuutiacagi.

1 Isamo vaavoitudadami todian duucaí soimaasi iduñiagi, aapimá ismaacada caga agidi Diuusi Ibadá gaagái masaagidiagi sai daanana Diuusi sai oigaldiana dai gaagái masaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma caga agidiña Diuusi Ibadá. Damos maitaagái msbagadagi. Gaagái mastatagitodagi isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduñituldíagi aapimá ara. 2 Poduucaviar gansoicada aapimá aipacoga siascada soimaasi taatamada aapimá dai poduucái ivuaadamu aapimá istumaasi aagái Suusi Cristo mamaatatuldaragadara.

3 Isamaadutai gaducada galiadagi agái gia agi gvuiirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. 4 Vascatai gaagái istatagitodagi sabai caga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscaga ivuaada agái poduucái baigalidiña. Maitavar gantagitu najada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapimá masai vaamioma caga ivueeyi isagái. 5 Vascatai viaa isajagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai siora maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi agi agái arduñida.

6 Siora armamaatardami agái viaa issoicadagi istucada istuutiadagi siora mamaatatuldiadagi.

7-8 Maitavar gvupuiirumadada aapimá poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata vasiaacatai cascada tomali maadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Siora ivuaadagi istumaasi agi agái ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agái gia maitistutuidi iscagacaga oidacagi dai maiimimu Diuusi amadu. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá agái gia iimi agái tavaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu. 9 Cascada maitaagái isojoadagi ivuaadatai istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá. Poduucái Diuusi amo imidagái garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cacagaducami tavaagiará isapiaivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi. 10 Cascada siascada istutiada aatama gaagái tasoicadagi siora tagitu amo istumaasi sioma caga gaagái tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

11 Sivi aaná agi ganoojidi cascada gáguardu idi oojai. 12 Amamaatatuldiadami yaatavogami agái dai gnaagidi masai viaa isiquitiagi gantuucuga dai poduucái cagacaga vuvacuigi. Agái poduucái ivueeyi sai cagacaga nidiña ajudidú dai maisiu soimaasi taatamituldíña vaavoitudaitai agái sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacaga vuvacuíña oodami. 13 Tomali agái ismaacada iquitacái gantuucuga maitivueeyi vasi istumaasi aagái Moseesacaru samicamigadara. Damos amamaatatuldiadami yaatavogami ipalidi isaapimá iquitiagi gantuucuga vai poduucái gáarducada ganliada agái ivuaadatai aapimá istumaasi agái gntaanai. 14 Aaná gaducada giñalidi muucucái gntaanadamiga Suusi Cristo curusiaba sai cagacaga vuvacuíña oodami maisiu ama maasicada. Dai cascada aaná camioojidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agái ismaacada soimaasi ivueeyi. 15 Ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maitarsoiñi isiquitiquicagi tuucugad ischo ara. Baiyoma arsoiñi isviaacagi amo ibadagái utudui. 16 Aaná ipalidi sai Diuusi iibastudacan tadacana vasi ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaoitudai Moseesacaru samicamigada. Dai aaná ipalidi ara sai Diuusi soigalidiña gaicada.

17 Sivi baitΛqui camaitΛaagai mΛsvui ñioocadagi istumaasi aanΛ gΛnmamaatΛtuli. AanΛ gaaagidi sai Suusi Cristo ΔΓCΛΛgacΛΓΛ vuviadami cascΛdΛ oodami soimaasi giñtaatamituldiña dai quiaa maasi siaaco saasarai Λgai giñtuucuga.

18 Giñaaduñi, aanΛ ipΛlidi sai gArtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛΓΛ gΛnnΛidiña.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Efeesi ʌ ʌ oidacami

¹ Aana ʌrPaavora dai ganoojidi aana aapima Efeesi ʌ ʌ oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Aapima ʌrDiuusi ʌcovai vuvaidada. Aana ʌrootosada Suusi Cristo. Diuusi ipali cascada. ²Aana ipalidi isDiuusi garooga ʌmadu Suusi Cristo gartaanadamiga ʌagacara gannijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi ʌagaducami aatama gartatara. Ootoi agai Suusi Cristo sai agai garamadu daacana dai sai agai garoigaldina garsoimaascamiga dai ʌagacara gartatadina dai garmaacana gartatadaga vai poduukai agai bai gartatadi tasai iimana tavaagiamu. Vasi gomaacada ana ipalidi isvasi vaavoitudadami aliisi baiganladagi Diuusicada dai ʌaga nioocadagi Diuusi vui. Agai roogada Suusi Cristo gartaanadamiga. ⁴ Diuusi ʌcovai gartatadi maiquaa iduukai oidigi abiaadara. Daida gartadi ducami siCristo gartamadu daacagi. Suusi Cristo muquia agaitadai curusiaba tasai aatama ʌagacara vuvacana dai vudara guuquivana Diuusi maigari vatatadai garoigaldagai Suusi Cristo garsoimaascamiga. Dai poduukai casi ʌrucamicana istomali mo imidagai maisoimaasi ivuaadadudai. ⁵ Aliisi garoigadai Diuusi cascada ʌqui abiaadara ipali tasaida armaamaradacana aatama ʌagacara gartatadagai Suusi Cristo. Diuusi poduukai ipali cascada. ⁶ Dai cascada ali siao duutudai aatama Diuusi dai ʌaga nioocai agai vui. ʌa maata aatama isDiuusi ʌalacada ʌa tuiga ʌagacara gartatadi agai silacada ama duukai gartatadaga aatama dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudagai Diuusi marada Suusi Cristo. Diuusi ʌalacada oigadai agai. ⁷ Dai Diuusi ʌalacada ʌa tuiga ʌagacara gartatadi cascada ootoi gartatadi sai agai muucuna curusiaba sai poduukai ʌagacara gartatadina dai garoigaldana garsoimaascamiga. ⁸ Diuusi ʌalacada garoigadai cascada garoicai iscaga maata cacagi aatama vasi niooquida dai ʌaga maatacagi isducatai gaagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi gartatadi istumaasi iduuna alidi agai istumaasi maataatadadai oodami ʌquoma. ¹⁰ Vasi povaduuni isducatai agai ipalidi. Cascada ootoi Diuusi gartatadi oidi daama sai agai ʌrCristocana daida ʌragacara vuvadamicana. Dai silacada vaduniagi vasi istumaasi Diuusi ipalidi vaduniagi amaasi Cristo gartamadumu tavaagiarai dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² Aatama vaavoitudai Suusi Cristo dai ʌquoma Diuusi ʌcovai gartatadi daida roida agai istumaasi oidi agai vaavoitudadami. Vasi gomaasi vaduni agai poduukai isduukai ipalidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi agai palidi iscaga. Poduukai idu Diuusi vaid aatama ajudidi ismaacada ʌaga vaavoitu Cristo ʌagacara oidacana vai poduukai ʌaga nioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapima vasi ismaacada maatajudidi ʌa niioqui ismaacada ʌvaavoiti daida ʌragaducami sai Diuusi ʌagacara vuvadi tomasoorai soora vaavoitudagai Suusi Cristo. Dai aapima vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gadadaga sai ganamadumu daacana poduukai isduukai agai agai. Dai poduukai ʌaga

gamaata isaatama armaamarada Diuusi. ¹⁴ Poduucai clla maata aatama lamadu aapima isDiuusi garmaaqui agai vllascatai vllasi istumaasi agai. Vai vllasi gomaasicada siaa duutuadagi dai cllaga ñioocadagi oodami Diuusi vui. Agai alia clla tuiga cascada.

¹⁵ Aana cajioma sai cllaga vaavoitudai aapima Suusi Cristo dai sallyicada oigadai aapima aa vaavoitudadami. ¹⁶ Cascada alia baigiñlidi aana Diuusi vui aapimacada gantatagitoitai siuu duucu daanadagi aana Diuusi sai gansoicaiña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada aana Diuusi Suusi Cristo gartlaanadamiga oogada. Agai agai dai aliasi glaagai isvllasi oodami siaa duutuadagi. Dai daana aana Diuusi sai agai gansoiñana iscllaga maata calca aapima Diuusi ñiooquida daida vaamioma maatacagi istumaasi Diuusi ipalidi ismaataca aapima. Vai poduucai maatacagi aapima vllasi istumaasi Diuusi maatatuldia alidi siora vaavoitudai Suusi Cristo ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. Dai ismaatcagi aapima apra sila cllagaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isagai garsoicai aatama vaavoitudadami gaguvucadagacada. Dai gaguvucadagacada ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidada saagidiaiñdara dai glabaana sallyisa padara dai tavaagiara. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataaaniña sitomas tuma sallyicami viaacami vllasi oidigi daama sivi dai tomastugaco. ²² Vllascatai gaagagai isallgiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sallyicami saida arbaitacacacamigadacana vllasi vaavoitudadami. ²³ Daida vllasi vaavoitudadami lamadu Cristo aramo adunuma ganducami. Dai Cristo lamadu daacana vllasi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscllagacara oidacagi.

2

¹ Llaquioma Diuusi maitanlamadu daacatadai alia soimaasi ivuaadana aapima cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibadagai utudui masai cllagacara oidacana aapima poduucai isduucai agai ipalidi. ² Llaquioma apan duucai oidacatadai aapima aa oodami, daida ivuaadana istumaasi adiaavora ipalidiña. Adiaavora agai dai gataana ioidigi daama, dai soimaasi iduiñtuli ismaacada maiallgiadagi Diuusi. ³ Vllascatai aatama poduucai oidacatadai llaquioma ivuaadana istumaasi ipalidiña dai istumaasi oojoidiña aatama dai istumaasi tatagitoiña aatama. Cascada glaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi apan duucai aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garoigadai dai soigalli aatamacada. ⁵ Cascada aidasi Diuusi maigaramadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibadaga utudui vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidada saagidiaiñdara sai apamu oidacana dai Diuusi garmaa ibadaga utudui Suusi Cristo diviacai sai garamadu daacana. Diuusi soigalli aapimacada cascada cllagacara gamvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai glabaana dai sallyisa padara tavaagiara. Dai llaquioma Diuusi maigaramadu daacatadai damos sivi garmaa ibadagai utudui dai garmaa sallyicami tasai abaana daraajana tavaagiara sllascada coiyagi Suusi Cristo garamadu daaca cascada. ⁷ Dai poduucai Diuusi gatatagidi vllascara isalia clla tuiga agai garvui dai issallyicada cllagacara garnlidi

vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. ⁸ Diuusi calagacaga vuvaiddi oodami maisui calaga oidacatai agai. Baiyoma Diuusi calagacaga naidi oodami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Gomaasi maialagi ivueeyi oodami Diuusi agai daida ivueeyi. ⁹ Cascada maitaagagai isgagarducada ganliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi agai daida garmaa ibadagai utudui ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo sai calagacaga oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipali alquioma abiaadaga.

¹¹ Aapima maitarjudidiu, gandada maitarjudidiu cascada. Ajudidiu iquitacai ganmaamara cacali tuucugada cascada iquitaquicada ganaagaiña agai aipacoga. Dai aapima ismaacada maiiquitacada ganaagaiña agai. ¹² Gantagitovurai aapima isalquioma maivaavitudaiña Cristo dai aapima maitaraadunicatadai ajudidiu dai maimaatacataidai aapima istumaasi aagidi Diuusi saida iduni agaitadai agai vataraga. Aapima maifanaracataidai isiimiagi Diuusi amadu silascada coiyagi tomali Diuusi maitanlamadu daacataidai. ¹³ Alquioma maivaavitudaiña aapima Diuusi tomali maidaaniña aapima agai sai gansoicaiña damos sivi vaavoitudai aapima Diuusi dai daana sai gansoicaiña vai agai gansoicai vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi arada vai poduucai tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. ¹⁴ Judidiu viaacataidai gansalicamiga sai lagi agai istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Cascada judidiu dai ismaacada maitarjudidiu alquioma argansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana sai baiyoma aramo adunuma ducamicana. ¹⁵ Aidasi abiaadaga muu Suusi Cristo curusiaba camainamaga sallicamigada ajudidiu cascada casi istutuidi ajudidiu amadu ismaacada maitarjudidiu isganaadunuma ganducamicagi Suusi Cristo garlamadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. ¹⁶ Aidasi abiaadaga muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscalagacaga vuvaquiagi vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui ajudidiu amada ismaacada maitarjudidiu sai camaiuvi vatacana Diuusi dai sai camaitancocodaiña agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi calagaducami silasi aapima ismaacada maivaavitudaiña Diuusi caasi ajudidiu ismaacada cavaavitudaiña Diuusi masai camaiuvi vatacana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi Ibaada garsoicai tasai vaavoitudana aatama Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi ajudidiu amadu amaitarjudidiu isdaanadagi Diuusi sai soicaiña. ¹⁹ Poduucai aapima camaitarsibadaga oidacami ganducami baiyoma aapima amadu vasi vaavoitudadami aramo adunuma ganducami. Vascatai arDiuusi mamarada cascada. ²⁰ Diuusi niiooquituldiadamigada dai Cristo dai oojotodada Cristo aagai Diuusi niiooquida poduucai mai aapima. Dai vascatai ismaacada gamamaatutuli Cristo arbaitacacamicagada. ²¹⁻²² Dai vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aramo silagama ganducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi Ibaada diviagi dai garlamadu daacagi. Dai Diuusi acovai arvuvaitu dai Diuusi Ibaada garlamadu daja dai garsoicai isvaamioma calaga oidacagi dai vaamioma maata cacagi Diuusi niiooquida.

3

¹ VΛasi gomaasicada aana Paavora gandaana masai calagacata oida-cana. Aana ganaagidiña aapima ismaacada maitarjudidü isSuusi Cristo arcagalagacata vuviadami cascada maisapi aana. ² Aapima camaata lienä isDiuusi giñaagidi sai ganaagidana aana sai Diuusi calagacata vuvaidi lapa ismaacada maitarjudidü. Gomaasi aramo sällicami ismaacada Diuusi giñmaa. Diuusi calagacata gannäidi aapima cascada. ³ Aana ganoojidi chiläqui ñiooquicada daida ganaagidi isducatai Diuusi giñaagidi amo istumaasi istumaasi läquioma lägi Diuusi maatacatadai. ⁴ Silascada naida aapima idi ojai maatamu aapima iscamaata aana istumaasi läquioma lägi Diuusi maatacatadai sai Cristo iduüña agai amo istumaasi. ⁵ Läquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali amaadutai damos sivi Diuusi Ibada aagidi oootosada Suusi Cristo ismaacadaga Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada Diuusi covai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacada maitarjudidü viaaca agai lapan duucäi judidü istumaasi Diuusi maäqui agai vaavoitudadami vaavoitudacai ägai Suusi Cristo. Äjudidü dai ismaacada maitarjudidü amo adunuma gänducami dai vΛasi istumaasi Diuusi aagidi judidü sai iduüña agai vaavoitudacai ägai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudidü vΛatara lapa. ⁷ Diuusi giñmaa sällicami ansäida ganaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo arcagalagacata vuviadami. Aana maicälä tuigacana damos vΛascara Diuusi calagacata giñnäidi daida giñmaa gäguvucadaga sai ganaagidiña aana ñiooquida. ⁸ Aana poläidi issioma maiñamaga aana isvΛasi vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa sällicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudidü sai Suusi Cristo calagacata vuvaidi oodami daida ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vΛatara. Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi vΛasi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vΛatara. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vΛasi oodami istumaasi Diuusi iduüña äläidi läquioma abiaadaga istumaasi tomali amaadutai maimaatacatadai. Diuusi idui vΛascatai. ¹⁰ Poduucäi apädui vai näljadagi Diuusi tataañicaruda ismaacada läana lävaagiaga istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vΛatara sai poduucäi maataana Diuusi tataañicaruda silä saituduga Diuusi. ¹¹ VΛasi gomaasi apädui poduucäi isduucäi ägai tatagitoña tomastuigaco daida idui ägai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatama Suusi Cristo cascada viaa aatama sällicami isdaanadagi Diuusi sai garsoicäña vaavoitudaitai isägai garca. ¹³ Cascada gandaana masai maivuaam änalididä soimaa taatacatai aana. Aana aagidi Diuusi ñiooquida aapima ismaacada maitarjudidü cascada soimaa taataca aana. Dai aapima glaagai istatagitodagi siläsi ganoigadai aana cascada äliä baigiäläidi soimaa taatacatai aana aapimacada.

¹⁴ Cascada siaa duutudai aana oogada Suusi Cristo gartaanadämiga. ¹⁵ Diuusi idui vΛascatai. Idui ägai oodami oidigi daama daida idui ägai gatataañicaru lävaagiaga. VΛasi aramo oodami gärducami aatama cascada garooga aagaiña aatama. ¹⁶ Diuusi sällicada viaa guvucadagai. Dai daana aana Diuusi sai ägai ganmaacana guvucadagai ganiibadagaga vai poduucäi vaamioma calaga tutiacana aapima, Diuusi Ibada ganamadu daja cascada. ¹⁷ Dai daana aana Diuusi sai

Cristo g Λ n Λ madu daacana vaavoitudaitai aapim Λ Λ gai vai poduucai vaamioma c Λ ga oig Λ ada aapim Λ aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daan Λ i aan Λ Diuusi masai aapim Λ Λ madu v Λ asi vaavoitudadami maat Λ na si Λ asi g Λ roig Λ dai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aat Λ m Λ ismaatiagi v Λ asi si Λ asi g Λ roig Λ dai Λ gai. Dai daan Λ i aan Λ Diuusi sai Λ gai g Λ n Λ madu daacana dai sai aapim Λ oidacana isducatai Diuusi ip Λ lidi.

²⁰ S Λ alic Λ d Λ viaa guvucadagai Diuusi dai Λ gai g Λ r Λ madu daja. Daid Λ g Λ rsoic Λ i isivuaada aat Λ m Λ istumaasi Λ gai ip Λ lidi. Dai Λ gai c Λ ga istutuidi isivuaadagi v Λ asi istumaasi aagiada aat Λ m Λ dai istumaasi t Λ t Λ gitodagi aat Λ m Λ dai asta vaamioma istutuidi Λ gai isivuaadagi. ²¹ Aan Λ ip Λ lidi sai v Λ asi oodami c Λ ga maat Λ isc Λ tuiga Diuusi naiditai istumaasi ivueeyi Λ gai vaavoitudadami v Λ atar Λ dai maat Λ catai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ Casc Λ d Λ g Λ ndaan Λ i aan Λ aapim Λ masai c Λ gac Λ r Λ oidacana aapim Λ tomasi maisapi aan Λ vaavoitudaitai Suusi Cristo g Λ r Λ aan Λ damiga. Dai g Λ ndaan Λ i aan Λ masai c Λ gac Λ r Λ oidacana isducatai g Λ aagai isoidacagi Diuusi Λ co vuvaidad Λ . Aapim Λ Λ rDiuusi Λ co vuvaidad Λ casc Λ d Λ .

² Maitavar gag Λ rduc Λ d Λ g Λ n Λ liada dai c Λ gavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosn Λ ijada istumaasi g Λ nvuidadagi aa dai g Λ noig Λ adavurai aipacoga. ³ Amo t Λ gitoidagai av Λ r viaaca c Λ gac Λ r Λ g Λ n Λ aiditai aipacoga, Diuusi Ib Λ ad Λ g Λ nsoic Λ i casc Λ d Λ .

⁴ Dai v Λ asi vaavoitudadami Λ r Λ mo adunum Λ ducami dai v Λ ascatai viaa Λ gai vaa Diuusi Ib Λ ad Λ . Dai Diuusi Λ co vuvaitu v Λ asi vaavoitudadami dai maat Λ aat Λ m Λ is Λ mo imidagai iimia ragai Diuusi Λ madu dai tomastuigaco Λ madu daraaja ragai.

⁵ Mosalia Λ maduga g Λ r Λ aan Λ damiga, v Λ ascatai aat Λ m Λ vaavoitudadami Λ madugan duucai vaavoitudai, dai mos Λ madugan duucai g Λ r Λ vapaconai aat Λ m Λ , ⁶ mos Λ maduga Diuusi g Λ rooga dai Λ gai Λ rbait Λ c Λ aacamigad Λ v Λ ascatai dai g Λ r Λ madu daja dai g Λ r Λ aiditai ismaac Λ d Λ maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi ali Λ viaa guvucadagai.

⁷ Cristo g Λ rmaacai guvucadagai v Λ ascatai Λ madutai said Λ ivuaadana Λ mo istumaasi poduucai isduucai Λ gai ip Λ lidi. ⁸ Casc Λ d Λ pocaiti Diuusi \tilde{n} iooquid Λ r Λ :

T Λ sad Λ c Λ i Cristo t Λ vaagiamu g Λ maat Λ isvaamioma istui Λ gai is Λ Diaavora. Casc Λ d Λ Λ Diaavora camaitistutuidi iscupadagi vaavoitudadami iib Λ ad Λ .

Dai got Λ r Λ Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi \tilde{n} iooquid Λ r Λ .

⁹⁻¹⁰ Capocaititai Diuusi \tilde{n} iooquid Λ r Λ isSuusi Cristo t Λ sai t Λ vaagiamu poduucai c Λ ga g Λ maat Λ is Λ p Λ ga t Λ vai t Λ vaagiai \tilde{n} d Λ r Λ dai divia tami oidigi daama. T Λ sai Cristo siaaco vaamioma t Λ cavaga t Λ vaagi Λ r Λ , dai sivi tomasiacoga daja Λ gai. ¹¹ Dai Cristo maa guvucadagai v Λ ascatai Λ madutai vaavoitudadami said Λ ivuaadana Λ mo istumaasi. Λ amoco maa Λ gai guvucadagai said Λ Λ roojotosad Λ cana, dai aa said Λ Λ rDiuusi \tilde{n} iooquituldiadamigad Λ cana, dai aa sai aagidi \tilde{n} a oodami ismaac Λ d Λ maiquiaa ca Λ isSuusi Cristo

Λ rca Λ gac Λ r Λ vuviadami sai Suusi Cristo Λ rca Λ gac Λ r Λ vuviadami, dai aa said Λ Λ rvaavoitudadami t Λ t Λ aan Λ damigad Λ cana, dai aa said Λ Λ rvaavoitudadami mamaat Λ tuldiadamigad Λ cana. ¹² Poduucai

bai dui Suusi Cristo ḡgai saidḷ ivuaadana Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma cḷḷaga oidacana dai vaamioma cḷḷaga vaavoitudana Diuusi ñiooquida.¹³ Vai poduucai vaḷscatai aatḷmḷamaduga mḷḷasi vaavoitudaiña dai ḷmaduga mḷḷasi maatḷna aatḷmḷmamaatḷtuldjaragada Suusi Cristo. Dai poduucai aatḷmḷ vaavoitudadami baiyagi ḷgitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta siḷḷasca cḷḷaga oidaca aatḷmḷ isducatai oidacata dai Suusi Cristo.¹⁴ Dai poduucai camaiḷpan ducamicamu aatḷmḷ aali ismaacḷda tomasioora vupuiirumadai aagiditai ḷma maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isgarvupuiirumadadagi ḷmamaatḷtuldjaragacḷda ismaacḷda maitarvaavoi.¹⁵ Baiyoma aatḷmḷ aagadagi mosḷḷagi istumaasi ḷrvaavoi poduucai ḷaaagai isbaiyagi ḷgitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi ḷaroigadaitai aatḷmḷ aipacoga. Aatḷmḷ ḷmo adunuma ḷarducami dai Suusi Cristo ḷrgartḷaanḷdamiga.¹⁶ Dai ḷgai ḷarsoicai ḷḷguvucadagacḷda iscḷḷagacḷra ḷarnḷijadagi aatḷmḷ aipacoga daida iscḷḷaga ivuaada aatḷmḷ istumaasi ḷgai ipalidi dai poduucai vaamioma cḷḷaga oidacamu aatḷmḷ ḷaroigadaitai aipacoga.

¹⁷ Aana ḷnaagidi istumaasi ḷiñaagidi Suusi Cristo. ḷgai pocaiti masai camaioidacana aapimḷ isducatai oidaca ḷgai ismaacḷda maivaavoitudai Diuusi. ḷgai ḷḷgitoidadaḷ maisoicai iscḷḷagacḷra oidacagi.¹⁸ ḷgai aliḷ soimaasi ivueeyi cascḷda maitistutuidi iscḷḷaga ḷḷgitodagi. Dai ḷgai gajiaadḷra viaa Diuusi maitipaliditai istḷḷgitodagi Diuusi cascḷda camaitistutuidi ḷgai istḷḷgitodagi Diuusi cascḷda maiviaa ḷgai ibadagai utudui ismaacḷda gamaacai Diuusi.¹⁹ Dai camaisiaa ḷḷrai isgoogosi ḷnducamicagi baiyoma baigḷnḷlidiña pomaasi ivuaadatai.²⁰⁻²¹ Aidasi cajjoma aapimḷ isSuusi Cristo ḷrcḷḷagacḷra vuviadami dai maḷ aapimḷ isducatai oidacata dai ḷgai dai isducatai ḷmamaatḷtuldidiña ḷgai poduucai maḷ aapimḷ istumaasi ḷrvaavoi. Poduucai maḷ aapimḷ sai maitaaagai isḷpan duuca ioidacagi ḷmaivaavoitudadami.²² Casiavḷr maioidaca isducatai oidacata dai aapimḷ maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. ḷḷquioma ḷDiaavora ḷnvupuiirumadidiña cascḷda aapimḷ polididiña sai vaamioma siooma oidacana soimaasi ivuaadatai.²³ Baiyoma ḷndagitovurai vai Diuusi ḷma duuca ḷntḷḷgitoitulidiña vai camaitḷḷgitoda aapimḷ isducatai ḷḷḷgitoiña ḷḷquioma baiyoma ḷḷḷgitoda aapimḷ isducatai Diuusi ipalidi.²⁴ Dai viaacamu aapimḷ ibadaga utudai ismaacḷda gamaacai Diuusi vai poduucai cḷḷgacḷra ḷnnḷijadamu aapimḷ aipacoga poduucai isduuca Diuusi cḷḷgacḷra ḷnnḷidi dai ḷḷḷḷadamu aapimḷ Diuusi poduucai isduuca Diuusi ipalidi.

²⁵ Cascḷda casiavḷr maiyaatavoaca, aatḷmḷ ḷmo adunuma ḷarducami cascḷda.

²⁶ Isbaamuagi ḷmaadutai aapimḷ maitavḷr soimaasi ivuaada dai maitaaagai isḷmo tasai baamuca ḷgai²⁷ poduucai istutuidi ḷDiaavora issoimaasi iduiñtuldigi cascḷda.

²⁸ Ismaacḷda ḷḷsivuacata dai camaitaaagai isḷḷsivuacagi baiyoma ḷaaagai isḷgaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

²⁹ Maitavḷr sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavḷr cḷḷaga ñioocada vai poduucai sioora ḷncaacagi cḷḷgacḷra oidacana dai baigḷnḷlidiña.³⁰ Dai

poduucai maisoialiatudai aapim Δ Diuusi Ib Δ ad Δ . Ducami isdaasamudai Diuusi Ib Δ ad Δ g Δ t Δ pacaru vai poduucai g Δ maata Δ is Δ mo imidagai iimi agai aapim Δ t Δ vaagiamu dai tomastuigaco Diuusi Δ madu daraajamu.

³¹ Maitav Δ r oomaliaca, maitav Δ r bacocoda, maitav Δ r g Δ ncocoda, maitav Δ r sigalnaasi ñiooqui aagada, maitav Δ r vui ñioocada aa, dai gajiaad Δ r Δ viaa v Δ asi soimaascami. ³² Baiyomav Δ r c Δ ll tuutiaca dai c Δ llgac Δ r Δ g Δ nn Δ ijada aipacoga dai g Δ noig Δ ldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi g Δ noig Δ li aapim Δ vaavoitudaitai aapim Δ Suusi Cristo.

5

¹ Aapim Δ rDiuusi g Δ rooga maamarad Δ dai agai s Δ allicad Δ g Δ noig Δ ada. Cascad Δ av Δ r Δ pan duucai ivuaada aapim Δ agai. ² G Δ noig Δ adavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo g Δ roig Δ dai cascad Δ g Δ muaatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaig Δ ldiña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baig Δ lidi Suusi Cristocad Δ poduucai iduucai agai. Δ judidíu coodaiña cañiru maamarad Δ Δ mo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai agai oig Δ ldiana soimaascamigad Δ . Istumaasi idui Cristo Δ r Δ pan ducami isducatai ivuaadana Δ judidíu.

³ Aapim Δ casi rDiuusi maamarad Δ cascad Δ mait Δ agagai m Δ sgoogosi g Δ nducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali mait Δ agagai m Δ scoimudad Δ tuutiacagi. ⁴ Dai mait Δ agagai isaagadagi gosoiimaascami dai mait Δ agagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi mait Δ r Δ llgai isaagadagi. Baiyoma g Δ aaagai isbaig Δ r Δ liadagi Diuusicad Δ . ⁵ C Δ ll maata aapim Δ sai ismaac Δ d Δ googosi g Δ nducami maiimia agai siaaco gata Δ anai Cristo Δ madu Diuusi. Dai ismaac Δ d Δ coimudad Δ tuutuiga, ag Δ Δ r Δ pan duucami ismaac Δ d Δ siaa duatudai Δ moomono, agai maiimia agai siaaco gata Δ anai Cristo Δ madu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi s Δ allicad Δ soimaa taatatuldiamu ismaac Δ d Δ pomaasi ivueeyi. Agai mai Δ llgidi Diuusi cascad Δ . Diuusi maitav Δ r g Δ ndadagitoda isg Δ nvupuiirumadadagi aa g Δ naagiditai sai mait Δ rvaavoi istumaasi g Δ naagidi aan Δ . ⁷ Maitav Δ r urap Δ cada siora pocaitadagi.

⁸ Δ quoma aapim Δ maimaat Δ catadai Diuusi ñiooquid Δ dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavoitudai aapim Δ Suusi Cristo dai maata Diuusi ñiooquid Δ cascad Δ g Δ aaagai m Δ sca Δ llgac Δ r Δ oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaac Δ d Δ maata dai Δ llgidi Diuusi ñiooquid Δ agai gia c Δ ll tuutuiga dai c Δ llgac Δ r Δ n Δ lidi aa oodami dai agai vaavoitudai sai v Δ asi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid Δ r Δ rvaavoi dai Δ llgidi. ¹⁰ G Δ najag Δ davurai ismaatiagi v Δ asi istumaasi bai Δ lidi Diuusi. ¹¹ Maitav Δ r urap Δ cada ismaac Δ d Δ soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi mait Δ rsoifi dai aapim Δ mait Δ agagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomav Δ r aagiada aapim Δ agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Aliasí Δ r Δ siaa Δ r Δ ragai isaagadagi istumaasi ivueeyi agai Δ stocai. ¹³ Dai si Δ ascad Δ aagiadagi aapim Δ Δ soimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai si Δ ascad Δ n Δ ijadagi agai vaavoitudadami isca Δ llgac Δ r Δ oidaga, aid Δ gia maata Δ mu agai iss Δ allicad Δ soimaasi ivueeyi dai c Δ llga istutuidi isama duucai g Δ nt Δ l Δ gituagi. ¹⁴ Cascad Δ pocaiti Diuusi ñiooquid Δ r Δ :

Ismaac Δ d Δ maimaat Δ Diuusi ñiooquid Δ dai ismaac Δ d Δ soimaasi ivueeyi, Δ llgiditai av Δ r ca Δ ca Diuusi ñiooquid Δ dai vaavoituda siCristo c Δ llgac Δ r Δ g Δ nvuvaidamu.

Ascaiti Diuusi ñiooquida.

¹⁵ Cascada cagacaga avar oidaca. Maitavar anpan duucaid oidaca ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida baiyomavar oidaca anpan duucaid sastuducami ismaacada maata Diuusi ñiooquida. ¹⁶ Ganaagavurai dai cagacaga oidaca samicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Ganaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai aliasi soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Ibadai vai agai gansoiñana iscaga tatagitoda aapima. ¹⁹ Siascada gandaiviada aapima aipacoga gaaagai isganadagi Diuusi nidadai samicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vascaga avar baiganaliada Diuusi garoogacada vasi istumaasicada. Daidavar tagituda isDiuusi garoga garcaaca vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo.

²¹ Gansoicadavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacada ganmaacadagi aa vaavoitudadami, dai cagavar gantagito caaca isducatai ganmamaatatuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapima siaa duutudai Cristo cascada.

²² Ooqui gaaagai isaggiadagi gancuucuna poduucai isduucai agidi agai gartaanadami Suusi Cristo. ²³ Acalli agai dai taanai gaoñiga poduucai isduucai Suusi Cristo taanai vasi vaavoitudadami. Suusi Cristo cagacaga vuvaitu vaavoitudadami daida vaavoitudadami aaduñda ganducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai vaavoitudadami agidi Suusi Cristo ooqui gaaagai isaggiadagi gancuucuna vasi istumaasi taanadagi cuucunada.

²⁵ Acacalli gaaagai isoigadagi ganoñiga poduucai isduucai Cristo oigadai vaavoitudadami dai muu curusiaba sai agai cagacaga vuvacana ²⁶ saida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Cristo oigali soimaascamigada vaavoitudacai agai Diuusi ñiooquida sai poduucai camagapiar vaacana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi vaavoitudadami sai lamadu oidacana camaitarsoimaasi ducamicatai. Cristo caaco vuvaitu agai, siascada iimia vaavoitudadami tavaagiamu camaitiipucamu siora gapiar vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigadai Suusi Cristo vaavoitudadami poduucai gaaagai isoigadagi acalli ganoñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannucada agai agi. Ismaacada nuucada gaoñiga ducami isaggi gannucadacamudai agai. ²⁹ Tiipu siora agi gacdadadagi baiyoma gannucada siascada biugimuca agai gacuaadana dai siascada vamuca agai gannucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada vaavoitudadami. ³⁰ Agai raaduñda ducami cascada. Dai aatama lapa rvaavoitudadami cascada aaduñda garducami Cristo. ³¹ “Cascada acalli dadagitoi gandada dai vapanagi ooqui, dai va goocatai atamo oodami ganducamicana agai”. ³² Dai poduucai isduucai amo calli lamadu amo ooqui atamo oodami ganducami poduucai Cristo lamadu vaavoitudadami atamo oodami ganducami. Gomaasi lquioma maimaatacatadai oodami damos sivi ganaagidi ana dai gomaasi aliasi gaaagai ismaatcagi vasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapima aliasi gaaagai istagituagi iscaisi ganaagidi ana sai vascatai gaaagai isoigada ganoñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannucada agai agi. Daida ooqui gaaagai issiaa duutuadagi gancuucuna.

6

¹ Aapim_Λ aali _{ΛΛ}giadavurai g_Λnd_{ΛΛ}d_Λ vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai _Λgai daid_Λ _Λrc_{ΛΛ}gai. ²⁻³ Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λra pocaiti _Λmo _ñiooqui: “Sioor_Λ siaa duutuadagi g_Λnd_{ΛΛ}d_Λ _Λgai gia baigaliadamu dai mui uumigi oidacamu _Λgai tami oidigi daama”. Idia_Λva_Λragadad_Λ s_{ΛΛ}licamigad_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λc_Λd_Λ Diuusi aagidi isiduuñia agaitadai _Λmo istumaasi _Λgai v_{ΛΛ}ta_Λ ismaac_Λd_Λ _{ΛΛ}gidi _{Λñ}iooqui.

⁴ Dai aapim_Λ ismaac_Λd_Λ maamara maitav_Λ bacoquitudada g_Λnmaamara baiyomav_Λ c_{ΛΛ}ga nuucadaca dai maacada _ñiooqui dai c_{ΛΛ}gav_Λ maamat_Λtuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapim_Λ pipiooñi _{ΛΛ}giadavurai g_Λnaamu siaa duutudaitai, dai c_{ΛΛ}ga soic_Λd_Λ ducami isivuaada Cristo aa duiñdad_Λ. ⁶ C_{ΛΛ}gav_Λ gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu g_Λnn_Λijada g_Λnaamu ip_Λliditai ispoti_Λya _Λgai m_Λsai ali_Λ sastudaga baiyoma Cristo pipiooñigad_Λ duucai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ ivuaadatai istumaasi Diuusi ip_Λlidi. ⁷ Baig_Λn_Λliarac_Λd_Λ v_Λrai ivuaada g_Λnaa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapim_Λ Suusi Cristo aa duiñdad_Λ maisiu oodami. ⁸ C_{ΛΛ} maata aapim_Λ isv_{ΛΛ}scatai tomasi _Λrpipiooñi tomasi _Λrgaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai _Λgai vaavoitudadami c_{ΛΛ}ga ivuaadatai _Λgai.

⁹ Dai aapim_Λ gaamu c_{ΛΛ}gav_Λ nuucadaca g_Λn_Λpipiooñiga dai maisoimaasi taatamtuldiada. G_Λnt_Λt_Λgitovurai sai Suusi Cristo t_Λvaagiana daja dai _Λgai g_Λnt_Λaan_Λ v_{ΛΛ}scatai. Dai _Λgai _{ΛΛ}madugan duucai n_Λidi v_{ΛΛ}scatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapim_Λ sai Suusi Cristo g_Λnmaacana g_Λguvucadaga. ¹¹ _ΛDiaavora g_Λrvuid_Λra caata aat_Λm_Λ vaavoitudadami dai soimaasi g_Λrduiñtuldiada _Λlidi _Λgai. _Λgai ali_Λ yaatavoga casc_Λd_Λ g_Λaagai isg_Λrnucadacagi v_{ΛΛ}si istumaasic_Λd_Λ ismaasc_Λd_Λ Diuusi g_Λrmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai _Λgai maidagituagi is_ΛDiaavora soimaasi g_Λrduiñtuldadagi. ¹² Ismaac_Λd_Λ g_Λrvuid_Λra v_{ΛΛ}ta mait_Λroodami. _Λgai _ΛrDiaavora _{ΛΛ}madu t_Λtaañicarud_Λ. _Λgai ali_Λ soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gataaan_Λ _Λgai moomoyi dai dudunucami duucai. _Λgai t_Λaan_Λ ismaac_Λd_Λ maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Casc_Λd_Λ g_Λaagai isg_Λrnucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai mait_Λmaita _ΛDiaavora siuu duucu soimaasi g_Λrduiñtuldata _Λliada _Λgai. Dai ismaidadagituda aat_Λm_Λ issoimaasi g_Λrduiñtuldata _ΛDiaavora v_{ΛΛ}scara ali_Λsi g_Λaagai isapiag_Λrnucadacagi. ¹⁴ Ali_Λsi g_Λaagai isg_Λrnucadacagi vaavoitudaitai Diuusi _ñiooquida. Diuusi _ñiooquida s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λrvaavoi dai g_Λrsoic_Λ ismai_{ΛΛ}giadagi _ΛDiaavora. Dai ali_Λsi g_Λaagai isc_{ΛΛ} tuutiacagi aat_Λm_Λ dai c_{ΛΛ}gac_Λra oidacagi. ¹⁵ Ali_Λsi g_Λaagai isbai g_Λrduuca aat_Λm_Λ tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi _ñiooquida ismaac_Λd_Λ soic_Λ oodami sai g_Λniib_Λstacan tadacana. ¹⁶ Dai g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi g_Λrduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai c_{ΛΛ}gac_Λra g_Λrvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobic_Λ _Λgai Diaavora vai maisoimaasi g_Λrduiñtuldiña. Dai ali_Λsi g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga maataca aat_Λm_Λ Diuusi _ñiooquida. Diuusi _ñiooquid_Λc_Λd_Λ vaamioma istutuidi aat_Λm_Λ is_ΛDiaavora. ¹⁸ V_{ΛΛ}scara g_Λaagai isdaanoda aat_Λm_Λ Diuusi isducatai ip_Λlidi Diuusi Ib_Λd_Λ. G_Λaagai ismaiojoada aat_Λm_Λ isdaanadagi Diuusi sai soic_Λñia v_{ΛΛ}si vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daan_Λdavurai aapim_Λ Diuusi aan_Λ giñv_{ΛΛ}ta_Λ

ΛΑΡΑ vai Diuusi giñsoicadagi sai cΛΛga gaaagidiña aanΛ maiduaadicuitai Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cΛΛgacara vuvaidaragai ismaacada ΛΛquioma maimaatatadai oodami. ²⁰ AanΛ arootosada Suusi Cristo. Agai giñootoi sai gaaagidiña aanΛ isagai arcΛΛgacara vuviadami cascada maisapi aanΛ. VΛΛscara daanadavurai aapimΛ Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaada aanΛ.

²¹⁻²² Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aanΛ alia oigadai. Goovai cΛΛga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Cascada gΛnootosda iñagai aanΛ dai goovai ganaagidamu isduucatai daraaja aatama dai istuma vueeyi aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapimΛ.

²³ AanΛ ipalidi sai Diuusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo gartaaanadamiga iibastudacan tacadana vaavoitudadami dai sai agai soicaniña vaavoitudadami iscΛΛga ganoigadagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi cΛΛgacara gannidiña aapimΛ ismaacada cΛΛga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartaaanadamiga.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora ᐱvaavoitudadami Filipoosiᐱᐱ oidacami

¹ Aana Paavora ᐱmadu Timoteo ᐱᐱpipiooñigada Suusi Cristo dai ganoojidi idi oojai vaasi aapima garaaduñi Filipoosiᐱᐱ oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ᐱmadu tataanadamigada dai sonarguucacamigada tataanadami. ² Aatama ipalidi siDiuusi garooga ᐱmadu gartaanadamiga Suusi Cristo cᐱᐱgacara gannaijadagi dai ganniibastudacan tadacagi.

³ Alia baigiñalidiña aana giñDiuusigacada siᐱascada gantatagitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima ganvaatar vaascara alia baigiñalidiña aana. ⁵ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima aipaco garsoicai aatama Diuusi aa duiñadara. ⁶⁻⁸ Aana aliᐱsi ganoigadai aapima dai Diuusi cᐱᐱgacara gannaiidi poduucai isduucai cᐱᐱgacara giñnaiidi aana ᐱᐱᐱ dai Diuusi gansoicai aapima poduucai isduucai giñsoicai aana ᐱᐱᐱ tasai maivuñi ñioocaiña aatama ᐱgai siᐱascada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada alia soimaa taatata aana ᐱmadu aapima ᐱᐱᐱ. Diuusi garsoicai ᐱᐱᐱ tatai maiduduaadicuda aatama siᐱascada vaan guuquivagi dudunucamiᐱᐱ gaaagiditai isSuusi Cristo ᐱᐱcᐱᐱgacara vuviadami. Diuusi ᐱᐱᐱijadami isaliᐱsi ganoigadai aana aapima vaascatai. Suusi Cristo aana giñᐱmadu daja cascada ganoigadai aana poduucai isduucai ganoigadai. Vaasi imaasicada sᐱᐱlicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gansoi mᐱscᐱᐱgacara oidacagi aidamasi utudama vaavoitu ᐱgai apiagansoicadamu asta siᐱascada diviagi Suusi Cristo. Dai cᐱᐱgadu ispoduucai vaavoitudai aana. ⁹ Daanaᐱ aana Diuusi masai vaamioma cᐱᐱga oigadaiña aapima gnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi ganmaacana vaamioma maatadagai vai vaamioma maata caaca aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucai vaamioma cᐱᐱga maataca aapima istumaasi ᐱᐱcᐱᐱgaducami dai istumaasi ᐱᐱmaicᐱᐱgaducami. Dai poduucai istutiadamu aapima iscᐱᐱgacara oidacagi dai maitiipucamu istucada ᐱᐱᐱᐱᐱᐱ gᐱᐱvupadagi tomali ᐱmo oodami siᐱascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gansoiñamu mai cᐱᐱgacara oidaca aapima. Dai poduucai aa ᐱᐱijadamu mᐱsduucai oidaga aapima dai ᐱgai pocaitiada isDiuusi alia cᐱᐱ tuiga dai poduucai siaa duutuadamu ᐱgai ᐱᐱᐱ.

¹² Giñaaduñi aana ipalidi iscᐱᐱga maataca aapima isvaasi istumaasi ᐱᐱᐱvueeyi aanaᐱada sai gomaasi ᐱᐱᐱvueeyi aanaᐱada sai vaamioma mui oodami maataca isSuusi Cristo ᐱᐱcᐱᐱgacara vuviadami. ¹³ Dai poduucai vaasi idi sandaarugada ᐱᐱᐱ raí ᐱmadu vaascatai ismaacada ᐱraí quidiara oidaga maataca iñsaana maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo ᐱᐱcᐱᐱgacara vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vaasi garaaduñi vaamioma cᐱᐱga vaavoitudai isgarDiuusiga gᐱᐱnuucada dai maiduduaadicutai gaaagidi Diuusi ñiooquida naiidi ᐱgai iñsaana maiduaadicui tomasi maisapi cascada ᐱgai maiduduaadicui ᐱᐱᐱ.

¹⁵⁻¹⁷ ᐱᐱmoco sᐱᐱlicada giñᐱᐱgacoi alia cᐱᐱgacara giñnaiidiña ᐱoodami gamamaatatulditai aana Diuusi ñiooquida. ᐱgai vaa oodami ismaacada giñᐱᐱgacoi soigiñliatuda ᐱlidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo

arcΛΛgacαΓΛ vuviadami. Povuaadana λgai masai cΛΛgacαΓΛ nλidiña λpρλ dai λmoco sΛΛlicαΔλ iduñia λlidi Diuusi aa duiñdada cascαΔλ gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛΛgacαΓΛ vuviadami. Damos λgae gia choo, mospovuaadana λgai masai cΛΛgacαΓΛ nλidiña λpρλ. Damos aa vaavoitudadami cΛΛga tutuiga dai cascαΔλ gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛΛgacαΓΛ vuviadami. λgai aliαsi giñoigαdai dai cΛΛga maatl iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛΛgacαΓΛ vuviadami dai cascαΔλ maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasiooΓλ aagai isSuusi Cristo arcΛΛgacαΓΛ vuviadami dλmos aagada istumaasi Diuusi ipλlidi. λmoco sΛΛlicαΔλ iduñia λlidi Diuusi aa duiñdada cascαΔλ gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛΛgacαΓΛ vuviadami dλmos aa gia povuaadana masai cΛΛgacαΓΛ nλidiña. Damos aagada λgai Diuusi ñiooquidλ cascαΔλ cabaigiñλlidi aana.

Dai apiabaigiñλliadamu aana. ¹⁹ MoscΛΛga maatl aana isdaanaλ aapimλ Diuusi aana giñvλλtarλ dai cΛΛga maatl aana isgiñsoicai Diuusi Ibλadλ λgai vaa ismaacαΔλ λmadu daja Suusi Cristo cascαΔλ vλasi istumaasicαΔλ pρvυeeysi aana cαΔλ Diuusi cΛΛgacαΓΛ giñvυsaidα agai. ²⁰ Aana maatl ismaitivuaada iñagai istucαΔλ siaa λradagi aana dai maatl aana ismaiduaadicuitai aagada iñagagai Diuusi ñiooquidλ vai sivi λpan duucai λλquioma vaamioma nλijadagi dai tαtλgitodagi λoodami iscΛΛgacαΓΛ oidaga aana dai imaasicαΔλ siaa duutuadagi λoodami Suusi Cristo λpρλ tomasi camuu aana isquiaa oidacagi λpρλ. ²¹ Tami oidigi daama ipλlidi aana isivuaadagi mosλcaasi istumaasi ipλlidi Suusi Cristo dai siλscadλ muquia aana vλascαΓλ λgai λmadu daacamu aana dai goovai λrλmo istumaasi cΛΛgaducami. ²² Damos isquiaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdada. Dai vλascαΓλ maimaata aana istumaasi ipλlidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Aliλ sijaiga ismatia aana ismaacαΔλ ipλlidi. Aana baiyoma ipλlidi ismuquiagi dai Suusi Cristo λmadu daacagi poduucai sioma arcΛΛgai aana giñvλλtarλ. ²⁴ Damos aapimλ gανvλλtarλ sioma arcΛΛgai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana cΛΛga maatl isgiñtagito aapimλ cascαΔλ pλlidi aana isquiaa oidaca iñagai aana gανλλλmadu, dai gανsoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapimλ Suusi Cristo dai vaamioma baiganλliada. ²⁶ Poduucai gανλλλmadu daacamu aana λpamu vai poduucai aagida aapimλ aa siλ cΛΛga ivueeyi Suusi Cristo aapimλcαΔλ.

²⁷ Dai vλascαΓλ avλΓ cΛΛgacαΓΛ oidaca aapimλ masducatai mai Suusi Cristo mamaatαtuldaragadλ. Aana ipλlidi iscajiomacagi masmolla cΛΛgacαΓΛ oidaga tomasi gανλλλmadu daja aana ismλλcasi λpρλ, dai cajiomaca iñλlidi aana λpρλ masai λmadugan duucai tαtλgitoi dai masai vλascatai apiaaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatαtuldargadλ, ²⁸ dai maitandadagitoda isganλλbαcatada ismaacαΔλ gανvuidαru vλλtα. ImaasicαΔλ cΛΛga maatacamu λgai ismaiimia agai Diuusi λmadu dλmos Diuusi cΛΛgacαΓΛ gανvυvaidamu aapimλ. λgai Diuusi maatluldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi gανmaa oigaragai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicαΔλ vuidαrλ vλλtαcatai vλasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdada dai poduucai gia arcΛΛgai. ³⁰ Aapimλ nλidi isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maatl aapimλ λpρλ isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapimλ giñλpan duucai soimaa taatamai λpρλ.

¹ Camaata aapimaa isSuusi Cristo gansoicai, dai isagai baiganaliatudai ganoigadaitai, dai maata aapimaa isDiuusi Ibadaa ganlamadu daja dai soigallidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai avaar viaaca aapimaa dai ganoigadavurai amo siagama duucai, dai maicada tannajada dai mainaana caiti annajada aipaco dai poduucai vaamioma baigianaliatudadamu aapimaa. ³ Soicadavurai aa maisiu aagi gantagitoca dai maitavaar gagarducada ganaliada vascatai gaaagai ispovaliadagi sai aaduñda vaamioma argagarducada siagaa gai. ⁴ Vascatai aliassi gaaagai istagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu aagi gansoicadagi.

⁵ Aapimaa gaaagai isapan duucai tagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi aagai arDiuusi vascara dagito gasalicamiga chilaqui uumigi dai oodami duucai vuusai dai goquiara arpioñigadacata dai vassi oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada gallidiña dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia liditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliassi arsiiaa araragacana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gaducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vascatai tavaagiara dai oidigi daama dai davalarai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucai vassi naana maasi oodami matiagi dai pocaiti adagi isSuusi Cristo artaanadami dai siaa duutuada aagai Diuusi garooga.

¹²⁻¹³ Cascada giñaaduñi gaaagai isapiagiñagiditai caaca aapimaa tomasi maitanlamadu daja aana poduucai isduucai giñagidiña aapimaa aiassi ganlamadu daja aana. Diuusi ganlamadu daja aapimaa lamadutai dai gansoicai maicagacara oidaca aapimaa poduucai isduucai ipalidi aagai cascada gnaagavurai iscagacara oidacagi salicada labaiditai Diuusi cagacara ganvuvaididatani aagai.

¹⁴ Maitavaar vui ñioocada Diuusi tomali maitanvupui ñioocada gnaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitatagaiña tomali amo istumaasi istucada gariara ganvupadagi baiyomavaar cagacara oidaca. Aapimaa arDiuusi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapimaa. Dai calga gamamaatatluldiadagi ismaacada aagai Suusi Cristo isducatai gaaagai isoidacagi dai isducatai vascara oidaca aatama aagai lamadu, vai siascada oodami ismaacada oidigi daama oidaga najadagi isducatai oidaga aapimaa poduucai matia aagai ispoduucai gaaagai isoidacagi. Dai poduucai siascada diviagi Suusi Cristo aana baigianliadamu aapimacada maatacatai ismaimosagicada aapimaa gansaagida aimaraitadani gnaagidiña aana Diuusi ñiooquida. ¹⁷ Isaapimaa vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutudagi Diuusi muucucani aana, aana gia ipalidi ismuquiagi. Dai vascara baigianlidi aana tomasi muu aana aapimacada. ¹⁸ Dai aapimaa avaar baiganaliada aara giñapan duucani.

¹⁹ Aana polidi isataanadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aana goTimoteo, dai aana gia ganootosda inlidi vai poduucani siascada apamu diviagi goovai vaamioma baigianliada aana maatacani masduucani daraaja aapimaa. ²⁰ Maitiipu amai tami ismaacada giñapan duucani tagitoidai dai salicada gansoiña lididiña. ²¹ Vascatai gogaa

mosaagi gantagitoiña dai maivuaman alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdada. ²² Camaata aapima isTimoteo caga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai caga maata aapima isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. Goovai giñsoicai apan duucai isduucai soicai amo ali galli gaooga. ²³ Cascada gnootosda inlidi aan mosmaatacai mastumaasi iduñia agai tami maisacarla aanacada. ²⁴ Aan polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isaa maa gannaida aan otoma.

²⁵ Aan polidi isgaaagai isgnootosda aan garaduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñapan duucai soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Aapima giñootosi aidasi tagitocatadai aan. ²⁶ Goovai polidi masaaapima maibaiganlidi maatacai iscococatadai goovai cascada gannaida lidi goovai aapima vaascatai. ²⁷ Vaavoava issalicada cococatadai goovai baitoma muu damos Diuusi soigalli goovaicada dai aanacada ara ansai poduucai maivaamioma soigiñlidiña. ²⁸ Cascada sallicada gnootosda inlidi aan vai poduucai baiganalda aapima tagacai apamu. Dai poduucai camaisii soigiñliadamu aan. ²⁹⁻³⁰ Cascada baiganaliaragacada avar miaadagida. Goovai argaraduñi vaavoitudadami. Gantagitovurai aapima isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Baitoma muu goovai giñsoicitai istumaasiaga maitistutuidi aapima isgiñsoiñagi maacasi daraajatai. Gaaagai masgagarducada duucai najadagi vaascatai ismaacada apan tuutuiga goEpafarodito.

3

¹ Dai sivi giñaaduñi gaaagai masbaiganaliadagi. Aapima arDiuusi maamarada cascada. Aan maiiojodai isgnoojiadagi agai vaa ñiooqui ismaacada casi gnooji aan dai aapima ganvaataraga isarsoiñi goovai. ² Gannuucadacavurai agaicada ismaacada vuidara vaata Diuusi ismaacada arsoimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai gaaagai isiquitagi gantuucuga dai poduucai cagacaga vuvauquiagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Damos aatama sallicada aragai ismaacada Diuusi cagacaga vuvaitu. Diuusi Ibadaga galamadu daja dai garsoicai issiaa duutuada aatama Diuusi. Damos aatama maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi gartuucugacada ispoduucai istutuidi aatama iscagacaga vuvauquiagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatama amo istumaasi gartuucugacada cagacaga vuvacadamudai, aan gia casiooma caga cagacaga vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aan bomamacova tasaicada giñlalda iquita giñtuucuga. Aan arjudiu daida arcajiudada Benjamín. Dai ebreo tagidu garñiooqui antai aan caga maí apan duucai giñlalda. Aan arfariseo aduñicatadai, agai arjudidiu ara damos caga agidi Mosesacaru sallicamigada. ⁶ Dai baigiñliaragacada soimaasi taatamituldina aan agai ismaacada vaavoitudaiña Suusi Cristo, dai caga agidiña aan vaasi isducatai garviituli Mosesacaru dai maitiipucana soora gapiaga giñvuupadagi tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos alquioma polidiña aan sai gomaasicada Diuusi cagacaga giñnidiña dai sivi camaata aan ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aan Suusi Cristo cascada. ⁸⁻⁹ Damos vaasi istumaasi ismaacada ivuaadatadai aan maisoiñi lidi. Sallicada vaamioma cagadu isvaavoitudai aan giñtaanadamiga Suusi Cristo agai gia sallicada

arsoiñi. Aidasi vaavoitu aanΛ Suusi Cristo viaa aanΛ vΛasiaacatai istumaasi viaacata dai baiyoma ipaliditadai aanΛ isSuusi Cristo giñΛΛmadu daacagi dai iñsaana imiagi Λgai ΛΛmadu siΛascada muuquiagi. Dai sivi maivuum iñlidi aanΛ Λgaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aanΛ iñsistutuidi isΛΛgi cΛΛgacaga vuusiagi aanΛ cΛΛgacaga oidacatai tomali ΛΛgiditai vΛasi ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aanΛ Suusi Cristo cascada. Diuusi cΛΛgacaga giñhaidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduñimudai aanΛ mosvaavoitudai aanΛ Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aanΛ vΛasi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñlilitai Suusi Cristo dai soimaa taata iñlidi aanΛ poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Λgai muu ansai aanΛ cΛΛgacaga vusaiña giñsoimaascamigaiñdaga cascada aanΛ ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñlidi aanΛ Λgai vaa guvucadagai ismaacada viaacata dai Suusi Cristo dai duaacagi Λpan duucai Λgai.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai maiquia vΛasi imaasi ΛpΛdui aanΛcada. AanΛ maata iñsquiaa arsoimaasi ivuaadami aanΛ. DΛmos aanΛ giñajagi iscΛΛgacaga oidacagi isduucai ipalidi Suusi Cristo Λgai cΛΛgacaga giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaduñi cΛΛga maata aanΛ ismaiquia cΛΛga ivueeyi aanΛ vΛasi camaitΛgitoi aanΛ istumaasi ivuaadana mostΛgitoi aanΛ istumaasi iduñia iñgai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cΛΛgacaga oidacamu aanΛ dai muucucai aanΛ Diuusi giñvaidacamu tΛvaagiamu vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ VΛascatai aatΛma ismaacada cΛΛga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragada dai cΛΛga ΛΛgidi Suusi Cristo gΛagai isapiatΛgitodagi isaliasi gΛagai isapiagarajagadagi iscΛΛgacarioma oidacagi. Dai isaapima maipoduucai tΛtΛgitodagi Diuusi gΛnmaatΛtuldamu. ¹⁶ GΛagai tsapiavaavoitudadagi tΛstumaasi camaata dai oidacagi tΛsducatai camai.

¹⁷ Giñaduñi giñΛpan duuquiavΛr oidaca. Dai gantΛgitovΛr nΛijada aa vaavoitudadami ismaacada Λpan duucai oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aanΛ dai poduucai oidaca aapima. ¹⁸ Camuiyoco gΛnaagidi aanΛ dΛmos Λpamu gΛnaagida iñlidi asta suaacitai sai oidaga mui oodami ismaacada vuidaga vΛata Suusi Cristo mamaatΛtuldaragada dai maijojoidi masaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siΛascada coiya Λgai, Λgai gia Diaavora ΛΛmadu iimimu. Λgai gia maivaavoituda dai Diuusi tomali maitΛgitoi. Λgai mosaca cuaadagai tΛtΛgitoi dai googosi ganducami dai ojoidi isaagadagi vΛasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana Λgai baiyoma gΛagai issiaa ΛΛradamudai Λgai. Λgai maitΛgitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ DΛmos aatΛma maitΛroidacami tanai Λmo imidagai noonogimu aatΛma tΛvaagiamu. Dai tanai nΛnra aatΛma isdiviagi gΛΛaanΛdamiga Suusi Cristo tΛvaagiañdaga. ²¹ Λgai bΛΛquia Λgai gΛrtuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda Λgai Λpan duucai ismaasi Λgai tuucugada. Poduucai iduñia Λgai Λgai Λgai vaa guvucadagaicada ismaacadaΛcada tΛaanΛi Λgai vΛasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaduñi apiavΛr vaavoitudadai dai apiaΛΛgiada aapima Suusi Cristo. AanΛ gia sΛΛlicada gannΛida iñlidi aliΛsi ganoigadai

aanΛ cascada. AliΛ baigiñalidi aanΛ aapimΛcada vai tomasoorΛ sioora nΛijadagi isducatai oidaga aapimΛ cΛga matiagi ismaisiu mosΛagicaΔa gaaagidi aanΛ Diuusi ñiooquida aapimΛ gansaagida.

² DaanΛi aanΛ Evodia Λmadu Sintique sai baiduuna ñiooqui Agai Λrvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagarΛ gΛdaanΛi aanΛ issoicada aapi goooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami Λmadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caooja vΛascatai goovai tΛΛtarada gΛiivrugarΛ ismaacadaΓa oojai Agai vΛascatai tΛΛtarada ismaacada vΛascara oidaca Agai Agai Λmadu.

⁴ VΛascara avar baiganliada aapimΛ vaavoitudaitai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Apamu gnaagidi baigavar anliada. ⁵ CΛgavar tuutiaca vΛasi oodami vui. AtΛaanΛdami Suusi Cristo caotoma divia Agai.

⁶ Maitavar vuama anliada tomali Λmo istumaasicada. Baiyoma glaagai masvΛascara apiamamadadagi dai taanΛdagi Diuusi vΛasi mastumaasi tagito. BaigavΛganliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapimΛ Diuusi gΛniibastudacan tadacamu dai poduucai sioma cΛga istutuidi aapimΛ ismaivuaama anliadagi tomali Λmo istumaasicada. Aatama gartΛtagitoidacada Λgi maitistutuidi isgΛriibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ TΛtagitodavurai AgiarΛ ismaacada Λrvaavoi, dai AgiarΛ ismaacada arcΛagaducami, dai cΛagaducada voyarΛ ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapimΛ vΛasi istumaasi ganmaatΛtuli aanΛ dai istumaasi gantΛjai aanΛ dai istumaasi aagaiña aanΛ dai istumaasi ivuaadana aanΛ poduucivavar ivuaada aapimΛ vai Diuusi gΛniibastudacan tadacana.

¹⁰ AliΛ baigiñalidi aanΛ Diuusicada apamu giñsoiñacai aapimΛ. AanΛ maipotaiya iñalidi masai maitiñtagitoidadi dΛmos maitiipucatai isducatai giñsoiña aapimΛ. ¹¹ Poduucai gnaagidi aanΛ maisiu gΛntaanΛdami iñaliditai Λpuu. AanΛ maata isbaigiñliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² AanΛ Λmo iimidagai maiviaacana istumaasi dai Λmo iimidagai cΛga viaacana aanΛ. AanΛ istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai ΛpΛ. ¹³ AanΛ tomasduucai istutuidi isbaigiñliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapimΛ aliΛ cΛga idui giñootosdacai soiñi aidasi soimaa taatacatadai aanΛ.

¹⁵ Dai cΛga maata aapimΛ aidasi ii aanΛ Masedoniamu dai giñaagacai gaaagidi aanΛ isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami. Dai gooquiarΛ ΛmapacarΛ ganmpaidiña Λvaavoitudadami. Dai aidasi ii aanΛ MasedoniañdarΛ mosacaasi aapimΛ FilipoosiarΛ oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aanΛ. ¹⁶ Aidasi quiaa daacatai aanΛ TesalonicarΛ aapimΛ Λmo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ AanΛ maitantaanΛdami iñalidi vaamioma mosaipalidi aanΛ isDiuusi cΛgacarΛ gannΛijadagi. ¹⁸ AapimΛ casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocada dai sivi camaitagito aanΛ vaamioma. AliΛ baigiñalidi aanΛ goovaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigalidi ΛpΛ. ¹⁹ Dai garDiuusiga ganmaaquimu vΛasi istumaasi tagito aapimΛ. Agai naana maasi viaa tΛvaagiarΛ aapimΛ vaavoitudai

Suusi Cristo cascada. ²⁰ Gaaagai isvascatai siaa duutuadagi Diuusi garooga vascatai.

²¹ Diuuscada viaatuldi aan vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacada tanai daraaja aan giñmadu Diuuscada gnviaatuldi lap. ²² Dai vasi gogaa vaavoitudadami Diuuscada gnviaatuldi lap, sioma calga agai ismaacada lgal rai quidiara oidaga Diuuscada gnviaatuldi.

²³ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo calgacala gannidiña dai gñmadu daacana.

Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Coloosasi ʌʌ oidacami

¹⁻² Aan ʌ Paavora. Dai aan ʌ ʌmadu Timoteo gamvიაatuldi aapim ʌ gʌraaduṽi vaavoitudadami ismaac ʌ ʌ vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aan ʌ gʌnoojidi aapim ʌ Coloosasi ʌ ʌ oidacami ismaac ʌ ʌ Diuusi ʌ covai vuvaida. Aan ʌ ʌrootosad ʌ Suusi Cristo, Diuusi ip ʌ lidi casc ʌ ʌ. Aatam ʌ ip ʌ lidi sai Diuusi gʌrooga ʌ ʌ gac ʌ ʌ gannaijadana dai gʌniib ʌ studacan tadacana. Diuusi ʌ roogad ʌ Suusi Cristo gʌrt ʌ ʌ ʌ damiga.

³ V ʌ ʌ sc ʌ ʌ baig ʌ ʌ lidi aatam ʌ Diuusic ʌ ʌ daan ʌ itai sai gʌnsoic ʌ iṽna aapim ʌ masai ʌ ʌ gac ʌ ʌ oidacana. ⁴ Baig ʌ ʌ lidi aatam ʌ Diuusic ʌ ʌ maatac ʌ ʌ itai isaapim ʌ ʌ ʌ ga vaavoitudai Suusi Cristo dai iss ʌ ʌ lic ʌ ʌ oig ʌ dai aapim ʌ aa vaavoitudadami, ⁵ n ʌ ʌ rac ʌ ʌ itai aapim ʌ istuigaco iimi agai t ʌ vaagiamu dai Diuusi ʌ ʌ madu oidaca agai tomastuigaco. Aid ʌ si tu-camid ʌ ʌ maí aapim ʌ is ʌ ʌ vaavoi is Suusi Cristo ʌ rc ʌ ʌ gac ʌ ʌ vuviadami, aapim ʌ vaavoitu is ʌ mo imidagai iimi agai Diuusi ʌ ʌ madu. ⁶ Dai idi vaa ṽiooqui ʌ ʌ gaduc ʌ ʌ ismaac ʌ ʌ maí aapim ʌ gaaagidi Suusi Cristo ojooto-sad ʌ v ʌ ʌ si oidig ʌ ʌ dai mudutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai ʌ ma duucai g ʌ nt ʌ t ʌ gitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduucai isduucai ʌ ʌ duu aapim ʌ ʌ ʌ. Aapim ʌ maí isDiuusi s ʌ ʌ lic ʌ ʌ oig ʌ dai oodami. ⁷ V ʌ ʌ si gomaasi g ʌ nmamaat ʌ tuldi g ʌ raduṽi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiṽdad ʌ pan duucai aatam ʌ dai alia oig ʌ dai aatam ʌ agai. Agai s ʌ ʌ lic ʌ ʌ gʌnsoic ʌ iṽna masai vaamioma ʌ ʌ ga maata ʌ na Diuusi ṽiooquida. ⁸ Agai vaa Epaafarasi gʌraagidi masai aapim ʌ ali ʌ si gʌnoig ʌ dai aipacoga gʌn ʌ ʌ madu daacatai Diuusi Ibaad ʌ.

⁹ Casc ʌ ʌ aid ʌ abiaad ʌ ʌ simaí aatam ʌ gomaasi apiadaan ʌ iṽna Diuusi sai agai gʌnsoic ʌ iṽna masai ʌ ʌ ga maata ʌ na istumaasi agai ip ʌ lidi isivuaada aapim ʌ dai masai ʌ ʌ ga maata ʌ ca ʌ cana v ʌ ʌ si ṽiooquida dai masai ʌ ʌ ga maata ʌ na isducatai g ʌ aagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduucai s ʌ ʌ lic ʌ ʌ ʌ gac ʌ ʌ oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ip ʌ lidi poduucai isduucai g ʌ aagai isivuaadagi v ʌ ʌ si vaavoitudadami. Poduucai iduṽna agai aapim ʌ naana maasi ʌ c ʌ ʌ gaducami dai vaamioma ʌ ʌ ga maata ʌ mu Diuusi. ¹¹ Dai daan ʌ aatam ʌ Diuusi, agai s ʌ ʌ lic ʌ ʌ viaa guvucadagai, sai agai gʌnmaacana guvucadagad ʌ vai poduucai si ʌ ʌ sc ʌ ʌ oodami soimaasi g ʌ nt ʌ atamituldadagi istutiada aapim ʌ issoimaasi taatamadagi dai apiac ʌ ʌ gac ʌ ʌ oidacagi. ¹² Diuusi g ʌ roig ʌ li g ʌ rsoimaascamiga casc ʌ ʌ viaa aatam ʌ s ʌ ʌ licami ʌ ʌ madu v ʌ ʌ si aa vaavoitudadami isiimiagi t ʌ vaagiamu dai isDiuusi ʌ ʌ gac ʌ ʌ g ʌ rn ʌ ijadagi. Casc ʌ ʌ baig ʌ ʌ lidi aatam ʌ Diuusi g ʌ roogac ʌ ʌ. ¹³ Agai ʌ ʌ gac ʌ ʌ g ʌ rvuvaitu said ʌ ʌ Diaavora camait ʌ ʌ ʌ iṽna g ʌ riib ʌ daga vai poduucai camai ʌ ʌ gidi aatam ʌ ʌ Diaavora baiyoma ʌ gidi aatam ʌ Suusi Cristo. Agai ʌ rDiuusi marad ʌ dai Diuusi s ʌ ʌ lic ʌ ʌ oig ʌ dai agai. ¹⁴ Suusi Cristo agai daid ʌ ʌ gac ʌ ʌ g ʌ rvuvaitu muucuai curusiaba vai Diuusi oig ʌ ldi g ʌ rsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali ʌ maadutai main ʌ idi Diuusi. D ʌ mos Diuusi ootoi g ʌ mara t ʌ vaagiaiṽd ʌ ʌ tami oidigi daama vai poduucai oodami maata ʌ na istuiga

Diuusi. Agai arSuusi Cristo dai apant uiga Diuusi galooga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

¹⁶ Suusi Cristo idui vaasiaacatai tavaagiata dai oidi daama siaasi istumaasi maasi, acaasi istumaasi maimaasi poduucai isduucai Diuusi ipali. Dai Diuusi marada idui vaasi Diuusi tataañicaruda sai agai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi amadu. Dai agai calaga nuucada vaasiaacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo artaanadamigada vaasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui vaavoitudadami. Dai agai arabaitacaaacamigada vaascatai ismaacada apamu duduaaca agai coidada saagidaiñdara dai agai vaamioma taanada agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo apant uigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama tavaagiaindara sai agai muucuna curusiaba sai poduucai calagacara vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vaascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaivui vaatacagi Diuusi. Dai vaasiaacatai oidigi daama dai tavaagiata Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidara idui agai.

²¹ Damos aapimaaquioma maitarmamaaradacatadai Diuusi baiyoma vuidara vaatcatadai aapima Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camaivuidara vaata aapima Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai covai vuvaidadacamu masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdad. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapimaa apiavaavoitudadagi agai dai calaga vaavoitudadagi ismaitiipu amai vaasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscalagacara vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vaasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui calagaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vaasi oidigi daama dai ismaacada camai aapimaa dai ismaacada aana Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñlidi aana soimaasi taatamaitai aapimaa ganvaatar. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vaatar. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata aana ara soimaasi taatamai soicitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo saalicami ansai aana gansoicaiña aapimaa amadu aa vaavoitudadami masai vaamioma calaga maatana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada aequioma maitamaatcatadai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vaasi gomaasi. Aatama aracovai vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvaasi vaavoitudadami maatacana isSuusi Cristo garamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada cala maata isiimia ragai Diuusi amadu. Goñiooqui saalicada calagadu daida aragai vaatar ara ara ismaacada maitarjudidu. Aequioma maimaatcatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gamaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajiopada aatama agidiña aatama vaasi oodami sai Suusi Cristo arcalagacara vuviaadami. Agidiña aatama oodami sai glaagai isgajiaadara viaagi vaasi soimaascami dai calaga maataatuldai aatama vaascatai sai Suusi Cristo calagacara vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma calaga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ñiooquida dai sai

vaamioma cΛΛga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiña duiñdaga naida povueeyi aanΛ vΛasi giñguvucadagacΛΔ ismaacΛΔ giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ AanΛ ipalidi masai maatana aapimΛ sai aanΛ duudatai gantatagitoi aapimΛ lamadu vΛasi vaavoitudadami LaodiseeΛΓa oidacami lamadu vΛasi agaa ismaacΛΔ maiquiaa giñmaata. Dai sΛlicΛΔ daanΛi aanΛ Diuusi sai agai gansoicΛiña aapimΛ lamadu vΛascatai ismaacΛΔ caaagai aanΛ masai apiavaavoitudaiña ñiooquidΛ. ² Dai aanΛ ipalidi masai aapimΛ baiganΛliatudaiña aipaco ganoigΛadaitai, dai masai cΛΛga maata nΛidiña Diuusi ñiooquidΛ dai masai cΛΛga maatana vΛasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛΓa aagaitai Suusi Cristo. VΛasi gomaasi Λquiomamaimaatacata dai oodami. ³ Suusi Cristo agai dai vaamioma cΛΛga tatagitoi sitomasioora dai agai garsoicΛi tasai cΛΛga maatana naana maasi istumaasi istumaasi maata Diuusi dai poduucacai alia sastudu-acamu aatamΛ. ⁴ Gomaasi gΛnaagidi aanΛ vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaiña cΛΛ baimaasi ñiooqui gΛnaagidi masai Λgidi caacana. ⁵ Tomasi maiganΛlamadu daja aanΛ vΛascΛΓa gantatagitoi aanΛ aapimΛ dai baigiñalidi aanΛ maatacatai isaapimΛ vΛascatai viaa amo tagitoidagai sΛlicΛΔ cΛΛga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucacai isduucacai cavaavoitu aapimΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛΛgacΛΓa ganvuvaidacacai agai poduucacai gΛaagai isapiavaavoitudadagai aapimΛ sai agai apiaganuucada. ⁷ Dai gΛaagai isdaanΛdagi aapimΛ Suusi Cristo sai gansoicΛiña masai cΛΛga oidacana poduucacai isduucacai agai ipalidi poduucacai isduucacai ganmamaatatuli aanΛ dai vΛascΛΓa baigavar Λnliada DiuusicΛΔ vΛasi istumaasicΛΔ istumaasi agai idui aapimΛ ganvΛatarΛ.

⁸ Maitavar dagitu aapimΛ isaa oodami ganvupuiirumadadagi vai poduucacai maigajiaadΛΓa vipiaa aapimΛ mamaatatuldiaragadΛ Suusi Cristo, ganmamaatatulditai agai Λmai mamaatatuldaragai ismaacΛΔ maitarvaavoi. Istumaasi ganmamaatatuli agai aroodami mamaatatuldaragadΛ dai oodami viituldaradΛ, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaatatuldaragadΛ.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daidΛ aroodami ΛpΛ agai tami oidigi daama oidacata dai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo ganlamadu daja dai poduucacai Diuusi ganlamadu daja ΛpΛ. Poduucacai aapimΛ viaa vΛasi istumaasi tagitu dai cΛΛgacΛΓa vuvaquiaagi. Suusi Cristo agai dai tΛaanΛi vΛasiaacatai. Agai vaamioma tΛaanΛi isDiuusi tΛΛaaniarudΛ dai vaamioma tΛaanΛi siΛDiaavora tΛΛaaniarudΛ. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapimΛ Suusi Cristo dai ganmaacacacai agai guvucadagai masai camaisoimaasi ivuaadana gΛmai isaapimΛ arSuusi Cristo mamaatarΛdamigadΛ maisiu iquitacaitai gantuucuga poduucacai isduucacai gamvviituli Λjudidiu. ¹² Aidasi ganvapacoñi aapimΛ vaavoitudacacai Suusi Cristo apΛga vaapa aapimΛ suudara. Gomaasi arΛpan ducami isyaasapicamudai aapimΛ Suusi Cristo lamadu. Dai gooquiΛΓa vuvaja suudagaiñdΛrΛ. Gomaasi arΛpan ducami isΛpan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagacai dai agai agai dai duaacali Suusi Cristo coidadΛ saagidiaiñdΛΓa gΛguvucadagacΛΔ. ¹³ Λquiomamaiviaacata dai aapimΛ ibΛdagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vΛΛacana

Diuusi dɔmos sivi Diuusi ɣanmaa ibɔdagai utudui dai oigali ɔgai ɣansoimaascamiga vaavoitudacai aapimɔ Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimɔ ɣapiar vaatacatadai maiɔɔgigitai Diuusi saalicamigadɔ vaascara Diuusi oigali ɣansoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isɔDiaavora ɔmadu ɔDiaavora tɔtaañicarudɔ dai poduucai vaasi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa ɣuvucadagai Suusi Cristo siɔDiaavora.

¹⁶ Isamaadutai ɣanaagiadagi sai maitaagai mɔscuaadagi ɔmo cuaadagai dai sai maitaagai isɣaɔadagi ɔmo istumaasi dai sai alisi ɣaaagai issiaa duutuadagi ɔmo tasai siaa duudagaicatai ɔgai siɔpɔ ɔmo ibastaraga tasara siɔpɔ tomastuma tasai maitavar ɔɣiada aapimɔ ɔgai. ¹⁷ Vaasi gomaasi ɔroodami ɔɔquidadɔ saalicamigadɔcatadai dai camañamaga aidasi abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatɔtuldaragadɔ ɔgai dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapimɔ ɔgai ismaacada ɣanaagiadagi sai maicara ɣuvaquia ɔgai aapimɔ ismaisaa duutuadagi Diuusi tɔtaañicarudɔ tomasi ɔgai ɣanaagiadagi sai nɔidi ɔmo istumaasi ismaacada mainidi aa oodami. ɔgai gaaagidi sai siora maisaa duutuadagi Diuusi tɔtaañicarudɔ sai alia ɣaɣarducada ɣanɔlidi. Dɔmos ɔgai ismaacada pocaitiadagi ɣaɣarducada ɣanɔlidi tomasi maiviaa istuisidɔ ɣaɣarducada ɣanɔliadagi dai ɔgai ivuaada ɔlidi mɔsacaasi istumaasi ɔɣi ɔgai ipɔlidi. ¹⁹ ɔgai maicara vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo ɔɣarɔbaicaraacamiga daidɔ ɔgai soicai vaasi vaavoitudadami sai vaamioma caga maatana istumaasi ipɔlidi Diuusi isivuaadagi dai sai ɔmo tɔgitoidagai viaacana vaascatai poduucai isduucai Diuusi ipɔlidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapimɔ Suusi Cristo mamaatɔtuldaragadɔ cagajiaadara viaa aapimɔ oodami mamaatɔtuldaragadɔ ismaacada gaaagidi sai siora ɔɣiadagi oodami saalicamigadɔ dai oodami viituldaragadɔ sai ɔgai ɣa cara ɣuvaquia ɔgai. Cascada maitaagai isapiaɔɣiadagi ɔoodami viituldaragadɔ ismaacada maitarsoñi. ²¹ ɔoodami pocaiti sai maitaagai iscuaadagi ɔmo cuaadagai sai tomali maitaagai isɔɔcadagi, tomali istaatamadagi. ²² Vaasi gomaasi ɔroodami mamaatɔtuldaragadɔ maisiu Diuusi. ɔcuaadagai otoma uugiatɔ. ²³ ɔoodami ismaacada ɣamamaatɔtuldi gomaasi poɔlidi isarsastudugami. ɔgai pocaiti sai ɔgaicada ismaacada ɣamamaatɔtuldi vaamioma caga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai ɔmo cuaadagai ɔrsoñi oodami vaatarɔ sai vaamioma caga oidacana dai sai maigarducada ɣanɔlidiña dɔmos maitarvaavo. Gomaasi maitarsoñi oodami vaatarɔ isgajiaadara viaagi istumaasi ɔɣi ɔgai ipɔlidi isivuaadagi.

3

¹ Aidasi abiaadara vaavoitu aapimɔ Suusi Cristo, Diuusi ɣanmaa ibɔdagai utudui ducami iscaduduaacamudai aapimɔ poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascada ɣaaagai isvaascara tɔtɔgitodagi istumaasi aagai Diuusi ñooquidarɔ aagaitai ɔlavaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi ɔmadu dai taana. ² Tɔtɔgitodavurai istumaasi ɔrcaraɣaducami maisiu istumaasi ɔrsoimaascami. ³ Dɔmos sivi gajiaadara viaa aapimɔ soimaascami dai Diuusi ɣannucada vaavoitudacai aapimɔ Suusi Cristo. ⁴ Dai ɔgai ɣaraɔmadu daja cascada tomastuigaco oidacamu aatama.

Dai si¹ascad² Suusi Cristo ³apamu diviagi dai t⁴aan⁵adagi aat⁶am⁷ ⁸lap⁹ t¹⁰aan¹¹ada agai ¹²agai ¹³amadu.

⁵ Cascad¹ gajiaad²ar³ av⁴ar vipiaada aapim⁵ v⁶asi istumaasi soimaascami. Maitav⁷ar googosi g⁸anducamica, dai maitav⁹ar coimudad¹⁰ tuutiaca, dai maitav¹¹ar ip¹²liada gavustuidaga. Sioor¹³ ip¹⁴liadagi gavustuidaga ¹⁵agai gia mais¹⁶alic¹⁷ad¹⁸ s¹⁹iaa duutudai Diuusi baiyoma s²⁰iaa duutudai tumi²¹nsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascad¹ s²alic³ad⁴ baamucui Diuusi ⁵agai vui ismaacad⁶ mai⁷agidi dai soimaasi taatatuldia ⁸agai ⁹agai. ⁷ Dai ¹⁰al¹¹quioma aapim¹² povuaadana, ⁸ d⁹amos sivi gajiaad¹⁰ar¹¹ av¹²ar vipiaada v¹³asi gomaasi. Maitav¹⁴ar baacocoda, maitav¹⁵ar soimaasi taatamituldiada ¹⁶liada aa, dai maitav¹⁷ar vui ¹⁸ñioocada aa, dai maitav¹⁹ar sigal naasi ²⁰ñioocada aa vui. ⁹ Dai maitav¹ar g²anyaatagiada aipacoga. Aapim³ cagajiaad⁴ar⁵ viaa v⁶asi gosoiimaascami ismaacad⁷ al⁸quioma ivuaadana cascad⁹. ¹⁰ Sivi caviaa aapim¹¹ ib¹²adagai utudui. Diuusi ¹³agai daid¹⁴ idui oodami dai sivi Diuusi g¹⁵an¹⁶soic¹⁷ai masai vaamioma ¹⁸apan tuutiacana aapim¹⁹ ²⁰agai. Diuusi ip²¹alidi isaapim²² c²³alga maat²⁴ ²⁵agai cascad²⁶. ¹¹ Lvaavoitudadami ¹²amadugan duucai g¹³ann¹⁴aidi v¹⁵ascatai tomasi arjudid¹⁶u ismaitarjudid¹⁷u ¹⁸lap¹⁹, tomasi iquit²⁰uicag²¹ai tuucugad²² ischo ²³lap²⁴, tomasi ar²⁵tami oida²⁶cam²⁷i si²⁸arsibaacoga oidacami ²⁹lap³⁰, tomasi ar³¹pipioo³²ni si³³art³⁴t³⁵aan³⁶adami ³⁷lap³⁸. Casiav³⁹ar mait⁴⁰at⁴¹agitoda gomaasi, baiyomav⁴²ar t⁴³at⁴⁴agitoda isSuusi Cristo ⁴⁵arg⁴⁶ar⁴⁷bait⁴⁸ac⁴⁹laacamiga dai ⁵⁰agai v⁵¹asi vaavoitudadami ⁵²amadu daja.

¹² Diuusi g¹aroig²adai daid³ ⁴acovai g⁵arvuvaitu t⁶said⁷ ar⁸maamarad⁹cana. Soigav¹⁰ar g¹¹an¹²liada aac¹³ad¹⁴, dai c¹⁵al tuutiaca, dai maig¹⁶arduc¹⁷ad¹⁸ g¹⁹an²⁰liada, dai soic²¹adavurai aa oodami, dai maioomaliaca. ¹³ Dai maitav¹ar vui ²ñioocada aapim³ aa ismaacad⁴ soimaasi g⁵antaatamituldadagi baiyomav⁶ar oig⁷aldada ⁸agai poduuc⁹ai isduuc¹⁰ai Suusi Cristo g¹¹art¹²aan¹³adamiga g¹⁴aroig¹⁵aldi. ¹⁴ Dai v¹⁶ascat¹⁷ar¹⁸ ali¹⁹asi g²⁰anoig²¹lada aipacoga poduuc²²ai viaacamu aapim²³ ²⁴amo tagitoidagai. ¹⁵ Diuusi ¹⁶acovai vuvaitu v¹⁷asi vaavoitudadami dai ¹⁸agai ip¹⁹alidi isv²⁰ascatai viaacagi ²¹amo tagitoidagai. Cascad²² ali²³asi g²⁴aa²⁵agai isc²⁶al²⁷gac²⁸ar²⁹ oidacagi dai poduuc³⁰ai camait³¹ancocoadamu. Dai baigav³²ar ³³an³⁴liada Diuusic³⁵ad³⁶.

¹⁶ Ali¹asi g²aa³agai ist⁴at⁵agitoda Suusi Cristo mamaat⁶at⁷uldaragad⁸. Poduuc⁹ai vaamioma sastuduacamu aapim¹⁰ g¹¹an¹²mamaat¹³at¹⁴ulditai aipacoga dai g¹⁵an¹⁶maacaitai ¹⁷ñiooqui aipacoga. Gan¹⁸adavurai aapim¹⁹ Diuusi ²⁰n²¹idad²² dai baig²³an²⁴liada Diuusic²⁵ad²⁶. ¹⁷ V²⁷asi mastumaasi ivuaadagi si²⁸lap²⁹ aagadagi v³⁰ascat³¹ar³² av³³ar ivuaada istumaasi oojoidi Suusi Cristo. Dai baigav³⁴ar ³⁵an³⁶liada Diuusic³⁷ad³⁸ Suusi Cristo g³⁹an⁴⁰amadu daja cascad⁴¹.

¹⁸ Aapim¹ ooqui ²al³giadavurai g⁴ancuucuna, Diuusi ip⁵alidi ispovuaadagi v⁶asi ooqui vaavoitudadami cascad⁷. ¹⁹ Aapim⁸ c⁹al¹⁰li oig¹¹adavurai g¹²anoo¹³ñiga dai maioomaliaca ¹⁴agai vui. ²⁰ Aapim¹⁵ aali ¹⁶al¹⁷giadavurai g¹⁸and¹⁹ad²⁰ v²¹ascat²²ar²³ poduuc²⁴ai ali²⁵ baig²⁶al²⁷lidi²⁸ña Diuusi. ²¹ Aapim²⁹ ismaacad³⁰ maamara maitav³¹ar oomaliaca ³²agai vui vai ³³agai c³⁴alga g³⁵an³⁶agidi³⁷ña. ²² Aapim³⁸ pipioo³⁹ni ⁴⁰al⁴¹giadavurai g⁴²naamu maisiu mos⁴³acaasi siuu duucu g⁴⁴ann⁴⁵lijadagi g⁴⁶naamu ip⁴⁷aliditai ispot⁴⁸aiya ⁴⁹agai masai ali⁵⁰ sastuduga baiyomav⁵¹ar v⁵²ascat⁵³ar⁵⁴ c⁵⁵alga aata vuaada s⁵⁶iaa duutudaitai Suusi Cristo. ²³ Tomastuma aa duif⁵⁷dagai ismaacad⁵⁸ ivuaadagi aapim⁵⁹ s⁶⁰alic⁶¹ad⁶² av⁶³ar c⁶⁴alga ivuaada ducami issoic⁶⁵adamudai

aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu oodami, ²⁴ maatacatai sai iimia agai tavaagiamu dai Diuusi Λmadu oidaca agai tomastuigaco, aapimΛ ivueeyi gartaaanadamiga Suusi Cristo aa duiñdada cascada. ²⁵ Damos siora soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai agai. Diuusi agai dai vaascara ivueeyi istumaasi arsaalicami vaasi oodamicada.

4

¹ AapimΛ gaaamu aliasi gaaagai mascalgacata naijadagi ganpipiooñiga daida taanadagi mosacaasi istumaasi arsaalicami. Tatagitodavurai isgantaaanadamiga tavaagirΛ daja.

² Duudatai avar daanada Diuusi baiganliaracada sai gansoicaiña mai caggacara oidaca aapimΛ, caga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavar ganliada aapimΛ Diuuscada. ³ Dai daanadavurai aapimΛ Diuusi arpa sai agai giñsoicaiña nai gaaagiada isSuusi Cristo arcaggacata vuviadami gomaasi lalquioma maimaatacataidai oodami. Sivi maisapi aana gaaagiditai gomaasi. ⁴ Dai daanadavurai aapimΛ Diuusi sai agai giñsoicaiña nai caga gamamaatatuldadagi aana Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaadagi.

⁵ Caggavar tuutiaca aapimΛ agai vui ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo apiavar gaagada isducatai aagidagi aapimΛ agai Diuusi ñiooquida. ⁶ Dai caggavar ñiooquida agai vaascara dai aagiada istumaasi arsoiñi dai caggavar aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi ganaagiada agai.

⁷⁻⁸ Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aana alia oigadai goovai. Goovai caga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Cascada ganootosda iñagai aana dai goovai ganaagidamu isducatai daraaja aatama aana lamadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapimΛ. ⁹ Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo argaraduñi arpa dai alia oigadai aatama. Goovai lamadu aapimΛ aragai vaa davalliarΛ oidacami dai caga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Goovai vagoocatai ganaagidamu istuma aravueeyi aatama garsaagida.

¹⁰ Aristarco giñlamadu maisapi dai goovai Diuuscada gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculida, Diuuscada gamviaatuldi arpa. Dai ismalca aiyagi Marcusi caggavar miaadagida. ¹¹ Dai Suusi Justo Diuuscada gamviaatuldi arpa. Avaavoitudadami judidiu saagidiaiñdara mosacaasi Aristarcu lamadu Marcusi lamadu Justo giñsoicai Diuusi aa duiñdadara. Goovai salicada baigiñliatudai. ¹² Diuuscada gamviaatuldi arpa Epaafarasi. Goovai arColoosasiara oidacami daida goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Epaafarasi duudatai daana Diuusi sai gansoicaiña mai vaamioma caga vaavoituda Diuusi ñiooquida dai masai vaamioma caga ivuaadana vaasi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹³ Dai aana ganaagidi sai agai salicada ipalidi isaapimΛ lamadu avaavoitudadami Laodiseeara dai Yerapoliisiara oidacami caga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁴ Diuuscada gamviaatuldi arpa Ruucasi ismaacada ardoaadigami. Dai Diuuscada gamviaatuldi Deemasi arpa.

¹⁵ Diuuscada avar viaatulda garaaduñi vaavoitudadami Laodiseeara oidacami. Diuuscada avar viaatulda Niinafas arpa lamadu vaascatai ismaacada ganampaidi quidara dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ Silascada canaidagi aapimΛ idi oojai varai ootosda avaavoitudadami Laodiseeara

oidacami vai ḷgai nḷidana ḷḷpḷ. Dai ḷgai ḷḷpḷ gḷnootosdamu ḷoojai
ismaacḷdḷ ooji aanḷ vḷrai nḷida aapimḷ ḷḷpḷ. ¹⁷Dai aagidavurai aapimḷ
Arquipo ansai aanḷ ootosdi ḷḷooqui sai aliḷsi gḷaagai iscḷḷga ivuaadagi
ḷaa duiḷdagai ismaacḷdḷ maa Diuusi vaavoitudaitai ḷgai Suusi Cristo.

¹⁸Sivi aanḷ, Paavora ḷḷgi giḷḷnoovicḷdḷ gḷnoojidi cacuugatḷḷ dai Di-
uuscḷdḷ gḷmviaatuldi. Dai tḷḷḷgitodavurai ismaisapi aanḷ. Sḷḷlicḷdḷ
ipḷlidi aanḷ sai Diuusi cḷḷgacḷḷḷ gḷnnḷidiḷḷa aapimḷ.

Mosḷcaasi.

Idi arΛΛpΛgadΛ oojai ismaacΛΔΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicΛΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛΔΛ ganΛmpaidi TesaloniicΛΛ siaa duutudaragai vΛatarΛ Diiusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo gartaanΛdamiga, gamviaatuldi aanΛ ΛΛmadu Silvaano dai Timoteo. AanΛ anarPaavora. AatΛmΛ ipalidi isDiiusi garooga ΛΛmadu gartaanΛdamiga Suusi Cristo cΛlgacΛΓΛ gannajjadagi dai ganiibΛstudacan tadacagi.

² AatΛmΛ vΛascara alia baigarΛlidiña DiiusicΛΔΛ gantatagitoitai aapimΛ. Dai siΛascadΛ gamamadada aatΛmΛ daanΛi aatΛmΛ Diiusi sai gansoicΛiña. ³ Dai vΛascara tatagitoiña aatΛmΛ isducatai ivueeyi aapimΛ Diiusi aa duiñdadΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gansoicΛi aapimΛ gΛnoigadaitai, dai isducatai apiananΛra aapimΛ siΛascadΛ diviagi Suusi Cristo apamu. ⁴ Giñaaduñi Diiusi aliasi gΛnoigadai aapimΛ dai maata aatΛmΛ isgai Λcovai ganvuvaitu. ⁵ Aidasi gΛnaagidi aatΛmΛ isSuusi Cristo ΛgacΛlgacΛΓΛ vuuviadami, aatΛmΛ maisiu tomasduucai gΛnaagidi, aatΛmΛ Diiusi guvcadadΛcΛdΛ gΛnaagidi. GarΛΛmadu daacatai Diiusi IbΛadΛ dai cΛlga maata aatΛmΛ sai vΛasi ismaacΛΔΛ gΛnaagidi aatΛmΛ Λrvaavoi. AapimΛ cΛlga maata isducatai daraajatadai aatΛmΛ gansaagida aidatasi gandadiji masai poduucai oidacana aapimΛ ΛΛpΛ.

⁶ DaidΛ Λrvaavoi maspoduucai idui aapimΛ dai apΛn duucai oidacana aapimΛ gartaanΛdamiga Suusi Cristo ΛΛpΛ. Diiusi IbΛadΛ gansoicΛiña mai aapimΛ baiganΛliaracΛdΛ caΛcana Diiusi ñiooquidΛ tomasi aa soimaasi gantaatamituldiña. ⁷ Aidasi mai Λvaavoitudadami MasedooniΛΓΛ dai AcayΛΓΛ masducatai oidacatadai aapimΛ poduucai mai Λgai isducatai gΛagagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucai aapimΛcΛdΛ mai MasedooniΛΓΛ oidacami dai AcayΛΓΛ oidacami ΛtaaanΛdamisi Suusi Cristo ñiooquidΛ, Dai maisiu mosaca ami vΛasi aipaco gΛagagai ganvaavoidaraga. CascadΛ aatΛmΛ camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gΛmaata gomaasi. ⁹ Baiyoma Λgai vaa ismaacΛΔΛ mai gomaasi aagaiña aidatasi gandadiji masai alia cΛlga garmiaadagi, dai masducatai dagito amoomono dai vaavoitu ismaacΛΔΛ sΛllicadΛ arDiiusi dai duaaca daidΛ ivuaada agai istumaasi Diiusi ipalidi. ¹⁰ Dai isducatai nΛnΛra aapimΛ isdiviagi Suusi Diiusi maradΛ tavaagiaiñdΛΓΛ. Agai vaa Suusi ismaacΛΔΛ duaacali Diiusi coidadΛ saagidaiñdΛΓΛ. Dai Λgai Λgai dai cΛlgacΛΓΛ garvuvaida agai soimaasi ivuaadami gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛΓΛ.

2

¹ AapimΛ giñaaduñi Λagi maata isaatΛmΛ maimosΛlgicΛdΛ gandadiji. ² Tomasi Λlquioma FilipoosiΛΓΛ aa soimaasi ñiooqui garaagidi dai soimaasi gartaatatuli poduucai masduucai camaata aapimΛ. Dai vΛascara aidatasi aayi aatΛmΛ gandvΛΛragarΛ Diiusi garsoi tasai gΛnaagidana ñiooquidΛ maiduadimudacΛdΛ tomasi ami oidacami

1 2 3 Aidasi gnaagidi aatama Diuusi ñiooquida aatama gnaagidi mosacaasi ismaacada arvaavoi, dai maisiu soimaasi tagitoidacada gnaagidi aatama dai tomali maitanyaatagida araliditai. 4 Baiyoma Diuusi covai garvuvaitu dai garootoi tasai gnaagidana Diuusi ñiooquida dai gomaasi agai ismaacada gnaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi oodami ipalidi. Diuusi agai dai maata gariibadaga iscacagadu ischo ara. 5 Caga maata aapima isaatama maitanvuiirumadai caa baimaasi ñiooqui gnaagidi masai garcaacana, dai aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida maisiu gamaita araliditai tumiñsi. Diuusi caga maata vasi gomaasi. 6 Tomali amo imidagai maitanaagidi aatama aapima masai salicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, caga istuidimudai aatama isgantlaanadagi talaanadami duucai oootosadacatai Suusi Cristo. 7 Baiyoma caga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gnaagida daraajatadai poduucai isduucai caga gataatacai nunuucadaña amo oqui gmaamara. 8 Alias ganoigadaitadai aatama dai salicada ipaliditadai isgnaagidagi Diuusi ñiooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai gnaagidagi Diuusi ñiooquida. Salicada ganoigadaitadai aatama cascada. 9 Giñaaduñi caga tagito aapima siasi gaaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gnaagida daraajatadai aatama dai gnaagidiña Diuusi ñiooquida. Tasara dai tucara gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduñda araliditai gnvustuidaga.

10 Aapima amadu Diuusi caga maata siaa caga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gnaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucai tomali amaadutai maitistui isgapiara garsuuligagi tomali amo istumaasicada. 11 Dai maata aapima ara isduucai caga gartaatacai ganmamaatatuldiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai gnaapnaquidiña masai apiavaavoitudaña, dai gnaagidiña ara sai gaaagai masaggiadagi Diuusi. Dai vasi gomaasi idui aatama aran duucai amo gaoga ivuadana gmaamaracada. 12 Dai gomaasi idui aatama ara masai caga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai amadu oidacana malca siaaco gataanañi agai siaaco vascatai siaa duutudai Diuusi.

13 Aidasi aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu lagi garñiooqui duucai baiyoma Diuusi ñiooquida duucai dai poduuciva agai. Cascada alia baigaralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi ñiooquida agai dai gansoicai masai cagacara oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. 14 Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima gnaaduñi soimaasi gantaatatuli, aran duucai ajudidiu ismaacada Judeeera oidaga ismaacada ganmpaidi siaa duutudaragai Diuusi vatarara vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduñda soimaa taatamituldi ara. 15 Dai agai vaa judidiu ismaacada soimaasi taatatuli gnaaduñi agai dai muua asuusi dai soimaasi gartaatatuli aatama ara. Poduucai idui ara aaduñdacadu coi Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada aagiditadai Diuusi ñiooquida. Agai gia maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vatacana agai vascatai. 16 Siascada aagida araliada aatama agai ismaacada maitarjudidiu sai agai ara istutuidi iscacacara vuvauquiagi vada ajudidiu garsobicaiña tasai maiaagidana. Dai poduucai vaamioma soimaasi ivueeyi agai. Damos sivi gia

casoimaasi taatatuldamu Diuusi Agai.

17 Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai aliasi gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannaidaragai dai maiquiaa istui. 18 Aatama gamu iimia ragaitadai dai gannaida ragaitadai, dai aan gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vassacala Diaavora garsobicaiña. 19 Siasscada apamu diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo alia baigariadamu aatama mapai daraajatai, canga maata aatama isami daraajamu aapima apa dai alia baigariadamu aatama tatagitoitai ismaimosagicada apadui garaa duiñdaga gansaagida. 20 Muidutai canga ñioocai aatama garvataragaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigariyadi aatama aapimacada.

3

1 Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatacatai masduucai daraajatadai aapima, paralli aatama isaggi viiyagi tami Ateenasara 2 dai ootosagi garaduñi Timoteo sai gannaidana. Goovai ramoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdadara. Goovai gaaagidiña Diuusi ñioquida. Tatai cascada gaamucu ootoi sai ganavnaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. 3 Sai tomali amaadutai maijojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima canga maata tasviaa issoimaa taatamadagi. 4 Dai aidasi quiaa ganamadu daraajatadai aatama, aatama gnaagidiña tasai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. 5 Cascada aidasi camaitistui aan isnanaracagi vaamioma ipiñali aan isootosagi Timoteo maataca iñaliditai masabai mola canga vaavoitudai aapima. Poliditadai aan isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduiñtuldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida mosaggi duñimudai.

6 Dai goTimoteo cadivia apamu malcadara dai cagaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima mola canga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa ganoigadai dai masai gannaida alidi poduucai isduucai gannaida aralidi aatama. 7 Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigariyadi maatacai isaapima quiaa canga vaavoitudai. 8 Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo. 9 Vasi gomaasicada alia baigariyadi aatama Diuusicada. 10 Tasaara dai tucara daanai aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gannaida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma canga vaavoituda aapima.

11 Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gannaida aatama. 12 Daida ipalidi aatama apa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai aa apa. Poduucai isduucai ganoigadai aatama. 13 Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siasscada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo amadu vassacatai ismaacada vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia g_{ra}aduñi _{at}laan_{ad}ami Suusi Cristo g_{ar}maa s_{al}licami isg_{na}agida aat_{am} _{amo} istumaasi. Casi g_{na}agidi aat_{am} isducatai g_{la}agai m_{as}oidacagi vai Diuusi baig_{al}liadagi aapim_{ac}ad_{al} dai aapim_{al} poduucai oidaga dai sivi g_{na}aan_{al} aat_{am} dai g_{na}agidi m_{as}ai moduucai oidacana.

² C_{al}ga maata aapim_{al} isducatai g_{na}agidi aat_{am} m_{as}aid_{al} ivuaadana _{at}laan_{ad}ami Suusi Cristo g_{ar}maa s_{al}licami casc_{ad}. ³ Diuusi ip_{al}idi m_{as}aid_{al} ivuaadana m_{os}acaasi istumaasi _{agai} ip_{al}idi dai m_{as}ai maigoogosi g_{an}ducamicana. ⁴ Dai c_{al}ali g_{la}agai issiaa duutuadagi g_{an}ooñiga dai maisoimaa taatamituldiadagi ⁵ dai maisiu ivuaadagi _{agai}ac_{ad} istumaasi ip_{al}idi isducatai ivueeyi _{agai} ismaac_{ad} maivaavoitudai Diuusi m_{os}acaasi isducatai g_{la}agai. ⁶ Dai tomali amaadutai maitaagagai is_{al}siadagi g_{la}aduñi ooñigad_{al}, Diuusi alia soimaa taatamituldi soora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi g_{na}agidi aat_{am}. ⁷ Diuusi _{ac}vai g_{ar}vuvaitu aat_{am} t_{as}aid_{al} ivuaadana istumaasi c_{al}gaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai soora g_{aj}iaad_{al} viaagi idi maat_{al}daragai g_{aj}iaad_{al} vipieeyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi _{agai} ismaac_{ad} g_{ar}maacai _{al}gi g_{al}b_{ad}daga.

⁹ D_{amos} aan_{al} gia camav_{ia} isg_{na}agidagi isg_{la}agai m_{as}oig_{ad}agi g_{na}aduñi, Diuusi casi g_{na}maat_{al} isducatai g_{la}agai m_{as}g_{an}oig_{ad}agi aipacoga. ¹⁰ Aapim_{al} gia poduucai ivueeyi v_{al}si vaavoitudadami Masedooni_{al} oidacami _{al}madu. Dai g_{na}aan_{al} aat_{am} g_{ra}aduñi m_{as}ai vaamioma g_{an}oig_{ad}aiña. ¹¹ C_{al}gac_{al} av_{ar} oidaca, dai t_{al}gitocavurai _{al}gi g_{na}aa duiñdag_{al}, c_{al}gav_{ar} gaaata v_{ua}ada t_{as}duucai casi g_{na}agidi, ¹² vai siaa g_{an}duutudaiña ismaac_{ad} mait_{al}vaavoitudadami dai vai maivi_{al}gacana istumaasi g_{an}quii_{al}.

¹³ G_{ra}aduñi aat_{am} ip_{al}idi m_{as}maat_{al} isducatai _{al}v_{ue}eyi _{ac}oidac_{ad} mai aapim_{al} maisoig_{an}liadagi _{al}pan duucai _{agai} ismaac_{ad} maitagito isimiagi Diuusi _{al}madu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aat_{am} isSuusi muu dai _{al}panu duaaca poduucai _{al}pr_{al} g_{la}agai t_{as}vaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda _{agai} ismaac_{ad} coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaac_{ad} g_{na}agidi aat_{am} _{at}laan_{ad}ami Suusi Cristo g_{ar}maat_{al} t_{al} sai aat_{am} ismaac_{ad} maiquiaa coiyagi si_{al}scad_{al} diviagi Suusi Cristo maibait_{al}qui iimia ragai _{agai} ismaac_{ad} cacoiyagi. ¹⁶ _{Al}gai _{al}gi divia _{agai} t_{al}vaagiañd_{al} dai t_{al}aañia _{agai} _{amo} t_{al}aan_{ad}amigad_{al} Diuusi t_{al}aañicarud_{al} sai iñooquidana v_{al}vaavoitudadami trompeetagad_{ad} Diuusi s_{al}otoma duduaacamu v_{al}vaavoitudadami ismaac_{ad} coi ¹⁷ dai _{al}mapai iimimu ismaac_{ad} maiquiaa coiyagi _{al}madu iicomai saagida dai vuid_{al} aimu _{at}laan_{ad}ami si_{al}gai g_{ar}vaidacaimu t_{al}vaagiamu si_{al}sc_{al} _{al}madu daraajamu aat_{am}. ¹⁸ Casc_{ad} idi ñiooquic_{ad} av_{al} g_{na}ap_{al}naquiada aipacoga.

5

¹ D_{amos} giñaaduñi aapim_{al} maitagito isg_{na}agida aan_{al} si_{al}scad_{al} tomali istuigaco _{al}aduñia _{agai} gomaasi. ² Aapim_{al} c_{al}ga maata sai _{at}laan_{ad}ami divia _{agai} si_{al}scad_{al} sioma main_{al}racagi poduucai isduucai didivai _{amo} _{al}sivogami tuc_{al}. ³⁻⁴ Si_{al}scad_{al} _{al}oodami ismaac_{ad}

maivaavoitudai Diuusi dai tomali mai^{aa}gidi istumaasi ip^{al}lidi pocaiti-
adagi: “Sivi gia ^{ca}aga ^{ga}riibastacan tada aat^{am} maitiipucatai is-
tuc^{ad}a vuaama ^{al}aliada aat^{am}”. Amaasi ^{ag}ai sitodian duuc^{ai} Diu-
usi ugitudamu ^{ag}ai. Poduuc^{ai} si^{at}odian duuc^{ai} coocor^{ai} ^{amo} ooqui
si^{aa}scad^a duaadia ^{ag}adagi. Poduuc^{ai} ismaac^{ad}a maivaavoitudai maivi-
aacamu oig^{al}daragai. D^{amos} aapim^a gi^ñaadu^{ñi} mait^{ar}apan ducami
^{ag}ai ismaac^{ad}a mos^{aca}asi soimaascami t^{at}agitoi^{ña} dai main^{an}ara is-
tuigaco divia ^{ag}ai ^{la}aan^{ad}ami poduuc^{ai} isduuc^{ai} ^{amo} oodami is-
maac^{ad}a main^{an}ara ^{amo} ^{as}sivogami. ⁵ V^{aa}scatai aapim^a gia vaavoi-
tudai Diuusi dai ^{aa}gidi istumaasi ^{ag}ai ip^{al}lidi, casc^{ad}a aapim^a ^{ar}apan
ducami ^{amo} ^{ca}ali ismaac^{ad}a tas^{ar}a aim^{ar}ai si^{aa}scad^a ^{ca}aga maasi
oidigi. Aat^{am} mait^{ar}ag^{ai} ismaac^{ad}a maivaavoitudai dai mai^{aa}gidi
istumaasi Diuusi ip^{al}lidi ^{ag}ai ^{ar}apan ducami ^{amo} ^{ca}ali ismaac^{ad}a tu-
capi aim^{ar}ai. ⁶ Casc^{ad}a aat^{am} mait^{aa}ag^{ai} tasi ^{ar}apan ducamicagi
^{ag}ai ismaac^{ad}a tomali ^{amo} imidagai mait^{at}agitoi Diuusi ^{ag}ai ^{ar}apan
ducami ^{amo} ^{ca}ali coosocami, ali^{asi} g^{la}ag^{ai} isapiat^{at}agitoda aat^{am}
Diuusi dai ^{ca}aga g^{ar}t^{at}agitodagi maisiu ^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} navamu-
dad^a. ⁷ Ismaac^{ad}a mait^{at}agitoi Diuusi dai ismaac^{ad}a ali^{asi} ^{ar}soimaasi
ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ D^{amos} aat^{am} ismaac^{ad}a
vaavoitudai Suusi Cristo ali^{asi} g^{la}ag^{ai} is^{ca}aga g^{ar}t^{at}agitodagi maisiu
^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} navamudad^a. G^{la}ag^{ai} tas^vaa^{sc}ar^a apiavaavoi-
tudadagi Suusi Cristo dai oig^{ad}adagi v^{aa}scatai dai poduuc^{ai} g^{ar}soic^{ad}agi
vai mait^{ar}mait^{ar}agi ^{ad}iaavora ^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} sandaaru g^{la}adai ^{amo}
tagi^{ña} giacarui covocami dai ^{ag}aic^{ad}a g^{as}oic^{ai}ña sai maituucugad^{ar}
vaac^{ana} mastagad^a ^{as}aayud^a. Dai g^{la}ag^{ai} tas^{api}avaavoiatudadagi isDi-
uusi ^{ca}agac^{ar}a g^{ar}vuvaida ^{ag}ai dai g^{ar}vaavoidaragac^{ad}a g^{ar}soic^{ad}agi
^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} sandaaru g^{as}oic^{ai} ^{amo} vai^ñomi vanamoic^{ad}a. ⁹ Diuusi
^{ac}ovai g^{ar}vuvaitu dai maisiu g^{ar}g^{ag}avitulda ^{ag}ai baiyoma ^{ca}agac^{ar}a
g^{ar}vuvaida ^{ag}ai tas^{va}avoitudagi g^{ar}t^{aa}an^{ad}amig^a Suusi Cristo. ¹⁰ ^{Ag}ai
^{ag}ai dai muu aat^{am} g^{ar}v^{aa}tar^a dai poduuc^{ai} si^{aa}scad^a diviagi ^{ag}ai
g^{ar}vaidacaimu tas^{ai} ^{aa}madu daraajana tomat^{as}coiyagi si^{aa}pp^a quiaa
duduaacagi. ¹¹ Casc^{ad}a apiag^{na}ap^{na}quiadavurai aipacoga dai api-
aapacoga g^{an}soic^{ad}a poduuc^{ai} masducatai casi ivueeyi.

¹² G^{ar}aadu^{ñi} g^{an}daan^{ai} aat^{am} masai sia duutudai^{ña} ismaac^{ad}a aata
vueeyi aapim^a g^{an}saagida dai vaamioma taan^{ai} dai g^{an}maacai ^{ñi}ooqui
isducatai g^{la}ag^{ai} masoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ ^{Ag}ai ivueeyi Diuusi
aa du^ñdad^a casc^{ad}a siaav^{ar} duutuada dai oig^{ad}a. Maitav^{ar} g^{an}vupui
^{ñi}ocada.

¹⁴ G^{ar}aadu^{ñi}, g^{an}aagidi aat^{am} masai bagai^{ña} ismaac^{ad}a maita aata
vueeyi, dai aap^{na}quiadavurai ismaac^{ad}a duduaadicui mos^{aa} soimaa
taatamitulditai ^{ag}ai oodami dai aap^{na}quiadavurai ismaac^{ad}a ca-
maic^{aa}ga vaavoitudada dai maitav^{ar} ojoada tomali amaadutai.

¹⁵ G^{an}nuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaac^{ad}a
soimaasi g^{an}vuiidiadagi baiyoma av^{ar} v^{aa}scar^a ^{ca}aga ivuiidiada
v^{aa}scatai.

¹⁶ Dai v^{aa}scar^a av^{ar} baig^{an}aliada. ¹⁷ Dai v^{aa}scar^a av^{ar} gama-
madada. ¹⁸ Dai v^{aa}sic^{ad}a istumaasi ^{ar}av^{ua}adagi g^{an}saagida g^{la}ag^{ai}
masbaig^{an}aliadagi Diuusi^{ad}a. Poduuc^{ai} ip^{al}lidi Diuusi masivuaadagi
aapim^a ismaac^{ad}a vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi IbΛadΛ vai gΛnsoiñana mai cΛΛga gΛnoigΛada aapimΛ. ²⁰ Dai maitavΛr ΛmapiadΛrΛ vipiada ñiooquidΛ Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²¹ DΛmos cΛΛga avΛr gΛntΛgito caΛca sabaigΛ ΛrDiuusi ñiooquidΛ mΛsmacΛdΛ gΛnaagiadagi. SiΛrDiuusi ñiooquidΛcagi vΛrai vaavoituda. ²² Dai gajiaadΛrΛ avΛr viaa vΛΛsi soimaascΛdΛ.

²³ Diuusi Λgai dai gΛriibΛstudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitΛndadagitoiña mΛssoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana gΛniibΛdaga ΛΛmadu gΛntΛtΛgitoidaga ΛΛmadu gΛntuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ²⁴ Λgai ismaacΛdΛ Λcovai gΛnvuvaitu vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi Λgai aagai dai sΛΛlicΛdΛ gΛnnuucadacamu Λgai.

²⁵ GΛraaduñi gamamadadavurai aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ.

²⁶ DiuuscΛdΛ avΛr viaatulda vΛΛscatai gΛraaduñi.

²⁷ ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo sΛΛlicamigadΛcΛdΛ gΛndaani aatΛmΛ mΛsai vΛΛscatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ GΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña.
MosΛcaasi.

Idi aragotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicΛrΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TesaloniicΛrΛ siaa duutudaragai vaatarΛ Diuusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. Ganviaatuldi aanΛ Λmadu Silvaano dai Timoteo. AanΛ anarPaavora. ² AatamΛ ipalidi isDiuusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛlgacΛrΛ gannΛijadagi dai ganiibΛstudacan tatadudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatamΛ viaa isvΛascΛrΛ aliΛ baigarΛliadagi DiuusicΛdΛ gantΛtΛgitoitai aapimΛ, dai poduucai glaagai tasivuaadagi, aapimΛ apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma ganoigΛdai aipacoga cascΛdΛ. ⁴ CascΛdΛ aatamΛ cΛga ñioocaiña aapimΛ ganvaatarΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potΛtΛdaiña aatamΛ masai aapimΛ apiavaavoitudai dai maioojodai siΛascadΛ loodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapimΛ gansoicΛitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatΛtΛgidi iscΛlgacΛrΛ gannΛidi dai Λgai ganvaidaquia agai mΛΛca siaaco tΛaanΛi Λgai, cascΛdΛ soimaasi taatamai aapimΛ.

⁶ Diuusi maata isgΛagagai issoimaa taatatuldagi Λgai ismaacΛdΛ soimaasi gantaatamituldi aapimΛ goovai arΛmo istumaasi cΛlgaducami. ⁷ Dai aapimΛ ismaacΛdΛ soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibΛstudamu aatamΛ garΛmadu siΛascadΛ diviagi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo vΛasi gomaasi arcΛlgaducami. Λgai tΛvaagiaindΛrΛ divimu gatΛtΛaΛñicarΛ gupuacΛdΛ Λmadu dai aliΛ dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ aagai isSuusi Cristo arcΛlgacΛrΛ vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugititudamu Λgai dai tomali Λmo imidagai maimaaquimu oigaragai isDiuusi Λmadu iimia. Dai tomali maitΛΛgimu Λgai Diuusi guvucadadΛ tomali isduucai dadadacΛi Λgai. ¹⁰ SiΛascadΛ diviagi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo vΛascatai ismaacΛdΛ agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ siaa duutuadamu. Dai tomali maitΛΛgimu isducatai gantΛtΛgituagi nΛiditai ismaasi. Dai aapimΛ ΛpΛ ami daraajamu vaavoitu aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ aidasi gΛnaagidi aatamΛ cascΛdΛ.

¹¹ ApiadaanΛi aatamΛ Diuusi sai Λgai gansoiñana mai aapimΛ oidacagi isduucai Λgai ipalidi. Λgai Λgai ismaacΛdΛ ganvai masai iimΛna Λgai Λmadu. Dai daanΛi aatamΛ Diuusi ΛpΛ sai gansoiΛiña gΛguvucadagacΛdΛ mai aapimΛ ivuaadagi istumaasi cΛlgaducami ismaacΛdΛ aapimΛ ipΛliadagi, dai sai gansoiΛiña istumaasiarΛ ismaacΛdΛ ivuaada aapimΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimΛcΛdΛ mui oodami siaa duutudaiña gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo cΛlga ñioocadamu aapimΛ ganvaatarΛ. Gomaasi ΛpΛduñia agai cΛlgacΛrΛ gannΛiditai Diuusi Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi gnaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaia agai tsai amadu daraajana. Gandaanai aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganabacatadagi mosaa otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi amoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isaan aagidi, tomasi amadutai pocaitiadagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasicada. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidara vaataca agai Diuusi. Dai divimu acali ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi taanadami duucai gadaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vasi istumaasi aagada aoodami siarDiuusi, amadu vasi istumaasi siaa duutuadagi aoodami. Dai agai agaa quiupaigadara judiduu daiva agai siaaco siaa duutudaiña ajudiduu Diuusi, dai pocaitiada agai sai agai arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvasi gomaasi gnaagidi aan aidasi gansaagida daacata dai aan? ⁶ Aapima camaata istumaasi agai dai soobidaca sai maidiviana agai maiquiaa acai istuigaco divia agai agai. ⁷ Dai vaascara vasi aipacoca alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi aDiaavora ipalidi. Mosvialga iscaquivagi taagiñaiñdara soora soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida ataanadami muaa agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ ADiaavora agai dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai agai alia viaaca agai guvucadagai. Daid ivuaada agai mui naana maasi garducami vupuiirumada liditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadada agai agai ismaacada iimia agai aDiaavora amadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacadaacada istuidimudai agai iscaagacara vuvaiagi. ¹¹ Casca Diuusi dagitua agai isacacali soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vaascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi agai Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganoigadai gartaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidara abiaadara dai cacacara ganvuvaida agai. Aapima cacacara vuvacai Diuusi Ibaadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibaada agai ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaiñdara, casca alia baigralidi aatama Diuusicada vasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi ñiooquidacada ismaacada gnaagidi aatama Diuusi ganvai masai cacacara vuvacana dai poduucai iimana agai amadu dai amadu daraajana an duucai gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vasi gomaasicada gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vasi istumaasi ganmaatutuli aatama garñiooquicada dai oojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganalliatudaiña dai gansoicaiña mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vasi istumaasi arcaagaducami. Diuusi garooga agai ismaacada garoigadai, dai vaascara garsoicaiña tsai maisoigarlidiña dai maiduduaadicuiña. Dai Diuusi

Agai ismaacada garsoicai tasai caga vaavoitudaiña nana racatai siascada diviagi Suusi Cristo. Vasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvatar maiuiu maitacaitai aatama mospoduucai ipalidi Agai cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi ganaagidamu aatama lapa amo ñiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvatar vai Agai garsoicaiña taitai otoma gaaagida aatama ñiooquida aipacoga vai muidutai maatana isaramo istumaasi cagaducami poduucai isduucai apadui aapima gansaagida, ² dai garnuucadacana vai maisoimaasi garvuidiadiagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vascatai vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vascara ivueeyi vasi istumaasi ismaacada aagai isidunia agai. Agai gansoifamu maicaga vaavoituda aapima dai Agai gannuucadacamu vai maisoimaasi gnvuididiña adiaavora. ⁴ Dai aatama caga maata isDiuusi gansoicai maiapiaivuaada istumaasi gantajai aatama. ⁵ Vaida Diuusi gansoifana mai aliasi tagitoda isDiuusi gansoicai dai isaCristo alia soimaa taata aatama garvatar dai vascara maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi garaaduñi gartaanai aatama samicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo masai maisi urapacaiña soora maitaaata vuaada aliada dai mailagiada aliada Agai ismaacada ganmaatatuli aatama. ⁷ Caga maata aapima isducatai gaagai isivuaadagi dai garapan duucai oidacagi. Aatama gaaata vuaadana aidasi aapima gansaagida daraajatadai. ⁸ Dai vascara aa namquidiña aatama soora garbibidagi. Baiyoma aliasi gaaata vuaadana aatama tasara dai tucara maisiaa gnvuidiada aliditai gnvustuidaga. ⁹ Tomasi aatama viaacata dai samicami isganaagidamudai masgarmaacadamudai istumaasi tagitocatadai aatama, baiyoma gaaata vuaadana aatama ganmaatatulda aliditai isducatai gaagai isoidaca aapima. ¹⁰ Aidasi gansaagida daraajatadai aatama, aatama ganaagidi sai isamaadutai maitaaata vuaada aliada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajiona aatama sai amadutai aapima maitaaata vueeyi dai vascara gacueeyi dai sai aliasi gnvapasaiña aa aa duindara dai maitivuaadana lagi gnaa duindaga. ¹² Agai ismaacada poduucai ivueeyi taanai aatama samicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo saida ivuaadana lagi gnaa duindaga dai gaagaiña istumaasi tagito dai maitavapasaiña aa aa duindara. ¹³ Garaaduñi maitavar iibocorada ivuaadatai istumaasi acagaducami. ¹⁴ Isamaadutai mailagidagi istumaasi ganaagidi aatama idi oojara, cagavar gantagito najada soora Agai dai maisi urapacada vai siaa arana. ¹⁵ Damos maitavar gansaayu duucai najada, baiyomavar mamaacada ñiooqui gansuculi duucai.

¹⁶ Gartaanadamiga Suusi Cristo Agai ismaacada iibastudacan taadatudai vaavoitudami. Dai Agai vascara ganiibastudacan taadatudai aapima. Vasiara istumaasi apvuaadagi vaida Diuusi ganlamadu daacana vascatai aapima.

¹⁷ Aana anarPaavora. Aana anganviaatuldi lagi ginovicada oojaicai. Lagi anpoduucai ivueeyi aana vascara siascada oojagi amo oojai.

18 Vaid gartaanadamiga Suusi Cristo cagacra gannidiña vascatai
aapim.

Moscaasi.

Idi araa pagadala oojai ismaacala ooji Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arootosala Suusi Cristo. Diuusi calagacala garvuviaadami aamadu Suusi Cristo gartaanadamiga giñtajai cascada. Caa maata aatama isSuusi Cristocada viaaca ragai naana maasi istumaasi calagaducami istumaasi nanara aatama isDiuusi garmaquia agai. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi giñmara gaducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garrooga aamadu Suusi Cristo gartaanadamiga calagacala ganaijadagi, dai soiganaliadagi aapicala, dai ibastudacan tadacagi galbadaga.

³ Aidasi ii aana Efeesoaindala Masedonio davalriamu aana gaaagidi pasai movaasi valana. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi amamaatatuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitama-maatatuldiña cuentogada aljudidu ismaacala gamamaatatuldi agai Diuusi ñiooquida duucai. Gamamaatatuldi agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana alqui aadunacardu. Valasi gomaasi maitarsoini ismaacacagi oodami isducatai Diuusi calagacala vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui ñioocaiña agai.

⁵ Gomaasi gaaagidi aana ipaliditai isagai aipacoga ganoigladagi gajiaadala viaacai valasi soimaascami, ivuaadatai mosacaasi istumaasi arcalagaducami poduucai isduucai calaga maata isgaaagai isivuaadagi, daida sallicada calaga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos amoco cagajiaadala viaa istumaasi ganaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoini. ⁷ Agai ipalidi isloodami poliadagi isagai calaga gamamaatatuldi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatacatai tomali agai algi istaiya alidi istumaasi gamamaatatuldi agai.

⁸ Caa maata aatama isMoseesacaru sallicamigada alia calagadu damos gaaagai ismaata calacagi istaiya alidi. ⁹ Caa maata aatama sai goma sallicami maitarcalaaga ivuaadami valatarai baiyoma aramaicalaga ivuaadami valatarai ismaacada vuidala valata dudunucami, dai maialagidi dudunucami tomali maialagidi Diuusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada, dai coodai gadalada sirpa aa oodami, ¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai gaalsidi oodami, daida aryaatavogami, dai valscatai ismaacada vuidala valata Diuusi ñiooquida. ¹¹ Diuusi ñiooquida garaagidi calagacala vuvaidaragai ismaacada Diuusi giñtajai sai aagidana aana oodami. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai dai sallicada cala tuiga.

¹² Baigiñalidi aana Suusi Cristo gartaanadamigacada. Agai calagacala giñnaldi daida giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquida. Agai agai dai acovai giñvuusaitu ansaidala arootosadacana ¹³ tomasi alquioma caldaña aana, dai galñaasi ñioocaiña aana agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aana agai ismaacada algidiña ñiooquida. Damos Diuusi soigalli aanacada. Aana maiquiiaa vaavoitudaiña, cascada maimaatacana aana

istuma vueeyi. ¹⁴ SALLICADΛ CΛAGACARA giññaidi Diuusi dai giñsoi an-sai CΛAGA vaavoitudaiña aanΛ dai CΛAGA oigΛdaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ SALLICADΛ ARVAAVOI istumaasi ganaagidi aanΛ dai VΛASCATAI aliASI gΛAAGAI isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai CΛAGACARA vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aanΛ vaamioma soimaasi ivuaadana siVΛASCATAI. ¹⁶ DAMOS Diuusi soigΛΛI aanACADΛ sai poduucai gΛMAATΛNA sai Suusi Cristo aliA CΛΛ tuiga dai maitiñoojogi tomasi aanΛ aliASI soimaasi ivuaadana Λgai vui. Dai poduucai gΛMAATΛ ΛPRA sai Diuusi istutuidi isCΛAGACARA vuvaidagi tomasioora sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λgai istutuidi isiimiagi tAVAAGIAMU. ¹⁷ CASCADΛ aliASI gΛAAGAI issiaa duutuadagi dai CΛAGA ñioocadagi Diuusi VΛATARA tomastuigaco. Λgai tomastuigaco tAAANAI VΛASIAACATAI dai tomastuigaco oidaga dai tomali AMAADUTAI mainΛidi. Tiipu tomali AMAADUTAI sioorΛ Λpan tuigacagi Λgai. Dai Λgai vaamioma CΛAGA tATΛGITOI sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmARA gaducami dai aapi Diuusi sandaarugadΛ gaducami. AliASI gΛAAGAI ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdada. AliASI gΛAAGAI isapiacΛAGA vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquida dai aliASI gΛAAGAI isCΛAGA ivuaada aapi istumaasi CΛAGADU ΛLIADA aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñiñiooquituldiamigadΛ ΛΛQUIOMA PΛSAIDA ivuaadana aapi. ¹⁹ ΛAMOCO maitivuaadana istumaasi maata isCΛAGADU CASCADΛ camaicΛAGA vaavoitudai. ²⁰ Poduucai APADUI ImeneocADΛ dai AlejandrocADΛ. Dai aanΛ potATADAI saidΛ ΔDIAAVORA soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigalñiAasi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ GΛAAGIDA iñΛlidi aanΛ isducatai gΛAAGAI masivuaadagi MASIAASCADΛ ganΛmpaidiadagi dai siaa duutuadagi Diuusi. AliASI gΛAAGAI isdaanΛdagi aapimΛ Diuusi issoicADagi Λgai oodami VΛASIAACATAICADΛ, dai sai baiganΛlidiña aapimΛ Diuusi vui nuucadatai Λgai oodami. ² AliASI gΛAAGAI isdaanΛdagi Diuusi sai soicAIña gARTATAANADAMIGA dai VΛASI tATAANADAMI VΛASI oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana sioorΛ GARSOOBICADagi siAASCADΛ GARΛmpaidiada aatAMΛ dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatAMΛ isvaamioma CΛAGA oidacagi dai aipacoga GARSOICADagi. ³ AliASI ATCΛAGAI ispovuaada aatAMΛ dai Diuusi CΛAGACARA GARVUVIADAMIGA aliΛ baigΛΛlidiña gomaasicADΛ. ⁴ Dai Λgai iPALIDI sai VΛASCATAI CΛAGACARA vuvacANA dai CΛAGA maatacANA istumaasi ARVAAVOI. ⁵ MosaliA AMO Diuusi oidaga. Dai mosaliAMADUGA ismaacADΛ soicAI oodami sai camaivuidARA VΛATACANA Diuusi. Λgai ARSuusi Cristo ismaacADΛ oodami duucAI vusai. ⁶ Suusi Cristo Λgi gadagito masmuaagi sai poduucAI Diuusi oigALdana VΛASI oodami soimaascamigadΛ. VΛASI gomaasi gAMAi aidASI Diuusi iPALI. ⁷ CASCADΛ Diuusi ACovAI giñVUSAITU ansaidΛ AROOTOSADACANA Suusi Cristo ansai mamaatatuldana aanΛ ismaacADΛ maitarjudidū Diuusi ñiooquida ismaacADΛ vaavoitudai aatAMΛ. VΛASI istumaasi gAAAGIDI aanΛ SALLICADΛ ARVAAVOI. AanΛ maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganΛmpaidiadagi AVAavoitudadami iPALIDI aanΛ isACACALLI daanΛdagi Diuusi sai Λgai CΛAGACARA nΛidiña. Dai sioorΛ daanΛdagi Diuusi maitAAAGAI isbaacoigai, tomali maitAAAGAI issoimaasi tATΛGITODagi gANAADUñi vui, baiyoma gAAAGAI isgajiaadARA

víaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapañigitai ganoonovi. ⁹ Daidá looqui maitlaagai isvupuiiruacagi dai tomali maitlaagai iscala ga bai ganvuaadagi oro nanacagicala dai oro babaiucaicala, dai yuucusi namlacada tomali maitlaagai isnaana duuca ganagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami cala gantagito naijadagi. ¹⁰ Baiyoma glaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi cacalagaducami. Gomaasi aliasi glaagai isivuaadagi vlassi looqui ismaacala siaa duutuadagi Diusi. ¹¹ Looqui glaagai isdodoli daraajatai calcagi siascalada gamamaatatuldiadagi acalali Diusi ñiooquida dai lagiditai calcagi. ¹² Dai maitipu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi siascalada ganampaidiadagi lvaavoitudadami. Dai looqui maitlaagai istlaanadagi acalali baiyoma glaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diusi praga idui cali dai gooquilara ooqui cascada. ¹⁴ Diaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi gai Eva cascada soimaasi idui gai. ¹⁵ Daidá looqui gai dai maamatai. Diusi ipali cascada. Dai vascalara ooqui istutuidi iscalagacara vuvauquiagi vaavoitudaitai Diusi, dai oigadaitai aa oodami, dai calagacara oidacatai, dai maivupuiiruacatai.

3

¹ Istumaasi glaagidamu aana lrvavo. Islamaadutai ipaliadagi isarbitacalacamigadacagi vaavoitudadami gai gia iduunia alidi amo istumaasi calagaducami. ² Lvaavoitudadami baitacalacamigada aliasi glaagai iscalagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapilara vuupadagi. Dai glaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitlaagai isvuiiruacagi, dai maitlaagai ismosaraimardamicagi, dai glaagai isbaigalliaracada miaadlagiadagi gdaividacami, dai glaagai iscala gamamaatatuldiadagi Diusi ñiooquida, ³ dai maitlaagai isnavamutaracagi, dai maitlaagai isoomaliacagi, dai maitlaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliasi glaagai iscala tuigacagi, dai maitlaagai iscocodataracagi, dai maitlaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsilara. ⁴ Aliasi glaagai iscala gataanadagi gquiliara, dai glaagai iscala mamaatatuldiada gai gmaamara vai siaa duutuada gai dai lagiadagi. ⁵ Siora maitistutiadagi isgataanadagi gquiyilara poduucai lra maitistutiadamu gai istlaanadagi vaavoitudadami. ⁶ Siora utudama vaavoitudagi maitlaagai isarbitacalacamigadacagi vaavoitudadami gai gducada galliadan tada tlaanadamicatai, vai Diusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatutuli gai diaavora gducada galiditai gai. ⁷ Dai aliasi glaagai ismaivaavoitudadami siaa duutuadagi lra vai maiviaacagi oodami istucada gapilar vuupadagi dai maitlaagai isgadagitu gai isdiaavora soimaasi iduñituldagi.

⁸ Daidá sonarguucacamigada tlaanadamigada lvaavoitudadami aliasi glaagai isvlassi oodami siaa duutuadagi, dai maitlaagai isaagadagi gai amo istumaasi dai ma maasi ivuaadagi, dai maitlaagai isnavacoitaracagi gai, dai maitlaagai isgamaitacadagi gai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. ⁹ Dai aliasi glaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatuldiaragada gomaasi laquioma maitlamaatcatadai dai sivi

gia caasi gamaatl. Dai gaaagai iscllaga maatacagi gtagitoidagarl is-
 maisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitlaagai masmamaacadagi amo cllli amo
 sallyicami asta maatacai isagai cllgacarl oidacana poduucai isduucai
 glaagidi aanl isoidacagi. ¹¹ Dai looqui llpl ismaacldl gasoicldagi aliassi
 glaagai isvllascatai siaa duutuadagi, dai maitlaagai isñiñiooquidaracagi,
 dai maitlaagai isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvllascarl cllga ivuaadagi
 glaa duiñdaga. ¹² Amo sonarclaacami glaagai ismaaduacagi ooñigadl,
 dai glaagai iscllaga taanldagi glquiiyarl dai glaagai iscllaga ma-
 maatluldiada lagi gamaamara vai siaa duutuada lagi. ¹³ Vllasi
 sonarguucacami ismaacldl cllga ivueeyi glnaa duiñdaga vaamioma
 siaa duutudaiña oodami dai poduucal vaamioma cllga gaaagidiña lagi
 isducatai vaavoitudai.

¹⁴ Aanl ipllidi isotoma mllca ganlidagi. Damos gloojidi aanl idi oojai,
¹⁵ silduñiada maiotoma imia aanl, camaataca aapi isducatai glaagai
 pssoidacagi maradacatai Diuusi ismaacldl tomastuigaco oidaga. Aapi
 llmadu aa vaavoitudadami lagi dai cllga ñioocai Diuusi ñiooquidl
 vllatarl. ¹⁶ Idi ñiooqui ismaacldl gamamaatluldi aatml llquioma
 maitlaatacatadai dai goñiooqui ali cllgadu dai pocaiti:

Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucal;
 Dai aidasi lpan duaaca Diuusi Ibldl, guvucadacldl poduucal cllga
 gamai isagai arDiuusi.

Dai Diuusi tllaañicarudl nldi caduaacacal lagi.

Dai mui naana maasi oodami saagida glaagai isducatai lpldui Suusi
 Cristocldl.

Dai vllasi oidigi daama oidaga oodami ismaacldl cavaavoitudai.

Dai lplamu ii lagi tllaagiamu.

Ascaiti goñiooqui.

4

¹ Damos Diuusi Ibldl cllga aagai sai cayoga ugitlcai oidigi sai
 llmoco gajiaadarl viaa lagi ganvaavoidaraga, dai baiyoma lllgiada
 lagi mamaatluldiadami yaatavogami ismaacldl gamamaatluldi
 istumaasi llliaavora tllaañicarudl ipllidi. ² Lllgiada lagi lagi
 llmamaatluldiadami yaatavogami ismaacldl aagai amo istumaasi
 dai lma maasi ivueeyi. Tomasi llmamaatluldiadami cll maatl
 issoimaasi ivueeyi vllscarl maiama duucal gantltagitua lagi. ³ Lagi
 daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi llpl iscuadagi llmo cuaadagai
 tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigllliaracldl cuaadana ismaacldl
 vaavoitudai Diuusi ñiooquidl. ⁴ Vllasi istumaasi idui Diuusi ali cllgadu
 dai maitlaagai tsllgajiaadarl vipiaadagi tomali amo istumaasi baiyoma
 glaagai isbaigllliaracldl cuaadagi. ⁵ Diuusi cllgacarl nldi oodami
 ismaacldl povuaadagi. Diuusi pocaiti glñiooquilarl saidl idui cuaadagai
 sai oodami cuaadana cascldl. Daidl loodami baiglllidi Diuusi cascldl.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatluldiadagi gomaasi garaaduñi vaavoitu-
 dadami aidl gia cllga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñdadl, dai Di-
 uusi glsoicli isvaamioma cllgacarl oidaca aapi duudatai tlltagitoital
 gomamaatluldragai cllgaducldl ismaacldl cavaavoitu aapi. ⁷ Damos

maitaagai isagiditai cacagi aapi gocuentogad ajudidu. Goovai mosaroodami cuentogad maisiu Diusi mamaatultdaragad cascada maitarsoini. Tatagitodani duudatai Diusi dai poduucai vaamioma caga vaavoitudada. ⁸ Aaduindagai gia rsoini gatuucuga vatar poduucai vaamioma babaji oodami guvucadagai. Dai tagitoda duudatai Diusi, dai apiacaga vaavoitudai Diusi dai oigadai Diusi dai poduucai gia rsoini gaibadaga vatar tami oidigi daama dai soora povuaadagi imi agai tavaagiamu. ⁹ Gomaasi saticada rvaavoi dai vascatai ali asi gaaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucai garnidi oodami vascara ivueeyi aatama Diusi aa duindada vaavoitudaitei Diusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai caga istutuidi iscagacara vuvaidagi vasi oodami. Dai soora vaavoitudagi Diusi agai gia cagacara vuvauia agai.

¹¹ Vasi gomaasi mamaatultdani aapi vaavoitudadami dai taanadani aapi agai saida ivuaadana vasi istumaasi ana gaaagidi. ¹² Maitigadagito issoiduucai ganijadagi aa gaticatai aapi quiaa. Baiyoma ali asi gaaagai iscaga nioocadagi dai caga oidacagi, dai caga vaavoitudadagi Diusi, dai gaaagai passia duutuadagi vasi ooqui sipoduucai caga maatamu vaavoitudadami isducatai gaaagai isoidacagi. ¹³ Siascada ganampadiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diusi aagiadani aapi Timoteo iscaitei loojai Diusi niooquidara dai mamaatultdiadani gomaasi asta siascada ma diviagi ana. ¹⁴ Gatagitodani aapi Timoteo aidasi acacali taanadamigada vaavoitudadami gamoo dan darai gannoonovi dai gaaagidi istumaasi Diusi ipalidi isivuaadagi aapi. Dai Diusi gamaa gosalicami pasaida rtaanadamigadacana vaavoitudadami dai pasaida rmamaatultdiadamigadacana. Dai sivi maitaagai psgajiaadara viaagi gasalicamiga.

¹⁵ Baiyoma caga ivuaada aapi vasi istumaasi gaaagidi ana isivuaadagi vai poduucai nijadagi vaavoitudadami sila caga ivueeyi aapi Diusi aa duindada. ¹⁶ Lagi gnuucadaca dai poduucai cagacara oidacamu aapi. Dai apiacaga gamamaatultdiada Diusi niooquida. Ispoduucai ivuaadagi aapi aid gia cagacara vuusaimu aapi dai agai ismaacada gagiditai ca, agai cagacara vuvaaquimu ara.

5

¹ Maitibaagada aapi amo caliodami baiyoma caga niooqui aagiada dai cagacara nijada ducami isagai argoogacagi. Dai cagacara nijada aapi gagali ducami sigai rgasisilagicagi. ² Dai cagacara inijada aapi oocodami poduucai isduucai nidi aapi gadaada. Dai cagacara inijada aapiaal taji ducami sigai rgasusuculicagi.

³ Soicadani aapi avipiuudu ismaacada maiviaa soora soicadagi. ⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara silara gaujuuli aid gia agai ali asi gaaagai issoicadagi viuudu. Agai nuucagi tai ga agai cascada. Poduucai alia cagadu dai Diusi ipalidi ispovuaadagi cascada. ⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu soora soicadagi daaniana Diusi tasara dai tucara sai soiciana. Agai gia vaavoitudadami ali asi gaaagai issoicadagi. ⁶ Damos isamo viuudu gogoosi gaducamicagi maitaagai issoicadagi agai. Agai gia maiimimu Diusi lamadu. ⁷ Aagidani gomaasi vasi vaavoitudadami

vai cΛga maatΛcagi Λgai istumaasi glaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ IsΛmaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi glaaduñi Λgai camaitivueeyi istumaasi Diusi ipΛlidi dai poduucai Λgai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacΛdΛ maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacΛdΛ acovai vuvaidagi sai soicΛiña vaavoitudadami glaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daidΛ isΛmaaducatadai Λgai cunadΛ. ¹⁰ DaidΛ oodami glaagai ismaatΛcagi ΛpΛ isΛgai cΛgacΛtΛ oidacana. Dai glaagai ismaatΛ glaaliadagi aali, dai iscΛga miaadΛgiadagi gΛndaividacami, dai glaagai ismaigΛgΛrducΛdΛ ganaliada Λgai soicΛitai vaavoitudadami, dai glaagai isgΛmaatΛcagi isbai soicΛiña Λgai cococidadΛ dai isbai givuaadana Λgai Λma maasi istumaasi cΛcΛgΛducami gasoicΛitai.

¹¹⁻¹² Dai Avipiuudu ootΛlioma iimΛdami maitΛaagai masmaacΛdagi gomaasi aa duiñdagai. Λgai cucuuntan tada apamu dai dagituagi gΛnaa duiñdaga, dai poduucai camaicΛga iduñian tada Λgai Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ aagai isivuaadagi Suusi Cristo vΛΛtarΛ. ¹³ Aipaco qui-iquiΛtΛ ajioopadan tada Λgai dai papartuagi dai ñiñiooquidaracagi, dai ganvapaasadan tada Λgai siaaco maitΛrvΛΛtarΛ. ¹⁴ CascΛdΛ ipΛlidi aana isAvipiuudu ootΛlioma iimΛdami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacΛdΛ vuidΛtΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ maitΛrñiooquiadagi aatΛmΛ vaavoitudadami. ¹⁵ ΛΛmoco vipiuudu ootΛlioma iimΛdami cagajiaadΛtΛ viaa ganvaavoidaraga daidΛ ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi.

¹⁶ IsΛmo cΛlii siΛpΛ Λmo ooqui aduñdΛ arvuiuducagi aidΛ gia Λgai aliasi glaagai issoicΛdagi dai poduucai Λgaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicΛdagi ismaacΛdΛ aadunu dai poduucai vaamioma cΛga istutuidi Λgai issoicΛdagi aa vipiuudu ismaacΛdΛ sΛlicΛdΛ tagitu soifi.

¹⁷ Aliasι glaagai isvΛascatai siaa duutuadagi acΛcΛliodami tΛtaanΛdamigadΛ vaavoitudadami dai glaagai mascΛga aa namΛquidagi, vaamioma cΛga ismaacΛdΛ artΛtaanΛdami daidΛ armamaatΛtuldiadami ΛpΛ. ¹⁸ Glaagai ispovuaadagi pocaititai Diusi ñiooquidΛtΛ: “MaitavΛr daacamidacartudada avopoisi siuu duucu caitapagada Λgai tΛligi vai cuaajida Λgai”. Dai pocaiti ΛpΛ Diusi ñiooquidΛtΛ: “VΛascatai siorΛ gaaata vuaadagi glaagai masaa namΛquiadagi”. GomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ pocaiti Diusi ñiooquidΛtΛ cΛga gamaatΛ isaliasi glaagai isaa namΛquiadagi siorΛ gamamaatΛtuldiadagi Diusi ñiooquidΛ.

¹⁹ IsΛmaadutai gapiΛr vuupadagi Λmo cΛliodami tΛaanΛdami maitiΛagiada asta siΛscadΛ oidacagi gooca siΛpΛ vaica ñaijadami. ²⁰ DΛmos isarvaavoicagi issoimaasi idui Λgai aidΛ gia glaagai masbagaidagi Λgai vΛasi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ VΛascatΛ aliasi glaagai paspoduucai ivuaadagi vΛascataicΛdΛ ismaacΛdΛ soimaasi ivuaadagi, tomasi argΛamiigugacagi siΛrgΛaduñicagi siΛrgΛsiΛagicagi tomasiorΛca Λgai, Diusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga ΛΛmadu Diusi tΛtaañicarudΛ ganliidi cascΛdΛ. ²² PasΛscadΛ daasa aliadagi Λmo vaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ maitimostodian duucai daasa tomasiorΛ tadu dai aapi Λmo soimaasi ivuaadami dai aoodami potΛian tada sai aapi baiΛlidi issoimaasi ivuaada Λgai baiyoma glaagai pascΛga maatiagi ΛpΛga istuiga Λgai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocorai gavooca cascada maitaagai pasgoala suudagi yaladagi baiyoma gaaagai pasyaladagi laachi uuvasi varagada duaadigami vatarala.

²⁴ Dai lamoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aamaitamaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avanacai asta silascada Diuusi nalidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai lamo oodami ivuaadana istumaasi calagaducami soicitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vascara lamo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipiooni vaavoitudadami aliasi gaaagai iscala siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidara vata Diuusi maifiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada. ² Isamo piooni lamadu aamuda vaavoitudadamicagi vascara apiooni aliasi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argangsiallama ducami lagi vaavoitudaitai. Apiooni gaaagai isvaamioma calaga soicada lagi oigadaitai vaavoitudadamicatai lagi. Gomaasi gaaagai pasgamamaatatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada vuidara vata Suusi Cristo mamaatatuldiaragada ismaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatatuldiadami yaatavogami alia garducada ganalidina dai maicala maata istumaasi gamamaatatuldi. Dai lagi oojoidi isaipacoga ganvupui nioocadagi. Gomaasiaindara vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai niooquidaragai dai maivaavoitudaina lagi istumaasi calagi, ⁵ dai gansasaayutaina lagi aipacoga mosacaasi soimaasi aagaitai lagi maicalagadu tatagitoida cascada, dai maimaata lagi istumaasi arvaavoi. Lagi polidina saida arcalagai isgamaitacadagi lagi tumiñsi gamamaatatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi lagi. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacala vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoini galbadaga vatarala. Dai sioora povuaadagi lagi gia salicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacata dai aatama tomali lamo istumaasi. Dai silascada coiya aatama maivuuquia ragai tomali lamo istumaasi. ⁸ Cascada gaaagai tasbai galriadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ Lamo oodami ipaliditai isiriricutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiñsi. Damos lagi vupuiirturaina ivuaadatai istumaasi maitarsoini baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatamalda lagi. ¹⁰ Sioora mosgamaitacada liada mui tumiñsi lagi ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitacai. Dai lamoco mosgamaita alidina mui tumiñsi dai gajaadara vipieeyina ganvaavoidaraga dai gooquira aliasi soimaasi taatamaina.

¹¹ Damos aapi Timoteo calaga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaaagai pasgajaadara viaagi vasi gomaasi soimaascami. Gaaagai pasapiacalagacara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaaduñi. Dai tomasi soimaasi

gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidaral valatal Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugadal gaducami cascada aliasi gaaagai pasvuidaral caatacagi adiaavora calaga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi acovai gavuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai salli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi amadu Suusi Cristo maat inसाना gaaagidi ¹⁴ pasai agidiña vasi istumaasi gataaanai aanal poduucai isduucai gaaagidi aanal vai poduucai maitipucagi sioral gabagaidagi asta siascada diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai siascada Diuusi ipaldagi. Vasi oodami aliasi gaaagai iscala ñioocadagi Diuusi valtaral. Dai agai agi taanai vasiaacatai dai agai sallicala viaa guvucadagai. Dai agai arbaitalcaacamigadal vasi tataaanadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui nanlavagi tomali ismiaadaral caquivagi. Aanal ipalidi isvasi oodami calaga ñioocadagi Diuusi valtaral tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi sallicala viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidañi ariricu vaavoitudadami sai maigagarducadal ganalidiña. Dai maitaagai ispoliada agai isagi istutuidi iscalagacalaral vuvaquigi atumiñisicala. Atumiñisi uugiatai cascada. Baiyoma gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Agai agai dai garmaacai vasi istumaasi tagito aatamal dai baigaralidagi. ¹⁸ Aagidañi sai calagacalaral oidacana soicalitai aa mui naana maasicada. Agai gaaagai istaacogiadagi soituutuigami istumaasi viaa. ¹⁹ Sioral poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu agai mui naana maasi istumaasi calagaladucami tavaagiral dai agai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu.

²⁰ Aapi Timoteo gaaagai pascala gamamaatatuldiadagi Diuusi mamaatatuldaragadal. Maitiaggiada aapi agai ismaacada oojoidi isaipacoga gavupui ñioocadagi tomali amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatuldi naana maasi istumaasi ducami isarvaavoicagi. ²¹ Amoco ismaacada agidi agai cagajiaadaral viaa ganvaavoidaraga.

Aanal ipalidi sai Diuusi calagacalaral ganalidiña.
Mosacaasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛΔΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ arPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipalidi Diuusi cascadΛ. Diuusi aagai sai maaqui agai iibΛdagai uutudui vΛasi oodami ismaacΛΔΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascadΛ giñootoi ansai gaaagidana aanΛ gomaasi. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi argiñmara gΛducami dai aliasi gΛoigΛdai aanΛ. AanΛ ipalidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ ganΛijadagi dai soiganΛliadagi aapicΛΔΛ dai gΛiibΛstudacan tadacagi.

³ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛΛga ΛΛgiditai Diuusi ipaliditai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñcaru. Dai baigiñΛlidi aanΛ DiuusicadΛ vΛascΛrΛ gatΛtagitotai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VΛascΛrΛ tΛtagitotai aanΛ isducatai sosoa aapi aidasi gΛdiosagi aanΛ dai vΛascΛrΛ ganΛida iñlidiñΛ aanΛ dai poduucai baigiñΛliadagi. ⁵ Dai tΛtagitotaiñΛ aanΛ ΛpΛ siΛΛ cΛΛga vaavoitudai aapi. ΛpΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛrΛ gΛdaada Eunise. Dai Λgai cΛΛga vaavoitudaiñΛ cascadΛ maata aanΛ isaapi cΛΛga vaavoitudai ΛpΛ.

⁶ CascadΛ gatΛgitoñi isaidasi gΛdaama darai aanΛ giñoonovi Diuusi gΛsoi iscΛΛga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascadΛ gΛaagai pasapiacΛΛga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarMaacai duaadimudagai baiyoma gArmaacai Λgai guvucadagai dai garsoicΛi tΛsai aipaco gΛroigΛdaiñΛ dai cΛΛga gartΛtagitocana. ⁸ Maitisiaa araitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicΛΔΛ dai maitisiaa arada maisapicatai aanΛ vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigaduucai issoimaa taatamadagi giñΛpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vΛascΛrΛ Diuusi gΛmaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitom aapi gΛvaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛΛgacΛrΛ garvuvaitu dai acovai garvuvaitu tΛsai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosΛcaasi istumaasi Λgai ipalidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipalidi Λgai dai gΛroigΛdai cascadΛ, maisiu iduucai aatΛmΛ Λmo istumaasi cΛΛgaducami. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ Diuusi gΛroigΛdai dai aagai sai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛΛ maata aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi. Agai ootoi Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ garvuviadami cascadΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai gArmaa iibΛdagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isagai vaa cΛΛgacΛrΛ garvuvaida agai poduucai maataΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansaidΛ arrootosadΛcana dai aagidana ismaacΛΔΛ maitarjudidú isSuusi Cristo arcΛΛgacΛrΛ vuviadami. ¹² CascadΛ alia soimaa taatamai aanΛ dai vΛascΛrΛ maisiaa arai. AanΛ cΛΛ maata Suusi Cristo dai vaavoitudai aanΛ iscΛΛga istutuidi Λgai isnuucadacagi giñibΛdaga asta siΛascadΛ Diuusi ñidagi Λoodami ismaacΛΔΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ armaicΛΛga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai g_Λmaat_Λtuli aan_Λ dai apiagama-maat_Λtuliada isducatai g_Λmaat_Λtuli aan_Λ, ali_Λ c_{ΛΛ}gadu gomaasi casc_ΛΔ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoig_Λada Cristo dai v_{ΛΛ}si oodami. ¹⁴ Gamamaat_Λtuldañi aapi Diuusi ñiooquid_Λ istumaasi g_Λmaat_Λtuli aan_Λ dai Diuusi Ib_Λad_Λ ismaac_ΛΔ g_Λr_Λma daja g_Λsoic_ΛΔdamu.

¹⁵ C_{ΛΛ} maat_Λ aapi isbaitoma v_{ΛΛ}si _Λvaavoitudadami Aasi_Λr_Λ oidajami giñdagito dai gooca _Λgai _ΛrFigelo dai Ermogenes. Aid_Λsi Oniseforo divia Room_Λr_Λ giñgaagaiña daida giñt_{ΛΛ}. ¹⁶⁻¹⁷ Dai ali_Λ duudatai giñdividiña nai aan_Λ baigiñ_Λlidiña dai maisiaa _Λraiña maisapicatai aan_Λ. Casc_ΛΔ aan_Λ ip_Λlidi isDiuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λi_Λjadagi _Λgai aaduñ_Λ. ¹⁸ S_{ΛΛ}lic_ΛΔ ip_Λlidi aan_Λ isSuusi Cristo apiasoig_{ΛΛ}liadagi Oniseforoc_ΛΔ si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi Suusi Cristo. C_{ΛΛ} maat_Λ aapi si_{ΛΛ}si g_Λrsoi Oniseforo aid_Λsi Efeesi_Λr_Λ daraacatadai aat_Λm_Λ.

2

¹ Dai aapi giñmara g_Λducami c_{ΛΛ}ga ivaavoitudada dai _{ΛΛ}giada aapi Suusi Cristo _Λgai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λn_Λidi casc_ΛΔ. ² Dai v_{ΛΛ}si ismaac_Λ g_Λmaat_Λtuli aan_Λ mui oodami vuitapi maat_Λtuldañi aapi aa ismaac_Λ c_{ΛΛ} vaavoitudai dai s_{ΛΛ}lic_ΛΔ ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaat_Λtuliadagi gomaasi aa.

³ M_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ soimaasi g_Λtaatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ iapiac_{ΛΛ}ga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdad_Λ. Aapi _Λr_Λpan ducami sandaaru dai Suusi Cristo _Λr_Λg_Λt_Λaan_Λdamiga. V_{ΛΛ}si sandaaru g_{ΛΛ}agai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali _Λmo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaac_ΛΔ ivueeyi ismaac_ΛΔ mait_Λr_Λsandaaru. _Λsandaaru g_{ΛΛ}agai isbaig_Λduucagi daidi ivuaadagi istuma t_{ΛΛ}aan_Λda t_{ΛΛ}aan_Λdamigad_Λ casc_ΛΔ. ⁵ Dai aapi Timoteo ali_Λsi g_{ΛΛ}agai isc_{ΛΛ} _{ΛΛ}giada v_{ΛΛ}si ismaac_Λ aagai Diuusi ñiooquid_Λr_Λ _Λpan duucal _{ΛΛ}mo utuisdami ali_Λsi c_{ΛΛ}ga m_Λr_Λi siaa s_{ΛΛ}li g_Λvopoooyi ip_Λlidityai isgamait_Λc_ΛΔdagi. ⁶ Dai ali_Λsi g_{ΛΛ}agai iscavami aata v_{ΛΛ}adagi aapi g_{ΛΛ}aa duiñdag_Λr_Λ _Λpan duucal _{ΛΛ}mo _Λsadami c_{ΛΛ}ga aata v_{ΛΛ}eyi dai Diuusi g_Λmaaquimu aapi v_{ΛΛ}si istumaasi maacal _Λgai g_Λp_ΛiPiooñiga ismaac_ΛΔ ivueeyi aa duiñdad_Λ. ⁷ T_Λg_Λitodañi istumaasi g_{ΛΛ}agidi aan_Λ daid_Λ g_Λr_Λbait_Λc_{ΛΛ}acamiga g_Λsoiñamu pai maat_Λ c_{ΛΛ}c_Λ v_{ΛΛ}siacatai.

⁸ T_Λg_Λitoñi isSuusi Cristo duaaca coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ daid_Λ _Λr_Λc_Λjiudad_Λc_Λtadai _Λr_Λi Davicar_Λ. Gomaasi _Λgai istumaasi gaaagidiña aan_Λ. Gaaagidiña isSuusi Cristo _Λr_Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ v_Λviadami. ⁹ Dai casc_ΛΔ soimaasi taataca dai asta v_Λli aan_Λ cadeenac_ΛΔ ducami si_Λrsoi_Λmaasi iduucamicamudai aan_Λ. D_Λmos Diuusi ñiooquid_Λ gia maiv_Λli. ¹⁰ Dai aan_Λ soimaasi taatamai mui naana maasi vai _Λgai ismaac_Λ Diuusi _Λco v_Λvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucal c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ v_Λvac_Λna. _Λgai ismaac_ΛΔ vaavoitudagi v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ dadadac_ΛΔ _Λgai t_Λvaagi_Λr_Λ.

¹¹ S_{ΛΛ}lic_ΛΔ _Λr_Λvaavo_Λ ismaac_ΛΔ Diuusi ñiooquid_Λr_Λ icaiti:

Is_Λmo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo,

s_{ΛΛ}lic_ΛΔ oidacamu _Λgai t_Λvaagi_Λr_Λ Suusi Cristo _{ΛΛ}madu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maiv_Λli ñioocadagi Diuusi; s_{ΛΛ}lic_ΛΔ t_{ΛΛ}aan_Λda _Λgai Suusi Cristo _{ΛΛ}madu siaaco t_{ΛΛ}aan_Λ _Λgai.

Is_Λmaadutai g_Λjiad_Λr_Λ viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo g_Λjiad_Λr_Λ vip-
ieeyi _{ΛΛ}r_Λ.

13 Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo, Suusi Cristo vΛascara ivueeyi istumaasi aagai. Agai vΛascara aagai istumaasi arvaavoi. Ascaiti Diuusi ñiooquida.

14 Tatagitoldañi avavoitudadami vΛasi gomaasi dai aagidañi sai maitancocodaiña aagaitai goΛgi vuirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi agai dai gajiaadara vipieeyi ganvaavoidaraga. 15 Gaaagañi dai cΛaga ivuaada gΛaa duiñdaga sipoduucai Diuusi potimo isaapi araata vuaadami cΛagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuisi siaa aradagi cΛaga gamamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida gia arvaavoi. 16 Gajiaadara ivipiaada govuirudagai dai gocuentogada ljudidiu vΛasi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoiña dai maiΛagidiña Diuusi. 17 Dai gomamaatatuldaragada amamaatatuliadami maicΛa tutiacada vΛasi aipacoga aimarai avavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatatuldadami. Gooa amamaatatuldiadami maicΛa tuutiacaada arImeneo dai Piletu 18 ismaacada lΛquioma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadara vipieeyi ismaacada arvaavoi. Agai pocaiti sai acoidada maiduduaacarai dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu tuucuga utudui. 19 Damos Diuusi ñiooquida vΛascara aragai vaa. Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti: “CΛa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti ara: “VΛascatai ismaaca vaavoitudai Cristo gaagai isgajiaadara vipiaadagi vΛasi soimaascami”.

20-21 Isamaadutai cΛaga iduñia aliadagi Diuusi aa duiñdada aliΛi gaagai isgajiaadara vipiaadagi vΛasi soimaascami mosΛgi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi agai. Agai ismaaca poduucai ivueeyi arapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacada vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

22 Gajiaadara ivipiaada vΛasi soimaascami ismaacada ivueeyi gaΛali dai apiacΛagacara oidaca dai apiacΛaga vaavoitudada dai apiaoigada vΛascatai dai apiagabastacan tadaca amadu vΛascatai ismaacada gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. 23 Dai gajiaadara ivipiaada govuirudagai cΛa maata aapi isgomaasicada gancocodaiña oodami. 24 Dai siora ivuaadagi garbaitacΛaacamiga aa duiñdada maitaagai isomaliacagi baiyoma gaagai iscΛa tuigacagi vΛascatai vui, dai gaagai iscΛaga gamamaatatuldiadagi, dai maitaagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. 25 Dai gaagai pascΛaga mamaatatuldiadagi ismaacada gavui ñioocadagi oigadaitai sabai poduucai soiñana Diuusi vai ama duucai gantatagitona vai poduucai matia agai istumaasi arvaavoi, 26 vai poduucai cΛaga gantatagituagi agai apamu dai cΛagacara vuvaquiagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

1 Dai gaagai pasmaatacagi ara sai cayoga ugitaicai oidigi aliΛ soimaasi taata agai vaavoitudadami. 2 Aoodami ismaacada maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada agai mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada agai tumiñsi isoigada Diuusi, dai gagarducada ganliada agai, dai mainlijada dan vuaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiΛgiada

agai g_{and}Λ_ΛΔ_Λ, dai maic_{ΛΛ} tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoig_ΛΛ_Λliada agai aac_ΛΔ_Λ tomali maioig_Λada agai, dai aagat_Λraca agai istumaasi mait_Λr_vΛ_Λtar_Λ, dai googosi g_{and}ucamica agai, dai oomaliaca agai dai c_ΛΔ_Λdada agai v_ΛΛ_Λsi istumaasi a_Λc_ΛΛ_Λg_Λducami, ⁴ dai oodami t_Λt_ΛΛ_Λgiada agai g_Λnaaduñi sasaayuda, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada agai, mos_Λc_Λ t_Λt_Λv_Λigai dai iidagai dai v_ΛΛ_Λsi istumaasi a_Λr_vagimi ip_Λliadamu a_Λgai isivuaadagi baiyoma is_ΛΛ_Λgiadagi Diuusi. ⁵ A_Λgai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaac_Λ vaavoitudai Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λc_Λ agai Diuusi.

Maitiurap_Λc_Λda sioor_Λ potuutuiga. ⁶ A_Λgai saagida oidaga a_Λmoco ismaac_Λ vapac_Λi ooqui vupuiirugami quiiquid_Λr_Λ dai mamaat_Λtuldiña a_Λooqui g_Λnmamaat_Λtuldiaraga utuduc_ΛΔ_Λ, dai poduuc_Λi vupuiirumadaiña a_Λgai. A_Λooqui ali_Λsi a_Λrsoimaasi ivuaadami dai ali_Λ oojoidi tomastuma mamaat_Λtuldiaragai utuducami. ⁷ Dai ali_Λ oojoidi ismamaat_Λr_dagi tomastuma mamaat_Λtuldiaragai utuducami d_Λmos tomali a_Λmo imidagai maiquiaa vaavoitu a_Λgai istumaasi a_Λrvaavoi. ⁸ Dai a_Λpan duuc_Λi a_Λc_Λc_ΛΛ_Λdaracami Janesicar_Λ a_Λmadu Jambresicar_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λc_Λatadai istumaasi aagai Moseesacar_Λu poduuc_Λi a_Λgai ismaac_Λ mamaat_Λtuldi a_Λooqui a_Λr_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λ istumaasi a_Λrvaavoi. Ali_Λ soimaasi g_Λant_Λt_Λg_Λitoiña a_Λgai. A_Λgai maic_ΛΛ_Λga vaavoitudai Diuusi ñiooquid_Λ casc_ΛΔ_Λ Diuusi g_Λjaad_Λr_Λ viaa. ⁹ D_Λmos maitistuidimu a_Λgai ismamaat_Λtuldagi mui oodami, v_ΛΛ_Λsi oodami maat_Λmu is_Λgai a_Λr_vvupuiirugami casc_ΛΔ_Λ mai_ΛΛ_Λgidamu, a_Λpan duuc_Λi a_Λv_ΛΛ_Λ gooc_Λi ismaac_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λc_Λatadai Moseesacar_Λu.

¹⁰ D_Λmos aapi apiavaavoitudai giñmamaat_Λtuldiaraga, dai aapi giñ_Λpan duuc_Λi ivueeyi, dai giñ_Λpan duuc_Λi t_Λt_Λg_Λitoi, dai giñ_Λpan duuc_Λi vaavoitudai dai giñ_Λpan duuc_Λi soimaa taatamai dai apiaviueeyi Diuusi aa duiñ_dΔ_Λ giñ_Λpan duuc_Λi, dai aapi oig_Λdai v_ΛΛ_Λscatai giñ_Λpan duuc_Λi. ¹¹ C_ΛΛ_Λ maata aapi isducatai a_Λr_Λd_Λui aan_Λc_ΛΔ_Λ Antioqui_Λr_Λ dai Icooñi_Λr_Λ dai Liistir_Λr_Λ, isducatai soimaasi giñ_taatatuli a_Λoodami. D_Λmos Diuusi c_ΛΛ_Λgac_Λr_Λ giñ_vusaitu v_ΛΛ_Λsi gomaasiaiñ_dr_Λ. ¹² S_Λallic_ΛΔ_Λ a_Λrvaavoi isv_ΛΛ_Λscatai ismaac_ΛΔ_Λ ivuaada a_Λliadagi istumaasi Suusi Cristo ip_Λlidi a_Λgai ali_Λ soimaa taata a_Λgai. ¹³ D_Λmos a_Λsoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuida a_Λgai, a_Λgai apiavupuiirumadada a_Λgai oodami dai aa vupuiirumada a_Λgai a_Λgai.

¹⁴ D_Λmos aapi maidagitu v_ΛΛ_Λsi p_Λstumaasi camai mosg_Λaagai p_Λsiapiavaavoitudadagi. Aapi maata sioorai g_Λmaaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaad_Λr_Λ maata Diuusi ñiooquid_Λ. Diuusi ñiooquid_Λr_Λ mamaat_Λr_Λi aapi isducatai c_ΛΛ_Λgac_Λr_Λ vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa t_Λgitoidagai oodami sai oojana ñiooquid_Λ. Dai Diuusi ñiooquid_Λr_Λ g_Λmamaat_Λr_Λi istumaasi g_Λaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaag_Λi isivuaadagi dai g_Λmamaat_Λr_Λi isducatai c_ΛΛ_Λgac_Λr_Λ oidacag_Λi dai aata vueeyi Diuusi v_ΛΛ_Λt_Λr_Λ. ¹⁷ Poduuc_Λi tomastuma vaavoitudadami ismaac_ΛΔ_Λ camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi v_ΛΛ_Λsi istumaasi c_ΛΛ_Λg_Λducami istumaasi Diuusi ip_Λlidi.

4

¹⁻² G_Λt_Λaan_Λi a_Λan_Λ aapi Timoteo p_Λsai apiagaagidiña Diuusi ñiooquid_Λ. C_ΛΛ_Λ maata Diuusi g_Λr_Λooga dai g_Λr_Λt_Λaan_Λdamiga Suusi Cristo istumaa

vueeyi aatΛma. Suusi Cristo divia agai tΛaanΛdami duucaí dai nΛida agai ismaacΛda arcΛaga ivuaadami dai ismaacΛda armaicΛaga ivuaadami. Agai nΛida agai vΛasi oidada dai duduacΛda. VΛascara ibaigΛduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida siΛascada oidacagi isducatai tomasi maicaΛca liadagi oodami. Dai mamaatΛtuldañi oodami ismaacΛda arΛistumaasi soimaascami ismaacΛda ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanΛdañi oodami sai Λma duucaí gΛntatΛgitona, dai maitioojoada Λoodami dai apiamamaatΛtuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco Λoodami maicaΛca liadamu gomamaatΛtuldiaragai cΛagaducΛda baiyoma ivuaada liadamu agai istumaasi ipΛlidi dai gaagadamu agai mui mamaatΛtuldiadami sai maatΛtuldiña mosΛca istumaasi caΛca liada agai. ⁴ Dai gajiaadara vipiaadamu agai ismaacΛda arvaavoi, dai cΛaga gΛntagito caΛcamu agai judidíu cuentogada. ⁵ DΛmos aapi cΛaga gatΛtagitoda dai pasiaascada soimaa taatamadagi apiaivuaadagi Diuusi aa duiñdada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai cΛagacara vuvaidaragai dai cΛaga ivuaada gΛaa duiñdaga.

⁶ Polidi aanΛ iscayoga aayi istuigaco muuquia iñagai aanΛ. Dai imimu aanΛ tΛvaagiamu. ⁷ CatΛvΛpi aata dui aanΛ Diuusi aa duiñdara dai cayoga naato aanΛ giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aanΛ Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitacaacami Suusi Cristo arΛtΛaanΛdami cΛatugacΛda dai siΛascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi macai agai sioora cΛagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosΛca aanΛ giñmaaquimu agai. Agai maaquimu Λpa vΛascatai ismaacΛda baigΛnliaracΛda nanara istuigaco divia agai agai.

⁹ GΛaagañi dai otoma diviacai giñnΛida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascΛda giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia dΛvΛariamu. Dai Tito ii Dalmasia dΛvΛariamu. ¹¹ MosΛca Ruucasi giñama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasiaascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² ΛTiiquico Efeesiamu ootoi aanΛ. ¹³ Pasiaascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacΛda Trooasilara viaa aanΛ Carpo quida. Dai vuaapañi Λpa giñliviivuga dai sioma cΛaga giñpapepeligas.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitacaacamiga bai duuñimu gomaasi agai Λmadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamamaatΛtuldiaraga cascΛda gΛnuucadacana aapi agaicΛda.

¹⁶ AidΛmasi tucamidara vaama giñcaí dudunucamiara vΛascatai giñdagito. Tomali Λmaadutai maitiñsoi. Antai anΛagi giñsoi. AanΛ ipΛlidi isDiuusi maigapilara suuligagi agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ DΛmos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aanΛ istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami sai poduucai maatana vΛascatai ismaacΛda maitarjudidíu. Dai Diuusi cΛagacara giñvusaitu matai maitiñmuua. ¹⁸ Dai cΛagacara giñvusaidamu agai vΛasi istumaasi soimaascamiañdara dai giñvaidacaimu agai tΛvaagiamu siaaco tΛaanai agai. AanΛ ipΛlidi isvΛascatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vΛascara.

¹⁹ Diuuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vΛascatai ismaacΛda Oniseforo quida. ²⁰ Erasto Corintoara vii. Dai Trofimo coco antai Miletaara viaa. ²¹ GΛaagañi dai divia maiquiaa aΛcai toomoco.

DiuuscadΛ gΛviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vΛascatai gogaa gΛraaduñi vaavoitudadami.

²² AanΛ ipalidi isgΛrbaitΛcΛaacamiga Suusi Cristo gΛΛΛmadu daacagi dai gΛnnuucadacagi vΛascatai aapimΛ.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ AanΛ arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Aagai giñootoi ansai soifana aanΛ aagai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma cΛaga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai cΛaga maatlana Diuusi ñiooquida ismaacada arvavaovi ismaacada garmamaatatluldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soifana aanΛ arpa loodami sai nanaracana cΛaga vaavoitudaitei istuigaco vaascaga oidaca ragai aatama Diuusi amadu. Aaqui aagai Diuusi ispoduucai araduñi aagai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caaayi istuigaco Diuusi cΛagacaga garvuviadamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacada aagai isagai ismaacada vaavoitudaitei isSuusi Cristo aracΛagacaga vuviadami vaascaga oidaca aagai Diuusi amadu. Aagai giñajai sai gaaagidana aanΛ ñiooquida sai maatlana loodami istumaasi aagai aagai. ⁴ Aapi Tito angloojidi idi oojai. AanΛ glaagidi isSuusi Cristo arcΛagacaga vuviadami patai vaavoitu aapi cascada giñmara gΛducami aapi. AanΛ ipalidi isDiuusi garrooga amadu Suusi Cristo cΛagacaga garvuviadamiga cΛagacaga ganaijadagi dai gaibastudacan tadacagi.

⁵ AanΛ carataga gΛviaa pasai bai duuna aapi istumaasi vaagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami taanaanadamigada vaasi amapacaga poduucai isducatai glaagidi aanΛ. ⁶ Amo taanadami aliāsi glaagai iscΛagacaga oidacagi vai tomali amaadutai maigapiaga vuupadagi tomali amo istumaasicada. Dai aagai glaagai isalila amaaduacagi ooñigada. Dai aliāsi glaagai ismaamarada arvavaoitudadamicagi dai cΛaga lagiadagi gandada, dai maisoimaasiaga siaa vuaadagi gantumiñsiga vai tomali amaadutai maiñiooquiadagi. ⁷ Amo taanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliāsi glaagai iscΛagacaga oidacagi vai tomali amaadutai maitistutuidiña isgapiaga vuupadagi tomali amo istumaasicada. Maitaagai isivuaada aliada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagi tumiñsi. ⁸ Baiyoma glaagai isbaigaliaragacada miaadagiadagi aagai oodami gaquiyaga, dai oojiadagi isivuaadagi istumaasi cΛagaducami, dai cΛaga gatagitocagi, dai cΛagacaga oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagi isgajiaadaga vipiadagi soimaascami. ⁹ Aliāsi glaagai iscΛaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida ismaacada maatlutuli aanΛ dai poduucai aagai istutuidi iscΛaga maatlutuldagi aa, dai maatlutuldagi aagai ismaacada vui ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicΛagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi atataanadami vaamioma giñaduñi judidū saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoiñi dai vupuiirumadaña oodami. ¹¹ Aagai gamamaatatluldi istumaasi maitaagai isgamamaatatluldiadagi mosgamaitacada liditai tumiñsi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi ganivaavoidaraga vaavoituda

aliditai istumaasi mamaatatluldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatatuldiada agai.

¹² Caratara oidacami saagida oidacata dai amo mamaatatluldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “Caratara oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ Daid larvaavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi vaavoitudadami Caratara oidacami sai mamaatatluldaragada judidíu ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidara maitarvaavoi cascada aliási gaaagai isgajiaadara vipiaadagi agai mamaatatluldaragada dai apiavaavoitudadagi mamaatatluldaragada Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataañi agai ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai amoco cuadagai maiclagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vatarar vasi cuadagai clagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maiclaaga maata istumaasi arcagaducami tomali maiclagaducami cascada agai vatarar vasi istumaasi maiclagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi gaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Sallicada maijooidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isiduñiagi tomali amo istumaasi clagaducami.

2

¹ Damos gamamaatatludañi aapi isducatai gaaagai isoidacagi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ² Dai aagidañi acacalliocoidada vaavoitudadami sai mainavacoraiña, dai cagacara oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caga gantatagitocagi, dai sai caga vaavoitudaiña dai sai caga oigadaiña vascatai, dai sai maivui bacocoiña agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidañi loocodami vaavoitudadami sai cagacara oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai maiñoquidiña aa, dai sai mainavacoraiña ⁴ dai sai mamaatatludana istumaasi clagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caga gantatagitocagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagitodagi gomaasi, dai caga ivuaadagi ganaa duiñdaga ganquiiyara, dai soicaiña aa, dai agidiña gancucuna vai maipocaitiadagi loodami sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi.

⁶ Dai poduucai aagida ara agagalli vaavoitudadami sai caga gantatagitocana. ⁷ Dai caga ioidaca aapi vai poduucai oidacana agai ara. Dai pasilascada gamamaatatluldiadagi Diuusi ñiooquida maitaagai pasmui gamaitacada liada tumiñsi. Dai caga ivuaada vai siaa gduutudaiña oodami. ⁸ Dai vascara igamamaatatluldiada moscaasi istumaasi gamamaatatluldiña Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui ñioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui ñioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi apipioñi vaavoitudadami sai vascara caga agidiña ganaamu, dai maivui ñiooquitaraana, dai maivasivucana, dai gaaagai isivuaadagi agai vasi istumaasi aagadagi vai poduucai baiganliadagi

aamudΛ vai poduucai siΛΛscadΛ nΛijadagi aa matiagi isDiuusi cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuviadamiga ñiooquidΛ cΛΛgadu.

¹¹ Diuusi ootoi gΛmara oidigi daama sai cΛΛgacΛΓΛ vuvaidiña oodami poduucai gΛrtΛagi issΛΛlicadΛ cΛΛgacΛΓΛ nΛidi vΛascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi gΛrmamaatΛtuldi isgΛaagai isgajiaadΛrΛ vipiaadagi vΛΛsi soimaascami dai sai maitΛaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacadΛ ivueeyi Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi, dai sai gΛaagai iscΛΛga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai gΛrmamaatΛtuldi ΛpΛ sai gΛaagai isbaigΛrΛliaracadΛ nΛnΛracagi istuigaco divia agai gΛrDiuusiga Suusi Cristo ismaacadΛ ΛrcΛΛgacΛΓΛ gΛrvuviadamiga. Agai ΛrbaitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama alia dadadaquidamu Λgai siΛΛscadΛ diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo Λagi gΛdagito mΛsmuaagi sai poduucai cΛΛgacΛΓΛ vuvacana aatΛmΛ gΛrsoimaascamigaiñidΛrΛ tΛsaidΛ ΛrmaamaradΛcana caoigΛldicatai gΛrsoimaascamiga dai baigΛrΛliaracadΛ ivuaadatai naana maasi cΛcΛΛgaducami.

¹⁵ VΛasi gomaasi gΛaagai pΛsgamamaatΛtuldiadagi. Aapi apΛrtΛaanΛdamigadΛ govaavoitudadami daidΛ ΛrmamaatΛtuldiadami cascadΛ gΛaagai pΛsaapΛnaquiadagi vai apiavaavoitudaiña Λgai dai bagaidaiña Λgai ismaacadΛ maiΛΛgidaracagi. Dai maiti gΛdagito mΛsgajiaadΛrΛ vipiaadagi gΛmamaatΛtuldaraga.

3

¹ Dai tΛgitoldaiña Λvaavoitudadami sai ΛbΛidiña ΛtΛtΛaanΛdami ismaacadΛ viaa guvucadagai dai ΛΛgiditai caΛcana dai sai gΛaagai isgasoicadagi aa duiñidagiΛrΛ ismaacadΛ ΛrvΛascatai vΛatara.

² Dai sai maisigalnaasi ñiooqui aagidiña tomali Λmaadutai, dai sai maioomaliacana dai sai oigΛdaitai nΛidiña vΛascatai, dai sai maigΛgΛrducadΛ gΛnΛlidiña tomali Λmaadutai vui tomasi maitΛrvaavoitudadami siΛrvaavoitudadami ΛpΛ.

³ Λvaavoitudadami dai aatΛmΛ ΛpΛ alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai Λpan duucai Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai. AatΛmΛ ΛΛquioma Λrvupuiirugamicatadai dai vaavoitudaiña istumaasi maitΛrvaavoi, dai googosi gΛrducamicana, dai alia soimaascatadai gΛrtΛgitoidaga cascadΛ ivuaadana aatΛmΛ istumaasi ipΛlidi naana maasi soimaascami. Dai coimudadΛ tuutiacana aatΛmΛ dai gΛrcΛΛdaiña oodami tΛtai aatΛmΛ ΛpΛ.

⁴ DΛmos aidasi Diuusi cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuviadamiga divia oidigi daama dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaida agai oodami poduucai gatΛagi isalia oigΛdai dai cΛΛgacΛΓΛ nΛidi vΛascatai.

⁵ CΛΛga maata Diuusi isaatΛmΛ tomasi cΛΛga ivueeyi maitamaitacai cΛΛgacΛΓΛ vuvaidaragai dΛmos cascadΛ Diuusi soigΛli aatΛmΛcadΛ cascadΛ cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuvaitu. Diuusi IbadaΛ maigovai dai vΛΛsi gΛrsoimaascamiga dai utuldan dui gΛriibadaga.

⁶ Poduucai idui Λgai aidasi Diuusi ootoi sai gΛrΛΛmadu daacana. Suusi Cristo cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuviadamiga aagidi gΛooga sai ootosana gΛIbadaga cascadΛ ootoi Λgai vai aliasi gΛrsoicai tasai cΛΛga oidacana. ⁷ VaidΛ Diuusi cΛΛgacΛΓΛ gΛrnΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatΛmΛ cascadΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isΛrmaamaradΛcagi dai isvΛascΛrΛ

oidacagi agai amadu dai cananara aatama istuigaco oidaca ragai agai amadu.

⁸ Vasi imaasi samicada rvaavoi dai ana ipalidi iscaga gama-maatulda aapi vasi gomaasi vai agai ismacada vaavoitudai Diuusi gnaagana dai caga ivuaadana istumaasi arsoini vascatai vatar ali asi cagadu ispvuaada agai daida arsoini agai vatar apa. ⁹ Damos maiti aatagada agai amadu ismacada aagaiña gologi vuurudagai dai tomali agai amadu ismacada armamaatutlidiadami yaatavogami ismacada mamaatutlidi mui cuentogada judidu Diuusi nioquida duucai dai tomali agai ismacada cocotuldi oodami dai tomali agai amadu ismacada mosvupui niocada liadagi tomasioora agaitai Moseesacarumamaatutldaragada, vasi imaasi maicagadu dai mitarsoini.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vaavoitudadami saagida ismacada cocotuldiadagi oodami gamamaatutldaragada ismacada mitarvaavoi bagaidani amo imidagai isgooca apa dai ismaitalagidagi agai pai camaidagito vaavoitudadami isurapadagi agai. ¹¹ Caga maata aapi isamoco cocotuldiadagi oodami agai maicaga gtagito dai alia soimaasi ivueeyi dai agai lagi maata apa ismicaga ivueeyi.

¹² Siscada gautosda ana Arteemasi sapa Tiiquico pai gaaga dai gindivida Nicopoliisira ami daivunida inlidi ana toomoco. ¹³ Dai soinani Seenasi ismacada nioquituldi oodami amadu Apoolosi vasicada pstucada istuidiagi, maacani istumaasi tagito agai dai apaiimadagi vai maivilagacana tomali amo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatana iscaga ivuaadagi dai soicadagi aa siscada tagitocagi agai vai poduucai arsoinicagi govaavoitudadami.

¹⁵ Vascatai ismacada ana ginamadu daraaja Diuscada gviaatuldi. Dai Diuscada viaatulda graaduini vaavoitudadami Diuusi cagacara gannidina vascatai.

Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ AanΛ ΛΓPaavora, dai aagidiña aanΛ oodami sai Suusi Cristo ΛRCΛΛgacαΓΛ vuviadami mai cascαΔ giñmaisaca. AanΛ ΛΛmadu Timoteo gΛoojidi idi oojai aapi gΛraduñi Filemón aapi garsoicai gΛraa duiñdagαΓΛ.

² Dai idi oojai ΛΓΛvaavoitudadami vΛΛtarα Λpα ismaacαΔ gΛnpaidi gΛquiiyαΓΛ dai siaa duutudai Diuusi, dai gΛraduñi Apia vΛΛtarα dai gΛraduñi Aquipo vΛΛtarα ismaacαΔ garsoicai garaa duiñdagαΓΛ Λpα.

³ AatαMα ipαlidi isDiuusi gαRooga ΛΛmadu qαΓTΛaanadamiga Suusi Cristo cΛΛgacαΓΛ gΛnnaijadagi dai gΛniibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aanΛ isaliα cΛΛga vaavoitudai aapi dai oigαdai Suusi Cristo dai oigαdai aapi vΛΛsi Λvaavoitudadami Λpα cascαΔ aliα baigiñlidi aanΛ DiuusicαΔ daanaitai sai gΛsoicaiña. ⁶ Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña Λgai ismaacαΔ vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquidα. Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña Λgai iscΛga maatαna vΛΛsi istumaasi cΛΛgαducami ismaacαΔ Suusi Cristo ivueeyi vΛΛsi vaavoitudadami vΛΛtarα. ⁷ Maí aanΛ isaapi Filemón aliα oigαdai Λvaavoitudadami vai poduucai gΛniibastacan tada Λgai dai poduucai baigiñliatudai aapimα.

⁸⁻¹² VΛΛsi imaasicαΔ aanΛ ñiooquiagi gαpiooñigabaru Onésimo vΛΛtarα. Tomasi aliα oigαdai aanΛ goovai vΛΛscαΓΛ movi angαootosdi pai cΛΛga miaadαgida. AanΛ ΛrootosαΔ Suusi Cristo cascαΔ viaa aanΛ sαλλicami isgαTΛaañiagi aapi pasai cΛΛga miaadαgidana Onésimo dai aapi sαλλicαΔ gΛaagai pasivuaadagi istumaasi gΛaagida aanΛ. Damos aliαsi gαroigαdai aatαMα cascαΔ maitαΛaanai aanΛ dai baiyoma gαdaanai pasai cΛΛga miaadαgidana Onésimo. AanΛ Paavora casi Λrcαlimudadα dai apia-gaaagidiña sai Suusi Cristo ΛRCΛΛgacαΓΛ vuviadami cascαΔ maisapi aanΛ. ΛΛquioma Onésimo maicΛΛga gαsoicaiña dai sivi gia Λrsoiñi goovai aapi gαvΛatarα dai aanΛ giñvΛatarα. Onésimo giñdiviji tami maisacarαΓΛ dai aidasi aanΛ aagidi isSuusi Cristo ΛRCΛΛgacαΓΛ vuviadami goovai vaavoitu dai cascαΔ giñmara gαducami goovai. ¹³ Aliα baigiñldamudai aanΛ istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicαdamudai tami maisacaruaana poduucai isduucai giñsoicαdamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aanΛ maitipαlidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aanΛ cascαΔ baiyoma gαootosdi aanΛ. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipαliadagi maisiu guvucadagαicαΔ. ¹⁵ GoOnésimo vaasαqui ii gαquiiyaiñdarα maitαaagidacai. Damos sivi Λpamu gΛΛΛmadu daacamu goovai. AanΛ pοαlidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco gΛΛΛmadu daacamu ¹⁶ maisiu Λmo piooñi duucai baiyoma Λmo gαaduñi duucai dai aliα oigαadamu aapi cavaavoitudacai Λgai. Dai poduucai sioma ΛrcαΛgai aapi gαvΛatarα. AanΛ gia aliα oigαdai, damos aapi gia gΛaagai isvaamioma oigαadagi, maisiu tomastuma cαlli duucai sivi gia argαaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gαaduñi duucai giñnaijadagi pai miaadαgida goOnésimo ducami iñsiΛraanacagi. ¹⁸ Issoimaasi gαduñi goovai aidasiΔ Λrgαpiooñiacatadai siΛpα isgαvuatuliada goovai aanΛ angΛaa namΛquidagi. ¹⁹ AanΛ Paavora angαoojidi giñnovicαΔ dai aanΛ gia

gaa namaquidamu. Aan gmaatutuli isSuusi Cristo arcagacaga g arvuiadami patai poduucai cagacaga vuusai aapi goovai aamo istumaasi ismaacada tomali amo imidagai maitistutuidi aapi isgiña namaquidagi. ²⁰ Sallicaada giñaduñi aan ipalidi isgiñsoiña aapi giñootosdakai Onésimo. Aatama argaadunuma vaavoitudadami cascada. Iduuñiñi aapi istumaasi gaagidi aan sipoduucai baigiñliadamu aan.

²¹ Aan maata isgiñagida agai aapi cascada goojidi. Dai maata aan isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosacaasi istumaasi gaagidi aan. ²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliña aan. Aapima daana Diuusi ansai vuusaiña aan tabiaadaga dai aan polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aan tabiaadaga.

²³ Diuscada gviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaacada giñlamadu maisapi gaaagiditai apaa isSuusi Cristo arcagacaga arvuiadami. ²⁴ Dai Diuscada gviaatuldi apa Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaacada giñsoicai aa duiñdagaga.

²⁵ Vai qartaanaanadamiga Suusi Cristo cagacaga gannaidiña. Mosacaasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña gΛraaduñicaru naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui gΛraaduñicaru gañiñiooquituldiadamigacΛdΛ. ² DΛmos diviacai ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ Λgai gΛraagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipalidi ismaatΛca aatΛmΛ. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛΛsi istumaasi oidaga. ³ Diuusi maradΛ sΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga. Λgai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidΛ Λgai Λpan ducami gΛooga. AatΛmΛ cΛΛga istutuidi ismaatΛcagi istuiga Diuusi maatacatal isducatal oidacatal dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Λgai nuucada vΛΛsi istumaasi oidaga. Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasioorΛ dai vaamioma tΛaanΛi. AidΛsi muu Suusi Cristo curusiaba oigΛli Λgai garsoimaascamiga sai poduucai camaigΛpiar vΛΛtcana aatΛmΛ dai gotorΛ ii Λgai tΛvaagiamu dai daja Diuusi sΛΛlisia padΛrΛ.

⁴ Dai Diuusi maa Λgai Λmo sΛΛlicami vaamioma namΛacami isDiuusi tΛtΛaañicarudΛ sΛΛlicamigadΛ. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotΛtdai tomali Λmoco gatΛaañicaru:

Aapi apΛrgiñmara. Sivi gΛmaa aanΛ Λmo sΛΛlicami.

DΛmos Diuusi gia potΛtdai gΛmara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gatΛaañicaru saidΛ aroogadΛ.

⁶ Dai siΛscadΛ Diuusi Λpamu ootosagi gΛmara tami oidigi daama saidΛ arTΛaanΛdamigadΛcana oodami dai potΛtdamu Λgai vΛΛsi gatΛtΛaañicaru: Sai siaa duutudaiña maradΛ.

⁷ Dai Diuusi aagai gatΛtΛaañicaru dai pocaiti:

AanΛ idui giñtΛtΛaañicaru dai Λgai ΛvΛli gΛnducami dai otoma ivueeyi Λgai istumaasi tΛaanΛi aanΛ.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potΛtdai gΛmara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gΛsΛΛlicamiga.

Dai vΛΛscarΛ ivueeyi aapi istumaasi arsΛΛlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi arsΛΛlicami dai sΛΛlicΛdΛ maioojoidi istumaasi maitarsΛΛlicami.

CascdΛ vaamioma baigΛliatu aanΛ aapi siaa.

AstatΛdai Diuusi. ¹⁰ Dai potΛtdai ΛpΛ gΛmara:

Aapi apΛrgΛΛ tΛaanΛdami dai aapi idui oidigi dai tΛvaagi.

¹¹ Oidigi dai tΛvaagi ugitimu dΛmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tΛvaagi cΛcΛΛliocoimu Λpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadΛrΛ viaamu ΛcΛcΛΛliocoidadΛ dai aa uutudui iduuñimu. DΛmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

AstatΛdai Diuusi. ¹³ Diuusi potΛtdai gΛmara:

Daacañi giñsΛΛlisia padΛrΛ, asta siΛscadΛ aanΛ voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛΛsi gantΛtΛaanΛdamiga Λgai ismaacΛdΛ gΛvuiddΛrΛ vΛΛtΛca.

Dai Λgi aapi gataaanΛda agai.

AstatΛdai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu agidi tomali Λmoco gatΛtΛaañicaru. ¹⁴ VΛΛsi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ iibΛdaga Λgai daidΛ

ivueeyi vΛasi istumaasi Diuusi taaanΛi. Diuusi ootosai gatataaafiicarū sai soicaiña ismaacada Diuusi cΛagacara vuvaida agai.

2

¹ Cascada aliāsi glaagai iscΛaga Λagiditai caacagi Diuusi ñiooquida dai poduucai maigajiaadara viaagi Diuusi mamaatatuldiaragada. ² Ñiooqui ismaacada ootoi Diuusi Λquiomā gatataaafiicarucada arvaavoi dai ismaacada soimaasi ivuaadana dai maiΛagi ñiooqui Diuusi soimaasi taatātuli. Diuusi idui agaicada istumaasi arsΛlicami. ³ Λpara Suusi Cristo gartaaanadamiga aagai sai Diuusi cΛagacara vuvaidi oodami dai gooquilara garaagidi agai vaa ñiooqui aa ismaacada ca. IsmaiaΛgiditai caaca aatama ñiooqui ismaacada aagai agai maitiipucamu isducatai cΛagacara vuvāquiagi. ⁴ Dai Diuusi Λpa gartataagidi isarvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gaarducami. Dai Diuusi Ibaada garmaacai guvucadagai saida ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

⁵ Caaagai aatama sai Diuusi iduunña agai oidigi utudui dai tavaagi utudui damos Diuusi maimaquia agai sΛlicami gatataaafiicarū sai gataaanaña oidigi utudiarā dai tavaagi utudiarā. ⁶ Davicarū aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada dai potadai agai Diuusi:

GiñDiuusiga vΛasi oodami coiya agai dai maiviaa agai istuusi tatagitodagi sai aapi viaa iscΛagacara ñaijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tavapi aapi ipali sai oodami palapioma gataaanaña sitataaafiicarū. Damos gooquilara maa aapi oodami amo sΛlicami ismaacada vaamioma namaga sitomasmaascada.

Dai Diuusi maa oodami sΛlicami sai taaanaña vΛasiaacatai istumaasi idui agai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataanañi tami oidi daama sivΛasi go-maasi ismaacada idui Diuusi.

Astadai Davicarū. Aidasi Diuusi maa gosΛlicami oodami poduucai oodami taaanañi vΛasiaacatai istumaasi oidaga oidigi daama. Damos vΛascara cΛaga gamaata ismaisiu vΛasi istumaasi oidaga agidi oodami.

⁹ Damos vΛasiaacatai agidi aSuusi Cristo tomali cΛaga gamaata isDiuusi ipali sai bai tavapi palapioma gataaanaña Suusi Cristo istataaafiicaruda. Diuusi cΛagacara ñaidi oodami cascada ipali agai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vΛascatai istutuidi iscΛagacara vuvāquiagi. Dai muucucā Suusi Cristo dai apamu duuaca Diuusi maa amo sΛlicami vai cascada vΛasi oodami dai Diuusi tataaafiicaruda glaagai issiaa duutuadagi agai.

¹⁰ Diuusi agai daida idui vΛasiaacatai dai taaanada agai agi agai. Dai aliāsi arcala isDiuusi ootoi gamara oidigi daama sai agai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscΛagacara vuvaidiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucai agai arbatacaacamigada vΛasi vvaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaqui agai muidutai oodami tavaagiamu vaavoitudacai agai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo agai ismaacada aco vuvaidi vaavoitudadami daida Suusi amadu aco vuvaidada amo oogacami. Cascada Suusi Cristo maisiaa arai isgaaduñi aagadagi vaavoitudadami.

¹² Cascada pocaiti agai Diuusi ñiooquidara:

Aagidamu aana giñaaduñi sai aliā caa tuiga Diuusi garooga,

dai ʌmapai nʌʌdamu aatʌmʌ Diuusi nʌidadʌ siaa duutudaitai Diuusi. Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ʌʌpʌ Diuusi ñiooquidarʌ: Aanʌ cʌʌ vaavoitudai sai Diuusi giñooaga giñnuucada. Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ʌʌpʌ Diuusi ñiooquidarʌ: Tan daja aanʌ daidʌ giñʌʌmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradʌ ismaacʌdʌ cʌʌgacʌrʌ vuvaida aanʌ. Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ʌʌrʌ dai tuucuga poduucai ʌʌpʌ Suusi Cristo ʌʌrʌ dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascʌdʌ oodami duucai vuusai. Avʌnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ʌDiaavora guvucadadʌ. ʌDiaavora arduñida iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ʌʌbʌidiña muuquigami dʌmos muucucai ʌSuusi casi istutuidi issoicʌdagi oodami sai camaiʌʌbʌidiña muuquigami. ¹⁶ ʌgai divia dai soifia agai Avraañicarucajiudadʌ maisiu Diuusi tʌtʌaañicarudʌ. ¹⁷ Cascʌdʌ gʌaagaitadai isoodami duucai vuusia ʌgai dai poduucai istuidiagi isʌrʌpapaali baitʌcʌaacami ducamicagi dai poduucai ʌgai soigʌʌlidi oodamicʌdʌ dai cʌʌga ivueeyi gʌaa duiñdaga. ʌgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ. ʌgai muuquia agaitadai cascʌdʌ oodami duucai vuusai dai muucucai poduucai istutuidi ʌgai isoigʌldiadagi oodami soimascamigadʌ. ¹⁸ Dai ʌgai soimaa taata daidʌ ʌDiaavora soimaasi iduiñtulda ʌlidadadai dʌmos maitistui, cascʌdʌ Suusi istutuidi isgʌrsoicʌdagi siʌʌscadʌ ʌDiaavora soimaasi gʌrduiñtulda ʌliadagi.

3

¹ Cascʌdʌ tʌtʌgitodavurai aapimʌ istuiga Suusi Cristo. ʌgai ʌrDiuusi ootosadʌ daidʌ ʌgai ʌrʌrʌpaaliga ducami ismaacʌdʌ vaamioma tʌaanʌi. Daidʌ aatʌmʌ vaavoitudai ʌgai. Giñaaduñi Diuusi ʌcovai gʌnvuvaitu aapimʌ mʌsai iimʌna tʌvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidʌ iduuna aa duiñdadʌ tai Suusi cʌʌga idui poduucai isduucai Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. ³ Dʌmos Suusi vaamioma namʌga isMoseesacaru poduucai isduucai ismaacʌdʌ idui oodami vaamioma namʌga sioodami. Diuusi ʌgai daidʌ idui oodami. ⁴ Oodami dai vʌʌsi istumaasi oidaga maiʌʌgi ʌpʌdui. Diuusi ʌgai daidʌ idui. ⁵ Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. Dai ʌgai aagai naana maasi istumaasi ʌpʌduñia agaitadai gooquidarʌ. ʌgai mosʌrpiooñigadʌ Diuusi. ⁶ Dʌmos Suusi Cristo ʌrDiuusi maradʌ ismaacʌdʌ tʌvaagiañidʌrʌ divia dai ʌgai cʌʌga nuucada ʌvaavoitudadami. Dai vʌʌsi aatʌmʌ vaavoitudadami ʌrDiuusi maamaradʌ ʌʌpʌ isapiacʌʌga vaavoitudadagi siʌʌsi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigʌrʌlidadai nʌnʌracagi istuigaco iimia ragai aatʌmʌ tʌvaagiamu.

⁷ Cascʌdʌ aliási gʌaagai iscʌʌga maatʌ caʌcagi aatʌmʌ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidarʌ ismaacʌdʌ aagai Diuusi Ibʌadʌ: Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ⁸ ʌʌgiadavurai dai maisiu vuidʌrʌ vʌʌtʌca poduucai isduucai idui ʌjudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai ʌgai. Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

ʌjudidíu idui naana maasi soimaascami nʌida ʌlilitai sabai soimaasi taatatuldiana aanʌ.

Tomasi nʌidi naana maasi gʌgʌrducami istumaasi ivuaadana aanʌ goo coobai uumigi.

¹⁰ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌoodami vui daidʌ itʌtʌdai: “Aapimʌ ivueeyi ʌʌgi istumaasi ipʌlidiña dai maisiu istumaasi aanʌ ipʌlidi”. Antʌtʌdai aanʌ.

¹¹ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌgai vui daidʌ potʌtʌdai aanʌ ʌgai sai sʌʌlicʌdʌ maiiimi ʌgai aan iñʌʌmadu siaaco istutuidi ʌgai isgʌniibʌstacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Giñaaduñi gʌnnuucadacavurai dai maisoimaasi gʌntʌtʌgitoda. Baiyoma gʌaʌgai isapiavaavoitudadagi Diuusi ismaacʌdʌ tomastuigaco oidaga dai maigajiaadʌrʌ vipiaadagi. ¹³ Dai vʌʌs tasai avʌr gʌnmaacada ñiooqui aipacoga mʌsiʌʌsi uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucai ʌDiaavora maitʌnvupuiirumadadagi tomali ʌmaadutai aapimʌ mʌsai vuidʌrʌ vʌʌtʌcana Diuusi. ¹⁴ Isapiacʌʌga vaavoitudadagi aatʌmʌ Suusi Cristo siʌsi uucami oidacagi poduucai isduucai vaavoitudaiña tucamidʌrʌ aidʌ gia sʌʌlicʌdʌ ʌraaduñdʌ aatʌmʌ Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ʌʌgiadavurai dai maisiu vuidʌrʌ vʌʌtʌca poduucai isduucai idui ʌjudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai ʌgai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ. ¹⁶ Vʌʌsi ʌoodami ismaacʌdʌ vaidacai Moseesacaru Ejiipituaifndʌrʌ caí Diuusi ñiooquidʌ dai vʌʌscʌrʌ vuidʌrʌ vʌʌtʌcana Diuusi. ¹⁷ Vai cascʌdʌ Diuusi goo coobai uumigi baamucataidai ʌgai vui. ʌgai soimaasi ivuaadana cascʌdʌ coi oidigana. ¹⁸ Diuusi caagiditadai ʌgai sai camaivaapaqui agaitadai Canaanʌrʌ. ʌgai maiʌʌgidi Diuusi cascʌdʌ. ¹⁹ Cʌʌ maata aatʌmʌ isʌgai maivaavoitu cascʌdʌ maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi gʌraagidi sai aatʌmʌ ʌrʌrʌ istutuidi isiimiagi mʌʌca siaaco daja ʌgai dai ʌʌmadu oidacana dai aatʌmʌ aliasi gʌaʌgai isgʌrnuucadacagi iscʌʌga vaavoitudadagi Diuusi dai poduucai sʌʌlicʌdʌ iimiagi Diuusi ʌʌmadu. ² Aatʌmʌ ʌrʌrʌ caí ʌmo ñiooqui cʌʌgaducami poduucai isduucai caí ʌjudidíu ʌmo ñiooqui cʌʌgaducami isDiuusi cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaida ʌlidi dʌmos ʌgai moscaʌ ñiooqui dai maiʌʌgi cascʌdʌ maiyaí Canaanʌrʌ siaaco istutuiditadai ʌgai isoidacagi. ³ Dʌmos aatʌmʌ ismaacʌdʌ cavaavoitu Diuusi iimia ragai tʌvaagiamu siaaco gʌriibʌstacan tadacamu aatʌmʌ tomastuigaco. Dʌmos pocaiti Diuusi agaitai ʌjudidíu ismaacʌdʌ maiyaí Canaanʌrʌ maiʌʌgidacai Diuusi:

Aliʌ baamu aanʌ ʌgai vui maitiñʌʌgidacai ʌgai.

Cascʌdʌ aagidi aanʌ sai tomali ʌmo imidagai maigʌniibʌstacan tadaca ʌgai ʌgai tʌvaagiʌrʌ aanʌ iñʌʌmadu.

Ascaiti Diuusi.

ʌgai cʌʌga istuidimudai isiimiagi tʌvaagiamu isʌʌgidamudai ʌgai Diuusi. Diuusi tʌvaagiʌrʌ daacatai nanʌra vaavoitudadami sai iimʌna dai ʌʌmadu daraajana. ʌgai modaja ibʌstai aidʌsi abiaadʌrʌ idui oidigi. ⁴ Cʌʌ maata aatʌmʌ istʌvaagiʌrʌ daja ibʌstai Diuusi. Diuusi ñiooquidʌ pocaiti sai naadami tasaicʌdʌ naato Diuusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgabasi.

Ascaiti Diuusi ñiooquida. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti ara:

Ismaacada maitiñagiada maiimia agai tavaagiamu aana iñamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda agai quiaa dai iimia agai tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu. Damos agai ismaacada ara caa sai Diuusi cagacara vuvaidi oodami maiiagi, cascada maiiji tavaagiamu. ⁷ Dai tavapicada Diuusi aagidi Davicaru sai cagacara vuvaidi oodami poduucai isduucai aagidi agai ajudidiu aiquioma, dai potadai:

Issivi caaca aapima istumaasi ganaagiadagi aana aagiadavurai.

Astadai Diuusi. ⁸ Aidasi Josué vaidacai ajudidiu Canaafiama agai ami oidatu. Damos Josué gia maitistui isvaidaquiagi ajudidiu tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai agai cascada tavapicada Diuusi apamu aagai sai cagacara vuvaidi oodami sai iimana tavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucai caga gamaata sai Diuusi maamarada iimia agai tavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai.

¹⁰ Sioora iimiagi tavaagiamu malca camaitaata vuaada agai apan duucai tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Apan duucai Diuusi aidasi idui oidigi naadami tasaicada dai gotora mosgabasi.

¹¹ Cascada aliasi gaaagai iscaga aagiadagi aatama Diuusi dai poduucai iimiagi tavaagiamu dai malca ganiibastacan tadacamu aatama. Dai ismaiagiada aatama apan duucai ajudidiu ismaacada maiiagi Diuusi poduucai siaadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada agai avueeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi ñiooquida soicai oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi ñiooquida soicai oodami sai cagacara oidacana. Diuusi tlagida oodami vasi istumaasi tagitoi agai.

¹³ Diuusi maata vasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi nidamu ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaacamigada gaducami. Agai arSuusi. Agai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara calquiva. Cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai samicada istutuidi issoigaliada aatamacada silscada aDiaavora soimaasi garduñtuldia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vascara soigalidi aatamacada. aDiaavora soimaasi iduñtuldia aliditadai Suusi ara cascada. Dai vascara Suusi maisoimaasi idui tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isdaandagi aatama Diuusi garooga vaavoitudaitai sagai cagacara garnaidi dai arsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigalidi aatamacada cascada. Agai tavaagiaraja.

5

¹ Amo papaali baitacaacamigada maiiagi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiñara vai agai daandagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaacamigada coodai vustaqui dai dadaasidi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada.

² Agai arsoimaasi ivuaadami ara cascada istutuidi agai issoigaliada

oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada lpan duucaí agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaacamigada maialagi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucái isduucái daí agai Aarónicaru saida arpapaali baitacaacamigadacana. ⁵ Poduucái lapa Suusi Cristo maialagi gadaí papaali baitacaacamigada duucái. Diuusi agai dai daí. Dai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Aapi apargiñmara

sivi gammaa ana amo sállicami.

Astatadai Diuusi. ⁶ Dai gooquiara potatadai:

Aapi paali gaducami tomastuigaco

Melquisadeecacaru duucái.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraiña, daanaiña agai Diuusi sai soicaiña. Dai amo imidagai asta suaacaiña dai iñacaiña daanaitai Diuusi. Dai Diuusi calga istutuiditadai isvaídaquiagi tavaagiamu maiquiaa muucucái agai. Dai Diuusi iduí istumaasi aagidiña Suusi daanaitai. Suusi valscara iduñia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucái Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara valscara mai islagiadagi Diuusi, soimaasi taata-maiña agai cascada. ⁹ Poduucái sállicada calga istutuidi iscalgacara vuviadagi siora llagiadagi vai poduucái oidacagi Diuusi lamadu tomas-tuigaco. ¹⁰ Diuusi daí Suusi Cristo saida arpapaali baitacaacamigada ducamicana lpan duucái Melquisadeecacaru.

¹¹ Ana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi damos aapima maimaata caa cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima calaqui abiaadara vaavoitu cascada casi glaagai isgammaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito siora ganmamaatatuldiagi agai vaa ñiooqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima lpan ducami aali ismaacada maiquiaa calga maata caa dai maiquiaa calga maata istumaasi arcalgaducami dai istumaasi armaicalgaducami. ¹⁴ Damos Diuusi ñiooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaata calcagi aragai valtara ismaacada camaata istumaasi arcalgaducami dai istumaasi armaicalgaducami. Agai calgacara oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi glaagai masganmaatatuldiagi aa ñiooqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi glaagai isama duucái gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai glaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai glaagai masganvapaconagi, dai sai glaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiña agai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arc calga ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami. Dai agai ismaacada arc calga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicalga ivuaadami iimia agai adiaavora lamadu dai lamadu daraaja agai tomas-tuigaco. Valsi gomaasi camaitaagai isganmaatatuldia aatama lpanu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatatuldiamu aatama ama maasi.

4 Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai cagaacata vuvacai oodami dai Diuusi Ibaada soicai sai tagitoina vaaasi gomaasi, ⁵ dai caa maata agai isvvaasi gomaasi alia cagaadu, dai naidi naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isapamu ama duucai gantatagituagi. Sioora gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vaaasi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida arvvaasi oodami vaataru. Damos amoco gantagito caacana dai cagaacata oidacana. Dai Diuusi cagaacata naidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito caacana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aana vaascara aana sallyicada vaavoitudai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inlidi siarvaavoi isaapima cagaacata oidaga poduucai isduucai gaagai isoidacagi vaaasi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi arsallicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soicaitai aa vaavoitudadami poduucai caga gammaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami siavasi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu. ¹² Poduucai maioojodamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai gaagai isapan duucai ivuaada aapima agai ismaacada caga vaavoitudaina istumaasi Diuusi aagidi isidunia agai. Agai maioojodaitadai nanaracatai istumaasi Diuusi aagidi isidunia agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida idunia agai mui naana maasi istumaasi agai vaataru, potatadai: “Sallyicada iduunimu aana naana maasi istumaasi cacagaducami aapi gavvataru dai sallyicada muidamu gacajjudaga”. Dai potatadai ara: “Istumaasi aagai aana arvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotaiyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiipu amai vaamioma namaacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namaga sioodami cascada oodami pocaitina sai maata Diuusi. Siavscada pocaitiadagi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoini isapiaaagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tavapi nanara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai caga maatana Avraañicaru amadu cajiudadai sai agai sallyicada idunia agai istumaasi aagidi sai idunia agaitadai cascada. ¹⁸ Diuusi aagai sai idunia agai amo istumaasi Avraañicaru vaataru dai pocaiti ara sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Poduucai caa maata aatama sai sallyicada idunia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagaacata garvuvaidi baigralidi dai vaamioma caga vaavoitudai aatama Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai caa maata aatama isiimia ragai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja ragai malca siaaco daja avsuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo arpapaali baitacaacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi arada dai gooquilaru aran duaaca dai ii tavaagiamu dai Diuusi

vuidarar calquiva sai poduucal Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isimiagi tavaagiamu.

7

¹ Melquisedeecacaru araicatadai Saleemara. Daidal agai arpaalicatadai daidal ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Diuusi agai dai vaamioma taanai istomasioora tavaagiaral dai oidigi daama. Avraañicaru sibaco cocoda aa taanaanadami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavallragamu Saleemamu daivuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyaral aayi dai daañimi Diuusi sai calagacalaral naidiña Avraañi. ² Daidal Avraañi aa oí agai istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami. Melquisedeeca itaiya lidil amo raí ismaacadal ivueeyi istumaasi arsallicami. Dai agai araicatadai Saleemara. Dai Saleema itaiya lidil maiomaliga cascada raí maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. ³ Dai maitamaí sioora arladadacatadai Melquisedeeca tomali sioora araduñdacadai tomali silaquidal vuusai tomali silaquidal muu. Diuusi maradal ismaacadal tavaagiaiñdaral divia arpaali ducami tomastuigaco. Daidal tomali amaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sallicamigadal cascada tomali amaadutai mitalagi agai gasallicamiga arpa. Daidal Melquisedeeca arpaali tomastuigaco arpan duucal Diuusi maradal ismaacadal tavaagiaiñdaral divia.

⁴ Poduucal calga gamaatal isvaamioma namaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. Garaduñi Avraañicaru aa oí Melquisedeecacaru istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami ismaacadal cocoda. ⁵ Moseacaru sallicamigadaral pocaiti saidal papaali Levícaru cajiudadal viaacatadai sallicami istaanadagi aa loodami mitalquidal tomasi vallscatai arAvraañicaru cajiudadal. ⁶ Damos Melquisedeecacaru maitraduñdacadai Levícaru tai vallscaral Avraañicaru aa oí istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami. Dai Diuusi agidi Avraañicaru sai cajiudadal muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi acajiudadal valltaral. Tai vallscaral Melquisedeeca daañimi Diuusi sai calagacalaral naidiña Avraañi. ⁷ Dai vallscatai calga maatal sai ismaacadal vaamioma namaga acovai vuvaidi ismaacadal maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidú saagida arpaali ismaacadal taanai aa mitalquidal oodami agai loodami ismaacadal ugiatali damos Diuusi ñiooquidaral aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví ladadu vallsi acajiudadal ismaacadal vuvaqui agaitadai ducami isaa maaquimudai arpa ganvustuidaga. Agai arAvraañicaru cajiudadal cascada, tomasi aidal maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi lLevícaru cajiudadal arpapaali dai gataanai aa mitalquidal oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscalgacalaral garvuvaidagi gansallicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadaral viaa arpaali Levícaru cajiudadal dai ootoi Suusi Cristo saidal arcalgacalaral vuviadamicana dai paali ducamicana arpan duucal Melquisedeeca dai maisiu arpan duucal Aaróñi. Aaróñi aramo paali Levícaru cajiudadal. Dai caotoscai Diuusi amai paali cascada aliási gaaagai ismaaquiyagi Diuusi loodami amai sallicamiga. ¹³ Suusi Cristo mitarLevícaru cajiudadal agai arJudácaru cajiudadal dai tomali amoco amai Judácaru cajiudadal arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Calga gamaatal isSuusi Cristo arJudácaru cajiudadal dai

cΛΛga γΛμαατΛ λΛpΛ sai Moseesacaru maimaa sΛΛlicami tomali Δmoco Judácaru cajiudadΛ saidΛ λrpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma cΛΛga γΛμαατΛ sai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa λpapaali Levícaru cajiudadΛ maataΛcatai isSuusi Cristo divia dai paali gΛducamicatadai λpan duucaí Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ pocaiti sai mosΛca Levícaru cajiudadΛ λrpaapaalicana dΛmos Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadΛ dai vΛΛscarΛ paali gΛducami. Agai tomastuigaco oidaga dai aliΛ viaa guvucadagai cascΛdΛ paali gΛducami. ¹⁷ CascΛdΛ pocaiti Diuusi aagaitai Suusi Cristo:

Aapi paali gΛducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadΛ duucaí baiyoma Melquisedeeca duucaí.

Ascaiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudadΛ sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Moseesacaru maitarsoi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquia aatΛmΛ tomali maitarsoi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi cascΛdΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ daidΛ garmaa λmai sΛΛlicami vaamioma cΛΛgΛducami ismaacΛdΛ garsoicΛi issΛΛlicadΛ siaa duutuuda aatΛmΛ Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levícaru cajiudadΛ viaacatadai sΛΛlicamigadΛ gΛnaaduñicaru. λoodami tΛΛgida sΛΛlicamigadΛ λgai. DΛmos Diuusi daí Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai Diuusi potΛtdai Suusi Cristo:

CΛΛ maata aana isΛrvaavoí isaapi paali gΛducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadΛ duucaí baiyoma Melquisedeeca duucaí.

AstatΛdai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagΛi. ²² CascΛdΛ γΛμαατΛ sai vaamioma cΛΛgadu utuducΛdΛ sΛΛlicami. Suusi Cristo pocaiti saidΛ λsΛΛlicami utuducΛdΛ sΛΛlicΛdΛ cΛΛgadu dai λgai λrDiuusi ñiooquituldiamigadΛ. ²³ Apapaali Levícaru cajiudadΛ muiducatadai. Cooyiña λmoco dai aa vuudana sΛΛlicamigadΛ. ²⁴ DΛmos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascΛdΛ maitΛagi λgai λmai gΛsΛΛlicamiga. ²⁵ CascΛdΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuviadagi vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai isiimia agai Diuusi λΛmadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascΛdΛ, dai daanΛi Diuusi sai soicΛiña vΛΛsi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ismaacΛdΛ tΛgitocatadai aatΛmΛ. Agai tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vΛΛscarΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi λrcΛΛgadu, dai Diuusi vaidacai tΛvaagiamu vai λgai vaamioma tΛaanΛi sivΛΛsi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ. ²⁷ Apapaali baitΛguucacamigadΛ Levícaru cajiudadΛ λgai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigΛldiana soimaascamigadΛ λgai λpΛga dai gotorΛ oodami soimaascamigadΛ. DΛmos Suusi Cristo maiλpan duucaí ivueeyi λgai. Suusi Cristo tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascΛdΛ maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigΛldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui λoodami vΛΛtarΛ sai Diuusi oigΛldiana soimaascamigadΛ baiyoma λgai gΛmuaatu curusiaba vΛΛsi oodami vΛΛtarΛ. Agai Diuusi dasdiaradΛ ducami. MosΛmo imidagai podui Suusi Cristo. DaidΛ λpapaali baitΛguucacamigadΛ Levícaru cajiudadΛ ivuaadatai gΛaa duiñdagai vΛΛs tasai. ²⁸ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ aagai sioorΛ viaa isλrpaalicagi dΛmos vΛΛsi λrsoimaasi ivuaadami. DΛmos gotorΛ Diuusi daí gΛmara Suusi Cristo papaali baitΛcΛaacamigadΛ duucaí dai potΛtdai: “CΛΛ

maatΛ aanΛ isaapi Λrpaali ducami tomastuigaco”, astatΛdai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ VΛasi gomaasicadΛ cΛaga gΛmaatΛ isSuusi Cristo vaamioma namΛga isΛpapaali baitΛguucacamigadΛ LevicarΛ cajiudadΛ. Dai Suusi Cristo tavaagiΛrΛ daja sΛllisia padΛrΛ Diuusi. ² MΛΛca tavaagiΛrΛ siaaco daja Diuusi Suusi Cristo Λgai daidΛ argΛrpaaliga. Λgai ivueeyi aa duiñdadΛ papaali baitΛguucacamigadΛ. ³ Λpapaali baitΛguucacamigadΛ gadadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña ΛrΛ istumaasi vaaapaiña oodami. CascadΛ gΛmaatΛ isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi Λmo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitΛrpaalicamudai Λgai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascadΛ. Λpapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru sΛllicamigadΛrΛ ismaacadΛ maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi Λpapaali tami oidi daama rpaΛ maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiΛrΛ. Gomaasi cΛaga gΛmaatΛ. Aidasi Moseesacaru iduñia agaitadai Λicuusi vaaqui Diuusi potatΛdai: “CΛagai giduñi goicuus vaaqui Λpa maasi Λgai ismaacadΛ gatΛagi aanΛ giidiana”, astatΛdai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namΛga garpaaliga. Λgai tavaagiΛrΛ ivueeyi gaa duiñdaga cascadΛ. Vai Λgaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru sΛllicamigadΛrΛ. Dai vaamioma cΛagadu Suusi Cristo sΛllicamigadΛ isMoseesacaru sΛllicamigadΛ. Suusi Cristo Λgai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadΛ dai cΛagacΛrΛ oidacagi cascadΛ vaamioma cΛagadu Suusi Cristo sΛllicamigadΛ.

⁷ Aoodami maitistui iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi Moseesacaru sΛllicamigadΛcadΛ cascadΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛllicamigadΛ daidΛ maa oodami Λmo ñiooqui utudui. ⁸ DaidΛ Λjudidíu maiΛΛgidi Moseesacaru sΛllicamigadΛ cascadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti aagaitai Λjudidíu:

Λmo imidagai ootodamu aanΛ Λjudidíu Λmo sΛllicami utudui.

⁹ ΛsΛllicami maiΛpaa maascamu Λgai ismaacadΛ ootosi aanΛ aaduñdΛcardu,

Aidasi cavuvaidia iñagaitadai aanΛ Λgai EjiipituaiñdΛrΛ.

Damos Λgai maiΛΛgi ΛsΛllicami.

CascadΛ gajiaadΛrΛ viaa aanΛ Λgai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vΛascacΛrΛ Λmo imidagai ootodamu aanΛ Λjudidíu ΛsΛllicami utudui dai poduucai ΛrΛduuñimu:

Aliasi cΛaga mamaatΛtuldiamu aanΛ Λgai giñsΛllicamiga siΛgai sΛllicadΛ maatΛ caacamu dai Λgiadamu.

Poduucai aanΛ rDiuusigadΛcamu dai Λgai argiñmaamaracamu.

¹¹ VΛascatai giñmaatΛca Λgai aaliducami dai gΛgΛrducami cascadΛ tomali Λmaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aanΛ.

¹² Dai aanΛ oigaldiadamu soimaascamigadΛ.

Dai tomali Λmo imidagai maitatΛgitodamu aanΛ ΛsoimaascamigadΛ ismaacadΛ idui Λgai.

Ascalti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui s^{all}licami dai poduucai maiñam^{acatu} go^{all}quid^{all} s^{all}licami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru ^{ap}agadada s^{all}licami, Diuusi aagidi Moseesacaru said^{all} iduuna ^{amo} icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada ^{agai}. ² ^{ai}icuusi vaaqui viaacata dai gooca tuutucavi dai maicuuparaga. Mosquitaagiña ^vll gooca tuutucavi saig^{acata}dai ^{amo} icuusi ^{ap}aan ^{asi} covocami ^{amo} sueeyi. ^Atuucavi ismaacada quidiganioma ^{ca}acata dai mo ^{ra}ana ^{ca}acata dai ^{amo} vaiñomi siaaco ^{gat}tusaiña ^{cu}varacami vela, dai ^{amo} meesa vai daama ^{dar}asaiña ^{ap}papaali ^{ap}aana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma ^{ai}cuusi goquirdada ^{ab}agi ^{ca}acata dai ^{ag}mai tuucavi ismaacada vaamioma nam^{aga} sig^{an} tuucavi. Dai ami gia alia ^{amo}joco vapacaiña papaali bait^{aca}acamigada ^vllasi uumigi. Dai ami ^{ra}ana ^{ca}acata dai ^{amo} altar siaaco ^{gam}am^{ai}diña ^{cu}bimidali, ^{altar} o^{ro}cada duñisicatada. Dai ami daacata dai ^{ap}ra ^{ca}ajoñi ismaacada viaacata dai ^{lo}joodai ismaacada^{ra} ooja Diuusi ^{gam}asaigacada ^gll^{licam}iga, dai ^{amo} ali aayi o^{ro}cada duuñisicami ismaacada viaacata dai ^{amaná}, dai ^{Aaró}ñi uuchada ismaac^{all} iipoi. ^{Ac}ajoñi ^{ar}go^{all} o^{ro}catada quidigamad^{ar}. ⁵ Daida ^{ca}ajoñi daama guucacata dai gooca querubiñisi o^{ro}cada duuñisicami dai s^{all}licada ^{dad}adac^{lit}ada. Dai taranacata dai ^{gan}ana ^{ca}ajoñi daama vai ami vausidiña ^{ap}papaali bait^{aca}acamigada ^{ca}ñiiru ^{ar}rad^{aca} dai Diuusi oig^{al}diana oodami soimaascamigada. ^Damos maitistutuidi aana isvaamioma ^gnaagidiagi gomaasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daida ^{ap}papaali ^vllas tasai vapacaiña ^{at}uucavi quidiganioma ^{ca}acada dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñada. ⁷ Dai tuucavioma mos^{aca} ^{ap}papaali bait^{aca}acamigada vapacaiña mos^{al}ia ^{amo}joco ^vllasi uumigi. Dai ami vausidiña ^{ca}ñiiru ^{ar}rad^{aca} dai Diuusi oig^{al}diana ^{agai} soimaascamigada ^{am}adu oodami sai maascamigada. ⁸ Gomaasicada ^{gam}mama^{at}atuldi Diuusi ^{ib}ada said^{all} ^{at}uucavi quidiganioma ^{ca}acada^{ra} ivuaadana ^{ap}papaali Diuusi aa duiñada ^damos tuucavioma mos^{aca} ^{ap}papaali bait^{aca}acamigada vapacaiña quiaa nam^{acata} go^{all}quid^{all} s^{all}licami. ⁹ ^vllasi istumaasi ivuaadana ^{ap}papaali ^{am}adu ^{ab}bait^{aca}acamigada ^{ap}an ducami istumaasi idui ^{Su}usi ^Cristo diviacai tami oidi daama. ^Damos ^vllasi ^{aga}icada ismaacada ivuaadana ^{ap}papaali icuusi vaaqui^{ar} maitistui ^{isso}iñagi oodami sai ^{gan}iib^{ast}acan ^{tad}cana. ¹⁰ ^{lo}oodami maacaiñi ^{ap}papaali naana maasi ^{cu}adagai sai ^{agai} ^{dad}adaiña Diuusi dai viaacana ^{agai} s^{all}licami istumaasi ^{ca}lagadu ^{iscu}aadagi dai istumaasi ^{ca}lagadu ^{isy}lladagi dai isducatai vapaconadagi ^{gan}noonovi dai ^{gan}yuucusi. Dai ^vllasi ^{go}s^{all}licami viaacata dai oodami ^{is}llagadagi asta aid^{all} uucami sidivia ^{Su}usi ^Cristo dai maa Diuusi ^sll^{licami} utudui.

¹¹ Dai sivi ^{Su}usi ^Cristo papaali bait^{aca}acamigada ducami. Dai ^{agai} ^{ca}lagac^{ar} ^{gam}n^{ai}di. Dai aidasi camuu ^{Su}usi ^Cristo tai aasi ^{ar}rada ^{goo}qui^{ar} ii ^{agai} ^tvaagiamu dai ^{vuid}ar ^{ca}quii^{va} Diuusi sai poduucai Diuusi oig^{al}diana oodami soimaascamigada. Dai poduucai ^{gam}aat^{all} sai siaaco ivueeyi ^{Su}usi ^Cristo ^gaa duiñdaga vaamioma ^{ca}lagadu ^{ism}ll^{ca} siaaco ivuaadana ^{ap}papaali bait^{aca}acamigada ^gaa duiñdaga. ¹² ^{Su}usi ^Cristo maib^{all}cai ^{vust}aaqui ^{ar}rada ^{ap}an duuc^{all} ^{ap}papaali

baitacaaacamigada. Lagi Suusi Cristo aasi gaaara cascada. Dai mosamo imidagai podui dai i tavaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistutuidi vaasi oodami iscagaagara vuvacuiaigi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi amadu. ¹³ Siascada ajudidiu taatagi amo muuquieda silapa siaaco yaasapi coidada maiviaacana oigaragai lagi issiaa duutuadagi Diuusi asta siascada ganvausi lagi sivatu dai tuuru aradacada dai vaacasi baabieda maataigadacada lagi poduucai ganviidacata dai lagi. Capovuaadatai lagi cavuaaificam vii duucami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isapamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi arada muucucui curusiaba Diuusi Ibadada guvucadadacada gomaasi gadaasdaraga Diuusi vaatarada. Tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascada soora vaavoitudai lagi vaamioma caga istutuidi isganiibastacan tadacagi oigaldacai Diuusi soimaascamigada dai poduucui viaacana oigaragai issiaa duutuadagi Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucui Suusi Cristo lagi dai daana Diuusi aatama garvaataro ootoscui Diuusi samicami utudui agaicada. Dai poduucui vaascatai ismaacada vapaidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi amadu dai viaacamu vaasi istumaasi ismaacada aagai Diuusi sai maquia lagi vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cagagagaga vuvacana vapaidada ismaacada soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi lagi, dai aida quiaa namaaacana Moseesacaru samicamigada. ¹⁶⁻¹⁷ Siascada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai soora vaatarada lagi vustuidada silascada muuquia lagi damos tomali amaadutai maitistutuidi isbiyagi tomali amo istumaasi asta siascada muuquiagi ismaacada idui aoojai. ¹⁸ Poduucui arada aidasi Diuusi maa Moseesacaru gasamicami maifamaaacana gosamicami asta siascada Moseesa coi vustacui. ¹⁹ Aidasi Moseesacaru caagidi aoodami vaasi asamicami ismaacada maa Diuusi amaasi bai lagi voopoi vaagicami dai amo uusi isopo tagiducami maamarada dai vaditu vustacui aradacada amadu suudagi dai vausi liivru ismaacadara oojiscatada asamicami dai vaasi oodami vausi lagi arada. ²⁰ Amaasi potatadai: “Idi araicada canamaacamu idi samicami ismaacada gifmaa Diuusi aapima ganvaatarada”, astatadai Moseesacaru. ²¹ Daida Moseesacaru vausi arada licuusi vaaqui amada vaasi istumaasicada siaa duutudaiña lagi Diuusi. ²² Moseesacaru samicamigadara pocaiti sai baitoma vaasi istumaasi gaaagi isvausidicagi vustacui aradacada dai poduucui istutiadagi iscada ivuaadagi Diuusi aa duiñada. Diuusi maiogaldiña tomali amaadutai soimaascamigada asta siascada coodaiña vustacui vai balañiña arada. Dai sivi Suusi Cristo aasi arada muucucui dai poduucui Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada.

²³ Poduucui gaagaitadai isbai vuaada lagi istucada ivuaada Diuusi aa duiñada poduucui isduucui Diuusi aagai Moseesacaru dai aliasi gaagai arada isiduñi agaitadai amo istumaasi vaamioma namaacami sicoodai vustacui vai poduucui oigaldicagi oodami soimaascamigada dai lagi iimiagi tavaagiamu dai siaa duutuada lagi Diuusi tavaagiarada. Istumaasi idui Suusi Cristo vaamioma namaga sistumaasi ivuaadana ajudidiu coodaitai vustacui. ²⁴ Suusi Cristo maivapacaiña licuusi vaaquiarada

ismaacada idui oodami agai tavaagiara vaa dai vuidara caquiva Diuusi dai daana Diuusi aatama garvatar. Ajudidu coodaina vustaqui licuusi vaaquira dai balaiaa lara dai gaicada vusidina tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duindada sai poduca Diuusi oigaldiana oodami poduca isducai Suusi Cristo gamuaatu dai lagi agai ii tavaagiamu dai maaca ivueeyi Diuusi aa duindada sai poduca Diuusi oigaldiana oodami. ²⁵ Ajudidu papaali baitacaacamigada vapacina ali amojoco vasi uumigi tuucavi tuucavioma caacada dai balaticana vustaqui lara damos Suusi Cristo mosalia amo imidagai muu maisu muiyoco. ²⁶ Damos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru salicamigada. Dai Suusi Cristo muu tai aasi lara mosamo imidagai sai poduca Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ²⁷ Oodami ali amojoco cooyi dai gooqira Diuusi naidamu ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada maicaga ivuaadami. ²⁸ Poduca lagi Suusi Cristo ali amo imidagai muu tai aasi lara sai poduca Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai gooqira paamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vascatai ismaacada nara vaavoitudaitai.

10

¹ Vasi istumaasi ivuaadana ajudidu licuusi vaaquira agai povuaadana sai maana oodami tomasi palapi istumaasi idunia agaitadai Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Ismaacada vasi uumigi maacina vustaqui papaali sai coodaina dai poduca siaa duutudai Diuusi maicagara vuvacai gomaasicada. ² Isgomaasicada istutidamudai oodami iscagagara vuvacai agai aid gia alamo imidagai vaaapamudai agai vustaqui dai cascada caoigaldicamudai agai soimaascamigada dai camaisoigandiamudai soimaasi ivuaadaitai. ³ Damos baiyoma coodaitai vustaqui vasi uumigi gantatigitoina issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui laracada maitomastuigaco oigaldicana oodami soimaascamigada.

⁵⁻⁶ Cascada aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potadai agai Diuusi googa:

Aapi maitipalidi isoodami moscodadagi vustaqui dai gadadasdiagi naana maasi.

Baiyoma aapi ipalidi saida oodami ama duuca gantatigitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai galagidina.

Cascada gifootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duuca vuusaina ana dai muucuna dai poduca aapi oigaldi oodami soimaascamigada.

⁷ Tami daja ana daida idunia inagai ana istumaasi aapi ipalidi.

Ana idunia inagai vasi istumaasi ojisi galiooqira ginaagaitai ana.

Astadai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru salicamigadara pocaiti sai alasi galaagai iscodada vustaqui dai dadadiagi Diuusi naana maasi dai vascara potadai Suusi Cristo googa: “Aapi gifooga maitipalidi gomaasi”, astadai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti ara saida idunia agai istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi pocaiti agai poduca gajiaadara viaa Moseesacaru salicamigada dai pocaiti sai agai salicamigada agai dai namaga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba amo imidaga sai poduca cagagara vuvacana oodami. Suusi Cristo podui idunia aliditai istumaasi Diuusi ipalidi. Cascada Diuusi goigaldi dai covai garvuvaitu tsai aatama siaa duutudaina.

¹¹ VΛASI Λpapaali judidíu ivueeyi gΛnaa duiñdaga vΛAS tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicΛΔ maitomastuigaco oigaldicana oodami soimaascamigadΛ. ¹² DAMOS Suusi Cristo camuucucai dai aasi ΛΛradΛ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigaldiana oodami soimaascamigadΛ ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuitapi cΛquiiva dai gooquiΛΓΛ sΛalisia padΛΓΛ Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi nΛnΛraca agai Suusi asta siΛΛscadΛ Diuusi voopoidagi sΛalicamigadΛ vΛASI tΛΛaanΛdamigadΛ Λgai ismaacΛΔΛ vuidΛΓΛ vΛΛtaca ΛSuusi dai ΛΛgi Λgai gataaanada agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vΛASI gomaasi poduucai cΛΛ tutiatu Λgai ismaacΛΔΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cΛagacΛΓΛ nΛidi Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ¹⁵ Dai Diuusi IbΛadΛ ΛrnΛijadami vΛASI istumaasi iduí Suusi Cristo daidΛ icaiti Diuusi IbΛadΛ: ¹⁶ Λmo imidagai ootosdamu aanΛ Λjudidíu Λmo sΛalicami utudui dai poduucai ΛpΛduuñimu.

Aliasi cΛΛga mamaatΛtuldiamu aanΛ Λgai giñsΛalicamiga siΛgai sΛlicΛΔ maata cΛcamu dai ΛΛgiadamu.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁷ Dai gooquiΛΓΛ icaiti:

Tomali Λmo imidagai maitΛtΛgitodamu aanΛ ΛsoimaascamigadΛ ismaacΛΔΛ iduí Λgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁸ Caoigaldicatai ΛsoimaascamigadΛ Λjudidíu camaignaagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ CascadΛ giñaaduñi casistutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi maisiaa ΛΛraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai Diuusi gΛroigaldi garsoimaascamiga daidΛ Λgai garmaa ΛsΛalicami utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tΛvaagiΛΓΛ daja dai cascadΛ istutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai garsoicΛiña. ²¹ Suusi Cristo Λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ducami tΛvaagiΛΓΛ. Dai Λgai alia viaa guvucadagai. ²² CascadΛ aliΛsi gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi cΛΛga vaavoitudaitai. Diuusi casi gΛroigali garsoimaascamiga cascadΛ gΛriibastacan tada aatΛmΛ sivi. Dai cavapacoñi aatΛmΛ. ²³ Dai aatΛmΛ aliΛsi gΛaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi Λgai daidΛ gΛraagidi sai tomastuigaco oidaca agai vΛASI vaavoitudadami dai maiyaatavoga Λgai cascadΛ aliΛsi gΛaagai isvaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliΛsi gΛaagai aatΛmΛ isgarsoicΛda aipacoga dai poduucai vaamioma gΛroigΛada aipacoga dai vaamioma cΛagacΛΓΛ oidaca. ²⁵ Maitiagagai tΛsΛpan duucai ivuaadagi Λgai ismaacΛΔΛ maidaivai siaaco gΛΓmpaidi aatΛmΛ dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gΛaagai iscΛΛga gΛrmaacadagi ñiΛoqui aipacoga. Vaamioma cΛΛga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascadΛ.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatΛmΛ ΛΛgi pΛrΛliaracΛΔΛ camaatΛcatai aatΛmΛ isSuusi Cristo ΛΓΛcΛagacΛΓΛ vuvaquidami, camaitipu isduucatai isgΛroigaldi garsoimaascamiga. Maitipu tomali Λmo Λmai ismaacΛΔΛ muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ mosΛcaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛroigaldi garsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosgΛaagai isnΛnΛracagi istuigaco Diuusi soimaasi gΛrtaatatuldi agai isducatai ΛrsΛalicami. SΛlicΛΔΛ ugitituda agai Diuusi vΛASI ismaacΛΔΛ vuidΛΓΛ vΛΛtΛcagi. ²⁸ SiΛscadΛ Λmaadutai maiΛΛgidagi MoseacarΛ sΛalicamigadΛ dai isoidacagi gooca siΛpΛ vaica nΛijadami aidΛ gia Λdunucami gataaanΛiña maaaragai dai

maisoiǵaḷḷidifña ḷgaicḷdḷ. ²⁹ Damos ḡḷaagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi ḷgai ismaacḷdḷ mosparunai dai gajiaadḷḷḷ vipieeyi Suusi Cristo mamaatḷtuldiaragadḷ dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cḷḷagacḷḷḷ vuvaquiiana oodami tomaasi Suusi Cristo ḷḷDiuusi ḷcovai vusaidadḷ. Dai mosparunai Diuusi Ibaadḷ ismaacḷdḷ cḷḷagacḷḷḷ nḷidi vaavoitudadami. ³⁰ Cḷḷ maata aatḷmḷ iscaiti Diuusi: “Aanḷ ḷgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti ḷḷḷḷ Diuusi: “Dai aanḷ nḷidamu oodami ismaacḷdḷ ḷḷCḷḷaga ivuaadami dai ismaacḷdḷ ḷḷmaicḷḷaga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Siḷḷ duduaadimumu ḷsoimaasi ivuaadami siḷḷascadḷ ajiagi istuigaco Diuusi nḷidagi ismaacḷdḷ ḷḷCḷḷaga ivuaadami dai ismaacḷdḷ ḷḷmaicḷḷaga ivuaadami.

³² Damos ḡantḷgitovurai aapimḷ issiḷḷquioma aidasi utudama mai aapimḷ Diuusi ñiooquidḷ dai vaavoitu, aa oodami aliḷ soimaasi ḡantaatātuli mai aapimḷ vḷḷascḷḷḷ apiavaavoitudaiña. ³³ Dai ḷḷmadutai aapimḷ ḡanparunai ḷgai dai aa soimaasi taatātuli vḷḷasi oodami vuitapi, dai aa soicḷiña ismaacḷdḷ soimaasi taatacatadai. ³⁴ Dai soigḷḷidifña aapimḷ ḡḷnaaduñicḷdḷ ismaacḷdḷ maamaisapicatadai dai daividifña. Dai aidḷmḷsi ḡḷḷḷsidiñḷ ḡḷvustuidaga maivui ñioocaiñḷ aapimḷ Diuusi baiyoma baigḷḷidifña aapimḷ, maatacḷatai aapimḷ isviaaca ḷgai ḷmo istumaasi cḷḷagaducamioma ḷḷvaagiḷḷḷ ismaacḷdḷ maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Ḥaagai mḷsapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi ḡḷḷmaaquimu naana maasi istumaasi ḷḷvaagiḷḷḷ. ³⁶ Dai ḡḷaagai mḷsapiavuaadagi istumaasi Diuusi ipḷḷidi maioojodaitai poduucai Diuusi ḡḷḷmaaquimu istumaasi aagai ḷgai sai maquia ḷgai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi ñiooquidḷḷḷ:

Otoma divi ḷgai ḷCristo.

³⁸ Sioorḷ vaavoitudai isSuusi Cristo ḷḷCḷḷagacḷḷḷ vuviaadami Diuusi cḷḷagacḷḷḷ nḷidifña ducami istomali ḷmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Damos isḷmaadutai gajiaadḷḷḷ viaagi ḡḷvaavoidaraga, Diuusi maibaigḷḷidifña ḷgai vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidḷḷḷ. ³⁹ Damos aatḷmḷ maitḷḷḷḷgai ismaacḷdḷ gajiaadḷḷḷ vipieeyi ḡḷḷvaavoidaraga dai poduucai ajioopai Diaavora ḷḷmadu, baiyoma aatḷmḷ ḷḷḷgai ismaacḷdḷ apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi cḷḷagacḷḷḷ ḡḷḷvuvaidi.

11

¹ Ismaacḷdḷ vaavoitudai Diuusi cḷḷaga maata issḷḷlicḷdḷ viaaca ḷgai istumaasi nḷḷḷara dai issḷḷlicḷdḷ ḷḷḷduñia ḷgai istumaasi aagidi Diuusi isiduñia agaitadai tomasi maiquia nḷidi gomaasi. ² Ḥraaduñicarḷ cḷḷaga vaavoitudaiña Diuusi cascḷdḷ Diuusi cḷḷagacḷḷḷ nḷidifña ḷgai.

³ Vaavoitudai aatḷmḷ isDiuusi iduḷ oidigi. ḷgai mosaagai saidḷ ḷḷḷduuna oidigi taidḷ ḷḷḷduí. Naidi aatḷmḷ istumaasi Diuusi iduḷ tomasi mainḷidi aatḷmḷ istucḷdḷ Diuusi iduḷ oidigi.

⁴ Abeelicarḷ cḷḷaga vaavoitudaiña Diuusi cascḷdḷ istumaasi daasi ḷgai Diuusi vaamioma cḷḷagadu siḷḷgai ismaacḷdḷ daasi Cainacarḷ. Cascḷdḷ Diuusi cḷḷagacḷḷḷ nḷidifña Abeelicarḷ dai baigḷḷli Diuusi ḷgaicḷdḷ ismaacḷdḷ daasi ḷgai. Tomasi camu Abeelicarḷ vḷḷascḷḷḷ istumaasi iduḷ

agai garsoicai tasai maatana aatama isducatai glaagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi tai Diuusi duaacami bllacai tavaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidarai sai Diuusi alia baigallidiña Enoco vui laqui abiaadara. ⁶ Damos Diuusi maitistutuidi iscclagacara nlijadagi siora maivaavoitudadagi. Dai siora siaa duutuada liada Diuusi araga glaagai isvaavoitudadagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi sallicada soicai siora siaa duutuada liadagi.

⁷ Noécaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi araduñia agaitadai dai cascada glaagaitadai isiduñia agai amo vaarcu gducami dai gaicada cllagacara vuusiagi agai amadu aduñda, Noécaru cllaga agidiña Diuusi. Tomasi oodami naiditadai aidasi Noé ivuaadatadai gaa vaarcu dai poducacai maí isanoé vaavoitudaiña Diuusi vllscara oodami maivaavoiu dai poducacai gamaata isgai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tavapi duudu. Damos Diuusi cllagacara nlijidiña Noé.

⁸ Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agai gadavllaragaiñdara, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai dlvllarai tomasi Avraañi maimaatatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi advllarilarai siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu siblaadara oidacami duucacai. Dai icuusi vaaquilarai oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocaru larai poducacai oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agai larai sai advllarai laragai vllaraga agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tavaagiamu dai Diuusi amadu daaca agai.

¹¹ Saacararu ooñigada Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoiu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallicada arcallimudadatadai dai camaitistui ismaamatagi damos vllscara maamarai dai sallicada muidu cajiudad agai. Avraañicaru muidu cajiudad apan laquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi iscaldagi.

¹³ Vllasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquiaa maacacai Diuusi vllasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vllscara agai cllaga vaavoitudai vllasi ismaacada aagai Diuusi cascada maatatadai isiduñia agai Diuusi vllasi istumaasi aagai isiduñia agaitadai. Daida oodami baiganliaracada tatagitoiña. Dai agai maatatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vllscara anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Cllaga gamaata sai siora poducacai vaavoitudadagi nllara istuigaco iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomas-tuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gandvllaraga siaadara vuvaja cllaga istutiadamudai agai isiimiagi apamu maaca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo dlvllarai vaamioma cllagaducami tavaagilarai. Cascada Diuusi baigallidiña giñooga aagitai agai. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agai tavaagilarai.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muaana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai

gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco vi-aacatadai agai. Dai Diuusi caaagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajuudad Isaaañidara. Damos Diuusi mosnida aliditadai sabai calaga lagidi Avraañi dai maisiu issaalicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduaacaldiagi coidada. Cascada siaducui isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiañidara.

²⁰ Isaacaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquiaa muucucui agai agidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi calagacara nijada agaitadai. ²¹ Jacocararu calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu callimucui agidi gamara Osé maamarada sai Diuusi calagacara nijada agaitadai. Dai Jaco siao duutuli Diuusi daagacatai gagiica. ²² Osécaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuuquia agaitadai pocaiti sai gaaaduñi ajudidú vuvaaquia agaitadai gooquiri-oma Ejiipituañidara. Dai aagai lapa masiaaco vuuquiagi ooda camuucucui agai.

²³ Moseesacaru dadada calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi vuusai Moseesa maata tal agai sidi arDiuusi aco vusidadada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi araí gatajai coodaragai vvasi aali utu vuvaaquidada ismaacada arcacallicatadai judidú maamarada. Vvascara Moseesa dadada maiabañi araí. ²⁴ Moseesacaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cagaa agai maitipali isloodami araí baabadada duucui nijadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isloodami maatacagi isagai arjudú. Ajudidú arDiuusi maamarada cascada. Tomasi vvasi ajudidú arpipiooñigadacatadai araí Ejiipitara oidacami dai soimaasi taatamituidiña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigaliadagi chalaqui tasai ivuaadadai istumaasi ipalidi asoimaasi ivuaadami lamadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma calgaducami lavaagiara cascada ipali isEjiipitara oidacami soi duucui nijadagi poduucui masduucui soi duucui nijada agaitadai Cristo goquiara diviacai. Moseesa poliditadai sai poducui vaamioma baigalidi isviaacatai vvasi araí Ejiipituañidara vustuidada. ²⁷ Moseesacaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ii Ejiipituañidara maiabañi agai araí tomasi araí alia baamu amoseesa vui. Vvascara Moseesa iduí vvasi istumaasi Diuusi tajaí saida iduuna ducami isnijadamudai agai Diuusi tomasi maitartalagacarui.

²⁸ Moseesa calaga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascada gatajai coodaragai cañiru maamarada dai agidi sai vvasi oodami vausidana ganquii quitaagiña sicoli cañiru arradacada sai poduucui maivaacana Diuusi taañicaruda dai maicoodana judidú maamarada cacalli aragadada. ²⁹ Ajudidú calaga vaavoitu Diuusi cascada dagavusai agaa suudagi ismaacada vvalgicada talagiducataidai ducami issiaravalarai gaquicamicamudai agai. Dai aidasi arEjiipitara oidacami dagavuñia aliditadai lapa baicoi.

³⁰ Ajudidú calaga vaavoitu Diuusi cascada gai abidaviqui ismaacada sicoli cuupicatadai Jericoara. Cuvaracami tasai sicoli dagavusaiña ajudidú Jericoara bidaviqui abagi, taida gai. ³¹ Raavacaru ramo ooqui ismaacada Jericoara oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maquia agaitadai adavalarai ajudidú cascada soi agai cacalli judidú ismaacada vaapa Jericoara dai nada agai adavalarai ismaasi cascada maimuu

looqui aidasi coi agaa ismaacada mai agidi Diuusi. Raavacaru agamo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitiñaajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana garaaduñicaru Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñoquituldiadamigada.

³³ Agai calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ivuaadana naana maasi. Lamoco vuvaidiña oidacami dai agi ami davaragadaga oidacana. Daida atataandami calaga ivuaadana ganaa duiñdaga. Dai Diuusi soi vascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimana aidamasi ga taiyaga suuli dai Diuusi soi aa masai maicoodana. Dai Diuusi soi ismaacada maiguupuacatadai sai guupucatauna. Dai Diuusi soi aa sai calaga maat cocodaiña dai voopoitudaiña gansasaayu. ³⁵ Dai amo ooqui aaduñda duduaaca.

Dai lamoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Damos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajiaadaga viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagai duduaaca agai dai iimi agai Diuusi lamadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagiaga istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacada maivaavoitudaiña Diuusi soi vuaadana lavaavoitudadami. Lamoco parunaiña agai dai aa gavaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai lamoco coodaiña ojoodaicada dai aa seruuchucada guicumaiña agai dai aa aagidiña agai sai gajiaadaga viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu ojogidacada dai cañiiru ojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Salliacada arsoituutuigami agai daida loodami soi duucanidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davaraga oidaca agai lamadu lavaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tatarajovai oidacana. Lavaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diuusi calagacaga nidiña vasi agai ismaacada vaavoitudaiña. Damos vascaga maimaa agai vasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipaliditadai isagai naracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo salicami vaamioma calgaducami dai agai arsalicami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diuusi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama ara. Dai Diuusi vascatai mapai garmaquia agai vasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscalaga vaavoitudaiña muidutai garaaduñicaru aatama ara gaagai iscalaga vaavoitudadagi dai calagacaga oidacagi dai gajiaadaga vipiaadagi vasi soimaascami dai vasi istumaasi maitarsoicai iscalagacaga oidacagi. ² Dai gaagai isapiatatigitoda aatama isSuusi argarbitacaacamiga dai salliacada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagiaga daacatadai Diuusi lamadu dai alia baigaliditadai agai maaaca. Dai vascaga divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi ali asi arsiaa araragaicatadai ajudidi vataraga. Dai gooqiaraga apamu ii tavaagiamu dai Diuusi salisia padaga daja. Dai aatama gaagai isvaavoitudai Diuusi aran duucai Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ TATΛgitodavurai aapimΛ isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipΛlidi tomasi Λsoimaasi ivuaadami soimaasi taatatu cascΛΔ aliΛsi glaagai isapiavaavoitudada aapimΛ tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui ñioocada Diuusi tomasi Λoodami soi duucaī gannΛidi.

⁴ AapimΛ maiquiaa gancooditu vuidarΛ vΛΛtacatai ΔDiaavora ΛΛmadu Λsoimaasi ivuaadami. ⁵ Glaagai masiapiatΛTΛgitodagi iscaiti Diuusi ñiooquidarΛ siaaco pocaiti Diuusi maacaitai ñiooqui vaavoitudadami gamaamara duucaī:

Giñmaamara maitΛagagai masbacocodagi tomali maitΛagagai isdigituagi isivuaadagi istumaasi aanΛ ipΛlidi siΛascadΛ soimaasi gantaatamituldiada aanΛ soimaasi ivuaadatai aapimΛ.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi aanΛ vΛΛsi giñmaamara, aliΛ oigΔdai aanΛ cascΔΔ.

Ascaiti Diuusi. ⁷ SiΛascadΛ Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapimΛ maitΛagagai masvui ñioocadagi. VΛΛsi oodami ismaacΔΔ oigΔdai ganmaamara soimaasi taatamituldi siΛascadΛ maicΛga ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi siΛascadΛ soimaasi ivuaada aapimΛ poduucā isduucaī soimaasi taatamituldi

Λgai gamaamara aidΛ gia aapimΛ maitΛmaamaradΛ Λgai. ⁹ AidΛsi aaliducataidai aatΛmΛ soimaasi gartaatamituldiña gardΛΔΔ soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ dai vΛΛscarΛ siaa duutudaiña aatΛmΛ. Damos vaamioma cΛga glaagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi Λgai soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ vai poduucā maisoimaasi ivuaada aatΛmΛ dai tomastuigaco oidaca Diuusi ΛΛmadu.

¹⁰ AidΛsi aaliducataidai aatΛmΛ soimaasi gartaatamituldiña gardΛΔΔ isducatai cΛgadū alidiña Λgai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, Λgai sΛlicΔΔ cΛga maata istumaasi ΛrcΛΛgai aatΛmΛ garvΛatarΛ, vai poduucā maisoimaasi ivuaada aatΛmΛ apan duucaī Λgai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ SΛlicΔΔ Λrvaavoi sai tomali Λmaadutai maioojoidi issoimaasi taatamituldiadagi dΛΔΔΔΔ damos ismaacΔΔ maataarΛi iscΛga tuutiacagi soimaasi taatamaitai Λgai gia sΛlicΔΔ cΛlgacarΛ oidacana.

¹²⁻¹³ AliΛsi glaagai isapiadaanada aapimΛ Diuusi sai gansoicΛiña dai cΛlgacarΛ oidacagi isducatai Diuusi ipΛlidi vai poduucā aa oodami maigajiaadarΛ vipiaadana Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ damos baiyoma vaavoitudana Λgai dai cΛlgacarΛ vuvacana. Dai aliΛsi glaagai iscΛga gamamaatΛtuldiada aapimΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ vai poduucā aa oodami cΛga maata caacana dai Λlgiditai caacana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuidarΛ vΛΛtaca aa oodami tomasi Λgai ganvuidarΛ vΛΛtΛ dai maitavar soimaasi ivuaada. IsmaacΔΔ apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu. ¹⁵ Gannuucadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maigajiaadarΛ viaana Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ, isdigitua aapimΛ Diuusi maicΛlgacarΛ gannΛijadamu. Dai gannuucadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maitΛvΛpi bacocodagi poduucā baacoitudan tada aapimΛ muidutai ΛpΛ.

¹⁶ Dai gannuucadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maigoogosi gaducamicana dai maigajiaadarΛ vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucā isduucaī idui Esaúcaru. Esaúcaru gajiaadarΛ viaa gasΛlicamiga ismaacΔΔ viaacataidai gaoooga

vustuidad¹⁷. V¹⁸asi maa agai g¹⁹suculi. Vaid²⁰ suculid²¹ maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ C¹⁸aa maat¹⁹ aapim²⁰ isgooqui²¹ aidasi Esaú ip²²aliditadai is²³oogad²⁴ daañiagi Diuusi sai c²⁵aa²⁶gac²⁷ara n²⁸aidiña maitistui oogad²⁹. Esaú ap³⁰amu viaaca aliditadai g³¹s³²alicamiga dai asta suaacaitadai d³³amos camaibaigacatadai.

¹⁸ A¹⁹laquioma aidasi Diuusi maa a²⁰judidíu g²¹s²²alicamiga a²³giidi Siñaí²⁴ara ali²⁵ copoñimi oidigi dai a²⁶v²⁷arai dai tucagamu dai g²⁸aa²⁹pi m³⁰ai taí a³¹giidi³²ara. ¹⁹ Dai cavami caidatu amo piito dai caidatu Diuusi ñ³³iooquid³⁴ taid³⁵ a³⁶oodami s³⁷alicad³⁸ duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camaiñ³⁹iooquidiña ap⁴⁰amu. ²⁰ Agai po⁴¹aliditadai is⁴²maitistutuidi is⁴³aa⁴⁴giadagi istumaasi aagidi Diuusi. Agai po⁴⁵t⁴⁶atadai sai is⁴⁷maadutai si⁴⁸ap⁴⁹ amo istumaasi taatagi a⁵⁰giidi g⁵¹aa⁵²gaitadai m⁵³as⁵⁴muaagi ojodaicad⁵⁵ si⁵⁶ap⁵⁷ uusicad⁵⁸ casc⁵⁹ad⁶⁰ duduaadimu agai. ²¹ S⁶¹alicad⁶² sigalnascatadai oidigi casc⁶³ad⁶⁴ asta Moseesa a⁶⁵agi pocaiti sai gigivuli duaadimucai. V⁶⁶asi gomaasi t⁶⁷aa dai ca⁶⁸ a⁶⁹judidíu, d⁷⁰amos aapim⁷¹ gia cho.

²²⁻²⁴ D²⁵amos Diuusi g²⁶an²⁷maa aapim²⁸ amo s²⁹alicami utudui. Agai ar³⁰Suusi Cristo s³¹alicamigad³² dai aapim³³ cavaavoitu. Suusi Cristo agai dai muu curusiada dai aasi ar³⁴rad³⁵ vai poduuc³⁶ai oig³⁷aldicana oodami soimaascamigad³⁸ tomastuigaco. Vaamioma c³⁹aa⁴⁰gadu istumaasi iduí Suusi Cristo sistumaasi iduí Aveelicar⁴¹. Aveelicar⁴² muua amo cañiiru mara dai ar⁴³rad⁴⁴ daasi Diuusi. Dai aapim⁴⁵ vaavoitudai is⁴⁶Diuusi g⁴⁷an⁴⁸vaidaquia agai t⁴⁹avaagiamu siaaco daja agai. Agai tomastuigaco oidaga dai n⁵⁰aida agai ismaac⁵¹ad⁵² ar⁵³c⁵⁴aa ivuaadami daid⁵⁵ ismaac⁵⁶ad⁵⁷ ar⁵⁸maic⁵⁹aa⁶⁰g⁶¹ ivuaadami. Dai modaraaja ar⁶²ap⁶³ mui miil t⁶⁴ataañicarud⁶⁵ dai v⁶⁶asi siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamarad⁶⁷ ami daraaja ar⁶⁸ap⁶⁹, agai vaa ismaac⁷⁰ad⁷¹ Diuusi a⁷²co vuvaitu. Agai gia tomali amo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

²⁵⁻²⁶ G²⁷annucadacavurai aapim²⁸ dai maigajiaad²⁹ara vipiaada Diuusi baiyoma a³⁰agiadavurai. Aidasi Diuusi ñ³¹iooqui a³²judidíu Siñaí³³ara aidasi maa g³⁴s³⁵alicamiga gigivuli ad³⁶v³⁷arai d³⁸amos v³⁹aa⁴⁰sc⁴¹ara a⁴²judidíu mai⁴³aa⁴⁴gi Diuusi tai casc⁴⁵ad⁴⁶ Diuusi soimaasi taatatuli. Poduuc⁴⁷ai soimaasi g⁴⁸artaatatuldia agai agai ismai⁴⁹aa⁵⁰giadagi aat⁵¹am⁵² Suusi Cristo s⁵³alicamigad⁵⁴. Casc⁵⁵ad⁵⁶ pocaiti Diuusi sivi: “Ar⁵⁷ap⁵⁸ amo imidagai gigivuquitudamu aan⁵⁹ ad⁶⁰v⁶¹arai dai t⁶²avaagi ar⁶³ap⁶⁴”, asc⁶⁵aiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai ar⁶⁶ap⁶⁷ amo imidaga ar⁶⁸aduñia agai gomaasi agai po⁶⁹t⁷⁰aiya alidi sai ug⁷¹gituda agai v⁷²asi istumaasi idui agai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai ar⁷³ap⁷⁴, dai viaa agai mo⁷⁵s⁷⁶acaasi istumaasi maiugiat⁷⁷. ²⁸ Aliasi g⁷⁸aa⁷⁹gai isbaig⁸⁰ar⁸¹aliada aat⁸²am⁸³ Diuusicad⁸⁴. Agai v⁸⁵aa⁸⁶sc⁸⁷ara garoig⁸⁸adai dai gar⁸⁹nuucada dai gar⁹⁰soic⁹¹ai t⁹²as⁹³ai c⁹⁴aa⁹⁵gac⁹⁶ara oidacana casc⁹⁷ad⁹⁸. Dai v⁹⁹asi gomaasi maiugiat¹⁰⁰. Casc¹⁰¹ad¹⁰² g¹⁰³aa¹⁰⁴gai t¹⁰⁵saig¹⁰⁶ar¹⁰⁷aliarac¹⁰⁸ad¹⁰⁹ ivuaadagi Diuusi aa duiñdad¹¹⁰ dai siaa duutuadagi Diuusi c¹¹¹aa¹¹²gac¹¹³ara oidacatai poduuc¹¹⁴ai isduuc¹¹⁵ai Diuusi ip¹¹⁶alidi dai t¹¹⁷at¹¹⁸agitoitai is¹¹⁹Diuusi v¹²⁰aa¹²¹sc¹²²ara soimaasi taatamituldi sioor¹²³ mai¹²⁴aa¹²⁵gidi. ²⁹ Maat¹²⁶acatai is¹²⁷Diuusi g¹²⁸ar¹²⁹ooga s¹³⁰alicad¹³¹ soimaasi taatamituldi v¹³²asi soimaasi ivuaadami.

13

¹ G²aaagai m³asapiag⁴noig⁵aadagi aipacoga. Aapim⁶ ar⁷g⁸anaadunumu vaavoitudadami casc⁹ad¹⁰. ² V¹¹aa¹²sc¹³ara g¹⁴aaagai m¹⁵asmiaad¹⁶giadagi g¹⁷andaividacami. Amoco camiaad¹⁸gidiña Diuusi t¹⁹ataañicarud²⁰ dai v²¹aa²²sc²³ara maimaat²⁴acana is²⁵ar²⁶Diuusi t²⁷ataañicarud²⁸.

³ Soicadavurai aapim^λ ^λvaavoitudadami ismaac^λ^λ maamaisapi ducami isaapim^λ ^λmadu maamaisapicagi. Dai soicadavurai aapim^λ ^λvaavoitudadami ismaac^λ^λ soimaasi taatamai, ta^λgitodavurai isaapim^λ ^λpa istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ Siaav^λ g^λnduutuuda aapim^λ cuucunacami aipacoga dai c^λgav^λ g^λntat^λgitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitav^λ googosi g^λnducamica tomali c^λli tomali ooqui. V^λasc^λg^λ maisoimaasi ivueeyi soora mos^λcaasiga g^λoof^λiga ^λmadu voo^λodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai v^λasi ismaac^λ^λ googosi g^λnducami.

⁵ Maitaaagai m^λsmui ^λmpaidiada aliada tumiñsi. Baigav^λ g^λan^λliada aapim^λ agaic^λ^λ m^λasmaac^λ^λ viaacagi, maat^λcatai sai Diuusi pocaiti: “Aan^λ v^λasc^λg^λ g^λansoic^λdamu dai g^λan^λmadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ Casc^λ^λ aat^λm^λ istutuidi is^λpocaiti^λadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi agai dai garsoic^λ

Casc^λ^λ mai^λab^λidi aat^λm^λ tomali ^λmaadutai. Iscaitiadamu aat^λm^λ.

⁷ Daan^λdavurai Diuusi sai soic^λiña ismaac^λ^λ g^λan^λmaat^λtuli Diuusi ñiooquid^λ tucamid^λg^λ. Agai c^λgac^λg^λ oidacana dai c^λga ivuaadana Diuusi aa duiñdad^λ. Dai aapim^λ g^λaagai m^λsapan duuca^λ ivuaada agai dai ^λpan duuca^λ vaavoitudada agai.

⁸ Suusi Cristo ^λragai vaa tomastuigaco. ⁹ Maitav^λ vaavoitudada aapim^λ itumaasi g^λmamaat^λtuldiadagi aa ismaac^λ^λ mai^λpa maasi ismaac^λ^λ g^λnmamaat^λtuli tucamid^λg^λ. Diuusi g^λroig^λdai dai c^λgac^λg^λ g^λrn^λidi poduca^λ istutuidi aat^λm^λ t^λsc^λgac^λg^λ oidacagi. Damos ^λamoco vaavoitudai sai maitaaagai iscuaadagi ^λmo cuaadagai. Gomaasi maitarsoiñi. Casc^λ^λ aat^λm^λ maitaaagai t^λsvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ Abait^λc^λaacamigad^λ papaaligad^λ ^λjudid^λu coodaiña vustaqui ^λmo altar daama dai b^λl aim^λraiña ^λrad^λ iicusi vaaqui ^λraana tucavi tucavioma c^λaac^λ^λ dai dadaasdiña Diuusi sai poduca^λ Diuusi oig^λdiana oodami soimaascamigad^λ. Dai vustaqui tuucugad^λ b^λl aim^λraiña siaaco maitiipu baabaqui dai m^λm^λidiña. Dai poduca^λ ^λpa ^λSuusi g^λmuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduca^λ Diuusi oig^λdiana oodami soimaascamigad^λ gomaasi ^λras^λalicami utudui ismaac^λ^λ g^λrmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos agai ismaac^λ^λ apiavaavoitudadagi Moseesacaru s^λalicamigad^λ agai mai^λoig^λdicamu soimaascamigad^λ. Casc^λ^λ aat^λm^λ g^λaagai isg^λjaad^λg^λ vipiaada Moseesacaru s^λalicamigad^λ dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo s^λalicamigad^λ tomasi soimaasi taatamai aat^λm^λ vaavoitudaitai. ¹⁴ C^λl maat^λ aat^λm^λ sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai casc^λ^λ n^λn^λra aat^λm^λ istuigaco iimia ragai t^λvaagiamu siaaco daja Diuusi dai ^λmadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Casc^λ^λ g^λaagai isv^λasc^λg^λ c^λga ñioocada aat^λm^λ Diuusi v^λatar^λ garsoic^λitai Suusi Cristo. Apapaali judid^λu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi damos aat^λm^λ maitaaagai isdadasdiagi tomali ^λmo istumaasi mosg^λaagai t^λsc^λg^λ ñioocada Diuusi v^λatar^λ. ¹⁶ Ta^λgitodavurai isg^λaagai isc^λgac^λg^λ oidacagi v^λasc^λg^λ dai oidiadagi aa m^λstumaasi viaacagi. Poduca^λ baig^λlidiña Diuusi.

¹⁷ Λαγιαδavurai aapimΛ gantatΛaanΛdamiga. Αgai gansoicΛda λlidi masai cΛagacΛΓΛ oidacana maatacatai isΛmo imidagai vuidΛΓΛ guquiva agai agai Diuusi. CΛagacΛΓΛ avΛr oidaca vai maisoigΛnλidiña gantatΛaanΛdamiga. IssoigΛnλiada agai aapimΛ λλpΛ soigΛnλiadamu.

¹⁸ DaanΛdavurai Diuusi sai apiacΛagacΛΓΛ oidacana aanΛ tomasi aanΛ pollidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipλlidi aanΛ isdaanΛda aapimΛ Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanΛ ismΛΛca gΛndividiagi.

²⁰ Diuusi agai dai gΛriibastudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga muu curusiaba dai aasi λλradΛ dai gotoΓΛ Diuusi duaacali coidadΛ saagidiaiñdarΛ poduucai isduucal aagai Diuusi gΛsΛΛlicamiga utuducΛdΛΓΛ ismaacΛdΛ maiugitia agai tomali Λmo imidaga. Suusi Cristo agai dai aliΛsi oigΛdai dai nuucada vΛΛsi Λvaavoitudadami. ²¹ AanΛ ipλlidi sai Diuusi gΛnmaacana guvucadagai mai cΛΛga ivuaada aapimΛ istumaasi agai ipλlidi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Dai aanΛ ipλlidi λλpΛ isaapimΛ dai vΛΛsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cΛΛga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi gΛndaanΛi aanΛ masai maitiñvui baacocoiña gΛnmaacaitai aanΛ ñiooqui idi ooji cavulicamiΛrΛ. ²³ GΛraduñi Timoteo cavuusai maisacaruaiñdΛΓΛ. Isotoma divia agai tami vaidacamu aanΛ siΛscadΛ mΛΛca gΛnnλidamuagi.

²⁴ DiuuscΛdΛ viaatuldi aanΛ vΛΛsi gantatΛaanΛdamiga λλmadu aapimΛ vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacΛdΛ tanai ItaaliΛΓΛ oidaca DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

²⁵ AanΛ ipλlidi sai Diuusi cΛagacΛΓΛ gΛnnλidiña vΛΛscatai aapimΛ. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aan Santiago arpiooñigad Diuusi dai ataanadami Suusi Cristo. Viaatuldi aan abavustaama dan gooca Jacocarú maamarad cajiudad ismaacad aipaco oidaga vasi oidigra.

² Giñaaduñi aliasi gaaagai isbaigaliada aapim silascad soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaaga maat aapim issoimaasi taatamituldagi aapim caga vaavoitudaitai Diuusi aid gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapim Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapim ismaacad mamaataga issoimaa taatamadagi dai vascaga maivú ñioocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapim.

⁵ Ismaadutai aapim vlagacagi maatdagai taañivurai Diuusi sigai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducad galidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai mastaanadagi. Agai ismaacad maicaga vaavoitudai amo imidagai caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arpan ducami uusi aagad ismaacad mosaipaco oñidiña vli. ⁷ Siora povuaadagi agai maitaagai istagitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagai tagitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vscaga.

⁹ Avaavoitudadami soitigami gaaagai isbaigaliadagi cagacaga naiditai Diuusi agai dai maisu soiduucái nidi. ¹⁰ Avaavoitudadami ricu ara gaaagai isbaigaliadagi silascad aoodami soiduucái najadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vasi vustidad aricu ugiat arpan duucái yoosigad vasi maitavapi cavaca. ¹¹ Mosvusacái tasai dai totoñdarai dai gaquistudai yoosigai vai suuligai vai camaisigimaasana. Poduucái ara todian duucái ugiat vustidad aricu quiaa aata vaaadatai agai.

¹² Siora soimaa taatamadagi dai maivú ñioocadagi Diuusi agai aliasi baigaliadamu. Agai ismaacad istutuidi ispoduucái oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai svscaga oidacamu agai Diuusi amadu, poduucái iduucái aagai Diuusi siduñia agai agicad ismaacad lagiadagi. ¹³ Silascad amaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai ispoliada agai isDiuusi poduucái tagitoituldi. Diuusi tomali amo imidagai maitagitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucái maitagitoituldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma silascad amaadutai soimaasi iduñia aliada agai lagi poduucái tagitoi cascad. ¹⁵ Tagitoidagiañdara vsacái soimaascami dai silascad caaliasi arsoimaasi iducamicagi aoodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavaga lagi ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vasi istumaasi cacagaducami ismaacad viaa aatama oidigi daama Diuusi garmaacái. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai alia caga dadadacái vasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacái. Gocuudagi ismaacad viaa Diuusi tomali amo imidagai maiugiat tomali maitutucuí. Diuusi vscaga garmaacái istumaasi cacagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacaga garvuvaidi tasvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatama araaga vaavoitu. Poduucái ipali agai cascad poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi siooma aTCΛΛgai iscaΛcagi isñiioocadagi dai maitlaagai isbacocodagi. ²⁰ Oodami ismaacada bacocora maitvueeyi istumaasi Diusi ipalidi, ²¹ cascada casiavar maisoimaasi ivuaada. Λgiadavurai aapima Diusi. Caviaa aapima Diusi ñiooquida ismaacada garootosi agai. Diusi viaa guvucadagai daida istutuidi iscΛagacara gΛnvuvaidagi isvaavoitudagi aapima ñiooquida.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diusi ñiooquida maisiu moscaaca. Sioora caacagi dai maitvuaadagi poduucal agi gΛnvupuiirumadai agai. ²³ Sioora moscaacagi Diusi ñiooquida dai maiΛgiadagi agai arapan ducami amo cΛli ismaacada maΛ nΛnΛidi gΛΛsi ²⁴ dai casi glaagadagi tuitaragai vai agai mosimiagi abiaadara dai camaitagituagi ismaasi Λsida. ²⁵ Sioora mostagitocagi istumaasi caΛ Diusi ñiooquida ismaacada cΛagacara garvuvaidi dai cΛga tagito caacagi dai apiacΛga vaavoitudadagi daida ivuaadagi istumaasi aagai Diusi ñiooquidara agai alia baigΛliadamu.

²⁶ Ismaadutai pocaiti adagi siarvaavoitudadami dai vaascara vui ñioocada aa agi gΛnvupuiirumadai dai poduucal vaavoidaragada maisoicai. ²⁷ Diusi nΛidi siora soicai aali maidΛΛacami Λmadu Λvipiudu siΛscada soimaa taatamada agai dai mai soimaasi ivueeyi poduucal isduucal ivueeyi aa ismaacada maiΛgidi Diusi. Diusi pocaiti sai siora poduucal ivueeyi agai giaa sΛlicada cΛga vaavoitudai.

2

¹ Giñaaduñi aapima ismaacada vaavoitudai gartaanΛdamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada sΛlicada viaa guvucadagai aliasi glaagai aapima isvaascatai amadugan duucal nΛijadagi. Maitlaagai issioma cΛagacara nΛijadagi Λmoco siaa. ² Ducami isvaapaquiagi gooca cacΛli siaaco siaa duutuada aapima Diusi, amoco argavidacamicagi daida aroorocagi aaniyugada dai cacΛagaducagi yuucusida, daida agamai arsoitigamicagi dai cacΛliocoidada yuucusucagi. ³ Amaasi mai aapima cΛagacara miaadagidagi agai ismaacada cacΛgadu yuucusida dai potΛadagi: “Tami daiva cΛagaducada daicariara”. Daida Λsoitigami mospotΛada aapima: “MΛΛcai caaca siΛpra daivañi tami dΛvΛarapi”. ⁴ Poduucal aapima maiΛmadugan duucal nΛidi vaascatai, baiyoma maicΛga tΛtagitoi aapima.

⁵ Giñaaduñi caacavurai idi ñiooqui Diusi acovai vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chilaquioma riricu oidigi daama oidacami saagidaiñdara sai cΛga vaavoitudaiña agai. Dai vaascara vaamioma arsoiñi isvaavoitudagi oodami Diusi siviaacagi mui tumiñsi. Diusi maquimu Λvaavoitudadami oigaragai sai gataanΛiña agai Λmadu. Poduucal isduucal aagai Diusi siduñia agai agaicada ismaacada Λgiadagi. ⁶ Damos aapima soiduucal nΛidi soitutuigami. TΛtagitodavurai aapima isariricu agai dai soimaasi gΛnvuiididi alia duudatai dai agai gΛntavaimaticana aapima dai vaman tutusaiña dudunucamara. ⁷ Dai agai vaa agai dai vui ñioocai Suusi Cristo ismaacada glaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadΛcada vapacoñi aapima.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidara: “Oigladavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapima lagi”. Issallicada povuaada aapima aidaga caga ivueeyi aapima. ⁹ Damos ismailmadugan duucai nlijada aapima aidaga soimaasi ivueeyi aapima. Dai poduucai aapima arsoimaasi ivuaadami maagidacai Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Tomasioora ismaacada lagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai amo imidagai maicaga iduñiagi tomasi amo istumaasira lagi ducami ismailagiada tomali amo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami dai lagi vaa pocaiti ara sai maitacodaiña. Ismaadutai maigoogosi gducamicagi tomasi mosgamuaa vascara arsoimaasi ivuaadami maagidacai Diuusi ñiooquida. ¹² Aapima ali si gaaagai iscagacara oidacagi apan duucai lagi ismaacada maata isamo imidagai Diuusi nada lagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Diuusi cagacara garvuvaidi soimaascami-aiñara cascada istutuidi aatama isagiadagi ñiooquida. ¹³ Ismaadutai maisoigalliadagi aacada Diuusi maisoigalliadamu gaicada ara damos sioora soigalliadagi aacada Diuusi soigalliadamu gaicada ara.

¹⁴ Giñaaduñi, ¿tumaasi arcagai ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudai dai maitivuaadagi tomali amo istumaasi cagaducami? ¿Baiscagacara vuusaiña lagi poduucai? ¹⁵ Ducami isamoco ganaduñi maiviaacagi yuucasi tomali cuaadagai ¹⁶ mai maadutai aapima potadagi: “Diosai, taaanapas tudu cuaadagai dai yuucasi”. Mai aapima maimaquiagi istumaasi vaaaga agamai. Tumaasi soiñana ñiooqui. ¹⁷ Poduucai sioora pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagi gaaaduñi tumaasi arcagai vaavoidaragada.

¹⁸ Aapi pocaiti sai caga vaavoitudai dai aanla pocaiti saida ivueeyi istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Damos issallicada vaavoitudamudai aapi Diuusi aidaga ivuaadamudai istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Siu duucu ivuaada aanla istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi poduucai gamaata iñsaana sallicada caga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai ismaduga Diuusi, vaavuava. Damos diaavora taaañicaruda vaavoitudai ara isoidaga Diuusi dai gigivucui dudu-aadicuitai. ²⁰ ¿Maimaata caa aapi? ¿Ipalidipasi iñsigamaata tuldagi? Sioora vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi cagaducami, ¿tumaasi arcagai isvaavoitudada lagi? ²¹ Caga maata aapi isgraduñi Avraañicaru lagiña Diuusi daida idui gamaracada isducatai taji Diuusi vai cascada cagacara naidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai lagi aramo oodami ismaacada caama duucai gatagito dai camaisoimaasi ivuaada lagi dai lagiña Diuusi. ²² Poduucai gamaata isAvraañi alia caga vaavoitudai Diuusi dai aidasi podui lagi vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucai aradui isducatai aagai Diuusi ñiooquidara ismaacada pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascada Diuusi cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai lagi”. Vai Diuusi gaaaduñi duucai naidi Avraañi.

²⁴ Camaata aapima siDiuusi cagacara naidi vaavoitudadami caga ivuaadami duucai maisiu mosaca vaavoidaragadacada damos istumaasi cagaducacada ismaacada ivuaadagi lagi ara. ²⁵ Poduucai aradui Raavacada lagi aramo ooqui tataligami dai caga miaadagi oootosada

Λjudidíu dai aagidi siaa salli iimia agai sai maivuuna tataanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascada aidla abiaadara Diuusi ipali isama duucai gtagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi cagacaga naidi Raava dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada calma duucai gtagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai agidi Diuusi. ²⁶ Siorea vaavoitudagi dai maicaga ivuaadagi agai maitarcalagai vaavoidaragada, agai arapan ducami amo oodami ismaacada cavusacai ibada muucucai agai.

3

¹ Giñaaduñi maitaagagai issii muidutai armamaatatluldiadamicagi. Camaata aapima sai aatama ismaacada armamaatatluldiadami Diuusi salicada soimaasi gartaatamituldagai ismaisalli aagidi aatama ñiooquida agai. ² Vascatai aatama muiyoco maicaga ivuaadana. Ismaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai aramo oodami calga gtagitocami dai calga istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Silascada dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudadagi siajacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitovar naijada vaarcuara ismaacada gaa suudagi daama ajiopai tomasial gagardu agai dai vavalli ismaacada nutuscái alia guvuca voida aiimitudadami iimitudai siajacoga ipaliadagi amo ali taavlacada ismaacada vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai aravueeyi arpa ganannacada tomasi alidu vascara istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai gananna arapan ducami tai arpa. Lachi taicada mamajai gapi oidigi. Gananna istutuidi isalia soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Silasi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi nanada Diaavora guvucadadacada. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomastuma calaisi, dai coocoyi, dai ujuurugi, dai calaisi gaa suudara oidacami, dai cabai tuutiatudaiña. ⁸ Damos gananna gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Gananna aramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganannacada oodami ñiooquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Ganannacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñiooquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaiña agai vaa vagacañañdara suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dadda iibatana uuvasi sarpa amo uuvasi dadda bais iibatana iigosi? Poduucai arpa amo vagacañañdara maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaacada calga gtagitocagi agai gaagagai iscagacaga oidacagi vai poduucai naijadagi aa sarvaavoi iscaga gtagito dai maitaagagai isgaducada galliadagi. Agai vaa maatadagada mamaatatluldi ismaitaagagai isgaducada galliadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai agi gavallatar tagitocagi vvasi dai maitatagitodagi aa maitaagagai isgaducada galliadagi gmaatadagacada vvasi gomaasi arpan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatadagai maitaragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai

ismaacada gamaacai adiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa ami mosganvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatadagai ismaacada gamaacai Diuusi agai calgacala oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoiña aa, dai lagidiña ganbaitaguucacamiga, dai soigalidiña aacada dai soicaiña dai amadugan duucai naidiña vascatai dai vasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai calga ivueeyi, agai ipalidiña iscalgacala oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaiña aapima? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicalga ivueeyi aapima. ² Aapima aagaiña amo istumaasi dai masmaitanmaquiagi gacoodaiña aapima. Aapima viaaca lididiña istumaasi viaaca ganaduñi dai masmaitanmaquiagi cocodaiña aapima. Aapima maiviaacana istumaasi ipalidi maitanai aapima Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lagi ganvatar taanaiña aapima cascada. Maitavar calgai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapima maiलगि Diuusi. ¿Maitamasmaata aapima sai siora ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiलगि Diuusi agai vuidala vata Diuusi? Mospoduucai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiलगि Diuusi agai vuidala vata Diuusi. ⁵ Maisiu moslagi pocaiti Diuusi ñiooquidala: “Galbadaga ismaacada otoi Diuusi sai garlamadu daacana alasi garsoicai dai alia soigalidi agai silascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi calgacala garnidi dai alasi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñiooquidala. “Diuusi vui caata ismaacada gargarducada ganlidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigargarducada ganlidi”. ⁷ Lagiadvurai aapima Diuusi dai vuidala avavataca Diaavora siagai malimu. ⁸ Duudatai avargamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma calgacala gannijadamu. Dañi aapima soimaasi ivuaadami, ama duuquiavar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada aliada Diuusi dai soimaasi ivuaada aliada lapa, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigalidiada soimaasi ivuaadatai. Siora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma glaagai issuaanadagi, siora baigalidiadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma glaagai issoigalidiadagi. ¹⁰ Maitavar gargarducada ganliada vuitapi Diuusi siDiuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaaduñi maitavar ganñioquiada aipaco, siora ñiooquiadagi amoco gaduñi dai dunucami duucai gvuaadagi tacaca liditai gaduñi agai vui ñioocai Diuusi ñiooquida ismaacada pocaiti sai glaagai isoigada gaaaduñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi dai aapima maiलगि Diuusi ñiooquida aida gia aapima lagi gnaagidi isducatai glaagai masoidacagi ducami isaapima ardudunucamicagi. ¹² Lagi Diuusi gamaa galñiooqui. Agai vaa agai daida ardunucami. Agai istutuidi iscalgacala vuviadagi oodami silapa ugitudagi. ¿Dai aapima giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva lidi aa vatar?

¹³ AapimΛ gansaagida oidaga ΛΛmoco ismaacΛΔΛ pocaiti: “Sivi siΛΛpΛ sioroco iimimu aatΛmΛ sibΛaaco dai mΛΛca oidacamu Λmo uumigi dai gaaata vuaadamu dai gamaitΛcadamu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatΛcatai istumaasi ΛpΛduñiagi siaadiqui aapimΛ maimaatΛ siΛΛscadΛ coiya agai alia maitΛvΛpi capacarΛi oodami. ¹⁵ Baiyoma gΛaagai mΛspocaitiagadi: “IsDiuusi ipΛliadagi oidacamu aatΛmΛ daidΛ ivuaadamu imaasi siΛΛpΛ Λma maasi”. ¹⁶ DΛmos aapimΛ gΛgΛrducΛΔΛ ganΛlidi dai Λagi gΛntΛaanΛdan duuca i ñioocai dai maitΛtagitoi isDiuusi Λgai dai gΛntΛaanΛi. Poduucai gia maicΛΛgadu. ¹⁷ Sioora maatai ivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami dai maitivuaadagi Λgai maicΛΛga ivueeyi.

5

¹ CaΛcavurai aapimΛ riricu. Diuusi sΛΛlicadΛ soimaa gΛntaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapimΛ cascadΛ aliasi gΛaagai iscavami aijigΛdagi. ² VΛasi gΛnvustuidaga duva agai dai gΛnyuucusi cΛcΛΛgaducΛΔΛ maamata agai. ³ Dai gΛnooroga dai gΛnplaataga biitama agai dai poduucai maatΛmu aa sialia maicΛΛga tuutiaccatai aapimΛ dai maisiaa doodai gΛnvustuidaga dai soiñamudai aa. Diuusi soimaasi gΛntaatatuldamu. AapimΛ mui Λmpagi gΛnvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi nΛida agai soora ΛrcΛΛga ivuaadami dai soora ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁴ AapimΛ maiaa namΛqui gΛnpipiooñiga sioora yoovaiña gΛnΛΛsi, vai Λgai aagidi dudunucami vai Diuusi caΛ istumaasi aagai Λgai. Diuusi Λgai dai tΛaanΛi vΛΛsiaΛcatai. ⁵ AapimΛ mui viaacana tumiñsi dai yuucusi cΛcΛΛgaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vΛΛsi gomaasi ivueeyi aapimΛ vai camiaadimi istuigaco Diuusi gΛnnΛida agai ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁶ AapimΛ van tutusaiña ismaacΛΔΛ maitaristuma ducami dai gatΛaanΛiña coodaragai dai maidadagitoiña aapimΛ isΛΛgi gΛnsoiñagi Λgai.

⁷ Giñaaduñi maitavΛr vuí bacocoda ismaacΛΔΛ soimaasi gΛntaatamituldi poduuquiavΛr ivuaada asta siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo maioojodaitai. ΛΛsadami gΛaagai isnΛnΛracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidai aiyagi yooaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascadΛ sΛΛlicadΛ gΛaagai isnΛnΛracagi istuigaco diviagi dai maitΛaagai mΛsvui bacocodagi ismaacΛΔΛ soimaasi gΛntaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavΛr gΛnvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gΛntaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi nΛida agai soora ΛrcΛΛga ivuaadami dai soora ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tΛgitovurai Diuusi ñiñiooquituldiadami gada Λgai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacΛΔΛ soimaasi taatamituldiña poduuquiavΛr ivuaada aapimΛ ΛpΛ. ¹¹ AatΛmΛ pollidi sai Λgai ismaacΛΔΛ soimaa taata dai maivui ñiñio Diuusi Λgai alia baigΛnΛlidadai. AapimΛ camaata isducatai Job alia soimaasi taata dai vΛascara maivui ñioo Diuusi dai maata aapimΛ ΛpΛ isducatai Diuusi cΛΛgacΛra nΛidi gooquiΛra. Diuusi alia soigΛΛlidiña vΛΛscataicΛΔΛ.

12 Sivi giñaaduñi ganaagidamu aan amo ñiooqui ismaacada aliási gaaagai ismaataca aapima. Maitavar aagada Diuusi tomastumaasicada. Maitaaagai ispocaitiadagi sai caa maata Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitarvaavoicagi vai Diuusi gamuaana.

13 Isamaadutai aapima soimaa taatacagi gaaagai isgamamadadagi. Dai isamaadutai baigalliadagi gaaagai isganadagi siaa duutudai Diuusi. 14 Dai isamaadutai coococagi gaaagai isvaidagi atataaanadamigada vaavoitudadami vai gamamadana acococada vatar dai taidana asaiti daañidatái Diuusi sai duaaidana. 15 Dai masiaascada vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu agai. Dai Diuusi oigaldamu soimaascamigada lla. 16 Cascada baigavar vuaada ñiooqui masiaascada soimaasi gnvuiidiadagi aipacoga, dai vascatai avar mamadada vai Diuusi duduaaidiana vasi acococoidada aapima gansaagida. Aliá guvuca amamadaragada oodami ismaacada calma ducai gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lagidi Diuusi. 17 Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliiasi aroodamicatadai garapan duucái, dai aidasi daanai agai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. 18 Dai gooquiara aidasi daanai agai apamu sai duuduna tai duudu tai baigadui lasicami.

19 Giñaaduñi isamaadutai aapima gansaagida dagituagi gavaavoidaraga vai amai apamu vaavoituldagi 20 maatacavurai aapima isagai ismaacada vaavoituldagi agai ismaacada dagituagi gavaavoidaraga sai agai calgacara vusaitu ibada asoimaasi ivuaadami gagavituldaragadaiañdara dai poduucái oigaldicamu soimaascamigada tomasi aliási arsoimaasi iducami.

Mosacaasi.

Idi arΛΛpΛgadΛ oojai ismaacΛΔΛ ooji Piiduru Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ AanΛ arPiiduru ootosadΛ Suusi Cristo dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ ismaacΛΔΛ JerusaleenΛΓΛ oidacatadai dai aidΛsi Λjudidiu soimaasi gΛntaatatuli aapimΛ ΛΛmadu ΛgaΛ vaavoitudadami, aapimΛ sibΛaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimΛ PoontarΛ dai GalaasiarΛ dai CapadoosiarΛ dai AasiarΛ dai BatiñiarΛ. ² Diuusi garooga caΛcovai gΛnvuvaitu aapimΛ poduucai isduucai ipΛlidadai Λgai ΛΛqui abiaadΛrΛ. Diuusi IbaadΛ Λcovai gΛnvuvaitu masaidΛ ivuaadana aa duiñadΛ dai Λgai apiagΛnsoicai iscΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ masai Λgidiña aapimΛ Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi ΛrΛradΛ masai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna masvaavoitudagi cascΛΔΛ Diuusi apiagΛnoigΛldi gΛnsoimaascamiga. Vai Diuusi sΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

³ CΛΛgavΛr ñiioocada aapimΛ Diuusi vui Λpan duucai aanΛ. Agai arroogadΛ gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Agai duucali ΛSuusi Cristo coidadΛ saagidaiñdarΛ cascΛΔΛ viaa aatΛmΛ ibΛdagai utudui. Agai sΛΛlicadΛ soigΛllidi aatΛmΛcadΛ cascΛΔΛ. Dai poduucai nanΛra aatΛmΛ vaavoitudaitai istuigaco vΛΛscΛrΛ oidacamu aatΛmΛ Diuusi ΛΛmadu. ⁴ Diuusi gΛnmaa oigaragai isimia aapimΛ tΛvaagiamu dai Λgai ΛΛmadu oidacagi vΛΛscΛrΛ siΛΛscadΛ coiyagi. MΛΛca tavaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali Λmaadutai. Dai vΛΛscΛrΛ baigΛnΛliadamu vΛΛscatai aapimΛ. AapimΛ arDiuusi maamaradΛ cascΛΔΛ. ⁵ AapimΛ vaavoitudai isDiuusi arcΛΛgacΛrΛ gΛnvuviadami cascΛΔΛ Λgai gΛnnuucada aapimΛ gΛguvucadagacΛΔΛ. SiΛΛscadΛ Λpamu diviagi Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaidamu aapimΛ soimaasi ivuaadami saagidaiñdarΛ dai maatΛmu aapimΛ istumaasi cΛΛgaducami istumaasi Diuusi iduñia agai aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ.

⁶ VΛΛsi imaasicadΛ avΛr baigΛnΛliada aapimΛ tomasi sivi chiaΛqui uumigi gΛaagai issoimaa taatagi aapimΛ mui naana maasi. ⁷ SiΛΛscadΛ soimaa taatamadagi oodami poduucai gΛmaatΛ issΛΛlicadΛ vaavoitudai ischo ΛrΛ. GΛnvΛavoidaraga ΛrΛpan ducami ooro gΛmΛmΛidi vai Λcovai vusacΛi goΛΛ ooro. Poduucai aapimΛ siΛΛscadΛ soimaasi taatamadagi apiaΛΛgiditai Diuusi cΛΛ maatΛ issΛΛlicadΛ vaavoitudai. Dai poduucai gΛvaavoidaraga vaamioma cΛΛgadu siooro. Ooro gia uugiatai vai gΛnvΛavoidaraga gia cho. SioorΛ soimaasi taatamadagi dai apiaΛΛgiadagi Diuusi dai siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo Λgai potΛdamu isalΛ cΛΛga idui, dai aagidamu Λgai aa ΛrΛ.

⁸⁻⁹ AapimΛ mainΛiditai Suusi Cristo vΛΛscΛrΛ siaa duutudai dai oigΛdai, tomasi maiquiaa ñaidi aapimΛ Λgai vΛΛscΛrΛ vaavoitudai vai poduucai cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaidana. Dai cascΛΔΛ vaavoitudai aapimΛ sai Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaidana. Dai cascΛΔΛ aliΛ baigΛnΛlidi aapimΛ dai maitatΛgai ñiioqui isducatai aagidagi aa, masalΛ baigΛnΛlidi.

¹⁰ ΛΛquioma Diuusi ñiioquituldiadamigadΛ ismaacΛΔΛ gaaagidi isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaida agai aapimΛ gΛnaajagΛitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaida agaitadai. Agai ΛΛgi caaagaitadai gomaasi

damos maicallaaga maata caacatadai. ¹¹ Diuusi Ibada, agai vaa ismaacada lamadu daja Suusi Cristo, maata tuli ganiioquituldiadamiga isducatai Cristo soimaa taata agaitadai dai goqiiara Diuusi maquia agaitadai amo salliicami tavaagiara. Dai Diuusi niioquituldiadamigada aliisi gnaajagatadai ismaatiaga sioora arCristoca agaitadai dai silascada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi Ibada aagidi agai sai niioqui vaamioma raatama garvatar siagai. Dai vasi imaasi ismaacada gaaagidiña Diuusi niioquituldiadamigada aragai vaa ismaacada casi gnaagidi Diuusi niioquituldiadamigada sividada. Agai gnaagidi isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami dai Diuusi ootoi gaibadaga tavaagiaindara vai agai guvucadadacada aagaiña niioquituldiadamigada. Dai Diuusi talaaniicaruda tavaagiara ipaliditadai ismaata caacagi vasi istumaasi aagai laquida Diuusi niioquituldiadamigada.

¹³ Cascada vasi imaasicaada tatagitodavurai aapima isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issallicada caagacata gannajada agai agai silascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai caagacata avaroidaca. ¹⁴ Lagiadavurai aapima Diuusi dai camaitivuaada vasi istumaasi ivuaadana maiquia maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi acovai ganvuvaitu aapima cascada avar apan duuca ivuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Ca maata aapima iscaoja Diuusi niioquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “caagacata avaroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, ana tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi agai dai nidi vasi istumaasi ivueeyi vascatai lamadutai isbai caga ivueeyi ischo apa. Dai ismaacada maicallaaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi arricu sarsoitutuigami, siaraaliducami, siargagaducami, dai oqui dai cacali vasi soimaasi taatamituldi Diuusi dai agai argarooga cascada siaa duutuada aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Apan duuca oidacana aapima gnaaqui aaduniaru dai caga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitansoicaiña iscaagacata vuvaiagi aapima. Damos Diuusi caagacata ganvuvaitu masai camaipoduucai oidacana. Ca maata aapima isSuusi Cristo gaa namaqui caagacata ganvuvaidaraga namagada aidamasi muaa curusiaba, dai maisiu oorocada tomali plaatacada istumaasi ugiatai. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucai isduucai coodaiña ajudidii aali caniru ismaacada maitarcoococoidada sai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquia caquivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucai apadunia agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitacai oidigi divia dai caagacata ganvuvaida agai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaindara dai maa amo salliicami tavaagiara cascada caga vaavoitudai aapima Diuusi dai nana masilascada lamadu oidaca agai.

²² Diuusi caigali gansoimaascamiga agiditai aapima niioquida, Diuusi Ibada gansoicai cascada, mai cascada aapima salliicada oigadai gnaaduni. Apiavar caga ganoigada aapima aipacoga. ²³ Diuusi ganmaa ibadagai utudui aidasi vaavoitu aapima niioquida. Gandalada maitanmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduucai oja amo Diuusi niioquituldiadamigada:

VΛASI oodami λRλpan ducami vasoi. λvasoi gaquisarλi daidλ oodami cooyi.

Dai VΛASI istumaasi viaa oodami λRλpan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisarλi dai uugiatarλi vai istumaasi viaa oodami uugiatarλi.

²⁵ Dλmos Diuusi ñiooquidλ VΛASCARλ λRvaavoi.

Asduu ooja λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλ. Dai λgai vaa ñiooqui λgai masmaacadλ gλnaagidi aapimλ.

2

¹ Cascadλ casiavλr maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi vλrari gomaasi ivuaada, dai maitavλr coimudadλ tuutiaca, dai maiñiooquiada aa. ²⁻³ Cλλ maatλ aapimλ isDiuusi cλλgacarλ gλnnλidi cascadλ aliλsi gλaagai ismaatλcagi iscaiti Diuusi ñiooquidλ dai λlgaidagi mospoduucai vaamioma cλλga oidacana oodami isducatai Diuusi ipλlidi vai Diuusi cλλgacarλ vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ Diuusi ñiooquidarλ iscaiti Diuusi:

Aanλ ootosdi λjudidíu λmo sλλlicami viaacami ismaascadλ λcovai vusaitu aanλ.

Sλλlicadλ cλλ tuiga λgai.

VΛASI sioora vaavoitudagi λgai maiviaacamu istuusi siaa λλradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ. Cascadλ aliλ cλλ tuiga λgai aapimλ gλnvui ismaacadλ vaavoitudai dλmos aa vui ismaacadλ maivaavoitudai λgai aliλ soimaa taatamituli. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ:

λsλλlicami viaacami ismaacadλ dai Diuusi muidutai gajiaadarλ vipieeyi. Dai λgai λRλgai vaa ismaacadλ vaamioma tλaanλi.

Dai pocaiti λλpλ:

Sioora gajiaadarλ vipiaadagi gosλλlicami viaacami sλλlicadλ soimaa taafamu.

Dai iimia λgai λDiaavora λλmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ. VΛASI imaasicadλ avλrvaavoitudada dai λλgiada aapimλ Suusi Cristo. λgai λRλgλλ guvucadagai viaacami ismaacadλ VΛASCARλ cλλ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cλλgacarλ nλidi λgai. Diuusi λco vusaitu sai tλaanλiña oodami dλmos muidutai gajiaadarλ viaa tomasi cλλ maatacatadai. Aapimλ λmo siλλgama ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi λcovai gλnvuvaitu aapimλ dai gλnmaa ibλdagai utudui masaidλ ivuaadana Diuusi aa duiñdadλ dai masaidλ λrpipiooñigadλcana dai masaidλ ivuaadana istumaasi λgai ipλlidi dai masaidλ siaa duutudaiña aapimλ Diuusi. Aapimλ cλλga istutuidi isivuaadagi VΛASI gomaasi. Suusi Cristo Ibλadλ gλnλλλmadu daja cascadλ. VΛASI gomaasi aliλ oojoidi Diuusi.

⁹ Dλmos aapimλ λRλmo oodami ismaacadλ Diuusi λcovai vuvaitu daidλ λrmaamaradλ Diuusi. Daidλ λRλpan ducami aapimλ λjudidíu papaaligadλ ismaacadλ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadλ, mai aapimλ gaaagiada istumaasi gλλarducami ismaacadλ ivueeyi Diuusi. Diuusi cλλgacarλ gλnvuvaitu aapimλ gλnsoimaascamigaiñdarλ dai sivi maata aapimλ ñiooquidλ. ¹⁰ λλquioma aapimλ maitarλmaamaradλcatadai Diuusi

dai sivi casi armaamarada aapimada Diuusi. Aaquiomata tomali amaadutai maisoigallidifina aapimacada damos sivi Diuusi soigallidi aapimacada.

¹¹ Gifnaaduñi aapimada alia tatagitoi masiamo imidagai tavaagiana oidaca agai damos aapimada quiaa tami oidigi daama oidaga, cascada gandaanai aanada masai maigoogosi ganducamicana. Camaata aapimada isgaaagai isapiaganaajagadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. ¹² Caaagacaga avaroidaca aapimada agai saagida ismaacada maivaavoitudai Diuusi vai siascada ganvui ñioocada agai ducami siarsoimaasi ivuaadamica aapimada vascaga nlijadamu agai isalia caagacaga oidaga aapimada dai poduucai siascada diviagi Diuusi dai naida agadagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai siaa duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapimada isDiuusi ipalidi isvascatai agiadagi dudunucami cascada avaragiada aapimada vasi atataanadami ismaacada darasai aoodami tomasi arabaitacaacamigada aromamano. ¹⁴ Sia sonaga guucacami ismaacada taanai abaitacaacamigada aromamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai caagacaga naidifina ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscaagacaga oidaca aapimada vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda alidi Diuusi ñiooquida maitanñiooquiadagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanaai siDiuusi damos vascaga gaaagai masagiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma gataanaai dai aapimada arpipioñigada Diuusi. Agiadavurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapimada vasi oodami. Oigadavurai vasi ganaaduñi vaavoitudadami. Abiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapimada ismaacada arpipioñi agiadavurai ganaamu dai siaavar duutuada maisiuu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuiga, ismaacada tataañicui dai oomaliga arpa. ¹⁹ Diuusi caagacaga naidi vascatai ismaacada iduñia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vascaga aa soimaasi taatamituldi dai vascaga maivui ñioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapimada soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui ñioocai aapimada Diuusi. ¿Tumaasi arcaagai gomaasi? Damos isaapimada caga ivuaadagi mai vascaga soimaasi gantaatamituldiadagi dai vascaga maivui ñioocada aapimada Diuusi agai saalicada caagacaga gannajadamu. ²¹⁻²³ Diuusi caagacaga ganvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapimada. Cristo saalicada soimaa taata masai caagacaga vuvacana aapimada. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi aoodami sigalnaasi ñiooqui aagidi agai maiagidi tomali amo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi aoodami soimaa taatamitulditadai agai maipotatadai issoimaasi taatatulda agai arpa. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatali isDiuusi vascaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapimada poduucai ivuaadagi arpa. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama caagacaga vuvaacana dai poduucai camitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai caagacaga garvuvaitu garsoimaascamigaindaga. ²⁵ Mosca maata

aatama tasmaiquiaa caggacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaiña tomali maiagidiña Suusi Cristo damos sivi caama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai agidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garnuucada aatama lpan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga cañiru dai caggacaga garvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai lapa aapima ooqui cuucunacami agiadavurai gancuucuna vai poduucai isamaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñioquida vaavoitudagi naiditai mascalgacaga oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi ñioquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva agai dai masmaasi ganaada agai yuucusi dai masmaasi ganaada agai babaiuvuai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiña. ⁴ Baiyoma gaaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gargarducada ganliada tomali maioomaliaca. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Aaquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada agidiña Diuusi. Agai sallcada vaavoitudaiña Diuusi dai agidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara lapa agai calga agidiña Avraña dai siaa duutudaiña. Aapima potuutiacamun lapa mascalgacaga oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai.

⁷ Dai aapima caccali ooñiacami lapa caggacaga avar najjada ganooñiga dai siaa duutuada maisiu mosacaasi maisi guupuacatai agai. Diuusi caggacaga vuvaitu agai lapa sai vascaga oidacana agai amadu ganapan duucai cascada. Poduuciuavav ivuaada vai tomali amo istumaasi maiso-bicaiña ganmamaraga.

⁸ Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada ganaaduñcada dai aipaco ganoigada amo siagamun duucai. Cagavar tuutiaca vascatai vui dai maigargarducada ganliada. ⁹ Isamaadutai soimaasi ganvuiidiadagi aapima maitaagai ispoducai ivuiidiadagi aadara. Dai isamaadutai ganñioquiadagi aapima maitaagai isñioquiadagi. Diuusi acovai ganvuvaitu aapima dai gansoiña agai cascada daanadavurai Diuusi sai soñana agai lapa. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñioquidara:

Sioora soima oidaca liadagi maitaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagadagi.

¹¹ Maitaagai issoimaasi ivuaadagi mosaca istumaasi caggaducami. Gaaagai istomali amo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacada maitarsoimaasi ivuaadami. Dai cacana siuu duucu gamamadada agai.

Dai agai vuidara caata ismaacada arsoimaasi ivuaadami. Ascaiti Diuusi ñioquidara.

¹³ Isvascaga caggacaga oidaca aapima baitoma maitipucamu sioora soimaasi gantaatamituldiadagi, ¹⁴ damos isvascaga soimaasi gantaatamituldiadagi amoco tomamas caggacaga oidaga maitavar abiada dai maitavar vuaman liada Diuusi caggacaga gannajadamu cascada vascaga baiganliadamu aapima. ¹⁵ Dai saavar duutuada aapima gantaanadamiga Suusi Cristo. Vascaga avav bai ganduuca dai aa noragida sioora gantacacadagi mastuisi tagito isvascaga oidacagi Diuusi amadu. Dai maitavar gargarducada ganliada dai saavar

duutuada ḡgai ismaacada ḡantacacadagi. ¹⁶ Caaḡacara avar oidaca maḡducatai maatacagi maḡmaisoimaasi ivueeyi, vai poduucai sioora ḡaḡḡiooquiadagi caaḡacara oidacatai aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa laḡana Diuusi vui. ¹⁷ Siooma arcalaḡgai issoimaa taatamadagi caaḡa ivuaadatai isDiuusi poduucai ipaliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitarsoimaasi ivuaadami vaascara ḡamuaatu. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada. Suusi Cristo ḡamuaatu sai oodami caaḡacara vuvacana daida arDiuusi maamaradacana. ¹⁹ Aidasi maiquiaa duaaca Suusi ibada ii siaaco maa maisapi coidada iibada dai aagidi amo istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi ismaataca ḡgai. ²⁰ ḡgai maiḡḡagi Diuusi aidasi oidacatadai Noecaru. Diuusi maisoimaa taatatuli oodami aidasi Noe ivuaadatadai ḡḡa vaarcu asta aidasi naato Noe ḡḡa vaarcu ismaacadaḡa vaa ḡgai lamadu cuvaracami aaduḡda aidasi tavapi duudu vaidavaarcu suudagi daama aimaraiḡa poduucai caaḡacara vuvaja ḡgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatama ḡarvapaconai suudagicada dai caaḡacara vuvacai vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaḡara. Vacuanaragaicada maivuaanaḡi gatucuraga baiyoma poduucai caa maata oodami isaatama daanaḡi sai ḡarogaldana ḡarsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tavaagiamu dai maaca daja sallaḡa padara Diuusi dai taanaḡi vaasi Diuusi tataaḡicaruda dai vaasi dudunucami ismaacada ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapima lapa ḡlaagai isbai ḡanducagi dai soimaa taatagi. ḡgai ismaaca soimaa taatamai ḡajjaadara vipieeyi vaasi istumaasi soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosacaasi istumaasi ḡḡi ḡgai ipaliadagi, baiyoma ivuaadana ḡgai istumaasi Diuusi ipalidi. ³ Aapima ḡḡquioma ivuaadana istumaasi ipalidiḡa lapan duucai ḡgai ismaacada maiḡḡagidi Diuusi camaitaagai maḡpoduucai ivuaadagi. Aliaḡi arsoimaasi ivuaadamicana aapima dai googosi ḡanducamicana dai navacoitaracana dai aapima ivuaadana mui naana maasi ooodaicada dai uusicada dai siaa duutudaiḡa ḡandidiuusiga duucai, gomaasi alia daidi Diuusi vaasi oidi daama oidacami. ⁴ ḡgai ismaacada maiḡḡagidi Diuusi maimaata istuisida camailapan duucai soimaasi ivueeyi aapima ḡgai lamadu cascada ḡaḡḡiooquidi ḡgai. ⁵ Damos aimu istuigaco vuidara guuquiva ḡgai ḡgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacada caaḡa ivuaadana dai ismaacada maicaaḡa ivuaadana. Diuusi cabai ḡaduu dai aagida ḡgai vaasi duduaacada dai coidada ismaacada caaḡa ivuaadana dai ismaacada maicaaḡa ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacada cacoi aidasi maiquiaa coi ḡgai caa Diuusi ḡiooquida dai poduucai ismaacada vaavoitu vaascara oidaca ḡgai Diuusi lamadu lapan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. Vaasi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascada.

⁷ Casi miaadimi istuigaco ugitia ḡgai vaasi istumaasi cascada caaḡacara avar oidaca aapima dai maitaḡigitoda istumaasi soimaascami ḡannucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avar gamamadaga. ⁸ Damos sioma ḡaagai maḡoigadagi ḡnaaduḡi. Sioora oigadai ḡnaaduḡi caaḡa ḡoigaldi lapa maḡsoimaasi ivuiidiadagi.

⁹ Baiganliaracada avar ganmiaadagiada aipaco ganquiquiara. ¹⁰ Vlassi oodami maata amo istumaasi dai poduucai istutuidi isoicadagi aa. Diuusi poduucai idui cascada. Vlassatai gaaagai isaipacoga gansoicadagi iducatai istutiadagi. Poduucai vlassatai ivueeyi laa duiñdagai ismaacada Diuusi ipalidi saida ivuaadana. ¹¹ Siora rñiooquituldiadamigadacagi Diuusi gaaagai iscaga agadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Siora soicadagi iscaga aagadagi vai poduucai vlassicada istumaasicada ivueeyi aatama vlassatai siaa duutudai aatama Diuusi. Suusi Cristo aragai ismaacada garsoicai iscaga ivuaada aatama vlassi istumaasi. Aliasi gaaagai isvlassatai siaa duutuadagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidi daama dai tavaagata.

¹² Giñaaduñi maitavar vuaam anliada tomali maiduduaadicuda masiasscada soimaasi taatamadagi. Diuusi agai dai soimaasi gantaatamituldi naida aliditai masabai sallyicada vaavoitudai. Gomaasi gaaagai sipaduñiagi vlassi vaavoitudadamicada. ¹³ Baiyoma avar baiganliada masiasscada soimaa taatamadagi. Aapima soimaa taatamai an duucai Suusi Cristo cascada. Dai poduucai baiganliadamu aapima lapa silyicada diviagi Suusi Cristo dai vlassatai siaa duutuda agai. ¹⁴ Massoimaasi ñiooqui gnaagiadagi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo gaaagai masbaiganliadagi. Diuusi Ibaada aliassi dadadacai dai ganna daja cascada gaaagai masbaiganliadagi. Agai ismaacada soimaasi ñiooqui gnaagiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ibaada, damos aapima siaa duutudai Diuusi Ibaada. ¹⁵ Aapima gaaagai isoimaa taatamadagi damos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodamicatai tomali lasivuacatai tomali gavapasaitai aa aa duiñdagata. ¹⁶ Damos siora soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai maitaagai issiaa aradagi, baiyoma gaaagai isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo cascada.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi naida agai loodami sabai caga ivuaadana ismaicaga ivuaadana lapa. Araga naida agai agai vaavoitudadami dai gooquira agai ismaacada maitarvaavoitudadami dai soimaa taatatulda agai ismaacada maicaga ivuaadana. Damos isDiuusi soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada arvaavoitudadami, vaamioma soimaa taatatuldamu agai ismaacada maiagidi. ¹⁸ Caga ivuaadami avanacai istutuidi iscagacata vuvaquiagi dai asoimaasi ivuaadami siaadaga cagacata vuvacana. ¹⁹ IsDiuusi ipaliadagi isvaavoitudadami soimaasi taatamadagi vlassatai gaaagai isvaavoitudadami apiacagacata oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai sallyicada cagacata naidi ismaacada vaavoitudai.

5

¹ Ganmaaquia inlidi aanla ñiooqui aapima vaavoitudadami gantataanadamiga. Aanla lapa artaanadami an duucai agai. Daida rñijadami iducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aanla lapa lamadu daacamu Suusi Cristo vlassi vaavoitudadami lamadu. ² Aapima tataanadami nuucadacavurai govaavoitudadami ismaaca taanai. Aliasi gaaagai masbaiganliaragacada ivuaadagi iducatai Diuusi ipalidi, damos maisiu guvucadagaicada, tomali maisiu mosgamaita aliditai

tumiñsi. Baiganliaragacada avarivuaada ganaa duiñdaga, ³ maitavar soi duuca nlijada dai maitavar soi vuaada baiyomavar cagacaga oidaca vai poduucai oidacana gogaa vaavoitudadami lapa. ⁴ Dai poduucai silascada diviagi Suusi Cristo agai gandadadaquituda agai lpan duuca lga dai vascatai siaa ganduutuadamu aapima lapa.

⁵ Poduucai lapa aapima gagali agiadavurai gantataandanamiga aipacoga avar gansoicada maigagarducada ganaliditai.

Diuusi soicai ismaacada maigagarducada ganalidi.

Dai agai vuidara caata ismaacada gagarducada ganalidi.

⁶ Dai maitavar gagarducada ganaliada Diuusi vui. Agai alia viaa guvucadagai dai amo imidagai silascada agai ipaliadagi ganmaaquimu amo samicami. ⁷ Maitavar vuaam anliada tomali amo istumaasicada Diuusi agai dai gansoicai dai gannucada.

⁸ Cagavar gantatagitoca. Gansaayu adiaavora tomasiacoga aimarai dai gaagai soora soimaasi iduiñdagi cascada gannucadacavurai.

⁹ Dai maitandadagitoda issoimaasi ganduñtuldagi lga, baiyomavar apiacaga vaavoitudada maatacatai isvascatai ganaaduñi vaavoitudadami vasi oidigara soimaasi taatamai ganapan duuca.

¹⁰ Dai masilascada casoimaasi taatagi bai tavapi Diuusi bai duña agai ganiibadaga sipoducacaga ivuaadamu aapima ganaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaaquia agai tagitoidagai. Diuusi agai dai cagacaga gannalidi dai ganvai masai iimana tavaagiamu dai lamadu daraajana agai dai Suusi Cristo tomastuigaco.

¹¹ Alia gaaagai isvascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi lragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tavaagilara.

¹² Aana ganooji idi ali oojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai lragraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojilara ganmaa aana ñooqui dai ganaagidi sai Diuusi cagacaga gannalidi dai poduucai maatacamu aapima isDiuusi samicada ganoigadai. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Babiloonilara daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi acovai vuvaitu idi lpan duuca aapima. Marcusi ismaacada gñmara gaducami Diuscada ganviaatuldi lapa.

¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga. Aana ipalidi isvascatai aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi.

Moscaasi.

Idi arAoojai gotordadΛ ismaacΛdΛ ooja Piiduru

¹ AanΛ arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosadΛ daidΛ arpiooñigadΛ. AanΛ gΛnoojidi idi oojai aapimΛ vaavoitudadami ismaacΛdΛ cΛlga vaavoitudai garApan duucai. Diuusi garooga Λamadu Suusi Cristo cΛlgacAra garvuviadamiga sAallicΛdΛ ivueeyi Λmo istumaasi cΛlgaducami aatΛmΛcΛdΛ garsoiñacai tAsai Λpan duucai vaavoitudana. CascΛdΛ gΛmaatΛ isAgai Λmadugan duucai garNΛidi. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi vaamioma cΛlgacAra gAnnΛijadagi vai vaamioma gΛniibΛstacan tadacagi gΛniibΛdaga maatAcatai Diuusi Λamadu Suusi gartAaanΛdamiga.

³ Diuusi aliΛ viaa guvucadagai. Dai Agai casi garmaa vΛasi istumaasi tagito aatΛmΛ dai cΛlgacAra oidacagi dai siaa duutuadagi Agai. Diuusi garsoi tAsai maatΛna Suusi Cristo. Agai acovai garvuvaitu. Dai Agai aliΛ viaa guvucadagai daidΛ idui naana maasi istumaasi gAgarducami. ⁴ GomaasicΛdΛ cΛl maatΛ aatΛmΛ isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gAgarducami iduñia Agai aatΛmΛ garvAatarΛ. Vai poduucai mosΛcaasi cΛlga ivuaada aatΛmΛ isduucai Diuusi mosΛcaasi cΛlga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatΛmΛ isgajiaadAra viaagi Λsoimaascami dai maiΛpan duucai ivuaadagi Λmaiavaoitudadami ismaacΛdΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λgi Agai ipΛlidi isivuaadagi. ⁵ CascΛdΛ aliAsi gΛaagai iscΛlgacAra oidacagi aapimΛ cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliAsi gΛaagai ΛpA isvaamioma cΛlga matia aliadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi, ⁶ dai aliAsi gΛaagai ΛpA ismaitivuaadagi istumaasi aapimΛ Λgi ipΛlidi, dai siAascadΛ soimaasi taatamadagi aapimΛ aliAsi gΛaagai isapiacΛlga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ, dai aliAsi gΛaagai ΛpA isivuaadagi vΛasi istumaasi Diuusi ipΛlidi, ⁷ dai aliAsi gΛaagai ΛpA masaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ vaavoitudadami dai isoigΛadai vΛasi oodami ΛpA.

⁸ Isivuaadagi aapimΛ vΛasi gomaasi aidΛ gia vaamioma cΛlgacAra oidacamu aapimΛ dai vaamioma cΛlga ivuaadamu Diuusi aa duiñdada Λgigitai maatAcatai aapimΛ Suusi Cristo gartAaanΛdamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapimΛ gomaasi aidΛ gia maiquia cΛl maatΛ aapimΛ istumaasi arcΛlgaducami maitAtAgitoitai isDiuusi caoigΛi gAnsoimaascamiga. ¹⁰ CascΛdΛ giñaduñi vaavoitudadami cΛlgacAra avAr oidaca vai poduucai cΛlga gΛmaatAcana isDiuusi acovai garvuvaitu dai gΛmaamara duucai gAnnΛidi. IscΛlgacAra oidacagi aapimΛ aidΛ gia maigajiaadAra viaamu aapimΛ gAnvaavoidaraga. ¹¹ Poduucai viaacamu aapimΛ oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataanΛi Suusi Cristo gartAaanΛdamiga tomastuigaco. Agai Agai daidΛ arcΛlgacAra garvuviadami.

¹² CascΛdΛ apiagAntAtAgitoldiadamu aanΛ gomaasi tomasi camaata aapimΛ dai cΛlga vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ caviaa aapimΛ dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aanΛ polidi iscΛlga ivueeyi aanΛ gAnmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquia muucuai. ¹⁴ Suusi Cristo gartAaanΛdamiga casi giñagidi sai caotoma muquia iñagai aanΛ.

15 Cascada ganoojidi aana vai poduucai siascada camuquiqi aana vascara tatagitoda aapima gomaasi.

16 Casi gnaagidi aana sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia samicada arvaavoi. Gomaasi maitarcueentogada oodami yaatavogami. Aatama lagi garvuupuquicada naidi gartaanadamiga issamicada viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ Aatama caa aidasi Diuusi garooga tavaagiaiñdara caga ñioo agai vatarai dai pocaiti; “Idi Suusiava argiñmara nai aana alia oigadai dai baigiñalidi aana govaicada”, caiti Diuusi. Dai aatama lamadu daraajatadai gartaanadamiga agiidira ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vai ami dadadacai Suusi sicoli. Cascada naidi aatama aidasi Suusi sicoli dadadacai.

¹⁹ Istumaasi naidi aatama dai caa caagaitadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada lquioma cascada aidasi naidi aatama dai caa, mai issamicada arvaavoi. Dai aapima lpa aliasi gaaagai maslagiadagi goñoiqui. Diuusi ñioquidacada maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatcatadai. Aapima aliasi gaaagai mscaga lagiditai calcagi Diuusi ñioquida asta siascada apamu diviagi Suusi Cristo dai aapima lamadu daraajamu. ²⁰ Damos sioma caga gaaagai masmaatcacagi sai tomali amaadutai maialagi istutuidi isaagagi istiya alidi istumaasi aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñioquidara. ²¹ Diuusi ñiñoquituldiadamigada tomali amo imidagai maiaagai istumaasi lagi agai ipalidi baiyoma agai arcacalli ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai agai ñioquituldiña Diuusi. Diuusi Ibadala mamaatuldina istumaasi aagadagi agai.

2

¹ Damos ajudidiu saagida oidacatadai mamaatuldiamami yaatavogami lpa. Dai aapima gansaagida lpa oidaca agai mamaatuldiamami yaatavogami. Agai gamamaatuldiamami Diuusi ñioquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucai vupuiirumadamu agai oodami. Dai vui ñioocadamu agai Suusi Cristo ismaacada calgacara vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai. ² Dai muidutai soimaasi ivuaada agai lpan duucal mamaatuldiamami yaatavogami. Agai googosi anducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatuldiamami pomaasi ivuaadatai agai. ³ Agai coimudad tuutiacamum cascada gantaanadamu tumiñsi gnvupuiirumadaitai gnmamaatulditai yaatagi. Diuusi lqui abiaadara aagai sai soimaasi taatatulda agai agai dai samicada soimaasi taatatuldamu agai.

⁴ Diuusi maiogali gatataañicarum ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi agai malca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta siascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. ⁵ Dai Diuusi tomali lqui oodami maiogali baiyoma ootosi agai duuqui sai agai baicoiña. Agai arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi calgacara vuvaitu Noé lamadu cuvaracami aduñda. Noé gaaagidiña isialasi gaaagai scalagacara oidacagi. ⁶ Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai loodami Sodomara dai Gomora oidacami soimaasi ivuaadamicatai agai cascada tavaagiaiñdara daitu agai tai dai

maji vΛasi oodami dai vΛasiaΛcatai dai goΛΛ mataigadΛ vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gooquiΛrioma oidaca agai nΛidiñΛ dai duduadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. ⁷ Damos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuusaitu Lot. Agai ΛrΛmo cΛΛi cΛΛ tuigajami. Lot aliΛ soigΛΛlidiñΛ nΛiditai isaliΛ soimaasi ivuaadana Λgaa oidacami. ⁸ VΛasi tasai Lot aliΛ soimaasi taatamaiñΛ nΛiditai dai caΛcatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana Λgai. ⁹ Poduucai gΛmaata isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Λgai soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ sai Λgai maiΛpan duucai ivuaadana Λgaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu Λsoimaasi ivuaadami asta siΛΛscadΛ aagagi Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca Λgai tomasuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioorΛ ivuaadagi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi. Agai googosi gΛnducami dai Λgai souduucai nΛidi tomasmaacΛ sΛΛlicami viaacami. Agai ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi dai maiduduaadicuitai parunai Λgai tomasmaacΛ sΛΛlicami viaacami. ¹¹ Damos Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tomasi vaamioma viaa guvucadagai vΛascΛrΛ maisoimaasi ñioocai ΛsΛΛlicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui Λgai.

¹² Damos sioorΛ ivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi Λgai cacΛisi gΛnducami maicΛΛga gΛntatΛgitocatai. Agai ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi Λpan duucai cacΛisi. Oodami coodaiñΛ cacΛisi ismaacΛdΛ cacΛidaga. Dai sioorΛ vui ñioocadagi istumaasi maicΛΛ maata caΛ Λgai maiiimi agai Diuusi ΛΛmadu. ¹³ Agai soimaasi taatamituldiñΛ oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascΛdΛ soimaasi taata agai. Dai agai baigΛnΛlidiñΛ asta tasΛrΛ soimaasi ivuaadatai cascΛdΛ siaa ΛΛradamu aapimΛ isΛΛmadu gacuaadagi. Agai poduucai ivueeyi gΛnvupuiirumada Λliditai.

¹⁴ Dai Λgai maisiaa duutudai tomali Λmo ooqui. Agai maiibiorΛi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiñΛ ΛΛmoco ismaacΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai Diuusi. Dai Λgai aliΛ coimudadΛ tuutuiga. Dai Diuusi sΛΛlicadΛ soimaasi taatatulda agai Λgai. ¹⁵ Dai agai iimi agai ΔDiaavora ΛΛmadu maiΛΛgiditai Diuusi ñiooquidΛ. Agai ΛrΛan duucai ivueeyi Balaam Beor marada. Agai gamaitacΛda ΛlidiñΛ tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ Damos Λmo asñitu ñioo dai bagaimi ΛBalaam dai Λgai dagitu gΛnvuiirudaga.

¹⁷ Damos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami maitΛrsoiñi. Agai tomasuigaco oidacamu siaaco sΛΛlicadΛ tucagamucana tomasuigaco. ¹⁸ Agai ΛΛgi cΛΛga ñioocai gΛnmamaatΛtuldiaraga vui damos maitΛrsoiñi istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai. GΛnmamaatΛtuldiaraga maicΛΛgaducamicΛdΛ vupuiirumagi Λgai ismaacΛdΛ cayoga maiuurapΛcΛitadai Λsoimaasi ivuaadami. ¹⁹ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami gamamaatΛtuldiñΛ sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ipΛliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai tomasi soimaasi ivueeyi. Damos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai cascΛdΛ maitistutuidi isivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ipΛliadagi. ²⁰ Damos isamaadutai camaiuuvapΛcadagi Λsoimaasi ivuaadami dai cagajiaadΛrΛ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatacΛtai isSuusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga ΛrΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai gooquiΛrΛ Λpamu uuravagi Λsoimaasi ivuaadami dai Λpamu soimaasi ivuaadagi aidΛ

gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda agai agai. ²¹ Vaamioma arcalla gaicamudai agai valla tara ismaimaatamudai Diuusi ñiooquida dai maisiu gajiaadara viaamudai camaatacai. ²² Gomaasicada casi apadui istumaasi agaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai apamu cuaadana gavioosi dai tomasi sasiacami caga vapaatasdiña gansosoiga tataisoli vallasara atataisoli antuculimadaiña davarai vaagicamira”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliñi ganoigadai aana. Idi argootordada oojai ismaacada ganoojidi aana. Dai vagooquira ganmaacai aana ñiooqui ipaliditai mascalga gantatagitodagi ² tatagitotai istumaasi laquiomaa agai Diuusi ñiooquitudiadamigada ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatuldaragada ismaacada aatama Suusi Cristo ojootosada gnaagidi.

³ Damos apaga gaaagai masmaatcagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi lagi agai ipaliadagi. ⁴ Dai agai gatacacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? agai aagidi garaaduñicaru sai divia agaitadai. Dai garaaduñicaru cacacalliooci dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara calquiva”, ascaitiada agai. ⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucai tatagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi ganiioquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai acovai davarai gaquicami. Daida idui iicomai sai duucuiña. Dai gooquira Diuusi ugiritu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi lamadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caaagai sai amo imidagai ugirituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai soimaasi ivuaadami malca siaaco tomastuigaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima giñaaduñi mosavara tagitoca sai Diuusi valla tara amo tasai larapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi larapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi lamoco polidi sai catavapi daivusai. Damos Diuusi maitarojodai baiyoma ipalidi agai isvallascatata aatama ama duucai gartatagitugi vai poduucai tomali maadutai maimiagi diaavora lamadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucai divimu agai silascada oodami mainanaracagi poduucai isduucai daivui lasivogami silascada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copoñdatai. Dai davarai maia agai lamadu vasi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiacatai ugitia agai aliñi gaaagai issallicada calgacara oidacagi aapima dai calga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai islanaracagi ipaliditai sai otoma ana istuigaco Diuusi iduñia agai vasi gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vasiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada agai agai

saidΛ iduñia agai. Dai amaasi loodami ivuaadamu mosΛcaasi istumaasi arcΛagaducami dai istumaasi arsΛlicami.

¹⁴ CascΛdΛ aapimΛ giñaduñi nanΛracatai aapimΛ gomaasi gaagadavurai isducatai cΛagacΛgΛ oidacagi dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapimΛ siΛascadΛ diviagi Diuusi, dai poduucai cΛagacΛgΛ gannΛijadamu agai. ¹⁵ Aliasi gΛaagai ismaatΛcagi aapimΛ ismaiquiaa divia gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo ipΛlidityai agai ismuidutai cΛagacΛgΛ vuvaquiagi. Graduñi Paavora ismaacΛdΛ aliΛsi oigΛdai aatΛmΛ poduucai gΛnooji ΛpΛ. Diuusi maatΛtuli agai istumaasi gΛnoojida agai cascΛdΛ. ¹⁶ VΛascΛgΛ siΛascadΛ gaoojiada agai gaaagidiña gomaasi tomasi ΛmapΛcΛgΛ aliΛ sijaiga ismaatΛ caΛcagi. Dai ΛΛmoco ismaacΛdΛ maicΛΛ maatΛ caΛ Diuusi ñiooquidΛ dai maicΛΛga vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ Λma duucai aagaiña poduucai isduucai Λma duucai aagaiña agai ΛmapΛcΛgΛ Diuusi ñiooquidΛgΛ dai poduucai maiimimu agai Diuusi ΛΛmadu.

¹⁷ CascΛdΛ aapimΛ giñaduñi camaatΛcatai gomaasi gΛaagai masigannuucadacagi vai maitΛnvupuiirumadadagi goma-maatΛtuldiadami yaatavogami aidΛ gia camaicΛΛga vaavoitudadan tada aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁸ DΛmos aliΛsi gΛaagai isvaamioma cΛΛga maatia aapimΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo ismaacΛdΛ cΛagacΛgΛ garvuvaidi. Dai aliΛsi gΛaagai isdagitoagi ΛSuusi vai agai gΛnsoiñana isvaamioma cΛΛga oidacana aapimΛ. AliΛsi gΛaagai isvΛascatai cΛΛga ñioocadagi Suusi Cristo vΛΛtarΛ.

MosΛcaasi.

Idi arAoojai apAgadadA ismaacAdA ooji Vuaana gAaduñi vaavoitudadami

¹ AanA arVuaana daidA gAnoojidi aanA aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo Agai daidA garmaa ibAdagai utudui. Aidasi abiaadArA maiquiaa caAquiiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tAVaagiArA Diuusi Amadu. Dai aidasi divia Agai tami oidigi daama nAidi aanA Agai, dai caAcana aanA ñooquida, dai taata aanA tuucugadA. Dai siooArA maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatAmA cascAdA gAnaagidi aatAmA sai nAidi. Dai sivi gArAagidi aatAmA sai Suusi Cristo Agai dai gArmaacai ibAdagai utudui dai Agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi gArrooga Amadu oidacatadai dai gooquiArA divia tami oidi daama dai aatAmA nAidi Agai. ³ Dai aatAmA gAnaagidi istumaasi nAidi dai caA vai poduucai aapimA arA gArApan duucai tAtAgitodagi dai vAAscatai Apan duucai tAtAgitodagi aatAmA Diuusi gArrooga Amadu Suusi Cristo Diuusi maradA. ⁴ Gomaasi gAnoojidi aanA masai vaamioma baigAnAlidiña.

⁵ Sivi gAnaagidamu aatAmA istumaasi Suusi Cristo gArmaatatuli sai Diuusi aliA caA tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatAmA tasai Apan duucai tAtAgitoidi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arCAAgaducami aidA gia yaatagai aatAmA dai sAAlicAdA soimaasi ivueeyi. ⁷ DAmos isCAAgacArA oidaca aatAmA dai CAga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aidA gia amo tAgitoidagai viaacamu aatAmA. Dai Diuusi gArroigAldi gArsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi maradA curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatAmA tasai maitarsoimaasi ivuaadami aidA gia gArvupuiirumadai aatAmA AAgi daidA aryaatavogami aatAmA. ⁹ DAmos isaagiada aatAmA Diuusi Asoimaascami ismaacAdA ivuaadagi aidA gia Diuusi iduunimu aatAmACAdA istumaasi arSAAlicami. Agai gArroigAldamu gArsoimaascamiga dai CAAgacArA gArnaijadamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatAmA. ¹⁰ DAmos ispocaitiadagi aatAmA tasai maisoimaasi ivueeyi aidA gia ducami ispocaitiada aatAmA isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gAnaagidi aanA gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. DAmos isAmaadutai soimaasi ivuaadagi, caA maata aatAmA isoidaga amoco ismaacAdA garsoicai Diuusi gArrooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai Agai ivueeyi istumaasi arSAAlicami. ² Dai Agai vaa Agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi gArroigAldi aatAmA gArsoimaascamiga dai vAAsi oidigi daama oidacami soimaascamigadA.

³ IsAAgiada aatAmA istumaasi aagai Diuusi ñooquidarA aidA gia caA maata aatAmA isArmaamaradA Diuusi. ⁴ DAmos isAmaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saidA arDiuusi maradA dai vAAscArA maiAAgiadagi istumaasi aagai Diuusi ñooquidarA Agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacAdA CAga AAgiadagi Diuusi

ñiooquid_Λ agai gia oig_Λdai Diuusi dai poduucai c_{ΛΛ} maat_Λ aat_Λm_Λ is_Λpan duucai t_Λt_Λgitoi Diuusi. ⁶ Sioor_Λ pocaitiadagi is_Λpan duucai t_Λt_Λgitoi Diuusi agai gia g_Λaagai is_Λc_Λag_Λ oidacagi poduucai isduucai oidacatadai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi g_Λnoojidi aan_Λ mait_Λr_Λmo mamaat_Λtuldiaragai utuducami. Goovai _Λr_Λgai vaa ismaac_Λd_Λ ca_Λ aapim_Λ aid_Λsi abiaad_Λr_Λ g_Λaagacai gamamaat_Λtuldi Suusi Cristo. ⁸ D_Λmos v_Λascara g_Λnaagidi aan_Λ _Λmo ñiooqui ducami is_Λr_Λmo mamaat_Λtuldiaragai utuduc_Λd_Λ d_Λmos v_Λascara _Λr_Λgai vaa ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi Suusi Cristo m_Λsai aipacoga g_Λnoig_Λdaiña. Suusi Cristo ali_Λsi g_Λnoig_Λdai aapim_Λ dai poduucai g_Λnoig_Λdai aapim_Λ aipacoga. Si_Λascad_Λ oodami aipacoga g_Λnoig_Λadagi aid_Λ gia g_Λjaad_Λr_Λ viimu gosoiamaascami dai c_Λagac_Λr_Λ oidacamu oodami.

⁹ Is_Λmaadutai pocaitiadagi is_Λc_Λagac_Λr_Λ oidaca dai c_Λadadagi g_Λaduñi vaavoitudadami agai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ D_Λmos sioor_Λ oig_Λadagi g_Λaduñi agai gia c_Λc_Λagac_Λr_Λ oidaga. Dai agai maisoimaasi duiñt_Λldi aa. ¹¹ D_Λmos sioor_Λ c_Λadadagi g_Λaduñi agai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaat_Λ isducatai c_Λag_Λ oidacagi maimaat_Λ ca_Λcatai Diuusi ñiooquid_Λ.

¹² G_Λnoojidi aan_Λ v_Λascatai aapim_Λ giñaaduñi vaavoitudadami caoig_Λdacai Diuusi g_Λnsoiamaascamiga muucua. Suusi Cristo aapim_Λ g_Λn_Λv_Λatar_Λ. ¹³ G_Λnoojidi aan_Λ v_Λascatai aapim_Λ c_Λc_Λali oodami maat_Λcatai aapim_Λ Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ. G_Λnoojidi aan_Λ v_Λascatai aapim_Λ g_Λg_Λali cavaamioma istui aapim_Λ is_ΛDiaavora.

G_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ aali vaavoitudaitai aapim_Λ Diuusi g_Λrooga. ¹⁴ G_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ c_Λc_Λali oodami maat_Λcatai aapim_Λ Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa c_Λquiva oidigi abiaad_Λr_Λ. G_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ g_Λg_Λali c_Λag_Λ vaavoitudaitai aapim_Λ Diuusi ñiooquid_Λ dai cavaamioma istui aapim_Λ is_ΛDiaavora.

¹⁵ Maitav_Λr oojiada isivuaadagi gosoiamaascami ismaac_Λd_Λ oidaga tami oidi daama. Dai maitav_Λr viaaca _Λliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Is_Λmaadutai oojiada gomaasi aid_Λ gia maioig_Λdai Diuusi. ¹⁶ Ismaac_Λd_Λ maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Agai ivueeyi mos_Λcaasi istumaasi _Λagi agai ip_Λlidi dai viaaca _Λlidiña v_Λasi istumaasi n_Λijadagi, dai g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidiña naana maasi viaacatai. V_Λasi gomaasi ivueeyi ismaac_Λd_Λ maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitip_Λlidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai _Λmo imidagai ugitimu v_Λasi gomaasi dai oidigi ugitimu _Λr_Λ. D_Λmos sioor_Λ ivuaadagi istumaasi ip_Λlidi Diuusi agai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. Camaí aapim_Λ isdivia agai _Λmo oodami ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λca agai _ΛCristo. Dai caoidaga mui oodami ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ _ΛCristo casc_Λd_Λ c_ΛΛ maat_Λ aat_Λm_Λ iscayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. ¹⁹ Ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ _ΛCristo agai gia maitarg_Λraaduñi vaavoitudadami casc_Λd_Λ iji g_Λr_Λsaagidaiñd_Λr_Λ. Iss_Λalic_Λd_Λ arg_Λraaduñicamudai aid_Λ gia g_Λr_Λamadu daraacamudai agai. D_Λmos agai iji sai vaamioma c_Λag_Λ gamaat_Λna is_Λgai maitarg_Λraaduñi.

²⁰ Damos aCristo ootoi Diuusi Ibada sai ganamadudu daacana. Dai agai gansoicai masai caga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aana maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isamadutai pocaitiadi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitarCristo agai gia yaatagai. Agai gia vuidaga vata aCristo. Agai pocaiti sai Diuusi maitararooga dai sai Suusi maitarDiuusi marada. ²³ Ispocaitiadi oodami sai Suusi maitarDiuusi marada Diuusi ararooga maamadudu daja agai. Damos ispocaitiadi oodami sai Suusi arDiuusi marada aida gia Diuusi amadu daja agai.

²⁴ Cascada apiavara caga lagiada aapima Diuusi niooquida ismaacada caa aapima tucamidaga abiaadaga. Masiaapima apiacaga vaavoitudada aida gia Diuusi ararooga amadu marada ganamadudu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo aragidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganamadudu daacana, cascada maitagito aapima siora ganmamaatatuldiadi istumaasi aragaducami, agai ganmamaatatuldi vassiaacatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi agai gia samicada arvaavoi. Dai poduca apiacaga lagiidi aapima Suusi Cristo poduca isduuca ganmaatutuli Diuusi Ibada.

²⁸ Giñaduñi apiavara caga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduca maisiaa aradamu aapima siascada diviagi agai tomali maabiadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima isSuusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai siora apiacagacaga oidacagi agai gia arDiuusi maamarada.

3

¹ Samicada aragidai Diuusi ararooga, cascada gamaamara aragagai. Dai samicada arvaavoi isarmaamarada aatama. Damos ismaacada maivaavoitudai Diuusi maimaata isarDiuusi maamarada aatama. Agai maivaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaduñi samicada ganoigadai aana. Vaavuava iscasi armaamarada aatama Diuusi damos maiquiaa caa maata aatama istuutiaca ragai gooquiarioma. Damos caa maata aatama sai siascada diviagi Suusi Cristo aatama apaan tuutiaca ragai agai maatacatai istuiga agai. ³ Vascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajaadaga vipieeyi soimaascami cagacaga oidaca aliditai apaan duuca Suusi Cristo.

⁴ Tomasiora siora soimaasi ivuaadagi maiagidi Diuusi samicamidaga. Asoimaasi ivuaadami vuidaga vata samicami. ⁵ Caa maata aapima isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduca oigaldi agai soimaascamidaga oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Siora caga lagiidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai siora apiasoimaasi ivueeyi agai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai agai. ⁷ Giñaduñi maitavara gandagito masganvupuiirumadadi. Siora caga lagiadagi Diuusi samicada caga ivueeyi apaan duuca Suusi Cristo. ⁸ Dai siora apiasoimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi aDiaavora ipalidi ducami isarmaamaradacamudai agai. ADiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa calquivacai oidigi abiaadaga.

Dai Diuusi marad^Δ divia tami oidi daama dai ugituda agai ^ΔDiaavora guvucadad^Δ.

⁹ Diuusi maacai g^Δmaamara ib^Δdagai utudui dai ^Δgai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitip^Δlidi Diuusi maamarad^Δ issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamarad^Δcatai. ¹⁰ C^Δaga g^Δmaata^Δ sioor^Δ ^ΔrDiuusi maamarad^Δ dai sioor^Δ ^Δrmaamarad^Δ ^ΔDiaavora. Tomasioor^Δ sioor^Δ maic^Δaga ivuaadagi dai maioig^Δadagi g^Δaaduñi ^Δgai gia mait^ΔrDiuusi maamarad^Δ.

¹¹ Aid^Δasi abiaad^Δr^Δ ca^Δ aapim^Δ Suusi Cristo mamaat^Δtuldiaragad^Δ aid^Δ ma^Δi aapim^Δ sai g^Δaagai isg^Δroig^Δadagi aipacoga. ¹² Dai mait^Δaagai is^Δpan duuca^Δ ivuaada aat^Δm^Δ Ca^Δn. ^Δgai idui istumaasi ip^Δali ^ΔDiaavora casc^Δad^Δ muaa g^Δsuculi. Ca^Δn maic^Δaga idui dai suculid^Δ c^Δaga idui casc^Δad^Δ vui baamu ^Δgai dai muaa.

¹³ Giñaaduñi maitav^Δr vuaam ^Δaliada isg^Δnc^Δadada ^Δgai ismaac^Δad^Δ maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiim^Δia ragai aat^Δm^Δ ^ΔDiaavora ^Δmadu baiyoma iim^Δia ragai aat^Δm^Δ Diuusi ^Δmadu. Maata aat^Δm^Δ gomaasi oig^Δdaitai g^Δraaduñi. Sioor^Δ maioig^Δadagi g^Δaaduñi imia agai ^ΔDiaavora ^Δmadu. ¹⁵ Tomasioor^Δ sioor^Δ c^Δadadagi g^Δaaduñi ducami is^Δrgamuaacami. Dai c^Δal maata aapim^Δ is^Δmo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi ^Δmadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aat^Δm^Δ g^Δr^Δv^Δat^Δr^Δ dai poduuc^Δai maata aat^Δm^Δ isducatai ivueeyi sioor s^Δallic^Δad^Δ oig^Δdai aa. Poduuc^Δai aat^Δm^Δ ^Δr^Δp^Δ ali^Δasi g^Δaagai isoig^Δadagi g^Δraaduñi dai asta coiyagi ^Δgai v^Δat^Δr^Δ isg^Δaagadagi. ¹⁷ Is^Δmaadutai viaacagi v^Δasi istumaasi tagito dai is^Δn^Δijadagi ^Δgai is^Δmo aduñ^Δ maiviaacagi dai v^Δas^Δc^Δr^Δ maisoig^Δaldiagi ^Δgaic^Δad^Δ ^Δgai maitistutuidi ispot^Δiyagi sai Diuusi soic^Δai sai oig^Δdaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi is^Δpocaiti^Δadagi aat^Δm^Δ sai oig^Δdai aa dai v^Δas^Δc^Δr^Δ maisoic^Δadagi aid^Δ gia mait^Δrvaavo^Δi isoig^Δdai aa. Baiyoma ali^Δasi g^Δaagai issoic^Δadagi aat^Δm^Δ aa poduuc^Δai g^Δmaata iss^Δallic^Δad^Δ oig^Δdai aat^Δm^Δ.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduuc^Δai c^Δaga maata aat^Δm^Δ is^ΔrDiuusi maamarad^Δ. D^Δmos is^Δmo iimidagai po^Δliada aat^Δm^Δ tasai maitistutuidi is^ΔrDiuusi maamarad^Δcagi aid^Δ gia ali^Δasi g^Δaagai ist^Δat^Δgitoda aat^Δm^Δ isDiuusi maata v^Δas^Δia^Δcatai. ^Δgai vaamioma maata isaat^Δm^Δ casc^Δad^Δ g^Δaagai isg^Δriib^Δstacan tadaca dai baig^Δr^Δliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi ali^Δasi g^Δnoig^Δdai aan^Δ. Is^Δc^Δal maataca aat^Δm^Δ is^Δmaisoimaasi idui aid^Δ gia maidodoadicudamu aat^Δm^Δ Diuusi vuitapi. ²² Dai ^Δgai g^Δr^Δmaaquimu v^Δasi istumaasi taañiagi aat^Δm^Δ ^Δgiditai aat^Δm^Δ s^Δallic^Δamigad^Δ ^Δgai daid^Δ ivuaadatai istumaasi ip^Δalidi ^Δgai. ²³ Dai ^Δgai g^Δraagidi tasai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marad^Δ dai tasai aipacoga g^Δr^Δoig^Δdaiña, poduuc^Δai isduuc^Δai Suusi Cristo g^Δraagidi. ²⁴ Sioor^Δ ^Δgiadagi Diuusi s^Δallic^Δamigad^Δ poduuc^Δai c^Δaga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ip^Δalidi dai Diuusi ^Δmadu daja ^Δgai.

Dai Diuusi ootoi g^Δib^Δdaga sai g^Δr^Δam^Δmadu daacana casc^Δad^Δ maata aat^Δm^Δ isDiuusi g^Δr^Δam^Δmadu daja.

4

¹ Giñaaduñi ali^Δasi g^Δnoig^Δdai aan^Δ. Maitav^Δr tomasioor^Δ vaavoitudada ismaac^Δad^Δ pocaiti^Δadagi said^Δ ^ΔrDiuusi ñiñiooquituldiad^Δamigad^Δ.

Λαργαβατ cλaγa γaνtαgito caλca sabaiga αρDiuusi ñiooquidα ismaacαδa aagai λgai. Oidaga mui mamaatαtuldiadami yaatavogami cascαδa. ² Tomasioora siora gaaagiadagi sai Suusi Cristo Diuusi maraδa oodami duucai vuusai tami oidi daama λgai gia gaaagidi Diuusi ñiooquidα dai Diuusi Ibaδa λmadu daja λgai. ³ Damos siora maigama-maatαtuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipλidi, baiy-oma λgai vuidαrα vααtα αCristo. Camaí aapimα isvaamioma muidaimi αmamaatαtuldiadami yaatavogami vααsi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapimα αρDiuusi maamaradα. Dai aapimα vaamioma istui isαmamaatαtuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibaδa ismaacαδa γaηααmadu daja vaamioma viaa guvucadagai siαDiaavora ismaacαδa αmamaatαtuldiadami yaatavogami αλmadu daja cascαδa. ⁵ λgai αλmadu ajioopai λgai ismaacαδa maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacαδa ivueeyi αmaivaavoitudadami dai λgai baigαηαliaracαδa caλcana. ⁶ Damos aatαmα αρDiuusi maamaradα. Siora maata Diuusi γaνtαgito caλcana istumaasi aagiadagi aatαmα. Damos siora maimaata Diuusi maitαntαgito caλcana. Cascαδa poduucai cλaγa γamaata siora aagai Diuusi ñiooquidα dai siora mosyaatagai.

⁷ Giñaaduñi aliasi gαnoigαdai aanα dai ipλidi aanα isaipacoga gαnoigαadagi aapimα λpa. Diuusi λgai dai γarsoicai tasai aipacoga γaroigαdaiña. Dai siora sαλlicαδa oigαadagi gaaaduñi λgai gia maata Diuusi daidα αρDiuusi maamaradα. ⁸ Siora maioigαadagi aa λgai gia maimaata Diuusi. Diuusi λgai dai oigαdai vααsi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi γarmaatαtuli isgaroigαdai ootosacai γamara tami oidi daama tomasi alia αmaduga, tasai poduucai viaacana aatαmα ibαdaga utudui muucucai λgai. ¹⁰ Diuusi oigαdai vααsi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicαλga oigαdai aatαmα Diuusi, λgai sαλlicαδa γaroigαdai ootosacai γamara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigαdiana γarsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliasi gαnoigαdai aanα. Dai maatacakai vααscatai aatαmα siαasi γaroigαdai Diuusi aatαmα λpa glaagai isaipacoga γaroigαadagi. ¹² Tomasi tomali αmaadutai mainαidi Diuusi vααscara issαλlicαδa aipacoga γaroigαadagi aidα gia Diuusi γarααmadu daja dai vaamioma cλaγa oigαdai aatαmα Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gaibαdaga sai γarααmadu daacana sai poduucai maatacana aatαmα isDiuusi γarααmadu daja. ¹⁴ Aatαmα gia tαα Diuusi maraδa dai cascαδa gαnaagidi aatαmα isDiuusi γarooga ootoi γamara tami oidi daama sai λgai cλaγacαrα vuvoidana oodami. ¹⁵ Tomasioora siora pocaitiadagi sai vaavoitudai isSuusi αρDiuusi maraδa aidα gia Diuusi αλmadu daja λgai.

¹⁶ Cαα maata aatαmα isDiuusi γaroigαdai dai sαλlicαδa vaavoitudai isDiuusi oigαdai vααsi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga gαnoigαadagi oodami aidα gia Diuusi αλmadu daja λgai. ¹⁷ Dai poduucai vaamioma cλaγa oigαdai aatαmα Diuusi dai siαascαδa Diuusi nαidagi oodami ismaacαδa αρcαλga ivuaadami dai ismaacαδa αρmaicαλga ivuaadami aatαmα maiααbiadamu Diuusi maamaradacatai λgai poduucai isduucai Suusi Cristo maiααbiada Diuusi. ¹⁸ Tomasioora siora cλaγa oigαadagi Diuusi λgai maiααbαidi isDiuusi soimaasi taatαuldiagi. Dai siora ααbiadagi Diuusi cλaγa γamaata ismaiquiaa cλaγa oigαdai.

¹⁹ Λαquioma abiaadαα γαροigαdai Diuusi cascαδλ aatαmα λααα oigαdai.
²⁰ Isαmaadutai pocaitiadagi sai oigαdai Diuusi dai cααdadagi gαaaduñi
 αgai gia yaatagai. Isαmaadutai maitistutuidi isoigαadagi gαaaduñi
 ismaacαδλ nλidi tomali maitistutuidi isoigαadagi Diuusi ismaacαδλ
 mainλidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai siooα oigαadagi Diuusi sai gαaagai
 isoigαadagi gαaaduñi λααα.

5

¹ Tomasiooα siooα vaavoitudai isSuusi ααCristo ismaacαδλ Diuusi
 ootoi tami oidigi daama αgai gia αrDiuusi maamaradλ. Tomasiooα
 siooα oigαdai Diuusi gααooga αgai gia oigαdai vααsi vaavoitudadami
 αgai αrDiuusi maamaradλ cascαδλ. ² Tomasiooα siooα oigαadagi Diuusi
 dai λαgiadagi poduucai gαmaatλ isαgai oigαdai Diuusi maamaradλ λααα.
³ Siooα oigαdai Diuusi αgai gia λαgidi Diuusi dai gomaasi gia maisi-
 jaiga ⁴ vaavoitudadami vααtarα, αgai gajiaadαα vipieeyi αsoimaascami
 ismaacαδλ oidaga tami oidigi daama cascαδλ. Vαavoitudadami cααga istu-
 tuidi isgajiaadαα vipiaadagi αsoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo.
⁵ Mosαcaasi siooα vaavoitudai isSuusi αrDiuusi maradλ istutuidi isgaji-
 aadαα vipiaadagi αsoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai cαα maata aatαmα siooα αrSuusi Cristo. Aidasi Suusi gαvacoι Di-
 uusi ñioo tαvaagiaiñdαα dai pocaiti saidλ αrmaradλ dai gooquiαα aidasi
 camuuqui agaitadai Suusi Cristo Diuusi αpamu ñioo tαvaagiaiñdαα.
 Dai Diuusi Ibαadλ gαrmaatλtuldi αgai vaa ñiooqui dai αgai tomali αmo
 imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padαα maata aatαmα is-
 Suusi αrDiuusi maradλ. Diuusi Ibαadλ gαααmadu daja, dai Diu-
 usi ñioo tαvaagiaiñdαα aidasi Suusi gαvacoι, dai λαααα aidasi ca-
 muuqui agaitadai Suusi. Dai vαα vaica padαα maata aatαmα isSuusi
 Cristo αrDiuusi maradλ. ⁹ Siααscadλ αrñλijadamicagi oodami αmo istu-
 maasi vααscααα vaavoitudaiñā aatαmα cascαδλ vaamioma cααga vaavoit-
 udai aatαmα istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi
 αrmaradλ. ¹⁰ Siooα vaavoitudai gomaasi cααga maata isαvaavoι.
 Siooα maivaavoitudai istumaasi αgai yaatavogami duucai nλidi Diuusi
 maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi aagaitai gαmarα. ¹¹ Diuusi
 aagai λααα sai αgai gαrmaacai ibαdagai utudui dai poduucai tomastu-
 igaco oidacamu aatαmα αgai λαmadu vaavoitudaitai aatαmα maradλ.
¹² Siooα vaavoitudai Diuusi maradλ viaa ibαdagai utudui dαmos siooα
 maivaavoitudai Diuusi maradλ maiviaa ibαdagai utudui.

¹³ Gomaasi gαnoojidi aanλ aapimα ismaacαδλ vaavoitudai Diuusi
 maradλ mαsai maatacana mαsitomastuigaco oidaca αgai Diuusi λαmadu.

¹⁴ Cαα maata aatαmα sai istaαñia aatαmα Diuusi αmo istumaasi istu-
 maasi αgai ipλiadagi αgai gia gαααgiditai caα. ¹⁵ Poduucai isduucai
 maata aatαmα isDiuusi gαααgiditai caα poduucai λααα maata aatαmα
 isαgai gαrmaaquimu istumaasi taañiagi aatαmα.

¹⁶ Isαmo vaavoitudadami nλijadagi αmaadutai gαaaduñi isivuaadagi
 αmo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigαldiagi
 aidλ gia gαaagai isdaanλdagi Diuusi αgai vααtarα dai Diuusi oigαldamu
 αgai dai maaquimu guvucadagai sai cααga ivuaadana isgomaasi

istumaasi idui ʼagai Diuusi istutuidi isoigʼaldagi. Oidaga ʼʼmo istumaasi soimaascami istumaasi maitaoigʼaldi Diuusi maitaaagidi aana sai gʼaaagai isdaanʼdagi Diuusi ʼgai vʼʼʼʼʼ ismaacʼdʼ ivuaadagi ʼsoimaascami. ¹⁷ Sioora maitivuaadagi istumaasi ʼrcʼʼʼgaducami ʼgai soimaasi ivueeyi. Dʼamos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaoigʼaldi.

¹⁸ Maata aatʼmʼ sai sioora ʼrDiuusi maradʼ camaioijada gosoimaasi. Diuusi maradʼ nuucadacana ʼgai cascʼdʼ daidʼ ʼDiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtulʼdiadagi.

¹⁹ Cʼʼ maata aatʼmʼ isaatʼmʼ ʼrmaamaradʼ Diuusi dai vʼʼscatai ismaacʼdʼ maivaavoitudai Suusi Cristo, ʼDiaavora ʼrtʼaanʼdamigadʼ ʼgai.

²⁰ Cʼʼ maata aatʼmʼ ʼpʼ iscadivia Diuusi maradʼ dai garsoicai tʼsai cʼʼga maatʼcana sioora sʼʼlicʼdʼ ʼrDiuusi. Dai sivi Diuusi garʼʼmadu daja vaavoitudaitai aatʼmʼ Suusi Cristo Diuusi maradʼ. ʼgai sʼʼlicʼdʼ ʼrDiuusi dai ʼgai garvaidacaimu tʼvaagiamu tʼsai tumastuigaco oida-cana ʼgai ʼʼmadu.

²¹ Giñaduñi maitavʼr siaa duutuada aapimʼ ʼmomoono ismaacʼdʼ ivueeyi oodami dai pocaiti saidʼ ʼrdiduuusi.

Mosʼcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛnoojidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi. AapimΛ amo siΛagΛmΛ gΛnducami Λcovai gΛvuvaidacai Diuusi dai aanΛ sΛalicΛdΛ gΛnoigadai. Dai vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ arvΛavoι gΛnoigadai ΛpΛ maisiu mosΛcaasi aanΛ. ² GΛnoigadai aatΛmΛ vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ dai tomastuigaco vaavoitudadamu aatΛmΛ. ³ CΛagacΛrΛ gΛnnΛijadamu Diuusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai Λgai soigΛnΛliadamu aapimΛcadΛ dai iibΛstudacan tadacamu gΛniibΛdaga. GomaasicΛdΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudadamu aapimΛ dai aipacoga gΛnoigΛdamu.

⁴ Dai sΛalicΛdΛ baigiñΛli aanΛ tΛagacai Λmoco gΛnaaduñi ismaacΛdΛ cΛΛga Λgidi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi garooga gartajai. ⁵ Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ giñaaduñi tasai aipacoga garoigΛdaiña. Gomaasi maitΛrΛmo sΛalicami utuducami goovai arvΛgai vaa ismaacΛdΛ viaa aatΛmΛ aidΛsi abiaadΛrΛ gΛaagacai gamamaatatuldi Suusi Cristo. ⁶ IsoigΛada aatΛmΛ Diuusi aidΛ gia ivuaadamu aatΛmΛ istumaasi Diuusi gartajai. Agai gartajai tasai aipacoga garoigΛdaiña poduucai isduucai maī aapimΛ aidΛsi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatatuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai. Agai gia aryaatavogami daidΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. ⁸ GΛnnuucadacavurai aapimΛ taduucai gΛnvupuiirumagi. Isvaavoituda aapimΛ Λgai aidΛ gia Diuusi maitΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi gΛnmaaqui agai.

⁹ TomasioorΛ sioorΛ Λma maasi gamamaatatuldiadagi istumaasi maitΛrmaatatuli Suusi Cristo aidΛ gia Diuusi maiΛΛmadu daja Λgai. DΛmos sioorΛ cΛΛga gamamaatatuldiadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragadΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu maradΛ ΛΛmadu daraaja Λgai. ¹⁰ IsΛmo mamaatatuldiadami yaatavogami gΛndividagi ismaacΛdΛ pocaitiadagi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai maitavΛr dagito ismiaadΛrΛ cΛΛcada Λgai siaaco gΛnΛmpaidi aapimΛ tomali maitΛagai mΛspocaitiadagi sai Diuusi soiñana. ¹¹ IsΛmaadutai pocaitiadagi aidΛ gia ducami ispomaasi ivuaadamudai Λgai ΛpΛ.

¹² Naana maasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ baiyoma ipalidi aanΛ ismΛaca gΛndividagi dai gΛnaatagidagi dai poduucai baigarΛliadamu aatΛmΛ.

¹³ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami oidaga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu DiuuscadΛ gΛmviaatuldi. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gΛaduñi Gaayo

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛoojidi aanΛ aapi giñaduñi Gaayo sΛΛlicadΛ gΛoigadai aanΛ.

² DaanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai cΛΛga gΛnuucadacana pasai maicocorΛiña maatΛcatai aanΛ isapiacΛΛga vaavoitudai aapi. ³ AliΛ baigiñΛli aanΛ dadacai ΛΛmoco gΛraaduñi mΛΛcadΛΓΛ. Λgai giñaaagidi sai apiacΛΛga vaavoitudai aapi dai apiacΛΛgacΛrΛ oidaga. ⁴ Aliasi baigiñΛlidi aanΛ maatΛcatai isΛgai ismaacΛdΛ mamaatΛtuli aanΛ Diuusi ñiooquidΛ apiacΛΛga vaavoitudai dai apiacΛΛga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo aliasi gΛoigadai aanΛ. Aapi aliΛ cΛΛga ivueeyi soicΛitai vΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tomasi ΛΛmoco maimaatΛ aapi. ⁶ Λmoco ismaacΛdΛ daivui mΛΛcadΛrΛ gΛraagidiña siΛΛscadΛ gΛrΛmpaidiada aatΛmΛ pasai aapi aliasi oigadai. Sivi siΛΛscadΛ mΛΛ dadia goovai Λpamu soiñañi istumaasicΛdΛ tΛgitoca goovai voiyΛrΛ, poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi. ⁷ Λgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dai Λgai maitipΛlidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacΛdΛ maitΛrvaavoitudadami. ⁸ CascΛdΛ aatΛmΛ aliasi gΛaagai ismaacadagi istumaasi tΛgitoca Λgai dai poduucai soicΛdagi aatΛmΛ isapiagaagida Λgai Diuusi ñiooquidΛ.

⁹ AanΛ ooji Λmo oojai gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. DΛmos Diótrefesi maitiñΛΛgidi. Λgai aliasi ojoidi isΛrbaitΛcΛaacamigadΛcagi Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ CascΛdΛ isgaamo imi aanΛ aagidamu aanΛ vΛΛscatai vuitapi astuisidΛ giñyaatagai dai giññiooquidi. Dai goovai maimiaadΛgidi aagiadami Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ dΛgavusci tomali maidadagitoi isaa miaadΛgidagi. Dai siorΛ miaadΛgidagi maidadagitoiña goovai isΛΛmadu gΛΛmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo aliasi gΛoigadai aanΛ. MaitiΛpan duucai ivuaada Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi. SiorΛ ivueeyi istumaasi ΛrcΛΛgaducami Λgai arDiuusi maamaradΛ, dΛmos siorΛ soimaasi ivueeyi Λgai maimaatΛ Diuusi.

¹² VΛΛscatai cΛΛga ñioocai Demetrio vΛΛtarΛ daidΛ arvaavoi istumaasi aagai oodami. AanΛ ΛpΛ pocaiti sai Λgai cΛΛ tuiga dai aapimΛ cΛΛ maatΛ iñsaanΛ maitΛnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gΛaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ ¹⁴ baiyoma otoma gΛdivida iñΛlidi aanΛ dai Λgi gΛaatagidagi.

¹⁵ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi ibΛstudacan tadacana gΛibΛdaga. GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami daraaja DiuuscΛdΛ gΛviaatuldi. DiuuscΛdΛ iviaatulda vΛΛscatai gΛraaduñi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ Aana arUudasi suculida Jacovo daida arpioofingada Suusi Cristo. Ganoojidi aana idi oojai aapima ganvvaatar ismaacada Diuusi garooga oigada dai covai vuvaitu sai agidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² Aana ipalidi isDiuusi soigalliadagi aapimacada dai ganiibastudacan tadacagi, dai ganoigadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliási ipaliditadai aana isganoojidagi gnaagida iñalidi aana isducatai calgacara garvuvaitu Diuusi siási aapima caasi aana lapa. Dai sivi aliási gaagai isganoojida aana gandaañidatái masai maid-agitona ganvaavoidaraga dai vuidara avavvaataca amamaatatluldiadami yaatavogami ismaacada gansaagida vpacadagi. Diuusi garmaatutuli istumaasi vaavoitudai aatama. Aatama arDiuusi maamarada dai maitaagái tsdagitugi garvaavoidaraga ismaacada garmaa Diuusi dai ama maasi vaavoitudagi. Amamaatatluldiadami yaatavogami gansaagida vaapa maitnaagidacai ismaitanapan duucái vaavoitudai agai. Agai maicaa tuutuiga dai googosi ganducami dai ama duucái aagai Diuusi ñiooquida dai pocaiti sai Diuusi calgacara ñalidi oodami dai sai soigallidi oodamicada dai sai oigaldi soimaascamigada sai cascada casistutuidi istomasduucái oidacagi. GarDiuusiga ismaacada agidi aatama dai gartlaanadamiga Suusi Cristo agai gajiaadara vipieeyi. Aaqui ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai ismaacada pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaata aapima aana vaascara gantagitolda iñalidi iducatai idui Diuusi ajudiducada agai calgacara vuvaitu Ejiipitu davalriañdara dai gooquira dagito sai coona oidigana agai ismaacada maivaavoitu.

⁶ Dai gantagitolda iñalidi aana lapa isducatai Diuusi tataañicaruda dagito ganguvucadaga dai vuvuaaja tavaagiañdara. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali amo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nanara isajiagi agaa tasai siascada soimaasi taatatuldia agai agai vaasi gosomaasi ivuaadami vai aaga agai agai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca agai siaaco tomastuigaco tucagamucana.

⁷ Dai gantagitolda iñalidi aana lapa isducatai soimaa taatatuli Diuusi Sodomara dai Gomoorara oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi ganducamicana an duucái arDiuusi tataañicaruda ismaacada maialagi Diuusi. Cascada agai ootoi aodami siaaco tomastuigaco taiyara daraajagi agai. Isaasicada gartatagidi Diuusi isducatai ivueeyi agai soimaasi ivuaadamicada.

⁸ Amamaatatluldiadami yaatavogami an duucái ivueeyi ajudidui dai arDiuusi tataañicaruda dai arSodomara dai Gomoorara oidacami tomasi camaata agai isducatai aradui agaicada. Vaascara googosi ganducami dai maialagi tomali amo taanadami, dai sigalnaasi ñioocai Diuusi tataañicaruda vui ismaacada agidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatatluldi coosigadara sai cascada poduucái ivueeyi agai.

⁹ Damos aidasi Migili Diuusi tataañicaruda taanadamigada amadu arDiaavora ganvupui ñiño agaitai soora baquia agai Moseesacaru tucugada aidasi muu agai. AMigili siaa duutudai Diuusi ismaacada artaanadami vaascatai cascada maisigalnaasi ñioo agai arDiaavora vui, tomasi arDiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. Damos arMigili potatadai

ΔDiaavora: “Diuusi gΔbagaidamu”. ¹⁰ DΔmos ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tΔtΔaañicarudΔ vui, dai googosi gΔnducami dai aipaco gΔncocodaiña maitΔgitoitai istumaasi ΔpΔduñia agai ΔgaicΔΔ vai cascΔΔ Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ SiΔΔ soimaa taatamu Δgai. Δgai maiΔΔgidi Diuusi Δpan duucai Caïn maiΔΔgi Diuusi. DaidΔ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami mosgamamaatΔtuldi istumaasi maitΔrvaavoi. Goovai Δraa duiñdada Δgai. Poduucai ivueeyi Δgai gamaitΔcΔda Δlidityai tumiñsi Δpan duucai Balaam gamamaatΔtuldiña istumaasi maitΔrvaavoi dai poduucai gamaitΔcΔiña tumiñsi. DaidΔ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami maiΔΔgidi ΔtΔtΔaanΔdami Δpan duucai Coré Δmadu aa duiñdΔ maiΔΔgi tΔtΔaanΔdami cascΔΔ ugidagai Δgai. Poduufimu ΔpΔ ΔmamaatΔtuldiadami ismaacΔΔ maiΔΔgidi ΔtΔtΔaanΔdami. ¹² SiΔscΔΔ gΔnΔmpaidiada aapimΔ dai Δmapai gacuaadagi gatΔΔgida Δlidityai mΔsgΔnoigΔdai aipacoga ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami mosΔrsiaa Δraragai aapimΔ gΔnvΔatarΔ. Δgai mosnavaacorΔi aapimΔ gΔnsaagida dai maisiaa duutudai tomali Δmaadutai. Dai Δgai mosΔΔgi gacuaadana dai maitΔntΔgito nΔidiña isvΔΔgacagi aa. Δgai maitΔrsoiñi ¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa Δraraca maasi cascΔΔ Δgai maicΔΔgadu isgamamaatΔtuldiadagi dai Diuusi ootosamu mΔΔca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ ΔΔqui Δmo Diuusi ñiooquituldiadami gΔΔ Enoco tΔΔgiducami aagai isducatai ΔpΔduñia agai ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogamicΔΔ. Enoco ΔrcajiudadΔ Adán. Adán ΔrvisiolidΔ Enoco visiolidΔ. DaidΔ Diuusi ñiooquituldiadami gΔΔ pocaiti: “Diuusi divia agai Δmadu mui gΔtΔtΔaañicaru, ¹⁵ dai potΔiya agai sai vΔsi Δsoimaasi ivuaadami maiiimia agai Diuusi Δmadu Δgai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliΔsi vui ñioocaiña Diuusi cascΔΔ soimaa taatatulda agai Δgai. ¹⁶ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaigΔnΔlidi dudunucami vui, dai isΔmo istumaasi soimaascami ΔpΔduñiagi ΔgaicΔΔ Δgai gΔpiar vuupaiña aa, dai Δgai ivueeyi vΔsi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gΔgΔtΔ ñioocai dai pocaiti sai vΔsi istumaasi ivueeyi Δgai vaamioma cΔΔgadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vuaamunaidana Δgai oodami dai poduucai voopoidiña Δmo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadami gΔΔ.

¹⁷ DΔmos aapimΔ giñaaduñi gΔntΔgitovurai isΔΔqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: ¹⁸ “SiΔscΔΔ cayoga ugityagi oidigi Δmoco gΔnparunadamu daidΔ ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipΔliadagi dai maitvuaadamu istumaasi Diuusi ipΔlidi”, ascaiti ojootosada. ¹⁹ DaidΔ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami ΔtΔgai dai Δgai gΔncocotuldi aipacoga, daidΔ ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipΔlidi, dai Diuusi IbΔadΔ maiΔΔmadu daja Δgai.

²⁰ DΔmos aapimΔ giñaaduñi cΔΔgavΔr vaavoitudada Diuusi ñiooquidΔ dai poduucai maatΔ oidaca isducatai Diuusi ipΔlidi, dai gamamadadavurai aapimΔ siDiuusi IbΔadΔ gΔnsoicΔdamu. ²¹ VΔΔscΔtΔ avΔrtΔgitoca isDiuusi gΔnoigΔdai dai baigavΔr ΔnΔliada gΔnoigΔdaitai Diuusi, dai tΔgitovurai ΔpΔ isΔmo imidagai ajia agai istuigaco vΔΔscΔtΔ oidacam uatΔmΔ Diuusi Δmadu. Suusi Cristo soigΔlidi aatΔmΔcΔΔ cascΔΔ.

22 SoigavΛr ΛnΛliada ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ maicΛΛga maatΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami tomali soimaascami, 23 dai gΛnaagavurai dai cΛΛgacΛrΛ vuvaida vai poduucai maiimia agai Diaavora ΛΛmadu. Dai soigavΛr ΛnΛliada ΛΛpΛ Λsoimaasi ivuaadamicΛdΛ dai maitΛaagai mΛsbaigΛnΛliada ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ivuaadagi Λgai, gΛnnuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapimΛ ΛΛpΛ.

24-25 MosaliΛ Λmaadugava Diuusi dai aliΛ saituduga Λgai. Dai Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi Suusi Cristo gartaanΛdamiga muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtΛrΛ cascΛdΛ. Λgai istutuidi isgΛnsoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapimΛ dai gΛnvaidaquiagi siaaco daja Λgai caoigΛdicami vΛΛsi gΛnsoimaascamiga dai baigΛnΛliadamu aapimΛ. AanΛ ipΛlidi isΛoodami vaavoitudagi isΛΛqui abiaadΛrΛ dai sivi dai vΛΛscΛrΛ Diuusi ΛrΛgΛΛ baitΛcΛaacami tami oidigi daama dai tΛvaagiΛrΛ, dai Λgai tΛaanΛi vΛΛsiaacatai, dai aliΛsi gΛaagai issiaa duutuuda aatΛmΛ Λgai.

MosΛcaasi.

Istumaasi Diuusi taañicarudΛ ismaacΛΔ ootoi Suusi Cristo tΛΛgi ΛVuaana

¹ AanΛ arVuaana dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami ismaacΛΔ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipΛΓΛ gΛgΛr quiiquiΛΓΛ oidacami Asia dΛvΛΛriΛΓΛ. AanΛ gΛnoojidi dai gΛnaagidi naana maasi istumaasi ismaacΛΔ giñtΛΛgi Λmo Diuusi taañicarudΛ. Λgai giñtΛΛgi istumaasi otoma ΛpΛduñi Λgai tΛvaagiΛΓΛ dai oidigi daama. Diuusi Λgai dai tΛΛgi vΛasi gomaasi Suusi Cristo sai vΛasi vaavoitudadami maatΛna gomaasi. CascΛΔ Suusi Cristo ootoi Λmo Diuusi taañicarudΛ sai Λgai giñtΛΛgidana vΛasi gomaasi. ²GΛnaagidamu aanΛ vΛasi istumaasi tΛΛ aanΛ dai caΛ. Istumaasi caΛ aanΛ arñiooquidΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo dai istumaasi tΛΛ aanΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi sΛllicΛΔ cΛlgacΛΓΛ nΛijadamu sioorΛ aagadagi idi oojai ismaacΛΔ Diuusi giñmaa siΛascadΛ gΛnΛmpaidiadagi vaavoitudadami dai sioorΛ Λgigitai caΛcagi ΛpΛ Diuusi cΛlgacΛΓΛ nΛijadamu. Otoma ΛpΛduñia Λgai vΛasi istumaasi gΛaagai idi oojiΛΓΛ.

⁴ AanΛ ipΛlidi isDiuusi ΛΛmadu Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi IbΛadΛ cΛlgacΛΓΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibastudacan tadacagi aapimΛ vaavoitudadami Asia dΛvΛΛriΛΓΛ oidacami. Diuusi Λgai ismaacΛΔ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca Λgai. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai gΛnnuucada aapimΛ vaavoitudadami cuvaracamipΛΓΛ gΛgΛr quiiquiΛΓΛ oidacami dai Λgai tΛvaagiΛΓΛ daja siaaco Diuusi daacatai gataaanΛi. ⁵ Suusi Cristo Λgai dai gaaagidi vΛasi istumaasi arvaavoi. Dai Λgai ΛrΛpΛgadada ismaacΛΔ duaaca dai camaimuuquia Λgai tomali Λmo imidagai. Dai Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacΛΔ tΛaanΛdami tami oidigi daama. Λgai gΛroigΛdai dai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga muucucai curusiaba. ⁶ Dai Λgai Λcovai gΛrvuvaitu tΛsai soiña tΛaanΛiña Diuusi raraí duucai dai tΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ papaali duucai siaa duutudaitai Diuusi gΛrooga. Aliasi gaaagai tΛscΛΛga ñioocadagi aatΛmΛ Suusi Cristo vΛΛtarΛ. Λgai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia Λgai. VΛascatai tΛΛgimu asta Λgai ismaacΛΔ curusiaba siisa. Dai vΛasi oodami aipaco oidacami ismaacΛΔ maivaavoitudagi suaañidamu tΛΛgacai Λgai. SΛllicΛΔ arvaavoi isdivia Λgai Λgai.

⁸ Dai Diuusi gΛrtΛaanΛdamiga Λgai ismaacΛΔ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca Λgai. Dai Λgai aliΛsi viaa guvucadagai cascΛΔ istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti Λgai: “AanΛ oidaga maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ dai siΛascadΛ ugitiagi oidigi aanΛ apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ AanΛ arVuaana dai aatΛmΛ argΛraadunumu vaavoitudadami. AanΛ ΛpΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai aapimΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatΛmΛ tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu. Dai Suusi Cristo giñsoicai

aanΛ ΛΑΡΛ ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai Λgai poduucai isduucai gansoicai Λgai aapimΛ masai soimaasi taatamaiña aapimΛ maivui ñioocaitai Λgai. AanΛ giñmaisatu ΛmapΛcΛΓΛ siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos tΛΛgidu. AanΛ giñmaisatu gamaaatΛtulitai Diuusi ñiooquidΛ dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ. ¹⁰ Amo imidagai tumiñoco Diuusi IbΛadΛ giñmaa guvucadagai antai aanΛ caΛ Λmo ñiooqui giñΛΛbΛgi ismaacΛdΛ Λpan caiti Λmo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñtatΛdai:

—AanΛ ΛΡΛgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojañi Λmo liivruΛrΛ vΛasi pastumaasi tagia aagai dai ootosda Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi dai siaa dutudai Diuusi Asia dΛvΛΛriΛrΛ EfeesoΛrΛ, dai EsmirnΛrΛ, dai PέrgamoΛrΛ, dai TiatiirΛrΛ, dai SardisΛrΛ, dai FiladelfiΛrΛ, dai LaodiseΛrΛ —iñtatΛdai Λñiooqui.

¹² Amaasi aja cΛquiva aanΛ dai nΛida iñagai soorΛ Λgai dai giñiooquidi dai tΛΛ aanΛ cuvaracami veela daraasacarui Λgai oorocΛdΛ duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida cΛaacatadai Suusi Cristo. Λgai gΛaadaca Λmo vaasaragi tΛvΛΛducami. Dai taagiΛrΛ caatΛ Λmo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupadΛ cΛΛ tootoaja Λpa maasi vopoi tuaacami dai cΛvai. Dai vuupuidΛ cavami dadadacΛi Λpan duucai tai. ¹⁵ Dai ΛΛcasodΛ dadadacΛi Λpan duucai Λmo vaiñomi toñicami bronse tΛΛgiducami. Dai cavami ñioocai Λpan caiti siΛΛscadΛ muiducagi ajaaqui cΛΛ daapacadicami. ¹⁶ Dai ganovi sΛΛlisa padΛrΛcΛdΛ daagΛ Λgai cuvaracami sisiaavugai. Dai tΛñiaiñdΛrΛ vuusanΛca Λmo mastai aipadΛrΛ muucacami. Dai vuivasadΛ cavami dadadacΛi Λpan duucai tasai cavami dadadacΛi dan duucu.

¹⁷ Dai aidΛsi tΛΛ aanΛ ΛΛcasodΛ abaana gai muuquiadΛ duucai. DΛmos Λgai giñdaama dai ganovi sΛΛlisa padΛrΛ dai povaiñtatΛdai:

—Maitiduaadicuda aanΛ ΛΡΛgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ AanΛ ΛΡΛgai dai tomastuigaco oidaga. AanΛ muu Λmo imidagai dΛmos sivi caduaaca aanΛ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aanΛ viaa sΛΛlicami isvaidaquiagi Λvaavoitudadami iibΛadΛ tΛvaagiamu dai isootasagi Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai ΛDiaavor ΛΛmadu. ¹⁹ Oojañi aapi pΛstumaasi catΛΛ dai vΛasi istumaasi ΛpΛvuiida agai dai istumaasi ΛpΛduñia agai. ²⁰ Λcuvaracami sisiaavugai ismaacΛdΛ tΛΛ aapi giñoviarΛ ΛrΛpan ducami Λcuvaracami giñtatΛaañicarΛ ismaacΛdΛ ootoi aanΛ sai nuucadacana Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ Asia dΛvΛΛriΛrΛ. DaidΛ Λcuvaracami veela daraasacarui ΛrΛpan ducami Λvaavoitudami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ Asia dΛvΛΛriΛrΛ.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi EfeesoΛrΛ dai povaitΛda: “PovaiñtatΛdai ΛcΛali ismaacΛdΛ ganovi sΛΛlisa padΛrΛ daagΛ cuvaracami sisiaavugai dai Λcuvaracami veela daraasacarui saagida aimΛrai: ² CΛΛ maatΛ aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ, dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapimΛ dai vΛΛscΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. CΛΛ maatΛ aanΛ isaapimΛ maiurapΛcΛi Λsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maatΛ aanΛ isaapimΛ gΛnsaagida ajioopai mamaatΛtuldiadami yaatavogami

dai isaapim_Λ c_{ΛΛ}ga t_Λcacai _Λgai istumaasi vaavoitudai _Λgai dai poduucai maata_Λ aapim_Λ si_Λgai _Λryaatavogami. ³ Dai ali_Λsi soimaasi taatamai aapim_Λ gi_ñvaavoitudaitai d_Λmos v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ maioojodaitai ivueeyi aapim_Λ gi_ñaa dui_ñdaga. ⁴ D_Λmos aapim_Λ ivueeyi _Λmo istumaasi ismaac_Λd_Λ maioojoidi aan_Λ, camaiti_ñoig_Λdai aapim_Λ poduucai isduucai gi_ñoig_Λdai_ña aid_Λsi tucamid_Λr_Λ gi_ñvaavoitu aapim_Λ. ⁵ Casc_Λd_Λ ali_Λsi g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga _Λma duucai g_Λntat_Λgituagi aapim_Λ isducatai ivuaadana aapim_Λ aid_Λm_Λsi tucamid_Λr_Λ gi_ñvaavoitu dai ali_Λsi g_Λaagai is_Λpamu gi_ñoig_Λada aapim_Λ poduucai isduucai gi_ñoig_Λdai_ña aid_Λm_Λsi tucamid_Λr_Λ gi_ñvaavoitu. Dai isaapim_Λ mai_Λma duucai g_Λntat_Λgituagi aid_Λ gia aan_Λ imimu gaamucu siaaco daraaja aapim_Λ dai g_Λnvoopoidamu aan_Λ g_Λnveelaga daasacarui bovasd_Λr_Λ siaaco daja _Λgai vai poduucai g_Λmaat_Λcana iscamaiviaa aapim_Λ s_{ΛΛ}licami isgamamaat_Λtuldiadagi gi_ñiooqui. ⁶ D_Λmos v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ aapim_Λ ivueeyi _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami aapim_Λ maioojoidi istumaasi ivueeyi _ΛNicola_ñtasi_Λr_Λ oidacami poduucai isduucai maioojoidi aan_Λ istumaasi ivueeyi _ΛNicola_ñtasi_Λr_Λ oidacami. ⁷ C_{ΛΛ}gav_Λr _{ΛΛ}giditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λad_Λ _Λvaavoitudadami: Sioor_Λ maisoimaasi ivuaadagi si_{ΛΛ}scad_Λ _ΛDiaavora soimaasi idui_ñtulda _Λliadagi, _Λgai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi _Λuusi ibi_Λad_Λ ismaac_Λd_Λ oidaga t_Λvaagi_Λr_Λ dai ismaac_Λd_Λc_Λd_Λ viaacana oodami ib_Λdagai utudui”.

⁸ Oojida_ñi aapi Vuaana _Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ g_Λn_Λmpaidi Esmirn_Λr_Λ _ΛΛ_Λ dai povait_Λda: “Povai_ñtat_Λdai _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ maiquiaa c_Λqui_ñvacai oidigi abiaad_Λr_Λ oidaga dai tomastuigaco oidaca _Λgai. _Λgai vaa muu _Λmo imidagai d_Λmos sivi caduaaca. ⁹ C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ v_{ΛΛ}si istumaasi ivueeyi aapim_Λ. C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ isali_Λsi soimaasi taatamai aapim_Λ dai iss_{ΛΛ}licad_Λ _Λrsoituutuigami aapim_Λ. D_Λmos v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λnnaidi aapim_Λ dai g_Λnsoicai m_Λsai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacana dai naana duucai g_Λnsoicai. C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ isducatai g_Λn_Λvui _ñioocai _ΛΛmoco _Λjudid_ñu ismaac_Λd_Λ pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi maamarada dai mait_Λrvaavo. Baiyoma _Λgai g_Λn_Λmpaidi dai siaa duutudai _ΛDiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapim_Λ soimaasi taata _Λgai. _Λmo oodami ismaac_Λd_Λ ivueeyi istumaasi ip_Λlidi _ΛDiaavora g_Λnmaamaisa _Λgai dai poduucai n_Λida _Λgai sabai c_{ΛΛ}ga gi_ñvaavoitudai aapim_Λ ismaiti_ñvaavoitudai _ΛΛ_Λ. S_{ΛΛ}licad_Λ soimaasi taata _Λgai aapim_Λ bai_Λvustaan tasai. D_Λmos v_{ΛΛ}si gomaasic_Λd_Λ mait_Λv_Λr duduaadimu aapim_Λ baiyomav_Λr apiac_{ΛΛ}ga vaavoitudada Diuusi asta m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ coi dai aan_Λ g_Λn_Λvaidacaimu t_Λvaagiamu sim_{ΛΛ}ca oidacamu aapim_Λ Diuusi _ΛΛmadu tomastuigaco. ¹¹ C_{ΛΛ}gav_Λr _{ΛΛ}giditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λad_Λ _Λvaavoitudadami. Sioor_Λ maisoimaasi ivuaadagi si_{ΛΛ}scad_Λ _ΛDiaavora soimaasi idui_ñtulda _Λliadagi, _Λgai gia maisoimaasi taata _Λgai coocai _Λgai maiimia _Λgai _ΛDiaavora _ΛΛmadu casc_Λd_Λ”.

¹² Oojida_ñi aapi Vuaana _Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ g_Λn_Λmpaidi P_εrgamo_Λr_Λ _ΛΛ_Λ dai povait_Λda: “Povai_ñtat_Λdai _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ viaa _Λmastai aipad_Λr_Λ muucacami. ¹³ C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ v_{ΛΛ}si istumaasi ivueeyi aapim_Λ. Maata_Λ aan_Λ isaapim_Λ _Λmap_Λc_Λr_Λ oidaga siaaco _Λoodami ivueeyi istumaasi _ΛDiaavora ip_Λlidi dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ apiac_{ΛΛ}ga siaa gi_ñduutudai aapim_Λ. Dai apiac_{ΛΛ}ga gi_ñvaavoitudai aapim_Λ

aidasi oodami Pérgamora oidacami muua Antipasi ami siaaco ivueeyi oodami istumaasi Diaavora ipalidi. Antipasi agai dai calaga aagidi oodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos vasscaga ivueeyi aapima amo istumaasi ismaacada maioojoidi aan. Lamadutai gnaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam maatatuldiaragada. Balaam agai dai avanaqui Balaac sai agai soimaasi iduiñtuldana ljudidíu. Cascada Balaac aagidi ljudidíu sai ugana cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai lamadutai gnaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaitasi mamaatatuldiaragada ismaacada maioojoidi aan. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isotoma ama duucal gantatagituagi agai dai ismailma duucal gantatagituagi agai aidal gia gaamu imimu aan dai cocodamu aan agai idi mastaicada ismaacada vuusai giñtañiañdara. ¹⁷ Calagavara aggiditai calca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadal vaavoitudadami. Siora maisoimaasi ivuaadagai silscada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, maaquimu aan agai gocaadagai ismaacada tavaagiaral oidaga ismaacada maitiipu tami oidi daama. Dai maaquimu aan agai amo odai tojacomí siaaco oojisi amo tatlaragai ismaacada maimaata aa oodami mosca agai siora maaquiagi aan”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ataanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganmpaidi Tatiirara lara dai povaitlada: “Povaiñtaldai Diuusi marada. Agai vaa agai dai cavami dadadacal vuupuidal lpan duucal tai dal laccasodal lpan duucal dadadacal amo vaiñomi bronse talgiducami cal daapacadicami. ¹⁹ Cal maata aan vasi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima giñoigadai dai aipacoga gnoigadai aapima lara. Dai maata aan iscala giñvaavoitudai aapima dai iscala ivueeyi aapima giña duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vasscaga maivui ñioocai Diuusi. Dai maata aan issivi vaamioma calga ivueeyi aapima Diuusi aa duiñdadal situcamidara giñvaavoitudacal. ²⁰ Damos vasscaga ivueeyi aapima amo istumaasi istumaasi maioojoidi aan. Aapima gansaagida oidaga amo ooqui Jesabela talgiducami. Agai pocaiti saidal rDiuusi ñiooquituldiadamigada damos maitarvaavoi. Baiyoma agai vupuiirumadai lamoco ismaacada giñvaavoitudai mamaatatulditai agai isaliasi rcalgai isgoogosi ganducamicagi daidal iscuadagai cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono. Dai aapima dadagitoi sai apiaquiaa gamamaatatuldiña gomaasi. ²¹ Catavara nanara aan looqui sai ama duucal gatagitona dai sai gajiaadara viaana gasoimaasicamiga damos agai maitipalidi. ²² Sivi gia daituldamu aan cocodagai agai dai sallicada soimaasi taatatuldiamu aan vasi vipioolimada, ismailma duucal gantatagituagi agai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aan siora vaavoitudai looqui mamaatatuldiaragada dai poduucal vasi oodami ismaacada giñvaavoitudai calga maatamu iñsaan maata vasi istumaasi tagitoidami dai vasi istumaasi ipalidi isivuaadagai agai. Dai siora calga ivuaadagai aan calgacal nlijadamu dai siora soimaasi ivuaadagai aan soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ Damos aapima Tatiirara oidacami ismaacada maivaavoitudai looqui mamaatatuldiaragada tomasi maimaata vasi istumaasi mamaatatuldi agai ismaacada ivueeyi istumaasi Diaavora ipalidi aan maiviaa isvaamioma ganmaacadagi ñiooqui aapima. ²⁵ Damos gaaagai masiapiacalga vaavoitudadagi aapima

asta si¹ascada gaamu imiagi aan². ²⁶ Sioor³ maisoimaasi ivuaadagi si¹ascada ⁴Diaavora soimaasi iduiñtuli aliadagi dai sioor³ apiac¹aga ivuaadagi istumaasi ip¹alidi aan² isivuaadagi asta si¹ascada coiyagi, maaquimu aan² ⁵agai s¹allicami sai giñ¹amadu taan¹añ¹ v¹asi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucai isduucai giñ¹ooga giñ¹maa s¹allicami ansai aan² taan¹añ¹ v¹asi oodami oidigi daama oidacami. Dai s¹allicada viaacamu ⁶agai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu ⁷agai si¹aga oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aan² ⁸agai t¹vaagamu sai aan² giñ¹amadu oidacana tomastuigaco. Aan² a¹apan ducami ⁹aga¹ siaavugai ismaac¹ada a¹quiamoco vusac¹. ²⁹ C¹agav¹ a¹gigitai ca¹ca aapim¹ istumaasi aagidi Diuusi Ib¹ada v¹avaoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana t¹aan¹damigada v¹avaoitudadami ismaac¹ada gan¹mpaidi Sardisi¹aga a¹pa dai povait¹ada: “Povaiñt¹adai a¹ali ismaac¹ada ootoi Diuusi Ib¹ada sai nuuc¹adacana v¹avaoitudadami cu¹varacamip¹aga ga¹ar quiqui¹aga oidacami dai gan¹ov¹aga daaga ²agai cu¹varacami sisiaavugai: C¹aa maata aan² v¹asi istumaasi ivueeyi aapim¹. Maata aan² ismuidutai aapim¹ mospocaiti isc¹aga v¹avaoitudai Diuusi daida is¹agai gan¹maa iib¹adagai utudui d¹amos maiviaacan v¹ueeyi aapim¹ iib¹adaga utudui. ³ C¹agav¹ gan¹nuucadaca aapim¹ dai poduucai c¹agac¹aga oidaca. Quiaa v¹avaoitudai aapim¹ palapi. Vaamiomav¹ c¹aga v¹avaoituda dai poduucai c¹agac¹aga oidacamu aapim¹. Maitav¹ dagitu isugitia gan¹v¹avoidaraga. Can¹idi aan² isaapim¹ maic¹agac¹aga oidaga Diuusi v¹u casc¹ada pocaiti aan². ⁴ C¹agav¹ tat¹agitoda aapim¹ Suusi Cristo mamaat¹tuldiaragada dai a¹giadavurai gomaasi. Ama duuquiv¹ gant¹at¹agito dai camaidagitu gan¹v¹avoidaraga. Ismaiaa duucai gant¹at¹agituagi aapim¹ aida gia todian duucai imimu aan² maimaat¹catai aapim¹ si¹ascada poduucai isduucai maimaat¹cana aapim¹ siuu duucu divia agadagi amo a¹sivogami. Dai soimaasi g¹antaat¹tuldamu aan². ⁵ D¹amos v¹ascaga oidaga ami Sardisi¹aga amo v¹avaoitudadami ismaac¹ada maisoimaasi ivueeyi casc¹ada giñ¹amadu oidacamu ⁶agai t¹vaagi¹aga dai viaacamu ⁷agai yuucusi tootocami. ⁵ Sioor³ maisoimaasi ivuaadagi si¹ascada ⁸Diaavora soimaasi iduiñtulda aliadagi ⁹agai gia g¹naadamu yuucusi tootocami t¹vaagi¹aga. Dai aan² maisiaa duaadamu t¹at¹aragada ¹⁰agai a¹liivruaiñ¹aga siaaco oojisi. A¹liivrua¹ oojisi t¹at¹aragada ¹¹agai ismaac¹ada v¹iaa iib¹adagai utudui. Dai aagidamu aan² giñ¹ooga a¹mad¹ giñ¹ooga t¹aañ¹icarud¹ is¹agai a¹giñ¹aduñi. ⁶ C¹agav¹ a¹gigitai ca¹ca aapim¹ istumaasi aagidi Diuusi Ib¹ada v¹avaoitudadami”.

⁷ Oojidañi aapi Vuaana t¹aan¹damigada v¹avaoitudadami ismaac¹ada gan¹mpaidi Filadelfi¹aga dai povait¹ada: “Povaiñt¹adai a¹ali ismaac¹ada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai v¹asi istumaasi aagai ²agai a¹vaavoi dai ³agai v¹iaa a¹s¹allicamigada a¹ra¹ Davicar¹, dai a¹gi ⁴agai aagai istumaasi a¹aduñia ⁵agai dai maitiipu sioor³ ama duucai aagidagi: ⁶ C¹aa maata aan² v¹asi istumaasi ivueeyi aapim¹. V¹ascaga c¹aga giñ¹v¹avoidudai aapim¹ daida a¹gigitai ca¹ giñ¹iooqui dai aagidi aa oodami isgiñ¹v¹avoidudai. Casc¹ada gan¹maa aan² guvucadagai m¹sai c¹aga gaaagiñia giñ¹iooqui dai maitiipu tomali amo ismaac¹ada v¹iaa

guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiara oidaga lamoco ismaacada pocaiti saida arDiusi maamarada damos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganmpaidi dai siaa duutudai adiaavora. Dai aana taañimu lyaatavogami sai ganuravana aapima dai sai ganvuidara gantootonacada guuquivana. Dai caa maatamu agai isganoigadai aana aapima. ¹⁰ Aapima caaga giñlagidi dai maitiñvui ñioocai siascada taatamadagi cascada gannuucadacamu aana aapima siascada sallyicada soimaasi taatagi aoodami vlassi oidigi daama oidacami, dai naidamu aana sabai caaga ivueeyi agai ischo ara. Damos aana gia caaga gannuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavar caaga giñvaavoitudada aapima dai apiavar caaga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diusi ganmaaquiagai tavaagiarra. ¹² Siora maisoimaasi ivuaadagi siascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia viaacamu amo sallyicami tavaagiarra siaaco oidaga Diusi dai Diusi lamadu oidacamu tomas-tuigaco. Dai agai cocovadara oojamu aana giñDiuusiga taltararagada, oojamu aana ara istagidu Diusi quida. Agai ara Jerusalen utuducada ismaacada idui Diusi tavaagiarra dai tavaañdamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana ara giñtaltararaga utuducada. ¹³ Cagavar lagiditai caaca aapima istumaasi agidi Diusi Ibadavaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidañi aapi Vuaana tlaanadamigada lvaavoitudadami ismaacada ganmpaidi Laodiseara dai povaitada: “Povaiñtadai acalli ismaacada sallyicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vlassi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataana istomasiora dai tlaana ara vlassi istumaasi idui Diusi: ¹⁵ Caa maata aana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajiaadara giñviaagi tomali maitipalidi iscaaga giñvaavoitudagi. Sioma arcaaga iscaaga giñvaavoitudada aapima ismaitiñvaavoitudada tomalaachi ara. ¹⁶ Cascada gajiaadara ganviaa iñagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai sallyicada riricuga dai sai caaga aravueeyi vlassialcatali dai sai maiviaaga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diusi ipalidi isviaaca aapima, maiojoidi Diusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diusi maicagacara gannaidi, dai maimaata caa aapima Diusi mamaatatuldiaragada, dai aliñi glaagai issiaa aradagi aapima maicaga ivuaadatai istumaasi Diusi ipalidi. ¹⁸ Cascada gnaagidi aana masai giñdaañña ansai gansoicadagi masai cagacara oidacana dai aana gia gansoicadamu masai cagacara oidacana. Dai gnaagidi aana ara masai giñdaañña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscaaga maata caaca aapima giñmamaatatuldiaragada. ¹⁹ Aana gia bagai dai soimaasi taatamituldi siora oigadai aana siascada agai soimaasi ivuaadagi cascada soimaasi gantaatatuldamu aana aapima masmailama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana gia gansoicada iñalidi. Isaapima ipaliadagi iñsaana gansoicadagi aida gia gansoicadamu aana dai ganlamadu daacamu aana dai aapima giñlamadu oidacamu. ²¹ Siora maisoimaasi ivuaadagi siascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi aana gia maaquimu sallyicami sai aana giñlamadu gataañña poduucai isduucai gataañña aana giñooga lamadu. Aana daja giñooga

abaana gadaicarui gadocami daama maisoimaasi iduucai aan^Λ aidasi^Λ Diaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. ²² Caa^Λgav^Λr^Λ agiditai ca^Λca aapim^Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib^Λada^Λ lvaavoitudadami” —iñt^Λadai^Λ ca^Λali ismaac^Λda^Λ t^Λl^Λ aan^Λ dai ca^Λ.

4

¹ Aidasi ca^Λap^Λdui v^Λasi gomaasi aid^Λ nan^Λava aan^Λ t^Λvaagiamu dai t^Λl^Λ aan^Λ amo cuparagai cupioquicami dai ca^Λ aan^Λ isgiññiooqui agai vaa ismaac^Λda^Λ ap^Λga giññiooqui ismaac^Λda^Λ ap^Λan caiti amo trompeta dai povaiñt^Λadai:

—Tasadiñi baigovai nai aan^Λ g^Λt^Λagidana istumaasi ap^Λduñia agai —iñt^Λadai^Λ agai.

² Dai todian duucai Diuusi Ib^Λada^Λ giñmaa guvucadagai antai t^Λl^Λ aan^Λ amo daicarui g^Λducami ist^Λvaagi^Λr^Λ ca^Λca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Agai sa^Λlic^Λda^Λ dadadac^Λi poduuc^Λi isduuc^Λi dadadac^Λi ojoodai nam^Λacami ismaac^Λda^Λ jaspe t^Λl^Λgidu dai cornalina t^Λl^Λgidu. Dai godaicarui sicoli ca^Λca amo quijonali dai dadadac^Λi poduuc^Λi isduuc^Λi dadadac^Λi amo odai nam^Λacami ismaac^Λda^Λ esmerelda t^Λl^Λgidu.

⁴ Dai godaicarui g^Λduc^Λda^Λ sicoli t^Λl^Λ aan^Λ ap^Λ amo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja amo coobai dan maacova ca^Λca^Λliodami tooto yuuscami, dai v^Λascatai g^Λntuutusaca amo cooronai ooro^Λda^Λ duuñisicami. ⁵ Daid^Λ daicarui iñd^Λr^Λ v^Λap^Λdoc^Λi dai copon^Λi, daid^Λ ad^Λicarui vuid^Λr^Λ daraaja cuvaracami cucuudagi. Acucuudagi r^Λap^Λpan ducami Diuusi Ib^Λada^Λ.

Agai agai dai nuucada lvaavoitudadami ismaac^Λda^Λ g^Λnap^Λpaidi cuvaracamip^Λr^Λ quiqui^Λr^Λ. ⁶ Daid^Λ ad^Λicarui vuid^Λr^Λ ca^Λ t^Λpalica dai g^Λl^Λ suudagi maasi dai vidrio maasi ap^Λr^Λ.

Daid^Λ ad^Λicarui sicoli guuca maacova Diuusi t^Λtaañicaruda ismaac^Λda^Λ v^Λasi tuucugadar^Λ daraaja vuupuid^Λ. ⁷ Ap^Λragada^Λ ap^Λra maasi amo mavidi, daid^Λ ag^Λmai ap^Λra maasi amo tuuru, daid^Λ ag^Λmai viaa oodami vuivasada, daid^Λ ag^Λmai ap^Λra maasi amo baagai dai daigigi. ⁸ V^Λl^Λ maacova viaa naanadami aanai. Dai daamad^Λr^Λ dai utad^Λr^Λ aanada^Λ muumujidu vuupuid^Λ. Dai tas^Λr^Λ dai tucar^Λ agai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi g^Λr^ΛDiuusiga sa^Λlic^Λda^Λ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi g^Λr^ΛDiuusiga sa^Λlic^Λda^Λ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi g^Λr^ΛDiuusiga sa^Λlic^Λda^Λ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi g^Λr^ΛDiuusiga sa^Λlic^Λda^Λ viaa guvucadagai.

Maiquiaa ca^Λquivacai oidigi abiaad^Λr^Λ oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca agai.

Pocaitimi ac^Λca^Λisi.

⁹ Dai siuu duucu ac^Λca^Λisi ca^Λga ñioocadagi agai v^Λatar^Λ ismaac^Λda^Λ ag^Λl^Λ daicarui dan daja, ismaac^Λda^Λ tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu ac^Λca^Λisi siaa duutudaiña agai, dai siuu duucu baig^Λliarac^Λda^Λ ñioocadagi agai, ¹⁰ aid^Λ gia l^Λmo coobai dan maacova ca^Λca^Λliodami g^Λntootonac^Λda^Λ guguucaña agai vuid^Λr^Λ ismaac^Λda^Λ tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaiña agai. Dai agai vuid^Λr^Λ daraasaiña g^Λancooronaiga dai pocaiti:

¹¹ G^Λr^ΛDiuusiga, g^Λr^Λbait^Λca^Λacamiga aapi gia viaa sa^Λlicami isv^Λasi oodami ca^Λga ñioocadagi aapi g^Λvui, daid^Λ isv^Λasi oodami g^Λsiaa duutuadagi.

Aapi sállicadl viaa guvucadagai daidl idui vallasiaacatai cascadl.
 Aapi idui vallasiaacatai dai nuucada aapi vallasiaacatai poduucai ipalidi
 aapi cascadl.
 Caiti acacalliodami.

5

¹ Dai amaasi tall aanl Diuusi isdaja agall daicarui daama daagl amo liivru ganoovialgl sállisa padagl. Aliivru aramo papeli tavaducami bisapicami dai aipadagl oojisi dai calga cuupi arastudi cuvaracamiparagl seeracadl. ² Dai tall aanl amo Diuusi taañicarudl ismaacadl viaa guvucadagai dai agai cavami ñioocai dai tacacai:

—¿Voorl agai dai sállicadl cal tuiga dai cascadl viaa sállicami iscuupicoagi idi liivru dai alligagi? —caiti Diuusi taañicarudl.

³ Damos maidada ami tomali amaadutai tomali tavaagiaiñdagl tomali oidigi daamañdagl tomali oidigi utadagl ismaacadl isistutuidi iscuupicoagi aliivru dai naidagi loojai. ⁴ Aidl gia cavami sosua aanl maitiipucatai tomali amaadutai ismaacadl viaa sállicami iscuupicoagi aliivru dai naidagi loojai. ⁵ Amaasi amaadutai acacalliodami povaiñtatadai:

—Casi maisuaacada aapi Vuaana. Cadivia amo calli cal tuigacami ismaacadl vaamioma istutuidi isDiaavora dai goovai gia viaa sállicami ismaigovai daasagi goseera val cuvaracamiparaiñdagl. Idi calli agai dai taanai Judeea davallialgl oidacami dai idi vaa arcajudadl arai Davicarui —iñtatadai acalliodami.

⁶ Amaasi tall aanl amo calli masmaacadl Cañiiru aagaiña. Dai ami calca agall daicarui vai vaasoñioma guuca amaacova calcalisi dai arana daraaja ammo coobai dan maacova cacalliodami vai ami saagida calca acalli. Dai cal maasi noonovidagl dai acasodagl masiaaco dallagarai clavocadl dai cal maasi onomadagl masiaaco sai mastaicadl dai muua. Dai cuvaracamiga aagadl agai dai cuvaracamiga vuupuidl. Avuupuidl arapan ducami Diuusi Ibadl ismaacadl ootoi Diuusi vassai oidigi daama. ⁷ Agai vaa calli miaadagl calquiva siaa daja Diuusi agall daicarui daama dai daagl aliivru ganoovialgl sállisa padagl. Taidl acalli bal aliivru. ⁸ Dai aidlasi bal agai aliivru amaacova calcalisi amadu ammo coobai dan maacova cacalliodami gantootonacadl guuquiva acalli vuidagl. Dai vascatai daadagl ammo arpa agai ariivacarui. Dai daadagl ammo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaraagadl avavoitudadami. ⁹ Daidl agai ganl amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa sállicami isbiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacadladl arastudi goliivru.

Aoodami amuaa aapi pasai poduucai calgacarl vuvaidana aapi mui naana maasi oodamaiñdagl naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquialgl oidacami, dai vassai oidigiaiñdagl.

¹⁰ Dai aapi acovai arvuvaitu tsai soifla taanaiña Diuusi raraí duucal, dai tsai ivuaadana Diuusi aaduiñdadl papaali duucal siaa duutudal Diuusi garooga.

Dai taanadamu aataml oidigi daama oidacami.
 Caiti agai.

¹¹ Amaasi gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ mui mil Diuusi tɔtɔaañicarudɔ ismaacɔdɔ ɔgɔɔ daicarui sicolɔ daraaja ɔɔmadu ɔmaacovai cɔcɔisi dai ɔcɔcɔɔliodami. Dai cɔɔ aanɔ isvɔɔscatai ɔgai gɔɔgɔɔ ñioocai ¹² dai pocaiti: Muaa ɔoodami ɔcɔcɔli ismaacɔdɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami.

ɔgai vaa ɔgai dai sɔɔlicɔdɔ viaa sɔɔlicami, dai maatɔ cɔɔ vɔɔsiaɔcatai. Daidɔ ɔrtuidacami vɔɔsiaɔcatai. Dai aliɔsi viaa guvucadagai dai aliɔsi gɔɔagai isvɔɔsi oodami siaa duutuadagi ɔgai,

dai isɔɔɔga ñioocadagi ɔgai vui ɔɔɔ.

¹³ Dai cɔɔ aanɔ isñioocai ɔɔɔ vɔɔsiaɔcatai istumaasi Diuusi idui tɔvaagiɔɔ dai oidigi daama dai dɔvɔɔrai uta dai ɔgɔɔ suudagiɔɔ dai pocaiti ɔgai:

Aliɔsi gɔɔagai isvɔɔscatai siaa duutuadagi ɔgai ismaacɔdɔ ɔgɔɔ daicarui dan daja ɔɔmadu ɔgai ismaacɔdɔ Cañiiru aagai ɔvaavoitudadami.

Dai aliɔsi gɔɔagai isɔɔɔga ñioocadagi ɔgai vui.

ɔgai gia sɔɔlicɔdɔ viaa guvucadagai dai viaa sɔɔlicami ɔɔɔ.

Dai aatɔmɔ ipɔlidi isvɔɔscɔɔɔ viaaca ɔgai sɔɔlicami dai guvucadagai.

Dai isvɔɔscɔɔɔ vɔɔscatai cɔɔga ñioocadagi ɔgai vɔɔtarɔ.

Daidɔ issiaa duutuadagi ɔgai tomastuigaco.

Poduucai ganɔi ɔgai.

¹⁴ Daidɔ ɔmaacova cɔcɔisi apiañiooquimi dai pocaiti:

—Poduucai ɔɔɔ duuna —caiti.

Daidɔ ɔmo coobai dan maacova cɔcɔɔliodami gɔntootonacɔdɔ guquiva ɔgai vuidɔɔ ismaacɔdɔ tomastuigaco oidaga dai siaa duutudai ɔgai.

6

¹ Amaasi tɔɔ aanɔ isɔgai ismaacɔdɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigovai dai ɔseera ɔmapɔcɔɔɔ ismaacɔdɔcɔdɔ arastudi aliiru. Dai cɔɔ aanɔ iscavami ñioo ɔmaadutai ɔmaacova cɔcɔisi. Dai ɔpan caiti copondami dai povaiñtɔdai:

—jDimi dai nɔida ɔmo istumaasi! —iñtɔdai ɔgai.

² Antai gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ ɔmo cavayo tojacami vai dan daitugai ɔmo cɔɔli dai gɔnooviɔɔ bɔcati ɔmo uus gaatoi. Dai ɔgai gɔcɔɔsati ɔmo coronai mɔsmaacɔdɔ maa dai maiduadicuitai imɔi dai ɔpamu gamaitɔquimi cocodiɔɔ.

³ Aidasi ɔgai ismaacɔdɔ Cañiiruu aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai ɔseera ɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔ ismaacɔdɔcɔdɔ arastudi ɔliivru cɔɔ aanɔ iscaiti ɔgoquirɔdɔ cɔisi dai povaiñtɔdai:

—jDimi dai nɔida ɔmo istumaasi! —iñtɔdai ɔgai.

⁴ Dai gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ ɔmo cavayo vɔgicami dai dan daitugai ɔmo cɔɔli. Mɔtai ɔcɔɔli maa ɔmo gɔɔ mastai dai maa sɔɔlicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gɔncoodaiña.

⁵ Dai ɔgai ismaacɔdɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai ɔseera ɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔ ismaacɔdɔcɔdɔ arastudi ɔliivru, dai cɔɔ aanɔ iscaiti ɔmai cɔisi dai povaiñtɔdai:

—jDimi dai nɔida ɔmo istumaasi! —iñtɔdai ɔgai.

Dai gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ ɔmo cavayo tucucami vai dan daitugai ɔmo cɔɔli dai gɔnooviɔɔɔ bɔcati ɔmo vɔɔɔɔtudacarui. ⁶ Dai caɔ aanɔ ɔmo ñiooqui ɔmaacovɔ cɔcɔisi saagidaiñdɔɔɔ vai pocaiti:

—Mosɔcaasi ɔmo litro tɔligi gɔmaitɔcɔi ɔmo tasai aa duiñdagaicɔɔɔ. Dai vaica litro sevada gɔmaitɔcɔi ɔmo tasai aa duiñdagaicɔɔɔ. Dɔmos ɔasaiti ɔɔmadu ɔvino maitavɔɔ vaamioma namɔquiada.

⁷ Dai ɔgai mɔsmaacɔɔɔ Cañiiru aagaiña maigo dai ɔseera ɔɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔɔrañdɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ arastudi ɔliivru dai caɔ aanɔ iscaiti ɔgɔmai cɔisi dai povaiñtɔɔɔdai:

—jDimi dai nɔida ɔmo istumaasi! —iñtɔɔɔdai ɔgai.

⁸ Antai gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ ɔmo cavayo vuaamacami dai dan daitugai ɔmo cɔɔli ismaacɔɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami iscoodadagi oodami. Dai ɔgai gooquiɔɔɔ imɔi ɔmai ismaacɔɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami isvaidaquiagi oodami mɔɔca siaaco ajiopai ɔcoidaɔɔɔ.

Dai ɔgai ismaacɔɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami iscoodagi mui oodami. ɔgai coodaña oodami cocodiɔɔɔ, dai biuugigaicɔɔɔ, dai cocodagaicɔɔɔ, dai cɔcɔisicɔɔɔ.

⁹ Aidasi ɔgai ismaacɔɔɔɔɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai ɔseera ɔɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔɔrañdɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ arastudi ɔliivru tɔɔ aanɔ ɔaltar siaaco siaa duutudai oodami Diuusi dai ɔaltar uta daraaja ɔiibɔadɔ ɔcoidaɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ gɔcɔoditu vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidɔ dai gaaagiditai Diuusi ñiooquidɔ.

¹⁰ Dai ɔgai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Gɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔaagamiga aapi gia tomali ɔmo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vɔɔɔɔcɔɔɔ ivueeyi vɔɔsi pɔstumaasi aagai saidɔ ivuaada agai. jAsta siaɔɔcɔɔɔɔ nɔidamu aapi ɔoodami oidigi daama oidacami ismaacɔɔɔɔɔ ɔɔcɔɔɔga ivuaadami dai ismaacɔɔɔɔɔ ɔɔmaicɔɔɔga ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi ɔgai ismaacɔɔɔɔɔ gɔɔcɔi? —caiti ɔgai.

¹¹ Amaasi baitɔcɔɔɔaagamigaɔ ɔgai maa ɔvaavoitudadami iibɔadɔ yuucusi tootoacami dai potɔɔɔdai sai gɔniibɔastana ɔɔɔɔ cɔɔɔɔqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama ɔɔmoco aaduñdɔ vaavoitudadami ismaacɔɔɔɔɔ ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadaɔ. Dai sai ɔmaivaavoitudadami cooda agai ɔgai ɔɔɔɔɔ poduucai isduucai gɔncɔoditu ɔgai sai cɔcɔɔɔɔ gɔaagai isɔnɔnɔɔɔɔ ɔgai ɔɔɔɔ cɔɔɔɔqui tasai.

¹² Dai nɔidi aanɔ aidasi ɔgai ismaacɔɔɔɔɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai ɔseera ɔɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔɔrañdɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ arastudi ɔliivru. Dai tɔɔ aanɔ iscavami gigivuli oidigi daidɔ isɔtasai tucutu ɔpan maasi icuusi tuucucami. Daidɔ ɔmasaadai ɔɔɔɔ gɔɔɔɔ vɔɔsi, ¹³ daidɔ ɔsisiaavugai suuli mɔtan dɔvɔɔɔɔɔɔɔ poduucai isduucai suuligai uusi iibiadaɔ siaɔcɔɔɔɔɔ cavami ɔvɔɔɔdagi. ¹⁴ Dai tɔvaagi gɔbiisa ɔpan duucai ɔmo papeli dai maitɔmaastu. Dai vɔɔsi gigiidi sibɔacɔgɔ guuquiva dai vɔɔsi ɔɔmapɔcɔɔɔɔɔ siaaco sicolimadi suudagi sibɔacɔgɔ guuquiva. ¹⁵ Daidɔ ɔraraí oidigi daama oidacami gɔnɔsto tɔɔtɔjovai dai vaapavuli saagida ɔɔmadu aa tɔtɔaaɔnɔdamai, dai ɔrɔricu, dai ɔsandaaru tɔtɔaaɔnɔdamigadaɔ, dai ismaacɔɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami, dai ɔɔɔɔɔɔɔ, dai ismaacɔɔɔɔɔ maitɔɔɔɔɔɔɔ ɔɔɔɔ. ¹⁶ Dai vɔɔɔcɔɔɔɔ ɔgai potɔɔɔdaiña ɔgigiidi dai ɔvaapavuli:

—Gardaamavar suuligi dai garasto vai maitartlagana Diuusi agaa daicarui daama daja vai maisoimaasi gartaatatuldana agai ismaacada Cañiiru aagaiña vvaavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatatulda agai dai tomali amaadutai aatama maitistutuidi iscalagacala vvaquiyagi —tatadai agai.

7

¹ Dai taa aan maacova Diuusi talaaficaruda isguuca maacovapala oidigi soosonala dai soobidaca vvali sai maivustaiña oidigi daama, tomali agaa suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali amo uusi. ² Dai taa aan lapa amoco Diuusi talaaficaruda vai siaali amadala imai dai bcati Diuusi seeyogada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. Daidala Diuusi talaaficaruda galat iña dai potatadai agaa maacova Diuusi talaaficaruda ismaacada viaa sallaicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai agaa suudagi:

³ —Maitavar siaa duaada tomali amo istumaasi oidigi daama tomali agaa suudagi tomali uusi asta silascada cocovala daraasi aatama vvaavoitudadami Diuusi seeyogada —tatadai Diuusi talaaficaruda.

⁴ Dai caa aan isgaagagai silaquiatai viaa Diuusi seeyogada. Agai ajaga amo sientu dan goo coobai dan maacova mil aljudidu cajiudad saagidiaiñdala. ⁵ Judá cajiudad saagidiaiñdala ajaga baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogada, dai Rubén cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogada, dai Gad cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, ⁸ dai Sebulón cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Osee cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai goquiara gaamucu nanaava aan dai taa mui naana maasi oodami naana maasi ñoocadami, aipaco galat quiiquiara oidacami vvasi oidigiaiñdala. Dai agai moguuca agaa daicarui vuidala dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vvaavoitudadami vuidala. Aoodami sallaicada muidu tomali amaadutai maitistutuidi iscaladagi. Dai gaadaca yuucusi tootocami dai galnoonoviala daaga palma aagada. ¹⁰ Dai vascatai galat iñacai dai pocaiti:

Diuusi agai dai gogaa daicarui daama daja.

Dai goovai lamadu gogamai ismaacada Cañiiru aagaiña vvaavoitudadami calagacala vvauidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aan isagaa daicarui sicoli guuca acacalliodami lamadu maacova Diuusi talaaficaruda dai vvasi agai sicoli guucai vvasi Diuusi talaaficaruda dai agai davalrapa cuiqui siaa duutudaita Diuusi dai ¹² pocaiti:

Poduucuiava. Aliasi ipalidi aatamla isvlassi oodami cllaga ñioocadagi
Diuusi vui baiganliaracada tomastuigaco.

Agiaava agai dai sllalicada cll maata caa vlassiaacatai,

dai sllalicada viaa sllalicami dai guvucadagai,

dai vlassi oodami glaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduucuiava.

Caiti Diuusi tataañicaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacalliodami giñtacacai dai povaiñtatai:

—¿Voorla idi dai gnaadaca yuucusi totoacami dai vaadala dada goovai? —iñtatai.

¹⁴ Antai aanla aa noragi dai potatai:

—Aapi gia maata aanla gia cho —tatai aanla.

Tai agai povaiñtatai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdala dada. Malla siaadala dada goovai sllalicada soimaasi taatamai oodami dmos cllagacala vuvaja idi vaavoitudacai acalli ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi lradai dai poduucui oigali goovai soimaascamigada lvaavoitudadami. ¹⁵ Cascada Diuusi vuidala guuca goovai dai tasala dai tucala ivueeyi Diuusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai lamadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami mocalla gll daicarui vuidala siaaco Diuusi dajatai gataani. Goovai lragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganliaracada oidacana. Dai goovai tlagidamu agai siaadala vusanai suudagi ismaacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai lamadu. Dai maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami —iñtatai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami maigo dai aseera lpla mapacrañdala ismaacada arastudi lliivru aidala gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagiala. ² Amaasi tala aanla acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi vuidala guuca. Matai maa lamoco trompepeta. ³ Dai gooquiala divia lpla lmai Diuusi taañicaruda dai amo oro aasocoliala bcati cubimidali dai altar vuidala calquiva agai. Altar oorocada duñisi dai mocalla gll daicaruda Diuusi vuidala. Matai maa Diuusi taañicaruda gllpi cubimidali sai mlidana altar daama siuu duucu lvaavoitudadami daanidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi caa isdaani lvaavoitudadami tsai cubisadala acubimidali ismaacada maji lDiuusi taañicaruda dai Diuusi vuiwasadala aayi. ⁵ Amaasi lDiuusi taañicaruda bli asocoli ismaacadala mamalidi agai acubimidali dai suudagi tutupali altar daamaiñdala dai daitu agai asocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vlapdoquimi, dai gigivuli adavallrai.

⁶ Amaasi acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada glnoovala daadaga lamo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

⁷ Daid_Δ ap_Δga iiva amadutai Diuusi t_Δt_Δaañicarud_Δ g_Δtrompeta tai duudu t_Δaa_Δy_Δi dai ta_Δi dai _Δarai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama ma_Δi v_Δasi _Δuusi _Δamadu _Δvasoi.

⁸ Tai gooqui_Δra_Δ ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ ma_Δtai ag_Δaa suudar_Δ daitu _Δmo istumaasi ap_Δaa maascami _Δmo g_Δaa giidi ismaac_Δad_Δ ma_Δjimi dai baitoma tajucami ag_Δaa suudagi _Δarai g_Δnaato. ⁹ Dai baitoma tajucami v_Δasi _Δvatopa _Δamadu v_Δasi _Δcac_Δai_Δi ag_Δaa suudar_Δ oidacami coi, dai baitoma tajucami _Δvapaarcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ tai g_Δai _Δmo siaavugai g_Δaducami t_Δavaagiaiñdar_Δ dai ma_Δjimi _Δpan duuc_Δi _Δmo cuudagi dai baitoma tajucami aja_Δqui_Δra_Δ dai baitoma tajucami _Δamap_Δac_Δra_Δ siaaco vusanai suudagi g_Δai. ¹¹ Asiaavugai Ajenjo t_Δagidu. Ag_Δi _Δra_Δmo muuquigami dai s_Δivu. Casc_Δad_Δ baitoma tajucami _Δsuudagi oidigi daama s_Δivutu dai mui oodami coi y_Δac_Δi _Δsuudagi s_Δivuc_Δad_Δ.

¹² Tai gooqui_Δra_Δ ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ tai baitoma tajucami _Δtasai tucagamutu dai baitoma tajucami _Δmasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami _Δsisiaavugai tucagamutu _Δap_Δ dai poduuc_Δi maisic_Δaga tonoraga tas_Δra_Δ dai vaamioma tucagamu tucara_Δ.

¹³ Amaasi gaamucu n_Δan_Δava aan_Δ dai t_Δaa aan_Δ ist_Δvaagira_Δ daigigi _Δmo Diuusi t_Δaañicarud_Δ dai ca_Δ aan_Δ iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—j_Δs_Δalic_Δad_Δ soimaasi taata ag_Δi v_Δasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi g_Δaiivacaruc_Δad_Δ gogaa vaica Diuusi t_Δt_Δaañicarud_Δ! —caiti ag_Δi.

9

¹ Tai ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ antai t_Δaa aan_Δ _Δmo Diaavora t_Δaañicarud_Δ d_Δv_Δarapi daja ismaac_Δad_Δ g_Δi t_Δvaagiaiñdar_Δ _Δpan duuc_Δi _Δmo siaavugai. Ma_Δtai maa ag_Δi _Δmo yaave sai cupiocona _Δcuparagad_Δ ag_Δaa d_Δgai ismaac_Δad_Δ s_Δalic_Δad_Δ tuucavaga dai tucagamu.

² Tai ag_Δi cupioco _Δcuparagad_Δ ag_Δaa d_Δgai tai abiaadar_Δ vuusai cuubusi poduuc_Δi isduuc_Δi vusan_Δi cuubusi _Δmo g_Δaa ooroñiaiñdar_Δ. Dai maimaastu _Δtasai s_Δalic_Δad_Δ cubima oidigi casc_Δad_Δ.

³ Dai cuubusi-aiñdar_Δ vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali n_Δan_Δay_Δi. Ma_Δtai maa _Δsoosoyi guvucadagai sai cac_Δay_Δiña oodami _Δpan duuc_Δi nanacas_Δra_Δi.

⁴ Ma_Δtai maimaa _Δsoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa ag_Δi oigaragai isc_Δad_Δagi _Δoodami ismaac_Δad_Δ maiviaa Diuusi seeyogad_Δ coocovadar_Δ.

⁵ D_Δamos maiviaa ag_Δi oigaragai iscoodadagi oodami g_Δnc_Δic_Δad_Δ moscoocotuldiña ag_Δi taama masaadai. Dai c_Δid_Δ _Δpan tadaga nacas_Δra_Δi c_Δid_Δ. ⁶ Amaasi coiya _Δliadamu _Δoodami taatacatai _Δsoosoyi c_Δid_Δ d_Δamos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ _Δsoosoyi _Δpa mamaasi caapayo ismaac_Δad_Δ vuu ajioopai sandaaru si_Δascad_Δ gacocoda agadagi. Daid_Δ _Δsoosoyi g_Δntuutusaca _Δmo istumaasi ooro cooronai maasi. Dai vuivasad_Δ ag_Δi _Δra_Δ maasi oodami v_Δivasad_Δ.

⁸ Dai cuupad_Δ ag_Δi _Δra_Δ maasi ooqui cuupad_Δ. Dai taatamud_Δ ag_Δi _Δra_Δ maasi mavid_Δi taatamud_Δ. ⁹ Dai ag_Δi g_Δnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu n_Δan_Δadagi ag_Δi aanad_Δ _Δpan caitiña mui carru ismaac_Δad_Δ vapaiñs_Δac_Δi caapayu vaid_Δ oodami dadar_Δi si_Δascad_Δ gacocoda agadagi.

¹⁰ Daid_Δ _Δsoosoyi baabajid_Δ _Δpa maasi nanacas_Δra_Δi baabajid_Δ dai g_Δnbaabajic_Δad_Δ gac_Δay_Δi ag_Δi vai taama masaadai co-cocana c_Δid_Δ. ¹¹ Daid_Δ _Δsoosoyi viaa g_Δnt_Δaan_Δdamiga. Dai ag_Δi vaa viaa s_Δalic_Δad_Δ isgataaan_Δadagi ag_Δaa d_Δgira_Δ siaaco s_Δalic_Δad_Δ tuucavaga.

Dai evreoc^{ad} Abadón aagaiña loodami dai giliegoc^{ad} Apolión aagaiña loodami ismaac^{ad} gamuaacami tⁱya alidi.

¹² Casi ^{ap}adui amo istumaasi soimaascami ismaac^{ad} ^{ap}aduñi agaitadai d^{amos} viaa via^{aga} ^{ap}ra gooca.

¹³ Tai ^{amai} Diuusi t^{aa}añicarud^a iiva g^{at}rompeta. Daid^a ^{ag}la daicarui vuid^{ar} ^{ca}la amo altar ooroc^{ad} duñisicami dai ^vla maacova siisid^{ar} ^{gu}uca uusi ^{ap}maasi vaacasi agad^a. Dai aid^{asi} iiva ^{ad}Diuusi t^{aa}añicarud^a g^{at}rompeta antai ^{ca}la ^{aan} amo ñiooqui ismaac^{ad} ^{al}tar aagad^a saagidi-aiñ^{dar} ^{ca}idatu. Diuusi vuid^{ar} ^{daja} ^{al}tar. ¹⁴ Daid^a ñiooqui pot^{at}adai ^{ad}Diuusi t^{aa}añicarud^a ismaac^{ad} ^{gai}ivaitadai:

—U^{up}asañi ^{ama}acova Diuusi t^{at}t^{aa}añicarud^a ismaac^{ad} ^{vu}upuli ^{ag}la ^aqui Eufratesi ugidana —^tat^{ad} ñiooqui.

¹⁵ Tai ^{agai} uupai ^{ama}acova Diuusi t^{at}t^{aa}añicarud^a ^{sai} coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. ^Tav^{api} ^{na}ñara ^{agai} taida aayi istuigaco gacoodi ^{agai} ^{agai}. Diuusi maatacatadai ismaac^{ad} ^uumi^{ar} ^{dai} ismaac^{ad} ^{masa}ad^{ar} ^{dai} ismaac^{ad} ^{tas}ar^a ^{dai} siuu duucu ^{ap}aduñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai ^{ma}i ^{aan} ^{si}la^{qui} sandaaru caapayu daama daraitugai ^{dai} ^{am}adu ajioopai ^{ama}acova Diuusi t^{aa}añicarud^a ^{dai} ^{agai} ^{aj}ga goo sientu mil mil.

¹⁷ Dai ^tla ^{aan} ^{isma}asi ^{aca}apayu ^{am}adu ^{as}andaaru. ^{As}andaaru g^{an}taagiana daraasaca ^{am}mo g^{ag}ar vapaiñomi cacaparacami ^{agai} laalachi ^vap^{agi} ^{dai} laalachi ^tat^{ad}dogi ^{dai} laalachi ^vuaama. Daid^a ^{aca}apayu moomod^a ^{ap}maasi mamaavidi moomod^a. Daid^a ^{aca}apayu uusud^{ai}ñ^{dar} ^vusan^{ai} ^{ta}i ^{am}adu cubusi ^{am}adu asufre. ¹⁸ Dai baitoma tajucami loodami oidigi daama oidacami coi gota^{ic}ad^a ^{dai} gocubusic^{ad} ^{dai} goasufrec^{ad} ^{isma}ac^{ad} ^vusan^{ai} ^{aca}apayu uusud^{ai}ñ^{dar}. ¹⁹ ^{aca}apayu viaa guvucadagai ^{gan}uus^{ar} ^{dai} ^{gan}baabaji^{ar}. Baabajid^a ^{agai} ^{ap}maasi cocooyi moomod^a ^{vai} ^{agai} ^{ca}ca^{lyi} ^{agai} oodami.

²⁰ ^Damos gogaa oodami ismaac^{ad} ^{mai}coi ^vla^{si} ^{goma}asic^{ad} ^{isma}ac^{ad} ^vusan^{ai} ^{aca}apayu uusud^{ai}ñ^{dar} ^{dai} baabajid^a ^{ca}id^{ac}ad^a, ^{mai}ma duuca ^{gan}ta^gito ^{dai} camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai ^{agai} ^{ad}iaavora t^{at}t^{aa}añicarud^a ^{am}adu looro momoono daid^a ^{ap}lata momoono daid^a ^{ab}ronse momoono daid^a ^{lo}joodai momoono daid^a ^{lu}usi momoono ismaac^{ad} ^{mai}ñ^{an}ai ^{tom}ali ^{mait}at^{ac}aidaga ^{tom}ali ^{mai}ajioopai. ²¹ Daid^a loodami apiag^{anc}oodaiña ^{dai} apiagata^{ap}aidiña ^{dai} apiagoogosi g^{an}ducamicana ^{dai} apiag^{als}idiña.

10

¹ Amaasi ^tla ^{aan} ^{amai} Diuusi t^{aa}añicarud^a. Aliasi viaa guvucadagai ^{agai} ^tvañimi ^tvaagiaiñ^{dar} ^{amo} ^{icom}ai saagida ^{dai} mood^a ^{da}ma ^{ca}ca^a ^{amo} quijonali. Vuivasad^a ^{agai} dadadac^{ai} ^{ap}an duuca ^{at}asai ^{dai} caacaid^a ^{ap}maasi gooca g^{ag}ar uusi m^{ad}dami. ² Dai ^{gan}ooviar^a ^bacati ^{agai} ^{amo} liivru cupioquiñicami ^{dai} amaasi suudar^a ^{ca}isa ^{agai} g^{ac}aso s^{al}lisa pad^{ar}ac^{ad} ^{dai} ^{ag}maic^{ad} ^dv^{ar}api ^{ca}isa. ³ Amaasi ^{ad}Diuusi t^{aa}añicarud^a cavami iña ^{ap}an duuca ^{amo} mavidi. Dai aid^{asi} iña ^{agai} aid^a ^{gia} cavami copoi oidigi cuvaracamioco. ⁴ Tai ^{ac}ovondami ñioo ^{nai} ^{aan} ^{oo}ja iñagaitadai istumaasi aagai ^{agai} ^damos ^{ca}la ^{aan} ^{amo} ñiooqui ^tvaagiaiñ^{dar} ^{vai} povaiñ^{at}adai:

—Maitiaagada iscaiti ^{ac}ovondami ^{dai} maitiooja —iñ^{at}adai ñiooqui.

⁵ Amaasi ᵐDiuusi tᵐaañicarudᵐ ismaacᵐadᵐ ᵐgᵐᵐ suudarᵐ dai dᵐvᵐᵐrapi cᵐisaca taiyago vañigi gᵐnovi sᵐᵐlisa padᵐrᵐ. ⁶⁻⁷ Dai aagai ᵐgai sai maatᵐ Diuusi ᵐgai ismaacᵐadᵐ tomastuigaco oidaga daidᵐ idui ᵐᵐvaagi dai oidigi dai ᵐgᵐᵐ suudagi dai vᵐᵐsiaᵐcatai istumaasi oidaga dai pocaliti:

—Casi ᵐpᵐduñia agai istumaasi Diuusi aagidi gᵐñiñiooquituldiadamiga saidᵐ ᵐpᵐduñia agai. Siᵐᵐscadᵐ aiyagi istuigaco ᵐcuugatᵐᵐ ᵐcuvaracamiañᵐdᵐrᵐ Diuusi tᵐtᵐaañicarudᵐ iivagi gᵐliivacarucᵐadᵐ casi ᵐpᵐduuñimu istumaasi aagidi Diuusi gᵐñiñiooquituldiadamiga.

⁸ Daidᵐ ᵐñiooqui ᵐpᵐᵐ giñiooqui tᵐvaagiañᵐdᵐrᵐ dai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Mᵐᵐcai bai ᵐliivru cupioquiñicᵐadᵐ ismaacᵐadᵐ daagᵐ Diuusi tᵐaañicarudᵐ ismaacᵐadᵐ ᵐgᵐᵐ suudarᵐ dai dᵐvᵐᵐrapi cᵐisaca —iñᵐtᵐᵐdai ᵐñiooqui.

⁹ Antai aanᵐ ii siaaco cᵐᵐacatadai ᵐDiuusi tᵐaañicarudᵐ dai aagidi aanᵐ sai giñmaacana ᵐliivru tai ᵐgai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Baiñi dai uga. Gᵐᵐñiarᵐ yoovicamu goovai ᵐpan duucai saivoli dᵐᵐos gᵐvoocarᵐ sivucamu goovai —iñᵐtᵐᵐdai ᵐgai.

¹⁰ Antai aanᵐ bai ᵐliivru dai uu, vai giñᵐñiarᵐ cᵐᵐ yoovi ᵐpan caaca saivoli dᵐᵐos gooquiᵐrᵐ sivutu giñᵐvoocarᵐ. ¹¹ Tai ᵐgai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Aapi viaa isᵐpᵐᵐ ᵐñiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gᵐgᵐrᵐ quiiquiᵐrᵐ dai oodami naana maasi ñioocadami saagida dai mui rarái vuitapi —iñᵐtᵐᵐdai ᵐgai.

11

¹ Mᵐᵐtai giñmaa ᵐmo tootoicami ᵐpavidacarui ᵐmo metro ᵐᵐsi tᵐvᵐᵐdocami daidᵐ giñᵐᵐjai ᵐDiuusi tᵐaañicarudᵐ dai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Cᵐquivañi daidᵐ gototooicamicᵐadᵐ ᵐpavida Diuusi quiidᵐ. Dai ᵐpavidañi ᵐaltar. Dai ᵐcaldañi vᵐᵐsi ismaacᵐadᵐ moguuca dai siaa duutudai Diuusi. ² Dᵐᵐos quiidigana gia maiᵐpavida ᵐtuisiqui ami ᵐrᵐᵐgai vᵐᵐᵐrᵐᵐ ismaacᵐadᵐ maitᵐrjudidíu. Dai vaic uumigi dan tajucami ᵐgai siaa vuaada agai ᵐgᵐᵐr quiiqui ismaacᵐadᵐ Diuusi ᵐco vuvaitu sai ami siaa dutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gᵐñiñiooquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai ᵐgai. Dai ᵐgai gᵐnaadaca agai yuucusi tutuucucami —iñᵐtᵐᵐdai ᵐgai.

⁴ Idi gooca cᵐcᵐᵐli Diuusi vuidᵐrᵐ guuca ᵐpan duucai ᵐgooca oliivosi daidᵐ ᵐgooca veela daraasacarui. Diuusi ᵐgai dai tᵐaanᵐi vᵐᵐsi oidigiᵐrᵐ.

⁵ Isᵐoodami soimaasi taatatuldia ᵐliadagi ᵐDiuusi ñiñiooquituldiadamigadᵐ aidᵐ gia tᵐñiañᵐdᵐrᵐ vusaimu taí dai coodamu ᵐgai. ⁶ Idi gooca ñiñiooquituldiadami viaaca agai guvucadagai iscuupacagi ᵐᵐvaagi vai maiduucudagi siᵐᵐ tᵐvᵐᵐpi ajioopada ᵐgai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñiooquidᵐ. Dai viaaca agai guvucadagai ᵐpᵐ istaanᵐda suudagi sai ᵐᵐrai gᵐnanaatoñia, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasicᵐadᵐ siᵐᵐscadᵐ ipᵐliadagi ᵐgai. ⁷ Dᵐᵐos siᵐᵐscadᵐ naatuagi ᵐgai gᵐnaa duiñdaga aidᵐ gia vusaimu ᵐgᵐᵐ cᵐisi omaligami ᵐgᵐᵐ dᵐᵐgᵐiañᵐdᵐrᵐ dai cocodamu ᵐDiuusi ñiñiooquituldiadamigadᵐ dai coodamu.

⁸ Daidᵐ vaic tasai dan tajucami ᵐcoidadᵐ tuutucugadᵐ mosvᵐᵐᵐcamu caayᵐrᵐ ᵐgᵐᵐ quiiyᵐrᵐ siaaco gᵐsiisatu curusiaba gᵐrtᵐaanᵐdamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña ᵐoodami ᵐgᵐᵐ quii soimaasi ivuaadantai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui gᵐᵐr quiiquiañᵐdᵐrᵐ dai oodami naana maasi ñioocadami dai vᵐᵐsi oidigiañᵐdᵐrᵐ ᵐaijadamu

tuutucugadΛ agai dai maidagitamu Λgai isyaasagi tomali Λmaadutai.
 10 Dai oodami vΛasi oidigi daama oidacami iduufiimu vagimi coocai
 Λgooca Diuusi fiifiooquituldiadamiga. Dai aipacoga gΛnoidamu naana
 maasi istumaasi baiganldiacai. Idi gooca Diuusi fiifiooquituldiadamigadΛ
 sΛalicadΛ soimaasi taatamituldiña Λoodami cascadΛ baigΛnli Λoodami
 coocai agai. 11 DΛmos vaic tasai dan tajucamicadΛ Diuusi duduaacali
 Λgooca cacΛli tai Λgai vaapañi. Dai vΛascatai ismaacadΛ tΛΛ Λgai sΛalicadΛ
 dodoadimu nΛiditai. 12 Amaasi Λgooca Diuusi fiifiooquituldiadamigadΛ
 cai Λmo fiiooqui iscavami fiiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ dai potΛtdai:

—TΛΛaidivurai tan tΛcavi —tΛtdai Λfiiooqui.

Tai agai tΛΛtasai motΛvaagiamu Λmo icomai saagida vaidΛ sasaayudΛ
 tΛΛgigi. 13 Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai
 cuvaracami mil coi oodami. DaidΛ agaa oodami ismaacadΛ vii sΛalicadΛ
 dodoadimu dai pocaiti sai sΛalicadΛ viaa guvucadagai Diuusi ismaacadΛ
 tΛvaagiΛrΛ daja.

14 Casi ΛpΛdui Λmo istumaasi soimaascami ismaacadΛ ΛpΛduñi
 agaitadai dΛmos otoma ΛpΛduñia agai ΛpΛ Λmoco istumaasi
 soimaascami.

15 TaidΛ acuugatΛrΛ acubaracamiañdΛrΛ Diuusi tΛtΛaafiicarudΛ iiva
 gΛiivacarucadΛ tai caidatu fiioocadami tΛvaagiΛrΛ. Agai cavami fiioocai dai
 pocaiti:

Sivi gia caaayi istuigaco gataanΛda agai Diuusi gΛrbaitΛcΛaacamiga
 Λmadu
 ΛCristo vΛasi oidigi daama siaaco tΛaanli oodami.
 Dai tomastuigaco tΛaanΛda agai Diuusi Λmadu ΛCristo.
 Caiti Λfiiooqui.

16 Amaasi Λmo coobai dan maacova cacΛali oodami ismaacadΛ
 gΛndaraicaru daama daraaja Diuusi vuidΛrΛ dΛvΛΛrapi cuiqui dai siaa
 duutudaimi Diuusi 17 dai pocaitimi:

BaigΛrΛlidi aatΛmΛ aapicadΛ gΛrDiuusiga.

SΛalicadΛ viaa aapi guvucadagai dai

aapi maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai quiaa oidaga, dai
 tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabli gΛsΛalicamiga gΛducami dai casi tΛaanΛda agai oidigi daama.

18 Dai mui oodami muiyapΛcΛrΛ oidigi daama oidacami cabaacoi aapi
 gΛvui.

DΛmos caaayi istuigaco aapi baamu agai Λgai vui.

Dai caaayi istuigaco nΛidamu aapi vΛasi Λgai ismaacadΛ cacoi ismaacadΛ
 ΛrcΛga ivuaadami dai ismaacadΛ maitΛrcΛga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi
 cacΛgΛducami gΛfiifiooquituldiadamiga Λmadu Λvaavoitudadami,
 ivuaadatai Λgai gΛaa duiñdaga.

Λmadu vΛascatai ismaacadΛ gΛsΛaa duutuadai tomasi Λrsoituutuigami
 siΛrriricugami.

Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vΛasi Λgai ismaacadΛ siaa doodai
 naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti Λmo coobai dan maacova cacΛali oodami.

19 Amaasi gΛcupioco Diuusi quidΛ ismaacadΛ tΛvaagiΛrΛ cΛca vai ami
 Λrana daja Λcajoñi ismaacadΛ viaa Λojoodai ismaacadΛrΛ ooja Diuusi

gamasagacada gasalicamiga. Vai oidigi vardoquimi dai covonimi dai gigivuli oidigi dai gapi galaaayi.

12

¹ Amaasi tavaagilara gamaasitu amo istumaasi. Agacada gamaatacadai isarduña agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamaasitu ramo ooqui dai agai gaadaca yuucusi dadadacadami ismaacada dadadacai rpan duucai atasai. Agai masaadai daama caaca dai gacacasa amo coronai ismaacada viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. ² Aooqui noonoacadadai dai camaraata agaitadai dai iñacai cococatai. ³ Amaasi gamaasitu lara amoco istumaasi ismaacadacada gamaatacadai isarduña agai lara amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamasitu ramo gaa calsi omaligami vagicami. Daidaa cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada dai amo coronai vaaasi moomodara. ⁴ Dai gabajicada tavaima agai baitoma tajucami sisiaavugai ismaacada tavaagilara daraaja dai oidigi daama suuli. Daidaa caaisi vuidara caquiva aooqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai aali silaani mosaivusaicai agai. ⁵ Daidaa aooqui marai, vaidaa acalali marada. Dai galaracai agai taaña agai vaaasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai agai vaaasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi baacai aali silaani malaaca tavaagiana ami siaaco daacatai gataanaa agaa daicarui daama. ⁶ Taidaa aooqui daivunu mala oidigamu amapacara siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquilara aliassi gancocoda tavaagilara Diuusi taañicaruda Migili amadu caaisi. Amigili viaacadadai gasandaaruga vaidaa caaisi lara. ⁸ Damos agaa calsi amadu sandaarugada agai maitistui ismaitagi Amigili amada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagilara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi matan suuli tavaagiañdara agaa calsi moduucai sandaarugada. Agai vaa ramo cooyi ismaacada aqqui abiaadara oidigi daama aimaraña, dai Diaavora taagidu dai Satanasi vaaasi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vaaasi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aana amo ñiooqui tavaagiañdara ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sallicada calgacara vuvaida agai oodami. Casi gartaaqi Diuusi issallicada viaa guvucadagai agai dai isgataanaa agai tomasiaacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi adiaavora tavaagiañdara. Adiaavora agai dai apiara vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara graaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ Adiaavora maitistui isvupuiirumadagi graaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai calali ismaacada Cañiiru agaña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi larada aatama garvataraa, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda alidi aa oodami. ¹² Aliassi gaaagai isbaiganaliadagi vaascatai ismaacada tavaagilara daraaja. Damos sioraa oidaga oidigi daama sallicada soimaasi taata agai amudu cacalisi gaa suudara oidacami. Catavanacai adiaavora oidigi daama. Dai sallicada baamucu agai maatacatai ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agaa calsi vagicada mai isDiushi daitu agai oidigi daama aid adaimaiña dai muaa agai looqui ismaacada masaadai daama caaacatadai dai marai amo calli. ¹⁴ Damos Diushi maa looqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diushi baidui amapacara siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami malacasi abiaadara siaaco daja agaa cooyi. ¹⁵ Amaasi lcooyi sisivai suudagi gatañiañdara daida idui amo gaa aqui dai agaicada tvaima agai looqui. ¹⁶ Damos adavalarai gaa dlagacatadai tai ami vaa asuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sallyicada baamu lcooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudad ismaacada agidi Diushi sallyicamigada dai apiacalaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaataltuldiaragada.

13

¹ Antai aan agaa suudagi ugidana calquiva. Dai taa aan isvuusai suudagiaiñdara amo calsi gducami dai cuvaracami moomo dai baivus-taamadu aagada. Dai lamo coronai viaa vvasi aagadara. Dai vvasi moomoda daama oojisi lamo ñiooqui ismaacada parunai Diushi. ² Daida lcalisi ismaacada taa aan apa maasi amo dadavali dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agaa calsi vagicada maa gaguvucadaga dai gasallyicamiga agamai calsi dai poduucal sallyicada viaacatadai guvucadagai. ³⁻⁴ Amo mooda lcalisi ismaacada agaa suudaiñdara vuusai dai dadavali maasi alia saasaquicadadai dai muuquiada maascadadai damos dueeyi dai vvasi oodami oidigi daama oidacami maitaa istumaasi gantatagitoi dai vaavoitudai issallyicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agaa calsi vagicada lapa maacacai agai agamai calsi mosavasi guvucadagai. Dai pocaiti loodami:

—Maitiipu amai lapan duucal idi calsi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti loodami.

⁵ Dai Diushi maa oigaragai lcalisi iscalaga ñioocadagi lgi gvui daida issoimaasi ñioocadagi Diushi vui dai viaa oigaragai isgataaanadagi vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai povadi. Sallyicada ñiooquidi agai Diushi dai parunai Diushi lamadu agai ismaacada Diushi lamadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diushi quida. ⁷ Dai Diushi maa oigaragai iscocoda agai Diushi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diushi maa agai oigaragai istaaanadagi vvasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco gagar quiquiara oidacami. ⁸ Tai vvasi oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi tatarada lliivrugadara agai ismaacada lcañiiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli lcalisi ismaacada vusai agaa suudagiaiñdara. lcañiiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada oojisi tataragada lliivruara tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara oojisi oodami tataragada lliivruara.

⁹ Calgavar agiditai calca aapima istumaasi ganoojidi aan. ¹⁰ Isloodami ganvuiyagi daida ganmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima mosavar dodoli iimada aapima dai dodoli daraaja lapa maisacalara. Tomasi loodami gancooda liadagi ganmamaastacada vvascala apiacalaga vaavoitudadagi aapima Diushi.

¹¹ Antai gooquiara taa aanal lapa lamoco calisi ismaacada vuusai davalarai utaiñdara. Alaisi gooca aaga apa maasi cañiiru aagada dalmos lpan duucai ñioocai agai agaal calisi vagicada. ¹² Matai maa agai vlassi guvucadada agamai calisi ismaacada suudagaiñdara vuusai dai dueeyi amooda. Taida alaisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai vuidara calquiva alaisi ismaacada suudagaiñdara vuusai. Daida alaisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai goguaama tajai vlassi oodami sai siaa dutudana alaisi ismaacada suudagaiñdara vuusai. ¹³ Daida alaisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi gagarducami asta tai vlassi taaapañdiña agai tavaagaiñdara vai vlassi oodami naidiña. ¹⁴ Dai gonaana maasi istumaasi gagarducamicada ismaacada viaa agai oigaragai isvuaadagai agamai calisi vuitapi vupuiiru-magi agai aoodami oidigi daama oidacami dai tajai saida iduuna amo moono apa maasi alaisi ismaacada iiquiaquicadadai mooda mastaicada dai vlassara dueeyi. ¹⁵ Matai maa guvucadagai agamai calisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai sai maacana ibadagai amoona ismaacada apa maasi agamai calisi sai ñioocana amoona dai gataanana coodaragai vlassi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi. ¹⁶ Dai gatajai lapa tataparagai aoodami noonvilara saalisa padara silapa coocovadara. Vlassi aali dai gagarducami, dai riricugami dai soituutuigami dai tataanadami dai pipioñi. ¹⁷ Dai tomali amoco maitistutuidiña isgasapadagi tomali isgagagardagi ismaacada calisi tataaragadacada silapa anumerogadacada. ¹⁸ Anumerogada agai arnaadan siento dan vaic coobai dan naadami. Dai aliasi gaaagai iscala tagituagi dai maata calcagi istaagidu alaisi mosmaatcaai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹ Antai gooquiara tavaagiamu nanaava aanal dai taa isagai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami agiidi ismaacada Sión taagidu dan caacatadai. Dai agai lamadu guccacatadai amo siento dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara tataaragada agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami dai oojisi lapa tataarada oogada agai. ² Amaasi cai aanal isiaa caiti istumaasi tavaagiara lpan caiti mui ajaaqui dai lpan caiti siuu duucu covondagi oidigi dai lpan caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai ariivacaroi. ³ Dai agai agaal daicaruda Diuusi vuidara guccacatadai siaaco guuca amaacova calaisi lamadu acacaliidami dai ganalayi agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo siento dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada calgacara vuvaja aoodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara istui ismaatiagi naidagai utudui. ⁴ Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallicada calga agidiña agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. Dai agai calgacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara daida lrapan ducami amo oidaragai Diuusi vataral daida agai vataral ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. ⁵ Dai agai maiyaatagiña dai Diuusi calgacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai.

⁶ Amaasi taa aanal amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadui isimiagi dai aagidagi oodami oidigi daama

oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscalagacalra vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiaiñdaral naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiiquiara oidacami dai valasi oidigiañdaral. ⁷ Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Albiadvurai aapimla Diuusi dai calaga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai sioorla maiलगदितai cal गणिोोqui. Siaavlar duutuada aapimla agai ismaacalal idui atavaagi lamadu loidigi lamadu agal suudagi lamadu valasi lamapalcalra siaaco vusanai suudagi —caiti alDiuusi tlaañicarudal.

⁸ Dai gooquiara divia laral amai Diuusi tlaañicarudal dai pocaiti:

—Caugidagai agal quii Babilonia talagiducalra. AlBabiloniaral oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana lpan duucal alBabiloniaral oidacami. Poduucal isduucal amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga —caiti aglamai Diuusi tlaañicarudal.

⁹ Dai gooquiara divia laral amai Diuusi tlaañicarudal dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Sioorla siaa duutuadagi agal calisi ismaacalal davalrai utaiñdaral vuusai dai sioorla siaa duutuadagi amoono ismaacalal idui loodami dai sioorla gadagituagi masitalapagi coovadaral siara noovilara, ¹⁰ Diuusi salicalal baamucami agai vui dai aliasi soimaasi taatatulda agai agai maidacal agai talicalal lamadu asufrecalal Diuusi taltaañicarudal vuitapi dai agai vuitapi ismaacalal Cañiru aagaiña lvaavoitudadami. ¹¹ Dai tomastuigaco vusanai cubusi ami siaaco mamalidi agai. Tomastuigaco tasalal dai tucalal apiamlamidamu sioorla siaa duutuadagi calisi lamadu amoono dai sioorla dagituagi masitalapagi coovadaral sialaral noovilaral talpacarudalcalal agai. ¹² Cascalal sioorla cavaavitudai Suusi Cristo daidal armaamaradal Diuusi aliasi gaaagai isapiacalaga lagiadagi Diuusi salicamigadal dai isapiacalaga vaavoitudadagi Suusi Cristo laral tomasi soimaasi taatamadagi vaavoitudacal agai —caiti Diuusi tlaañicarudal.

¹³ Amaasi cal aanal amo ñiooqui tavaagiañdaral vai povaiñtatadal:

—Oojañi istumaasi galaagida iñagai aanal: “Salicalal baiganliadamu agai ismaacalal coiyagi vaavoitudacal Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi lbaadal, agai salicalal ganibastamu camaitaaata vuaadatai. Diuusi calaga ñioocadamu agai vui talagitocatal iscalaga idui agai Diuusi aa duiñdadal oidigi daama —iñtatadal ñiooqui.

¹⁴ Amaasi tavaagiamu nanlaava aanal dai tal amo icomai tojacami. Daidal licomai daama daacatadai Suusi Cristo dai glamoo dan calasaca amo oro coronai dai ganoovilaral daagal amo oos cal muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi quidiñdaral vuusai laral amoco Diuusi tlaañicarudal dai cavami iña dai potatadal calali ismaacalal licomai daama daacatadai:

—Casiata baigaldui asicami. Yoovañi gaosigacalal.

¹⁶ Amaasi agai ismaacalal licomai dan daacatadai gayoova gaosigacalal. ¹⁷ Amaasi amai Diuusi tlaañicarudal vuusai Diuusi quidiñdaral ismaacalal tavaagiara calca dai daagal amo oos muucacami.

¹⁸ Dai laral amoco Diuusi tlaañicarudal vuusai alaltaraiñdaral ismaacalal viaa guvucadagai ismalidagi loidigi talicalal dai cavami iña agai dai potatadal agai ismaacalal daagal oos muucacalal:

—Casiata bai luuvasi. Yoovani gaosigacada —tatadai adiuusi taañicaruda.

¹⁹ Taid adiuusi taañicaruda yoova luuvasi dai amo ga piilara tua sai ami gvacana luuvasi iibiada. Gomaasicada gmaata isdiuusi samicada soimaasi taatatulda agai soimaasi ivuaadami. ²⁰ Apiila siaaco gvacaayi luuvasi gga quii ugidana daacata dai daida apiilaiñdara vuusai arai dai samicada gapi sicoli daiva naadan tasai imidagai amacasi uucami.

15

¹ Antai taa ana tavaagiara arpa amoco istumaasi duadimudaca maasi. Taa ana cuvaracami Diuusi taañicaruda ismaacada viaa samicami issoimaasi taatatulda oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda agai agai oodami dai gomaasicada camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai taa ana arpa amo istumaasi ismaacada arpa maasi gga suudagi. Agai arnandacarui tai vnanacamicatadai. Dai agai ismaacada maisiaa duutuli acisi ismaacada davarai utaiñdara vuusai tomali maisiaa duutuli amono ismaacada idui oodami, tomali maitandagito mastatapagi anumerogadacada acisi moguucacata dai siaaco arpa maasi ga suudagi abaana. Dai agai viaacata dai amo arpa ismaacada maa Diuusi. ³ Dai ganayy agai andagada Moseesa amadu Cañiru. Moseesa agai daida arpioñigada Diuusi. Dai pocaiti andagai:

Aapi garDiuusiga samicada viaa guvucadagai.

Samicada naana maasi istumaasi garducami ivueeyi aapi.

Vascara ivueeyi aapi mosacaasi istumaasi asamicami.

Dai mosacaasi istumaasi arvaavo i aagai aapi.

Aapi tomastuigaco argarbaitaacamiga.

⁴ Vasi oodami siaa gaduutuadamu aapi gartaanadamiga.

Vasi oodami calga fiocadamu aapi gvui.

Mosacaasi aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada.

Dai vasi oodami siaa gaduutuadamu maatacatai isca tuiga aapi.

Caiti andagi.

⁵ Antai gooqia tavaagiamu nanaava ana dai taa isgacupioo acuparagada aquii siaaco caata odai ismaacadara Diuusi ooja gasamicamiga. ⁶ Tai quiiyaiñdara vuvaja acuaracami Diuusi taañicaruda ismaacada viaa samicami issoimaasi taatatulda oodami cuvaracamioco. Dai agai gnaadaca yuucusi totojacami dadadacadami. Dai taatagiara vata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi taañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guucacata dai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami.

Daid aajaasocoli araana daacata dai amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quidara suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali maadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta sascada naatocai soimaasi taatatulda acuaracami Diuusi taañicaruda oodami.

16

¹ Amaasi cai aanΛ amo ñiooqui iscavami ñioo Diuusi quiidΛΛ dai potΛtdai Λcuvaracami Diuusi tΛtΛaañicarudΛ:

—IimΛdavarai aapimΛ dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocuvaracami ajaasocoli. Goovai ΛΛamo istumaasi ismaacΛdΛcΛdΛ Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocolirΛ. Tai otoma vuvaja cacavusuli vΛΛsi ΛoodamiΛrΛ ismaacΛdΛ viaacatadai ΛcΛisi tΛΛpacarudΛ dai ismaacΛdΛ siaa duutudai Λmoono ismaacΛdΛ gatajai agai. Dai sΛΛlicΛdΛ coco Λcacavusuli.

³ Dai Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ agΛΛ suudarΛ taidΛ Λsuudagi ΛrΛrai gΛnaato Λpa maasi coidadΛ ΛrΛradΛ. Tai coi vΛΛsi cΛcΛisi ismaacΛdΛ oidaga agΛΛ suudarΛ.

⁴ Dai Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ ajaaquiΛrΛ dai siaaco vusanΛi suudagi taidΛ Λsuudagi ΛrΛrai gΛnaato. ⁵ Amaasi cai aanΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ viaa sΛΛlicami isivuaadagi istumaasi ipΛlidi suudagicΛdΛ dai potΛtdai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi ΛrsΛΛlicami aidΛpΛsi poduucai soimaasi taatatuli Λoodami. ⁶ Agai coi gΛñiñiooquituldiadamiga ismaacΛdΛ Λco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu ΛrΛrai poduucai gΛaagaitadai pΛsiduñiagi agaicΛdΛ —tΛtdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

⁷ Dai cai aanΛ amaadutai isñioo ΛaltaraiñdarΛ dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitΛcΛaacamiga sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. Aapi gia cΛΛga idui istumaasi ΛrsΛΛlicami soimaasi taatuldacai Λsoimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ Λtasai daama dai poduucai viaa Λtasai guvucadagai ismΛidagi oodami gΛtoiñdaligacΛdΛ. ⁹ Dai tomasi aliΛ mΛmΛi vΛΛsi Λoodami vΛΛscΛrΛ maiΛma duucai gantΛtagito tomali maicΛΛga ñioocaiña Diuusi vΛΛtarΛ, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ TaidΛ Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ agΛΛ cΛisi ismaacΛdΛ vuusai agΛΛ suudagiaiñdarΛ daicarudΛ daama. Dai vΛΛsi siaaco tΛaanΛi ΛcΛisi tucapi vii. DaidΛ Λoodami cΛcΛΛyiña gannΛΛnΛ cococoñicatai ¹¹ dΛmos vΛΛscΛrΛ tomali gomaasicΛdΛ maiΛma duucai gantΛtagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusali.

¹² TaidΛ Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ agΛΛ aquiΛrΛ Eufratesi tΛΛgiducΛrΛ. Tai gaa agΛΛ aqui sai ami dΛgavuscΛdagi ΛrΛrai ismaacΛdΛ dadia agaitadai siaalico padΛraiñdarΛ.

¹³ Amaasi tΛΛ aanΛ isvuvaja ΛΛmo vaica Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Λmoco usudΛaiñdarΛ vuusai agΛΛ cΛisi vΛgicΛdΛ dai Λmai usudΛaiñdarΛ vuusai ΛcΛisi ismaacΛdΛ vuusai agΛΛ suudagiaiñdarΛ dai Λmai usudΛaiñdarΛ vuusai agai ismaacΛdΛ pocaiti saidΛ ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai maitarvaavoi. DaidΛ vΛΛ vaica Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Λpa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gΛgarducami. Dai dΛgavunu iji agai dai Λmpaida agai vΛΛsi ΛrΛrai oidigi

daama oidacami dai cocooda agai Diuusi si¹ascad¹ divia ¹agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi ¹soimaasi ivuaadami. Diuusi ¹agai dai s¹allicad¹ viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti g¹artaan¹damiga Suusi Cristo:

—Todian duucai divimu aan¹ siuu duucu maitiñ¹n¹araca aapima. Poduucai isduucai divivai ¹mo ¹sivugami main¹n¹aracatai oodami. D¹amos ali¹si baig¹n¹liadamu ¹agai ismaac¹ad¹ giñ¹n¹aracagi. ¹Agai gia maisiaa ¹aradamu si¹ascad¹ diviagi aan¹ maivi¹agacatai tomali ¹mo istumaasi ismaac¹ad¹ t¹agitu ¹agai —caiti g¹artaan¹damiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daid¹ ¹Diaavora t¹taa¹añicarud¹ ¹mpagi v¹asi ¹ararai ¹map¹ac¹ara siaaco Armagedón t¹lagidu ¹ebreo ñiooquid¹ac¹ad¹.

¹⁷ Taid¹ ¹mai Diuusi t¹aa¹ñicarud¹ aasi istumaasi viaacatadai g¹laasocoli¹ara ¹v¹al¹tapai. Tai Diuusi cavami ñioo g¹quii¹añ¹dar¹ siaaco daja ¹agai g¹daicaru daama, dai pocaiti:

—Casi¹aduñia ¹agai istumaasi ¹aduñia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi ¹v¹aradoquimi, dai oidigi cavami covoñimi, dai cavamioma g¹igivuli oidigi sitomali ¹mo imidagai aid¹asi tucamid¹ara oidaga oodami oidiga daama abiaad¹ara. ¹⁹ Ag¹aa quii ismaac¹ad¹ Babilonia t¹lagidu vaicap¹ara taatapai daid¹ suuli ¹vaabaqui v¹asi g¹ag¹ar quii¹quii¹ara oidigi daama. Poduucai Diuusi soimaasi taatatuli ¹oodami ismaac¹ad¹ oida-

catadai ¹ag¹aa quii¹y¹ara ismaac¹ad¹ Babilonia t¹lagidu baamucatai ¹agai vui. ²⁰ Dai v¹asi ¹map¹ac¹ara siaaco sicolimadi suudagi mosugititu dai v¹asi ¹agigiidi most¹alitu. ²¹ Dai t¹vaagiiñ¹dar¹ suuli t¹aa¹y¹ g¹arducami asta goo coobai kilo ¹asi v¹al¹ ¹mo t¹aa¹y¹. Dai oodami daama suuli vai casc¹ad¹ ¹agai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi ali¹si soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia ¹maadutai ¹cuvaracami Diuusi t¹taa¹añicarud¹ ismaac¹ad¹ viaacatadai ¹cuvaracami ajaasocoli dai povaiñ¹t¹adai:

—Dimi, g¹t¹lagidamu aan¹ isducatai Diuusi soimaasi taatatulda ¹agai ¹ooqui tataacaligami ismaac¹ad¹ ¹ag¹ar suusudagi daama daja. ² Ararai oidigi daama oidacami ¹rvipiolimad¹ ¹ooqui daid¹ ¹ooqui v¹puiirumagi mui oodami aa g¹ar quii¹quii¹ara oidacami sai ¹agai soimaasi ivuaadana ¹pan duucai ¹agai, poduucai isduucai ¹mo iit¹aracami oidi ¹mai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñ¹t¹lagidi Diuusi Ib¹ad¹ naana maasi istumaasi. Daid¹ Diuusi t¹aa¹ñicarud¹ oidigamu giñ¹vaidacai dai ami t¹al aan¹ ¹mo ooqui ¹al¹si v¹agic¹ad¹ dan daitugai dai ¹al¹si tuucugad¹ara oojisi mui ñiooqui ismaac¹ad¹ parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagad¹. ⁴ ¹ooqui g¹laadaca yuucusi moraaduacami dai v¹ar¹agicami. Dai g¹laadaca ooro nanaacagi dai ooro babaivucai dai ooro mooan tuutusacarui dai ooro aniyo dai ojoodagad¹ ¹rojoodai nam¹acami. Dai g¹anoovi¹ara daaga ¹mo ooro aasocoli vai ¹gaic¹ad¹ v¹apaidi ¹agai cac¹alli sai soimaasi ivuaadana ¹agai ¹madu. ⁵ Dai covad¹ara oojisi oojai¹ad¹ ismaac¹ad¹ oodami maimaat¹acatadai. Dai pocaiti ¹oojai: “Babilonia g¹arducami t¹aan¹damigad¹ v¹asi ¹taatacaligami dai v¹asi ¹soimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti ¹oojai. ⁶ Amaasi maata t¹al aan¹ isnavamudu ¹ooqui ¹arad¹ac¹ad¹ ¹maamarad¹ Diuusi dai ¹agai ismaac¹ad¹ g¹ancoodaitu gaaagidaiti isSuusi ¹arac¹agac¹ara vuviadami. Amaasi mait¹al aan¹ istumaasi giñ¹t¹agituagi t¹gaacai ¹ooqui mosduaadimuan tada aan¹. ⁷ Amaasi ¹Diuusi t¹aa¹ñicarud¹ povaiñ¹t¹adai:

—¿Tuipasi duaadimuan tada aapi? Gaaagidamu aanla ooqui goovai dai istuma calsi goovai ismaacada cuvaracami moomo dai baivustaaamadu aagada. ⁸ Acalisi ismaacada tala aapi laquioma oidacatada dai camaitipu damos amo imidagai vuusia agai agala daglacaiñdala ismaacada samicada tuucavaga dai tucagamu dai gooquilara imia agai agai adiaavora lamadu. Daidala oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi talaragada liivruara calquivacai oidigi abiaadala. Aliivruara oojisi vvasi oodami talaragada ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. Aoodami ismaacada maioojisi talaragada liivruara samicada duduaadimu agai talgacai calisi ismaacada laquioma oidacatada dai camaitipu dai apamu divia agai.

⁹ Alisi gaaagai pascala galagitocagi dai poduucai maata calcagi istumaasi gaaagida inagai aanla: Acuvaracami moomoda calisi arapan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja looqui. ¹⁰ Daidala agai vaa moomoda arapan ducami cuvaracami raraí. Taamatai araraí camaitatlaanai. Alila amoco gataalanai sivi dai agamai maiquiaa divia. Daidala silascada diviagi agai maitavapi gataalanada agai. ¹¹ Acalisi ismaacada laquioma oidacatada dai camaitipu araraí lara dai vvascala araduñdala gaa cuvaracami. Dai gooquilara agai imi agai adiaavora lamadu.

¹² Abaivustaama aagada calisi ismaacada tala aapi arapan ducami baivustaamadu raraí ismaacada maiquiaa gataañai. Damos gataañia agai agai calisi lamadu. Daidala araraí laalachi gataalanada agai. ¹³ Abaivustaama raraí cabaiduu ganñiooqui dai talgida agai agai gansamicamiga lamadu gangvucadaga calisi. ¹⁴ Dai vvasi agai calisi lamadu cocoda agai agai ismaacada Cañiiru agaiña vaavoitudadami. Damos aCañiiru vaamioma istuidimu isagai. Acañiiru artaalandamigada vvasi talaandami daidala arraigada vvasi raraí, dai ismaacada agai lamadu daraaca cal isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagidi mui oodami saidala istutuidi iscalgacala vuvaquiagi dai Diuusi laco vuvaitu agai dai agai apiacalaga vaavoitudai —iñtatadaí Diuusi talaañicaruda.

¹⁵ Taidala adiuusi talaañicaruda povaiñtatadaí lara:

—Agalar suusudagi ismaacada tala aapi siaaco dan daja looqui tataacaligami agai arapan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco galara quiquilara oidacami dai vvasi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daidala abaivustaama aagada calisi ismaacada tala casi gaaagidi aanla isarapan ducami baivustaama raraí. Daidala araraí caladada agai looqui tataacaligami daidala cocoda agai agai dai vuum vvasi looqui vustuidada daidala looqui muaamu agai dai mlidamu. ¹⁷ Dai vvasi araraí talgida agai gansamicamiga. Calisi poduucai ipilidi Diuusi cascada, vai poduucai araduñiagi istumaasi Diuusi caaagai islapaduñia agai. ¹⁸ Looqui ismaacada tala aapi arapan ducami agala quii siaaco daja agai ismaacada vaamioma gataalanai sivaasi atalaandami oidigi daama oidacami —iñtatadaí Diuusi talaañicaruda.

18

¹ Antai gooquilara tala aanla amai Diuusi talaañicaruda vai tvañimi tvaagiaindara. Dai samicada viaa guvucadagai. Dai cal maasi oidigi daama cavami dadadacaitai agai. ² Dai cavami iña dai pocaiti:

maac^{ad}Δ viaacatadai Δgai dai camaioidaca agai tomali Δmo imidagai —caitiadamu Δgaagardami.

¹⁵ Dai Δgai vaa gaagardami ismaac^{ad}Δ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami m^{aa}casc^dΔ^{ar}Δ daraacamu duduaadimucai t^{aa}gacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami soig^{an}Δliadamu Δgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapim^Δ Babiloni^{ar}Δ oidacami. S^{aa}lic^{ad}Δ Babilonia Δ^{ar}Δmo g^{aa} quic^{at}adai. Dai aapim^Δ g^{aa}naadaca yuucusi c^{ac}Δ^{aa}gaducami moraaduacami dai v^{ap}Δ^{ar}gicami dai g^{aa}naadacatadai aapim^Δ ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai o^ooodagad^Δ ali^{asi} Δ^{ar}nam^{aa}cami. ¹⁷ D^Δamos todian duuc^{ai} ugidagai mos^{aa}Δ naana maasi istumaasi s^{aa}lic^{ad}Δ^{ar}Δ nam^{aa}cami —caitadamu Δgai.

Dai v^{aa}scatai ismaac^{ad}Δ gaata v^{aa}adana Δ^{va}arcu^{ar}Δ dai t^{aa}aaan^{ad}amigad^Δ dai aa odami ismaac^{ad}Δ ami iim^{ai}ña m^{aa}casc^dΔ^{ar}Δ guucaca agai ¹⁸ t^{aa}gacai iscam^{aa}Δjimi Δg^{aa}Δ quii Babilonia cavami ijiñña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu Δmai g^{aa}Δ quii siaaco vaamioma gat^{aa}an^{ai}Δ oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai g^{an}moomo daama daituada agai Δgai d^Δv^{aa}arai suaañitai dai soig^{an}Δliditai dai iññacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapim^Δ Babiloni^{ar}Δ oidacami. G^{ant}umiñsig^{ac}Δ^{ad}Δ riricutu v^{aa}si govaarcu sociacami. Dai todian duuc^{ai} caugidagai g^{an}vustuidaga —caitiada agai Δoodami.

²⁰ D^Δamos aapim^Δ ismaac^{ad}Δ t^{aa}vaagi^{ar}Δ oidaga ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} m^{as}baig^{an}Δliadagi. Dai aapim^Δ Δ^{ar}Δ Suusi Cristo ojootosad^Δ, dai aapim^Δ Diuusi ñiññoquituldiadamigad^Δ, dai aapim^Δ Diuusi maamarad^Δ ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} m^{as}baig^{an}Δliadagi Δ^{ar}Δ. Soimaasi taatatuldacai Diuusi ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami idui Diuusi istumaasi Δ^{rs}Δ^{aa}licami aapim^Δ g^{an}v^{aa}tar^Δ, casc^{ad}Δ ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} m^{as}baig^{an}Δliadagi.

²¹ Amaasi Δmo Diuusi t^{aa}añicarud^Δ s^{aa}lic^{ad}Δ^{ar}Δ guvucami vañigi Δmo g^{aa}Δ odai daid^Δ Δg^{aa}Δ suudar^Δ daitu dai pocaiti:

—Poduuc^{ai} Δ^{ar}Δ ug^{it}imu Δg^{aa}Δ quii Babilonia dai tomali Δmo imidagai camain^{ai}jadamu oodami. ²² Tomali Δmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaay^{ar}Δ. Tomali maitiipucami tomali Δmo aata v^{aa}adami. Tomali maitiipucami sioor^Δ gatuaadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali Δmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaac^{ad}Δ iv^{ua}adana Δoodami cuucuntaitai. Δ^{aa}quioma Δgaagardami Babiloni^{ar}Δ oidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai d^Δamos vupui^{ir}madaiña oodami aa g^Δg^{ar}Δ quiiqui^{ar}Δ oidigi daama oidacami taap^{ai}ditai.

²⁴ ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami coodaiña Diuusi ñiññoquituldiadamigad^Δ dai Diuusi maamarad^Δ. Daid^Δ ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami t^{aa}an^{ad}amigad^Δ gat^{aa}an^{ai}ña coodaragai Δ^{va}avoitudadami v^{aa}si oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooqui^{ar}Δ cai aan^Δ iscavami ñioocai mui oodami t^{aa}vaagi^{ar}Δ dai pocaiti:

Ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} isc^{aa}g^{aa} ñioocadagi Diuusi vui.

Δgai c^{aa}gac^{ar}Δ garvuvaidi.

Δgai s^{aa}lic^{ad}Δ viaa s^{aa}licami.

Agai sállicadl viaa guvucadagai.

² Agai vllascarl ivueeyi istumaasi rrsállicami.

Dai vllascarl aagai moslcaasi istumaasi rrvaaivoi.

Agai soimaasi taatatuli looqui tataacaligami.

Ismaacldl soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatatuli looqui coodaitai agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl.

Caiti ñiñiooqui.

³ Amaasi rpamu ñiñioo agai dai pocaiti:

—Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai lBabilonia mllcai —caiti ñiñiooqui.

⁴ Taidl llmo coobai dan maacova clclalliodami llmadu lmaacova Diuusi tlaañicarudl cuiqui Diuusi vuidarl dai siaa duutuli Diuusi ismaacldl agal daicarui daama daja, dai pocaiti:

—Sállicldl rrvaaivoi istumaasi aagai ñiñiooqui. Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui —caiti agai.

⁵ Amaasi movasdlr siaaco daja Diuusi ñioo lmo ñiooqui dai pocaiti:

Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui vllscatai aapiml ismaacldl siaa duutudai Diuusi.

Ismaacldl ivueeyi Diuusi aa duiñdadl.

Tomasi araalí síarl glarducami.

⁶ Dai cai aanl arpl lmo ñiooqui vai rpan caiti síllscadl ñioocadagi mui oodami dai rpan caiti mui ajaaqui dai rpan caiti síllscadl cavami copondagi dai pocaiti:

Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi garbaitclaacamiga sállicldl viaa guvucadagai.

Dai agai tomasiaacoga gatläänl cascldl alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi agai vui.

⁷ Dai alíasi glaagai isbaigralliadagi aatlml Diuusicldl cllaga ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai lvaavoitudadami tami tavaagiarl.

Dai tomastuigaco llmadu daraajamu agai ismaacldl lCañiiru aagaiña oodami.

Agai cabaigranduuduna.

⁸ Agai glnaadaca yuucusi clcllagaducami cll vuaañicami dai dadadacldami.

Caiti ñiñiooqui.

lyuucusi clcllagaducami rlrpan ducami isduucal oidacana Diuusi maamaradl.

⁹ Amaasi lDiuusi tlaañicarudl povaiñtaldai:

—Poduucal ooja aapi: “Sállicldl baigralliadamu lvapaidarsicami síllscadl rplduñiagi vagimi tavaagiarl alcai lvaavoitudadami”

—iñtaldai lDiuusi tlaañicarudl.

Dai agai povaiñtaldai arpl.

—Istumaasi glaagidi aanl rDiuusi ñiooquidl cascldl sállicldl rrvaaivoi.

¹⁰ Antai aanl giñtootonacldl clquiva lDiuusi tlaañicarudl vuidarl dai siaa duutudaiña agaitadai aanl. Damos agai povaiñtaldai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. Aanl gia mosarDiuusi piooñigadl rpan duucal aapi llmadu glaaduñi ismaacldl apiacllaga gaaagidi Suusi ñiooquidl. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioor_Λ gaaagidi Suusi ñiooquid_Λ _Λgai vaa _ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ —iñt_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹¹ Amaasi t_{ΛΛ} aan_Λ isg_Λcuupiojo at_Λvaagi. Tai g_Λmaasitu _Λmo cavaayu tojacami. Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ dan daitugai tomali _Λmo imidagai maivuid_ΛΓ_Λ caat_Λcana Diuusi dai v_{ΛΛ}scat_ΛΓ_Λ aagaiña _Λgai mos_Λcaasi istumaasi _Λrvaavoi. Dai mos_Λcaasi istumaasi _Λrs_{ΛΛ}licami ivueeyi _Λgai, dai cocoda _Λgai mos_Λcaasi _Λs_Λoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuid_Λ _Λgai _Λpan duucai dadadac_Λi taí. Dai g_Λmo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covad_ΛΓ_Λ oojisi tat_Λarad_Λ _Λgai d_Λmos mos_Λagi _Λgai maat_Λ iscaiti _Λoojai. ¹³ G_{ΛΛ}adaca yuucusi _Λramadicami. Dai _Λgai _ΛDiuusi ñiooquid_Λ t_{ΛΛ}gidu. ¹⁴ Dai oidi _Λgai v_{ΛΛ}si _Λsandaaru t_Λvaagi_ΛΓ_Λ oidacami. Dai g_Λnaadaca _Λsandaaru yuucusi c_Λc_{ΛΛ}gaducami tootoacami dai c_{ΛΛ} vuaañicami. Dai dan daraitugai _Λgai caapayu tootoacami. ¹⁵ Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ Diuusi ñiooquid_Λ t_{ΛΛ}gidu t_Λñiaiñd_ΛΓ_Λ vuusai _Λmo mastai muucacami vai _Λgaic_Λd_Λ cocoda _Λgai _Λgai _Λoodami oidigi daama oidacami. Dai c_{ΛΛ}ga t_Λaan_Λda _Λgai _Λgai _Λoodami oidigi daama oidacami g_Λg_Λvucadagac_Λd_Λ. Dai cavami soimaasi taatatulda _Λgai _Λgai _Λoodami sai poduucai maat_Λna _Λoodami iss_{ΛΛ}lic_Λd_Λ baamucu Diuusi _Λgai vui. Diuusi _Λgai dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ Diuusi ñiooquid_Λ t_{ΛΛ}gidu caj_ΛΓ_Λ dai yuucusid_Λ daama oojisi _Λmo ñiooqui vai pocaiti _Λoojai: “Raígad_Λ v_{ΛΛ}si rarái dai t_Λaan_Λdamigad_Λ v_{ΛΛ}si t_Λt_Λaan_Λdami”, caiti _Λoojai.

¹⁷ Amaasi t_{ΛΛ} aan_Λ _ΛΓ_Λ _Λmoco Diuusi t_Λaañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ tasapai c_{ΛΛ}ca dai cavami iña dai potat_Λdai _Λgai v_{ΛΛ}si _Λujuurugi ismaac_Λd_Λ _Λv_{ΛΛ}altapai n_{ΛΛ}lyi:

—Dimivurai, v_{ΛΛ}scataiav_ΛΓ_Λ g_Λn_Λmpaida Diuusi iduñia _Λgai _Λmo vagimi, ¹⁸ dai g_Λn_Λbibiida _Λgai rarái baabied_Λ, dai sandaaru t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ baabied_Λ, dai c_Λc_{ΛΛ}li maiduduaadicudami baabied_Λ, dai caapayu baabied_Λ, dai _Λgai ismaac_Λd_Λ dan daraitugai _Λcaapayu baabied_Λ, dai v_{ΛΛ}si oodami baabied_Λ tomasi _Λrt_Λt_Λaan_Λdami tomasi _Λrpipiooñi tomasi _Λraali tomasi _Λrg_Λg_Λd_Λducami —t_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ _Λujuurugi.

¹⁹ Amaasi t_{ΛΛ} aan_Λ _Λc_Λisi ismaac_Λd_Λ _Λg_{ΛΛ} suudagiaiñd_ΛΓ_Λ vuusai dai t_{ΛΛ} aan_Λ _ΛΓ_Λ _Λraráigada oidigi daama oidacami is_Λmpaidaca _Λgai g_Λn_Λsandaaruga dai cocooda _Λgai _Λgai ismaac_Λd_Λ dan daitugai _Λcavaayu tojac_Λd_Λ _ΛΛ_Λmadu sandaarugad_Λ _Λgai. ²⁰ Daid_Λ _Λsandaarugad_Λ _Λc_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ dan daitugai _Λcavaayu b_Λi _Λc_Λisi _ΛΛ_Λmadu _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai mait_Λrvaavoi _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ idui naana maasi istumaasi g_Λg_Λd_Λducami _Λc_Λisi vuitapi dai gomaasic_Λd_Λ vupuiirumagi _Λgai _Λoodami ismaac_Λd_Λ g_Λndagitu m_Λst_Λt_Λapagi _Λc_Λisi tat_Λaragad_Λc_Λd_Λ dai ismaac_Λd_Λ siaa duutudai _Λmoonoo ismaac_Λd_Λ _Λpa maasi _Λc_Λisi dai maamaisa. Amaasi m_Λtai duduaacami taiy_ΛΓ_Λ suuli _Λc_Λisi _ΛΛ_Λmadu _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai mait_Λrvaavoi. Atai masiaaco suuli _Λgai v_{ΛΛ}nag_Λ asufre. ²¹ Daid_Λ _Λc_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ _Λcavaayu tojac_Λd_Λ dan daitugai coi _Λsandaarugad_Λ _Λc_Λisi _Λmastaic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λñiaiñd_ΛΓ_Λ vuusai tai v_{ΛΛ}si _Λujuurugi c_{ΛΛ} tataascovai baabied_Λc_Λd_Λ _Λgai.

¹ Antai gooquiara taa aan istavaagiaiñdara tavañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai yavigada agaa dagai tuucavacada dai ganooviaru bacati amo cadena gaducami. ² Daida lDiuusi taañicaruda bai acasi vagicada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada lalqui abiaadara oidi daama aimaraiña dai Diaavora taagidu dai Satanasi vaasi. Daida lDiuusi taañicaruda vuu acasi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida agaa dagai tuucavacara daitu dai cal cuu sai camaivupui-irumadaiña agai oodami oidigi daama oidacami asta silascada aayi lamo mil uumigi. Amaasi acalacalqui uumigi masiuppanamu chilalqui tasai.

⁴ Amaasi taa aan gagar daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saida ardudunucamicana. Dai taa aan lra iibada agai masmaacada guicuta moomoda gaaagiditai agai Suusi mamaatuldidiaragada dai vaavoitudaitai agai Diuusi ñooquida. Agai maisiaa duutuli acasi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastalpagi acasi tararagadacada cocovadara lar noonoviaru. Dai taa aan isduduaaca agai dai gatajai Cristo lamadu amo mil uumigi. ⁵ Agai lararagadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta acal lamo mil uumigi. ⁶ Sallida baiganalidi agai ismaacada araga duduaaca Diuusi covai vuvaitu agai. Agai arapaalicamu tavaagiaru Diuusi vuitapi dai gataandamu Cristo lamadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai lDiaavora lamadu.

⁷ Dai calacal lamo mil uumigi masivuusaidamu Satanasi agaa dagacaiñdara ⁸ silagai vaasi oidigi daama aimardamu dai vupuiirumadadamu oodami. Agai vupuiirumadamu Gogaru oidacami dai Magogaru oidacami. Dai lmpaidamu agai sandaaru ami oidacami sai soina cocoodana lDiuusi sandaarugada. Asandaaru ismaacada Gogaru dai Magogaru oidaga lpan alquidu loorai ismaacada agaa suudagi ugidana oidaga. ⁹ Dai iimi agai agai lmapacaru siaaco gaa talpica. Dai sicolima agai agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugada dai siaaco oidaga loodami ismaacada Diuusi oigada. Damos Diuusi ootosa agai tai tavaagiaiñdara sai malna vaasi lSatanasi sandaarugada. ¹⁰ Dai Diuusi taiaru daituda agai lDiaavora vupuiirumadacal agai agaa. Atai siaaco daituda agai Diuusi lDiaavora vaanaga asufre dai amiava masiaaco daitu acasi vagicada lamadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñooquituldiamigada dai maitarvaavoi. Ami soimaasi taataca agai agai vaascara taru dai tucaru.

¹¹ Amaasi taa aan lamo gaa daicarui tojacami dai taa aan agai ismaacada dan daja. Dai ugidagai loidigi lamadu talvaagi siaaco daja atasai daida lmasaadai daida lsisiaavugai, dai camaitiiputu tomali lamo istumaasi. ¹² Antai taa aan lcoidadagarducami dai aaliducami vai vuidaru guuca Diuusi. Matai cupiojo liliivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vaasi lsoimaasi ivuaadami ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. Dai cupiojo lmai liivru siaaco oojisi tararagada vaasi agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. ¹³ Daida loodami ismaacada coi agaa suudaru duduaaca daida loodami ismaacada yaasapicatada duduaaca dai vaasi lcoidadada duduaaca dai iji tavaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli lsoimaasi ivuaadami. Ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma

soimaasi taataturi agai. ¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomas-tuigaco maaadamu ataiyaga. Daidaa Diaavora amadu oidacamu tomas-tuigaco. ¹⁵ Vaaacatai agai ismaacada maioojisi taaraagada lliivrua siaaco oojisi taaraagada agai ismaacada tomas-tuigaco oidaca agai Diuusi amadu Diuusi suuli agai ataiyaga.

21

¹ Antai gooquiaga taa aanamo tavaagi utudui dai amo davanaai utudui. Tavaagi apagadada daida davanaai apagadada caugidagai cascada dai camaitipu agaa suudagi. ² Antai aanavaana taa agaa quii ismaacada Diuusi covai vusaitu Jerusaleena utudui taagidu vai tavañimi tavaagiaiñdaga. Diuusi vuidaga caaacatada agai. Sallicaada chigia maasi agaa quii poduucai isduucai chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi. ³ Antai cai aanamo ñiooqui iscavami ñioo tavaagiaiñdaga dai pocaiti:

—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida oodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi arDiuusigadacamu oodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu istucada soiganiadagi oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaanadamu tomali maisoiganiadamu. Dai camaicocordamu agai. Vaaasi aalquida istumaasi caugidagai cascada —caiti añaiooqui.

⁵ Amaasi Diuusi agaa daicarui daama daja pocaiti:

—Sivi gia utuldamu aanavaasi istumaasi —caiti agai.

Dai Diuusi povaiñtadai ara:

—Oojañi aapi. Idi ñiooqui sallicaada arvaavoi cascada dai caaga baiga isvaavoitudagi —iñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquiaga povaiñtadai:

—Casipadui vaaasi istumaasi araduña agaitadai. Aana aragai dai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomas-tuigaco oidacamu. Sioora viaaca liadagi ibadagai utudui vai tomas-tuigaco oidacagi aanaa inmadu aanaa gia maaquimu asuudagi ismaacadacada viaacana agai ibadagai utudui dai maitaanai aana tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aana agai vaaraa sioora maisoimaasi ivuaadagi siaacada Diaavora soimaasi iduñitulda liadagi. Dai aana arDiuusigadacamu agai dai agai argiñmaamaracamu. ⁸ Damos sioora duduaadicudagi, dai sioora maivaavoitudadagi Diuusi, dai sioora caadadagi aa oodami, daida sioora argacoodacami, dai sioora googosi ganducami, daida sioora arcacadaracami, daida sioora siaa duutudai amoomono, dai vaaasi yaatavogami, iimia agai ataiyamu ismaacada vaaanaga asufre. Gomaasi arapan ducami isapamu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi maadutai acubaracamiañdaga Diuusi taanañicaruda ismaacada viaacatada acubaracami ajaasocoli. Aajaasocoli raana daacatada amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Daidaa Diuusi taanañicaruda povaiñtadai:

—Dimi gaalagidamu aana siaaco oidaca agai agai ismaacada tomas-tuigaco oidaca agai agai amadu masmaacada Cañiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ibaada apiagiñtalaalagidimi naana maasi istumaasi cascada Diuusi taanañicaruda giñvaidacai amo gaa giidiamu. Agiidi alia

tacavaga. Dai abiaadara giñtara agaa quii Jerusaleena taagiducada ismaacada tavañimi tavaagiaiñdara ismaacada Diuusi vuidara caacatadai ismaacada Diuusi covai vusaitu. ¹¹ Agaa quii cavami dadadacai modacatai Diuusi. Apan asi dadadacai mo odoi namacami ismaacada jaspe taagidu. Caa maasi araana agai vidrio maasi cascada. ¹² Vasi socoli curarudi agaa quii. Dai tacavaga acurarai dai baivustaama dan gooca cucuparaga. Vai amo Diuusi tavaañicaruda guuca vasi cucuparagara. Dai cucuparagara oojisi Jacovo maamarada tataragada. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuparagai dai norte amacoga guuca ara vaica cucuparagai dai sur amacoga guuca ara vaica cucuparagai dai uruñi utamacoga guuca ara vaica cucuparagai. ¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daidi aoodara oojisi tataragada agai masmaacada Cañiru aagaiña.

¹⁵ Daidi Diuusi tavaañicaruda ismaacada giñaatagidi bacati mo ooro apavidacarui mo metro asi tavaducami dai gaicada apavida agai agaa quii amadu cucuparagada amadu curarada. ¹⁶ Agaa quii maacuadu siisoda dai aipadara mosamaduga muiduru. Amaasi Diuusi tavaañicaruda apavi agaa quii gapavidacarucada. Agai ajaga goo mil dan ara goo sientu kilometros. Dai agai amaduga muiduru aipadara dai tai agaa ara. ¹⁷ Amaasi Diuusi tavaañicaruda apavi acurarai siuiduru gajaacoga vai ajaga vaic coobai dan maacova metros. Apavidacarui ismaacacada gapavidi Diuusi tavaañicaruda aroodami apavidacaruda.

¹⁸ Acurarai jaspecada duñisi. Daidi agaa quii gooa oorocada duñisi. Dai salicada dadadacai apan duucui vidrio. ¹⁹ Daidi abaiivustaama dan gooca ooodai ismaacada uta daraaja acurarai daama arastudicatadai naana maasi ooodai namacami. Amoco viaacatadai jaspe. Dai mai viaacatadai sifiro. Dai mai viaacatadai ágata. Dai mai viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai mai viaacatadai ónise. Dai mai viaacatadai cornalina. Dai mai viaacatadai crisólito. Dai mai viaacatadai berilo. Dai mai viaacatadai topacio. Dai mai viaacatadai crisoprasa. Dai mai viaacatadai jasinto. Dai mai viaacatadai amatista. ²¹ Abaiivustaama dan gooca cucuparagai perlacada duñisicatadai. Daidi caayi gaducadioma gooa oorocada duñisi dai apan duucui dadadacai vidrio.

²² Dai ami agaa quii ara maitaa aana tomali mo quiuupai. Diuusi garbaitacaacamiga agai dai salicada viaa guvucadagai. Dai agai amadu masmaacada Cañiru aagaiña ara ducami quiquiuupai cascada maitiipu quiquiuupai. ²³ Agaa quii ara maitaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi amadu agai masmaacada Cañiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiañdara ismaacada calgacara vuvaja ajiopada agai agaa quii cuudagidacada. Daidi araraigada oodami oidigi daama oidacami agaa quii ara oidaca agai ara dai siaa duutuada agai Diuusi. ²⁵ Acucuparagada agaa quii vascara moscuucupioquificana ami maitiipuca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami vasi oidigi daama oidacami saagidiañdara siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali mo istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali mo soimaasi ivuaadami tomali yaatavogami maivapaacadamu. Moscaasi agai ismaacada oojisi tataragada liivrugadara agai masmaacada Cañiru aagaiña. Aliivura ara oojisi tataragada agai ismaacada viaa ibdagai

utudui dai tomastuigaco oidaca agai Diuusi ʌʌmadu.

22

¹ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicarudʌ ʌʌpʌpʌ giñtʌʌgi ami siaaco daja Diuusi ʌgʌʌ daicarui daama ʌʌmadu ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña. Dai ʌgʌʌ daicaruiaindʌrʌ vusanʌi ʌmo istumaasi ʌpa maasi ʌmo gʌʌ aqui cʌʌ vuaañicami suudagi ismaacʌdʌcʌdʌ viaacana oodami iibʌdagai utudui. ʌsuudagi ʌpa maasi vidrio. ² Daidʌ ʌgʌʌ quii caayigadʌrʌ gʌducʌdioma ʌʌrana mʌrʌi ʌaqui. Daidʌ ʌaqui aipadʌrʌ guuca mui uusi. Daidʌ ʌuusi ʌʌmo masaadajcʌdʌ iibiatai. Daidʌ iibiadʌcʌdʌ viaacana oodami iibʌdagai utudui. Daidʌ ʌuusi aagadʌcʌdʌ maicoocorʌi oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali ʌmo istumaasi soimaascami. ʌgʌʌ daicarudʌ Diuusi ʌʌmadu ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña ami gʌʌ quiiyʌrʌ daacamu. Dai ʌpipiooñigadʌ ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña siaa duutuadamu ʌgai. ⁴ Dai vuidʌrʌ daraacana dai cocovadʌrʌ oojisicamu ʌCañiiru tʌʌaragadʌ. ⁵ Dai ami maitiipuca agai tucagi. Dai sioraʌ ami oidaga maitagitoca agai cuucudagi tomali tasai. Diuusi gʌrbaitʌcʌaacamiga dadadaquigadʌcʌdʌ maasca agai ami cascʌdʌ. Dai tomastuigaco gataaanʌda agai ʌpipiooñigadʌ ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña.

⁶ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicarudʌ povaiñtʌʌdai:

—Istumaasi gʌaagida iñagai aanʌ ʌrvaavoi dai baiga isvaavoi-tudagi. Dai Diuusi gʌrbaitʌcʌaacamiga ʌrʌgai ismaacʌdʌ aagidi gʌñiñiooquituldadamiga istumaasi aagada ʌgai. Caootoi gʌtʌaañicaru sai ʌgai tʌʌgidana pipiooñigadʌ istumaasi caotoma ʌpʌduñia agai —iñtʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

⁷ Amaasi ʌSuusi Cristo povaiñtʌʌdai:

—Otoma divimu aanʌ. Sioraʌ ʌagiditai caʌcagi Diuusi ñiooquidʌ ismaacʌdʌ oojisi idi liivruʌrʌ sʌʌlicʌdʌ baigʌnʌliadamu —iñtʌʌdai Suusi Cristo.

⁸ Aidʌsi aanʌ Vuaana caʌ gomaasi dai tʌʌ giñtootonacʌdʌ cʌquiva aanʌ ʌDiuusi tʌaañicarudʌ vuidʌrʌ ismaacʌdʌ giñtʌʌgi vʌʌsi gomaasi dai siaa duutudai iñagaitadai. ⁹ Dʌmos ʌgai povaiñtʌʌdai:

—Maitipomaasi ivuaada. Aanʌ ʌpʌ ʌrDiuusi piooñigadʌ ʌpan duuca i aapi ʌʌmadu gʌaaduñi ismaacʌdʌ gaaagidi Diuusi ñiooquidʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ismaacʌdʌ ʌʌgiditai caʌ istumaasi oojisi idi liivruʌrʌ. Baiyoma isiaa duutuda Diuusi —iñtʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

¹⁰ Dai povaiñtʌʌdai ʌpʌ:

—Gaaagidañi aapi Diuusi ñiooquidʌ ismaacʌdʌ oojisi idi liivruʌrʌ cay-ooga aayi istuigaco ʌpʌduñia agai istumaasi agai idi liivruʌrʌ. ¹¹ Sioraʌ soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai sioraʌ googosi gʌnducamica dagitoñi vai apiagoogosi gʌnducamicana. Dai sioraʌ maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacʌʌga ivuaadana. Dai sioraʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu dagitoñi vai apiacʌʌga vaavoitudaiña Diuusi —iñtʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

¹² Dai Suusi Cristo ʌpamu povaiñtʌʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ otoma divimu aanʌ. Dai vuaapidamu aanʌ ʌʌmo istumaasi namʌacami ʌgai ismaacʌdʌ ivuaadana giñaa duifndaga. Sioraʌ vaamioma cʌʌga ivuaadagi maaquimu aanʌ ʌmo istumaasi vaamioma namʌacami.

13 AanΛ agai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomas-
tuigaco oidaca iñagai —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

14 SaΛlicΛdΛ baigΛnΛlidi agai ismaacΛdΛ Diuusi oigaldi soimaascami-
gadΛ vai poduucai viacana agai oigaragai iscuucumiagi Λuusi ibiadΛ
ismaacΛdΛcΛdΛ viacana oodami iibΛdagai utudui dai poduucai viacana
agai oigaragai mΛsvaapaquiagi agΛΛ quiiyΛrΛ. 15 Damos agΛΛ quii
quidiga madΛrΛ viimu agai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo,
ΛcΛcΛΛdaracami, daidΛ siorΛ googosi gΛnducami, daidΛ gacoodacami,
dai siorΛ siaa duutuadagi moomono, daidΛ Λyaatavogami.

16 —AanΛ Suusi caotoi giñtΛaaficarΛ sai aagidana vΛΛsi gomaasi
Λvaavoitudadami muiyapΛrΛ oidacami. AanΛ arcajiudadΛ Λraī DavicarΛ.
AanΛ ΛrΛpan ducami agΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ Λquiaamoco vusacai
—iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

17 Dai Diuusi IbΛadΛ Λmadu Λoodami ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca
agai agai ΛΛmadu mΛsmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña potΛtΛdai agai ΛSuusi
Cristo.

—Dimi —tΛtΛdai.

Dai siorΛ caacagi idi ñiooqui aliΛsi gΛaagai ispotΛtΛadagi ΛSuusi Cristo
sai diviana.

Dai siorΛ SaΛlicΛdΛ ipΛliadagi isDiuusi maaquiagi ibΛdagai utudui agai
viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ vai Diuusi gΛnmaaquiagi suudagi
ismaacΛdΛcΛdΛ viacana ibΛdagai utudui dai maitataanΛi tomali Λmo
istumaasi.

18 Dai aagidi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ caacagi Diuusi ñiooquidΛ
ismaacΛdΛ oojisi idi liivruΛrΛ sai maiΛma duucai oojaiña. SiorΛ
vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia agai agai poduucai
isduucai taatatuli agai Λsoimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gΛaagai idi li-
ivruΛrΛ. 19 Dai siorΛ maigovai daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdΛrΛ
Diuusi maigovai daasamu tΛtΛaragadΛ agai ΛliivruaiñdΛrΛ siaaco oojisi
tΛtΛaragadΛ agai ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Diuusi ΛΛmadu.
Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi agΛΛ quiiyΛrΛ ismaacΛdΛ Diuusi
Λcovai vusaitu.

20 AanΛ ΛrSuusi Cristo dai pocaiti ansai SaΛlicΛdΛ otoma divia iñagai
aanΛ.

Dai aatΛmΛ vaavoitudadami ipΛlidi sai otoma diviana
gArtΛaanΛdamiga Suusi.

21 AanΛ ipΛlidi sai Suusi Cristo gArtΛaanΛdamiga cΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña
vΛΛscatai aapimΛ.

MosΛcaasi.